

သုတ္တန်ပိဋကေ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ
ခုနစ်ပါးတို့သို့ သံဝတ္ထနာမူတံ
အတ္ထပဟာယုပ္ပဓာနသတ္ထုစရနံ ကဏာ

မနောရထပူရဏီ နာမ

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

(ခုနစ်ပါးတို့သို့ အတ္ထပဟာယုပ္ပဓာနသတ္ထုစရနံ)

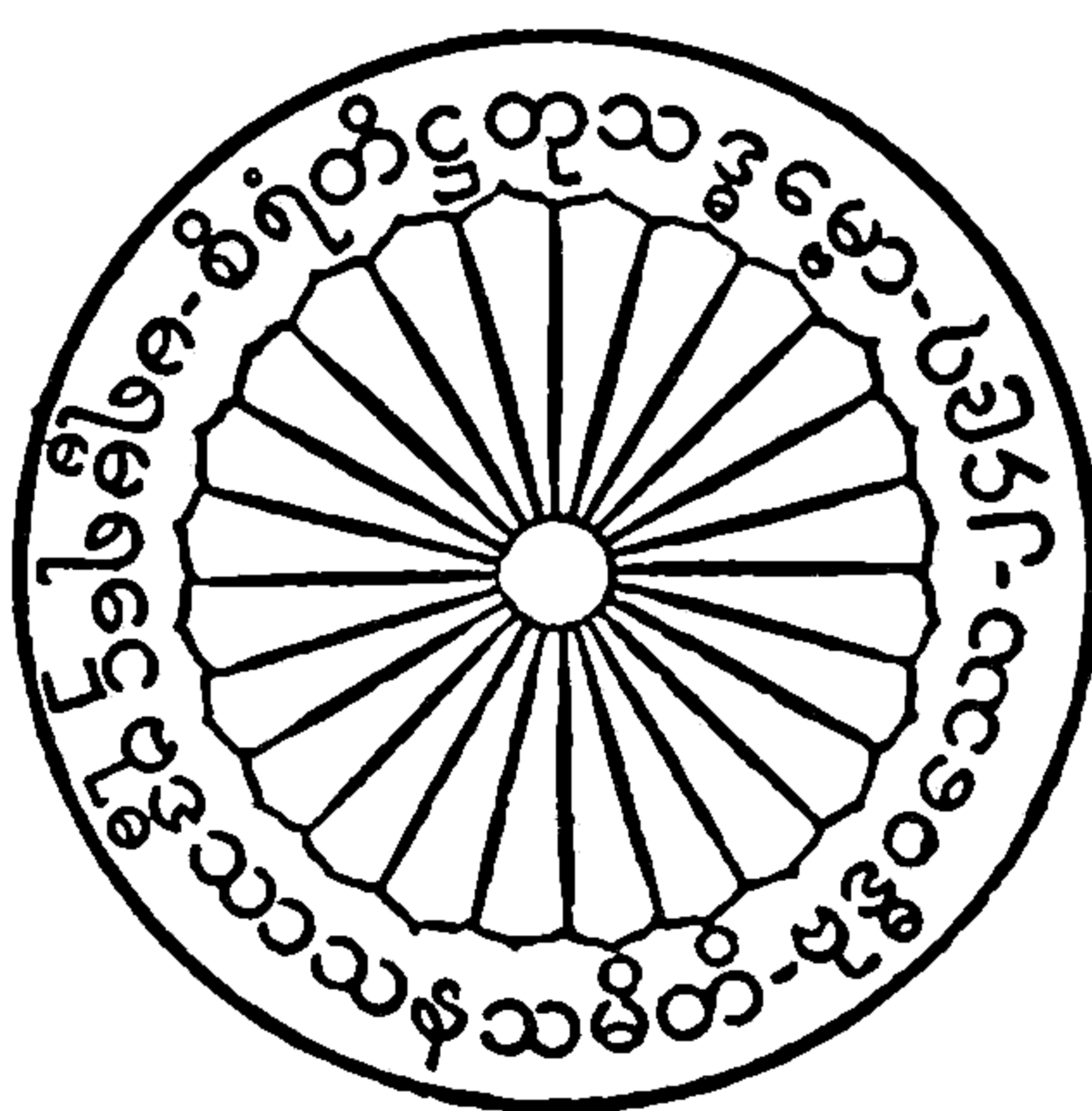

မရပူရဋ္ဌ ပုပ္ဖသုတ္တန်သင်္ဂဏီယာ
ပုပ္ဖကယန္တရသေ ပုပ္ဖဂီတံ

သုတ္တန္တပိဋကေ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ
ဒုကာဒိနိပါတဿ သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တမဟာဗုဒ္ဓဃောသတ္ထေရေန ကတာ
မနောရထပူရဏီ နာမ

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

(ဒုတိယော ဘာဂေါ)

မရဗုဒ္ဓေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တလယေ ဗုဒ္ဓါမိတာ

ဒုကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

မာတိကာ

ပိဋက

ဒုကနိပါတ်

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ကမ္မကာရဏဝဂ္ဂ	၁-ဝဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၁
	၂-ပဓာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၄
	၃-တပနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅
	၅-ဥပညာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၅
	၆-သညောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၇
	၇-ကဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၇
	၈-သုက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၇
	၉-စရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၇
	၁၀-ဝဿူပနာယိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၈
၂-အဓိကရဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၉
၃-ဗာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၂၄
၄-သမဓိတ္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၂၇
၅-ပရိသဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၄၅

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆)၁-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၅၁
(၇)၂-သုခဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၅၃
(၈)၃-သနိမိတ္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၅၄
(၉)၄-ဓမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၅၅
(၁၀)၅-ဗာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၅၅

အံ-၄ ၂-က

[ခ]

ဒုကာဒိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋက
	၃-တတိယပဏ္ဏာသက		
(၁၁)၁-အာသာဒုပ္ပဟေဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၅၇
(၁၂)၂-အာယာစနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၅၈
(၁၃)၃-ဒါနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၆၀
(၁၄)၄-သန္တာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၆၁
(၁၅)၅-သမာပတ္တိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၆၂
၁-ကောဓပေယျာလ			၆၄
၂-အကုသလပေယျာလ			၆၄
၃-ဝိနယပေယျာလ			၆၅
၄-ရာဂပေယျာလ			၆၇

တိကနိပါတ

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ဗာလဝဂ္ဂ

၁-ဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၉
၂-လက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၀
၃-စိန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၁
၄-အစွယ်သုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၁
၅-အယောနိသောသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၁
၉-ခတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၂
၁၀-မလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၂

၂-ရထကာရဝဂ္ဂ

၁-ဉာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၃
၂-သာရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၄
၃-အာသံသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၅
၄-စက္ကဝတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၇

ဒုကာဒိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

[၈]

မာတိကာ			ပိဋက
၅-သစေတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၉
၆-အပဏ္ဏကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၀
၇-အတ္တဗျာဗာဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၄
၈-ဒေဝလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၅
၉-ပဌမပါပဏိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၅
၁၀-ဒုတိယပါပဏိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၆

၃-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၁-သမိဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၈
၂-ဂိလာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၈
၃-သင်္ခါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၀
၄-ဗဟုကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၁
၅-ဝဇီရူပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၁
၆-သေဝိတဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၃
၇-ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၄
၈-ဂူထဘာဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၅
၉-အန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၆
၁၀-အဝကုဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၇

၄-ဒေဝဒူတဝဂ္ဂ

၁-သဗြဟ္မကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၈
၂-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၀
၃-အာရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၂
၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၃
၅-ဟတ္ထကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၅
၆-ဒေဝဒူတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၇
၇-စတုမဟာရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၂
၉-သုခုမာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၄
၁၀-အာမိပတေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၀

[ဃ]'

ဒုကာဒိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋက
	၅-ဇုလင်္ဂ		
၁-သမ္ပုဒါဘာဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၁
၂-တိဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၂
၃-အတ္တဝသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၆
၄-ကထာပဝတ္ထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၆
၅-ပဏ္ဍိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၆
၆-သီလဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၇
၇-သင်္ခတလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၇
၈-အသင်္ခတလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၈
၉-ပဗ္ဗတရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၈
၁၀-အာတပ္ပကရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၈
၁၁-မဟာစောရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၉

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဒွေဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၀
၂-ဒုတိယဒွေဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
၃-အညတရဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
၄-ပရိဗ္ဗာဇကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
၅-နိဗ္ဗုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
၆-ပလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
၇-ဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၂
၈-တိကဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၄
၉-ဇာဏုဿာဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၉
၁၀-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၉

(၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ

၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၅
၂-ဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၄

ဒုကာဒိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

[င]

မာတိကာ			ပိဋက
၃-ဝေနာဂပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၅
၄-သရဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၃
၅-ကေသမုတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၁
၆-သာဠသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၃
၇-ကထာဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၄
၈-အညတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၈
၉-အကုသလမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၁
၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၃

(ဂ) ၃-အာနန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ဆန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၀
၂-အာဇီဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၁
၃-မဟာနာမသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၂
၄-နိဂဏ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၂
၅-နိဝေသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၃
၆-ပဌမဘဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၄
၇-ဒုတိယဘဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၄
၈-သီလဗ္ဗတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၄
၉-ဂန္ဓဇာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၅
၁၀-စူဠနိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၆

(ဇ) ၄-သမဏဝဂ္ဂ

၁-သမဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၃
၂-ဂြိဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၄
၃-ခေတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၄
၄-ဝဇီပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၅
၅-သေက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၅
၆-ပဌမသိက္ခာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၆

၈၂ ဒုကောဒိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋက
၇-ဒုတိယသိက္ခာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၇
၈-တတိယသိက္ခာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၉
၁၀-ဒုတိယသိက္ခတ္ထယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၉
၁၁-သင်္ကဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၀

(၁၀) ၅-လောဏကပလ္လဝဂ္ဂ

၁-အစွာယိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၁
၂-ပဝိဝေကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၁
၃-သရဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၂
၄-ပရိသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၂
၅-ပဌမအာဇာနိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၂၄
၈-ပေါတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၄
၉-လောဏကပလ္လသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၅
၁၀-ပံသုဓောဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၇
၁၁-နိမိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၈

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-သဗ္ဗောဓဝဂ္ဂ

၁-ပုဗ္ဗေဝသဗ္ဗောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၀
၂-ပဌမအဿာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၀
၄-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၁
၅-ရုဏ္ဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၁
၆-အတိတ္ထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၁
၇-အရက္ခိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၁
၈-ဗျာပန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၂
၉-ပဌမနိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၂
၁၀-ဒုတိယနိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၂

မာတိကာ

ပိဋကံ

(၁၂) ၂-အာပါယိကဝဂ္ဂ

၁-အာပါယိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၃
၂-ဒုလ္လဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၃
၃-အပ္ပမေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၃
၄-အာနေဉ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၃
၅-ဝိပတ္တိသမ္ပဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၄
၆-အပဏ္ဏကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၄
၈-ပဌမသောစေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၅
၉-ဒုတိယသောစေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၅
၁၀-မောနေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၅

(၁၃) ၃-ကုသိနာရဝဂ္ဂ

၁-ကုသိနာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၆
၂-ဘဏ္ဍနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၆
၃-ဂေါတမကစေတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၆
၄-ဘရဏ္ဍကဘလမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၈
၅-ဟတ္ထကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၈
၆-ကဋ္ဌုဝိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၀
၈-ဒုတိယအနုရုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၁
၉-ပဋိစ္ဆန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၁
၁၀-လေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၁

(၁၄) ၄-ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂ

၁-ယောဓာဇီဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၁
၂-ပရိသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၂
၄-ဥပ္ပါဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၂
၅-ကေသကမ္ပလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၂
၈-အဿခဠုကံသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၃
၉-အဿပရဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၃

၉] ဒုကောသိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိုဒ်
၁၀-အဿာဇာနီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၃
၁၁-ပဌမမောရနိဝါပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၃
၁၂-ဒုတိယမောရနိဝါပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၃
၁၃-တတိယမောရနိဝါပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၄
(၁၅) ၅-မင်္ဂလဝဂ္ဂ			
၁-၉-အကုသလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၄၄
၁၀-ပုဗ္ဗဏှသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၄
(၁၆) ၆-အစေလကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၂၄၅
၁၇-၁၈-ပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၂၄၇

စတုတ္ထနိပါတ

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ဘဏ္ဍဂါမဝဂ္ဂ

၁-အနုဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၉
၂-ပပတိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၉
၃-ပဌမခတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၀
၄-ဒုတိယခတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၀
၅-အနုသောတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၁
၆-အပ္ပဿုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၁
၇-သောဘနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၂
၈-ဝေသာရဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၃
၉-တဏှုပ္ပါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၆
၁၀-ယောဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၆

၂-ခရဝဂ္ဂ

၁-ခရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၈
၂-သီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၉
၃-ပဓာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၀

ဒုကဒိနိပါတ အဂ္ဂတ္ထရဋ္ဌကထာ

[၈]

မာတိကာ			ပိဋက
၄-သံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၀
၅-ပညတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၁
၆-သောဓုမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၂
၇-ပဌမအဂတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၂
၁၀-ဘတ္တုဒ္ဓေသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၂

၃-ဥရုဝေလဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဥရုဝေလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၃
၂-ဒုတိယဥရုဝေလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၆
၃-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၈
၄-ကာဠကရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၀
၅-ဗြဟ္မစရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၅
၆-ကုဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၅
၇-သန္တုဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၆
၈-အရိယဝံသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၆
၉-ဓမ္မပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၈
၁၀-ပရိပ္ပာဇကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၈

၄-စက္ကဝဂ္ဂ

၁-စက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၉
၂-သင်္ဂဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၀
၃-သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၁
၄-ပသာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၆
၅-ဝဿကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၇
၆-ဒေါဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၇
၇-အပရိဟာနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၀
၈-ပတိလိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၀
၉-ဥဇ္ဇယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၁
၁၀-ဥဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၂

မာတိကာ			ပိဋက
၅-ရောဟိတဿဝဂ္ဂ			
၁-သမာဓိဘာဝနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၃
၂-ပဉ္စဗျာကရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၄
၃-၄-ကောဓဂရသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၃၀၄
၅-ရောဟိတဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၄
၇-သုဝိဒူရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၆
၈-ဝိသာခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၆
၉-ဝိပလ္လာသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၇
၁၀-ဥပက္ကိလေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၇
၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက			
(၆) ၁-ပုညဘိသန္ဓဝဂ္ဂ			
၁-ပဌမပုညဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၉
၂-ဒုတိယပုညဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၀
၃-ပဌမသံဝါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၀
၄-ဒုတိယသံဝါသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၀
၅-၆-သမဇိဝိသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၃၁၁
၇-သုပ္ပဝါသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၁
၈-သုဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၂
၁၀-ဝိဟိသာမီဝိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၂
(၇) ၂-ပတ္တကမ္မဝဂ္ဂ			
၁-ပတ္တကမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၂
၂-အာနဏျသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၄
၃-မြိဟ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၄
၅-ရူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၄
၆-သရာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၅
၇-အဟိရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၆

ဒုကဒိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

[၃]

မာတိကာ			ပိဋက
၈-ဒေဝဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၆
၉-ပဓာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၇
၁၀-အဓမ္မိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ		...	၃၁၇
(၈) ၃-အပဏ္ဏကဝဂ္ဂ			
၁-ပဓာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၈
၃-သပ္ပုရိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၈
၄-၅-အဂ္ဂသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ	...		၃၁၈
၆-ကုသိနာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၉
၇-အစိန္တေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၉
၈-ဒက္ခိဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၀
၉-ဝဏီဇူသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၀
၁၀-ကမ္မောဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၁
(၉) ၄-မဇ္ဈဝဂ္ဂ			
၁-၅-ပါဏာတိပါတဒိသုတ္တပဉ္စကဝဏ္ဏနာ			၃၂၁
၆-ဩဏတောဏတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၂
၇-ပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၂
၈-သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၃
၉-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၄
၁၀-ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၄
(၁၀) ၅-အသုရဝဂ္ဂ			
၁-အသုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၄
၂-ပဌမသမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၅
၃-ဒုတိယသမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၅
၄-တတိယသမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၅
၅-ဆဝါလာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၅
၇-ဒိပ္ပနိသန္နိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၆
၈-အတ္တဟိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၆
၁၀-ပေါတလိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၆

[၄] ဒုကောသိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိုက်
	၃-တတိယပဏ္ဏာသက		
	(၁၁) ၁-ဝလာဟကဝဂ္ဂ		
၁-၂-ဝလာဟကသုတ္တဒယဝဏ္ဏနာ			၃၂၇
၃-ကုမ္ဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၇
၄-ဥဒကရဟဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၇
၅-အဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၇
၇-မုသိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၇
၈-ဗလိဗဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၈
၉-ရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၈
၁၀-အာသီဝိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၈
	(၁၂) ၂-ကေသိဝဂ္ဂ		
၁-ကေသိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၈
၂-ဇေသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၉
၃-ပတောဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၉
၄-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၉
၅-ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၉
၆-အပ္ပမာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၀
၇-အာရက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၀
၈-၁၀-သံဝေဇနီယာဒိသုတ္တတ္ထယဝဏ္ဏနာ			၃၃၀
	(၁၃) ၃-ဘယဝဂ္ဂ		
၁-အတ္တာနုဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၁
၂-ဗြိမိဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၁
၃-ပဌမနာနာကရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၁
၄-ဒုတိယနာနာကရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၃
၅-၆-မေတ္တာသုတ္တဒယဝဏ္ဏနာ			၃၃၃
၇-ပဌမတထာဂတအစ္ဆရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၃

ဒုကောဒိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

[၃]

မာတိကာ		ပိဋက
၈-ဒုတိယတထာဂတအစ္ဆရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၄
၉-အာနန္ဒအစ္ဆရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၅
၁၀-စက္ကဝတ္တိအစ္ဆရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၅

(၁၄) ၄-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၁-သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၆
၂-ပဋိဘာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၆
၃-ဥဒ္ဓိတညသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၇
၄-ဥဋ္ဌာနဖလသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၇
၅-သာဝဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၇
၆-၇-သီလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၈
၈-နိကဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၈
၉-ဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၈
၁၀-ဝါဒီသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၈

(၁၅) ၅-အာဘာဝဂ္ဂ

၁-အာဘာသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၉
၂-၅-ပဘာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၉
၆-ပဌမကာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၉
၇-ဒုတိယကာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၉
၉-၁၀-သုစရိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ.....		၃၃၉

၄-စတုတ္ထပဏ္ဏာသက

(၁၆) ဇုနိယဝဂ္ဂ

၁-ဇုနိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ.....		၃၄၀
၆-ကပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၄၀
၇-ရောဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၄၀
၈-ပရိဟာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၄၁
၉-ဘိက္ခုနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၄၁
၁၀-သုဂတဝိနယသုတ္တဝဏ္ဏနာ.....		၃၄၂

၂ ဒုကောဒိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

မာတိကာ		ပိဋက
	(၁၇) ၂-ပဋိပဒါဝဂ္ဂ	
၁-သံဝိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၄၂
၂-ဝိတ္တာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၄၃
၃-အသုဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၄၄
၄-ပဌမခမသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၄၅
၇-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၄၅
၈-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၄၅
၉-သသင်္ခါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၄၅
၁၀-ယုဂနဒ္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၄၆

	(၁၈) ၃-သဉ္ဇေတနိယဝဂ္ဂ	
၁-စေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၄၇
၂-ဝိဘတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၅၀
၃-မဟာကောဠိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၅၁
၅-ဥပဝါဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၅၁
၇-ရာဟုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၅၂
၈-ဇမ္ဗာလီသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၅၂
၉-နိဗ္ဗာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၅၆
၁၀-မဟာပဒေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၅၆

	(၁၉) ၄-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ	
၁-ယောဓာဇီဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၅၈
၂-ပါဠိဘောဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၅၈
၃-သုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၅၈
၄-အဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၅၈
၅-ဗြာဟ္မဏသစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၅၉
၆-ဥမ္မဂ္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၆၀
၇-ဝဿကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၆၁

ဒုကာဒိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

[၈]

မာတိကာ			ပိဋက
၈-ဥပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၂
၉-သစ္စိကရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၃
၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၃

(၂၀) ၅-မဟာဝဂ္ဂ

၁-သောတာနုဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၄
၂-ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၅
၃-ဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၆
၄-သာမုဂိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၆
၅-ဝပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၇
၆-သာဠသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၀
၇-မလ္လိကာဒေဝီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၂
၈-အတ္တန္တပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၃
၉-တဏှာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၅
၁၀-ပေမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၈

၅-ပဉ္စမပဏ္ဏာသက

(၂၁) ၁-သပ္ပုရိသဝဂ္ဂ

၁-သိက္ခာပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၉
၇-၁၀-ပါပဓမ္မသုတ္တဝတုက္ကဝဏ္ဏနာ			၃၈၉

(၂၂) ၂-ပရိသသောဘနဝဂ္ဂ

၁-ပရိသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၉
၂-ဒိဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၉
၃-အကတညုတာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၀
၄-၇-ပါဏာတိပါတီသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၃၉၀

(၂၃) ၃-ဒုစ္စရိတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၃၉၀
---------------------------	------	------	-----

[တ] ဒုကာဒိနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိုဒ်
	(၂၄) ၄-ကမ္မဝဂ္ဂ		
၁-သံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၀
၂-ဝိတ္တာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၁
၃-သောဏကာယနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	...		၃၉၂
၄-၉-သိက္ခာပဒါဒိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၂
၁၀-သမဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	...		၃၉၂
	(၂၅) ၅-အာပတ္တိဘယဝဂ္ဂ		
၁-သံဃဘေဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၃
၂-အာပတ္တိဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၄
၃-သိက္ခာနိသံသသုတ္တဝဏ္ဏနာ		...	၃၉၄
၄-သေယျာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၅
၅-ထူပါရဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၅
၈-ပဌမဝေါဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ		...	၃၉၆
	(၂၆) ၆-အဘိညာဝဂ္ဂ		
၁-၃-အဘိညာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၉၆
၄-မာလုကျပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၆
၅-၁၀-ကုလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၉၇
(၂၇) ၇-ကမ္မပထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၃၉၇
(၂၈) ၈-ရာဂပေယျာလဝဏ္ဏနာ			၃၉၇

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယ ဒုကာဒိနိပါတဿ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုကာဒိနိပါတ

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဒုကာဒိနိပါတ

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ကမ္မကာရဏဝဂ္ဂ ၁-ဝဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ ဒုကာဒိနိပါတဿ ပဌမေ ဝဇ္ဇာနီတိ ဒေါသာ အပရာဓာ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကန္တိ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဣမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ ဥပ္ပန္နဖလံ။ သမ္မရာယိကန္တိ သမ္မရာယေ အနာဂတေ အတ္တဘာဝေ ဥပ္ပန္နဖလံ။ အာဂုစာရိန္တိ ပါပကာရိ အပရာဓကာရကံ။ ရာဇာနော ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တေတိ စောရံ ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ရာဇပုရိသာ ကရေန္တိ။ ရာဇာနော ပန တာ ကာရေန္တိ နာမ။ တံ စောရံ ဧဝံ ကမ္မကာရဏာ ကာရိယမာနံ ဧသ ပဿတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပဿတိ စောရံ အာဂုစာရိ ရာဇာနော ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တေ”တိ။ အဗ္ဗဒဏ္ဍကေဟိတိ မုဂ္ဂရေဟိ၊ ပဟာရသာဓနတ္ထံ ဝါ စတုဟတ္ထဒဏ္ဍံ ဒွေဓာ ဆေတွာ ဂဟိတဒဏ္ဍကေဟိ။ ဗိလင်္ဂထာလိကန္တိ ကဗ္ဗိယဥက္ခလိကကမ္မကာရဏံ။ တံ ကရေန္တော သိသကဋ္ဌာဟံ ဥပ္ပါဋေတွာ တတ္ထံ အယောဂုဋ္ဌံ သဏ္ဌာသေန ဂဟေတွာ တတ္ထ ပက္ခိပန္တိ။ တေန မတ္ထလုဂံ

၁-ဝိဝိဓာနိ ကမ္မကာရဏာနိ (က)

၂-မုဂ္ဂရေဟိ ပဟာရေဟိပိ (သီ)

၃-သိသကပါလံ (သီ၊ သျှာ)

ပက္ကုထိတွာ^၁ ဥတ္တရတိ။ သင်္ခမုဏ္ဍိကန္တိ^၂ သင်္ခမုဏ္ဍကမ္မကာရဏံ။ တံ ကရေန္တာ ဥတ္တရောဋ္ဌဉာတောကဏ္ဍစူဠိကဂလဝါဠကပရိစ္ဆေဒေန စမ္ပံ ဆိန္ဒိတွာ သဗ္ဗ-
ကေသေ ကေတော ဂဏ္ဍိ^၃ ကတွာ ဒဏ္ဍကေန ဝေဌေတွာ^၄ ဥပ္ပါဋ္ဌေန္တိ။ သဟ
ကေသေဟိ စမ္ပံ ဥဋ္ဌဟတိ။ တတော သီသကဋ္ဌာဟံ ထူလသက္ခရာဟိ ခံသိတွာ
ဓောဝန္တာ သင်္ခဝဏ္ဏံ ကရေန္တိ။ ရာဟုမုခန္တိ ရာဟုမုခကမ္မကာရဏံ။ တံ
ကရေန္တာ သင်္ကနာ မုခံ ဝိဝရိတွာ အန္တောမုခေ ဒီပံ ဇာလေန္တိ။ ကဏ္ဍစူဠိ-
ကာဟိ ဝါ ပဋ္ဌာယ မုခံ နိခါဒနေန ခနန္တိ။ လောဟိတံ ပဋ္ဌရိတွာ မုခံ ပူရေတိ။

ဇောတိမာလိကန္တိ သကလသရိရံ တေလပိလောတိကာယ ဝေဌေတွာ
အာလိမ္ပေန္တိ။ ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကန္တိ ဟတ္ထေ တေလပိလောတိကာယ ဝေဌေတွာ
ဒီပံ ဝိယ ပဇ္ဇာလေန္တိ။ ဧရကဝတ္တိကန္တိ ဧရကဝတ္တကမ္မကာရဏံ။ တံ ကရေန္တာ
ဟေဋ္ဌာဂီဝတော ပဋ္ဌာယ စမ္ပဝဇ္ဇေ ကန္တိတွာ^၅ ဂေါပ္ပကေ ဌပေန္တိ^၆။ အထ နံ
ယောတ္တေဟိ ဗန္ဓိတွာ ကုန္တိ။ သော အတ္တနော စမ္ပဝဇ္ဇေ အက္ကမိတွာ အက္ကမိတွာ
ပတတိ။ စီရကဝါသိကန္တိ စီရကဝါသိကမ္မကာရဏံ။ တံ ကရေန္တာ တထေဝ
စမ္ပဝဇ္ဇေ ကန္တိတွာ ကဋ္ဌိယံ ဌပေန္တိ။ ကဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယ ကန္တိတွာ ဂေါပ္ပကေသု
ဌပေန္တိ။ ဥပရိမေဟိ ဟေဋ္ဌမသရိရံ စီရကနိဝါသနနိဝတ္ထံ ဝိယ ဟောတိ။ ဧဏေ-
ယျကန္တိ ဧဏေယျကမ္မကာရဏံ။ တံ ကရေန္တာ ဥဘောသု ကပ္ပရေသု စ
ဥဘောသု ဇာဏုကေသု စ အယဝလယာနိ^၇ ဒတွာ အယသူလာနိ ကောဇ္ဇေန္တိ။
သော စတူဟိ အယသူလေဟိ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌဟတိ။ အထ နံ ပရိဝါရေတွာ အဂ္ဂိ^၈
ကရေန္တိ။ “ဧဏေယျကော ဇောတိပရိဂ္ဂဟော ယထာ”တိ အာဂတဋ္ဌာနေပိ
ဣဒမေဝ ဝုတ္တံ။ တံ ကာလေန ကာလံ သူလာနိ အပနေတွာ စတူဟိ အဋ္ဌိကောဋ္ဌိဟိ-
ယေဝဌပေန္တိ။ ဝေရူပါ ကမ္မကာရဏာ နာမ နတ္ထိ။

ဗဠိသမံသိကန္တိ ဉာတောမုခေဟိ ဗဠိသေဟိ ပဟရိတွာ စမ္ပမံသန္တာရူနိ
ဥပ္ပါဋ္ဌေန္တိ။ ကဟာပဏီကန္တိ သကလသရိရံ တိဏှာဟိ ဝါသိဟိ ကောဋ္ဌိတော^၉
ပဋ္ဌာယ ကဟာပဏမတ္တံ ကဟာပဏမတ္တံ ပါတေန္တာ ကောဇ္ဇေန္တိ။ ခါရာပတန္တိ-
ကန္တိ^{၁၀} သရိရံ တတ္ထ တတ္ထ အာဝုဓေဟိ ပဟရိတွာ ကောဇ္ဇေဟိ ခါရံ ခံသန္တိ။
စမ္ပမံသန္တာရူနိ ပဋ္ဌရိတွာ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာဝ တိဋ္ဌတိ။ ပလိဃပရိဝတ္တိကန္တိ
ဧကေန ပဿေန နိပဇ္ဇာပေတွာ ကဏ္ဍိဒ္ဓေန အယသူလံ ကောဇ္ဇေတွာ ပထဝိယာ
ကောဗဒ္ဓံ ကရေန္တိ။ အထ နံ ပါဒေ ဂဟေတွာ အာဝိဉ္ဇန္တိ^{၁၁}။ ပလာလဝိဋ္ဌကန္တိ

၁-ပက္ကုတ္တိတွာ (သိ)	၂-သင်္ခမုဏ္ဍကန္တိ (သိ)	၃-စာလေတွာ (သိ)၊ ဝဇ္ဇေတွာ (သု)
၄-ကန္တိ (သိ)	၅-ပါတေန္တိ (သိ)	၆-အယဝဋ္ဌာကာနိ (သိ၊ သု)
၇-ကဋ္ဌိတော (သု)	၈-ခါရာပရိဝတ္တိကန္တိ (သု၊ က)	၉-အာဝိဉ္ဇန္တိ (သိ)၊ အာဝိဉ္ဇန္တိ (သု)

ဆေကော ကာရဏိကော ဆဝိစမ္ပံ အတ္ထိန္ဒိတွာ နိသဒပေါတေဟိ အဋ္ဌိနိ ဘိန္ဒိတွာ
 ကေသေသု ဂဟေတွာ ဥက္ခိပတိ၊ မံသရာသိယေဝ ဟောတိ။ အထ နံ ကေသေ-
 ဟေဝ ပရိယောနန္ဒိတွာ ဂဏှန္တိ၊ ပလာလဝဋ္ဋိံ ဝိယ ကတွာ ပုန ဝေဌေန္တိ။
သုနခေဟိဝီတိ ကတိပယာနိ ဒိဝသာနိ အာဟာရံ အဒတွာ ဆာတကသုနခေဟိ
 ခါဒါပေန္တိ။ တေ မဟုတ္တေန အဋ္ဌိကသင်္ခလိကမေဝ ကရေန္တိ။ သူလေ
 ဥတ္တာသေန္တေတိ သူလေ အာရောပေန္တေ။

န ပရေသံ ပါဘတံ ဝိလုပ္ပန္တော စရတိတိ ပရေသံ သန္တကံ ဘဏ္ဍံ ပရမ္ပုခံ^၁
 အာဘတံ အန္တမသော အန္တရဝိထိယံ ပတိတံ သဟဿဘဏ္ဍိကမ္ပိ ဒိသ္မာ
 “ဣမိနာ ဇီဝိဿာမီ”တိ ဝိလုပ္ပန္တော န ဝိစရတိ၊^၂ ကော ဣမိနာ အတ္ထောတိ
 ဝိဋ္ဌိပါဒေန ဝါ ပဝဇ္ဇေတွာ ဂစ္ဆတိ။

ပါပကောတိ လာမကော။ ဒုက္ခောတိ အနိဋ္ဌော။ ကိဉ္စ တန္တိ ကိံ နာမ
 တံ ကာရဏံ ဘဝေယျ။ ယာဟန္တိ ယေန အဟံ။ ကာယဒုစ္စရိတန္တိ ပါဏာတိ-
 ပါတာဒိ တိဝိဓံ အကုသလံ ကာယကမ္မံ။ ကာယသုစ္စရိတန္တိ တဿ ပဋိပက္ခဘူတံ
 တိဝိဓံ ကုသလကမ္မံ။ ဝစီဒုစ္စရိတန္တိ မုသာဝါဒါဒိ စတုဗ္ဗိဓံ အကုသလံ ဝစီကမ္မံ။
 ဝစီသုစ္စရိတန္တိ တဿ ပဋိပက္ခဘူတံ စတုဗ္ဗိဓံ ကုသလကမ္မံ။ မနောဒုစ္စရိတန္တိ
 အဘိဇ္ဈာဒိ တိဝိဓံ အကုသလကမ္မံ။ မနောသုစ္စရိတန္တိ တဿ ပဋိပက္ခဘူတံ
 တိဝိဓံ ကုသလကမ္မံ။ သုန္ဒံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိတိ ဧတ္ထ ဒုဝိဓော သုဒ္ဓိ ပရိယာ-
 ယတော စ နိပ္ပရိယာယတော စ။ သရဏဂမနေန ဟိ ပရိယာယေန သုဒ္ဓိ
 အတ္တာနံ ပရိဟရတိ နာမ။ တထာ ပဉ္စဟိ သီလေဟိ၊ ဒသဟိ သီလေဟိ
 စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန၊ ပဌမဇ္ဈာနေန။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနေန၊
 သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိဖလေန။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ပရိယာယေန
 သုဒ္ဓိ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ နာမ။ အရဟတ္တဖလေ ပတိဋ္ဌိတော ပန ဒိဏာသဝေါ
 ဆိန္ဒမူလကေ ပဉ္စက္ခန္ဓေ နှာပေန္တောပိ ခါဒါပေန္တောပိ ဘုဉ္ဇာပေန္တောပိ နိသိဒါ-
 ပေန္တောပိ နိပဇ္ဇာပေန္တောပိ နိပ္ပရိယာယေနေဝ သုဒ္ဓိ နိမ္မလံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ
 ပဋိဇဂ္ဂတိတိ ဝေဒိတဗျော။

တဿာတိ ယသ္မာ ဣမာနိ ဒွေ ဝဇ္ဇာနေဝ၊ နော န ဝဇ္ဇာနိ၊ တသ္မာ။ ဝဇ္ဇ-
 ဘိရုနောတိ ဝဇ္ဇဘိရုကာ။ ဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနောတိ ဝဇ္ဇာနိ ဘယတောဒဿန-
 သီလာ။ ဧတံ ပါဠိကံန္တိ ဧတံ ဣတ္ထိတဗ္ဗံ၊ ဧတံ အဝဿံဘာဝီတိ၊^၃ အတ္ထော။
 ယန္တိ နိပါတမတ္တံ၊ ကာရဏဝစနံ ဝါ ယေန ကာရဏေန ပရိမုစ္စိဿတိ သဗ္ဗ-

၁-ပဋိမုခံ (သီ)၊ ပမုခံ (သျာ)

၂-ပလုပ္ပန္တော ဝိလုပ္ပန္တော န စရတိ (သီ)

၃-ဧတံ အဝဿံဘာဝိ အတ္တနိ ဘာဝီတိ (က)

ဝဇ္ဇေဟိ။ ကေန ပန ကာရဏေန ပရိမုစ္ဆိဿတိတိ? စတုတ္ထမဂ္ဂေန စေဝ
စတုတ္ထဖလေန စ။ မဂ္ဂေန ဟိ ပရိမုစ္ဆတိ နာမ၊ ဖလံ ပတ္တော^၁ ပရိမုတ္တော
နာမ ဟောတိတိ။ ကိ^၂ ပန ဒိဏာသဝဿ အကုသလံ န ဝိပစ္စတိတိ? ဝိပစ္စတိ၊
တံ ပန ဒိဏာသဝဘာဝတော ပုဗ္ဗေ ကတံ။ တဉ္စ ခေါဇ္ဈမသ္မိ^၃ယေဝ အတ္တဘာဝေ၊
သမ္ပရာယေ ပနဿ ကမ္မဖလံ နာမ နတ္ထိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပဓာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂။ ဒုတိယေ ပဓာနာနီတိ ဝိရိယာနိ။ ဝိရိယဉ္စ ပဒဟိတဗ္ဗတော ပဓာန-
ဘာဝကရဏတော ဝါ ပဓာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဒုရဘိသမ္ဘဝါနီတိ ဒုဿဟာနိ ဒုပ္ပုရိ-
ယာနိ၂၊ ဒုက္ကရာနီတိ အတ္တော။ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတန္တိ အဂါရေ ဝသန္တာနံ။
စိဝရိပ္ပဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနုပ္ပဒါနတ္ထံ ပဓာ-
နန္တိ ဧတေသံ စိဝရာဒိနံ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ အနုပ္ပဒါနတ္ထာယ ပဓာနံ နာမ
ဒုရဘိသမ္ဘဝန္တိ ဒေဿတိ။ စတုရတနိကမ္ပိဟိ ဝိလောတိကံ၊ ပသတတဏှာလမတ္ထံ
ဝါ ဘတ္တံ၊ စတုရတနိကံ ဝါ ပဏ္ဏသလံ၊ တေလသပ္ပိနဝနီတာဒိသု ဝါ
အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဘေသဇ္ဇံ ပရေသံ ဒေထာတိ ဝတ္တုမ္ပိ နိဟရိတွာ ဒါတုမ္ပိ ဒုက္ကရံ
ဥဘတောဗျူဠသင်္ဂါမပ္ပဝေသနသဒိသံ။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

“ဒါနဉ္စ ယုဒ္ဓဉ္စ သမာနမာဟု၊
အပ္ပါဝိ သန္တာ ဗဟုကေ ဇိနန္တိ။
အပ္ပမ္ပိ စေ သဒ္ဓဟာနော ဒဒါတိ၊
တေနော သော ဟောတိ သုဒ္ဓိ ပရတ္ထာ”တိ^၄။

အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတာနန္တိ ဂေဟတော နိက္ခမိတွာ အဂါရဿ
သရာဝါသဿ ဟိတာဝဟေဟိ ကသိဂေါရက္ခာဒိဟိ ဝိရဟိတံ အနဂါရိယံ
ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတာနံ။ သပ္ပုပဓိပဋိနိဿဂ္ဂတ္ထာယ ပဓာနန္တိ သဗ္ဗေသံ ခန္ဓုပဓိ-
ကိလေသူပဓိအဘိသင်္ခါရူပဓိသင်္ခါတာနံ ဥပဓိနံ ပဋိနိဿဂ္ဂသင်္ခါတဿ နိဗ္ဗာနဿ
အတ္ထာယ ဝိပဿနာယ စေဝ မဂ္ဂေန^၅ စ သဟဇာတဝိရိယံ။ တဿွာတိ
ယသ္မာ ဣမာနိ ဒွေ ပဓာနာနိ ဒုရဘိသမ္ဘဝါနိ၊ တသ္မာ။ ။ဒုတိယံ။

၁-ဖလေ ပတ္တေ (က)

၃-ဒု ၅-၁၈၃၊ သံ ၁-၂၀-ပိဋေသု။

၂-ဒုပ္ပရိယာနိ (သျှာ)

၄-အဂ္ဂမဂ္ဂေန (က)

၃-တပနီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃။ တတိယေ တပနီယာတိ ဣမ စေဝ သမ္ပရာယေ စ တပန္နိတိ တပနီယာ။ တပ္ပတိတိ စိတ္တသန္တာပေန တပ္ပတိ အနုသောစတိ ကာယဒုစ္စရိတံ ကတွာ နန္ဒယက္ခော ဝိယ နန္ဒမာဏဝေါ ဝိယ နန္ဒဂေါဃာတကော ဝိယ ဒေဝဒတ္တော ဝိယ ဒွေဘာတိကာ ဝိယ စ။ တေ ကိရ ဂါဝံ^၁ ဝဓိတွာ မံသံ ဒွေ ကောဠာသေ အကံသု။ တတော ကနိဋ္ဌော ဇေဋ္ဌကံ အာဟ “မယံ ဒါရကာ ဗဟူ၊ ဣမာနိ မေ^၂ အန္တာနိ ဒေဟိ”တိ။ အထ နံ သော “သဗ္ဗံ မံသံ ဒွေဓာ ဝိဘတ္တံ၊ ပုန ကိ^၃ မဂ္ဂသီ”တိ ပဟရိတွာ ဇိဝိတက္ခယံ ပါပေသိ။ နိဝတ္တိတွာ စ နံ ဩလောကေန္တော မတံ ဒိသ္မာ “ဘာရိယံ မေ ကမ္မံ ကတ”န္တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။ အထဿ ဗလဝ-
သောကော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ဌိတဌာနေဝိ နိသိန္နဌာနေဝိ တဒေဝ ကမ္မံ အာဝဇ္ဇေတိ။ စိတ္တဿာဒံ န လဘတိ။ အသိတဝီတခါယိတသာယိတမ္ဘိဿ သရီရေ ဩဇံ န ဖရတိ။ အဋ္ဌိစမ္မမတ္တမေဝ အဟောသိ။ အထ နံ ဧကော ထေရော ဒိသ္မာ “ဥပါသက တံ ပဟူတအန္တပါနော၊ အဋ္ဌိစမ္မမတ္တမေဝ တေ အဝသိဌံ၊ အတ္ထိ န ခေါ တေ ကိဉ္စိ တပနီယကမ္မ”န္တိ။ သော “အာမ ဘန္တေ”တိ သဗ္ဗံ အာရောစေသိ။ အထ နံ ထေရော “ဘာရိယံ တေ ဥပါသက ကမ္မံ ကတံ၊ အနုပရာဓဌာနေ အပရဒ္ဓ”န္တိ အာဟ။ သော တေနေဝ ကမ္မေန ကာလံ ကတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တော။ ဝစီဒုစ္စရိတေန သုပ္ပဗုဒ္ဓသက္ကကောကာလိကစိဉ္စမာဏဝိကာဒယော ဝိယ တပ္ပတိ။ သေသမေတ္ထ စတုတ္ထေ စ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၅-ဥပညာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅။ ပဉ္စမေ ဝိန္ဒာဟန္တိ ဝိန္ဒံ အဟံ။ ဥပညာသိန္တိ ဥပဂန္တာ ဂုဏံ အညာသိံ။ ဇာနိံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ အတ္တော။ ဣဒါနိ တေ ဓမ္မေ ဒဿေန္တော ယာ စ အသန္တုဋ္ဌိတာတိအာဒိမာဟ။ ဣမံ ဟိ ဓမ္မဒွယံ နိဿာယ သတ္တာ သဗ္ဗညုတံ ပတ္တော၊ တဿာ တဿာနဘာဝံ ဒဿေန္တော ဝေမာဟ။ တတ္ထ အသန္တုဋ္ဌိတာ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ ဣမိနာ ဣမံ ဒီပေတိ—“အဟံ ဈာနမတ္တကေန ဝါ ဩဘာသနိမိတ္တမတ္တကေန ဝါ အသန္တုဋ္ဌော ဟုတွာ အရဟတ္တမဂ္ဂမေဝ ဥပ္ပါဒေသိံ။ ယာဝ သော န ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ န တာဝါဟံ သန္တုဋ္ဌော အဟောသိံ။ ပဓာနသ္မိံ စ အနုက္ကဏ္ဍိတော ဟုတွာ အနောသက္ကနာယ^၄ ဌတွာယေဝ ပဓာနကိရိယံ အကာသိ”န္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော ယာ စ အပ္ပဋိဝါနိတာတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အပ္ပဋိဝါနိတာတိ အပ္ပဋိက္ကမနာ အနောသက္ကနာ။ အပ္ပဋိဝါနိ

၁-ဂါဝံ (သီသျှာ) ၂-ဒွေ (သီ) ၃-အနောသက္ကတာယ (သျှာ)

သို့ဒါဟံ ဘိက္ခဝေ ပဒံဟာဇီတိ ဧတ္ထ သုဒန္တိ နိပါတမတ္တံ၊ အဟံ ဘိက္ခဝေ
အနောသက္ကနာယံ ဌိတော ဗောဓိသတ္တကာလေ သဗ္ဗညုတံ ပတ္ထေန္တော
ပဓာနမကာသိန္တိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။

ဣဒါနိ ယထာ ဟေန တံ ပဓာနံ ကတံ၊ တံ ဒဿန္တော ကာမံ တစော
စာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပတ္တပ္ပန္နိ ဣမိနာ ပတ္တဗ္ဗံ ဂုဏဇာတံ ဒဿတိ။
ပုရိသထာမေနာတိအာဒိနာ^၁ ပုရိသဿ ဉာဏထာမော ဉာဏဝီရိယံ ဉာဏ-
ပရက္ကမော စ ကထိတော။ သဏ္ဌာနန္တိ ဌပနာ အပ္ပဝတ္တနာ ဩသက္ကနာ၊
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိတိ အတ္ထော။ ဧတ္တာဝတာ တေန စတုရင်္ဂသမန္ဓာဂတံ ဝီရိယာဓိဋ္ဌာနံ
နာမ ကထိတံ။ ဧတ္ထ ဟိ ကာမံ တစော စာတိ ဧကံ အင်္ဂံ၊ နှာရ စာတိ ဧကံ၊
အဋ္ဌိ စာတိ ဧကံ၊ မံသလောဟိတန္တိ ဧကံ၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ ပုရိသ-
ထာမေနာတိအာဒိနိ အဓိမတ္တဝီရိယာဓိဝစနာနိ။ ဣတိ ပုရိမေဟိ စတူဟိ
အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတေန^၂ ဟုတ္တာ ဧဝံ အဓိဋ္ဌိတံ ဝီရိယံ စတုရင်္ဂသမန္ဓာဂတံ
ဝီရိယာဓိဋ္ဌာနံ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ တေန ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ
အတ္တနော အာဂမနီယပဋိပဒါ ကထိတာ။

ညီဒါနိ တာယ ပဋိပဒါယ ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ ကထေတုံ တဿ မယံ ဘိက္ခဝေတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အပ္ပမာဒါဓိဂတာတိ သတိအဝိပ္ပဝါသသင်္ခါတေန အပ္ပမာ-
ဒေန အဓိဂတာ၊ န သုတ္တပ္ပမတ္တေန^၃ လဒ္ဓါ။ သမ္ဗောဓီတိ^၄ စတုမဂ္ဂဉာဏဉ္စေဝ
သဗ္ဗညုတညာဏဉ္စ။ န ဟိ သက္ကာ ဧတံ သုတ္တပ္ပမတ္တေန အဓိဂန္တုန္တိ။ တေနာဟ
“အပ္ပမာဒါဓိဂတာ သမ္ဗောဓီ”တိ။ အနုတ္တရော ယောဂက္ခေမောတိ န ဂေဝလံ
ဗောဓိယေဝ၊ အရဟတ္တဖလနိဗ္ဗာနသင်္ခါတော အနုတ္တရော ယောဂက္ခေမောပိ
အပ္ပမာဒါဓိဂတောဝ။

ဣဒါနိ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓရဇဏသု ဘိက္ခုသံဃံ သမာဒပေန္တော တုဗ္ဗေ စေဝိ
 ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယဿတ္ထာယာတိ ယဿ အတ္ထာယ၊ ယံ
 ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိတုကာမာ ဟုတွာတိ အတ္ထော။ တဒနုတ္တရန္တိ တံ အနုတ္တရံ။
 ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနန္တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ ပရိယောသာနဘူတံ အရိယဖလံ။
 အဘိညာ သန္တိကတွာတိ အဘိညာယ ဥတ္တမပညာယ ပစ္စက္ခံ ကတွာ။
 ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿထာတိ ပဋိလဘိတွာ ပါပုဏိတွာ ဝိဟရိဿထ။ တဗ္ဗာတိ
 ယသ္မာ အပ္ပဋ္ဌိဝါနပဓာနံ နာမေတံ ဗဟူပကာရံ ဥတ္တမတ္ထသာဓကံ၊ တသ္မာ။

၁-....အာဒိသု (သို့၊ သျှာ)

၃-မတ္တပ္ပမတ္တန (က)

၂-သမ္မာဂတံ (သျှာက)

၄-ဗေဒိတိ (သိ၊ သျှာ)

၆-သညောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆။ ဆဋ္ဌေ သံယောဇနိယေသု ဓမ္မေသုတိ ဒသန္တံ သံယောဇနာနံ ပစ္စယ-
ဘူတေသု တေဘူမကဓမ္မေသု။ အဿာဒါနုပဿိတာတိ အဿာဒတော
ပဿိတာ ပဿနဘာဝေါတိ အတ္ထော။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿိတာတိ နိဗ္ဗိဒါဝသေန
ဥက္ကဏ္ဌနဝသေန ပဿနဘာဝေါ။ ဇာတိယာဘိ ခန္ဓနိဗ္ဗတ္တိတော။ ဇရာယာဘိ
ခန္ဓပရိပါကတော။ မရဏေနာဘိ ခန္ဓဘေဒတော။ သောကေဟိတိ အန္တော-
နိဇ္ဈာယနလက္ခဏေဟိ သောကေဟိ။ ပရိဒေဝေဟိတိ တန္တိဿိတလာလပ္ပိတ-
လက္ခဏေဟိ ပရိဒေဝေဟိ။ ဒုက္ခေဟိတိ ကာယပဋိဝိဋ္ဌနဒုက္ခေဟိ။ ဒေါမန-
သေဟိတိ မနောဝိသာတဒေါမနသေဟိ။ ဥပါယာသေဟိတိ အဓိမတ္တာယာသ-
လက္ခဏဥပါယာသေဟိ။ ဒုက္ခဿာတိ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခတော။ ပဇာဟိတိ
မဂ္ဂေန ပဇာဟိ။ ပဟာယာဘိ ဧတ္ထ ပန ဖလက္ခဏော ကထိတော။ ဣမသ္မိံ
သုတ္တေ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ ကထိတံ။

၇-ကဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇။ သတ္တမေ ကဏ္ဍာတိ န ကာဠဝဏ္ဏတာယ ကဏ္ဍာ၊ ကဏ္ဍတာယ ပန
ဥပနေန္တိတိ နိပ္ပတ္တိကာဠတာယ ကဏ္ဍာ။ သရသေနာပိ ဝါ သဗ္ဗကုသလ-
ဓမ္မာ ကဏ္ဍာ ဧဝံ။ န ဟိ တေသံ ဥပ္ပတ္တိယာ စိတ္တံ ပဘဿရံ ဟောတိ။
အဟိရိကန္တိ အဟိရိကဘာဝေါ။ အနောတ္တပ္ပန္တိ အနောတ္တာပိဘာဝေါ။

၈-သုက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈။ အဋ္ဌမေ သုက္ကာတိ န ဝဏ္ဏသုက္ကတာယ သုက္ကာ၊ သုက္ကတာယ ပန
ဥပနေန္တိတိ နိပ္ပတ္တိသုက္ကတာယ သုက္ကာ။ သရသေနာပိ ဝါ သဗ္ဗကုသလဓမ္မာ
သုက္ကာ ဧဝံ။ တေသံ ဟိဥပ္ပတ္တိယာ စိတ္တံ ပဘဿရံ ဟောတိ။ ဟိရိဝ ဩတ္တပ္ပဉ္စာတိ
ဧတ္ထ ပါပတော ဇိဂုစ္ဆနလက္ခဏာ ဟိရိ၊ ဘာယနလက္ခဏံ ဩတ္တပ္ပံ။ ယံ ပနေတ္ထ
ဝိတ္တာရတော ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တမေဝ။

၉-စရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉။ နဝမေ လောကံ ပါလေန္တိတိ လောကံ သန္တာရေန္တိ ဌပေန္တိ ရက္ခန္တိ။
နယိဝ ပညာယေထ မာတာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ ဇနိကာ မာတာ “အယံ မေ

မာတာ”တိ ဂရုစိတ္တိကာရဝသေန^၁ န ပညာယေထ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသဝ
 နယော။ သန္တေ^၂ သင်္ကရံ မရိယာဒဘေဒံ ဝါ။ ယထာ အဇေဋ္ဌကာတိအာဒိသု
 တေ ဟိ သတ္တာ “အယံ မေ မာတာ”တိ ဝါ “မာတုစ္ဆာ”တိ ဝါ ဂရုစိတ္တိကာရ-
 ဝသေန^၁ န ဇာနန္တိ။ ယံ ဝတ္ထု နိဿာယ ဥပ္ပန္နာ၊ တတ္ထေဝ ဝိပ္ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာ
 ဥပမံ အာဟရန္တော “ယထာ အဇေဋ္ဌကာ”တိအာဒိမာဟ။

၁၀-ဝဿူပနာယိကသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၀။ ဒသမံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယံ ဝုတ္တံ။ ကတရအဋ္ဌပ္ပတ္တိယံ ? မနုဿာနံ ဥဇ္ဈာယနေ။
 ဘဂဝတာ ဟိ ပဌမဗောဓိယံ ဝိသတိ ဝဿာနိ ဝဿူပနာယိကာ အပညတ္တာ
 အဟောသိ။ ဘိက္ခု။ အနိဗ္ဗေဝါသာ^၂ ဝဿေပိ ဥတုဝဿေပိ ယထာသုခံ ဝိစရိံသု။
 တေ ဒိသ္မာ မနုဿာ “ကထဉ္စိ နာမ သမဏာ သကျုပ္ပတ္တိယာ ဟေမန္တမ္ပိ ဂိမ္ပမ္ပိ
 ဝဿမ္ပိ စာရိကံ စရိဿန္တိ ဟရိတာနိ တိဏာနိ သမ္ပဒန္တာ ဧကိန္ဒြိယံ ဇီဝံ
 ဝိဟေဋ္ဌန္တာ ဗဟူ ခုဒ္ဒကေ ပါဏေ သံဃာတံ အာပါဒေန္တာ။ ဣမေ ဟိ နာမ
 အညတိတ္တိယာ ဒုရက္ခာတဓမ္မာ ဝဿာဝါသံ အလ္လိယိဿန္တိ သံကသာယိဿန္တိ^၃၊
 ဣမေ နာမ သကုဏာ ရုက္ခဂ္ဂေသု ကုလာဝကာနိ ကတွာ ဝဿာဝါသံ အလ္လိ-
 ယိဿန္တိ သံကသာယိဿန္တိ”တိအာဒိနိ ဝတွာ ဥဇ္ဈာယိံသု။ တမတ္ထံ ဘိက္ခု။
 ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ ဘဂဝါ တံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကတွာ ဣမံ သုတ္တံ
 ဒေသေန္တော ပဌမံ တာဝ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝဿံ ဥပဂန္တု”^၄န္တိ^၄
 ဧတ္တကမေဝါဟ။ အထ ဘိက္ခုနံ “ကဒါ န ခေါ ဝဿံ ဥပဂန္တဗ္ဗ”^၅န္တိ ဥပ္ပန္နံ
 ဝိတက္ကံ သုတွာ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝဿာနေ ဝဿံ ဥပဂန္တု”^၆န္တိ အာဟ။
 အထ ခေါ ဘိက္ခုနံ တေဒဟောသိ “ကတိ န ခေါ ဝဿူပနာယိကာ”တိ။
 ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ တံ သုတွာ သကလမ္ပိ ဣဒံ သုတ္တံ
 ဒေသေန္တော ဒွေမာ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝဿူပနာယိကာတိ
 ဝဿူပဂမနာနိ။ ပုရိမိကာတိ အပရဇ္ဈဂတာယ အာသာဠိယာ ဥပဂန္တဗ္ဗာ
 ပုရိမကတ္တိကပုဏ္ဏမိပရိယောသာနာ ပဌမာ တေမာသိ။ ပစ္ဆိမိကာတိ မာသ-
 ဂတာယ အာသာဠိယာ ဥပဂန္တဗ္ဗာ ပစ္ဆိမကတ္တိကပရိယောသာနာ ပစ္ဆိမာ
 တေမာသိတိ။

ကမ္မကာရဏဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၁-ဂရုစိတ္တိကာရဝသေန (သီ၊ သျှာ)	၂-အနိဗ္ဗေဝဿာ (သျှာ၊ က)
၃-သင်္ကာသယိဿန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၄-ဝိ ၃-၁၉၂-ပိဋက

၂-အဓိကရဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ဗလာနီတိ ကေနဌေန ဗလာနိ။ အကမ္ပိယဌေန ဗလာနိ နာမ၊ တထာ ဒုရဘိဘဝနဌေန အနဇ္ဈောမဒ္ဒနဌေန စ။ ပဋိသင်္ခါနဗလန္တိ ပစ္စဝေက္ခဏဗလံ။ ဘာဝနာဗလန္တိ ပြုဟနဗလံ ဝဗုဒ္ဓဗလံ။ သုဒ္ဓံ အတ္တနန္တိ ဣဒံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တကြာတိ တေသု ဒွိသု ဗလေသု။ ယမိဒန္တိ ယံ ဣဒံ။ သေခါနမေတံ ဗလန္တိ သတ္တန္တံ သေခါနံ ဉာဏဗလမေတံ။ သေခံ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဗလံ အာဂမ္မာတိ သတ္တန္တံ သေခါနံ ဉာဏဗလံ အာရဗ္ဗ သန္ဓာယ ပဋိစ္စ။ ပဇာဟတိတိ မဂ္ဂေန ပဇာဟတိ။ ပဟာယာတိ ဣမိနာ ပန ဖလံ ကထိတံ။ ယံ ပါပန္တိ ယံ ပါပကံ လာမကံ။ ယသ္မာ ပနေတာနိ ဒွေပိ ဝဗေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မာ ဧတ္ထ ဧတဒဂ္ဂံ နာဂတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၂။ ဒုတိယေ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိတိအာဒိသု အယံ ဟေဋ္ဌာ အနာဂတာနံ ပဒါနံ ဝသေန အတ္ထဝဏ္ဏနာ—ဝိဝေကနိဿိတန္တိ ဝိဝေကံ နိဿိတံ။ ဝိဝေကောတိ ဝိဝိတ္တတာ။ သွာယံ တဒင်္ဂဝိဝေကော ဝိက္ခမ္ဘန၊ သမုစ္ဆေဒ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ နိဿရဏဝိဝေကောတိ ပဉ္စဝိဝေကော။ တသ္မိံ ပဉ္စဝိဝေက ဝိဝေကော။ ဝိဝေကနိဿိတန္တိ တဒင်္ဂဝိဝေကနိဿိတံ သမုစ္ဆေဒဝိဝေကနိဿိတံ နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတဉ္စ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိတိ အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာ ဟိ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံဘာဝနာနုယုတ္ထော ယောဂီ ဝိပဿနာက္ခဏေ ကိစ္စတော တဒင်္ဂဝိဝေကနိဿိတံ၊ အဇ္ဈာသယတော နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတံ၊ မဂ္ဂကာလေ ပန ကိစ္စတော သမုစ္ဆေဒဝိဝေကနိဿိတံ၊ အာရမ္မဏတော နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတံ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပဉ္စဝိဝေကနိဿိတမ္ပိတိ ဧကေ။ တေ ဟိ န ကေဝလံ ဗလဝိပဿနာ-မဂ္ဂဖလက္ခဏေသုယေဝ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ၃ ဥဒ္ဓရန္တိ၊ ဝိပဿနာပါဒကံ ၄ ကသိဏ-ဇ္ဈာနအာနာပါနာသုသမ္ပဟ္မိဟာရဇ္ဈာနေသုပိ ၂ ဥဒ္ဓရန္တိ၊ န စ ပဋိသိဒ္ဓါ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ။ တသ္မာ တေသံ မတေန ဧတေသံ ဈာနာနံ ပဝတ္ထိက္ခဏေ ကိစ္စတော ဧဝ ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကနိဿိတံ။ ယသာ စ “ဝိပဿနာက္ခဏေ အဇ္ဈာ-သယတော နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ “ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေကနိဿိ-တမ္ပိ ဘာဝေတိ”တိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ။ ဧသ နယော ဝိရာဂနိဿိတန္တိအာဒိသု။ ဝိဝေကတ္ထာ ဧဝ ဟိ ဝိရာဂါဒယော။

၁-အကမ္ပိယဌေန (သိ)
 ၂-ဝိဝေက နိဿိတံ (မ-ဋ္ဌ ၁-ဂဂ၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၀၁-ပိဋေသု)၊ ဝိဝေကံ နိဿိတံ၊ ဝိဝေက ဝါ နိဿိတန္တိ
 ဝိဝေကနိဿိတံ (သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၅-ပိဋေ) ၃-သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ (က) ၄-ဝိပဿနာဈာန (သိ)

ကေဝလံ ဟေတ္ထ ဝေါဿဂ္ဂေါ ဒုဝိဓော ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါ စ ပက္ခန္ဓန-
 ဝေါဿဂ္ဂေါ စာဘိ။ တတ္ထ ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါတိ ဝိပဿနာက္ခန္ဓာ စ
 တဒင်္ဂဝသေန၊ မဂ္ဂက္ခန္ဓာ စ သမုစ္ဆေဒဝသေန ကိလေသပ္ပဟာနံ။ ပက္ခန္ဓန-
 ဝေါဿဂ္ဂေါတိ ဝိပဿနာက္ခန္ဓာ တန္တိန္ဒာဘဝေန၊ မဂ္ဂက္ခန္ဓာ ပန အာရမ္မဏ-
 ကရဏေန နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဓနံ။ တဒုဘယဗ္ဗိ ဣမသ္မိံ လောကီယလောကုတ္တရ-
 မိဿကေ အတ္ထဝဏ္ဏနာနယေ ဝဇ္ဇတိ။ တထာ ဟိ အယံ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ
 ယထာဝုတ္တေန ပကာရေန ကိလေသေ ပရိစ္စတေ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပက္ခန္ဓတိ။
 ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိန္တိ ဣမိနာ ပန သကလေန ဝစနေန ဝေါဿဂ္ဂတ္ထံ ပရိ-
 ဏမန္တံ ပရိဏတဉ္စ၊ ပရိပစ္စန္တံ ပရိပတ္တဉ္စာတိ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အယဉ္စ
 ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာနယုတ္တော ဘိက္ခု ယထာ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ကိလေသ-
 ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂတ္ထံ နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂတ္ထဉ္စ ပရိပစ္စတိ၊ ယထာ စ
 ပရိပတ္တော ဟောတိ၊ တထာ နံ ဘာဝေတိတိ။ ဧသ နယော သေသ-
 ဗောဇ္ဈင်္ဂသု။

ဣဓ ပန နိဗ္ဗာနယေဝ သဗ္ဗသင်္ခတေဟိ ဝိဝိတ္တတ္တာ ဝိဝေကော၊ သဗ္ဗေသံ
 ဝိရာဂဘာဝတော ဝိရာဂေါ၊ နိရောဓဘာဝတော နိရောဓောတိ ဝုတ္တံ။ မဂ္ဂေါ
 ဧဝ စ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိ၊ တသ္မာ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကံ
 အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တိယာ ဝိဝေကနိဿိတံ၊ တထာ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓ-
 နိဿိတံ။ တဉ္စ ခေါ အရိယမဂ္ဂက္ခန္ဓာပုတ္တိယာ^၁ ကိလေသာနံ သမုစ္ဆေဒတော
 ပရိစ္စာဂဘာဝေန စ နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဓနဘာဝေန စ ပရိဏတံ ပရိပတ္တန္တိ အယမေဝ
 အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧသ နယော သေသဗောဇ္ဈင်္ဂသု။ ဣတိ ဣမေ သတ္တ
 ဗောဇ္ဈင်္ဂါ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာ ကထိတာ။ ဣမေသုပိ ဒွိသု
 ဗလေသု ဧတဒဂ္ဂဘာဝေါ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၃။ တတိယေ ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိတိအာဒိနံ စတုန္တံ ဈာနာနံ ပါဠိအတ္ထော
 စ ဘာဝနာနယော စ သဗ္ဗော သဗ္ဗာကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ ဝိတ္တာရိတောယေဝ။
 ဣမာနိ ပန စတ္တာရိ ဈာနာနိ ဧကော ဘိက္ခု ဝိတ္တေကဂ္ဂတ္ထာယ ဘာဝေတိ၊
 ဧကော ဝိပဿနာပါဒကတ္ထာယ၊ ဧကော အဘိညာပါဒကတ္ထာယ၊ ဧကော
 နိရောဓပါဒကတ္ထာယ၊ ဧကော ဘဝဝိသေသတ္ထာယ။ ဣဓ ပန တာနိပိ ဝိပဿနာ-
 ပါဒကာနိ အဓိပ္ပေတာနိ။ အယံ ဟိ ဘိက္ခု ဣမာနိ ဈာနာနိ သမာပဋိတွာ
 သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ ဟေတုပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ ကတွာ

သပ္ပစ္စယံ နာမရူပဉ္စ ဝဝတ္ထပေတွာ ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ သမောဓာနေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ဧဝမေတာနံ ဈာနာနိ လောကီယလောကုတ္တရ-
မိဿကာနေဝ ကထိတာနိ။ ဣမသ္မိမ္မိ ဗလဒ္ဓယေ တေဒဂ္ဂဘာဝေါ ဝုတ္တ-
နယေနော ဝေဒိတဗျော။

၁၄။ စတုတ္ထေ သံခိတ္တေန စ ဝိတ္တာရေန စာတိ သံခိတ္တဓမ္မဒေသနာ
ဝိတ္တာရဓမ္မဒေသနာ စာတိ ဒွေယေဝ ဓမ္မဒေသနာတိ ဒဿေတိ။ တတ္ထ
မာတိကံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ကထိတာ ဒေသနာ သံခိတ္တဒေသနာ နာမ၊ တမေဝ
မာတိကံ ဝိတ္တာရတော ဝိဘဇိတွာ ကထိတာ ဝိတ္တာရဒေသနာ နာမ။ မာတိကံ
ဝါ ဌပေတွာပိ အဌပေတွာပိ ဝိတ္တာရတော ဝိဘဇိတွာ ကထိတာ ဝိတ္တာရ-
ဒေသနာ နာမ။ တာသု သံခိတ္တဒေသနာ နာမ မဟာပညဿ ပုဂ္ဂလဿ
ဝသေန ကထိတာ၊ ဝိတ္တာရဒေသနာ နာမ မန္တပညဿ။ မဟာပညဿ ဟိ
ဝိတ္တာရဒေသနာ အတိပပဇ္ဇော ဝိယ ဟောတိ။ မန္တပညဿ သင်္ခေပဒေသနာ
သသကဿ ဥပ္ပတနံ ဝိယ ဟောတိ၊ နေဝ အန္တံ န ကောဋိံ ပါပုဏိတုံ
သက္ကောတိ။ သင်္ခေပဒေသနာ စ ဥဒ္ဓိဂ္ဂိတညဿ ဝသေန ကထိတာ၊ ဝိတ္တာရ-
ဒေသနာ ဣတရေသံ တိဏ္ဏံ ဝသေန။ သကလမ္ပိ ဟိ တေပိဋကံ သင်္ခေပဒေသနာ
ဝိတ္တာရဒေသနာတိ ဧတ္ထေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

၁၅။ ပဉ္စမေ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေတိ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ
အနုဝါဒါဓိကရဏံ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကိစ္စာဓိကရဏန္တိ ဣမေသံ စတုန္တံ
အဓိကရဏာနံ ယသ္မိံ အဓိကရဏေ။ အာပန္နော စ ဘိက္ခုတိ အာပတ္တိံ
အာပန္နော ဘိက္ခု စ။ တဗ္ဗေတန္တိ တသ္မိံ ဧတံ ။ ဒီဃတ္တာယာတိ ဒီဃံ
အဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌနတ္ထာယ။ ခရတ္တာယာတိ ဒါသကောဏှစဏှာလဝေနာတိ ဧဝံ
ခရဝါစာပဝတ္တနတ္ထာယ။ ဝါဠတ္တာယာတိ ပါဏိ၂လေဉ္စဒဏှာဒီဟိ ပဟရဏ-
ဝသေန ကက္ခဋဘာဝတ္ထာယ။ ဘိက္ခု စ န ဖာသုံ ဝိဟရိဿန္တိတိ အညမညံ
ဝိဝါဒါပန္နော ဘိက္ခုသံဃေ ယေပိ ဥဒ္ဓေသံ ဝါ ပရိပုစ္ဆံ ဝါ ဂဟေတုကာမာ ပဓာနံ
ဝါ အနုယုဋ္ဌိတုကာမာ၊ တေ ဖာသုံ? န ဝိဟရိဿန္တိ။ ဘိက္ခုသံဃသ္မိံ ဟိ ဥပေါ-
သထပဝါရဏာယ ဌိတာယ ဥဒ္ဓေသာဒီဟိ အတ္ထိကာ ဥဒ္ဓေသာဒီနိ ဂဟေတုံ
န သက္ကောန္တိ၊ ဝိပဿကာနံ စိတ္တုပ္ပါဒေါ န ဧကဂ္ဂေါ ဟောတိ၊ တတော
ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဧဝံ ဘိက္ခု စ န ဖာသုံ? ဝိဟရိဿန္တိ။ န
ဒီဃတ္တာယာတိအာဒိသု ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိတိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ အကုသလံ အာပန္နောဘိ ဧတ္ထ အကုသလန္တိ အာပတ္တိ အဓိပေတော၊ အာပတ္တိံ အာပန္နောဘိ အတ္ထော။ ကဗ္ဗိဒေဝ ဒေသန္တိ န သဗ္ဗမေဝ အာပတ္တိံ၊ အာပတ္တိယာ ပန ကဗ္ဗိဒေဝ ဒေသံ အညတရံ အာပတ္တိန္တိ အတ္ထော။ ကာယေနာတိ ကရဇကောယေန။ အနတ္တမနောတိ အတုဋ္ဌစိတ္တော။ အနတ္တမနဝါစန္တိ အတုဋ္ဌဝါစံ။ မမေဝါတိ မံယေဝ ၁။ တတ္ထာတိ တသ္မိံ အဓိကရဏေ။ အစ္စယော အစ္စဂမာတိ အပရာဓော အတိက္ကမိတွာ မဒ္ဒိတွာ ဂတော၊ အဟမေဝေတ္ထ အပရာဓိကော။ သုက္ခဒါယကံဝ ၂ ဘဏ္ဍသ္မိန္တိ ယထာ သုက္ခဋ္ဌာနံ ပရိဟရိတွာ နိတေ ဘဏ္ဍသ္မိံ သုက္ခဒါယကံ အပရာဓော အဘိဘဝတိ၊ သော စ တတ္ထ အပရာဓိကော ဟောတိ၊ န ရာဇာနော န ရာဇပုရိသာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယော ဟိ ရညာ ဌပိတံ သုက္ခဋ္ဌာနံ ပရိဟရိတွာ ဘဏ္ဍံ ဟရတိ၊ တံ သဟ ဘဏ္ဍသကဋေန အာနေတွာ ရညော ဒဿေန္တိ။ တတ္ထ နေဝ သုက္ခဋ္ဌာနဿ ဒေါသော အတ္ထိ၊ န ရညော န ရာဇပုရိသာနံ၊ ပရိဟရိတွာ ဂတဿေဝ ၃ ပန ဒေါသော၊ ဧဝမေဝ ယံ သော ဘိက္ခု အာပတ္တိံ အာပန္နော၊ တတ္ထ နေဝ အာပတ္တိယာ ဒေါသော၊ န စောဒကဿ။ တိဟိ ပန ကာရဏေဟိ တဿေဝ ဘိက္ခုနော ဒေါသော။ တဿ ဟိ အာပတ္တိံ အာပန္နဘာဝေနပိ ဒေါသော၊ စောဒကေ အနတ္တမနတာယပိ ဒေါသော၊ အနတ္တမနဿ သတော ပရေသံ အာရောစနေနပိ ၄ ဒေါသော။ စောဒကဿ ပန ၅ ယံ သော တံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇန္တိ အဒ္ဓဿ၊ တတ္ထ ဒေါသော နတ္ထိ။ အနတ္တမနတာယ စောဒနာယ ပန ၆ ဒေါသော။ တမ္ပိ အမနသိကရိတွာ အယံ ဘိက္ခု အတ္တနောဝ ဒေါသံ ပစ္စဝေက္ခန္တော “ဣတိ မမေဝ တတ္ထ အစ္စယော အစ္စဂမာ သုက္ခဒါယကံဝ ဘဏ္ဍသ္မိံ” န္တိ ဧဝံ ပဋိသန္ဓိက္ခတိတိ အတ္ထော။ ဒုတိယဝါရေ စောဒကဿ အနတ္တမနတာ စ အနတ္တမနတာယ စောဒိတဘာဝေါ စာတိ ဒွေ ဒေါသော၊ တေသံ ဝသေန “အစ္စယော အစ္စဂမာ”တိ ဧတ္ထ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

၁၆။ ဆဋ္ဌေ အညတရေတိ ဧကော အပါကဋ္ဌနာမော ပြာဟူဏော။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိတိ ယေနာတိ ဘုမ္မတ္ထေ ၇ ကရဏဝစနံ။ တသ္မာ ယတ္ထ ဘဂဝါ၊ တတ္ထ ဥပသင်္ကမိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယေန ဝါ ကာရဏေန ဘဂဝါ ဒေဝမနုဿေဟိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော၊ တေန ကာရဏေန ဥပသင်္ကမိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧကေန စ ကာရဏေန ဘဂဝါ

၁-မမယေဝ (သျှာ) ၂-သုက္ခဒါယိကံဝ (သိ)၊ သုက္ခဒါယိကံ စ (သျှာ) ၃-အာဂတဿေဝ (သျှာ)
 ၄-အာရောစိတေနပိ (သျှာ) ၅-ပနဿ (သျှာ) ၆-စောဒနာ ပန (သိ) ၇-ဘုမ္မတ္ထေ (ဣ)

ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော? နာနပ္ပကာရဂုဏ်ဝိသေသာဓိဂမာဓိပ္ပါယေန၊ သာဒုဖလူပ-
ဘောဂါဓိပ္ပါယေန ဒိဇဂဏေဟိ နိစ္စဖလိတမဟာရက္ခော ဝိယ။ ဥပသင်္ကမိတိ
ဂတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥပသင်္ကမိတွာတိ ဥပသင်္ကမနပရိယောသာနဒီပနံ။
အထ ဝါ ဧဝံ ဂတော တတော အာသန္နတရံ ဌာနံ ဘဂဝတော သမိပသင်္ခါတံ
ဂန္ဓာတိပိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒီတိ ယထာ စ ခမနိယာဒီနိ ပုစ္ဆန္တော ဘဂဝါ
တေန၊ ဧဝံ သောပိ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမပ္ပဝတ္တမောဒေါ^၂ အဟောသိ၊
သီတောဒကံ ဝိယ ဥဏှောဒကေန သမ္မောဒီတံ ဧကိဘာဝံ အဂမာသိ။
ယာယ စ “ကစ္စိ ဘော ဂေါတမ ခမနိယံ၊ ကစ္စိ ယာပနိယံ၊ ကစ္စိ ဘောတော
ဂေါတမသံ စ သာဝကာနဉ္စ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတက်” လဟုဌာနံ ဗလံ ဖာသု-
ဝိဟာရော”တိအာဒိကာယ ကထာယ သမ္မောဒိ၊ တံ ဝီတိပါမောဇ္ဇသင်္ခါတဿ
သမ္မောဒဿ ဇနနတော သမ္မောဒီတုံ ယုတ္တဘာဝတော စ သမ္မောဒနိယံ၊
အတ္ထဗျဉ္ဇနမဓုရတာယ သုစိရဗ္ဗိ ကာလံ သာရေတုံ နိရန္တရံ ပဝတ္တေတုံ အရဟ-
ရူပတော သရိတဗ္ဗဘာဝတော စ သာရဏီယံ။ သုယျမာနသုခတော ဝါ
သမ္မောဒနိယံ၊ အနုဿရိယမာနသုခတော သာရဏီယံ၊ တထာ ဗျဉ္ဇနပရိသုဒ္ဓ-
တာယ သမ္မောဒနိယံ၊ အတ္ထပရိသုဒ္ဓတာယ သာရဏီယန္တိ ဧဝံ အနေကေဟိ
ပရိယာယေဟိ သမ္မောဒနိယံ သာရဏီယံ ကထံ ဝီတိသာရေတွာ ပရိယောသာ-
ပေတွာ နိဋ္ဌပေတွာ ယေနတ္ထေန အာဂတော၊ တံ ပုစ္ဆိတုကာမော ဧကမန္တံ
နိသီဒိ။

ဧကမန္တန္တိ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော “ဝိသမံ စန္ဒိမသုရိယာ ပရိဝတ္တန္တိ”တိ-
အာဒိသု၊ ဝိယ။ တသ္မာ ယထာ နိသိန္ဓော ဧကမန္တံ^၄ နိသိန္ဓော ဟောတိ၊ တထာ
နိသီဒီတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ ဧတံ ဥပယောဂဝစနံ။
နိသီဒီတိ ဥပါဝိသိ။ ပဏ္ဍိတာ ဟိ ပုရိသာ ဂရုဌာနိယံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာသန-
ကုသလတာယ ဧကမန္တံ နိသီဒန္တိ။ အယဉ္စ နေသံ အညတရော၊ တသ္မာ ဧကမန္တံ
နိသီဒိ။

ကထံ နိသိန္ဓော ပန ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ဟောတိတိ? ဆ နိသဇ္ဇဒေါသေ
ဝဇ္ဇေတွာ။ သေယျထိဒံ? အတိဒူရံ အစွာသန္တံ ဥပရိဝါတံ ဥန္တတပ္ပဒေသံ အတိ-
သမ္ပုဓံ အတိပစ္ဆာတိ။ အတိဒူရေ နိသိန္ဓော ဟိ သစေ ကထေတုကာမော
ဟောတိ၊ ဥစ္စာသဒ္ဓေန ကထေတဗ္ဗံ ဟောတိ။ အစွာသန္တံ နိသိန္ဓော သံဃဇ္ဇနံ

၁-....ပရိဒီပနံ (သျှာ)

၃-အံ ၁-၃၀၆-ပိဋ္ဌေ။

၂-သမပ္ပဝတ္တပ္ပမောဒေါ (သျှာ)

၄-ဧကမန္တံ (သီ၊ သျှာ)

ကရောတိ။ ဥပရိဝါတေ နိဿိန္ဒော သရီရဂန္ဓေန ဗာဓတိ။ ဥန္တတပုဒေသေ နိဿိန္ဒော အဂါရဝံ ပကာသေတိ။ အတိသမ္ပုခါ နိဿိန္ဒော သစေ ဒဠုကာမော ဟောတိ။ စက္ခုနာ စက္ခုံ အာဟစ္စ ဒဠဗ္ဗံ ဟောတိ။ အတိပစ္ဆာ နိဿိန္ဒော သစေ ဒဠုကာမော ဟောတိ။ ဂိဝံ ပဿာရေတွာ ဒဠဗ္ဗံ ဟောတိ။ တဿှာ အယမ္ပိ ဧတေ ဆ နိသဇ္ဇဒေါသေ ဝဇ္ဇေတွာ နိဿိဒိ။ တေန ဝုတ္တံ “ကေမန္တံ နိဿိဒိ”တိ။

တေဒဝေါဓာတိ ဒုဝိဓာ ဟိ ပုစ္ဆာ အဂါရိကပုစ္ဆာ အနဂါရိကပုစ္ဆာ စ။ တတ္ထ “ကိံ ဘန္တေ ကုသလံ ကိံ အကုသလ”န္တံ ဣမိနာ နယေန အဂါရိကပုစ္ဆာ အာဂတာ။ “ဣမေ န ခေါ ဘန္တေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ”တိ၊ ဣမိနာ နယေန အနဂါရိကပုစ္ဆာ။ အယံ ပန အတ္တနော အနုရူပံ အဂါရိကပုစ္ဆံ၊ ပုစ္ဆန္တော ဧတံ “ကော န ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ တတ္ထ ဟေတု ပစ္စယောတိ၊ ဥဘယဓမ္မတံ ကာရဏဝေဝစန-မေဝ။ အဓမ္မစရိယာဝိသမစရိယာဟေတုတိ အဓမ္မစရိယာသင်္ခါတာယ ဝိသမ-စရိယာယ ဟေတု၊ တံကာရဏာ တပုစ္စယာတိ အတ္ထော။ တတြာယံ ပဒတ္ထော—အဓမ္မဿ စရိယာ အဓမ္မစရိယာ၊ အဓမ္မကာရဏန္တိ အတ္ထော။ ဝိသမံ စရိယာ၊ ဝိသမဿ ဝါ ကမ္မဿ စရိယာတိ ဝိသမစရိယာ။ အဓမ္မစရိယာ စ သာ ဝိသမစရိယာ စာတိ အဓမ္မစရိယာဝိသမစရိယာ။ ဧတေနပါယေန သုက္ကပက္ခေပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္ထတော ပနေတ္ထ အဓမ္မစရိယာ-ဝိသမစရိယာ နာမ ဒသ အကုသလကမ္မပထာ၊ ဓမ္မစရိယာသမစရိယာ နာမ ဒသ ကုသလကမ္မပထာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမာတိ ဧတ္ထ အယံ အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေါ ခယသုန္ဒရာ-ဘိရူပအပ္ပနုမောဒနေသု ဒိဿတိ။ “အဘိက္ကန္တာ ဘန္တေ ရတ္တိ၊ နိက္ခန္တော ပဌမော ယာမော၊ စိရနိဿိန္ဒော ဘိက္ခုသံသော”တိအာဒိသု၊ ဟိ ခယေ ဒိဿတိ။ “အယံ ဣမေသံ စတုန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ”တိအာဒိသု၊ သုန္ဒရေ။

“ကော မေ ဝန္တတိ ပါဒါနိ၊ ဣဒ္ဓိယာ ယသသာ ဇလံ။
အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန၊ သဗ္ဗာ ဩဘာသယံ ဒိသာ”တိ—

၁-မ ၃-၂၄၈-ပိဋ္ဌေ။

၃-အဂါရိယံ (က)

၅-ဒု ၁-၁၃၈၊ ၆-၄၁၈၊ အံ ၃-၄၄-ပိဋ္ဌေသု။

၂-မ ၃-၆၆-ပိဋ္ဌေ။

၄-ကော ဟေတု ကော ပစ္စယောတိ (က)

၆-အံ ၁-၄၁၄-ပိဋ္ဌေ။

အာဒိသု^၁ အဘိရူပေ။ “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ”တိအာဒိသု^၂ အပ္ပနမောဒနေ။
ဣဓာပိ အပ္ပနမောဒနေယေဝ။ ယသ္မာ စ အပ္ပနမောဒနေ၊ တသ္မာ သာဓု
သာဓု ဘော ဂေါတမာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

“ဘယေ ကောဓေ ပသံသာယံ၊ တုရိတေ ကောတူဟလစ္ဆရေ။
ဟာသေ သောကေ ပသာဒေ စ၊ ကရေ အာမေဋ္ဌိတံ^၃ ဗုဓော”တိ—

ဣမိနာ စ လက္ခဏေန ဣဓ ပသာဒဝသေန ပသံသာဝသေန စာယံ ဒွိက္ခတ္တံ
ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အထ ဝါ အဘိက္ကန္တံ^၄ အဘိကန္တံ^၅ အတိဇ္ဈန္တံ အတိ-
မနာပံ၊ အတိသုန္ဒရန္တံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တတ္ထ ဧကေန အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေန ဒေသနံ ထောမေတိ၊ ဧကေန အတ္တနော
ပသာဒံ။ အယဉ္ဇေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ ယဒိဒံ
ဘောတော ဂေါတမဿ ဓမ္မဒေသနာ၊ အဘိက္ကန္တံ ယဒိဒံ ဘောတော
ဂေါတမဿ ဓမ္မဒေသနံ အာဂမ္မ မမ ပသာဒေါတိ။ ဘဂဝတောယေဝ ဝါ ဝစနံ
ဒွေ ဒွေ အတ္ထေ သန္ဓာယ ထောမေတိ—ဘောတော ဂေါတမဿ ဝစနံ
အဘိက္ကန္တံ ဒေါသနာသနတော၊ အဘိက္ကန္တံ ဂုဏာဓိဂမနတော၊ တထာ သဒ္ဓါ-
ဇနနတော၊ ပညာဇနနတော၊ သာတ္ထတော၊ သဗျဉ္ဇနတော၊ ဥတ္တာနပဒတော၊
ဂမ္ဘီရတ္ထတော၊ ကဏ္ဏသုခတော၊ ဟဒယင်္ဂမတော၊ အနတ္တုက္ကံသနတော၊ အပရ-
ဝဟ္မနတော၊ ကရုဏာသီတလတော၊ ပညာဝဒါတတော၊ အာပါယရမဏီ-
ယတော၊ ဝိမဒ္ဒက္ခမတော၊ သုယျမာနသုခတော၊ ဝိမံသိယမာနဟိတတောတိ
ဝေမာဒီဟိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

တတော ပရမ္ပိ စတူဟိ ဥပမာဟိ ဒေသနံယေဝ ထောမေတိ။ တတ္ထ
နိက္ကုဇ္ဈိတန္တံ အဓောမုခဌပိတံ၊ ဟေဋ္ဌာမုခဇာတံ ဝါ။ ဥက္ကုဇ္ဈေယျာတိ ဥပရိမုခံ
ကရေယျ။ ပဋိစ္ဆန္တံ^၆ တိဏပဏ္ဏာဒိဆာဒိတံ။ ဝိဝရေယျာတိ ဥဋ္ဌါဋ္ဌေယျ။
မူဠဿာတိ ဒိသာမူဠဿ။ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျာတိ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ “သေ
မဂ္ဂေါ”တိ ဝဒေယျ။ အန္တကာရေတိ ကာဠပက္ခစာတုဒ္ဓသီအမုရတ္တဃနဝနသဏ္ဌာ-
မေဃပဋ္ဌလေဟိ စတုရင်္ဂေ တမေ။ အယံ တာဝ အနုတ္တာနပဒတ္ထော။

အယံ ပန အဓိပ္ပါယယောဇနာ—ယထာ ကောစိ နိက္ကုဇ္ဈိတံ ဥက္ကုဇ္ဈေယျ။
ဧဝံ သဒ္ဓမ္ပဝိမုခံ အသဒ္ဓမ္ပေ ပတိတံ^၇ မံ အသဒ္ဓမ္ပာ ဝုဋ္ဌာပေန္တေန၊ ယထာ ပဋိစ္ဆန္တံ
ဝိဝရေယျ။ ဧဝံ ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနန္တရဓာနတော ပဘုတိ

၁-ခု ၂-၇၃-ပိဋေ။ ၂-ဒီ ၁-ဂဝ၊ ဝိ ၁-၇-ပိဋာဒိသု။ ၃-အာမေဋ္ဌိတံ (သီ၊ သျာ)
၄-အဘိကန္တံ (သီ) ၅-ပတိဋ္ဌိတံ (က)

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟနပဋိစ္ဆန္တံ သာသနံ ဝိဝရန္တေန၊ ယထာ မူဠဿ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ။
 ဧဝံ ကုမ္မဂ္ဂမိစ္ဆာမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿ မေ သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂံ အာဝိကရောန္တေန၊ ယထာ
 အန္ဓကာရေ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ။ ဧဝံ မောဟန္ဓကာရေ နိမုဂ္ဂဿ မေ
 ဗုဒ္ဓါဒိရတနရူပါနိအပဿတောတပ္ပဋိစ္ဆာဒကမောဟန္ဓကာရဝိဒ္ဓိသကဒေသနာ-
 ပဇ္ဇောတဓာရဏေန မယံ ဘောတာ ဂေါတမေန ဧတေဟိ ပရိယာယေဟိ
 ပကာသိဘတ္တာ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတောတိ။

ဧဝံ ဒေသနံ ထောမေတွာ ဣမာယ ဒေသနာယ ရတနတ္ထယေ ပသန္တစိတ္တော
 ပသန္တာကာရံ ကရောန္တော သောဟန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သောဟန္တိ ဒေသော
 အဟံ။ ဘဝန္တိ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမီတိ ဘဝံ မေ ဂေါတမော သရဏံ
 ပရာယဏံ အဿဿ တာတာ^၁ ဟိတဿ စ ဝိဓာတာတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန
 ဘဝန္တိ ဂေါတမံ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ သေဝါမိ ပယိရူပါသာမိ။ ဧဝံ ဝါ ဇာနာမိ
 ဗုဇ္ဈာမီတိ။ ယေသဉ္စိ ဓာတူနံ ဂတိ အတ္ထော၊ ဗုဒ္ဓိပိ တေသံ အတ္ထော။ တသ္မာ
 ဂစ္ဆာမီတိ ဣမဿ ဇာနာမိ ဗုဇ္ဈာမီတိ အယမတ္ထော ဝုတ္တော။ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခု-
 သံဃဉ္စာတိတ္ထေပန အဓိဂတမဂ္ဂေသန္တိကတနိရောဓေယထာနုသိဋ္ဌံပဋိပဇ္ဇမာနေ
 စ စတူသု အပါယေသု အာတမာနေ ဓာရေတိတိ ဓမ္မော။ သော အတ္ထတော
 အရိယမဂ္ဂေါစေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ “ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ၊
 အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ”တိ^၂ ဝိတ္တာရော။ န
 ကေဝလဉ္စ အရိယမဂ္ဂေါ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ အပိစ ခေါ အရိယဖလေဟိ သဒ္ဓိံ^၃
 ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနေ—

“ရာဂဝိရာဂမနေဇမသောကံ၊ ဓမ္မမသင်္ခတမပ္ပဋိကူလံ။
 မဓုရမိမံ ပဂုဏံ သုဝိဘတ္တံ၊ ဓမ္မမိမံ သရဏတ္ထမုပေဟိ”တိ^၄။

တ္ထေ ရာဂဝိရာဂေါတိ မဂ္ဂေါ ကထိတော။ အနေဇမသောကန္တိ ဖလံ။
 ဓမ္မမသင်္ခတန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ အပ္ပဋိကူလံ မဓုရမိမံ ပဂုဏံ သုဝိဘတ္တန္တိ ဝိဋ္ဌကတ္တယေန
 ဝိဘတ္တာ သဗ္ဗဓမ္မက္ခန္ဓာတိ^၅။ ဒိဋ္ဌိသီလသံဃာတေန သံဟတောတိ သံဃော။
 သော အတ္ထတော အဋ္ဌအရိယပုဂ္ဂလသမူဟော။ ဝုတ္တဉ္စေတံ တသ္မိံယေဝ
 ဝိမာနေ—

“ယတ္ထ စ ဒိန္န မဟပ္ပလမာဟ၊ စတူသု သုစီသု ပရိသယုဂေသု။
 အဋ္ဌ စ ပုဂ္ဂလဓမ္မဒဿာ တေ၊ သံဃမိမံ သရဏတ္ထမုပေဟိ”တိ^၆။

ဘိက္ခုနံ သံဃော ဘိက္ခုသံဃော။ ဧတ္တာဝတာ မြာဟ္မဏော တိဏိ သရဏဂမနာနိ ပဋိဝေဒေသိ။

ဣဒါနိ တေသု သရဏဂမနေသု ကောသလ္လတ္ထံ သရဏံ၊ သရဏဂမနံ၊ ယော စ သရဏံ ဂစ္ဆတိ၊ သရဏဂမနပ္ပဘေဒေါ၊ သရဏဂမနဖလံ^၁၊ သံကိလေသော၊ ဘေဒေါတိ အယံ ဝိမိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သေယျထိဒံ—ပဒတ္တတော တာဝ ဟိံသတိတိ သရဏံ။ သရဏဂတာနံ တေနော သရဏဂမနေန ဘယံ သန္တာသံ ဒုက္ခံ ဒုဂ္ဂတိပရိကိလေသံ ဟနတိ ဝိနာသေတိတိ အတ္ထော၊ ရတနတ္တယသေဝေတံ အဓိဝစနံ။ အထ ဝါ ဟိတေ ပဝတ္တနေန အဟိတာ စ နိဝတ္တနေန သတ္တာနံ ဘယံ ဟိံသတိတိ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဝကန္တာရာ ဥတ္တာရဏေန လောကဿ အဿာသဒါနေန စ ဓမ္မော၊ အပ္ပကာနမ္မိ ကာရာနံ ဝိပုလဖလပဋိလာဘကရဏေန သံဃော။ တသ္မာ ဣမိနာပိ ပရိယာယေန ရတနတ္တယံ သရဏံ။ တပ္ပသာဒတဂ္ဂရုတာဟိ ဝိဟတကိလေသော တပ္ပရာယဏတာကာရပ္ပဝတ္ထော စိတ္တုပ္ပါဒေါ သရဏဂမနံ။ တံသမင်္ဂီသတ္ထော သရဏံ ဂစ္ဆတိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရေန စိတ္တုပ္ပါဒေန “ဧတာနိ မေ တိဏိ ရတနာနိ သရဏံ၊ ဧတာနိ ပရာယဏ”န္တိ ဧဝံ ဥပေတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ တာဝ သရဏံ သရဏဂမနံ ယော စ သရဏံ ဂစ္ဆတိ ဣဒံ တယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သရဏဂမနပ္ပဘေဒေ ပန ဒုဝိဓံ သရဏဂမနံ လောကုတ္တရံ လောကိယဉ္ဇာတိ။ တတ္ထ လောကုတ္တရံ ဒိဋ္ဌသစ္စာနံ မဂ္ဂက္ခဏေ သရဏဂမနပတ္တိလေသသမုစ္ဆေဒေန အာရမ္မဏတော နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဟုတွာ ကိစ္စတော သကလေပိ ရတနတ္တယေ ဣဇ္ဈတိ။ လောကိယံ ပုထုဇ္ဇနာနံ^၂ သရဏဂမနပတ္တိလေသဝိက္ခမ္ပနေန အာရမ္မဏတော ဗုဒ္ဓါဒိဂုဏာရမ္မဏံ ဟုတွာ ဣဇ္ဈတိ။ တံ အတ္ထတော ဗုဒ္ဓါဒိသု ဝတ္ထုသု သဒ္ဓါပဋိလာဘော၊ သဒ္ဓါမူလိကာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒသသု ပုညကိရိယာဝတ္ထုသု ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မန္တိ ဝုစ္ဆတိ။

တယိဒံ စတုဓာ ပဝတ္တတိ အတ္တသန္တိယျာတနေန တပ္ပရာယဏတာယ သိဿဘာဝူပဂမနေန ပဏိပါတေနာတိ။ တတ္ထ အတ္တသန္တိယျာတနံ နာမ “အဇ္ဇ အာဒိံ ကတွာ အဟံ အတ္တာနံ ဗုဒ္ဓဿ နိယျာတေမိ၊ ဓမ္မဿ၊ သံဃဿာ”တိ ဧဝံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ အတ္တပရိစ္စဇနံ။ တပ္ပရာယဏတာ နာမ “အဇ္ဇ အာဒိံ ကတွာ အဟံ ဗုဒ္ဓပရာယဏော၊ ဓမ္မပရာယဏော၊ သံဃပရာယဏော ဣတိ မံ ဓာရေယာ”တိ ဧဝံ တပ္ပရာယဏဘာဝေါ။ သိဿဘာဝူပဂမနံ နာမ “အဇ္ဇ အာဒိံ ကတွာ အဟံ

၁-သရဏဂမနာနိသံဃော (သျှာ၊က)

၂-လောကိယပုထုဇ္ဇနာနံ (သိ၊သျှာ)

ဗုဒ္ဓဿ အန္တေဝါသိကော၊ ဓမ္မဿ၊ သံဃဿ ဣတိ မံ ဓာရေယာ”တိ ဧဝံ သိဿဘာဂူပဂမော။ ပဏိပါတော နာမ “အဇ္ဇ အာဒိ” ကတွာ အဟံ အဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာနအဇ္ဇလိကမ္ပသာမီစိကမ္ပံ ဗုဒ္ဓါဒိနံယေဝ တိဏ္ဍံ ဝတ္ထုနံ ကရောမိ ဣတိ မံ ဓာရေယာ”တိ ဧဝံ ဗုဒ္ဓါဒိသု ပရမနိပစ္စကာရော။ ဣမေသဉ္စိ စတုန္ဒမ္ပိ အာကာရာနံ အညတရမ္ပိ ကရောန္တေန ဂဟိတံယေဝ ဟောတိ သရဏဂမနံ။

အပိစ “ဘဂဝတော အတ္တာနံ ပရိစ္စဇာမိ၊ ဓမ္မဿ၊ သံဃဿ အတ္တာနံ ပရိစ္စဇာမိ၊ ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇာမိ၊ ပရိစ္စတ္တောယေဝ မေ အတ္တာ၊ ပရိစ္စတ္တံယေဝ မေ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဗုဒ္ဓေါ မေ သရဏံ လေဏံ တာဏ”န္တိ ဧဝမ္ပိ အတ္တသန္တိယျာတနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “သတ္တာရဇ္ဇ ဝတာဟံ ပဿေယျံ၊ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျံ၊ သုဂတဇ္ဇ ဝတာဟံ ပဿေယျံ၊ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဇ္ဇ ဝတာဟံ ပဿေယျံ၊ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျ”န္တိ ဧဝမ္ပိ မဟာကဿပဿ သရဏဂမနေ ဝိယ သိဿဘာဂူပဂမနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

“သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ၊ ဂါမာ ဂါမံ ပုရာ ပုရံ။
နမဿမာနော သမ္ပုဉ္စံ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတ”န္တိ ၂။

ဧဝမ္ပိ အာဠဝကာဒိနံ သရဏဂမနံ ဝိယ တပုရာယဏတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “အထ ခေါ မြဟ္မာယုမြဟ္မဏော ဥဠာယာသနာ ဧကံသံဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဘဂဝတော ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတွာ ဘဂဝတော ပါဒါနိ မုခေန စ ပရိစုမ္ပတိ၊ ပါဏီဟိ စ ပရိသမ္မာဟတိ၊ နာမဇ္ဇ သာဝေတိ မြဟ္မာယု အဟံ ဘော ဂေါတမ မြဟ္မဏော၊ မြဟ္မာယု အဟံ ဘော ဂေါတမ မြဟ္မဏော”တိ? ဧဝမ္ပိ ပဏိပါတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သော ပနေသ ဉှတိဘယာစရိယဒက္ခိဏေယျဝသေန စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဒက္ခိဏေယျပဏိပါတေန သရဏဂမနံ ဟောတိ၊ န ဣတရေဟိ။ သေဠဝသေန ဟိ သရဏံ ဂဏှာတိ၊ သေဠဝသေန စ ဘိဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ယော သာကိယော ဝါ ကောလိယော ဝါ “ဗုဒ္ဓေါ အမှာကံ ဉှတကော”တိ ဝန္တတိ၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ သရဏံ။ ယော ဝါ “သမဏော ဂေါတမော ရာဇပူဇိတော မဟာနုဘာဝေါ အဝန္တိယမာနော အနတ္ထမ္ပိ ကရေယျာ”တိ ဘယေန ဝန္တတိ၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ သရဏံ။ ယော ဝါ ဗောဓိသတ္တကာလေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ကိဉ္စိ ဥဂ္ဂဟိတံ သရမာနော ဗုဒ္ဓကာလေ ဝါ—

“ဧကေန ဘောဂေ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ဒွိဟိ ကမ္ပံ ပယောဇယေ။
စတုတ္ထံ စ နိဓာပေယျ၊ အာပဒါသု ဘဝိဿတိ”တိ^၁—

ဧဝရူပံ အနုသာသနိ^၂၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ “အာစရိယော မေ”တိ ဝန္တတိ၊ အဂ္ဂ-
ဟိတမေဝ ဟောတိ သရဏံ။ ယော ပန “အယံ လောကေ အဂ္ဂဒက္ခိဏေ-
ယျော”တိ ဝန္တတိ၊ တေနော ဂဟိတံ ဟောတိ သရဏံ။

ဧဝံ ဂဟိတသရဏဿ စ ဥပါသကဿ ဝါ ဥပါသိကာယ ဝါ အညတိတ္ထိ-
ယေသု ပဗ္ဗဇိတမ္ပိ ဉှတိ^၃ “ဉှတကော မေ အယ”န္တိ ဝန္တတော သရဏဂမနံ
န ဘိဇ္ဇတိ၊ ပဂေဝ အပဗ္ဗဇိတံ။ တထာ ရာဇာနံ ဘယဝသေန ဝန္တတော။ သော
ဟိ ရဋ္ဌပူဇိတတ္တာ အဝဋ္ဌိယမာနော အနတ္ထမ္ပိ ကရေယျာတိ။ တထာ ယံ ကိဉ္စိ
သိပ္ပံ သိက္ခာပကံ တိတ္ထိယံ “အာစရိယော မေ အယ”န္တိ ဝန္တတောပိ န ဘိဇ္ဇတိတိ
ဧဝံ သရဏဂမနပ္ပဘေဒေါ ဝေဒိတဗျော။

ဧတ္ထ စ လောကုတ္တရဿ သရဏဂမနဿ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ ဝိပါက-
ဖလံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယော အာနိသံသဖလံ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—

“ယော စ ဗုဒ္ဓဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ သံဃဉ္စ သရဏံ ဂတော။
စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။
ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿ စ အတိက္ကမံ။
အရိယဉ္စဋ္ဌာဂီကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခပသမဂါမိနံ။
ဧတံ ခေါ သရဏံ ခေမံ၊ ဧတံ သရဏမုတ္တမံ။
ဧတံ သရဏမာဂမ္မ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ”တိ^၄။

အပိစ နိစ္စတော အနုပဂမနာဒိဝသေနပေတဿ အာနိသံသဖလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—

“အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော
ကဉ္စိ သင်္ခါရံ နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ သုခတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ကဉ္စိ
ဓမ္မံ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊
ပိတရံ၊ အရဟန္တံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော တထာ-
ဂတဿ လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ သံဃံ ဘိန္ဒေယျ၊ အညံ သတ္တာရံ
ဥဒ္ဓိသေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိ^၅။

၁-ဒီ ၃-၁၅၃-ပိဋ္ဌေ။

၃-၃ ၁-၄၂-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

၂-အနုသာသနံ (က)

၄-မ ၃-၁၁၀၊ အံ ၁-၂၉-ပိဋ္ဌေသု။

လောကီယဿ ပန သရဏဂမနဿ ဘဝသမ္ပဒါပိ ဘောဂသမ္ပဒါပိ ဖလမေဝ။
 ဝုတ္တဋ္ဌေတံ—

“ယေ ကေဓိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာသေ၊
 န တေ ဂမိဿန္တိ အပါယဘူမိ” ၁။
 ပဟာယ မာနသံ ဒေဟံ၊
 ဒေဝကာယံ ပရိပူရေဿန္တိ” တိ ၂။

အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ—

“အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော အသီတိယာ ဒေဝတာသဟ-
 သေဟိ သဒ္ဓိံ ယေနာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တေနပ-
 သင်္ကမိ။ ပ။ ဧကမန္တံ ဌိတံ ခေါ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ အာယသ္မာ
 မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တေဒဝေါစ ‘သာဓု ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဗုဒ္ဓ-
 သရဏဂမနံ ဟောတိ၊ ဗုဒ္ဓသရဏဂမနဟေတု ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ
 ဧဝမိဓေကဇ္ဈေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ
 လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ တေ အညေ ဒေဝေ ဒသဟိ ဌာနေဟိ
 အဓိဂဏှန္တိ ဒိဗ္ဗေန အာယုနာ ဒိဗ္ဗေန ဝဏ္ဏေန သုခေန ယသေန
 အာဓိပတေယျေန ဒိဗ္ဗေဟိ ရူပေဟိ သဒ္ဓေဟိ ဂန္ဓေဟိ ရသေဟိ
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗေဟိ’ တိ” ၃။

ဧသေဝ နယော ဓမ္မေ သံဃေ စ။ အပိစ ဝေလာမသုတ္တာဒိဝသေနာပိ ၄
 သရဏဂမနဿ ဖလဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ သရဏဂမန ဖလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ လောကီယသရဏဂမနံ တီသုဝတ္ထု။ သု အညာဏသံသယမိစ္ဆာဉာဏာ-
 ဒီဟိ သံကိလိဿတိ၊ န မဟာဇုတိကံ ဟောတိ န မဟာဝိပ္ပာရိ။ လောကုတ္တရဿ
 နတ္ထိ သံကိလေသော။ လောကီယဿ စ သရဏဂမနဿ ဒုဝိဓော ဘေဒေါ
 သာဝဇ္ဇော အနဝဇ္ဇော စ။ တတ္ထ သာဝဇ္ဇော အညသတ္တာရာဒိသုအတ္တသန္တိယျာ-
 တနာဒီဟိ ဟောတိ၊ သော အနိဋ္ဌဖလော။ အနဝဇ္ဇော ကာလကိရိယာယ၊ သော
 အဝိပါကတ္တာ အဖလော။ လောကုတ္တရဿ ပန နေဝတ္ထိ ဘေဒေါ။ ဘဝန္တရေပိ
 ဟိ အရိယသာဝကော အညံ သတ္တာရံ န ဥဒ္ဓိသတိတိ ဧဝံ သရဏဂမနဿ
 သံကိလေသော စ ဘေဒေါ စ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-အပါယံ (သီ၊ ဇီကာယံ စ)

၃-သံ ၂-၄၆၇-ပိဋေ။

၂-သံ ၁-၂၅-ပိဋေ။

၄-အံ ၃-၁၉၅-ပိဋေ။

ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတူတိ မံ ဘဝံ ဂေါတမော “ဥပါသကော အယ”န္တိ ဧဝံ ဓာရေတု၊ ဇာနာတူတိ အတ္ထော။ ဥပါသက-
 ဝိမိကောသလ္လတ္ထံ ပနေတ္ထ ကော ဥပါသကော၊ ကသ္မာ ဥပါသကောတိ
 ဝုစ္စတိ၊ ကိမဿ သီလံ၊ ကော အာဇီဝေါ၊ ကာ ဝိပတ္တိ၊ ကာ သမ္ပတ္တိတိ
 ဣဒံ ပကိဏ္ဍကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ ကော ဥပါသကောတိ ယော ကောစိ သရဏဂတော ဂဟဋ္ဌော။
 ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—

“ယတော ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော
 ဟောတိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ။
 ဧတ္တာဝတာ ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော ဟောတိ”တိ၁။

ကသ္မာ ဥပါသကောတိ ရတနတ္ထယဿ ဥပါသနတော။ သော ဟိ ဗုဒ္ဓံ
 ဥပါသတိတိ ဥပါသကော။ ဓမ္မံ၊ သံဃံ ဥပါသတိတိ ဥပါသကောတိ။

ကိမဿ သီလန္တိ ပဉ္စ ဝေရမဏိယော။ ယထာဟ—

“ယတော ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရ-
 တော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ မုသာဝါဒါ၊
 သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ
 ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော သီလဝါ ဟောတိ”တိ၂။

ကော အာဇီဝေါတိ ပဉ္စ မိစ္ဆာဝဏိဇ္ဇာ ပဟာယ ဓမ္မေန သမေန ဇီဝိကကပ္ပနံ။
 ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—

“ပဉ္စိမာ ဘိက္ခဝေ ဝဏိဇ္ဇာ ဥပါသကေန အကရဏီယာ။ ကတမာ
 ပဉ္စ။ သတ္တဝဏိဇ္ဇာ သတ္တဝဏိဇ္ဇာ မံသဝဏိဇ္ဇာ မဇ္ဇဝဏိဇ္ဇာ ဝိသ-
 ဝဏိဇ္ဇာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ဝဏိဇ္ဇာ ဥပါသကေန အကရဏီ-
 ယာ”တိ၃။

ကာ ဝိပတ္တိတိ ယာ တဿေဝ သီလဿ စ အာဇီဝဿ စ ဝိပတ္တိ၊ အယမဿ
 ဝိပတ္တိ။ အပိစ ယာယ ဧသ စဏ္ဍာလော စေဝ ဟောတိ မလဉ္စ ပတိကုဋ္ဌော စ၊
 သာဝိ တဿ ဝိပတ္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ စ အတ္ထတော အဿဒ္ဓိယာဒယော
 ပဉ္စ ဓမ္မာ ဟောန္တိ။ ယထာဟ—

၁-သံ ၃-၃၄၄-ပိဋ္ဌေ။*

၂-သံ ၃-၁၄၅-ပိဋ္ဌေ။

၃-အံ ၂-၁၈၃-ပိဋ္ဌေ။

“ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဥပါသကော ဥပါသက-
စဏ္ဍာလော စ ဟောတိ ဥပါသကမလဉ္စ ဥပါသကပတိကုဋ္ဌော စ။
ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ။ အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဒုဿိလော ဟောတိ၊
ကောတူဟလမင်္ဂလိကော ဟောတိ၊ မင်္ဂလံ ပစ္စေတိ နော ကမ္ပံ၊
ဣတော စ ဗဟိဒ္ဓါ ဒက္ခိဏေယျံ ပရိယေသတိ၊ တတ္ထ စ ပုဗ္ဗကာရံ
ကရေတိ”တိ။

ကာ သမ္ပတ္တိတိ ယာ စဿ သီလသမ္ပဒါ စ အာဇီဝသမ္ပဒါ စ၊ သာ သမ္ပတ္တိ။
ယေ စဿ ရတနဘာဝါဒိကရာ သဒ္ဓါဒယော ပဉ္စ ဓမ္မာ။ ယထာဟ—

“ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဥပါသကော
ဥပါသကရတနဉ္စ ဟောတိ ဥပါသကပဒုမဉ္စ ဥပါသကပုဏ္ဏရိကဉ္စ။
ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ။ သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ၊ န
ကောတူဟလမင်္ဂလိကော ဟောတိ၊ ကမ္ပံ ပစ္စေတိ နော မင်္ဂလံ၊ န
ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ဒက္ခိဏေယျံ ဂဝေသတိ၊ ဣဓ စ ပုဗ္ဗကာရံ
ကရေတိ”တိ။

အဇ္ဇတဂ္ဂေတိ ဧတ္ထ အယံ အဂ္ဂသဒ္ဓေါ အာဒိကောဋိကောဋ္ဌာသသေဋ္ဌေသု
ဒိဿတိ။ “အဇ္ဇတဂ္ဂေ သမ္ပ ဒေါဝါရိက အာဝရာမိ ခွါရံ နိဂဏ္ဌာနံ နိဂဏ္ဌိန”န္တိ
အာဒိသု၂ ဟိ အာဒိမိ ဒိဿတိ။ “တေနော အင်္ဂုလဂ္ဂေန တံ အင်္ဂုလဂ္ဂံ
ပရာမသေယျ”။ ဥစ္ဆဂ္ဂံ ဝေဠုဂ္ဂ”န္တိအာဒိသု ကောဋိယံ။ “အဓိလဂ္ဂံ ဝါ မရရဂ္ဂံ
ဝါ တိတ္ထကဂ္ဂံ ဝါ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝိဟာရဂ္ဂေန ဝါ ပရိဝေဏဂ္ဂေန
ဝါ ဘာဇေတု”န္တိအာဒိသု၃ ကောဋ္ဌာသေ။ “ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ
အပဒါ ဝါ။ပ။ တထာဂတော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ”တိအာဒိသု၆ သေဋ္ဌေ။
ဣဓ ပနာယံ အာဒိမိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တသ္မာ အဇ္ဇတဂ္ဂေတိ အဇ္ဇတံ အာဒိ ကတုာတိ
ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဇ္ဇတန္တိ အဇ္ဇဘာဝံ ?။ အဇ္ဇဒဂ္ဂေတိ ဝါ
ပါဌော၊ ဒကာရော ပဒသန္ဓိကရော၊ အဇ္ဇ အဂ္ဂံ ကတုာတိ အတ္ထော။

ပါဏုပေတန္တိ ပါဏေဟိ ဥပေတံ၊ ယာဝ မေ ဇီဝိတံ ပဝတ္တတိ၊ တာဝ
ဥပေတံ၊ အနညသတ္ထုကံ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ သရဏံ ဂတံ ဥပါသကံ
ကပ္ပိယကာရကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု ဇာနာတု။ အဟဉ္စိ သစေပိ
မေ တိဒိဏေန အသိနာ သီသံ ဆိန္နေယျ၊ နေဝ ဗုဒ္ဓံ “န ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဝါ ဓမ္မံ

၁-အံ ၂-၁၈၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၂-၄၃-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အဘိ ၄-၂၃၇-ပိဋ္ဌေ၊ ၄-သံ ၃-၁၃၀-ပိဋ္ဌေ။
၅-ပိ ၄-၃၁၇-ပိဋ္ဌေ။ ၆-အံ ၁-၃၄၃-ပိဋ္ဌေ။ ၇-အဇ္ဇဘာဝံ (သီ) ၈-ဆိန္နေယျ၊ (သီ၊ သျာ)

“န ဓမ္မော”တိ ဝါ သံဃံ “န သံဃော”တိ ဝါ ဝဒေယျန္တိ ဧဝံ အတ္တသန္တိယျာ-
တနေန သရဏံ ဂန္ဓာ စတူဟိ စ ပစ္စယေဟိ ပဝါရေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ
ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ တိက္ခတ္ထံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိတိ။

၁၇။ သတ္တမေ ဇာဏုဿောဏီတိ ဇာဏုဿောဏီဌာနန္တရံ ကိရ
နာမေကံ^၁ ဌာနန္တရံ၊ တံ ယေန ကုလေန လဒ္ဓိံ၊ တံ ဇာဏုဿောဏီကုလန္တိ
ဝုစ္စတိ။ အယံ တသ္မိံ ကုလေ ဇာတတ္တာ ရညော သန္တိကေ^၂ စ လဒ္ဓိ-
ဇာဏုဿောဏီသက္ကာရတ္တာ ဇာဏုဿောဏီတိ ဝုစ္စတိ။ တေနုပသင်္ကမိတိ
“သမဏော ကိရ ဂေါတမော ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ဗဟုဿုတော”တိ သုတွာ
“သစေ သော လိင်္ဂဝိဘတ္တိကာရကာဒိဘေဒံ ဇာနိဿတိ၊ အမွေဟိ ဉ္ဇတမေဝ
ဇာနိဿတိ၊ အညာတံ ကိံ ဇာနိဿတိ။ ဉ္ဇတမေဝ ကထေဿတိ၊ အညာတံ ကိံ
ကထေဿတိ”တိ စိန္နေတွာ မာနဒ္ဓဇံ ပဂ္ဂယု သိင်္ဂံ ဥက္ခိပိတွာ မဟာပရိဝါရေဟိ
ပရိဝုတော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ ကတတ္တာ စ ပြာဟ္မဏ အကတတ္တာ
စာတိ သတ္တာ တဿ ဝစနံ သုတွာ “အယံ ပြာဟ္မဏော ဣမ အာဂစ္ဆန္တော န
ဇာနိတုကာမော အတ္တဂဝေသီ ဟုဟွာ အာဂတော၊ မာနံ ပန ပဂ္ဂယု သိင်္ဂံ
ဥက္ခိပိတွာ အာဂတော။ ကိံ န ခုဿ ယထာ ပဉ္ဇဿ အတ္ထံ ဇာနာတိ^၃၊ ဧဝံ
ကထိတေ ဝဓိ ဘဝိဿတိ၊ ဥဒါဟု ယထာ န ဇာနာတိ”တိ စိန္နေတွာ “ယထာ
န ဇာနာတိ၊ ဧဝံ ကထိတေ ဝဓိ ဘဝိဿတိ”တိ ဥတွာ “ကတတ္တာ စ
ပြာဟ္မဏ အကတတ္တာ စာ”တိ အာဟ။

ပြာဟ္မဏော တံ သုတွာ “သမဏော ဂေါတမော ကတတ္တာပိ အက-
တတ္တာပိ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိံ ဝဒတိ၊ ဣဒံ ဥဘယကာရဏေနာပိ ကေဋ္ဌာနေ
နိဗ္ဗတ္တိယာ ကထိတတ္တာ ဒုဇ္ဇာနံ မဟန္တကာရံ၊ နတ္ထိ မယံ ဧတ္ထ ပတိဋ္ဌာ။ သစေ
ပနာဟံ ဧတ္တကေနော^၄ တုဏှိ ဘဝေယျံ၊ ပြာဟ္မဏာနံ မဇ္ဈေ ကထနကာလေပိ
မံ ဧဝံ ဝဒေယျံ ‘တွံ သမဏဿ ဂေါတမဿ သန္တိကံ မာနံ ပဂ္ဂယု သိင်္ဂံ
ဥက္ခိပိတွာ ဂတောသိ၊ ကေဝစနေနေဝ တုဏှိ ဟုတွာ ကိဉ္စိ ဝတ္ထံ နာသက္ခိ၊
ဣမသ္မိံ ဌာနေ ကဿွာ ကထေသိ’တိ။ တဿွာ ပရာဇိတောပိ အပရာဇိတ-
သဒိသော ဟုတွာ ပုန သဂ္ဂမနပဉ္စ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ စိန္နေတွာ ကော န ခေါ
ဘော ဂေါတမာတိ ဣမံ ဒုတိယပဉ္စ အာရဘိ။

၁-ဇာဏုဿောဏီတိ ဌာနန္တရံ ကိရ နာမေကံ ကေ(က)
၂-အာဇာနာတိ(သျှ၊က)

၂-သန္တိကာ(သျှ၊က)
၄-ကေန္တေနော(သျှ)

ဝေမ္ဗိ တဿ အဟောသိ “ဥပရိပဉ္ဇေန ဟေဋ္ဌာပဉ္စံ ဇာနိဿာမိ၊ ဟေဋ္ဌာ-
ပဉ္ဇေန ဥပရိပဉ္စ”န္တိ။ တသ္မာပိ ဣမံ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိ။ သတ္တာ ပုရိမနယေနဝ
စိန္တေတွာ ယထာ န ဇာနာတိ၊ ဧဝမေဝ ကထေန္တော ပုနပိ “ကတတ္တာ စ
မြာဟ္မဏ အကတတ္တာ စာ”တိ အာဟ။ မြာဟ္မဏော တသ္မိမ္ပိ ပတိဋ္ဌာတုံ
အသက္ကောန္တော “အလံ ဘော န ဤဒိဿဿ ပုရိသဿ သန္တိကံ အာဂတေန
အဇာနိတွာ ဂန္တု ဝဇ္ဇတိ၊ သကဝါဒံ ပဟာယ သမဏံ ဂေါတမံ အနုဝတ္တိတွာ
မယံ အတ္ထံ ဂဝေသိဿာမိ၊ ပရလောကမဂ္ဂံ သောဓေဿာမီ”တိ သန္တိဋ္ဌာနံ
ကတွာ သတ္တာရံ အာယာစန္တော န ခေါ အဟန္တိအာဒိမာဟ။ အထဿ
နိဟတမာနတံ ဥတွာ သတ္တာ ဥပရိ ဒေသနံ ဝဇ္ဇေန္တော တေန ဟိ မြာဟ္မဏာတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ တေန ဟိတိ ကာရဏနိဒ္ဒေသော။ ယသ္မာ သံခိတ္တေန ဘာသိ-
တဿ အတ္ထံ အဇာနန္တော ဝိတ္တာရဒေသနံ ယာစသိ၊ တသ္မာတိ အတ္ထော။
သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၁၈။ အဋ္ဌမေ အာယသ္မာတိ ပိယဝစနမေတံ။ အာနန္တောတိ တဿ
ထေရဿ နာမံ။ ဧကံသေနာတိ ဧကန္တေန။ အနုဝိစ္စာတိ အနုပရိသိတွာ။
ဝိညူတိ ပဏှိတာ။ ဂရဟန္တိတိ နိန္ဒန္တိ၊ အဝဏှံ ဘာသန္တိ။ သေသမေတ္ထ
နဝမေ စ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၂၀။ ဒသမေ ဒုန္တိက္ခိတ္တဉ္စ ပဒဗျဉ္စနန္တိ ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဋိယာ ဂဟိတပါဋိပဒမေဝ
ဟိ အတ္ထဿ ဗျဉ္စနတ္တာ ဗျဉ္စနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဥဘယမေတံ ပါဋိယာဝ နာမံ။
အတ္ထော စ ဒုန္တိတောတိ ပရိဝတ္တေတွာ ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဋိယာ ဂဟိတာ အဋ္ဌကထာ။
ဒုန္တိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ ပဒဗျဉ္စနဿ အတ္ထောပိ ဒုန္တယော ဟောတီတိ ပရိ-
ဝတ္တေတွာ ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဋိယာ ဂဟိတာယ ပါဋိယာ အဋ္ဌကထာ နာမ ဒုန္တယာ၊ ဒုန္တိ-
ဟာရာ ဒုက္ကထာ နာမ ဟောတိ။ ဧကာဒသမေ ဝုတ္တပုဋ္ဌိပက္ခနယေန အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

အဓိကရဏဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ဗာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၂။ တတိယဿ ပဌမေ အစ္စယံ အစ္စယတော န ပဿတီတိ “အပရဇ္ဈိတွာ
အပရဇ္ဈံ မယာ”တိ အတ္တနော အပရာဓံ န ပဿတိ၊ အပရဇ္ဈံ မယာတိ ဝတွာ

ဒဏ္ဍကမ္ပံ အာဟရိတွာ န ခမာပေတိတိ အတ္ထော။ အစွယံ ဒေသေန္တဿာတိ
ဧဝံ ဝတွာ ဒဏ္ဍကမ္ပံ အာဟရိတွာ ခမာပေန္တဿ။ ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိဂ္ဂဏှာတိတိ
“ပုန ဧဝံ န ကရိဿာမိ၊ ခမထ မေ”တိ ဝုစ္စမာနော အစွယံ ဣမံ ယထာဓမ္မံ
ယထာသဘာဝံ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ “ဣတော ပဋ္ဌာယ ပုန ဧဝရူပံ မာ အကာသိ၊
ခမာမိ တုယ”န္တိ န ဝဒတိ။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၃။ ဒုတိယေ အပ္ပာဓိက္ခန္တိတိ အဘိဘဝိတွာ အာစိက္ခန္တိ၊ အဘူတေန
ဝဒန္တိ။ ဒေါသန္တရောတိ အန္တရေ ပတိတဒေါသော^၁။ ဧဝရူပေါ ဟိ “နတ္ထိ
သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မော”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော သုနက္ခတ္တော
ဝိယ တထာဂတံ အပ္ပာဓိက္ခတိ။ သဒ္ဓေါ ဝါ ဒုဂ္ဂဟိတေနာတိ ယော ဟိ၂
ဉ္ဇုဏဝိရဟိတာယ သဒ္ဓါယ အတိသဒ္ဓေါ ဟောတိ မုဒ္ဒပ္ပသန္တော^၃၊ သောပိ
“ဗုဒ္ဓေါ နာမ သဗ္ဗလောကုတ္တရော၊ သဗ္ဗေ တဿ ကေသာဒယော ဗာတ္ထိံသ
ကောဋ္ဌာသာ လောကုတ္တရာယေဝါ”တိအာဒိနာ နယေန ဒုဂ္ဂဟိတံ ဂဏှိတွာ
တထာဂတံ အပ္ပာဓိက္ခတိ။ တတိယံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၂၅။ စတုတ္ထေ နေယျတ္ထံ သုတ္တန္တန္တိ ယဿ အတ္ထော နေတဗ္ဗော၊ တံ
နေတဗ္ဗတ္ထံ သုတ္တန္တံ။ နိတတ္ထော သုတ္တန္တောတိ ဒီပေတိတိ ကထိတတ္ထော
အယံ သုတ္တန္တောတိ ဝဒတိ။ တတ္ထ “ဧကပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ၊ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ
ပုဂ္ဂလာ၊ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ၊ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ”တိ
ဧဝရူပေါ သုတ္တန္တော နေယျတ္ထော နာမ။ ဧတ္ထ ဟိ ကိဉ္စာပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
“ဧကပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ ပရမတ္ထတောပန ပုဂ္ဂလော နာမ နတ္ထိတိ
ဧဝမဿ အတ္ထော နေတဗ္ဗောဝ ဟောတိ။ အယံ ပန အတ္တနော ဗာလတာယ
နိတတ္ထော အယံ သုတ္တန္တောတိ ဒီပေတိ။ ပရမတ္ထတော ဟိ ပုဂ္ဂလေ အသတိ န
တထာဂတော “ဧကပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိနိ ဝဒေယျ။ ယသ္မာ ပန တေန
ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ပရမတ္ထတော အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ ဂဏှန္တော တံ နေယျတ္ထံ သုတ္တန္တံ
နိတတ္ထော သုတ္တန္တောတိ ဒီပေတိ။ နိတတ္ထန္တိ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ ဧဝံ
ကထိတတ္ထံ။ ဧတ္ထ ဟိ အနိစ္စမေဝ ဒုက္ခမေဝ အနတ္တာယေဝါတိ အတ္ထော။ အယံ
ပန အတ္တနော ဗာလတာယ “နေယျတ္ထော အယံ သုတ္တန္တော၊ အတ္ထမဿ
အာဟရိဿာမိ”တိ “နိစ္စံ နာမ အတ္ထိ၊ သုခံ နာမ အတ္ထိ၊ အတ္တာ နာမ အတ္ထိ”တိ
ဂဏှန္တော နိတတ္ထံ သုတ္တန္တံ နေယျတ္ထော သုတ္တန္တောတိ ဒီပေတိ နာမ။ ပဉ္စမံ
ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၁-အပ္ပန္တရေ ပတိဋ္ဌိတဒေါသော (သီ၊ သျာ) ၂-ယော ဝါ (သီ၊ သျာ) ၃-မုဒ္ဒပ္ပသန္တော (သျာ)

၂၇။ ဆဋ္ဌေ ပဋိစ္စန္ဓကမ္ပန္တဿာတိ ပါပကမ္မဿ။ ပါပံ ဟိ ပဋိစ္စာဒေတွာ ကရေန္တိ။ နော စေပိ ပဋိစ္စာဒေတွာ ကရေန္တိ၊ ပါပကမ္ပံ^၁ ပဋိစ္စန္ဓမေဝါတိ ဝုစ္စတိ။ နိရယောတိ သဟောကာသကာ ခန္ဓာ။ တိရစ္ဆာနယောနိယံ ခန္ဓာဝ လက္ခန္တိ။ သတ္တမဋ္ဌမာနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

၃၀။ နဝမေ ပဋိဂ္ဂါဟာတိ ပဋိဂ္ဂါဟကာ၊^၂ ဒုဿီလံ ပုဂ္ဂလံ ဒွေ ဌာနာနိ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိတိ အတ္ထော။

၃၁။ ဒသမေ အတ္ထဝသေတိ ကာရဏာနိ။ အရညဝနပတ္တာနီတိ အရညာနိ စ ဝနပတ္တာနိ စ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ အဘိဓမ္မေ နိပ္ပရိယာယေန “နိက္ခမိတွာ ဗဟိ ဣန္ဒြိလာ၊ သဗ္ဗမေတံ အရည”န္တိ^၃ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ ယံတံ “ပဉ္စဓနသတိကံ ပစ္ဆိမ”န္တိ^၄ အာရညကင်္ဂနိပ္ပာဒကံ သေနာသနံ^၅ ဝုတ္တံ၊ တဒေဝ အဓိပ္ပေတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝနပတ္တန္တိ ဂါမန္တံ အတိက္ကမိတွာ မနုဿာနံ အနုပစာရဋ္ဌာနံ၊ ယတ္ထ န ကဿိယတိ န ဝပီယတိ။ ပန္နာနီတိ ပရိယန္တာနိ အတိဒ္ဓရာနိ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ- ဝိဟာရန္တိ လောကီယလောကုတ္တရံ^၆ ဖာသုဝိဟာရံ။ ပစ္ဆိမဉ္စ ဇနတံ အနု- ကမ္ပမာနောတိ ပစ္ဆိမေ မမ သာဝကေ အနုကမ္ပန္တော။

၃၂။ ကောဒသမေ ဝိဇ္ဇာဘာဂီယာတိ ဝိဇ္ဇာကောဋ္ဌာသိကာ။ သမထောတိ စိတ္တေကဂ္ဂတာ။ ဝိပဿနာတိ သင်္ခါရပရိဂ္ဂါဟကဉ္စာ။ ကမတ္ထမနုဘောတိတိ ကတမံ အတ္ထံ အာရာဓေတိ သမ္ပာဒေတိ ပရိပူရေတိ။ စိတ္တံ ဘာဂီယတိတိ မဂ္ဂစိတ္တံ ဘာဂီယတိ ဗြူဟိယတိ ဝနီယတိ။ ယော ရာဂေါ၊ သော ပဟိယတိတိ ယော ရဇ္ဇနကဝသေန^၇ ရာဂေါ၊ သော ပဟိယတိ။ ရာဂေါ ဟိ မဂ္ဂစိတ္တဿ ပစ္စနိကော၊ မဂ္ဂစိတ္တံ ရာဂဿ စ။ ရာဂက္ခဏေ မဂ္ဂစိတ္တံ နတ္ထိ၊ မဂ္ဂစိတ္တက္ခဏေ ရာဂေါ နတ္ထိ။ ယဒါ ပန ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ မဂ္ဂစိတ္တဿ ဥပ္ပတ္တိ^၈ နိဝါရေတိ၊ ပဒံ ပစ္ဆိန္ဒတိ။ ယဒါ ပန မဂ္ဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ ရာဂံ သမူလကံ ဥဗ္ဗဇ္ဇေတွာ သမုလ္လိတေန္တမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ရာဂေါ ပဟိယတိ”တိ။

ဝိပဿနာ ဘိက္ခဝေ ဘာဂီတာတိ ဝိပဿနာဉ္စာ ဗြူဟိတံ ဝနိတံ။ ပညာ ဘာဂီယတိတိ မဂ္ဂပညာ ဘာဂီယတိ ဗြူဟိယတိ ဝနီယတိ။ ယာ အဝိဇ္ဇာ၊ သာ ပဟိယတိတိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ဝဋ်မူလိကာ မဟာအဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ။ အဝိဇ္ဇာ ဟိ မဂ္ဂပညာယ ပစ္စနိကာ၊ မဂ္ဂပညာ အဝိဇ္ဇာယ။ အဝိဇ္ဇာက္ခဏေ မဂ္ဂပညာ

၁--ပါပကံ ကမ္ပံ(သိ) ၂-ပဋိဂ္ဂဟိတာ(သျှာ) ၃-အဘိ ၂-၂၆၀-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ဝိ ၁-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။

၅-အာရညိကင်္ဂနိပ္ပာဒနသေနာသနံ(သျှာ) ၆-လောကုတ္တရံ(က) ၇-ရဇ္ဇနကဝသေန(သျှာ)

နတ္ထိ၊ မဂ္ဂပညာက္ခဏေ အဝိဇ္ဇာ နတ္ထိ။ ယဒါ ပန အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ မဂ္ဂပညာယ ဥပ္ပတ္တိံ နိဝါရေတိ၊ ပဒံ ပဋိန္ဒတိ။ ယဒါ မဂ္ဂပညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ အဝိဇ္ဇာ သမူလိကံ ဥဗ္ဗဇ္ဇေတွာ သမုဋ္ဌါတယမာနာဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ”တိ။ ဣတိ မဂ္ဂစိတ္တံ မဂ္ဂပညာတိ ဒွေဝိ သဟဇာတဓမ္မာဝ ကထိတာ။

ရာဂပုတ္တိလိဋ္ဌံ ဝါ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ န ဝိမုစ္စတိတိ ရာဂေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌတ္တာ မဂ္ဂစိတ္တံ န ဝိမုစ္စတိတိ ဒဿေတိ။ အဝိဇ္ဇာပုတ္တိလိဋ္ဌာ ဝါ ပညာန ဘာဝိယတိတိ အဝိဇ္ဇာယ ဥပက္ကိလိဋ္ဌတ္တာ မဂ္ဂပညာ န ဘာဝိယတိတိ ဒဿေတိ။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေတိ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိတိ ရာဂဿ ခယဝိရာဂေန စေတောဝိမုတ္တိ နာမ ဟောတိ။ ဖလသမာဓိဿေတံ နာမံ။ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိတိ အဝိဇ္ဇာယ ခယဝိရာဂေန ပညာဝိမုတ္တိ နာမ ဟောတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ နာနာက္ခဏိကာ သမာဓိဝိပဿနာ ကထိတာတိ။

ဗာလဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-သမိတ္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၃။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ အသပ္ပုရိသဘူမီတိ အသပ္ပုရိသာနံ ပတိဋ္ဌာန-
ဋ္ဌာနံ ၂။ သပ္ပုရိသဘူမိယမ္ပိ ဒေသေဝ နယော။ အကတညူတိ ကတံ န ဇာနာတိ။
အကတဝေဒီတိ ကတံ ပါကဋ္ဌံ ကတွာ န ဇာနာတိ။ ဥပညာတန္တိ ဝဏ္ဏိတံ
ထောမိတံ ပသတ္တံ။ ယဒိဒန္တိ ယာ အယံ။ အကတညူတာ အကတဝေဒီတာတိ
ပရေန ကတဿ ဥပကာရဿ အဇာနနဉ္စေဝ ပါကဋ္ဌံ ကတွာ အဇာနနဉ္စ။
ကေဝလာတိ သကလာ။ သုက္ကပက္ခေပိ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

၃၄။ ဒုတိယေ မာတု စ ဝိတု စာတိ ဇနကမာတု စ ဇနကပိတု စ။
ဧကေန ဘိက္ခဝေ အံသေန မာတရံ ပရိဟရေယျာတိ ဧကသ္မိံ အံသကူဇေ
ဌပေတွာ မာတရံ ပဋိဇဂ္ဂေယျ။ ဧကေန အံသေန ဝိတရံ ပရိဟရေယျာတိ
ဧကသ္မိံ အံသကူဇေ ဌပေတွာ ဝိတရံ ပဋိဇဂ္ဂေယျ။ ဝဿသတာယုကော
ဝဿသတဇီဝီတိ ဝဿသတာယုကကာလေ ဇာတော သကလံ ဝဿသတံ
ဇီဝန္တော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သစေ ပုတ္တော နာမ “မာတာပိတုနံ ပဋိ-
ကရိဿာမီ”တိ ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ ဒက္ခိဏေ အံသကူဇေ မာတရံ၊ ဝါမေ

ပိတရံ ဌပေတွာ ဝဿသတာယုကော သကလမ္ပိ ဝဿသတံ ဇီဝမာနော ပရိဟရေယျ။ သော စ နေသံ ဥစ္ဆာဒနပရိမဒ္ဒနနာပနသမ္ပာဟနေနာတိ သော စ ပုတ္တော နေသံ မာတာပိတုနံ အံသကူဋေသု ဌိတာနံယေဝ ဒုဂ္ဂန္ဓပဋိ-
ဝိနောဒနတ္ထံ သုဂန္ဓကရဏေန ဥစ္ဆာဒနေန၊ ပရိဿမဝိနောဒနတ္ထံ ဟတ္ထပရိမဒ္ဒ-
နေန၊ သီတုဏှကာလေ စ ဥဏှောဒကသီတောဒကနာပနေန၊ ဟတ္ထပါဒါဒိနံ
အာကမုနပရိကမုနသင်္ခါတေန သမ္ပာဟနေန ဥပဋ္ဌာနံ ကရေယျ။ တေ စ
တတ္ထေဝါတိ တေ စ မာတာပိတရော တတ္ထေဝ တဿ အံသကူဋေသု နိသိန္ဓာဝ
မုတ္တကရိသံ စဇေယျ။^၁ နက္ခေဝ ဘိက္ခဝေတိ ဘိက္ခဝေ ဧဝမ္ပိ နက္ခေဝ
မာတာပိတုနံ ကတံ ဝါ ဟောတိ ပဋိကတံ ဝါ။

ဣဿရာဓိပစ္စေ ရဇ္ဇေတိ စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ သန္ဓာယေဝမာဟ။ အာပါဒကာတိ
ဝခုကာ အနုပါလကာ။ ပုတ္တာ ဟိ မာတာပိတုဟိ ဝမ္ပိတာ စေဝ အနုပါလိတာ
စ။ ပေါသကာတိ ဟတ္ထပါဒေ ဝနေတွာ ဟဒယလောဟိတံ ပါယေတွာ
ပေါသကာ။ ပုတ္တာ ဟိ မာတာပိတုဟိ ပုဋ္ဌာ ဘတာ၊^၂ အန္ဓပါနာဒိဟိ ပဋိဇဉ်တိ။
ဣမဿ လောကဿ ဒဿေတာရောတိ သစေ ဟိ မာတာပိတရော ဇာတ-
ဒိဝသေယေဝ ပုတ္တံ ပါဒေ ဂဟေတွာ အရညေ ဝါ နဒိယံ ဝါ ပပါတေ ဝါ
ခိပေယျ။^၃ ဣမသ္မိံ လောကေ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏံ န ပဿေယျ။ ဧဝံ အကတွာ
အာပါဒိတတ္တာ ပေါသိတတ္တာ ဧသ ဣမသ္မိံ လောကေ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏံ
မာတာပိတရော နိဿာယ ပဿတိတိ၊^၄ ဘျာဿ ဣမဿ လောကဿ ဒဿေ-
တာရော နာမ ဟောန္တိ။ သမာဒပေတိတိ ဂဏှာပေတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ
သဒ္ဓါသီလစာဂပညာ လောကိယလောကုတ္တရမိဿကာ ကထိတာ။ ဓမ္မသေနာ-
ပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရသဒိသောဝ ဘိက္ခု တေသု ပတိဋ္ဌာပေတိ နာမာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၅။ တတိယေ တေနုပသင်္ကမီတိ သော ဟိ မြာဟ္မဏော “သမဏော ကိရ
ဂေါတမော ကထိတံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ပုစ္ဆာယဿ ဝိရဇ္ဈနံ နာမ နတ္ထိ။ အဟမဿ
ဝိရဇ္ဈနပဉ္စံ၊^၄ အဘိသင်္ခရိဿာမီ”တိ ပဏီတဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဂဗ္ဘဒ္ဓါရံ
ဝိဒဟိတွာ နိသိန္ဓော စိန္တေတုံ အာရဘိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ “ဣမသ္မိံ
ဌာနေ ဥစ္ဆာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓေါ ဝတ္တတိ၊ စိတ္တံ န ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ၊ ဘူမိသရံ
ကာရေဿာမီ”တိ ဘူမိသရံ ကာရေတွာ တတ္ထ ပဝိသိတွာ “ဧဝံ ပုဋ္ဌော ဧဝံ
ကထေဿတိ၊ ဧဝံ ပုဋ္ဌော ဧဝံ ကထေဿတိ”တိ^၅ ဧကံ ဂဏှိတွာ ဧကံ

၁-ခိပေယျံ (က) ၂-သုဋ္ဌာ ဘတာ (သျှာ)၊ သုဋ္ဌာ ကတာ (က) ၃-ပဿတိ (ဣ)

၄-အပရဇ္ဇနပဉ္စံ (သျှာ) ၅-ဧဝံ ပုဋ္ဌော ဧဝံ ကထေဿာမီတိ (သျှာ၊ က)

၃၇။ ပဉ္စမေ ပုဗ္ဗာရာမေတိ သာဝတ္ထိတော ပုရတ္ထိမဒိသာဘာဂေ အာရာ-
မေ။ မိဂါရမာတုပါသာဒေတိ ဝိသာခါယ ဥပါသိကာယ ပါသာဒေ။
သာ ဟိ မိဂါရသေဋ္ဌိနာ မာတုဌာနေ ဌပိတက္ကာပိ၊ သဗ္ဗဇေဋ္ဌကဿ ပုတ္တဿ
အယျကသေဋ္ဌိနောဝ သမာနနာမကက္ကာပိ မိဂါရမာတာတိ ဝုစ္ဆတိ။ တာယ
ကာရိတော သဟဿဂဗ္ဘော ပါသာဒေါ မိဂါရမာတုပါသာဒေါ နာမ။

၃-ပုရတ္တိမဒိဿာယ ကတေ အာရာမေ (သီ)

ထေရော တသ္မိံ ဝိဟရတိ။ တတြ ခေါ အာယဿ သာရိပုတ္တောတိ တသ္မိံ ပါသာဒေ ဝိဟရန္တော ဓမ္မသေနာပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရော။

ဘိက္ခု။ အာမန္တေသီတိ ကသ္မိံ ကာလေ အာမန္တေသိ? ကာနိစိ ဟိ သုတ္တာနိ ပုရောဘတ္တေ ဘာသိတာနိ အတ္ထိ၊ ကာနိစိ ပစ္ဆာဘတ္တေ၊ ကာနိစိ ပုရိမယာမေ၊ ကာနိစိ မဇ္ဈိမယာမေ၊ ကာနိစိ ပစ္ဆိမယာမေ။ ဣဒံ ပန သမစိတ္တပဋိပဒါသုတ္တံ ပစ္ဆာဘတ္တေ ဘာသိတံ။ တသ္မာ သာယနသမယေ အာမန္တေသိ။

န ကေဝလံ စေတံ ထေရေနော ဘာသိတံ၊ တထာဂတေနာပိ ဘာသိတံ။ ကတ္ထ နိသီဒိတွာတိ? ဝိသာခါယ ရတနပါသာဒေ နိသီဒိတွာ။ တထာဂတော ဟိ ပဌမဗောဓိယံ ဝိသတိ ဝဿာနိ အနိဗဒ္ဓဝါသော ဟုတွာ ယတ္ထ ယတ္ထ ဖာသုကံ ဟောတိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဂန္တာ ဝသိ။ ပဌမံ အန္တောဿဉ္စိ ဣသိပတနေ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတွာ အဋ္ဌာရသ မဟာဗြဟ္မကောဋိယော အမတပါနံ ပါယေတွာ ဗာရာဏသီ ဥပနိဿာယ ဣသိပတနေ ဝသိ။ ဒုတိယံ အန္တောဿံ ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝေဠုဝနေ၊ တတိယစတုတ္ထာနိပိတတ္ထေဝ၊ ပဉ္စမံ အန္တောဿံ ဝေသာလီ ဥပနိဿာယ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ၊ ဆဋ္ဌံ အန္တောဿံ မကုလပဗ္ဗတေ၊ သတ္တမံ တာဝတိံသဘဝနေ၊ အဋ္ဌမံ ဘဂ္ဂေ သုသုမာရဂိရံ နိဿာယ ဘေသကဋ္ဌာဝနေ၊ နဝမံ ကောသမ္ဘိယံ၊ ဒသမံ ပါလိလေယျကေ^၁ ဝနသဏ္ဍေ၊ ဧကောဒသမံ နာလာယံ မြာဟ္မဏဂါမေ၊ ဒွါဒသမံ ဝေရဉ္စာယံ၊ တေရသမံ စာလိယပဗ္ဗတေ၊ စုဒ္ဒသမံ ဇေတဝနေ၊ ပဉ္စဒသမံ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ၊ သောဠသမံ အာဠဝကံ ဒမေတွာ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ အမတပါနံ ပါယေတွာ အာဠဝိယံ၊ သတ္တရသမံ ရာဇဂဟေယေဝ၊ အဋ္ဌာရသမံ စာလိယပဗ္ဗတေယေဝ၊ တထာ ဧကေနဝိသတိမံ၊ ဝိသတိမံ ပန အန္တောဿံ ရာဇဂဟံယေဝ ဥပနိဿာယ ဝသိ။ ဧဝံ ဝိသတိ ဝဿာနိ အနိဗဒ္ဓဝါသော ဟုတွာ ယတ္ထ ယတ္ထ ဖာသုကံ ဟောတိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဝသိ^၂။

တတော ပဋ္ဌာယ ပန ဒွေ သေနာသနာနိ ဓုပရိဘောဂါနိ အကာသိ။ ကတရာနိ ဒွေ? ဇေတဝနဉ္စ ပုဗ္ဗာရာမဉ္စ။ ကသ္မာ? ဒွိန္ဒ ကုလာနံ ဂုဏမဟန္တတာယ။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဟိ ဝိသာခါယ စ ဂုဏံ သန္ဓာယ ဂုဏံ ပဋိစ္စသတ္တာ တာနိ သေနာသနာနိ ဓုပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္စိ။ ဥတုဝဿံ စာရိကံ စရိတွာပိ^၃ ဟိ အန္တောဿေ ဒွိသုယေဝ သေနာသနေသု ဝသတိ။ ဧဝံ

၁-ပဌမကအန္တောဿံ ဟိ (သိ) ၂-မင်္ဂလပဗ္ဗတေ(သိ) ၃-ပါရိလေယျကေ(သိ)
၄-ဝိဟာသိ(က) ၅-ဂန္တာပိ (သျှာ၊က)

ဝသန္တော ပန ဇေတဝနေ ရတ္ထိံ ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ဒက္ခိဏဒွါရေန သာဝတ္ထိံ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသိတွာ ပါစိနဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ပုဗ္ဗာရာမေ ဒိဝါဝိဟာရံ ကရေတိ။ ပုဗ္ဗာရာမေ ရတ္ထိံ ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ ပါစိနဒွါရေန သာဝတ္ထိံ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသိတွာ ဒက္ခိဏဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ဇေတဝနေ ဒိဝါဝိဟာရံ ကရေတိ။ တသ္မိံ ပန ဒိဝသေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဇေတဝနေယေဝ ဝသိ။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝသန္တဿ စဿ ပဉ္စဝိဓကိစ္စံ အဝိဇဟိတမေဝ ဟေတိ။ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ တေသု ကိစ္စေသု ပစ္ဆိမယာမကိစ္စကာလေ ဘဂဝါ လောကံ ဩလောကေန္တော သာဝတ္ထိဝါသီနဉ္စ သမန္တာ စ သာဝတ္ထိယာ ဂါဝုတအဗုယောဇနယောဇနပရမေ ဌာနေ^၁ အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ အဘိသမယဘာဝံ အဒ္ဓသ။

တတော “ကသ္မိံ န ခေါ ကာလေ အဘိသမယော ဘဝိဿတိ”တိ ဩလောကေန္တော “သာယနသမယေ”တိ ဒိသ္မာ “မယိ န ခေါ ကထေန္တေ အဘိသမယော ဘဝိဿတိ၊ သာဝကေ ကထေန္တေ ဘဝိဿတိ”တိ “သာရိပုတ္တတ္ထေရေ ကထေန္တေ ဘဝိဿတိ”တိ အဒ္ဓသ။ တတော “ကတ္ထ နိသီဒိတွာ ကထေန္တေ ဘဝိဿတိ”တိ ဩလောကေန္တော “ဝိသာခါယ ရတနပါသာဒေ နိသီဒိတွာ”တိ ဒိသ္မာ “ဗုဒ္ဓါနံ နာမ တယော သာဝကသန္ဓိပါတာ ဟောန္တိ၊ အဂ္ဂသာဝကာနံ ဧကော။ တေသု အဇ္ဇေ ဓမ္မသေနာပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရဿ သာဝကသန္ဓိပါတော ဘဝိဿတိ”တိ အဒ္ဓသ။ ဒိသ္မာ ပါတောဝ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတွာ နိဝတ္ထနိဝါသနော သုဂတစိဝရံ ပါရပိတွာ သေလမယပတ္တံ အာဒါယ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ဒက္ခိဏဒွါရေန နဂရံ ပဝိသိတွာ ပိဏ္ဏာယ စရန္တော ဘိက္ခုသံဃဿ သုလဘဝိဏ္ဏပါတံ ကတွာ ဝါတပ္ပဟတာ ဝိယ နာဝါ ပဋိနိဝတ္ထိတွာ ဒက္ခိဏဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ဗဟိဒ္ဓါရေ အဋ္ဌာသိ။ တတော အသီတိ မဟာသာဝကာ ဘိက္ခုနိပရိသာ ဥပါသကပရိသာ ဥပါသိကာပရိသာတိ စတဿော ပရိသာ သတ္တာရံ ပရိဝါရယိံသု။

သတ္တာ သာရိပုတ္တတ္ထေရံ အာမန္တေသိ “သာရိပုတ္တ တယာ ပုဗ္ဗာရာမံ ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ၊ တဝ စ ပရိသံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆာဟိ”တိ။ “သာဓု ဘန္တေ”တိ ထေရော အတ္တနော ပရိဝါရေဟိ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ပရိဝုတော ပုဗ္ဗာရာမံ အဂမာသိ။ ဧတေနေဝ နိယာမေန အသီတိ မဟာသာဝကေ ပုဗ္ဗာရာမမေဝ ပေသေတွာ သယံဧကေန အာနန္ဒတ္ထေရေနေဝ သဒ္ဓိံ ဇေတဝနံ အဂမာသိ။ အာနန္ဒတ္ထေရောပိ ဝိဟာရေ သတ္ထု ဝတ္တံ ကတွာ ဝဋ္ဋိတွာ “ပုဗ္ဗာရာမံ ဂစ္ဆာမိ ဘန္တေ”တိ အာဟ။

ဧဝံ ကရောဟိ အာနန္ဒာတိ။ သတ္ထာရံ ဝဋ္ဋိတွာ တတ္ထေဝ အဂမာသိ။ သတ္ထာ
ဧကကောဝ ဇေတဝနေ ဩဟိနော^၁။

တံဒိဝသဉ္စိ စတဿော ပရိသာ ထေရဿေဝ ဓမ္မကထံ သောတုကာမာ အဟောသုံ။ ကောသလမဟာရာဇာပိ ဗလကာယေန ပရိဝုတော ပုဗ္ဗာရာမမေဝ ဂတော။ တထာ ပဉ္စသတဉ္စပါသကပရိဝါရော အနာထပိဏ္ဍိကော။ ဝိသာခါ ပန မဟာဉ္စပါသိကာ ဒွိဟိ ဇဉ်သဟဿေဟိ ပရိဝုတာ အဂမာသိ။ သတ္တပဏ္ဏာသာယ ကုလသတသဟဿာနံ ဝသနဋ္ဌာနေ^၂ သာဝတ္ထိနဂရေ ဂေဟပါလကဒါရကေ ဌပေတွာ သေသဇနော ဂန္ဓစုဏ္ဏမာလာဒီနိ ဂဟေတွာ ပုဗ္ဗာရာမမေဝ အဂမာသိ။ စတုသု ဒွါရဂါမေသု^၃ ဂါဝုတအခုယောဇန-ယောဇနပရမဋ္ဌာနေ သဗ္ဗေယေဝ^၄ မနုဿာ ဂန္ဓစုဏ္ဏမာလာဒီဟတ္တာ ပုဗ္ဗာ-ရာမမေဝ အဂမံသု။ သကလဝိဟာရော ဗိဿကပုပ္ဖေဟိ အဘိကိဏ္ဏော ဝိယ အဟောသိ။

ဓမ္မသေနာပတိသာရိပုတ္တတ္ထရောပိ ခေါ် ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ဝိဟာရပရိဝေဏေ အင်္ဂဏဋ္ဌာနေ အဋ္ဌာသိ။ ဘိက္ခု။ ထေရဿ အာသနံ ပညာပယိံသု။ ထေရော တတ္ထ နိသီဒိတွာ ဥပဋ္ဌာကတ္ထေရေန ဝတ္ထေ ကတေ ဘိက္ခုသံဃဿ ဩဝါဒံ ကတွာ ဂန္ဓကုဋ် ပဝိသိတွာ သမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ နိသီဒိ။ သော ပရိစ္ဆိန္ဒ- ကာလဝသေန သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ အစီရဝတိံ ဂန္ဓာ ရဇောဇလံ ပဝါဟေတွာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဒရထော ဩတိဏ္ဏတိတ္ထေနဝ ဥတ္တရိတွာ နိဝတ္ထနိဝါ- သနော သင်္ဃာဋ် ပါရုပိတွာ အဋ္ဌာသိ။ ဘိက္ခုသံဃောပိ သမ္မုခသမ္မုခဋ္ဌာနေန ဩတရိတွာ သရီရေ ရဇောဇလံ ပဝါဟေတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ထေရံ ပရိဝါရ- ယိံသု။ အန္တောဝိဟာရေပိ ထေရဿ ဓမ္မာသနံ ပညာပယိံသု။ စတဿောပိ ပရိသာ အတ္တနော အတ္တနော ဩကာသံ ဥတွာ မဂ္ဂံ ဌပေတွာ နိသီဒိံသု။ သာရိပုတ္တတ္ထရောပိ ပဉ္စဘိက္ခုသတပရိဝါရော ဓမ္မသင်္ဂံ အာဂန္ဓာ သီဟမတ္တ- ကပ္ပတိဋ္ဌိတေ သမုဿိတသေတစ္ဆတ္ထေ ရတနပလ္လင်္ကံ စိတ္တဗီဇနိံ ဂဟေတွာ ပုရတ္တာဘိမုခေါ နိသီဒိ။ နိသီဒိတွာ ပရိသံ ဩလောကေတွာ “မဟတိ ဝတာယံ ပရိသာ၊ ဣမိဿာ န အပ္ပမတ္တိကာ၊ ပရိတ္တကဓမ္မဒေသနာ အနုစ္စဝိကာ၊ ကတရဓမ္မဒေသနာ န ခေါ အနုစ္စဝိကာ ဘဝိဿတိ”တိ တိဏ္ဏိ ပိဋကနိ အာဝဇ္ဇမာနော ဣမံ သံယောဇနပရိယာယ ဓမ္မဒေသနံ အဒ္ဓသ။

၁-ဩဇာဇာတိ(သျှာ၊ က)

၄-သဗ္ဗသောဝ (သိ)

၂-ဝသိတဌာနေ (ဇူ)

၅-အပွမတ္တာ(သိ)၊ အပွမတ္တာက (သျှာ)

၃-ဂါမဒွါရေသု (က)

ဧဝံ ဒေသနံ သလ္လက္ခေတွာ တံ ဒေသေတုကာမော ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ အာရုသော ဘိက္ခဝေတိ။ အာရုသောတိ ဟိ အဝတွာ ဘိက္ခဝေတိ ဝစနံ ဗုဒ္ဓါလာပေါ နာမ ဟောတိ၊ အယံ ပနာယသ္မာ “ဒသဗလေန သမာနံ အာလပနံ” န ကရိဿာမီ”တိ သတ္ထု ဂါရဝဝသေန သာဝကာလာပံ၊ ကရောန္တော “အာရုသော ဘိက္ခဝေ”တိ အာဟ။ **တေဒဝေါစာတိ** ဧတံ “အဇ္ဈတ္တသံယောဇနဉ္စ အာရုသော ပုဂ္ဂလံ ဒေသေဿာမိ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနဉ္စာ”တိ ဓမ္မဒေသနာပဒံ အဝေါစ။

တသ္မိံ ပန ရတနပါသာဒေ အဝိဝတ္ထော ဧကော သောတာပန္နော ဒေဝ-ပုတ္တော အတ္ထိ၊ သော ဗုဒ္ဓေဟိ ဝါ သာဝကေဟိ ဝါ ဒေသနာယ အာရဒ္ဓ-မတ္တာယယေဝ ဇာနာတိ “အယံ ဒေသနာ ဥတ္တာနိကာ ဘဝိဿတိ၊ အယံ ဂမ္ဘီရာ။ အယံ ဈာနနိဿိတာ ဘဝိဿတိ၊ အယံ ဝိပဿနာနိဿိတာ။ အယံ မဂ္ဂနိဿိတာ အယံ ဖလနိဿိတာ၊ အယံ နိဗ္ဗာနနိဿိတာ”တိ။ သော တသ္မိမ္ပိ ဒိဝသေ ထေရေန ဒေသနာယ အာရဒ္ဓမတ္တာယ ဧဝံ အညာသိ “ယေန နိဟာရေန မယံ အယျေန ဓမ္မသေနာပတိနာ သာရိပုတ္တတ္ထေရေန ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ၊ အယံ ဒေသနာ ဝိပဿနာဂါဠာ ဘဝိဿတိ၊ ဆဟိ မုခေဟိ ဝိပဿနံ ကထေဿတိ”။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ကောဋိသတသဟဿဒေဝတာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿန္တိ ၄၊ သောတာပန္နာဒီနံ ပန ဒေဝမနုဿာနံ ပရိစ္ဆေဒေါ န ဘဝိဿတိ။ ဒေသနာယ အနုစ္စရိကံ ကတွာ မယံ အယျဿ သာရုကာရံ ဒဿာမီ”တိ ဒေဝါနုဘာဝေန မဟန္တံ သဒ္ဓိံ ကတွာ “သာရု သာရု အယျာ”တိ အာဟ။

ဒေဝရာဒေသန သာရုကာရေ ဒိန္နော ပရိဝါရကပါသာဒသဟဿေ အဝိဝတ္ထော ဒေဝတာ သဗ္ဗာဝ သာရုကာရံ အဒိဿ။ တာသံ သာရုကာရသဒ္ဓေန သဗ္ဗာ ပုဗ္ဗာရာမေ ဝသနဒေဝတာ၊ တာသံ သဒ္ဓေန ဂါဝုတမတ္ထေ ဒေဝတာ၊ တတော အမုယောဇနေ ယောဇနေတိ ဧတေနပါယေန ဧကစက္ကဝါဠေ၊ ဒွိဿ စက္က-ဝါဠေသု၊ တိဿ စက္ကဝါဠေသုတိ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေသု ဒေဝတာ သာရု-ကာရမဒိဿ။ တာသံ သာရုကာရသဒ္ဓေန ပထဝိဋ္ဌကနာဂါ စ^၁ အာကာသဋ္ဌက-ဒေဝတာ စ။ တတော အဟ္တဝလာဟကာ၊ ဥဏ္ဍဝလာဟကာ၊ သီတဝလာဟကာ၊ ဝဿဝလာဟကာ၊ စာတုမဟာရာဇိကာ စက္ကာရော မဟာရာဇာနော၊ တာဝတိံသာ ဒေဝတာ၊ သက္ကော ဒေဝရာဇာ၊ ယာမာ ဒေဝတာ၊ သုယာမော

၁-အာလာပံ (သိ၊ သျာ)

၂-သာဝကာနံ အာလပနံ (က)

၃-ဝိပဿနာ ကထိယိဿတိ (သိ)

၄-ဂဏိဿန္တိ (က)

၅-ပထဝိဟေဋ္ဌာ နာဂါ စ (က)

ဒေဝရာဇာ၊ တုသိတာ ဒေဝတာ၊ သန္တုသိတော ဒေဝရာဇာ၊ နိမ္မာနရတီ
ဒေဝတာ၊ သုနိမ္မိတော ဒေဝရာဇာ၊ ဝသဝတ္တိ ဒေဝတာ၊ ဝသဝတ္တိ ဒေဝရာဇာ၊
ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ၊ ဗြဟ္မပုရောဟိတာ၊ မဟာဗြဟ္မာနော၊ ပရိတ္တာဘာ၊ အပ္ပမာ-
ဏာဘာ၊ အာဘဿရာ၊ ပရိတ္တသုဘာ၊ အပ္ပမာဏသုဘာ၊ သုဘကိဏှာ၊
ဝေဟပ္ပလာ၊ အဝိဟာ၊ အတပ္ပါ၊ သုဒဿာ၊ သုဒဿီ၊ အကနိဋ္ဌာ ဒေဝတာတိ
အသညေ စ အရူပါဝစရသတ္တေ စ ဌပေတွာ သောတာယတနပဝတ္တိဋ္ဌာနေ
သဗ္ဗာ ဒေဝတာ သာဓုကာရမဒံသု။

တတော ဒီဏာသဝမဟာဗြဟ္မာနော “မဟာ ဝတာယံ သာဓုကာရသဒ္ဓေါ၊
ပထဝိတလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အကနိဋ္ဌလောကံ အာဂတော၊ ကိမတ္ထံ န
ခေါဇေသော”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော “ဓမ္မသေနာပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရော ပုဗ္ဗာရာမေ
ဝိသာခါယ ရတနပါသာဒေ နိသီဒိတွာ သံယောဇနပရိယာယဓမ္မဒေသန-
မာရဘိ၊ အမှေဟိပိ တတ္ထ ကာယသင်္ကီဟိ ဘဝိတုံ ဝနုတိ”တိ စိန္တေတွာ တတ္ထ
အဂမံသု^၁။ ပုဗ္ဗာရာမော ဒေဝတာဟိ ပရိပုဏ္ဏော၊ သမန္တာ ပုဗ္ဗာရာမဿ ဂါဝုတံ
အမုယောဇနံ၊ ယောဇနန္တိ သကလစက္ကဝါဠိ ဟေဋ္ဌာ ပထဝိတလေန တိရိယံ
စက္ကဝါဠပရိယန္တေန ပရိစ္ဆိန္တံ ဒသဟိ စက္ကဝါဠသဟဿေဟိ သန္နိပတိတာဟိ
ဒေဝတာဟိ နိရန္တရမဟောသိ၊ အာရဂ္ဂနိတုဒနမတ္ထေ^၂ ဌာနေ ဥပရိမ-
ကောဋိယာ သဋ္ဌိ ဒေဝတာ သုဓမ္မတ္တဘာဝေ မာပေတွာ အဋ္ဌံသု။

အထာယသ္မာ သာရိပုတ္တော “မဟန္တံ ဝတိဒံ ဟလာဟလံ^၃၊ ကိံ န ခေါ
တေ”န္တိ အာဝဇ္ဇေန္တော ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေ ဌိတာနံ ဒေဝတာနံ ကေ-
စက္ကဝါဠေ သန္နိပတိတဘာဝံ အဒ္ဓသ။ အထ ယသ္မာ ဗုဒ္ဓါနံ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိ၊
ပရိသပရိမာဏေနဝ ပဿန္တိ စေဝ သဒ္ဓဉ္စ သာဝေန္တိ။ သာဝကာနံ ပန
အဓိဋ္ဌာနံ ဝနုတိ။ တသ္မာ ထေရော သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ သမာပတ္တိတော
ဝုဋ္ဌာယ မဟဂ္ဂတစိတ္တေန အဓိဋ္ဌာသိ “စက္ကဝါဠပရိယန္တာ ပရိသာ သဗ္ဗာပိ မံ
ပဿတု၊ ဓမ္မဉ္စ မေ ဒေသေန္တဿ သဒ္ဓိ သုဏာတူ”တိ။ အဓိဋ္ဌိတကာလတော
ပဋ္ဌာယ ဒက္ခိဏဇာဏုပဿေ စ စက္ကဝါဠမုခဝဋိယဉ္စ နိသီဒိတွာ “ဓမ္မသေနာ-
ပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရော နာမ ကိဒိသော ဒီဃော ရဿော သာမော
ဩဒါတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗကာရဏံ နာဟောသိ၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ သဗ္ဗဒိသာသု နိသိန္တာနံ
အဘိမုခေယေဝ ပညာယိတ္ထ၊ နာမဇ္ဈေ ဌိတစန္ဒော ဝိယ အဟောသိ။ ဓမ္မံ

၁-အာဂမံသု (က)

၂-အာရဂ္ဂနိတ္တဒ္ဓနမတ္ထေ (သိ)

၃-ကောလာဟလံ (သျှာ၊ က)၊ ကလဟလံ (?)

ဒေသေန္တဿာပိဿ ဒက္ခိဏဇာဏုပဿေ စ စက္ကဝါဠမုခဝဋိယဉ္ဇ နိသိန္ဓာ သဗ္ဗေ ဧကံသေနေဝ^၁ သဒ္ဓိံ သုဏီံသု။

ဧဝံ အဓိဋ္ဌဟိက္ခာ ထေရော အဇ္ဈတ္တသံယောဇနဉ္စ အာရုသောတိ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာရဘိ။ တတ္ထ အဇ္ဈတ္တန္တိ ကာမဘဝေါ။ ဗဟိဒ္ဓါတိ ရူပါရူပဘဝေါ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ သတ္တာ ကာမဘဝေ အပုံ ကာလံ ဝသန္တိ ကပ္ပဿ စတုတ္ထမေဝ ကောဋ္ဌာသံ၊ ဣတရေသု တီသု ကောဋ္ဌာသေသု ကာမဘဝေါ သုညော ဟောတိ တုစ္ဆော၊ ရူပဘဝေ ဗဟုံ ကာလံ ဝသန္တိ၊ တထာပိ တေသံ ယသ္မာ ကာမဘဝေ စုတိပဋိသန္ဓိယော ဗဟုကာ ဟောန္တိ၊ အပ္ပကာ ရူပါရူပဘဝေသု။ ယတ္ထ စ စုတိပဋိသန္ဓိယော ဗဟုကာ၊ တတ္ထ အာလယောပိ ပတ္တနာပိ အဘိလာသောပိ ဗဟု ဟောတိ။ ယတ္ထ အပ္ပါ၊ တတ္ထ အပ္ပေါ။ တသ္မာ ကာမဘဝေါ အဇ္ဈတ္တံ နာမ ဇာတံ၊ ရူပါရူပဘဝေါ ဗဟိဒ္ဓါ နာမ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တသင်္ခါတေ ကာမဘဝေ ဆန္ဒရာဂေါ အဇ္ဈတ္တသံယောဇနံ နာမ၊ ဗဟိဒ္ဓါသင်္ခါတေသု ရူပါရူပဘဝေသု ဆန္ဒရာဂေါ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနံ နာမ။ ဩရုက္ခာဂိယာနိ ဝါ ပဉ္စ သံယောဇနာနိ အဇ္ဈတ္တသံယောဇနံ နာမ၊ ဥဒ္ဓမ္မာဂိယာနိ ပဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနံ နာမ။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—ဩရံ ဝုစ္စတိ ကာမဓာတု၊ တတ္ထ ဥပပတ္တိနိပ္ပါဒနတော^၂ တံ ဩရံ ဘဇန္တိတိ ဩရုက္ခာဂိယာနိ။ ဥဒ္ဓံ ဝုစ္စတိ ရူပါရူပဓာတု၊ တတ္ထ ဥပပတ္တိနိပ္ပါဒနတော တံ ဥဒ္ဓံ ဘဇန္တိတိ ဥဒ္ဓမ္မာဂိယာနိ။

ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပဘေဒေန အဇ္ဈတ္တသံယောဇနေန သံယုတ္တော ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော၊ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနေန သံယုတ္တော ပုဂ္ဂလော ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနော။ ဥဘယမ္ပိ စေတံ န လောကိယဿ ဝဋ္ဋနိဿိတမဟာဇနဿ နာမံ။ ယေသံ ပန ဘဝေါ ဒွေဓာ ပရိစ္ဆိန္ဓော၊ တေသံ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိနံ အရိယသာဝကာနံ ဧတံ နာမံ။ ယထာ ဟိ မဟာအရညေ ခဒိရဝနသာလဝနာဒီနိ ထမ္ဘော တုလာသင်္ခာရောတိ နာမံ န လဘန္တိ၊ ခဒိရဝနံ သာလဝနန္တိ နာမမေဝ လဘန္တိ။ ယဒါ ပန တတော ရုက္ခာ တိဏှာယ^၃ ကုဋ္ဌာရိယာ ဆိန္ဒိတွာ ထမ္ဘာဒိသဏှာနေန တစ္ဆိတာ ဟောန္တိ၊ တဒါထမ္ဘော တုလာသင်္ခာရောတိ နာမံ လဘန္တိ။ ဧဝမေဝံ အပရိစ္ဆိန္ဓဘဝေါ ဗဟလကိလေသော ပုထုဇ္ဇနော ဧတံ နာမံ န လဘတိ၊ ဘဝံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ကိလေသေ တနုကေ ကတွာ ဌိတာ သောတာပန္နာဒယောဝ လဘန္တိ။

ဣမဿ စ ပနတ္တဿ ဝိဘာဝနတ္ထံ ဣဒံ ဝစ္ဆကသာလောပမံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—ဝစ္ဆကသာလံ ဟိ ကတွာ အန္တော ခါဏုကေ ကောဋေတွာ ဝစ္ဆကေ ယောတ္တေဟိ

၁-ဧကေသေနေဝ (သိ) ၂-ဥပပတ္တိနိပ္ပါဒနတော (သိ၊ သျာ) ၃-တိက္ခာယ (က)

ဗန္ဓိတွာ တေသု ဥပနိဗန္ဓန္တိ၊ ယောက္ခေသု အပ္ပဟောန္တေသု ကဏ္ဍေသုပိ
ဂဟေတွာ တတ္ထ ဝစ္ဆကေ ပဝေသေန္တိ၊ အန္တောသာလာယ ဩကာသေ
အပ္ပဟောန္တေ ဗဟိ ခါဏုကေ ကောဋေတွာပိ ဧဝမေဝ ကရေန္တိ။ တတ္ထ
ကောစိ အန္တောဗဒ္ဓေါ ဝစ္ဆကော ဗဟိနိပန္နော ဟောတိ၊ ကောစိ ဗဟိဗဒ္ဓေါ
အန္တောနိပန္နော၊ ကောစိ အန္တောဗဒ္ဓေါ အန္တောဝ နိပန္နော၊ ကောစိ ဗဟိ-
ဗဒ္ဓေါ ဗဟိယေဝ နိပန္နော။ ကောစိ အန္တောပိ အဗဒ္ဓေါဝ စရတိ၊ ဗဟိပိ
အဗဒ္ဓေါဝ။ တတ္ထ အန္တောဗဒ္ဓဿ ဗဟိနိပန္နဿ ဗန္ဓနံ ဒီဃံ ဟောတိ။ သော
ဟိ ဥဏှာဒိဝီဋ္ဌိတော နိက္ခမိတွာ ဗဟိ ဝစ္ဆကာနံ အဗ္ဘန္တရေ နိပဇ္ဇတိ။ ဗဟိဗဒ္ဓေ
အန္တောနိပန္နေပိ ဧသေဝ နယော။ ယော ပန အန္တောဗဒ္ဓေါ အန္တောနိပန္နော၊
တဿ ဗန္ဓနံ ရဿံ ဟောတိ။ ဗဟိဗဒ္ဓေ ဗဟိနိပန္နေပိ ဧသေဝ နယော။
ဥဘောပိ ဟိ တေ ဒိဝသမ္ပိ ခါဏုကံ အနုပရိဂန္တော တတ္ထေဝ သယန္တိ။ ယော
ပန အန္တော အဗဒ္ဓေါ တတ္ထေဝ ဝစ္ဆကာနံ အန္တရေ ဝိစရတိ၊ အယံ သီလဝါ
ဝစ္ဆကော ကဏ္ဍေ ဂဟေတွာ ဝစ္ဆကာနံ အန္တရေ ဝိဿဋ္ဌော ဒိဝသမ္ပိ
အညတ္ထ အဂန္တော တတ္ထေဝ စရတိ။ ဗဟိ အဗဒ္ဓေ တတ္ထေဝ ဝိစရန္တေပိ
ဧသေဝ နယော။

တတ္ထ ဝစ္ဆကသာလာ ဝိယ တယော ဘဝါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝစ္ဆကသာလာယံ
ခါဏုကာ ဝိယ အဝိဇ္ဇာခါဏုကော။ ဝစ္ဆကဗန္ဓနယောတ္တံ ဝိယ ဒသ
သံယောဇနာနိ။ ဝစ္ဆကာ ဝိယ တီသု ဘဝေသု နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ။ အန္တောဗဒ္ဓေါ
ဗဟိသယိတဝစ္ဆကော ဝိယ ရူပါရူပဘဝေသု သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော။
တေ ဟိ ကိဉ္စာပိ တတ္ထေဝ ဝသန္တိ၊ သံယောဇနံ ပန တေသံ ကာမာဝစရူပ-
နိဗဒ္ဓမေဝ။ ကေနဋ္ဌေန? အပ္ပဟိနဋ္ဌေန။ ရူပါရူပဘဝေသု ပုထုဇ္ဇေနောပိ ဧတေ-
ဟေဝ သင်္ဂဟိတော။ သောပိ ဟိ ကိဉ္စာပိ တတ္ထ ဝသတိ၊ သံယောဇနံ ပနဿ
ကာမာဝစရူပနိဗဒ္ဓမေဝ။ ဗဟိဗဒ္ဓေါ အန္တောသယိတဝစ္ဆကော ဝိယ ကာမာ-
ဝစရေ အနာဂါမီ။ သော ဟိ ကိဉ္စာပိ ကာမာဝစရေ ဝသတိ၊ သံယောဇနံ
ပနဿ ရူပါရူပဘဝပနိဗဒ္ဓမေဝ။ အန္တောဗဒ္ဓေါ အန္တောနိပန္နော ဝိယ
ကာမာဝစရေ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော။ တေ ဟိ သယမ္ပိ ကာမာဝစရေ
ဝသန္တိ၊ သံယောဇနမ္ပိ တေသံ ကာမာဝစရူပနိဗဒ္ဓမေဝ။ ဗဟိဗဒ္ဓေါ ဗဟိ-
နိပန္နော ဝိယ ရူပါရူပဘဝေသု အနာဂါမီ။ သော ဟိ သယမ္ပိ တတ္ထ ဝသတိ၊
သံယောဇနမ္ပိဿ ရူပါရူပဘဝပနိဗဒ္ဓမေဝ။ အန္တောအဗဒ္ဓေါ အန္တော-
ဝိစရဏဝစ္ဆကော ဝိယ ကာမာဝစရေ ခိဏာသဝေါ။ ဗဟိအဗဒ္ဓေါ

ဗဟိဝိစရဏဝစ္ဆကော ဝိယ ရူပါရူပဘဝေ ဒီဏာသဝေါ။ သံယောဇနေသု ပန သက္ကာယဒိဋ္ဌိံ ဝိစိကိန္တာ သီလဗ္ဗတပရာမာသောတိ ဣမာနိ တိဏိ ဂစ္ဆန္တိ နိဝါရေန္တိ၊ ဂတံ ပဋိအာနေန္တိ။ ကာမစ္ဆန္ဒော ဗျာပါဒေါတိ ဣမာနိ ပန ဒွေ သံယောဇနာနိ သမာပတ္တိယာ ဝါ အဝိက္ခန္တေတွာ မဂ္ဂေန ဝါ အသမုစ္ဆိန္တိတွာ ရူပါရူပဘဝေ နိဗ္ဗတ္တိတုံ န သက္ကာတိ။

ကတမော စာရသောဘိ ဣဒံ ထေရော ယထာ နာမ ပုရိသော ဒွေ ရတန-
ပေဋ္ဌာ ပဿေ ဌပေတွာ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဒွေ ဟတ္ထေ ပူရေတွာ သတ္တဝိဓံ
ရတနံ ဘာဇေတွာ ဒဒေယျ၊ ဧဝံ ပဌမံ ရတနပေဋ္ဌံ^၁ ဒတွာ^၂ ဒုတိယမ္ပိ
တထေဝ ဒဒေယျ။ ဧဝမေဝံ “အဇ္ဈတ္တသံယောဇနဉ္စ အာရသော ပုဂ္ဂလံ
ဒေသေဿာမိ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနဉ္စ”တိ ဣမာနိ ဒွေ ပဒါနိ မာတိကာဝသေန
ဌပေတွာ ဣဒါနိ အဋ္ဌဝိဓာယ ပရိသာယ ဘာဇေတွာ ဒသေတုံ ဝိတ္တာရကထံ
အာရဘိ။

တတ္ထ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ သီလဝါ ဟောတိတိ စတုပါရိ-
သုဒ္ဓိသီလေဟိ သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣတိ ထေရော ဧတ္တာဝတာ စ ကိရ
စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဥဒ္ဓိသိတွာ “ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော”တိ ဣမိနာ တတ္ထ
ဇေဋ္ဌကသီလံ ဝိတ္တာရေတွာ ဒသေသီတိ ဒီပဝိဟာရဝါသီ သုမ္ပတ္တေရော
အာဟ။ အန္တေဝါသိကော ပနဿ တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရော အာဟ
“ဥဘယတ္ထာပိ ပါတိမောက္ခသံဝရောဝ ဝုတ္တော။ ပါတိမောက္ခသံဝရောယေဝ
ဟိ သီလံ၊ ဣတရာနိ ပန တိဏိ သီလန္တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနံ နာမ အတ္ထိ”တိ အနန-
ဇာနန္တော ဥတ္တရိ အာဟ^၃—ဣန္ဒြိယသံဝရော နာမ ဆဒ္ဓါရရက္ခာမတ္တကမေဝ၊
အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ ဓမ္မေန သမေန ပစ္စယုပ္ပတ္တိမတ္တကံ၊ ပစ္စယသန္တိသိတံ ပဋိလဒ္ဓ-
ပစ္စယေ “ဣဒမတ္ထ”န္တိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇနမတ္တကံ၊ နိပ္ပရိယာယေန ပန
ပါတိမောက္ခသံဝရောဝ သီလံ။ ယဿ သော ဘိန္ဒော၊ အယံ ဆိန္နသီသော ဝိယ
ပုရိသော ဟတ္ထပါဒေ သေသာနိ ရက္ခိဿတိတိ န ဝတ္တဗ္ဗော။ ယဿ ပန သော
အရောဂေါ၊ အယံ အတ္ထိန္နသီသော ဝိယ ပုရိသော ဇီဝိတံ သေသာနိ ပန
ပါကတိကာနိ ကဘွာ ရက္ခိတုံ သက္ကာတိ။ တသ္မာ သီလဝါတိ ဣမိနာ
ပါတိမောက္ခသံဝရံ ဥဒ္ဓိသိတွာ^၄ တံ ဝိတ္တာရေန္တော “ပါတိမောက္ခသံဝရ-
သံဝုတော”တိအာဒိမာဟာတိ။

၁-ပဌမကရတနပေဋ္ဌံ (သိ)

၂-ဒဋ္ဌံ ဒတွာ (က)

၃-ဝုတ္တဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိတိ။ ဝတ္တာ တံ အနုဇာနန္တော အာဟ (သံ-ဋ ၃-၂၆၂-ပိဋေ။)

၄-နိဒ္ဓိသိတွာ (သျှာ)

တတ္ထ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရေန သမန္တာ-
 ဂတော။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိ အာစာရေန စ ဂေါစရေန စ သမ္ပန္နော။
 အဏုမတ္တေသူတိ အပ္ပမတ္တကေသု။ ဝဇ္ဇေသူတိ အကုသလဓမ္မေသု။ ဘယ-
 ဒဿာဝိတံ ဘယဒဿီ။ သမာဒါယာတိ သမ္မာ အာဒိယိတွာ။ သိက္ခတိ
 သိက္ခာပဒေသူတိ တံ တံ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယိတွာ သိက္ခတိ။ အပိစ သမာဒါယ
 သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသူတိ ယံကိဉ္စိ သိက္ခာပဒေသု သိက္ခာကောဠာသေသု
 သိက္ခိတဗ္ဗံ ကာယိကံ ဝါ ဝါစသိကံ ဝါ၊ တံ သဗ္ဗံ သမ္မာ အာဒါယ သိက္ခတိ။
 အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရတော ပန သဗ္ဗာနေတာနိ ပါတိမောက္ခသံဝရာ-
 ဒိနိ ပဒါနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝုတ္တာနိ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဉ္စ သဗ္ဗာကာရေန ဝိဘဇိတွာ
 ဒဿိတံ။ အညတရံ ဒေဝနိကာယန္တိ ဆသု ကာမာဝစရဒေဝသဋ္ဌာသု^၂ အညတရံ
 ဒေဝသဋ္ဌံ။ အာဂါမိ ဟောတီတိ ဟေဋ္ဌာ အာဂါမိ ဟောတိ။ အာဂန္တာ
 ဣတ္ထန္တိ ဣတ္ထိ မာနုသကပဉ္စက္ခန္ဓဘာဝမေဝ အာဂန္တာ ဟောတိ၊ တတြူပ-
 ပတ္တိကော ဝါ ဥပရူပပတ္တိကော ဝါ န ဟောတိ၊ ပုန ဟေဋ္ဌာဂါမိယေဝ
 ဟောတီတိ ဒဿေတိ။ ဣမိနာ အင်္ဂေန သုက္ခဝိပဿကဿ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိက-
 ဘိက္ခုနော ဟေဋ္ဌိမံ မဂ္ဂဒ္ဒယဉ္စေဝ ဖလဒ္ဒယဉ္စ ကထိတံ။

အညတရံ သန္တိ စေတောဝိမုတ္တိန္တိ အဋ္ဌသု သမာပတ္တိသု အညတရံ
 စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပတ္တိံ။ သာ ဟိ ပစ္စနိကကိလေသာနံ သန္တတ္တာ သန္တာ၊
 တေဟေဝ စ ကိလေသေဟိ စေတသော ဝိမုတ္တတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိတိ ဝုစ္စတိ။
 အညတရံ ဒေဝနိကာယန္တိ ပဉ္စသု သုဒ္ဓါဝါသဒေဝနိကာယေသု အညတရံ။
 အနာဂန္တာ ဣတ္ထန္တိ ပုန ဣမံ ပဉ္စက္ခန္ဓဘာဝံ အနာဂန္တာ၊ ဟေဋ္ဌူပပတ္တိကော
 န ဟောတိ၊ ဥပရူပပတ္တိကော ဝါ ဟောတိ တတ္ထေဝ ဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ
 ဒဿေတိ။ ဣမိနာ အင်္ဂေန သမာဓိကမ္ပိကဿ ဘိက္ခုနော တယော မဂ္ဂါ တိဏိ
 စ ဖလာနိ ကထိတာနိ။

ကာမာနံယေဝ နိဗ္ဗိဒါယာတိ ဒုဝိဓာနမ္ပိ ကာမာနံ နိဗ္ဗိန္နနတ္ထာယ
 ဥက္ကဏ္ဍနတ္ထာယ။ ဝိရာဂါယာတိ ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ။ နိရောဓာယာတိ အပ္ပဝတ္တိ-
 ကရဏတ္ထာယ။ ပဋိပန္နော ဟောတီတိ ပဋိပတ္တိံ^၃ ပဋိပန္နော ဟောတိ။
 ဧတ္တာဝတာ သောတာပန္နဿ စ သကဒါဂါမိနော စ ပဉ္စကာမဂုဏိက-
 ရာဂက္ခယတ္ထာယ အနာဂါမိမဂ္ဂဝိပဿနာ ကထိတာ ဟောတိ။ ဘဝါနံယေဝါတိ
 တိဏ္ဍံ ဘဝါနံ။ ဣမိနာ အနာဂါမိနော ဘဝရာဂက္ခယတ္ထာယ အရဟတ္တ-
 မဂ္ဂဝိပဿနာ ကထိတာ ဟောတိ။ တဏှာက္ခယာယ ပဋိပန္နော ဟောတီတိ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၆-ဝိဇ္ဇေ၊ ၂-ကာမာဝစရဒေဝေသု (က)

ဣမိနာပိ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနံယေဝ ပဉ္စကာမဂုဏိကတဏှာက္ခယ-
ကရဏတ္ထံ အနာဂါမိမဂ္ဂဝိပဿနာ ကထိတာ။ သော လောဘက္ခယာယာတိ
ဣမိနာပိ အနာဂါမိနော ဘဝလောဘက္ခယတ္ထာယ^၁ အရဟတ္တမဂ္ဂဝိပဿနာဝ
ကထိတာ။ အညတရံ ဒေဝနိကာယန္တိ သုဒ္ဓါဝါသေသေဝ အညတရံ
ဒေဝနိကာယံ။ အနာဂန္တာ ဣတ္ထိန္တိ ဣမံ ခန္ဓပဉ္စကဘာဝံ အနာဂန္တာ၊
ဟေဋ္ဌပပတ္တိကော န ဟောတိ၊ ဥပရူပပတ္တိကော ဝါ ဟောတိ၊ တတ္ထေဝ ဝါ
ပရိနိဗ္ဗာယတိ။

ဣတိ ပဌမေန အင်္ဂေန သုက္ခဝိပဿကဿ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဘိက္ခုနော
ဟေဋ္ဌိမာနိ ဒွေ မဂ္ဂဖလာနိ ကထိတာနိ၊ ဒုတိယေန သမာဓိကမ္ပိကဿ တိဏိ
မဂ္ဂဖလာနိ၊ “သော ကာမာန”န္တိ ဣမိနာ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနံ ပဉ္စ-
ကာမဂုဏိကရာဂက္ခယာယ ဥပရိ အနာဂါမိမဂ္ဂဝိပဿနာ၊ “သော ဘဝါနိ-
ယေဝါ”တိ ဣမိနာ အနာဂါမိဿ ဥပရိ အရဟတ္တမဂ္ဂဝိပဿနာ၊ “သော
တဏှာက္ခယာယာ”တိ ဣမိနာ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနံ ပဉ္စကာမဂုဏိက-
တဏှာက္ခယာယ ဥပရိ အနာဂါမိမဂ္ဂဝိပဿနာ၊ “သော လောဘက္ခယာ-
ယာ”တိ ဣမိနာ အနာဂါမိနော ဘဝလောဘက္ခယာယ ဥပရိ အရဟတ္တမဂ္ဂ-
ဝိပဿနာ ကထိတာတိ ဧဝံ ဆဟိ မုခေဟိ ဝိပဿနံ ကထေတွာ ဒေသနံ
ယထာနုသန္ဓိံ ပါပေသိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ကောဋိသတသဟဿ-
ဒေဝတာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု၊ သောတာပန္နာဒီနံ ပရိစ္ဆေဒေါ နာဟောသိ။
ယထာ စ ဣမသ္မိံ သမာဂမေ၊ ဧဝံ မဟာသမယသုတ္တေ မင်္ဂလသုတ္တေ စ
စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ္တေ စ ကောဋိသတသဟဿဒေဝတာ အရဟတ္တံ ပါပု-
ဏိံသု၊ သောတာပန္နာဒီနံ ဒေဝမနုဿာနံ ပရိစ္ဆေဒေါ နာဟောသိ။

သမိတ္တာ ဒေဝတာတိ စိတ္တဿ သုခုမဘာဝသမတာယ သမိတ္တာ။
သဗ္ဗာပိ ဟိ တာ အတ္တနော အတ္တဘာဝေ သုခုမေ စိတ္တသရိက္ခကေ^၂ ကတွာ
မာပေသုံ။ တေန သမိတ္တာ နာမ ဇာတာ။ အပရေနပိ ကာရဏေန သမ-
မိတ္တာ—“ထေရေန သမာပတ္တိ တာဝ ကထိတာ၊ သမာပတ္တိထာမော ပန န
ကထိတော။ မယံ ဒသမလံ ပက္ခောသိတွာ သမာပတ္တိယာ ထာမံ ကထာ-
ပေဿာမာ”တိ သဗ္ဗာပိ ဧကမိတ္တာ အဟေသုန္တိပိ သမိတ္တာ။ အပရမ္ပိ
ကာရဏံ—“ထေရေန ဧကေန ပရိယာယေန သမာပတ္တိပိ သမာပတ္တိထာမောပိ
ကထိတော၊ ကော န ခေါဣမံ သမာဂမံ သမ္ပတ္တော၊ ကော န သမ္ပတ္တော”တိ
ဩလောကယမာနာ တထာဂတဿ အသမ္ပတ္တဘာဝံ ဒိသွာ “မယံ တထာဂတံ

၁-ဘဝလောဘက္ခယာယ (သိ)

၂-စိတ္တသရိက္ခကေဝ (က)

ပက္ခောသိတွာ ပရိသံ ပရိပုဏ္ဏံ ကရိဿာမာ”တိ သဗ္ဗာပိ ကေမိတ္တာ အဟေသုန္တိပိ သမစိတ္တာ။ အပရမ္ဘိ ကာရဏံ—အနာဂတေ ကောမိဒေဝ ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါ “အယံ ဒေသနာ သာဝကဘာသိတာ”တိ အဂါရဝံ ကရေယျ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ပက္ခောသိတွာ ဣမံ ဒေသနံ သဗ္ဗညုဘာသိတံ ကရိဿာမ။ ဧဝံ အနာဂတေ ဂရုဘာဝနီယာ ဘဝိဿတီတိ သဗ္ဗာဝ ကေမိတ္တာ အဟေသုန္တိပိ သမစိတ္တာ။ အပရမ္ဘိ ကာရဏံ—သဗ္ဗာပိ ဟိ တာ ကေသမာပတ္တိလာဘိနိယော ဝါ အဟေသု ကောရမ္မဏလာဘိနိယော ဝါတိ ဧဝမ္ပိ သမစိတ္တာ။

ဟဋ္ဌာတိ တုဋ္ဌပဟဋ္ဌာ အာမောဒိတာ ပမောဒိတာ။ သာရူတိ အာယာ-
စနတ္ထေ နိပါတော။ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာတိ န ထေရဿ အနုကမ္ပံ ကာရညံ
အနုဒ္ဓယံ ပဋိစ္စ၊ န စ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ထေရဿ အနုကမ္ပိတဗ္ဗကိစ္စံ အတ္ထိ။ ယသ္မိံ
ဟိ ဒိဝသေ ထေရော သူကရခတလေဏဒွါရေ ဘာဂိနေယျဿ ဒီဃ-
နပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာနေ^၁ ကထိယမာနေ တာလဝဏ္ဏံ ဂဟေတွာ
သတ္တာရံ ဗိဇမာနော ဌိတော ပရဿ ဝနိတဘောဇနံ ဘုဒ္ဓိတွာ ခုဒ္ဒံ^၂ ဝိနော-
ဒေန္တော ဝိယ ပရဿ သဇ္ဇိတပသာဓနံ သီသေ ပဋိမုဉ္ဇန္တော ဝိယ စ
သာဝကပါရမိဉာဏဿ နိပ္ပဒေသတော မတ္ထကံ ပက္ခော၊ တသ္မိံယေဝ ဒိဝသေ
ဘဂဝတာ အနုကမ္ပိတော နာမ။ အဝသေသာနံ ပန တံ ဌာနံ သမ္ပတ္တာနံ
ဒေဝမနုဿာနံ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ ဂစ္ဆတု ဘဂဝါတိ ဘဂဝန္တံ ယာစိံသု။

ဗလဝါ ပုရိသောတိ ဒုဗ္ဗလော ဟိ ဒိပ္ပံ သမိဉ္ဇနပသာရဏံ ကာတုံ န
သက္ခောတိ၊ ဗလဝါဝ သက္ခောတိ။ တေနေတံ ဝုတ္တံ။ သမ္ဗုဒ္ဓေ^၁ ပါတုရဟောသီတိ
သမ္ဗုဒ္ဓာနေ ပုရတောယေဝ ပါကဋ္ဌော အဟောသိ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါ-
စာတိ ဧတံ “ဣမ သာရိပုတ္တာ”တိအာဒိနာ နယေန အတ္တနော အာဂမန-
ကာရဏံ အဝေါစ။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “သစေ ကောမိ ဗာလော
အကတညူ ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဥပါသကော ဝါ ဥပါသိကာ ဝါ ဧဝံ
စိန္တေယျ ‘သာရိပုတ္တတ္ထေရော မဟန္တံ ပရိသံ အလတ္ထ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဧတ္တကံ
အဓိဝါသေတုံ အသက္ခောန္တော ဥသူယာယ ပရိသံ ဥဋ္ဌာပေတုံ အာဂတော’တိ။
သော ဣမံ မယိ မနောပဒေါသံ ကတွာ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တေယျာ”တိ။
အထတ္တနော အာဂမနကာရဏံ ကထေန္တော ဧတံ “ဣမ သာရိပုတ္တာ”တိ-
အာဒိဝစနံ အဝေါစ။

ဧဝံ အတ္တနော အာဂမနကာရဏံ ကထေတွာ ဣဒါနိ သမာပတ္တိယာ ထာမံ ကထေတုံ၊ တာ ခေါ ပန သာရိပုတ္တ ဒေဝတာ ဒသိ ဟုတွာဘိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယသဝသေန ဝါ အတ္ထံ အာဟရိတုံ ဝဇ္ဇတိ သမာပတ္တိဝသေန ဝါ။ ယသဝသေန တာဝ မဟေသက္ခာ^၁ ဒေဝတာ ဒသ ဒသ ဧကဋ္ဌာနေ အဋ္ဌံသု၊ တာဟိ အပ္ပေသက္ခတရာ ဝိသတိ ဝိသတိ ဧကဋ္ဌာနေ အဋ္ဌံသု၊ တာဟိ အပ္ပေသက္ခတရာ။ ပ။ သဋ္ဌိ သဋ္ဌိ ဧကဋ္ဌာနေ အဋ္ဌံသု။ သမာပတ္တိဝသေန ပန ယာဟိ ပဏီတာ သမာပတ္တိ ဘာဝိတာ၊ တာ သဋ္ဌိ သဋ္ဌိ ဧကဋ္ဌာနေ အဋ္ဌံသု။ ယာဟိ တတော ဟိနတရာ၊ တာ ပညာသ ပညာသ။ ပ။ ယာဟိ တတော ဟိနတရာ သမာပတ္တိ ဘာဝိတာ။ ပ။ တာ ဒသ ဒသ ဧကဋ္ဌာနေ အဋ္ဌံသု။ ယာဟိ ဝါ ဟိနာ ဘာဝိတာ၊ တာ ဒသ ဒသ ဧကဋ္ဌာနေ အဋ္ဌံသု။ ယာဟိ တတော ပဏီတတရာ ဘာဝိတာ၊ တာ ဝိသတိ ဝိသတိ။ ယာဟိ တတော ပဏီတတရာ။ ပ။ တာ သဋ္ဌိ သဋ္ဌိ ဧကဋ္ဌာနေ အဋ္ဌံသု။

အာရဂ္ဂကောဋိနိတုဒနမတ္ထေတိ အာရဂ္ဂကောဋိယာ ပတနမတ္ထေ ဩကာသေ။ န စ အညမညံ ဗျာဗာဓေန္တိတိ ဧဝံ သမ္မာဓေ ဌာနေ တိဋ္ဌန္တိယောဝိ အညမညံ န ဗျာဗာဓေန္တိ န သန္ဓေန္တိ၊ အသမ္ဘိဋ္ဌာ အသမ္ဘာဓာဝ အဟေသုံ။ “တဝ ဟတ္ထော မံ ဗာဓတိ၊ တဝ ပါဒေါ မံ ဗာဓတိ၊ တံ မံ မဒ္ဒန္တိ ဌိတာ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗကာရဏံ နာဟေသိ။ တတ္ထ နုနာတိ တသ္မိံ ဘဝေ နူန။ တထာစိတ္တံ ဘာဝိတန္တိ တေနာကာရေန စိတ္တံ ဘာဝိတံ။ ယေန တာ ဒေဝတာတိ ယေန တထာဘာဝိတေန စိတ္တေန တာ ဒေဝတာ ဒသိ ဟုတွာ။ ပ။ တိဋ္ဌန္တိ၊ န စ အညမညံ ဗျာဗာဓေန္တိတိ။ ဣဓေဝ ခေါတိ သာသနေ ဝါ မနုဿလောကေ ဝါ ဘုဗ္ဗံ၊ ဣမသ္မိံယေဝ သာသနေ ဣမသ္မိံယေဝ မနုဿလောကေတိ အတ္ထော။ တာသဉ္စိ ဒေဝတာနံ ဣမသ္မိံယေဝ မနုဿလောကေ ဣမသ္မိံယေဝ စ သာသနေ တံ စိတ္တံ ဘာဝိတံ^၂၊ ယေန တာ သန္ဓေ ရူပဘဝေ နိဗ္ဗတ္တာ၊ တတော စ ပန အာဂန္တာ ဧဝံ သုခုမေ အတ္တဘာဝေ မာပေတွာ ဌိတာ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ကဿပဒသဗလဿ သာသနေ တိဏိ မဂ္ဂဗလာနိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ပြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တဒေဝတာပိ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗုဒ္ဓါနံ ပန ကောဝ အနုသာသနီ^၃ ဧကံ သာသနန္တိ ကတွာ “ဣဓေဝ ခေါ သာရိပုတ္တာ”တိ အညဗုဒ္ဓါနံ သာသနမ္ပိ ဣမမေဝ သာသနံ ကရောန္တော အာဟ။ ဧတ္တာဝတာ တထာဂတေန သမာပတ္တိယာ ထာမော ကထိတော။

၁-မဟေသက္ခာ မဟေသက္ခာ (သိ)

၂-တထာဘာဝိတံ စိတ္တံ (ဣ)

၃-အနုသတ္တိ (သိ၊ သျာ)

ဣဒါနိ သာရိပုတ္တတ္ထေရံ အာရဟန္တ တန္တိဝသေန အနုသာသနိံ ကထေန္တော တဿာတိဟ သာရိပုတ္တာတိ အာဟ။ တတ္ထ တဿာတိ ယသ္မာ တာ ဒေဝတာ ဣဓေဝ သန္တံ သမာပတ္တိံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ သန္တေ ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တာ၊ တသ္မာ။ သန္တိန္ဒြိယာတိ ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ သန္တတာယ နိဗ္ဗုတတာယ ပဏီတတာယ သန္တိန္ဒြိယာ။ သန္တမာနသာတိ မာနသဿ သန္တတာယ နိဗ္ဗုတတာယ ပဏီတ-
တာယ သန္တမာနသာ။ သန္တိယေဝ ဥပဟာရံ ဥပဟရိဿာမာတိ ကာယစိတ္တ။-
ပဟာရံ သန္တံ နိဗ္ဗုတံ ပဏီတံယေဝ ဥပဟရိဿာမ။ သဗြဟ္မစာရိသူတိ သမာနံ
ဧကုဒ္ဒေသတာဒိံ ဗြဟ္မံ စရန္တေသု^၁ သဟဓမ္မိကေသု။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ သာရိပုတ္တ
သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဣဒါနာ တွေကေန ဝါရေန^၂ ဘဂဝါ ဒေသနံ သဗ္ဗညုဘာသိတံ
အကာသိ။ အနဿုန္တိ နဋ္ဌာ ဝိနဋ္ဌာ။ ယေ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ နာဿောသုန္တိ
ယေ အတ္တနော ပါပိကံ တုစ္ဆံ နိရတ္ထကံ ဒိဋ္ဌိံ နိဿာယ ဣမံ ဧဝရူပံ ဓမ္မဒေသနံ
သောတုံ န လဘိံသူတိ ယထာနုသန္ဓိနာ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

၃၈။ ဆဋ္ဌေ ဝရဏာယံ ဝိဟရတိတိ ဝရဏာ နာမ ဧကံ နဂရံ၊ တံ
ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ။ ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗ္ဗဟိဓပရိယုဋ္ဌာ-
နဇ္ဈောသာနဟေတူတိ ကာမရာဂါဘိနိဝေသဟေတု^၃ ကာမရာဂဝိနိဗ္ဗဟေတု
ကာမရာဂပလိဂေဓဟေတု ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌာနဟေတု ကာမရာဂအဇ္ဈော-
သာနဟေတူတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယွာယံ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ
နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမရာဂေါ၊ တဿာဘိနိဝေသာဒိဟေတု။ ကာမရာဂေန
အဘိနိဝိဋ္ဌတ္တာ ဝိနိဗ္ဗတ္တတ္တာ တသ္မိံယေဝ စ ကာမရာဂေ မဟာပဏ္ဍိတံ ဝိယ
ပလိဂေဓတ္တာ အနုပဝိဋ္ဌတ္တာ တေနေဝ စ ကာမရာဂေန ပရိယုဋ္ဌိတတ္တာ
ဂဟိတတ္တာ()^၄ ကာမရာဂေနေဝ စ အဇ္ဈောသိတတ္တာ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ
ဂဟိတတ္တာတိ။ ဒိဋ္ဌိရာဂါဒိပဒေသုပိ^၅ ဧသေဝ နယော။ ဒိဋ္ဌိရာဂေါတိ ပနေတ္ထ
ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကရာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုရတ္ထိမေသု
ဇနပဒေသူတိ ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနတော သာဝတ္ထိဇနပဒေါ ပုရတ္ထိမဒိသာ-
ဘာဂေ ဟောတိ၊ ထေရော စ နိသိဒန္တောပိ တတောမုခေါဝ နိသိန္တော၊ တသ္မာ
ဧဝမာဟ။ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ ဥဒါဟာရံ ဥဒါဟရိ။ ယထာ ဟိ ယံ တေလံ
မာနံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ ဝိဿန္တိတွာ ဂစ္ဆတိ၊ တံ အဝသေသကောတိ
ဝုစ္ဆတိ။ ယဉ္စ ဇလံ^၆ တဋ္ဌာကံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ

၁-သမာနဧကုဒ္ဒေသတာဒိဗြဟ္မစရိယဝန္တေသု(က) ၂-ဌာနေန(သီ)
 ၃-ကာမရာဂဝိနိဝေသဟေတု(သီ၊ သျှာ) ၄-(ကာမရာဂေန အဘိနိဗ္ဗတ္တတ္တာ တသ္မိံယေဝစ)(က)
 ၅-ဒိဋ္ဌိရာဂါဒိသုပိ(က) ၆-ဩဇာ(သီ)

ဂစ္ဆတိ၊ တံ ဩဃောတိ ဝုစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝံ ယံ ပီတိဝစနံ ဟဒယံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ အဓိကံ ဟုတွာ အန္တော အသဏ္ဌဟိတွာ ဗဟိ နိက္ခမတိ၊ တံ ဥဒါနန္တိ ဝုစ္ဆတိ၊ ဧဝရူပံ ပီတိမယဝစနံ နိစ္ဆာရေသီတိ အတ္ထော။

၃၉။ သတ္တမေ ဂုန္ဒာဝနေတိ ဧဝံနာမကေ ဝနေ။ ဥပသင်္ကမီတိ “မဟာ-
ကစ္စာနတ္ထေရော ကိရ နာမ အတ္တနော ပိတုမတ္တမ္ပိ အယျကမတ္တမ္ပိ ဒိသ္မာ နေဝ
အဘိဝါဒေတိ န ပစ္စုဋ္ဌေတိ န အာသနေန နိမန္တေတိ”တိ သုတွာ “န သက္ကာ
တ္ထေကေန နိဋ္ဌံ ဂန္တံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ နံ ပရိဂ္ဂဏိဿာမီ”တိ ဘုတ္တပါတရာသော
ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနုပသင်္ကမိ။ ဇိဏ္ဏေတိ ဇရာဇိဏ္ဏေ။
ဝုဒ္ဓေတိ ဝယောဝုဒ္ဓေ။ မဟလ္လကေတိ ဇာတိမဟလ္လကေ။ အဗ္ဗဂတေတိ ဒီဃ-
ကာလဒ္ဓါနံ အတိက္ကန္တေ။ ဝယောအနုပ္ပတ္တေတိ ပစ္စိမဝယံ အနုပ္ပတ္တေ။
တယိဒံ ဘော ကစ္စာန တထေဝါတိ ဘော ကစ္စာန ယံ တံ အမှေဟိ ကေဝလံ
သုတမေဝ၊ တံ ဣမိနာ ဒိဋ္ဌေန သမေတိ။ တသ္မာ တံ တထေဝ၊ န အညထာ။
န ဟိ အဝံ ကစ္စာနော မြာဟ္မဏေတိ ဣဒံ အတ္တာနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ အယံ
ကိရဿ အဓိပ္ပာယော—အမှေ ဧဝံ မဟလ္လကေ ဒိသ္မာ ဘောတော ကစ္စာနဿ
အဘိဝါဒနမတ္တမ္ပိ ပစ္စုဋ္ဌာနမတ္တမ္ပိ အာသနေန နိမန္တနမတ္တမ္ပိ နတ္ထိတိ။ န သပ္ပန္န-
မေဝါတိ န ယုတ္တမေဝ န အနုစ္ဆရိကမေဝ။

ထေရော မြာဟ္မဏဿ ဝစနံ သုတွာ “အယံ မြာဟ္မဏော နေဝ ဝုဒ္ဓေ
ဇာနာတိ န ဒဟရေ၊ အာစိက္ခိဿာမိဿ ဝုဒ္ဓေ စ ဒဟရေ စာ”တိ ဒေသနံ
ဝဓေန္တော အတ္ထိ မြာဟ္မဏာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဇာနတာတိ သဗ္ဗံ နေယျံ
ဇာနန္တေန။ ပဿတာတိ တဒေဝ ဟတ္ထေ ဌပိတံ အာမလကံ ဝိယ ပဿန္တေန။
ဝုဒ္ဓဘူမီတိ ယေန ကာရဏေန ဝုဒ္ဓေါ နာမ ဟောတိ၊ တံ ကာရဏံ။
ဒဟရဘူမီတိ ယေန ကာရဏေန ဒဟရော နာမ ဟောတိ၊ တံ ကာရဏံ။
အာသီတိကောဘိ အသီတိဝဿဝယော။ နာဝုတိကောဘိ နဝုတိဝဿဝယော။
ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ ဝတ္ထုကာမေ ကိလေသကာမေတိ ဒုဝိဓေပိ ကာမေ
ကမနဝသေန ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ကာမမဇ္ဈာဝသတိတိ ဒုဝိဓေပိ ကာမေ သရေ
သရဿာမိကော ဝိယဝသတိ အဓိဝသတိ။ ကာမပရိယေသနာယ ဥဿုကောဘိ
ဒုဝိဓာနမ္ပိ ကာမာနံ ပရိယေသနတ္ထံ ဥဿုက္ကမာပန္တော။ ဗာလော န ထေရော-
တွေဝ^၁ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိတိ သော န ထေရော^၂ ဗာလော မန္တောတွေဝ ဂဏနံ
ဂစ္ဆတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“န တေန ထေရော သော ဟောတိ၊ ယေနဿ ပလိတံ သိရော။
ပရိပက္ခော ဝယော တဿ၊ မောဃဇိဏ္ဏောတိ ဝုစ္ဆတိ”တိ။

ဒဟရောတိ တရုဏော။ ယုဝါတိ ယောဗ္ဗနေန သမန္တာဂတော။ သုသု-
ကာဠကေသောတိ သုဠ ကာဠကေသော။ ဘဒြေန ယောဗ္ဗနေန သမန္တာ-
ဂတောတိ ယေန ၂ ယောဗ္ဗနေန သမန္တာဂတော ၃ ယုဝါ၊ တံ ယောဗ္ဗနံ ဘဒြိ
လဒ္ဓကန္တိ ဒဿေတိ။ ပဌမေန ဝယသောတိ ပဌမဝယော နာမ တေတ္ထိံသ
ဝဿာနိ၊ တေန သမန္တာဂတောတိ အတ္ထော။ ပဏ္ဍိတော ထေရောတွေဝ သင်္ချံ
ဂစ္ဆတိတိ သော ဝေရူပေါ ပုဂ္ဂလော ပဏ္ဍိတောတိ စ ထေရောတိ စ ဂဏနံ
ဂစ္ဆတိ။ ဝုတ္တဗ္ဗိ စေတံ—

“ယဗ္ဗိ သစ္စဉ္စ ဓမ္မော စ၊ အဟိံသာ သံယမော ဒမော။
သ ဝေ ဝန္တမလော ဓိရော၊ ထေရော ဣတိ ပဝုစ္ဆတိ”တိ။

၄၀။ အဋ္ဌမေ စောရာ ဗလဝန္တော ဟောန္တိတိ ပက္ခသမ္ပန္နာ ပရိဝါရ-
သမ္ပန္နာ ဓနသမ္ပန္နာ နိဝါသဋ္ဌာနသမ္ပန္နာ ဝါဟနသမ္ပန္နာ စ ဟောန္တိ။
ရာဇာနော တသ္မိံ သမယေ ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိတိ တသ္မိံ သမယေ ရာဇာနော
တာသံ သမ္ပတ္တိနံ အဘာဝေန ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ။ အတိယာတုန္တိ ဗဟိဒ္ဓါ ဇနပဒ-
စာရိကံ စရိဘွာ ဣန္ဒြိတိစ္ဆိတက္ခဏေ အန္တောနဂရံ ပဝိသိတုံ။ နိယျာတုန္တိ
“စောရာ ဇနပဒံ ဝိလုပ္ပန္တိ မဒ္ဒန္တိ၊ တေ နိသေဓေဿာမာ”တိ ပဌမယာမေ ဝါ
မဇ္ဈိမယာမေ ဝါ ပစ္ဆိမယာမေ ဝါ နိက္ခမိတုံ ဖာသုကံ န ဟောတိ။ တတော
ဥဋ္ဌာယ ၄ စောရာ မနုဿေ ပေါထေဘွာ အတ္ထိန္ဒိဘွာ ဂစ္ဆန္တိ။ ပစ္စန္တိမေ ဝါ
ဇနပဒေ အနုသညာတုန္တိ ဂါမံ ဝါသကရဏတ္ထာယ ၁ သေတုံ အတ္ထရဏတ္ထာယ
ပေါက္ခရဏိံ ခဏာပနတ္ထာယ သာလာဒီနံ ကရဏတ္ထာယ ပစ္စန္တိမေ ဇနပဒေ
အနုသညာတုမ္ပိ န သုခံ ဟောတိ။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနန္တိ အန္တောနဂရ-
ဝါသိနံ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ။ ဗာဟိရာနိ ဝါ ကမ္မန္တာနိတိ ဗဟိဂါမေ
အာရာမေ ခေတ္တကမ္မန္တာနိ။ ပါပဘိက္ခု။ ဗလဝန္တော ဟောန္တိတိ ပက္ခုတ္တရာ
ယသုတ္တရာ ပုညဝန္တော ၆ ဗဟုကေဟိ ဥပဋ္ဌာကေဟိ စ ဥပဋ္ဌာကီဟိ စ
သမန္တာဂတာ ရာဇရာဇမဟာမတ္တသန္ဓိသိတာ။ ပေသလာ ဘိက္ခု။ တသ္မိံ
သမယေ ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိတိ တသ္မိံ သမယေ ဝိယသိလာ ဘိက္ခု။ တာသံ
သမ္ပတ္တိနံ အဘာဝေန ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ။ တုဏှိဘူတာ တုဏှိဘူတာဝ သံဃမဇ္ဈေ

၁-ဒု ၁-၅၁-ဝိဇ္ဇေ ဓမ္မပဒေ။ ၂-ဣဒိနာဿ ယေန (သိ) ၃-သမန္တာဂတတ္တာ (သျှ၊က)
၄-ပဋ္ဌာယ (သျှ၊က) ၅-ဂါမဝါသကရဏတ္ထာယ (သိ၊သျှ၊) ၆-ပက္ခန္တဗလဝန္တော (က)

သင်္ကသယန္တိတိ^၁ နိဿဒ္ဓါ ဟုတွာ သံသမဇ္ဈေ နိသိန္တာ ကိဉ္စိ ကေဝစနဗ္ဗိ မုခံ ဥက္ခိပိတွာ ကထေတုံ အသက္ကောန္တာ ပဇ္ဈာယန္တာ ဝိယ နိသိဒန္တိ။ တယိဒန္တိ တဒေတံ ကာရဏံ။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တဝိပလ္လာသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၁။ နဝမေမိစ္ဆာပဋိပတ္တာမိကရဏဟေတုတိမိစ္ဆာပဋိပတ္တိယာကာရဏ-
ဟေတု ပဋိပဇ္ဇနဟေတုတိ အတ္ထော။ ဉာယံ ဓမ္မံ ကုသလန္တိ သဟဝိပဿနကံ
မဂ္ဂံ။ ဧဝရူပေါ ဟိ သဟဝိပဿနကံ မဂ္ဂံ အာရာဓေတုံ သမ္မာဒေတုံ ပူရေတုံ
န သက္ကောတိ။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တဝိပလ္လာသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ
သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂေါ ကထိတော။

၄၂။ ဒသမေ ဒုဂ္ဂဟိတေဟိတိ ဥပ္ပုပ္ပါဒိယာ ဂဟိတေဟိ။ ဗျဉ္ဇနပ္ပတိ-
ရူပကေဟိတိ ဗျဉ္ဇနသော^၂ ပတိရူပကေဟိ အက္ခရစိတြတာယ^၃ လဒ္ဓကေဟိ။
အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ ပဋိဗောဟန္တိတိ သုဂ္ဂဟိတသုတ္တန္တာနံ အတ္ထဉ္စ^၄ ပါဠိဉ္စ ပဋိဗောဟန္တိ၊
အတ္တနော ဒုဂ္ဂဟိတသုတ္တန္တာနံယေဝ အတ္ထဉ္စ ပါဠိဉ္စ ဥတ္တရိတရံ ကတွာ
ဒဿန္တိ။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တဝိပလ္လာသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ
သာသနဿ ဝုဒ္ဓိ စ ပရိဟာနိ စ ကထိတာတိ။

သမစိတ္တဝဒဂ္ဂါ စတုတ္ထော။

၅-ပရိသဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၃။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ ဥတ္တာနာဘိ ပါကဋာ အပ္ပုပ္ပါဒန္တာ။ ဂန္တိရာတိ
ဂုဠာ ပဋိစ္ဆန္တာ။ ဥဒ္ဓတာဘိ ဥဒ္ဓစ္စေန သမန္တာဂတာ။ ဥဒ္ဓဋ္ဌာတိ ဥဂ္ဂတနဠာ၊
ဥဋ္ဌိတတုစ္ဆမာနာဘိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ စပလာတိ ပတ္တစိဝရမဏ္ဏနာဒိနာ စာပလ္လေန
ယုတ္တာ။ မုခရာတိ မုခရာ ခံရဝစနာ^၅။ ဝိကိဏ္ဏဝါစာတိ အသံယတဝစနာ
ဒိဝသမ္ဗိ နိရတ္ထကဝစနပလာပိနော။ မုဋ္ဌဿတိတိ ဝိဿဋ္ဌသတိနော။ အသမ္ပ-
ဇာနာဘိ နိပ္ပညာ။ အသမာဟိတာဘိ စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တဿာပိ အလာဘိ-
နော။ ပါကတိန္ဒြိယာဘိ ပကတိယာ ဌိတေဟိ ဝိဝဋ္ဌေဟိ အရက္ခိတေဟိ
ဣန္ဒြိယေဟိ သမန္တာဂတာ။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တဝိပလ္လာသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-သဉ္ဇာယန္တိတိ (သိ)၊ သံဈာယန္တိတိ (ဣ)
၂-ဗျဉ္ဇနေနေဝ (သိ)
၃-အက္ခရစိန္တကာယ (သိ)၊ အက္ခရစိတ္တတာယ (သျှာ)
၄-အတ္ထကထဉ္စ (သိ၊ သျှာ)
၅-ခရဝါစာ (သျှာ၊ က)

၄၄။ ဒုတိယေ ဘဏ္ဍနဇာတတိ ဘဏ္ဍနံ ဝုစ္စတိ ကလဟဿ ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊
တံ တေသံ ဇာတန္တိ ဘဏ္ဍနဇာတာ။ တထာ “မယံ တုမေ ဒဏ္ဍာပေဿာမ
ဗန္ဓာပေဿာမာ”တိအာဒိဝစနပ္ပဝတ္တိယာ သဉ္ဇာတကလဟာ။ အယံ တာဝ
ဂိဟိသု နယော။ ပဗ္ဗဇိတာ ပန အာပတ္တိဝိတိက္ကမဝါစံ ဝဒန္တာ ကလဟဇာတာ
နာမ။ ဝိဝါဒါပန္နဘိ ဝိရုဒ္ဓဝါဒံ အာပန္နာ။ မုခသတ္တိဟိ ဝိတုဒန္တာတိ ဂုဏာနံ
ဆိန္ဒနဋ္ဌေန ဒုပ္ပာသိတာ ဝါစာ မုခသတ္တိယောတိ ဝုစ္စန္တိ၊ တာဟိ ဝိတုဒန္တာ
ဝိဇ္ဈန္တာ။ သမဂ္ဂါတိ ဧကကမ္ပံ ဧကုဒ္ဒေသော သမသိက္ခတာတိ ဧတေသံ
ကရဏေန သမဂ္ဂတာယ သဟိတာ။ ဝိယစက္ခူဟိတိ မေတ္တာစက္ခူဟိ။

၄၅။ တတိယေ အဂ္ဂဝတိတိ ဥတ္တမပုဂ္ဂလဝတိ၊ အဂ္ဂါယ ဝါ ဥတ္တမာယ
ပဋိပတ္တိယာ သမန္ဓာဂတာ။ တတော ဝိပရိတာ အနဂ္ဂဝတိ။ ဗာဟုလိကာတိ
စိဝရာဒိဗာဟုလ္လာယ ပဋိပန္နာ။ သာသနံ သိထိလံ ဂဏှန္တိတိ သာထလိကာ။
ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ ဧတ္ထ ဩက္ကမနံ ဝုစ္စတိ အဝဂမနဋ္ဌေန ပဉ္စ နိဝရဏာနိ၊
တေန ပဉ္စနိဝရဏပူရဏေ၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပရိဝေကေတိ
ဥပမိဝိဝေကေ နိဗ္ဗာနေ။ နိက္ခိတ္တရုရာတိ တိဝိခေပိ ဝိဝေကေ ဩရောပိတရုရာ၊
န ဝိရိယံ အာရဘန္တိတိ ဒုဝိခေပိ ဝိရိယံ န ကရေန္တိ။ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာတိ
ပုဗ္ဗေ အပ္ပတ္တဿ ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလဝိသေသဿ ပတ္တိအတ္တာယ။ ဣတရံ
ပဒဒ္ဓယံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ပစ္ဆိမာ ဇနတတိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကအန္တေဝါသိက-
ဇနော။ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇတိတိ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ ကတံ အနု-
ကရောန္တော ဒိဋ္ဌဿ တေသံ အာစာရဿ အနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ နာမ။ သေသံ
ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၆။ စတုတ္ထေ အရိယာတိ အရိယသာဝကပရိသာ။ အနရိယာတိ ပုထုဇ္ဇန-
ပရိသာ။ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိတိ ဌပေတွာ တဏှံ
တေဘူမကာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စံ နာမ၊ ဧတ္တကမေဝ ဒုက္ခံ၊ ဣတော ဥဒ္ဓိံ ဒုက္ခံ
နတ္ထိတိ ယထာသဘာဝတော နပ္ပဇာနန္တိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ သေသပဒေသု
ပန တဿ ဒုက္ခဿ သမုဋ္ဌာပိကာ ပုရိမတဏှာ သမုဒယော နာမ၊ တဿာ-
ယေဝ တဏှာယ၊ ဒွိန္ဒမ္ပိ ဝါ တေသံ သစ္စာနံ အစ္စန္တက္ခယော အသမုပ္ပတ္တိ ဒုက္ခ-
နိရောဓော နာမ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကော အရိယမဂ္ဂေါ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ

၁-သမာဟိတာ (က)

၂-တေ ပဉ္စ နိဝရဏေ ပူရဏေ (က)မ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၅-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-နိက္ခိတ္တရုရာ ဩရောပိတရုရာ(သိ)

နာမာတိ ဧဝံ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ စတူဟိ သစ္စေဟိ စတ္တာရော မဂ္ဂါ စ စတ္တာရိ စ ဖလာနိ ကထိတာနိ။

၄၇။ ပဉ္စမေ ပရိသကသဋ္ဌောဘိ^၁ ကသဋ္ဌပရိသာ ကစဝရပရိသာ ပလာပ-
ပရိသာတိ^၂ အတ္ထော။ ပရိသာမဏ္ဍောတိ ပသန္တပရိသာ သာရပရိသာတိ
အတ္ထော။ ဆန္ဒာဂတိ^၃ ဂစ္ဆန္တိတိ ဆန္ဒေန အဂတိ^၄ ဂစ္ဆန္တိ။ အကတ္တဗ္ဗံ
ကရောန္တိတိ အတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣမာနိ ပန စတ္တာရိ
အဂတိဂမနာနိ ဘဏ္ဍာဘာဇနိယေ စ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ စ လဗ္ဘန္တိ။ တတ္ထ
ဘဏ္ဍာဘာဇနိယေ တာဝ အတ္တနော ဘာရဘူတာနံ ဘိက္ခုနံ အမနာပေ
ဘဏ္ဍကေ ပတ္တေ တံ ပရိဝတ္တေတွာ မနာပံ ဒေန္တော ဆန္ဒာဂတိ^၃ ဂစ္ဆတိ
နာမ။ အတ္တနော ပန အဘာရဘူတာနံ မနာပေ ဘဏ္ဍကေ ပတ္တေ တံ
ပရိဝတ္တေတွာ အမနာပံ ဒေန္တော ဒေါသာဂတိ^၅ ဂစ္ဆတိ နာမ။ ဘဏ္ဍက-
ဘာဇနိယဝတ္ထုဉ္စ ဌတိကဉ္စ^၆ အဇာနန္တော မောဟာဂတိ^၇ ဂစ္ဆတိ နာမ။ မုခရာနံ
ဝါ ရာဇာဒိနိဿိတာနံ ဝါ “ဣမေ မေ^၈ အမနာပေ ဘဏ္ဍကေ ဒိန္တေ အနတ္တမ္ပိ
ကရေယျ။”န္တိ ဘယေန ပရိဝတ္တေတွာ မနာပံ ဒေန္တော ဘယာဂတိ^၉ ဂစ္ဆတိ
နာမ။ ယော ပန ဧဝံ န ဂစ္ဆတိ။ သဗ္ဗေသံ တုလာဘူတော ပမာဏဘူတော
မဇ္ဈတ္တော ဟုတွာ ယံ ယဿ ပါပုဏာတိ။ တညေဝ တဿ ဒေတိ။ အယံ
စတုဗ္ဗိမ္ပိ အဂတိဂမနံ^{၁၀} န ဂစ္ဆတိ နာမ။ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ ပန အတ္တနော
ဘာရဘူတဿ ဂရုကာပတ္တိ^{၁၁} လဟုကာပတ္တိတိ ကတွာ ကထေန္တော ဆန္ဒာဂတိ^၃
ဂစ္ဆတိ နာမ။ ဣတရဿ လဟုကာပတ္တိ^{၁၂} ဂရုကာပတ္တိတိ ကတွာ ကထေန္တော
ဒေါသာဂတိ^၅ ဂစ္ဆတိ နာမ။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ ပန သမုစ္စယက္ခန္ဓက္ခန္ဓ^{၁၃}
အဇာနန္တော မောဟာဂတိ^၇ ဂစ္ဆတိ နာမ။ မုခရဿ ဝါ ရာဇပူဇိတဿ
ဝါ “အယံ မေ ဂရုကံ ကတွာ အာပတ္တိ^{၁၄} ကထေန္တဿ အနတ္တမ္ပိ ကရေယျာ”တိ
ဂရုကမေဝ လဟုကာတိ ကတွာ ကထေန္တော ဘယာဂတိ^၉ ဂစ္ဆတိ နာမ။ ယော
ပန သဗ္ဗေသံ ယထာဘူတမေဝ ကထေတိ။ အယံ စတုဗ္ဗိမ္ပိ အဂတိဂမနံ န
ဂစ္ဆတိ နာမ။

၄၈။ ဆဋ္ဌေ ဩက္ကာမိတဝိနိတာဘိ ဒုဗ္ဗိနိတာ။ နော ပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာတိ န
ပုစ္ဆိတွာ^{၁၅} ဝိနိတာ။ ဂန္တိရာတိ ပါဠိဝသေန ဂန္တိရာ သလ္လသုတ္တသဒိသာ^{၁၆}။
ဂန္တိရတ္တာတိ အတ္ထဝသေန ဂန္တိရာ မဟာဝေဒလ္လသုတ္တသဒိသာ။ လောကုတ္တရာတိ

၁-ပရိသကသဋ္ဌောတိ(သီ၊ သျှာ) ၂-ပလာသပရိသာတိ(က) ၃-ဘဏ္ဍာဘာဇနိယံ ဝတ္ထုဉ္စ ဝိဟိတဉ္စ(က)
၄-ဣမေသံ (က) ၅-အဂတိ (သီ) ၆-အာပတ္တိက္ခန္ဓက္ခန္ဓ(သျှာ၊ က)
၇-ပုစ္ဆိတွာ ပုစ္ဆိတွာ(သီ) ၈-စူဠဝေဒလ္လသုတ္တသဒိသာ(သျှာ)

လောကုတ္တရအတ္တဒီပကာ။ သုညတပဋိသံယုတ္တာတိ သတ္တသုညံ ဓမ္မမတ္တမေဝ^၁
 ပကာသကာ အသင်္ခတသံယုတ္တသဒိသာ^၂။ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိတိ ဝိဇာန-
 နတ္ထာယ စိတ္တံ န ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ နိဒ္ဒါယန္တိ ဝါ အညဝိဟိတာ ဝါ ဟောန္တိ။
 ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗန္တိ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ စ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗေ စ။
 ကဝိတာတိ? ကဝိဟိ ကတာ။ ဣတရံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ စိတ္တက္ခရာတိ ဝိစိတြ-
 အက္ခရာ။ ဣတရံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဗဟိရကတိ သာသနတော ဗဟိဘူတာ။
 သာဝကဘာသိတာတိ တေသံ တေသံ သာဝကေဟိ ဘာသိတာ။ သုဿူသန္တိတိ
 အက္ခရစိတ္တတာယ စေဝသရသမ္ပတ္တိယာ^၃၊ စ အတ္တမနာ ဟုတွာ သုဏန္တိ။ န စေဝ
 အညမညံ ပဋိပုစ္ဆန္တိတိ အညမညံ အတ္တံ ဝါ အနုသန္တိ^၄ ဝါ ပုဗ္ဗာပရံ ဝါ န
 ပုစ္ဆန္တိ။ န စ ပဋိဝိစရန္တိတိ ပုစ္ဆနတ္ထာယ စာရိကံ န ဝိစရန္တိ။ ဣဒံ ကထန္တိ
 ဣဒံ ဗျဉ္ဇနံ ကထံ ရောပေတဗ္ဗံ ကိန္တိ ရောပေတဗ္ဗံ။ ဣမဿ ကော အတ္ထောတိ
 ဣမဿ ဘာသိတဿ ကော အတ္ထော၊ ကာ အနုသန္တိ၊ ကိံ ပုဗ္ဗာပရံ။ အဝိဝေန္တိ
 ပဋိစ္ဆန္တိ။ န ဝိစရန္တိတိ န ဥဠါဋေန္တိ။ အနုတ္တာနိကတန္တိ အပါကဋံ ကတံ။
 န ဥတ္တာနိ ကရေန္တိတိ ပါကဋံ န ကရေန္တိ။ ကင်္ခါဌာနိယေသုတိ ကင်္ခါယ
 ကာရဏဘူတေသု။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တဝိပလ္လာသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၉။ သတ္တမေ အာမိသဂဂ္ဂတိ စတုပစ္စယဂရုကာ လောကုတ္တရဓမ္မံ
 လာမကတော ဂဟေတွာ ဌိတပရိသာ။ သဒ္ဓမ္မဂဂ္ဂတိ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မေ
 ဂရုကေ ကတွာ စတ္တာရော ပစ္စယေ လာမကတော^၁ ဂဟေတွာ ဌိတပရိသာ။
 ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောတိ ဒွိဟိ ဘာဂေဟိ ဝိမုတ္တော။ ပညာဝိမုတ္တောတိ
 ပညာယ ဝိမုတ္တော သုက္ကဝိပဿကင်္ခါဏာသဝေါ။ ကာယသန္တတိ ကာယေန
 ဈာနဓဿံ ဖုဿိတွာ ပစ္ဆာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သမ္ဘိကတွာ ဌိတော။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တောတိ^၆
 ဒိဋ္ဌန္တိ ပတ္တော။ ဣမေ ဒွေဝိ ဆသု ဌာနေသု လဟ္တန္တိ။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တောတိ
 သဒ္ဓဟန္တော ဝိမုတ္တော။ အယမ္ပိ ဆသု ဌာနေသု လဟ္တတိ။ ဓမ္မံ အနုဿရတိတိ
 ဓမ္မာနုဿာရိ။ သဒ္ဓိံ အနုဿရတိတိ သဒ္ဓါနုဿာရိ။ ဣမေ ဒွေဝိ ပဌမမဂ္ဂ-
 သမဂ္ဂိနော။ ကလျာဏဓမ္မောတိ သုန္ဒရဓမ္မော။ ဒုဿိလော ပါပဓမ္မောတိ နိဿိ-
 လော လာမကဓမ္မော။ ဣမံ ကသ္မာ ဂဏှန္တိ? သဗ္ဗေသု ဟိ ဧကသဒိသေသု

၁-သတ္တသုညတဓမ္မမတ္တမေဝ (သျှာ၊ သံ-ဋ္ဌ ၂-၂၁၁-ပိဋေ ၈)
 ၂-သညာသင်္ခတသံယုတ္တသဒိသာ (သိ)၊ သင်္ခတသံယုတ္တသဒိသာ (က)၊
 သံခိတ္တသံယုတ္တသဒိသာ (သံ-ဋ္ဌ ၂-၂၁၁-ပိဋေ)
 ၃-ကဝိကတာတိ (သဗ္ဗတ္ထ) ဒီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။
 ၄-ပဒသမ္ပတ္တိယာ (က) ၅-ဩမကတော (သိ) ၆-ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တောတိ (သိ)

ဇာတေသု သီလဝန္တေသု ဗလဝဂါရဝံ^၁ န ဟောတိ၊ ဧကစ္စေသု ပန ဒုဿီလေသု သတိ သီလဝန္တာနံ ဥပရိ ဗလဝဂါရဝံ ဟောတိတိ မညန္တာ ဂဏှန္တိ။ **တေ တေန လာဘံ လဘန္တိ**တိ တေ ဘိက္ခု။ ဧကစ္စာနံ ဝဏ္ဏံ ဧကစ္စာနံ အဝဏ္ဏံ^၂ ကထေတွာ စတ္တာရေ ပစ္စယေ လဘန္တိ။ **ဂထိတာ**တိ တဏှာယ ဂန္တိတာ။ **မုန္တိတာ**တိ တဏှာဝသေနေဝ မုန္တိတာ။ **အဇ္ဈောပန္နာ**တိ အဇ္ဈောသာယ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ ဌိတာ။ **အနာဒီနဝဒဿာဝိနော**တိ အပစ္စဝေက္ခိတ- ပရိဘောဂေ အာဒီနဝံ အပဿန္တာ။ **အနိဿရဏပညာ**တိ စတုသု ပစ္စယေသု ဆန္ဒရာဂအပကမုနာယ နိဿရဏပညာယ ဝိရဟိတာ ဣဒမတ္ထံ တေန္တိ အဇာနန္တာ။ **ပရိဘုဉ္ဇန္တိ**တိ သစ္ဆန္ဒရာဂါ ဟုတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။

သုက္ကပက္ခေ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောတိအာဒီသု အယံ သတ္တန္တမ္ပိ အရိယ- ပုဂ္ဂလာနံ သင်္ခေပပကာသနာ—ဧကော ဘိက္ခု၊ ပညာဓုရေန အဘိနိဝိဋ္ဌော အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ။ သော တသ္မိံ ခဏေ ဓမ္မာနုသာရိ နာမ ဟောတိ၊ သောတာပတ္တိဖလာဒီသု ဆသု ဌာနေသု ကာယသက္ခိ နာမ၊ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော နာမ။ သမာပတ္တိဟိ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိယာ မဂ္ဂေန သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာတိ ဒွိက္ခတ္တံ၊ ဝါ ဒွိဟိ ဝါ ဘာဂေဟိ ဝိမုတ္တောတိ အတ္တော။ အပရေ ပညာဓုရေန အဘိနိဝိဋ္ဌော သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသက္ခောန္တော သုက္ခဝိပဿကောဝ ဟုတွာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ။ သော တသ္မိံ ခဏေ ဓမ္မာနုသာရိ နာမ ဟောတိ၊ သောတာပတ္တိဖလာဒီသု ဆသု ဌာနေသု ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော နာမ၊ အရဟတ္တ- ဖလက္ခဏေ ပညာဝိမုတ္တော နာမ။ အပရေ သဒ္ဓါဓုရေန အဘိနိဝိဋ္ဌော အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ။ သော တသ္မိံ ခဏေ သဒ္ဓါနုသာရိ နာမ ဟောတိ၊ သောတာပတ္တိဖလာဒီသု ဆသု ဌာနေသု ကာယသက္ခိ နာမ၊ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော နာမ။ အပရေ သဒ္ဓါဓုရေန အဘိနိဝိဋ္ဌော သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသက္ခောန္တော သုက္ခဝိပဿကောဝ ဟုတွာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ။ သော တသ္မိံ ခဏေ သဒ္ဓါနုသာရိ နာမ ဟောတိ၊ သောတာပတ္တိဖလာဒီသု ဆသု ဌာနေသု သဒ္ဓါဝိမုတ္တော နာမ၊ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ ပညာဝိမုတ္တော နာမ။

၅၀။ အဋ္ဌမေ ဝိသမာတိ သပက္ခလနဋ္ဌေန^၃ ဝိသမာ။ သမာတိ နိပက္ခလနဋ္ဌေန^၄ သမာ။ **အဓမ္မကမ္မာ**နိတိ ဥဒ္ဓမ္မာနိ ကမ္မာနိ။ **အဝိနယကမ္မာ**နိတိ ဥဗ္ဗိနယာနိ ကမ္မာနိ။

၁-ဗလဝဘာဝံ (က)	၂-ဧကစ္စာနံ ဝဏ္ဏံ (က)
၃-ပက္ခလနဋ္ဌေန (သျှာ)	၄-ဝိနိပက္ခလနဋ္ဌေန (သီ)
အံ-၄ ၂-၄	

၅၁။ နဝမေ အဓမ္မိကာတိ နိဗ္ဗမ္ဘာ။ ဓမ္မိကာတိ ဓမ္မယုတ္တာ။

၅၂။ ဒသမေ အဓိကရဏန္တိ ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒိစတုဗ္ဗိဓံ အဓိကရဏံ။
 အာဒိယန္တိတိ ဂဏှန္တိ။ သညာပေန္တိတိ ဇာနာပေန္တိ။ န ဓ သညတ္တိံ ဥပ-
 ဂစ္ဆန္တိတိ သညာပနတ္တံ န သန္ဓိပတန္တိ။ န ဓ နိဇ္ဈာပေန္တိတိ န ပေက္ခာ-
 ပေန္တိ။ န ဓ နိဇ္ဈတ္တိံ ဥပဂစ္ဆန္တိတိ အညမညံ နိဇ္ဈာပနတ္တာယ န သန္ဓိပတန္တိ။
 အသညတ္တိဗလာတိ အသညတ္တိယေဝ ဗလံ ဧတေသန္တိ အသညတ္တိဗလာ။
 အပ္ပုဋ္ဌိနိဿဂ္ဂမန္တိနောတိ ယေသံ ဟိ ဧဝံ ဟောတိ “သစေ အမှေဟိ ဂဟိတံ
 အဓိကရဏံ ဓမ္မိကံ ဘဝိဿတိ၊ ဂဏှိဿာမ။ သစေ အဓမ္မိကံ၊ ဝိဿဇ္ဇေ-
 သာမာ”တိ၊ တေ ပဋိနိဿဂ္ဂမန္တိနော နာမ ဟောန္တိ။ ဣမေ ပန န တထာ
 မန္တေန္တိတိ အပ္ပုဋ္ဌိနိဿဂ္ဂမန္တိနော။ ထာမသာ ပရာမာသာ အဘိနိဝိဿာတိ
 ဒိဋ္ဌိထာမေန စ ဒိဋ္ဌိပရာမာသေန စ အဘိနိဝိသိတွာ။ ဣဒမေဝ သစ္စန္တိ ဣဒံ
 အမှာကံ ဝစနမေဝ သစ္စံ။ မောဃမညန္တိ အဝသေသာနံ ဝစနံ မောဃံ
 တုန္တိ။ သုက္ကပက္ခော ဥတ္တာနတ္ထောယေဝါတိ။

ပရိသဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဌမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂဏ္ဍနာ

၅၃။ ဒုတိယပဏ္ဏာသကဿ ပဌမေ စက္ကဝတ္တိနာ သဒ္ဓိံ ဂဟိတတ္တာ “လောကာနုကမ္မာယာ”တိ န ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ စ စက္ကဝတ္တိနော ဥပ္ပတ္တိယာ ဒွေ သမ္ပတ္တိယော လဘန္တိ၊ ဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပတ္တိယာ တိဿောပိ။

၅၄။ ဒုတိယေ အတ္ထရိယမနုဿာတိ အာစိဏ္ဏမနုဿာ^၁ အပ္ပတမနုဿာ။

၅၅။ တတိယေ ဗဟုနော ဇနဿ အနုတပ္ပါ ဟောတိတိ မဟာဇနဿ အနုတာပကာရီ ဟောတိ။ တတ္ထ စက္ကဝတ္တိနော ကာလကိရိယာ ဧကစက္ကဝါဠေ ဒေဝမနုဿာနံ အနုတာပံ ကရေတိ၊ တထာဂတဿ ကာလကိရိယာ ဒသသု စက္ကဝါဠသဟဿေသု။

၅၆။ စတုတ္ထေ ဣပါရဟာတိ ဣပဿ ယုတ္တာ အနုစ္ဆရိကာ။ စက္ကဝတ္တိနော ဟိ စေတိယံ ပဋိဇဉ်တော ဒွေ သမ္ပတ္တိယော လဘန္တိ၊ ဗုဒ္ဓါနံ စေတိယံ ပဋိဇဉ်တော တိဿောပိ။

၅၇။ ပဉ္စမေ ဗုဒ္ဓါတိ အတ္တနော အာနုဘာဝေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဗုဒ္ဓါ။

၅၈။ ဆဋ္ဌေ ဗလန္တိယာတိ သဒ္ဓံကရေန္တိယာ။ န သန္တသန္တိတိ န ဘာယန္တိ။ တတ္ထ ဒိဏာသဝေါ အတ္တနော သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ပဟိနတ္တာ န ဘာယတိ၊ ဟတ္တာဇာနီယော^၂ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ဗလဝတ္တာတိ။ သတ္တမဋ္ဌမေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၆၁။ နဝမေ ကိပုရိသာတိ ကိန္နရာ။ မာနသိံ ဝါစံ န ဘာသန္တိတိ မနုဿကထံ န ကထေန္တိ။ ဓမ္မာသောကဿ ကိရ ဧကံ ကိန္နရံ အာနေတွာ ဒဿေသုံ။ သော “ကထာပေထ န”န္တိ အာဟ။ ကိန္နရော ကထေတုံ န ဣစ္ဆတိ။ ဧကော ပုရိသော “အဟမေတံ ကထာပေဿာမီ”တိ ဟေဋ္ဌာ-ပါသာဒံ ဩတာရေတွာ ဒွေ ခါဏုကေ ကောဇေတွာ ဥက္ခလိံ အာရေပေသိ။ သာ ဥဘတောပဿေဟိ ပတတိ။ တံ ဒိသွာ ကိန္နရော “ကိ” အညံ ဧကံ ခါဏုကံ

ကောဇေတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဧတ္ထကမေဝ အာဟ။ ပုန အပရဘာဂေ ဒွေ ကိန္တရေ အာနေတွာ ဒဿေသုံ။ ရာဇာ “ကထာပေထ နေ”တိ အာဟ။ တေ ကထေတုံ န ဣစ္ဆိံသု။ ဧကော ပုရိသော “အဟမေတေ ကထာပေဿာမီ”တိ တေ ဂဟေတွာ အန္တရာပဏံ အဂမာသိ။ တတ္ထေကော အဗ္ဗပက္ကဉ္စ မစ္ဆေ စ အဒ္ဓသ၊ ဧကော ကမိဋ္ဌ-
 ဖလဉ္စ^၁ အဓိလိကာဖလဉ္စ။ တတ္ထ ပုရိမော “မဟာဝိသံ မနုဿာ ခါဒန္တိ၊ ကထံ တေ ကိလာသိနော^၂ န ဟောန္တိ”တိ အာဟ။ ဣတရော “ကထံ ဣမေ ဧတံ နိဿာယ ကုဋ္ဌိနော န ဟောန္တိ”တိ အာဟ။ ဧဝံ မာနုသိ^၃ ဝါစံ ကထေတုံ သက္ကောန္တာပိ ဒွေ အတ္ထေ သမ္ပဿမာနာ န ကထေန္တိတိ။

၆၂။ ဒသမေ အပ္ပဋိဝါနောတိ အနုကဏ္ဍိတော အပစ္စေသက္ခိတော။

၆၃။ ဧကောဒသမေ အသန္တသန္တိဝါသန္တိ အသပ္ပုရိသာနံ သန္တိဝါသံ^၄။ န ဝဒေယျာတိ ဩဝါဒေန ဝါ အနုသာသနိယာ ဝါ န ဝဒေယျ၊ မာ ဝဒတူတိ အတ္ထော။ ထေရဗ္ဗာဟံ န ဝဒေယျန္တိ အဟမ္ပိ ထေရံ ဘိက္ခုံ ဩဝါဒါနုသာသနိ-
 ဝသေန န ဝဒေယျံ။ အဟိတာနုကမ္ပိတိ အဟိတံ ဣစ္ဆမာနော။ နော ဟိတာ-
 နုကမ္ပိတိ ဟိတံ အနိစ္ဆမာနော။ နောတိ နံ ဝဒေယျန္တိ “အဟံ တဝ ဝစနံ န ကရိဿ”န္တိ နံ ဝဒေယျံ။ ဝိဟေဌေယျန္တိ^၅ ဝစနဿ အကရဏေန ဝိဟေဌေယျံ။ ပဿမ္ပိဿ နပ္ပဋိကရေယျန္တိ ပဿန္တောပိ ဇာနန္တောပိ အဟံ တဿ^၁ ဝစနံ န ကရေယျံ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သုက္ကပက္ခေ ပန သာဓူတိ နံ ဝဒေယျန္တိ “သာဓု ဘဒ္ဒကံ သုကထိတံ တယာ”တိ တဿ ကထံ အဘိနန္ဒန္တော နံ ဝဒေယျန္တိ အတ္ထော။

၆၄။ ဒွါဒသမေ ဥဘတော ဝစီသံသာရောတိ ဒွိသုပိ ပက္ခေသု အညမညံ အက္ကောသနပစ္စက္ကောသနဝသေန သံသရမာနာ ဝါစာ ဝစီသံသာရော။ ဒိဋ္ဌိ-
 ပဋ္ဌာသောတိ ဒိဋ္ဌိ^၂ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကော ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏော ပဋ္ဌာသော ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌာသော နာမ။ စေတသော အာဃာတောတိ ကောပေါ။ သော ဟိ စိတ္တံ အာဃာတေန္တော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အပ္ပစ္စယောတိ အတုဋ္ဌာကာရော၊ ဒေါမန-
 သန္တိ အတ္ထော။ အနဘိရဋ္ဌိတိ ကောပေါယေဝ။ သော ဟိ အနဘိရာဇန-
 ဝသေန အနဘိရဋ္ဌိတိ ဝုစ္စတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသန္တံ ဟောတိတိ သဗ္ဗမ္ပေတံ

၁-ကမိဋ္ဌဖလဉ္စ (သျှာ)

၂-သေတကိလာသိနော (သိ)

၃-အသတံ သန္တိဝါသန္တိ အသတံ အသပ္ပုရိသာနံ သန္တိဝါသံ (သိ)

၄-ဝိဟေဌေယျန္တိ (သိ၊ သျှာ)

၅-တဝ (သိ)

နိယကဇ္ဈတ္တသင်္ခါတေ အတ္တနော စိတ္တေ စ သဒ္ဓိဝိဟာရိကအန္တေဝါသိကသင်္ခါ-
တာယ အတ္တနော ပရိသာယ စ အပူပသန္တံ ဟောတိ။ တဿေတန္တိ တသ္မိံ ဧတံ။
သေသံ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၇) ၂-သုခဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၆၅။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ဂိဟိသုခန္တိ ဂိဟိနံ သဗ္ဗကာမနိပ္ပတ္တိမူလကံ သုခံ။
ပဗ္ဗဇိတသုခန္တိ^၁ ပဗ္ဗဇိတာနံ ပဗ္ဗဇ္ဇာမူလကံ သုခံ။

၆၆။ ဒုတိယေ ကာမသုခန္တိ ကာမေ အာရပ္ပ ဥပ္ပဇနကသုခံ။ နေက္ခမ္မ-
သုခန္တိ နေက္ခမ္မံ ဝုစ္စတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ တံ အာရပ္ပ ဥပ္ပဇနကသုခံ။

၆၇။ တတိယေ ဥပဓိသုခန္တိ တေဘူမကသုခံ။ နိရူပဓိသုခန္တိ လောကုတ္တရ-
သုခံ။

၆၈။ စတုတ္ထေ သာသဝသုခန္တိ အာသဝါနံ ပစ္စယဘူတံ ဝဋ်သုခံ။ အနာ-
သဝသုခန္တိ ဧတသံ အပစ္စယဘူတံ ဝိဝဋ်သုခံ။

၆၉။ ပဉ္စမေ သာမိသန္တိ သံကိလေသံ ဝဋ်ဂါမိသုခံ။ နိရုမိသန္တိ နိက္ကိလေသံ
ဝိဝဋ်ဂါမိသုခံ။

၇၀။ ဆဋ္ဌေ အရိယသုခန္တိ အပုထုဇနသုခံ။ အနရိယသုခန္တိ ပုထုဇနသုခံ။

၇၁။ သတ္တမေ ကာယိကန္တိ ကာယဝိညာဏသဟဇာတံ။ စေတသိကန္တိ
မနောဒွါရိကသုခံ။ တံ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကံ ကထိတံ။

၇၂။ အဋ္ဌမေ သပ္ပိတိကန္တိ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနသုခံ။ နိပ္ပိတိကန္တိ တတိယ-
စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခံ။ တတ္ထ လောကီယသပ္ပိတိကတော လောကီယနိပ္ပိတိကံ၊
လောကုတ္တရသပ္ပိတိကတော စ လောကုတ္တရနိပ္ပိတိကံ အဂ္ဂန္တိ ဧဝံ ဘုမ္မန္တရံ^၂
အဘိဋ္ဌိတွာ အဂ္ဂဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၇၃။ နဝမေ သာတသုခန္တိ တီသု ဈာနေသု သုခံ။ ဥပေက္ခာသုခန္တိ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခံ။

၇၄။ ဒသမေ သမာဓိသုခန္တိ အပ္ပနံ ဝါ ဥပစာရံ ဝါ ပတ္တသုခံ။ အသမာဓိသုခန္တိ တဒုဘယံ အပ္ပတ္တသုခံ။

၇၅။ ကောဒသမေ သပ္ပိတိကာရမ္မဏန္တိ သပ္ပိတိကံ ဈာနဒွယံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဥပ္ပန္နသုခံ။ နိပ္ပိတိကာရမ္မဏေပိ ဧသေဝ နယော။ ဒွါဒသမေပိ ဣမိနာဝ ဥပါယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၇၇။ တေရသမေ ရူပါရမ္မဏန္တိ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနာရမ္မဏံ၊ ယံကိဉ္စိ ရူပံ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ ဝါ။ အရူပါရမ္မဏန္တိ အရူပါဝစရဇ္ဈာနာရမ္မဏံ၊ ယံကိဉ္စိ အရူပံ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ ဝါတိ။

သုခဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(ဂ) ၃-သနိမိတ္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၇၈-၇၉။ တတိယဿ ပဌမေ သနိမိတ္တာတိ သကာရဏာ။ ဒုတိယာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ နိဒါနံ ဟေတု သင်္ခါရော ပစ္စယော ရူပန္တိ သဗ္ဗာနိပိ ဟိ တောနိ ကာရဏဝေဝစနာနေဝ။

၈၄။ သတ္တမေ သဝေဒနာဘိ ပစ္စယဘူတာယ သမ္ပယုတ္တဝေဒနာယ သတိဃေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နာသတိတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌမနဝမေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၈၇။ ဒသမေ သင်္ခတရမ္မဏာတိ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တံ သင်္ခတဓမ္မံ အာရမ္မဏံ ကတွာဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ နော အသင်္ခတရမ္မဏာတိ အသင်္ခတံ ပန နိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဗ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ န ဟောန္တိတိ မဂ္ဂက္ခဏေ န ဟောန္တိ နာမ၊ ဖလေ ပတ္တေ နာဟေသုန္တိ။ ဧဝမေတေသု၊ ဒသသုပိ ဌာနေသု ယာဝ အရဟတ္တာ ဒေသနာ ဒေသိတာတိ။

သနိမိတ္တဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၉) ၄-ဓမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၈၈။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ စေတောဓိမုတ္တိတိ ဖလသမာဓိ။ ပညာဓိမုတ္တိတိ ဖလပညာ။

၈၉။ ဒုတိယေ ပဂ္ဂါဟောတိ ဝီရိယံ။ အဝိက္ခေပေါတိ စိတ္တေကဂ္ဂတာ။

၉၀။ တတိယေ နာမန္တိ စတ္တာရော အရူပက္ခန္ဓာ။ ရူပန္တိ ရူပက္ခန္ဓော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဓမ္မကောဠာသပရိစ္ဆေဒဉာဏံ နာမ ကထိတံ။

၉၁။ စတုတ္ထေ ဝိဇ္ဇာတိ ဖလဉာဏံ။ ဝိမုတ္တိတိ တံသမ္ပယုတ္တာ^၁ သေသဓမ္မာ။

၉၂။ ပဉ္စမေ အဝဒိဋ္ဌိတိ သဿတဒိဋ္ဌိ။ ဝိအဝဒိဋ္ဌိတိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ။ ဆဋ္ဌ-သတ္တမာနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

၉၅။ အဋ္ဌမေ ဒေါဝစသတတိ ဒုဗ္ဗစဘာဝေါ။ ပါပမိတ္တတတိ ပါပ-မိတ္တသေဝနဘာဝေါ။ နဝမံ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၉၇။ ဒသမေ ဓာတုကုသလတတိ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော ဓာတူတိ ဇာနနံ။ မနသိကာရကုသလတတိ တာသံယေဝ ဓာတူနံ အနိစ္စာဒိဝသေန လက္ခဏတ္တယံ အာရောပေတွာ ဇာနနံ။

၉၈။ ကောဒသမေ အာပတ္တိကုသလတတိ ပဉ္စန္ဒဉ္စ သတ္တန္ဒဉ္စ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ ဇာနနံ။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတတိ ဒေသနာယ ဝါ ကမ္မဝါစာယ ဝါ အာပတ္တိဟိ ဝုဋ္ဌာနဇာနနန္တိ။

ဓမ္မဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၀) ၅-ဗာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၉၉။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ အနာဂတံ ဘာရံ ဝဟတိတိ “သမ္ပဇ္ဇနိ ပဒိပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ၊ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ၊ ပါတိမောက္ခံ ထေရဘာရေတိ ဝုစ္စတိ”တိ ဣမံ ဒသဝိဓံ ထေရဘာရံ နဝကော

ဟုတွာ ယေရေန အနုဇ္ဈိဋ္ဌော ကရောန္တော အနာဂတံ ဘာရံ ဝဟတိ နာမ။
 အာဂတံ ဘာရံ န ဝဟတိတိ ယေရော သမာနော တမေဝ ဒသဝိဓံ ဘာရံ
 အတ္တနာ ဝါ အကရောန္တော ပရံ ဝါ အသမာဒပေန္တော အာဂတံ ဘာရံ န
 ဝဟတိ နာမ။ ဒုတိယသုတ္တေဝိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

၁၀၁။ တတိယေ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညီတိ အကပ္ပိယေ သီဟမံသာဒိမ္ပိ
 “ကပ္ပိယံ ဣဒ”န္တိ ဧဝံသညီ။ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညီတိ ကုမ္ဘီလမံသဗိဋ္ဌာရ-
 မံသာဒိမ္ပိ ကပ္ပိယေ “အကပ္ပိယံ ဣဒ”န္တိ ဧဝံသညီ။ စတုတ္ထံ ဝုတ္တနယေနော
 ဝေဒိတဗျံ။

၁၀၃။ ပဉ္စမေ အနာပတ္တိယာ အာပတ္တိသညီတိ အာပုစ္ဆိတွာ ဘဏ္ဍကံ
 ဓောဝန္တဿ၊ ပတ္တံ ပစန္တဿ၊ ကေသေ ဆိန္တန္တဿ၊ ဂါမံ ပဝိသန္တဿာတိ-
 အာဒိသု အနာပတ္တိ၊ တတ္ထ “အာပတ္တိ အယ”န္တိ ဧဝံသညီ။ အာပတ္တိယာ အနာ-
 ပတ္တိသညီတိ တေသညေဝ ဝတ္ထုနံ အနာပုစ္ဆာကရဏေ အာပတ္တိ၊ တတ္ထ
 “အနာပတ္တိ”တိ ဧဝံသညီ။ ဆဋ္ဌေဝိ ဝုတ္တနယေနော အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။
 သတ္တမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

၁၀၉။ ဧကာဒသမေ အာသဝါတိ ကိလေသာ။ န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗန္တိ
 သံသဘောဂဿ အပဋ္ဌပနံ အဝိစာရဏံ န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ နာမ၊ တံ
 ကုက္ကုစ္စာယတိ။ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗန္တိ တဿေဝ ပဋ္ဌပနံ ဝိစာရဏံ၊ တံ န
 ကုက္ကုစ္စာယတိ။ ဒွါဒသမာဒိနိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗျာနီတိ။

ဗာလဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ဒုတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-အာသာဒုပ္ပဇဟဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၁၉။ တတိယဿ ပဏ္ဏာသကဿ ပဌမေ အာသာတိ တဏှာ။
ဒုပ္ပဇဟာတိ ဒုစ္စဇာ ဒုန္နိဟရာ^၁။ လာဘာသာယ ဒုပ္ပဇဟဘာဝေန^၂ သတ္တာ
ဒဿိ ဝဿာနိ ဝိသတိပိ သဠိပိ ဝဿာနိ “အဇ္ဇ လဘိဿာမ၊ သွေ လဘိ-
ဿာမာ”တိ ရာဇာနံ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကသိကမ္မာဒီနိ ကရေန္တိ၊ ဥဘတောဗျူဠိ
သင်္ဂါမံ ပက္ခန္တန္တိ၊ အဇပထသင်္ဂဟထာဒယော ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ နာဝါယ မဟာ-
သမုဒ္ဒံ ပဝိသန္တိ။ ဇိဝိတာသာယ ဒုပ္ပဇဟတ္တာ သမ္ပတ္တေ မရဏကာလေပိ^၃
ဝဿသတဇိဝိ^၄ အတ္တာနံ မညန္တိ။ သော ကမ္မကမ္မနိမိတ္တာဒီနိ ပဿန္တောပိ
“ဒါနံ ဒေဟိ ပူဇံ ကရေဟိ”တိ အနုကမ္ပကေဟိ ဝုစ္စမာနော “နာဟံ မရိဿာမိ
ဇိဝိဿာမိ”စ္စေဝ အာသာယ ကဿစိ ဝစနံ န ဂဏှာတိ။

၁၂၀။ ဒုတိယေ ပုဗ္ဗကာရီတိ ပဌမံ ဥပကာရဿ^၅ ကာရကော။ ကတည-
ကတဝေဒီတိ တေန ကတံ ဥတွာ ပစ္ဆာ ကာရကော။ တေသု ပုဗ္ဗကာရီ
“ဣဏံ ဒေမိ”တိ သညံ ကရေတိ၊ ပစ္ဆာ ကာရကော “ဣဏံ ဇီရာပေမိ”တိ^၆
သညံ ကရေတိ။

၁၂၁။ တတိယေ တိတ္ထော စ တပ္ပေတာ စာတိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ စ တထာ-
ဂတသာဝကော စ ဒိဏာသဝေါ တိတ္ထော နာမ၊ တထာဂတော အရဟံ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တိတ္ထော စ တပ္ပေတာ စ။

၁၂၂။ စတုတ္ထေ ဒုတ္တပ္ပယာတိ ဒါယကေန ဒုတ္တပ္ပယာ^၆ တပ္ပေတုံ န သုကရာ။
နိက္ခိပတိတိ နိဒဟတိ န ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ဝိဿဇ္ဇေတိတိ ပရေသံ ဒေတိ။

၁၂၃။ ပဉ္စမေ န ဝိဿဇ္ဇေတိတိ သဗ္ဗိယေဝ ပရေသံ န ဒေတိ၊ အတ္တနော
ပန ယာပနမတ္တံ ဂဟေတွာ အဝသေသံ ဒေတိ။

၁၂၄။ ဆဋ္ဌေ သုဘနိမိတ္တန္တိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ။

၁-ဒုန္နိဟရာ (သီ)

၄-ဥပကာရကဿ (သီ)

၂-ဒုပ္ပဇဟနဘာဝေန (သီ)

၅-ဇီရာပေဿာမိတိ (သီ)

၃-သမ္ပတ္တမရဏကာလေပိ (သီ)

၆-အတပ္ပယာ (သီ)

၁၂၅။ သတ္တမေ ပဋိဃနိမိတ္တန္တိ အနိဋ္ဌနိမိတ္တံ။

၁၂၆။ အဋ္ဌမေ ပရတော စ ယောသောတိ ပရဿ သန္တိကာ အဿဒ္ဓမ္မသဝနံ။

၁၂၇။ နဝမေ ပရတော စ ယောသောတိ ပရဿ သန္တိကာ သဒ္ဓမ္မသဝနံ။
သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

အာသာဒုပ္ပဇဟဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၁၂) ၂-အာယာစနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၃၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနော အာယာစေယျာတိ သဒ္ဓေါ ဘိက္ခု ဥဋ္ဌဟိတွာ “ယာဒိသော သာရိပုတ္တတ္ထေရော ပညာယ၊ အဟမ္မိ တာဒိသော ဟောမိ။ ယာဒိသော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော ဣဒ္ဓိယာ၊ အဟမ္မိ တာဒိသော ဟောမိ”တိ ဧဝံ အာယာစန္တော ပိဟေန္တော ပတ္ထေန္တော ယံ အတ္ထိ၊ တဿေဝ ပတ္ထိတတ္တာ သမ္မာ ပတ္ထေယျ နာမ။ ဣတော ဥတ္တရိ ပတ္ထေန္တော မိစ္ဆာ ပတ္ထေယျ။ ဧဝရူပါ ဟိ ပတ္ထနာ ယံ နတ္ထိ၊ တဿ ပတ္ထိတတ္တာ မိစ္ဆာပတ္ထနာ နာမ ဟောတိ။ ကိံ ကာရဏာ? သော ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏန္တိ ယထာ ဟိ သုဝဏ္ဏံ ဝါ ဟိရညံ ဝါ တုလေန္တဿ တုလာ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ဧညံ မိနန္တဿ မာနန္တိ တုလနေ တုလာ၊ မိနနေ စ မာနံ ပမာဏံ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ သော တုလာ ဧတံ ပမာဏံ ယဒိဒံ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ။ တေ ဂဟေတွာ “အဟမ္မိ ဉ္ဈဏေန ဝါ ဣဒ္ဓိယာ ဝါ ဧတမ္မမာဏော ၂ ဟောမိ”တိ အတ္တာနံ တုလေတုံ ဝါ ပမာဏေတုံ ဝါ သက္ကာ၊ န ဣတော အညထာ။

၁၃၂။ ဒုတိယာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဒံ ပနေတ္ထ ဝိသေသမတ္တံ—
ခေမာ စ ဘိက္ခုနီ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စာတိ ဧတာသု ဟိ ခေမာ ပညာယ အဂ္ဂါ၊
ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ ဣဒ္ဓိယာ။ တသ္မာ “ပညာယ ဝါ ဣဒ္ဓိယာ ဝါ ဧတာဒိသိ ဟောမိ”တိ
သမ္မာ အာယာစမာနာ အာယာစေယျ။ တထာ စိတ္တော ဂဟပတိ ပညာယ
အဂ္ဂေါ၊ ဟတ္ထကော ရာဇကုမာရော မဟိဒ္ဓိကတာယ။ တသ္မာ “ပညာယ

ဝါ ဣဒ္ဓိယာ ဝါ ဒေသော ဟောမိ”တိ သမ္မာ အာယာစမာနော အာယာစေယျ။
 ခုဇ္ဈတ္တရာပိ မဟာပညတာယ အဂ္ဂါ၊ နန္ဒမာတာ မဟိဒ္ဓိကတာယ။ တသ္မာ
 “ပညာယ ဝါ ဣဒ္ဓိယာ ဝါ ဧတာဒိသိ ဟောမိ”တိ သမ္မာ အာယာစမာနာ
 အာယာစေယျ။

၁၃၅။ ပဉ္စမေ ခတန္တိ ဂုဏာနံ ခတတ္တာ ခတံ။ ဥပဟတန္တိ ဂုဏာနံ
 ဥပဟတတ္တာ ဥပဟတံ၊ ဆိန္ဒုဂုဏံ နဋ္ဌဂုဏန္တိ အတ္ထော။ အတ္တာနံ ပရိဟရတိတိ
 နိဂ္ဂုဏံ အတ္တာနံ ဇဂ္ဂတိ ဂေါပါယတိ။ သာဝဇ္ဇောတိ သဒေါသော။ သာနု-
 ဝဇ္ဇောတိ သဥပဝါဒေါ။ ပသဝတိတိ ပဋိလဘတိ။ အနနုဗိစ္စာတိ အဇာနိတွာ
 အဝိနိစ္ဆိနိတွာ။ အပရိယောဂါဟေတွာတိ အနနုပဝိသိတွာ။ အဝဏ္ဏာ-
 ရဟဿာတိ အဝဏ္ဏယုတ္တဿ မိစ္ဆာပဋိပန္နဿ တိတ္ထိယဿ ဝါ တိတ္ထိယ-
 သာဝကဿ ဝါ။ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိတိ “သုပ္ပုဋိပန္နော ဒေသ သမ္မာပဋိပန္နော”တိ
 ဂုဏံ ကထေတိ။ ဝဏ္ဏာရဟဿာတိ ဗုဒ္ဓါဒိသု အညတရဿ သမ္မာပဋိပန္နဿ။
 အဝဏ္ဏံ ဘာသတိတိ “ဒုပ္ပုဋိပန္နော ဒေသ မိစ္ဆာပဋိပန္နော”တိ အဂုဏံ
 ကထေတိ။ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိတိ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော
 ဒုပ္ပုဋိပန္နာနံ မိစ္ဆာပဋိပန္နာနံ တိတ္ထိယာနံ တိတ္ထိယသာဝကာနံ “ဣတိပိ ဒုပ္ပုဋိပန္နာ
 ဣတိပိ မိစ္ဆာပဋိပန္နာ”တိ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ
 ဘာသတိတိ သုပ္ပုဋိပန္နာနံ သမ္မာပဋိပန္နာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ “ဣတိပိ
 သုပ္ပုဋိပန္နာ ဣတိပိ သမ္မာပဋိပန္နာ”တိ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။

၁၃၆။ ဆဋ္ဌေ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေတိ အပ္ပသာဒကာရဏေ။ ပသာဒံ
 ဥပဒံသေတိတိ ဒုပ္ပုဋိပဒါယ မိစ္ဆာပဋိပဒါယ “အယံ သုပ္ပုဋိပဒါ သမ္မာပဋိ-
 ပဒါ”တိ ပသာဒံ ဇနေတိ။ ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒန္တိ သုပ္ပုဋိပဒါယ
 သမ္မာပဋိပဒါယ “အယံ သုပ္ပုဋိပဒါ မိစ္ဆာပဋိပဒါ”တိ အပ္ပသာဒံ ဇနေတိတိ။
 သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

၁၃၇။ သတ္တမေ ဒွိယူတိ ဒွိသု ဩကာသေသု ဒွိသု ကာရဏေသု။ မိစ္ဆာ-
 ပဋိပဇ္ဇမာနောတိ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိံ ပဋိပဇ္ဇမာနော။ မာတရိ စ ပိတရိ စာတိ
 မိတ္တဝိန္ဒကော ဝိယ မာတရိ၊ အဇာတသတ္တု ဝိယ ပိတရိ။ သုက္ကပက္ခော
 ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗျော။

၁၃၈။ အဋ္ဌမေ တထာဂတေ စ တထာဂတသာဝကေ စာတိ ဒေဝဒတ္တော
 ဝိယ တထာဂတေ၊ ကောကာလိကော ဝိယ စ တထာဂတသာဝကေ။

သုက္ကပက္ခေ အာနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ တထာဂတေ၊ နန္ဒဂေါပါလကသေဋ္ဌိပုတ္တော
ဝိယံ^၁ စ တထာဂတသာဝကေ။

၁၃၉။ နဝမေ သမိတ္တဝေါဒါနန္တိ သကမိတ္တဿ ဝေါဒါနံ၊ အဋ္ဌန္တံ သမာ-
ပတ္တိနံ ဧတံ နာမံ။ န စ ကိန္တိ လောကေ ဥပါဒိယတိတိ လောကေ စ ရူပါဒိသု
ဓမ္မေသု ကိန္တိ ဧကံ ဓမ္မမ္ပိ န ဂဏှာတိ^၂ န ပရာမသတိ။ ဧဝမေတ္ထ အနုပါဒါနံ နာမ
ဒုတိယော ဓမ္မော ဟောတိ။ ဒသမေကာဒသမာနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝါတိ။

အာယာစနဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၁၃) ၃-ဒါနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၄၂။ တတိယဿ ပဌမေ ဒါနာနီတိ ဒိယျနကဝသေန ဒါနာနိ၊ ဒေယျ-
ဓမ္မဿေတံ နာမံ။ သဝတ္ထုကာ ဝါ စေတနာ ဒါနံ၊ သမ္ပတ္တိပရိစ္စာဂဿေတံ
နာမံ။ အာမိသဒါနန္တိ စတ္တာရော ပစ္စယာ ဒိယျနကဝသေန အာမိသဒါနံ နာမ။
ဓမ္မဒါနန္တိ ဣဓေကစ္စော အမတပတ္တိပဋိပဒံ^၃ ကထေတွာ ဒေတိ၊ ဣဒံ ဓမ္မဒါနံ
နာမ။

၁၄၃။ ဒုတိယေ စတ္တာရော ပစ္စယာ ယဇနကဝသေန ယာဂေါ နာမ
ဓမ္မောပိ ယဇနကဝသေန ယာဂေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၄၄။ တတိယေ အာမိသဿ စဇနံ အာမိသစာဂေါ၊ ဓမ္မဿ စဇနံ
ဓမ္မစာဂေါ။ စတုတ္ထေ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ ဝိသေသော။

၁၄၆။ ပဉ္စမေ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ ဘုဉ္ဇနံ အာမိသဘောဂေါ၊ ဓမ္မဿ
ဘုဉ္ဇနံ ဓမ္မဘောဂေါ။ ဆဋ္ဌေ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ ဝိသေသော။

၁၄၈။ သတ္တမေ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ သံဝိဘဇနံ အာမိသသံဝိဘာဂေါ၊
ဓမ္မဿ သံဝိဘဇနံ ဓမ္မသံဝိဘာဂေါ။

၁၄၉။ အဋ္ဌမေ စတုဟိ ပစ္စယေဟိ သင်္ဂဟော အာမိသသင်္ဂဟော၊
ဓမ္မေန သင်္ဂဟော ဓမ္မသင်္ဂဟော။

၁-ဘူတဝါလိကသေဋ္ဌိပုတ္တော ဝိယ (သီ)

၂-နပ္ပဋိဂဏှာတိ (က)

၃-အမတုပ္ပတ္တိပဋိပဒံ (သီ)

၁၅၀။ နဝမေ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ အနုဂ္ဂဏှနံ အာမိသာနုဂ္ဂဟော၊
ဓမ္မေန အနုဂ္ဂဏှနံ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟော။

၁၅၁။ ဒသမေ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ အနုကမ္ပနံ အာမိသာနုကမ္ပာ၊
ဓမ္မေန အနုကမ္ပနံ ဓမ္မာနုကမ္ပာတိ။

ဒါနဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၁၄) ၄-သန္တာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၅၂။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ အတ္တနော စ ပရဿ စ
အန္တရပဋိစ္ဆာဒနဝသေန သန္တရဏံ အာမိသသန္တာရော၊ ဓမ္မေန သန္တရဏံ
ဓမ္မသန္တာရော။ ဒုတိယေ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ ဝိသေသော။

၁၅၄။ တတိယေ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ အာမိသဿ ဧသနာ အာမိသေသနာ၊
ဓမ္မဿ ဧသနာ ဓမ္မေသနာ။ စတုတ္ထေ ဥပသဂ္ဂမတ္တမေဝ ဝိသေသော။

၁၅၆။ ပဉ္စမေ မတ္တကပ္ပတ္တာ အာမိသပရိယေသနာ အာမိသပရိယေဋ္ဌိ၊
မတ္တကပ္ပတ္တာဝ ဓမ္မပရိယေသနာ ဓမ္မပရိယေဋ္ဌိတိ ဝုတ္တာ။

၁၅၇။ ဆဋ္ဌေ အာမိသေန ပူဇနံ အာမိသပူဇာ၊ ဓမ္မေန ပူဇနံ ဓမ္မပူဇာ။

၁၅၈။ သတ္တမေ အာတိထေယျာနီတိ အာဂန္တုကဒါနာနိ။ အာတိ-
ထေယျာနီတိပိ ပါဌော။

၁၅၉။ အဋ္ဌမေ အာမိသံ ဣဇ္ဈနကသမိဇ္ဈနကဝသေန အာမိသိဋ္ဌိ၊ ဓမ္မောပိ
ဣဇ္ဈနကသမိဇ္ဈနကဝသေန ဓမ္မိဋ္ဌိ။

၁၆၀။ နဝမေ အာမိသေန ဝဇနံ အာမိသဝုဋ္ဌိ၊ ဓမ္မေန ဝဇနံ ဓမ္မဝုဋ္ဌိ။

၁၆၁။ ဒသမေ ရတိကရဏဋ္ဌေန အာမိသံ အာမိသရတနံ၊ ဓမ္မော
ဓမ္မရတနံ။

၁၆၂။ ကောဒသမေ အာမိဿဿ စိနနံ ဝဗ္ဗနံ အာမိဿသန္တိဝေယော၊
ဓမ္မဿ စိနနံ ဝဗ္ဗနံ ဓမ္မသန္တိဝေယော။

၁၆၃။ ဒွါဒသမေ အာမိဿဿ ဝိပုလဘာဝေါ အာမိဿဝေပုလ္လံ၊ ဓမ္မဿ
ဝိပုလဘာဝေါ ဓမ္မဝေပုလ္လန္တိ။

သန္တာရဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၅) ၅-သမာပတ္တိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၆၄။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ သမာပတ္တိကုသလဇာတိ အာဟာရသပ္ပာယ်
ဥတုသပ္ပာယ် ပရိဂ္ဂဟိတွာ သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနေ ဆေကတာ။ သမာပတ္တိ-
ဝုဋ္ဌာနကုသလဇာတိ ယထာပရိစ္ဆေဒေန ဂတေ ကာလေ ဝိယတ္တော^၁ ဟုတွာ
ဥဋ္ဌဟန္တော ဝုဋ္ဌာနကုသလော နာမ ဟောတိ၊ ဧဝံ ကုသလတာ။

၁၆၅။ ဒုတိယေ အဇ္ဇဝန္တိ ဥဇ္ဇဘာဝေါ။ မဒ္ဒဝန္တိ မုဒုဘာဝေါ။

၁၆၆။ တတိယေ ခန္တိတိ အဓိဝါသနခန္တိ။ သောရစ္စန္တိ သုသီလျဘာဝေန
သုရတဘာဝေါ။

၁၆၇။ စတုတ္ထေ သာဓလျန္တိ သဏ္ဍဝါစာဝသေန သမ္မောဒမာနဘာဝေါ။
ပဋိသန္တာရောတိ အာမိဿေန ဝါ ဓမ္မေန ဝါ ပဋိသန္တရဏံ။

၁၆၈။ ပဉ္စမေ အဝိဟိံသာတိ^၂ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဝေါ။ သောစေယျန္တိ
သီလဝသေန သုစိဘာဝေါ။ ဆဋ္ဌသတ္တမာနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

၁၇၁။ အဋ္ဌမေ ပဋိသင်္ခါနဗလန္တိ ပစ္စဝေက္ခဏဗလံ။

၁၇၂။ နဝမေ မုဋ္ဌဿစ္စေ အကမ္မနေန သတိယေဝ သတိဗလံ။ ဥဒ္ဓစ္စေ
အကမ္မနေန သမာဓိယေဝ သမာဓိဗလံ။

၁၇၃။ ဒသမေ သမထောတိ စိတ္တေကဂ္ဂတာ။ ဝိပဿနာတိ သင်္ခါရပရိဂ္ဂါဟ-
ကဉ္စဏံ။

၁၇၄။ ဧကောဒသမေ သီလဝိပတ္တိတိ ဒုဿီလုံ။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။

၁၇၅။ ဒွါဒသမေ သီလသမ္ပဒါတိ ပရိပုဏ္ဏသီလတာ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိကဘာဝေါ။ တေန ကမ္မဿကတသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဈာနသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိတိ သဗ္ဗာပိ ပဉ္စဝိဓာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သင်္ဂဟိတာ ဟောတိ။

၁၇၆။ တေရသမေ သီလဝိသုဒ္ဓိတိ ဝိသုဒ္ဓိသမ္မာပကံ သီလံ။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ ဝိသုဒ္ဓိသမ္မာပိကာ စတုမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ပဉ္စဝိဓာပိ ဝါ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

၁၇၇။ စုဒ္ဒသမေ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ ဝိသုဒ္ဓိသမ္မာပိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယေဝ။ ယထာဒိဋ္ဌိဿ စ ပဓာနန္တိ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တံ ဝီရိယံ။ တဉ္စိ တဿာ ဒိဋ္ဌိယာ အနုရူပတ္တာ “ယထာဒိဋ္ဌိဿ စ ပဓာန”န္တိ ဝုတ္တံ။

၁၇၈။ ပန္နရသမေ အသန္တုဒ္ဓိတာ စ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ အညတြိ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ကုသလေသု ဓမ္မေသု အသန္တုဒ္ဓိဘာဝေါ။

၁၇၉။ သောဠသမေ မုဠဿစ္စန္တိ မုဠဿတိဘာဝေါ။ အသမ္ပဇာန္တိ အညာဏဘာဝေါ။

၁၈၀။ သတ္တရသမေ အဝိလာပနလက္ခဏာ သတိ။ သမ္မာ ပဇာနနလက္ခဏံ သမ္ပဇာန္တိ။

သမာပတ္တိဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၁-ကောဓပေယျာလ

၁၈၁။ ဣတော ပရေသု ကုဇ္ဈနလက္ခဏော ကောဓော။ ဥပနန္ဓနလက္ခဏော^၁ ဥပနာဟော။ သုကတကရဏမက္ခနလက္ခဏော မက္ခော။ ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏော ပလာသော^၂။ ဥသုယနလက္ခဏာ ဣဿာ။ ပဉ္စမစ္ဆေရဘာဝေါ^၃ မစ္ဆရိယံ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ မစ္ဆရာယနလက္ခဏံ။ ကတပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ မာယာ။ ကေရာဋိကလက္ခဏံ သာဌေယျံ။ အလဇ္ဇနာကာရော အဟိရိကံ။ ဥပဝါဒတော အဘာယနာကာရော အနောတ္တပ္ပံ။ အက္ခောဓာဒယော တေသံ ပဋိပက္ခဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၈၅။ သေက္ခဿ ဘိက္ခုနောတိ သတ္တဝိဓဿာပိ သေက္ခဿ ဥပရိ-
ဥပရိဂုဏေဟိ ပရိဟာနာယ^၄ သံဝတ္တန္တိ၊ ပုထုဇ္ဇနဿ ပန ပဌမတရံယေဝ
ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အပရိဟာနာယာတိ ဥပရိဥပရိ-
ဂုဏေဟိ အပရိဟာနတ္ထာယ။

၁၈၇။ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တောတိ ယထာ အာနေတွာ^၅ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ
နိရယေ ပတိဋ္ဌိတော ဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၉၀။ ဧကစ္ဆောဘိ ယဿေတေ ကောဓာဒယော အတ္ထိ၊ သော ဧကစ္ဆော
နာမ။

ကောဓပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

၂-အကုသလပေယျာလ

၁၉၁-၂၀၀။ သာဝဇ္ဇာတိ သဒေါသာ။ အနဝဇ္ဇာတိ နိဒ္ဒေါသာ။ ဒုက္ခု-
တြိယာဘိ ဒုက္ခဝဓိကာ။ သုဒုတြိယာတိ သုခဝဓိကာ။ သဗျာဓဇ္ဈာတိ သဒုက္ခာ။
အဗျာဓဇ္ဈာတိ နိဒ္ဒုက္ခာ။ ဧတ္တာဝတာ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ^၆။

အကုသလပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

၁-ဥပနာဟလက္ခဏော (က)

၃-မစ္ဆေရဘာဝေါ (သီ၊ သျှာ)၊ ပဉ္စမစ္ဆေရဿ ဘာဝေါ (က)

၄-ဥပရိဥပရိဂုဏပရိဟာနာယ (သီ)

၅-အာဟရိတွာ (သီ၊ သျှာ)

၂-ပဋ္ဌာသော (သီ၊ သျှာ)

၆-ဤရိတံ (က)

၃-ဝိနယပေယျာလ

၂၀၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စာတိ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အတ္ထေ နိဿာယ ဒွေ ကာရဏာနိ သန္ဓာယ။ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တန္တိ သိက္ခာကောဠာသော ဌပိတော။ သံဃသုဋ္ဌုတဘယာတိ သံဃဿ သုဋ္ဌုဘာဝါယ၊ “သုဋ္ဌုဘန္တေ”တိ ဝတ္တာ သမ္ပုဋ္ဌန္တနတ္ထာယာတိ အတ္ထော။ သံဃမာသုတဘယာတိ သံဃဿ ဖာသုဝိဟာရတ္ထာယ။ ဒုမ္မင်္ဂနန္တိ ဒုဿီလာနံ။ ပေသလာနန္တိ ပိယသီလာနံ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနန္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဣမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ ဝိတိက္ကမပစ္စယာ ပဋိလဒ္ဓဗ္ဗာနံ ဝဓဇ္ဇနာဒိဒုက္ခဓမ္မသင်္ခါတာနံ^၁ အာသဝါနံ။ သံဝရာယာတိ ဝိဒဟနတ္ထာယ။ သမ္ပရာယိကာနန္တိ တထာရူပါနံယေဝ အပါယဒုက္ခသင်္ခါတာနံ^၂ သမ္ပရာယေ ဥပ္ပဇ္ဇနကအာသဝါနံ။ ပဋိဃာတာယာတိ ပဋိသေဓနတ္ထာယ။ ဝေရာနန္တိ အကုသလဝေရာနမ္ပိ ပုဂ္ဂလဝေရာနမ္ပိ။ ဝဇ္ဇာနန္တိ ဒေါသာနံ။ တေ ဧဝ ဝါ ဒုက္ခဓမ္မာ ဝဇ္ဇနီယတ္တာ ဣဓ ဝဇ္ဇာတိ^၃ အဓိပ္ပေတော။ ဘယာနန္တိ စိတ္တုတြာသဘယာနမ္ပိ ဘယဟေတုနံ တေသံယေဝ ဒုက္ခဓမ္မာနမ္ပိ။ အကုသလာနန္တိ အက္ခမဋ္ဌေန^၄ အကုသလသင်္ခါတာနံ ဒုက္ခဓမ္မာနံ။ ဂိဟိနံ အနုကမ္မာယာတိ ဂိဟိသု ဥဇ္ဈာယန္တေသု ပညတ္တသိက္ခာပဒံ ဂိဟိနံ အနုကမ္မာယ ပညတ္တံ နာမ။ ပါပိစ္ဆာနံ ပက္ခုပစ္ဆေဒါယာတိ ပါပိစ္ဆာ ပက္ခံ နိဿာယ သံဃံ ဘိန္ဒေယျန္တိ တေသံ ပက္ခုပစ္ဆေဒနတ္ထာယာ^၅။ အပ္ပသန္ဓာနံ ပသာဒါယာတိ ပုဗ္ဗေ အပ္ပသန္ဓာနမ္ပိ ပဏှိတမနုဿာနံ သိက္ခာပဒပညတ္တိသမ္ပဒံ ဒိဿှာ ပသာဒုပ္ပတ္တိအတ္ထာယ။ ပသန္ဓာနံ ဘိယျောဘာဝါယာတိ ပသန္ဓာနံ ဥပရူပရိပသာဒဘာဝါယ^၆။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာတိ သဒ္ဓမ္မဿ စိရဋ္ဌိတတ္ထံ။ ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယာတိ ပဉ္စဝိဓဿာပိ ဝိနယဿ အနုဂ္ဂဏှနတ္ထာယ။

၂၀၂-၂၃၀။ ပါတိမောက္ခံ ပညတ္တန္တိ ဘိက္ခုပါတိမောက္ခံ ဘိက္ခုနိပါတိမောက္ခန္တိ ဒုဝိဓံ ပါတိမောက္ခံ ပညတ္တံ။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသောတိ^၇ ဘိက္ခုနံ ပဉ္စ, ဘိက္ခုနီနံ စတ္တာရေတိ နဝ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော ပညတ္တာ။ ပါတိမောက္ခုဋ္ဌပနန္တိ ဥပေါသထဋ္ဌပနံ။ ပဝါရဏာ ပညတ္တာတိ စာတုဒ္ဓသိကာ ပန္နရသိကာတိ ဒွေ ပဝါရဏာ ပညတ္တာ။ ပဝါရဏဋ္ဌပနံ ပညတ္တန္တိ သာပတ္တိကဿ ဘိက္ခုနော ပဝါရဏာ ဥတ္တိယာ ဝတ္တမာနာယ ပဝါရဏဋ္ဌပနံ ပညတ္တံ။

၁-ဝဓဇ္ဇနဂရဟာဒိနံ ဒုက္ခဓမ္မသင်္ခါတာနံ (သီ၊ သျှာ)	၂-အာပါယိကဒုက္ခသင်္ခါတာနံ (သီ၊ သျှာ)
၃-ဝဇ္ဇန္တိ (သီ)	၄-အက္ခေမဋ္ဌေန (သီ၊ သျှာ)
၆-ဥပရူပရိဘာဝါယ (သီ)	၅-ပက္ခုဆေဒနတ္ထာယ (သီ)
	၇-ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသောတိ (သီ၊ သျှာ)

တဇ္ဇနိယကမ္မာဒိသု ဘိက္ခု^၁ ဝါစာသတ္တိဟိ ဝိတုဒန္တာနံ ပဏ္ဍုကလောဟိ-
တကာနံ ဘိက္ခုနံ တဇ္ဇနိယကမ္မံ^၂ ပညတ္တံ။ ဗာလဿ အဗျတ္တဿ သေယျသကဿ
ဘိက္ခုနော နိယဿကမ္မံ^၃ ပညတ္တံ။ ကုလဒူသကေ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကေ ဘိက္ခု
အာရတ္တ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မံ^၄ ပညတ္တံ။ ဂိဟိနံ အက္ခောသကဿ သုဓမ္မတ္ထေရဿ
ပဋိသာရဏိယကမ္မံ^၅ ပညတ္တံ။ အာပတ္တိယာ အဒဿနာဒိသု ဥက္ခေပနိယကမ္မံ
ပညတ္တံ။ ဂရုကာပတ္တိ အာပန္နဿ ပဋိစ္ဆန္ဿာယ အာပတ္တိယာ ပရိဝါသဒါနံ
ပညတ္တံ။ ပရိဝါသေ အန္တရာပတ္တိ အာပန္နဿ မူလာယ ပဋိကဿနံ ပညတ္တံ။
ပဋိစ္ဆန္ဿာယပိ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဿာယပိ အာပတ္တိယာ မာနက္ခဒါနံ ပညတ္တံ။ စိဏ္ဏ-
မာနက္ခဿ အဗ္ဘာနံ ပညတ္တံ။ သမ္မာ ဝတ္တန္တဿ ဩသာရဏိယံ ပညတ္တံ။
အသမ္မာဝတ္တနာဒိသု နိဿာရဏိယံ ပညတ္တံ။

ဧဟိဘိက္ခုပသမ္ပဒါ သရဏဂမနူပသမ္ပဒါ ဩဝါဒုပသမ္ပဒါ ပဉ္စာဗျာကရ-
ဏူပသမ္ပဒါ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မူပသမ္ပဒါ ဂရုဓမ္မူပသမ္ပဒါ ဥဘတောသံဃေ
ဥပသမ္ပဒါ ဒူတေန ဥပသမ္ပဒါတိ အဋ္ဌဝိဓော ဥပသမ္ပဒါ ပညတ္တာ။ ဥတ္တိကမ္မံ
နဝ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိတိ ဧဝံ နဝဌာနိကံ ဥတ္တိကမ္မံ ပညတ္တံ။ ဥတ္တိဒုတိယ-
ကမ္မံ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိတိ ဧဝံ သတ္တဌာနိကမေဝ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ
ပညတ္တံ။ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိတိ ဧဝံ သတ္တဌာနိကမေဝ
ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ ပညတ္တံ။ ပဌမပါရာဇိကာဒိနံ ပဌမပညတ္တိ အပညတ္တေ ပညတ္တံ။
တေသံယေဝ အနုပညတ္တိ ပညတ္တေ အနုပညတ္တံ။ ဓမ္မသမ္မုခတာ ဝိနယသမ္မု-
ခတာ သံဃသမ္မုခတာ ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာတိ ဣမဿ စတုဗ္ဗိဓဿ သမ္မုခိ-
ဘာဝဿ ဝသေန သမ္မုခါဝိနယော ပညတ္တော။ သတိဝေပုလ္လပ္ပက္ခဿ
ဒိဏာသဝဿ အစောဒနက္ခာယ သတိဝိနယော ပညတ္တော။ ဥမ္မတ္တကဿ
ဘိက္ခုနော အမူဠဝိနယော ပညတ္တော။ အပ္ပဋိညာယ စုဒ္ဓိတကဿ အာပတ္တိယာ
အကရဏတ္ထံ^၆ ပဋိညာတကရဏံ ပညတ္တံ။ ဗဟုတရာနံ ဓမ္မဝါဒိနံ လဒ္ဓိံ ဂဟေတွာ
အဓိကရဏဝူပသမနတ္ထံ ယေဘုယျသိကာ ပညတ္တာ။ ပါပဿန္ဓဿ ပုဂ္ဂလဿ
နိဂ္ဂဏှနတ္ထံ တဿပါဝိယသိကာ ပညတ္တာ။ ဘဏ္ဍာနာဒိဝသေန ဗဟုံ အဿာ-
မဏကံ ကတွာ အာပတ္တိ အာပန္နာနံ ဘိက္ခုနံ ဌပေတွာ ထုလ္လဝဇ္ဇံ ဌပေတွာ
ဂိဟိပဋိသံယုတ္တဉ္စ အဝသေသာပတ္တိနံ ဝူပသမနက္ခာယ တိဏဝတ္ထာရဏော
ပညတ္တော။

ဝိနယပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

၁-ဘိက္ခုနံ (ဗျာ၊က)	၂-ဝိ ၄-၁-ပိဋေ။	၁-နိယဿကမ္မံ (က) ဝိ ၄-၁၃-ပိဋေ။
၄-ဝိ ၄-၂၂-ပိဋေ။	၅-ဝိ ၄-၃၇-ပိဋေ။	၆-ကရဏတ္ထံ (သိ)

၄-ရာဂပေယျာလ

၂၃၁။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယာတိ ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂဿ
 အဘိဇာနနတ္ထံ ပစ္စက္ခကရဏတ္ထံ။ ပရိညာယာတိ ပရိဇာနနတ္ထံ။ ပရိက္ခယာ-
 ယာတိ ပရိက္ခယဂမနတ္ထံ။ ပဟာနာယာတိ ပဇဟနတ္ထံ။ ခယာယ ဝယာ-
 ယာတိ ခယဝယဂမနတ္ထံ။ ဝိရာဂါယာတိ ဝိရဇ္ဇနတ္ထံ။ နိရောဓာယာတိ နိရုဇ္ဈနတ္ထံ။
 စာဂါယာတိ စဇနတ္ထံ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယာတိ ပဋိနိဿဇ္ဇနတ္ထံ။

၂၃၂-၂၄၆။ ထန္တဿာတိ ကောဓမာနဝသေန ထဒ္ဒဘာဝဿ။ သာရန္တ-
 ဿာတိ ကာရဏုတ္တရိယလက္ခဏဿ သာရန္တဿ။ မာနဿာတိ နဝရိမာနဿ။
 အတိမာနဿာတိ အတိက္ကမိတွာ မညနမာနဿ။ မဒဿာတိ မဇ္ဇနာကာရ-
 မဒဿ။ ပမာဒဿာတိ သတိဝိပ္ပဝါသဿ၊ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု စိတ္တ-
 ဝေါဿဂ္ဂဿ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ရာဂပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ
 ဒုကနိပါတဿ သံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ကရေယျန္တိ (သုဝါက)

ကတတ္တာ ပိဋသံဃာဋ္ဌမိ သုဋ္ဌ၊ ဖုသိတကဝါဠာနိ။ ဝိဟိတဝါတပါနာနိတိ ယုတ္တဝါတပါနာနိ။ ဣမိနာ ပဒုဒ္ဓယေန ကဝါဠဝါတပါနာနံ နိစ္စပိဟိတတံ အကထေတွာ သမ္ပတ္တိယေဝ ကထိတာ။ ဣန္ဒြိတိန္ဒြိတက္ခဏေ ပန တာနိ ပိဓိယန္တိ စ ပိဝရိယန္တိ စ။

ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဗာလမေဝ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဗာလော ဟိ အပဏ္ဍိတပုရိသော ရဇ္ဇံ ဝါ ဩပရဇ္ဇံ ဝါ အညံ ဝါပန မဟန္တံ ဌာနံ ပတ္တေန္တော ကတိပယေ အတ္တနာ သဒိသေ ဝိဝေပုတ္တေ မဟာဓုတ္တေ ဂဟေတွာ “ထေ အဟံ တုမေ ဣဿရေ ကရိဿာမိ”တိ ပဗ္ဗတဂဟနာဒိနိ နိဿာယ အန္တမန္တေ ဂါမေ ပဟရန္တော ဒါမရိကဘာဝံ ဇာနာပေတွာ အနုပုဗ္ဗေန နိဂမေပိ ဇနပဒေပိ ပဟရတိ။ မနုဿာ ဂေဟာနိ ဆဇ္ဇေတွာ ခေမဋ္ဌာနံ ပတ္တယမာနာ ပက္ကမန္တိ။ တေ နိဿာယ ဝသန္တာ ဘိက္ခုပိ ဘိက္ခုနိယောပိ အတ္တနော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနာနိ ပဟာယ ပက္ကမန္တိ။ ဂတဂတဋ္ဌာနေ ဘိက္ခာပိ သေနာသနမ္ပိ ဒုလ္လဘံ ဟောတိ။ ဧဝံ စတုန္တမ္ပိ ပရိသာနံ ဘယံ အာဂတမေဝ ဟောတိ။ ပဗ္ဗဇိတေသုပိ ဒွေ ဗာလာ ဘိက္ခု။ အညမညံ ဝိဝါဒံ ပဋ္ဌပေတွာ စောဒနံ အာရဘန္တိ။ ဣတိ ကောသမ္ပိဝါသိကာနံ ဝိယ မဟာကလဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ စတုန္တံ ပရိသာနံ ဘယံ အာဂတမေဝ ဟောတိတိ ဧဝံ ယာနိ ကာနိစိ ဘယာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ယထာနုသန္ဓိနာ ဒေသနံ နိဋ္ဌပေသိ။

၂-လက္ခဏသုတ္တဝတ္ထနာ

၂။ ဒုတိယေ ကာယဒွါရာဒိပဝတ္တံ ကမ္မံ လက္ခဏံ သဇ္ဇာနနကာရဏံ အဿာတိ ကမ္မလက္ခဏော။ အပဒါနသောဘနိ ပညာတိ ယာ ပညာ နာမ အပဒါနေန သောဘတိ၊ ဗာလာ စ ပဏ္ဍိတာ စ အတ္တနော အတ္တနော စရိတေနေဝ ပါကဠာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ဗာလေန ဟိ ဂတမဂ္ဂေါ ရုက္ခဂစ္ဆဂါမနိဂမာဒိနိ ဈာပေတွာ ဂစ္ဆန္တဿ ဣန္ဒြိနော ဂတမဂ္ဂေါ ဝိယ ဟောတိ၊ ဈာမဋ္ဌာနမတ္တမေဝ အင်္ဂါရမသိဆာရိကာသမာကုလံ ပညာယတိ။ ပဏ္ဍိတေန ဂတမဂ္ဂေါ ကုသောဗ္ဘာဒယော ပူရေတွာ ဝိဝိသေဿသမ္ပဒံ အာဝဟမာနေန စတုဒိပိကမေသေန ဂတမဂ္ဂေါ ဝိယ ဟောတိ။ ယထာ တေန ဂတမဂ္ဂေ ဥဒကပူရာနိ စေဝ ဝိဝိသေဿဖလာဖလာနိ စ တာနိ တာနိ ဌာနာနိ ပညာယန္တိ၊ ဧဝံ ပဏ္ဍိတေန ဂတမဂ္ဂေ သမ္ပတ္တိယောဝ ပညာယန္တိ နော ဝိပတ္တိယောတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃-စိန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃။ တတိယေ ဗာလလက္ခဏာနီတိ “ဗာလော အယ”န္တိ ဧတေဟိ လက္ခဏိယတိ ဣယတိတိ ဗာလလက္ခဏာနိ။ တာနေဝဿ သဉ္ဇာနနကာရဏာ-
နီတိ ဗာလနိမိတ္တာနိ။ ဗာလာပဒါနာနီတိ ဗာလဿ အပဒါနာနိ။ ဒုစိန္တိတ-
စိန္တိတိစိန္တယန္တော အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒမိစ္ဆာဒဿနဝသေန ဒုစိန္တိတမေဝစိန္တေတိ။
ဒုန္တာသိတဘာသီတိ ဘာသမာနောပိ မုသာဝါဒါဒိဘေဒံ ဒုန္တာသိတမေဝ
ဘာသတိ။ ဒုက္ကဋကမ္မကာရီတိ ကရောန္တောပိ ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန
ဒုက္ကဋကမ္မမေဝ ကရေတိ။ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနီတိအာဒိ ဝုတ္တာနုသာရေနေဝ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သုစိန္တိတစိန္တိတိအာဒိနိ စေတ္ထ မနောသုစရိတာဒိနံ ဝသေန
ယောဇေတဗ္ဗာနိ။

၄-အစွယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄။ စတုတ္ထေ အစွယံ အစွယတော န ပဿတိတိ အတ္တနော အပရာဓံ
အပရာဓတော န ပဿတိ။ အစွယတော ဒိသွာ ယထာဓမ္မံ နပ္ပုဋိကရေတိတိ
“အပရဒ္ဓံ မယာ”တိ ဥတွာပိ ယော ဓမ္မော၊ တံ န ကရေတိ၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ အာဟ-
ရိတွာ အစွယံ န ဒေသေတိ နက္ခမာပေတိ။ အစွယံ ဒေသေန္တဿ ယထာဓမ္မံ
နပ္ပုဋိဂ္ဂဏှာတိတိ ပရဿ “ဝိရဒ္ဓံ မယာ”တိ ဥတွာ ဒဏ္ဍကမ္မံ အာဟရိတွာ
ခမာပေန္တဿ နက္ခမတိ။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တပဋိပက္ခတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅-အယောနိသောသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅။ ပဉ္စမေ အယောနိသော ပဉ္စံ ကတ္တာ ဟောတိတိ “ကတိ န ခေါ
ဥဒါယိ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ”တိ ဝုတ္တေ “ပုဗ္ဗေနိဝါသော အနုဿတိဋ္ဌာနံ
ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ လာဠုဒါယိတ္ထေရော ဝိယ အနုပါယစိန္တာယ
အပဉ္စမေဝပဉ္စန္တိ ကတ္တာဟောတိ။ အယောနိသော ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေတာ ဟောတိတိ
ဧဝံ စိန္တိတံ ပန ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေန္တောပိ “ဣဓ ဘန္တေ ဘိက္ခု အနေကဝိဟိတံ
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ၊ ဧကမ္ပိ ဇာတိ”န္တိအာဒိနာ နယေန
သောယေဝ ထေရော ဝိယ အယောနိသော ဝိဿဇ္ဇေတာ ဟောတိ၊ အပဉ္စ-
မေဝ ပဉ္စန္တိ ကထေတိ။ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပဒပျဉ္စနေဟိတိ ဧတ္ထ ပဒမေဝ
အတ္တဿ ပျဉ္စနတော ပဒပျဉ္စနံ။ တံ အက္ခရပါရိပူရိ ကတွာ ဒသဝိဓံ ပျဉ္စနဗုဒ္ဓိံ

အပရိဟာပေတွာ ဝုတ္တံ ပရိမဏ္ဍလံ နာမ ဟောတိ။ ဧဝံပေဟိ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိတိ အတ္ထော။ သီလိဋ္ဌေဟိတိ ပဒသိလိဋ္ဌတာယ သီလိဋ္ဌေဟိ။ ဥပဂတေဟိတိ အတ္ထဉ္ဇ ကာရဏဉ္ဇဥပဂတေဟိ။ နာမ္ဘနုမောဒိတာတိ ဧဝံ ယောနိသော သဗ္ဗံ ကာရဏ-
သမ္ပန္နံ ကတွာပိ ဝိဿဇ္ဇိတံ ပရဿ ပဉ္စ နာဘိနုမောဒတိ နာဘိနန္ဒတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ပဉ္စ လာဠုဒါယိတ္ထေရော ဝိယ။ ယထာဟ—

“အဋ္ဌာနံ ခေါ ဧတံ အာဝုသော သာရိပုတ္တ အနဝကာသော၊ ယံ သော အတိက္ကမ္မေဝ ကဗဠိကာရာဟာရဘက္ခာနံ” ဒေဝါနံ သဟဗျတံ အညတရံ မနောမယံ ကာယံ ဥပပန္နော သညာဝေဒယိတနိရောဓိ သမာပဇ္ဇေယျာပိ ဝုဠဟေယျာပိ၊ နတ္ထေတံ ဌာန”န္တိ။

ယောနိသော ပဉ္စ ကတ္တာတိအာဒိသု အာနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ ယောနိသောဝ ပဉ္စ စိန္တေတွာ ယောနိသော ဝိဿဇ္ဇိတာ ဟောတိ။ ထေရော ဟိ “ကတိ န ခေါ အာနန္ဒ အနုဿတိဌာနာနိ”တိ ပုစ္ဆိတော “အယံ ပဉ္စော ဘဝိဿတိ”တိ ယောနိသော စိန္တေတွာ ယောနိသော ဝိဿဇ္ဇေန္တော အာဟ “ဣဓ ဘန္တေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ဣဒံ ဘန္တေ အနုဿတိဌာနံ ဧဝံဘာဝိတံ ဧဝံဗဟုလိကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တ-
တိ”တိ။ အပ္ပနုမောဒိတာ ဟောတိတိ တထာဂတော ဝိယ ယောနိသော အပ္ပနုမောဒိတာ ဟောတိ။ တထာဂတော ဟိ အာနန္ဒတ္ထေရေန ပဉ္စေ ဝိဿဇ္ဇိတေ “သာဓု သာဓု အာနန္ဒ၊ တေန ဟိ တံ အာနန္ဒ ဣမမ္ပိ ဆဋ္ဌံ အနုဿတိဌာနံ ဓာရေဟိ။ ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခု သတောဝ အဘိက္ကမတိ သတောဝ ပဋိက္ကမတိ”တိအာဒိမာဟ။ ဆဋ္ဌာဒိနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

၉-ဓတသုတ္တဝတ္ထနာ

၉။ နဝမေ သုက္ကပက္ခော ပုဗ္ဗဘာဂေ ဒသဟိပိ ကုသလကမ္မပထေဟိ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ဥပရိ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ လဗ္ဘတိ။ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတီတိ ဧတ္ထ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကပုညံ ကထိတံ။

၁၀-မလသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၀။ ဒသမေ ဒုဿီလဘာဝေါ ဒုဿီလံ၊ ဒုဿီလျမေဝ မလံ ဒုဿီလျမလံ။ ကေနဌေန မလန္တိ? အနုဒဟနဌေန ဒုဂ္ဂန္ဓဌေန ကိလိဋ္ဌကရဏဌေန စ။ တဉ္စိ နိရယာဒိသု အပါယေသု အနုဒဟတိတိ အနုဒဟနဌေနပိ မလံ။ တေန

သမန္ဓာဂတော ပုဂ္ဂလော မာတာပိတုနမ္ပိ သန္တိကေ ဘိက္ခုသံဃဿာပိ အန္တရေ
ဗောဓိစေတိယဌာနေသုပိ ဇိဂုစ္ဆနိယော ဟောတိ၊ သဗ္ဗဒိသာသု စဿ “ဧဝရူပံ
ကိရတေန ပါပကမ္ပံ ကတ”န္တိ အဝဏ္ဏဂန္ဓော ဝါယတိတိ ဒုဂ္ဂန္ဓဌေနပိ မလံ။
တေန စ သမန္ဓာဂတော ပုဂ္ဂလော ဂတဂတဌာနေ ဥပတာပဉ္စေဝ လဘတိ၊
ကာယကမ္မာဒိနိ စဿ အသုစိနိ ဟောန္တိ အပဘဿရာနိတိ^၁ ကိလိဋ္ဌ-
ကရဏဌေနပိ မလံ။ အပိစ တံ ဒေဝမနုဿသမ္ပတ္တိယော စေဝ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိဉ္စ
မိလာပေတိတိ မိလာပနဌေနပိ မလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဿာမလမစ္ဆေရမလေသုပိ
ဧသေဝ နယော။

ဗာလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ရထကာရဝဂ္ဂ ၁-ဉာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ဉာတောတိ ပညာတော ပါကဋ္ဌော။ အနနု-
လောမိကေတိ သာသနဿ န အနုလောမေတိတိ အနနုလောမိကံ၊ တသ္မိံ
အနနုလောမိကေ။ ကာယကမ္မေတိ ပါဏာတိပါတာဒိမ္ပိ ကာယဒုစ္စရိတေ။
ဩဋ္ဌာရိကံ ဝါ ဧတံ၊ န ဧဝရူပေ သမာဒပေတုံ သက္ကောတိ။ ဒိသာ နမဿိတုံ
ဝဋ္ဋတိ၊ ဘူတဗလိံ^၂ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဧဝရူပေ သမာဒပေတိ ဂဏှာပေတိ။
ဝစီကမ္မေပိ မုသာဝါဒါဒိနိ ဩဋ္ဌာရိကာနိ၊ အတ္တနော သန္တကံ ပရဿ အဒါတု-
ကာမေန “နတ္ထိ”တိ အယံ ဝဉ္ဇနမုသာဝါဒေါ^၂ နာမ ဝတ္ထု ဝဋ္ဋတိတိ ဧဝရူပေ သမာ-
ဒပေတိ။ မနောကမ္မေပိ အဘိဇ္ဈာဒယော ဩဋ္ဌာရိကာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိသံဝါဒေတွာ
ကထေန္တော ပန အနနုလောမိကေသု ဓမ္မေသု သမာဒပေတိ နာမ ဒက္ခိဏ-
ဝိဟာရဝါသိတ္ထေရော ဝိယ။ တံ ကိရ ထေရံ ဧကော ဥပဋ္ဌာကော အမစ္စပုတ္တော
ဥပသင်္ကမိတွာ “မေတ္တာယန္တေန ပဌမံ ကိဒိသေ ပုဂ္ဂလေ မေတ္တာယိတဗ္ဗ”န္တိ
ပုစ္ဆိ။ ထေရော သဘာဂဝိသဘာဂံ အနာစိက္ခိတွာ “ဝိယပုဂ္ဂလေ”တိ အာဟ။
တဿ စ ဘရိယာ ဝိယာ ဟောတိ မနာပါ၊ သော တံ အာရဟ္တ မေတ္တာယန္တော
ဥမ္မာဒံ ပါပုဏိ။ ကထံ ပနေသ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိတိ?
ဧဝရူပဿ ဟိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယော စေဝ ဥပဋ္ဌာကာဒယော စ တေသံ
အာရက္ခဒေဝတာ အာဒိံ ကတွာ တာသံ တာသံ မိတ္တဘူတာ ယာဝ

မြဟ္မလောကာ သေသဒေဝတာ စ “အယံ ဘိက္ခု၊ န အဇာနိတွာ ကရိဿတိ”တိ
တေန ကတမေဝ ကရေန္တိ၊ ဧဝမေသ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

သုက္ကပက္ခေ ပါဏာတိပါတာဝေရမဏိအာဒိနိယေဝ ဝသေန ကာယကမ္မ-
ဝစိကမ္မာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပန အဝိသံဝါဒေတွာ ကထေန္တော
အနုလောမိကေသု ဓမ္မေသု သမာဒပေတိ နာမ ကောဋ္ဌိတဝိဟာရဝါသီ
စတုနိကာယိကတိဿတ္ထေရော ဝိယ။ တဿ ကိရ ဇေဋ္ဌဘာတာ နန္ဒာ-
ဘယတ္ထေရော နာမ ပေါတလိယဝိဟာရေ ဝသန္တော ဧကသ္မိံ ရောဂေ
သမုဋ္ဌိတေ ကနိဋ္ဌံ ပက္ခောဿာပေတွာ အာဟ “အာဝုသော မယံ သလ္လဟုကံ
ကတွာ ဧကံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေဟိ”တိ။ ကိံ ဘန္တေ အညေန ကမ္မဋ္ဌာနေန၊
ကဗဠိကာရာဟာရံ ပရိဂ္ဂဏှိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ။ ကိမတ္ထိကော ဒေသ အာဝုသောတိ။
ဘန္တေ ကဗဠိကာရာဟာရေ ဥပါဒါရူပံ၊ ဧကသ္မိံ စ ဥပါဒါရူပေ ဒိဋ္ဌေ
တေဝိသတိ ဥပါဒါရူပါနိ ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိတိ။ သော “ဝဇ္ဇိဿတိ အာဝုသော
တ္ထေက၊”န္တိ တံ ဥပျောဇေတွာ ကဗဠိကာရာဟာရံ ပရိဂ္ဂဏှိတွာ ဥပါဒါရူပံ
သလ္လက္ခေတွာ ဝိဝဇ္ဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏှိ။ အထ နံ ထေရံ ဗဟိဝိဟာရာ
အနိက္ခန္တမေဝ ပက္ခောသိတွာ “အာဝုသော မဟာအဝဿယောသိ မယံ
ဇာတော”တိ ကနိဋ္ဌတ္ထေရဿ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ အာရောစေသိ။ ဗဟုဇန-
ဟိတာယာတိ ဧတဿပိ ဟိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယော “အယံ န အဇာနိတွာ
ကရိဿတိ”တိ တေန ကတမေဝ ကရေန္တိတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော
နာမ ဟောတိတိ။

၂-သဘာရဏီယသုတ္တဝါတ္ထနာ

၁၂။ ဒုတိယေ ခတ္တိယသ္မာတိ ဇာတိယာ ခတ္တိယဿ။ မုဒ္ဒါဝသိတ္တသ္မာတိ ရာဇာဘိသေကေန မုဒ္ဒနိ အဘိသိတ္တဿ။ သာရဏီယာနိ ဘဝန္တိတိ ၂ သရိတဗ္ဗာနိ အသမ္ဗုဿနိယာနိ ၃ ဟောန္တိ။ ဇာတောတိ နိဗ္ဗတ္တော။ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယန္တိ ဒဟရကာလေ ဇာနိတုမ္ပိ န သက္ကာ၊ အပရဘာဂေ ပန မာတာပိတုအာဒိဟိ ဉ္ဇတကေဟိ ဝါ ဒါသာဒိဟိ ဝါ “တံ အသုကဇနပဒေ အသုကနဂရေ အသုကဒိဝသေ အသုကနက္ခတ္တေ ဇာတော”တိ အာစိက္ခိတေ သုတွာ တတော ပဠာယ ယာဝဇီဝံ သရတိ ၄ န သမ္ဗုဿတိ ၅။ တေန ဝုတ္တံ “ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ”တိ။

၁-ဒဏ္ဍာဘယဧည့်ရော (သီ၊ သျှာ)

၃-အပမ္ပုဿနကောနိ (သီ၊ သျှာ)

၄-သတိ (က)

၂-သာရာဏီယာနိ ဟောနိတိ (သိ)

၅-န ပဗ္ဗသ္မတိ (သိ)

ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယန္တိ အဘိသေကဋ္ဌာနံ နာမ ရညော ဗလဝတုဋ္ဌိကရံ
ဟောတိ၊ တေနဿ တံ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ။ သင်္ဂါမဝိဇယဋ္ဌာနေပိ ဒေသဝ
နယော။ ဣတ္ထ ပန သင်္ဂါမန္တိ ယုဒ္ဓံ။ အဘိဝိဇိနိတွာတိ ဇိနိတွာ သတ္တုမဒ္ဓနံ
ကတွာ။ တမေဝ သင်္ဂါမသီသန္တိ တမေဝ သင်္ဂါမဋ္ဌာနံ။ အဇ္ဈာဝသတိတိ
အဘိဘဝိတွာ အာဝသတိ။

ဣဒါနိ ယသ္မာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ရညော ဇာတိဋ္ဌာနာဒိဟိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ နတ္ထိ၊
ဣမသ္မိံ ပန သာသနေ တပုဂ္ဂိုဘာဂေ တယော ပုဂ္ဂလေ ဒဿေတုံ ဣဒံ ကာရဏံ
အာဘတံ၊ တသ္မာ တေ ဒဿေန္တော ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိတိ ဣတ္ထ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလမ္ပိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ-
နိဿိတမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သာရဏီယံ ဟောတိတိ “အဟံ အသုကရဋ္ဌေ
အသုကဇနပဒေ အသုကဝိဟာရေ အသုကမာဋ္ဌကေ အသုကဒိဝါဋ္ဌာနေ
အသုကစက်မေ အသုကရုက္ခမူလေ ပဗ္ဗဇိတော”တိ ဧဝံ ယာဝဇီဝံ သရိတဗ္ဗမေဝ
ဟောတိ နံ သမ္ဗုဿိတဗ္ဗံ။

ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဣတ္ထကံ ဒုက္ခံ၊ န ဣတော ဥဒ္ဓံ ဒုက္ခံ အတ္ထိ။ အယံ ဒုက္ခ-
သမုဒယောတိ ဣတ္ထကော ဒုက္ခသမုဒယော၊ န ဣတော ဥဒ္ဓံ ဒုက္ခသမုဒယော
အတ္ထိတိ။ သေသပဒဒ္ဓယေပိ ဒေသဝ နယော။ ဝေမေတ္ထ စတုဟိ သစ္စေဟိ
သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ကထိတော။ ကသိဏပရိကမ္မဝိပဿနာဉာဏာနိ ပန
မဂ္ဂသန္တိဿိတာနေဝ ဟောန္တိ။ သာရဏီယံ ဟောတိတိ “အဟံ အသုကရဋ္ဌေ။ပ။
အသုကရုက္ခမူလေ သောတာပန္နော ဇာတော”တိ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ
ဟောတိ အသမ္ဗုဿနိယံ။

အာသဝါနံ ခယာတိ အာသဝါနံ ခယေန။ စေတောဝိမုတ္တိန္တိ ဖလသမာဓိ။
ပညာဝိမုတ္တိန္တိ ဖလပညံ။ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာတိ အတ္တနာဝ
အဘိဝိသိဋ္ဌာယ ပညာယ ပစ္စက္ခံ ကတွာ။ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရတိတိ ပဋိလဘိတွာ
ဝိဟရတိ။ သာရဏီယန္တိ “မယာ အသုကရဋ္ဌေ။ပ။ အသုကရုက္ခမူလေ အရဟတ္တံ
ပတ္တ”န္တိ အတ္တနော အရဟတ္တပတ္တိဋ္ဌာနံ နာမ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ
အသမ္ဗုဿနိယန္တိ ယထာနုသန္တိနာဝ ဒေသနံ နိဋ္ဌပေသိ။

၃-အာသံသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ တတိယေ သန္တောတိ အတ္ထိ ဥပလဗ္ဗန္တိ။ သံဝိဇ္ဇမာနာတိ တဿေဝ
ဝေဝစနံ။ လောကသ္မိန္တိ သတ္တလောကေ။ နိရုဿောတိ အနာသော အပတ္တနော။

အာသံသောတိ အာသံသမာနော^၁ ပတ္တယမာနော။ ဝိဂတသောတိ အပဂတာသော။ စဏ္ဍာလကုလေတိ စဏ္ဍာလာနံ ကုလေ။ ဝေနကုလေတိ ဝိလိဝကာရကုလေ။ နေသာဒကုလေတိ မိဂလုဒ္ဒကာနံ ကုလေ။ ရထကာရကုလေတိ စမ္ပကာရကုလေ။ ပုတ္တုသကုလေတိ ပုပ္ဖစ္ဆန္ဒကကုလေ။

တ္ထောဝတာ ကုလဝိပတ္တိ^၂ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ယသ္မာ နိစကုလေ ဇာတောပိ ဧကစ္စော အနော ဟောတိ မဟဒ္ဒနော၊ အယံ ပန န တာဒိသော၊ တသ္မာဿ ဘောဂဝိပတ္တိ^၃ ဒဿေတုံ ဒလိဒ္ဓေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒလိဒ္ဓေတိ ဒါလိဒ္ဓိယေန သမန္တာဂတေ။ အပ္ပန္နပါနဘောဇနောတိ ပရိတ္တကအန္တပါနဘောဇနော။ ကသိရုရတ္တိကေတိ ဒုက္ခဇိဝိကေ၊ ယတ္ထ ဝါယာမေန ပယောဂေန ဇိဝိတဝုတ္တိ^၄ သာဓေန္တိ၊ တထာရူပေတိ အတ္ထော။ ယတ္ထ ကသိရေန သာသန္တာဒေါ လဗ္ဘတိတိ ယသ္မိ^၅ ကုလေ ဒုက္ခေန ယာဂုဘတ္တဃာသော စ ကောပိနမတ္တံ အန္တာဒနဉ္စ လဗ္ဘတိ။

ဣဒါနိ ယသ္မာ ဧကစ္စော နိစကုလေ ဇာတောပိ ဥပမိသမ္ပန္နော ဟောတိ အတ္တဘာဝသမိဒ္ဓိယံ ဌိတော၊ အယဉ္စ န တာဒိသော၊ တသ္မာဿ သရီရဝိပတ္တိမိ ဒဿေတုံ သော စ ဟောတိ ဒုပ္ပဏ္ဏောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒုပ္ပဏ္ဏောတိ ပံသုပိသာစကော ဝိယ ဈာမခါဏုဝဏ္ဏော။ ဒုဒ္ဓသိကောတိ ဝိဇာတမာတုယာပိအမနာပဒဿနော။ ဩကောဋိမကောတိ လကုဏ္ဍကော^၂။ ကာဏောတိ ဧကန္တိကာဏော ဝါ ဥဘယန္တိကာဏော^၃ ဝါ။ ကုဏီတိ ဧကဟတ္ထကုဏီ ဝါ ဥဘယဟတ္ထကုဏီ ဝါ။ ခဉ္စောတိ ဧကပါဒခဉ္စော ဝါ ဥဘယပါဒခဉ္စော ဝါ။ ပက္ခဟတောတိ ဟတပက္ခော ပိဋသပ္ပိ။ ပဒီပေယျဿာတိ ဝဋ္ဋိတေလကပလ္လကာဒိနော ပဒီပဥပကရဏဿ။ တဿ န ဧဝံ ဟောတိတိ ကသ္မာ န ဟောတိ? နိစကုလေ ဇာတတ္တာ^၄။

ဇေဋ္ဌောတိ အညသ္မိ^၅ ဇေဋ္ဌေ သတိ ကနိဋ္ဌော အာသံ န ကရောတိ၊ တသ္မာ ဇေဋ္ဌောတိ အာဟ။ အာဘိသေကောတိ ဇေဋ္ဌောပိ^၁ န အဘိသေကာရဟော အာသံ န ကရောတိ၊ တသ္မာ အာဘိသေကောတိ အာဟ။ အနဘိသိတ္တောတိ အဘိသေကာရဟောပိ ကာဏကုဏီအာဒိဒေါသရဟိတော သင်္ဂိ^၂ အဘိသိတ္တော ပုန အဘိသေကေ အာသံ န ကရောတိ၊ တသ္မာ အနဘိသိတ္တောတိ

၁-အာသိ^၁သမာနော (သျှာ)၊ အာသိသမာနော (က)

၂-လကုဏ္ဍကော (သိ)

၃-ဇာတတာယ (သိ၊ သျှာ)

၄-ဧကန္တိကာဏော ဝါ ဥဘယန္တိကာဏော (သိ)

၅-ဇေဋ္ဌော သောပိ (သိ)

အာဟ။ အစလပ္ပတ္တောတိ^၁ ဇေဋ္ဌောပိ အဘိသေကော^၂ အနဘိသိတ္တော မန္တော ဥတ္တာနသေယျကော၊ သော အဘိသေကေ အာသံ န ကရောတိ။ သောဋ္ဌသဝဿုဒ္ဓေသိကော ပန ပညာယမာနမဿုဘေဒေါ အစလပ္ပတ္တော နာမ ဟောတိ။ မဟန္တမ္ပိရဇ္ဇံ ဝိစာရေတုံ သမတ္တော၊ တဿ “အစလပ္ပတ္တော”တိ အာဟ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိတိ ကဿ ဟောတိ? မဟာဇာတိတာယ။

ဒုဿိလောတိ နိဿိလော။ ပါပဓမ္မောတိ လာမကဓမ္မော။ အသုစိတိ အသုစိဟိ ကာယကမ္မာဒိဟိ သမန္တာဂတော။ သင်္ကဿရသမာစာရောတိ သင်္ကာဟိ သရိတဗ္ဗသမာစာရော၊ ကိဉ္စိဒေဝ အသာရပုံ ဒိဿာ “ဣဒံ ဣမိနာ ကတံ ဘဝိဿတိ”တိ ဧဝံ ပရေသံ အာသင်္ကနိယသမာစာရော၊ အတ္တနာယေဝ ဝါ သင်္ကာဟိ သရိတဗ္ဗသမာစာရော၊ သာသင်္ကသမာစာရောတိ အတ္တော။ တဿ ဟိ ဒိဝါဋ္ဌာနာဒိသု သန္နိပတိတွာ ကိဉ္စိဒေဝ မန္တယန္တေ ဘိက္ခု။ ဒိဿာ? “ဣမေ ဧကေတော ဟုတွာ မန္တေန္တိ၊ ကစ္စိ န ခေါ မယာ ကတကမ္ပံ ဇာနိတွာ မန္တေန္တိ”တိ ဧဝံ သာသင်္ကသမာစာရော ဟောတိ။ ပဋိစ္ဆန္တကမ္မန္တောတိ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗယုတ္တကေန ပါပကမ္မေန သမန္တာဂတော။ အဿမဏော သမဏ- ပဋိညောတိ အဿမဏော ဟုတွာဝ သမဏပတိရူပကတာယ “သမဏော အဟ”န္တိ ဧဝံ ပဋိညော။ အဗြဟ္မစာရိ ဗြဟ္မစာရိပဋိညောတိ အညေ ဗြဟ္မ- စာရိနော သုနိဝတ္ထေ သုပါရတေ သုမ္ဘကပတ္တဓရေ ဂါမနိဂမရာဇောနိသု ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တေ ဒိဿာ သယမ္ပိ တာဒိသေန အာကာရေန တထာ ပဋိပဇ္ဇနတော “အဟံ ဗြဟ္မစာရိ”တိ ပဋိညံ ဒေန္တော ဝိယ ဟောတိ။ “အဟံ ဘိက္ခု”တိ ဝတွာ ဥပေါသထဂ္ဂါဒိနိ ပဝိသန္တော ပန ဗြဟ္မစာရိပဋိညော ဟောတိယေဝ၊ တထာ သံသိကံ လာဘံ ဂဏှန္တော။ အန္တောပူတိတိ ပူတိနာ ကမ္မေန အန္တော အနုပဝိဋ္ဌော။ အဝဿုတောတိ ရာဂါဒိဟိ^၄ တိန္တော။ ကသမ္ပုဇာတောတိ သဉ္ဇာတရာဂါဒိကစဝရော။ တဿ န ဧဝံ ဟောတိတိ ကဿ န ဟောတိ? လောကုတ္တရဓမ္မဥပနိဿယဿ နတ္ထိတာယ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိတိ ကဿ ဟောတိ? မဟာသီလသ္မိံ^၅ ပရိပူရကာရိတာယ။

၄-စက္ကဝတ္ထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ စတုတ္ထေ စတုဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ ဇနံ ရဉ္စေတိတိ ရူဇာ။ စက္ကံ ဝတ္ထေတိတိ စက္ကဝတ္ထိ။ (ဝတ္ထိတံ ဝါ အနေန စက္ကန္တိ စက္ကဝတ္ထိ)။ ဓမ္မော

၁-မစလပ္ပတ္တောတိ အစလပ္ပတ္တော(သိ) ၂-အဘိသေကေ(သျှာ)၊ အဘိသေကေန(က)
၃-မန္တယန္တေ ဒိဿာ(က) ၄-သဉ္ဇာတရာဂါဒိဟိ(သျှာ၊က) ၅-()နတ္ထိသိ-သျှာပေါတ္ထကေသု။

အဿ အတ္တိတိ ဓမ္မိကော။ ဓမ္မေနော ဒသဝိဓေန စက္ကဝတ္ထိဝတ္ထေန ရာဇာ
ဇာတောတိ ဓမ္မရာဇာ။ သောပိ န အရာဇကန္တိ သောပိ အညံ နိဿယ-
ရာဇာနံ အလဘိတွာ စက္ကံ နာမ ဝတ္ထေတုံ န သက္ကောတိတိ အတ္ထော။ ဣတိ သတ္တာ
ဒေသနံ ပဌပေတွာ ယထာနုသန္တိ အပါပေတွာဝ တုဏှိ အဟောသိ။ ကသ္မာ?
အနုသန္တိကုသလာ ဥဋ္ဌဟိတွာ အနုသန္တိ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ ဗဟူ ဟိ ဣမသ္မိံ ဌာနေ
တထာရူပါဘိက္ခု။ အထာဟံ တေဟိ ပုဋ္ဌော ဒေသနံ ဝဓေဿာမိတိ။ အထေကော
အနုသန္တိကုသလော ဘိက္ခု၊ ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆန္တော ကော ပန အန္တေတိအာဒိမာဟ။
ဘဂဝါပိဿ ဗျာကရောန္တော ဓမ္မော ဘိက္ခုတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဓမ္မောတိ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မော။ ဓမ္မန္တိ တမေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရံ
ဓမ္မံ။ နိဿယာတိ တဒဓိဌာနေန စေတသာ တမေဝ နိဿယံ ကတွာ။ ဓမ္မံ
သက္ကရာဇန္တောတိ ယထာ ကတော သော ဓမ္မော သုဋ္ဌ၊ ကတော ဟောတိ၊
ဝေမေတံ ကရောန္တော။ ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တောတိ တသ္မိံ ဂါရုပ္ပတ္တိယာ တံ
ဂရုကရောန္တော။ ဓမ္မံ အပစာယမာနောတိ တဿေဝ ဓမ္မဿ အညလိကရဏာ-
ဒိဟိ နိစဝုတ္တိတံ ကရောန္တော။ ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတုတိ တံ ဓမ္မံ ဇေမိဝ
ပုရက္ခတွာ ကေတုမိဝ၊ ဥက္ခိပိတွာ ပဝတ္တိယာ ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု စ
ဟုတွာတိ အတ္ထော။ ဓမ္မာဓိပတေယျောတိ ဓမ္မာဓိပတိဘူတာဂတဘာဝေန
ဓမ္မဝသေနေဝ စ သဗ္ဗကိရိယာနံ ကရဏေန ဓမ္မာဓိပတေယျော ဟုတွာ။ ဓမ္မိကံ
ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟတိတိ ဓမ္မော အဿာ အတ္တိတိ ဓမ္မိကာ၊ ရက္ခာ စ
အာဝရဏန္တ ဂုတ္တိ စ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ။ တတ္ထ “ပရံ ရက္ခန္တော အတ္တာနံ
ရက္ခတိ”တိ? ဝစနတော ခန္တိအာဒယော ရက္ခာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ကထန္တ ဘိက္ခဝေ
ပရံ ရက္ခန္တော အတ္တာနံ ရက္ခတိ။ ခန္တိယာ အဝိဟိံသာယ မေတ္တစိတ္တတာယ
အနုဒ္ဓယာယာ”တိ?။ နိဝါသနပါရုပနဂေဟာဒိနိ အာဝရဏံ။ စောရာဒိဥပဒ္ဓဝ-
နိဝါရဏတ္ထံ ဂေါပါယနာ ဂုတ္တိ။ တံ သဗ္ဗမ္မိ သုဋ္ဌ၊ ဝိဒဟတိ ပဝတ္ထေတိ ဌပေတိတိ
အတ္ထော။

ဣဒါနိ ယတ္ထ သာ သံဝိဒဟိတဗျာ၊ တံ ဒဿေန္တော အန္တောဇနသ္မိန္တိအာဒိ-
မာဟ။ တတြာယံ သင်္ခေပတ္ထော—အန္တောဇနသင်္ခါတံ ပုတ္တဒါရံ သီလသံဝရေ
ပတိဌာပေန္တော ဝတ္ထဂန္ဓမာလာဒိနိ စဿ ဒေမာနော သဗ္ဗောပဒ္ဓဝေ စဿ
နိဝါရယမာနော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟတိ နာမ။ ခတ္တိယာဒိသုပိ
ဇေသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော—အဘိသိတ္တခတ္တိယာ ဘဒြအဿာ-

ဇာနိယာဒိရတနသမ္ပဒါနေနပိ ဥပဂဏိတဗ္ဗာ^၁၊ အနုယန္တာ ခတ္တိယာ^၂ တေသံ အနုရူပယာနဝါဟနသမ္ပဒါနေနပိ ပရိတောသေတဗ္ဗာ၊ ဗလကာယော ကာလံ အနတိက္ကမေတွာ ဘတ္တဝေတနသမ္ပဒါနေနပိ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ မြာဟ္မဏာ အန္တပါနဝတ္ထာဒိနာ ဒေယျဓမ္မေန၊ ဂဟပတိကာ ဘတ္တဗိဇ္ဇနင်္ဂလဗလိဗဒ္ဓါဒိသမ္ပဒါနေန၊ တထာနိဂမဝါသိနော နေဂမာ ဇနပဒဝါသိနော စ ဇာနပဒါ^၃။ သမိတပါပဗာဟိတပါပါပန သမဏဗြာဟ္မဏာ သမဏပရိက္ခာရသမ္ပဒါနေန သက္ကာတဗ္ဗာ၊ မိဂပက္ခိနော အဘယဒါနေန သမဿာသေတဗ္ဗာ။

ဓမ္မေနဝ စက္ကံ ဝတ္ထေတိတိ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မေနဝ စက္ကံ ပဝတ္ထေတိ။ တံ ဟောတိ စက္ကံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယန္တိ တံ တေန ဧဝံ ပဝတ္တိတံ အာဏာစက္ကံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ ဟောတိ။ ကေနစိ မနုဿဘူတေနာတိ ဒေဝတာ နာမ အတ္တနာ ဣတ္ထိတိစ္ဆိတမေဝ ကရေန္တိ၊ တဿွာ တာ အဂ္ဂဏိတွာ “မနုဿဘူတေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပစ္စတ္တိကေနာတိ ပဋိအတ္ထိကေန၊ ပဋိသတ္တုနာတိ အတ္ထော။ ဓမ္မိကောတိ စက္ကဝတ္တိ ဒသကုသလကမ္မပထဝသေန ဓမ္မိကော၊ တထာဂတော ပန နဝလောကုတ္တရဓမ္မဝသေန။ ဓမ္မရာဇာတိ နဝဟိ လောကုတ္တရဓမ္မဟိ မဟာဇနံ ရဉ္စေတိတိ ဓမ္မရာဇာ။ ဓမ္မိယေဝါတိ နဝလောကုတ္တရဓမ္မမေဝ နိဿာယ တမေဝ သက္ကရောန္တော တံ ဂရုကရောန္တော တံ အပစာယမာနော။ သောဝဿ ဓမ္မော အပ္ပဂ္ဂတဋ္ဌေန ဓဇောတိ ဓမ္မဒ္ဓဇော။ သောဝဿ ကေတုတိ ဓမ္မကေတု။ တမေဝ အဓိပတိံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ ဝိဟရတိတိ ဓမ္မာဓိပတေယျော။ ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိန္တိ လောကိယလောကုတ္တရဓမ္မဒါယိကရက္ခန္ဓ အာဝရဏန္တ ဂုတ္တိန္တိ။ သံဝိဒဟတိတိ ဌပေတိ ပညပေတိ။ ဧဝံပန္တိ တိဝိဓံ ကာယဒုစ္စရိတံ န သေဝိတဗ္ဗံ၊ သုစရိတံ သေဝိတဗ္ဗန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သံဝိဒဟိတွာတိဌပေတွာ ကထေတွာ။ ဓမ္မေနဝ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေတိတိ နဝလောကုတ္တရဓမ္မေနဝ အသဒိသံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေတိ။ တံ ဟောတိ စက္ကံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယန္တိ တံ ဧဝံ ပဝတ္တိတံ ဓမ္မစက္ကံ ဧတေသု သမဏာဒိသု ဧကေနပိ ပဋိဝတ္ထေတုံ ပဋိဗာဟိတုံ န သက္ကာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

၅-သစေတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ ဣသိပတနေတိ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသင်္ခါတာနံ ဣသိနံ ဓမ္မစက္ကပွဝတ္တနတ္ထာယ စေဝ ဥပေါသထကရဏတ္ထာယ စ အာဂန္တာ ပတနေ၊ သန္တိပါတဋ္ဌာနေတိ အတ္ထော။ ပဒနေတိပိ ပါဌော၊ အယမေဝ အတ္ထော။

၁-ဥပဂဏိတဗ္ဗာ (က) ၂-အနုယုတ္တခတ္တိယာ (သိ) ၃-နိဂမဝါသိနော ဇနပဒဝါသိနော (က)

မိဂဒါယေတိ မိဂါနံ အဘယတ္ထာယ ဒိန္နန္တိ။ ဆဟိ မာသေဟိ ဆာရတ္ထုနေဟိတိ
 သော ကိရ ရညာ အာဏတ္တဒိဝသေယေဝ သဗ္ဗပကရဏာနိ သဇ္ဇေတွာ
 အန္တေဝါသိကေဟိ သဒ္ဓိံ အရညံ ပဝိသိတွာ ဂါမဒ္ဓါရဂါမမဇ္ဈဒေဝကုလ-
 သုသာနာဒီသု ဌိတရက္ခေ စေဝ ဈာမပတိတသုက္ခရက္ခေ စ ပိဝဇ္ဇေတွာ
 သမ္ပန္နပဒေသေ ဌိတေ သဗ္ဗဒေါသဝိဝဇ္ဇိတေ နာဘိအရနေမိနံ အနုရူပေ ရက္ခေ
 ဂဟေတွာ တံ စက္ကံ အကာသိ။ တဿ ရက္ခေ ဝိစိနိတွာ ဂဏှန္တဿ စေဝ
 ကရေန္တဿ စ ဧတ္တကော ကာလော ဝိတိဝတ္ထော ၁။ တေန ဝုတ္တံ “ဆဟိ
 မာသေဟိ ဆာရတ္ထုနေဟိ”တိ။ နာနာကရဏန္တိ နာနတ္ထံ။ နေသန္တိ န ဒေသံ။
 အတ္ထေသန္တိ အတ္ထိ ဒေသံ။ အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိတိ ပယောဂဿ ဂမနံ။ စိန့်လ-
 ယိတွာတိ ပရိတ္တမိတွာ။ အက္ခာဟတံ မဉ္ဇေတိ အက္ခေ ပဝေသေတွာ ဌပိတမိဝ ၂။

သဒေါသတိ သဂဏှာ ဥဏှတောဏတဋ္ဌာနယုတ္တာ။ သကသာဝါတိ ပုတိ-
 သာရေန စေဝ ဖေဂ္ဂနာ စ ယုတ္တာ။ ကာယဝင်္ကတိအာဒိနိ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနိ
 နာမာနိ။ ဧဝံ ပပတိတာတိ ဧဝံ ဂုဏပတနေန ပတိတာ။ ဧဝံ ပတိဋ္ဌိတာတိ
 ဧဝံ ဂုဏေဟိ ပတိဋ္ဌိတာ။ တတ္ထ လောကီယမဟာဇနာ ပပတိတာ နာမ၊
 သောတာပန္နာဒယော ပတိဋ္ဌိတာ နာမ။ တေသုပိ ပုရိမာ တယော ကိလေသာနံ
 သမုဒါစာရက္ခဏေ ပပတိတာ နာမ၊ ဒီဏာသဝါ ပန ဧကန္တေနဝ ပတိဋ္ဌိတာ
 နာမ။ တဗ္ဗာတိ ယသ္မာ အပ္ပဟိနကာယဝင်္ကာဒယော ပပတန္တိ၊ ပဟိနကာယ-
 ဝင်္ကာဒယော ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ တသ္မာ။ ကာယဝင်္ကာဒိနိ ပန ဧဝံ ပဟာနံ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ—ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ မိစ္ဆာစာရော မုသာဝါဒေါ
 ပိသုဏာဝါစာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ ဣမေ တာဝ ဆ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟိယန္တိ၊
 ဖရုသာဝါစာ ဗျာပါဒေါတိ ဒွေ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အဘိဇ္ဈာ သမ္မပ္ပလာပေါတိ
 ဒွေ အရဟတ္တမဂ္ဂေနာတိ။

၆-အပဏ္ဏကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ အပဏ္ဏကပဋိပဒန္တိ ၃ အဝိရဒ္ဓပဋိပဒံ ၄ ဧကံသပဋိပဒံ နိယျာ-
 နိကပဋိပဒံ ကာရဏပဋိပဒံ သာရပဋိပဒံ မဏှပဋိပဒံ အပစ္စနိကပဋိပဒံ အနု-
 လောမပဋိပဒံ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ န တက္ကဂ္ဂါဟေန ဝါ
 နယဂ္ဂါဟေန ဝါ။ ဧဝံ ဂဟေတွာ ပဋိပန္နော ဟိ ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဥပါသ-
 ကော ဝါ ဥပါသိကာ ဝါ မနုဿဒေဝနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိဟိ ဟာယတိ ပရိဟာယတိ၊

၁-ဧတ္တကော ကာလော ဝိတိဝတ္ထော (သျှာ)	၂-ဌပိတမိဝ မညာမိ (က)
၃-အပဏ္ဏကတံ ပဋိပဒန္တိ (သိ)	၄-အဝိရဒ္ဓပဋိပဒံ (သိ၊ သျှာ၊ က)

အပဏ္ဏကပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ပန တာဟိ သမ္ပတ္တိဟိ န ပရိဟာယတိ။ အတီတေ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပန္နောသု ဒွိသု သတ္တဝါဟောသု ယက္ခဿ ဝစနံ ဂဟေတွာ ဗာလသတ္တဝါဟော သဒ္ဓိံ သတ္တေန အနယဗျသနံ ပတ္တော၊ ယက္ခဿ ဝစနံ အဂ္ဂဟေတွာ “ဥဒကဒိဋ္ဌဌာနေ ဥဒကံ ဆဇ္ဇေဿာမာ”တိ သတ္တကေ သညာ-ပေတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော ပဏ္ဍိတသတ္တဝါဟော ဝိယ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“အပဏ္ဏကံ ဌာနမေကေ၊ ဒုတိယံ အာဟု တတ္တိကာ။
တေဒညာယ မေဓာဝိ၊ တံ ဂဏှေ ယ’ဒပဏ္ဏက””န္တိ။

ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတီတိ ဧတ္ထ ယောနိတိ ခန္ဓကောဌာသဿပိ ကာရဏဿပိ ပဿာဝမဂ္ဂဿပိ နာမံ။ “စတဿော ခေါ ဣမာ သာရိပုတ္တ ယောနိယော”တိအာဒိသု^၂ ဟိ ခန္ဓကောဌာသော ယောနိ နာမ။ “ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ ဖလဿ အဓိဂမာယာ”တိအာဒိသု^၃ ကာရဏံ။ “န စာဟံ ပြာဟူဏံ ပြုမိ၊ ယောနိဇံ မတ္တိသမ္ဘဝ”န္တိ^၄ စ “တမေနံ ကမ္မဇဝါတာ နိဝတ္တိတွာ^၅ ဥဒ္ဓိပပါဒံ အဓောသိရံ သမ္ပရိဝတ္တေတွာ မာတု ယောနိမုခေ သမ္ပဋိ-ပါဒေန္တိ”တိ စ အာဒိသု ပဿာဝမဂ္ဂေါ။ ဣမ ပန ကာရဏံ အဓိပ္ပေတံ။ အာရဒ္ဓါတိ ပဂ္ဂဟိတာ ပရိပုဏ္ဏာ။

အာသဝါနံ ခယာယာတိ ဧတ္ထ အာသဝန္တိတိ အာသဝါ၊ စက္ခုတောပိ။ပ။ မနတောပိ သန္တန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဓမ္မတော ယာဝ ဂေါတြဘု၊ ဩကာသတော ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ သဝန္တိတိ ဝါ အာသဝါ၊ ဧတေ ဓမ္မေ တေဉ္စ ဩကာသံ အန္တောကရိတွာ ပဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ အန္တောကရဏတ္ထော ဟိ အယံ အာကာရော။ စိရပါရိဝါသိယဌေန မဒိရာဒယော အာသဝါ၊ အာသဝါ ဝိယာတိပိ အာသဝါ။ လောကသို့မ္ပိ ဟိ စိရပါရိဝါသိကာ မဒိရာဒယော အာသဝါတိ ဝုစ္စန္တိ၊ ယဒိ စ စိရပါရိဝါသိယဌေန အာသဝါ၊ ဧတေယေဝ ဘဝိတုမရဟန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဣတော ပုဗ္ဗေ အဝိဇ္ဇာ နာဟောသိ”တိအာဒိ^၆။ အာယတံ ဝါ သံသာရဒုက္ခံ သဝန္တိ ပသဝန္တိတိပိ အာသဝါ။ ပုရိမာနိ စေတ္ထ နိဗ္ဗစနာနိ ယတ္ထ ကိလေသာ အာသဝါတိ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထ ယုဇ္ဇန္တိ၊ ပစ္စိမံ ကမ္မေပိ။ န ကေဝလဉ္စ ကမ္မကိလေသာယေဝ အာသဝါ၊ အဝိစ ခေါ နာနပ္ပကာရာ ဥပဒ္ဒဝါပိ။ သုတ္တေသု ဟိ “နာဟံ စန္ဒ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံယေဝ အာသဝါနံ သံဝရာယ

၁-ခု ၅-၁-ပိဓဋ္ဌဇာတကေ၊ ၂-မ ၁-၁၀၅-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၃-၁၈၂-ပိဋ္ဌေ။
၄-မ ၂-၄၁၀၊ ၃-၁-၇၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၅-နိဗ္ဗတ္တိတွာ (သီ) ၆-အံ ၃-၃၄၆-ပိဋ္ဌေ။
အံ-ဋ ၂-၆

ဓမ္မံ ဒေသေမီ”တိ^၁ ဧတ္ထ ဝိဝါဒမူလဘူတာ ကိလေသာ အာသဝါတိ အာဂတာ။

“ယေန ဒေဝုပပတျဿ၊ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ ဝိဟင်္ဂမော။
ယက္ခတ္တံ ယေန ဂစ္ဆေယျံ၊ မနုဿတ္တဉ္စ အဗ္ဗဇေ။
တေ မယံ အာသဝါ ဒီဏာ၊ ဝိဒ္ဓတ္တာ ဝိနဠိကတာ”တိ ၂—

ဧတ္ထ တေဘူမကံ စ ကမ္မံ အဝသေသာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ။ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဃာတာယာ”တိ^၂ ဧတ္ထ ပရူပဝါဒဝိပဋ္ဌိသာရဝဓဇ္ဈာဒယော စေဝ အပါယဒုက္ခဘူတာ စ နာနပ္ပကာရာ ဥပဒ္ဒဝါ။

တေ ပနေတေ အာသဝါ ယတ္ထ ယထာ အာဂတာ၊ တတ္ထ တထာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတေ ဟိ ဝိနယေ တာဝ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဃာတာယာ”တိ ဒွေဓာ အာဂတာ။ သဋ္ဌာယတနေ “တယော-မေ အာဝုသော အာသဝါ ကာမာသဝေါ ဘဝါသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေါ”တိ^၃ တိဓာ အာဂတာ။ အညေသု စ သုတ္တန္တေသု^၄ အဘိဓမ္မေ^၅ စ တေယေဝ ဒိဋ္ဌာ-သဝေန သဟ စတုဓာ အာဂတာ။ နိဗ္ဗေဓိကပရိယာယေန “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ နိရယဂါမိနိယာ၊ အတ္ထိ အာသဝါ တိရစ္ဆာနယောနိဂါမိနိယာ၊ အတ္ထိ အာသဝါ ပေတ္တိဝိသယဂါမိနိယာ၊ အတ္ထိ အာသဝါ မနုဿလောကဂါမိနိယာ၊ အတ္ထိ အာသဝါ ဒေဝလောကဂါမိနိယာ”တိ^၆ ပဉ္စဓာ အာဂတာ။ ကမ္မမေဝ စေတ္ထ အာသဝါတိ ဝုတ္တံ။ ဆက္ကနိပါတေ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ သံဝရာပဟာ-တဗ္ဗာ”တိအာဒိနာ^၇ နယေန ဆဓာ အာဂတာ။ သဗ္ဗာသဝပရိယာယေ^၈ တေယေဝ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗေဟိ သဒ္ဓိ^၉ သတ္တဓာ အာဂတာ။ ဣဓ ပန အဘိဓမ္မနယေန^{၁၀} စတ္တာရေ အာသဝါ အဓိပ္ပေတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဓယာယာတိ ဧတ္ထ ပန အာသဝါနံ သရသဘေဒေါပိ ဒီဏာကာရေဝိ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိပိ “အာသဝက္ခယော”တိ ဝုစ္စတိ။ “ယော အာသဝါနံ ခယော ဝယော ဘေဒေါပရိဘေဒေါ အနိစ္စတာ အန္တရဓာန”န္တိ ဧတ္ထ ဟိ အာသဝါနံ သရသဘေဒေါ “အာသဝက္ခယော”တိ ဝုတ္တော။ “ဇာနတော အဟံ ဘိက္ခဝေ

၁-ဒီ ၃-၁၀၇-ပိဋ္ဌေ။	၂-အံ ၁-၃၄၈-ပိဋ္ဌေ။	၃-ဝိ ၁-၂၄၊ အံ ၁-၉၇-ပိဋ္ဌေသု။
၄-သံ ၂-၄၅၀-၄၅၁-ပိဋ္ဌေသု။		၅-ခု ၈-၁၄၇၊ ခု ၉-၁၁၃-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၆-အဘိ ၁-၂၂၁၊ အဘိ ၂-၃၈၈-ပိဋ္ဌေသု။		၇-အံ ၂-၃၆၂-ပိဋ္ဌေ။
၈-အံ ၂-၃၄၀-ပိဋ္ဌေ။	၉-မ ၁-၉-ပိဋ္ဌေ။	၁၀-အဘိဓမ္မိကနယေန (သိ)

ပဿတော အာသဝါနံ ခယံ ဝဒါမိ”တိ^၁ ဧတ္ထ အာသဝပ္ပဟာနံ အာသဝါနံ အစ္စန္တက္ခယော အသမုပ္ပါဒေါ ဒီဏာကာရော နတ္ထိဘာဝေါ “အာသဝက္ခယော”တိ ဝုတ္တော။

“သေခဿ သိက္ခမာနဿ၊ ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော။
ခယသ္မိံ ပဌမံ ဉာဏံ၊ တတော အညာ အနန္တရာ”တိ ၂—

ဧတ္ထ မဂ္ဂေါ “အာသဝက္ခယော”တိ ဝုတ္တော။ “အာသဝါနံ ခယာ သမဏော ဟောတိ”တိ^၂ ဧတ္ထ ဖလံ။

“ပရဝဇ္ဇာနုပဿိဿ၊ နိစ္စံ ဥဇ္ဈာနသညိနော။
အာသဝါတဿ ဝနန္တိ၊ အာရာ သော အာသဝက္ခယာ”တိ ၃—

ဧတ္ထ နိဗ္ဗာနံ။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ ဖလံ သန္ဓာယ “အာသဝါနံ ခယာယာ”တိ အာဟ၊ အရဟတ္တဖလတ္ထာယာတိ အတ္တော။

ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရေတိ မနစ္ဆဋ္ဌေသု ဣန္ဒြိယေသု ပိဟိတဒ္ဓါရေ။
ဘောဇနော မတ္တညူတိ ဘောဇနသ္မိံ ပမာဏညူ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂ-
ပစ္စဝေက္ခဏမတ္တံ ဇာနာတိ ပဇာနာတိတိ အတ္တော။ ဇာဂရီယံ အနုယုတ္တောတိ
ရတ္ထိန္ဒြိယံ ဆ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ပဉ္စသု ကောဋ္ဌာသေသု ဇာဂရဏဘာဝံ
အနုယုတ္တော၊ ဇာဂရဏေယေဝ ယုတ္တပ္ပယုတ္တောတိ အတ္တော။

ဧဝံ မာတိကံ ဌပေတွာ ဣဒါနိ တမေဝ ဌပိတပဋိပါဋိယာ^၁၊ ဝိဘဇန္တော
ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ စက္ခုနာ ဂူပံ ဒိသွာတိအာဒိနံ
အတ္တော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ ဝိတ္ထာရိတော၊ တထာ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော အာဟာရံ
အာဟာရေတိ နေဝ ဒဝါယာတိအာဒိနံ^၃။ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိတိ ပဉ္စဟိ
နိဝရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ။ နိဝရဏာနိ ဟိ စိတ္တံ အာဝရိတွာ တိဋ္ဌန္တိ၊ တသ္မာ
အာဝရဏီယာ ဓမ္မာတိ ဝုစ္စန္တိ။ သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိတိ သိဟော ဝိယ သေယျံ
ကပ္ပေတိ။ ပါဒေ ပါဒံ အစ္စာဓာယာတိ ဝါမပါဒံ ဒက္ခိဏပါဒေ အတိအာဓာယ။
သမံ ဌပိတေ ဟိ ပါဒေ ဇာဏုကေန ဇာဏုကံ ဂေါပ္ပကေန စ ဂေါပ္ပကံ
သင်္ခါယတိ၊ တတော ဝေဒနာ ဥဋ္ဌဟန္တိ။ တသ္မာ တဿ ဒေါသဿ ပရိဝဇ္ဇနတ္ထံ
ထောက် အတိက္ကမိတွာ သေ ပါဒံ ဌပေတိ^၄။ တေန ဝုတ္တံ “ပါဒေ ပါဒံ
အစ္စာဓာယာ”တိ။

၁-မ ၁-၉၊ သံ ၁-၂၆၇၊ ၃ ၁-၂၆၅-ပိဋေသု။	၂-၃ ၁-၂၃၁-ပိဋေ။
၃-မ ၁-၃၅၃-ပိဋေ။	၅-ဌပိတမာတိကံ ပဋိပါဋိယာ (သိ)
၆-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀-ပိဋေ။	၇-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၉-ပိဋေ။
	၈-ဌပေသိ (က)

သတော သမ္ပဇာနောတိ သတိယာ စေဝ သမ္ပဇညေန စ သမန္တာဂတော။ ကထံ ပနေသ နိဒ္ဒါယန္တော သတော သမ္ပဇာနော နာမ ဟောတိတိ? ပုရိမ-ပွဝတ္တိဝသေန။ အယံ ဟိ စက်မေ စက်မန္တော နိဒ္ဒါယ ဩက္ကမနဘာဝံ ဥတွာ ပဝတ္တမာနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဌပေတွာ မဇ္ဈေ ဝါ ဖလကေ ဝါ နိပန္နော နိဒ္ဒံ ဥပဂန္တာ ပုန ပဗုဇ္ဈမာနော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဌိတဋ္ဌာနေ ဂဏှန္တောယေဝ ပဗုဇ္ဈတိ။ တသ္မာ နိဒ္ဒါယန္တောပိ သတော သမ္ပဇာနော နာမ ဟောတိ။ အယံ တာဝ မူလ-ကမ္မဋ္ဌာနေ နယောဝ။ ပရိဂ္ဂဟကမ္မဋ္ဌာနဝသေနာပိ ပနေသ သတော သမ္ပဇာနော နာမ ဟောတိ။ ကထံ? အယံ ဟိ စက်မန္တော နိဒ္ဒါယ ဩက္ကမနဘာဝံ ဥတွာ ပါသာဏဖလကေ ဝါ မဇ္ဈေ ဝါ ဒက္ခိဏေန ပဿေန နိပဇ္ဇိတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ “အစေတနော ကာယော အစေတနေ မဇ္ဈေ ပတိဋ္ဌိတော၊ အစေတနော မဇ္ဈော အစေတနာယ ပထဝိယာ၊ အစေတနာ ပထဝီ အစေတနေ ဥဒကေ၊ အစေတနံ ဥဒကံ အစေတနေ ဝါတေ၊ အစေတနော ဝါတော အစေတနေ အာကာသေ ပတိဋ္ဌိတော။ တတ္ထ အာကာသမ္ပိ ‘အဟံ ဝါတံ ဥက္ခိပိတွာ’ ဌိတ’န္တိ န ဇာနာတိ၊ ဝါတောပိ ‘အဟံ အာကာသေ ပတိဋ္ဌိတော’တိ န ဇာနာတိ။ တထာ ဝါတော န ဇာနာတိ ‘အဟံ ဥဒကံ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတော’တိ။ ပ။ မဇ္ဈော န ဇာနာတိ ‘အဟံ ကာယံ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတော’တိ၊ ကာယော န ဇာနာတိ ‘အဟံ မဇ္ဈေ ပတိဋ္ဌိတော’တိ။ န ဟိ တေသံ အညမညံ အာဘောဂေါ ဝါ သမန္တာဟာရော ဝါ မနသိကာရော ဝါ စေတနာ ဝါ ပတ္တနာ ဝါ အတ္ထိ”တိ။ တဿ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတော တံ ပစ္စဝေက္ခဏစိတ္တံ ဘဝင်္ဂေ ဩတရတိ။ ဧဝံ နိဒ္ဒါယန္တောပိ သတော သမ္ပဇာနော နာမ ဟောတိတိ။

ဥဋ္ဌာနသညံ မနသိကရိတွာတိ “ဧတ္ထကံ ဌာနံ ဂတေ စန္ဒေ ဝါတာရကာယ ဝါ ဥဋ္ဌဟိဿာမိ”တိ ဥဋ္ဌာနကာလပရိစ္ဆေဒိကံ သညံ မနသိကရိတွာ၊ စိတ္တေ ဌပေတွာတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ကရိတွာ သယိတော ဟိ ယထာပရိစ္ဆိန္နန္တယေဝ ကာလေ ဥဋ္ဌဟတိ။

၇-အတ္တဗျာဓာဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇။ သတ္တမေ အတ္တဗျာဓာဓာယာတိ အတ္တဒုက္ခာယ။ ပရဗျာဓာဓာယာတိ ပရဒုက္ခာယ။ ကာယသုစရိတန္တိအာဒိနိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဒသကုသလကမ္မပထ-ဝသေန အာဂတာနိ၊ ဥပရိ ပန ယာဝ အရဟတ္တာ အဝါရိတာနေဝ။

၈-ဒေဝလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈။ အဋ္ဌမေ အနိယေ ယျာဏာတိ အဇ္ဇာပိဋိတာ ဘဝေယျာယ။ ဟရာယေ-
ယျာဏာတိ လဇ္ဇေယျာယ။ ဇိရန္တေ ယျာဏာတိ ဂူထေ ဝိယ တသ္မိံ ဝစနေ
သဉ္ဇာတဇိရန္တာ ဘဝေယျာယ။ ဣတိ ကိရာတိ ဧတ္ထ ဣတိတိ ပဒသန္နိဗျဉ္ဇန-
သိလိဋ္ဌတာ၊ ကိရာတိ အနုဿဝတ္ထေ နိပါတော။ ဒိဗ္ဗေန ကိရ အာယုနာ
အနိယထာတိ ဧဝမဿ သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗျော။ ပဂေဝ ခေါ ပနာတိ
ပဌမတရံယေဝ။

၉-ပဌမပါပဏိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉။ နဝမေ ပါပဏိကောတိ အာပဏိကော၊ အာပဏံ ဥဿါဇေတွာ ဘဏ္ဍ-
ဝိက္ကာယကဿ^၁ ဝါဏိဇဿေတံ အဓိဝစနံ။ အဘဗ္ဗောတိ အဘာဇနဘူတော၊^၂
န သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာတိတိ ယထာ အဓိဋ္ဌိတံ သုအဓိဋ္ဌိတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ
သယံ အတ္တပစ္စက္ခံ ကရောန္တော နာဓိဋ္ဌာတိ။ ဘတ္ထ ပစ္စုသကာလေ ပဒသဒ္ဓေန
ဥဋ္ဌာယ ဒီပံ ဇာလေတွာ ဘဏ္ဍံ ပဿာရေတွာ အနိသိဒန္တော ပုဗ္ဗဏှသမယံ န
သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာတိ နာမ။ အယံ ဟိ ယံ စောရာ ရတ္ထိံ ဘဏ္ဍံ ဟရိတွာ
“ဣဒံ အမှာကံ ဟတ္ထတော ဝိဿဇ္ဇေဿာမာ”တိ အာပဏံ ဂန္တော အပ္ပေန
အဂ္ဂေန ဒေန္တိ၊ ယမ္ပိ ဗဟုဝေရိနော မနုဿာ ရတ္ထိံ နဂရေ ဝသိတွာ ပါတောဝ
အာပဏံ ဂန္တော ဘဏ္ဍံ ဂဏှန္တိ၊ ယံ ဝါ ပန ဇနပဒံ ဂန္တကာမာ မနုဿာ
ပါတောဝ အာပဏံ ဂန္တော ဘဏ္ဍံ ကိဏှန္တိ၊ တပ္ပစ္စယဿ လာဘဿ
အဿာမိကော ဟောတိ။

အညေသံ ဘောဇနဝေလာယ ပန ဘုဉ္ဇိတုံ အာဂန္တော ပါတောဝ ဘဏ္ဍံ
ပဋိသာမေတွာ သရံ ဂန္တော ဘုဉ္ဇိတွာ နိဒ္ဒါယိတွာ သာယံ ပုန အာပဏံ
အာဂစ္ဆန္တော မဇ္ဈိကသမယံ န သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာတိ နာမ။ သော ဟိ
ယံ စောရာ ပါတောဝ ဝိဿဇ္ဇေတုံ န သမ္မာပုဏိံ သု၊ ဒီဝါကာလေ ပန ပရေသံ
အသဉ္ဇာရက္ခဏေ အာပဏံ ဂန္တော အပ္ပဂ္ဂေန ဒေန္တိ၊ ယဉ္စ ဘောဇနဝေလာယ
ပုညဝန္တော ဣဿရာ “အာပဏတော ဣဒဉ္စိဒဉ္စ လဒ္ဓိံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ပဟိဏိတွာ
အာဟရာပေန္တိ၊ တပ္ပစ္စယဿ လာဘဿ အဿာမိကော ဟောတိ။

ယာဝ ယာမဘေရိနိက္ခမနာ^၃ ပန အန္တောအာပဏေ ဒီပံ ဇာလာပေတွာ
အနိသိဒန္တော သာယနသမယံ န သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာတိ နာမ။ သော ဟိ

၁-ဝိက္ကာယကဿ (က) ၂-အဘဗ္ဗဇနဘူတော (သျှာ) ၃-ယာဝ သာမိနော နိက္ခမနာ (က)

ယံ စောရာ ပါတောပိ ဒိဝါပိ ဝိဿဇ္ဇေတုံ န သမ္မာပုဏိဿ၊ သာယံ ပန အာပဏံ ဂန္ဓာ အပ္ပဋ္ဌေန ဒေန္တိ၊ တပ္ပစ္စယဿ လာဘဿ အဿာမိကော ဟောတိ။

န သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိတိ သက္ကစ္စကိရိယာယ သမာဓိံ န သမာပဇ္ဇတိ။ ဧတ္ထ စ ပါတောဝံ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏေသု ဝတ္တံ ကတွာ သေနာသနံ ပရိသိတွာ ယာဝံ ဘိက္ခာစာရဝေလော၊ တာဝံ သမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ အနိသီဒန္တော ပုဗ္ဗဏှသမယံ န သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ နာမ။ ပစ္စာဘတ္တံ ပန ပိဏ္ဍာပါတပဋိက္ကန္တော ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနံ ပရိသိတွာ ယာဝံ သာယနသမယာ သမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ အနိသီဒန္တော မဇ္ဈိန္ဒြိယသမယံ န သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ နာမ။ သာယံ ပန စေတိယံ ဝဋ်တွာ ထေရူပဋ္ဌာနံ ကတွာ သေနာသနံ ပရိသိတွာ ပဌမယာမံ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ အနိသီဒန္တော သာယနသမယံ န သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ နာမ။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေနဝ ဝေဒိတဗျော။ အပိစေတ္ထ “သမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ”တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ သမာပတ္တိယာ အသတိ ဝိပဿနာပိ ဝဋ်တိ၊ သမာဓိနိမိတ္တန္တိ စ သမာဓိအာရမ္မဏမ္ပိ ဝဋ်တိယေဝ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “သမာဓိပိ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓာရမ္မဏမ္ပိ သမာဓိနိမိတ္တ”န္တိ။

၁၀-ဒုတိယပါပဏိကသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၀။ ဒသမေ စက္ခုမာတိ ပညာစက္ခုနာ စက္ခုမာ ဟောတိ။ ဝိရုဇ္ဈေတိ ဝိသိဋ္ဌရုဇ္ဈေ ဥတ္တမရုဇ္ဈေ ဉာဏသမ္ပယုတ္တေန ဝိရိယေန သမန္တာဂတော။ နိဿယသမ္ပန္နောတိ အဝဿယသမ္ပန္နော ပတိဋ္ဌာနသမ္ပန္နော။ ပဏိယန္တိ ဝိက္ကာယိကဘဏ္ဍံ။ ဧတ္တကံ မူလံ ဘဝိဿတိ ဧတ္တကော ဥဒယောတိ တသ္မိံ “ဧဝံ ကိတံ ဧဝံ ဝိက္ကယမာန”န္တိ ၂ဝုတ္တပဏိယေ ယေန ကယေန တံ ကိတံ၊ တံ ကယသင်္ခါတံ ၂ မူလံ ဧတ္တကံ ဘဝိဿတိ။ ယော စ တသ္မိံ ဝိက္ကယမာနေ ဝိက္ကယော၊ တသ္မိံ ဝိက္ကယေ ဧတ္တကော ဥဒယော ဘဝိဿတိ၊ ဧတ္တိကာ ဝဇီတိ အတ္ထော။

ကုသလော ဟောတိ ပဏိယံ ကေတုဉ္စ ဝိက္ခေတုဉ္စာတိ သုလဘဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ကိဏန္တော ဒုလ္လဘဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ဝိက္ကိဏန္တော စ ဧတ္ထ ကုသလော နာမ ဟောတိ၊ ဒသဂုဏမ္ပိ ဝိသတိဂုဏမ္ပိ လာဘံ လာဘတိ။

၁-သမာဓာရမ္မဏောပိ ဓမ္မော (က) ၂-၂-ဝုတ္တံ ပါပဏိယေန ကယေန တံ တံ ကိတသင်္ခါတံ (က)

အစုတိ ဣဿရာ ဗဟုနာ နိက္ခိတ္တဓနေန သမန္ဓာဂတာ။ မဟဒ္ဓနာတိ ဝဠုနကဝသေန မဟဒ္ဓနာ။ မဟာဘောဂါတိ ဥပဘောဂပရိဘောဂဘဏ္ဍေန မဟာဘောဂါ။ ပဋိဗလောတိ ကာယဗလေန စေဝ ဉာဏဗလေန စ သမန္ဓာဂတတ္တာ သမတ္ထော။ အမှာကဉ္စ ကာလေန ကာလံ အနုပ္ပဒါတုန္တိ အမှာကဉ္စ ဂဟိတနေမူလိကံဝဓိ^၁ ကာလေန ကာလံ အနုပ္ပဒါတုံ။ နိပတန္တိတိ နိမန္တေန္တိ။ နိပါတေန္တိတိပါ ပါဌော၊ အယမေဝ အတ္ထော။

ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယာတိ ကုသလဓမ္မာနံ သမ္ပာဒနတ္ထာယ ပဋိလာဘတ္ထာယ။ ထာမဝါတိ ဉာဏထာမေန သမန္ဓာဂတော။ ဒဋ္ဌပရက္ကမောတိ ထိရေန ဉာဏပရက္ကမေန သမန္ဓာဂတော။ အနိက္ခိတ္တရုဇ္ဈေတိ “အဂ္ဂမဂ္ဂံ အပါပုဏိတွာ ဣမံ ဝီရိယဓုရံ န ဌပေဿာမီ”တိ ဧဝံ အဋ္ဌပိတဓုရော။

ဗဟုဿုတာတိ ဧကနိကာယာဒိဝသေန ဗဟု ဗုဒ္ဓဝစနံ သုတံ ဧတေသန္တိ ဗဟုဿုတာ။ အာဂတာဂမာတိ ဧကော နိကာယော ဧကော အာဂမော နာမ၊ ဒွေ နိကာယာ ဒွေ အာဂမာ နာမ၊ ပဉ္စ နိကာယာ ပဉ္စ အာဂမာ နာမ၊ ဧတေသု အာဂမေသု ယေသံ ဧကောပိ အာဂမော အာဂတော ပဂုဏော ပဝတ္တိတော၊ တေ အာဂတာဂမာ နာမ။ ဓမ္မဇ္ဈေတိ သုတ္တန္တပိဋကဓရာ။ ဝိနယဇ္ဈေတိ ဝိနယပိဋကဓရာ။ မာတိကာဇ္ဈေတိ ဒွေမာတိကာဓရာ။ ပရိပုစ္ဆတိ အတ္တာနတ္ထံ ကာရဏာကာရဏံ ပုစ္ဆတိ။ ပရိပဉ္စတိ “ဣမံ နာမ ပုစ္ဆိဿာမီ”တိ အညာတိ တုလေတိ ပရိဂ္ဂဟာတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ဣမသ္မိ^၂ ပန သုတ္တေ ပဌမံ ပညာ အာဂတာ၊ ပစ္ဆာ ဝီရိယဉ္စ ကလျာဏမိတ္တသေဝနာ စ။ တတ္ထ ပဌမံ အရဟတ္တံ ပတွာ ပစ္ဆာ ဝီရိယံ ကတွာ ကလျာဏမိတ္တာ သေဝိတဗ္ဗာတိ န ဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဒေသနာယ နာမ ဟေဋ္ဌိမေန ဝါ ပရိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ ဥပရိမေန ဝါ ဒွိဟိဝိ ဝါ ကောဋိဟိ။ ဣဓ ပန ဥပရိမေန ပရိစ္ဆေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မာ ကထေန္တေန ပဌမံ ကလျာဏမိတ္တဥပနိဿယံ ဒေသေတွာ မဇ္ဈေ ဝီရိယံ ဒေသေတွာ ပစ္ဆာ အရဟတ္တံ ကထေတဗ္ဗန္တိ။

ရထကာရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ ၁-သမိဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ တတိယဿ ပဌမေ ဈာနဗ္ဗသံ ပဌမံ ဖုသတိ၊ ပစ္စာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သတ္တိကရောတိတိ ကာယသက္ခိ။ ဒိဋ္ဌန္တံ ပတ္တောတိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။ သဒ္ဓဟန္တော ဝိမုတ္တောတိ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ခမတိတိ ရုစ္စတိ။ အဘိက္ကန္တတရောတိ အတိ- သုန္ဒရတရော။ ပဏီတတရောတိ အတိပဏီတတရော။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိဘိသမိဒ္ဓတ္ထေရဿ^၁ ကိရ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဓုရံ အဟောသိ၊ သေသာနိ စတ္တာရိ သဟဇာတိန္ဒြိယာနိ တဿေဝ ပရိဝါရာနိ အဟေသုံ။ ဣတိ ထေရော အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓမဂ္ဂံ ကထေန္တော ဝေမာဟ။ မဟာကောဠိက- ထေရဿ ပန အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ သမာဓိန္ဒြိယံ ဓုရံ အဟောသိ၊ သေသာနိ စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိ တဿေဝ ပရိဝါရာနိ အဟေသုံ။ တသ္မာသောပိ သမာဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တန္တိ ကထေန္တော အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓမဂ္ဂမေဝ ကထေသိ။ သာရိပုတ္တ- ထေရဿ ပန အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ ပညိန္ဒြိယံ ဓုရံ အဟောသိ။ သေသာနိ စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိ တဿေဝ ပရိဝါရာနိ အဟေသုံ။ တသ္မာ သောပိ ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တန္တိ ကထေန္တော အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓမဂ္ဂမေဝ ကထေသိ။

န ခွေတ္တာတိ န ခေါ ဧတ္ထ။ ဧကံသေန ဗျာကာတုန္တိ ဧကန္တေန ဗျာကရိတုံ။ အရဟတ္တာယ ပဋိပန္နောတိ အရဟတ္တမဂ္ဂသမဂ္ဂိ^၂ ဒဿေတိ။ ဝေမေတသ္မိ^၃ သုတ္တေ တိဟိပိ ထေရေဟိ အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓမဂ္ဂေါ ကထိတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပန ဘုဗ္ဗန္တရေနေဝ ကထေသိ။

၂-ဂိလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂။ ဒုတိယေ သပ္ပာယာနီတိ ဟိတာနိ ဝုဒ္ဓိကရာနိ။ ပတိဂ္ဂပန္တိ အနုစ္စဝိကံ။ နေဝ ဝုဋ္ဌာတိ တဗ္ဗာ အာဗာဓာတိ ဣမိနာ အတေကိစ္ဆေန ဝါတာပမာရာ- ဒိနာ၊^၁ ရောဂေန သမန္တာဂတော နိဋ္ဌပတ္တဂိလ္လာနော^၂ ကထိတော။ ဝုဋ္ဌာတိ တဗ္ဗာ အာဗာဓာတိ ဣမိနာ ခိပိတကကစ္ဆုတိဏပုပ္ဖကဇရာဒိဘေဒေါ အပ္ပ- မတ္တကအာဗာဓော ကထိတော။ လဘန္တော သပ္ပာယာနိ ဘောဇနာနိ နော အလဘန္တောတိ ဣမိနာ ပန ယေသံ ပဋိဇဂ္ဂနေန ဖာသုကံ ဟောတိ၊ သဗ္ဗေပိ တေ အာဗာဓာ ကထိတာ။ ဧတ္ထ စ ပတိဂ္ဂပေါ ဥပဋ္ဌာကော နာမ ဂိလ္လာန- ပဋ္ဌာကအင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတော ပဏ္ဍိတော ဒက္ခော အနုလသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဂိလ္လာနပဋ္ဌာကော အနုညာတောတိ ဘိက္ခုသံသေန ဒါတဗ္ဗောတိ အနုညာ- တော။ တသ္မိ^၃ ဟိ ဂိလ္လာနေ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ယာပေတုံ အသက္ခောန္တေ

၁-သမိဒ္ဓတ္ထေရဿ (သီ၊ သျှာ) ၂-ဝါတာပသ္မာရာဒိနာ (သီ၊ သျှာ) ၃-နိဋ္ဌပတ္တဂိလ္လာနော (သီ)

ဘိက္ခုသံဃေန တဿ ဘိက္ခုနော ဧကော ဘိက္ခု စ သာမဏေရော စ “ဣမံ ပဋိဇ္ဇေတိ”တိ အပလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗာ။ ယာဝ ပန တေ တံ ပဋိဇ္ဇေန္တိ၊ တာဝ ဂိလာနဿ စ တေသဉ္စ ခြိန္တိ ယေနတ္ထော၊ သဗ္ဗံ ဘိက္ခုသံဃဿေဝ ဘာရော။

အညေပိ ဂိလာနာ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာတိ ဣတရေပိ ဒွေ ဂိလာနာ ဥပဋ္ဌာပေ-
တဗ္ဗာ။ ကိံ ကာရဏာ? ယောပိ ဟိ နိဋ္ဌပတ္တဂိလာနော၊ သော အနုပဋိယ-
မာနော “သစေ မံ ပဋိဇ္ဇေယျ၊ ဖာသုကံ မေ” ဘဝေယျ။ န ခေါ ပန မံ
ပဋိဇ္ဇေန္တိ”တိ မနောပဒေါသံ ကတွာ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တေယျ။ ပဋိဇ္ဇဂ္ဂိယမာနဿ
ပနဿ ဧဝံ ဟောတိ “ဘိက္ခုသံဃေန ယံ ကာတဗ္ဗံ၊ တံ ကတံ။ မယံ
ပန ကမ္မဝိပါကော ဤဒိသော”တိ။ သော ဘိက္ခုသံဃေ မေတ္တံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတွာ
သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ ယော ပန အပ္ပမတ္တကေန ဗျာဓိနာ သမန္တာဂတော
လဘန္တောပိ အလဘန္တောပိ ဝုဋ္ဌာတိယေဝ၊ တဿ ဝိနာပိ ဘေသဇ္ဇေန
ဝူပသမနဗျာဓိ ဘေသဇ္ဇေ ကတေ ဒိပ္ပတရံ ဝူပသမ္ပတိ။ သော တတော
ဗုဒ္ဓဝစနံ ဝါ ဥဂ္ဂဏိတုံ သက္ခိဿတိ၊ သမဏဓမ္မံ ဝါ ကာတုံ သက္ခိဿတိ။
ဣမိနာ ကာရဏေန “အညေပိ ဂိလာနာ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ။

နေဝ ဩက္ခမတိတိ နေဝ ပဝိသတိ။ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တန္တိ
ကုသလေသု ဓမ္မေသု မဂ္ဂနိယာမသင်္ခါတံ သမ္ပတ္တံ။ ဣမိနာ ပဒပရမော ပုဂ္ဂလော
ကထိတော။ ဒုတိယဝါရေန ဥပ္ပဋိတညူ ဂဟိတော သာသနေ နာလကတ္ထေရ-
သဒိသော ဗုဒ္ဓန္တရေ ဧကဝါရံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ ဩဝါဒံ လဘိတွာ ပဋိဝိဒ္ဓ-
ပစ္စေကဗောဓိဉာဏော စ။ တတိယဝါရေန ဝိပဋ္ဌိတညူ ပုဂ္ဂလော ကထိတော၊
နေယျော ပန တန္တိဿိတောဝံ ဟောတိ။

ဓမ္မဒေသနာ အနုညာတာတိ မာသဿ အဋ္ဌ ဝါရေ ဓမ္မကထာ အနုညာ-
တာ။ အညေသမ္ပိ ဓမ္မော ဒေသေတဗ္ဗောတိ ဣတရေသမ္ပိ ဓမ္မော ကထေတဗ္ဗော။
ကိံ ကာရဏာ? ပဒပရမဿ ဟိ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဓမ္မံ ပဋိဝိဇ္ဇိတုံ
အသက္ကောန္တဿာပိ အနာဂတေ ပစ္စယော ဘဝိဿတိ။ ယော ပန တထာ-
ဂတဿ ရူပဒဿနံ လဘန္တောပိ အလဘန္တောပိ ဓမ္မဝိနယဉ္စ သဝနာယ
လဘန္တောပိ အလဘန္တောပိ ဓမ္မံ အဘိသမေတိ၊ သော အလဘန္တော တာဝ
အဘိသမေတိ။ လဘန္တော ပန ဒိပ္ပမေဝ အဘိသမေဿတိတိ ဣမိနာ

ကာရဏေန တေသံ ဓမ္မော ဒေသေတဗ္ဗော။ တတိယဿ ပန ပုနပ္ပုနံ
ဒေသေတဗ္ဗော။

၃-သင်္ခါရသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၃။ တတိယေ သဗျာဓဇ္ဈန္တိ သဒုက္ခံ။ ကာယသင်္ခါရန္တိ ကာယဒွါရေ
စေတနာရာသိ။ အဘိသင်္ခရေတိတိ အာယူဟတိ ရာသိ။ ကရေတိ ပိဏ္ဍံ
ကရေတိ။ ဝစီမနောဒွါရေသုပ္ပဇေဝနယော။ သဗျာဓဇ္ဈံ လောကန္တိ သဒုက္ခံ
လောကံ။ သဗျာဓဇ္ဈာ ဖဿာ ဖုသန္တိတိ သဒုက္ခာ ဝိပါကဖဿာ ဖုသန္တိ။
သဗျာဓဇ္ဈံ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိတိ သဒုက္ခံ ဝိပါကဝေဒနံ ဝေဒိယတိ။ သာဗာဓိ
နိရဿာဒန္တိ အတ္ထော။ သေယျထာပိ သတ္တာ နေရယိကာတိ ယထာ နိရယေ
နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ ဧကန္တဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယန္တိ။ ဧဝံ ဝေဒိယတိတိ အတ္ထော။ ကိံ
ပန တတ္ထ ဥပေက္ခာဝေဒနာ နတ္ထိတိ? အတ္ထိ။ ဒုက္ခဝေဒနာယ ပန ဗလဝဘာဝေန
သာ အဗ္ဗောဟာရိကဋ္ဌာနေ ဌိတာ။ ဣတိ နိရယောဝ နိရယဿ ဥပမံ ကတွာ
အာဟဇ္ဇော။ တတြ ပဋိဘာဂဥပမာ နာမ ကိရ ဒေသာ။

သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏှာတိ ဣဓာပိ ဒေဝလောကောဝ ဒေဝ-
လောကဿ ဥပမံ ကတွာ အာဟဇ္ဇော။ ယသ္မာ ပန ဟေဋ္ဌိမေသု မြဟ္မ-
လောကေသု သပ္ပိတိကဇ္ဈာနဝိပါကော ဝတ္တတိ။ သုဘကိဏှေသု နိပ္ပိတိကော
ဧကန္တသုခေါဝ၊ တသ္မာ တေ အဂ္ဂဟေတွာ သုဘကိဏှာဝ ကထိတာ။ ဣတိ
အယမ္ပိ တတြ ပဋိဘာဂဥပမာ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝေါကိဏှသုခဒုက္ခန္တိ ဝေါမိဿကသုခဒုက္ခံ။ သေယျထာပိ မနုဿာတိ
မနုဿာနံ ဟိ ကာလေန သုခံ ဟောတိ ကာလေန ဒုက္ခံ။ ဧကေစ္စ ဝ ဒေဝါတိ
ကာမာဝစရဒေဝါ။ တေသမ္ပိ ကာလေန သုခံ ဟောတိ ကာလေန ဒုက္ခံ။ တေသံ
ဟိ ဟိနတရာနံ မဟေသက္ခတရာ ဒေဝတာ ဒိဿာ အာသနာ ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ
ဟောတိ။ မဂ္ဂါ ဥက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ပါရတဝတ္ထံ အပနေတဗ္ဗံ၊ အဗ္ဗလိကမ္ပံ
ကာတဗ္ဗန္တိ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဒုက္ခံ နာမ ဟောတိ။ ဧကေစ္စ ဝ ဝိနိပါတိကာတိ
ဝေမာနိကပေတာ။ တေ ဟိ ကာလေန သမ္ပတ္တိံ အနဘဝန္တိ ကာလေန
ကမ္ပန္တိ ဝေါကိဏှသုခဒုက္ခာဝ ဟောန္တိ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ တိဏိ သုစရိတာနိ
လောကိယလောကုတ္တရမိဿကာနိ ကထိတာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၄-ဗဟုကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ စတုတ္ထေ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာတိ တယော အာစရိယ-
ပုဂ္ဂလာ။ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာရာတိ အန္တေဝါသိကပုဂ္ဂလဿ ဗဟူပကာရာ။
ဗုဒ္ဓန္တိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓံ။ သရဏံ ဂတော ဟောတီတိ အဝဿယံ ဂတော ဟောတီ။
ဓမ္မန္တိ သတန္တိကံ နဝလောကုတ္တရဓမ္မံ။ သံဃန္တိ အဋ္ဌအရိယပုဂ္ဂလသမူဟံ။
ဣဒဉ္စ ပန သရဏဂမနံ အဂ္ဂဟိတသရဏပုဗ္ဗဿ အကတာဘိနိဝေသဿ
ဝသေန ဝုတ္တံ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သရဏဒါယကော သောတာပတ္တိမဂ္ဂ-
သမ္မာပကော အရဟတ္တမဂ္ဂသမ္မာပကောတိ တယော အာစရိယာ ဗဟုကာရာတိ
အာဂတာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒါယကော ဗုဒ္ဓဝစနဒါယကော ကမ္မဝါစာစရိယော သက-
ဒါဂါမိမဂ္ဂသမ္မာပကော အနာဂါမိမဂ္ဂသမ္မာပကောတိ ဣမေ အာစရိယာ န
အာဂတာ၊ ကိံ ဧတေ န ဗဟုကာရာတိ? နော န ဗဟုကာရာ၊ အယံ ပန
ဒေသနာ ဒုဝိဓေန ပရိစ္ဆိန္နာ။ တဿှာ သဗ္ဗေပေတေ ဗဟုကာရာ။ တေသု
သရဏဂမနသ္မိံယေဝ အကတာဘိနိဝေသော ဝဇ္ဇတိ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ-
ကသိဏပရိကမ္မဝိပဿနာဉာဏာနိ ပန ပဌမမဂ္ဂသန္နိဿိတာနိ ဟောန္တိ၊ ဥပရိ ဒွေ
မဂ္ဂါ စ ဖလာနိ စ အရဟတ္တမဂ္ဂသန္နိဿိတာနိတိ ဝေဒိတဗျာနိ။

ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေနာတိ ဣမိနာ အန္တေဝါသိကပုဂ္ဂလေန။ န သုပ္ပတိကာရံ
ဝဒါမီတိ ပတိကာရံ ကာတုံ န သုကရန္တိ ဝဒါမိ။ အဘိဝါဒနာဒိသု အနေက-
သတဝါရံ အနေကသဟဿဝါရမ္ပိ ဟိ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန နိပတိတွာ ဝန္တန္တော
အာသနာ ဝုဋ္ဌာယ ပစ္စုဂ္ဂန္တန္တော ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌက္ခဏေ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏန္တော အနုစ္ဆင်္ဂကံ
သာမီစိကမ္ပံ ကရောန္တော ဒိဝသေ ဒိဝသေ စိဝရသတံ စိဝရသဟဿံ ပိဏ္ဏ-
ပါတသတံ ပိဏ္ဏပါတသဟဿံ ဒေမာနော စက္ကဝါဠပရိယန္တေန သဗ္ဗရတနမယံ
အာဝါသံ ကရောန္တော သပ္ပိနဝနိတာဒိနာနပ္ပကာရံ ဘောသဇ္ဇံ အနုပ္ပဒဇ္ဇ-
မာနော၊ နေဝ သက္ကောတိ အာစရိယေန ကတဿ ပတိကာရံ နာမ ကာတုန္တိ
ဝေမတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

၅-ဝဇီရူပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅။ ပိဉ္စမေ အရူပမစိတ္တောတိ ပုရာဏဝဏသဒိသစိတ္တော။ ဝိဇ္ဇူပမ-
စိတ္တောတိ ဣတ္ထရကာလောဘာသနေန ဝိဇ္ဇုသဒိသစိတ္တော။ ဝဇီရူပမစိတ္တောတိ

ကိလေသာနံ မူလသုဘကရဏသမတ္တတာယ ဝဇီရေန သဒိသစိတ္တော။ အဘိ-
သဇ္ဇတီတိ လဂတိ^၁။ ကုပ္ပတီတိ ကောပဝသေန ကုပ္ပတိ။ ဗျာပဇ္ဇတီတိ ပကတိ-
ဘာဝံ ပဇဟတိ၊ ပူတိကော ဟောတိ။ ပတိတ္ထိယတီတိ ထိနဘာဝံ ထဒ္ဒဘာဝံ
အာပဇ္ဇတိ။ ကောပန္နိ ဒုဗ္ဗလကောဓံ။ ဒေါသန္နိ ဒုဿနဝသေန တတော
ဗလဝဘရံ။ အပ္ပစ္စယန္တိ အဘုဋ္ဌာကာရံ ဒေါမနဿံ။ ဒုဋ္ဌာရုကောတိ^၂ ပုရာဏ-
ဝဏော။ ကဋ္ဌေနာတိ ဒဏ္ဍကကောဋိယာ။ ကဋ္ဌလေနာတိ^၃ ကပါလေန။
အာသဝံ ဒေတီတိ အပရာပရံ သဝတိ။ ပုရာဏဝဏော ဟိ အတ္တနော
ဓမ္မတာယေဝ ပုဗ္ဗံ လောဟိတံ ယူသန္တိ ဣမာနိ တိဏိ သဝတိ၊ သဋ္ဌိတော ပန
တာနိ အဓိကတရံ သဝတိ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ဣဒံ ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ—ဒုဋ္ဌာရုကော ဝိယ ဟိ
ကောနေပုဂ္ဂလော^၄၊ တဿ အတ္တနော ဓမ္မတာယ သဝနံ ဝိယ ကောနေဿပိ
အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဥဒ္ဓါမာတဿ ဝိယ စဏ္ဍိကတဿ စရဏံ၊ ကဋ္ဌေန
ဝါ ကဋ္ဌလာယ ဝါ သန္ဓနံ ဝိယ အပ္ပမတ္တံ ဝစနံ၊ ဘိယျောသော မတ္တာယ
သဝနံ ဝိယ “မာဒိသံ နာမ ဒေ ဧဝံ ဝဒတိ”တိ^၅ ဘိယျောသော မတ္တာယ
ဥဒ္ဓါမာယနဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ရတ္တန္တကာရတိမိဿယန္တိ ရတ္တိံ စက္ခုဝိညာဏုပ္ပတ္တိနိဝါရဏေန အန္ဓဘာဝ-
ကရဏေ ဗဟလတမေ။ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယာတိ ဝိဇ္ဇုပ္ပတ္တိက္ခဏေ^၆။ ဣဓာပိ ဣဒံ
ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ—စက္ခုမာ ပုရိသော ဝိယ ဟိ ယောဂါဝစရော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
အန္ဓကာရံ^၇ ဝိယ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝဇ္ဇာ ကိလေသာ၊ ဝိဇ္ဇုသဉ္ဇရဏံ ဝိယ
သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏဿ ဥပ္ပတ္တိကာလော၊ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ စက္ခုမတော
ပုရိသဿ သမန္တာ ရူပဒဿနံ ဝိယ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ နိဗ္ဗာနဒဿနံ၊ ပုန
အန္ဓကာရာဝတ္ထရဏံ ဝိယ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဝဇ္ဇာ ကိလေသာ၊ ပုန ဝိဇ္ဇုသဉ္ဇရဏံ
ဝိယ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဉာဏဿ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ စက္ခုမတော ပုရိသဿ
သမန္တာ ရူပဒဿနံ ဝိယ သကဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ နိဗ္ဗာနဒဿနံ၊ ပုန အန္ဓကာရာ-
ဝတ္ထရဏံ ဝိယ အနာဂါမိမဂ္ဂဝဇ္ဇာ ကိလေသာ၊ ပုန ဝိဇ္ဇုသဉ္ဇရဏံ ဝိယ
အနာဂါမိမဂ္ဂဉာဏဿ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ စက္ခုမတော ပုရိသဿ
သမန္တာ ရူပဒဿနံ ဝိယ အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ နိဗ္ဗာနဒဿနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-သဂ္ဂတိ (သီ)	၂-ဒုဋ္ဌာရုကာတိ (သီ)	၃-ကဋ္ဌလာယ (ပါဠိယံ)
၄-ကောနေဗဟုလော ပုဂ္ဂလော (သီ)		၅-ဧဝံ ဝဒတိ ဧဝံ ဝဒတီတိ (က)
၆-ဝိဇ္ဇုပ္ပတ္တိက္ခဏေ (သီ၊ သျာ)		၇-အန္ဓကာရာ (က)

ဝဇီရူပမဓိတ္တတာယမိ ဣဒံ ဩပမ္ပသံသန္တနံ—ဝဇီရံ ဝိယ ဟိ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မဏိဂဏ္ဍိပါသာဏဂဏ္ဍိ ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇာ ကိလေသာ၊ ဝဇီရဿ^၁ မဏိဂဏ္ဍိမ္မိ ဝါ ပါသာဏဂဏ္ဍိမ္မိ ဝါ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ အဂမနဘာဝဿ နတ္ထိတာ ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏေန အစ္ဆေဇ္ဇာနံ^၂ ကိလေသာနံ နတ္ထိဘာဝေါ၊ ဝဇီရေန နိဗ္ဗိဒ္ဓဝေဿ ပုန အပတိပူရဏံ ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဆိန္ဒာနံ ကိလေသာနံ ပုန အနုပ္ပါဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

၆-သေဝိတဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ သေဝိတဗ္ဗောတိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော။ ဘဇိတဗ္ဗောတိ အလ္လိယိတဗ္ဗော။ ပယိရူပါသိတဗ္ဗောတိ သန္တိကေ နိသီဒနဝသေန ပုနပ္ပုနံ ဥပါသိတဗ္ဗော။ သက္ကတွာ ဂရုံ ကတွာတိ သက္ကာရဇ္ဈေဝ ဂရုကာရဇ္ဈ ကတွာ။ ဟိနော ဟောတိ သီလေနာတိအာဒိသု ဥပါဒါယုပါဒါယ ဟိနတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယော ဟိ ပဉ္စ သီလာနိ ရက္ခတိ၊ သော ဒသ သီလာနိ ရက္ခန္တေန န သေဝိတဗ္ဗော။ ယော ဒသ သီလာနိ ရက္ခတိ၊ သော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ရက္ခန္တေန န သေဝိတဗ္ဗော။ အညတြ အနုဒ္ဒယာ အညတြ အနုကမ္မာတိ ဌပေတွာ အနုဒ္ဒယဉ္စ အနုကမ္မဉ္စ။ အတ္တနော အတ္တာယေဝ ဟိ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော၊ အနုဒ္ဒယာနုကမ္မာဝသေန ပန တံ ဥပသင်္ကမိတုံ ဝဇ္ဇတိ။

သီလသာမညဂတာနံ သတန္တိ သီလေန သမာနဘာဝံ ဂတာနံ သန္တာနံ။ သီလကထာ စ နော ဘဝိဿတိတိ ဧဝံ သမာနသီလာနံ အမှာကံ သီလမေဝ အာရဗ္ဘ ကထာ ဘဝိဿတိ။ သာ စ နော ပဝတ္တိနိ ဘဝိဿတိတိ သာ စ အမှာကံ ကထာ ဒိဝသမ္ပိ ကထေန္တာနံ ပဝတ္တိဿတိ န ပဋိဟညိဿတိ။ သာ စ နော ဖာသု ဘဝိဿတိတိ သာ စ ဒိဝသမ္ပိ ပဝတ္တမာနာ သီလကထာ အမှာကံ ဖာသုဝိဟာရော သုခဝိဟာရော ဘဝိဿတိ။ သမာဓိပညာကထာသုဝိ ဧသေဝ နယော။

သီလက္ခန္ဓန္တိ သီလရာသိ။ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာဒီတိ ဧတ္ထ သီလဿ အသပ္ပါယေ အနုပကာရဓမ္မေ ဝဇ္ဇေတွာ သပ္ပါယေ ဥပကာရဓမ္မေ သေဝန္တော တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ သီလက္ခန္ဓံ ပညာယ အနုဂ္ဂဏှာတိ နာမ။ သမာဓိပညာက္ခန္ဓေသုဝိ ဧသေဝ နယော။ နိဟိယတိတိ အတ္တနော ဟိနတရံ ပုဂ္ဂလံ သေဝန္တော ခါရပရိဿာဝနေ အာသိတ္တဥဒကံ ဝိယ သတတံ သမိတံ ဟာယတိ ပရိဟာယတိ။ ဣလျသေဝီတိ အတ္တနာ သမာနသေဝီ။ သေဋ္ဌမုပနမန္တိ

သေဋ္ဌံ ပုဂ္ဂလံ ဩဏမန္တော^၁။ ဥဒေတိ ခိပ္ပန္တိ ခိပ္ပမေဝ ဝဓုတိ။ တသ္မာ အတ္တနော ဥတ္တရိ^၂ ဘဇေထာဘိ ယသ္မာ သေဋ္ဌံ ပုဂ္ဂလံ ဥပနမန္တော ဥဒေတိ ခိပ္ပံ၊ တသ္မာ အတ္တနော ဥတ္တရိတရံ^၃ ဝိသိဋ္ဌတရံ ဘဇေထ။

၇-ဇိရုန္တိတဗ္ဗသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၇။ သတ္တမေ ဇိရုန္တိတဗ္ဗောတိ ဂူထံ ဝိယ ဇိရုန္တိတဗ္ဗော။ အထ ခေါ နန္တိ အထ ခေါ အဿ။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါတိ ကထာသဒ္ဓေါ။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ဂူထကူပေါ ဝိယ ဒုဿီလျံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဂူထကူပေ ပတိတွာ ဌိတော ဓမ္မနိ- အဟိ ဝိယ ဒုဿီလပုဂ္ဂလော။ ဂူထကူပတော ဥဒ္ဓရိယမာနေန တေန အဟိနာ^၄ ပုရိသဿ သရိရံ အာရုဋ္ဌေနာပိ အဒဋ္ဌဘာဝေါဝိယ ဒုဿီလံ သေဝမာနဿာပိ တဿ ကိရိယာယ အကရဏဘာဝေါ။ သရိရံ ဂူထေန မက္ခေတွာ အဟိနာ ဂတကာလော ဝိယ ဒုဿီလံ သေဝမာနဿ ပါပကိတ္တိသဒ္ဓအဗ္ဘုဂ္ဂမနကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တိန္ဒြါကာလာတန္တိ တိန္ဒြါကရုက္ခအလာတံ။ ဘိယျောသော မတ္တာယ စိန္တိဋ္ဌာယတိတိ တံ ဟိ ဈာယမာနံ ပကတိယာပိ ပပဋိကာယော မုဉ္ဇန္တိ စိန္တိဋ္ဌာတိ “စိဋ္ဌိစိဋ္ဌာ”တိ သဒ္ဓံ ကရေတိ၊ သန္တိတံ ပန အဓိမတ္တံ ကရေတိတိ အတ္ထော။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧဝမေဝံ ကောဓနော အတ္တနော ဓမ္မတာယပိ ဥဒ္ဓတော စဏ္ဍိကတော ဟုတွာ စရတိ၊ အပ္ပမတ္တကံ ပန ဝစနံ သုတကာလော^၅ “မာဒိသံ နာမ ဧဝံ ဝဒတိဧဝံ ဝဒတိ”တိ အတိရေကတရံ ဥဒ္ဓတော စဏ္ဍိကတော ဟုတွာ စရတိ။ ဂူထကူပေါတိ ဂူထပုဏ္ဏကူပေါ၊ ဂူထရာသိယေဝ ဝါ။ ဩပဗ္ဗ- သံသန္တနံ ပနေတ္ထ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ဧဝူပေါ ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈိ- ပေက္ခိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗောတိ ယသ္မာ ကောဓနော အတိသေဝိယမာနော အတိဥပသင်္ကမိယမာနောပိ ကုဇ္ဈတိယေဝ၊ “ကိ” ဣမိနာ”တိ ပဋိက္ခမန္တေပိ^၆ ကုဇ္ဈတိယေဝ။ တသ္မာ ပလာလဂ္ဂိ ဝိယ အဇ္ဈိပေက္ခိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ^၇ ယော ဟိ ပလာလဂ္ဂိ အတိဥပသင်္ကမိတွာ တပ္ပတိ၊ တဿ သရိရံ ဈာယတိ။ ယော အတိပဋိက္ခမိတွာ တပ္ပတိ၊ တဿ သီတံ န ဝုပသမ္ပတိ။ အနုပသင်္ကမိတွာ အပဋိက္ခမိတွာ ပန မဇ္ဈတ္တဘာဝေန တပ္ပန္နဿ သီတံ ဝုပသမ္ပတိ၊ တသ္မာ ပလာလဂ္ဂိ ဝိယ ကောဓနော ပုဂ္ဂလော

၁-ဩဏမန္တော ပဏမန္တော (သီ)၊ ဥပနမန္တော (သျှာ)
၃-အဟိနာ (က) ၄-ဝုတ္တကာလေ (သီ၊ သျှာ)
၆-ပဋိက္ခေသန္တေပိ (သီ၊ သျှာ)

၂-ဥတ္တရိ ဥတ္တရိတရံ (သီ၊ သျှာ)
၅-ကုဇ္ဈတိ (သျှာ၊ က)
၇-န ဘဇိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ (က)

မဇ္ဈတ္တဘာဝေန အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရ-
ပါသိတဗ္ဗော။

ကလျာဏမိတ္တောတိ သုစိမိတ္တော။ ကလျာဏသဟာယောတိ သုစိသဟာ-
ယော။ သဟာယာ နာမ သဟဂါမိနော သဒ္ဓိ^၁စရာ။ ကလျာဏသမ္ပဝဏ်^၂တိ
ကလျာဏေသု သုစိပုဂ္ဂလေသု သမ္ပဝဏ်^၃။ တန္တိန္ဒတပ္ပေါဏတပ္ပဗ္ဗာရ-
မာနသောတိ အတ္တော။

ဂ-ဂူထဘာဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ အဋ္ဌမေ ဂူထဘာဏီတိ ယော ဂူထံ ဝိယ ဒုဂ္ဂန္ဓကထံ ကထေတိ။
ပုပ္ဖဘာဏီတိ ယော ပုပ္ဖါနိ ဝိယ သုဂန္ဓကထံ ကထေတိ။ မရုဘာဏီတိ ယော
မရု ဝိယ မရရကထံ ကထေတိ။ သဘဂ္ဂတောတိ သဘာယ ဌိတော။ ပရိသဂ္ဂ-
တောတိ ဂါမပရိသာယ ဌိတော။ ဉာတိမဇ္ဈိဂတောတိ ဉာတိနံ^၁ မဇ္ဈေ ဌိတော။
ပူဂမဇ္ဈိဂတောတိ သေဏီနံ^၂ မဇ္ဈေ ဌိတော။ ရာဇကုလမဇ္ဈိဂတောတိ ရာဇ-
ကုလဿမဇ္ဈေ မဟာဝိနိစ္ဆယေ ဌိတော။ အဘိနိတောတိ ပုစ္ဆနတ္ထာယာနိတော။
သက္ခိပုဋ္ဌောတိသက္ခိ^၃ ကတွာပုစ္ဆိတော။ ဟေန္တော ပုရိသာတိ အာလပနမေတံ။
အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု ဝါတိ အတ္တနော ဝါပရဿ ဝါဟတ္ထပါဒါဒိဟေတု
ဝါ ဓနဟေတု ဝါ။ အာမိသင်္ကပ္ပိက္ခဟေတု ဝါတိ ဧတ္ထ အာမိသန္တိ လဉ္ဇော
အမိပ္ပေတော။ ကိပ္ပိက္ခန္တိ ယံ ဝါ တံ ဝါ အပ္ပမတ္တကံ အန္တမသော တိတ္ထိရိယ-
ဝဋ္ဋကသပ္ပိပိဏ္ဍနဝနိတပိဏ္ဍာဒိမတ္တကဿ လဉ္ဇဿ ဟေတူတိ အတ္တော။
သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသိတာ ဟောတိဘိ ဇာနန္တောယေဝ မုသာဝါဒံ ကတ္တာ
ဟောတိ။

နေလာတိ ဧလံ ပုစ္ဆတိ ဒေါသော၊ နာဿံ ဧလန္တိ နေလာ၊ နိဒ္ဒေါသာတိ
အတ္တော “နေလင်္ဂေါ သေတပစ္ဆာဒေါ”တိ^၁ ဧတ္ထ ပုတ္တသီလံ ဝိယ။ ကဏ္ဏ-
သုခါတိ ဗျဉ္ဇနမရရတာယ ကဏ္ဏာနံ သုခါ၊ သုစိဝိဇ္ဈနံ ဝိယ ကဏ္ဏသုလံ
န ဇနေတိ။ အတ္တမရရတာယ သကလသရီရေ ကောပံ အဇနေတွာ ပေမံ
ဇနေတိတိ ပေမနိယာ။ ဟဒယံ ဂစ္ဆတိ အပ္ပဋိဟညမာနာ သုခေန စိတ္တံ
ပဝိသတိတိ ဟဒယင်္ဂမာ။ ဂုဏပရိပုဏ္ဏတာယ ပုရေ ဘဝါတိ ပေါရီ။ ပုရေ
သံဝခုနာရီ ဝိယ သုကုမာရာတိပိ ပေါရီ။ ပုရဿ သောတိပိ ပေါရီ။ ပုရဿ
သောတိ နဂရဝါသိနံ ကထာတိ အတ္တော။ နဂရဝါသိနော ဟိ ယုတ္တကထာ

၁-ဒါယာဒါနံ (သီ၊ သျှာ) ၂-သေနိနံ (သျှာ၊ က) ၃-ခု ၁-၁၇၃-ပိဋ္ဌေ။

ဟောန္တိ၊ ပိတိမတ္တံ ပိတာတိ၊ မာတိမတ္တံ မာတာတိ၊ ဘာတိမတ္တံ ဘာတာတိ
ဝဒန္တိ။ ဧဝရူပီ^၁ ကထာ ဗဟုနော ဇနဿ ကန္တာ ဟောတီတိ ဗဟုဇနကန္တာ။
ကန္တာဘာဝေနေဝ ဗဟုနော ဇနဿ မနာပါ စိတ္တဝုဒ္ဓိကရာတိ ဗဟုဇနမနာပါ။

၉-အန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ နဝမေ စက္ခု န ဟောတီတိ ပညာစက္ခု န ဟောတိ။ ဖာတိ^၂
ကရေယျာတိ ဖိတံ ဝဗ္ဗိတံ ကရေယျ။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေတိ သဒေါသနိဒ္ဒေါသေ။
ဟိနပ္ပဏီတေတိ အမေတ္တမေ။ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပုဋ္ဌိဘာဂေတိ ကဏ္ဍသုက္ကာယေဝ
အညမညံ ပဋိဗာဟနတော ပဋိပက္ခဝသေန သပ္ပုဋ္ဌိဘာဂါတိ ဝုစ္စန္တိ။ အယံ
ပနေတ္ထ သင်္ခေါပေါ—ကုသလေ ဓမ္မေ “ကုသလာ ဓမ္မာ”တိ ဇာနေယျ၊
အကုသလေ ဓမ္မေ “အကုသလာ ဓမ္မာ”တိ ဇာနေယျ။ သာဝဇ္ဇာဒိသုပိ ဒေသေဝ
နယော။ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပုဋ္ဌိဘာဂေသု ပန ကဏ္ဍဓမ္မေ “သုက္ကသပ္ပုဋ္ဌိဘာဂါ”တိ
ဇာနေယျ၊ သုက္ကဓမ္မေ “ကဏ္ဍသပ္ပုဋ္ဌိဘာဂါ”တိ ယေန ပညာစက္ခုနာ ဇာနေယျ၊
တထာရူပဗ္ဗိဿ စက္ခု န ဟောတီတိ။ ဣမိနာ နယေန သေသဝါရေသုပိ
အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

န ဧဝ ဘောဂါ တထာရူပါတိ တထာဇာတိကာ ဘောဂါပိဿ
န ဟောန္တိ။ န စ ပညာနိ ကုဗ္ဗတီတိ ပညာနိ စ န ကရေတိ။ ဧတ္တာဝတာ
ဘောဂုပ္ပါဒနစက္ခုနော စ ပညကရဏစက္ခုနော စ အဘာဝေါ ဝုတ္တော။
ဥဘယတ္ထ ကလိဂ္ဂါဟောတိ ဣလောကေ စ ပရလောကေ စာတိ ဥဘယသ္မိမ္မိ
အပရဒ္ဒဂ္ဂါဟော၊ ပရာဇယဂ္ဂါဟော ဟောတီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါဥဘယတ္ထ
ကလိဂ္ဂါဟောတိ ဥဘယေသမ္ပိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာနံ အတ္တာနံ ကလိဂ္ဂါဟော၊
ပရာဇယဂ္ဂါဟောတိ အတ္ထော။ ဓမ္မာဓမ္မေနာတိ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မေနပိ
ဒသအကုသလကမ္မပထအဓမ္မေနပိ။ သဌောတိ ကေရာဋ္ဌိကော။ ဘောဂါနိ
ပရိယေသတီတိ ဘောဂေ ဂဝေသတိ။ ထေယျေန ကုဋကဓမ္မေန၊ မုသာဝါဒေန
စူဘယန္တိ ထေယျာဒိသု ဥဘယေန ပရိယေသတီတိ အတ္ထော။ ကထံ? ထေယျေန
ကုဋကဓမ္မေန စ ပရိယေသတိ၊ ထေယျေန မုသာဝါဒေန စ ပရိယေသတိ၊
ကုဋကဓမ္မေန မုသာဝါဒေန စ ပရိယေသတိ။ သင်္ခာတုန္တိ သံသရိတုံ။ ဓမ္မလဒ္ဓေ-
ဟီတိ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မံ? အကောပေတွာ လဒ္ဓေဟိ။ ဥဒ္ဓာနာဓိဂတန္တိ

၁-ဧဝရူပါ ဟိ (က)

၂-ယေန ပညာစက္ခုနာ ဇာနေယျ (အဘိ-ဋ ၃-၆၃-ပိဋ္ဌေ)

၃-....ဓမ္မသ္မိမ္မိ (က)

ဝိရိယေန အဓိဂတံ။ အဗျဿမာနသောတိ နိဗ္ဗိတိက္ခိယတ္တော။ ဘဒ္ဒကံ ဌာနန္တိ သေဌံ ဒေဝဌာနံ။ န သောစတိတိ ယသ္မိံ ဌာနေ အန္တောသောကေန န သောစတိ။

၁၀-အဝကုဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဒသမေ အဝကုဇ္ဇပညောတိ အခောမုခပညော။ ဥစ္ဆိဂ်ပညောတိ ဥစ္ဆိဂ်သဒိသပညော။ ပုထုပညောတိ ဝိတ္တာရိကပညော။ အာဒိကလျာဏန္တိ- အာဒိသု အာဒိတိ ပုဗ္ဗပဌပနာ။ မဇ္ဈန္တိ^၁ ကထာဝေမဇ္ဈံ။ ပရိယောသာနန္တိ သန္တိဌာနံ။ ဣတိဿ တေ ဓမ္မံ ကထေန္တာ ပုဗ္ဗပဌပနေပိ ကလျာဏံ ဘဒ္ဒကံ အနဝဇ္ဇမေဝ ကဟ္တာ ကထေန္တိ၊ ဝေမဇ္ဈေပိ^၂ ပရိယောသာနေပိ။ ဧတ္ထ စ အတ္ထိ ဒေသနာယ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနိ၊ အတ္ထိ သာသနဿ။ တတ္ထ ဒေသနာယ တာဝ စတုပ္ပဒိကဂါယာယ ပဌမပဒံ အာဒိ၊ ဒွေ ပဒါနိ မဇ္ဈံ၊ အဝသာနပဒံ ပရိယောသာနံ။ ဧကာနုသန္တိကဿ သုတ္တဿ နိဒါနံ အာဒိ၊ အနုသန္တိ မဇ္ဈံ၊ ဣဒမဝေါစာတိ အပ္ပနာ ပရိယောသာနံ။ အနေကာနုသန္တိကဿ ပဌမော အနုသန္တိ အာဒိ၊ တတောပရံ ဧကော ဝါ အနေကေ ဝါ မဇ္ဈံ၊ ပစ္ဆိမော ပရိယောသာနံ။ အယံ တာဝ ဒေသနာယ နယော။ သာသနဿ ပန သီလံ အာဒိ၊ သမာဓိ မဇ္ဈံ၊ ဝိပဿနာ ပရိယောသာနံ။ သမာဓိ ဝါ အာဒိ၊ ဝိပဿနာ မဇ္ဈံ၊ မဂ္ဂေါ ပရိယောသာနံ။ ဝိပဿနာ ဝါ အာဒိ၊ မဂ္ဂေါ မဇ္ဈံ၊ ဖလံ ပရိယောသာနံ။ မဂ္ဂေါ ဝါ အာဒိ၊ ဖလံ မဇ္ဈံ၊ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနံ။ ဒွေ ဒွေ ဝါ ကယိရမာနေ သီလသမာဓယော အာဒိ၊ ဝိပဿနာမဂ္ဂေါ မဇ္ဈံ၊ ဖလ- နိဗ္ဗာနာနိ ပရိယောသာနံ။

သာတ္ထန္တိ သာတ္ထကံ ကဟ္တာ ဒေသေန္တိ။ သဗျဉ္ဇနန္တိ အက္ခရပါရိပူရိ^၃ ကဟ္တာ ဒေသေန္တိ။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏန္တိ သကလပရိပုဏ္ဏံ အနုနံ ကဟ္တာ ဒေသေန္တိ။ ပရိသုဒ္ဓန္တိ ပရိသုဒ္ဓံ နိဇ္ဇင်္ဂံ နိဂ္ဂဟိတံ ကဟ္တာ ဒေသေန္တိ။ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိတိ ဧဝံ ဒေသေန္တာ စ သေဌစရိယဘူတံ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ပကာသေန္တိ။ နေဝ အာဒိ^၄ မနသိ ကရောတိတိ နေဝ ပုဗ္ဗပဌပနံ မနသိ ကရောတိ။

ကုမ္ဘောတိ သဇ္ဇော။ နိကုဇ္ဇောတိ^၅ အခောမုခေါ ဌပိတော။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ကုမ္ဘော နိကုဇ္ဇော ဝိယ အဝကုဇ္ဇပညော ပုဂ္ဂလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊

၁-မဇ္ဈေတိ(က) ၂-ဧဝံ မဇ္ဈေပိ(က)
၃-သာက္ခရံဝါပါရိပူရိ(သီ) ၄-နိက္ခဏုဇ္ဇောတိ(သီ၊ သျာ)
အံ-ဌ ၂-၇

ဥဒကာသိဉ္ဇနကာလော ဝိယ ဓမ္မဒေသနာယ လဒ္ဓကာလော၊ ဥဒကဿ ဝိဝဇ္ဇန-
ကာလော ဝိယ တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္ဓဿ ဥဂ္ဂဟေတုံ အသမတ္တကာလော၊
ဥဒကဿ အသဏ္ဌာနကာလော ဝိယ ဝုဠဟိတွာ^၁ အသလ္လက္ခဏကာလော
ဝေဒိတဗ္ဗော။

အာကိဏ္ဏာနီတိ ပက္ခိတ္တာနိ။ သတိသမ္ပောဿာယ ပကိရေယျာတိ မုဋ္ဌဿတိ-
တာယ ဝိကိရေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ဥစ္ဆင်္ဂေါ ဝိယ ဥစ္ဆင်္ဂပညော
ပုဂ္ဂလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နာနာခဇ္ဇကာနိ ဝိယ နာနပ္ပကာရံ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဥစ္ဆင်္ဂ
နာနာခဇ္ဇကာနိ ခါဒန္တဿ နိသိန္ဓကာလော ဝိယ တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္ဓဿ
ဥဂ္ဂဏှနကာလော၊ ဝုဠဟန္တဿ သတိသမ္ပောဿာ ပကိရဏကာလော ဝိယ
တသ္မာ အာသနာ ဝုဠာယ ဂစ္ဆန္တဿ အသလ္လက္ခဏကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဥက္ကုဇ္ဇောတိ ဥပရိမုခေါ ဌပိတော။ သဏ္ဌာတိတိ ပတိဋ္ဌဟတိ။ ဧဝမေဝ
ခေါတိ ဧတ္ထ ဥပရိမုခေါ ဌပိတော ကုမ္ဘော ဝိယ ပုထုပညော ပုဂ္ဂလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
ဥဒကဿ အာသိတ္တကာလော ဝိယ ဒေသနာယ လဒ္ဓကာလော၊ ဥဒကဿ
သဏ္ဌာနကာလော ဝိယ တတ္ထ နိသိန္ဓဿ ဥဂ္ဂဏှနကာလော၊ နော ဝိဝဇ္ဇန-
ကာလော ဝိယ ဝုဠာယ ဂစ္ဆန္တဿ သလ္လက္ခဏကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒုဗ္ဗေဇောတိ နိပ္ပညော။ အဝိစက္ခဏောတိ သံဝိဒဟနပညာယ ရဟိတော။
ဂန္တာတိ ဂမနသီလော။ သေယျော ဧတေန ဝုစ္စတိတိ တေသ္မာ၊^၂ ပုဂ္ဂလာ
ဥတ္တရိတရောတိ^၃ ဝုစ္စတိ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နောတိ နဝလောကုတ္တရဓမ္မဿ
အနုဓမ္မံ သဟ သီလေန ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ ပဋိပန္နော။ ဒုက္ခဿာတိ ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ။
အန္တကရော သီလာတိ ကောဋိကရော ပရိစ္ဆေဒကရော ပရိဝုဋ္ဌမကရော^၄
ဘဝေယျာတိ။

ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-ဒေဝဒူတဝဂ္ဂ ၁-သဗြဟ္မကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ အဇ္ဈာဂါရေတိ သကေ ဃရေ။ ပူဇိတာ ဟောန္တိတိ
ယံ ဃရေ^၁ အတ္ထိ၊ တေန ပဋိဇဉ်တံ ဂေါပိတာ ဟောန္တိ။ ဣတိ မာတာပိတု-
ပူဇကာနိ ကုလာနိ မာတာပိတူဟိ သဗြဟ္မကာနီတိ ပကာသေတွာ ဣဒါနိ

၁-ဥဂ္ဂဟေတွာ (က)	၂-တသ္မာ (က)	၃-ဥတ္တရိတရော (သိ)
၄-ပရိယန္တကရော (က)		၅-ယံ ယံ (က)

နေသံ သပုဗ္ဗာစရိယကာဒိဘာဝံ ပကာသေန္တော သပုဗ္ဗာစရိယကာနီတိအာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ ဗြဟ္မာတိအာဒိနိ တေသံ ဗြဟ္မာဒိဘာဝသာနေတ္ထံ ဝုတ္တာနိ။
ဗဟုကာရာတိ ပုတ္တာနံ ဗဟူပကာရာ။ အာပါဒကာတိ ဇီဝိတဿ အာပါဒကာ။
ပုတ္တကာနံ ဟိ မာတာပိတူဟိ ဇီဝိတံ အာပါဒိတံ ပါလိတံ သင်္ဂိတံ အနုပ္ပဗန္ဓေန
ပဝတ္တိတံ။ ပေါသကာတိ ဟတ္ထပါဒေ ဝဓေတွာ ဟဒယလောဟိတံ ပါယေတွာ
ပေါသေတာရော။ ဣမဿ လောကဿ ဒဿေတာရောတိ ပုတ္တာနံ ဟိ
ဣမသ္မိံ လောကေ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏဿ ဒဿနံ နာမ မာတာပိတရောနိဿာယ
ဇာတန္တိ ဣမဿ လောကဿ ဒဿေတာရော နာမ။

ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရောတိ သေဋ္ဌာဓိဝစနံ။ ယထာ ဗြဟ္မုနော စတဿော
ဘာဝနာ အဝိဇဟိတာ ဟောန္တိ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတိ၊
ဧဝမေဝ မာတာပိတူနံ ပုတ္တကေသု^၁ စတဿော ဘာဝနာ အဝိဇဟိတာ
ဟောန္တိ။ တာ၂ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ ဝေဒိတဗ္ဗာ—ကုစ္ဆိဂတသ္မိံ ဟိ
ဒါရကေ “ကဒါ န ခေါ ပုတ္တကံ အရောဂံ ပရိပုဏ္ဏဂ်ပစ္စင်္ဂံ ပဿိဿာမာ”တိ
မာတာပိတူနံ မေတ္တစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဒါ ပနေသ မန္တော ဥတ္တာနသေယျကော
ဦကာဟိ ဝါ မင်္ဂလာဒိဟိ ပါဏကေဟိ ဒဋ္ဌော ဒုက္ခသေယျာယ ဝါ ပန
ဝိဋ္ဌိတော ပရောဒတိ ဝိရဝတိ၊ တဒါဿ သဒ္ဓိ သုတွာ မာတာပိတူနံ ကာရညံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အာဓာဝိတွာ ဝိဓာဝိတွာ ကိဋ္ဌနကာလေ ပန လောဘနိယဝယသ္မိံ ဝါ
ဋ္ဌိတကာလေ ဒါရကံ ဩလောကေတွာ မာတာပိတူနံ စိတ္တံ သပ္ပိမဏ္ဍေ ပက္ခိတ္တ-
သတဝိဟတကပ္ပါသပိစုပဋ္ဌလံ ဝိယ မုဒုကံ ဟောတိ အာမောဒိတံ ပမောဒိတံ၊
တဒါ တေသံ မုဒိတာ လဗ္ဘတိ။ ယဒါ ပနေသ ပုတ္တော ဒါရာဘရဏံ ပစ္စုပ္ပန္တ-
ပေတွာ ပါဋိယေက္ကံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ တဒါ မာတာပိတူနံ “သက္ကောတိ
ဒါနိ နော ပုတ္တကော အတ္တနော ဓမ္မတာယ ယာပေတု”န္တိ မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မိံ^၃ ကာလေ ဥပေက္ခာ လဗ္ဘတိတိ ဣမိနာ ကာရဏေန “ဗြဟ္မာတိ
မာတာပိတရော”တိ ဝုတ္တံ။

ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေတိ မာတာပိတရော ဟိ ဇာတကာလတော ပဋ္ဌာယ
“ဧဝံ နိဿိဒ၊ ဧဝံ တိဋ္ဌ၊ ဧဝံ ဂစ္ဆ၊ ဧဝံ သယ၊ ဧဝံ ခါဒ၊ ဧဝံ ဘုဉ္ဇ၊ အယံ တေ
တာတာတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ အယံ ဘာတိကာတိ၊ အယံ ဘဂိနီတိ၊ ဣဒံ နာမ
ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ န ဝဇ္ဇတိ၊ အသုကံ နာမ ဥပသင်္ကမိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အသုကံ
န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဂါဟာပေန္တိ သိက္ခာပေန္တိ။ အထာပရဘာဂေ အညေ အာစရိယာ
ဟတ္ထိသိပ္ပအဿသိပ္ပရထသိပ္ပဓနသိပ္ပထရသိပ္ပမုဒ္ဒါဂဏနာဒိနိ သိက္ခာပေန္တိ။

အညော သရဏာနိ ဒေတိ^၁၊ အညော သီလေသု ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ အညော ပဗ္ဗာဇေတိ၊ အညော ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဏှာပေတိ၊ အညော ဥပသမ္မာဒေတိ၊ အညော သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒီနိ ပါပေတိ။ ဣတိ သဗ္ဗေပိ တေ ပစ္ဆာစရိယာ နာမ ဟောန္တိ၊ မာဘာပိတရော ပန သဗ္ဗပဌမာ၊ တေနာဟ “ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေ”တိ။ တတ္ထ ဝုစ္စရေတိ ဝုစ္စန္တိ ကထိယန္တိ။ အာဟုနေယျာ စ ပုတ္တာနန္တိ ပုတ္တာနံ အာဟုတံ ပါဟုတံ အဘိသင်္ခတံ အန္တပါနာဒိ^၂ အရဟန္တိ၊ အနုစ္ဆ-
ဝိကာ တံ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ။ တသ္မာ “အာဟုနေယျာ စ ပုတ္တာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပဇာယ အနုကမ္မကာတိ ပရေသံ ပါဏေ အတ္ထိန္ဒိတွာပိ^၃ အတ္တနော ပဇံ ပဋိဇဂ္ဂန္တိ ဂေါပါယန္တိ။ တသ္မာ “ပဇာယ အနုကမ္မကာ”တိ ဝုတ္တံ။

နမသေယျာတိ နမော ကရေယျ။ သက္ကရေယျာတိ သက္ကာရေန ပဋိ-
မာနေယျ။ ဣဒါနိ တံ သက္ကာရံ ဒသေယန္တော “အန္ဓေနာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အန္ဓေနာတိ ယာဂုဘတ္တခါဒနီယေန။ ပါနေနာတိ အဋ္ဌဝိဓပါနေန။ ဝတ္ထေနာတိ နိဝါသနပါရူပနကေန ဝတ္ထေန။ သယနေနာတိ မဇ္ဇဝိဌာနုပ္ပဒါနေန။ ဥစ္ဆာဒ-
နေနာတိ ဒုဂ္ဂန္တံ ပဋိဝိနောဒေတွာ သုဂန္ဓကရဏုစ္ဆာဒနေန။ နှာပနေနာတိ သီတေ ဥဏှောဒကေန၊ ဥဏှေ သီတောဒကေန ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတွာ နှာပနေန။ ပါဒါနံ ဓောဝနေနာတိ ဥဏှောဒကသီတောဒကေဟိ ပါဒဓောဝနေန စေဝ တေလမက္ခနေန စ။ ပေစ္စာတိ ပရလောကံ ဂန္ဓာ။ သဂ္ဂေ ပမောဒတိတိ^၄ ဣဓ တာဝ မာတာပိတုသု ပါရိစရိယံ ဒိသ္မာ ပါရိစရိယကာရဏာ တံ ပဏှိတမနုဿာ ဣဓေဝ^၅ ပသံသန္တိ၊ ပရလောကံ^၁ ပန ဂန္ဓာ သဂ္ဂေ ဌိတော သော မာတာပိတု-
ဥပဋ္ဌာကော ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိဟိ အာမောဒတိ ပမောဒတိတိ။

၂-အာနန္ဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၂။ ဒုတိယေ တထာဂ္ဂပေါတိ တထာဇာတိကော။ သမာဓိပဋိ-
လာဘောတိ စိတ္တေကဂ္ဂတာလာဘော။ ဣမသ္မိ^၆ စ သဝိညာဏကေတိ ဧတ္ထ အတ္တနော စ ပရဿ စာတိ ဥဘယေသမ္ပိ ကာယော သဝိညာဏကဋ္ဌေန ကေတော ကတွာ^၇ ဣမသ္မိန္တိ ဝုတ္တော။ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာတိ အဟင်္ကာရဒိဋ္ဌိ စ မမင်္ကာရတဏှာ စ မာနာနုသယော စာတိ အတ္တနော စ

၁-အညေ သရဏာနိ ဒေန္တိ (သီ)	၂-ပါဏေ ဟိ ဆိန္ဒိတွာ ဘိန္ဒိတွာပိ (သီ)
၃-သဂ္ဂေ စ မောဒတိတိ (သီ)	၄-ဣဓ စေဝ (သီ)
၅-ဒေဝလောကံ (က)	၆-ကောတိ ကတွာ (သီ)

ပရဿ စ ကိလေသာ^၁။ နာဿူတိ န ဘဝေယျံ။ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသုတိ ရူပနိမိတ္တံ သဒ္ဓါ၊ ဂန္ဓ၊ ရဿ၊ ဖောဠဗ္ဗနိမိတ္တံ သဿတာဒိနိမိတ္တံ ပုဂ္ဂလနိမိတ္တံ ဓမ္မနိမိတ္တန္တိ ဝေရူပေသု စ ဗဟိဒ္ဓါ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု။ စေတောဓိမုတ္တိံ^၂ ပညာဓိမုတ္တိန္တိ ဖလသမာဓိဉ္စေဝ ဖလဉ္ဇုဏန္တု။ သိယာတိ ဘဝေယျံ။

ဣဓာနန္တ ဘိက္ခုနောတိ အာနန္တ ဣမသ္မိံ သာသနေ ဘိက္ခုနော။ ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတန္တိ နိဗ္ဗာနံ ဒဿေန္တော အာဟ။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ ကိလေသာနံ သန္တတာယ သန္တံ နာမ၊ နိဗ္ဗာနံ သန္တန္တိ သမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာဝ ဒိဝသမ္ဗိ နိသိန္ဓဿ စိတ္တုပ္ပါဒေါ သန္တန္တေဝ ပဝတ္တတိတိပိ သန္တံ။ ပဏီတန္တိ သမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ နိသိန္ဓဿာပိ စိတ္တုပ္ပါဒေါ ပဏီတန္တေဝ ပဝတ္တတိတိ နိဗ္ဗာနံ ပဏီတံ နာမ။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထောတိအာဒိနိပိ တဿေဝ ဝေဝစနာနိ။ “သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော”တိ သမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ နိသိန္ဓဿ ဟိ ဒိဝသဘာဂမ္ဘိ စိတ္တုပ္ပါဒေါ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထောတေဝ ပဝတ္တတိ။ ပ။ တထာ တိသုဘဝေသု ဝါနသင်္ခါတာယ တဏှာယ အဘာဝေန နိဗ္ဗာနန္တိ လဒ္ဓနာမေ^၃ တသ္မိံ သမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ နိသိန္ဓဿ စိတ္တုပ္ပါဒေါ နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနန္တေဝ^၄ ပဝတ္တတိတိ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထောတိ-အာဒိနိ နာမာနိ လဘတိ။ ဣမသ္မိံ ပန အဠာပိဓေ အာဘောဂသမန္နာဟာရေ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ကောပိ လတ္တတိ၊ ဒွေပိ သဗ္ဗေပိ လတ္တန္တေဝ။

သင်္ခါယာတိ ဉာဏေန ဇာနိတွာ။ ပရောပရာနီတိ ပရာနိ စ ဩပရာနိ စ^၅။ ပရအတ္တဘာဝသကအတ္တဘာဝါနိ ဟိ^၆ ပရာနိ စ ဩပရာနိ စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယဿာတိ ယဿ အရဟတော။ ဣန္ဒြိယန္တိ ရာဂိဉ္စိတံ ဒေါသမောဟမာန-ဒိဋ္ဌိကိလေသဒုစ္စရိတိဉ္စိတန္တိ ဣမာနိ သတ္တ ဣဉ္စိတာနိ စလိတာနိ ဖန္ဒိတာနိ။ နတ္ထိ ကုဟိဉ္စိတိ ကတ္ထမိ ကောရမ္မဏေပိ နတ္ထိ။ သန္တောတိ ပစ္စနိကကိလေသာနံ သန္တတာယ သန္တော။ ဝိရူမောတိ ကာယဒုစ္စရိတာဒိရူမဝိရဟိတော။ အနိဃောတိ ရာဂါဒိဉ္စိသဝိရဟိတော။ နိရာသောတိ နိတ္တဏှော။ အတာရီတိ တိဏှော ဥတ္တိဏှော သမတိက္ကန္တော။ သောတိ သော အရဟံ ဒီဏာသဝေါ။ ဇာတိဇရန္တိ ဧတ္ထ ဇာတိဇရာဂဟဏေနေဝ ဗျာဓိမရဏမ္ဘိ ဂဟိတမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ သုတ္တန္တေပိ^၇ ဂါထာယပိ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိယေဝ ကထိတာတိ။

၁-မာနာနုသယော စာတိ ဧတေ ကိလေသာ (သိ၊ သျှာ) ၂-လဒ္ဓနာမေန (သိ၊ သျှာ)
၃-နိဗ္ဗာနန္တေဝ (သျှာ) ၄-ပရောပရာနီတိ ပရာနိ စ ဩပရာနိ စ (သိ)
၅-ပရအတ္တဘာဝသကအတ္တဘာဝါဒိနိ (သိ) ၆-သုတ္တေပိ (သိ)

၃-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၃။ တတိယေ သံခိတ္တေနာတိ မာတိကာဌပနေန။ ဝိတ္တာရေနာတိ ဌပိဘမာတိကာဝိဘဇနေန။ သံခိတ္တဝိတ္တာရေနာတိ ကာလေ သံခိတ္တေန ကာလေ ဝိတ္တာရေန။ အညာတာရော စ ဒုလ္လဘာတိ ပဋိဝိဇ္ဈနက- ပုဂ္ဂလာ ပန ဒုလ္လဘာ။ ဣဒံ ဘဂဝါ “သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဉာဏံ ဃဋ္ဌေမီ”တိ အဓိပ္ပါယ်န ကထေသိ။ တံ သုတွာ ထေရော ကိဉ္ဇာပိ “အဟံ ဘန္တေ အာဇာ- နိဿာမီ”တိ န ဝဒတိ။ အဓိပ္ပါယ်န ပန “ဝိဿတ္တာ တုမေ ဘန္တေ ဒေသေထ။ အဟံ တုမေဟိ ဒေသိတံ ဓမ္မံ နယသတေန နယသဟဿေန ပဋိဝိဇ္ဈိဿာမိ။ မမေသ ဘာရော ဟောတူ”တိ သတ္တာရံ ဒေသနာယ ဥဿာ- ဟေန္တော စေဿ ဘဂဝါ ကာလောတိအာဒိမာဟ။

အထဿ သတ္တာ တဿာတိဟာတိ ဒေသနံ အာရတိ။ တတ္ထ ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကောတိအာဒိ ဝုတ္တနယမေဝ။ အစ္ဆေန္တိ^၁ တဏှန္တိ မဂ္ဂဉာဏသတ္ထေန တဏှံ ဆိန္တိ။ ဝိဝတ္တယိ၊ သံယောဇနန္တိ ဒသဝိဓေ ဝိသယောဇနံ သမူလကံ ဥဗ္ဗတ္တေတွာ ဆဋ္ဌေသိ။ သမ္မာ မာနာဘိသမယာ အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿာတိ သမ္မာ ဥပါယေန သမ္မာ ပဋိပတ္တိယာ နဝရိဿေ မာနဿ ပဟာနာဘိ- သမယေန ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ အန္တမကာသိ။ ဣဒဉ္စ ပန မေတံ သာရိပုတ္တ သန္ဓာယ ဘာသိတန္တိ သာရိပုတ္တ မယာ ပါရာယနေ ဥဒယပဉ္ဈေ ဣဒံ ဖလသမာပတ္တိမေဝ သန္ဓာယ ဧတံ ဘာသိတံ။

ဣဒါနိ ယံ တံ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ၊ တံ ဒေသေန္တော ပဟာနံ ကာမ- သညာနန္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ဥဒယပဉ္ဈေ စ ဧတံ ပဒံ “ပဟာနံ ကာမတ္ထန္တာန”န္တိ^၂ အာဂတံ၊ ဣဓ ပန အင်္ဂုတ္တရဘာဏကေဟိ “ကာမသညာန”န္တိ အာရောပိတံ။ တတ္ထ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ၊ အတ္ထော ပန ဧကောယေဝ။ ကာမသညာနန္တိ ကာမေ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နသညာနံ၊ အဋ္ဌဟိ ဝါ လောဘသဟဂတစိတ္တေဟိ သဟဘာတသညာနံ။ ဒေါမနဿာန စူဘယန္တိ ဧတာသဉ္စ ကာမသညာနံ စေတသိကဒေါမနဿာနဉ္ဇာတိဥဘိန္တမ္ပိ ပဟာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာနသင်္ခါတံ အရ- ဟတ္တဖလံ အညာဝိမောက္ခံ ပဗြုမိတိ အတ္ထော။ နိဒ္ဒေသေ ပန “ကာမတ္ထန္တဿ စ ဒေါမနဿဿ စ ဥဘိန္တံ ပဟာနံ ဝုပသမံ ပဋိနိဿဂ္ဂံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိံ အမတံ နိဗ္ဗာန”န္တိ^၃ ဝုတ္တံ၊ တံ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ဝုတ္တံ။ ပဟာနန္တိ ဟိ ဝိဇ္ဇာကာရသင်္ခါတော ဝုပသ- မောပိ ဝုစ္စတိ။ ကိလေသေ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော^၄ မဂ္ဂေါပိ၊ ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိသင်္ခါတံ

၁-အစ္ဆေဇ္ဇိ (သျှ၊က)	၂-ဝိဝတ္တယိ (သိ)	၃-ခု ၁-၄၄၆၊ ခု ၈-၁၅၇-ပိဋေသျှ။
၄-ခု ၈-၁၅၇-ပိဋေ စူဠနိဒ္ဒေသေ။		၅-ကိလေသပဋိပ္ပဿဇန္တော (သိ)

ဖလမ္ပိ၊ ယံ အာဂမ္မ ကိလေသာ ပဟိယန္တိ၊ တံ အမတံ နိဗ္ဗာနမ္ပိ။ တသ္မာ တတ္ထ တာနိ ပဒါနိ အာဂတာနိ။ “အညာရိမောက္ခံ ပဗြုမ္မိ”တိ ဝစနတော ပန အရဟတ္တဖလမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ ထိနဿ စ ပနုဒနန္တိပိ ထိနဿ စ ပနုဒနန္တေ ဥပ္ပန္နတ္တာ အရဟတ္တဖလမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ ကုက္ကုစ္စာနံ နိဝါရဏန္တိ ကုက္ကုစ္စ- နိဝါရဏဿ မဂ္ဂဿ အနန္တရံ ဥပ္ပန္နတ္တာ ဖလမေဝ အဓိပ္ပေတံ။

ဥပေက္ခာသတိသံသုဒ္ဓန္တိ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကေ ဖလေ ဥပ္ပန္နာယ ဥပေက္ခာယ စ သတိယာ စ သံသုဒ္ဓံ။ ဓမ္မတက္ကပုရေဇဝန္တိ ဓမ္မတက္ကော ဝုစ္စတိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သော အာဒိတော ဟောတိ၊ ပုရတော ဟောတိ၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမော ဟောတိ အညာ- ရိမောက္ခဿာတိ ဓမ္မတက္ကပုရေဇဝေါ။ တံ ဓမ္မတက္ကပုရေဇဝံ။ အညာ- ရိမောက္ခန္တိ အညိန္ဒြိယပရိယောသာနေ ဥပ္ပန္နံ ရိမောက္ခံ၊ အညာယ ဝါ ရိမောက္ခံ အညာရိမောက္ခံ၊ ပညာရိမုတ္တန္တိ အတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာယ ပဘေဒနန္တိ အဝိဇ္ဇာယ ပဘေဒနန္တေ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ အဝိဇ္ဇာယ ပဘေဒနသင်္ခါတံ ဝါ နိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပန္နတ္တာ ဧဝံလဒ္ဓနာမံ အရဟတ္တဖလမေဝ။ ဣတိ သဗ္ဗေဟိပိ ဣမေဟိ ပဟာနန္တိအာဒိဟိ ပဒေဟိ အရဟတ္တဖလမေဝ ပကာသိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄။ စတုတ္ထေ နိဒါနာနီတိ ကာရဏာနိ။ ကမ္မာနန္တိ ဝဇ္ဇဂါမိက- ကမ္မာနံ။ လောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာတိ လုပ္ပနပလုပ္ပန- သဘာဝေါ လောဘော ဝဇ္ဇဂါမိကကမ္မာနံ သမုဒယာယ ပိဏ္ဏကရဏတ္ထာယ နိဒါနံ ကာရဏံ ပစ္စယောတိ အတ္ထော။ ဒေါသောတိ ဒုဿနပဒုဿနသဘာဝေါ ဒေါသော။ မောဟောတိ မုယုနပမုယုနသဘာဝေါ^၂ မောဟော။

လောဘပကတန္တိ လောဘေန ပကတံ၊ လောဘာဘိဘူတေန လုဒ္ဓေန ဟုတွာ ကတကမ္မန္တိ အတ္ထော။ လောဘတော ဇာတန္တိ လောဘဇံ။ လောဘော နိဒါနမဿာတိ လောဘနိဒါနံ။ လောဘော သမုဒယော အဿာတိ လောဘသမုဒယံ။ သမုဒယောတိ ပစ္စယော၊ လောဘပစ္စယန္တိ အတ္ထော။ ယတ္ထဿ အတ္တဘာဝေါ နိဗ္ဗတ္တတိတိ ယသ္မိံ ဌာနေ အဿ လောဘဇကမ္မဝတော ပုဂ္ဂလဿ အတ္တဘာဝေါ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ခန္ဓာ ပါတုဘဝန္တိ။ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိတိ တေသု ခန္ဓေသု တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ။ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေတိအာဒိ ယသ္မာ တံ ကမ္မံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဝါ ဟောတိ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ ဝါ အပရပရိယာယဝေဒနီယံ ဝါ၊ တသ္မာ တံ ပဘေဒံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဒေသေဝ နယော။

၁-ဝဇ္ဇဂါမိကမ္မာနံ (သိ)

၂-မုယုနသမ္ပယုနသဘာဝေါ (က)

အခဏ္ဍာနီတိ အဘိဇ္ဇာနိ။ အပူတိနီတိ ပူတိဘာဝေန^၁ အဗီဇတ္တံ အပ္ပတ္တာနိ။
 အဝါတာတပဟတာနီတိ န ဝါဘေန န စ အာတပေန ဟတာနိ။ သာရာဒါနီတိ
 ဂဟိတသာရာနိ သာရဝန္တာနိ န နိဿာရာနိ။ သုခသယိတာနီတိ သန္တိစယ-
 ဘာဝေန သုခံ သယိတာနိ။ သုခေတ္တေတိ မဏ္ဍေခေတ္တေ။ သုပရိကမ္မကတာယ
 ဘူမိယာဘိ နှလကသနေန စေဝ အဋ္ဌဒန္တကေန စ သုဠု ပရိကမ္မကတာယ
 ခေတ္တဘူမိယာ။ နိက္ခိတ္တာနီတိ ဌပိတာနိ ရောပိတာနိ။ အနုပ္ပဝေဓ္မေယျာတိ
 အနုပ္ပဝေသေယျ။ ဝုဒ္ဓိန္ဒိအာဒိသု ဥဒ္ဓဂ္ဂမနေန ဝုဒ္ဓိ^၂၊ ဟေဋ္ဌာ မူလပ္ပတိဋ္ဌာနေန
 ဝိဇ္ဇိ^၃၊ သမန္တာ ဝိတ္တာရိကဘာဝေန ဝေပုလ္လံ။

ယံ ပနေတ္ထ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေတိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ အသမ္မောဟတ္ထံ ဣမသ္မိ^၄
 ဌာနေ ကမ္မဝိဘတ္တိ နာမ ကထေတဗ္ဗာ—သုတ္တန္တိကပရိယာယေန ဟိ ဧကောဒသ
 ကမ္မာနိ ဝိဘတ္တာနိ။ သေယျထိဒံ? ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ အပရ-
 ပရိယာယဝေဒနီယံ^၁၊ ယဂ္ဂရုကံ ယဗ္ဗဟုလံ ယဒါသန္တံ ကဋ္ဌတ္တာ ဝါ ပန ကမ္မံ၊
 ဇနကံ ဥပတ္တမ္ဘကံ ဥပပိဋ္ဌကံ ဥပဃာတကန္တိ။ တတ္ထ ဧကဇနဝိထိယံ သတ္တသု
 စိတ္တေသု ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါ ပဌမဇနစေတနာ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ-
 ကမ္မံ နာမ။ တံ ဣမသ္မိ^၂ယေဝ အတ္တဘာဝေ ဝိပါကံ ဒေတိ ကာကဝဋ္ဌိယ-
 ပုဏ္ဏသေဋ္ဌိနံ ဝိယ ကုသလံ၊ နန္ဒယက္ခနန္ဒမာဏဝကနန္ဒဂေါဃာတကကောကာ-
 လိယသုပ္ပုဒ္ဓဒေဝဒတ္တစိဇ္ဇမာဏဝိကာနံ ဝိယ စ အကုသလံ။ တထာ အသက္ကောန္တံ
 ပန အဟောသိကမ္မံ နာမ ဟောတိ၊ အဝိပါကံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ တံ မိဂလုဒ္ဓကော-
 ပမာယ သာဓေတဗ္ဗံ။ ယထာ ဟိ မိဂလုဒ္ဓကေန မိဂံ ဒိသ္မာ ဓနံ
 အာကနိတွာ ဒိတ္တော သရော သစေ န ဝိရဇ္ဈတိ၊ တံ မိဂံ တတ္ထေဝ ပါတေတိ၊
 အထ နံ မိဂလုဒ္ဓကော နိစ္စမ္မံ ကံတွာ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆေတွာ မံသံ အာဒါယ
 ပုတ္တဒါရံ တောသေန္တော ဂစ္ဆတိ။ သစေ ပန ဝိရဇ္ဈတိ၊ မိဂေါ ပလာယိတွာ ပုန
 တံ ဒိသံ န ဩလောကေတိ။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သရဿ အဝိရဇ္ဈိတွာ မိဂဝိဇ္ဈနံ
 ဝိယ ဟိ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဿ ကမ္မဿ ဝိပါကဝါရပဋိလာဘော၊ အဝိဇ္ဈနံ ဝိယ
 အဝိပါကဘာဝါယ သမ္ပဇ္ဇနန္တိ။

အတ္ထသမိကာ ပန သတ္တမဇနစေတနာ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကမ္မံ နာမ။
 တံ အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ ဝိပါကံ ဒေတိ။ တံ ပနေတံ^၃ ကုသလပက္ခေ
 အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန၊ အကုသလပက္ခေ ပဉ္စာနန္တရိယကမ္မဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 တတ္ထ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိ ဧကောယ သမာပတ္တိယာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တတိ။
 ပဉ္စန္ဒမ္ပိ အာနန္တရိယာနံ ကတ္တာ^၄ ဧကေန ကမ္မေန နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

၁-အပူတိဘာဝေန (က) ၂-အပုပ္ပဝေသေယျ (က) ၃-ပနေတံ (က) ၄-ကတတ္တာ (က)

သေသသမာပတ္တိယော စ ကမ္မာနိ စ အဟောသိကမ္မဘာဝံယေဝ အာပဇ္ဇန္တိ၊
အဝိပါကာနိ ဟောန္တိ။ အယမိ အတ္ထော ပုရိမဥပမာယယေဝ ဒီပေတဗ္ဗော^၁။

ဥဘိန္တံ အန္တရေ ပန ပဉ္စဇဝနစေတနာ အပရပရိယာယဝေဒနီယကမ္မံ နာမ။
တံ အနာဂတေ ယဒါ ဩကာသံ လဘတိ၊ တဒါ ဝိပါကံ ဒေတိ။ သတိ
သံသာရပ္ပဝတ္တိယာ အဟောသိကမ္မံ နာမ န ဟောတိ။ တံ သဗ္ဗံ သုနခလုဒ္ဒကေန
ဒီပေတဗ္ဗံ။ ယထာ ဟိ သုနခလုဒ္ဒကေန မိဂံ ဒိသ္မာ သုနခေါ ဝိဿန္တိတော
မိဂံ အနုဗန္ဓိတွာ ယသ္မိံ ဌာနေ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မိံယေဝ ခံသတိ၊ ဧဝမေဝ ဣဒံ
ကမ္မံ ယသ္မိံ ဌာနေ ဩကာသံ လဘတိ၊ တသ္မိံယေဝ ဝိပါကံ ဒေတိ၊ တေန
မုတ္တော သတ္တော နာမ နတ္ထိ။

ကုသလာကုသလေသု ပန ဂရုကာဂရုကေသု ယံ ဂရုကံ ဟောတိ၊ တံ
ယဂ္ဂရုကံ နာမ။ တဒေတံ ကုသလပက္ခေ မဟဂ္ဂတကမ္မံ၊ အကုသလပက္ခေ
ပဉ္စာနန္တရိယကမ္မံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မိံ သတိ သေသာနိ ကုသလာနိ ဝါ
အကုသလာနိ ဝါ ဝိပစ္စိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ တဒေဝ ဒုဝိဓေ ပဋိသန္ဓိံ^၂ ဒေတိ။
ယထာ ဟိ သာသပပ္ပမာဏာပိ^၂ သက္ခရာ ဝါ အယဂုဋ္ဌိကာ ဝါ ဥဒကရဟဒေ
ပက္ခိတ္တာ ဥဒကပိဋေ ဥပ္ပုလိတုံ^၃ န သက္ကောတိ၊ ဟေဌာဝ ပဝိသတိ၊ ဧဝမေဝ
ကုသလေပိ အကုသလေပိ ယံ ဂရုကံ၊ တဒေဝ ဂဏှိတွာ ဂစ္ဆတိ။

ကုသလာကုသလေသု ပန ယံ ဗဟုလံ ဟောတိ၊ တံ ယဗ္ဗဟုလံ နာမ။ တံ
ဒီသရတ္တံ လဒ္ဓါသေဝနဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ဝါ ဗလဝကုသလကမ္မေသု
သောမနဿကရံ၊ အကုသလကမ္မေသု သန္တာပကရံ၊ ဧတံ ယဗ္ဗဟုလံ နာမ။
တဒေတံ ယထာ နာမ ဒွိသု မလ္လေသု ယုဒ္ဓဘူမိံ^၄ ဩတိဏ္ဏေသု ယော ဗလဝါ၊
သော ဣတရံ ပါတေတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝ ဣတရံ ဒုဗ္ဗလကမ္မံ အဝတ္ထရိတွာ ယံ
အာသေဝနဝသေန ဝါ ဗဟုလံ၊ အာသန္ဓဝသေန^၅ ဝါ ဗလဝံ၊ တံ ဝိပါကံ ဒေတိ
ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယရဉ္ဇော^၆ ကမ္မံ ဝိယ။

သော ကိရ စူဠဂံဏိယယုဒ္ဓေ ပရာဇိတော ဝဋ္ဋဝံ အာရုယ ပလာယိ။ တဿ
စူဠပဋ္ဌာကော တိဿာမစ္စော နာမ ဧကကောဝ ပစ္ဆတော အဟောသိ။
သော^၇ ဧကံ အဋ္ဌဝိံ ပဝိသိတွာ နိသိန္ဓော ဇိဃန္တိယ ဗာဓေယမာနာယ^၈
“ဘာတိက တိဿ အတိဝိယ နော ဇိဃန္တိ ဗာဓတိ၊ ကိံ ကရိဿာမာ”တိ

၁-ဝေဒိတဗ္ဗော(က)	၂-မာသပ္ပမာဏာပိ(သီ)	၃-ဥပ္ပိလဝိတုံ (သီ၊ သျာ)
၄-သန္တာပနဝသေန (သီ)၊ မဟာသန္တာပဝသေန (သျာ)		၅-ရုဇော (က)
	၆-ဗာဓေယမာနော(က)	

အာဟ။ အတ္ထိ ဒေဝ မယာ သာဠကန္တရေ ဌပေတွာ ဧကံ သုဝဏ္ဏသရကဘတ္တံ အာဘတန္တိ။ တေန ဟိ အာဟရာတိ။ သော နိဟရိတွာ ရညော ပုရတော ဌပေသိ။ ရာဇာ ဒိဿာ “တာတ စတ္တာရော ကောဠာသေ ကရောဟိ”တိ အာဟ။ မယံ တယော ဇနာ၊ ကဿာ ဒေဝေါ^၁ စတ္တာရော ကောဠာသေ ကာရယတိတိ။ ဘာတိက တိဿ ယတော ပဋ္ဌာယ အဟံ အတ္တာနံ သရာမိ၊ န မေ အယျာနံ အဒတွာ အာဟာရော ပရိဘုတ္တပုဗ္ဗော အတ္ထိ၊ သွာဟံ အဇ္ဇပိ အဒတွာ န ပရိဘုဉ္ဇိဿာမီတိ။ သော စတ္တာရော ကောဠာသေ အကာသိ။ ရာဇာ “ကာလံ ဃောသေဟိ”တိ အာဟ။ ဆဒ္ဓိတာရညေ ကုတော အယျေ လဘိဿာမ ဒေဝါတိ။ “နာယံ တဝ ဘာရော။ သစေ မမ သဒ္ဓါ အတ္ထိ၊ အယျေ လဘိဿာမ၊ ဝိဿတ္ထော ကာလံ ဃောသေဟိ”တိ အာဟ။ သော “ကာလော ဘန္တေ ကာလော ဘန္တေ”တိ တိက္ခတ္တုံ ဃောသေသိ။

အထဿ ဗောဓိမာတုမဟာတိဿတ္ထေရော တံ သဒ္ဓိ ဒိဗ္ဗာယ သောတ-
ဓာတုယာ သုတွာ “ကတ္တာယံ သဒ္ဓေါ”တိ တံ အာဝဇ္ဇေန္တော “အဇ္ဇ
ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမဟာရာဇာ ယုဒ္ဓပရာဇိတော အဋ္ဌဝိ^၂ ပဝိသ်တွာ နိသိန္တော
ဧကံ သရကဘတ္တံ စတ္တာရော ကောဠာသေ ကာရေတွာ ‘ဧကကောဝ န
ပရိဘုဉ္ဇိဿာမီ’တိ ကာလံ ဃောသာပေသိ”တိ ဥတွာ “အဇ္ဇ မယာ ရညော
သင်္ဂဟံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ မနောဂတိယာ အာဂန္တော ရညော ပုရတော အဋ္ဌာသိ။
ရာဇာ ဒိဿာ ပသန္တစိတ္တော “ပဿ ဘာတိက တိဿာ”တိ ဝတွာ ထေရံ ဝဉ္ဇိတွာ
“ပတ္တံ ဘန္တေ ဒေထာ”တိ အာဟ။ ထေရော ပတ္တံ နိဟရိ။ ရာဇာ အတ္တနော
ကောဠာသေန သဒ္ဓိ^၃ ထေရဿ ကောဠာသံ ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ “ဘန္တေ
အာဟာရပရိဿယော နာမ မာ ကဒါစိ ဟောတူ”တိ ဝဉ္ဇိတွာ အဋ္ဌာသိ^၄။
တိဿာမစ္စောပိ “မမ အယျပုတ္တေ ပဿန္တေ ဘုဉ္ဇိတုံ န သက္ခိဿာမီ”တိ
အတ္တနော ကောဠာသံ ထေရဿေဝ ပတ္တေ အာကိရိ။ ဝဋ္ဌဝါပိ စိန္တေသိ “မယုမ္ပိ
ကောဠာသံ ထေရဿေဝ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ ရာဇာ ဝဋ္ဌဝံ ဩလောကေတွာ
“အယုမ္ပိ အတ္တနော ကောဠာသံ ထေရဿေဝ ပတ္တေ ပက္ခိပနံ^၅ ပစ္စာသီသ-
တိ”တိ ဥတွာ တမ္ပိ တတ္ထေဝ ပက္ခိပိတွာ ထေရံ ဝဉ္ဇိတွာ ဥယျောဇေသိ။
ထေရော တံ ဘတ္တံ အာဒါယ ဂန္တော အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုသံဃဿ
အာလောပသင်္ခေပေန အဒါသိ။

ရာဇာပိ စိန္တေသိ “အတိဝိယမှာ ဇိဃန္တိတာ၊ သာဓု ဝတဿ သစေ
အတိရေကဘတ္တသိတ္တာနိ ပဟိဏေယျာ”တိ^၆။ ထေရော ရညော စိတ္တံ ဥတွာ

အတိရေကဘတ္တံ ဧတေသံ ယာပနမတ္တံ ကတွာ ပတ္တံ အာကာသေ ခိပိ၊ ပတ္တော အာဂန္တာ ရညော ဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌာသိ။ ဘတ္တံ တိဏ္ဍမ္ပိ ဇနာနံ ယာဝဒတ္တံ အဟောသိ။ အထ ရာဇာ ပတ္တံ ခောဝိတွာ “တုစ္ဆပတ္တံ န ပေသိဿာမိ”တိ ဥတ္တရိသာဋ္ဌကံ မောစေတွာ ဥဒကံ ပုဋ္ဌိတွာ သာဋ္ဌကံ^၁ ပတ္တေ ဌပေတွာ “ပတ္တော ဂန္တာ မမ အယုဿ ဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌာတူ”တိ အာကာသေ ခိပိ။ ပတ္တော ဂန္တာ ထေရဿ ဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌာသိ။

အပရဘာဂေ ရညော တထာဂတဿ သရီရဓာတူနံ အဋ္ဌမဘာဂံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဝိသရတနသတိကံ မဟာစေတိယံ ကာရေန္တဿ အပရိနိဋ္ဌိတေ-
ယေဝ စေတိယေ ကာလကိရိယာသမယော အနုပ္ပတ္တော။ အထဿ မဟာ-
စေတိယဿ ဒက္ခိဏပဿေ နိပန္နဿ ပဉ္စနိကာယဝသေန ဘိက္ခုသံဃေ
သဇ္ဈာယံ ကရောန္တေ ဆဟိ ဒေဝလောကေဟိ ဆ ရထာ အာဂန္တာ ပုရတော
အာကာသေ အဋ္ဌံသု။ ရာဇာ “ပုညပေါတ္ထကံ အာဟရထာ”တိ အာဒိတော
ပဋ္ဌာယ ပုညပေါတ္ထကံ ဝါစာပေသိ။ အထ နံ ကိဉ္စိ ကမ္မံ န ပရိတောသေသိ။
သော “ပရဟော^၂ ဝါစေထာ”တိ အာဟ။ ပေါတ္ထကဝါစကော “စူဠဂ်ဏိယယုဒ္ဓေ
ပရာဇိတေန တေ ဒေဝ အဋ္ဌဝိ” ပဝိသိတွာ နိသိန္ဓေန ဧကံ သရကဘတ္တံ
စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသေ ကာရေတွာ ဗောဓိမာတုမဟာတိဿတ္ထေရဿ
ဘိက္ခာ ဒိန္နာ”တိ အာဟ။ ရာဇာ “ဌပေဟိ”တိ ဝတွာ ဘိက္ခုသံဃံ ပုစ္ဆိ
“ဘန္တေ ကတရော ဒေဝလောကော ရမဏိယော”တိ။ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ
ဝသနဋ္ဌာနံ တုသိတဘဝနံ မဟာရာဇာတိ။ ရာဇာ ကာလံ ကတွာ တုသိတ-
ဘဝနတော အာဂတရထေဝ ပတိဋ္ဌာယ တုသိတဘဝနံ အဂမာသိ။ ဣဒံ
ဗလဝကမ္မဿ ဝိပါကဒါနေ ဝတ္ထု။

ယံ ပန ကုသလာကုသလေသု အာသန္နမရဏေ အနုဿရိတုံ သက္ကောတိ၊
တံ ယဒါသန္တံ နာမ။ တဒေတံ ယထာ နာမ ဂေါဂဏပရိပုဏ္ဏဿ ဝဇဿ
ဒွါရေ ဝိဝဋ္ဌေ ပရဘာဂေ ဒမ္မဂဝဗလဝဂဝေသု သန္တေသုပိ ယော ဝဇ္ဇဒွါရဿ
အာသန္နော ဟောတိ အန္တမသော ဒုဗ္ဗလဇရဂ္ဂဝေါပိ၊ သော ဧဝ ပဌမတရံ
နိက္ခမတိ၊ ဧဝမေဝ အညေသု ကုသလာကုသလေသု သန္တေသုပိ မရဏ-
ကာလဿ အာသန္နတ္တာ ဝိပါကံ ဒေတိ။

တတြိမာနိ ဝတ္ထုနိ—မရအင်္ဂဏဂါမေ ကိရ ဧကော ဒမိဋ္ဌဒေါဝါရိကော
ပါတောဝ ဗဠိသံ အာဒါယ ဂန္တာ မစ္ဆေ ဝမိတွာ တယော ကောဋ္ဌာသေ

ကတွာ ဧကေန တဏှာလံ ဂဏှာတိ၊ ဧကေန ဒမိ၊ ဧကံ ပစတိ။ ဣမိနာ နိဟာရေန ပညာသ ဝဿာနိ ပါဏာတိပါတကမ္ပံ၊ ကတွာ အပရဘာဂေ မဟလ္လကော အနုဋ္ဌာနသေယျံ ဥပဂစ္ဆတိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဂိရိဝိဟာရဝါသီ စူဠဝိဏှာပါတိကတိဿတ္ထေရော “မာ အယံ သတ္တော မယိ ပဿန္တေန သမ္ပတူ”တိ ဂန္ဓာ တဿ ဂေဟဒ္ဓါရေ အဋ္ဌာသိ။ အထဿ ဘရိယာ “သမိ ထေရော အာဂတော”တိ အာရောစေသိ။ အဟံ ပညာသ ဝဿာနိ ထေရဿ သန္တိကံ န ဂတပုဗ္ဗော၊ ကတရေန မေ ဂုဏေန ထေရော အာဂမိဿတိ၊ ဂစ္ဆာတိ နံ ဝဒထာတိ။ သာ “အတိစ္ဆထ ဘန္တေ”တိ အာဟ။ ထေရော “ဥပါသကဿ ကာသရီရပ္ပဝတ္တိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဒုဗ္ဗလော ဘန္တေတိ။ ထေရော သရံ ပဝိသိတွာ သတိံ ဥပ္ပါဒေတွာ “သီလံ ဂဏှိဿသိ”တိ အာဟ။ အာမ ဘန္တေ ဒေထာတိ။ ထေရော တိဏိ သရဏာနိ ဒတွာ ပဉ္စ သီလာနိ ဒါတုံ အာရဘိ။ တဿ ပဉ္စ သီလာနိတိ ဝစနကာလေယေဝ ဇိဝှါ ပပတိ။ ထေရော “ဝဋ်ဿတိ ဧတ္တက”န္တ နိက္ခမိတွာ ဂတော။ သောပိ ကာလံ ကတွာ စာတုမဟာရာဇိက-ဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိ။ နိဗ္ဗတ္တက္ခဏေယေဝ စ “ကိံ န ခေါကမ္ပံ ကတွာ မယာ ဣဒံ လဒ္ဓ”န္တ အာဝဇ္ဇန္တော ထေရံ နိဿာယ လဒ္ဓဘာဝံ ဥတွာ ဒေဝလောကတော အာဂန္ဓာ ထေရံ ဝဋ်တွာ ဧကမန္တံ၊ အဋ္ဌာသိ။ “ကော ဧသော”တိ စ ဂုတ္တေ “အဟံ ဘန္တေ ဒမိဋ္ဌဒေါဝါရိကော”တိ အာဟ။ ကုဟိံ နိဗ္ဗတ္တောသိတိ။ စာတုမဟာရာဇိကေသု ဘန္တေ၊ သစေ မေ အယျော ပဉ္စ သီလာနိ အဒဿ၊ ဥပရိ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော အဿံ။ အဟံ ကိံ ကရိဿာမိ၊ တံ ဂဏှိတုံ နာသက္ခိ ပုတ္တကာတိ။ သော ထေရံ ဝဋ်တွာ ဒေဝလောကမေဝ ဂတော။ ဣဒံ တာဝ ကုသလကမ္မေ ဝတ္ထု။

အန္တရဂင်္ဂါယ ပန မဟာဝါစကာလဥပါသကော နာမ အဟောသိ။ သော တိံသ ဝဿာနိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂတ္ထာယ ဒုတ္တိံသာကာရံ သဇ္ဈာယိတွာ “အဟံ ဧဝံ ဒုတ္တိံသာကာရံ သဇ္ဈာယန္တော ဩဘာသမတ္တမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ၊ ဗုဒ္ဓသာသနံ အနိယျာနိကံ ဘဝိဿတိ”တိ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသံ ပတွာ ကာလ-ကိရိယံ ကတွာ မဟာဂင်္ဂါယ နဝဥသဘိကော သုသုမာရပေတော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဧကံ သမယံ ကစ္ဆကတိတ္ထေန သဋ္ဌိ ပါသာဏတ္ထမ္ဘသကဋ္ဌာနိ အဂမံသု။ သော သဗ္ဗေပိ တေ ဂေါဏေ စ ပါသာဏေ စ ခါဒိ။ ဣဒံ အကုသလကမ္မေ ဝတ္ထု။

၁-တဏှာလေ ဂဏှိ (က)	၂-ပါပံ (က)	၃-ဥပဂဋ္ဌိ (သိ)
၄-ပစလတိ (က)		၅-စက်မနေ (သိ)

ဧတေဟိ ပန တိဟိ မုတ္တံ အညာဏဝသေန ကတံ ကဋ္ဌတ္တာ ဝါ ပန ကမ္မံ နာမ။ တံ ယထာ နာမ^၁ ဥပ္ပတ္တကေန ခိတ္တဒဏ္ဍံ ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝ တေသံ အဘာဝေ ယတ္ထ ကတ္တမိ ဝိပါကံ ဒေတိ။

ဇနကံ နာမ ဧကံ ပဋိသန္ဓိ^၂ ဇနေတွာ ပဝတ္တိ^၃ န ဇနေတိ၊ ပဝတ္တေ အညံ ကမ္မံ ဝိပါကံ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ ယထာ ဟိ မာတာ ဇနေတိယေဝ၊ ဓာတိယေဝ ပန ဇဂ္ဂတိ၊ ဧဝမေဝ မာတာ ဝိယ ပဋိသန္ဓိနိဗ္ဗတ္တကံ ဇနကကမ္မံ၊ ဓာတိ ဝိယ ပဝတ္တေ သမ္ပတ္တကမ္မံ^၂။ **ဥပတ္တန္တကံ** နာမ ကုသလေပိ လန္တတိ အကုသလေပိ။ ဧကစ္စော ဟိ ကုသလံ ကတွာ သုဂတိဘဝေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ သော တတ္ထ ဌိတော ပုနပျုနံ ကုသလံ ကတွာ တံ ကမ္မံ ဥပတ္တန္တေတွာ အနေကာနိ ဝဿသတသဟဿာနိ သုဂတိဘဝသ္မိ^၃ယေဝ ဝိစရတိ။ ဧကစ္စော အကုသလံ ကတွာ ဒုဂ္ဂတိဘဝေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ သော တတ္ထ ဌိတော ပုနပျုနံ အကုသလံ ကတွာ တံ ကမ္မံ ဥပတ္တန္တေတွာ ဗဟူနိ ဝဿသတသဟဿာနိ ဒုဂ္ဂတိဘဝသ္မိ^၃ယေဝ ဝိစရတိ။

အပရော နယော—**ဇနကံ** နာမ ကုသလမ္ပိ ဟောတိ အကုသလမ္ပိ။ တံ ပဋိသန္ဓိယမ္ပိ ပဝတ္တေပိ ရူပါရူပဝိပါကက္ခန္ဓေ ဇနေတိ။ **ဥပတ္တန္တကံ** ပန ဝိပါကံ ဇနေတုံ န သက္ကောတိ၊ အညေန ကမ္မေန ဒိန္နာယ ပဋိသန္ဓိယာ ဇနိတေ ဝိပါကေ ဥပ္ပဇနကသုခဒုက္ခံ ဥပတ္တန္တေတိ၊ အဒ္ဓါနံ ပဝတ္တေတိ။ **ဥပပိဋကံ** နာမ အညေန ကမ္မေန ဒိန္နာယ ပဋိသန္ဓိယာ ဇနိတေ ဝိပါကေ ဥပ္ပဇနကသုခဒုက္ခံ ပိဋေတိ ဗာဓေတိ၊ အဒ္ဓါနံ ပဝတ္တိတုံ န ဒေတိ။ တတြာယံ နယော—ကုသလကမ္မေ ဝိပစ္စမာနေ အကုသလကမ္မံ ဥပပိဋကံ ဟုတွာ တဿ ဝိပစ္စိတုံ န ဒေတိ။ အကုသလကမ္မေ ဝိပစ္စမာနေ ကုသလကမ္မံ ဥပပိဋကံ ဟုတွာ တဿ ဝိပစ္စိတုံ န ဒေတိ။ ယထာ ဝဇုမာနကံ ရက္ခံ ဝါ ဂစ္ဆံ ဝါ လတံ ဝါ ကောစိဒေဝ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္တေန ဝါ ဘိန္ဒေယျ ဝါ ဆိန္ဒေယျ ဝါ၊ အထ သော ရက္ခော ဝါ ဂစ္ဆော ဝါ လတာ ဝါ ဝဇိတုံ န သက္ကုဏေယျ၊ ဧဝမေဝ ကုသလံ ဝိပစ္စမာနံ အကုသလေန ဥပပိဋိတံ၊ အကုသလံ ဝါ ပန ဝိပစ္စမာနံ ကုသလေန ဥပပိဋိတံ ဝိပစ္စိတုံ န သက္ကောတိ။ တတ္ထ သုနက္ခတ္တဿ^၃ အကုသလကမ္မံ ကုသလံ ဥပပိဋေသိ၊ စောရဃာတကဿ ကုသလကမ္မံ အကုသလံ ဥပပိဋေသိ။

ရာဇဂဟေ ကိရ ဝါတကာဠကော ပညာသ ဝဿာနိ စောရဃာတကမ္မံ အကာသိ။ အထ နံ ရညော အာရောစေသုံ “ဒေဝ ဝါတကာဠကော မဟလ္လကော စောရေ ဃာတေတုံ န သက္ကောတိ”တိ။ အပနေထ နံ

၁-ပန (က) ၂-သမ္ပတ္တံ ကမ္မံ (သိ)၊ သမ္ပတ္တိကမ္မံ (က) ၃-ဒုက္ခဝတ္ထုဿ (က)

တသ္မာ ဌာနန္တရာတိ။ အမစ္စာ နံ အပနေတွာ အညံ တသ္မိံ ဌာနေ ဌပယိံသု။
 ဝါတကာဌကောပိ ယာဝ တံ ကမ္မံ အကာသိ၊ တာဝ အဟတဝတ္ထာနိ ဝါ
 အစ္ဆာဒိတုံ သုရဘိပုပ္ဖါနိ ဝါ ပိဋန္တိတုံ ပါယာသံ ဝါ ဘုဒ္ဓိတုံ ဥစ္ဆာဒနနာပနံ
 ဝါ ပစ္စနဘောတုံ နာလတ္ထ။ သော “ဒီဃရတ္တံ မေ ကိလိဋ္ဌဝေသေန
 စရိတ”န္တိ “ပါယာသံ မေ ပစာဟိ”တိ ဘရိယံ အာဏာပေတွာ နာနိယ-
 သမ္ဘာရာနိ ဂါဟာပေတွာ နာနတိတ္ထံ ဂန္တာ သီသံ နတွာ အဟတဝတ္ထာနိ
 အစ္ဆာဒေတွာ ဂန္ဓေ ဝိလိမ္ပိတွာ ပုပ္ဖါနိ ပိဋန္တိတွာ ဃရံ အာဂစ္ဆန္တော
 သာရိပုတ္တတ္ထေရံ ဒိသ္မာ “သံကိလိဋ္ဌကမ္မတော စမ္ပိ အပဂတော၊ အယျော စ မေ
 ဒိဋ္ဌော”တိ တုဋ္ဌမာနသော ထေရံ ဃရံ နေတွာ နဝသပ္ပိသက္ကရဇုဏ္ဏာဘိသင်္ခ-
 တေန ပါယာသေန ပရိဝိသိ။ ထေရော တဿ အနုမောဒနမကာသိ။ သော
 အနုမောဒနံ သုဘွာ အနုလောမိကခန္တိံ ပဋိလဘိတွာ ထေရံ အနုဂန္တာ
 နိဝတ္တမာနော အန္တရာမဂ္ဂေ တရုဏဝစ္ဆာယ ဂါဝိယာ မဒ္ဓိတွာ ဇီဝိတက္ခယံ
 ပါပိတော ဂန္တာ တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဘိက္ခု၊ တထာဂတံ ပုစ္ဆိံသု
 “ဘန္တေ စောရဃာတကော အဇ္ဇေဝ ကိလိဋ္ဌကမ္မတော အပနီတော အဇ္ဇေဝ
 ကာလင်္ကတော၊ ကဟံ န ခေါ နိဗ္ဗတ္တော”တိ။ တာဝတိံသဘဝနေ ဘိက္ခဝေတိ။
 ဘန္တေ စောရဃာတကော ဒီဃရတ္တံ ပုရိသေ ဃာတေသိ၊ တုမှေ စ ဧဝံ ဝဒေထ၊
 နတ္ထိ န ခေါ ပါပကမ္မဿ ဖလန္တိ။ မာ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ အဝစုတ္တ၊ ဗလဝ-
 ကလျာဏမိတ္တုပနိဿယံ လဘိတွာ ဓမ္မသေနာပတိဿ ပိဏ္ဍပိတံ ဒတွာ
 အနုမောဒနံ သုဘွာ အနုလောမိကခန္တိံ ပဋိလဘိတွာ သော တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တောတိ။

သုဘာသိတံ သုဏိတွာန၊ နာဂရိယော^၁ စောရဃာတကော။
 အနုလောမခန္တိံ လဒ္ဓါန၊ မောဒတိ တိဒိဝံ ဂတောတိ။

ဥပဃာတကံ ပန သယံ ကုသလမ္ပိ အကုသလမ္ပိ သမာနံ အညံ ဒုဗ္ဗလကမ္မံ
 ဃာဘေတွာ တဿ ဝိပါကံ ပဋိဗာဟိတွာ အတ္တနော ဝိပါကဿ ဩကာသံ
 ကရေတိ။ ဧဝံ ပန ကမ္မေန ကတေ ဩကာသေ တံ ဝိပါကံ ဥပ္ပန္နံ နာမ ဝုစ္စတိ။
 ဥပစ္ဆေဒကန္တိပိ ဧတဿေဝ နာမံ။ တတြာယံ နယော—ကုသလကမ္မဿ
 ဝိပစ္စနကာလေ ဧကံ အကုသလကမ္မံ ဥဋ္ဌာယ တံ ကမ္မံ ဆိန္ဒိတွာ ပါတေတိ။
 အကုသလကမ္မဿပိ ဝိပစ္စနကာလေ ဧကံ ကုသလကမ္မံ ဥဋ္ဌာယ တံ ကမ္မံ
 ဆိန္ဒိတွာ ပါတေတိ။ ဣဒံ ဥပစ္ဆေဒကံ နာမံ။ တတ္ထ အဇာတသတ္တုနော ကမ္မံ

ကုသလန္တေဒကံ အဟောသိ, အင်္ဂုလိမာလတ္တေရဿ အကုသလန္တေဒကန္တိ။ ဧဝံ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန ဧကာဒသ ကမ္မာနိ ဝိဘတ္တာနိ။

အဘိဓမ္မပရိယာယေန ပန သောဠသ ကမ္မာနိ ဝိဘတ္တာနိ၊ သေယျထိဒံ—
“အတ္တေကစ္စာနိ ပါပကာနိ ကမ္မသမာဒါနာနိ ဂတိသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠာနိ န ဝိပစ္စန္တိ။
အတ္တေကစ္စာနိ ပါပကာနိ ကမ္မသမာဒါနာနိ ဥပဓိသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠာနိ န ဝိပစ္စန္တိ။
အတ္တေကစ္စာနိ ပါပကာနိ ကမ္မသမာဒါနာနိ ကာလသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠာနိ န ဝိပစ္စန္တိ။
အတ္တေကစ္စာနိ ပါပကာနိ ကမ္မသမာဒါနာနိ ပယောဂသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠာနိ န
ဝိပစ္စန္တိ။ အတ္တေကစ္စာနိ ပါပကာနိ ကမ္မသမာဒါနာနိ ဂတိဝိပတ္တိံ အာဂမ္မ
ဝိပစ္စန္တိ၊ ဥပဓိဝိပတ္တိံ၊ ကာလဝိပတ္တိံ၊ ပယောဂဝိပတ္တိံ အာဂမ္မ ဝိပစ္စန္တိ။ အတ္တေ-
ကစ္စာနိ ကလျာဏာနိ ကမ္မသမာဒါနာနိ ဂတိဝိပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠာနိ န ဝိပစ္စန္တိ။
ဥပဓိဝိပတ္တိံ၊ ကာလဝိပတ္တိံ၊ ပယောဂဝိပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠာနိ န ဝိပစ္စန္တိ။ အတ္တေ-
ကစ္စာနိ ကလျာဏာနိ ကမ္မသမာဒါနာနိ ဂတိသမ္ပတ္တိံ အာဂမ္မ ဝိပစ္စန္တိ၊ ဥပဓိ-
သမ္ပတ္တိံ၊ ကာလသမ္ပတ္တိံ၊ ပယောဂသမ္ပတ္တိံ အာဂမ္မ ဝိပစ္စန္တိ”တိ”။

တတ္ထ ပါပကာနိတိ လာမကာနိ။ ကမ္မသမာဒါနာနိတိ ကမ္မဂ္ဂဟဏာနိ။
ဂဟိတသမာဒိန္နာနံ ကမ္မာနမေတံ အဓိဝစနံ။ ဂတိသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠာနိ န
ဝိပစ္စန္တိတိအာဒိသု အနိဋ္ဌာရမ္မဏာနဘဝနာရဟေ ကမ္မေ ဝိဇ္ဇမာနေယေဝ
သုဂတိဘဝေ နိဗ္ဗတ္တဿ တံ ကမ္မံ ဂတိသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠာနိ န ဝိပစ္စတိ နာမ။
ဂတိသမ္ပတ္တိယာ ပတိဗာဟိတံ ဟုတွာ န ဝိပစ္စတိတိ အတ္တော။ ယော ပန
ပါပကမ္မေန ဒါသိယာ ဝါ ကမ္မကာရိယာ ဝါ ကုစ္ဆိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥပဓိသမ္ပန္နော
ဟောတိ၊ အတ္တဘာဝသမိဒ္ဓိယံ တိဋ္ဌတိ။ အထဿ သာမိကာ တဿ ရူပသမ္ပတ္တိံ
ဒိသ္ဗာ “နာယံ ကိလိဋ္ဌကမ္မဿာနုစ္ဆရိကော”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ အတ္တနော
ဇာတပုတ္တံ ဝိယ ၂ ဘဏ္ဍာဂါရိကာဒိဋ္ဌာနေသု ဌပေတွာ သမ္ပတ္တိံ^၁ ယောဇေတွာ
ပရိဟရန္တိ။ ဧဝရူပဿ ကမ္မံ ဥပဓိသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠာနိ န ဝိပစ္စတိ နာမ။ ယော
ပန ပဌမကပ္ပိကကာလသဒိသေ သုလဘသမ္ပန္နရသဘောဇနေ သုဘိက္ခကာလေ^၂
နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တဿံ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ပါပကမ္မံ ကာလသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠာနိ န ဝိပစ္စတိ
နာမ။ ယော ပန သမ္မာပယောဂံ နိဿာယ ဇိဝတိ၊ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗယုတ္တကာလေ
ဥပသင်္ကမတိ၊ ပဋိက္ခမိတဗ္ဗယုတ္တကာလေ ပဋိက္ခမတိ၊ ပလာယိတဗ္ဗယုတ္တကာလေ
ပလာယတိ။ လဉ္ဇဒါနယုတ္တကာလေ လဉ္ဇံ^၃ ဒေတိ၊ စောရိကယုတ္တကာလေ

၁-အဘိ ၂-၃၅၁-ဒိဋ္ဌေ။ ၂-အတ္တနောဝ ပုတ္တမိတရံ (က) ၃-သဗ္ဗသမ္ပတ္တိဟိ (သိ)၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ (သု)၊
၄-ကုလေ (သိ) ၅-လဉ္ဇံ (သိ၊ သု၊ က)

စောရိကံ ကရောတိ။ ဧဝရူပဿ ပါပကမ္မံ ပယောဂသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠံ န ဝိပစ္စတိ နာမ။

ဒုဂ္ဂတိဘဝေ နိဗ္ဗတ္တဿ ပန ပါပကမ္မံ ဂတိဝိပတ္တိံ အာဂမ္မ ဝိပစ္စတိ နာမ။
ယော ပန ဒါသိယာ ဝါ ကမ္မကာရိယာ ဝါ ကုစ္ဆိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော
ဟောတိ ဒုဿဏ္ဏာနော၊ “ယက္ခော န ခေါ မနုဿော န ခေါ”တိ ဝိမတိံ
ဥပ္ပါဒေတိ။ သော သစေ ပုရိသော ဟောတိ၊ အထ နံ “နာယံ အညဿ
ကမ္မဿ အနုစ္ဆဝိကော”တိ ဟတ္ထိံ ဝါ ရက္ခာပေန္တိ အဿံ ဝါ ဂေါဏေ ဝါ၊
တိဏကဋ္ဌာဒိနိ ဝါ အာဟရာပေန္တိ၊ ခေဋ္ဌသရကံ ဝါ ဂဏ္ဍာပေန္တိ။ သစေ
ဣတ္ထိ ဟောတိ၊ အထ နံ ဟတ္ထိအဿာဒိနံ ဘတ္တမာသာဒိနိ ဝါ ပစာပေန္တိ၊
ကစဝရံ ဝါ ဆဒ္ဓာပေန္တိ၊ အညံ ဝါ ပန ဇိဂုစ္ဆနိယကမ္မံ ကာရေန္တိ။ ဧဝရူပဿ
ပါပကမ္မံ ဥပဓိဝိပတ္တိံ အာဂမ္မ ဝိပစ္စတိ နာမ။ ယော ပန ဒုပ္ပိက္ခကာလေ ဝါ
ပရိဟိနသမ္ပတ္တိကာလေ ဝါ အန္တရကပ္ပေ ဝါ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တဿ ပါပကမ္မံ
ကာလဝိပတ္တိံ အာဂမ္မ ဝိပစ္စတိ နာမ။ ယော ပန ပယောဂံ သမ္မာဒေတုံ န
ဇာနာတိ၊ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗယုတ္တကာလေ ဥပသင်္ကမိတုံ န ဇာနာတိ။ ပ။
စောရိကယုတ္တကာလေ စောရိကံ ကာတုံ န ဇာနာတိ၊ တဿ ပါပကမ္မံ
ပယောဂဝိပတ္တိံ အာဂမ္မ ဝိပစ္စတိ နာမ။

ယော ပန ဣဋ္ဌာရမ္မဏာနဘဝနာရဟေ ကမ္မေ ဝိဇ္ဇမာနေယေဝ ဂန္တော ဒုဂ္ဂတိ-
ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တဿ တံ ကမ္မံ ဂတိဝိပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠံ န ဝိပစ္စတိ နာမ။ ယော ပန
ပုညာနဘာဝေန ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒိနံ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ကာဏော ဝါ
ဟောတိ ကုဏီ ဝါ ခဉ္စော^၁ ဝါ ပက္ခဟတော ဝါ၊ တဿ ဩပရဇ္ဇသေနာပတိ-
ဘဏ္ဍာဂါရိကဋ္ဌာနာဒိနိ န အနုစ္ဆဝိကာနီတိ န ဒေန္တိ။ ဣစ္စဿ တံ ပုညံ
ဥပဓိဝိပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠံ န ဝိပစ္စတိ နာမ။ ယော ပန ဒုပ္ပိက္ခကာလေ ဝါ
ပရိဟိနသမ္ပတ္တိကာလေ ဝါ အန္တရကပ္ပေ ဝါ မနုဿေသု နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တဿ တံ
ကလျာဏကမ္မံ ကာလဝိပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠံ န ဝိပစ္စတိ နာမ။ ယော ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယေနေဝ ပယောဂံ သမ္မာဒေတုံ န ဇာနာတိ၊ တဿ ကလျာဏကမ္မံ
ပယောဂဝိပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠံ န ဝိပစ္စတိ နာမ။

ကလျာဏကမ္မေန ပန သုဂတိဘဝေ နိဗ္ဗတ္တဿ တံ ကမ္မံ ဂတိသမ္ပတ္တိံ
အာဂမ္မ ဝိပစ္စတိ နာမ။ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒိနံ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥပဓိသမ္ပတ္တိံ

ပတ္တဿ^၁ အတ္တဘာသေမိဒ္ဓိယံ ဌိတဿ ဒေဝနဂရေ သမုဿိတရတန-
တောရဏသဒိသံ အတ္တဘာဝံ ဒိသ္မာ “ဣမဿ ဩပရဇ္ဇသေနာပတိဘဏ္ဍာဂါရိက-
ဌာနာဒိနိ အနုစ္ဆရိကာနိ”တိ ဒဟရဿေဝ သတော တာနိ ဌာနန္တရာနိ ဒေန္တိ၊
ဝေရူပဿ ကလျာဏကမ္မံ ဥပဓိသမ္ပတ္တိံ အာဂမ္မ ဝိပစ္စတိ နာမ။ ယော ပဌမ-
ကပ္ပိကေသု ဝါ သုလဘန္တပါနကာလေ ဝါ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တဿ ကလျာဏကမ္မံ
ကာလသမ္ပတ္တိံ အာဂမ္မ ဝိပစ္စတိ နာမ။ ယော ဝုတ္တနယေနေဝ ပယောဂံ
သမ္ပာဒေတုံ ဇာနာတိ၊ တဿ ကမ္မံ ပယောဂသမ္ပတ္တိံ အာဂမ္မ ဝိပစ္စတိ နာမ။
ဧဝံ အဘိဓမ္မပရိယာယေန သောဠသ ကမ္မာနိ ဝိဘတ္တာနိ။

အပရာနိဝိ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂပရိယာယေန ဒွါဒသ ကမ္မာနိ ဝိဘတ္တာနိ။
သေယျထိဒံ—“အဟောသိ ကမ္မံ အဟောသိ ကမ္မဝိပါကော၊ အဟောသိ ကမ္မံ
နာဟောသိ ကမ္မဝိပါကော၊ အဟောသိ ကမ္မံ အတ္ထိ ကမ္မဝိပါကော၊ အဟောသိ
ကမ္မံ နတ္ထိ ကမ္မဝိပါကော၊ အဟောသိ ကမ္မံ ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော၊ အဟောသိ
ကမ္မံ န ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော၊ အတ္ထိ ကမ္မံ အတ္ထိ ကမ္�ဝိပါကော၊ အတ္ထိ
ကမ္မံ နတ္ထိ ကမ္မဝိပါကော၊ အတ္ထိ ကမ္မံ ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော၊ အတ္ထိ ကမ္မံ
န ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော၊ ဘဝိဿတိ ကမ္မံ ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော၊
ဘဝိဿတိ ကမ္မံ န ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော”တိ ၂။

တတ္ထ ယံ ကမ္မံ အတီတေ အာယူဟိတံ အတီတေယေဝ ဝိပါကဝါရံ လဘိ၊
ပဋိသန္ဓိဇနကံ ပဋိသန္ဓိ ဇနေသိ၊ ရူပဇနကံ ရူပံ၊ တံ အဟောသိ ကမ္မံ အဟောသိ
ကမ္မဝိပါကောတိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန ဝိပါကဝါရံ န လဘိ၊ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ပဋိသန္ဓိ
ရူပဇနကံ ဝါ ရူပံ ဇနေတုံ နာသက္ခိ၊ တံ အဟောသိ ကမ္မံ နာဟောသိ ကမ္မဝိပါ-
ကောတိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန အတီတေ အာယူဟိတံ ဧတရဟိ လဒ္ဓဝိပါကဝါရံ ပဋိ-
သန္ဓိဇနကံ ပဋိသန္ဓိ ဇနေတွာ ရူပဇနကံ ရူပံ ဇနေတွာ ဌိတံ၊ တံ အဟောသိ ကမ္မံ
အတ္ထိ ကမ္မဝိပါကောတိ ဝုတ္တံ။ ယံ အလဒ္ဓဝိပါကဝါရံ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ဝါ ပဋိသန္ဓိ
ရူပဇနကံ ဝါ ရူပံ ဇနေတုံ နာသက္ခိ၊ တံ အဟောသိ ကမ္မံ နတ္ထိ ကမ္မဝိပါကောတိ
ဝုတ္တံ။ ယံ ပန အတီတေ အာယူဟိတံ အနာဂတေ ဝိပါကဝါရံ လဘိဿတိ၊
ပဋိသန္ဓိဇနကံ ပဋိသန္ဓိ ရူပဇနကံ ရူပံ ဇနေတုံ သက္ခိဿတိ၊ တံ အဟောသိ
ကမ္မံ ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကောတိ ဝုတ္တံ။ ယံ အနာဂတေ ဝိပါကဝါရံ န
လဘိဿတိ၊ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ပဋိသန္ဓိ ရူပဇနကံ ဝါ ရူပံ ဇနေတုံ န
သက္ခိဿတိ၊ တံ အဟောသိ ကမ္မံ န ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကောတိ ဝုတ္တံ။

ယံ ပန တေရဟိ အာယူဟိတံ တေရဟိယေဝ ဝိပါကဝါရံ လဘတိ၊ တံ အတ္ထိ ကမ္မံ အတ္ထိ ကမ္မဝိပါကောတိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန တေရဟိ ဝိပါကဝါရံ န လဘတိ၊ တံ အတ္ထိ ကမ္မံ န အတ္ထိ ကမ္မဝိပါကောတိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန တေရဟိ အာယူဟိတံ အနာဂတေ ဝိပါကဝါရံ လဘိဿတိ၊ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ပဋိသန္ဓိ ရူပဇနကံ ရူပ ဇနေတုံ သက္ခိဿတိ၊ တံ အတ္ထိ ကမ္မံ အဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကောတိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန ဝိပါကဝါရံ န လဘိဿတိ၊ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ပဋိသန္ဓိ ရူပဇနကံ ဝါ ရူပ ဇနေတုံ န သက္ခိဿတိ၊ တံ အတ္ထိ ကမ္မံ န အဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကောတိ ဝုတ္တံ။

ယံ ပနာနာဂတေ အာယူဟိဿတိ၊ အနာဂတေယေဝ ဝိပါကဝါရံ လဘိဿတိ၊ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ပဋိသန္ဓိ ရူပဇနကံ ဝါ ရူပ ဇနေဿတိ၊ တံ အဝိဿတိ ကမ္မံ အဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကောတိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန ဝိပါကဝါရံ န လဘိဿတိ၊ ပဋိသန္ဓိဇနကံ ပဋိသန္ဓိ ရူပဇနကံ ဝါ ရူပ ဇနေတုံ န သက္ခိဿတိ၊ တံ အဝိဿတိ ကမ္မံ န အဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကောတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ပဋိသန္တိဒါ-မဂ္ဂပရိယာယေန ဒွါဒသ ကမ္မာနိ ဝိဘတ္တာနိ။

ဣတိ ဣမာနိ စေဝ ဒွါဒသ အဘိဓမ္မပရိယာယေန ဝိဘတ္တာနိ စ သောဠသ၂ ကမ္မာနိ အတ္တနော ဌာနာ ဩသက္ကိတွာ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန ဝုတ္တာနိ ကောဒသ ကမ္မာနိယေဝ ဘဝန္တိ။ တာနိပိ တတော ဩသက္ကိတွာ တိဏိယေဝ ကမ္မာနိ ဟောန္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ အပရပရိယာယ-ဝေဒနီယန္တိ။ တေသံ သင်္ကမနံ နတ္ထိ၊ ယထာဌာနေယေဝ တိဋ္ဌန္တိ။ ယဒိ ဟိ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ကမ္မံ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ ဝါ အပရပရိယာယဝေဒနီယံ ဝါ ဘဝေယျ၊ “ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ”တိ သတ္တာ န ဝဒေယျ။ သစေပိ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဝါ အပရပရိယာယဝေဒနီယံ ဝါ ဘဝေယျ၊ “ဥပပဇ္ဇ ဝါ”တိ? သတ္တာ န ဝဒေယျ။ အထာပိ အပရပရိယာယဝေဒနီယံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဝါ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ ဝါ ဘဝေယျ၊ “အပရေ ဝါ ပရိယာယေ”တိ သတ္တာ န ဝဒေယျ။

သုက္ကပက္ခေပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ ပန လောဘေ ဝိဂတေဘိ လောဘေ အပဂတေ နိရုဋ္ဌေ။ တာလာဝတ္ထု၊ ကတန္တိ တာလဝတ္ထု၊ ဝိယ ကတံ၊ မတ္တကန္တိန္ဒတာလော ဝိယ ပုန အဝိရုဋ္ဌိသဘာဝံ ကတန္တိ အတ္ထော။ အနဘာဝံကတန္တိ အနုအဘာဝံ ကတံ၊ ယထာ ပုန နုပုဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ကတန္တိ အတ္ထော။ ဧဝံ သူတိ ဧဝံ ဘဝေယျ။ ဧဝံ မေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ဗီဇာနိ ဝိယ

၁-ယမ္ပိ (သီ) ၂-ပုရိမာနိ စ သောဠသ (သီ) ၃-ဥပပဇ္ဇ ဝါတိ (သျာ)

ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တာနိ အဂ္ဂိနာ ဥဟနပုရိသော ဝိယ ယောဂါ-
ဝစရော၊ အဂ္ဂိ ဝိယ မဂ္ဂဉာဏံ၊ အဂ္ဂိံ ဒတ္တာ ဗီဇာနံ ဥဟနကာလော ဝိယ
မဂ္ဂဉာဏေန ကိလေသာနံ ဒဗ္ဗကာလော^၁၊ မသိကတကာလော ဝိယ ပဉ္စန္ဓ
ခန္ဓာနံ ဆိန္ဒမူလကေ ကတွာ ဌပိတကာလော၊ မဟာဝါတေ ဝါ ဩပုနိတွာ
နဒိယာ ဝါ ပဝါဟေတွာ အပ္ပဝတ္တိကတကာလော ဝိယ ဥပါဒိန္ဒကသန္တာနဿ
နိရောဓေန ဆိန္ဒမူလကာနံ ပဉ္စန္ဓ ခန္ဓာနံ အပ္ပဋိသန္ဓိကာဘာဝေန နိရုဇ္ဈိတွာ ပုန
ဘဝသ္မိံ ပဋိသန္ဓိံ အဂ္ဂဟိတကာလော^၂ ဝေဒိတဗျော။

မောဟဇ္ဇောပဝိဒ္ဓသူတိ မောဟဇ္ဇောပိ အဝိဒ္ဓသူ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
ယံ သော အဝိဒ္ဓ အန္ဓဗာလော လောဘဇ္ဇေ ဒေါသဇ္ဇေ မောဟဇ္ဇောတိ^၃၊ ကမ္မံ
ကရေတိ၊ ဧဝံ ကရေန္တေန ယံ တေန ပကတံ ကမ္မံ အပ္ပံ ဝါ ယဒိ ဝါ
ဗဟုံ။ **ဣဓေဝ တံ ဝေဒနိယန္တိ** တံ ကမ္မံ တေန ဗာလေန ဣဓ သကေ
အတ္တဘာဝေယေဝ ဝေဒနိယံ၊ တဿေဝ တံ အတ္တဘာဝေ ဝိပစ္စတိတိ အတ္ထော။
ဝတ္ထု၊ အညံ န ဝိဇ္ဇတိတိ တဿ ကမ္မဿ ဝိပစ္စနတ္ထာယ အညံ ဝတ္ထု၊ နတ္ထိ။
န ဟိ အညေန ကတံ ကမ္မံ အညဿ အတ္တဘာဝေ ဝိပစ္စတိ။ **တဿှာ လောဘဉ္စ**
ဒေါသဉ္စ၊ မောဟဇ္ဇောပိ ဝိဒ္ဓသူတိ တဿှာ ယော ဝိဒ္ဓ မေဓာပိ ပဏ္ဍိတော
တံ လောဘဇာဒိဘေဒံ ကမ္မံ န ကရေတိ၊ သော **ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒယံ ဘိက္ခု၊ သဗ္ဗာ**
ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေတွာ တံ ဝါ ပန ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေန္တော
သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟတိ။ ဒေသနာသိသမေဝေတံ၊ သုဂတိယောပိ ပန သော
ဒိဏာသဝေါ ဇဟတိယေဝ။ ယမ္မိ စေတံ “တဿှာ လောဘဉ္စ ဒေါသဉ္စာ”တိ
ဝုတ္တံ၊ ဧတ္ထာပိ လောဘဒေါသသိသေန လောဘဇ္ဇေ ဒေါသဇ္ဇေ ကမ္မမေဝ
နိဒ္ဒိဋ္ဌန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သုတ္တန္တေပိ^၄ ဂါထာသုပိ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမေဝ ကထိတန္တိ။

၅-ဟတ္ထကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅။ ပဉ္စမေ အာဠုဝိယန္တိ အာဠုဝိရဋ္ဌေ။ **ဂေါမဂ္ဂေတိ** ဂုန္တံ ဂမနမဂ္ဂေ။
ပဏ္ဏသန္တရေတိ သယံ ပတိတပဏ္ဏသန္တရေ။ **အထာတိ** ဧဝံ ဂုန္တံ ဂမနမဂ္ဂံ
ဥဇုံ မဟာပထံ နိဿာယ သိသပါဝနေ သယံ ပတိတပဏ္ဏာနိ သံကမ္မိတွာ
ကတသန္တရေ သုဂတမဟာစိဝရံ ပတ္တရိတွာ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ နိသိန္ဓေ
တထာဂတေ။ **ဟတ္ထကော အာဠုဝကောတိ** ဟတ္ထတော ဟတ္ထံ ဂတတ္တာ
ဧဝံလဒ္ဓနာမော အာဠုဝကော ရာဇပုတ္တော။ **တေဒဝေါစာတိ** ဧတံ “ကမ္မိ

၁-ဝဓကကာလော (က)	၂-အဂဟဏကာလော (သိ)
၃-မောဟဇ္ဇောပိ (သိ၊ သျာ)	၄-သုတ္တန္တေသုပိ (သိ၊ က)

ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ ကသ္မာ ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တံ ဌာနံ
ဂန္တာ နိဿိန္တော၊ ကသ္မာ ရာဇကုမာရော တတ္ထ ဂတောတိ? သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
တာဝ အဋ္ဌပ္ပတ္တိကာယ ဓမ္မဒေသနာယ သမုဋ္ဌာနံ ဒိသ္မာ တတ္ထ နိဿိန္တော၊
ရာဇကုမာရောပိ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ ပဉ္စဟိ ဥပါသကသတေဟိ ပရိဝုတော
ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော မဟာမဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ ဂေါပထံ ဂဟေတွာ “ဗုဒ္ဓါနံ ပူဇ-
နတ္ထာယ မိဿကမာလံ ဩစိနိဿာမီ”တိ ဂစ္ဆန္တော သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ဥပသင်္က-
မိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧဝံ သော တတ္ထ ဂတောတိ။ သုခမသယိတ္တာတိ
သုခံ သယိတ္ထ။

အန္တရဋ္ဌကောတိ မာဃဖဂ္ဂုဏာနံ အန္တရေ အဋ္ဌဒိဝသပရိမာဏော
ကာလော။ မာဃဿ ဟိ အဝသာနေ စတ္တာရော ဒိဝသာ၊ ဖဂ္ဂုဏဿ အာဒိမ္မိ
စတ္တာရောတိ အယံ “အန္တရဋ္ဌကော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဟိမပါတသမယောတိ
ဟိမဿ ပတနသမယော။ ခရာတိ ဖရဿာ ကက္ခဋ္ဌာ ဝါ။ ဂေါကဏုကဟတာတိ
နဝုဋ္ဌေ^၁ ဒေဝေ ဂါဝီနံ အက္ကန္တက္ကန္တဋ္ဌာနေ ခုရန္တရေဟိ ကဒ္ဒမော ဥဂ္ဂန္တာ
တိဋ္ဌတိ၊ သော ဝါတာတပေန သုက္ခော ကကစဒန္တသဒိသော ဟောတိ ဒုက္ခ-
သမ္ပယော။ တံ သန္ဓာယာဟ “ဂေါကဏုကဟတာ ဘူမီ”တိ။ ဂုန္တံ ခုရန္တရေဟိ
ဆိန္ဒာတိပိ အတ္ထော။ ဝေရန္တော ဝါတော ဝါယတိတိ စတူဟိ ဒိသာဟိ
ဝါယန္တော ဝါတော ဝါယတိ။ ကောယ ဒိသာယ ဝါ ဒွီဟိ ဝါ ဒိသာဟိ တိဟိ
ဝါ ဒိသာဟိ ဝါယန္တော ဝါတော ဝေရန္တောတိ န ဝုစ္စတိ။

တေန ဟိ ရာဇကုမာရာတိ ဣဒံ သတ္တာ “အယံ ရာဇကုမာရော လောကသ္မိ”
နေဝ သုခဝါသိနော၊ န ဒုက္ခဝါသိနော ဇာနာတိ၊ ဇာနာပေဿာမိ န”န္တိ
ဥပရိ ဒေသနံ ဝဓေန္တော အာဟ။ တတ္ထ ယထာ တေ ခမေယျာတိ ယထာ
တုယံ ရုစ္စေယျ။ ဣဓဿာတိ ဣမသ္မိ^၂ လောကေ အဿ။ ဂေါနကတ္တတောတိ
စတုရင်္ဂလာဓိကလောမေန ကာဠကောဇဝေန အတ္ထတော။ ပဋိကတ္တတောတိ
ဥဏ္ဍာမယေန သေတတ္ထရဏေန အတ္ထတော။ ပဋ္ဌလိကတ္တတောတိ သနပုပ္ဖေန^၂
ဥဏ္ဍာမယအတ္ထရဏေန အတ္ထတော။ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏောတိ ကဒလိ-
မိဂစမ္ပမယေန ဥတ္တမပစ္စတ္တရဏေန အတ္ထတော။ တံ ကိရ ပစ္စတ္တရဏံ သေတ-
ဝတ္ထဿ ဥပရိ ကဒလိမိဂစမ္ပံ အတ္ထရိတွာ သိဗ္ဗိတွာ ကရေန္တိ။ သဥတ္တရစ္ဆဒေါတိ
သဟ ဥတ္တရစ္ဆဒေန၊ ဥပရိ ဗဒ္ဓေန ရတ္တဝိတာနေန သဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။
ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနောတိ သိသုပဓာနဉ္စ ပါဠုပဓာနဉ္စာတိ ပလ္လင်္ကဿ
ဥဘတော ဌပိတလောဟိတကူပဓာနော။ ပဇာပတိယောတိ ဘရိယာယော။

မနာပေန ပစ္စုပ္ပန်တာ အဿူတိ မနာပေန ဥပဋ္ဌာနဝိဓာနေန ပစ္စုပ္ပန်တာ ဘဝေယျံ။

ကာယိကာတိ ပဉ္စဒွါရကာယံ ခေါဘယမာနာ။ စေတသိကာတိ မနောဒွါရံ ခေါဘယမာနာ။ သော ရာဂေါ တထာဂတဿ ပဟိနောတိ တထာရူပေါ ရာဂေါ တထာဂတဿ ပဟိနောတိ အတ္ထော။ ယော ပန တဿ ရာဂေါ၊ န သော တထာဂတဿ ပဟိနော နာမ။ ဒေါသမောဟေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဗြာဟ္မဏောတိ ဗာဟိတပါပေါ ဒိဏာသဝဗြာဟ္မဏော။ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော။ န လိမ္မတိ^၁ ကာမေသုတိ ဝတ္ထုကာမေသု စ ကိလေသကာမေသု စ တဏှာဒိဋ္ဌိလေပေဟိ^၂ န လိမ္မတိ^၃။ သီတိဘူတောတိ အတ္တန္တရေ တာပနကိလေသာနံ အဘာဝေန သီတိဘူတော။ နိရူပဒီတိ ကိလေသုပဒီနံ အဘာဝေန နိရူပဒိ။ သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတွာတိ အာသတ္တိယော ဝုစ္ဆန္တိ တဏှာယော၊ တာ သဗ္ဗာပိ ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေသု အာသတ္တဝိသတ္တာ အာသတ္တိယော ဆိန္ဒိတွာ။ ဝိနေယျ ဟဒယေ ဒရန္တိ ဟဒယနိဿိတံ ဒရထံ ဝိနယိတွာ ဝုပသမေတွာ။ သန္တိ^၄ ပပ္ပုယျ စေတသောတိ စိတ္တဿ ကိလေသနိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိတွာ။ ကရဏဝစနံ ဝါ ဧတံ “သဗ္ဗစေတသော သမန္နာဟရိတွာ”တိအာဒိသု ဝိယ၊ စေတသာ နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏိတွာတိ အတ္ထော။

၆-ဒေဝဒူတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ ဆဋ္ဌေ ဒေဝဒူတာနီတိ ဒေဝဒူတာ။ အယံ ပနေတ္ထ ဝစနတ္ထော— ဒေဝေါတိ မစ္စ၊ တဿ ဒူတာတိ ဒေဝဒူတာ။ ဇိဏ္ဏဗျာဓိမတာ ဟိ သံဝေဂ- ဇနနဋ္ဌေန “ဣဒါနိ တေ မစ္စသမိပံ ဂန္တဗ္ဗ”န္တိ စောဒေန္တိ ဝိယ၊ တသ္မာ ဒေဝဒူတာတိ ဝုစ္ဆန္တိ။ ဒေဝါ ဝိယ ဒူတာတိပိ ဒေဝဒူတာ။ ယထာ ဟိ အလင်္ကတပဋိယတ္တာယ ဒေဝတာယ အာကာသေ ဌတွာ “တံ အသုကဒိဝသေ မရိဿသီ”တိ ဝုတ္တေ တဿာ ဝစနံ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝံ ဇိဏ္ဏဗျာဓိ- မတာပိ ဒိဿမာနာ “တွမ္ပိ ဧဝံဓမ္မော”တိ စောဒေန္တိ ဝိယ၊ တေသဉ္စ တံ ဝစနံ အနညထာဘာဝိတာယ ဒေဝတာယ ဗျာကရဏသဒိသမေဝ ဟောတိတိ ဒေဝါ ဝိယ ဒူတာတိ ဒေဝဒူတာ။ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနံ ဒူတာတိပိ ဒေဝဒူတာ။ သဗ္ဗ- ဗောဓိသတ္တာ ဟိ ဇိဏ္ဏဗျာဓိမတပဗ္ဗဇိတေ ဒိသ္မာဝ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇိတွာ နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇိ^၅သု။ ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနံ ဒူတာတိပိ ဒေဝဒူတာ။ ဣမ ပန လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန “ဒေဝဒူတာနီ”တိ ဝုတ္တံ။

ကာယေန ဒုစ္စရိတန္တိအာဒိ ကသ္မာ အာရဒ္ဓံ? ဒေဝဒူတာနုယုဉ္ဇနဋ္ဌာနပက္ကမ-
ကမ္မဒဿနတ္ထံ။ ဣမံနာ ဟိ ကမ္မေန အယံ သတ္တော နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ အထ နံ
တတ္ထ ယမော ရာဇာ ဒေဝဒူတေ သမနုယုဉ္ဇတိ။ တတ္ထ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ
စရတိတိ ကာယဒွါရေန တိဝိဓံ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ ဝါစာယာတိ ဝစီဒ္ဓါရေန
စတုဗ္ဗိဓံ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ မနုဿာတိ မနောဒွါရေန တိဝိဓံ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာတိ ဧတ္ထ ဧကစ္စေ ထေရာ “နိရယပါလာ
နာမ နတ္ထိ၊ ယန္တရူပံ ဝိယ ကမ္မမေဝ ကာရဏံ ကာရေတိ”တိ ဝဒန္တိ။ တံ “အတ္ထိ
နိရယေ နိရယပါလာတိ၊ အာမန္တာ။ အတ္ထိ စ ကာရဏိကာ”တိအာဒိနာ နယေန
အဘိဓမ္မေ^၁ ပဋိသေမိတမေဝ။ ယထာ ဟိ မနုဿလောကေ ကမ္မကာရဏ-
ကာရကာ အတ္ထိ၊ ဧဝမေဝ နိရယေ နိရယပါလာ အတ္ထိတိ။ ယမဿ ရညောတိ
ယမရာဇာ နာမ ဝေမာနိကပေတရာဇာ။ ဧကသ္မိံ ကာလေ ဒိဗ္ဗဝိမာနေ
ဒိဗ္ဗကပ္ပရက္ခဒိဗ္ဗဥယျာနဒိဗ္ဗနာဠကာဒိသဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝတိ၊ ဧကသ္မိံ ကာလေ
ကမ္မဝိပါကံ၊ ဓမ္မိကော ရာဇာ၊ န စေသ ဧကောဝ ဟောတိ၊ တေသု ပန
ဒွါရေသု စတ္တာရော ဇနာ ဟောန္တိ။ အမတ္တေယျောတိ မာတု ဟိတော
မတ္တေယျော၊ မာတရိ သမ္မာ ပဋိပန္နောတိ အတ္တော။ န မတ္တေယျောတိ
အမတ္တေယျော၊ မာတရိ မိစ္ဆာ ပဋိပန္နောတိ အတ္တော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ
နယော။ အဗြဟ္မညောတိ ဧတ္ထ စ ခိဏာသဝါ ဗြာဟ္မဏာ နာမ၊ တေသု
မိစ္ဆာ ပဋိပန္နော အဗြဟ္မညော နာမ။

သမနုယုဉ္ဇတိတိ အနုယောဂဝတ္ထံ အာရောပေန္တော ပုစ္ဆတိ၊ လဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌာ-
ပေန္တော ပန သမနုဂ္ဂါဟတိ နာမ၊ ကာရဏံ ပုစ္ဆန္တော သမနုဘာသတိ နာမ။
နာဒ္ဒသန္တိ အတ္တနော သန္တိကေ ပဟိတဿ ကဿပိ ဒေဝဒူတဿ အဘာဝံ
သန္တာယ ဧဝံ ဝဒတိ။

အထ နံ ယမော “နာယံ ဘာသိတဿ အတ္ထံ သလ္လက္ခေတိ”တိ ဥတွာ အတ္ထံ
သလ္လက္ခာပေတုကာမော အန္တောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဇိဏ္ဏန္တိ ဇရာဇိဏ္ဏံ။
ဂေါပါနသီဝဏ်န္တိ ဂေါပါနသီ ဝိယ ဝဏ်။ ဘောဂ္ဂန္တိ ဘဂ္ဂံ။ ဣမံနာပိဿ
ဝဏ်ဘာဝမေဝ ဒီပေတိ။ ဒဏ္ဍပရာယဏန္တိ ဒဏ္ဍပဋိသရဏံ ဒဏ္ဍဒုတိယံ။
ပဝေဓမာနန္တိ ကမ္မမာနံ။ အာတုရန္တိ ဇရာတုရံ။ ခဏ္ဍဒန္တိ ဇရာနုဘာဝေန
ခဏ္ဍိတဒန္တိ။ ပလိတကေသန္တိ ပဏ္ဍရကေသံ။ ဝိလူနန္တိ လုဇ္ဈိတွာ ဂဟိတကေသံ

ဝိယ ခလ္လာဋံ^၁။ ခလ္လိတသီရန္တိ^၂ မဟာခလ္လာဋသီသံ^၃။ ဝလိတန္တိ သဗ္ဗာတဝလိ^၄။
 တိလကာဟတဂတ္တန္တိ သေတတိလကကာဠုတိလကေဟိ ဝိကိဏ္ဏသရီရံ။ ဇရာ-
 ဓမ္မောတိ ဇရာသဘာဝေါ၊ အပရိမုတ္တော ဇရာယ၊ ဇရာ^၅ နာမ မယံ
 အဗ္ဘန္တရေယေဝ ပဝတ္တတိတိ။ ပရတော ဗျာဓိဓမ္မော မရဏဓမ္မောတိ
 ပဒဒ္ဒယေဝိ ဧသေဝ နယော။

ပဌမံ ဒေဝဒူတံ သမနုယုန္တိတွာတိ ဧတ္ထ ဇရာဇိဏ္ဏသတ္တော အတ္ထတော ဧဝံ
 ဝဒတိ နာမ “ပဿထ ဘော အဟမ္မိ တုမေ ဝိယ တရုဏော အဟောသိ”
 ဦရုဗလီ ဗာဟုဗလီ ဇေယမ္ပန္နော၊ တဿ မေ တာ ဗလဇေယမ္ပတ္တိယော
 အန္တရဟိတာ၊ ဝိဇ္ဇမာနာပိ မေ ဟတ္ထပါဒါ ဟတ္ထပါဒကိစ္စံ န ကရေန္တိ၊ ဇရာယမ္ပိ
 အပရိမုတ္တတာယ ဧဒိသော ဇာတော။ န ခေါ ပနာဟမေဝ၊ တုမေပိ ဇရာယ
 အပရိမုတ္တာဝ။ ယထေဝ ဟိ မယံ၊ ဧဝံ တုမှာကမ္ပိ ဇရာ အာဂမိဿတိ။ ဣတိ
 တဿ ပုရေ အာဂမနာဝ ကလျာဏံ ကရေယာ”တိ။ တေနေဝေသ ဒေဝ-
 ဒူတော နာမ ဇာတော။ အာဗာဓိကန္တိ ဗာဓိကံ။ ဒုက္ခိတန္တိ ဒုက္ခပုတ္တံ။ ဗာဠု-
 ဂိလာနန္တိ အဓိမတ္တဂိလာနံ။

ဒုတိယံ ဒေဝဒူတန္တိ ဧတ္ထပိ ဂိလာနသတ္တော အတ္ထတော ဧဝံ ဝဒတိ
 နာမ “ပဿထ ဘော အဟမ္မိ တုမေ ဝိယ နိရောဂေါ အဟောသိ”၊ သောမ္ပိ
 ဧတရဟိ ဗျာဓိနာ အဘိဟတော၊ သကေ မုတ္တကရိသေ ပလိပန္နော ဥဋ္ဌာတုမ္ပိ
 န သက္ကောမိ။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ မေ ဟတ္ထပါဒါ ဟတ္ထပါဒကိစ္စံ န ကရေန္တိ၊
 ဗျာဓိတောမ္ပိ အပရိမုတ္တတာယ ဧဒိသော ဇာတော။ န ခေါ ပနာဟမေဝ၊
 တုမေပိ ဗျာဓိတော အပရိမုတ္တာဝ။ ယထေဝ ဟိ မယံ၊ ဧဝံ တုမှာကမ္ပိ ဗျာဓိ
 အာဂမိဿတိ။ ဣတိ တဿ ပုရေ အာဂမနာဝ ကလျာဏံ ကရေယာ”တိ။
 တေနေဝေသ ဒေဝဒူတော နာမ ဇာတော။

ဧကောဟမတန္တိအာဒိသု ဧကောဟံ မတဿ အဿာတိ ဧကောဟမတော၊
 တံ ဧကောဟမတံ။ ပရတော ပဒဒ္ဒယေဝိ ဧသေဝ နယော။ ဘဿာ ဝိယ ဝါယုနာ
 ဥဒ္ဓံ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ယထာက္ကမံ သမုဂ္ဂတေန သူနဘာဝေန ဥဒ္ဓုမာတတ္တာ
 ဥဒ္ဓုမာတကံ။ ဝိနီလော ဝုစ္စတိ ဝိပရိဘိန္ဒဝဏ္ဏော၊ ဝိနီလောဝ ဝိနီလကော၊
 တံ ဝိနီလကံ။ ပဋိကူလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဝိနီလန္တိ ဝိနီလကံ။ ဝိပုဗ္ဗကန္တိ
 ဝိဿန္တမာနပုဗ္ဗကံ၊ ပရိဘိန္ဒုဋ္ဌာနေဟိ ပဋ္ဌရိတေန ပုဗ္ဗေန ပလိမက္ခိတန္တိ အတ္ထော။

၁-ခလ္လာဋသီသော (မဟာနိဒ္ဒေသေ ဇရာသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ)

၂-မဟာခလ္လိတသီသံ (မဟာနိဒ္ဒေသေ ဇရာသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ)

၂-ခလိတံ သိရေတိ (သီ)

၄-ဇရာဇိဏ္ဏံ (က)

တတိယံ ဒေဝဒူတန္တိ ဧတ္ထ မတကသတ္တော အတ္တတော ဧဝံ ဝဒတိ နာမ “ပဿထ ဘော မံ အာမကသုသာနေ ဆဒ္ဓိတံ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိဘာဝပုတ္တံ၊ မရဏတောမှိ အပရိမုတ္တတာယ ဒေဝိသော ဇာတော။ န ခေါ ပနာဟမေဝ၊ တုမှေပိ မရဏတော အပရိမုတ္တာ။ ယထေဝ ဟိ မယံ၊ ဧဝံ တုမှာကမ္ပိ မရဏံ အာဂမိဿတိ။ ဣတိ တဿ ပုရေ အာဂမနာဝ ကလျာဏံ ကရော-
 ထာ”တိ။ တေနောဝေသ ဒေဝဒူတော နာမ ဇာတော။

ဣမံ ပန ဒေဝဒူတာနုယောဂံ ကော လဘတိ၊ ကော န လဘတိ? ယေန တာဝ ဗဟု ပါပံ ကတံ၊ သော ဂန္တာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိယေဝ။ ယေန ပန ပရိတ္တံ ပါပံ ကတံ၊ သော လဘတိ။ ယထာ ဟိ သဘဏ္ဍံ စောရံ ဂဟေတွာ ကတ္တဗ္ဗ-
 မေဝ ကရောန္တိ န ဝိနိစ္ဆိနန္တိ။ အနုဝိဇ္ဇိတွာ ဂဟိတံ ပန ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနံ နယန္တိ၊ သော ဝိနိစ္ဆယံ လဘတိ။ ဧဝံသမ္ပဒမေတံ။ ပရိတ္တပါပကမ္မာ ဟိ အတ္တနော ဓမ္မတာယပိ သရန္တိ၊ သာရိယမာနာပိ သရန္တိ။

တတ္ထ ဒီဃဇန္တုဒမိဋ္ဌော^၁ နာမ အတ္တနော ဓမ္မတာယ သရိ။ သော ကိရ ဒမိဋ္ဌော သုမနဂိရိမဟာဝိဟာရေ အာကာသစေတီယံ ရတ္တပဋ္ဌေန^၂ ပူဇေသိ၊ အထ နိရယေ ဥဿဒသာမန္တေ နိဗ္ဗတ္တော အဂ္ဂိဇာလသဒ္ဓိ သုတွာဝ အတ္တနာ ပူဇိတပဋ် အနုဿရိ၊ သော ဂန္တာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တော။ အပရောပိ ပုတ္တဿ ဒဟရဘိက္ခုနော ခလိသာဋ္ဌကံ ဒေန္တော ပါဒမူလေ ဌပေသိ၊ မရဏကာလမှိ ပဋပဋ္ဌာတိ သဒ္ဓေနိမိတ္တံ ဂဏှိ၊ သောပိ ဥဿဒသာမန္တေ နိဗ္ဗတ္တော ဇာလသဒ္ဓေန တံ သာဋ္ဌကံ အနုဿရိတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တော။ ဧဝံ တာဝ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ကုသလံ ကမ္မံ သရိတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိတိ။

အတ္တနော ဓမ္မတာယ အသရန္တေ ပန တယော ဒေဝဒူတေ ပုစ္ဆတိ။ တတ္ထ ကောစိ ပဌမေန ဒေဝဒူတေန သရတိ၊ ကောစိ ဒုတိယတတိယေဟိ၊ ကောစိ တိတိပိ နဿရတိ။ တံ ယမော ရာဇာ ဒိသွာ သယံ သာရေတိ။ ဧကော ကိရ အမစ္စော သုမနပုပ္ဖကုမ္ဘေန မဟာစေတီယံ ပူဇေတွာ ယမဿ ပတ္တိံ^၃ အဒါသိ၊ တံ အကုသလကမ္မေန နိရယေ နိဗ္ဗတ္တံ ယမဿ သန္တိကံ နယိံသု။ တသ္မိံ တိတိပိ ဒေဝဒူတေဟိ ကုသလံ အသရန္တေ ယမော သယံ ဩလောကေန္တော ဒိသွာ “နန တံ မဟာစေတီယံ သုမနပုပ္ဖကုမ္ဘေန ပူဇေတွာ မယံ ပတ္တိံ အဒါသိ”တိ သာရေသိ၊ သော တသ္မိံ ကာလေ သရိတွာ ဒေဝလောကံ

၁-ဒီဃဇန္တုဒမိဋ္ဌော (သီ)

၂-အာကာသစေတီယံ ရတ္တပဋ္ဌေန (သီ၊ သျှာ)၊ အာကာသ-
 စေတီယေ ရတ္တပဋ် (က)

ဂတော။ ယမော ပန သယံ ဩလောကေတွာပိ အပဿန္တော “မဟာဒုက္ခံ နာမ အနုဘဝိဿတိ အယံ သတ္တော”တိ တုဏှိ အဟောသိ။

တတ္ကံ အယောခိလန္တိ တိဂါဝုတံ အတ္တဘာဝံ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ လောဟ-
ပထဝိယာ ဥတ္တာနကံ နိပဇ္ဇာပေတွာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေ တာလပ္ပမာဏံ အယသုလံ
ပဝေသေန္တိ၊ တထာ ဝါမဟတ္တာဒိသု။ ယထာ စ တံ ဥတ္တာနကံ နိပဇ္ဇာပေတွာ၊
ဧဝံ ဥရေနပိ ဝါမပဿေနပိ ဒက္ခိဏပဿေနပိ နိပဇ္ဇာပေတွာ တေ တံ ကမ္မ-
ကာရဏံ ကရောန္တိယေဝ။ သံဝေသေတွာတိ^၁ ဇလိတာယ လောဟပထဝိယာ
တိဂါဝုတံ အတ္တဘာဝံ နိပဇ္ဇာပေတွာ။ ကုဋ္ဌာရီဟိတိ မဟတီဟိ ဂေဟဿ၊
ဧကပက္ခစ္ဆဒနမတ္တာဟိ ကုဋ္ဌာရီဟိ တစ္ဆန္တိ၊ လောဟိတံ နဒီ ဟုတွာ သန္တတိ၊
လောဟပထဝိတော ဇာလာ ဥဋ္ဌဟိတွာ တစ္ဆိတဋ္ဌာနံ ဂဏှာတိ^၂၊ မဟာဒုက္ခံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တစ္ဆန္တာ ပန သုတ္တာဟတံ ကရိတွာ ဒါရုံ^၃ ဝိယ အဋ္ဌံသမ္ပိ ဆဋ္ဌံသမ္ပိ
ကရောန္တိ။ ဝါသီဟိတိ မဟာသုပ္ပပ္ပမာဏာဟိ ဝါသီဟိ။ ရထေ ယောဇေတွာတိ
သဒ္ဓိ^၄ ယုဂယောတ္တပက္ခရထစက္ကကုဗ္ဗရပါဇနေဟိ သဗ္ဗတော ပဇ္ဇလိတေ ရထေ
ယောဇေတွာ။ မဟန္တန္တိ မဟာကုဋ္ဌာဂါရပ္ပမာဏံ။ အာရောပေန္တိတိ သမ္ပဇ္ဇလိ-
တေဟိ အယမုဂ္ဂရေဟိ ပေါထေန္တာ အာရောပေန္တိ။ သင်္ကပ္ပိ ဥဒ္ဓန္တိ သုပက္ကုထိ-
တာယ ဥက္ခလိယာ ပက္ခိတ္တတဏှုလာ ဝိယ ဥဒ္ဓမဓောတိရိယဉ္စ ဂစ္ဆတိ။
မဟာနိရယေတိ အဝိစိမဟာနိရယမ္ပိ။

ဘာဂသော မိတောတိ ဘာဂေ ဌပေတွာ ဝိဘက္ခော။ ပရိယန္တောတိ ပရိက္ခိက္ခော။ အယသတိ ဥပရိ အယပဋ္ဌေန ဆာဒိတော။ သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ ဧဝံ ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ယထာ တံ သမန္တာ ယောဇနသတေ ဌတွာ ဩလောကေန္တဿ အင်္ဂီနိ ယမကဂေါဋ္ဌကာ ဝိယ နိက္ခမန္တိ။

ဟိနကာယူပဂါတိ ဟိနံ ကာယံ ဥပဂတာ ဟုတွာ။ ဥပါဒါနေတိ
တဏှာဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏေ။ ဇာတိမရဏသမ္ဘဝေတိ ဇာတိယာ စ မရဏဿ စ
ကာရဏဘူတေ။ အနုပါဒါတိ စတူဟိ ဥပါဒါနေဟိ အနုပါဒိယိတွာ။ ဇာတိ-
မရဏသင်္ခယေတိ ဇာတိမရဏသင်္ခယသင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနေ ဝိမုစ္ဆန္တိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိ-
နိဗ္ဗုတာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဣမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ သဗ္ဗကိလေသနိဗ္ဗာနေန
နိဗ္ဗုတာ။ သဗ္ဗဒုက္ခံ ဥပစ္စုရန္တိ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခံ အတိက္ကန္တာ။

၇-စတုမဟာရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇။ သတ္တမေ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာတိ ပရိစာရိကဒေဝတာ။ ဣမံ လောကံ အနုဝိစရန္တိတိ အဋ္ဌမိဒိဝသေ ကိရ သက္ကော ဒေဝရာဇော စတ္တာရော မဟာ-
ရာဇာနော’ အာဏာပေတိ “တာတာ အဇ္ဇ အဋ္ဌမိဒိဝသေ မနုဿလောကံ၊
အနုဝိစရိတွာ ပုညာနိ ကရောန္တာနံ နာမဂေါတ္တံ ဥဂ္ဂဟိတွာ အာဂစ္ဆထာ”တိ။
တေ ဂန္တာ အတ္တနော ပရိစာရကေ ပေသေန္တိ “ဂစ္ဆထ တာတာ မနုဿ-
လောကံ ဝိစရိတွာ ပုညကာရကာနံ နာမဂေါတ္တာနိ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌေ လိခိတွာ
အာနေယာ”တိ။ တေ တထာ ကရောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဣမံ လောကံ အနု-
ဝိစရန္တိ”တိ။ ကမ္ဘိ ဗဟူတိအာဒိ တေသံ ဥပပရိက္ခာကာရဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။
ဧဝံ ဥပပရိက္ခန္တာ ဟိ တေ အနုဝိစရန္တိ။ တတ္ထ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိတိ
မာသဿ အဗ္ဗဝါရေ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌဟန္တိ။ ပဋိဇာဂရောန္တိတိ ပဋိဇာဂရ-
ဥပေါသထကမ္ပံ နာမ ကရောန္တိ။ တံ ကရောန္တာ ကေသျှိ အဒ္ဓမာသေ စတုန္တံ
ဥပေါသထဒိဝသာနံ ပစ္စုဂ္ဂမနာနုဂ္ဂမနဝသေန ကရောန္တိ။ ပဉ္စမိဥပေါသထံ
ပစ္စုဂ္ဂန္တန္တာ စတုတ္ထိယံ ဥပေါသထိကာ ဟောန္တိ၊ အနုဂစ္ဆန္တာ ဆဋ္ဌိယံ။ အဋ္ဌမိ-
ဥပေါသထံ ပစ္စုဂ္ဂန္တန္တာ သတ္တမိယံ၊ အနုဂစ္ဆန္တာ နဝမိယံ။ စာတုဒ္ဒသိ
ပစ္စုဂ္ဂန္တန္တာ တေရသိယံ၊ ပန္နရသိဥပေါသထံ အနုဂစ္ဆန္တာ ပါဠိပဒေ ဥပေါ-
သထိကာ ဟောန္တိ။ ပုညာနိ ကရောန္တိတိ သရဏဂဓနနိစ္စသီလပုပ္ဖပူဇာ-
ဓမ္မဿဝနပဒီပသဟဿအာရောပနဝိဟာရကရဏာဒိနိ နာနပ္ပကာရာနိ ပုညာနိ
ကရောန္တိ။ တေ ဧဝံ အနုဝိစရိတွာ ပုညကမ္မကာရကာနံ နာမဂေါတ္တာနိ
သောဝဏ္ဏမယေ ပဋ္ဌေ လိခိတွာ အာဟရိတွာ စတုန္တံ မဟာရာဇာနံ ဒေန္တိ။
ပုတ္တာ ဣမံ လောကံ အနုဝိစရန္တိတိ စတုဟိ မဟာရာဇေဟိ ပုရိမနယေနဝ
ပဟိတတ္တာ အနုဝိစရန္တိ။ တဒဟူတိ တံဒိဝသံ။ ဥပေါသထေတိ ဥပေါသထ-
ဒိဝသေ။

သစေ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ ဟောန္တိတိ စတုန္တံ မဟာရာဇာနံ အမစ္စာ
ပါရိသဇ္ဇာ တာ တာ ဂါမနိဂမရာဇောနိယော ဥပသင်္ကမန္တိ၊ တတော တံ
ဥပနိဿာယ အဓိဝတ္တာ ဒေဝတာ “မဟာရာဇာနံ အမစ္စာ အာဂတာ”တိ
ပဏ္ဏာကာရံ ဂဟေတွာ တေသံ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တိ။ တေ ပဏ္ဏာကာရံ ဂဟေတွာ
“ကမ္ဘိ န ခေါ မာရိသာ ဗဟူ မနုဿာ မတ္တေယျာ”တိ ဝုတ္တနယေန
မနုဿာနံ ပုညပဋိပတ္တိံ ပုစ္ဆိတွာ “အာမ မာရိသ ဣမသျှိ ဂါမေ အသုကော
စ အသုကော စ ပုညာနိ ကရောန္တိ”တိ ဝုတ္တေ တေသံ နာမဂေါတ္တံ လိခိတွာ

အညတ္တ ဂစ္ဆန္တိ။ အထ စတုဒ္ဒသိယံ စတုန္တံ မဟာရာဇာနံ ပုတ္တာပိ တမေဝ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌံ ဂဟေတွာ တေနော နယေန အနုဝိစရန္တာ နာမဂေါတ္တာနိ လိခန္တိ။ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ စတ္တာရောပိ မဟာရာဇာနော တေနော နယေန တသ္မိယေဝ သုပဏ္ဏပဋ္ဌေ နာမဂေါတ္တာနိ လိခန္တိ။ တေ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌပရိမာဏေ-
 နော “ဣမသ္မိံ ကာလေ မနုဿာ အပ္ပကာ၊ ဣမသ္မိံ ကာလေ ဗဟုကာ”တိ
 ဇာနန္တိ။ တံ သန္ဓာယ “သစေ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ ဟောန္တိ မနုဿာ”တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနန္တိ** ပဌမံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေ တေတ္ထိံသ ဒေဝ-
 ပုတ္တေ ဥပါဒါယ ဧဝံလဒ္ဓနာမာနံ။ တေသံ ပန ဥပ္ပတ္တိကထာ ဒီဃနိကာယေ
 သက္ကပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာယ^၁ ဝိတ္တာရိတာ။ **တေနာတိ** တေန အာရောစနေန၊
 တေန ဝါ ပုညကာရကာနံ အပ္ပကာဘာဝေန။ **ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ**
ပရိဟာယိဿန္တိတိ နဝနဝါနံ ဒေဝပုတ္တာနံ အပါတုဘာဝေန ဒေဝကာယာ
 ပရိဟာယိဿန္တိ၊ ရမဏီယံ ဒသယောဇနသဟဿံ ဒေဝနဂရံ သုညံ ဘဝိဿတိ။
ပရိပူရိဿန္တိ အသုရကာယာတိ စတ္တာရော အပါယာ ပရိပူရိဿန္တိ။ ဣမိနာ၊
 “မယံ ပရိပုဏ္ဏေ ဒေဝနဂရေ ဒေဝသံဃမဇ္ဈေ နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌိတုံ န လဘိဿာ-
 မာ”တိ အနတ္တမနာ ဟောန္တိ။ သုက္ကပက္ခေပိ ဣမိနာဝ ဥပါယေန အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ သက္ကော **ဒေဝါနမိန္ဒောတိ** အတ္တနော သက္ကဒေဝရာဇ-
 ကာလံ သန္ဓာယ ကထေတိ။ ဧကဿ ဝါ သက္ကဿ အဇ္ဈာသယံ ဂဟေတွာ
 ကထေတိတိ ဝုတ္တံ။ **အနုနယမာနောတိ**^၂ အနုဗောဓယမာနော။ **တာယံ**
ဝေလောယန္တိ တသ္မိံ ကာလေ။

ပါဠိဟာရိယပက္ခန္ဓာတိ ဧတ္ထ ပါဠိဟာရိယပက္ခော နာမ အန္တောဝဿေ
 တေမာသံ နိဗ္ဗုဒ္ဓပေါသထော၊ တံ အသက္ကောန္တဿ ဦန္တံ ပဝါရဏာနံ အန္တရေ
 ဧကမာသံ နိဗ္ဗုဒ္ဓပေါသထော၊ တမ္ပိ အသက္ကောန္တဿ ပဌမပဝါရဏတော
 ပဌာယ ဧကော အဒ္ဓမာသော ပါဠိဟာရိယပက္ခောယေဝ နာမ။ **အဋ္ဌင်္ဂသုသမာ-**
ဂတန္တိ အဋ္ဌဟိ ဂုဏင်္ဂဟိ သမန္ဓာဂတံ။ **ယောဝိဿ မာဒိသော နရောတိ** ယောပိ
 သက္ကော မာဒိသော ဘဝေယျ။ သက္ကောပိ ကိရ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ ဥပေါသထ-
 ကမ္မဿ ဂုဏံ ဇာနိဘွာ ဒွေ ဒေဝလောကသမ္ပတ္တိယော ပဟာယ မာသဿ
 အဋ္ဌ ဝါရေ ဥပေါသထံ ဥပဝသတိ။ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ အပရော နယော—
ယောဝိဿ မာဒိသော နရောတိ ယောပိ သက္ကော မာဒိသော အဿ၊ မယာ

၁-မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယ (သီ) ဒီ-၄ ၂-၃၀ ၂-ပိဋ္ဌေ။
 ၂-အနုသညာယမာနောတိ (သီ) ၂-ဣတိ (သီ)

ပတ္တံ သမ္ပတ္တိ^၁ ပါပုဏိတုံ ဣစ္ဆေယျာတိ အတ္ထော။ သက္ကာ ဟိ ဧဝရူပေန ဥပေါသထကမ္ပေန သက္ကသမ္ပတ္တိ^၂ ပါပုဏိတုန္တိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။

ဝုသီတဝါတိ ဝုတ္တဝါသော။ ကတကရဏီယောတိ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ကတွာ ဌိတော။ ဩဟိတဘာဓောတိ ခန္ဓဘာရကိလေသဘာရ-
အဘိသင်္ခါရဘာရေ ဩတာရေတွာ ဌိတော။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထောတိ သဒတ္ထော
ဝုစ္စတိ အရဟတ္တံ၊ တံ အနုပ္ပတ္တော။ ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနောတိ ယေန
သံယောဇနေန ဗဒ္ဓေါ ဘဝေသု အာကနိယတိ၊ တဿ ဒိဏတ္တာ ပရိက္ခိဏ-
ဘဝသံယောဇနော။ သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တောတိ ဟေတုနာ နယေန ကာရဏေန
ဇာနိတွာ ဝိမုတ္တော။ ကလ္လံ ဝစနာယာတိ ယုတ္တံ ဝတ္တံ။

ယောဝိဿ မာဒိသော နရောတိ ယောပိ မာဒိသော ဒိဏာသဝေါ အဿ၊
သောပိ ဧဝရူပံ ဥပေါသထံ ဥပဝသေယျာတိ ဥပေါသထကမ္ပဿ ဂုဏံ
ဇာနန္တော ဧဝံ ဝဒေယျ။ အပရော နယော—ယောဝိဿ မာဒိသော နရောတိ
ယောပိ သတ္ထော မာဒိသော အဿ၊ မယာ ပတ္တံ သမ္ပတ္တိ^၁ ပါပုဏိတုံ
ဣစ္ဆေယျာတိ အတ္ထော။ သက္ကာ ဟိ ဧဝရူပေန ဥပေါသထကမ္ပေန ဒိဏာသဝ-
သမ္ပတ္တိ^၂ ပါပုဏိတုန္တိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ အဋ္ဌမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၉-သုခုမာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉။ နဝမေ သုခုမာလောတိ နိဒ္ဒါက္ခော။ ပရမသုခုမာလောတိ ပရမ-
နိဒ္ဒါက္ခော။ အစ္စန္တသုခုမာလောတိ သဘတနိဒ္ဒါက္ခော။ ဣမံ ဘဂဝါ ကပိလပုရေ
နိဗ္ဗတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ နိဒ္ဒါက္ခဘာဝံ ဂဟေတွာ အာဟ၊ စရိယကာလေ ပန
တေန အနုဘူတဒုက္ခဿ အန္တော နတ္ထိတိ။ ကေတ္တာတိ ဧကိဿာ
ပေါက္ခရဏိယာ။ ဥပ္ပလံ ဝပ္ပတိတိ ဥပ္ပလံ ရောပေတိ^၂။ သာ နိလုပ္ပလဝနသဉ္စန္ဓာ
ဟောတိ။ ပဒုမန္တိ ပဏ္ဍရပဒုမံ။ ပုဏ္ဏရိကန္တိ ရတ္တပဒုမံ။ ဧဝံ ဣတရာပိ ဒွေ
ပဒုမပုဏ္ဏရိကဝနေဟိ သဉ္စန္ဓာ ဟောန္တိ။ ဗောဓိသတ္တဿ ကိရ သတ္တဋ္ဌဝဿိက-
ကာလေ ရာဇာ အမစ္စေ ပုစ္ဆိ “တရုဏဒါရကာ ကတရကိဋ္ဌိကံ ပိယာယန္တိ”တိ။
ဥဒကကိဋ္ဌိကံ ဒေဝါတိ။ တတော ရာဇာ ကုဒ္ဒါလကမ္မကာရကေ သန္တိပါတေတွာ
ပေါက္ခရဏိဋ္ဌာနာနိ ဂဏှာပေသိ။ အထ သက္ကော ဒေဝရာဇာ အာဝဇ္ဇေန္တော တံ
ပဝတ္တိံ ဥတွာ “န ယုတ္တော မဟာသတ္တဿ မာနသကပရိဘောဂေါ၊ ဒိဗ္ဗ-
ပရိဘောဂေါ ယုတ္တော”တိ ဝိဿကမ္ပံ အာမန္တေတွာ “ဂစ္ဆ တာတ၊ မဟာ-
သတ္တဿ ကိဋ္ဌာဘူမိယံ ပေါက္ခရဏိယော မာပေဟိ”တိ အာဟ။ ကိဒိသာ

ဟောန္တ၊ ဒေဝါတိ။ အပဂတကလလကဒ္ဓမာ ဟောန္တ၊ ဝိပုကိဏ္ဏမဏိမုတ္တ-
 ပဝါဠိကာ သတ္တရတနမယပါကာရပရိက္ခိတ္တာ ပဝါဠမယဥဏှိသေဟိ မဏိမယ-
 သောပါနဗာဟုကေဟိ သုဝဏ္ဏရတမဏိမယဖလကေဟိ သောပါနေဟိ
 သမန္တာဂတာ။ သုဝဏ္ဏရတမဏိပဝါဠမယာ စေတ္ထ နာဝါ ဟောန္တ၊ သုဝဏ္ဏ-
 နာဝါယ ရတပလ္လင်္ကော ဟောတု၊ ရတနာဝါယ သုဝဏ္ဏပလ္လင်္ကော၊
 မဏိနာဝါယ ပဝါဠပလ္လင်္ကော၊ ပဝါဠနာဝါယ မဏိပလ္လင်္ကော၊ သုဝဏ္ဏရတ-
 မဏိပဝါဠမယာဝ ဥဒကသေစနနာဠိကာ ဟောန္တ၊ ပဉ္စဝဏ္ဏေဟိ စ ပဒုမေဟိ
 သဉ္စန္ဓာ ဟောန္တ၊ တိ။ “သာဓု ဒေဝါ”တိ ဝိဿကမ္မဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ
 ပဋိဿုတွာ ရတ္တိဘာဂေ ဩတရိတွာ ရညော ဂါဟာပိတပေါက္ခရဏိ-
 ဌာနေသုယေဝ တေနော နိယာမေန ပေါက္ခရဏိယော မာပေသိ။

နန စေတာ အပဂတကလလကဒ္ဓမာ၊ ကထမေတ္ထ ပဒုမာနိ ပုပ္ဖိံသုတိ?
 သော ကိရ တာသု ပေါက္ခရဏိသု တတ္ထ တတ္ထ သုဝဏ္ဏရတမဏိပဝါဠမယာ
 ခုဒ္ဒကနာဝါယော မာပေတွာ “တော ကလလကဒ္ဓမပူရိတာ စ ဟောန္တ၊ ပဉ္စ-
 ဝဏ္ဏာနိ စေတ္ထ ပဒုမာနိ ပုပ္ဖန္တ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။ ဧဝံ ပဉ္စဝဏ္ဏာနိ ပဒုမာနိ ပုပ္ဖိံသု၊
 ရေဏုဝဋ္ဋိယော ဥဂန္တာ ဥဒကပိဋ္ဌံ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ ဝိစရန္တိ။ ပဉ္စဝိဓာ ဘမရ-
 ဂဏာ ဥပကူဇန္တာ ဝိစရန္တိ။ ဧဝံ တာ မာပေတွာ ဝိဿကမ္မော ဒေဝပုရမေဝ
 ဂတော။ တတော ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ မဟာဇနော ဒိသ္မာ “မဟာပုရိသဿ
 မာပိတာ ဘဝိဿန္တိ”တိ ဂန္တာ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ မဟာဇန-
 ပရိဝါရော ဂန္တာ ပေါက္ခရဏိယော ဒိသ္မာ “မမ ပုတ္တဿ ပုညိဒ္ဓိယာ ဒေဝတာဟိ
 မာပိတာ ဘဝိဿန္တိ”တိ အတ္တမနော အဟောသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ မဟာ-
 ပုရိသော ဥဒကကိဋ္ဌိကံ အဂမာသိ။

ယာဝဒေဝ မမတ္တာယာတိ ဧတ္ထ ယာဝဒေဝါတိ ပယောဇနာဝဓိနိယာမ-
 ဝစနံ၊ ယာဝ မမေဝ အတ္တာယ၊ နတ္ထေတ္ထ အညံ ကာရဏန္တိ အတ္ထော။ န ခေါ
 ပနဿာဟန္တိ န ခေါ ပနဿ အဟံ။ အကာသိကံ စန္ဒနန္တိ အသဏှံ စန္ဒနံ။
 ကာသိကံ ဘိက္ခဝေ သု မေ တံ ဝေဌနန္တိ ဘိက္ခဝေ ဝေဌနမ္ပိ မေ ကာသိကံ
 ဟောတိ။ ဧတ္ထ ဟိ သုဇ္ဈတိ စ တန္တိ စ နိပါတမတ္တံ၊ မေတိ သာမိဝစနံ။ ဝေဌနမ္ပိ
 မေ သဏှမေဝ ဟောတိတိ ဒသေတိ။ ကာသိကာ ကဉ္စုကာတိ ပါရုပန-
 ကဉ္စုကောပိ သဏှကဉ္စုကောဝ။ သေတစ္ဆတ္တံ ဓာရိယတိတိ မာနုသက-
 သေတစ္ဆတ္တမ္ပိ ဒိဗ္ဗသေတစ္ဆတ္တမ္ပိ ဥပရိဓာရိတမေဝ၊^၂ ဟောတိ။ မာ နံ ဖုသိ သိတံ

၁-ကာသိကံ စန္ဒနန္တိ သုသဏှံ စန္ဒနံ (သု၊ က)

၂-ဥပဓာရိတမေဝ (သိ)

ဝါတိ မာ ဧတံ ဗောဓိသတ္တံ သီတံ ဝါ ဥဏှာဒီသု ဝါ အညတရံ ဖုသတူတိ အတ္ထော။

တယော ပါသာဒေါ အဟေသုန္တိ ဗောဓိသတ္တေ ကိရ သောဠသဝဿုဒ္ဓေ-
သိကေ ဇာတေ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ “ပုတ္တဿ ဝဿနကပါသာဒေ
ကာရေဿာမီ”တိ ဝေုကိနော သန္တိပါတာပေတွာ ဘဒ္ဒကေန နက္ခတ္တမဟုတ္တေန
နဝဘူမိကတပရိကမ္ပံ^၁ ကာရေတွာ တယော ပါသာဒေ ကာရာပေသိ။ တေ
သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ဟေမန္တိကောတိအာဒီသု ယတ္ထ သုခံ ဟေမန္တေ ဝသိတုံ၊
အယံ ဟေမန္တိကော။ ဣတရေသုပ္ပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပနေတ္ထ ဝစနတ္ထော—
ဟေမန္တေ ဝါသော ဟေမန္တံ^၂၊ ဟေမန္တံ အရဟတီတိ ဟေမန္တိကော။
ဣတရေသုပ္ပိ ဧသေဝ နယော။

တတ္ထ ဟေမန္တိကော ပါသာဒေါ နဝဘူမကော အဟောသိ၊ ဘူမိယော
ပနဿ ဥဏှဥတုဂ္ဂါဟာပနတ္ထာယ နိစာ^၃ အဟေသုံ။ တတ္ထ ဒွါရဝါတပါနာနိ
သုဖုသိတကဝါဠာနိ အဟေသုံ နိဗ္ဗိဝရာနိ။ စိတ္တကမ္မမ္ပိ ကရောန္တာ တတ္ထ တတ္ထ
ပဇ္ဇလိတေ အဂ္ဂိက္ခန္ဓေယေဝ အကံသု။ ဘူမတ္ထရဏံ ပနေတ္ထ ကမ္မလမယံ၊ တထာ
သာဏိဝိတာနနိဝါသနပါရုပနဝေဌနာနိ။ ဝါတပါနာနိ ဥဏှဂ္ဂါဟာပနတ္ထံ ဒိဝါ
ဝိဝဠာနိ ရတ္တိံ ပိဟိတာနိ ဟောန္တိ။

ဂိမ္မိကော ပန ပဉ္စဘူမကော အဟောသိ။ သီတဥတုဂ္ဂါဟာပနတ္ထံ ပနေတ္ထ
ဘူမိယော ဥစ္စာ အသမ္ဘာဓာ အဟေသုံ^၄။ ဒွါရဝါတပါနာနိ နာတိဖုသိတာနိ
သဝိဝရာနိ သဇာလာနိ အဟေသုံ။ စိတ္တကမ္မေ ဥပ္ပလာနိ ပဒုမာနိ ပုဏ္ဏရိကာနိ-
ယေဝ^၅ အကံသု။ ဘူမတ္ထရဏံ ပနေတ္ထ ဒုကူလမယံ၊ တထာ သာဏိဝိတာန-
နိဝါသနပါရုပနဝေဌနာနိ။ ဝါတပါနသမိပေသု စေတ္ထ နဝ စာဠိယော ဌပေတွာ
ဥဒကဿ ပူရေတွာ နိလုပ္ပလာဒီဟိ သဉ္ဇာဒေန္တိ။ တေသု တေသု ပဒေသေသု
ဥဒကယန္တာနိ ကရောန္တိ၊ ယေဟိ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဝိယ ဥဒကဓာရာ နိက္ခမန္တိ။
အန္တောပါသာဒေ တတ္ထ တတ္ထ ကလလပူရာ ဒေါဏိယော ဌပေတွာ ပဉ္စဝဏ္ဏာနိ
ပဒုမာနိ ရောပယိံသု။ ပါသာဒမတ္ထကေ သုက္ခမဟိံသစမ္ပံ ဗန္ဓိတွာ ယန္တံ
ပရိဝတ္တေတွာ ယာဝ ဆဒနဝိဠိယာ ပါသာဏေ အာရောပေတွာ တသ္မိံ^၆
ဝိဿဇ္ဇေန္တိ။ တေသံ စမ္ပေ ပဝနန္တာနံ သဒ္ဓေါ မေဃဂဇ္ဇိတံ ဝိယ ဟောတိ။
ဒွါရဝါတပါနာနိ ပနေတ္ထ ဒိဝါ ပိဟိတာနိ ဟောန္တိ ရတ္တိံ ဝိဝဠာနိ။

၁-ဘူမိကမ္ပံ (သီ)၊ နဝဘူမိကပရိကမ္ပံ (သျှာ)

၂-ဟေမန္တဝါသော ဟေမန္တော (သီ၊ သျှာ)

၃-နိစနိစာ (သီ၊ သျှာ)

၄-အကံသု (သီ)

၅-စိတ္တကမ္မေ ဥပ္ပလိနိပဒုမိနိပုဏ္ဏရိကိနိယော စ (သီ)

ဝဿိကော သတ္တဘူမကော အဟောသိ။ ဘူမိယော ပနေတ္ထ ခန္တမိ ဥတုနံ ဂါဟာပနတ္ထာယ နာတိဥစ္စာ နာတိနိစာ အကံသု။ ဧကစ္စာနိ ဒွါရဝါတပါနာနိ သုဗုဿိတာနိ^၁။ ဧကစ္စာနိ သဝိဝရာနိ^၂။ တတ္ထ စိတ္တကမ္မမ္ပိ ကေသုစိ ဌာနေသု ပဇ္ဇလိတအဂ္ဂိက္ခန္ဓဝသေန၊ ကေသုစိ ဇာတဿရဝသေန ကတံ။ ဘူမတ္ထရဏာဒိနိ ပနေတ္ထ ကမ္မလဒုက္ကလဝသေန ဥဘယမိဿကာနိ။ ဧကစ္စေ ဒွါရဝါတပါနာ ရတ္ထိံ^၃ ဝိဝဋ္ဋာ ဒိဝါ ပိဟိတာ၊ ဧကစ္စေ ဒိဝါ ဝိဝဋ္ဋာ ရတ္ထိံ^၄ ပိဟိတာ။ တယောပိ ပါသာဒါ ဥဗ္ဗေနေန သမပ္ပမာဏာ။ ဘူမိကာသု ပန နာနတ္ထံ အဟောသိ။

ဧဝံ နိဋ္ဌိတေသု ပါသာဒေသု ရာဇာ စိန္တေသိ “ပုတ္တော မေ ဝယပ္ပတ္တော၊ ဆတ္တမဿ ဥဿာပေတွာ ရဇ္ဇေသိရိံ^၅ ပဿိဿာမိ”တိ။ သော သာကိယာနံ ပဏ္ဏာနိ ပဟိဏိ “ပုတ္တော မေ ဝယပ္ပတ္တော၊ ရဇ္ဇေ နံ ပတိဋ္ဌာပေဿာမိ၊ သဗ္ဗေ အတ္တနော အတ္တနော ဂေဟေသု ဝယပ္ပတ္တော၊ ဒါရိကာ ဣမံ ဂေဟံ ပေသေန္တူ”တိ။ တေ သာသနံ သုတွာ “ကုမာရော ကေဝလံ ဒဿနက္ခမော ရူပသမ္ပန္နော၊ န ကိဉ္စိ သိပ္ပံ ဇာနာတိ၊ ဒါရဘရဏံ ကာတုံ န သက္ခိဿတိ၊ န မယံ ဓိတရော ဒဿာမာ”တိ အာဟံသု။ ရာဇာ တံ ပဝတ္ထိံ^၆ သုတွာ ပုတ္တဿ သန္တိကံ ဂန္တော အာရောစေသိ။ ဗောဓိသတ္တော “ကိံ^၇ သိပ္ပံ ဒဿေတုံ ဝဇ္ဇတိ တာတာ”တိ အာဟ။ သဟဿထာမဓနံ အာရောပေတုံ ဝဇ္ဇတိ တာတာတိ။ တေန ဟိ အာဟရာပေထာတိ။ ရာဇာ အာဟရာပေတွာ အဒါသိ။ ဓနံ ပုရိသသဟဿံ အာရောပေတိ၊ ပုရိသသဟဿံ ဩရောပေတိ။ မဟာပုရိသော ဓနံ အာဟရာပေတွာ ပလ္လင်္ကေ နိသိန္နောဝ ဇိယံ ပါဒင်္ဂဋ္ဌကေ ဝေဌေတွာ ကမုန္တော ပါဒင်္ဂဋ္ဌကေနေဝ ဓနံ အာရောပေတွာ ဝါမေန ဟတ္ထေန ဒဏ္ဏေ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန ကမ္ပိတွာ ဇိယံ ပေါထေသိ။ သကလနဂရံ ဥပ္ပတနာကာရပုတ္တံ အဟောသိ။ “ကိံ^၈ သဒ္ဓေါ ဧသော”တိ စ ပုတ္တေ “ဒေဝေါ ဂဇ္ဇတိ”တိ အာဟံသု။ အထဉ္စေ “တုမေ န ဇာနာထ၊ န ဒေဝေါ ဂဇ္ဇတိ၊ အင်္ဂီရဿဿ ကုမာရဿ သဟဿထာမဓနံ အာရောပေတွာ ဇိယံ ပေါထေန္တဿ ဇိယပ္ပဟာရသဒ္ဓေါ ဧသော”တိ အာဟံသု။ သာကိယာ တာဝတကေနေဝ အာရဒ္ဓစိတ္တာ အဟေသုံ။

မဟာပုရိသော “အညံ ကိံ^၉ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ အာဟ။ အဋ္ဌင်္ဂလမတ္တဗဟလံ အယောပဉ္စံ ကဏ္ဏေန ဝိနိဝိဇ္ဈိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ။ တံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ “အညံ ကိံ^{၁၀} ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ အာဟ။ စတုရင်္ဂလဗဟလံ အသနဖလကံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ။ တံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ “အညံ ကိံ^{၁၁} ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ အာဟ။ ဝိဒတ္ထိဗဟလံ ဥဒုမ္မရဖလကံ

၃-သုဗုဿိတာနိ (သိ) ၂-သုဝိဝရာနိ (က)

ဝိနိဝိဇ္ဈိတုံ ဝနုတိတိ။ တံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ “အညံ ကိံ ကာတုံ ဝနုတိ”တိ အာဟ။
ယန္တေ ဗဒ္ဓံ ဖလကသတံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတုံ ဝနုတိတိ။ တံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ “အညံ ကိံ
ကာတုံ ဝနုတိ”တိ အာဟ။ သဠိပဋ္ဌလံ သုက္ခမဟိံသစမ္ပံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတုံ ဝနုတိတိ။
တမ္ပိ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ “အညံ ကိံ ကာတုံ ဝနုတိ”တိ အာဟ။ တတော ဝါလိက-
သကဋ္ဌာဒိနိ အာစိက္ခိံသု။ မဟာသတ္တော ဝါလိကသကဋ္ဌမ္ပိ ပလာလသကဋ္ဌမ္ပိ
ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဥဒကေ ကေုသဘပ္ပမာဏံ ကဏ္ဍံ ပေသေသိ။ ထလေ အဋ္ဌဥသ-
ဘပ္ပမာဏံ။ အထ နံ “ဣဒါနိ ဝါတိဂ်ဏသညာယ ဝါလံ ဝိဇ္ဈိတုံ ဝနုတိ”တိ
အာဟံသု။ တေန ဟိ ဗန္ဓာပေထတိ။ သဒ္ဓန္တရေ ဗဇ္ဈတု တာတာတိ။ ပုရတော
ဂစ္ဆန္တု။ ဂါဝုတန္တရေ ဗန္ဓန္တု။ ပုရတော ဂစ္ဆန္တု။ အဒ္ဓယောဇနေ ဗန္ဓန္တု။
ပုရတော ဂစ္ဆန္တု။ ယောဇနေ ဗန္ဓန္တု။ ဗန္ဓာပေထ တာတာတိ ယောဇန-
မတ္ထကေ ဝါတိဂ်ဏသညာယ ဝါလံ ဗန္ဓာပေတွာ ရတ္တန္တကာရေ မေဃပဋ္ဌ-
လစ္ဆန္တာသု ဒိသာသု ကဏ္ဍံ ဒိပိ။ တံ ဂန္ဓာ ယောဇနမတ္ထကေ ဝါလံ ဖာလေတွာ
ပထဝိံ ပါရိသိ။ န ကေဝလဉ္စ ဧတ္တကမေဝ။ တံဒိဝသံ ပန မဟာသတ္တော
လောကေ ဝတ္တမာနသိပ္ပံ သဗ္ဗမေဝ သန္တဿေသိ။ သကျရာဇာနော အတ္တနော
အတ္တနော ဓိတရော အလင်္ကရိတွာ ပေသယိံသု။ စတ္တာလီသသဟဿနာဋ္ဌကိတ္ထိ-
ယော အဟေသုံ။ မဟာပုရိသော တီသု ပါသာဒေသု ဒေဝေါ မဉ္ဇေ
ပရိစာရေန္တော မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝတိ။

နိဗ္ဗုဒ္ဓါရိယောဟိတံ ပုရိသဝိရဟိတေဟိ။ န ကေဝလံ စေတ္တ တူရိယာနေဝ
 နိဗ္ဗုဒ္ဓါရိယာနိ၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနာနိပိ နိဗ္ဗုဒ္ဓါရိယာနေဝ။ ဒေါဝါရိကာပိ ဣတ္ထိယောဝ၊
 နှာပနာဒိပရိကမ္မကရာပိ ဣတ္ထိယောဝ။ ရာဇာ ကိရ “တထာရူပံ ဣဿရိယသုခ-
 သမ္ပတ္တိံ အနဘဝမာနဿ ပုရိသံ ဒိသ္မာ ပရိသင်္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သာ မေ ပုတ္တဿ
 မာ အဟောသိ”တိ သဗ္ဗကိစ္စေသု ဣတ္ထိယောဝ ဌပေသိ။ ပရိစာရယမာနောတိ
 မောဒမာနော။ နံ ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ ဩရောဟာမီတိ ပါသာဒတော ဟေဋ္ဌာ န
 ဩတရာမိ။ ဣတိ မံ စတ္တာရော မာသေ အညော သိခါဗဒ္ဓေါ ပုရိသော နာမ
 ပဿိတုံ နာလတ္ထ။ ယထာဘိ ယေန နိယာမေန။ ဒါသကမ္မကရပေါရိသဿာတိ
 ဒါသာနဉ္စေဝ ဒေဝသိကဘတ္တဝေတနာဘတာနံ၊ ကမ္မကရာနဉ္စ နိဿာယ
 ဇီဝမာနပုရိသာနဉ္စ။ ကဏာဇကန္တိ သကုဏ္ဍကဘတ္တံ။ ဗိလင်္ဂဒုတိယန္တိ
 ကဉ္စိကဒုတိယံ။

ဝေဂ္ဂပါယ ဣန္ဒြိယာတိ ဧဝံဇာတိကာယ ပုညိန္ဒြိယာ သမန္နာဂတဿ။
 ဝေဂ္ဂပေန စ သုခုမာလေနာတိ ဧဝံဇာတိကေန စ နိဗ္ဗုဒ္ဓဘာဝေန။

သောခုမာလေနာတိပိ ပါဌော။ ဧဝံ တထာဂတော ဧတ္တကေန ဌာနေန အတ္တနော သိရိသမ္ပတ္တိံ ကထေသိ။ ကထေန္တော စ န ဥပ္ပိလာဝိတဘာဝတ္ထံ ကထေသိ။ “ဧဝရူပါယပိ ပန သမ္ပတ္တိယာ ဌိတော ပမာဒံ အကတွာ အပ္ပမတ္တောဝ အဟောသိ”န္တိ အပ္ပမာဒလက္ခဏဿေဝ ဒီပနတ္ထံ ကထေသိ။ တေနဝ အဿုတဝါ ခေါ ပုထုဇ္ဇနောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပရန္တိ ပရပုဂ္ဂလံ။ ဇိတ္တန္တိ ဇရာဇိတ္တံ။ အဋ္ဌိယတိတိ အဇ္ဇော ပိဋ္ဌိတော ဟောတိ။ ဟရာယတိတိ ဟိရိံ ကရေတိ လဇ္ဇတိ။ ဇိရုစ္ဆတိတိ အသုစိံ ဝိယ ဒိသ္မာ ဇိရုစ္ဆံ ဥပ္ပါဒေတိ။ အတ္တာနံယေဝ အတိသိတွာတိ^၂ ဇရာဓမ္မေဗ္ဗိ သမာနံ အတ္တာနံ အတိက္ကမိတွာ အဋ္ဌိယတိ ဟရာယတိတိ အတ္တော။ ဇရာဓမ္မောတိ ဇရာသဘာဝေါ။ ဇရံ အနတိတောတိ ဇရံအနတိက္ကန္တော၊ အန္တော ဇရာယ ဝတ္တာမိ။ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခ-
 တောတိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ။ ယောဗ္ဗနမဒေါတိ ယောဗ္ဗနံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇန-
 ကော မာနမဒေါ။ သဗ္ဗသော ပဟိယီတိ သဗ္ဗာကာရေန ပဟိနော။ မဂ္ဂေန ပဟိနသဒိသော^၃ ကတွာ ဒဿိတော။ န ပနေသ မဂ္ဂေန ပဟိနော၊ ပဋိသင်္ခါနေန ပဟိနောဝ ကထိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဗောဓိသတ္တဿ ဟိ ဒေဝတာ ဇရာပတ္တံ ဒဿေသုံ။ တတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အရဟတ္တာ အန္တရာ မဟာသတ္တဿ ယောဗ္ဗနမဒေါ နာမ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သေသပဒဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ ပန အာရောဂျမဒေါတိ အဟံ နိရောဂေါတိ အာရောဂုံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကော မာနမဒေါ။ ဇိဝိတမဒေါတိ အဟံ စိရံ ဇိဝိတိ တံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကော မာနမဒေါ။ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယာတိ သိက္ခံ ပဋိက္ခိပိတွာ။ ဟိနာယာဝတ္တတိတိ ဟိနာယ လာမကာယ ဂိဟိဘာဝါယ အာဝတ္တတိ။

ယထာဓမ္မောတိ ဗျာဓိအာဒိဟိ ယထာသဘာဝါ။ တထာသန္တာတိ ယထာ သန္တာဝေ^၄ အဝိပရိတဗျာဓိအာဒိသဘာဝါဝ ဟုတွာတိ အတ္တော။ ဇိရုစ္ဆန္တိတိ ပရပုဂ္ဂလံ ဇိရုစ္ဆန္တိ။ မမ ဧဝံ ဝိဟာရိနောတိ မယံ ဧဝံ ဇိရုစ္ဆာဝိဟာရေန ဝိဟရန္တဿ ဧဝံ ဇိရုစ္ဆနံ နပ္ပတိရူပံ ဘဝေယျ နာနုစ္ဆရိကံ။ သောဟံ ဧဝံ ဝိဟရန္တောတိ သော အဟံ ဧဝံ ပရံ ဇိရုစ္ဆမာနော ဝိဟရန္တော၊ ဧဝံ ဝါ ဣမိနာ ပဋိသင်္ခါနဝိဟာရေန ဝိဟရန္တော။ ဥတွာ ဓမ္မံ နိရူပမိန္တိ သဗ္ဗပမိဝိရဟိတံ နိဗ္ဗာနဓမ္မံ ဥတွာ။ သဗ္ဗေ မဒေ အဘိဘောသ္မိတိ သဗ္ဗေ တယောပိ မဒေ အဘိဘဝိံ သမတိက္ကမိံ။ နေက္ခမ္မေ ဒဋ္ဌ၊ ခေမတန္တိ နိဗ္ဗာနေ ခေမဘာဝံ ဒိသ္မာ။ နေက္ခမ္မံ ဒဋ္ဌ၊ ခေမတောတိပိ ပါဌော၊ နိဗ္ဗာနံ ခေမတော ဒိသ္မာတိ အတ္တော။

၁-န ဥပ္ပိလာဝိတဘာဝတ္ထံ (သိ)	၂-အတိသိတွာတိ (သိ)
၃-ပဟိနသဒိသေ (သိ)	၄-ဧဝံ (သျှာ)
အ-ဋ္ဌ ၂-၉	

တဿ မေ အဟု ဥဿာဟောတိ တဿံ မယံ တံ နေက္ခမ္မသင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနံ အဘိပဿန္တဿ ဥဿာဟော အဟု၊ ဝါယာမော အဟောသီတိ အတ္ထော။ နာဟံ ဘဗ္ဗော တေရဟိ၊ ကာမာနိ ပဋိသေဝိတုန္တိ အဟံ ဒါနိ ဒုဝိဓေပိ ကာမေ ပဋိသေဝိတုံ အဘဗ္ဗော။ အနိဝတ္တိ ဘဝိဿာမီတိ ပဗ္ဗဇ္ဇတော စ^၁ သဗ္ဗညုတညာဏတော စ န နိဝတ္တိဿာမိ၊ အနိဝတ္တကော ဘဝိဿာမိ။ ဗြဟ္မစရိယ-ပရာယဏောတိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယပရာယဏော ဇာတောသ္မိတိ အတ္ထော။ ဣတိ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ဂေ အတ္တနော အာဂမနိယဝိရိယံ ကထေသိ။

၁၀-အာဓိပတေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၀။ ဒဿမေ အာဓိပတေယျာနီတိ ဇေဋ္ဌကကာရဏတော နိဗ္ဗတ္တာနိ။ အတ္တာဓိပတေယျန္တိအာဒိသု အတ္တာနံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဂုဏဇာတံ အတ္တာဓိပတေယျံ။ လောကံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ နိဗ္ဗတ္တိတံ လောကာဓိပတေယျံ။ နဝရိဓံ လောကုတ္တရဓမ္မံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ နိဗ္ဗတ္တိတံ ဓမ္မာဓိပတေယျံ။ န ဣတိ အဝါအဝဟေတူတိ ဣတိ ဘဝေါ၊ ဣတိ ဘဝေါတိ ဧဝံ အာယတိ^၂ န တဿ တဿ သမ္ပတ္တိဘဝဿ ဟေတု။ ဩတိဏ္ဏောတိ အနုပဝိဋ္ဌော။ ယဿ ဟိ ဇာတိ အန္တောပဝိဋ္ဌာ၊ သော ဇာတိယာ ဩတိဏ္ဏော နာမ။ ဇရာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ သကလဿ ဝဋ္ဋဒုက္ခရာသိဿ။ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာတိ အန္တကရဏံ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဋုမကရဏံ ပညာယေယျ။ ဩဟာယာတိ ပဟာယ။ ပါပိဋ္ဌတရေတိ လာမကတရေ။ အာရဒ္ဓန္တိ ပဂ္ဂဟိတံ ပရိပုဏ္ဏံ၊ အာရဒ္ဓတ္တာဝ အသလ္လိနံ။ ဥပဋ္ဌိတာတိ စတုသတိပဋ္ဌာနဝသေန ဥပဋ္ဌိတာ။ ဥပဋ္ဌိတတ္တာဝ အသမ္ပုဋ္ဌာ။ ပဿဒ္ဓေါ ကာယောတိ နာမကာယော စ ကရဇကာယော စ ပဿဒ္ဓေါ ဝူပသန္တဒရထော။ ပဿဒ္ဓတ္တာဝ အသာရဒ္ဓေါ။ သမာဟိတံ စိတ္တန္တိ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ သမ္မာ အာဟိတံ သုဋ္ဌု ဌပိတံ။ သမ္မာ အာဟိတတ္တာဝ ကေဂ္ဂံ။ အဓိပတိ^၃ ကရိတွာတိ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ။ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိတိ သုဒ္ဓံ နိမ္မလံ ကတွာ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ ပဋိဇဂ္ဂတိ၊ ဂေါပါယတိတိ အတ္ထော။ အယဉ္စ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ပရိယာယေန သုဒ္ဓမတ္တာနံ ပရိဟရတိ နာမ၊ ဖလပ္ပတ္တောဝ ပန နိပ္ပရိယာယေန သုဒ္ဓမတ္တာနံ ပရိဟရတိ။

သွာက္ခာတောတိအာဒိနိဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ ဝိတ္တာရိတာနိ။ ဇာနံ ပဿံ ဝိဟရန္တိတိ တံ ဓမ္မံ ဇာနန္တာ ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏီ

အာဓိပတေယျာနီတိ ဧတ္တာဝတာ^၁ တိဏိ အာဓိပတေယျာနိ လောကိယ-
လောကုတ္တရမိဿကာနိ ကထိတာနိ။

ပကုဗ္ဗတောတိ ကရေန္တဿ။ အတ္တာ တေ ပုရိသ ဇာနာတိ၊ သစ္စံ ဝါ
ယဒိ ဝါ မုဿာတိ ယံ တွံ ကရေသိ၊ တံ ယဒိ ဝါ ယထာသဘာဝံ ယဒိ
ဝါ နော ယထာသဘာဝန္တိ တဝ အတ္တာဝ ဇာနာတိ။ ဣမိနာ စ ကာရဏေန
ဝေဒိတဗ္ဗံ “ပါပကမ္မံ ကရေန္တဿ လောကေ ပဋိစ္ဆန္တဌာနံ နာမ နတ္ထိ”တိ။
ကလျာဏန္တိ သုန္ဒရံ။ အတိမညသီတိ အတိက္ကမိတွာ မညသိ။ အတ္တာနံ
ပရိဂူဟသီတိ ယထာ မေ အတ္တာပိ န ဇာနာတိ၊ ဧဝံ နံ ပရိဂူဟာမီတိ
ဝါယမသိ။ အတ္တာဓိပတေယျကောတိ အတ္တဇေဋ္ဌကော^၂။ လောကဓိပေါတိ
လောကဇေဋ္ဌကော။ နိပကောတိ ပညဝါ။ ဈာယီတိ ဈာယန္တော။ ဓမ္မာဓိ-
ပေါတိ ဓမ္မဇေဋ္ဌကော။ သစ္စပရက္ကမောတိ ထိရပရက္ကမော ဘူတပရက္ကမော။
ပသယ မာရန္တိ မာရံ ပသဟိတွာ။ အဘိဘုယျ အန္တကန္တိ ဣဒံ တဿေဝ
ဝေဝစနံ။ ယော စ ဖုသီ ဇာတိက္ခယံ ပဓာနဝါတိ ယော ဈာယီ ပဓာနဝါ
မာရံ အဘိဘဝိတွာ ဇာတိက္ခယံ အရဟတ္တံ ဖုသိ။ သော တာဒိသောတိ သော
တထာဝရိဓော တထာသဏ္ဌိတော။ လောကဝိညူတိ တယော လောကေ
ဝိဒိတေ ပါကဠေ ကတွာ ဌိတော။ သုမေဓောတိ သုပညော။ သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု
အတမ္ဗယော မုနီတိ သဗ္ဗေ တေဘူမကဓမ္မေ တဏှာသင်္ခါတာယ တမ္ဗယတာယ^၃
အဘာဝေန အတမ္ဗယော ဒိဏာသဝမုနိ ကဒါဓိ ကတ္ထမိ န ဟိယတိ န ပရိ-
ဟိယတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ။

ဒေဝဒူတဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-စူဠဝဂ္ဂ ၁-သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝါတိ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝေန၊ ဝိဇ္ဇမာနတာယာတိ
အတ္ထော။ ပသဝတီတိ ပဋိလဘတိ။ သဒ္ဓါယ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝါတိ ယဒိ ဟိ
သဒ္ဓါ န ဘဝေယျ၊ ဒေယျဓမ္မော န ဘဝေယျ၊ ဒက္ခိဏေယျသင်္ခါတာ ပဋိဂ္ဂါဟက-
ပုဂ္ဂလာ န ဘဝေယျ၊ ကထံ ပုညကမ္မံ ကရေယျ။ တေသံ ပန သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝေန
သက္ကာ ကာတုန္တိ တသ္မာ “သဒ္ဓါယံ သမ္ဗုဒ္ဓိဘာဝါ”တိအာဒိမာဟ။ ဧတ္ထ စ

၁-ဧတ္ထ စ တာနိ (သျှာ၊က)

၂-အတ္တာဓိပကောတိ အတ္တာဓိပတိ အတ္တဇေဋ္ဌကော (သီ၊သျှာ)

၃-တမ္ဗတာယ (သီ)

ဒွေ ဓမ္မာ သုလဘာ ဒေယျဓမ္မာ စေဝ ဒက္ခိဏေယျာ စ၊ သဒ္ဓါ ပန ဒုလ္လဘာ။ ပုထုဇ္ဇနဿ ဟိ သဒ္ဓါ အထာဝရာ ပဒဝါရေန^၁ နာနာ ဟောတိ၊ တေနော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသဒိဿောပိ အဂ္ဂသာဝကော ပါဠိဘောဂေါ ဘဝိတုံ အသက္ကောန္တော အာဟ “ဦးနံ ခေါ တေ အဟံ အာရုဿော ဓမ္မာနံ ပါဠိ-ဘောဂေါဘောဂါနဉ္စ ဇိဝိတဿ စ၊ သဒ္ဓါယ ပန တံယေဝ ပါဠိဘောဂေါ”တိ။

၂-တိဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ဒုတိယေ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေနာတိ ဝိဂတမစ္ဆရိယမလေန။ ဗုဒ္ဓ-ဇာဂေါတိ ဝိဿဋ္ဌစာဂေါ။ ပယတပါဏီတိ ဓောတဟတ္ထော။ အဿဒ္ဓေါ ဟိ သတက္ခတ္တံ ဟတ္ထေ ဓောဝိတွာပိ မလိနဟတ္ထောဝ ဟောတိ၊ သဒ္ဓါ ပန ဒါနာဘိရတတ္တာ မလိနဟတ္ထောပိ ဓောတဟတ္ထောဝ။ ဝေါဿဂ္ဂရတောတိ ဝေါဿဂ္ဂသင်္ခါတေ ဒါနေ ရတော။ ယာစယောဂေါတိ ယာစိတုံ ယုတ္ထော၊ ယာစကေဟိ ဝါ ယောဂေါ အဿာတိပိ ယာစယောဂေါ။ ဒါနသံဝိဘာဂ-ရတောတိ ဒါနံ ဒေန္တော သံဝိဘာဂဉ္စ ကရောန္တော ဒါနသံဝိဘာဂရတော နာမ ဟောတိ။

ဒဿနကာမော သီလဝတန္တိ ဒသပိ ယောဇနာနိ ဝိသမ္ပိ တိံသမ္ပိ ယောဇနသတမ္ပိ ဂန္တာ သီလသမ္ပန္နေ ဒဋ္ဌကာမော ဟောတိ ပါဠိပုတ္တက-မြာဟူဏော ဝိယ သဒ္ဓါတိဿမဟာရာဇာ ဝိယ စ။ ပါဠိပုတ္တဿ ကိရ နဂရဒ္ဓါရေ သာလာယ နိသိန္တာ ဒွေ မြာဟူဏာ ကာဠဝလ္လိမဏ္ဍပဝါသိမဟာ-နာဂတ္ထေရဿ ဂုဏကထံ သုတွာ “အမှေဟိ တံ ဘိက္ခုံ ဒဋ္ဌံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဒွေပိ ဇနာ နိက္ခမိံသု။ ဧကော အန္တရာမဂ္ဂေ ကာလမကာသိ။ ဧကော သမုဒ္ဒတီရံ ပတွာ နာဝါယ မဟာတိတ္ထပဋ္ဌနေ ဩရုယ အနုရာဓပုရံ အာဂန္တာ “ကာဠဝလ္လိ-မဏ္ဍပေါကုဟိ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ရောဟဏဇနပဒေတိ။ သော အနုပုဗ္ဗေန ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ပတွာ စူဠနဂရဂါမေ ဓုရဃရေ နိဝါသံ ဂဟေတွာ ထေရဿ အာဟာရံ သမ္ပာဒေတွာ ပါတောဝ ဝုဋ္ဌာယ^၂ ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆိတွာ ဂန္တာ ဇနပရိယန္တေ^၃ ဌိတော ထေရံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိဿာ သကိံ တတ္ထေဝ ဌိတော^၄ ဝဋ္ဋိတွာ ပုန ဥပသင်္ကမိတွာ ဂေါပ္ပကေသု ဒဋ္ဌံ ဂဟေတွာ ဝဋ္ဋန္တော “ဥစ္စာ ဘန္တေ တုမှေ”တိ၊ အာဟ။ ထေရော စ နာတိဥစ္စော နာတိရဿော ပမာဏယုတ္ထောဝ၊ တေန နံ ပုန အာဟ “နာတိဥစ္စာ တုမှေ၊

၁-ပဒဝါရေ (သီ)၊ ပဒဝါရေန ပဒဝါရေန (သျှာ)

၂-ဒဿနတ္ထာယ (က)

၃-ဂန္တာ ပန ပရိသန္တေ (သီ)

၂-ခု ၁-၉၆-ပိဋ္ဌေ။

၅-တတ္ထေဝ ပတိဋ္ဌိတော (က)

တုမှာကံ ပန ဂုဏာ မေဓကဝဏ္ဏဿ သမုဒ္ဒဿ မတ္ထကေန ဂန္ဓာ သကလ-
ဇမ္ဗုဒီပတလံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ဂတာ၊ အဟမ္ဘိ ပါဠိလိပုတ္တနဂရဒ္ဓါရေ နိသိန္ဓော
တုမှာကံ ဂုဏကထံ အသောသိ”န္တိ။ သော ထေရဿ ဘိက္ခာဟာရံ ဒတွာ
အတ္တနော တိစီဝရံ ပဋိယာဒေတွာ ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ တသောဝါဒေ
ပတိဋ္ဌာယ ကတိပါဟေနေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

သဒ္ဓါတိဿမဟာရာဇာပိ “ဘန္တေ မယံ ဝဋ္ဌိတဗ္ဗယုတ္တကံ ဧကံ အယံ အာစိက္ခယာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘိက္ခု “မင်္ဂလဝါသီ ကုဋ္ဌတိဿတ္ထေရော”တိ ၂ အာဟံသု။ ရာဇာ မဟာပရိဝါရေန ပဉ္စယောဇနမဂ္ဂံ အဂမာသိ။ ထေရော “ကိံ သဒ္ဓေါ ဧသော အာရုသော”တိ ဘိက္ခုသံဃံ ပုစ္ဆိ။ “ရာဇာ ဘန္တေ တုမှာကံ ဒဿနတ္ထာယ အာဂတော”တိ။ ထေရော စိန္တေသိ “ကိံ မယံ မဟလ္လကကာလေ ရာဇဂေဟေ ကမ္မ”န္တိ ဒိဝါဠာနေ မဉ္ဇေနိပဇ္ဇိတွာ ဘူမိယံ လေခံ လိခန္တော အတ္ထိ။ ရာဇာ “ကဟံ ထေရော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဒိဝါဠာနေ”တိ သုတွာ တတ္ထ ဂစ္ဆန္တော ထေရံ ဘူမိယံ လေခံ လိခန္တံ ဒိသ္မာ “ဒိဏာသဝဿ၊ နာမ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ နတ္ထိ၊ နာယံ ဒိဏာသဝေါ”တိ အဝဋ္ဌိတွာဝ နိဝတ္တိ။ ဘိက္ခုသံဃော ထေရံ အာဟ “ဘန္တေ ဧဝံဝိဓဿ သဒ္ဓဿ ပသန္နဿ ရညော ကဿာ ဝိပ္ပဋိသာရံ ကရိတ္တာ”တိ။ “အာရုသော ရညော ပသင်္ခရက္ခနံ န တုမှာကံ ဘာရော၊ မဟလ္လကတ္ထေရဿ ဘာရော”တိ ဝတွာ အပရဘာဂေ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယန္တော ဘိက္ခုသံဃံ အာဟ “မယံ ကုဋ္ဌာဂါရမိ အညမ္ဘိ ပလ္လင်္ဂံ အတ္ထရထာ”တိ။ တသ္မိံ အတ္ထတေ ထေရော “ဣဒံ ကုဋ္ဌာဂါရံ အန္တရေ အပ္ပတိဋ္ဌဟိတွာ ရညာ ဒိဋ္ဌကာလေယေဝ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌာတူ”တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ကုဋ္ဌာဂါရံ ပဉ္စယောဇနမဂ္ဂံ အာကာသေန အဂမာသိ။ ပဉ္စယောဇနမဂ္ဂေ ဓဇီဓာရေတုံ သမတ္တာ ရုက္ခာ ဓဇပဂ္ဂဟိတာဝ အဟေသုံ။ ဂစ္ဆာပိ ဂုမ္ဘာပိ သဗ္ဗေ ကုဋ္ဌာဂါရာဘိမုခါ ဟုတွာ အဋ္ဌံသု။

ရညောပိ ပဏ္ဏံ ပဟိဏီံသု “ထေရော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ကုဋ္ဌာဂါရံ အာကာ-
သေန အာဂစ္ဆတိ”တိ။ ရာဇာ န သဒ္ဓဟိ။ ကုဋ္ဌာဂါရံ အာကာသေန ဂန္ဓာ
ထူပါရာမံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ သိလာစေတိယဌာနံ အဂမာသိ။ စေတိယံ သဟ
ဝတ္ထုနာ ဥပ္ပတိတွာ ကုဋ္ဌာဂါရမတ္ထကေ အဋ္ဌာသိ၊ သာဓုကာရသဟဿာနိ
ပဝတ္တိံသု။ တသ္မိံ ခဏေ မဟာဗျုပ္ပတ္တေရော နာမ လောဟပါသာဒေ သတ္တမ-
ကုဋ္ဌာဂါရေ နိသိန္ဓော ဘိက္ခုနံ ဝိနယကမ္ပံ ကံရောန္တော တံ သဒ္ဓိံ သုတွာ “ကိံ

၁-နိဿိဒိတ္တာ တံ ဂုဏကထံ (က)

၂-မင်္ဂလာဝါသီ ကုဇ္ဇတိဿဋ္ဌေရောတိ (သိ)

၃-ဒီကာသဝါနံ (သီ)

သဒ္ဓေါ သော”တိ ပဋိပုစ္ဆိ။ ဘန္တေ မင်္ဂလဝါသီ ကုဋ္ဌတိဿတ္ထေရော ပရိ-
 နိဗ္ဗုတော၊ ကုဋ္ဌာဂါရံ ပဉ္စယောဇနမဂ္ဂံ အာကာသေန အာဂတံ၊ တတ္ထ သော-
 သာဓုကာရသဒ္ဓေါတိ။ အာဝုသော ပုညဝန္တေ နိဿာယ သက္ကာရံ လဘိဿာ-
 မာတိ အန္တေဝါသိကေ ခမာပေတွာ အာကာသေနော အာဂန္တာ တံ ကုဋ္ဌာဂါရံ
 ပဝိသိတွာ ဒုတိယမဉ္စေ နိသိဒိတွာ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ
 ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ရာဇာ ဂန္ဓပုပ္ဖစုဏ္ဏာနိ အာဒါယ ဂန္တာ အာကာသေဌိတံ ကုဋ္ဌာဂါရံ
 ဒိသ္မာ ကုဋ္ဌာဂါရံ ပူဇေသိ။ တသ္မိံ ခဏေ ကုဋ္ဌာဂါရံ ဩတရိတွာ ပထဝီယံ
 ပတိဌိတံ။ ရာဇာ မဟာသက္ကာရေန သရီရကိစ္စံ ကာရေတွာ ဓာတုယော
 ဂဟေတွာ စေတိယံ အကာသိ။ ဧဝရူပါ သီလဝန္တာနံ ဒဿနကာမာ နာမ
 ဟောန္တိ။

သဒ္ဓမ္မံ သောတုမိစ္ဆတိတိ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ သဒ္ဓမ္မံ သောတုကာမော
 ဟောတိ ပိဏ္ဍုပါတိကတ္ထေရာဒယော ဝိယ။ ဂင်္ဂါဝနဝါလိအင်္ဂဏမ္ပိ^၁ ကိရ
 တိံသ ဘိက္ခု။ ဝဿံ ဥပဂတာ အန္တဒ္ဓမာသံ ဥပေါသထဒိဝသေ စတုပစ္စယ-
 သန္တောသဘာဝနာရာမမဟာအရိယဝံသဉ္စ^၂ ကထေန္တိ။ ဧကော ပိဏ္ဍုပါတိက-
 တ္ထေရော ပစ္ဆာဘာဂေန အာဂန္တာ ပဋိစ္ဆန္နဌာနေ နိသိဒိ။ အထ နံ ဧကော
 ဂေါနသော ဇဉ်ပိဏ္ဍိမံသံ သဏ္ဌာသေန ဂဏှန္တော ဝိယ ခံသိ။ ထေရော
 ဩလောကေန္တော ဂေါနသံ ဒိသ္မာ “အဇ္ဇေ ဓမ္မဿဝနန္တရာယံ န ကရိဿာမိ”တိ
 ဂေါနသံ ဂဟေတွာ ထဝိကာယ ပက္ခိပိတွာ ထဝိကာမုခံ ဗန္ဓိတွာ အဝိဒူရေ
 ဌာနေ ဌပေတွာ ဓမ္မံ သုဏန္တောဝ နိသိဒိ။ အရုဏဂ္ဂမနဉ္စ ဝိသံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ
 ထေရဿ တိဏ္ဍံ ဖလာနံ ပါပုဏနဉ္စ ဝိသဿ ဒဋ္ဌဌာနေနေဝ ဩတရိတွာ
 ပထဝီပဝိသနဉ္စ ဓမ္မကထိကတ္ထေရဿ၊^၃ ဓမ္မကထာနိဌာပနဉ္စ ဧကက္ခဏေယေဝ
 အဟောသိ။ တတော ထေရော အာဟ “အာဝုသော ဧကော မေ စောရော
 ဂဟိတော”တိ ထဝိကံ မုဉ္ဇိတွာ ဂေါနသံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ဘိက္ခု ဒိသ္မာ “ကာယ
 ဝေလာယ ဒဋ္ဌတ္ထ ဘန္တေ”တိ ပုစ္ဆိံသု။ ဟိယျော သာယနသမယေ
 အာဝုသောတိ။ ကသ္မာ ဘန္တေ ဧဝံ ဘာရိယံ ကမ္ပံ ကရိတ္တာတိ။ အာဝုသော
 သစာဟံ ဒီဃဇာတိကေန ဒဋ္ဌောတိ ဝဒေယျံ၊ နယိမံ ဧတ္တကံ အာနိသံသံ
 လဘေယျန္တိ။ ဣဒံ တာဝ ပိဏ္ဍုပါတိကတ္ထေရဿ ဝတ္ထု။

ဒီဃဝါပိယမ္ပိ “မဟာဇာတကဘာဏကတ္ထေရော^၄ ဂါထာသဟဿံ မဟာ-
 ဝေဿန္တရံ^၅ ကထေဿတိ”တိ တိဿမဟာဂါမေ တိဿမဟာဝိဟာရဝါသီ

၁-ဂဝရဝါဠအင်္ဂဏမ္ပိ (သီ၊ သျာ) ၂-အံ ၁-၃၃၆-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဓမ္မံ ကထေန္တဿ (သျာ၊ က)
 ၄-မဟာဒုဒ္ဒကဘာဏကတ္ထေရော (က) ၅-ဒု ၆-၃၁၂-ပိဋ္ဌေ။

ဧကော ဒဟရော သုတွာ တတော နိက္ခမိတွာ ဧကောဟေနေဝ^၁ နဝယောဇနမဂ္ဂံ အာဂတော။ တသ္မိ^၂ယေဝ ခဏေ ထေရော ဓမ္မကထံ အာရဘိ။ ဒဟရော ဒူရမဂ္ဂါ-
 ဂမနေန သဇ္ဇာတကာယဒရထတ္တာ ပဋ္ဌာနဂါထာယ သဒ္ဓိ^၃ အဝသာနဂါထံယေဝ
 ဝဝတ္ထပေသိ။ တတော ထေရဿ “ဣဒမဝေါစာ”တိ ဝတွာ ဥဋ္ဌာယ ဂမနကာလေ
 “မယံ အာဂမနကမ္ပံ မောဃံ ဇာတ”န္တိ ရောဒမာနော အဋ္ဌာသိ။ ဧကော
 မနုဿော တံ ကထံ သုတွာ ဂန္ဓာ ထေရဿ အာရောစေသိ “ဘန္တေ
 ‘တုမှာကံ ဓမ္မကထံ သောဿာမီ’တိ ဧကော ဒဟရဘိက္ခု တိဿမဟာဝိဟာရာ
 အာဂတော၊ သော ‘ကာယဒရထဘာဝေန မေ အာဂမနံ မောဃံ ဇာတ’န္တိ
 ရောဒမာနော ဌိတော”တိ။ ဂစ္ဆထ သညာပေထ နံ “ပုန သွေ ကထေဿာ-
 မာ”တိ။ သော ပုနဒိဝသေ ထေရဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ သောတာပတ္တိဖလံ
 ပါပုဏိ။

အပရာပိ ဥလ္လကောလိကဏ္ဍိဝါသိကာ^၂ ဧကော ဣတ္ထိ ပုတ္တကံ ပါယမာနာ
 “ဒီဃဘာဏကမဟာအဘယတ္ထေရော နာမ အရိယဝံသပဋိပဒံ ကထေတိ”တိ
 သုတွာ ပဉ္စယောဇနမဂ္ဂံ ဂန္ဓာ ဒိဝါကထိကတ္ထေရဿ နိသိန္နကာလေယေဝ
 ဝိဟာရံ ပရိသိတွာ ဘူမိယံ ပုတ္တံ နိပဇ္ဇာပေတွာ ဒိဝါကထိကတ္ထေရဿ ဌိတကာဝ
 ဓမ္မံ အသောသိ။ သရဘာဏကေ ထေရေ^၃ ဥဋ္ဌိတေ ဒီဃဘာဏကမဟာ-
 အဘယတ္ထေရော စတုပစ္စယသန္တောသဘာဝနာရာမမဟာအရိယဝံသံ အာရဘိ။
 သာ ဌိတကာဝ ပဂ္ဂဏှာတိ။ ထေရော တယော ဧဝ ပစ္စယေ ကထေတွာ ဥဋ္ဌာ-
 နာကာရံ အကာသိ။ သာ ဥပါသိကာ အာဟ “အယျော ‘အရိယဝံသံ
 ကထေဿာမီ’တိ သိနိဒ္ဓဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ မရုရပါနကံ ပိဝိတွာ ယဉ္ဇိမရုက-
 တေလာဒီဟိ ဘေသဇ္ဇံ ကတွာ ကထေတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနေယေဝ ဥဋ္ဌဟတိ”တိ။
 ထေရော “သာရ ဘဂိနီ”တိ ဝတွာ ဥပရိ ဘာဝနာရာမံ ပဋ္ဌပေသိ။ အရ-
 ဏုဂ္ဂမနဉ္စ ထေရဿ “ဣဒမဝေါစာ”တိ ဝစနဉ္စ ဥပါသိကာယ သောတာပတ္တိ-
 ဖလုပ္ပတ္တိ စ ဧကက္ခဏေယေဝ အဟောသိ။

အပရာပိ ကဋ္ဌမ္မရဝါသိကာ^၄ ဣတ္ထိ အင်္ဂေန ပုတ္တံ အာဒါယ “ဓမ္မံ သောဿာ-
 မီ”တိ စိတ္တလပဗ္ဗတံ ဂန္ဓာ ဧကံ ရုက္ခံ နိဿာယ ဒါရကံ နိပဇ္ဇာပေတွာ သယံ
 ဌိတကာဝ ဓမ္မံ သုဏာတိ။ ရတ္တိဘာဂသမနန္တရေ ဧကော ဒီဃဇာတိကော

၁-ဧကဒိဝသေနဝ (သီ)
 ၂-ဥလ္လဘကောလကဏ္ဍိကာဝါသိကာ (သီ)၊ ဥလ္လင်္ဂကောလိကဏ္ဍိဝါသိကာ (သျှာ)
 ၃-ပဒဘာဏကမ္ပိ ဌိတကာဝ အသောသိ၊ ပဒဘာဏကတ္ထေရေ (သီ၊ သျှာ)
 ၄-ကာဋ္ဌမ္မရဝါသိကာ (သီ)၊ ကာဋ္ဌမ္မရဝါသိကာ (သျှာ)

တဿာ ပဿန္တိယာယေဝ သမီပေ နိပန္နဒါရကံ စတူဟိ ဒါဌာဟိ ခုံသိတွာ အဂမာသိ။ သာ စိန္တေသိ “သစာဟံ ‘ပုတ္တော မေ သပ္ပေန ဒဋ္ဌော’တိ ဝက္ခာမိ၊ ဓမ္မဿ အန္တရာယော ဘဝိဿတိ။ အနေကက္ခတ္တံ ခေါပန မေ အယံ သံသာရဝဇ္ဇေ ဝဇ္ဇန္တိယာ ပုတ္တော အဟောသိ၊ ဓမ္မမေဝ စရိဿာမီ”တိ တိယာမရတ္တိံ ဌိတကာဝ ဓမ္မံ ပဂ္ဂဏိတွာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ အရုဏေ ဥဂ္ဂတေ သစ္စကိရိယာယ ပုတ္တဿ ဝိသံ နိဗ္ဗုထေတွာ ပုတ္တံ ဂဟေတွာ ဂတာ။ ဧဝရူပါ ပုဂ္ဂလာ ဓမ္မံ သောတုကာမာ နာမ ဟောန္တိ။

၃-အတ္ထဝသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃။ တတိယေ တယော ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနေနာတိ တယော အတ္ထေ တိဏိ ကာရဏာနိ ပဿန္တေန။ အလမေဝါတိ ယုတ္တမေဝ။ ယော ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ ယော ပုဂ္ဂလော စတုသစ္စဓမ္မံ ပကာသေတိ။ အတ္ထပ္ပုဋိသံဝေဒီတိ အဋ္ဌကထံ ဉာဏေန ပဋိသံဝေဒီ။ ဓမ္မပ္ပုဋိသံဝေဒီတိ ပါဠိဓမ္မံ ပဋိသံဝေဒီ။

၄-ကထာပဝတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ စတုတ္ထေ ဌာနေဟိတိ ကာရဏေဟိ။ ပဝတ္တိနိတိ အပ္ပုဋိဟတာ နိယျာနိကာ။

၅-ပဏ္ဍိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၅။ ပဉ္စမေ ပဏ္ဍိတပညတ္တာနိတိ ပဏ္ဍိတေဟိ ပညတ္တာနိ ကထိတာနိ ပသတ္တာနိ။ သပ္ပုရိသပညတ္တာနိတိ သပ္ပုရိသေဟိ မဟာပုရိသေဟိ ပညတ္တာနိ ကထိတာနိ ပသတ္တာနိ။ အဟိံသာတိ ကရုဏာ စေဝ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂေါ စ။ သံယမောဘိ သီလသံယမော။ ဒမောတိ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ဥပေါသထဝသေန ဝါ အတ္တဒမနံ၊ ပုဏ္ဏောဝါဒေ ဒမောတိ ဝုတ္တာ ခန္တိပိ အာဠဝကေ၊ ဝုတ္တာ ပညာပိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဇ္ဇတိယေဝ။ မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနန္တိ မာတာပိတုနံ ရက္ခနံ ဂေါပနံ ပဋိဇ္ဇဂ္ဂနံ။ သန္တာနန္တိ အညတ္တ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓအရိယသာဝကာ သန္တော နာမ၊ ဣမ ပန မာတာပိတုဥပဋ္ဌာကာ အဓိပ္ပေတာ။ တသ္မာ ဥတ္တမဋ္ဌေန

သန္တာနံ၊ သေဠစရိယဋ္ဌေန ဗြဟ္မစာရီနံ။ ဣဒံ မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနံ သမ္ဘိ
ဥပညာတန္တိ ဝေမေတ္တ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သတံ တောနိ ဌာနာနီတိ သန္တာနံ
ဥတ္တမပုရိသာနံ တောနိ ဌာနာနိ ကာရဏာနိ။ အရိယော ဒဿနသမ္ပန္နောတိ
ဣဓ ဣမေသံယေဝ တိဏ္ဍိ ဌာနာနံ ကရဏေန အရိယော စေဝ ဒဿနသမ္ပန္နောစ
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ န ဗုဒ္ဓါဒယော န သောတာပန္နာ။ အထဝါ သတံ တောနိ ဌာနာနီတိ
မာတုပဋ္ဌာနံ ပိတုပဋ္ဌာနန္တိ တောနိ ဌာနာနိ သန္တာနံ ဥတ္တမပုရိသာနံ
ကာရဏာနီတိ ဧဝံ မာတာပိတုဥပဋ္ဌာကဝသေန ဣမိဿာ ဂါထာယ အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ မာတာပိတုဥပဋ္ဌာကောယေဝ ဟိ ဣဓ “အရိယော ဒဿန-
သမ္ပန္နော”တိ ဝုတ္တော။ သ လောကံ ဘဇေတသီဝန္တိ သော ခေမံ ဒေဝလောကံ
ဂစ္ဆတိတိ။

၆-သီလဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၆။ ဆဋ္ဌေ တီဟိ ဌာနေဟီတိ တီဟိ ကာရဏေဟိ။ ကာယေနာတိ-
အာဒိသု ဘိက္ခု။ အာဂစ္ဆန္တေ ဒိဿွာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကရေန္တာ ဂစ္ဆန္တေ အနု-
ဂစ္ဆန္တာ အာသနသာလာယ သမ္ပဇ္ဇနဥပလေပနာဒီနိ ကရေန္တာ အာသနာနိ
ပညာပေန္တာ ပါနီယံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေန္တာ ကာယေန ပုညံ ပသဝန္တိ နာမ။
ဘိက္ခုသံဃံ ပိဏ္ဍာယစရန္တိ ဒိဿွာ “ယာဂုံ ဒေထ၊ ဘတ္တံ ဒေထ၊ သပ္ပိနဝနီတာဒီနိ
ဒေထ၊ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီဟိ ပူဇေထ၊ ဥပေါသထံ ဥပဝသထ၊ ဓမ္မံ သုဏာထ၊ စေတိယံ
ဝန္ဓထာ”တိ အာဒီနိ ဝဒန္တာ ဝါစာယ ပုညံ ပသဝန္တိ နာမ။ ဘိက္ခု ပိဏ္ဍာယ
စရန္တေ ဒိဿွာ “လဘန္တူ”တိ စိန္တေန္တာ မနသာ ပုညံ ပသဝန္တိ နာမ။
ပသဝန္တိတိ ပဋိလဘန္တိ။ ပုညံ ပနေတ္ထ လောကိယလောကုတ္တရမိဿကံ ကထိတံ။

၇-သင်္ခတလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇။ သတ္တမေ သင်္ခတဿာတိ ပစ္စယေဟိ သမာဂန္တာ ကတဿ။ သင်္ခတ-
လက္ခဏာနီတိ သင်္ခတံ တေန္တိ သဉ္ဇာနနကာရဏာနိ နိမိတ္တာနိ။ ဥပ္ပါဒေါတိ
ဇာတိ။ ဝယောတိ ဘေဒေါ။ ဌိတဿ အညထတ္တံ နာမ ဇရာ။ တတ္ထ သင်္ခတန္တိ
တေဘူမကာ ဓမ္မာ။ မဂ္ဂဖလာနိ ပန အသမ္ပသန္နပဂတ္တာ ဣဓ န ကထိယန္တိ။
ဥပ္ပါဒါဒယော သင်္ခတလက္ခဏာ နာမ။ တေသု ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဥပ္ပါဒေါ၊
ဌာနက္ခဏေ ဇရာ၊ ဘေဒက္ခဏေ ဝယော။ လက္ခဏံ န သင်္ခတံ၊ သင်္ခတံ န

လက္ခဏံ၊ လက္ခဏေန ပန သင်္ခတံ ပရိစ္ဆိန္တံ။ ယထာ ဟတ္ထိအဿဂေါမဟိ-
သာဒိနံ သတ္တိသူလာဒိနိ သဗ္ဗာနနလက္ခဏာနိ န ဟတ္ထိအာဒယော၊ နပိ ဟတ္ထိ-
အာဒယော လက္ခဏာနေဝ^၁၊ လက္ခဏေဟိ ပန တေ “အသုကဿ ဟတ္ထိ၊
အသုကဿ အဿော၊ အသုကဟတ္ထိ၊ အသုကအဿော”တိ ဝါ ပညာယန္တိ၊
ဝေဿဗ္ဗဒမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈-အသင်္ခတလက္ခဏသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၈။ အဋ္ဌမေ အသင်္ခတဿာတိ ပစ္စယေဟိ သမာဂန္တော အကတဿ။
အသင်္ခတလက္ခဏာနိတိ အသင်္ခတံ တေန္တိ သဗ္ဗာနနကာရဏာနိ နိမိတ္တာနိ။
န ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိတိအာဒိဟိ ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂါနံ အဘာဝေါ ဝုတ္တော။
ဥပ္ပါဒါဒိနဉ္စိ အဘာဝေန အသင်္ခတန္တိ ပညာယတိ။

၉-ပဗ္ဗတရာဇသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၉။ နဝမေ မဟာသာလာတိ မဟာရက္ခော။ ကုလပတိန္တိ ကုလ-
ဇေဋ္ဌကံ။ သေလောတိ သိလာမယော။ အရညသ္မိန္တိ အဂါမကဋ္ဌာနေ။
ဗြဟ္မာတိ မဟန္တော။ ဝနောတိ အဋ္ဌဝိယံ။ ဝနပ္ပတိတိ ဝနဇေဋ္ဌကာ။ ဣဓ
ဓမ္မံ စရိတွာန၊ မဂ္ဂံ သုဂတိဂါမိနန္တိ သုဂတိဂါမိကမဂ္ဂသင်္ခါတံ ဓမ္မံ စရိတွာ။

၁၀-အာတပ္ပကရဏီယသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၀။ ဒဿမေ အာတပ္ပံ ကရဏီယန္တိ ဝိရိယံ ကာတုံ ယုတ္တံ။ အနုပ္ပါ-
ဒါယာတိ အနုပ္ပါဒတ္ထာယ၊ အနုပ္ပါဒံ သာဓေဿာမီတိ၊^၂ ဣမိနာ ကာရ-
ဏေန ကတ္တဗ္ဗန္တိ အတ္တော။ ပရတောပိ ဒေသေ နယော။ သာရီရိကာနန္တိ
သရီရသမ္ဘဝါနံ။ ဒုက္ခာနန္တိ ဒုက္ခမာနံ။ တိဗ္ဗာနန္တိ ဗဟလာနံ၊ တာပန-
ဝသေန ဝါ တိဗ္ဗာနံ။ ခရာနန္တိ ဖရသာနံ။ ကဋ္ဌုကာနန္တိ တိဒိဏာနံ။
အသာတာနန္တိ အမရရာနံ။ အမနာပါနန္တိ မနံ ဝဇေတုံ အသမတ္တာနံ။
ပါဏဟရာနန္တိ ဇိဝိတဟရာနံ။ အဓိဝါသနာယာတိ အဓိဝါသနတ္ထာယ
သဟနတ္ထာယ ခမနတ္ထာယ။

၁-၁-သဗ္ဗာနနလက္ခဏာနိ။ န ဟတ္ထိအဿာဒယော ဝါ လက္ခဏာ၊ နေဝ လက္ခဏာနိ
ဟတ္ထိအဿာဒယော (က)

၂-အနုပ္ပါဒနတ္ထာယ၊ အနုပ္ပါဒါနံ အနုပ္ပါဒေဿာမီတိ (က)

တ္ထေကေ ဌာနေ သတ္တာ အာဏာပေတွာ အာဏတ္ထိံ ပဝတ္တေတွာ ဣဒါနိ သမာဒပေန္တော ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယတောတိ ယဒါ။ အာတာပီတိ ဝီရိယဝါ။ နိပကောတိ သပ္ပညော။ သတောတိ သတိယာ သမန္တာဂတော။ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ပရိစ္ဆေဒပရိ-ဝဋ္ဋမကိရိယာယ။ ဣမေ စ ပန အာတာပါဒယော တယောပိ လောကီယ-လောကုတ္တရမိဿကာ ကထိတာ။

၁၁-မဟာစောရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁။ ကောဒသမေ မဟာစောရေတိ မဟန္တော ဗလဝစောရော။ သန္တိန္တိ သရသန္တိ။ နိလ္လောပန္တိ မဟာဝိလောပံ။ ကောဂါရိကန္တိ ကေမေဝ ဂေဟံ ပရိဝါရေတွာ ဝိလုမ္ပနံ။ ပရိပန္တေဝိ တိဋ္ဌတိတိ ပန္တဒူဟနကမ္မံ ကရေတိ။ နဒီဝိဒုဂ္ဂန္တိ နဒီနံ ဒုဂ္ဂမဋ္ဌာနံ အန္တရဒီပကံ၊ ယတ္ထ သက္ကာ ဟောတိ ဒွိဟိပိ တိဟိပိ ဇဗ်သဟဿေဟိ သဒ္ဓိံ နိလိယိတုံ။ ပဗ္ဗတဝိသမန္တိ ပဗ္ဗတာနံ ဝိသမ-ဋ္ဌာနံ ပဗ္ဗတန္တရံ၊ ယတ္ထ သက္ကာ ဟောတိ သတ္တဟိ ဝါ အဋ္ဌဟိ ဝါ ဇဗ်သဟ-ဿေဟိ သဒ္ဓိံ နိလိယိတုံ။ တိဏဂဟနန္တိ တိဏေန ဝဓိတွာ သဉ္စန္တံ ဒုတ္တိ-ယောဇနဋ္ဌာနံ။ ရောဓန္တိ သနံ အညမညံ သံသဋ္ဌသာခံ ကောဗဒ္ဓိံ မဟာ-ဝနသဏ္ဍံ။ ပရိယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏိသန္တိတိ ပရိယောဒဟိတွာ တံ တံ ကာရဏံ ပက္ခိပိတွာ အတ္ထံ ကထယိသန္တိ။ ဘျာဿာတိ တေ အဿ။ ပရိ-ယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏိသန္တိတိ ကိသ္ဗိန္ဒိ ကိန္ဒိ ဝတ္ထု အာရဒ္ဓေယေဝ “မာ ဧဝံ အဝစုတ္ထ၊ မယံ ဧတံ ကုလပရမ္ပရာယ ဇာနာမ၊ န ဒေသ ဧဝရူပံ ကရိဿတိ”တိ တံ တံ ကာရဏံ ပက္ခိပိတွာ မဟန္တမ္ပိ ဒေါသံ ဟရန္တာ အတ္ထံ ဘဏိသန္တိ။ အထ ဝါ ပရိယောဓာယာတိ ပဋိစ္ဆာဒေတွာတိပိ အတ္ထော။ တေ ဟိ တဿပိ ဒေါသံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အတ္ထံ ဘဏိသန္တိ။ ခတံ ဥပဟတန္တိ ဂုဏခနနေန ခတံ၊ ဂုဏု-ပဿာတေန ဥပဟတံ။ ဝိသမေန ကာယကမ္မေနာတိ သမ္ပက္ခလနဋ္ဌေန၊ ဝိသမေန ကာယဒွါရိကကမ္မေန။ ဝစီမနောကမ္မေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အန္တဂ္ဂါဟိ-ကာယာတိ ဒသဝတ္ထုကာယ အန္တံ ဂဟေတွာ ဌိတဒိဋ္ဌိယာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

စူဠဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဌမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဒွေဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂။ ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ဇိဏ္ဏာတိ ဇရာဇိဏ္ဏာ။ ဝုဒ္ဓါတိ ဝယောဝုဒ္ဓါ။ မဟလ္လကာတိ ဇာတိမဟလ္လကာ။ အဒ္ဓဂတာတိ တယော အဒ္ဓေ^၁ အတိက္ကန္တာ။ ဝယောအနုပ္ပတ္တာတိ တတိယံ ဝယံ အနုပ္ပတ္တာ။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပ-
သင်္ကမိ^၂ သူတံ ပုတ္တဒါရေ အတ္တနော ဝစနံ အကရေန္တေ ဒိဿာ “သမဏဿ
ဂေါတမဿ သန္တိကံ ဂန္တာ နိယျာနိကမဂ္ဂံ ဂဝေသိဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ
ဥပသင်္ကမိ^၃ သု။ မယမဿ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏာတိ ဘော ဂေါတမ မယံ
ဗြာဟ္မဏာ န ခတ္တိယာ နာမစွာ န ဂဟပတိကာတိ ဗြာဟ္မဏဘာဝံ ဇာနာ-
ပေတွာ ဇိဏ္ဏာတိအာဒိမာဟံသု။ အကတဘိရုတ္တာဏာတိ အကတဘယ-
ပရိတ္တာဏာ။ အဝဿယဘူတံ ပတိဋ္ဌာကမ္ပံ အမှေဟိ န ကတန္တိ ဒဿေန္တိ။
တန္တိတိ ဧကံသတ္တေ နိပါတော၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္နနတ္တေ ဝါ။ ဧကန္တေန တုမှေ ဧဝရူပါ၊
အဟမ္ပိ ခေါ ဧတံ သမ္ပုဋ္ဌိန္နာမိတိ စ ဒဿေတိ။ ဥပနိယတိတိ ဥပသံဟရိယတိ။
အယံ ဟိ ဇာတိယာ ဇရံ ဥပနိယတိ၊ ဇရာယ ဗျာဓိံ၊ ဗျာဓိနာ မရဏံ၊ မရဏေန
ပုန ဇာတိံ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥပနိယတိ”တိ။

ဣဒါနိ ယဿ ဧတ ဗြာဟ္မဏာ မဟလ္လကတ္တာ ပဗ္ဗဇိတွာပိ ဝတ္တံ ပူရေတုံ န
သက္ခိဿန္တိ၊ တဿ နေ ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌာပေန္တော ဘဂဝါ ယောဓ-
ကာယေန သံယမောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကာယေန သံယမောတိ ကာယ-
ဒွါရေန သံဝရော။ သေသေသုပိ ဒေသေ နယော။ တံ တဿ ပေတဿာတိ
တံ ပုညံ တဿ ပရလောကံ ဂတဿ တာယနဋ္ဌေန တာဏံ နိလိယနဋ္ဌေန^၂
လေဏံ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဒီပေါ အဝဿယနဋ္ဌေန သရဏံ ဥတ္တမဂတိဝသေန
ပရာယဏဉ္စ ဟောတိတိ ဒဿေတိ။ ဂါထာ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။ ဧဝံ ဧတ
ဗြာဟ္မဏာ တထာဂတေန ပဉ္စသု သီလေသု သမာဒပိတာ ယာဝဇိဝံ ပဉ္စ
သီလာနိ ရက္ခိတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗုတိံသု။

၂-ဒုတိယဒွေမြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၃။ ဒုတိယေ ဘာဇနန္တိ ယံကိဉ္စိ ဘဏ္ဍကံ။ သေသံ ပဌမေ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃-အညတရမြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၄။ တတိယေ သမ္မောဒနီယန္တိ သမ္မောဒဇနနိ။ သာရဏီယန္တိ သရိတဗ္ဗ-
ယုတ္တကံ။ ဝိတိသာရေတွာတိ ပရိယောသာပေတွာ။ ကိတ္တာဝတာတိ ကိတ္တကေန။
သန္တိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိတိ သာမံ ပဿိတဗ္ဗော ဟောတိ။ အကာလိ-
ကောတိ န ကာလန္တရေ ဖလဒါယကော။ ဧဟိပဿိကောတိ “ဧဟိ ပဿာ”တိ
ဧဝံ ဒဿေတုံ သက္ကာတိ အာဂမနီယပဋိပဒံ ပုစ္ဆတိ။ ဩပနေယျိကောတိ^၁ အတ္တ-
နော စိတ္တံ ဥပနေတဗ္ဗော။ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ သာမံယေဝ ဇာနိတဗ္ဗော။
ဝိညူဟိတိ ပဏ္ဍိတေဟိ။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တောတိ အာဒိန္နဂဟိတပရာမဋ္ဌစိတ္တော
ဟုတွာ။ စေတေတိတိ စိန္တေတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ ဣမသ္မိံ^၂ ပန
သုတ္တေ မြာဟ္မဏေန လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ ပုစ္ဆိတော၊ သတ္တာရာပိ သောယေဝ
ကထိတော။ သော ဟိ သာမံ ပဿိတဗ္ဗတ္တာ သန္တိဋ္ဌိကော နာမာတိ။

၄-ပရိဗ္ဗာဇကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၅။ စတုတ္ထေ မြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကောတိ မြာဟ္မဏဇာတိကော ပရိဗ္ဗာ-
ဇကော၊ န ခတ္ထိယာဒိဇာတိကော။ အတ္တတ္ထမ္ဘိတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကံ
လောကိယလောကုတ္တရမိဿကံ အတ္တနော အတ္ထံ။

၅-နိဗ္ဗုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၆။ ပဉ္စမေ အကာလိကန္တိ န ကာလန္တရေ ပတ္တဗ္ဗံ။ ဩပနေယျိကန္တိ
ပဋိပတ္တိယာ ဥပဂန္တဗ္ဗံ။

၆-ပလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၇။ ဆဋ္ဌေ အာစရိယပါစရိယာနန္တိ အာစရိယာနဉ္စေဝ^၂ အာစရိယာ-
စရိယာနဉ္စ။ အဝီစိ မညေ ဖုဋ္ဌော အဟောသီတိ ယထာ အဝီစိ မဟာနိရယော
နိရန္တရဖုဋ္ဌော နေရယိကသတ္တေဟိ ပရိပုဏ္ဏော၊ မနုဿေဟိ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏော
ဟောတိ။ ကုက္ကုဋသံပါတိကာတိ ကေဂါမဿ ဆဒနပိဋ္ဌိတော ဥပ္ပတိတွာ

၁-ဩပနေယျိကောတိ (သီ၊ သျာ)

၂-အာဒိအာစရိယာနဉ္စေဝ (က)

ဣတရဂါမဿ ဆဒနပိဋ္ဌေ ပတနသင်္ခါတော ကုက္ကုဋ္ဌသံပါတော တောသု
 အတ္တိတိ ကုက္ကုဋ္ဌသံပါတိကာ။ ကုက္ကုဋ္ဌသံပါဒိကာတိပိ ပါဌော၊ ဂါမန္တရ-
 တော ဂါမန္တရံ ကုက္ကုဋ္ဌာနံ ပဒဿ ဂမနသင်္ခါတော ကုက္ကုဋ္ဌသံပါဒေါ
 တောသု အတ္တိတိ အတ္ထော။ ဥဘယဓမ္မေတံ သနနိဝါသတံယေဝ ဒီပေတိ။
 အဓမ္မရာဂရက္ခာတိ ရာဂေါ နာမ ဧကန္တေနော အဓမ္မော၊ အတ္တနော ပရိက္ခာ-
 ရေသု ပန ဥပ္ပဇ္ဇမာနော န အဓမ္မရာဂေါတိ အဓိပ္ပေတော၊ ပရပရိက္ခာရေသု
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ အဓမ္မရာဂေါတိ။ ဝိသမလောဘာဘိဗ္ဗတတိ လောဘဿ
 သမကာလော နာမ နတ္ထိ၊ ဧကန္တံ ဝိသမောဝ ဧသ။ အတ္တနာ ပရိဂ္ဂဟိတဝတ္ထုမှိ
 ပန ဥပ္ပဇ္ဇမာနော သမလောဘော နာမ၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတဝတ္ထုမှိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ
 ဝိသမောတိ အဓိပ္ပေတော။ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာတိ အဝတ္ထုပဋိသေဝနသင်္ခါတေန
 မိစ္ဆာဓမ္မေန သမန္တာဂတာ။ ဒေဝေါ န သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိတိ ဝဿိ-
 တဗ္ဗယုတ္တေ ကာလေ ဝဿံ န ဝဿတိ။ ဒုန္တိက္ခန္တိ ဒုလ္လဘဘိက္ခံ။ ဒုဿဿန္တိ
 ဝိဝိဓသဿာနံ အသမ္ပဇ္ဇေန ဒုဿဿံ။ သေတဋ္ဌိကန္တိ သဿေ သမ္ပဇ္ဇမာနေ
 ပါဏကာ ပတန္တိ၊ တေဟိ ဒဋ္ဌတ္တာ^၁ နိက္ခန္တနိက္ခန္တာနိ သာလိသိသာနိ သေတ-
 ဝဏ္ဏာနိ ဟောန္တိ နိဿာရာနိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သေတဋ္ဌိက”န္တိ။
 သလာကာဝုတ္တန္တိ ဝပိတံ ဝပိတံ^၂ သဿံ သလာကာမတ္တမေဝ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖလံ
 န ဒေတိတိ အတ္ထော။ ယက္ခာတိ ယက္ခာမိပတိနော။ ဝါဌေ အမနုဿေ
 ဩဿဇ္ဇန္တိတိ စဏ္ဍယက္ခေ မနုဿပထေ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ၊ တေ လဒ္ဒေါကာသာ
 မဟာဇနံ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေန္တိ။

၇-ဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ သတ္တမေ မဟပ္ပလန္တိ မဟာဝိပါကံ။ ဓမ္မဿ ဓာနုဓမ္မံ ဗျာကရေန္တိတိ
 ဧတ္ထ ဓမ္မော နာမ ကထိတကထာ၊ အနုဓမ္မော နာမ ကထိတဿ ပဋိကထနံ။
 သဟဓမ္မိကောတိ သကာရဏော သဟေတုကော။ ဝါဒါနုပါတောတိ
 ဝါဒဿ အနုပါတော၊ အနုပတနံ ပဝတ္တိတိ အတ္ထော။ ဂါရယံ ဌာနန္တိ
 ဂရဟိတဗ္ဗယုတ္တံ ကာရဏံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဘောတာ ဂေါတမေန ဝုတ္တာ
 သကာရဏာ ဝါဒပ္ပဝတ္တိံ^၁ ကိဉ္စိဝိ ဂါရယံ ကာရဏံ န အာဂစ္ဆတိတိ။ အထ ဝါ
 တေဟိ ပရေဟိ ဝုတ္တာ သကာရဏာ ဝါဒပ္ပဝတ္တိံ ကိဉ္စိ ဂါရယံ ကာရဏံ န
 အာဂစ္ဆတိတိ ပုစ္ဆတိ^၂။

၁-ဝိဒ္ဓတ္တာ (သိ၊ သျာ)

၂-ဝါပိတံ ဝါပိတံ (သိ)

၃-၃-ကမ္မိ ဂါရယံ ကာရဏံ အာဂစ္ဆတိ နာဂစ္ဆတိတိ ပုစ္ဆတိ (သိ)

အန္တရာယကရော ဟောတိတိ အန္တရာယံ ဝိနာသံ ကိစ္ဆလာဘကံ ဝိလောမကံ ကရေတိ။ ပါရိပန္နိကောတိ ပန္နဒူဟနစောရော။ ခတော စ ဟောတိတိ ဂုဏခနနေန ခတော ဟောတိ။ ဥပဟတောတိ ဂုဏုပဿာတေနဝ ဥပဟတော။

စန္ဒနိကာယာတိ အသုစိကလလကူပေ။ ဩလိဂ္ဂလ္လေတိ နိဒ္ဒမနကလလေ။ သော စာတိ သော သီလဝါတိ ဝုတ္တဒိဏာသဝေါ။ သီလက္ခန္ဓေနာတိ သီလရာသိနာ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသဝ နယော။ ဧတ္ထ စ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ ဝုစ္ဆတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ၊ တံ အသေက္ခဿ ပဝတ္တတ္တာ အသေက္ခန္တိ ဝုတ္တံ။ ဣတရာနိ သိက္ခာပရိယောသာနပ္ပတ္တတာယ သယမ္ပိ အသေက္ခာနေဝ။ တာနိ စ ပန လောကုတ္တရာနိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ လောကိယံ။

ရောဟိဏီယူတိ ရတ္တဝဏ္ဏာသု။ သရူပါယူတိ အတ္တနော ဝစ္ဆကေဟိ သမာန- ရူပါသု။ ပါရေဝတာယူတိ ကပေါတဝဏ္ဏာသု။ ဒန္တောတိ နိဗ္ဗိသေဝနော။ ပုဂ္ဂံဝေါတိ ဥသဘော။ ဓောရယောဘိ ဓုရဝါဟော။ ကလျာဏဇဝနိက္ကမောတိ ကလျာဏေန ဥဇနာ ဇဝေန ဂန္တာ။ နာဿ ဝဏ္ဏံ ပရိက္ခရေတိ အဿ ဂေါဏဿ သရီရဝဏ္ဏံ န ဥပပရိက္ခန္တိ၊ ဓုရဝဟနကမ္မမေဝ ပန ဥပပရိက္ခန္တိ။ ယသ္မိံ ကသ္မိန္တိ ဇာတိယေတိ ယတ္ထ ကတ္တမိ ကုလဇာတေ။ ယာသု ကာသုမိ တောယူတိ တောသု ခတ္တိယာဒိပ္ပဘေဒါသု ယာသု ကာသုမိ ဇာတိသု။

ဗြဟ္မစရိယဿ ကေဝလီတိ ဗြဟ္မစရိယဿ ကေဝလေန သမန္နာဂတော၊ ပရိပုဏ္ဏဘာဝေန ယုတ္တောတိ အတ္ထော။ ဒိဏာသဝေါ ဟိ သကလဗြဟ္မစာရိ နာမ ဟောတိ။ တေနေတံ ဝုတ္တံ။ ပန္နဘာရောတိ ဩရောပိတဘာရော၊ ခန္ဓဘာရံ ကိလေသဘာရံ ကာမဂုဏဘာရဉ္စ ဩရောပေတွာ ဌိတောတိ အတ္ထော။ ကတကိစ္စောတိ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ကိစ္စံ ကတွာ ဌိတော။ ပါရဂူ သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ သဗ္ဗဓမ္မာ ဝုစ္ဆန္တိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒွါဒသာယတနာနိ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ တေသံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ အဘိညာပါရံ ပရိညာပါရံ၊ ပဟာနပါရံ ဘာဝနာပါရံ သစ္စိကိရိယာ- ပါရံ သမာပတ္တိပါရဉ္စာတိ ဆဗ္ဗိဓံ ပါရံ ဂတတ္တာ ပါရဂူ။ အနုပါဒါယာတိ အဂ္ဂဟေတွာ။ နိဗ္ဗုတောတိ ကိလေသသန္တာပရဟိတော။ ဝိရဇေတိ ရာဂ- ဒေါသမောဟရဇရဟိတေ။

၁-ပန္နဒူဟနစောရော(က) ၂-သမန္နာဂတော(က)
၃-ဩဟိတဘာရော(က) ၄-တိရဏပါရံ(က)

အဓိဇာနန္တတိ ခေတ္တံ အဇာနန္တာ။ ဒုဗ္ဗေဓာတိ နိပ္ပညာ။ အဿုတ-
 ဝိနောတိ ခေတ္တဝိနိစ္ဆယသဝနေန ရဟိတာ။ ဗဟိဒ္ဓါတိ ဣမမှာ သာသနာ
 ဗဟိဒ္ဓါ။ န ဟိ သန္တေ ဥပါသရေတိ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဝိဇ္ဇာသဝေ ဥတ္တမ-
 ပုရိသေ န ဥပသင်္ကမန္တိ။ ဧရသမ္ပတေတိ ပဏ္ဍိတေဟိ သမ္ပတေ သမ္ဘာဝိတေ။
 မူလဇာတာ ပတိဒ္ဓိတာတိ ဣမိနာ သောတာပန္နဿ သဒ္ဓိံ ဒဿေတိ။ ကုလေ
 ဝါ ဣဓ ဇာယရေတိ ဣဓ ဝါ မနုဿလောကေ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏဝေဿကုလေ
 ဇာယန္တိ။ အယမေဝ ဟိ တိဝိဓာ ကုလသမ္ပတ္တိ နာမ။ အနုပုဗ္ဗေန နိဗ္ဗာနံ၊
 အဓိဂစ္ဆန္တိတိ သီလသမာဓိပညာတိ ဣမေ ဂုဏေ ပူရေတွာ အနုက္ကမေန
 နိဗ္ဗာနံ အဓိဂစ္ဆန္တိတိ။

ဂ-တိကဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၉။ အဋ္ဌမေ တိကဏ္ဍောတိ တဿ နာမံ။ ဥပသင်္ကမိတိ “သမဏော ကိရ
 ဂေါတမော ပဏ္ဍိတော၊ ဂစ္ဆိဿာမိ တဿ” သန္တိက”န္တိ စိန္တေတွာ
 ဘုတ္တပါတရာသော မဟာဇနပရိဝုတော ဥပသင်္ကမိ။ အဂဝတော သမ္ဗုဒ္ဓါတိ
 ဒသဗလဿ ပုရတော နိသိဒ္ဓိတွာ။ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိတိ ကသ္မာ ဘာသတိ?
 သော ကိရ ဣတော ပုဗ္ဗေ တထာဂတဿ သန္တိကံ အဂတပုဗ္ဗော။ အထဿ
 ဧတဒဟောသိ “ဗုဒ္ဓါ နာမ ဒုရာသဒါ၊ မယိံ ပဌမတရံ အကထေန္တေ၊ ကထေယျ
 ဝါ န ဝါ။ သစေ န ကထေဿတိ၊ အထ မံ သမာဂမဋ္ဌာနေ ကထေန္တိ ဧဝံ
 ဝက္ခန္တိ ‘တွံ ဣဓ ကသ္မာ ကထေသိ၊ ယေန တေ သမဏဿ ဂေါတမဿ
 သန္တိကံ ဂန္တာ ဝစနမတ္တမ္ပိ န လဒ္ဓ’န္တိ။ တသ္မာ ‘ဧဝံ မေ အယံ ဂရဟာ
 မုစ္ဆိဿတိ’တိ” မညမာနော ဘာသတိ။ ကိဉ္ဇာပိ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊
 တထာဂတဿ ပန ဉာဏံ သဋ္ဌေဿာမိတိ အဓိပ္ပာယ်နေဝ ဘာသတိ။ ဧဝမ္ပိ
 တေဝိဇ္ဇာ ဗြာဟ္မဏာတိ တေဝိဇ္ဇကဗြာဟ္မဏာ ဧဝံပဏ္ဍိတာ ဧဝံမိရာ ဧဝံ-
 ဗျတ္တာ ဧဝံဗဟုဿုတာ ဧဝံဝါဒိနော၊ ဧဝံသမ္ပတာတိ အတ္ထော။ ဣတိဝီတိ
 ဣမိနာ တေသံ ပဏ္ဍိတာဒိအာကာရပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတိ။ ဧတ္ထကေန
 ကာရဏေန ပဏ္ဍိတာ။ပ။ဧတ္ထကေန ကာရဏေန သမ္ပတာတိ အယဉ္စိ ဧတ္ထ
 အတ္ထော။

ယထာ ကထံ ပန ဗြာဟ္မဏာတိ ဧတ္ထ ယထာတိ ကာရဏဝစနံ၊ ကထံ
 ပနာတိ ပုစ္ဆာဝစနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ကထံ ပန ဗြာဟ္မဏ ဗြာဟ္မဏာ

၁-ဂစ္ဆိဿာမိဿ (သီ) ၂-မယာ (သဗ္ဗတ္ထ) ၃-ကထိတာ (သျှာ)၊ ကထေတွာ (က)

တေဝိဇ္ဇံ ပညာပေန္တိ။ ယထာ ဧဝံ သက္ကာ ဟောတိ ဇာနိတုံ၊ ဟံ ကာရဏံ ဝဒေဟီတိ။ တံ သုတွာ မြာဟူဏော “ဇာနနဋ္ဌာနေယေဝ မံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပုစ္ဆိ၊ နော အဇာနနဋ္ဌာနေ”တိ အတ္တမနော ဟုတွာ **ဣမ ဘော ဂေါတမာတိ- အာဒိမာဟ။** တတ္ထ ဥဘတောတိ ဒွိဟိပိ ပက္ခေဟိ။ **မာတိတော စ ပိတိတော စာတိ** ယဿ မာတာ မြာဟူဏီ၊ မာတု မာတာ မြာဟူဏီ၊ တဿာပိ မာတာ မြာဟူဏီ။ ပိတာ မြာဟူဏော၊ ပိတု ပိတာ မြာဟူဏော၊ တဿာပိ ပိတာ မြာဟူဏော၊ သော ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ ပိတိတော စ။ **သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော**တိ ယဿ သံသုဒ္ဓါ မာတု ဂဟဏီ၊ ကုစ္ဆိတိ အတ္ထော။ “သမဝေပါကိနိယာ ဂဟဏိယာ”တိ ပန ဧတ္ထ ကမ္မဇတေဇာဇာတု ဂဟဏိတိ ဝုစ္စတိ။

ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါတိ ဧတ္ထ ပိတု ပိတာ ပိတာမဟော၊ ပိတာမဟဿ ယုဂံ ပိတာမဟယုဂံ။ **ယုဂန္တိ** အာယုပ္ပမာဏံ ဝုစ္စတိ။ အဘိ- လာပမတ္တမေဝ စေတံ၊ အတ္ထတော ပန ပိတာမဟောယေဝ ပိတာမဟယုဂံ။ တတော ဥဒ္ဓံ သဗ္ဗေပိ ပုဗ္ဗပုရိသာ ပိတာမဟဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတာ။ ဧဝံ ယာဝ သတ္တမော ပုရိသော၊ တာဝ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော၊ အထ ဝါ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေနာတိ ဒဿေတိ။ **အက္ခိတ္တော**တိ “အပနေထ ဧတံ၊ ကိံ ဣမိနာ”တိ ဧဝံ အက္ခိတ္တော အနဝက္ခိတ္တော။ **အနုပက္ကုဋ္ဌော**တိ န ဥပက္ကုဋ္ဌော၊ န အက္ခောသံ ဝါ နိန္ဒံ ဝါ ပတ္တပုဗ္ဗော။ ကေန ကာရဏေနာတိ? **ဇာတိဝါဒေန။** “ဣတိပိ ဟိနဇာတိကော ဧသော”တိ ဧဝရူပေန ဝစနေနာတိ အတ္ထော။

အဇ္ဈာယကောတိ ဣဒံ “န ဒါနိမေ ဈာယန္တိ၊ န ဒါနိမေ ဈာယန္တိတိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ အဇ္ဈာယကာ အဇ္ဈာယကာတေဝ တတိယံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တ”န္တိ၊ ဧဝံ ပဌမကပ္ပိကကာလေ ဈာနဝိရဟိတာနံ မြာဟူဏာနံ ဂရဟဝစနံ ဥပ္ပန္နံ။ ဣဒါနိ ပန တံ အဇ္ဈာယတိတိ အဇ္ဈာယကော၊ မန္တေ ပရိဝတ္ထေတိတိ ဣမိနာ အတ္ထေန ပသံသာဝစနံ ကတွာ ဝေါဟရန္တိ။ မန္တေ ဓာရေတိတိ **မန္တဓရော။**

တိဏ္ဍံ ဝေဒါနန္တိ ဣရုဗ္ဗေဒယဇုဗ္ဗေဒသာမဗ္ဗေဒါနံ။ ဩဠပဟတကရဏ- ဝသေန ပါရံ ဂတောတိ **ပါရဂူ။** သဟ နိဗ္ဗာဏာနာ စ ကေဠုဘေန စ **သနိဗ္ဗာဏကေဠုဘာနံ။** နိဗ္ဗာဏတိ နာမနိဗ္ဗာဏရက္ခာဒိနံ? ဝေဝစနပကာ- သကသတ္တံ။ **ကေဠုဘန္တိ** ကိရိယာကပ္ပဝိကပ္ပေါကဝိနံ ဥပကာရာယ သတ္တံ။ သဟ

၁-ဧတံ (သျာ) ၂-ဒိ ၃-၇၀-ပိဋေ။
၃-နိဗ္ဗာဏရက္ခာဒိနံ(က)ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၂၂၀၊မ-ဋ္ဌ ၃-၂၄၉-ပိဋေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
အံ-ဋ္ဌ ၂-၁၀

အက္ခရပုဘေဒေန သာက္ခရပုဘေဒါနံ။ အက္ခရပုဘေဒေါတိ သိက္ခာ စ နိရုတ္တိ စ။
 ဣတိဟာသပဉ္စမာနန္တိ အာထဗ္ဗဏဝေဒံ^၁ စတုတ္ထံ ကတွာ ဣတိဟ အာသ၊
 ဣတိဟ အာသာတိ ဤဒိသဝစနပဋိသံယုတ္တော ပုရာဏကထာသင်္ခါတော
 ခတ္တဝိဇ္ဇာသင်္ခါတော ဝါ ဣတိဟာသော ပဉ္စမော ဧတေသန္တိ ဣတိဟာသ-
 ပဉ္စမာ။ တေသံ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ဝေဒါနံ။

ပဒံ တဒဝသေသဉ္စ ဗျာကရဏံ အဓိယတိ ဝေဒေတိ စာတိ ပဒကော
 ဝေယျာကရဏော။ လောကာယတံ ဝုစ္စတိ ဝိတဏှဝါဒသတ္ထံ။ မဟာပုရိသ-
 လက္ခဏန္တိ မဟာပုရိသာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ လက္ခဏဒီပကံ ဒွါဒသသဟဿဂန္ထ-
 ပမာဏံ သတ္ထံ၊ ယတ္ထ သောဠသသဟဿဂါထာပဒပရိမာဏာ ဗုဒ္ဓမန္တာ နာမ
 အဟေသုံ၊ ယေသံ ဝသေန “ဣမိနာ လက္ခဏေန သမန္တာဂတာ ဗုဒ္ဓါ နာမ
 ဟောန္တိ၊ ဣမိနာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကော၊ အသီတိ မဟာသာဝကော၊
 ဗုဒ္ဓမာတာ၊ ဗုဒ္ဓပိတာ၊ အဂ္ဂပဋ္ဌာကာ၊ အဂ္ဂပဋ္ဌာယိကာ၊ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ”တိ
 အယံဝိသေသောဗြဟ္မတိ^၂။ အနဝယောတိ ဣမေသု လောကာယတမဟာပုရိသ-
 လက္ခဏေသု အနုနော ပရိပူရကာရီ၊ အဝယော န ဟောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 အဝယော နာမ ယော တာနိ အတ္ထတော စ ဂန္ထတော စ သန္တာရေတုံ^၃ န
 သက္ကောတိ။ အထ ဝါ အနဝယောတိ အနု အဝယော၊ သန္ဓိဝသေန ဥကာရ-
 လောပေါ။ အနုအဝယော ပရိပုဏ္ဏသိပ္ပေါတိ အတ္ထော။

တေန ဟိတိ ဣဒံ ဘဂဝါ နံ အာယာစန္တိ^၄ ဒိသွာ “ဣဒါနိဿ ပဉ္စံ ကထေတုံ
 ကာလော”တိ ဥတွာ အာဟ။ တဿတ္ထော—ယသွာ မံ အာယာစသိ၊ တသွာ
 သုဏာဟိတိ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိအာဒိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၅ ဝိတ္တာရိတမေဝ။
 ဣမ ပနေတံ တိဿန္တိ^၆ ဝိဇ္ဇာနံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 တတ္ထ ဒိန္တံ ဝိဇ္ဇာနံ အနုပဒဝဏ္ဏနာ ဝေဝ ဘာဝနာနယော စ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၇
 ဝိတ္တာရိတောဝ။

ပဌမာ ဝိဇ္ဇာတိ ပဌမံ ဥပန္နာတိ ပဌမာ၊ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာ။ ကိံ ဝိဒိတံ
 ကရောတိ? ပုဗ္ဗေနိဝါသံ။ အဝိဇ္ဇာတိ တဿေဝ ပုဗ္ဗေနိဝါသဿ အဝိဒိတကရဏ-
 ဋ္ဌေန တပုဋိစ္ဆာဒကော မောဟော ဝုစ္စတိ။ တမောတိ သွေဝ မောဟော ပဋိစ္ဆာ-
 ဒကဋ္ဌေန တမောတိ ဝုစ္စတိ။ အာလောကောတိ သာယေဝ ဝိဇ္ဇာ ဩဘာသ-
 ကရဏဋ္ဌေန အာလောကောတိ ဝုစ္စတိ။ ဧတ္ထ စ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာတိ အယံ

၁-အထဗ္ဗဏဝေဒံ (သီ)	၂-ပညာယတိ (သျှာ၊ က)	၃-သန္တာနေတုံ (သီ၊ သျှာ)
၄-အာယာစနံ (သီ)		၅-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၃၄-ပိဋ္ဌေ။
၆-ဒိန္တံ (သျှာ၊ က)		၇-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၄၀-၅၃-ပိဋ္ဌေသု။

အတ္ထော၊ သေသံ ပသံသာဝစနံ။ ယောဇနာ ပနေတ္ထ အယမဿ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ၊ အထဿ အဓိဂတဝိဇ္ဇဿ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ ဝိနဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ ကဿာ? ယဿာ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ။ ဣတရသ္မိမ္မိ ပဒဒ္ဒယေ ဧသေဝ နယော။ ယဏာ တန္တိ ဧတ္ထ ယဏာတိ ဩပမ္ပံ၊ တန္တိ နိပါတမတ္တံ။ သတိယာ အဝိပ္ပဝါသေန အပ္ပမတ္တဿ။ ဝီရိယာတာပေန အာတာပိနော။ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အန- ပေက္ခတာယ ပဟိတတ္တဿ။ ပေသိတတ္တဿာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယဏာ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော အဝိဇ္ဇာ ဝိဟညေယျ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ တမော ဝိဟညေယျ၊ အာလောကော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ဧဝမေဝ တဿ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ။ တမော ဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော။ ဧတဿ တေန ပဓာနာနုယောဂဿ အနုရူပမေဝ ဖလံ လဒ္ဓန္တိ။

စုတူပပါတကထာယံ ဝိဇ္ဇာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဗြဟ္မာဝိဇ္ဇာ။ အဝိဇ္ဇာတိ သတ္တာနံ စုတိပဋိသန္နိပ္ပုဋ်စ္ဆာဒိကာ အဝိဇ္ဇာ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

တတိယဝိဇ္ဇာယ သော ဧဝံ သမာဟိတေ ဝိတ္တေတိ ဝိပဿနာပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယာတိ အရဟတ္တမဂ္ဂ- ဗြဟ္မာတ္တဿ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါဟိ အာသဝဝိနာသနတော အာသဝါနံ ခယောတိ ဝုစ္စတိ၊ တတြ စေတံ ဗြဟ္မံ တတ္ထ ပရိယာပန္နတ္တာတိ။ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိတိ ဝိပဿနာစိတ္တံ အဘိနိဟရတိ။ သော ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဧဝမာဒိသု ဧတ္တကံ ဒုက္ခံ၊ န ဣတော ဘိယျောတိ သဗ္ဗမ္ပိ ဒုက္ခသစ္စံ သရသလက္ခဏပုဋိဝေဓေန ယထာ- ဘူတံ ပဇာနာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ တဿ စ ဒုက္ခဿ နိဗ္ဗတ္တိကံ တဏှံ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ၊ တဒုဘယမ္ပိ ယံ ဌာနံ ပတွာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တံ တေသံ အပဝတ္တိ” နိဗ္ဗာနံ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ။ တဿ စ သမ္မာပကံ အရိယမဂ္ဂံ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ သရသလက္ခဏပုဋိဝေဓေန ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ သရူပတော သစ္စာနိ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ကိလေသဝသေန ပရိယာ- ယတော ဒဿေန္တော ဣမေ အာသဝါတိအာဒိမာဟ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတောတိ တဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဇာနန္တဿ ဧဝံ ပဿန္တဿ။ သဟ ဝိပဿနာယ ကောဋိပ္ပတ္တံ မဂ္ဂံ ကထေသိ။ ကာမာသဝါတိ ကာမာ- သဝတော။ ဝိမုစ္စတိတိ ဣမိနာ မဂ္ဂက္ခဏံ ဒဿေတိ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊

ဖလက္ခဏေ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏန္တိ ဣမိနာ ပစ္စဝေက္ခဏ-
ဉာဏံ ဒဿေတိ။ ခိဏာ ဇာတိတိအာဒိဟိ တဿ ဘူမိံ။ တေန ဟိ ဉာဏေန
သော ပစ္စဝေက္ခန္တော ခိဏာ ဇာတိတိအာဒိနိ ပဇာနာတိ။ ကတမာ ပနဿ
ဇာတိ ခိဏာ၊ ကထဉ္စ နံ ပဇာနာတိတိ? န တာဝဿ အတိတာ ဇာတိ
ခိဏာ ပုဗ္ဗေဝ ခိဏတ္တာ၊ န အနာဂတာ၊ အနာဂတေ ဝါယာမာဘာဝတော၊
န ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။ ယာ ပန မဂ္ဂဿ အဘာဝိတတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ
ဧကစတုပ္ပဉ္စဝေါကာရဘဝေသု ဧကစတုပ္ပက္ခန္တုပ္ပဘေဒါ ဇာတိ၊ သာ မဂ္ဂဿ
ဘာဝိတတ္တာ အနုပ္ပါဒဓမ္မတံ အာပဇ္ဇနေန ခိဏာ။ တံ သော မဂ္ဂဘာဝနာယ
ပဟိနကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ကိလေသာဘာဝေ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ကမ္မံ အာယတိ-
အပ္ပုဋ္ဌိသန္တိကံ ဟောတိတိ ဇာနန္တော ပဇာနာတိ။

ဝုသိတန္တိ ဝုတ္တံ ပရိဝုတ္တံ၊ ကတံ စရိတံ နိဋ္ဌိတန္တိ အတ္ထော။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ
မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကေန ဟိ သဗ္ဗိံ သတ္တ သေက္ခာ ဗြဟ္မစရိယ-
ဝါသံ ဝသန္တိ နာမ၊ ခိဏာသဝေါ ဝုတ္တဝါသော။ တသ္မာ သော အတ္တနော
ဗြဟ္မစရိယဝါသံ ပစ္စဝေက္ခန္တော “ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယ”န္တိ ပဇာနာတိ။ ကတံ
ကရဏီယန္တိ စတုသု သစ္စေသု စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ ပရိညာပဟာနသစ္စိကိရိယာ-
ဘာဝနာဘိသမယဝသေန သောဠသဝိဓမ္မိ ကိစ္စံ နိဋ္ဌာပိတန္တိ အတ္ထော။ ပုထုဇ္ဇန-
ကလျာဏကာဒယော ဟိ တံ ကိစ္စံ ကရေန္တိ၊ ခိဏာသဝေါ ကတကရဏီယော။
တသ္မာ သော အတ္တနော ကရဏီယံ ပစ္စဝေက္ခန္တော “ကတံ ကရဏီယ”န္တိ
ပဇာနာတိ။ နာပရံ ဣတ္ထက္ခာယာတိ ပုန ဣတ္ထဘာဝါယ၊ ဧဝံ သောဠသဝိဓ-
ကိစ္စဘာဝါယ ကိလေသက္ခယာယ ဝါ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ မေ နတ္ထိတိ ပဇာနာတိ။
အထ ဝါ ဣတ္ထက္ခာယာတိ ဣတ္ထဘာဝတော၊ ဣမသ္မာ ဧဝံပကာရာ ဣဒါနိ
ဝတ္တမာနက္ခန္တသန္တာနာ အပရံ ခန္တသန္တာနံ မယံ နတ္ထိ၊ ဣမေ ပန ပဉ္စက္ခန္တ
ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္တမူလကာ ရုက္ခာ ဝိယ။ တေ စရိမကဝိညာဏနိရောဓေန
အနုပါဒါနော ဝိယ ဇာတဝေဒေါ နိဗ္ဗာယိဿန္တိတိ ပဇာနာတိ။ ဣဓ ဝိဇ္ဇာတိ
အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏဝိဇ္ဇာ။ အဝိဇ္ဇာတိ စတုသစ္စပ္ပုဋ္ဌိစ္ဆာဒိကာ အဝိဇ္ဇာ။ သေသံ
ဝုတ္တနယမေဝ။

အနုစ္စာဝစသီလသာတိ ယဿ သီလံ ကာလေန ဟာယတိ၊ ကာလေန
ဝဍ္ဎတိ၊ သော ဥစ္စာဝစသီလော နာမ ဟောတိ။ ခိဏာသဝဿ ပန သီလံ
ဧကန္တဝဍ္ဎိတမေဝ။ တသ္မာ သော အနုစ္စာဝစသီလော နာမ ဟောတိ။

ဝသီဘူတန္တိ ဝသိပ္ပတ္တံ။ သုသမာဟိတန္တိ သုဠ သမာဟိတံ၊ အာရမ္မဏမိ သုဠပိတံ။ ဓီရန္တိ ဓိတိသမ္ပန္နံ။ မစ္စုဟာယိနန္တိ မစ္စု ဇဟိတွာ ဌိတံ။ သဗ္ဗပ္ပဟာ-
ယိနန္တိ သဗ္ဗေ ပါပဓမ္မေ ပဇဟိတွာ ဌိတံ။ ဗုဒ္ဓန္တိ စတုသစ္စဗုဒ္ဓံ။ အန္တိမ-
ဒေဟိနန္တိ သဗ္ဗပစ္စိမသရီရဓာရိနံ။ တံ နမဿန္တိ ဂေါတမန္တိ တံ ဂေါတမ-
ဂေါတ္တံ ဗုဒ္ဓသာဝကော နမဿန္တိ။ အထ ဝါ ဂေါတမဗုဒ္ဓဿ သာဝကောပိ
ဂေါတမော၊ တံ ဂေါတမံ ဒေဝမနုဿာ နမဿန္တိတိ အတ္ထော။

ပုဗ္ဗေနိဝါသန္တိ ပုဗ္ဗေနိဝုတ္တက္ခန္ဓပရမ္ပရံ။ ယောဝေတီတိ ယော အဝေတိ
အဝဂစ္ဆတိ။ ယောဝေဒီတိပိ ပါဌော။ ယော အဝေဒိ၊ ဝိဒိတံ ပါကဋံ ကတွာ
ဌိတောတိ အတ္ထော။ သဂ္ဂါပါယဉ္စ ပဿတီတိ ဆ ကာမာဝစရေ နဝ မြဟ္မ-
လောကေ စတ္တာရော စ အပါယေ ပဿတိ။ ဇာတိက္ခယံ ပတ္တောတိ အရဟတ္တံ
ပတ္တော။ အဘိညာဝေါသိတောတိ ဇာနိတွာ ကိစ္စဝေါသာနေန ဝေါသိတော။
မုနိတိ မောနေယျေန သမန္နာဂတော ခိဏာသဝမုနိ။ တောဟိတိ ဟေဋ္ဌာ
နိဒ္ဒိဋ္ဌာဟိ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏာဒီဟိ။ နာညံ လဝိတလာပနန္တိ ယော ပနညော
တေဝိဇ္ဇောတိ အညေဟိ လဝိတဝစနမတ္တမေဝ လပတိ၊ တမဟံ တေဝိဇ္ဇောတိ
န ဝဒါမိ၊ အတ္တပစ္စက္ခတော ဥတွာ ပရဿပိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ကထေန္တမေဝါဟံ
တေဝိဇ္ဇောတိ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ ကလန္တိ ကောဋ္ဌာသံ။ နာဂ္ဂတီတိ န
ပါပုဏာတိ။ ဣဒါနိ မြာဟူဏော ဘဂဝတော ကထာယ ပသန္ဓော ပသန္ဓာကာရံ
ကရောန္တော အဘိက္ကန္တန္တိအာဒိမာဟ။

၉-ဇာဏုဿောဏိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀။ နဝမေ ယဿဿူတိ ယဿ ဘဝေယျုံ။ ယညောတိအာဒိသု
ယဇိတဗ္ဗောတိ ယညော၊ ဒေယျဓမ္မဿေတံ နာမံ။ သဒ္ဓန္တိ မတကဘတ္တံ။
ထာလိပါကောတိ ဝရပုရိသာနံ ဒါတဗ္ဗယုတ္တံ ဘတ္တံ။ ဒေယျဓမ္မန္တိ ဝုတ္တာဝ-
ဿသံ ယံကိဉ္စိ ဒေယျဓမ္မံ နာမ။ တေဝိဇ္ဇေသု မြာဟူဏေသု ဒါနံ ဒဒေယျာတိ
သဗ္ဗမေတံ ဒါနံ တေဝိဇ္ဇေသု ဒဒေယျ၊ တေဝိဇ္ဇာ မြာဟူဏာဝ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ
ယုတ္တာတိ ဒဿေတိ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

၁၀-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ ဒသမေ သင်္ဂါရဝေါတိ ဧဝံနာမကော ရာဇဂဟနဂရေ ဇိဏ္ဏပဋိ-
သင်္ခရဏကာရကော အာယုတ္တကမြာဟူဏော။ ဥပသင်္ကဓီတိ ဘုတ္တ-
ပါတရာသော ဟုတွာ မဟာဇနပရိဝုတော ဥပသင်္ကမိ။ မယမဿူတိ ဧတ္ထ

အသ္မုတိ နိပါတမတ္တံ၊ မယံ ဘော ဂေါတမ မြာဟ္မဏာ နာမာတိ ဣဒမေဝ
အတ္ထပဒံ။ ယညံ ယဇာမာတိ ဗာဟိရသမယေ သဗ္ဗစတုက္ကေန သဗ္ဗဋ္ဌကေန
သဗ္ဗသောဋ္ဌသကေန သဗ္ဗဒ္ဒတ္တိံသာယ သဗ္ဗစတုသဋ္ဌိယာ သဗ္ဗသတေန သဗ္ဗပဉ္စ-
သတေနာတိ စ ဧဝံ ပါဏဃာတပဋိသံယုတ္တော ယညော နာမ ဟောတိ။ တံ
သန္ဓာယေဝမာဟ။ အနေကသာရီရိကန္တိ အနေကသာရီရသမ္ဘဝံ။ ယဒိဒန္တိ ယာ
သော။ ယညာဓိကရုဏန္တိ ယဇနကာရဏာ စေဝ ယာဇနကာရဏာ စာတိ
အတ္တော။ ကေသ္မိံ ဟိ ဗဟူနံ ဒေန္တေပိ ဒါပေန္တေပိ ဗဟူသုပိ ဗဟူနံ ဒေန္တေ-
သုပိ ဒါပေန္တေသုပိ ပုညပဋိပဒါ အနေကသာရီရိကာ နာမ ဟောတိ။ တံ
သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ တုယုဉ္စ တုယုဉ္စ ယဇာမိတိ ဝဒန္တဿာပိ တုဉ္စ တုဉ္စ
ယဇာဟိတိ အာဏာပေန္တဿာပိ စ အနေကသာရီရိကာဝ ဟောတိ။ တမ္ပိ
သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ယဿ ဝါ တဿ ဝါတိ ယသ္မာ ဝါ တသ္မာ ဝါ။ ကေမတ္တာနံ
ဒမေတိတိ အတ္တနော ဣန္ဒြိယဒမနဝသေန ကံ အတ္တာနမေဝ ဒမေတိ။
ကေမတ္တာနံ သမေတိတိ အတ္တနော ရာဂါဒိသမနဝသေန ကံ အတ္တာနမေဝ
သမေတိ။ ပရိနိဗ္ဗာပေတိဘိ ရာဂါဒိပရိနိဗ္ဗာနေနေဝ ပရိနိဗ္ဗာပေတိ။ ဧဝ-
မဿာယန္တိ ဧဝံ သန္တေပိ အယံ။

ဝေမိဒံ မြာဟ္မဏဿ ကထံ သုတွာ သတ္တာ စိန္တေသိ “အယံ မြာဟ္မဏော ပသုဃာတကသံယုတ္တံ မဟာယညံ အနေကသာရိရိကံ ပုညပဋိပဒံ ဝဒေတိ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာမူလကံ ပန ပုညပ္ပတ္တိပဋိပဒံ” ဟိ ဧကသာရိရိကန္တိ ဝဒေတိ။ နေဝါယံ ဧကသာရိရိကံ ဇာနာတိ၊ န အနေကသာရိရိကံ၊ ဟန္တဿ ဧကသာရိရိကဉ္စ အနေကသာရိရိကဉ္စ ပဋိပဒံ ဒေသေဿာမိ”တိ ဥပရိ ဒေသနံ ဝဓေန္တော တေန ဟိ မြာဟ္မဏာဘိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယထာ တေ ခမေယျာတိ ယထာ တုယံ ရုစ္စေယျ။ ဣမ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိအာဒိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ ထောယံ မဂ္ဂေါတိ ထေ တုမှ၊ အဟမနုဿာဿာမိ၊ အယံ မဂ္ဂေါ။ အယံ ပဋိပဒါတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ယထာ ပဋိပန္နောတိ ယေန မဂ္ဂေန ပဋိပန္နော။ အနုတ္တရံ မြဟ္မစရိယောဂေန္တိ အရဟတ္တမဂ္ဂသင်္ခါတဿ မြဟ္မစရိယဿ အနုတ္တရံ ဩဂဓံ ဥတ္တမပတိဋ္ဌာဘူတံ နိဗ္ဗာနံ။ ဣစ္စာယန္တိ ဣတိ အယံ။

အပ္ပဋ္ဌတရုတိ? ယတ္ထ ဗဟူဟိ ဝေယျာဝစ္စကရေဟိ ဝါ ဥပကရဏေဟိ ဝါ
အတ္ထော နတ္ထိ။ အပ္ပသမာရန္တိ တရုတိ ယတ္ထ ဗဟူနံ ကမ္မန္တေဒဝသေန

၁-ယဉ်ကာရဏာ စ ယဇနကာရဏာ စာတိ (သျှာ၊ က)

၂-တုယျ (က)

၃-၇၃ (က)

၄-အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေမူဝါဒ (သျှာ၊ က)

၅-ပုညသမ္ပတ္တိပဋိပဒံ (က)

၆-မိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉ ၂-မိဋ္ဌ။

၇-အပ္ပတ္တတရုတိ (သျှာ၊ က) ဋီကာ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။

ဝိဇ္ဇာသင်္ခါတော သမာရမ္ဘော နတ္ထိ။ သေယျထာပိ ဘဝံ ဂေါတမော ဘဝံ စာနန္တော၊ ဧတေ မေ ပုဇ္ဇာတိ ယထာ ဘဝံ ဂေါတမော ဘဝဉ္စာနန္တော၊ ဧဝရူပါ မမ ပူဇိတာ၊ တုမေယေဝ ဒွေ ဇနာ မယံ ပုဇ္ဇာ စ ပါသံသာ စာတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယေတံ ဝဒတိ။ တဿ ကိရ ဧဝံ အဟောသိ “အာနန္ဒတ္ထေရော မံယေဝ ဣမံ ပဉ္စံ ကထာပေတုကာမော၊ အတ္တနော ခေါ ပန ဝဏ္ဏေ ပုတ္တေ ပဒုဿ-နကော နာမ နတ္ထိ”တိ။ တသ္မာ ပဉ္စံ အကထေတုကာမော ဝဏ္ဏဘဏနေန ဝိက္ခေပံ ကရောန္တော ဧဝမာဟ။

န ခေါ ဘျာဟန္တိ န ခေါ တေ အဟံ။ ထေရောပိ ကိရ စိန္တေသိ “အယံ ဗြာဟ္မဏော ပဉ္စံ အကထေတုကာမော ပရိဝတ္တတိ၊ ဣမံ ပဉ္စံ ဧတံယေဝ ကထာ-ပေဿာမိ”တိ။ တသ္မာ နံ ဧဝမာဟ။

သဟဓမ္မိကန္တိ သကာရဏံ။ သံသာဒေတိတိ သံသိဒါပေတိ။ နော ဝိဿန္တေ-တိတိ န ကထေတိ။ ယံနူနာဟံ ပရိမောစေယျန္တိ ယံနူနာဟံ ဥဘောပေတေ ဝိဟေသတော ပရိမောစေယျံ။ ဗြာဟ္မဏော ဟိ အာနန္ဒေန ပုစ္ဆိတံ ပဉ္စံ အကထေန္တော ဝိဟေသေတိ၊ အာနန္ဒောပိ ဗြာဟ္မဏံ အကထေန္တံ ကထာ-ပေန္တော။ ဣတိ ဥဘောပေတေ ဝိဟေသတော မောစေဿာမိတိ စိန္တေတွာ ဧဝမာဟ။ ကာ နန္ဒာတိ ကာ နု အဇ္ဇ။ အန္တရာကထာ ဥဒပါဒီတိ အညိဿာ ကထာယ အန္တရန္တရေ ကတရာ ကထာ ဥပ္ပဇ္ဇိတိ ပုစ္ဆတိ။ တဒါ ကိရ ရာဇန္တေ-ပုရေ^၁ တိဏိ ပါဠိဟာရိယာနိ အာရဗ္ဘ ကထာ ဥဒပါဒိ၊ တံ ပုစ္ဆာမိတိ သတ္တာ ဧဝမာဟ။ အထ ဗြာဟ္မဏော “ဣဒါနိ ဝတ္ထု သက္ခိဿာမိ”တိ ရာဇန္တေပုရေ ဥပ္ပန္နံ ကထံ အာရောစေန္တော အယံ ခုဇ္ဇ ဘော ဂေါတမာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အယံ ခုဇ္ဇာတိ အယံ ခေါ အဇ္ဇ။ ပုဗ္ဗေ သုဒန္တိ ဧတ္ထ သုဒန္တိ နိပါတမတ္ထံ။ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာတိ ဒသကုသလကမ္မပထသင်္ခါတာ မနုဿဓမ္မာ ဥတ္တရိ။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ဒဿေသုန္တိ ဘိက္ခာစာရံ ဂစ္ဆန္တော အာကာသေနေဝ ဂမိံသု စေဝ အာဂမိံသု စာတိ ဧဝံ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္ထံ အာကာသဂမနံ သန္ဓာယေဝမာဟ။ ဧတရဟိ ပန ဗဟုတရာ စ ဘိက္ခုတိ ဣဒံ သော ဗြာဟ္မဏော “ပုဗ္ဗေ ဘိက္ခု၊ ‘စတ္တာရော ပစ္စယေ ဥပ္ပါဒေဿာမာ’တိ မညေ ဧဝမကံသု၊ ဣဒါနိ ပစ္စယာနံ ဥပ္ပန္နဘာဝံ ဥတွာ သောပေေန စေဝ ပမာဒေန စ ဝိတိနာမေန္တိ”တိ လဒ္ဓိယာ ဧဝမာဟ။

ပါဠိဟာရိယာနီတိ ပစ္စနိကပဋိဟရဏဝသေန ပါဠိဟာရိယာနိ။ ဣဒ္ဓိပါဠိ-
 ဟာရိယန္တိ ဣဇ္ဈနဝသေန ဣဒ္ဓိ။ ပဋိဟရဏဝသေန ပါဠိဟာရိယံ။ ဣဒ္ဓိယေဝ
 ပါဠိဟာရိယံ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ။ ဣတရေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အနေနဓိဟိတံ
 ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ အတ္ထော စေဝ ဘာဝနာနယော စ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝိတ္ထာရိ-
 တောဝ။

နိမိတ္တေန အာဒိသတိဘိ အာဂတနိမိတ္တေန ဝါ ဂတနိမိတ္တေန ဝါ ဌိတ-
 နိမိတ္တေန ဝါ “ဣဒံ နာမ ဘဝိဿတိ”တိ ကထေတိ။ တတြိဒံ ဝတ္ထု—ဧကော
 ကိရ ရာဇာ တိဿော မုတ္တာ ဂဟေတွာ ပုရောဟိတံ ပုစ္ဆိ “ကိ” မေ အာစရိယ
 ဟတ္ထေ”တိ။ သော ဣတော စိတော စ ဩလောကေသိ၊ တေန စ သမယေန
 ဧကော သရဗူ “မက္ခိကံ ဂဟေဿာမီ”တိ ပက္ခန္ဓာ၊ ဂဟဏကာလေ မက္ခိကာ
 ပလာတာ။ သော မက္ခိကာယ မုတ္တတ္တာ “မုတ္တာ မဟာရာဇာ”တိ အာဟ။
 မုတ္တာ တာဝ ဟောန္တ၊ ကတိ မုတ္တာတိ။ သော ပုန နိမိတ္တံ ဩလောကေသိ။
 အထာဝိဒူရေ ကုက္ကုဋေဝ တိက္ခတ္တံ သဒ္ဓံ နိစ္ဆာရေသိ။ မြာဟ္မဏော “တိဿော
 မဟာရာဇာ”တိ အာဟ။ ဧဝံ ဧကေစ္စာ အာဂတနိမိတ္တေန ကထေတိ။
 ဧတေနုပါယေန ဂတဌိတနိမိတ္တေဟိပိ ကထနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝမ္ပိ တေ မနောတိ
 ဧဝံ တဝ မနော သောမနဿိတော ဝါ ဒေါမနဿိတော ဝါ ကာမဝိတက္ကာဒိ-
 သံယုတ္တော ဝါတိ။ ဒုတိယံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဣတိပိ တေ ဝိတ္တန္တိ ဣတိပိ တဝ
 စိတ္တံ၊ ဣမဉ္စ ဣမဉ္စ အတ္ထံ စိန္တယမာနံ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ ဗဟုံ စေပိ အာဒိသ-
 တိတိ ဗဟုံ စေပိ ကထေတိ။ တထေဝ တံ ဟောတိတိ ယထာ ကထိတံ၊ တထေဝ
 ဟောတိ။

အမနုဿာနန္တိ ယက္ခပိသာစာဒိနံ။ ဒေဝတာနန္တိ စာတုမဟာရာဇိကာဒိနံ။
 သဒ္ဓံ သုတွာတိ အညဿ စိတ္တံ ဥတွာ ကထေန္တာနံ သုတွာ။ ဝိတက္ကဝိပ္ပုရသဒ္ဓန္တိ
 ဝိတက္ကဝိပ္ပုရဝသေန ဥပ္ပန္တံ ဝိပ္ပလပန္တာနံ သုတ္တပ္ပမတ္တာဒိနံ သဒ္ဓံ။ သုတွာတိ တံ
 သုတွာ။ ယံ ဝိတက္ကယတော တဿ သော သဒ္ဓေါ ဥပ္ပန္နော၊ တဿ ဝသေန
 “ဧဝမ္ပိ တေ မနော”တိ အာဒိသတိ။

တတြိမာနိ ဝတ္ထုနိ—ဧကော ကိရ မနုဿော “အဋ္ဌံ ကရိဿာမီ”တိ ဂါမာ
 နဂရံ ဂစ္ဆန္တော နိက္ခန္တဌာနတော ပဌာယ “ဝိနိစ္ဆယသဘာယံ ရညော စ
 ရာဇမဟာမတ္တာနဉ္စ ဣဒံ ကထေဿာမိ ဣဒံ ကထေဿာမီ”တိ ဝိတက္ကေန္တော
 ရာဇကုလံ ဂတော ဝိယ ရညော ပုရတော ဌိတော ဝိယ အဋ္ဌကာရကေန

သဒ္ဓိံ ကထေန္တော ဝိယ စ အဟောသိ၊ တဿ တံ ဝိတက္ကဝိပ္ပါရဝသေန နိစ္ဆရန္တံ သဒ္ဓိံ သုတွာ ဧကော ပုရိသော “ကေနဋ္ဌေန ဂစ္ဆသီ”တိ^၁ အာဟ။ အဇ္ဇကဓမ္မနာတိ။ ဂစ္ဆ၊ ဇယော တေ ဘဝိဿတိတိ။ သော ဂန္တော အဇ္ဇံ ကတွာ ဇယမေဝ ပါပုဏိ။

အပရောပိ ထေရော မောဠိယဂါမေ ပိဏ္ဏာယ စရိ။ အထ နံ နိက္ခမန္တံ ဧကော ဒါရိကာ အညဝိဟိတာ န အဒ္ဓဿ။ သော ဂါမဒ္ဓါရေ ဌတွာ နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေတွာ တံ ဒိဿာ ဝိတက္ကေန္တော အဂမာသိ။ ဂစ္ဆန္တောယေဝ စ “ကိ” န ခေါ ကုရုမာနာ ဒါရိကာ န အဒ္ဓဿာ”တိ ဝစီဘေဒံ အကာသိ။ ပဿေ ဌိတော ဧကော ပုရိသော သုတွာ “တုမှေ ဘန္တေ မောဠိယဂါမေ စရိတ္တာ”တိ အာဟ။

မနောသင်္ခါရာ ပဏိဟိတာတိ စိတ္တသင်္ခါရာ သုဌပိတာ။ ဝိတက္ကဿတိတိ ဝိတက္ကယိဿတိ ပဝတ္တယိဿတိတိ ပဇာနာတိ။ ပဇာနန္တော စ အာဂမနေန ဇာနာတိ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေန ဇာနာတိ၊ အန္တောသမာပတ္တိယံ စိတ္တံ အပလောကေတွာ ဇာနာတိ။ အာဂမနေန ဇာနာတိ နာမ ကသိဏပရိကမ္ပကာလေယေဝ “ယေနာကာရေနေသ ကသိဏဘာဝနံ အာရဒ္ဓေါပဌမဇ္ဈာနံ ဝါ။ ပ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ဝါ အဋ္ဌ ဝါ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေဿတိ”တိ ဇာနာတိ။ ပုဗ္ဗဘာဂေန ဇာနာတိ နာမ ပဌမဝိပဿနာယ အာရဒ္ဓါယယေဝ ဇာနာတိ။ “ယေနာကာရေန ဧသ ဝိပဿနံ အာရဒ္ဓေါ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဝါ နိဗ္ဗတ္တေဿတိ။ ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ နိဗ္ဗတ္တေဿတိ”တိ ဇာနာတိ။ အန္တောသမာပတ္တိယံ စိတ္တံ ဩလောကေတွာ ဇာနာတိ နာမ “ယေနာကာရေန ဣမဿ မနောသင်္ခါရာ သုဌပိတာ၊ ဣမဿ နာမ စိတ္တဿ အနန္တရာ ဣမံ နာမ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကဿတိ၊ ဣတောဝုဋ္ဌိတဿ ဧတဿ ဟာနဘာဂိယော ဝါ သမာဓိ ဘဝိဿတိ ဌိတိဘာဂိယော ဝါ ဝိသေသဘာဂိယော ဝါ နိဗ္ဗေဘာဂိယော ဝါ၊ အဘိညာယော ဝါ နိဗ္ဗတ္တေဿတိ”တိ ဇာနာတိ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇေနော စေတောပရိယဉာဏလာဘိ ပုထုဇ္ဇနာနံယေဝ စိတ္တံ ဇာနာတိ၊ န အရိယာနံ။ အရိယေသုပိ ဟေဋ္ဌိမော ဥပရိမဿ စိတ္တံ န ဇာနာတိ၊ ဥပရိမော ပန ဟေဋ္ဌိမဿ ဇာနာတိ။ ဧတေသု စ သောတာပန္နော သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ။ ပ။ အရဟာ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ။ ဥပရိမော ဟေဋ္ဌိမံ န သမာပဇ္ဇတိ။ တေသဉ္စိ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ သမာပတ္တိ တတြိဝတ္ထိယေဝ ဟောတိ။ တထေဝ

တံ ဟောတီတိ ဧတံ ဧကံသေန တထေဝ ဟောတိ။ စေတောပရိယဉာဏ-
ဝသေန ဉာတဉ္စိ အညထာဘာဝိ နာမ နတ္ထိ။

ဧဝံ ဝိတက္ကေထာဘိ ဧဝံ နေက္ခမ္ပဝိတက္ကာဒယော ပဝတ္တေန္တာ ဝိတက္ကေထ။
မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္တာဘိ ဧဝံ ကာမဝိတက္ကာဒယော ပဝတ္တေန္တာ မာ ဝိတက္က-
ယိတ္ထ။ ဧဝံ မနသိ ကရေထာဘိ ဧဝံ အနိစ္စသညမေဝ၊ ဒုက္ခသညာဒိသု ဝါ
အညတရံ မနသိ ကရေထ။ မာ ဧဝံ နိစ္စနိစ္စအာဒိနာ နယေန မာ မနသာ
ကရိတ္ထ။ ဣဒန္တိ ဣဒံ ပဉ္စကာမဂုဏရာဂံ ပဇဟေထ။ ဣဒဉ္စ ဥပသမ္ပန္နာဘိ ဣဒံ
စတုမဂ္ဂဗလပ္ပဘေဒံ လောကုတ္တရဓမ္မမေဝ ဥပသမ္ပန္န ပါပုဏိတွာ နိပ္ပူဂါဒေတွာ
ဝိဟရေထ။

မာယာသဟဓမ္မရူပံ ဝိယ ခါယတီဘိ မာယာယ သမာနကာရဏဇာတိကံ
ဝိယ ဟုဘွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ မာယာကာရောပိ ဟိ ဥဒကံ ဂဟေတွာ တေလံ
ကရေတိ၊ တေလံ ဂဟေတွာ ဥဒကန္တိ ဧဝံ အနေကရူပံ မာယံ ဒဿေတိ။ ဣဒမ္ပိ
ပါဠိဟာရိယံ တထာရူပမေဝါတိ။ ဣဒမ္ပိ မေ ဘော ဂေါတမ ပါဠိဟာရိယံ
မာယာသဟဓမ္မရူပံ ဝိယ ခါယတီဘိ စိန္တာမဏိကဝိဇ္ဇာသရိက္ခကတံ သန္ဓာယ ဧဝံ
အာဟ။ စိန္တာမဏိကဝိဇ္ဇာ ဇာနန္တာပိ ဟိ အာဂစ္ဆန္တမေဝ ဒိသွာ “အယံ ဣဒံ
နာမ ဝိဘက္ကေန္တော အာဂစ္ဆတိ”တိ ဇာနန္တိ။ တထာ “ဣဒံ နာမ ဝိဘက္ကေန္တော
ဥတော၊ ဣဒံ နာမ ဝိဘက္ကေန္တော နိဿိန္တော၊ ဣဒံ နာမ ဝိဘက္ကေန္တော
နိပန္တော”တိ ဇာနန္တိ။

အဘိက္ကန္တတရန္တိ သုန္ဒရတရံ။ ပဏိတတရန္တိ ဥတ္တမတရံ။ အဝဉ္စိ ဂေါတမော
အဝိတက္ကံ အဝိစာရန္တိ ဣဓ ဗြာဟ္မဇဏော အဝသေသံ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ
ဗာဟိရကန္တိ န ဂဏှိ။ ဣဒဉ္စ ပန သဗ္ဗံ သော ဗြာဟ္မဇဏော တထာဂတဿ
ဝဏှံ ကသေန္တောယေဝ အာဟ။ အဒ္ဓါ ခေါ ဘျာယန္တိ ၂ ဧကံသေနဝ တယာ
အယံ၊ အာသန္တ ဥပနိယ ဝါစာ ဘာသိတဘိ မမ ဂုဏေ သန္ဓေတွာ မမေဝ
ဂုဏာနံ သန္တိကံ ဥပနိတာ ဝါစာ ဘာသိကာ။ အဝိစ ဘျာဟံ ဗျာကရိဿာမီတိ
အဝိစ တေ အဟမေဝ ကထေဿာမီတိ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ

၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၂။ ဒုတိယဿပဌမေ တိတ္ထာယတနာနီတိ တိတ္ထဘူတာနိ အာယတနာနိ၊ တိတ္ထိယာနံ ဝါ အာယတနာနိ။ တတ္ထ တိတ္ထံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ တိတ္ထကရာ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ တိတ္ထိယာ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ တိတ္ထိယသာဝကာ ဇာနိတဗ္ဗာ။ တိတ္ထံ နာမ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော။ တိတ္ထကရာ နာမ တာသံ ဒိဋ္ဌိနံ ဥပ္ပါဒကာ။ တိတ္ထိယာ နာမ ယေသံ တာ ဒိဋ္ဌိယော ရုစ္စန္တိ ခမန္တိ။ တိတ္ထိယသာဝကာ နာမ တေသံ ပစ္စယဒါယကာ။ အာယတနန္တိ “ကမ္မောဇော အဿာနံ” အာယတနံ၊ ဂန္တံ ဒက္ခိဏာပထော အာယတန”န္တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗာတိဋ္ဌာနံ အာယတနံ နာမ။

“မနောရမေ အာယတနေ၊ သေဝန္တိ နံ ဝိဟင်္ဂမာ။
ဆာယံ ဆာယတ္ထိနော ယန္တိ၊ ဖလတ္ထံ ဖလဘောဇိနော”တိ ၂—

ဧတ္ထ သမောသရဏဌာနံ။ “ပဋိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တာယတနာနိ”တိ? ‘ဧတ္ထ ကာရဏံ။ တံ ဣမ သဗ္ဗမိ လက္ခတိ။ သဗ္ဗေပိ ဟိ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ သဗ္ဗာယမာနာ ဣမေသုယေဝ တီသု ဌာနေသု သဗ္ဗာယန္တိ၊ သမောသရဏမာနာပိ ဧတေသု-ယေဝ တီသု ဌာနေသု သမောသရန္တိ သန္တိပတန္တိ၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကာဘာဝေ စ နေသံ ဧတာနေဝ တိဏိ ကာရဏာနီတိ တိတ္ထဘူတာနိ သဗ္ဗာတိအာဒိနာ အတ္ထေန အာယတနာနီတိပိ တိတ္ထာယတနာနိ။ တေနေဝတ္ထေန တိတ္ထိယာနံ အာယတနာ-နီတိပိ တိတ္ထာယတနာနိ။ သမနုယုန္တိယမာနာနီတိ ကာ နာမေတာ ဒိဋ္ဌိယောတိ ဧဝံ ပုစ္ဆိယမာနာနိ။ သမနုဂါဟိယမာနာနီတိ ကိံကာရဏာ ဧတာ ဒိဋ္ဌိယော ဥပ္ပန္နာတိ ဧဝံ သမ္မာ အနုဂါဟိယမာနာနိ။ သမနုဘာသိယမာနာနီတိ ပဋိ-နိဿဇ္ဇေထ ဧတာနိ ပါပကာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနီတိ ဧဝံ သမ္မာ အနုသာသိယမာနာနိ။ အပိစ တိဏိပိ ဧတာနိ အနုယောဂပုစ္ဆာဝေဝစနာနေဝ။ တေန ပုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ “သမနုယုဉ္စတိတိ ဝါ သမနုဂါဟတိတိ ဝါ သမနုဘာသတိတိ ဝါ ဧသေသေ ဧကဋ္ဌေ’ သမေ သမဘာဂေ တဇ္ဇာတေ တညေဝါ”တိ။

ပရမ္ပိ ဂစ္ဆိတိ အာစရိယပရမ္ပရာ လဒ္ဓိပရမ္ပရာ အတ္တဘာဝပရမ္ပရာတိ ဧတေသု ယံကိဉ္စိ ပရမ္ပရံ ဂန္တာပိ။ အကိရိယာယ သဏ္ဌဟန္တိ’တိ အကိရိယမတ္ထေ သံတိဋ္ဌန္တိ။ “အမှာကံ အာစရိယော ပုဗ္ဗေကတဝါဒိ၊ အမှာကံ ပါစရိယော ပုဗ္ဗေကတဝါဒိ၊ အမှာကံ အာစရိယပါစရိယော ပုဗ္ဗေကတဝါဒိ။ အမှာကံ အာစရိယော

၁-အဿာနံ ကမ္မောဇော (သီ၊ သျှာ) ၂-အံ ၂-၃၆-ပိဋ္ဌေ။
၃-အံ ၂-၁၇-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ဧသေ ဧကေ ဧကဋ္ဌေ(သီ)

ဣဿရနိမ္မာနဝါဒီ၊ အမှာကံ ပါစရိယော ဣဿရနိမ္မာနဝါဒီ၊ အမှာကံ အာစရိယပါစရိယော ဣဿရနိမ္မာနဝါဒီ။ အမှာကံ အာစရိယော အဟေတု-
 အပစ္စယဝါဒီ၊ အမှာကံ ပါစရိယော အဟေတုအပစ္စယဝါဒီ၊ အမှာကံ အာစရိယ-
 ပါစရိယော အဟေတုအပစ္စယဝါဒီ”တိ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တာနိ ဟိ တောနိ အာစရိယ-
 ပရမ္ပရံ ဂစ္ဆန္တိ နာမ။ “အမှာကံ အာစရိယော ပုဗ္ဗေကတလဒ္ဓိကော၊ အမှာကံ
 ပါစရိယော။ပ။ အမှာကံ အာစရိယပါစရိယော အဟေတုအပစ္စယလဒ္ဓိကော”တိ
 ဧဝံ ဂစ္ဆန္တာနိ လဒ္ဓိပရမ္ပရံ ဂစ္ဆန္တိ နာမ။ “အမှာကံ အာစရိယဿ အတ္တဘာဝေါ
 ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ အမှာကံ ပါစရိယဿ။ပ။ အမှာကံ အာစရိယပါစရိယဿ
 အတ္တဘာဝေါ အဟေတု အပစ္စယော”တိ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တာနိ အတ္တဘာဝပရမ္ပရံ ဂစ္ဆန္တိ
 နာမ။ ဧဝံ ပန သုဝိဒူရဗ္ဗိ ဂစ္ဆန္တာနိ အကိရိယမတ္တေယေဝ သဏ္ဌဟန္တိ၊ ဧကောပိ
 ဧတေသံ ဒိဋ္ဌိဂဟိကာနံ ကတ္တာ ဝါ ကာရေတာ ဝါ န ပညာယတိ။

ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ သဒတ္တာ။ ကာမဉ္စ ပုရိသောတိပိ ဝုတ္တေ ပုဂ္ဂလောတိပိ
 ဝုတ္တေ သဒတ္တာယေဝ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ အယံ ပန သမ္မုတိကထာ နာမ ယော
 ယထာ ဇာနာတိ၊ တဿ တထာ ဝုစ္စတိ။ ပဋိသံဝေဒေတိတိ အတ္တနော သန္တာနေ
 ဥပ္ပန္နံ ဇာနာတိ ပဋိသံဝိဒိတံ ကရေတိ၊ အနဘဝတိ ဝါ။ ပုဗ္ဗေကတဟေတူတိ
 ပုဗ္ဗေကတကာရဏာ၊ ပုဗ္ဗေကတကမ္မပစ္စယေန ဝ ပဋိသံဝေဒေတိတိ အတ္တော။
 ဣမိနာ ကမ္မဝေဒနဉ္စ ကိရိယဝေဒနဉ္စ ပဋိက္ခိပိတွာ ဧကံ ဝိပါကဝေဒနမေဝ
 သမ္ပုဋ္ဌန္တိ။ ယေ ဝါ ဣမေ ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာ အာဗာဓာ သေမှသမုဋ္ဌာနာ ဝါတ-
 သမုဋ္ဌာနာ သန္တိပါတိကာ ဥတုပရိဏာမဇာ ဝိသမပရိဟာရဇာ ဩပက္ကမိကာ
 အာဗာဓာ ကမ္မဝိပါကဇာ အာဗာဓာတိ အဋ္ဌ ရောဂါ ဝုတ္တာ၊ တေသု သတ္တ
 ပဋိက္ခိပိတွာ ဧကံ ဝိပါကဝေဒနံယေဝ သမ္ပုဋ္ဌန္တိ။ ယေပိမေ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ
 ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ အပရပရိယာယဝေဒနီယန္တိ တယော ကမ္မရာသယော ဝုတ္တာ၊
 တေသုပိ ဒွေ ပဋိဗာဟိတွာ ဧကံ အပရပရိယာယကမ္မံယေဝ သမ္ပုဋ္ဌန္တိ။ ယေပိမေ
 ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယော ဝိပါကော ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယော အပရပရိယာယဝေဒနီယောတိ
 တယော ဝိပါကရာသယော ဝုတ္တာ၊ တေသုပိ ဒွေ ပဋိဗာဟိတွာ ဧကံ အပရ-
 ပရိယာယဝိပါကမေဝ သမ္ပုဋ္ဌန္တိ။ ယေပိမေ ကုသလစေတနာ အကုသလ-
 စေတနာ ဝိပါကစေတနာ ကိရိယစေတနာတိ စတ္တာရော စေတနာရာသယော
 ဝုတ္တာ၊ တေသုပိ တယော ပဋိဗာဟိတွာ ဧကံ ဝိပါကစေတနံယေဝ သမ္ပုဋ္ဌန္တိ။

ဣဿရနိမ္မာနဟေတူတိ ဣဿရနိမ္မာနကာရဏာ၊ ဣဿရေန နိမ္မိတတ္တာ
 ပဋိသံဝေဒေတိတိ အတ္တော။ အယံ ဟိ တေသံ အဓိပ္ပါယော—ဣမာ တိဿော

ဝေဒနာ ပစ္စုပ္ပန္န အတ္တနာ ကတမူလကေန ဝါ အာဏတ္တိမူလကေန ဝါ ပုဗ္ဗေကတေန ဝါ အဟေတုအပစ္စယာ ဝါ ပဋိသံဝေဒိတုံ နာမ န သက္ကာ၊ ဣဿရနိမ္မာနကာရဏာယေဝ ပန ဣမာ ပဋိသံဝေဒေတိတိ။ ဧဝံဝါဒိနော ပနေတေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေသု အဋ္ဌသု ရောဂေသု ဧကမ္ပိ အသမ္ပုဋိန္တိတွာ သဗ္ဗေ ပဋိဗာဟန္တိ၊ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေသု စ တီသု ကမ္မရာသီသု တီသု ဝိပါကရာသီသု စတူသု စေတနာရာသီသု ဧကမ္ပိ အသမ္ပုဋိန္တိတွာ သဗ္ဗေပိ ပဋိဗာဟန္တိ။

အဟေတုအပစ္စယာတိ ဟေတုဉ္စ ပစ္စယဉ္စ ဝိနာ၊ အကာရဏေနေဝ ပဋိသံဝေဒေတိတိ အတ္ထော။ အယဉ္စိ နေသံ အဓိပ္ပါယော—ဣမာ တိဿော ဝေဒနာ ပစ္စုပ္ပန္န အတ္တနာ ကတမူလကေန ဝါ အာဏတ္တိမူလကေန ဝါ ပုဗ္ဗေကတေန ဝါ ဣဿရနိမ္မာနဟေတုနာ ဝါ ပဋိသံဝေဒိတုံ နာမ န သက္ကာ၊ အဟေတု-အပစ္စယာယေဝ ပန ဣမာ ပဋိသံဝေဒေတိတိ။ ဧဝံဝါဒိနော ပနေတေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေသု ရောဂါဒီသု ဧကမ္ပိ အသမ္ပုဋိန္တိတွာ သဗ္ဗေ ပဋိဗာဟန္တိ။

ဧဝံ သတ္တာ မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ ဣဒါနိ တံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ **တတြ** **ဘိက္ခဝေတိ**အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧဝံ ဝဒါမိတိ** လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ ဧဝံ ဝဒါမိတိ ဒဿေတိ။ လဒ္ဓိဉ္စိ အပ္ပတိဋ္ဌာပေတွာ နိဂ္ဂယမာနာ လဒ္ဓိတော လဒ္ဓိံ သင်္ကမန္တိ၊ ဘော ဂေါတမ န မယံ^၁ ပုဗ္ဗေကတဝါဒံ ဝဒါမာတိအာဒိနိ ဝဒန္တိ။ လဒ္ဓိယာ ပန ပတိဋ္ဌာပိတာယ သင်္ကမိတုံ အလဘန္တာ သုနိဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ၊ ဣတိ နေသံ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ ဧဝံ ဝဒါမိတိ အာဟ။ **တေနဟာယသ္မန္တော**တိ တေန ဟိ အာယသ္မန္တော။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယဒိ ဧတံ သစ္စံ၊ ဧဝံ သန္တေ တေန တုမှာကံ ဝါဒေန။ **ပါဏာတိပါတိနော ဘဝိဿန္တိ** ပုဗ္ဗေကတဟေတုတိ ယေ ကေဝိ လောကေ ပါဏံ အတိပါတေန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ပုဗ္ဗေကတဟေတု ပါဏာတိပါတိနော ဘဝိဿန္တိ။ ကိံကာရဏာ? န ဟိ ပါဏာတိပါတကမ္ပံ အတ္တနာ ကတမူလကေန န အာဏတ္တိမူလကေန န ဣဿရနိမ္မာနဟေတုနာ န အဟေတုအပစ္စယာ သက္ကာ ပဋိသံဝေဒေတုံ၊ ပုဗ္ဗေကတဟေတုယေဝ ပဋိသံဝေဒေတိတိ အယံ ဝေါ လဒ္ဓိ။ ယထာ စ ပါဏာတိပါတိနော၊ ဧဝံ ပါဏာတိပါတာ ဝိရမန္တာပိ ပုဗ္ဗေကတဟေတုယေဝ ဝိရမိဿန္တိတိ။ ဣတိ ဘဂဝါ တေသံယေဝ လဒ္ဓိံ ဂဟေတွာ တေသံ နိဂ္ဂဟံ အာရောပေတိ။ ဣမိနာ နယေန **အဒိန္နာဒါယိနော**တိအာဒိသုပိ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-ကိံ မယံ (သိ)

သာရတော ပစ္စာဂန္ထတန္တိ သာရဘာဝေန ဂဏန္တာနံ။ ဆန္ဒောတိ ကတ္တု-
ကမျတာဆန္ဒော။ ဣဒံ ဝါ ကရဏီယံ ဣဒံ ဝါ အကရဏီယန္တိ ဧတ္ထ အယံ
အဓိပ္ပါယော—ဣဒံ ဝါ ကရဏီယန္တိ ကတ္တုဗ္ဗဿ ကရဏတ္ထာယ၊ ဣဒံ ဝါ
အကရဏီယန္တိ အကတ္တုဗ္ဗဿ အကရဏတ္ထာယ ကတ္တုကမျတာ ဝါ ပစ္စတ္တပုရိသ-
ကာရော ဝါ န ဟောတိ။ ဆန္ဒဝါယာမေသု ဝါ အသန္တေသု “ဣဒံ ကတ္တုဗ္ဗ”န္တိပိ
“ဣဒံ န ကတ္တုဗ္ဗ”န္တိပိ န ဟောတိ။ ဣတိ ကရဏီယာကရဏီယေ ခေါ ပန
သစ္စတော ထေတတော အနုပလန္တိယမာနေတိ ဧဝံ ကတ္တုဗ္ဗေ စ အကတ္တုဗ္ဗေ စ
ဘူတတောထိရတော အပညာယမာနေ အလဗ္ဘမာနေ။ ယဒိ ဟိ ကတ္တုဗ္ဗံ ကာတုံ
အကတ္တုဗ္ဗတော စ ဝိရမိတုံ လဘေယျ၊ ကရဏီယာကရဏီယံ သစ္စတော ထေတ-
တော ဥပလဗ္ဗေယျ။ ယသ္မာ ပန ဥဘယမ္ပိ တံ ဧသ နုပလဗ္ဘတိ^၁၊ တသ္မာ တံ
သစ္စတော ထေတတော န ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဧဝံ တသ္မိံ စ အနုပလန္တိယမာနေတိ
အတ္ထော။ မုဋ္ဌဿတိနန္တိ နဋ္ဌဿတိနံ ဝိဿဋ္ဌဿတိနံ။ အနာရက္ခာနံ ဝိဟရတန္တိ
ဆသု ဒွါရေသု နိရာရက္ခာနံ ဝိဟရန္တာနံ။ န ဟောတိ ပစ္စတ္တံ သဟဓမ္မိကော
သမဏဝါဒေါတိ ဧဝံ ဘူတာနံ တုမှာကံ ဝါ အညေသံ ဝါ မယံ သမဏာတိ
ပစ္စတ္တံ သကာရဏော သမဏဝါဒေါ န ဟောတိ န ဣဇ္ဈတိ။ သမဏာပိ ဟိ
ပုဗ္ဗေကတကာရဏာယေဝ ဟောန္တိ၊ အဿမဏာပိ ပုဗ္ဗေကတကာရဏာယေ-
ဝါတိ။ သဟဓမ္မိကောတိ သကာရဏော။ နိဂ္ဂဟော ဟောတီတိ မမ နိဂ္ဂဟော
ဟောတိ၊ တေ ပန နိဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိတိ။

ဧဝံ ပုဗ္ဗေကတဝါဒိနော နိဂ္ဂဟေတွာ ဣဒါနိ ဣဿရနိမ္မာနဝါဒိနော
နိဂ္ဂဟေတုံ တတြ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော ပုဗ္ဗေကတဝါဒေ
ပုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တထာ အဟေတုကဝါဒေပိ။

ဧဝံ ဣမေသံ တိတ္ထာယတနာနံ ပရမ္ပိ ဂန္တာ^၂ အင်္ဂါရိယာယ သဏ္ဌဟနဘာဝေန
တုစ္ဆဘာဝံ အနိယျာနိကဘာဝံ၊ အသာရဘာဝေန ထုသကောဋနသဒိသတံ
အာပဇ္ဇနဘာဝေန အဂ္ဂိသညာယ မေမာနခဇ္ဇုပနကသရိက္ခတံ တံဒိဋ္ဌိကာနံ
ပုရိမဿပိ မဇ္ဈိမဿပိ ပစ္ဆိမဿပိ အတ္တဒဿနတာယ အဘာဝေန အန္ဓဝေဏူ-
ပမာံ သဒ္ဓမတ္တေနဝ တာနိ ဂဟေတွာ သာရဒိဋ္ဌိကာနံ ပထဝီယံ ပတိတဿ
ဗေလုဝပက္ကဿ ဒဋ္ဌဘာယိတသဒ္ဓိံ သုတွာ “ပထဝီ သံဝဋ္ဋမာနာ အာဂစ္ဆတိ”တိ
သညာယ ပလာယန္တေန^၃ သသကေန သရိက္ခဘာဝဉ္စ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ
အတ္တနာ ဒေသိတဿ ဓမ္မဿ သာရဘာဝဉ္စေ နိယျာနိကဘာဝဉ္စ ဒဿေတုံ

၁-ဥဘယမ္ပိ ဧဝံ နုပလဗ္ဘတိ (သျှာ)၊ ဥဘယမ္ပိ တံ ဧသ န လဗ္ဘတိ (သီ၊ ဇီကာယံ စ)

၂-မနသိကတွာ (က)

၃-ဒဋ္ဌရသဒ္ဓိံ (က)

၄-ဘာယန္တေန (က)

အယံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အနိဂ္ဂဟိတောတိ အညေဟိ အနိဂ္ဂဟိတော နိဂ္ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျော။ အသံကိလိဋ္ဌောတိ နိက္ကိလေသော ပရိသုဒ္ဓေါ။ “သံကိလိဋ္ဌံ နံ ကရိဿာမာ”တိ ပဝတ္ထေဟိပိ တထာ ကာတုံ အသက္ကုဏေယျော။ အနုပဝဇ္ဇောဘိ ဥပဝါဒပိနိမုတ္တော။ အပ္ပဒ္ဓိကုဋ္ဌောတိ “ကိ” ဣမိနာ ဟရထ န”န္တိ ဧဝံ အပ္ပဒ္ဓိဗာဟိတော၊ အနုပက္ကုဋ္ဌော ဝါ။ ဝိညူဟိတိ ပဏ္ဍိတေဟိ။ အပဏ္ဍိတာနဉ္စိ အဇာနိတွာ ကထေန္တာနံ ဝစနံ အပ္ပမာဏံ။ တသ္မာ ဝိညူဟိတိ အာဟ။

ဣဒါနိ တဿ ဓမ္မဿ ဒဿနတ္ထံ “ကတမော စ ဘိက္ခဝေ”တိ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာ ဆ ဓာတုယော”တိအာဒိနာ နယေန မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ ယထာ- ပဋိပါဋိယာ ဝိဘဇိတွာ ဒဿန္တော ပုန ဣမာ ဆ ဓာတုယောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဓာတုယောတိ သဘာဝါ။ နိဇ္ဇိဝနိဿတ္တဘာဝပ္ပကာသကော ဟိ သဘာဝဋ္ဌော ဓာတုဋ္ဌော နာမ။ ဖဿာယတနာနီတိ ဝိပါကဖဿာနံ အာကရ- ဋ္ဌေန အာယတနာနိ။ မနောပဝိစာရာတိ ဝိတက္ကဝိစာရပါဒေဟိ^၁ အဋ္ဌာရသသု ဌာနေသု မနဿ ဥပဝိစာရာ။

ပထဝီဓာတုတိ ပတိဋ္ဌာဓာတု။ အာပေါဓာတုတိ အာဗန္ဓနဓာတု။ တေဇော- ဓာတုတိ ပရိပါစနဓာတု။ ဝါယောဓာတုတိ ဝိတ္ထန္တနဓာတု။ အာကာသဓာတုတိ အသမ္ပုဋ္ဌဓာတု။ ဝိညာဏဓာတုတိ ဝိဇာနနဓာတု။ ဧဝမိဒံ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ အာဂတံ။ တံ ခေါ ပနေတံ သင်္ခေပတော အာဂတဋ္ဌာနေ သင်္ခေပတောပိ ဝိတ္ထာရတောပိ ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဝိတ္ထာရတော အာဂတဋ္ဌာနေ သင်္ခေပတော ကထေတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ ဝိတ္ထာရတောဝ ဝဇ္ဇတိ။ ဣမသ္မိံ ပန တိတ္ထာယတနသုတ္တေ ဣဒံ သင်္ခေပတော ဆဓာတုဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနံ အာဂတံ။ တံ ဥဘယထာပိ ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

သင်္ခေပတော ဆဓာတုဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိဂ္ဂဏန္တောပိ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဏာတိ— ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတုတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ၊ အာကာသဓာတု ဥပါဒါရူပံ။ ဧကသ္မိံ စ ဥပါဒါရူပေ ဒိဋ္ဌေ သေသာနိ တေဝိသတိ ဒိဋ္ဌာနေဝါတိ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာနိ။ ဝိညာဏဓာတုတိ စိတ္တံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော ဟောတိ၊ တေန သဟဇာတာ ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သညာ သညာက္ခန္ဓော၊ ဖဿော စ စေတနာ စ သင်္ခါရက္ခန္ဓောတိ ဣမေ စတ္တာရော အရူပက္ခန္ဓာ နာမ။ စတ္တာရိ ပန မဟာဘူတာနိ စတုန္တဉ္စ မဟာဘူတာနံ

၁-ဝိတက္ကဝိစာရပါဒေဟိ (သီ)

ဥပါဒါရူပံ ရူပက္ခန္ဓော နာမ။ တတ္ထ စတ္တာရော အရူပက္ခန္ဓော နာမံ၊ ရူပက္ခန္ဓော ရူပန္တိ နာမဉ္စ ရူပဉ္စာတိ ဒွေယေဝ ဓမ္မာ ဟောန္တိ၊ တတော ဥဒ္ဓံ သတ္တော ဝါ ဇီဝေါ ဝါ နတ္ထိတိ ဧဝံ ဧကဿ ဘိက္ခုနော သင်္ခေပတော ဆဓာတုဝသေန အရဟတ္တသမ္ပာပကံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိတ္တာရတော ပရိဂ္ဂဟန္တော ပန စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ ပရိဂ္ဂဟိတော အာကာသဓာတုပရိဂ္ဂဟာနုသာရေန တေဝိသတိ ဥပါဒါရူပါနိ ပရိဂ္ဂဟာတိ။ အထ နေသံ ပစ္စယံ ဥပပရိက္ခန္တော ပုန စတ္တာရေဝ မဟာဘူတာနိ ဒိသ္မာ တေသု ပထဝီဓာတုဝိသတိကောဋ္ဌာသာ၊ အာပေါဓာတုဒွါဒသ၊ တေဇောဓာတု စတ္တာရော၊ ဝါယောဓာတု ဆကောဋ္ဌာသာတိ ကောဋ္ဌာသဝသေန သမောဓာနေတွာ ဒွါစတ္တာလီသ မဟာဘူတာနိ စ ဝဝတ္ထပေတွာ တေသု တေဝိသတိ ဥပါဒါရူပါနိ ပက္ခိပိတွာ ပဉ္စသဋ္ဌိ ရူပါနိ ဝဝတ္ထပေတိ။ တာနိ စ ဝတ္ထုရူပေန သဒ္ဓိံ ဆသဋ္ဌိ ဟောန္တိတိ ဆသဋ္ဌိ ရူပါနိ ပဿတိ။ ဝိညာဏဓာတု ပန လောကီယစိတ္တဝသေန ကောသီတိ စိတ္တာနိ။ တာနိ သဗ္ဗာနိပိ ဝိညာဏက္ခန္ဓော နာမ ဟောတိ။ တေဟိ သဟဇာတာ ဝေဒနာဒယောပိ တတ္ထကာယေဝါတိ ကောသီတိ ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ကောသီတိ သညာ သညာက္ခန္ဓော၊ ကောသီတိ စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓောတိ ဣမေ စတ္တာရော အရူပက္ခန္ဓော တေဘူမကဝသေန ဂယုမာနာ စတုဝိသင်္ခိကာနိ တိဏိ ဓမ္မသတာနိ ဟောန္တိတိ ဣမေ စ အရူပဓမ္မာ ဆသဋ္ဌိ စ ရူပဓမ္မာတိ သဗ္ဗေပိ သမောဓာနေတွာ နာမဉ္စ ရူပဉ္စာတိ ဒွေဝ ဓမ္မာ ဟောန္တိ၊ တတော ဥဒ္ဓံ သတ္တော ဝါ ဇီဝေါ ဝါ နတ္ထိတိ နာမရူပဝသေန ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဝဝတ္ထပေတွာ တေသံ ပစ္စယံ ပရိယေသန္တော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ တဏှာပစ္စယာ ကမ္မပစ္စယာ အာဟာရပစ္စယာတိ ဧဝံ ပစ္စယံ ဒိသ္မာ “အတိတေပိ ဣမေဟိ ပစ္စယေဟိ ဣဒံ ဝဉ္စံ ပဝတ္တိတ္ထံ”၊ အနာဂတေပိ ဧတေဟိ ပစ္စယေဟိ ပဝတ္တိဿတိ၊ တေရဟိပိ ဧတေဟိယေဝ ပဝတ္တတိတိ တိသု ကာလေသု ကင်္ခံ ဝိတရိတွာ အနုက္ကမေန ပဋိပဇ္ဇမာနော အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ဧဝံ ဝိတ္တာရတောပိ ဆဓာတုဝသေန အရဟတ္တသမ္ပာပကံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

စက္ခု ဖဿာယတနန္တိ သုဝဏ္ဏာဒိနံ သုဝဏ္ဏာဒိအာကရောဝိယ ဒွေ စက္ခု-ဝိညာဏာနိ ဒွေ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြနာနိ တိဏိ သန္တိရဏာနိတိ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ဝိညာဏေဟိ သဟဇာတာနံ သတ္တန္တံ ဖဿာနံ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာကရေတိ အာယတနံ။ သောတံ ဖဿာယတနန္တိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ မနော

၁-နာမရူပံ ပဝတ္တိတ္ထံ (သျှာ)၊ နာမရူပံ ပဝတ္တိတံ (က)

ဖဿာယတနန္တိ ဧတ္ထ ပန ဒွါဝိသတိ ဝိပါကဖဿာ ယောဇေတဗ္ဗာ။
ဣတိ ဟိဒံ ဆဖဿာယတနာနံ ဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနံ အာဂတံ။ တံ သင်္ခေပတောပိ
ဝိတ္ထာရတောပိ ကထေတဗ္ဗံ။ သင်္ခေပတော တာဝ—ဧတ္ထ ဟိ ပုရိမာနိ ပဉ္စ
အာယတနာနိ ဥပါဒါရူပံ၊ တေသု ဒိဋ္ဌေသု အဝသေသံ ဥပါဒါရူပံ ဒိဋ္ဌမေဝ
ဟောတိ။ ဆဋ္ဌိ အာယတနံ စိတ္တံ၊ တံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော ဟောတိ၊ တေန
သဟဇာတာ ဝေဒနာဒယော သေသာ တယော အရူပက္ခန္ဓာတိ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယေနေဝ သင်္ခေပတော စ ဝိတ္ထာရတော စ အရဟတ္တသမ္မာပကံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာဘိ စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ပဿိတွာ။ သောမနဿဋ္ဌာနိ-
ယန္တိ သောမနဿဿ ကာရဏဘူတံ။ ဥပဝိစရတိတိ တတ္ထ မနံ စာရေန္တော
ဥပဝိစရတိ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ စ ဣဋ္ဌံ ဝါ ဟောတု
အနိဋ္ဌံ ဝါ၊ ယံ ရူပံ ဒိသွာ သောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သောမနဿဋ္ဌာနိယံ
နာမ။ ယံ ဒိသွာ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ နာမ။ ယံ ဒိသွာ
ဥပေက္ခာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဥပေက္ခာဋ္ဌာနိယံ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သဒ္ဓါဒိသုပိ
ဧသေဝ နယော။ ဣတိ ဣဒံ သင်္ခေပတော ကမ္မဋ္ဌာနံ အာဂတံ။ တံ ခေါ ပနေတံ
သင်္ခေပတော အာဂတဋ္ဌာနေ သင်္ခေပတောပိ ဝိတ္ထာရတောပိ ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ။
ဝိတ္ထာရတော အာဂတဋ္ဌာနေ သင်္ခေပတော ကထေတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ ဣမသ္မိံ ပန
တိတ္ထာယတနသုတ္တေ ဣဒံ သင်္ခေပတော အဋ္ဌာရသမနောပဝိစာရဝသေန
ကမ္မဋ္ဌာနံ အာဂတံ။ တံ သင်္ခေပတောပိ ဝိတ္ထာရတောပိ ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

တတ္ထ သင်္ခေပတော တာဝ—စက္ခု သောတံ ဃာနံ ဇိဝှါ ကာယော ရူပံ
သဒ္ဓေါ ဂန္ဓော ရသောတိ ဣမာနိ နဝ ဥပါဒါရူပါနိ၊ တေသု ဒိဋ္ဌေသု သေသံ
ဥပါဒါရူပံ ဒိဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ တိဏိ မဟာဘူတာနိ၊ တေဟိ ဒိဋ္ဌေဟိ
စတုတ္ထံ ဒိဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။ မနော ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ တေန သဟဇာတာ
ဝေဒနာဒယော တယော အရူပက္ခန္ဓာတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ သင်္ခေပတော
စ ဝိတ္ထာရတော စ အရဟတ္တသမ္မာပကံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အရိယသစ္စာနီတိ အရိယဘာဝကရာနိ၊ အရိယပဋိဝိဒ္ဓါနိ ဝါ သစ္စာနိ။
အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရတော ပနေတံ ပဒံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပကာသိတံ။
ဆန္တံ ဘိက္ခဝေ ဓာတူနန္တိ ဣဒံ ကိမတ္ထံ အာရဒ္ဓံ? သုခါဝဗောနေတ္ထံ။ ယဿ ဟိ
တထာဂတော ဒွါဒသပဒံ ပစ္စယာဝဋ် ကထေတုကာမော ဟောတိ၊ တဿ
ဂဟ္တာဝက္ကန္တိ ဝဋ် ဒဿေတိ။ ဂဟ္တာဝက္ကန္တိ ဝဋ်သ္မိံ ဟိ ဒဿိတေ ကထေတုမ္ပိ သုခံ

ဟောတိ ပရံ အဝဗောဓေတုဗ္ဗိတိ သုခါဝဗောဓနတ္ထံ ဣဒမာရဒ္ဒန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 တတ္ထ ဆန္တံ ဓာတုနန္တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာနံယေဝ ပထဝီဓာတုအာဒိနံ။ ဥပါဒါယာတိ
 ပဋိစ္စ။ ဧတေန ပစ္စယမတ္ထံ ဒဿေတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “ဆဓာတုပစ္စယာ
 ဂဗ္ဘဿာဝက္ကန္တိ ဟောတိ”တိ။ ကဿ ဆန္တံ ဓာတုနံပစ္စယေန၊ ကိံမာတု၊ ဥပါဒါဟု
 ပိတုတိ? န မာတု န ပိတု၊ ပဋိသန္ဓိဂုဏ်နကသတ္တဿေဝ ပန ဆန္တံ ဓာတုနံ
 ပစ္စယေန ဂဗ္ဘဿာဝက္ကန္တိ နာမ ဟောတိ။ ဂဗ္ဘော စ နာမေသ နိရယဂဗ္ဘော
 တိရစ္ဆာနယောနိဂဗ္ဘော ပေတ္တိဝိသယဂဗ္ဘော မနုဿဂဗ္ဘော ဒေဝဂဗ္ဘောတိ
 နာနပ္ပကာရော ဟောတိ။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ မနုဿဂဗ္ဘော အဓိပ္ပေတော။
 အဝက္ကန္တိ ဟောတိတိဩက္ကန္တိ နိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ ကထံ ဟောတိတိ?
 တိဏ္ဍံ သန္တိပါတေန^၁။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—

“တိဏ္ဍံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သန္တိပါတာ ဂဗ္ဘဿာဝက္ကန္တိ ဟောတိ။
 (ကတမေသံ တိဏ္ဍံ။)^၂ ဣဓ မာတာပိတရော စ သန္တိပတိတာ^၃ ဟောန္တိ၊
 မာတာ စ န ဥတုနိ^၄ ဟောတိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗော စ န ပစ္စုပ္ပိတော^၅ ဟောတိ။
 နေဝ တာဝ ဂဗ္ဘဿာဝက္ကန္တိ ဟောတိ။ ဣဓ မာတာပိတရော စ သန္တိ-
 ပတိတာ ဟောန္တိ၊ မာတာ စ ဥတုနိ ဟောတိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗော စ န ပစ္စုပ္ပိတော
 ဟောတိ၊ နေဝ တာဝ ဂဗ္ဘဿာဝက္ကန္တိ ဟောတိ။ ယတော စ ခေါ
 ဘိက္ခဝေ မာတာပိတရော စ သန္တိပတိတာ ဟောန္တိ၊ မာတာ စ ဥတုနိ
 ဟောတိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗော စ ပစ္စုပ္ပိတော ဟောတိ။ ဧဝံ တိဏ္ဍံ သန္တိပါတာ
 ဂဗ္ဘဿာဝက္ကန္တိ ဟောတိ”တိ၆။

ဩက္ကန္တိယာ သတိ နာမရူပန္တိ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ”န္တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ
 ဝတ္ထုဒသကံ ကာယဒသကံ ဘာဝဒသကံ တယော အရူပိနော ခန္ဓာတိ တေတ္ထိံသ
 ဓမ္မာ ဂဟိတာ၊ ဣမသ္မိံ ပန “ဩက္ကန္တိယာ သတိ နာမရူပ”န္တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ
 ဝိညာဏက္ခန္ဓမ္မိ ပက္ခိပိတွာ ဂဗ္ဘဿေယျကာနံ ပဋိသန္ဓိက္ခန္ဓေ စတုတ္ထိံသ ဓမ္မာ
 ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနန္တိအာဒိဟိ ယထေဝ
 ဩက္ကန္တိယာ သတိ နာမရူပပါတုဘာဝေါ ဒဿိတော၊ ဧဝံ နာမရူပေ သတိ
 သဋ္ဌာယတနပါတုဘာဝေါ၊ သဋ္ဌာယတနေ သတိ ဖဿပါတုဘာဝေါ၊ ဖဿေ
 သတိ ဝေဒနာပါတုဘာဝေါ ဒဿိတော။

၁-သန္တိပါတာ (က)

၄-မာတာ စ ဥတုနိ (သိ၊က)

၂-()နတ္ထိ ပါဠိယံ။

၅-ပစ္စုပ္ပိတော (သိ၊က)

၃-န သန္တိပတိတာ (သိ၊က)

၆-မ ၁-၃၃၂-ပိဋေ။

ဝေဒိယမာနဿာတိတ္ထေ ဝေဒနံ အနုဘဝန္တောပိ ဝေဒိယမာနောတိ ဝုစ္စတိ
ဇာနန္တောပိ။ “ဝေဒိယာမဟံ ဘန္တေ၊ ဝေဒိယတိတိမံ သံသော ဓာရေတူ”တိ^၁
တ္ထေ ဟိ အနုဘဝန္တော ဝေဒိယမာနော နာမ၊ “သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော
သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမိတိ ပဇာနာတိ”တိ^၂ ဣတ္ထဇာနန္တော။ ဣဓာပိဇာနန္တောဝ
အဓိပ္ပေတော။ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ပညပေမီတိ ဧဝံ ဇာနန္တဿ သတ္တဿ “ဣဒံ ဒုက္ခံ
တ္ထေကံ ဒုက္ခံ၊ နတ္ထိ ဣတော ဥဒ္ဓံ ဒုက္ခ”န္တိ ပညပေမိ ဗောဓေမိ ဇာနာပေမိ။
အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

တတ္ထ ဒုက္ခာဒိသု အယံ သန္တိဋ္ဌာနကထာ—ဌပေတွာ ဟိ တဏှံ တေဘူမကာ
ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒုက္ခံ နာမ၊ တဿေဝ ပဘာဝိကာ ပုဗ္ဗတဏှာ ဒုက္ခသမုဒယော နာမ၊
တေသံ ဒွိန္ဒုမ္ပိ သစ္စာနံ အနုပ္ပတ္တိနိရောဓော ဒုက္ခနိရောဓော နာမ၊ အရိယော
အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိ ပဋိပဒါ နာမ။ ဣတိ ဘဂဝါ
ဩက္ကန္တိယာ သတိ နာမရူပန္တိ ကထေန္တောပိ ဝေဒိယမာနဿ ဇာနမာနဿေဝ
ကထေသိ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနန္တိ ကထေန္တောပိ၊ သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ
ဇဿောတိ ကထေန္တောပိ၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ ကထေန္တောပိ၊ ဝေဒိယ-
မာနဿ ခေါ ပနာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ပညပေမီတိ ကထေန္တောပိ၊ အယံ
ဒုက္ခသမုဒယောတိ၊ အယံ ဒုက္ခနိရောဓောတိ၊ အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိ ပဋိပဒါတိ
ပညပေမီတိ ကထေန္တောပိ ဝေဒိယမာနဿ ဇာနမာနဿေဝ ကထေသိ။

ဣဒါနိ တာနိ ပဋိပင်္ဂါယာ ဌပိတာနိ သစ္စာနိ ဝိတ္ထာရေန္တော ကတမဉ္စ
ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တံသဗ္ဗံ သဗ္ဗာကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၃ ဝိတ္ထာရိတမေဝ။
တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ ပန ဝိသေသော—တတ္ထ “ဒုက္ခသမုဒယံ
အရိယသစ္စံ ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ”တိ^၄ ဣမာယ တန္တိယာ အာဂတံ၊
ဣဓ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ ပစ္စယာကာရဝသေန။ တတ္ထ စ ဒုက္ခနိရောဓံ
အရိယသစ္စံ “ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော”တိ^၅
ဣမာယ တန္တိယာ အာဂတံ၊ ဣဓ “အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓော”တိ
ပစ္စယာကာရနိရောဓဝသေန။

တတ္ထ အသေသဝိရာဂနိရောဓောတိ အသေသဝိရာဂေန စ အသေသနိရော-
ဓေန စ။ ဥဘယဓမ္မတံ အညမညဝေဝစနမေဝ။ သင်္ခါရနိရောဓောတိ သင်္ခါရာနံ

၁-ဝိ-ဋ္ဌ ၄-၂၃-ပိဋ္ဌေ။

၃-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၂၀-ပိဋ္ဌေ။

၂-မ ၁-၇၅၊ ဒိ ၂-၂၃၆၊ အဘိ ၂-၂၀၂-ပိဋ္ဌေသု။

၄-မ ၁-၈၄၊ ဒိ ၂-၂၄၆၊ အဘိ ၂-၁၀၆-ပိဋ္ဌေသု။

၅-မ ၁-၈၆၊ ဒိ ၂-၂၄၇၊ အဘိ ၂-၁၀၈-ပိဋ္ဌေသု။

အနုပုတ္တိနိရောဓော ဟောတိ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဣမေဟိ ပန ပဒေဟိ ယံ အာဂပ္ပ အဝိဇ္ဇာဒယော နိရုဇ္ဈန္တိ။ အတ္တတော တံ နိဗ္ဗာနံ ဒီပိတံ ဟောတိ။ နိဗ္ဗာနံ အဝိဇ္ဇာနိရောဓောတိပိ သင်္ခါရနိရောဓောတိပိ ဧဝံ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ နိရောဓနာမေန ကထိယတိ။ ကေဝလဿာတိ သကလဿ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ ဝဋ်ဒုက္ခရာသိဿ။ နိရောဓော ဟောတီတိ အပ္ပဝတ္တိံ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာဒီနံ နိရောဓော နာမ ခိဏာကာရောပိ ဝုစ္စတိ အရဟတ္တမ္ပိ နိဗ္ဗာနမ္ပိ၊ တသ္မာ ဣမ ခိဏာကာရဒဿနဝသေန ဒွါဒသသု ဌာနေသု အရဟတ္တံ၊ ဒွါဒသသုယေဝ နိဗ္ဗာနံ ကထိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတီတိ ဧတ္ထ နိဗ္ဗာနမေဝ သန္ဓာယ ဣဒန္တိ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌကိဏောတိ န အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ ဝိနိမုတ္တော အညော မဂ္ဂေါ နာမ အတ္တိ။ ယထာ ပန ပဉ္စဂီကံ တူရိယန္တိ ဝုတ္တေ ပဉ္စဂီမတ္တမေဝ တူရိယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝမိဓာပိ အဋ္ဌကိမတ္တမေဝ မဂ္ဂေါ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အနိဂ္ဂဟိတောတိ န နိဂ္ဂဟိတော။ နိဂ္ဂဏှန္တော ဟိ ဟာပေတွာ ဝါ ဒဿေတိ ဝဇေတွာ ဝါ တံ ပရိဝတ္တေတွာ ဝါ။ တတ္ထ ယသ္မာ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ “န ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဒွေ ဝါတိဏိ ဝါ”တိ ဧဝံ ဟာပေတွာပိ “ပဉ္စ ဝါ ဆ ဝါ”တိ ဧဝံ ဝဇေတွာပိ “န ဣမာနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ အညာနေဝ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ”တိ ဒဿေတုံ န သက္ကာ။ တသ္မာ အယံ ဓမ္မော အနိဂ္ဂဟိတော နာမ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

၂-ဘယသုတ္တဝတ္ထနာ

၆၃။ ဒုတိယေ အမာတာပုတ္တိကာနီတိ မာတာ စ ပုတ္တော စ မာတာပုတ္တံ၊ ပရိတ္တာတုံ သမတ္တဘာဝေန နတ္ထိ ဧတ္ထ မာတာပုတ္တန္တိ အမာတာပုတ္တိကာနိ။ ယန္တိ ယသ္မိံ သမယေ။ တတ္ထ မာတာပိ ပုတ္တံ နပ္ပဒ္ဓိလဘတီတိ တသ္မိံ အဂ္ဂိဘယေ ဥပ္ပန္နေ မာတာပိ ပုတ္တံ ပဿိတုံ န လဘတိ၊ ပုတ္တောပိ မာတရံ ပဿိတုံ န လဘတီတိ အတ္တော။ ဘယံ ဟောတီတိ စိတ္တုတြာသဘယံ ဟောတိ။ အဋ္ဌဝိသင်္ကောပေါတိ အဋ္ဌဝိယာ သင်္ကောပေါ။ အဋ္ဌဝိတိ စေတ္ထ အဋ္ဌဝိဝါသိနော စောရာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယဒါ ဟိ တေ အဋ္ဌဝိတော ဇနပဒံ ဩတရိတွာ ဂါမနိဂမရာဇောနိယော ပဟရိတွာ ဝိလုဗ္ဗန္တိ၊ တဒါ အဋ္ဌဝိသင်္ကောပေါ နာမ ဟောတိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ စက္ကသမာဂ္ဂဋ္ဌာတိ ဧတ္ထ ဣရိယာပထစက္ကမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ ယာနစက္ကမ္ပိ။ ဘယသ္မိံ ဟိ သမ္ပတ္တေ ယေသံ ယာနကာနိ အတ္တိ၊ တေ အတ္တနော ပရိက္ခာရဘဏ္ဍံ တေသု အာရောပေတွာ ပလာယန္တိ။ ယေသံ

နတ္ထိ၊ တေ ကာဇေန ဝါ အာဒါယ သီသေန ဝါ ဥက္ခိပိတွာ ပလာယန္တိယေဝ။
တေ စက္ကသမာရုဠာ နာမ ဟောန္တိ။ ပရိယာယန္တိတိ ဣတော စိတော စ
ဂစ္ဆန္တိ။ ကဒါစိတိ ကိသ္ဗိဒ္ဓိဒေဝ ကာလေ။ ကရဟစိတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။
မာတာပိ ပုတ္တံ ပဋိလဘတိတိ အာဂစ္ဆန္တံ ဝါ ဂစ္ဆန္တံ ဝါ ဧကသ္မိံ ဌာနေ နိလိနံ
ဝါ ပဿိတုံ လဘတိ။ ဥဒကဝါဟကောတိ နဒီပူရော။ မာတာပိ ပုတ္တံ ပဋိလဘ-
တိတိ ကုလ္လေ ဝါ ဥဠုမ္ပေ ဝါ မတ္တိကာဘာဇေန ဝါ ဒါရုက္ခဏှေ ဝါ လဂ္ဂံ ဝုယု-
မာနံ ပဿိတုံ ပဋိလဘတိ၊ သောတ္ထိနာ ဝါ ပုန ဥတ္တရိတွာ ဂါမေ ဝါ အရ-
ညေ ဝါ ဌိတံ ပဿိတုံ လဘတိတိ။

ဧဝံ ပရိယာယတော အမာတာပုတ္တိကာနိ ဘယာနိ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ
နိပ္ပရိယာယေန ဒဿေန္တော တိဏိမာနိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဇရာဘယန္တိ ဇရံ
ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနကဘယံ။ ဣတရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ဇရံ ပဋိစ္စ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဘယံ ဘယာနကံ ဆန္တိတတ္ထံ လောမဟံသော စေတသော ဥတြာသော။
ဗျာဓိံ ပဋိစ္စ၊ မရဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဘယံ ဘယာနကံ ဆန္တိတတ္ထံ လောမဟံသော
စေတသော ဥတြာသော”တိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

၃-ဝေနာဂပုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၄။ တတိယေ ကောသလေသူတိ ဧဝံနာမကေ ဇနပဒေ။ စာရိကံ စရ-
မာနောတိ အဒ္ဓါနဂမနံ ဂစ္ဆန္တော။ စာရိကာ စ နာမေသာ ဘဂဝတော
ဒုဝိဓာ ဟောတိ တုရိတစာရိကာ စ အတုရိတစာရိကာ စာတိ။ တတ္ထ ဒူရေပိ
ဗောဓနေယျပုဂ္ဂလံ ဒိသ္မာ တဿ ဗောဓနတ္ထာယ သဟဿာ ဂမနံ တုရိတ-
စာရိကာ နာမ။ သာ မဟာကဿပပစ္စုဂ္ဂမနာဒိသု ဒဠဗ္ဗာ။ ယံ ပန ဂါမနိဂမ-
ပဋိပါဋိယာ ဒေဝသိကံ ယောဇနအဒ္ဓယောဇနဝသေန ၂ ပိဏ္ဍုပါတစရိယာဒိဟိ
လောကံ အနုဂ္ဂဏှန္တဿ ဂမနံ၊ အယံ အတုရိတစာရိကာ နာမ။ ဣမံ သန္ဓာယေ-
တံ ဝုတ္တံ “စာရိကံ စရမာနော”တိ။ ပိတ္တာရေန ပန စာရိကာကထာ သုမင်္ဂလ-
ဝိလာသိနိယာ ဒိဃနိကာယဠကထာယ အဗ္ဗဠသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ? ဝုတ္တာ။
ဗြာဟ္မဏဂါမောတိ ဗြာဟ္မဏာနံ သမောသရဏဂါမောပိ ဗြာဟ္မဏဂါမောတိ
ဝုစ္စတိ ဗြာဟ္မဏာနံ ဘောဂဂါမောပိ။ ဣမ သမောသရဏဂါမော ဗြာဟ္မဏ-
ဂါမောတိ? အဓိပ္ပေတော။ တဒေသရီတိ တတ္ထ အဝသရိ၊ သမ္ပတ္တောတိ
အတ္တော။ ဝိဟာရော ပနေတ္ထ အနိယာမိတော။ တသ္မာ တဿ အဝိဒူရေ

၁-အဘိ ၂-၃၈၁-ပိဋ္ဌေ။
၃-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၃-ပိဋ္ဌေ။

၂-ယောဇနဝသေန ဒွိယောဇနဝသေန (သျှာ၊ က)
၄-ဗြာဟ္မဏာနံ ဝသနဂါမော (သိ)

ဗုဒ္ဓါနံ အနုစ္စရိကော ဧကော ဝနသဏ္ဍော အတ္ထိံ၊ သတ္တာ တံ ဝနသဏ္ဍံ ဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အသောသုန္တိ သုဏီံသု ဥပလဘိံသု၊ သောတဒ္ဓါရသမ္ပတ္တဝစနနိဋ္ဌေါ-
သာနုသာရေန ဇာနိံသု။ ခေါတိ အဝဓာရဏတ္ထေ၊ ပဒပူရဏမတ္ထေ ဝါ
နိပါတော။ တတ္ထ အဝဓာရဏတ္ထေန “အသောသုံ ဧဝံ န တေသံ ကောစိ
သဝနန္တရာယော အဟောသိ”တိ အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဒပူရဏေန
ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာမတ္ထမေဝ။

ဣဒါနိ ယမတ္ထံ အသောသုံ၊ တံ ပကာသေတုံ သမဏော ခလု ဘော
ဂေါတမောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သမိတပါပတ္တာ သမဏောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
ခလုတိ အနုဿဝတ္ထေ နိပါတော။ ဘောတိ တေသံ အညမညံ အာလပနမတ္ထံ။
ဂေါတမောတိ ဘဂဝတော ဂေါတ္ထဝသေန ပရိဒီပနံ၊ တသ္မာ “သမဏော
ခလု ဘော ဂေါတမော”တိ ဧတ္ထ သမဏော ကိရ ဘော ဂေါတမဂေါတ္ထောတိ
ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သကျပုတ္တောတိ ဣဒံ ပန ဘဂဝတော ဥစ္စာကုလပရိဒီပနံ။
သကျကုလံ ပဗ္ဗဇိတောတိ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဘာဝပရိဒီပနံ၊ ကေနစိ ပါရိဇုညေန
အနဘိဘူတော အပရိက္ခိဏံယေဝ တံ ကုလံ ပဟာယ သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတောတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တံ ခေါ ပနာတိ ဣတ္ထန္တုတာချာနတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ၊
တဿ ခေါ ပန ဘောတော ဂေါတမဿာတိ အတ္ထော။ ကလျာဏောတိ
ကလျာဏဂုဏသမန္နာဂတော၊ သေဋ္ဌောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါတိ
ကိတ္တိယေဝ၊ ထုတိဃောသော ဝါ။ အပ္ပုဂ္ဂတောတိ သဒေဝကံ လောကံ
အဇ္ဈောတ္တရိတွာ ဥဂ္ဂတော။ ကိန္တိ? ဣတိပိ သော ဘဂဝါ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ
ဘဂဝါတိ။ တတြာယံ ပဒသမ္ပန္နော—သော ဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟံ၊ ဣတိပိ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ပ။ ဣတိပိ ဘဂဝါတိ။ ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ကာရဏေနာတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တတ္ထ “အာရကတ္တာ၊ အရိနံ အရာနဉ္စ ဟတတ္တာ၊ ပစ္စယာဒီနံ အရဟတ္တာ၊
ပါပကရဏေ ရဟဘာဝါတိ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ သော ဘဂဝါ အရဟန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗော”တိအာဒိနာ ၂ နယေန မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ သဗ္ဗာနေဝ တောနိ
ပဒါနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ? ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ ဝိတ္တာရိတာနီတိ တတော နေသံ
ဝိတ္တာရော ဂဟေတဗ္ဗော။

သော ဣမံ လောကန္တိ သော ဘဝံ ဂေါတမော ဣမံ လောကံ၊ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ နိဒဿေတိ။ သဒ္ဓေဝကန္တိ သဟ ဒေဝေဟိ သဒ္ဓေဝကံ။ ဧဝံ သဟ မာရေန သမာရကံ။ သဟ မြဟ္ဗုနာ သမြဟ္ဗကံ။ သဟ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ သဿမဏဗြာဟ္မဏီ။ ပဇာတတ္တာ ပဇာ၊ တံ ပဇံ။ သဟ ဒေဝမနုဿေဟိ သဒ္ဓေဝမနုဿံ။ တတ္ထ သဒ္ဓေဝကဝစနေန ပဉ္စကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သမာရကဝစနေန ဆဋ္ဌကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ သမြဟ္ဗကဝစနေန မြဟ္ဗကာယိကာဒိမြဟ္ဗဂ္ဂဟဏံ၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏီဝစနေန သာသနဿ ပစ္စတ္ထိက-ပစ္စာမိတ္တသမဏဗြာဟ္မဏဂ္ဂဟဏံ၊ သမိတပါပဗာဟိတပါပသမဏဗြာဟ္မဏဂ္ဂဟဏဉ္စ၊ ပဇာဝစနေန သတ္တလောကဂ္ဂဟဏံ၊ သဒ္ဓေဝမနုဿဝစနေန သမ္မုတိ-ဒေဝအဝသေသမနုဿဂ္ဂဟဏံ။ ဧဝမေတ္ထ တီဟိ ပဒေဟိ ဩကာသလောကေန သဒ္ဓိံ သတ္တလောကော၊ ဒ္ဓိဟိ ပဇာဝသေန သတ္တလောကောဝ ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပရောနယော—သဒ္ဓေဝကဂ္ဂဟဏေန အရူပါဝစရလောကော ဂဟိတော၊ သမာရကဂ္ဂဟဏေန ဆကာမာဝစရဒေဝလောကော၊ သမြဟ္ဗကဂ္ဂဟဏေန ရူပိ-မြဟ္ဗလောကော၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏာဒိဂ္ဂဟဏေန စတုပရိသဝသေန၊ သမ္မုတိ-ဒေဝေဟိ၊ ဝါ သဟ မနုဿလောကော၊ အဝသေသသဗ္ဗသတ္တလောကော ဝါ။ ပေါရာဏာ ပနာဟု—သဒ္ဓေဝကန္တိ ဒေဝတာဟိ သဒ္ဓိံ အဝသေသလောကံ။ သမာရကန္တိ မာရေန သဒ္ဓိံ အဝသေသလောကံ။ သမြဟ္ဗကန္တိ မြဟ္ဗေဟိ သဒ္ဓိံ အဝသေသလောကံ။ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ တိဘဂူပဂေ သတ္တေ တိဟာကာရေဟိ တီသု ပဒေသု ပက္ခိပိတွာ ပုန ဒ္ဓိဟိ ပဒေဟိ ပရိယာဒါတုံ သဿမဏဗြာဟ္မဏီ ပဇံ သဒ္ဓေဝမနုဿန္တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ပဉ္စဟိ ပဒေဟိ တေန တေနာကာရေန တေ-ဓာတုကမေဝ ပရိယာဒိန္တန္တိ။

သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ပဝေဒေတိတိ သယန္တိ သာမံ၊ အပရနေယျော ဟုတွာ။ အဘိညာတိ အဘိညာယ၊ အဓိကေန ဉာဏေန ဥတွာတိ၊ အတ္ထော။ သန္တိကတွာတိ ပစ္စက္ခံ ကတွာ၊ ဧတေန အနုမာနာဒိပဋိက္ခေပေါ ကတော။ ပဝေဒေတိတိ ဗောဓေတိ ဉာပေတိ ပကာသေတိ။

သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ။ ပ။ ပရိယောသာနကလျာဏန္တိ သော ဘဂဝါ သတ္တေသု ကာရုညတံ၊ ပဋိစ္စ ဟိတွာပိ အနုတ္တရံ ဝိဝေကသုခံ

၁-မြဟ္ဗလောကဂ္ဂဟဏံ (က)	၂-သမ္မုတိဒေဝေဟိ (သျှာ)
၃-သန္တိကတွာတိ (သိ)	၄-ကာရုညံ (သျှာ၊ က)

ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တဉ္စ ခေါ အပ္ပံ ဝါ ဗဟံ ဝါ ဒေသေန္တော အာဒိကလျာဏာ-
ဒိပ္ပကာရမေဝ ဒေသေတိ။ အာဒိမ္ပိဝိ ကလျာဏံ ဘဒ္ဒကံ အနဝဇ္ဇမေဝ ကတွာ
ဒေသေတိ။ မဇ္ဈေပိ၊ ပရိယောသာနေပိ ကလျာဏံ ဘဒ္ဒကံ အနဝဇ္ဇမေဝ ကတွာ
ဒေသေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တတ္ထ အတ္ထိ ဒေသနာယ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ အတ္ထိ သာသနဿ။
ဒေသနာယ တာဝ စတုပ္ပဒိကာယပိ ဂါထာယ ပဌမပါဒေါ အာဒိ နာမ၊
တတော ဒွေ မဇ္ဈံ နာမ၊ အန္တေ ဧကော ပရိယောသာနံ နာမ။ ဧကာနုသန္ဓိ-
ကဿ သုတ္တဿ နိဒါနံ အာဒိ၊ ဣဒမဝေါစာတိ ပရိယောသာနံ၊ ဥဘိန္တံ အန္တရာ
မဇ္ဈံ။ အနေကာနုသန္ဓိကဿ သုတ္တဿ ပဌမာနုသန္ဓိ အာဒိ၊ အန္တေ အနုသန္ဓိ
ပရိယောသာနံ၊ မဇ္ဈေ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ ဗဟူ ဝါ မဇ္ဈမေဝ။

သာသနဿ သီလသမာဓိဝိပဿနာ အာဒိ နာမ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ကော စာဒိ
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓိံ ဒိဋ္ဌိံ စ ဥဇုကာ”တိ^၁။ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ
မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒေါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ^၂ ဧဝံ ဝုတ္တော ပန အရိယ-
မဂ္ဂေါ မဇ္ဈံ နာမ။ ဖလဉ္စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပရိယောသာနံ နာမ။ “တသ္မာတိဟ တံ
ဗြာဟ္မဏ ဗြဟ္မစရိယံ ဧတံပါရံ ဧတံပရိယောသာန”န္တိ^၃ ဧတ္ထ ဖလံ ပရိယော-
သာနန္တိ ဝုတ္တံ။ “နိဗ္ဗာနေဝဓံ ဟိ အာဝုသော ဝိသာခ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ
နိဗ္ဗာနပရာယဏံ နိဗ္ဗာနပရိယောသာန”န္တိ^၄ ဧတ္ထ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနန္တိ ဝုတ္တံ။
ဣဓ ပန ဒေသနာယ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ အဓိပ္ပေတံ။ ဘဂဝါ ဟိ ဓမ္မံ
ဒေသေန္တော အာဒိမ္ပိ သီလံ ဒဿေတွာ မဇ္ဈေ မဂ္ဂံ ပရိယောသာနေ နိဗ္ဗာနံ
ဒဿေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေ-
ကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏ”န္တိ။ တသ္မာ အညောပိ ဓမ္မကထိကော ဓမ္မံ
ကထေန္တော—

အာဒိမ္ပိ သီလံ ဒဿေယျ၊ မဇ္ဈေ မဂ္ဂံ ဝိဘာဝယေ။

ပရိယောသာနမ္ပိ နိဗ္ဗာနံ၊ သော ကထိကသဏ္ဌိတိတိ။

သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနန္တိ ယဿ ဟိ ယာဂုဘတ္တဣတ္ထိပုရိသာဒိဝဏ္ဏနာနိဿိတာ
ဒေသနာ ဟောတိ၊ န သော သာတ္ထံ ဒေသေတိ။ ဘဂဝါ ပန တထာရူပံ ဒေသနံ
ပဟာယ စတုသတိပဋ္ဌာနာဒိနိဿိတံ ဒေသနံ ဒေသေတိ။ တသ္မာ “သာတ္ထံ

၁-သံ ၃-၁၂၄-ပိဋေ။

၂-သံ ၃-၁၄၈-ပိဋေ။

၃-ဘေဒတ္ထမိဒံ ဗြာဟ္မဏ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဧတံသာရံ ဧတံပရိယောသာနန္တိ (မ ၁-၂၆၅-ပိဋေ)။

၄-မ ၁-၃၇၉-ပိဋေ။

ဒေသေတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ယဿ ပန ဒေသနာ ဧကဗျဉ္ဇနာဒိယုတ္တာ ဝါ သဗ္ဗနိရောဋ္ဌ-
ဗျဉ္ဇနာ ဝါ သဗ္ဗဝိဿဋ္ဌဗျဉ္ဇနာ ဝါ သဗ္ဗနိဂ္ဂဟိတဗျဉ္ဇနာ ဝါ၊ တဿ ဒမိဋ္ဌကိရာတ-
ယဝနာဒိမိလက္ခာနံ ဘာသာ ဝိယ ဗျဉ္ဇနပါရိပုရိယာ အဘာဝတော အဗျဉ္ဇနာ
နာမ ဒေသနာ ဟောတိ။ ဘဂဝါ ပန—

“သိထိလံ ဓနိတဉ္စ ဒိဃရဿံ၊ လဟုကံ ဂရုကဉ္စ နိဂ္ဂဟိတံ။
သဗ္ဗန္တံ ဝဝတ္ထိတံ ဝိမုတ္တံ၊ ဒသဓာ ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိယာ ပဘောဒေါ”တိ—

ဧဝံ ဝုတ္တံ ဒသဝိဓံ ဗျဉ္ဇနံ အမက္ခေတွာ ပရိပုဏ္ဏဗျဉ္ဇနမေဝ ကတွာ ဓမ္မံ
ဒေသေတိ။ တဿ “သဗျဉ္ဇနံ ကတွာ ဒေသေတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ **ကေဝလပရိပုဏ္ဏန္တိ**
ဧတ္ထ **ကေဝလန္တိ** သကလာမိဝစနံ။ **ပရိပုဏ္ဏန္တိ** အနုနာဓိကဝစနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ—သကလပရိပုဏ္ဏမေဝ ဒေသေတိ၊ ဧကဒေသနာပိ အပရိပုဏ္ဏာ
နတ္ထိတိ။ **ပရိသုဒ္ဓန္တိ** နိရုပတ္တိလေသံ။ ယော ဟိ “ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ နိဿာယ
လာဘံ ဝါ သက္ကာရံ ဝါ လဘိဿာမိ”တိ ဒေသေတိ၊ တဿ အပရိသုဒ္ဓါ ဒေသနာ
နာမ ဟောတိ။ ဘဂဝါ ပန လောကာမိသနိရပေက္ခော ဟိတဖရဏေနေဝ
မေတ္တာဘာဝနာယ မုဒုဟဒယော ဥလ္လုမ္ပနသဘာဝသဏ္ဌိတေန စိတ္တေန
ဒေသေတိ။ တဿ ပရိသုဒ္ဓံ ဒေသေတိတိ ဝုစ္စတိ။ **ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ**တိ
ဧတ္ထ **ဗြဟ္မစရိယန္တိ** သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ သကလံ သာသနံ။ တဿ **ဗြဟ္မစရိယံ**
ပကာသေတိတိ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ။ ၁။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ဧဝံ
ဒေသေန္တော စ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ သကလသာသနဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိတိ
ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဗြဟ္မစရိယန္တိ** သေဋ္ဌဋ္ဌေန ဗြဟ္မဘူတံ စရိယံ၊
ဗြဟ္မဘူတာနံ ဝါ ဗုဒ္ဓါဒိနံ စရိယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သာရ ခေါ ပနာတိ သုန္ဒရံ ခေါ ပန၊ အတ္တာဝဟံ သုခါဝဟန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
တထာရူပါနံ အရဟတန္တိ ယထာရူပေါ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ဧဝရူပါနံ
အနေကေဟိပိ ကပ္ပကောဋိသတသဟဿေဟိ ဒုလ္လဘဒဿနာနံ ဗျာမပ္ပဘာ-
ပရိက္ခိတ္တေဟိ အသီတိအနုဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတေဟိ ဒုတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏ-
ဝရေဟိ ၂ သမာကိဏ္ဏမနောရမသရိရာနံ အနပ္ပကဒဿနာနံ အတိမဓုရဓမ္မ-
နိဋ္ဌေါသာနံ ယထာဘူတဂုဏာဓိဂမေန လောကေ အရဟန္တောတိ လဒ္ဓသဒ္ဓါနံ
အရဟတံ။ **ဒဿနံ ဟောတိ**တိ ပသာဒသောမ္ဗာနိ အက္ခိနိ ဥဗ္ဗိလေတွာ
ဒဿနမတ္တမ္ပိ သာရ ဟောတိ။ သစေ ပန အဋ္ဌင်္ဂသမန္တာဂတေန ဗြဟ္မဿရေန
ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ ဧကပဒမ္ပိ သောတုံ လဘိဿာမ၊ သာရတရံယေဝ

ဘဝိဿတီတိ ဧဝံ အဇ္ဈာသယံ ကတွာ။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိန္ဒူတိ သဗ္ဗကိစ္စာနိ ပဟာယ တုဋ္ဌမာနသာ အဂမံသု။ အဇ္ဈလိပဏာမေတွာတိ ဧတေ ဥဘတောပက္ခိကာ^၁၊ တေ ဧဝံ စိန္တေသုံ “သစေ နော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ စောဒေဿန္တိ ‘ကသ္မာ တုမှေ သမဏံ ဂေါတမံ ဝဋ္ဌိတ္တာ’တိ၊ တေသံ ‘ကိ’ အဇ္ဈလိကရဏမတ္ထေနာပိ ဝဋ္ဌိတံ ဟောတိ’တိ ဝက္ခာမ။ သစေ နော သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ စောဒေဿန္တိ ‘ကသ္မာ ဘဂဝန္တံ န ဝဋ္ဌိတ္တာ’တိ၊ ‘ကိ’ သီသေန ဘူမိ^၂ ပဟရန္တေနဝ ဝဋ္ဌိတံ ဟောတိ။ နန အဇ္ဈလိကမ္ပဗ္ဗိ ဝဋ္ဌနာ ဧဝါ’တိ ဝက္ခာမာ”တိ။ နာမဂေါတ္တန္တိ “ဘော ဂေါတမ အဟံ အသုကဿ ပုတ္တော ဒုတ္တော နာမ မိတ္တော နာမ ဣဓာဂတော”တိ ဝဒန္တာ နာမံ သာဝေန္တိ နာမ။ “ဘော ဂေါတမ အဟံ ဝါသေဋ္ဌော နာမ၊ ကစ္စာနော နာမ ဣဓာဂတော”တိ ဝဒန္တာ ဂေါတ္တံ သာဝေန္တိ နာမ။ ဧတေ ကိရ ဒလိဒ္ဓါ ဇိဏ္ဏကုလပုတ္တာ “ပရိသမဇ္ဈေ နာမဂေါတ္တဝသေန ပါကဋ္ဌာ ဘဝိဿာမာ”တိ ဧဝံ အကံသု။ ယေ ပန တုဏှိဘူတာ နိသီဒိ^၃သု၊ တေ ကေရာဋ္ဌိကာ စေဝ အန္ဓဗာလာ စ။ တတ္ထကေရာဋ္ဌိကာ “ဧကံ ဒွေ ကထာသလ္လာပေ ကရောန္တေ ဝိဿာသိကော ဟောတိ၊ အထ ဝိဿာသေ သတိ ဧကံ ဒွေ ဘိက္ခာ အဒါတုံ န ယုတ္တ”န္တိ တတော အတ္တာနံ မောစေန္တာ တုဏှိဘူတာ နိသီဒန္တိ။ အန္ဓဗာလာ အညာဏတာယေဝ အဝက္ခိတ္တမတ္တိကာ-ပိဏ္ဍာ ဝိယ ယတ္ထ ကတ္ထမိ တုဏှိဘူတာ နိသီဒန္တိ။

ဝေနာဂပုရိကောဘိ ဝေနာဂပုရဝါသိ။ တေဒဂေါစာတိ ပါဒန္တတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကေသဂ္ဂါ တထာဂတဿ သရိရံ ဩလောကေန္တော အသီတိ-အနုဗျဉ္ဇနသမုဇ္ဇလေဟိ ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ ပဋိမဏှိတံ သရိရာ နိက္ခမိတွာ သမန္တတော အသီတိဟတ္ထပ္ပဒေသံ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ ဌိတာဟိ ဆဗ္ဗဏ္ဍာဟိ ဃနဗုဒ္ဓရံသီဟိ သမ္ပရိဝါရိတံ တထာဂတဿ သရိရံ ဒိသ္မာ သဇ္ဇာ-တဝိမှယော ဝဏ္ဏံ ဘဏန္တော ဧတံ “အစ္ဆရိယံ ဘော ဂေါတမာ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။

တတ္ထ ယာဝဉ္စန္တိ အဓိမတ္တပ္ပမာဏပရိစ္ဆေဒဝစနမေတံ။ တဿ ဝိပ္ပသန္ဓ-ပဒေန သဒ္ဓိံ သမ္ပန္နော။ ယာဝဉ္စ ဝိပ္ပသန္ဓာနိ အဓိမတ္တဝိပ္ပသန္ဓာနိတိ အတ္ထော။ ဣန္ဒြိယာနိတိ စက္ခာဒိနိ ဆ ဣန္ဒြိယာနိ။ တဿ ဟိ ပဉ္စန္ဒ ဣန္ဒြိယာနံ ပတိဋ္ဌိတော-ကာသဿ ဝိပ္ပသန္ဓတံ ဒိသ္မာ တေသံ ဝိပ္ပသန္ဓတာ ပါကဋ္ဌာ အဟောသိ။ ယသ္မာ ပန သာ မနေ ဝိပ္ပသန္ဓေယေဝ ဟောတိ၊ အဝိပ္ပသန္ဓမိတ္တာနဉ္စ ဣန္ဒြိယပ္ပသာဒေါ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာဿ မနိန္ဒြိယပ္ပသာဒေါပိ ပါကဋ္ဌာ အဟောသိ။ တံ သေ

ဝိပ္ပသန္ဓတံ ဂဟေတွာ “ဝိပ္ပသန္ဓာနိ ဣန္ဒြိယာနိ”တိ အာဟ။ ပရိသုဒ္ဓေါတိ နိမ္မလော။ ပရိယောဒါတောတိ ပဘဿရော။ သာရဒံ ဗဒရပဏ္ဍုန္တိ သရဒကာလေ ဇာတံ နာတိသုပရိပက္ကံ ဗဒရံ။ တဉ္စိ ပရိသုဒ္ဓဇ္ဇေဝ ဟောတိ ပရိယောဒါတဉ္စ။ တာလပက္ကန္တိ သုပရိပက္ကတာလဇလံ။ သမ္ပတိ ဗန္ဓနာ ပမုတ္တန္တိ တံခဏညေဝ ဗန္ဓနာ ပမုတ္တံ။ တဿ ဟိ ဗန္ဓနမူလံ အပနေတွာ ပရမုခံ ၂ ကတွာ ဖလကေ ဌပိတဿ စတုရဂ်လမတ္တံ ဌာနံ ဩလောကေန္တာနံ ပရိသုဒ္ဓံ ပရိယောဒါတံ ဟုတွာ ခါယတိ။ တံ သန္ဓာယေဝမာဟ။ နေက္ခံ ဇမ္ဗောနဒန္တိ သုရတ္တဝဏ္ဏဿ၊ ဇမ္ဗောနဒသုဝဏ္ဏဿ သဋ္ဌိကာ။ ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တသုပရိကမ္မကတန္တိ ဒက္ခေန သုဝဏ္ဏကာရပုတ္တေန သုဋ္ဌ၊ ကတပရိကမ္မံ။ ဥက္ကာမုခေ သုကုသလသမ္ပဟန္တန္တိ သုဝဏ္ဏကာရဥဒ္ဓနေ ပစိတွာ သုကုသလေန သုဝဏ္ဏကာရေန သန္ဓနပရိမဇ္ဇနပဟံသနေန သုဋ္ဌ၊ ပဟဋ္ဌံ သုပရိမဒ္ဓိတန္တိ အတ္ထော။ ပဏ္ဍုကမ္မလေ နိက္ခိန္တန္တိ အဂ္ဂိနာ ပစိတွာ ဒီပိဒါဌာယ ခံသိတွာ ဂေရုကပရိကမ္မံ ကတွာ ရတ္တကမ္မလေ ဌပိတံ။ အာသတေတိ သဉ္ဇာတဩဘာသတာယ ဘာသတေ။ တပတေတိ အန္ဓကာရဝိဒ္ဓံသနတာယ တပတေ။ ဝိရောစတိတိ ဝိဇ္ဇောတမာနံ ဟုတွာ ဝိရောစတိ၊ သောဘတိတိ အတ္ထော။

ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနီတိ ဧတ္ထ အတိက္ကန္တပ္ပမာဏံ ဥစ္စာသယနံ နာမ၊ အာယတဝိတ္ထတံ အကပ္ပိယဘဏ္ဍံ မဟာသယနံ နာမ။ ဣဒါနိ တာနိ ဒဿေန္တော သေယျထိဒံ၊ အာသန္တိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အာသန္တိတိ အတိက္ကန္တပ္ပမာဏံ အာသနံ။ ပလ္လင်္ကောတိ ပါဒေသု ဝါဠုရူပါနိ ဌပေတွာ ကတော။ ဂေါနကောတိ ဒီသလောမကော မဟာကောဇဝေါ။ စတုရဂ်လာဓိကာနိ ကိရ တဿ လောမာနိ။ စိတ္တကောတိ ဝါနစိတ္တံ ဥဏ္ဍာမယတ္ထရဏံ။ ပဋိကာတိ ဥဏ္ဍာမယော သေတတ္ထရကော။ ပဋုလိကာတိ သနပုပ္ဖေါ ဥဏ္ဍာမယတ္ထရကော၊ ယော အာမလကပဋ္ဌောတိပိ ဝုစ္စတိ။ တူလိကာတိ တိဏ္ဍံ တူလာနံ အညတရပုဏ္ဏာ တူလိကာ။ ဝိကတိကာတိ သိဟဗျုပ္ပါဒိရူပဝိစိတြော ဥဏ္ဍာမယတ္ထရကော။ ဥဒ္ဓလောမီတိ ဥဘတောဒသံ ဥဏ္ဍာမယတ္ထရဏံ။ ကေစိ ကေတော ဥဂ္ဂတပုပ္ဖန္တိ ဝဒန္တိ။ ကေန္တလောမီတိ ကေတောဒသံ ဥဏ္ဍာမယတ္ထရဏံ။ ကေစိ ဥဘတော ဥဂ္ဂတပုပ္ဖန္တိ ဝဒန္တိ။ ကနိဿန္တိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ ကောသေယျကနိဿမယံ ပစ္စတ္ထရဏံ။ ကောသေယျန္တိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတမေဝ ကောသိယသုတ္တမယံ ပစ္စတ္ထရဏံ။ ကုတ္တကန္တိ သောဠသန္ဓံ နာဠကိတ္တိနံ ဌတွာ နစ္စနယောဂံ ဥဏ္ဍာမယတ္ထရဏံ။ ဟတ္တတ္တရာဒယော ဟတ္ထိပိဋ္ဌာဒီသု အတ္ထရဏကအတ္ထရကာ

၁-မုတ္တန္တိ (သီ၊က) ၂-ပရမုခံ (သျှာ)၊ ပရိမုခံ (က) ၃-ရတ္တသုဝဏ္ဏဿ (သီ)

စေဝ ဟတ္ထိရူပါဒိနိ ဒဿေတွာ ကတအတ္ထရကာ စ။ အဇိနပ္ပဝေဏီတိ
အဇိနစမ္ပေဟိ မဉ္ဇပ္ပမာဏေန သိဗ္ဗိတွာ ကတပ္ပဝေဏီ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

နိကာမလာဘီတိ အတိကာမလာဘီ^၁ ဣတ္ထိတိတ္ထိတလာဘီ။ အနိစ္စလာဘီတိ
အဒုက္ခလာဘီ။ အကသိရလာဘီတိ ဝိပုလလာဘီ မဟန္တလာဘီ၊ ဥဋ္ဌာရုဋ္ဌာရာ-
နေဝ လဘတိ^၂ မညေတိ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ အယံ ကိရ မြာဟ္မဏော သယန-
ဂရုကော၊ သော ဘဂဝတော ဝိပ္ပသန္နိန္ဒြိယာဒိတံ ဒိသ္မာ “အဗ္ဗါ ဒေ ဇေရူပေသု
ဥစ္စာသယနမဟာသယနေသု နိသီဒတိ စေဝ နိပဇ္ဇတိ စ။ တေနဿ ဝိပ္ပသန္ဓာနိ
ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပရိသုဗ္ဗေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော”တိ မညမာနော ဣမံ
သေနာသနဝဏ္ဏံ ကထေသိ။

လဒ္ဓါ စ ပန န ကပ္ပန္နိတိ ဧတ္ထ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ ကပ္ပတိ။ သုဒ္ဓကောသေယျဉ္စိ မဇ္ဇေဝိ
အတ္ထရိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဂေါနကာဒယော စ ဘူမတ္ထရဏပရိဘောဂေန၊ အာသန္နိယာ^၃
ပါဒေ ဆိန္နိတွာ၊ ပလ္လင်္ကဿ ဝါဠေ ဘိန္နိတွာ၊ တူလိကံ ဝိဇ္ဇေတွာ “ဗိဓ္မောဟနဉ္စ
ကာတု”^၄န္တိ ဝစနတော ဣမာနိပိ ဧကေန ဝိဓာနေန ကပ္ပန္တိ။ အကပ္ပိယံ ပန
ဥပါဒါယ သဗ္ဗာနေဝ န ကပ္ပန္နိတိ ဝုတ္တာနိ။

ဝနန္တညေဝ ပဝိသာဒီတိ^၅ အရညံယေဝ ပဝိသာမိ။ ယဒေဝါတိ ယာနိယေဝ။
ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာတိ သမန္တတော ဦရုဗဒ္ဓါသနံ ဗန္ဓိတွာ။ ဥဇုံ ကာယံ
ပဏိဓာယာတိ အဋ္ဌာရသ ပိဋ္ဌကဏ္ဍကေ ကောဋိယာ ကောဋိံ ပဋိပါဒေန္တော
ဥဇုံ ကာယံ ဌပေတွာ။ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ သတိံ
ဌပေတွာ၊ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ ဝါ ကတွာတိ အတ္ထော။ ဝုတ္တဂ္ဂေတံ “ပရိတိ
ပရိဂ္ဂဟေဋ္ဌာ။ မုခန္တိ နိယျာနဋ္ဌော။ သတိတိ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော။ တေန ဝုစ္စတိ ပရိမုခံ
သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ”တိ^၆။ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရာဒီတိ ပဋိလဘိတွာ ပစ္စက္ခံ ကတွာ
ဝိဟရာမိ။ ဧဝံဘူတောတိ ဧဝံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု အညတရသမင်္ဂီ ဟုတွာ။ ဒိဗ္ဗော
မေ ဒေသော တသ္မိံ သမယေ စင်္ဂမော ဟောတိတိ စတ္တာရိ ဟိ ရူပဇ္ဈာနာနိ
သမာပဇ္ဇိတွာ စင်္ဂမန္တဿ စင်္ဂမော ဒိဗ္ဗစင်္ဂမော နာမ ဟောတိ၊
သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ စင်္ဂမန္တဿာပိ စင်္ဂမော ဒိဗ္ဗစင်္ဂမောယေဝ။
ဌာနာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တထာ ဣတရေသု ဒွိသု ဝိဟာရေသု။

၁-ကာမလာဘီ (သိ)၊ ယထာကာမလာဘီ (ဒိ-ဋ္ဌ ၃-ဂ-ပိဋ္ဌေ)	၂-လာဘီတိ (က)
၃-အာသန္နိယော (သိ၊ သျာ)	၄-ဝိ ၄-၂၉၅-ပိဋ္ဌေ။
၅-ပစာရယာဒီတိ (သိ၊ သျာ)	၆-ခု ၉-၁၇၄-ပိဋ္ဌေ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ။

သော ဧဝံ ပဇာနာမိ “ရာဂေါ မေ ပဟိနော”တိ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကေ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ပဟိနရာဂမေဝ ဒဿေန္တော “သော ဧဝံ ပဇာနာမိ ရာဂေါ မေ ပဟိနော”တိ အာဟ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣမိနာ ပန ကိံ ကထိတံ ဟောတိတိ? ပစ္စဝေက္ခဏာ ကထိတာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ဖလသမာပတ္တိ ကထိတာ။ ဖလသမာပတ္တိဉ္စိ သမာပန္နဿပိ သမာပတ္တိတော ဝုဠိတဿပိ စင်္ဂမာဒယော အရိယစင်္ဂမာဒယော ဟောန္တိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထ-မေဝါတိ။

၄-သရဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၅။ စတုတ္ထေ ရာဇဂဟေတိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေတိ ဂိဇ္ဈသဒိသာနိဿ ကုဋာနိ၊ ဂိဇ္ဈာ ဝါ တဿ ကုဋေသု ဝသန္တိတိ ဂိဇ္ဈကုဋေ၊ တသ္မိံ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ။ ဧတေနဿ ရာဇဂဟံ ဂေါစရဂါမံ ကတွာ ဝိဟရန္တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဒဿိတံ။ ဂိဇ္ဈကုဋသ္မိဉ္စိ တထာဂတံ ဥဒ္ဓိဿ ဝိဟာရေ ကာရိတော၊ ဂိဇ္ဈကုဋဝိဟာရေတွေဝဿ နာမံ။ တတ္ထာယံ တသ္မိံ သမယေ ဝိဟရတိတိ။ သရဘော နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော အစိရပက္ကန္တော ဟောတိတိ သရဘောတိ ဧဝံနာမကော ပရိဗ္ဗာဇကော ဣမသ္မိံ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ နစိရဿေဝ ပက္ကန္တော ဟောတိ၊ အရနာ ဝိဗ္ဗန္တောတိ အတ္ထော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဟိ လောကေ ဥပ္ပန္နေ တိတ္ထိယာ နဋ္ဌလာဘသက္ကာရာ အဟေသုံ၊ တိဏ္ဍံ ရတနာနံ မဟာလာဘသက္ကာရေ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ယထာဟ—

“တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ သက္ကတော ဟောတိ ဂရုကတော မာနိတော ပူဇိတော အပစိတော လာဘီ စိဝရ-ပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ။ အည-တိတ္ထိယာ ပန ပရိဗ္ဗာဇကော အသက္ကတာ ဟောန္တိ အဂရုကတာ အမာနိတာ အပူဇိတာ န လာဘိနော စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသန-ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ”န္တိ။

တေ ဧဝံ ပရိဟိနလာဘသက္ကာရာ ပဉ္စသတမတ္တာ ဧကသ္မိံ ပရိဗ္ဗာဇကော-ရာမေ သန္တိပတိတွာ သမ္ဗန္ဓယိံသု “ဘော မယံ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥပ္ပန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဟတလာဘသက္ကာရာ ဇာတာ၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ သာဝကာနဉ္စဿ ဧကံ အဝဏ္ဏံ ဥပဓာရေထ၊ အဝဏ္ဏံ ပတ္ထရိတွာ

တေဿ သာသနံ ဂရဟိတွာ အမှာကံ လာဘသက္ကာရံ ဥပ္ပါဒေဿာမာ”တိ။
 တေ ဝဇ္ဇံ ဩလောကေန္တာ “တိသု ဒွါရေသု အာဇီဝေ စာတိ စတုသုပ္ပါ
 ဌာနေသု သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝဇ္ဇံ ပဿိတုံ န သက္ကာ၊ ဣမာနိ
 စတ္တာရိ ဌာနာနိ မုဗ္ဗိတွာ အညတ္ထ ဩလောကေထာ”တိ အာဟံသု။ အထ
 နေသံ အန္တရေ ဧကော ဧဝမာဟ “အဟံ အညံ န ပဿာမိ၊ ဣမေ အနုမု-
 မာသံ သဒ္ဓိပတိတွာ ဒွါရဝါတပါနာနိ ပိဓာယ သာမဏေရာနမ္ပိ ပဝေသနံ န
 ဒေန္တိ။ ဇီဝိတသဒိဿာပိ ဥပဋ္ဌာကာ ဒဋ္ဌံ န လဘန္တိ၊ အာဝဇ္ဇနိမာယံ ဩသာ-
 ရေတွာ ဩသာရေတွာ ဇနံ အာဝဇ္ဇေတွာ အာဝဇ္ဇေတွာ ခါဒန္တိ။ သစေ
 တံ မယံ” အာဟရိတုံ သက္ခိဿာမ၊ ဧဝံ နော လာဘသက္ကာရဥဋ္ဌာရော ၂
 ဘဝိဿတိ”တိ။ အပရောပိ ဧဝမေဝ ဝဒန္တော ဥဋ္ဌာသိ။ သဗ္ဗေ ဧကဝါဒါ
 အဟေသုံ။ တတော အာဟံသု “ယော တံ အာဟရိတုံ သက္ခိဿတိ၊ တံ
 မယံ အမှာကံ သမယေ ဇေဋ္ဌကံ ကရိဿာမာ”တိ။

တတော ကောဠိတော ပဋ္ဌာယ “တုံ သက္ခိဿသိ၊ တုံ သက္ခိဿသိ”တိ
 ပုစ္ဆိတွာ “အဟံ န သက္ခိဿာမိ၊ အေဟံ န သက္ခိဿာမိ”တိ ဗဟူဟိ ဝုတ္တေ
 သရဘံ ပုစ္ဆိ”သု “တုံ သက္ခိဿသိ အာစရိယာ”တိ။ သော အာဟ “အဂရု ဧတံ
 အာဟရိတုံ၊ သစေ တုမေ အတ္တနော ကထာယ ဌတွာ မံ ဇေဋ္ဌကံ ကရိဿ-
 ထာ”တိ။ အဂရု ဧတမာစရိယ အာဟရ၊ တုံ ကတောယေဝါသိ အမေဟိ
 ဇေဋ္ဌကောတိ။ သော အာဟ “တံ အာဟရန္တေန ထေနေတွာ ဝါ ဝိလုမ္ပိတွာ
 ဝါ အာဟရိတုံ န သက္ကာ၊ သမဏဿ ပန ဂေါတမဿ သာဝကသဒိဿေန
 ဟုတွာ တဿ သာဝကေ ဝန္တိတွာ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ကတွာ တေသံ ပတ္တေ ဘတ္တံ
 ဘုဗ္ဗိတွာ အာဟရိတုံ သက္ကာ။ ရုစ္စတိ ဝေါ တေဿ ဧတ္တကဿ ကိရိယာ”တိ။
 ယံကိဉ္စိ ကတွာ အာဟရိတွာ စ နော ဒေဟိတိ။ တေန ဟိ မံ ဒိသွာ အပဿန္တာ
 ဝိယ ဘဝေယျာထာတိ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ သညံ ဒတွာ ဒုတိယဒိဝသေ ပါတောဝ
 ဥဋ္ဌာယ ဂိဇ္ဈကုဋမဟာဝိဟာရံ ဂန္တာ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌာနံ ဘိက္ခူနံ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ပါဒေ
 ဝန္တိ။ ဘိက္ခူ အာဟံသု “အညေ ပရိဗ္ဗာဇကော စဏ္ဍာ ဖရဿ၊ အယံ ပန
 သဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ ပသန္တော”တိ။ ဘန္တေ တုမေ ဥတွာ ယုတ္တဋ္ဌာနသ္မိ-
 ယေဝ ပဗ္ဗဇိတာ၊ မယံ ပန အနုပဓာရေတွာ အတိတ္ထေနေဝ ပက္ခန္တာ အနိ-
 ယျာနိကမဂ္ဂေ ဝိစရာမာတိ။ သော ဧဝံ ဝတွာ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌေ ဘိက္ခူ ပုနပ္ပုနံ
 ဝန္တတိ၊ နှာနောဒကာဒိနိ ပဋိယာဒေတိ၊ ဒန္တကဋ္ဌံ ကပ္ပိယံ ကရေတိ၊ ပါဒေ
 ဓောဝတိ မက္ခေတိ၊ အတိရေကဘတ္တံ လဘိဟွာ ဘုဉ္ဇတိ။

တံ ဣမိနာ နိဟာရေန ဝသန္တံ ဧကော မဟာထေရော ဒိသ္မာ “ပရိဗ္ဗာဇက
 တံ သဒ္ဓေါ ပသန္ဓော၊ ကိံ န ပဗ္ဗဇေသိ”တိ။ ကော မံ ဘန္တေ ပဗ္ဗာဇေဿတိ။
 မယဉ္စိ စိရကုာလံ ဘဒန္တာနံ ပစ္စတ္တိကာ ဟုတွာ ဝိစရိမှာတိ။ ထေရော “သစေ
 တံ ပဗ္ဗဇိတုကာမော၊ အဟံ တံ ပဗ္ဗာဇေဿာမိ”တိ ဝတွာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သော
 ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ နိရန္တရံ ဝတ္တပဋိဝတ္တမကာသိ။ အထ နံ ထေရော
 ဝတ္ထေ ပသိဒ္ဓိတွာ နစိရဿေဝ ဥပသမ္ပာဒေသိ။ သော ဥပေါသထဒိဝသေ
 ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဥပေါသထဂ္ဂံ ပဝိသိတွာ ဘိက္ခု မဟန္တေန ဥဿာဟေန ပါတိ-
 မောက္ခံ ပဂ္ဂဏန္တေ ဒိသ္မာ “ဣမိနာ နိဟာရေန ဩသာရေတွာ ဩသာရေတွာ
 လောကံ ခါဒန္တိ၊ ကတိပါဟေန ဟရိဿာမိ”တိ စိန္တေသိ။ သော ပရိဝေဏံ
 ဂန္ဓာ ဥပဇ္ဈာယံ ဝဋ္ဋိတွာ “ဘန္တေ ကောနာမော အယံ ဓမ္မော”တိ ပုစ္ဆိ။
 ပါတိမောက္ခော နာမ အာဝုသောတိ။ ဥတ္တမဓမ္မော ဧသ ဘန္တေ ဘဝိဿတိတိ။
 အာမ အာဝုသော၊ သုကလသာသနဓာရဏီ အယံ သိက္ခာတိ။ ဘန္တေ သစေ
 ဧသ သိက္ခာဓမ္မော ဥတ္တမော၊ ဣမမေဝ ပဌမံ ဂဏှာမိတိ။ ဂဏှာဝုသောတိ
 ထေရော သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ သော ဂဏှန္တော ပရိဗ္ဗာဇကေ ပသိတွာ “ကိဒိသံ အာစရိ-
 ယာ”တိ ပုစ္ဆိတော “အာဝုသော မာစိန္တယိတ္ထ၊ ကတိပါဟေန အာဟရိဿာမိ”တိ
 ဝတွာ နစိရဿေဝ ဥဂ္ဂဏှိတွာ ဥပဇ္ဈာယံ အာဟ “ဧတ္တကမေဝ ဘန္တေ ဥဒါဟု
 အညမ္ပိ အတ္ထိ”တိ။ ဧတ္တကမေဝ အာဝုသောတိ။

သော ပုနဒိဝသေ ယထာနိဝတ္တပါရတောဝံ ဂဟိတနိဟာရေနေဝ
 ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဂိဇ္ဈကုဋ္ဌာ နိက္ခမ္ပ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမံ အဂမာသိ။ ပရိဗ္ဗာဇကာ
 ဒိသ္မာ “ကိဒိသံ အာစရိယ၊ နာသက္ခိတ္ထ မညေ အာဝဇ္ဇနိမာယံ အာဟရိတု”န္တိ
 တံ ပရိဝါရယိံသု။ မာ စိန္တယိတ္ထ အာဝုသော၊ အာဟဋ္ဌာ မေ အာဝဇ္ဇနိမာယာ၊
 ဣတော ပဋ္ဌာယ အမှာကံ လာဘသက္ကာရော မဟာ ဘဝိဿတိ။ တုမှေ အညမညံ
 သမဂ္ဂါ ဟောထ၊ မာ ဝိဝါဒံ အကတ္တာတိ။ သစေ တေ အာစရိယ သုဂ္ဂဟိတာ၊
 အမှေပိ နံ ဝါစေဟိတိ။ သော အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပါတိမောက္ခံ ဩသာရေသိ။
 အထ တေ သဗ္ဗေပိ “ဧထ ဘော နဂရေ ဝိစရန္တာ သမဏဿ ဂေါတမဿ
 အဝဏ္ဏံ ကထေဿာမာ”တိ အနုဋ္ဌါဋ္ဌိတေသုယေဝ နဂရဒ္ဓါရေသု ဒ္ဓါရသမိပံ
 ဂန္ဓာ ဝိဝဋ္ဌေန ဒ္ဓါရေန သဗ္ဗပဌမံ ပဝိသိံသု။ ဧဝံ သလိင်္ဂေနေဝ အပက္ကန္တံ တံ
 ပရိဗ္ဗာဇကံ သန္ဓာယ “သရဘော နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော အစိရပက္ကန္တော
 ဟောတိ”တိ ဝုတ္တိ။

တံဒိဝသံ ပန ဘဂဝါ ပစ္စုသသမယေ လောကံ ဩလောကေန္တော ဣဒံ အဋ္ဌသ “အဇ္ဇ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော နဂရေ ဝိစရိတွာ ပကာသနီယကမ္ပံ ကရိဿတိ၊ တိဏ္ဍံ ရတနာနံ အဝဏ္ဏံ ကထေန္တော ဝိသံ သိဉ္စိတွာ ပရိဗ္ဗာဇကော- ရာမံ ဂမိဿတိ၊ အဟမ္ဘိ တတ္ထေဝ ဂမိဿာမိ၊ စတဿောပိ ပရိသာ တတ္ထေဝ ဩသရိဿန္တိ။ တသ္မိံ သမာဂမေ စတုရာသီတိ ပါဏသဟဿာနိ အမတပါနံ ပိဝိဿန္တိ”တိ။ တတော “တဿ ဩကာသော ဟောတု၊ ယထာရုဗိယာ အဝဏ္ဏံ ပတ္ထရတူ”တိ စိန္တေတွာ အာနန္ဒတ္ထေရံ အာမန္တေသိ “အာနန္ဒ အဋ္ဌာရသသု မဟာဝိဟာရေသု ဘိက္ခုသံဃဿ မယာ သမ္ဘိယေဝ ပိဏ္ဍာယ စရိတုံ အာရောစေဟိ”တိ။ ထေရော တထာ အကာသိ။ ဘိက္ခု ပတ္ထစိဝရ- မာဒါယ သတ္တာရမေဝ ပရိဝါရယံသု။ သတ္တာ ဘိက္ခုသံဃံ အာဒါယ ခွါရဂါမသမိပေယေဝ ပိဏ္ဍာယ စရိ။ သရဘောပိ ပရိဗ္ဗာဇကေဟိ သမ္ဘိ နဂရံ ပဝိဋ္ဌော တတ္ထ တတ္ထ ပရိသမဇ္ဈေ ရာဇဒွါရဝိထိစတုက္ကာဒိသု စ ဂန္တော “အညာတော မယာ သမဏာနံ သကျပုတ္တိယာနံ ဓမ္မော”တိအာဒိနိ အဘာသိ။ တံ သန္ဓာယ သော ရာဇဂဟေ ပရိသတိ ဧဝံ ဝါစံ ဘာသတိတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အညာတောတိ ဉ္ဈတော အဝဗုဒ္ဓေါ၊ ပါကင်္ဂံ ကတွာ ဥဂ္ဂဟိတောတိ ဒီပေတိ။ အညာယာတိ ဇာနိတွာ။ အပက္ကန္တောတိ သလိင်္ဂေနဝ အပက္ကန္တော။ သစေ ဟိ သမဏဿ ဂေါတမဿ သာသနေ ကောစိ သာရော အဘဝိဿ၊ နာဟံ အပက္ကမိဿံ။ တဿ ပန သာသနံ အသာရံ နိဿာရံ၊ အာဝဋ္ဋနိမာယံ ဩသာရေတွာ သမဏာ လောကံ ခါဒန္တိတိ ဧတမတ္ထံ ဒီပေန္တော ဧဝမာဟ။

အထ ခေါ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခုတိ အထ ဧဝံတသ္မိံ ပရိဗ္ဗာဇကေဘာသမာနေ အရညဝါသိနော ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု “အသုကဋ္ဌာနံ နာမ သတ္တာ ပိဏ္ဍာယ စရိတုံ ဂတော”တိ အဇာနန္တ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိံသု။ တေ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ အသောသုန္တိ သုဏိံသု။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသုတိ “ဣမံ ကာရဏံ ဒသဗလဿ အာရောစေဿာမာ”တိ ဥပသင်္ကမိံသု။

သိပ္ပနိကာတိရန္တိ သိပ္ပနိကာတိ၂ဧဝံနာမိကာယ နဒိယာတိရံ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေနာတိ ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂါနိ အစောပေတွာ အပ္ပန္တရေ ခန္တိ ဓာရေတွာ၊ စိတ္တေနဝ အဓိဝါသေသိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ အဓိဝါသေတွာ ပုန၊ စိန္တေသိ “ကိံ နု ခေါ အဇ္ဇ မယာ သရဘဿ ဝါဒံ မဒ္ဓိတုံ ဂစ္ဆန္တေန ဧကကေန

ဂန္တဗ္ဗံ၊ ဥဒါဟု ဘိက္ခုသံသပရိဝုတေနာ”တိ။ အထဿ ဧတဒဟောသိ—သစာဟံ ဘိက္ခုသံသပရိဝုတော ဂမိဿာမိ၊ မဟာဇနော ဧဝံ စိန္တေဿတိ “သမဏော ဂေါတမော ဝါဒုပ္ပတ္တိဌာနံ ဂစ္ဆန္တော ပက္ခံ ဥက္ခိပိတွာ ဂန္တော ပရိသဗလေန ဥပ္ပန္နံ ဝါဒံ မဒ္ဒတိ၊ ပရဝါဒီနံ သီသံ ဥက္ခိပိတုံ န ဒေတိ”တိ။ န ခေါ ပန မယံ ဥပ္ပန္နေ ဝါဒေ ပရံ ဂဟေတွာ မဒ္ဒနကိစ္စံ အတ္ထိ၊ အဟမေဝ ဂန္တော မဒ္ဒိဿာမိ။ အနစ္စရိယံ စေတံ ယွာဟံ^၁ ဣဒါနိ ဗုဒ္ဓဘူတော အတ္တနော ဥပ္ပန္နံ ဝါဒံ မဒ္ဒေယျံ၊ စရိယံ စရဏကာလေ အဟေတုကပဋိသန္ဓိယံ နိဗ္ဗတ္တေနာပိ ဟိ မယာ ဝဟိတဗ္ဗံ ဓုရံ အညော ဝဟိတုံ သမတ္ထော နာမ နာဟောသိ။ ဣမဿ ပနတ္ထဿ သာဓနတ္ထံ—

“ယတော ယတော ဂရု ဓုရံ၊ ယတော ဂန္တိရဝတ္တနီ။
တဒါဿု ကဏှံ ယုဇ္ဈန္တိ^၂၊ သွာဿု တံ ဝဟတေ ဓုရ”န္တိ^၃—

ဣဒံ ကဏှဇာတကံ အာဟရိတဗ္ဗံ။ အတိတေ ကိရ ဧကော သတ္ထဝါဟော ဧကိဿာ မဟလ္လိကာယ ဂေဟေ နိဝါသံ ဂဏှိ။ အထဿ ဧကိဿာ ဓေနယာ ရတ္တိဘာဂသမနန္တရေ ဂဟ္တဝုဌာနံ အဟောသိ။ သာ ဧကံ ဝစ္ဆကံ ဝိဇာယိ။ မဟလ္လိကာယ ဝစ္ဆကံ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဌာယ ပုတ္တသိနေဟော ဥဒပါဒိ။ ပုနဒိဝသေ သတ္ထဝါဟပုတ္တော “တဝ ဂေဟဝေတနံ ဂဏှာဟိ”တိ အာဟ။ မဟလ္လိကာ “မယံ အညေန ကိစ္စံ န အတ္ထိ၊ ဣမမေဝ ဝစ္ဆကံ ဒေဟိ”တိ အာဟ။ ဂဏှ အဗ္ဗာတိ။ သာ တံ ဂဏှိတွာ ဒီရံ ပါယေတွာ ယာဂုဘတ္တတိဏာဒီနိ ဒဒမာနာ ပေါသေသိ။ သော ဝုဒ္ဓိမန္တာယ ပရိပုဏ္ဏရူပေါ ဗလဝီရိယသမ္ပန္နော အဟောသိ သမ္ပန္နာစာရော၊ ကာဠကော နာမ နာမေန။ အထေကဿ သတ္ထဝါဟဿ ပဉ္စဟိ သကဋသတေဟိ အာဂစ္ဆန္တဿ ဥဒကဘိန္နဌာနေ သကဋစက္ကံ လဂ္ဂိ။ သော ဒသပိ ဝိသမ္ပိ တိံသမ္ပိ ယောဇေတွာ နိဟရာပေတုံ အသက္ကောန္တော ကာဠကံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟ “တာတ တဝ ဝေတနံ ဒဿာမိ၊ သကဋံ မေ ဥက္ခိပိတွာ ဒေဟိ”တိ။ ဧဝေ ပန ဝတွာ တံ အာဒါယ “အညော ဣမိနာ သဒ္ဓိ” ဓုရံ ဝဟိတုံ သမတ္ထော နတ္ထိ”တိ ဓုရသကဋေ^၄ ယောတ္တံ ဗန္ဓိတွာ တံ ဧကကံယေဝ ယောဇေသိ။ သော တံ သကဋံ ဥက္ခိပိတွာ ထလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဧတေနဝ နိဟာရေန^၆ ပဉ္စ သကဋသတာနိ နိဟရိ။ သော သဗ္ဗပစ္စိမသကဋံ နိဟရိတွာ မောစိယမာနော “သု”န္တိ ကတွာ သီသံ ဥက္ခိပိ။

၁-သွာဟံ (သီ) ၂-မဒ္ဒေယျ (က) ၃-ယောဇေန္တိ (သျှာ) ၄-ခု ၅-၇-ပိဋ္ဌေ ဇာတကေ။
၅-ဓုရသကဋန္တိဒ္ဓေ (က) ၆-နိယာမေန (သီ)
အံ-ဋ ၂-၁၂

သတ္တဝါဟော “အယံ ဧတ္တကာနိ သကဋ္ဌာနိ ဥက္ခိပန္နော ဧဝံ န အကာသိ၊ ဝေတနတ္ထံ မညေ ကရေတိ” တိ သကဋ္ဌဂဏနာယ ကဟာပဏေ ဂဟေတွာ ပဉ္စသတဘဏ္ဍိကံ တဿ ဂီဝါယ ဗန္ဓာပေသိ”။ သော အညေသံ အတ္တနော သန္တိကံ အလ္လိယိတုံ အဒေန္နော ဥဇုကံ ဂေဟမေဝ အဂမာသိ။ မဟလ္လိကာ ဒိသွာ မောစေတွာ ကဟာပဏဘာဝံ ဥတွာ “ကဿွာ ပုတ္တ ဧဝမကာသိ၊ မာ တုံ ‘မယာ ကမ္ပံ ကတွာ အာဘတေန အယံ ဇီဝိဿတိ’ တိ သညမကာသိ” တိ ဝတွာ ဂေါဏံ ဥဏှောဒကေန နှာပေတွာ တေလေန အပ္ပဉ္စိတွာ “ဣတော ပဋ္ဌာယ ပုန မာ ဧဝမကာသိ” တိ ဩဝဒိ။ ဧဝံ သတ္တာ “စရိယံ စရဏကာလေ အဟေတုကပဋိသန္ဓိယံ နိဗ္ဗတ္တေနာပိ ဟိ မယာ ဝဟိတဗ္ဗရုံ အညော ဝဟိတုံ သမတ္ထော နာမ နာဟောသိ” တိ စိန္တေတွာ ဧကကောဝ အဂမာသိ။ တံ ဒဿေတုံ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယန္တသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ပဋိသလ္လာနာတိ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေဟိ စိတ္တံ ပဋိသံဟရိတွာ သလ္လာနတော၊ ဖလသမာပတ္တိတောတိ အတ္ထော။ **တေနုပသင်္ကမီတိ** ပရိဗ္ဗာဇ-ကေသု သကလနဂရေ ပကာသနီယကမ္ပံ ကတွာ နဂရာ နိက္ခမ္ပ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ သန္တိပတိတွာ “သစေ အာဝုသော သရဘ သမဏော ဂေါတမော အာဂမိဿတိ၊ ကိံ ကရိဿသိ” တိ။ သမဏေ ဂေါတမေ ဧကံ ကရောန္တေ အဟံ ခွေ ကရိဿာမိ၊ ခွေ ကရောန္တေ စတ္တာရိ၊ စတ္တာရိ ကရောန္တေ ပဉ္စ၊ ပဉ္စ ကရောန္တေ ဒသ၊ ဒသ ကရောန္တေ ဝိသတိ၊ ဝိသတိ ကရောန္တေ တိံသံ၊ တိံသံ ကရောန္တေ စတ္တာလီသံ၊ စတ္တာလီသံ ကရောန္တေ ပညာသံ၊ ပညာသံ ကရောန္တေ သတံ၊ သတံ ကရောန္တေ သဟဿံ ကရိဿာမီတိ ဧဝံ အညမညံ သီဟနာဒကထံ သမုဋ္ဌာပေတွာ နိသိန္ဓေသု ဥပသင်္ကမိ။

ဥပသင်္ကမန္တော ပန ယသ္မာ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမဿ နဂရမဇ္ဈေနေဝ မဂ္ဂေါ၊ တသ္မာ သုရတ္တဒုပဋ္ဌံ နိဝါသေတွာ သုဂတမဟာစိဝရံ ပါရပိတွာ ဝိဿဋ္ဌဗလော ရာဇာ ဝိယ ဧကကောဝ နဂရမဇ္ဈေန အဂမာသိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဒိသွာ “ပရိဗ္ဗာဇကာ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပကာသနီယကမ္ပံ ကရောန္တာ အဝဏ္ဏံ ပတ္တရိံသု၊ သော ဧတေ အနုဝတ္တိတွာ သညာပေတုံ ဂစ္ဆတိ မညေ” တိ အနုဗန္ဓိံသု။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာပိ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပတ္တစိဝရံ အာဒါယ ဧကကောဝ နိက္ခန္တော၊ အဇ္ဇ သရဘေန သဒ္ဓိံ မဟာဓမ္မသင်္ဂါမော ဘဝိဿတိ။ မယမ္ပိ တသ္မိံ သမာဂမေ ကာယသက္ခိနော ဘဝိဿာမာ” တိ အနုဗန္ဓိံသု။ သတ္တာ ပဿန္တဿေဝ မဟာဇနဿ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမံ ဥပသင်္ကမိ။

ပရိဗ္ဗာဇကော ရုက္ခာနံ ခန္ဓဝိဇ္ဇပသာခန္တရေဟိ သမုဂ္ဂစ္ဆန္တာ သဗ္ဗဏ္ဍသနဗုဒ္ဓ-
ရသ္မိယော ဒိသ္မာ “အညဒါ ဝေရူပေါ ဩဘာသော နာမ နတ္ထိ၊ ကိံ န ခေါ
တေ” နှိ ဥလ္လောကေတွာ “သမဏော ဂေါတမော အာဂစ္ဆတိ” တိ အာဟံသု။
တံ သုတွာဝ သရဘော ဇာဏုကန္တရေ သီသံ ဌပေတွာ အခောမုခေါ နိသီဒိ။
ဧဝံ တသ္မိံ သမယေ ဘဂဝါ တံ အာရာမံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ
နိသီဒိ။ တထာဂတော ဟိ ဇမ္ဗုဒီပတလေ အဂ္ဂကုလေ ဇာတတ္တာ အဂ္ဂါသနာ-
ရဟောတိဿ သဗ္ဗတ္ထ အာသနံ ပညတ္တမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ ပညတ္တေ မဟာရဟေ
ဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိ။

တေ ပရိဗ္ဗာဇကော သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တေဒဝေါစုန္တိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ကိရ
သရဘေန သဒ္ဓိံ ဧတ္တကံ ကထေန္တေယေဝ ဘိက္ခုသံသော သတ္တု ပဒါနုပဒိကော
ဟုတွာ ပရိဗ္ဗာဇကောရာမံ သမ္မာပုဏိ၊ စတဿောပိ ပရိသာ ပရိဗ္ဗာဇကောရာ-
မေယေဝ ဩသရိံသု။ တတော တေ ပရိဗ္ဗာဇကော “အစ္ဆရိယံ သမဏဿ
ဂေါတမဿ ကမ္မံ၊ သကလနဂရံ ဝိစရိတွာ အဝဏ္ဏံ ပတ္တရိတွာ ပကာသနီယကမ္မံ
ကတွာ အာဂတာနံ ဝေရိနံ ပဋိသတ္တုနံ ပစ္စာမိတ္တာနံ သန္တိကံ အာဂန္တာ
ထောကမ္ပိ ဝိဂ္ဂါဟိကကထံ န ကထေသိ၊ အာဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ သတ-
ပါကတေလေန မက္ခေန္တော ဝိယ အမတပါနံ ပါယေန္တော ဝိယ မဓုရကထံ
ကထေတိ” တိ သဗ္ဗေပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အနုဝတ္တန္တာ တေဒဝေါစု။

ယာစေယျာသီတိ အာယာစေယျာသိ ပတ္တေယျာသိ ဝိဟေယျာသိ။ တုဏှိ-
ဘူတောတိ တုဏှိဘာဝံ ဥပဂတော။ မဏိဘူတောတိ နိတ္တေဇတံ အာပန္နော။
ပတ္တက္ခန္ဓောတိ ဩနတဂိဝေါ။ အခောမုခေါတိ ဟေဋ္ဌာမုခေါ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
တေ ပဋိဇာနတောတိ “အဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ မယာ အဘိ-
သမ္ဗုဒ္ဓါ” တိ ဧဝံ ပဋိဇာနတော တဝ။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ ဣမေ နာမ ဓမ္မာ
တယာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ။ တတ္ထာတိ တေသု အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ ဧဝံ ဒဿိတဓမ္မေသု။
အညေန ဝါ အညံ ပဋိစရိဿတိတိ အညေန ဝါ ဝစနေန အညံ ဝစနံ
ပဋိစ္ဆာဒေသတိ၊ အညံ ပုစ္ဆိတော အညံ ကထေဿတိတိ၊ အဓိပ္ပါယော။
ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေဿတိတိ ဗဟိဒ္ဓါ အညံ အာဂန္တုကကထံ အာဟရန္တော
ပုရိမကထံ အပနာမေဿတိ။ အပ္ပစ္စယန္တိ အနဘိရဒ္ဓိံ အတုဋ္ဌာကာရံ။ ပါတု-
ကရိဿတိတိ ပါကဋံ ကရိဿတိ။ ဧတ္ထ စ အပ္ပစ္စယေန ဒေါမနဿံ ဝုတ္တံ၊
ပုရိမေဟိ ဒွိဟိ မန္တုဗလဝဘေဒေါ ကောဓောယေဝ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ပဌမဝေသာရဇ္ဇေန သီဟနာဒံ နဒိတွာ ပုန ဒုတိယာဒီဟိ နဒန္တော ယော ခေါ ဗံ ပရိဗ္ဗာဇကောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယဿ ခေါ ပန တေ အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသိတောတိ ယဿ မဂ္ဂဿ ဝါ ဖလဿ ဝါ အတ္ထာယ တယာ စတုသစ္စဓမ္မော ဒေသိတော။ သော န နိယျာတိတိ သော ဓမ္မော န နိယျာတိ န နိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ န တံ အတ္ထံ သာဓေတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တက္ကရဿာတိ ယော နံ ကရေတိ၊ တဿ ပဋိပတ္တိပူရကဿ ပုဂ္ဂလဿာတိ အတ္ထော။ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာတိ ဟေတုနာ နယေန ကာရဏေန သကလဿ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ခယာယ။ အထ ဝါ ယဿ ခေါ ပန တေ အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသိတောတိ ယဿ တေ အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သေယျထိဒံ? ရာဂပဋိဃာတက္ကာယ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဒေါသပဋိဃာတက္ကာယ မေတ္တာဘာဝနာ၊ မောဟပဋိဃာတက္ကာယ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ ဝိတက္ကုပ္ပစ္ဆေဒါယ အာနာပါနဿတိ။ သော န နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာတိ သော ဓမ္မော ယော နံ ယထာဒေသိတံ ကရေတိ၊ တဿ တက္ကရဿ သမ္မာ ဟေတုနာ နယေန ကာရဏေန ဝဋ္ဋဒုက္ခက္ခယာယ န နိယျာတိ န နိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တံ အတ္ထံ န သာဓေတိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ သေယျထာပိ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကောတိ ယထာ အယံ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော ပဉ္စာယန္တော အပ္ပဋိဘာနော နိသိန္ဓော၊ ဧဝံ နိသိဒိဿတိတိ။

ဧဝံ တိဟိ ပဒေဟိ သီဟနာဒံ နဒိတွာ ဒေသနံ နိဝတ္တေန္တဿေဝ^၁ တထာဂတဿ တသ္မိံ ဌာနေ သန္တိပတိတာ စတုရာသီတိပါဏသဟဿ-ပရိမာဏာ ပရိသာ အမတပါနံ ပိဝိ၊ သတ္တာ ပရိသာယ အမတပါနဿ ပီတဘာဝံ ဥတွာ ဝေဟာသံ အပ္ပဂ္ဂန္တာ ပက္ကာမိ။ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ အထ ခေါ ဘဂဝါတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သီဟနာဒန္တိ သေဋ္ဌနာဒံ အဘိတနာဒံ အပ္ပဋိနာဒံ။ ဝေဟာသံ ပက္ကာမိတိ အဘိညာပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန အာကာသံ ပက္ခန္တိ။ ဧဝံ ပက္ခန္တော စ ပန တံခဏညေဝ ဂိဇ္ဈကုဋမဟာဝိဟာရေ ပတိဋ္ဌာသိ။

ဝါစာယ သန္တိတောဒကေနာဘိ ဝစနပတောဒေန။ သဉ္စန္ဒရိမကံသူတိ သမ္ဘရိတံ နိရန္တရဖုဋ် အကံသ၊ ဥပရိ၂ဝိဇ္ဈိံသူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဗြဟ္မာရညေတိ မဟာရညေ။ သီဟနာဒံ နဒိဿာမိတိ သီဟဿ နဒတော အာကာရံ ဒိသ္မာ “အယမ္ပိ တိရစ္ဆာနဂတော၊ အဟမ္ပိ၊ ဣမဿ စတ္တာရော ပါဒါ၊ မယျမ္ပိ၊ အဟမ္ပိ ဧဝမေဝ သီဟနာဒံ နဒိဿာမိ”တိ စိန္တေသိ။ သော သီဟဿ သမ္ပုခါ နဒိတုံ

၁-နိဗ္ဗုဒ္ဓဿေဝ နိဗ္ဗုဒ္ဓဿေဝ (သိ)၊ နိဝဇ္ဇေန္တဿေဝ (သျှာ) ၂-ဥပရိ ဥပရိ (သိ)

အသက္ကောန္တော တသ္မိံ ဂေါစရာယ ပက္ကန္တေ ဧကကော နဒိတုံ အာရဘိ။
 အထဿ သိင်္ဂါလသဒ္ဓေါယေဝ နိစ္ဆရိ။ တေန ဝုတ္တံ သိင်္ဂါလကံယေဝ နဒတိတိ။
 ဘေရဏ္ဏကန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အပိစ ဘိန္ဓဿရံ အမနာပသဒ္ဓိံ နဒတိတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ တွန္တိ ဣမိနာ ဩပမ္ပေန ပရိဗ္ဗာဇကာ တထာဂတံ
 သီဟသဒိသံ ကဘွာ သရဘံ သိင်္ဂါလသဒိသံ အကံသု။ အဗ္ဗုကသဉ္စရိတိ^၁
 ခုဒ္ဒကကုက္ကုဒ္ဓိကာ။ ပုရိသကရဝိတံ^၂ ရဝိဿာမီတိ မဟာကုက္ကုဒ္ဓိ ရဝန္တံ ဒိသ္မာ
 “ဣမဿပိ ဒွေ ပါဒါ ဒွေ ပက္ခာ၊ မယုမ္ပိ တထေဝ၊ အဟမ္ပိ ဧဝရူပံ ရဝိတံ
 ရဝိဿာမီ”တိ သာ တဿ သမ္ပုခါ ရဝိတုံ အသက္ကောန္တိ တသ္မိံ ပက္ကန္တေ
 ရဝမာနာ ကုက္ကုဒ္ဓိကာရဝံယေဝ ရဝိ။ တေန ဝုတ္တံ အဗ္ဗုကသဉ္စရိရဝိတံယေဝ
 ရဝတိတိ။ ဥသဘောတိ ဂေါဏော။ သုညာယာတိ တုစ္ဆာယ ဇေဋ္ဌကဝသ-
 ဘေဟိဝိရဟိတာယ။ ဂန္တိရံ နဒိတဗ္ဗံ မညတိတိ ဇေဋ္ဌကဝသဘဿ နာဒသဒိသံ
 ဂန္တိရနာဒံ နဒိတဗ္ဗံ မညတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၅-ကေသမုတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ပဉ္စမေ ကာလာမာနံ နိဂမောတိ ကာလာမာ နာမ ဒတ္တိယာ၊
 တေသံ နိဂမော။ ကေသမုတ္တိယာတိ ကေသမုတ္တနိဂမဝါသိနော။ ဥပသင်္ကမိံသူတိ
 သပ္ပိနဝနိတာဒိဘေသဇ္ဇာနံ စေဝ အဋ္ဌဝိဓပါနကာနိ စ ဂါဟာပေတွာ
 ဥပသင်္ကမိံသု။ သင်္ကယေဝ ဝါဒံ ဒီပေန္တိတိ အတ္တနောယေဝ လဒ္ဓိံ ကထေန္တိ။
 ဇောတေန္တိတိ ပကာသေန္တိ။ ခုံသေန္တိတိ ဃနေန္တိ။ ဝဗ္ဘေန္တိတိ အဝဇာနန္တိ။
 ပရိဘဝန္တိတိ လာမကံ ကရေန္တိ။ ဩမက္ခိံ^၃ ကရေန္တိတိ ဥက္ခိတ္တကံ^၄ ကရေန္တိ။
 ဥက္ခိပိတွာ ဆနေန္တိ။ အပရေပိ ဘန္တေတိ သော ကိရ အဋ္ဌဝိမုခေ ဂါမော၊
 တဿာ တတ္ထ အဋ္ဌဝိံ အတိက္ကန္တာ စ အတိက္ကမိတုကာမာ စ ဝါသံ ကပေန္တိ။
 တေသုပိ ပဌမံ အာဂတာ အတ္တနော လဒ္ဓိံ ဒီပေတွာ ပက္ကမိံသု၊ ပစ္ဆာ
 အာဂတာ “ကိံ တေ ဇာနန္တိ၊ အမှာကံ အန္တေဝါသိကာ တေ၊ အမှာကံ
 သန္တိကေ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဏိံသူ”တိ အတ္တနော လဒ္ဓိံ ဒီပေတွာ ပက္ကမိံသု။
 ကာလာမာ ဧကလဒ္ဓိယမ္ပိ သဏ္ဌဟိတုံ န သက္ခိံသု။ တေ တေမတ္ထံ ဒီပေတွာ
 ဘဂဝတော ဧဝမာရောစေတွာ တေသံ နော ဘန္တေတိအာဒိမာဟံသု။ တတ္ထ
 ဟောတေဝ ကင်္ခါတိ ဟောတိယေဝ ကင်္ခါ။ ဝိစိကိန္နာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။
 အလန္တိ ယုတ္တံ။

၁-အဗ္ဗုကမဒ္ဓရိတိ(သိ)၊ အဗ္ဗုကပစ္စရိတိ(သျှာ)
 ၃-ဩပပက္ခိံ(သိ၊ သျှာ)

၂-ဒုဿကရဝိတံ(သိ)၊ ပုဿကရဝိတံ(သျှာ)
 ၄-ဥပက္ခိတ္တကံ(သိ၊ သျှာ)

မာ အနုဿဝေနာတိ အနုဿဝကထာယပိ^၁ မာ ဂဏှိတ္ထ။ မာ ပရမ္ပရာ-
ယာတိ ပရမ္ပရကထာယပိ မာ ဂဏှိတ္ထ။ မာ ဣတိဏိရာယာတိ ဧဝံ ကိရ
ဧတန္တိ မာ ဂဏှိတ္ထ။ မာ ဝိဋ္ဌကသမ္ပဘါနေနာတိ အမှာကံ ဝိဋ္ဌကတန္တိယာ သဒ္ဓိံ
သမေတီတိ မာ ဂဏှိတ္ထ။ မာ တက္ကဟေတူတိ တက္ကဂ္ဂါဟေနပိ မာ ဂဏှိတ္ထ။ မာ
နယဟေတူတိ နယဂ္ဂါဟေနပိ မာ ဂဏှိတ္ထ။ မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေနာတိ
သုန္ဓရမိဒံ ကာရဏန္တိ ဧဝံ ကာရဏပရိဝိတက္ကေနပိ မာ ဂဏှိတ္ထ။ မာ
ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာတိ အမှာကံ နိဇ္ဈာယိတွာ ခမိတွာ ဂဟိတဒိဋ္ဌိယာ သဒ္ဓိံ
သမေတီတိပိ မာ ဂဏှိတ္ထ။ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယာတိ အယံ ဘိက္ခု ဘဗ္ဗရူပေါ၊
ဣမဿ ကထံ ဂဟေတုံ ယုတ္တန္တိပိ မာ ဂဏှိတ္ထ။ မာ သမဏော နော ဂရူတိ
အယံ သမဏော အမှာကံ ဂရ၊ ဣမဿ ကထံ ဂဟေတုံ ယုတ္တန္တိပိ မာ ဂဏှိတ္ထ။
သမတ္တာတိ ပရိပုဏ္ဏာ။ သမာဒိန္နာတိ ဂဟိတာ ပရာမဋ္ဌာ။ ယံ'သ၂
ဟောတီတိ ယံ ကာရဏံ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဟောတိ။ အလောဘာဒယော
လောဘာဒိပဋိပက္ခဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိဂတာဘိဇ္ဈောတိအာဒိဟိ မေတ္တာယ
ပုဗ္ဗဘာဂေါ ကထိတော။

ဣဒါနိ မေတ္တာဒိကံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေန္တော မေတ္တာသဟဂတေနာတိအာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနကထာယ ဝါ ဘာဝနာနယေ ဝါ ပါဠိဝဏ္ဏနာယ ဝါ
ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၃ ဝုတ္တမေဝ။ ဧဝံ အဝေရစိတ္တောတိ
ဧဝံ အကုသလဝေရဿ စ ပုဂ္ဂလဝေရိနော စ နတ္ထိတာယ အဝေရစိတ္တော။
အဗျာဗဇ္ဈစိတ္တောတိ ကောဓစိတ္တဿ အဘာဝေန နိဒ္ဒါက္ခစိတ္တော။ အသံကိလိဋ္ဌ-
စိတ္တောတိ ကိလေသဿ နတ္ထိတာယ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော။ ဝိသုဒ္ဓိစိတ္တောတိ
ကိလေသမလာဘာဝေန ဝိသုဒ္ဓိစိတ္တော ဟောတီတိ အတ္တော။ တဿာတိ
တဿ ဧဝရူပဿ အရိယသာဝကဿ။ အဿာသာတိ အဝဿယာ ပတိဋ္ဌာ။
သစေ ခေါ ပန အတ္ထိ ပရော လောကောတိ ယဒိ ဣမမ္မာ လောကာ
ပရလောကော နာမ အတ္ထိ။ အထာဟံ^၄ ကာယဿ ဘေဒါ ပရမ္ပရဏာ။ ပ။
ဥပပဇ္ဇိဿာမီတိ အတ္ထေတံ ကာရဏံ၊ ယေနာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရမ္ပရဏာ
သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿာမီတိ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ နယော ဝေဒိတဗ္ဗော။
အနိယန္တိ နိဒ္ဒါက္ခံ။ သုခိန္တိ သုခိတံ။ ဥဘယေနော ဝိသုဒ္ဓံ အတ္တာနံ သမနု-
ပဿာမီတိ ယဉ္စ ပါပံ န ကရောမိ၊ ယဉ္စ ကရောတောပိ န ကရိယတိ၊ ဣမိနာ
ဥဘယေနာပိ ဝိသုဒ္ဓံ အတ္တာနံ သမနုပဿာမိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၁-အနုဿဝတော ကထာယပိ (က)

၃-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၇-ပိဋ္ဌေ။

၂-ယံ တဿ (သျှာ၊က)

၄-ဌာနမဟံ (သိ)

၆-သာဠသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၇။ ဆဋ္ဌေ မိဂါရနတ္ထာတိ မိဂါရသေဠိနော နတ္ထာ။ သေခုနိယနတ္ထာတိ သေခုနိယသေဠိနော နတ္ထာ။ ဥပသင်္ကမိံ သူတိ ဘုတ္တပါတရာသာ ဒါသကမ္မ-
 ကရပရိဝုတာ ဥပသင်္ကမိံ သူ။ တေသံ ကိရ ပုရောဘတ္တေ ပုဗ္ဗဏှသမယေယေဝ
 ဂေဟေ ဧကော ပဉ္စော သမုဠိတော၊ တံ ပန ကထေတုံ ဩကာသော
 နာဟောသိ။ တေ “တံ ပဉ္စံ သောဿာမာ”တိ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ
 ဝဋ္ဋိတွာ တုဏှိ နိသီဒိံ သူ။ ထေရော “ဂါမေ တံ သမုဠိတံ ပဉ္စံ သောတုံ အာဂတာ
 ဘဝိဿန္တိ”တိ တေသံ မနံ ဥတွာ တမေဝ ပဉ္စံ အာရဘန္တော စေ တုဗ္ဗေ
 သာဠာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အတ္ထိ လောဘောတိ လုပ္ပနသဘာဝေါလောဘော
 နာမ အတ္ထိတိ ပုစ္ဆတိ။ အဘိဇ္ဈာတိ ခေါ အဟံ သာဠာ တေမတ္ထံ ဝဒါမိတိ ဧတံ
 လောဘသင်္ခါတံ အတ္ထံ အဟံ “အဘိဇ္ဈာ”တိ ဝဒါမိ၊ “တဏှာ”တိ ဝဒါမိတိ
 သမုဠိတပဉ္စဿ အတ္ထံ ဒီပေန္တော အာဟ။ ဧဝံ သဗ္ဗဝါရေသု နယော
 နေတဗ္ဗော။

သော ဧဝံ ပဇာနာတိတိ သော စတ္တာရော ဗြဟ္မဝိဟာရေ ဘာဝေတွာ
 ဌိတော အရိယသာဝကော သမာပတ္တိတော ဝုဠာယ ဝိပဿနံ အာရဘန္တော
 ဧဝံ ပဇာနာတိ။ အတ္ထိ ဣဒန္တိ အတ္ထိ ဒုက္ခသစ္စသင်္ခါတံ ခန္ဓပဉ္စကံ နာမရူပဝသေန
 ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ပဇာနန္တော သေ “ဧဝံ ပဇာနာတိ အတ္ထိ ဣဒ”န္တိ ဝုတ္တော။ ဟိနန္တိ
 သမုဒယသစ္စံ။ ပဏီတန္တိ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဣမဿ သညာဂတဿ ဥတ္တရိ နိဿရဏန္တိ
 ဣမဿ ဝိပဿနာသညာသင်္ခါတဿ သညာဂတဿ ဥတ္တရိ နိဿရဏံ နာမ
 နိဗ္ဗာနံ၊ တမတ္ထိတိ ဣမိနာ နိရောဓသစ္စံ ဒဿေတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏန္တိ
 ဧကေနဝိသတိဝိဓံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ကထိတံ။ အဟု ပုဗ္ဗေ လောဘောတိ ပုဗ္ဗေ
 မေ လောဘော အဟောသိ။ တဒဟု အကုသလန္တိ တံ အကုသလံ နာမ
 အဟောသိ၊ တဒါ ဝါ အကုသလံ နာမ အဟောသိ။ ဣစ္ဆေတံ ကုသလန္တိ ဣတိ
 ဧတံ ကုသလံ၊ တဿေဝ အကုသလဿ နတ္ထိဘာဝံ ကုသလံ ခေမန္တိ သန္ဓာယ
 ဝဒတိ။ နိစ္ဆာတောတိ နိတ္တဏှော။ နိဗ္ဗုတောတိ အပ္ပန္နရေ သန္တာပကရာနံ
 ကိလေသာနံ အဘာဝေန နိဗ္ဗုတော။ သီတိဘူတောတိ သီတလိဘူတော။
 သုခပ္ပုဋိသံဝေဒီတိ ကာယိကစေတသိကဿ သုခဿ ပဋိသံဝေဒိတာ။ ဗြဟ္မ-
 ဘူတေနာတိ သေဠဘူတေန။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၇-ကထာဝတ္ထု၊ သုတ္တဝတ္ထနာ

၆၈။ သတ္တမေ ကထာဝတ္ထုနီတိ ကထာကာရဏာနိ၊ ကထာယ ဘူမိယော ပတိဋ္ဌာယောတိ အတ္ထော။ အတိတံ ဝါ ဘိက္ခဝေ အဗ္ဗါနန္တိ အတိတမဗ္ဗါနံ နာမ ကာလောပိ ဝဇ္ဇတိ ခန္ဓာပိ။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ အတိတေ ကဿပေါ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟောသိ၊ တဿ ကိင်္ဂီ နာမ ကာသိကရာဇာ အဂ္ဂပဋ္ဌာကော အဟောသိ၊ ဝိသတိ ဝဿသဟဿာနိ အာယု အဟောသီတိ ဣမိနာ နယေန ကထေန္တော အတိတံ အာရဗ္ဘ ကထံ ကထေတိ နာမ။ အနာဂတေ မေတ္ထေယျော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ၊ တဿ သင်္ခါ နာမ ရာဇာ အဂ္ဂပဋ္ဌာကော ဘဝိဿတိ၊ အသီတိ ဝဿသဟဿာနိ အာယု ဘဝိဿတီတိ ဣမိနာ နယေန ကထေန္တော အနာဂတံ အာရဗ္ဘ ကထံ ကထေတိ နာမ။ ဧတရဟိ အသုကော နာမ ရာဇာ ဓမ္မိကောတိ ဣမိနာ နယေန ကထေန္တော ပစ္စုပ္ပန္နံ အာရဗ္ဘ ကထံ ကထေတိ နာမ။

ကထာသမ္ပယောဂေနာတိ ကထာသမာဂမေန။ ကန္တောတိ ကထေတုံ ယုတ္တော။ အကန္တောတိ ကထေတုံ န ယုတ္တော။ ဧကံသဗျာကရဏီယံ ပဉ္စန္တိ- အာဒိသု “စက္ခု အနိစ္စ”န္တိ ပုဋ္ဌေန “အာမ အနိစ္စ”န္တိ ဧကံသေနေဝ ဗျာကာတဗ္ဗံ။ ဧသေဝ နယော သောတာဒိသု။ အယံ ဧကံသဗျာကရဏီယော ပဉ္စော။ “အနိစ္စံ နာမ စက္ခု”တိ ပုဋ္ဌေန ပန “န စက္ခုမေဝ၊ သောတမ္ပိ အနိစ္စံ၊ သာနမ္ပိ အနိစ္စ”န္တိ ဧဝံ ဝိဘဇိတွာ ဗျာကာတဗ္ဗံ။ အယံ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏီယော ပဉ္စော။ “ယထာ စက္ခု၊ တထာ သောတံ။ ယထာ သောတံ၊ တထာ စက္ခု”တိ ပုဋ္ဌေန “ကေနဋ္ဌေန ပုစ္ဆသီ”တိ ပဋိပုစ္ဆိတွာ “ဒဿနဋ္ဌေန ပုစ္ဆာမီ”တိ ပုတ္တေ “န ဟိ”တိ ဗျာကာတဗ္ဗံ။ “အနိစ္စဋ္ဌေန ပုစ္ဆာမီ”တိ ပုတ္တေ “အာမာ”တိ ဗျာကာတဗ္ဗံ။ အယံ ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏီယော ပဉ္စော။ “တံ ဇီဝံ တံ သရီရံ”န္တိ အာဒိနိ ပုဋ္ဌေန ပန “အဗျာကတမေတံ ဘဂဝတာ”တိ ဌပေ- တဗ္ဗော၊ ဧသ ပဉ္စော န ဗျာကာတဗ္ဗော။ အယံ ဌပနီယော ပဉ္စော။

ဌာနာဌာနေ န သဏ္ဌာတိတိ ကာရဏာကာရဏေ န သဏ္ဌာတိ။ တတြာယံ နယော—သဿတဝါဒိ ယုတ္တေန ကာရဏေန ပဟောတိ ဥစ္ဆေဒဝါဒိ နိဂ္ဂဟေတုံ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒိ တေန နိဂ္ဂယမာနော “ကိ” ပနာဟံ ဥစ္ဆေဒံ ဝဒါမီ”တိ သဿတဝါဒိဘာဝမေဝ ဒီပေတိ၊ အတ္တနော ဝါဒေ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ ဧဝံ ဥစ္ဆေဒဝါဒိမိ ပဟောန္တေ သဿတဝါဒိ၊ ပုဂ္ဂလဝါဒိမိ ပဟောန္တေ သုညတဝါဒိ၊ သုညတဝါဒိမိ ပဟောန္တေ ပုဂ္ဂလ- ဝါဒိတိ ဧဝံ ဌာနာဌာနေ န သဏ္ဌာတိ နာမ။

ပရိကပ္ပေ န သဏ္ဌာတိတိ ဣဒံ ပဥပုစ္ဆနေပိ ပဥကထနေပိ လဗ္ဘတိ။ ကထံ? ဧကစ္စော ဟိ “ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿာမီ”တိ ကဏ္ဍံ သောဓေတိ၊ သော ဣတရေန “ဣဒံ နာမ တံ ပုစ္ဆိဿသီ”တိ ဝုတ္တော ဉ္ဇတဘာဝံ ဥတွာ “န ဧတံ၊ အညံ ပုစ္ဆိဿာမီ”တိ ဝဒတိ။ ပဉ္စ ပုဋ္ဌောပိ “ပဉ္စ ကထေဿာမီ”တိ ဟနံ သံသောဓေတိ၊ သော ဣတရေန “ဣဒံ နာမ ကထေဿသီ”တိ ဝုတ္တော ဉ္ဇတဘာဝံ ဥတွာ “န ဧတံ၊ အညံ ကထေဿာမီ”တိ ဝဒတိ။ ဧဝံ ပရိကပ္ပေ န သဏ္ဌာတိ နာမ။

အညာတဝါဒေ^၁ န သဏ္ဌာတိတိ အညာတဝါဒေ^၂ ဇာနိတဝါဒေ န သဏ္ဌာတိ။ ကထံ? ဧကစ္စော ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ၊ တံ ဣတရော “မနာပေါ တယာ ပဉ္စော ပုစ္ဆိတော၊ ကဟံ တေ သေ ဥဂ္ဂဟိတော”တိ ဝဒတိ။ ဣတရော ပုစ္ဆိတဗ္ဗနိယာမေနေဝ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဘွာပိ တဿ ကထာယ “အပဉ္စ န ခေါ ပုစ္ဆိတ”န္တိ ဝိမတိ^၃ ကရေတိ။ အပရော ပဉ္စ ပုဋ္ဌော ကထေတိ၊ တမညော “သုဋ္ဌါ^၂ တေ ပဉ္စော ကထိတော၊ ကတ္ထ တေ ဥဂ္ဂဟိတော၊ ပဉ္စ ကထေန္နေန နာမ ဧဝံ ကထေတဗ္ဗော”တိ ဝဒတိ။ ဣတရော ကထေတဗ္ဗနိယာမေနေဝ ပဉ္စ ကထေဘွာပိ တဿ ကထာယ “အပဉ္စော န ခေါ မယာ ကထိတော”တိ ဝိမတိ^၃ ကရေတိ။

ပဋိပဒါယ န သဏ္ဌာတိတိ ပဋိပတ္တိယံ န တိဋ္ဌတိ၊ ဝတ္တံ အဇာနိတွာ အပုစ္ဆိ-တဗ္ဗဋ္ဌာနေ ပုစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ အယံ ပဉ္စော နာမ စေတိယင်္ဂဏေ ပုစ္ဆိတေန န ကထေတဗ္ဗော၊ တထာ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂေ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ စရဏကာလေ။ အာသနသာလာယ နိသိန္နကာလေ ယာဂုံ ဝါ ဘတ္တံ ဝါ ဂဟေတွာ? နိသိန္န-ကာလေ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ နိသိန္နကာလေ ဒိဝါဝိဟာရဋ္ဌာနဂမနကာလေပိ။ ဒိဝါ-ဋ္ဌာနေ နိသိန္နကာလေ ပန ဩကာသံ ကာရေတွာဝ ပုစ္ဆန္တဿ ကထေတဗ္ဗော၊ အကာရေတွာ ပုစ္ဆန္တဿ န ကထေတဗ္ဗော။ ဣဒံ ဝတ္တံ အဇာနိတွာ ပုစ္ဆန္တော ပဋိပဒါယ န သဏ္ဌာတိ နာမ။ ဧဝံ သန္တာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အကစ္ဆော ဟောတိတိ ဘိက္ခဝေ ဧတံ ဣမသ္မိံ စ ကာရဏေ သတိ အယံ ပုဂ္ဂလော န ကထေတုံ ယုတ္တော နာမ ဟောတိ။

ဌာနာဌာနေ သဏ္ဌာတိတိ သဿတဝါဒီ ယုတ္တေန ကာရဏေန ပဟောတိ ဥစ္ဆေဒဝါဒီ^၁ နိဂ္ဂဟေတုံ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒီ တေန နိဂ္ဂယုမာနောပိ “အဟံ တယာ သတက္ခတ္တုံ နိဂ္ဂယုမာနောပိ ဥစ္ဆေဒဝါဒီယေဝါ”တိ ဝဒတိ။ ဣမိနာ နယေန သဿတပုဂ္ဂလသုညတဝါဒါဒီသုပိ နယော နေတဗ္ဗော။ ဧဝံ ဌာနာဌာနေ

သဏ္ဌာတိ နာမ။ ပရိကပ္ပေ သဏ္ဌာတိတိ “ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿာမီ”တိ ကဏ္ဍိ
 သောဓေန္တော “တွံ ဣမံ နာမ ပုစ္ဆိဿသီ”တိ ဝုတ္တေ “အာမ ဧတံယေဝ ပုစ္ဆိဿာ-
 မီ”တိ ဝဒတိ။ ပဉ္စ ကထေဿာမီ”တိ ဟနံ သံသောဓေန္တောပိ “တွံ ဣမံ
 နာမ ကထေဿသီ”တိ ဝုတ္တေ “အာမ ဧတံယေဝ ကထေဿာမီ”တိ ဝဒတိ။
 ဧဝံ ပရိကပ္ပေ သဏ္ဌာတိ နာမ။

အညာတဝါဒေ သဏ္ဌာတိတိ ဣမံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ “သုဠ၊ တေ ပဉ္စော ပုစ္ဆိတော၊
 ပုစ္ဆိန္တေန နာမ ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တေ သမ္ပုဋ္ဌိန္တတိ၊ ဝိမတိံ န ဥပ္ပါဒေတိ။
 ပဉ္စ ကထေတွာပိ “သုဠ၊ တေ ပဉ္စော ကထိတော၊ ကထေန္တေန နာမ ဧဝံ
 ကထေဟဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တေ သမ္ပုဋ္ဌိန္တတိ၊ ဝိမတိံ န ဥပ္ပါဒေတိ။ ပဋိပဒါယ သဏ္ဌာတိတိ
 ဂေဟ နိဿိဒါပေတွာ ယာဂုဓဇ္ဇကာဒိနိ ဒတွာ ယာဝ ဘတ္တံ နိဋ္ဌာတိ၊ တသ္မိံ
 အန္တရေ နိဿိန္တော ပဉ္စ ပုစ္ဆိတိ။ သပ္ပိအာဒိနိ ဘေသဇ္ဇာနိ အဠာရိဓာနိ ပါနကာနိ
 ဝတ္ထုန္တာဒနမာလာဂန္ဓာဒိနိ ဝါ အာဒါယ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာတာနိ ဒတွာ ဒိဝါဠာနံ
 ပရိသိတွာ ဩကာသံ ကာရေတွာ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတိ။ ဧဝံ ဝတ္တံ ဥတွာ ပုစ္ဆိန္တော
 ပဋိပဒါယ သဏ္ဌာတိ နာမ။ တဿ ပဉ္စ ကထေတုံ ဝုဇ္ဇတိ။

အညေနညံ ပဋိစရတိတိ အညေန ဝစနေန အညံ ပဋိစ္စာဒေတိ၊ အညံ ဝါ
 ပုစ္ဆိတော အညံ ကထေတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေတိတိ အာဂန္တုကကထံ
 ဩတာရေန္တော ပုရိမကထံ ဗဟိဒ္ဓါ အပနာမေတိ။ တတြိဒံ ဝတ္ထု—ဘိက္ခု။ ကိရ
 သန္ဓိပတိတွာ ဧကံ ဒဟရံ “အာရုသော တွံ ဣမဉ္စိမဉ္စ အာပတ္တိံ အာပန္နော”တိ
 အာဟံသု။ သော အာဟ “ဘန္တေနာဂဒီပံ ဂတောမ္ပိ”တိ။ အာရုသော န မယံ တဝ
 နာဂဒီပဂမနေန အတ္ထိကာ၊ အာပတ္တိံ ပန အာပန္နောတိ ပုစ္ဆာမာတိ။ ဘန္တေန
 နာဂဒီပံ ဂန္ဓာမစ္ဆေ ခါဒိန္တိ။ အာရုသော တဝ မစ္ဆေ ခါဒနေန ကမ္မံ နတ္ထိ၊ အာပတ္တိံ
 ကိရသိ အာပန္နောတိ။ သော “နာတိသုပက္ခော မစ္ဆော မယံ အဖာသုကမကာသိ
 ဘန္တေန”တိ။ အာရုသော တုယံ ဖာသုကေန ဝါ အဖာသုကေန ဝါ ကမ္မံ နတ္ထိ၊
 အာပတ္တိံ အာပန္နောသီတိ။ ဘန္တေန ယာဝ တတ္ထ ဝသိံ၊ တာဝ မေ အဖာသုက-
 မေဝ ဇာတန္တိ။ ဧဝံ အာဂန္တုကကထာဝသေန ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေတိတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဘိဟရတိတိ ဣတော စိတော စ သုတ္တံ အာဟရိတွာ အဝတ္ထရတိ
 တေဝိဋ္ဌကတိဿတ္ထေရော ဝိယ။ ပုဗ္ဗေ ကိရ ဘိက္ခု။ မဟာစေတီယင်္ဂဏေ
 သန္ဓိပတိတွာ သံဃကိစ္စံ ကတွာ ဘိက္ခုနံ ဩဝါဒံ ဒတွာ အညမညံ ပဉ္စသာကန္တံ
 ကရေန္တိ။ တတ္ထာယံ ထေရော တိဟိ ဝိဋ္ဌကေဟိ တတော တတော သုတ္တံ
 အာဟရိတွာ ဒိဝသဘာဂေ ဧကမ္ပိ ပဉ္စ နိဋ္ဌာပေတုံ န ဒေတိ။ အဘိမဒ္ဓတိတိ

ကာရဏံ အာဟရိတွာ မဒ္ဒတိ။ အနုပဇ္ဈတိတိ ပရေန ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတေပိ ကထိတေပိ ပါဏိံ ပဟရိတွာ မဟာဟသိတံ ဟသတိ။ ယေန ပရဿ “အပုစ္ဆိတဗ္ဗံ န ခေါ ပုစ္ဆိံ၊ အကထေတဗ္ဗံ န ခေါ ကထေသိ” န္တိ ဝိမတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ခလိတံ ဂဏှာတိတိ အပ္ပမတ္တကံ မုခဒေါသမတ္တံ ဂဏှာတိ။ အက္ခရေ ဝါ ပဒေ ဝါ ဗျဉ္ဇနေ ဝါ ဒုရုတ္တေ “ဧဝံ နာမေတံ ဝတ္ထဗ္ဗ” န္တိ ဥဇ္ဈာယမာနော ဝိစရတိ။ သဥပနိသောတိ သဥပနိဿယော သပစ္စယော။

ဩဟိတသောတောတိ ဌပိတသောတော။ အဘိဇာနာတိ ဧကံ ဓမ္မန္တိ ဧကံ ကုသလဓမ္မံ အဘိဇာနာတိ အရိယမဂ္ဂံ။ ပရိဇာနာတိ ဧကံ ဓမ္မန္တိ ဧကံ ဒုက္ခသစ္စဓမ္မံ တိရဏပရိညာယ ပရိဇာနာတိ။ ပဇာဟတိ ဧကံ ဓမ္မန္တိ ဧကံ သဗ္ဗာ- ကုသလဓမ္မံ ပဇာဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တိကရေတိ။ သန္တိကရေတိ ဧကံ ဓမ္မန္တိ ဧကံ အရဟတ္တဖလဓမ္မံ နိရောဓမေဝ ဝါ ပစ္စက္ခံ ကရေတိ။ သမ္မာဝိမုတ္တိံ ဖုသတိတိ သမ္မာ ဟေတုနာ နယေန ကာရဏေန အရဟတ္တဖလဝိမောက္ခံ ဉာဏဖဿေန ဖုသတိ။

တေဒတ္ထာ ဘိက္ခဝေ ကထာတိ ဘိက္ခဝေ ယာ သော ကထာ- သမ္ပယောဂေနာတိ ကထာ ဒဿိတာ၊ သာ တေဒတ္ထာ၊ အယံ တဿာ ကထာယ ဘူမိ ပတိဋ္ဌာ၊ ဣဒံ ဝတ္ထု ယဒိဒံ အနုပါဒါ စိတ္တဿ ဝိမောက္ခောတိ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေဒတ္ထာ မန္တနာတိ ယာ အယံ ကစ္ဆာကစ္ဆေသု ပုဂ္ဂလေသု ကစ္ဆေန သဒ္ဓိံ မန္တနာ၊ သာပိ တေဒတ္ထာယေဝ။ တေဒတ္ထာ ဥပနိသတိ ဩဟိတသောတော သဥပနိသောတိ ဧဝံ ဝုတ္တာ ဥပနိသာပိ တေဒတ္ထာယေဝ။ တေဒတ္ထံ သောတာဝဓာနန္တိ တဿာ ဥပနိသာယ သောတာဝဓာနံ^၁၊ တမ္ပိ တေဒတ္ထမေဝ။ အနုပါဒါတိ စတုဟိ ဥပါဒါ- နေဟိ အဂ္ဂဟေတွာ။ စိတ္တဿ ဝိမောက္ခောတိ အရဟတ္တဖလဝိမောက္ခော။ အရဟတ္တဖလတ္ထာယ ဟိ သဗ္ဗမေတန္တိ သုတ္တန္တိ ဝိနိဝတ္တေတွာ ဥပရိ ဂါထာဟိ ကူဠံ ဂဏှန္တော ယေ ဝိရုဒ္ဓါတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဝိရုဒ္ဓါတိ ဝိရောသင်္ခါတေန ကောပေန ဝိရုဒ္ဓါ။ သလ္လပန္တိတိ သလ္လာပံ၂ ကရေန္တိ။ ဝိနိဝိဋ္ဌာတိ အဘိနိဝိဋ္ဌာ ဟုတွာ။ သမုဿိတာတိ မာနုဿယေန သုဋ္ဌ၊ ဥဿိတာ။ အနရိယဂုဏမာသဇ္ဇာတိ အနရိယဂုဏကထံ၊^၃ ဂုဏမာသဇ္ဇ ကထေန္တိ။ ဂုဏံ သဇ္ဇေတွာ ကထာ ဟိ အနရိယကထာ နာမ၊ န အရိယကထာ။

၁-တဿ သဥပနိဿယံ သောတဋ္ဌပနံ (သီ၊ သျှာ)
၂-အလ္လာပသလ္လာပံ (သီ)
၃-အနရိယံ ဂုဏကထံ (သီ၊ သျှာ)

တံ ကထေန္တိတိ အတ္ထော။ အညောညဝိဝရေသိနောတိ အညမညဿ ဆိဒ္ဓိ
 အပရာဓံ ဂဝေသမာနာ။ ဒုဗ္ဘာသိတန္တိ ဒုက္ကထိတံ။ ဝိက္ခလိတန္တိ အပ္ပမတ္တကံ
 မုခဒေါသခလိတံ။ သမ္ပမောဟံ ပရာဇယန္တိ အညမညဿ အပ္ပမတ္တေန မုခ-
 ဒေါသေန သမ္ပမောဟဉ္စ ပရာဇယဉ္စ။ အဘိနန္ဒန္တိတိ တုဿန္တိ။ နာစရေတိ န
 စရတိ^၁ န ကထေတိ။ ဓမ္မဋ္ဌပဋိသံယုတ္တာတိ ယာ စ ဓမ္မေဋ္ဌိတေန ကထိတကထာ၊
 သာ ဓမ္မဋ္ဌာ စေဝ ဟောတိ တေန စ ဓမ္မေန ပဋိသံယုတ္တာတိ ဓမ္မဋ္ဌပဋိသံယုတ္တာ။
 အနန္တတေန^၂ မနသဘတိ အနုဒ္ဓတေန စေတသာ။ အပဋ္ဌာသောတိ ယုဂဂ္ဂါဟ-
 ပဋ္ဌာသဝသေန အပဋ္ဌာသော ဟုတွာ။ အသာဟသောတိ ရာဂဒေါသ-
 မောဟသာဟသာနံ ဝသေန အသာဟသော ဟုတွာ။

အနုဿယာယမာနောတိ န ဥဿယမာနော။ ဒုဗ္ဘဋ္ဌေ နာပသာဒယေတိ^၃
 ဒုက္ကထိတသ္မိံ^၄ န အပသာဒေယျ။ ဥပါရန္တံ န သိက္ခေယျာတိ ကာရဏုတ္တရိယ-
 လက္ခဏံ ဥပါရန္တံ န သိက္ခေယျ။ ခလိတဉ္စ န ဂါဟယေတိ အပ္ပမတ္တကံ
 မုခခလိတံ “အယံ တေ ဒေါသော”တိ န ဂါဟယေယျ။ နာဘိဟရေတိ နာဝတ္ထ-
 ရေယျ။ နာဘိမဒ္ဓေတိ ဧကံ ကာရဏံ အာဟရိတွာ န မဒ္ဓေယျ။ န ဝါစံ
 ပယုတံ ဘဏေတိ သစ္စာလိကပဋိသံယုတ္တံ ဝါစံ န ဘဏေယျ။ အညာတတ္ထန္တိ
 ဇာနနတ္ထံ။ ပသာဒတ္ထန္တိ ပသာဒဇနနတ္ထံ။ န သမုဿေယျ မန္တယေတိ န
 မာနုဿယေန သမုဿိတော ဘဝေယျ။ န ဟိ မာနုဿိတာ ဟုတွာ ပဏ္ဍိတာ
 ကထယန္တိ၊ မာနေန ပန အနုဿိတောဝ ဟုတွာ မန္တယေ ကထေယျ
 ဘာသေယျာတိ။

ဂ-အညတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၉။ အဋ္ဌဗေ ဘဂဝံမူလကာဘိ ဘဂဝါ မူလံ ဧတေသန္တိ ဘဂဝံမူလကာ။
 ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဣမေ ဘန္တေ အမှာကံ ဓမ္မာ ပုဗ္ဗေ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
 ဥပ္ပါဒိတာ၊ တသ္မိံ^၁ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ အညော သမဏော ဝါ
 မြာဟ္မဏော ဝါ ဣမေ ဓမ္မေ ဥပ္ပါဒေတုံ သဒတ္ထော နာမ နာဟောသိ၊ ဘဂဝတာ
 ပန နော ဣမေ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒိတာ။ ဘဂဝန္တု နိဿာယ မယံ ဣမေ ဓမ္မေ
 အာဇာနာမ ပဋိဝိဇ္ဈာမာဘိ ဧဝံ ဘဂဝံမူလကာ နော ဘန္တေ ဓမ္မာတိ။ ဘဂဝံ-
 နေတ္ထိကာဘိ ဘဂဝါ ဓမ္မာနံ နေတာ ဝိနေတာ အနုနေတာ ယထာသဘာဝတော
 ပါဋိယေက္ကံ ပါဋိယေက္ကံ နာမံ ဂဟေတွာဝ ဒဿေတာတိ^၂ ဓမ္မာ ဘဂဝံနေတ္ထိကာ

၁-န ဝဒေတိ န ဝဒတိ (က)	၂-အနုပါဒိန္နေန (သီ)၊ အနုတ္တိဏ္ဏေန (သျာ)
၃-နာဝသာဒယေတိ (သီ)	၄-ဒဿေတိတိ (က)

နာမ ဟောန္တိ။ အဂဝံပဋိသရဏာတိ စတုဘူမကဓမ္မာ သဗ္ဗညုတညာဏဿ အာပါယံ အာဂစ္ဆမာနာ ဘဂဝတိ ပဋိသရန္တိ နာမာတိ ဘဂဝံပဋိသရဏာ။ ပဋိသရန္တိတိ ဩသရန္တိ သမောသရန္တိ။ အဝိစ မဟာဗောဓိမဇ္ဈေ နိသိန္ဓဿ ဘဂဝတော ပဋိဝေဝေသေန ဖဿော အာဂစ္ဆတိ “အဟံ ဘဂဝါ ကိန္ဓာမော”တိ။ တံ ဖုသနဋ္ဌေန ဖဿော နာမ။ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရာ၊ ဝိညာဏံ အာဂစ္ဆတိ “အဟံ ဘဂဝါ ကိန္ဓာမ”န္တိ။ တံ ဝိဇာနနဋ္ဌေန ဝိညာဏံ နာမာတိ။ ဧဝံ စတုဘူမကဓမ္မာနံ ယထာသဘာဝတော ပါဠိယေက္ကံ ပါဠိယေက္ကံ နာမံ ဂဏှန္တော ဘဂဝါ ဓမ္မေ ပဋိသရတိတိ အဂဝံပဋိသရဏာ။ အဂဝန္တိယေဝ ပဋိဘာတူတိ ဘဂဝတောဝ ဧတဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော ဥပဋ္ဌာတု၊ တုမှေယေဝ နော ကထေတွာ ဒေထာတိ အတ္ထော။

ရာဂေါ ခေါတိ ရဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္တရာဂေါ။ အပ္ပသာဝဇ္ဇောတိ လောက-ဝဇ္ဇဝသေနပိ ဝိပါကဝဇ္ဇဝသေနပိတိ ဒွိဟိပိ ဝဇ္ဇေဟိ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ အပ္ပ-ဒေါသောတိ အတ္ထော။ ကထံ? မာတာပိတရော ဟိ ဘာတိဘဂိနိအာဒယော စ ပုတ္တဘာတိကာနံ အာဝါဟဝိဝါဟမင်္ဂလံ နာမ ကာရေန္တိ။ ဧဝံ တာဝေ-သော လောကဝဇ္ဇဝသေန^၁ အပ္ပသာဝဇ္ဇော။ သဒါရသန္တောသမူလိကာ ပန အပါယေ ပဋိသန္တိ နာမ န ဟောတိတိ ဧဝံ ဝိပါကဝဇ္ဇဝသေန အပ္ပသာဝဇ္ဇော။ ဒန္ဓဝိရာဂီတိ ဝိရဇ္ဇမာနော ပနေသ သဏိကံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ န သိသံ မုစ္ဆတိ။ တေလမသိရာဂေါ ဝိယ စိရံ အနုဗန္ဓတိ၊ ဒွေ တိဏိ ဘဝန္တရာနိ ဂန္ဓာပိ နာပ-ဂစ္ဆတိတိ ဒန္ဓဝိရာဂီ။

တတြိဒံ ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ ပုရိသော ဘာတု ဇာယာယ မိစ္ဆာစာရံ စရတိ၊ တဿာပိ ဣတ္ထိယာ အတ္တနော သာမိကတော သောယေဝ ပိယတရော အဟောသိ။ သာ တမာဟ “ဣမသ္မိံ ကာရဏေ ပါကဋေ ဇာတေ မဟတိ ဂရဟာ ဘဝိဿတိ၊ တဝ ဘာတိကံ ဃာတေဟိ”တိ။ သော “နဿ ဝသလိ၊ မာ ဧဝံ ပုန အဝစာ”တိ အပသာဒေသိ။ သာ တုဏှိ ဟုတွာ ကတိပါဟစ္စယေန ပုန ကထေသိ၊ တဿ စိတ္တံ ဒုဇ္ဈဘာဝံ^၂ အဂမာသိ။ တတော တတိယဝါရံ ကထိတော “ကိန္တိ ကတွာ ဩကာသံ လဘိဿာမိ”တိ အာဟ။ အထဿ သာ ဥပါယံ ကထေန္တိ “တံ မယာ ဝုတ္တမေဝ ကရေဟိ၊ အသုကဋ္ဌာနေ မဟာကကုသေမိပေ တိတ္ထံ အတ္ထိ၊ တတ္ထ တိဒိဏံ ဒဏ္ဍကဝါသိံ ဂဟေတွာ တိဋ္ဌာဟိ”တိ။ သော တထာ အကာသိ။ ဇေဋ္ဌဘာတာပိဿ အရညေ ကမ္မံ ကတွာ ဃရံ အာဂတော။ သာ တသ္မိံ မုဒုစိတ္တာ ဝိယ ဟုတွာ

၁-လောကဝဇ္ဇဝသေန ပဝတ္တရာဂေါ (သိ)

၂-ဇေဋ္ဌဘာဝံ (သိ၊ သျာ)

“ဟေ မာမိ၊ သီသေ တေ ဩလိဒိဿာမိ”တိ ဩလိခန္တိ^၁ “ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ တေ သီသ”န္တိ အာမလကပိဏ္ဏံ ဒဿာ “ဂစ္ဆ အသုကဋ္ဌာနေ သီသံ ဓောဝိတွာ အာဂစ္ဆာဟိ”တိ ပေသေသိ။ သော တာယ ဝုတ္တတိတ္ထမေဝ ဂန္တာ အာမလက-ကက္ကေန သီသံ မက္ခေတွာ ဥဒကံ ဩရယု ဩနမိတွာ သီသံ ဓောဝိ။ အထ နံ ဣတရော ရုက္ခန္တရတော နိက္ခမိတွာ ခန္တုဋ္ဌိကေ ပဟရိတွာ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတွာ ဂေဟံ အဂမာသိ။

ဣတရော ဘရိယာယ သိနေဟံ ပရိစ္စဇိတုမသက္ကောန္တော တသ္မိယေဝ ဂေဟေ မဟာခမ္ပနိ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော တဿာ ဌိတာယပိ နိသိန္နာယပိ ဂန္တာ သရီရေ ပတတိ။ အထ နံ သာ “သောယေဝ အယံ ဘဝိဿတိ”တိ ဃာတာပေသိ။ သော ပုန တဿာ သိနေဟေန တသ္မိယေဝ ဂေဟေ ကုက္ကုရော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ပဒဿာ ဂမနကာလတော ပဋ္ဌာယ တဿာ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော စရတိ။ အရညံ ဂစ္ဆန္တိယာပိ သဋ္ဌိယေဝ ဂစ္ဆတိ။ တံ ဒိဿာ မနဿာ “နိက္ခန္တော သုနခလုဒ္ဒကော၊ ကတရဋ္ဌာနံ ဂမိဿတိ”တိ ဥပ္ပဏှေန္တိ။ သာ ပုန တံ ဃာတာပေသိ။

သောပိ ပုန တသ္မိယေဝ ဂေဟေ ဝစ္ဆကော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တထေဝ တဿာ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော စရတိ။ တဒါပိ နံ မနဿာ ဒိဿာ “နိက္ခန္တော ဂေါပါလကော၊ ကတ္တ ဂါဝိယော စရိဿန္တိ”တိ ဥပ္ပဏှေန္တိ။ သာ တသ္မိမ္ပိ ဌာနေ တံ ဃာတာပေသိ။ သော တဒါပိ တဿာ ဥပရိ သိနေဟံ ဆိန္ဒိတုံ အသက္ကောန္တော စတုက္ခေ ဝါရေ တဿာယေဝ ကုစ္ဆိယံ ဇာတိဿရော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ပဋိပါဋိယာ စတုသု အတ္တဘာဝေသု တာယ ဃာတိတဘာဝံ ဒိဿာ “ဝေရူပါယ နာမ ပဇ္ဇတ္တိကာယ ကုစ္ဆိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တောသ္မိ”တိ တတော ပဋ္ဌာယ တဿာ ဟတ္ထေန အတ္တာနံ ဖုသိတုံ န ဒေတိ။ သစေ နံ သာ ဖုသတိ၊ ကန္တတိ ရောဒတိ။ အထ နံ အယျကောဝါ ပဋိဇဉတိ။ တံ အပရဘာဂေ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တံ အယျကော အာဟ “တာတ ကဿာ တံ မာတု ဟတ္ထေန အတ္တာနံ ဖုသိတုံ န ဒေသိ။ သစေပိ တံ ဖုသတိ၊ မဟာသဒ္ဓေန ရောဒသိ ကန္တသိ”တိ အယျကေန ပုဋ္ဌော “န သော မဿံ မာကာ၊ ပစ္စာမိတ္တာ သော”တိ တံ ပဝတ္ထိံ သဗ္ဗံ အာရောစေသိ။ သော တံ အာလိင်္ဂေတွာ ရောဒိတွာ “ဟေ တာတ၊ ကိံ အမှာကံ ဤဒိသေ ဌာနေ ဝိဝါသကိစ္စ”န္တိ တံ အာဒါယ နိက္ခမိတွာ ဧကံ ဝိဟာရံ ဂန္တာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥဘောပိ တတ္ထ ဝသန္တာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။

မဟာသာဝဇ္ဇောတိ လောကဝဇ္ဇဝသေနပိ ဝိပါကဝဇ္ဇဝသေနပိတိ ခွိဟိပိ ကာရဏေဟိ မဟာသာဝဇ္ဇော။ ကထံ? ဒေါသေန ဟိ ဒုဋ္ဌော ဟုတွာ မာတရိပိ အပရစ္ဆတိ၊ ပိတရိပိ ဘာတိဘဂိနိအာဒိသုပိ ပဗ္ဗဇိတေသုပိ။ သော ဂတ-
ဂတဋ္ဌာနေသု “အယံ ပုဂ္ဂလော မာတာပိတူသုပိ အပရစ္ဆတိ၊ ဘာတိဘဂိနိ-
အာဒိသုပိ၊ ပဗ္ဗဇိတေသုပိ”တိ မဟတိံ ဂရဟံ လဘတိ။ ဧဝံ တာဝ လောက-
ဝဇ္ဇဝသေန မဟာသာဝဇ္ဇော။ ဒေါသဝသေန ပန ကတေန အာနန္တရိယကမ္မေန
ကပ္ပံ နိရယေ ပစ္စတိ။ ဧဝံ ဝိပါကဝဇ္ဇဝသေန မဟာသာဝဇ္ဇော။ ခိပ္ပဝိရာဂီတိ
ခိပ္ပံ ဝိရဇ္ဇတိ။ ဒေါသေန ဟိ ဒုဋ္ဌော မာတာပိတူသုပိ စေတိယေပိ ဗောဓိမှိပိ
ပဗ္ဗဇိတေသုပိ အပရစ္ဆိတွာ “မယံ ခမထာ”တိ။ အစ္စယံ ဒေသေတိ။ တဿ
သဟ ခမာပနေနံ တံ ကမ္ပံ ပါကတိကမေဝ ဟောတိ။

မောဟောပိ ခွိဟေဝ ကာရဏေဟိ မဟာသာဝဇ္ဇော။ မောဟေန ဟိ မူဠော
ဟုတွာ မာတာပိတူသုပိ စေတိယေပိ ဗောဓိမှိပိ ပဗ္ဗဇိတေသုပိ အပရစ္ဆိတွာ
ဂတဂတဋ္ဌာနေ ဂရဟံ လဘတိ။ ဧဝံ တာဝ လောကဝဇ္ဇဝသေန မဟာသာ-
ဝဇ္ဇော။ မောဟဝသေန ပန ကတေန အာနန္တရိယကမ္မေန ကပ္ပံ နိရယေ ပစ္စတိ။
ဧဝံ ဝိပါကဝဇ္ဇဝသေနပိ မဟာသာဝဇ္ဇော။ ဒန္တဝိရာဂီတိ သဏိကံ ဝိရဇ္ဇတိ။
မောဟေန မူဠေန ဟိ ကတကမ္ပံ သဏိကံ မုစ္စတိ။ ယထာ ဟိ အစ္စစမ္ပံ သတက္ခတ္တုမ္ပိ
ဓောဝိယမာနံ န ပဏ္ဍရံ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ မောဟေန မူဠေန ကတကမ္ပံ သီသံ
န မုစ္စတိ၊ သဏိကမေဝ မုစ္စတိတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝတိ။

၉-အကုသလမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀။ နဝမေ အကုသလမူလနီတိ အကုသလာနံ မူလာနိ၊ အကုသလာနိ စ
တာနိ မူလာနိ စာတိ ဝါ အကုသလမူလာနိ။ ယဒပိ ဘိက္ခဝေ လောဘောတိ
ယောပိ ဘိက္ခဝေ လောဘော။ တဒပိ အကုသလမူလန္တိ သောပိ အကုသလမူလံ။
အကုသလမူလံ ဝါ သန္ဓာယ ဣဓ တမ္ပိတိ အတ္ထော ဝဇ္ဇတိယေဝ။ ဧတေနပါယေန
သဗ္ဗတ္ထ နယော နေတဗ္ဗော။ အဘိသင်္ခရေတိတိ အာယူဟတိ သမ္ပိဏ္ဍေတိ
ရာသိံ ကရေတိ။ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိတိ အဘူတေန အဝိဇ္ဇမာနေန
ယံကိန္တိ တဿ အဘူတံ ဒေါသံ ဝတွာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေတိ။ ဝဇ္ဇေန
ဝါတိအာဒိ ယေနာကာရေန ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ တံ ဒေသေတုံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
ဇာနိယာတိ ဓနဇာနိယာ။ ပဗ္ဗာဇနာယာတိ ဂါမတော ဝါ ရဋ္ဌတော ဝါ

ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မေန။ ဗလဝိတိ အဟမသ္မိ ဗလဝါ။ ဗလတ္ထော ဣတိဝိတိ ဗလေန မေ အတ္ထော ဣတိပိ၊ ဗလေ ဝါ ဌိတောဒ္ဓိတိပိ ဝဒတိ။

အကာလဝါဒီတိ ကာလသ္မိံ န ဝဒတိ၊ အကာလသ္မိံ ဝဒတိ နာမ။ အဘူတ-
ဝါဒီတိ ဘူတံ န ဝဒတိ၊ အဘူတံ ဝဒတိ နာမ။ အနတ္တဝါဒီတိ အတ္တံ န
ဝဒတိ၊ အနတ္တံ ဝဒတိ နာမ။ အဓမ္မဝါဒီတိ ဓမ္မံ န ဝဒတိ၊ အဓမ္မံ ဝဒတိ နာမ။
အဝိနယဝါဒီတိ ဝိနယံ န ဝဒတိ၊ အဝိနယံ ဝဒတိ နာမ။

တထာ ဟာယန္တိ တထာ ဟိ အယံ။ န အာတပ္ပံ ကရေတိ တဿ နိဗ္ဗေ-
ဌနာယာတိ တဿ အဘူတဿ နိဗ္ဗေဌနတ္ထာယ ဝိရိယံ န ကရေတိ။ ဣတိ-
ပေတံ အတစ္ဆန္တိ ဣမိနာပိ ကာရဏေန ဧတံ အတစ္ဆံ။ ဣတရံ တဿေဝ
ဝေဝစနံ။

ဒုဂ္ဂတိ ပါဠိကင်္ခါတိ နိရယာဒိကာ ဒုဂ္ဂတိ ဣတ္ထိတဗ္ဗာ၊ သာ အဿ အဝဿ-
ဘာဝိနိ၊ တတ္ထာနေန နိဗ္ဗတ္တိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ဥဒ္ဓန္တောတိ ဥပရိ ခံသိတော။
ပရိယောနဒ္ဓေါတိ သမန္တာ ဩနဒ္ဓေါ။ အနယံ အာပဇ္ဇတိတိ အဝုဗ္ဗိ အာပဇ္ဇတိ။
ဗျသနံ အာပဇ္ဇတိတိ ဝိနာသံ အာပဇ္ဇတိ။ ဂိမ္မကာလသ္မိံ မာလုဝါသိပါဠိကာယ
ဖလိတာယ ဗီဇာနိ ဥပ္ပတိတွာ ဝဋ်ရက္ခာဒိနံ မူလေ ပတန္တိ။ တတ္ထ ယဿ
ရက္ခဿ မူလေ တိသု ဒိသာသု တိဏိ ဗီဇာနိ ပတိတာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မိံ
ရက္ခေ ပါဝဿကေန မေသေန အဘိဝဋ္ဌေ တိဟိ ဗီဇေဟိ တယော အင်္ဂုရာ
ဥဋ္ဌဟိတွာ တံ ရက္ခံ အလ္လိယန္တိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ရက္ခဒေဝတာယော
သကဘာဝေန သဏ္ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဟေပိ အင်္ဂုရာ ဝနုမာနာ လတာဘာဝံ
အာပဇ္ဇိတွာ တံ ရက္ခံ အဘိရဟိတွာ သဗ္ဗဝိဇုပသာခါပသာခါ သံသိဗ္ဗိတွာ
တံ ရက္ခံ ဥပရိ ပရိယောနန္တန္တိ။ သော မာလုဝါလတာဟိ သံသိဗ္ဗိတော သနေဟိ
မဟန္တေဟိ မာလုဝါပတ္တေဟိ သဉ္ဇန္တော ဒေဝေ ဝါ ဝဿန္တေ ဝါတေ ဝါ
ဝါယန္တေ တတ္ထ တတ္ထ ပလုဇ္ဇိတွာ^၁ ခါဏုမတ္တမေဝ အဝသိဿတိ။ တံ
သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ပန ဣဒံ ဩပမ္ပသံသန္တနံ—သာလာဒိသု အညတရ-
ရက္ခော ဝိယ ဟိ အသံ သက္ကော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တိဿော မာလုဝါလတာ ဝိယ
တိဏိ အကုသလမူလာနိ၊ ယာဝ ရက္ခသာခါ အသမ္ပတ္တာ၊ တာဝ တာသံ
လဘာနံ ဥဇုကံ ရက္ခာရောဟနံ ဝိယ လောဘာဒိနံ ဒွါရံ အသမ္ပတ္တကာလော၊

သာခါနုသာရေန ဂမနကာလော ဝိယ ခွါရဝသေန ဂမနကာလော၊ ပရိယော-
နဒ္ဒကာလော ဝိယ လောဘာဒီဟိ ပရိယုဠိတကာလော၊ ခုဒ္ဒကသာခါနံ ပလုဇ္ဇန-
ကာလော ဝိယ ခွါရပ္ပတ္တာနံ ကိလေသာနံ ဝသေန ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာ အာပတ္တိ-
ယော အာပန္နကာလော၊ မဟာသာခါနံ ပလုဇ္ဇနကာလော ဝိယ ဂရုကာပတ္တိ
အာပန္နကာလော၊ လတာနုသာရေန ဩတိဏ္ဏေန ဥဒကေန မူလေသု တိန္ဓေသု
ရုက္ခဿ ဘူမိယံ ပတနကာလော ဝိယ ကမေန စက္ကာရိ ပါရာဇိကာနိ
အာပဇ္ဇိတွာ စတုသု အပါယေသု နိဗ္ဗတ္တနကာလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တဝိပလ္လာသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ပန
ဣဒံ ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ—သာလာဒီသု အညတရရုက္ခော ဝိယ အယံ သတ္တော
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တိဿော မာလုဝါလတာ ဝိယ တိဏိ အကုသလမူလာနိ၊ တာသံ
အပ္ပဝတ္တိံ ကာတုံ အာဂတပုရိသော ဝိယ ယောဂါဝစရော၊ ကုဒ္ဒါလော ဝိယ
ပညာ၊ ကုဒ္ဒါလပိဋကံ ဝိယ သဒ္ဓါပိဋကံ၊ ပလိခနနခဏိတ္တိ ဝိယ ဝိပဿနာ-
ပညာ၊ ခဏိတ္တိယာ မူလစ္ဆေဒနံ ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏေန အဝိဇ္ဇာမူလဿ
ဆိန္ဒနကာလော၊ ခဏ္ဍာခဏိကံ ဆိန္ဒနကာလော ဝိယ ခန္ဓဝသေန ဒိဋ္ဌကာလော၊
ဖာလနကာလော ဝိယ မဂ္ဂဉာဏေန ကိလေသာနံ သမုဂ္ဂါတိတကာလော၊
မသိကရဏကာလော ဝိယ ဓရမာနကပဉ္စက္ခန္ဓကာလော၊ မဟာဝါတေ
ဩပုဏိတွာ အပ္ပဝတ္တနကာလော ဝိယ ဥပါဒိန္ဒကက္ခန္ဓာနံ အပ္ပဋိသန္ဓိကနိရော-
ဓေန နိရုဇ္ဈိတွာ ပုနဗ္ဗဝေ ပဋိသန္ဓိအဂ္ဂဟဏကာလော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။ ဣမသ္မိံ
သုတ္တေ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ ကထိတံ။

၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၁။ ဒသမေ တဒဟုပေါသထေတိ တသ္မိံ အဟု ဥပေါသထေ တံဒိဝသံ
ဥပေါသထေ၊ ပန္နရသိကဥပေါသထဒိဝသေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥပသင်္ကမိတိ
ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ ဥပသင်္ကမိ။ ဟန္တာတိ
ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ နိပါတော။ ဒိဝါ ဒိဝဿာတိ ဒိဝဿ ဒိဝါ နာမ မဇ္ဈ-
နော၊ ဣမသ္မိံ ဌိတေ မဇ္ဈနိကေ ကာလေတိ အတ္ထော။ ကုတော န တုံ
အာဂစ္ဆသီတိ ကိံ ကရေန္တိ ဝိစရသီတိ ပုစ္ဆတိ။ ဂေါပါလကုပေါသထေတိ
ဂေါပါလကေဟိ သဒ္ဓိံ ဥပမိတဥပေါသထော။ နိဂဏ္ဌုပေါသထေတိ
နိဂဏ္ဌာနံ ဥပဝသနဥပေါသထော။ အရိယုပေါသထေတိ အရိယာနံ ဥပ-
ဝသနဥပေါသထော။ သေယျထာပိ ဝိသာခေတိ ယထာ နာမ ဝိသာခေ။

သာယန္တသမယေ သာမိကာနံ ဂါဝေါ နိယျာတေတွာတိ ဂေါပါလကာ ဟိ
ဒေဝသိကဝေတနေန ဝါ ပဉ္စာဟဒသာဟအဒ္ဓမာသမာသဆမာသသံဝစ္ဆရ-
ပရိစ္ဆေဒေန ဝါ ဂါဝေါ ဂဟေတွာ ရက္ခန္တိ။ ဣပန ဒေဝသိကဝေတနေန ရက္ခန္တိ
သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ နိယျာတေတွာတိ ပဋိစ္ဆာပေတွာ “တော ဝေါ ဂါဝေါ”တိ
ဒတွာ^၁။ ဣတိ ပဋိသန္တိက္ခတိတိ အတ္တနော ဂေဟံ ဂန္ဓာ ဘုဉ္ဇိတွာ မဉ္ဇေ နိပဇ္ဇော ဧဝံ
ပစ္စဝေက္ခတိ။ အဘိဇ္ဈာသဟဂတေနာတိ တဏှာသဗ္ဗယုတ္တေန။ ဧဝံ ခေါ
ဝိသာခေ ဂေါပါလကုပေါသထော ဟောတိတိ အရိယုပေါသထောဝ အယံ၊
အပရိသုဒ္ဓဝိတက္ကတာယ ပန ဂေါပါလကဥပေါသထဋ္ဌာနေ ဌိတော။ န မဟပ္ပ-
လောတိ ဝိပါကဖလေန န မဟပ္ပလော။ န မဟာနိသံသောတိ ဝိပါကာ-
နိသံသေန န မဟာနိသံသော။ န မဟာဇုတိကောတိ ဝိပါကောဘာသေန န
မဟာဩဘာသော။ န မဟာဝိပ္ပုရောတိ ဝိပါကဝိပ္ပုရဿ အမဟန္တတာယ
န မဟာဝိပ္ပုရော။

သမဏဇာတိကာတိ^၂ သမဏာယေဝ။ ပရံ ယောဇနသတန္တိ ယောဇနသတံ
အတိက္ကမိတွာ တတော ပရံ။ တေသု ဒဏ္ဍံ နိက္ခိပါဟိတိ တေသု ယောဇန-
သတတော ပရဘာဂေသု ဌိတေသု သက္ကေသု ဒဏ္ဍံ နိက္ခိပ၊ နိက္ခိတ္တဒဏ္ဍော
ဟောဟိ။ နာဟံ ကွစနိ^၃ ကဿမိ ကိဉ္ဇနတသ္မိန္တိ အဟံ ကတ္တမိ ကဿမိ ပရဿ
ကိဉ္ဇနတသ္မိ^၄ န ဟောမိ။ ကိဉ္ဇနံ ဝုစ္စတိ ပလိဗောဓော၊ ပလိဗောဓော န ဟောမိတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န စ မမ ကွစနိ ကတ္တမိ ကိဉ္ဇနတတ္ထိတိ မမာပိ ကွစနိ အန္တော
ဝါဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကတ္တမိ ဧကပရိက္ခာရေပိ ကိဉ္ဇနတာ နတ္ထိ၊ ပလိဗောဓော နတ္ထိ၊
ဆိန္ဒပလိဗောဓောဟမသ္မိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘောဂေတိ မဉ္ဇေဝိဋ္ဌယာဂုဘတ္တာ-
ဒယော။ အဒိန္နံယေဝ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ ပုနဒိဝသေ မဉ္ဇေ နိပဇ္ဇန္တောပိ ဝိဋ္ဌေ
နိသိဒန္တောပိ ယာဂံ ပိဝန္တောပိ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇန္တောပိ တေ ဘောဂေ အဒိန္နံယေဝ
ပရိဘုဉ္ဇတိ။ န မဟပ္ပလောတိ နိပ္ပလော။ ဗျဉ္ဇနမေဝ ဟိ ဧတ္ထ သာဝသေသံ၊
အတ္ထော ပန နိရဝသေသော။ ဧဝံ ဥပဝုတ္တဿ ဟိ ဥပေါသထဿ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ
ဝိပါကဖလံ ဣဋ္ဌံ ကန္တံ မနာပံ နာမ နတ္ထိ။ တဿွာ နိပ္ပလောတွေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။
သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဥပတ္တိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿာတိ ဣဒံ ကဿွာ အာဟ? သံကိလိဋ္ဌေန ဟိ စိတ္တေန
ဥပဝုတ္တော ဥပေါသထော န မဟပ္ပလော ဟောတိတိ ဒဿိတက္ကာ
ဝိသုဒ္ဓေန စိတ္တေန ဥပဝုတ္တဿ မဟပ္ပလတာ အနုညာတာ ဟောတိ။ တဿွာ
ယေန ကမ္မဋ္ဌာနေန စိတ္တံ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ တံ စိတ္တဝိသောနေကမ္မဋ္ဌာနံ ဒဿေတုံ

ဣဒမာဟ။ တတ္ထ ဥပက္ကမေနာတိ ပစ္စတ္တပုရိသကာရေန၊ ဥပါယေန ဝါ။
တထာဂတံ အနုဿရတိတိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ တထာဂတဂုဏေ အနု-
ဿရတိ။ ဧတ္ထ ဟိ ဣတိပိ သော အဂဝါတိ သော အဂဝါ ဣတိပိ သီလေန၊
ဣတိပိ သမာဓိနာတိ သဗ္ဗေ လောကီယလောကုတ္တရာ ဗုဒ္ဓဂုဏာ သင်္ဂဟိတာ။
အရဟန္တအာဒိဟိ ပါဠိယေက္ကဂုဏာဝ နိဋ္ဌိဋ္ဌာ။ တထာဂတံ အနုဿရတော စိတ္တံ
ပသီဒတိတိ လောကီယလောကုတ္တရေ တထာဂတဂုဏေ အနုဿရန္တဿ
စိတ္တုပ္ပါဒေါ ပသန္ဓော ဟောတိ။

စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသတိ ပဉ္စ နိဝရဏာ။ ကက္ကန္တိ အာမလကကက္ကံ။ တန္တံ
ဝါယာမန္တိ တဇ္ဇာတိကံ တဒနုစ္ဆဝိကံ ကက္ကေန မက္ခနသံသနဓောဝနဝါယာမံ။
ပရိယောဒပနာ ဟောတိတိ သုဒ္ဓဘာဝကရဏံ ဟောတိ။ ကိလိဋ္ဌသ္မိံ ဟိ
သီသေ ပသာဓနံ ပသာဓေတွာ နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌမာနော န သောဘတိ၊ ပရိသုဒ္ဓေ
ပန တသ္မိံ ပသာဓနံ ပသာဓေတွာ နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌမာနော သောဘတိ၊ ဧဝမေဝ
ကိလိဋ္ဌစိတ္တေန^၁ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ ဥပေါသထော ဥပဝုတ္တော န
မဟပ္ပလော ဟောတိ၊ ပရိသုဒ္ဓေန ပန စိတ္တေန ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ
ဥပဝုတ္တော ဥပေါသထော မဟပ္ပလော ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယေန ဧဝမာဟ။
ဗြဟ္မုပေါသထံ ဥပဝသတိတိ ဗြဟ္မာ ဝုစ္ဆတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တဿ ဂုဏာ-
နဿရဏဝသေန အယံ ဥပေါသထော ဗြဟ္မုပေါသထော နာမ၊ တံ ဥပဝသတိ။
ဗြဟ္မုနာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။ ဗြဟ္မဉ္ဇဿ
အာရဗ္ဘာတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အာရဗ္ဘ။

ဓမ္မံ အနုဿရတိတိ သဟတန္တိကံ လောကုတ္တရဓမ္မံ အနုဿရတိ။ သောတ္တိန္တိ
ကုရုရိန္ဒကသောတ္တိံ။ ကုရုရိန္ဒကပါသာဏစုဏ္ဏေန ဟိ သဒ္ဓိံ လာခံ ယော-
ဇေတွာ မဏိကေ ကတွာ ဝိဇ္ဈိတွာ သုတ္တေန အာဝုဏိတွာ တံ မဏိ
ကလာပပန္နိံ ဥဘတော ဂဟေတွာ ဝိဋ္ဌိံ ခံသေန္တိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
“သောတ္တိဉ္စ ပဋိစ္စာ”တိ။ ဝုဏ္ဏန္တိ နှာနိယဝုဏ္ဏံ။ တန္တံ ဝါယာမန္တိ ဥဗ္ဗုဒ္ဓန-
သံသနဓောဝနာဒိကံ တဒနုရူပဝါယာမံ။ ဓမ္မုပေါသထန္တိ သဟတန္တိကံ
နဝလောကုတ္တရဓမ္မံ အာရဗ္ဘ ဥပဝုတ္တတ္တာ အယံ ဥပေါသထော “ဓမ္မုပေါသ-
ထော”တိ ဝုတ္တော။ ဣဓာပိ ပရိယောဒပနာတိ ပဒေ ဌတွာ ပုရိမနယေနဝ
ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

သံသံ အနုဿရတိတိ အဋ္ဌန္တံ အရိယပုဂ္ဂလာနံ ဂုဏေ အနုဿရတိ။ ဥဗ္ဗုဉ္စ
ပဋိစ္စာတိ ဒွေ တယော ဝါရေ ဂါဟာပိတံ ဥသုမံ ပဋိစ္စ။ ဥသဉ္ဇာတိပိ^၂ ပါဌော၊

၁-ကိလိဋ္ဌေ စိတ္တေ (က) ၂-ဦးသဉ္ဇာတိပိ (သိ)

အယမေဝတ္ထော။ ခါရန္တိ ဆာရိကံ။ ဂေါမယန္တိ ဂေါမုတ္တံ ဝါ အလေဏ္ဍိကာ ဝါ။ ပရိယောဒပနာတိ ဣဓာပိ ပုရိမနယေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ သံဃုပေါသထန္တိ အဋ္ဌန္တံ အရိယပုဂ္ဂလာနံ ဂုဏေ အာရဗ္ဗ ဥပဝုတ္တတ္တာ အယံ ဥပေါသထော “သံဃုပေါသထော”တိ ဝုတ္တော။

သီလာနီတိ ဂဟဋ္ဌော ဂဟဋ္ဌသီလာနိ၊ ပဗ္ဗဇိတော ပဗ္ဗဇိတသီလာနိ။ အဇ္ဈောနီတိအာဒိနံ အတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝိတ္တာရိတောဝ။ ဝါလဏ္ဍုပကန္တိ^၂ အဿဝါလေဟိ ဝါ မကစိဝါလာဒိဟိ ဝါ ကတံ အဏ္ဍုပကံ^၃။ တန္တံ ဝါယာမန္တိ တေလေန တေမေတွာ^၄ မလဿ တိန္တဘာဝံ ဥတွာ ဆာရိကံ ပက္ခိပိတွာ ဝါလဏ္ဍုပကေန ဗံသနဝါယာမော။ ဣဓ ပရိယောဒပနာတိ ပဒေ ဌတွာ ဧဝံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ—ကိလိဋ္ဌသ္မိဉ္စိ အာဒါသေ မဏ္ဍိတပသာမိတောပိ အတ္တဘာဝေါ ဩလောကိယမာနော န သောဘတိ၊ ပရိသုဒ္ဓေ သောဘတိ။ ဧဝမေဝ ကိလိဋ္ဌေန စိတ္တေန ဥပဝုတ္တော ဥပေါသထော န မဟပ္ပလော ဟောတိ၊ ပရိသုဒ္ဓေန ပန မဟပ္ပလော ဟောတိတိ။ သီလုပေါသထန္တိ အတ္တနော သီလာနုဿရဏဝသေန ဥပဝုတ္တော ဥပေါသထော သီလုပေါသထော နာမ။ ‘သီလေန သဒ္ဓိန္တိ အတ္တနော ပဉ္စသီလဒသသီလေန သဒ္ဓိ’။ သီလဉ္စဿ အာရဗ္ဗာတိ ပဉ္စသီလံ ဒသသီလဉ္စ အာရဗ္ဗ။

ဒေဝတာ အနုဿရတီတိ ဒေဝတာ သက္ခိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ အတ္တနော သဒ္ဓါဒိဂုံဏေ အနုဿရတိ။ ဥက္ကန္တိ ဥဒ္ဓနံ။ လောဏန္တိ လောဏမတ္တိကာ။ ဂေရုကန္တိ ဂေရုကစုဏ္ဍိ။ နာဠိကသဏ္ဍာသန္တိ ဓမ္မနနာဠိကဉ္စေဝ ပရိဝတ္တနသဏ္ဍာသဉ္စ။ တန္တံ ဝါယာမန္တိ ဥဒ္ဓနေ ပက္ခိပနဓမ္မနပရိဝတ္တနာဒိကံ အနုရူပံ ဝါယာမံ။ ဣဓ ပရိယောဒပနာတိ ပဒေ ဌတွာ ဧဝံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ—သံကိလိဋ္ဌသုဝဏ္ဏမယေန ဟိ ပသာဓနဘဏ္ဍေန^၅ ပသာမိတာ နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌမာနာ န သောဘန္တိ၊ ပရိသုဒ္ဓသုဝဏ္ဏမယေန သောဘန္တိ။ ဧဝမေဝ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ ဥပေါသထော န မဟပ္ပလော ဟောတိ၊ ပရိသုဒ္ဓစိတ္တဿ မဟပ္ပလော။ ဒေဝတုပေါသထန္တိ ဒေဝတာ သက္ခိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ အတ္တနော ဂုဏေ အနုဿရန္တေန ဥပဝုတ္တဥပေါသထော ဒေဝတုပေါသထော နာမ။ သေသံ ဣမေသုဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၆ ဝုတ္တမေဝ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၅၁-ပိဋ္ဌေ။

၂-လဏ္ဍုကံ (သီ)

၃-ပသာမိတဘဏ္ဍေန (သီ)

၂-ဝါလဏ္ဍုကန္တိ (သီ၊ သု)

၄-မက္ခေတွာ (သု၊ က)

၆-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉၂-ပိဋ္ဌေ။

ပါဏာတိပါတန္တိ ပါဏဝရံ။ ပဟာယာတိ တံ ပါဏာတိပါတစေတနာ-
သင်္ခါတံ ဒုဿီလျံ ပဇဟိတွာ။ ပဋိဝိရတာတိ ပဟိနကာလတော ပဋ္ဌာယ
တတော ဒုဿီလျတော ဩရတာ ဝိရတာဝ။ နိဟိတဒဏ္ဍာ နိဟိတသတ္တာတိ
ပရူပဃာတတ္ထာယ^၁ ဒဏ္ဍံ ဝါ သတ္တံ ဝါ အာဒါယ အဝတ္တနတော နိက္ခိတ္တ-
ဒဏ္ဍာ စေဝ နိက္ခိတ္တသတ္တာ စာတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ ဌပေတွာ ဒဏ္ဍံ သဗ္ဗမ္ပိ
အဝသေသံ ဥပကရဏံ သတ္တာနံ ဝိဟိ^၂သနဘာဝတော^၂ သတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ
ပန ဘိက္ခု။ ကတ္တရဒဏ္ဍံ ဝါ ဒန္တကဋ္ဌဝါသိ^၃ ဝါ ပိပ္ပလကံ ဝါ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တိ၊
န တံ ပရူပဃာတတ္ထာယ။ တသ္မာ နိဟိတဒဏ္ဍာ နိဟိတသတ္တာတွေဝ သင်္ခံ^၄
ဂစ္ဆန္တိ။ လန္တိတိ ပါပဇိရုစ္ဆနလက္ခဏာယ လဇ္ဇာယ သမန္တာဂတာ။ ဒယာ-
ပန္နာတိ ဒယံ မေတ္တစိတ္တတံ အာပန္နာ။ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတနုကမ္ပိတိ သဗ္ဗေ
ပါဏဘူတေ ဟိတေန အနုကမ္ပကာ၊ တာယ ဧဝ ဒယာပန္နတာယ သဗ္ဗေသံ
ပါဏဘူတာနံ ဟိတစိတ္တကာတိ အတ္ထော။ အဟမ္ပဇ္ဇာတိ အဟမ္ပိ အဇ္ဇ။
ဣမိနာပိ အင်္ဂေနာတိ ဣမိနာပိ ဂုဏင်္ဂေန။ အရဟတံ အနုကရောမီတိ ယထာ
ပုရတော ဂစ္ဆန္တိ ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တော အနုဂစ္ဆတိ နာမ၊ ဧဝံ အဟမ္ပိ
အရဟန္တေဟိ ပဌမံ ကတံ ဣမံ ဂုဏံ ပစ္ဆာ ကရောန္တော တေသံ အရဟန္တာနံ
အနုကရောမိ။ ဥပေါသထော စ မေ ဥပရုတ္တော ဘဝိဿတိတိ ဧဝံ ကရောန္တေန
မယာ အရဟတဉ္စ အနုကတံ ဘဝိဿတိ၊ ဥပေါသထော စ ဥပရုတ္တော
ဘဝိဿတိ။

အဒိန္နာဒါနန္တိ အဒိန္နဿ ပရပရိဂ္ဂဟိတဿ အာဒါနံ၊ ထေယျံ စောရိကန္တိ
အတ္ထော။ ဒိန္နမေဝ အာဒိယန္တိတိ ဒိန္နာဒါယီ။ စိတ္တေနပိ ဒိန္နမေဝ ပဋိကံသန္တိတိ
ဒိန္နပါဋိကဇီ။ ထေနေတိတိ ထေနော၊ န ထေနေန အထေနေန။ အထေနတ္တာ-
ယေဝ သုစိဘူတေန။ အတ္တနာတိ အတ္တဘာဝေန၊ အထေနံ သုစိဘူတံ အတ္တဘာဝံ
ကတွာ ဝိဟရန္တိတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။

အဗြဟ္မစရိယန္တိ အသေဋ္ဌစရိယံ။ ဗြဟ္မံ သေဋ္ဌံ အာစာရံ စရန္တိတိ ဗြဟ္မစာရီ။
အာရာစာရိတိ အဗြဟ္မစရိယတော ဒူရာစာရီ။ မေထုနာတိ ရာဂပရိယုဋ္ဌာန-
ဝသေန သဒိသတ္တာ မေထုနကာတိ လဒ္ဓဝေါဟာရေဟိ ပဋိသေဝိတဗ္ဗတော
မေထုနောတိ သင်္ခံ ဂတာ အသဒ္ဓမ္မာ။ ဂါမဓမ္မာတိ ဂါမဝါသိနံ ဓမ္မာ။

မုဿဝါဒါတိ အလိကဝစနာ တုစ္ဆဝစနာ။ သစ္စံ ဝဒန္တိတိ သစ္စဝါဒီ။
သစ္စေန သစ္စံ သံဒဟန္တိ သဋ္ဌေန္တိတိ သစ္စသန္တာ၊ န အန္တရန္တရာ မုဿာ ဝဒန္တိတိ

အတ္ထော။ ယော ဟိ ပုရိသော ကဒါစိ မုသာဝါဒံ ဝဒတိ၊ ကဒါစိ သစ္စံ။ တဿ မုသာဝါဒေန အန္တရိတတ္တာ သစ္စံ သစ္စေန န ဃဋီယတိ။ တဿှာ န သော သစ္စသန္ဓော။ ဣမေ ပန န တာဒိသာ၊ ဇီဝိတဟေတုပ္ပိ မုသာ အဝတွာ သစ္စေန သစ္စံ သံဒဟန္တိယေဝါတိ သစ္စသန္ဓော။ **ထေတာတိ ထိရာ၊ ဌိတကထာတိ** အတ္ထော။ ဧကော ပုဂ္ဂလော ဟလံဌိရာဂေါ ဝိယ ထုသရာသိမှိ နိခါတခါဏု ဝိယ အဿပိဋ္ဌေ ဌပိတကုမ္မဏ္ဍမိဝံ^၁ စ န ဌိတကထော ဟောတိ။ ဧကော ပါသာဏလေခါ ဝိယ ဣန္ဒဒီလော ဝိယ စ ဌိတကထော ဟောတိ၊ အသိနာ သီသံ ဆိန္ဒန္တေပိ ဒွေ ကထာ န ကထေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ထေတော။ ပစ္စယိကာတိ ပတ္တိယာယိတဗ္ဗကာ၊ သဒ္ဓါယိကာတိ အတ္ထော။ ဧကဇ္ဇော ဟိ ပုဂ္ဂလော န ပစ္စယိကော ဟောတိ၊ “ဣဒံ ကေန ဝုတ္တံ၊ အသုကေန နာမာ”တိ ဝုတ္တေ “မာ တဿ ဝစနံ သဒ္ဓဟထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧကော ပစ္စယိကော ဟောတိ၊ “ဣဒံ ကေန ဝုတ္တံ၊ အသုကေနာ”တိ ဝုတ္တေ “ယဒိ တေန ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေဝ ပမာဏံ၊ ဣဒါနိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ ဧဝမေဝ ဣဒ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပစ္စယိကော။ **အဝိသံဝါဒကာ လောကဿာတိ** တာယ သစ္စဝါဒိတာယ လောကံ န ဝိသံဝါဒေန္တိတိ အတ္ထော။

သုရာဓေရယမဇ္ဇပမာဒဌာနန္တိ သုရာဓေရယမဇ္ဇာနံ ပါနစေတနာသင်္ခါတံ
ပမာဒကာရဏံ။ ဧကဘတ္တိကာတိ ပါတရာသဘတ္တံ သာယမာသဘတ္တန္တိ ဒွေ
ဘတ္တာနိ။ တေသု ပါတရာသဘတ္တံ အန္တောမဇ္ဈနိကေန ပရိစ္ဆိန္တံ၊ ဣတရံ
မဇ္ဈနိကတော ဥဒ္ဓံ အန္တောအရဏေန ။ တသ္မာ အန္တောမဇ္ဈနိကေ ဒသက္ခတ္တံ၊
ဘုဉ္ဇမာနာပိ ဧကဘတ္တိကာဝ ဟောန္တိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဧကဘတ္တိကာ” တိ။
ရတ္တိဘောဇနံ ? ရတ္တိ၊ တတော ဥပရတာတိ ရတ္တံ။ ပရတာ။ အတိက္ကန္တေ
မဇ္ဈနိကေ ယာဝ သူရိယတ္ထင်္ဂမနာ ဘောဇနံ ဝိကာလဘောဇနံ နာမ၊ တတော
ဝိရတတ္တာ ဝိရတာ ဝိကာလဘောဇနာ။

သာသနဿ အနုလောမတ္တာ ဝိဿကံ ပဋ္ဌာဏိဘူတံ ဒဿနန္တိ ဝိဿက-
ဒဿနံ၊ အတ္တနာ နစ္စနနစ္စာပနာဒိဝသေန နစ္စန္ဓ ဂီတန္တ ဝါဒိတန္တ၊ အန္တမသော
မယူရနစ္စနာဒိဝသေနာပိ ပဝတ္တာနံ နစ္စာဒိနံ ဝိဿကဘူတံ ဒဿနဉ္စာတိ နစ္စ-
ဂီတဝါဒိတဝိဿကဒဿနံ။ နစ္စာဒိနိ ဟိ အတ္တနာ ပယောဇေတုံ ဝါ ပရေဟိ
ပယောဇာပေတုံ ဝါ ပယုတ္တာနိ ပဿိတုံ ဝါ နေဝ ဘိက္ခူနံ၊ န ဘိက္ခူနိနံ
ဝဋ်ဦး။

၁-၌တကုမ္ပဏီ မိသ (သု၊က)

၂-အဓိကအရဏဂ္ဂန (သိ)

၃-ရတ္တိယာ ဘောဇနံ (ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၇၅၊ မ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၃-ပိဋေသု။)

မာလာဒီသု မာလာတိ ယံကိဉ္စိ ပုပ္ဖံ။ ဂန္ဓန္တိ ယံကိဉ္စိ ဂန္ဓဇာတံ။ ဝိလေပနန္တိ ဆဝိရာဂကရဏံ။ တတ္ထ ပိဋန္နန္တော ဓာရေတိ နာမ၊ ဥိနဋ္ဌာနံ ပူရေန္တော မဏ္ဍေတိ နာမ၊ ဂန္ဓဝသေန ဆဝိရာဂဝသေန စ သာဒိယန္တော ဝိဘူသေတိ နာမ။ ဌာနံ ဝုစ္စတိ ကာရဏံ၊ တသ္မာ ယာယ ဒုဿီလျစေတနာယ တာနိ မာလာဓာရဏာဒိနိ မဟာဇနော ကရေတိ၊ တတော ပဋိဝိရတာတိ အတ္ထော။ ဥစ္စာသယနံ ဝုစ္စတိ ပမာဏာတိက္ကန္တံ၊ မဟာသယနံ အကပ္ပိယတ္ထရဏံ၊ တတော ပဋိဝိရတာတိ အတ္ထော။

ကိဝမဟပ္ပလောတိ ကိတ္တကံ^၁ မဟပ္ပလော။ သေသပဒေသုပိ ဒေသဝ နယော။ ပဟူတရတ္တရတနာနန္တိ^၂ ပဟူတေန ရတ္တသင်္ခါတေန ရတနေန သမန္ဓာ- ဂတာနံ၊ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပတလံ ဘေရိတလသဒိသံ ကတွာ ကဋ္ဌိပ္ပမာဏေဟိ သတ္တဟိ ရတနေဟိ ပူရိတာနန္တိ အတ္ထော။ ဣဿရိယာဝိပစ္စန္တိ ဣဿရဘာဝေန ဝါ ဣဿရိယမေဝ ဝါ^၃ အာဓိပစ္စံ၊ န ဧတ္ထ သာဟသိကကမ္မန္တိပိ ဣဿရိ- ယာဝိပစ္စံ။ ရန္တံ ကာရေယျာတိ ဧဝရူပံ စက္ကဝတ္တိရန္တံ ကာရေယျ။ အင်္ဂါနန္တိ- အာဒိနိ တေသံ ဇနပဒါနံ နာမာနိ။ ကလံ နာဂ္ဂတိ သောဠသိန္တိ ဧကံ အဟောရတ္တံ ဥပဝုတ္တဥပေါသထေ ပုညံ သောဠသဘာဝေ ကတွာ တတော ဧကံ ဘာဂဉ္စ^၄ န အဿတိ။ ဧကရတ္တုပေါသထဿ သောဠသိယာ ကလာယ ယံ ဝိပါကဗလံ၊ တံယေဝ တတော ဗဟုတရံ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ကပဏန္တိ ပရိတ္တကံ။

အဗြဟ္မစရိယာတိ အသေဠစရိယတော။ ရတ္တိံ န ဘုဉ္ဇေယျ ဝိကာလ- ဘောဇနန္တိ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တော ရတ္တိဘောဇနဉ္စ ဒိဝါဝိကာလဘောဇနဉ္စ န ဘုဉ္ဇေယျ။ မဉ္ဇေ ဆမာယံဝ သယေထ သန္တတေတိ မုဋ္ဌိဟတ္ထပါဒကေ ကပ္ပိယ- မဉ္ဇေဝါသုဓာဒိပရိကမ္မကတာယ ဘူမိယံ ဝါတိဏပဏ္ဏပလာလာဒိနိ သန္တရိတွာ ကတေ သန္တတေဝါသယေထာတိ အတ္ထော။ ဧတံ ဟိ အဋ္ဌဂီကမာဟုပေါသထန္တိ ဧဝံ ပါဏာတိပါတာဒိနိ အသမာစရန္တေန ဥပဝုတ္တံ ဥပေါသထံ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတတ္တာ အဋ္ဌဂီကန္တိ ဝဒန္တိ။ တံ ပန ဥပဝသန္တေန “သွေ ဥပေါသထိ- ကော ဘဝိဿာမီ”တိ အဇ္ဇေဝ “ဣဒဉ္စ ဣဒဉ္စ ကရေယျာထာ”တိ အာဟာရာဒိ- ဝိဓာနံ ဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ဥပေါသထဒိဝသေ ပါတောဝ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဒသသီလလက္ခဏညနော ဥပါသကဿ ဝါ ဥပါသိကာယ ဝါ သန္တိကေ ဝါစံ

၁-ကိတ္တကော (သျှာ၊က) ၂-ပဟူတသတ္တရတနာနန္တိ (သျှာ၊ ဋီကာယံ စ ပါဌန္တရံ)
၃-ဣဿရဘာဝေန စ အဓိပတိဘာဝေန စ ကုဉ္ဇရာဘာဝေန ဣဿရိယမေဝ ဝါ(သီ) ၄-ဘာဂံ (သီ)

ဘိဒ္ဓိတွာ ဥပေါသထင်္ဂါနိ သမာဒါတဗ္ဗာနိ။ ပါဠိ အဇာနန္တေန ပန “ဗုဒ္ဓ-
 ပညတ္တံ ဥပေါသထံ အဓိဋ္ဌာမီ”တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အညံ အလဘန္တေန အတ္တနာပိ
 အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ဝစီဘေဒေါ ပန ကာတဗ္ဗောယေဝ။ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တေန
 ပရူပရောဓပဋိသံယုတ္တာ^၁ ကမ္မန္တာ န ဝိစာရေတဗ္ဗာ၊ အာယဝယဂဏနံ
 ကရောန္တေန န ဝိတိနာမေတဗ္ဗံ၊ ဂေဟေ ပန အာဟာရံ လဘိတွာ နိစ္စဘတ္တိက-
 ဘိက္ခုနာ ဝိယ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဝိဟာရံ ဂန္တာ ဓမ္မော ဝါ သောတဗ္ဗော၊
 အဋ္ဌတိံသာယ အာရမ္မဏေသု အညတရံ ဝါ မနသိကာတဗ္ဗံ။

သုဒဿနာတိ သုန္ဒရဒဿနာ။ ဩဘာသယန္တိ ဩဘာသယမာနာ။ အနု-
 ပရိယန္တိတိ ဝိစရန္တိ။ ယာဝတောတိ ယတ္ထကံ ဌာနံ။ အန္တလိက္ခဂါတိ အာကာ-
 သင်္ဂမာ။ ပဘာသန္တိတိ ဇောတန္တိ ပဘာ^၂ မုဉ္ဇန္တိ။ ဒိသာဝိရောဓနာတိ
 သဗ္ဗဒိသာသု ဝိရောဓမာနာ။ အထ ဝါ ပဘာသန္တိတိ ဒိသာဟိ ဒိသာ
 ဩဘာသန္တိ။ ဝိရောဓနာတိ ဝိရောဓမာနာ။ ဝေဠုရိယန္တိ မဏိတိ ဝတွာပိ
 ဣမိနာ ဇာတိမဏိဘာဝံ ဒဿေတိ။ ဧကဝသိကဝေဠုဝဏ္ဏဉ္စိ ဝေဠုရိယံ
 ဇာတိမဏိ နာမ။ တံ သန္ဓာယေဝမာဟ။ ဘဒ္ဒကန္တိ လဒ္ဓကံ။ သီရိသုဝဏ္ဏန္တိ
 ဂေါသိင်္ဂသဒိသံ ဟုတွာ ဥပ္ပန္နတ္တာ ဧဝံ နာမကံ သုဝဏ္ဏံ။ ကဉ္စနန္တိ ပဗ္ဗတေယျံ
 ပဗ္ဗတေ ဇာတသုဝဏ္ဏံ။ ဇာတဂ္ဂူပန္တိ သတ္ထုဝဏ္ဏသုဝဏ္ဏံ။ ဟဒူကန္တိ ကိပ်ပိလိကာဟိ
 နိဟဒူသုဝဏ္ဏံ။ နာနုဘဝန္တိတိ န ပါပုဏန္တိ။ စန္ဒပ္ပဘာတိ သာမိအတ္ထေ ပစ္စတ္တံ၊
 စန္ဒပ္ပဘာယာတိ အတ္ထော။ ဥပဝသုပေါသထန္တိ ဥပဝသိတွာ ဥပေါသထံ။
 သုခုဗြဿာနီတိ သုခဖလာနိ သုခဝေဒနီယာနိ။ သဂ္ဂမုပေန္တိ ဌာနန္တိ သဂ္ဂသင်္ခါတံ
 ဌာနံ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ကေနစိ အနိန္ဒိတာ ဟုတွာ ဒေဝလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အတ္ထော။
 သေသမေတ္ထ ယံ အန္တရန္တရာ န ဝုတ္တံ၊ တံ ဝုတ္တာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

မဟာဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(ဂ) ၃-အာနန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ဆန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၂။ တတိယဿ ပဌမေ ဆန္ဒောတိ ဧဝံနာမကော ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော^၃။
 တုမှေဝိ အာဝုသောတိ အာဝုသော ယထာ မယံ ရာဂါဒိနံ ပဟာနံ
 ပညာပေမ၊ ကိံ ဧဝံ တုမှေဝိ ပညာပေထာတိ ပုစ္ဆတိ။ တတော ထေရော
 “အယံ ပရိဗ္ဗာဇကော အမှေ ရာဂါဒိနံ ပဟာနံ ပညာပေမာတိ ဝဒတိ၊ နတ္ထိ

၁-ပရောဓပရောဓပဋိသံယုတ္တာ (သီ၊ သျှာ) ၂-ပဘံ (သီ၊ သျှာ) ၃-ပဋိစ္စနုပရိဗ္ဗာဇကော (သီ၊ သျှာ)

ပနေတံ ဗာဟိရသမယေ”တိ တံ ပဋိက္ခိပန္နော မယံ ခေါ အာရုသောတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ခေါတိ အဝဓာရဏတ္ထေ နိပါတော၊ မယမေဝ ပညာ-
ပေမာတိ အတ္ထော။ တတော ပရိဗ္ဗာဇကော စိန္တေသိ “အယံ ထေရော
ဗာဟိရသမယံ လုဋ္ဌိတွာ ဟရန္တော ‘မယမေဝါ’တိ အာဟ၊ ကိ” န ခေါ အာဒိနဝံ
ဒိဿာ ဧတေ ဧတေသံ ပဟာနံ ပညာပေန္တိ”တိ။ အထ ထေရံ ပုစ္ဆန္တော
ကိ” ပန တုဗ္ဗေတိအာဒိမာဟ။ ထေရော တဿ ဗျာကရောန္တော ရတ္ထော ခေါတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အတ္တတ္တန္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကံ လောကီယလောကုတ္တရံ
အတ္တနော အတ္ထံ။ ပရတ္ထဥဘယတ္ထေသုပိ ဧသေဝ နယော။

အန္ဓကရဏောတိအာဒိသု ယဿ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ယထာဘူတဒဿန-
နိဝါရဏေန အန္ဓံ ကရေတိတိ အန္ဓကရဏော။ ပညာစက္ခံ န ကရေတိတိ
အစက္ခကရဏော။ ဉာဏံ န ကရေတိတိ အညာဏကရဏော။ ကမ္မဿ-
ကတပညာ ဈာနပညာ ဝိပဿနာပညာတိ ဣမာ တိဿော ပညာ အပ္ပဝတ္တိ-
ကရဏေန နိရောဓေတိတိ ပညာနိရောဓိကော။ အနိဋ္ဌဗလဒါယကတ္တာ ဒုက္ခ-
သင်္ခါတဿ ဝိသုတဿေဝ ပက္ခေ ဝတ္တတိတိ ဝိသုတပက္ခိကော။ ကိလေသ-
နိဗ္ဗာနံ န သံဝတ္တေတိတိ အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကော။ အလံ စ ပနာရုသော အာနန္ဒ
အပ္ပမာဒါယာတိ အာရုသော အာနန္ဒ သစေ ဧဝရူပါ ပဋိပဒါ အတ္ထိ၊ အလံ
တုမှာကံ အပ္ပမာဒါယ ယုတ္တံ အနုစ္ဆရိကံ၊ အပ္ပမာဒံ ကရေထ အာရုသောတိ
ထေရဿ ဝစနံ အနုမောဒိတွာ ပက္ကာမိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ အရိယမဂ္ဂေါ
လောကုတ္တရမိဿကော ကထိတော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၂-အာဇီဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၃။ ဒုတိယေ ဧနေ ဟိ ဂဟပတိတိ ထေရော ကိရ စိန္တေသိ “အယံ
ဣဓ အာဂစ္ဆန္တော န အညာတုကာမော ဟုတွာ အာဂမိ”၊ ပရိဂ္ဂဏှနတ္ထံ ပန
အာဂတော။ ဣမိနာ ပုစ္ဆိတပဉ္စံ ဣမိနာဝ ကထာပေဿာမိ”တိ။ ဣတိ တံ-
ယေဝ ကထံ ကထာပေတုကာမော ဧနေ ဟိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဧနေ ဟိတိ
ကာရဏာပဒေသော။ ယဿာ တံ ဧဝံ ပုစ္ဆသိ၊ တဿာ တညေဝေတ္ထ ပဋိ-
ပုစ္ဆာမိတိ။ ကေသံ နောတိ ကတမေသံ န။ သဓမ္မုက္ကံသနာတိ အတ္တနော
လဒ္ဓိယာ ဥက္ခိပိတွာ ဌပနာ။ ပရဓမ္မာပသာဒနာတိ ပရေသံ လဒ္ဓိယာ သန္ဓနာ
ဝဟနာ အဝက္ခိပနာ။ အာယတနေဝ ဓမ္မဒေသနာတိ ကာရဏသ္မိံယေဝ
ဓမ္မဒေသနာ။ အတ္ထော စ ရတ္ထောတိ မယာ ပုစ္ဆိတပဉ္စာယ အတ္ထော စ

ပကာသိတော။ အတ္တာ စ အနုပနီတောတိ အမှေ ဧဝရူပါတိ ဧဝံ အတ္တာ စ န ဥပနီတော။ နုပနီတောတိပိ^၁ ပါဌော။

၃-မဟာနာမသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၄။ တတိယေ ဂိလာနရုဋ္ဌိတောတိ^၂ ဂိလာနော ဟုတွာ ရုဋ္ဌိတော။ ဂေလညာတိ ဂိလာနဘာဝတော။ ဥပသင်္ကဓိတိ ဘုတ္တပါတရာသော မာလာ-
ဂန္ဓာဒိနံ အာဒါယ မဟာပရိဝါရပရိဝုတော ဥပသင်္ကမိ။ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာတိ န ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ အာကမ္ပိ၊ နိသိန္ဓာသနတော ရုဋ္ဌာယ တဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဒက္ခိဏဗာဟာယံ အင်္ဂုဋ္ဌကေန သညံ ဒတွာ ဧကမန္တံ အပနေသီတိ ဝေဒိတဗျော။ အထဿ “သေခမ္ပိ ခေါ မဟာနာမ သီလ”န္တိ-
အာဒိနာ နယေန သတ္တန္တံ သေခါနံ သီလဉ္စ သမာဓိဉ္စ ပညဉ္စ ကထေတွာ ဥပရိ အရဟတ္တဖလဝသေန အသေခါ သီလသမာဓိပညာယော ကထေန္တော “သေခ-
သမာဓိတော သေခံ ဝိပဿနာဉ္စာရံ အသေခဉ္စ ဖလဉ္စာရံ ပစ္စွာ၊ သေခ-
ဝိပဿနာဉ္စာရတော စ အသေခဖလသမာဓိ ပစ္စွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဒီပေတိ။
ယာနိ ပန သမ္ပယုတ္တာနိ သမာဓိဉ္စာရာနိ၊ တေသံ အပစ္စွာ အပုရေ ဥပ္ပတ္တိ
ဝေဒိတဗျာတိ။

၄-နိဂဏ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၅။ စတုတ္ထေ ဣဒ္ဓာဂါရသလယန္တိ ဒွေ ကဏ္ဍိကာ ဂဟေတွာ ဟံသ-
ဝဋ္ဋကစ္ဆန္နေန^၃ ကတာယ ဂန္ဓကုဋိယာ။ အပရိသေသံ ဉာဏဒဿနံ ပဋိဇာနာတိတိ
အပ္ပမတ္တကမ္ပိ အသေသေတွာ သဗ္ဗံ ဉာဏဒဿနံ ပဋိဇာနာတိ။ သတတံ သမိတန္တိ
သဗ္ဗကာလံ နိရန္တရံ။ ဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပ္ပန်တန္တိ သဗ္ဗညုတညာဏံ မယံ ဥပဋ္ဌိ-
တမေဝါတိ ဒဿေတိ။ ပုရာဏာနံ ကမ္မာနန္တိ အာယူဟိတကမ္မာနံ။ တပသာ
ဗျန္တိဘာဝန္တိ ဒုက္ကရတပေန ဝိဂတန္တကရဏံ။ နဝါနံ ကမ္မာနန္တိ ဣဒါနိ အာယူဟိ-
တဗ္ဗကမ္မာနံ။ အကရဏာတိ အနာယူဟနေန။ သေတုဃာတန္တိ ပဒဿာတံ
ပစ္စယဿာတံ ကထေတိ။ ကမ္မက္ခယာ ဒုက္ခက္ခယောတိ ကမ္မဝဋ္ဋက္ခယေန
ဒုက္ခက္ခယော။ ဒုက္ခက္ခယာ ဝေဒနာက္ခယောတိ ဒုက္ခဝဋ္ဋက္ခယေန ဝေဒနာက္ခယော။
ဒုက္ခဝဋ္ဋသ္မိံ ဟိ ဝိဇ္ဇေ ဝေဒနာဝဋ္ဋသ္မိံ ဝိဇ္ဇာမေဝ ဟောတိ။ ဝေဒနာက္ခယာ သဗ္ဗံ
ဒုက္ခံ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဘဝိဿတိတိ ဝေဒနာက္ခယေန ပန သကလဝဋ္ဋဒုက္ခံ နိဇ္ဇိဏ္ဏမေဝ
ဘဝိဿတိ။ သန္တိဋ္ဌိကာယာတိ သာမံ ပဿိတဗျာယ^၄ ပစ္စက္ခာယ။ နိဇ္ဇရာယ

၁-နုပနီတောတိပိ (သီ)၊ နုပရိတောတိပိ (က)
၂-ဟံသဝဋ္ဋကစ္ဆဒနေန (သီ၊ သျှာ)

၂-ဂိလာနာ ရုဋ္ဌိတောတိ (သီ၊ သျှာ၊ က)
၄-ပေက္ခိတဗျာယ (သီ၊ သျှာ)

ဝိသုဒ္ဓိယာတိ ကိလေသဇီရဏကပဋိပဒါယ ကိလေသေ ဝါ နိဇ္ဇိရဏတော နိဇ္ဇရာယ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ^၁။ သမတိက္ကမော ဟောတီတိ သကလဿ ဝဋ်ဒုက္ခဿ အတိက္ကမော ဟောတိ။ ဣမ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကိမာဟာတိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ ကိမာဟ၊ ကိံ ဧတံယေဝ ကိလေသနိဇ္ဇိရဏက- ပဋိပဒံ ပညပေတိ၊ ဥဒါဟု အညန္တိ ပုစ္ဆတိ။

ဇာနတာတိ အနာဝရဏဉာဏေန ဇာနန္တေန။ ပဿတာတိ သမန္တစက္ခုနာ ပဿန္တေန။ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ ဝိသုဒ္ဓိသမ္မာပနတ္ထာယ။ သမတိက္ကမာယာတိ သမ- တိက္ကမနတ္ထာယ။ အတ္တင်္ဂမာယာတိ အတ္တံ ဂမနတ္ထာယ။ ဉာယဿ အဓိဂမာ- ယာတိ သဟ ပိပဿနာယ မဂ္ဂဿ အဓိဂမနတ္ထာယ။ နိဗ္ဗာနဿ သန္တိကိရိယာ- ယာတိ အပစ္စယနိဗ္ဗာနဿ သန္တိကရဏတ္ထာယ။ နဝဉ္စ ကမ္မံ န ကရေတီတိ နဝံ ကမ္မံ နာယူဟတိ။ ပုရာဏဉ္စ ကမ္မန္တိ ပုဗ္ဗေ အာယူဟိတကမ္မံ။ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိကရေတီတိ ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ ဝိဂတန္တံ ကရေတိ၊ ဝိပါကဇဿ ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ တံ ကမ္မံ ခေပေတီတိ အတ္ထော။ သန္တိဋ္ဌိကာတိ သာမံ ပဿိတဗ္ဗာ။ အကာလိကာတိ န ကာလန္တရေ ကိစ္စကာရိကာ။ ဧဟိပဿိကာတိ “ဧဟိ ပဿာ”တိ ဧဝံ ဒဿေတုံ ယုတ္တာ။ ဩပနေယျိကာတိ ဥပနယေ ယုတ္တာ အလ္လိယိတဗ္ဗယုတ္တာ။ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိတိ ပဏ္ဍိတေဟိ အတ္တနော အတ္တနော သန္တာနေယေဝ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ ဗာလေဟိ ပန ဒုဇ္ဇာနာ။ ဣတိ သီလဝသေန ဒွေ မဂ္ဂါဒွေ စ ဖလာနိ ကထိတာနိ။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော ဟိ သီလေသု ပရိပူရကာရိနောတိ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိအာဒိကာယ ပန သမာဓိသမ္ပဒါယ တယော မဂ္ဂါ တိဏိ စ ဖလာနိ ကထိတာနိ။ အနာဂါမိ အရိယသာဝကော ဟိ သမာဓိမှိ ပရိပူရကာရိတိ ဝုတ္ထော။ အာသဝါနံ ခယာတိအာဒိဟိ အရဟတ္တဖလံ ကထိတံ။ ကေမိ ပန သီလသမာဓယောပိ အရဟတ္တဖလသမ္ပယုတ္တာဝ ဣမ အဓိပ္ပေတာ။ ဧကေကဿ ပန ဝသေန ပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝိသုံ ဝိသုံ တန္တိ အာရောပိတာတိ။

၅-နိဝေသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၆။ ပဉ္စမေ အမစ္ဆာတိ သုဟဇ္ဇာ။ ဉာတီတိ သဿုသသုရပက္ခိကာ။ သာလောဟိတာတိ သမာနလောဟိတာ ဘာတိဘဂိနိအာဒယော။ အဝေစ္စပ္ပ- သာဒေတိ ဂုဏေ အဝေစ္စ ဇာနိတွာ ဥပ္ပန္နေ အစလပ္ပသာဒေ။ အညထတ္တန္တိ

၁-နိဇ္ဇရာဝိသုဒ္ဓိယာတိ ကိလေသေ ဇရဏကပဋိပဒါ ကိလေသေ ဝါ နိဇ္ဇိရဏတော နိဇ္ဇရာ၊ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိပါပနတော ဝိသုဒ္ဓိတိ နိဇ္ဇရာဝိသုဒ္ဓိယာ (သိ)

ဘာဝညထတ္ထံ။ ပထဝီဓာတုယာတိအာဒိသု ဝိသတိယာ ကောဋ္ဌာသေသု
 ထဒ္ဓါကာရဘူတာယ ပထဝီဓာတုယာ၊ ဒွါဒသသု ကောဋ္ဌာသေသု ယူသ-
 ဂတာယ အာဗန္ဓနဘူတာယ အာပေါဓာတုယာ၊ စတုသု ကောဋ္ဌာသေသု
 ပရိပါစနဘူတာယ တေဇောဓာတုယာ၊ ဆသု ကောဋ္ဌာသေသု ဝိတ္တန္တန-
 ဘူတာယ ဝါယောဓာတုယာ သိယာ အညထတ္ထံ။ န တွေဝါတိ ဣမေသံ ဟိ
 စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ အညမညဘာဝုပဂမနေန သိယာ အညထတ္ထံ၊ အရိယ-
 သာဝကဿ ပန န တွေဝ သိယာတိ ဒေသေတိ။ ဣ ဓ အညထတ္တန္တိ
 ပသာဒညထတ္တဉ္စ ဂတိအညထတ္တဉ္စ။ တဉ္စိ တဿ န ဟောတိ၊ ဘာဝညထတ္ထံ ပန
 ဟောတိ။ အရိယသာဝကော ဟိ မနုဿော ဟုတွာ ဒေဝေါပိ ဟောတိ
 ဗြဟ္မာပိ။ ပသာဒေါ ပနဿ ဘဝန္တရေပိ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ န စ အပါယဂတိသင်္ခါတံ
 ဂတိအညထတ္ထံ ပါပုဏာတိ။ သတ္ထာပိ တဒေဝ ဒေသေန္တော တတြိဒံ
 အညထတ္တန္တိအာဒိမာဟ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၆-ပဌမဘဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၇။ ဆဋ္ဌေ ကာမဓာတုဝေပက္ကန္တိ ကာမဓာတုယာ ဝိပစ္စနကံ။ ကာမ-
 ဘဝေါတိ ကာမဓာတုယံ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ ကမ္မံ ခေတ္တန္တိ ကုသလာကုသလကမ္မံ
 ဝိရုဟနဋ္ဌာနဋ္ဌေန ခေတ္တံ။ ဝိညာဏံ ဗီဇန္တိ သဟဇာတံ^၂ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ
 ဝိရုဟနဋ္ဌေန ဗီဇံ။ တဏှာ သွေဟောတိ ပဂ္ဂဏနာနုဗြူဟနဝသေန^၃ တဏှာ
 ဥဒကံ နာမ။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနန္တိ အဝိဇ္ဇာယ အာဝရိတာနံ။ တဏှာ-
 သံယောဇနာနန္တိ တဏှာဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓါနံ။ ဟိနာယ ဓာတုယာတိ ကာမ-
 ဓာတုယာ။ ဝိညာဏံ ပတိဋ္ဌိတန္တိ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ ပတိဋ္ဌိတံ။ မဇ္ဈိမာယ
 ဓာတုယာတိ ရူပဓာတုယာ။ ပဏီတာယ ဓာတုယာတိ အရူပဓာတုယာ။
 သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၇-ဒုတိယဘဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၈။ သတ္တမေ စေတနာတိ ကမ္မစေတနာ။ ပတ္တနာပိ ကမ္မပတ္တနာဝ။ သေသံ
 ပုရိမသဒိသမေဝါတိ။

၈-သီလဗ္ဗတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၉။ အဋ္ဌမေ သီလဗ္ဗတန္တိ သီလဗ္ဗေဝ ဝတဉ္စ။ ဇီဝိတန္တိ ဒုက္ကရကာရိကာ-
 နုယောဂေါ။ ပြိပ္ပေရိယန္တိ ဗြဟ္မစရိယဝါသော။ ဥပဋ္ဌာနသ္မာရန္တိ ဥပဋ္ဌာနေန

၁-ဝိပစ္စနံ (က) ၂-ယထာဇာတိ (က) ၃-သင်္ဂဏနာနုဗြူဟနဝသေန (သီ၊ သျာ)

သာရံ၊ “ဣဒံ ဝရံ ဣဒံ နိဋ္ဌာ”တိ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတန္တိ အတ္ထော။ သမ္မလန္တိ သဉ္ဇတြိယံ သဝဓိကံ ဟောတိတိ ပုစ္ဆတိ။ န ခွေတ္တ ဘန္တေ ဧကံသေနာတိ ဘန္တေ န ခေါ ဧတ္ထ ဧကံသေန ဗျာကာတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ဥပဋ္ဌာနသာရံ သေဝတောတိ ဣဒံ သာရံ ဝရံ နိဋ္ဌာတိ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတံ သေဝမာနဿ။ အမ္မလန္တိ ဣဋ္ဌဗလေန အဖလံ။ ဧတ္တာဝတာ ကမ္မဝါဒိကိရိယဝါဒိနံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဌပေတွာ သေသော သဗ္ဗောပိ ဗာဟိရကသမယော ဂဟိတော ဟောတိ။ သမ္မလန္တိ ဣဋ္ဌဗလေန သဖလံ သဉ္ဇတြိယံ။ ဧတ္တာဝတာ ဣမံ သာသနံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗောပိ ကမ္မဝါဒိကိရိယ-
 ဝါဒိနံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဂဟိတာ။ န စ ပနဿ သုလဘူပေါ သမသမော ပညာယာတိ ဧဝံ သေက္ခဘူမိယံ ဌတွာ ပဉ္စ ကထေန္တော အဿ အာနန္ဒဿ ပညာယ သမသမော န သုလဘောတိ ဒဿေတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သေက္ခဘူမိ နာမ ကထိတာတိ။

၉-ဂန္ဓဇာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဂဝ။ နဝမေ တေဒဝေါစာတိ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တော ဒသ-
 မလဿဝတ္တံ ဒဿေတွာ အတ္တနော ဒိဝါဝိဟာရဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ “ဣမသ္မိံ”လောကေ
 မူလဂန္ဓော နာမ အတ္ထိ၊ သာရဂန္ဓော နာမ အတ္ထိ၊ ပုပ္ဖဂန္ဓော နာမ အတ္ထိ။
 ဣမေ ပန တယောပိ ဂန္ဓာ အနဝါတံယေဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ န ပဋိဝါတံ။ အတ္ထိ န ခေါ
 ကိဉ္စိ၊ ယဿ ပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ”တိ စိန္တေတွာ အဋ္ဌန္တံ ဝရာနံ ဂဟဏ-
 ကာလေယေဝ ကရံပုတ္တိသမယေ ဥပသင်္ကမနဝရဿ ဂဟိတတ္တာ တင်္ခဏံယေဝ
 ဒိဝါဋ္ဌာနတော ဝုဋ္ဌာယ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော
 ဥပ္ပန္နာယ ကင်္ခါယ ဝိနောဒနတ္ထံ ဧတံ “တိဏိမာနိ ဘန္တေ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။
 တတ္ထ ဂန္ဓဇာတာနီတိ ဂန္ဓဇာတိယော။ မူလဂန္ဓောတိ မူလဝတ္ထုကော ဂန္ဓော၊
 ဂန္ဓသမ္ပန္နံ ဝါ မူလမေဝ မူလဂန္ဓော။ တဿ ဟိ ဂန္ဓော အနဝါတံ ဂစ္ဆတိ။
 ဂန္ဓဿ ပန ဂန္ဓော နာမ နတ္ထိ။ သာရဂန္ဓပုပ္ဖဂန္ဓေသုပိ ဒေသေဝ နယော။
 အတ္တာနန္တ ကိဉ္စိ ဂန္ဓဇာတန္တိ ဧတ္ထ သရဏဂမနာဒယော ဂုဏဝဏ္ဏဘာသန-
 ဝသေန ဒိသာဂါမိတာယ ဂန္ဓသဒိသတ္တာ ဂန္ဓာ၊ တေသံ ဝတ္ထုဘူတော ပုဂ္ဂလော
 ဂန္ဓဇာတံ နာမ။ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိတိ ဝဏ္ဏဘာသနဝသေန ဂစ္ဆတိ။ သီလဝါတိ
 ပဉ္စသီလေန ဝါ ဒသသီလေန ဝါ သီလဝါ။ ကလျာဏဓမ္မောတိ တေနေဝ
 သီလဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မော သုန္ဓရဓမ္မော။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေနာတိအာဒိနံ
 အတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ ဝိတ္တာရိတောဝ။ ဒိသာသုတိ စတုသု ဒိသာသု စတုသု

အနုဒိသာသု။ သမဏဗြာဟ္မဏာတိ သမိတပါပဗာဟိတပါပါ သမဏ-
ဗြာဟ္မဏာ။

န ပုပ္ဖဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိတိ ဝဿိကပုပ္ဖါဒိနံ ဂန္ဓော ပဋိဝါတံ န
ဂစ္ဆတိ။ န စန္ဒနံ တဂရမလ္လိကာ ဝါတိ စန္ဒနတဂရမလ္လိကာနမ္ပိ ဂန္ဓော ပဋိဝါတံ
န ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ဒေဝလောကေပိ^၁ ဖုဋ္ဌသုမနာ နာမ ဟောတိ၊ တဿာ
ပုပ္ဖိဘဒိဝသေ ဂန္ဓော ယောဇနသတံ အဇ္ဈောတ္ထရတိ။ သောပိ ပဋိဝါတံ
ဝိဒတ္တိမတ္တမ္ပိ ရတနမတ္တမ္ပိ ဂန္တံ န သက္ကောတိတိ ဝဒန္တိ။ သတဉ္စ ဂန္ဓော
ပဋိဝါတမေတိတိ သတဉ္စ ပဏ္ဍိတာနံ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ သီလာဒိဂုဏ-
ဂန္ဓော ပဋိဝါတံ ဂစ္ဆတိ။ သဗ္ဗာ ဒိသာ သပ္ပုရိသော ပဝါယတိ^၂ သပ္ပုရိသော
ပဏ္ဍိတော သီလာဒိဂုဏဂန္ဓေန သဗ္ဗာ ဒိသာ ပဝါယတိ၊ သဗ္ဗာ ဒိသာ ဂန္ဓေန
အဝတ္ထရတိတိ အတ္ထော။

၁၀-စူဠနိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဂ၁။ ဒသမဿ^၃ ဒုဝိဓော နိက္ခေပေါ အတ္ထုပ္ပတ္တိကောပိ ပုစ္ဆာဝသိကောပိ။
ကတရအတ္ထုပ္ပတ္တိယံ ကဿ ပုစ္ဆာယ ကထိတန္တိ စေ? အရုဏဝတိသုတ္တန္တ-
အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ^၄ အာနန္ဒတ္ထေရဿ ပုစ္ဆာယ ကထိတံ။ အရုဏဝတိသုတ္တန္တော
ကေန ကထိတောတိ? ဒွိဟိဗုဒ္ဓေဟိ ကထိတော သိဒ္ဓိနာ စ ဘဂဝတာ အမှာကဉ္စ
သတ္တာရာ။ ဣမသ္မာ ဟိ ကပ္ပေါ ကေတိံသကပ္ပမတ္ထကေ အရုဏဝတိနဂရေ
အရုဏဝတော ရညော ပဘာဝတိယာ နာမ မဟေသိယာ ကုစ္ဆိသ္မိ^၅
နိဗ္ဗတ္တိဘွာ ပရိပက္ခေ ဉာဏေ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတွာ သိဒ္ဓိ ဘဂဝါ
ဗောဓိမဇ္ဈော သဗ္ဗညုတညာဏံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကော အရုဏဝတိ^၆
နိဿာယ ဝိဟရန္တော ဧကဒိဝသံ ပါတောဝ သရီရပ္ပဋိဇဉ်နံ ကတွာ မဟာဘိက္ခု-
သံဃပရိဝါရော “အရုဏဝတိ” ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိဿာမိ”တိ နိက္ခမိတွာ ဝိဟာရ-
ဒ္ဓါရကောဋ္ဌကသမီပေ ဌိတော အဘိဘုံ နာမ အဂ္ဂသာဝကံ အာမန္တေသိ
“အတိပ္ပဂေါ ခေါ ဘိက္ခု အရုဏဝတိ” ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတုံ၊ ယေန အညတရော
ဗြဟ္မလောကော တေနုပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ ယထာဟ—

“အထ ခေါ ဘိက္ခုဝေ သိဒ္ဓိ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
အဘိဘုံ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ ‘အာယာမ ဗြာဟ္မဏ ယေန အညတရော

၁-ဒေဝလောကေပိ ဟိ (သျှာ)

၃-ဒသမေ (က)

၂-ပဝါတိတိ (သိ)

၄-သံ ၁-၁၅၇-ပိဋ္ဌေ။

ဗြဟ္မလောကော တေနုပသင်္ကမိဿာမ၊ န တာဝံ ဘတ္တကာလော
ဘဝိဿတိ”တိ။ ‘ဧဝံ ဘန္တေ’တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဘိဘူ ဘိက္ခု
သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပစ္စယေသိ။
အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ သိဒ္ဓိ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဘိဘူ စ
ဘိက္ခု ယေန အညတရော ဗြဟ္မလောကော တေနုပသင်္ကမိ”သု”တိ ၂။

တတ္ထ မဟာဗြဟ္မာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဒိဿှာ အတ္တမနော ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ
ဗြဟ္မာသနံ ပညာပေတွာ အဒါသိ၊ ထေရဿာပိ အနုစ္ဆရိကံ အာသနံ
ပညာပယိ”သု။ နိသိဒ္ဓိ ဘဂဝါ ပညတ္ထေ အာသနေ၊ ထေရောပိ အတ္တနော
ပညတ္တာသနေ နိသိဒ္ဓိ။ မဟာဗြဟ္မာပိ ဒသဗလံ ဝနိတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ သိဒ္ဓိ ဘဂဝါ အဘိဘုံ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ပဋိဘာတု
တံ ဗြာဟ္မဏ ဗြဟ္မာနော စ ဗြဟ္မပရိသာယ စ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာနဉ္စ ဓမ္မိကထာတိ။
‘ဧဝံ ဘန္တေ’တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဘိဘူ ဘိက္ခု သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော
အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပဋိသုဏိတွာ ဗြဟ္မာနော စ ဗြဟ္မပရိသာယ စ
ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာနဉ္စ ဓမ္မိ”ကထံ ကထေသိ။ ထေရေ ဓမ္မံ ကထေန္တေ ဗြဟ္မဂဏာ
ဥဇ္ဈာယိ”သု “စိရဿဉ္စ မယံ သတ္တု ဗြဟ္မလောကာဂမနံ လဘိမှ၊ အယဉ္စ
ဘိက္ခု ဌပေတွာ သတ္တာရံ သယံ ဓမ္မကထံ” အာရဘိ”တိ။

သတ္တာ တေသံ အနတ္တမနဘာဝံ ဥတွာ အဘိဘုံ ဘိက္ခု တေဒဝေါစ
“ဥဇ္ဈာယန္တိ ခေါ တေ ဗြာဟ္မဏ ဗြဟ္မာ စ ဗြဟ္မပရိသာ စ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ စ။
တေန ဟိ တံ ဗြာဟ္မဏ ဘိယျောသော မတ္တာယ သံဝေဇေဟိ”တိ။ ထေရော
သတ္တု ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိတွာ အနေကရိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနံ ကတွာ သဟဿိ-
လောကဓာတုံ သရေန ဝိညာပေန္တော “အာရမ္ဘထ နိက္ကမထာ”တိ၊ ဂါထာဒွယံ
အဘာသိ။ ကိ” ပန ကတွာ ထေရော သဟဿိလောကဓာတုံ ဝိညာပေသီတိ?
နီလကသိဏံ တာဝ သမာပဇ္ဇိတွာ သဗ္ဗတ္ထ အန္ဓကာရံ ဖရိ၊ တတော “ကိမိဒံ
အန္ဓကာရ”န္တိ သတ္တာနံ အာဘောဂေ ဥပ္ပန္န အာလောကံ ဒယေသိ။ “ကိ”
အာလောကော အယ”န္တိ ဝိစိနန္တာနံ အတ္တာနံ ဒယေသိ၊ သဟဿစက္ကဝါဠေ
ဒေဝမနုဿာ အဇ္ဇလိ” ပဂ္ဂဏိတွာ ပဂ္ဂဏိတွာ ထေရံယေဝ နမဿမာနာ
အဋ္ဌံသု။ ထေရော “မဟာဇနော မယံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ သရံ သုဏာတူ”တိ

ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ။ သဗ္ဗေ ဩသဋ္ဌာယ ပရိသာယ မဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ ဓမ္မံ
ဒေသေန္တဿ ဝိယ သဒ္ဓံ အဿောသုံ။ အတ္ထောပိ နေသံ ပါကဋ္ဌော အဟောသိ။

အထ ခေါ် ဘဂဝါ သဒ္ဓိံ ထေရေန အရုဏဝတိံ ပစ္စာဂန္တာ ပိဏ္ဍာယ
စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍာပါတပဋိက္ကန္တော ဘိက္ခုသံဃံ ပုစ္ဆိ “အဿုတ္တ နော
တုမေ ဘိက္ခဝေ အဘိဘုဿ ဘိက္ခုနော မြဟ္မလောကေ ဌိတဿ ဂါထာယော
ဘာသမာနဿာ”တိ။ တေ “အာမ ဘန္တေ”တိ ပဋိဇာနိတွာ သုတဘာဝံ
အာဝိကရောန္တာ တဒေဝ ဂါထာဒွယံ ဥဒါဟရိံသု။ သတ္တာ “သာရ သာရ”တိ
သာရကာရံ ဒတွာ ဒေသနံ နိဋ္ဌပေသိ။ ဧဝံ တာဝ ဣဒံ သုတ္တံ ဣတော
ဧကတိံသကပ္ပမတ္ထကေ သိဒ္ဓိနာ ဘဂဝတာ ကထိတံ။

အမှာကံ ပန ဘဂဝါ သဗ္ဗညုတံ ပတ္တော ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကော သာဝတ္ထိံ
ဥပနိဿာယ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တော ဇေဋ္ဌမူလမာသပုဏ္ဏမဒိဝသေ ဘိက္ခု။
အာမန္တေတွာ ဣမံ အရုဏဝတိံသုတ္တံ ပဋ္ဌပေသိ။ အာနန္ဒတ္ထေရော ဗီဇနိံ
ဂဟေတွာ ဗီဇယမာနော ဌိတကောဝ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယော-
သာနာ ဧကဗျဉ္ဇနမ္ပိ အဟာပေတွာ သကလသုတ္တံ ဥဂ္ဂဏိ။ သော ပုနဒိဝသေ
ပိဏ္ဍာပါတပဋိက္ကန္တော ဒသဗလဿ ဝတ္တံ ဒေသေတွာ အတ္တနော ဒိဝါဝိဟာရဋ္ဌာနံ
ဂန္တာ သဒ္ဓိဝိဟာရိကန္တောဝါသိကေသု ဝတ္တံ ဒေသေတွာ ပက္ကန္တေသု ဟိယျော
ကထိတံ အရုဏဝတိံသုတ္တံ အာဝဇ္ဇေန္တော နိသီဒိ။ အထဿ သဗ္ဗံ သုတ္တံ ဝိဘူတံ
ဥပဋ္ဌာသိ။ သော စိန္တေသိ “သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော အဂ္ဂသာဝကော မြဟ္မလောကေ
ဌတွာ စက္ကဝါဋ္ဌသဟဿေ အန္ဓကာရံ ဝိဓမေတွာ သရီရောဘာသံ ဒေသေတွာ
အတ္တနော သဒ္ဓံ သာဝေန္တော ဓမ္မကထံ ကထေသီတိ ဟိယျော သတ္တာရာ
ကထိတံ။ သာဝကဿ တာဝ ဝိသယော ဧဝရူပေါ၊ ဒသ ပါရမိယော ပူရေတွာ
သဗ္ဗညုတံ ပတ္တော ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကိတ္တကံ ဌာနံ သရေန ဝိညာပေယျာ”တိ။
သော ဧဝံ ဥပ္ပန္နာယ ဝိမတိယာ ဝိနောဒနတ္ထံ တင်္ဂဏေယေဝ ဘဂဝန္တံ
ဥပသင်္ကမိတွာ တမတ္ထံ ပုစ္ဆိ။ တေမတ္ထံ ဒေသေတုံ **အထ ခေါ် အာယသ္မာ
အာနန္ဒော**တိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ သမ္ဗုဒ္ဓေါတိ သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတေန ၂ မယာ ဧတံ သုတံ၊ န အနုဿဝေန၊
န ဒူတပရမ္ပရာယာတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ဧဝမာဟ။ **ကိဝတကံ ပဟောတိ
သရေန ဝိညာပေတု**န္တိ ကိတ္တကံ ဌာနံ သရီရောဘာသေန ဝိဟတန္ဓကာရံ ကတွာ
သရေန ဝိညာပေတုံ သက္ကောတိ။ သာဝကော သော အာနန္ဒ၊ အပ္ပမေယျာ

တထာဂတတိ ဣဒံ ဘဂဝါ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေနာဟ—အာနန္ဒ တံ ကိံ
ဝဒေသိ၊ သော ပဒေသညဏေ ဌိတော သာဝကော။ တထာဂတာ ပန ဒသ
ပါရမိယော ပူရေတွာ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပတ္တာ အပ္ပမေယျာ။ သော တံ
နခသိခါယ ပံသုံ ဂဟေတွာ မဟာပထဝိပံသုနာ သဒ္ဓိံ ဥပမေန္တော ဝိယ ကိံ
နာမေတံ ဝဒေသိ။ အညော ဟိ သာဝကာနံ ဝိသယော၊ အညော ဗုဒ္ဓါနံ။
အညော သာဝကာနံ ဂေါစရော၊ အညော ဗုဒ္ဓါနံ။ အညံ သာဝကာနံ ဗလံ၊
အညံ ဗုဒ္ဓါနန္တိ။ ဣတိ ဘဂဝါ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန အပ္ပမေယျဘာဝံ ဝတွာ
တုဏှိ အဟောသိ။

ထေရော ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆိ။ သတ္တာ “အာနန္ဒ တံ တာဠန္တိဒ္ဓံ ဂဟေတွာ
အနန္တာကာသေန ဥပမေန္တော ဝိယ၊ စာတကသကုဏံ ဂဟေတွာ ဒိယဗု-
ယောဇနသတိကေန သုပဏ္ဏရာဇေန ဥပမေန္တော ဝိယ၊ ဟတ္ထိသောဏ္ဍာယ
ဥဒကံ ဂဟေတွာ မဟာဂင်္ဂါယ ဥပမေန္တော ဝိယ၊ စတုရတနိကေ အာဝါဠေ
ဥဒကံ ဂဟေတွာ သတ္တဟိ သရေဟိ ဥပမေန္တော ဝိယ၊ နာဠိကောဒနမတ္တလာဘိံ
မနုဿံ ဂဟေတွာ စက္ကဝတ္တိရညာ ဥပမေန္တော ဝိယ၊ ပံသုပိသာစကံ ဂဟေတွာ
သက္ကေန ဒေဝရညာ ဥပမေန္တော ဝိယ၊ ခဇ္ဇောပနကပ္ပဘံ ဂဟေတွာ
သုရိယပ္ပဘာယ ဥပမေန္တော ဝိယ ကိံ နာမေတံ ဝဒေသိတိ ဒီပေန္တော
ဒုတိယမ္ပိ အပ္ပမေယျဘာဝမေဝ ဝတွာ တုဏှိ အဟောသိ။ တတော ထေရော
စိန္တေသိ “သတ္တာ မယာ ပုစ္ဆိတော န တာဝ ကထေသိ၊ ဟန္တ နံ ယာဝတတိယံ
ယာစိတွာ ဗုဒ္ဓသီဟနာဒံ နဒါပေဿာမီ”တိ။ သော တတိယမ္ပိ ယာစိ။ တံ
ဒဿေတုံ တတိယမ္ပိ ခေါတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထဿ ဘဂဝါ ဗျာကရောန္တော
သုတာ တေ အာနန္ဒာတိအာဒိမာဟ။ ထေရော စိန္တေသိ “သတ္တာ မေ ‘သုတာ
တေ အာနန္ဒ သဟဿီ စူဠနိကာ လောကဓာတူ’တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတွာ တုဏှိ
ဇာတော၊ ဣဒါနိ ဗုဒ္ဓသီဟနာဒံ နဒိဿတိ”တိ သော သတ္တာရံ ယာစန္တော
တေဿ ဘဂဝါ ကာလောတိအာဒိမာဟ။

ဘဂဝါဝိဿ ဝိတ္ထာရကထံ ကထေတုံ တေန ဟာနန္ဒာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
ယာဝတတိ ယတ္ထကံ ဌာနံ။ စန္ဒိမသုရိယာတိ စန္ဒိမာ စ သုရိယော စ။ ပရိ-
ဟရန္တိတိ ဝိစရန္တိ။ ဒိဿာ ဘန္တိတိ သဗ္ဗဒိဿာ ဩဘာသန္တိ။ ဝိရောစနာတိ
ဝိရောစမာနာ။ ဧတ္တာဝတာ ဧကစက္ကဝါဠံ ပရိစ္ဆိန္တိတွာ ဒဿိတံ ဟောတိ။
ဣဒါနိ တံ သဟဿဂုဏံ ကတွာ ဒဿေန္တော တာဝ သဟဿော လောကောတိ
အာဟ။ တသ္မိံ သဟဿော လောကောတိ တသ္မိံ သဟဿစက္ကဝါဠေ။ သဟဿံ

စာတုမဟာရာဇိကာနန္တိ သဟဿံ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝလောကနံ။
ယသ္မာ ပန ဧကေကသ္မိံ စက္ကဝါဠေ စက္ကာရော စက္ကာရော မဟာရာဇာနော၊
တသ္မာ စက္ကာရိ မဟာရာဇသဟဿာနီတိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗတ္ထ
အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ ဣဋ္ဌနိကာတိ ခုဒ္ဒိကာ။ အယံ သာဝကာနံ ဝိသယော။
ကသ္မာ ပနေသာ အာနိတာတိ? မဇ္ဈိမိကာယ လောကဓာတုယာ ပရိစ္ဆေဒ-
ဒဿနတ္ထံ။

ယာဝတတိ ယတ္တကာ။ တာဝ သဟဿဓာတိ တာဝ သဟဿဘာဂေန။
ဒွိသဟဿီ မဇ္ဈိမိကာ လောကဓာတုတိ အယံ သဟဿစက္ကဝါဠာနိ သဟဿ-
ဘာဂေန ဂဏေတွာ ဒသသတသဟဿစက္ကဝါဠပရိမာဏာ။^၂ ဒွိသဟဿီ မဇ္ဈိ-
မိကာ နာမ လောကဓာတု။ အယံ သာဝကာနံ အဝိသယော၊ ဗုဒ္ဓါနမေဝ
ဝိသယော။ ဧတ္တကေပိ ဟိ ဌာနေ တထာဂတာ အန္ဓကာရံ ဝိဓမေတွာ သရီရေ-
ဘာသံ ဒဿေတွာ သရေန ဝိညာပေတုံ သက္ကောန္တိတိ ဒီပေတိ။ ဧတ္တကေန
ဗုဒ္ဓါနံ ဇာတိက္ခေတ္တံ နာမ ဒဿိတံ။ ဗောဓိသတ္တာနဉ္စိ ပစ္ဆိမဘဝေ ဒေဝ-
လောကတော စဝိတွာ မာတုကုစ္ဆိယံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဒီဝသေ စ ကုစ္ဆိတော
နိက္ခမနဒီဝသေ စ မဟာဘိနိက္ခမနဒီဝသေ စ သမ္ဗောဓိဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တန-
အာယုသင်္ခါရဝေါဿဇနပရိနိဗ္ဗာနဒီဝသေသု စ ဧတ္တကံ ဌာနံ ကမ္ပတိ။

တိသဟဿီ မဟာသဟဿီတိ သဟဿိတော ပဋ္ဌာယ တတိယာတိ တိ-
သဟဿီ၊ သဟဿံ ဝိသဟဿဓာ ကတွာ ဂဏိတံ မဇ္ဈိမိကံ သဟဿဓာ ကတွာ
ဂဏိတတ္တာ၊^၃ မဟန္တေဟိ သဟဿေဟိ ဂဏိတာတိ မဟာသဟဿီ။ ဧတ္တာဝတာ
ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠပရိမာဏော လောကော ဒဿိတော ဟောတိ။
ဘဂဝါ အာကင်္ခမာနော ဧတ္တကေ ဌာနေ အန္ဓကာရံ ဝိဓမေတွာ သရီရေ-
ဘာသံ ဒဿေတွာ သရေန ဝိညာပေယျာတိ။ ဂဏကပုတ္တတိဿတ္ထေရော ပန
ဝေမာဟ “န တိသဟဿိမဟာသဟဿိလောကဓာတုယာ ဧဝံ ပရိမာဏံ။
ဣဒံ ဟိ အာစရိယာနံ သဇ္ဈာယမုဠကံ ဝါစာယ ပရိဟိနဌာနံ၊ ဒသကောဋိ-
သတသဟဿစက္ကဝါဠပရိမာဏံ ပန ဌာနံ တိသဟဿိမဟာသဟဿိ-
လောကဓာတု နာမာ”တိ။ ဧတ္တာဝတာ ဟိ ဘဂဝတာ အာဏာက္ခေတ္တံ နာမ
ဒဿိတံ။ ဧတသ္မိဉ္စိ အန္တရေ အာဠာနာဋိယပရိတ္တဇ္ဇသိဂိလိပရိတ္တဇေဂ္ဂပရိတ္တ-
ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိတ္တခန္ဓပရိတ္တမောရပရိတ္တမေတ္တပရိတ္တရတနပရိတ္တာနံ အာဏာ ဖရတိ။
ယာဝတာ ပန၊^၄ အာကင်္ခယျာတိ ယတ္တကံ ဌာနံ ဣစ္ဆေယျ၊ ဣမိနာ

၁-စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ (က)

၂-၃-သဟဿဓာ ကတွာ ဂဏိတတ္တာ (က)

၂-ဒသသဟဿစက္ကဝါဠပရိမာဏာ (က)

၄-ယာဝတာ ဝါပန (သီ၊ သျာ)

ဝိသယက္ခေတ္တံ ဒဿေတိ။ ဗုဒ္ဓါနဉ္စိ ဝိသယက္ခေတ္တဿ ပမာဏပရိစ္ဆေဒေါ နာမ
နတ္ထိ၊ နတ္ထိကဘာဝေ စဿ ဣမံ ဩပဗ္ဗံ အာဟရန္တိ—ကောဋိသတသဟဿ-
စက္ကဝါဠာနိ^၁ ယာဝ မြဟ္မလောကာ သာသပေဟိ ပူရေတွာ သစေ ကောစိ
ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဧကစက္ကဝါဠေ ဧကံ သာသပံ ပက္ခိပန္နော အာဂစ္ဆေယျ၊
သဗ္ဗေပိ တေ သာသပါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆေယျ၊ န တွေဝ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ
စက္ကဝါဠာနိ။ ဒက္ခိဏာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တတ္ထ ဗုဒ္ဓါနံ အဝိသယော နာမ
နတ္ထိ။

ဧဝံ ဂုတ္တေ ထေရော စိန္တေသိ “သတ္တာ ဧဝမာဟ ‘အာကင်္ခမာနော အာနန္တ တထာဂတော တိသဟသိမဟာသဟသိလောကဓာတုံ သရေန ဝိညာပေယျ၊ ယာဝတာ ပန အာကင်္ခယျာ’တိ။ ဝိသမော ခေါ ပနာယံ လောကော၊ အနန္တာနိ စက္ကဝါဠာနိ၊ ဧကသ္မိံ ဌာနေ သူရိယော ဥဂ္ဂတော ဟောတိ၊ ဧကသ္မိံ ဌာနေ မဇ္ဈေ ဌိတော၊ ဧကသ္မိံ ဌာနေ အတ္တင်္ဂတော။ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ပဌမ-ယာမော ဟောတိ၊ ဧကသ္မိံ ဌာနေ မဇ္ဈိမယာမော၊ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ပစ္ဆိမ-ယာမော။ သတ္တာပိ ကမ္မပ္ပသုတာ ခိန္နာပသုတာ အာဟာရပ္ပသုတာတိ ဧဝံ တေဟိ တေဟိ ကာရဏေဟိ ဝိက္ခိတ္တာ စ ပမတ္တာ စ ဟောန္တိ။ ကထံ န ခေါ တေ သတ္တာ သရေန ဝိညာပေယျာ”တိ။ သော ဧဝံ စိန္တေတွာ ဝိမတိန္တေဒနတ္ထံ တထာဂတံ ပုစ္ဆန္တော ယထာ ကထံ ပနာတိအာဒိမာဟ။

အထသ သတ္တ ဗျာကရောန္တော ဣဓာနန္တ တထာဂတောတိအာဒိမာဟ။
 တတ္ထ ဩဘာသေန ဖရေယျာတိ သရိရောဘာသေန ဖရေယျ။ ဖရမာနော
 ပနေသ ကိံ ကရေယျာတိ? ယသ္မိံ ဌာနေ သူရိယော ပညာယတိ၊ တတ္ထ နံ
 အတ္တနော အာနုဘာဝေန အတ္ထံ ဂမေယျ။ ယတ္ထ ပန န ပညာယတိ၊ တတ္ထ နံ
 ဥဋ္ဌာပေတွာ၊ မဇ္ဈေ ဌပေယျ။ တတော ယတ္ထ သူရိယော ပညာယတိ?၊ တတ္ထ
 မနုဿာ “အဓုနာဝ သူရိယော ပညာယိတ္ထ၊ သော ဣဒါနေဝ အတ္ထင်္ဂမိတော၊
 နာဂါဝန္တော န ခေါ အယံ၊ ဘူတာဝဋ္ဋယက္ခာဝဋ္ဋဒေဝတာဝဋ္ဋာနံ အညတရော”တိ
 ဝိတက္ကံ ဥပ္ပါဒေယျ။ ယတ္ထ ပန န ပညာယတိ?၊ တတ္ထ မနုဿာ “အဓုနာဝ
 သူရိယော အတ္ထင်္ဂမိတော၊ သွာယံ ဣဒါနေဝ ဥဋ္ဌိတော၊ ကိံ န ခေါ အယံ
 နာဂါဝဋ္ဋဘူတာဝဋ္ဋယက္ခာဝဋ္ဋဒေဝတာဝဋ္ဋာနံ အညတရော”တိ ဝိတက္ကံ ဥပ္ပါ-
 ဒေယျ။ တတော တေသု မနုဿေသု အာလောကဉ္စ အန္ဓကာရဉ္စ အာဝဇ္ဇိတွာ၊
 “ကိံ ပစ္စယာ န ခေါ ဣဒ”န္တိ ပရိယေသမာနေသု သတ္တာ နိလကသိဏံ

၁-....စက္ကဝါဠေဟိ (က)

၃-န ပညာယတိ (သိ၊ သျှာ)

၂-ဥပဋ္ဌပေတွာ (သျှာ)၊ ဥဒ္ဓိသေတွာ (က)

၄-ပညာယတိ (သိ၊ သျှာ)

၅-အာပဋ္ဌိတွာ (သိ)

သမာပဇ္ဇိတွာ ဗဟလန္ဓကာရံ ပတ္ထရေယျ။ ကသ္မာ? တေသံ ကမ္မာဒိပ္ပသုတာနံ သတ္တာနံ သန္တာသဇနနတ္ထံ။ အထ နေသံ သန္တာသံ အာပန္နဘာဝံ ဥတွာ ဩဒါတကသိဏသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ ပဏ္ဍရံ သနဗုဒ္ဓရသ္မိံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော စန္ဒသဟဿံသုရိယသဟဿဥဋ္ဌာနကာလော ဝိယ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ သဗ္ဗိ ကောလောကံ ကရေယျ။ တဉ္စ ခေါ တိလဗိဇမေတ္တေန ကာယပ္ပဒေသေန ဩဘာသံ မုဉ္ဇန္တော။ ယော ဟိ စက္ကဝါဠပထဝိံ ဒီပကပလ္လကံ ကတွာ မဟာ- သမုဒ္ဓေ ဥဒကံ တေလံ ကတွာ သိနေရုံ ဝဇ္ဇိံ ကတွာ အညသ္မိံ သိနေရမုဒ္ဓနိ ဌပေတွာ ဇာလေယျ။ သော ဧကစက္ကဝါဠေယေဝ အာလောကံ ကရေယျ။ တတော ပရံ ဝိဒတ္ထိမ္ပိ ဩဘာသေတုံ န သက္ကုဏေယျ။ တထာဂတော ပန တိလဖလပ္ပမာဏေန သရီရပ္ပဒေသေန ဩဘာသံ မုဉ္ဇိတွာ တိသဟဿိမဟာ- သဟဿိလောကဓာတုံ ဧကောဘာသံ ကရေယျ တတော ဝါ ပန ဘိယျော။ ဧဝံ မဟန္တာ ဟိ ဗုဒ္ဓဂုဏာတိ။

တံ အာလောကံ သန္တာနေယျန္တိ တံ အာလောကံ ဒိသ္မာ “ယေန သူရိယော အတ္ထဉ္စေဝ ဂမိတော ဥဋ္ဌာပိတော စ၊ ဗဟလန္ဓကာရဉ္စ ဝိဿဉ္စ၊ သေ သော ပုရိသော ဣဒါနိ အာလောကံ ကတွာ ဌိတော၊ အဟော အတ္ထရိယ- ပုရိသော”တိ အဉ္စလိံ ပဂ္ဂယ နမဿမာနာ နိသီဒေယျ။ သဒ္ဓမနုဿာဝေယျာတိ ဓမ္မကထာသဒ္ဓမနုဿာဝေယျ။ ယော ဟိ ဧကံ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ ဘေရိံ ကတွာ မဟာပထဝိံ ဘေရိစမ္ပံ ကတွာ သိနေရုံ ဒဏ္ဍံ ကတွာ အညသ္မိံ သိနေရမတ္ထကေ ဌပေတွာ အာကောဋေယျ။ သော ဧကစက္ကဝါဠေယေဝ တံ သဒ္ဓိံ သာဝေယျ။ ပရတော ဝိဒတ္ထိမ္ပိ အတိက္ကာမေတုံ န သက္ကုဏေယျ။ တထာဂတော ပန ပလ္လင်္ဂေ ဝါ ဝိဋ္ဌေ ဝါ နိသီဒိတွာ တိသဟဿိမဟာသဟဿိလောကဓာတုံ သရေန ဝိညာပေတိ၊ တတော ဝါ ပန ဘိယျော၊ ဧဝံ မဟာနုဘာဝါ တထာဂတာတိ။ ဣတိ ဘဂဝါ ဣမိနာ ဧတ္ထကေန ဝိသယက္ခေတ္တမေဝ ဒဿေတိ။

ဣမဉ္စ ပန ဗုဒ္ဓသီဟနာဒံ သုတွာ ထေရဿ အပ္ပန္နရေ ဗလဝပီတိ ဥပ္ပန္နာ၊ သော ပီတိဝသေန ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော လာဘာ ဝတ မေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယဿ မေ သတ္တာ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကောတိ ယဿ မယံ သတ္တာ ဧဝံ- မဟိဒ္ဓိကော၊ တဿ မယံ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကဿ သတ္တု ပဋိလာဘော လာဘာ စေဝ သုလဒ္ဓန္ဓာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ယွာဟံ ဧဝရူပဿ သတ္တုနော ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတွာ ဝိစရိတုံ၊ ပါဒပရိကမ္ပံ ပိဋ္ဌပရိကမ္ပံ ကာတုံ၊ မုခဓောဝနဥဒကနာနော- ဒကာနိ ဒါတုံ၊ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏံ သမ္ပဇ္ဇိတုံ၊ ဥပ္ပန္နာယ ကင်္ခါယ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတုံ၊

မရရဓမ္မကထဉ္စ သောတုံ လဘာမိ၊ ဧတေ သဗ္ဗေပိ မယံ လဘာ စေဝ သုလဒ္ဓန္တာတိပိ သန္ဓာယ ဧဝမာဟ။ ဧတ္ထ စ ဘဂဝတော အန္ဓကာရာ- လောကသဒ္ဓသဝနသင်္ခါတာနံ ဣဒ္ဓိနံ မဟန္တတာယ မဟိဒ္ဓိကတာ၊ တာသံယေဝ အနုဖရဏေန မဟာနဘာဝတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥဒါယီတိ လာဠုဒါယိတ္ထေရော။ သော ကိရ ပုဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာကတ္ထေရေ အာဃာတံ ဗန္ဓိတွာ စရတိ။ တသ္မာ ဣဒါနိ ဩကာသံ လဘိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓသိဟနာဒပရိယောသာနေ ဇလမာနံ ဒီပသိခံ နိဗ္ဗာပေန္တော ဝိယ စရန္တဿ ဂေါဏဿ တုဏှေ ပဟာရံ ဒေန္တော ဝိယ ဘတ္တဘရိတံ ပါတိံ အဝကုဇ္ဇန္တော ဝိယ ထေရဿ ပသာဒဘင်္ဂံ ကရေန္တော ဧဝမာဟ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါတိ ဧဝံ ဥဒါယိတ္ထေရေန ဝုတ္တေ ဘဂဝါ ယထာ နာမ ပပါတတဇေ ဌတွာ ပဝေဓမာနံ ပုရိသံ ဧကမန္တေ ဌိတော ဟိတေသီ ပုရိသော “ဣတော ဧဟိ ဣတော ဧဟိ”တိ ပုနပ္ပုနံ ဝဒေယျ၊ ဧဝမေဝံ ဥဒါယိတ္ထေရံ တသ္မာ ဝစနာနိဝါရေန္တော မာ ဟေဝံ ဥဒါယိ၊ မာ ဟေဝံ ဥဒါယီတိ အာဟ။ တတ္ထ ဟိတိ နိပါတမတ္တံ၊ မာ ဧဝံ အဝစာတိ အတ္ထော။ မဟာရဇ္ဇန္တိ စက္က- ဝတ္တိရဇ္ဇံ။ နနု စသတ္တာ ဧကဿ သာဝကဿ ဓမ္မဒေသနာယ ဥပ္ပန္နပသာဒဿ၊ မဟာနိသံသံ အပရိစ္ဆိန္တံ အကာသိ၊ သော ကသ္မာ ဣမဿ ဗုဒ္ဓသိဟနာဒံ အာရဟ္မ ဥပ္ပန္နဿ ပသာဒဿ အာနိသံသံ ပရိစ္ဆိန္တတိတိ? အရိယသာဝကဿ ဧတ္တကအတ္တဘာဝပရိမာဏတ္တာ။ ဒန္တပညောပိ ဟိ သောတာပန္တော သတ္တက္ခတ္တံ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ အတ္တဘာဝံ ပဋိလဘတိ၊ တေနဿ ဂတိံ ပရိစ္ဆိန္တန္တော ဧဝမာဟ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ဌတွာ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိတိ အပ္ပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ။ ဣတိ နိဗ္ဗာနေန ကုဋံ ဂဏှန္တော ဣမံ သိဟနာဒသုတ္တံ နိဋ္ဌာပေသီတိ။

အာနန္ဒဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၉) ၄-သမဏဝဂ္ဂ

၁-သမဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၂။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ သမဏိယာနီတိ ၂ သမဏသန္တကာနိ။ သမဏ- ကရဏိယာနီတိ သမဏေန ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနိ။ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနန္တိ- အာဒိသု သမာဒါနံ ဝုစ္စတိ ဂဟဏံ၊ အဓိသီလသိက္ခာယ သမာဒါနံ ဂဟဏံ

၁-ဥပ္ပန္နပသာဒေန (က) ၂-သမဏဿာတိ (သီ၊ သျာ)

ပူရဏံ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနံ။ သေသပဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ စ သီလံ အဓိသီလံ၊ စိတ္တံ အဓိစိတ္တံ၊ ပညာ အဓိပညာတိ အယံ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗျော။ တတ္ထ ပဉ္စသီလံ သီလံ နာမ၊ တံ ဥပါဒါယ ဒသသီလံ အဓိသီလံ နာမ၊ တမ္ပိ ဥပါဒါယ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ အဓိသီလံ နာမ။ အပိစ သဗ္ဗမ္ပိ လောကီယသီလံ သီလံ နာမ၊ လောကုတ္တရသီလံ အဓိသီလံ၊ တဒေဝ သိက္ခိတဗ္ဗတော သိက္ခာတိ ဝုစ္ဆတိ။ ကာမာဝစရစိတ္တံ ပန စိတ္တံ နာမ၊ တံ ဥပါဒါယ ရူပါဝစရံ အဓိစိတ္တံ နာမ၊ တမ္ပိ ဥပါဒါယ အရူပါဝစရံ အဓိစိတ္တံ နာမ။ အပိစ သဗ္ဗမ္ပိ လောကီယစိတ္တံ စိတ္တမေဝ၊ လောကုတ္တရံ အဓိစိတ္တံ။ ပညာယပိ ဧသေဝ နယော။ တဿွာတိ ယသ္မာ ဣမာနိ တိဏိ သမဏကရဏီယာနိ၊ တသ္မာ။ တိဗ္ဗောတိ ဗဟလော။ ဆန္ဒောတိ ကတ္တုကမ္ပတာကုသလစ္ဆန္ဒော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တန္တေ တိဿော သိက္ခာ လောကီယလောကုတ္တရာ ကထိတာတိ။

၂-ဂြိဟသုတ္တဝတ္ထနာ

၈၃။ ဒုတိယေ ဝိဋ္ဌိတော ဝိဋ္ဌိတောတိ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော။ အဟမ္ပိ ဒမ္မော အဟမ္ပိ ဒမ္မောဘိ အဟမ္ပိ “ဒမ္မော ဒမ္မမာနော”တိ ဝဒမာနော^၁ ဂါရိတိ ။ သေယျထာပိ ဂုဇ္ဈန္တိ ယထာ ဂါရိနံ။ ဂါဝေါ ဟိ ကာဠာပိ ရတ္တာပိ သေတာဒိဝဏ္ဏာပိ ဟောန္တိ၊ ဂြိဟဿ ပန တာဒိဿော ဝဏ္ဏော နာမ နတ္ထိ။ ယထာ စ ဝဏ္ဏော၊ ဧဝံ သရောပိ ပဒမ္ပိ အညာဒိသမေဝ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣမသ္မိမ္ပိ သုတ္တေ တိဿော သိက္ခာ မိဿိကာဝ^၂ ကထိတာတိ။

၃-ခေတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၈၄။ တတိယေ ပဋိကစ္ဆေဝါတိ ပဌမမေဝ။ သုကဋ္ဌံ ကရောတိတိ နဂ်လေန သုကဋ္ဌံ ကရောတိ။ သုမတိကတန္တိ မတိယာ သုဠု သမိကတံ^၃။ ကာလေနာတိ ဝပိတဗ္ဗယုတ္တကာလေန။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။ ဣဓာပိ တိဿော သိက္ခာ မိဿိကာဝ ကထိတာ။

၁-ဝဒမာနော (?)

၂-အဟမ္ပိ အမှာ အဟမ္ပိ အမှာတိ အဟမ္ပိ “အမှာ”တိ ရဝံ ရဝမာနာ ဂါရိ၊ အဟမ္ပိ ဂါရိတိ (သီ၊ သျှာ)

၃-မိဿိကာဝ (သီ၊ သျှာ)

၄-သမံ ကတံ (သျှာ၊ က)

၅-သေက္ခသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၃-ရောဟဏေ (သိ)

တံသမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ ခယသ္မိံ ဉာဏံ နာမ။ တတော အညာ အနန္တရာတိ တတော စတုတ္ထမဂ္ဂဉာဏတော အနန္တရာ အညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အရဟတ္တဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ အညာဝိမုတ္တဿာတိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တဿ။ ဉာဏံ ဝေဟောတိတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ဟောတိ။ ဣတိ သုတ္တေပိ ဂါထာသုပိ သတ္တသေခါ ကထိတာ။ အဝသာနေ ပန ဒိဏာသဝေါ ဒဿိတောတိ။

၆-ပဌမသိက္ခာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၇။ ဆဋ္ဌေ အတ္တကာမာတိ အတ္တနော ဟိတကာမာ။ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗသမောဓာနံ ဂစ္ဆတိတိ ယာသု^၁ သိက္ခာသု သဗ္ဗမေတံ ဒိယဗုဒ္ဓိသိက္ခာပဒသတံ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ ပရိပူရကာရီ ဟောတိတိ သမတ္တကာရီ ဟောတိ။ မတ္တသောကာရီတိ ပမာဏေန ကာရကော၊ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ကာတုံ န သက္ကောတိတိ အတ္ထော။ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကာနီတိ စတ္တာရိ ပါရာဇိကာနိ ဌပေတွာ သေသသိက္ခာပဒါနိ။ တတြာပိ သံဃာဒိသေသံ ခုဒ္ဒကံ၊ ထုလ္လစ္စယံ အနုဒ္ဒကံ နာမ။ ထုလ္လစ္စယဉ္စ ခုဒ္ဒကံ၊ ပါစိတ္တိယံ အနုဒ္ဒကံ နာမ။ ပါစိတ္တိယဉ္စ ခုဒ္ဒကံ၊ ပါဠိဒေသနိယဒုက္ကဋ္ဌဒုဗ္ဘာသိတာနိ အနုဒ္ဒကာနိ နာမ။ ဣမေ ပန အင်္ဂုတ္တရမဟာနိကာယ၂-ဝဋ္ဋနကအာစရိယာ “စတ္တာရိ ပါရာဇိကာနိ ဌပေတွာ သေသာနိ သဗ္ဗာနိပိ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကာနိ”တိ ဝဒန္တိ။ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပီတိ ဧတ္ထ ပန ဒိဏာသဝေါ တာဝ လောကဝဇ္ဇံ နာပဇ္ဇတိ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇမေဝ အာပဇ္ဇတိ။ အာပဇ္ဇန္တော စ ကာယေနပိ ဝါစာယပိ စိတ္တေနပိ အာပဇ္ဇတိ။ ကာယေန အာပဇ္ဇန္တော ကုဋိကာရသဟသေယျာဒိနိ အာပဇ္ဇတိ၊ ဝါစာယ အာပဇ္ဇန္တော သဗ္ဗရိတ္တပဒသောဓမ္မာဒိနိ၊ စိတ္တေန အာပဇ္ဇန္တော ရူပိယပဋိဂ္ဂဟဏံ အာပဇ္ဇတိ။ သေက္ခေသုပိ^၃ ဧသေဝ နယော။ န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာတိ ဘိက္ခဝေ န ဟိ မယာ ဧတ္ထ ဧဝရူပံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇနေ စ ဝုဋ္ဌာနေ စ အရိယပုဂ္ဂလဿ အဘဗ္ဗတာ ကထိတာ။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနီတိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အာဒိဘူတာနိ စတ္တာရိ မဟာသီလသိက္ခာပဒါနိ။ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနီတိ တာနိယေဝ စတုမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ သာရုပ္ပါနိ အနုစ္ဆဝိကာနိ။ တတ္တာတိ တေသု သိက္ခာပဒေသု။ ဓုဝသီလောတိ^၄ နိဗ္ဗသီလော။ ဌိတသီလောတိ ပတိဋ္ဌိတသီလော။ သောတာပန္နောတိ သောတသင်္ခါတေန မဂ္ဂေန

၁-တိသုပိ (က)

၃-သေသေသုပိ (သျှာ၊ က)

၂-ဣမံ ပန အင်္ဂုတ္တရမဟာနိကာယံ (သီ၊ သျှာ)

၄-ဓုဝသီလီတိ (သီ)

ဖလံ အာပန္နော။ အဝိနိပါတဓမ္မောတိ စတုသု အပါယေသု အပတန-
သဘာဝေါ။ နိယတောတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂနိယာမေန နိယတော။ သမ္မောဓိ-
ပရာယဏောတိ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယသမ္မောဓိပရာယဏော။

တနုတ္တာတိ တနုဘာဝါ။ သကဒါဂါမိနော ဟိ ရာဂါဒယော အပ္ပပဋ္ဌလံ
ဝိယ မစ္ဆိကာပတ္တံ ဝိယ စ တနုကာ ဟောန္တိ၊ န ဗဟလာ။ ဩရုန္တာဂိယာနန္တိ
ဟေဋ္ဌာဘာဂိယာနံ။ သံယောဇနာနန္တိ ဗန္ဓနာနံ။ ပရိက္ခယာတိ ပရိက္ခယေန။
ဩပပါတိကော ဟောတိတိဥပ္ပန္နကော ဟောတိ။ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ ဟေဋ္ဌာ
အနောတရိတွာ ဥပရိယေဝ ပရိနိဗ္ဗာနဓမ္မော။ အနာဝတ္တိဓမ္မောတိ ယောနိ-
ဂတိဝသေန အနာဂမနဓမ္မော။

ပဒေသံ ပဒေသကာရီတိအာဒိသု ပဒေသကာရီ ပုဂ္ဂလော နာမ သောတာ-
ပန္နော စ သကဒါဂါမိ စ အနာဂါမိ စ၊ သော ပဒေသမေဝ သမ္မာဒေတိ။
ပရိပူရကာရီ နာမ အရဟာ၊ သော ပရိပူရမေဝ သမ္မာဒေတိ။ အဝဠာနီတိ
အတုစ္ဆာနိ သဖလာနိ သဥဠာယာနီတိ အတ္ထော။ ဣဓာပိ တိဿော သိက္ခာ
မိဿိကာဝ ကထိတာ။

၇-ဒုတိယသိက္ခာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဂဂ။ သတ္တမေ ကောလံကောလောတိ ကုလာ ကုလံ ဂမနကော။ ကုလန္တိ
စေတ္တ ဘဝေါအဓိပ္ပေတော၊ တသ္မာ “ဒွေ ဝါတိဏိ ဝါ ကုလာနိ”တိ ဧတ္ထပိ ဒွေ
ဝါ တယော ဝါ ဘဝေတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယဉ္စိ ဒွေ ဝါ ဘဝေ
သန္ဓာဝတိ တယော ဝါ၊ ဥတ္တမကောဋိယာ ဆ ဝါ။ တသ္မာ ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ
စတ္တာရိ ဝါ ပဉ္စ ဝါ ဆ ဝါတိ ဧဝမေတ္ထ ဝိကပ္ပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကေမိဇီတိ
ကေဿေဝ ဘဝဿံ ဗီဇံ ဧတဿ အတ္ထိတိ ကေမိဇီ။ ဥဒ္ဓံသောတောတိအာဒိသု
အတ္ထိ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိ၊ အတ္ထိ ဥဒ္ဓံသောတော န အကနိဋ္ဌဂါမိ။
အတ္ထိ န ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိ၊ အတ္ထိ န ဥဒ္ဓံသောတော န အကနိဋ္ဌဂါမိ။
တတ္ထ ယော ဣဓ အနာဂါမိဖလံ ပတွာ အဝိဟာဒိသု နိဗ္ဗတ္တော တတ္ထ
ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ဥပရူပရိ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အကနိဋ္ဌံ ပါပုဏာတိ၊ အယံ
ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိ နာမ။ ယော ပန အဝိဟာဒိသု နိဗ္ဗတ္တော
တတ္ထေဝ အပရိနိဗ္ဗာယိတွာ အကနိဋ္ဌမ္ပိ အပ္ပတွာ ဥပရိမဗြဟ္မလောကော
ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ ဥဒ္ဓံသောတော န အကနိဋ္ဌဂါမိ နာမ။ ယော ဣတော

စဝိတွာ အကနိဋ္ဌေယေဝ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ အယံ န ဥဒ္ဓိသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ။
ယော ပန အဝိဟာဒီသု စတုသု အညတရသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာ-
ယတိ၊ အယံ န ဥဒ္ဓိသောတော န အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ။

ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဥပ္ပန္နော ပန သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန အရဟတံ ပတ္တော
သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ နာမ။ အသင်္ခါရေန အပ္ပယောဂေန ပတ္တော အသင်္ခါရ-
ပရိနိဗ္ဗာယီ နာမ။ ယော ပန ကပ္ပသဟဿာယုကေသု အဝိဟေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ပဉ္စမံ ကပ္ပသတံ^၁ အတိက္ကမိတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော၊ အယံ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ
နာမ။ အတပ္ပါဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီတိ ယော အာယု-
ဝေမဇ္ဈံ အနတိက္ကမိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ သော တိဝိဓော ဟောတိ။ ကပ္ပသဟ-
ဿာယုကေသု တာဝ အဝိဟေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဧကော နိဗ္ဗတ္တဒိဝသေယေဝ
အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ နော စေ နိဗ္ဗတ္တဒိဝသေ ပါပုဏာတိ၊ ပဌမဿ ပန
ကပ္ပသတဿ မတ္ထကေ ပါပုဏာတိ၊ အယံ ပဌမော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ။ အပရော
ဧဝံ အသက္ကောန္တော ဒွိန္ဒံ ကပ္ပသတာနံ မတ္ထကေ ပါပုဏာတိ၊ အယံ ဒုတိယော။
အပရော ဧဝမ္ပိ အသက္ကောန္တော စတုန္ဒံ ကပ္ပသတာနံ မတ္ထကေ ပါပုဏာတိ၊
အယံ တတိယော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ ဌတွာ စတုဝိသတိ သောတာပန္နော ဒွါဒသ သကဒါဂါမိ-
နော အဋ္ဌစတ္တာလီသ အနာဂါမိနော ဒွါဒသ စ အရဟန္တော ကထေတဗ္ဗာ။
ဣမသ္မိံ ဟိ သာသနေ သဒ္ဓါဓုရံ ပညာဓုရန္တိ ဒွေ ဓုရာနိ၊ ဒုက္ခပဋိပဒါ-
ဒန္တာဘိညာဒယော စတသော ပဋိပဒါ။ တတ္ထေကော သဒ္ဓါဓုရေန အဘိ-
နိဝိသိတွာ သောတာပတ္တိဖလံ ပတွာ ဧကမေဝ ဘဝံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ
ကရေတိ၊ အယမေကော ဧကဗီဇီ။ သော ပဋိပဒါဝသေန စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ။
ယထာ စေသ၊ ဧဝံ ပညာဓုရေန အဘိနိဝိဋ္ဌောပီတိ အဋ္ဌ ဧကဗီဇီနော။ တထာ
ကောလံကောလာ သတ္တက္ခတ္တုပရမာ စာတိ ဣမေ စတုဝိသတိ သောတာပန္နော
နာမ။ တီသု ပန ဝိမောက္ခေသု သုညတဝိမောက္ခေန သကဒါဂါမိဘူမိံ ပတ္တာ
စတုန္ဒံ ပဋိပဒါနံ ဝသေန စတ္တာရော သကဒါဂါမိနော၊ တထာ အနိမိတ္တ-
ဝိမောက္ခေန ပတ္တာ စတ္တာရော၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေန ပတ္တာ စတ္တာရေတိ
ဣမေ ဒွါဒသ သကဒါဂါမိနော။ အဝိဟေသု ပန တယော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာ-
ယီနော၊ ဧကော ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဧကော ဥဒ္ဓိသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီတိ
ပဉ္စ အနာဂါမိနော၊ တေ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီနော ပဉ္စ၊ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီနော
ပဉ္စာတိ ဒသ ဟောန္တိ၊ တထာ အတပ္ပါဒီသု။ အကနိဋ္ဌေသု ပန ဥဒ္ဓိသောတော

ပဏ္ဏာသက] (၉) ၄-သမဏဝဂ္ဂ ၁၀-ဒုတိယသိက္ခတ္ထယသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၁၉

နတ္ထိ၊ တဿွာ တတ္ထ စတ္တာရော သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ၊ စတ္တာရော အသင်္ခါရ-
ပရိနိဗ္ဗာယီတိ အဋ္ဌ၊ ဣမေ အဋ္ဌစတ္တာလီသ အနာဂါမိနော။ ယထာ ပန
သကဒါဂါမိနော၊ တထေဝ အရဟန္တာပိ ဒွါဒသ ဝေဒိတဗျာ။ ဣဓာပိ တိဿော
သိက္ခာ မိဿိကာဝ ကထိတာ။

၈-တတိယသိက္ခာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၉။ အဋ္ဌမေ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘဝံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ တံ အရဟတ္တံ
အပါပုဏန္တော အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု^၁ အတ္ထော
ဝေဒိတဗျော။ ဣဓာပိ တိဿော သိက္ခာ မိဿိကာဝ ကထိတာ။ နဝမံ
ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣဓာပိ တိဿော သိက္ခာ မိဿိကာဝ ကထိတာ။

၁၀-ဒုတိယသိက္ခတ္ထယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၁။ ဒသမေ အာသဝါနံ ခယာတိ ဧတ္ထ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အဓိပညာသိက္ခာ
နာမ။ ဖလံ ပန သိက္ခိတသိက္ခဿ ဥပ္ပဇ္ဇနတော သိက္ခာတိ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။

ယထာ ပုရေ တဏှာ ပစ္ဆာတိ ယထာ ပဌမံ တိသု သိက္ခာသု သိက္ခတိ၊
ပစ္ဆာ တထေဝ သိက္ခတိတိ အတ္ထော။ ဒုတိယပဒေဝိ ဧသေဝ နယော။ ယထာ
အဓော တဏှာ ဥဒ္ဓန္တိ ယထာ ဟေဋ္ဌိမကာယံ အသုဘဝသေန ပဿတိ၊
ဥပရိမကာယမ္ပိ တထေဝ ဖရတိ။ ဒုတိယပဒေဝိ ဧသေဝ နယော။ ယထာ ဒိဝါ
တဏှာ ရတ္တိန္တိ ယထာ ဒိဝါ တိဿော သိက္ခာ သိက္ခတိ၊ ရတ္တိမ္ပိ တထေဝ
သိက္ခတိတိ အတ္ထော။ အဘိဘုယျ ဒိသာ သဗ္ဗာတိ သဗ္ဗာ ဒိသာ အာရမ္မဏ-
ဝသေန^၂ အဘိဘဝိတွာ။ အပ္ပမာဏသမာဓိနာတိ အရဟတ္တမဂ္ဂသမာဓိနာ။

သေခန္တိ သိက္ခမာနံ သကရဏီယံ။ ပဋိပဒန္တိ ပဋိပန္နကံ။ သံသုဒ္ဓစာရိယန္တိ^၃
သံသုဒ္ဓစရဏံ ပရိသုဒ္ဓသီလံ။ သမ္ပုဒ္ဓန္တိ စတုသဇ္ဇဗုဒ္ဓံ။ ဧရံ ပဋိပဒန္တုန္တိ ခန္ဓဗီရ-
အာယတနဗီရဝသေန ဧရံ မိတိသမ္ပန္နံ ပဋိပတ္တိယာ အန္တံ ဂတံ။ ဝိညာဏဿာတိ
စရိမကဝိညာဏဿ။ တဏှာက္ခယဝိမုတ္တိနောတိ တဏှာက္ခယဝိမုတ္တိသင်္ခါတာယ
အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ သမန္နာဂတဿ။ ပဇ္ဇောတဿေဝ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဒီပ-
နိဗ္ဗာနံ ဝိယ။ ဝိမောက္ခော ဟောတိ စေတသောတိ စိတ္တဿ ဝိမုတ္တိ ဝိမုစ္စနာ
အပ္ပဝတ္တိဘာဝေါ ဟောတိ။ တဏှာက္ခယဝိမုတ္တိနော ဟိ ခိဏာသဝဿ

၁-သဗ္ဗဝါရေသု (သီ)

၂-အာရမ္မဏေ (သီ၊ သျှာ)

၃-သံသုဒ္ဓစာရဏန္တိ (သီ)၊ သံသုဒ္ဓစာရိန္တိ (သျှာ)

စရိမကဝိညာဏနိရောဓေန ပရိနိဗ္ဗာနံ ဝိယ စေတသော ဝိမောက္ခော ဟောတိ၊
န ဂဘဋ္ဌာနံ ပညာယတိ၊ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝူပဂမောယေဝ ဟောတိတိ အတ္ထော။

၁၁-သင်္ကဝါယုတ္တဝတ္ထနာ

၉၂။ ကောဒသမေ သင်္ကဝါ^၁ နာမ ကောသလနံ နိဂမောတိ သင်္ကဝါတိ
ဧဝံနာမကော ကောသလရဋ္ဌေ နိဂမော။ အာဝါသိကောတိ ဘာရဟဏာရော
နဝေ အာဝါသေ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ပုရာဏေ ပဋိဇဂ္ဂတိ။ သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာ-
ယာတိ သိက္ခာသင်္ခါတေဟိ ပဒေဟိ ပဋိသံယုတ္တာယ၊ တိဟိ သိက္ခာဟိ သမန္ဓာ-
ဂတာယာတိ အတ္ထော။ သန္တဿေတိတိ သမ္ပုဓေ ဝိယ ကတွာ^၂ ဒဿေတိ။
သမာဒပေတိတိ ဂဏှာပေတိ။ သမုတ္တေဇေတိတိ သမုဿာဟေတိ။ သမ္ပဟံ-
ဿေတိတိ ပဋိလဒ္ဓဂုဏေဟိ ဝဏ္ဏံ ကထေန္တော ဝေါဒါပေတိ။ အဓိသလ္လိခတေတိ
အတိဝိယ သလ္လိခတိ၊ အတိဝိယ သလ္လိခိတံ ကတွာ သဏှံ သဏှံ ကထေတိတိ
အတ္ထော။

အစ္စယောတိ အပရာဓော။ မံ အစ္စဂမာတိ မံ အတိက္ကမ္မ အဘိဘဝိတွာ
ပဝတ္ထော။ အဟုဒေဝ အက္ခန္တိ^၃တိ အဟောသိယေဝ အနဓိဝါသနာ။ အဟု
အပ္ပစ္စယောတိ အဟောသိ အတုဋ္ဌာကာရော။ ပဋိဂ္ဂဏှာတူတိ ခမတု။
အာယတိံ သံဝရာယာတိ အနာဂတေ သံဝရတ္ထာယ၊ ပုန ဧဝရူပဿ အပရာဓဿ
ဒေါသဿ ခလိတဿ ဝါ အကရဏတ္ထာယာတိ အတ္ထော။ တန္တုတိ ဧကံသေန။
ယထာဓမ္မံ ပဋိကရေသီတိ ယထာ ဓမ္မော^၄ ပြိတော၊ တထာ ကရေသိ၊ ခမာ-
ပေသီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမာတိ တံ တဝ အပရာဓံ မယံ
ခမာမ။ ဝုဒ္ဓိဟေသာ ကဿပ အရိယဿ ဝိနယေတိ ဧသာ ကဿပ ဗုဒ္ဓဿ
ဘဂဝတော သာသနေ ဝုဒ္ဓိ နာမ။ ကတမာ? ယာယံ အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိဿာ
ယထာဓမ္မံ ပဋိကရိတွာ အာယတိံ သံဝရာပဇ္ဇနာ^၅။ ဒေသနံ ပန ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနံ
ကရေန္တော “ယော အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိဿာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရေတိ၊
အာယတိံ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ”တိ အာဟ။ န သိက္ခာကာမောတိ တိဿော
သိက္ခာ န ကာမေတိ န ပတ္ထေတိ န ပိဟေတိ။ သိက္ခာသမာဒါနဿာတိ
သိက္ခာပရိပူရဏဿ။ န ဝဏ္ဏဝါဒီတိ ဂုဏံ န ကထေတိ။ ကာလေနာတိ
ယုတ္တပ္ပယုတ္တကာလေန။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သမဏဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၁-ပင်္ကဓာ (သီ၊ သျာ)

၃-ဓမ္မေ (သီ၊ က)

၂-သမ္ပုဓေ ကတွာပိ (က)

၄-သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ (က) ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၁-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

(၁၀) ၅-လောကကပဇ္ဇဝိဂ္ဂ

၁-အစွာယိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၃။ ပဉ္စမသံ ပဌမေ အစ္စာယိကာနီတိ အတိပါတိကာနိ။ ကရုဏီယာနီတိ အဝဿကိစ္စာနိ။ ယဉ္ဇိ န အဝဿံ ကာတဗ္ဗံ၊ တံ ကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။ အဝဿံ ကာတဗ္ဗံ ကရုဏီယံ နာမ။ သီဃံ သီဃန္တိ ဝေဂေန ဝေဂေန။ တဿ ခေါ တန္တိ ဧတ္ထ တန္တိ နိပါတမတ္တံ။ နတ္ထိ သာ ဣဒ္ဓိ ဝါ အာနုဘာဝေါ ဝါတိ သာ ဝါ ဣဒ္ဓိ သော ဝါ အာနုဘာဝေါ နတ္ထိ။ ဥတ္တရသ္မေတိ တတိယဒိဝသေ။ ဥတုပရိ-
ဏာမိနီတိ လဒ္ဓဥတုပရိဏာမာနိ ဟုတွာ။ ဇာယန္တိပီတိ တတိယဒိဝသေ နိက္ခန္တသေတကံရာနိ ဟောန္တိ၊ သတ္တာဟေ ပတ္ထေ နီလကံရာနိ ဟောန္တိ။ ဂန္တိနိပိ ဟောန္တိတိ ဒိယဗုဿံ ပတွာ ဂဟိတဂဗ္ဘာနိ ဟောန္တိ။ ပစ္စန္တိပီတိ တယော မာသေ ပတွာ ပစ္စန္တိ။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ဗုဒ္ဓါနံ ဂဟပတိကေန ဝါ သဿေဟိ ဝါ အတ္ထော နတ္ထိ၊ သာသနေ ပန တပ္ပဋိရူပကံ ပုဂ္ဂလံ ဝါ အတ္ထံ ဝါ ဒဿေတုံ တံ တံ ဩပဗ္ဗံ အာဟရန္တိ။ တသ္မာ ယမတ္ထံ ဒဿေတုကာမေန ဧတံ အာဘတံ၊ တံ ဒဿေန္တော ဝေမေဝ ခေါတိအာဒိမာဟ။ တံ အတ္ထတော ဥတ္တာနမေဝ။ သိက္ခာ ပန ဣဓာပိ မိဿိကာ ဧဝ ကထိတာ။

၂-ပရိဝေကသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၉၄။ ဒုတိယေ စိဝရပဓိဝေကန္တိ စိဝရံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကကိလေသေဟိ
 ပိပိတ္တဘာဝံ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဒေသေ နယော။ သာဏာနီတိ သာဏဝါက-
 စေလာနိ။ မသာဏာနီတိ မိဿကစေလာနိ။ ဆဝဒုဿာနီတိ မတသရီရတော
 ဆဉ္စိတဝတ္ထာနိ။ ရေကတိဏာဒီနိ ဝါ ဂန္ဓေတွာ ကတနိဝါသနာနိ။ ပံသုကူလာ-
 နီတိ ပထဝီယံ ဆဉ္စိတနန္တကာနိ။ တိရိစ္ဆာနီတိ^၂ ရုက္ခတစဝတ္ထာနိ။ အဇိနာနီတိ
 အဇိနမိဂစမ္မာနိ။ အဇိနက္ခိပန္တိ တဒေဝ မဇ္ဈေ ဖာလိတံ။ သဟဒုရကန္တိပိ
 ဝဒန္တိ။ ကုသစီရန္တိ ကုသတိဏာနိ ဂန္ဓေတွာ ကတစီရံ။ ဝါကစီရဖလက-
 စီရေသုပိ ဒေသေ နယော။ ကေသကမ္မလန္တိ မနုဿကေသေဟိ ကတကမ္မလံ။
 ဝါလကမ္မလန္တိ အဿဝါလာဒီဟိ ကတကမ္မလံ^၃။ ဥလူကပက္ခိကန္တိ ဥလူကပတ္တာနိ
 ဂန္ဓေတွာ ကတနိဝါသနံ။

၁-ဧကံ အတ္ထံ ဒဿန္တော (က)

၂-တိရိစ္ဆာန်ဘိဝံသ (သီ၊ သျှာ)

၃-ဝါဠကမ္မလန္တိ အသင်္ခါဠာဒိဟိ ကတကမ္မလံ(သီ၊ က)

သာကဘက္ခာတိ အလ္လသဘက္ခာ။ သာမာကဘက္ခာတိ သာမာက-
 တဏှုလဘက္ခာ။ နိဝါရာဒိသု နိဝါရာ နာမ အရညေ သယံ ဇာတဝိဟိဇာတိ။
 ဒဒ္ဒုလန္တိ စမ္ပကာရေဟိ စမ္ပံ လိမိတွာ ဆဒ္ဓိတကသဋ္ဌံ။ ဟဋ္ဌံ ဝုစ္စတိ သိလေ-
 သောပိ သေဝါလောပိ ကဏိကာရာဒိရက္ခနိယျာသောပိ။ ကဏန္တိ ကုဏှကံ။
 အာစာမောတိ ဘတ္တဥက္ခလိကာယ လဂ္ဂေါ ဈာမဩဒနော။ တံ ဆဒ္ဓိတဋ္ဌာနေ
 ဂဟေဘွာ ခါဒန္တိ၊ ဩဒနကဋ္ဌိယန္တိပိ ဝဒန္တိ။ ဝိညာဏာဒယော ပါကဋ္ဌာဝ။
 ပဝတ္တဖလဘောဇိတိ ပတိတဖလဘောဇိ။ ဘုဿာဂါရန္တိ ခလသာလံ။

သီလဝါတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသိလေန သမန္နာဂတော။ ဒုဿီလျဉ္ဇဿ ပဟိနံ
 ဟောတိတိ ပဉ္စ ဒုဿီလျာနိ ပဟိနာနိ ဟောန္တိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကောတိ ယာထာဝ-
 ဒိဋ္ဌိကော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ အသာထာဝဒိဋ္ဌိ။ အာသဝါတိ စတ္တာရော အာသဝါ။
 အဂ္ဂပ္ပတ္တောတိ သီလဂ္ဂပ္ပတ္တော။ သာရပ္ပတ္တောတိ သီလသာရံ ပတ္တော။ သုဒ္ဓေါတိ
 ပရိသုဒ္ဓေါ။ သာရေ ပတိဋ္ဌိတောတိ သီလသမာဓိပညာသာရေ ပတိဋ္ဌိတော။

သေယျထာဝီတိ ယထာ နာမ။ သမ္ပန္နန္တိ ပရိပုဏ္ဏံ ပရိပက္ကသာလိဘရိတံ။
 သဃ်ရာပေယျာတိ သင်္ကဓာပေယျ။ ဥပ္ပဟာပေယျာတိ ခလဋ္ဌာနံ အာဟရာ-
 ပေယျ။ ဘုဿိကန္တိ ဘုဿံ။ ကောဋံပေယျာတိ ဥဒုက္ခလေ ပက္ခိပါပေတွာ
 မုသလေဟိ ပဟရာပေယျ။ အဂ္ဂပ္ပတ္တာနိတိ တဏှုလဂ္ဂံ ပတ္တာနိ။ သာရပ္ပတ္တာ-
 ဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။ ယံ ပနေတ္ထ “ဒုဿီလျဉ္ဇဿ
 ပဟိနံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စဿ ပဟိနာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ပဟိနဘာဝံ
 သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃-သရဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၉၅။ တတိယေ ဝိဒ္ဓေတိ ဝလာဟကဝိဂမေန ဒူရိဘူတေ။ ဒေဝေတိ
 အာကာသေ။ အဘိဝိဟန္တာတိ အဘိဝိဟနိတွာ။ ယတောတိ ယသ္မိံ ကာလေ။
 ဝိရဇန္တိ ရာဂရဇာဒိရဟိတံ။ တေသံယေဝ မလာနံ ဝိဂတတ္တာ ဝိတမလံ။
 ဓမ္မစက္ခုန္တိ စတုသစ္စဓမ္မပရိဂ္ဂါဟကံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂစက္ခု။ နတ္ထိ တံ
 သံယောဇနန္တိ ဒုဝိဓမေဝဿ သံယောဇနံ နတ္ထိ၊ ဣတရမ္ပိ ပန ပုန ဣမံ လောကံ
 အာနေတုံ အသမတ္တတာယ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဈာနာနာဂါမိ
 နာမ ကထိတောတိ။

၄-ပရိသာသုတ္တဝတ္ထနာ

၉၆။ စတုတ္ထေ န ဗာဟုလိကာ ဟောန္တိတိ ပစ္စယဗာဟုလိကာ န ဟောန္တိ။
 န သာထလိကာတိ တိဿော သိက္ခာ သိထိလံ ကတွာ န ဂဏှန္တိ။ ဩက္ကမနေ

နိက္ခိတ္တရုဏတိ ဩက္ကမနံ ဝုစ္စတိ အဝဂမနဋ္ဌေန ပဉ္စ နိဝရဏာနိ၊ တေသု နိက္ခိတ္တ-
ရရာ။ ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာဘိ ကာယဝိတ္တဥပဓိဝိဝေကသင်္ခါတေ တိဝိဓေဝိ
ဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ။ ဝီရိယံ အာရဘန္တိတိ ဒုဝိဓေဝိ ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏန္တိ။ အပ္ပတ္တဿာတိ
ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလသင်္ခါတဿ အပ္ပတ္တဝိသေသဿ။ သေသပဒဒ္ဒယေဝိ
ဧသေဝ နယော။ ပန္နိမာ ဇနတာတိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကအန္တေဝါသိကာဒယော။
ဒိဋ္ဌာနဂတိ^၁ အာပဇ္ဇတိတိ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ ကတံ အနုကရေတိ။ ယံ
တာယ ဇနတာယ အာစရိယုပဇ္ဈာယေသု ဒိဋ္ဌံ၊ တဿ အနုဂတိ^၂ အာပဇ္ဇတိ
နာမ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂဝတိ ပရိသာတိ ဘိက္ခဝေ အယံ ပရိသာ
အဂ္ဂပုဂ္ဂလဝတိ နာမ ဝုစ္စတိ။

ဘဏ္ဍနဇာတာတိ ဇာတဘဏ္ဍနာ။ ကလဟဇာတာတိ ဇာတကလဟာ။
ဘဏ္ဍနန္တိ စေတ္တ ကလဟဿ ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ဟတ္ထပရာမာသာဒိဝသေန
ဝိတိက္ကမော ကလဟော နာမ။ ဝိဝါဒါပန္နာတိ ဝိရုဒ္ဓဝါဒံ အာပန္နာ။
မုခသတ္တိဟိတိ ဂုဏဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန^၃ ဖရဿ ဝါစာ “မုခသတ္တိယော”တိ ဝုစ္စန္တိ၊
တာဟိ မုခသတ္တိဟိ။ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိတိ ဝိဇ္ဈန္တာ ဝိစရန္တိ။

သမဂ္ဂါတိ သဟိတာ။ သမ္မောဒမာနာတိ သမပ္ပဝတ္တမောဒေါ၊ ဝီရောဒကီ-
ဘူတာတိ ဝီရောဒကံ ဝိယ ဘူတာ။ ဝိယစက္ခုဟိတိ ဥပသန္တေဟိ မေတ္တ-
စက္ခုဟိ။ ဝီတိ ဇာယတိတိ ပဉ္စဝဏ္ဏာ ဝီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကာယော ပဿန္တတိတိ
နာမကာယောပိ ရူပကာယောပိ ဝိဂတဒရထော ဟောတိ။ ပဿဒ္ဓကာယောတိ
အသာရဒ္ဓကာယော။ သုခံ ဝေဒိယတိတိ ကာယိကစေတသိကသုခံ ဝေဒိယတိ။
သမာဓိယတိတိ အာရမ္မဏေ သမ္မာ ဌပိယတိ။

ထုလ္လုပုသိတကေတိ မဟာပုသိတကေ။ ပဗ္ဗတကန္တရပဒရသာခါတိ ဧတ္ထ
ကန္တရော နာမ “က”န္တိ လဒ္ဓနာမေန ဥဒကေန ဒါရိတော ဥဒကဘိန္နော^၂
ပဗ္ဗတပ္ပဒေသော၊ ယော “နိတန္တော”တိဝိ^၃ “နဒိကုဉ္ဇော”တိဝိ^၄ ဝုစ္စတိ။ ပဒရံ
နာမ အဋ္ဌ မာသေ ဒေဝေ အဝဿန္တေ ဖလိတော ဘူမိပ္ပဒေသော။ သာခါတိ
ကုသောဟ္တဂါမိနိယော ခုဒ္ဒကမာတိကာယော။ ကုသောဟ္တာတိ^၅ ခုဒ္ဒက-
အာဝါဠာ။ မဟာသောဟ္တာတိ မဟာအာဝါဠာ။ ကုန္တဒိယောတိ ခုဒ္ဒကနဒိယော။
မဟာနဒိယောတိ ဂင်္ဂါယမုနာဒိကာ မဟာသရိတာ။

၁-ဂုဏဝိဇ္ဈန္တနတ္ထေန (က) ၂-ဥဒကေန ဘိန္နော (က) သံ-ဋ္ဌ ၂-၅၁-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-နဒိနိတန္တောတိဝိ(က)၊ နဒိကုဉ္ဇန္တိ(ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၈၊ မ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၉-ပိဋ္ဌေသု)

၄-နဒိနိကုဉ္ဇောတိဝိ(သီ၊ သျားက) ၅-ကုသုဟ္တာတိ(သီ)၊ ကုသုဟ္တာတိ(သျားက၊ ဋီကာယံ စ)

၅-ပဌမအာဇာနိယသုတ္တံဒီပဝဏ္ဏနာ

၉၇။ ပဉ္စမေ အင်္ဂေဟိတိ ဂုဏင်္ဂေဟိ။ ရာဇာရဟောတိ ရညော အရဟော အနုစ္စရိကော။ ရာဇဘောဂ္ဂေါတိ ရညော ဥပဘောဂဘူတော။ ရညော အင်္ဂန္တိ ရညော ဟတ္ထပါဒါဒိအင်္ဂသမတာယ အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နောတိ သရီရဝဏ္ဏေန သမ္ပန္နော။ ဗလသမ္ပန္နောတိ ကာယဗလေန သမ္ပန္နော။ အာဟု-
နေယျောတိ အာဟုတိသင်္ခါတံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ ယုတ္တော။ ပါဟု-
နေယျောတိ ပါဟုနကဘတ္တဿ အနုစ္စရိကော။ ဒက္ခိဏေယျောတိ ဒသဝိဓ-
ဒါနဝတ္ထုပရိစ္စာဂဝသေန သဒ္ဓါဒါနသင်္ခါတာယ ဒက္ခိဏာယ အနုစ္စရိကော။
အဇ္ဈလိကရဏီယောတိ အဇ္ဈလိပဂ္ဂဟဏဿ အနုစ္စရိကော။ အနုတ္တရံ ပုည-
က္ခေတ္တံ လောကဿာတိ သဗ္ဗလောကဿ အသဒိသံ ပုညဝိရုဟနဋ္ဌာနံ။

ဝဏ္ဏသမ္ပန္နောတိ ဂုဏဝဏ္ဏေန သမ္ပန္နော။ ဗလသမ္ပန္နောတိ ဝီရိယဗလေန သမ္ပန္နော။ ဇဝသမ္ပန္နောတိ ဉာဏဇဝေန သမ္ပန္နော။ ထာမဝါတိ ဉာဏထာမေန သမန္တာဂတော။ ဒဗ္ဗပရက္ကမောတိ ထိရပရက္ကမော။ အနိက္ခိတ္တရုဇောတိ အဋ္ဌပိတ-
ရုဇော ပဂ္ဂဟိတရုဇော၊ အဂ္ဂဗလံ အရဟတ္တံ အပ္ပတွာ ဝီရိယရရံ န နိက္ခိပိဿာမီတိ ဧဝံ ပဋိပန္နော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ စတုသစ္စဝသေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊
သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန စ ဉာဏဇဝသမ္ပန္နတာ ကထိတာတိ။ ဆဋ္ဌေ တိဏိ စ မဂ္ဂါနိ တိဏိ စ ဗလာနိ၊ တိဟိ မဂ္ဂဗလေဟိ စ ဉာဏဇဝသမ္ပန္နတာ ကထိတာ။
သတ္တမေ အရဟတ္တဗလံ၊ အရဟတ္တဗလေနော စ မဂ္ဂကိစ္စံ ကထိတံ။ ဗလံ ပန ဇဝိတဇဝေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဇဝေါတိ စ ဝတ္တံ ဝဇ္ဇတိ။

၈-ပေါတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ အဋ္ဌမေ နဝေါတိ ကရဏံ ဥပါဒါယ ဝုစ္ဆတိ။ ပေါတ္တကောတိ ဝါကမယဝတ္ထံ။ မဇ္ဈိမောတိ ပရိဘောဂမဇ္ဈိမော။ ဇိဏ္ဏောတိ ပရိဘောဂ-
ဇိဏ္ဏော။ ဥက္ခလိပရိမဇ္ဇနန္တိ ဥက္ခလိပရိပုဉ္ဇနံ။ ဒုဿီလောတိ နိဿီလော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ-
တာယာတိ ဂုဏဝဏ္ဏာဘာဝေန ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာယ။ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇန္တိတိ တေန ကတံ အနုကရောန္တိ။ န မဟပ္ပလံ ဟောတိတိ ဝိပါကံဗလေန မဟပ္ပလံ
န ဟောတိ။ န မဟာနိသံသန္တိ ဝိပါကာနိသံသေနော န မဟာနိသံသံ။

၁-သောတာပတ္တိမဂ္ဂေနော (က)

၂-ဆဋ္ဌေ တိဏိ မဂ္ဂဗလာနိ၊ တိဟိ မဂ္ဂေဟိ စ (သိ၊ သျာ)

၃-န ဝဇ္ဇတိ (သိ၊ သျာ)

အပ္ပုပ္ပတယာတိ ဝိပါကဋ္ဌေန အပ္ပုပ္ပတယ။ ကာသိကံ ဝတ္တန္တိ တီဟိ
ကပ္ပိသအံသူဟိ သုတ္တံ ကန္တိတွာ ကတဝတ္ထံ၊ တဉ္စ ခေါ ကာသိရဋ္ဌေယေဝ
ဥဋ္ဌိတံ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။ သီလံ ပနေတ္ထ မိဿကံ ကထိတန္တိ။

၉-လောဏကပလ္လသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၁။ နဝမေ ယထာ ယထာယန္တိ ယထာ ယထာ အယံ။ တထာ
တထာ တန္တိ တထာ တထာ တံ ကမ္ပံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယော ဧဝံ
ဝဒေယျ “ယထာ ယထာ ကမ္ပံ ကရေတိ၊ တထာ တထာဿ ဝိပါကံ
ပဋိသံဝေဒိယတေဝ။ န ဟိ သက္ကာ ကတဿ^၁ ကမ္မဿ ဝိပါကံ ပဋိသေဒေတုံ^၂။
တသ္မာ ယတ္တကံ ကမ္ပံ ကရေတိ၊ တတ္တကဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိယတေဝါ”တိ။
ဧဝံ သန္တန္တိ ဧဝံ သန္တေ။ မြဟ္မစရိယဝါသော န ဟောတီတိ ယံ မဂ္ဂဘာဝန-
တော ပုဗ္ဗေ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ ကမ္ပံ ကတံ၊ တဿ အဝဿံ ပဋိသံဝေဒနီယတ္တာ
မြဟ္မစရိယံ ဝုတ္တမ္ပိ အဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။ ဩကာသော န ပညာယတိ သမ္မာ
ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာတိ ယသ္မာ စ ဧဝံ သန္တေ တေန ကမ္မာယူဟနဉ္စေဝ
ဝိပါကာနုဘဝနာ စ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဟေတုနာ နယေန ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ
အန္တကိရိယာယ ဩကာသော န ပညာယတိ နာမ။

ယထာ ယထာ ဝေဒနီယန္တိ ယေန ယေနာကာရေန^၃ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ
တထာဿ^၄ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိယတီတိ တေန တေနာကာရေန အဿ ဝိပါကံ
ပစ္စနဘောတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယဒေတံ သတ္တသု ဇဝနေသု ပဌမဇဝနကမ္ပံ
သတိ ပစ္စယေ ဝိပါကဝါရံ လဘန္တမေဝ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ အသတိ
အဟောသိကမ္ပံ နာမ။ ယဉ္စ သတ္တမဇဝနကမ္ပံ သတိ ပစ္စယေ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ
ဟောတိ၊ အသတိ အဟောသိကမ္ပံ နာမ။ ယဉ္စ မဇ္ဈေ ပဉ္စဇဝနကမ္ပံ ယာဝ
သံသာရပ္ပဝတ္တိ၊ တာဝ အပရပရိယာယဝေဒနီယံ နာမ ဟောတိ။ ဧတေသု
အာကာရေသု ယေန ယေနာကာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ ကမ္ပံ အယံ ပုရိသော
ကရေတိ၊ တေန တေနေဝဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိယတိ နာမ။ အဋ္ဌကထာယဉ္စိ
လဒ္ဓဝိပါကဝါရမေဝ ကမ္ပံ ယထာဝေဒနီယံ ကမ္ပံ နာမာတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သန္တိ
ဘိက္ခဝေ မြဟ္မစရိယဝါသော ဟောတီတိ ကမ္မက္ခယကရဿ မြဟ္မစရိယဿ
ခေပေတဗ္ဗကမ္မသမ္ဘဝတော ဝါသော နာမ ဟောတိ၊ ဝုတ္တံ သုဝုတ္တမေဝ

၁-တဿ (သီ)

၃-ယေန ယေန ကာရဏေန (သီ)

အံ-ဋ္ဌ ၂-၁၅

၂-အပဋိသံဝေဒေတုံ (သီ၊ သုာ)

၄-တထာ တထာ တဿ (က)

ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဩကာသော ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာ-
 ယာတိ ယသ္မာ ဧဝံ သန္တေ တေန တေန မဂ္ဂေန အဘိသင်္ခါရိညာဏဿ
 နိရောဓေန^၁ တေသု တေသု ဘဝေသု အာယတိ^၂ ဝဋ်ဒုက္ခံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ
 ဩကာသော ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယ။

ဣဒါနိ တံ ယထာဝေဒနီယကမ္မသဘာဝံ ဒဿန္တော ဣဓ ဘိက္ခဝေ
 ကေစ္စဿာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အပ္ပမတ္တကန္တိ ပရိတ္တံ ထောက် မန္တံ လာမကံ^၂။
 တာဒိသံယေဝါတိ တံသရိက္ခကမေဝ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယန္တိ တသ္မိံ ကမ္မေယေဝ^၃
 ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဝိပဗ္ဗိတဗ္ဗံ ဝိပါကဝါရံ လဘန္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ။ နာဏုပိ
 ခါယတီတိ ဒုတိယေ အတ္တဘာဝေ အဏုပိ န ခါယတိ၊ အဏုမတ္တမ္ပိ ဒုတိယေ
 အတ္တဘာဝေ ဝိပါကံ န ဒေတီတိ အတ္ထော။ ဗဟုဒေဝါတိ ဗဟုကံ ပန ဝိပါကံ
 ကိမေဝ ဒဿတီတိ အဓိပ္ပါယော။ အဘာဝိတကာယောတိအာဒိဟိ ကာယ-
 ဘာဝနာရဟိတော ဝဋ်ဂါမီ ပုထုဇ္ဇနော ဒဿိတော။ ပရိတ္တောတိ ပရိတ္တ-
 ရုဏော။ အပ္ပါတုမောတိ အာတုမာ ဝုစ္စတိ အတ္တဘာဝေါ၊ တသ္မိံ မဟန္တေပိ
 ရုဏပရိတ္တတာယ အပ္ပါတုမောယေဝ။ အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီတိ အပ္ပကေနပိ ပါပေန
 ဒုက္ခဝိဟာရီ။ ဘာဝိတကာယောတိအာဒိဟိ ခိဏာသဝေါ ဒဿိတော။ သော
 ဟိ ကာယာနုပဿနာသင်္ခါတာယ ကာယဘာဝနာယ ဘာဝိတကာယော
 နာမ။ ကာယဿ ဝါ ဝစိတတ္တာ ဘာဝိတကာယော။ ဘာဝိတသီလောတိ
 ဝစိတသီလော။ သေသပဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ ပဉ္စဒ္ဓါရဘာဝနာယ ဝါ
 ဘာဝိတကာယော။ ဧတေန ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ ဝုတ္တံ၊ ဘာဝိတသီလောတိ
 ဣမိနာ သေသာနိ တိဏိ သီလာနိ။ အပရိတ္တောတိ န ပရိတ္တရုဏော။
 မဟတ္တော^၄တိ အတ္တဘာဝေ ပရိတ္တေပိ ရုဏမဟန္တတာယ မဟတ္တော^၄။
 အပ္ပမာဏဝိဟာရီတိ ခိဏာသဝေသေတံ နာမမေဝ။ သော ဟိ ပမာဏကရာနံ
 ရာဂါဒိနံ အဘာဝေန အပ္ပမာဏဝိဟာရီ နာမ။

ပရိတ္တောတိ ခုဒ္ဒကေ။ ဥဒကမဇ္ဈကေတိ^၅ ဥဒကသရာဝေ။ ဩရန္တိကောတိ
 ဥရဗ္ဘသမိကော။ ဥရဗ္ဘဃာတကောတိ သူနကာရော။ ဇာပေတုံ ဝါတိ
 နေဇာနိယာ ဇာပေတုံ။ ဈာပေတုန္တပိ ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ ယထာ-
 ပစ္စယံ ဝါ ကာတုန္တိ ယထာ ဣစ္ဆတိ၊ တထာ ကာတုံ။ ဥရဗ္ဗေနန္တိ ဇဠက-
 အဠနကမူလံ။ သော ပနဿ သစေ ဣစ္ဆတိ၊ ဒေတိ။ နော စေ ဣစ္ဆတိ၊ ဂီဝါယံ

၁-အဘိသင်္ခါရိညာဏနိရောဓေန (ဋီကာယံ)	၂-လာမကကမ္ပံ (သီ၊ သျှာ)
၃-ကမ္မေ ယေန (သီ၊ သျှာ)	၄-မဟတ္တာ (သီ၊ သျှာ)
၅-ဥဒကကမဇ္ဈကေတိ (က) ခု ၅-၉၆-ပိဋ္ဌေ သုဇာတဇာတကေပိ ပဿိတမ္ပံ။	

ပဏ္ဏာသက](၁၀) ၅-လောဏကပလ္လဝဂ္ဂ ၁၀-ပံသုခောဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၂၇

ဂဟေတွာ နိက္ကဗျာပေတိ။ သေသံ ဂုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ
ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတန္တိ။

၁၀-ပံသုခောဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂။ ဒသမေ ခောဝတိတိ ဝိက္ခာလေတိ။ သန္ဓောဝတိတိ သုဠ ခောဝတိ။
ပုနပ္ပုနံ ခောဝတိ။ နိဋ္ဌေါဝတိတိ နိဂ္ဂဏိတွာ ခောဝတိ။ အနိဒ္ဓန္တကသာဝန္တိ
အနိဟတဒေါသံ အနပနိတကသာဝံ။ ပဏှိတိ ပဘိဇ္ဇနသဘာဝံ။ အဓိကရဏိယံ
ဌပေတွာ မုဋ္ဌိကာယ ပဟဋ္ဌမတ္တံ ဘိဇ္ဇတိ။ ပဋိကာယာတိ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌကာယ။
ဂိဝေယျကေတိ ဂိဝါလင်္ကာရေ။

အဓိစိတ္တန္တိ သမထဝိပဿနာစိတ္တံ။ အနုယုတ္တဿာတိ ဘာဝေန္တဿ။
သစေတသောတိ စိတ္တသမ္ပန္နော။ ဒဗ္ဗဇာတိကောတိ ပဏ္ဍိတဇာတိကော။
ကာမဝိတက္ကာဒိသု ကာမေ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပန္နော ဝိတက္ကော ကာမဝိတက္ကော။
ဗျာပါဒဝိဟိံသသမ္ပယုတ္တာ ဝိတက္ကာ ဗျာပါဒဝိဟိံသဝိတက္ကာ နာမ။
ဉ္ဇတိဝိတက္ကာဒိသု “အမှာကံ ဉ္ဇတကာ ဗဟု ပုညဝန္တာ”တိအာဒိနာ
နယေန ဉ္ဇတကေ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပန္နော ဝိတက္ကော ဉ္ဇတိဝိတက္ကော။ “အသုကော
ဇနပဒေါ ခေမော သုဘိက္ခော”တိအာဒိနာ နယေန ဇနပဒမာရဗ္ဗ ဥပ္ပန္နော
ဝိတက္ကော ဇနပဒဝိတက္ကော။ “အဟောဝတ မံ ပရေန အဝဇာနေယျ”န္တိ ဧဝံ
ဥပ္ပန္နော ဝိတက္ကော အနဝညတ္တိပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော နာမ။ (ဓမ္မဝိတက္ကာ-
ဝသီဿန္တိတိ ဓမ္မဝိတက္ကာ နာမ ဒသဝိပဿနပတ္တိလေသဝိတက္ကာ။)၊ သော
ဟောတိ သမာဓိ န ဧဝံ သန္ဓောတိ သော အဝသိဌဓမ္မဝိတက္ကော ဝိပဿနာ-
သမာဓိ အဝုပသန္တကိလေသတ္တာ သန္ဓော န ဟောတိ။ န ပဏီတောတိ န
အတပ္ပကော။ နပ္ပဋိပ္ပဿန္တိလဒ္ဓေါတိ န ကိလေသပဋိပ္ပဿန္တိယာ လဒ္ဓေါ။
န ကောဒိဘာဝါဓိဂတောတိ န ကေဂ္ဂဘာဝပ္ပတ္တော။ သသင်္ခါရနိဂ္ဂယ-
ဝါရိတဂတောတိ သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန ကိလေသေ နိဂ္ဂဏိတွာ
ဝါရေတွာ ဝါရိတော၊ န ကိလေသာနံ ဆိန္နန္တေ၊ ဥပ္ပန္နော၊ ကိလေသေ ပန
ဝါရေတွာ ဥပ္ပန္နော။

၁-အနိဒ္ဓန္တန္တိ န နိဂ္ဂဏိတွာ ခန္တံ။ အနိက္ခိတ္တကသာဝန္တိ အဝဇ္ဇိတကသာဝံ (သီ)။ အနိဒ္ဓန္တန္တိ န နိဂ္ဂဏိတွာ
ခန္တံ။ အနိက္ခိတကသာဝန္တိ အဝဇ္ဇိတကသာဝံ (သျှာ) မ-ဌ ၃-၂၁၀-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-ပဋ္ဌကာယာတိ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌကာယ (သီ၊ သျှာ)၊ ပဋိကာယာတိ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌကာယ (က)

၃-()နတ္ထိ သျှာ-ကပေါတ္ထကေသု။ ဋီကာ ပန ပဿိတဗ္ဗာ။

၄-န အပ္ပမာဏော (က)

၅-ဆိန္နန္တေ (က)

ဟောတိ သော ဘိက္ခုဝေ သမယောတိ ဧတ္ထ သမယော နာမ ဥတု-
 သပ္ပါယံ အာဟာရသပ္ပါယံ သေနာသနသပ္ပါယံ ပုဂ္ဂလသပ္ပါယံ ဓမ္မဿဝန-
 သပ္ပါယန္တိ ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ သပ္ပါယာနံ ပဋိလာဘကာလော။ ယံ တံ ဝိတ္တန္တိ
 ယသ္မိံ သမယေ တံ ဝိပဿနာစိတ္တံ။ အဇ္ဈတ္တံယေဝ သန္တိဋ္ဌတိတိ အတ္တနိယေဝ
 တိဋ္ဌတိ။ နိယကဇ္ဈတ္တဉ္စိ ဣဓ အဇ္ဈတ္တံ နာမ။ ဂေါစရဇ္ဈတ္တမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ။ ပုထုတ္တာ-
 ရမ္မဏံ ပဟာယ ကေသ္မိံ နိဗ္ဗာနဂေါစရေယေဝ တိဋ္ဌတိတိ ပုတ္တံ ဟောတိ။
 သန္တိသီဒတိတိသုဋ္ဌ၊ နိသီဒတိ။ ကောဒိ ဟောတိတိ ကေဂ္ဂံ ဟောတိ။ သမာဓိ-
 ယတိဘိ သမ္မာ အာဓိယတိ။ သန္တောတိအာဒိသု ပစ္စနိကကိလေသဝူပသမေန
 သန္တော။ အတပ္ပကဋ္ဌေန ပဏီတော။ ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ လဒ္ဓတ္တာ
 ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ။ ကေဂ္ဂဘာဝံ ဂတတ္တာ ကောဒိဘာဝါဓိဂတော။
 ကိလေသာနံ ဆိန္နန္တေ ဥပ္ပန္တတ္တာ န သပ္ပယောဂေန ၂ ကိလေသေ နိဂ္ဂဏိတွာ
 ဝါရေတွာ ဝါရိတောတိ န သသင်္ခါရနိဂ္ဂယျဝါရိတဂတော။ ဧတ္တာဝတာ
 အယံ ဘိက္ခု ဝိဝဇ္ဇေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော နာမ ဟောတိ။

ဣဒါနိ ဒီဏာသဝဿ သတော အဘိညာပဋိပဒံ ဒဿေန္တော ယဿ
 ယဿ စာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဘိညာ သန္တိကရဏီယဿာတိ အဘိ-
 ဇာနိတွာ ပစ္စက္ခံ ကာတဗ္ဗဿ။ သတိ သတိအာယတနေတိ ပုဗ္ဗဟေတု-
 သင်္ခါတေ စေဝ ဣဒါနိ စ ပဋိလဒ္ဓဗ္ဗေ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနာဒိဘေဒေ စ
 သတိ သတိကာရဏေ။ ဝိတ္တာရတော ပန အယံ အဘိညာကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
 ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာသဝါနံ ခယာတိအာဒိ စေတ္ထ ဖလ-
 သမာပတ္တိဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၁-နိမိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ ကောဒသမေပိ အဓိစိတ္တံ သမထဝိပဿနာစိတ္တမေဝ။ တိဏိ
 နိမိတ္တာနီတိ တိဏိ ကာရဏာနိ။ ကာလေန ကာလန္တိ ကာလေ ကာလေ၊
 ယုတ္တကာလေတိ အတ္ထော။ ကာလေန ကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ မနသိကာတဗ္ဗန္တိ-
 အာဒိသု တံ တံ ကာလံ သလ္လက္ခေတွာ ကေဂ္ဂတာယ ယုတ္တကာလေ ကေဂ္ဂတာ
 မနသိကာတဗ္ဗာ။ ကေဂ္ဂတာ ဟိ ဣဓ သမာဓိနိမိတ္တန္တိ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ
 ဝစနတ္ထော—သမာဓိယေဝ နိမိတ္တံ သမာဓိနိမိတ္တံ။ သေသပဒဒ္ဓယေပိ ဒေသေဝ
 နယော။ ပဂ္ဂဟောတိ ပန ဝိရိယဿ နာမံ၊ ဥပေက္ခာတိ မဇ္ဈတ္တဘာဝဿ။

၁-ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေါ(က) အံ ၂-၂၀၊ ဒီ ၃-၂၃၄-ပိဋေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၂-အပ္ပယောဂေန (က) ၃-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁-ပိဋေ။

တသ္မာ ဝီရိယဿ ယုတ္တကာလေ ဝီရိယံ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ မဇ္ဈတ္တဘာဝဿ ယုတ္တကာလေ မဇ္ဈတ္တဘာဝေ ဌာတဗ္ဗန္တိ။ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တေယျာတိ ကာရဏံ ဝိဇ္ဇတိ ယေန တံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇဘာဝေ တိဋ္ဌေယျ။ ဣတရေသုပ္ပိ ဒေသေ နယော။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယျာတိ ဧတ္ထ စ ဉာဏဇဝံ ဥပေက္ခေယျာတိ အယမတ္ထော။ အာသဝါနံ ခယာယာတိ အရဟတ္တဖလတ္ထာယ။

ဥက္ကံ ဗန္ဓေယျာတိ အင်္ဂါရကပလ္လံ သဇ္ဇေယျ။ အာလိဓမ္မေယျာတိ တတ္ထ အင်္ဂါရေ ပက္ခိပိတွာ အဂ္ဂိံ ဒတွာ နာဠိကာယ ဓမ္မန္တော အဂ္ဂိံ ဂါဟာပေယျ။ ဥက္ကာမုခေ ပက္ခိပေယျာတိ အင်္ဂါရေ ဝိယူဟိတွာ အင်္ဂါရမတ္ထကေ၊ ဝါ ဌပေယျ။ မူသာယ၊ ဝါ ပက္ခိပေယျ။ အဇ္ဈုပေက္ခတိတိ ပက္ကာပက္ကဘာဝံ၊ ဥပဓာရေတိ။

သမ္မာ သမာဓိယတိ အာသဝါနံ ခယာယာတိ အရဟတ္တဖလတ္ထာယ သမ္မာ ဌာပီယတိ။ ဧတ္တာဝတာ ဟိ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တပ္ပတ္တော ဘိက္ခု ဒဿိတော။ ဣဒါနိ တဿ ခိဏာသဝဿ အဘိညာယ ပဋိပဒံ ဒဿေန္တော ယဿ ယဿ စာတိအာဒိမာဟ။ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

လောဏကပလ္လဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ဒုတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-သမ္မောဓဝဂ္ဂ

၁-ပုဗ္ဗေသမ္မောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၄။ တတိယဿ ပဌမေ ပုဗ္ဗေသမ္မောဓာတိ သမ္မောဓိတော ပုဗ္ဗေသ၊ အရိယမဂ္ဂပ္ပတ္တိတော အပရဘာဂေယေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနဘိ-
သမ္ပုဒ္ဓဿာဘိ အပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓစတုသစ္စဿ။ ဗောဓိသတ္တဿေဝ သတောတိ
ဗုဇ္ဈနကသတ္တဿေဝ သတော၊ သမ္မာသမ္မောဓိံ အဓိဂန္တု အာရဘန္တ-
ဿေဝ သတော၊ သမ္မောဓိယာ ဝါ သတ္တဿေဝ လဂ္ဂဿေဝ သတော။
ဒီပင်္ကရဿ ဟိ ဘဂဝတော ပါဒမူလေ အဋ္ဌဓမ္မသမောဓာနေန အဘိနိဟာရ-
သဒ္ဓိဒ္ဓိတော ပဘုတိ တထာဂတော သမ္မာသမ္မောဓိံ သတ္တော လဂ္ဂေါ “ပတ္တဗ္ဗာ
မယာ ဧသ”တိ တဒဓိဂမာယ ပရက္ကမံအမုဉ္ဇန္တောယေဝ အာဂတော၊ တသ္မာ
ဗောဓိသတ္တောတိ ဝုစ္စတိ။ ကော န ခေါတိ ကတမော န ခေါ။ လောကောတိ
သင်္ခါရလောကော။ အဿာဒေါတိ မရရာကာရော။ အာဒိနဝေါတိ အန-
ဘိနန္ဒိတဗ္ဗာကာရော။ တဿ မယန္တိ တဿ ဧဝံ ဗောဓိသတ္တဿေဝ သတော
မယံ။ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနန္တိ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္မ အာရဗ္ဗ ပဋိစ္စ
ဆန္ဒရာဂေါ ဝိနယံ ဂစ္ဆတိ ပဟိယတိ၊ တသ္မာ နိဗ္ဗာနံ “ဆန္ဒရာဂဝိနယော
ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဒံ လောကနိဿရဏန္တိ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ
လောကတော နိဿဋ္ဌတ္တာ လောကနိဿရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယာဝကီဝန္တိ
ယတ္ထကံ ပမာဏံ ကာလံ။ အပ္ပညာသိန္တိ အဘိဝိသိဋ္ဌေန အရိယမဂ္ဂဉာဏေန
အညာသိ။ ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနန္တိ ဒွိဟိဝိ ပဒေဟိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ
ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

၂-ပဌမအဿာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၅။ ဒုတိယေ အဿာဒပရိယေသနံ အစရိန္တိ အဿာဒပရိယေ-
သနတ္ထာယ အစရိ။ ကုတော ပဋ္ဌာယာတိ? သုမေဓကာလတော ပဋ္ဌာယ။
ပညာယာတိ သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ။ သုဒ္ဓိဋ္ဌောတိ သုပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓေါ။ ဣမိနာ
ဥပါယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတိယံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

၄-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၇။ စတုတ္ထေ သာမညတ္ထန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ အရိယဖလံ။ ဣတရံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ သာမညတ္ထေန ဝါ စတ္တာရော မဂ္ဂါ၊ ဗြဟ္မညတ္ထေန စတ္တာရိ ဖလာနိ။ ဣမေသု ပန စတုသုပ္ပိ သုတ္တေသု ခန္ဓလောကောဝ ကထိတော။

၅-ရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၈။ ပဉ္စမံ အတ္ထုပ္ပတ္တိယာ နိက္ခိတ္တံ။ ကတရာယ အတ္ထုပ္ပတ္တိယာ? ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ အနာစာရေ။ တေ ကိရ ဂါယန္တာ နစ္စန္တာ ဟသန္တာ ဝိစရိံသု။ ဘိက္ခု၊ ဒသဗလဿ အာရောစယိံသု။ သတ္တာ တေ ပက္ခောသာပေတွာ တေသံ ဩဝါဒတ္တာယ ဣဒံ သုတ္တံ အာရဘိ။ တတ္ထ ရုက္ခန္တိ ရောဒိတံ။ ဥဗ္ဗတ္တကန္တိ ဥဗ္ဗတ္တကကိရိယာ။ ကောမာရကန္တိ ကုမာရကေဟိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ။ ဒန္တဝိဒံသက-ဟသိတန္တိ^၁ ဒန္တေ ဒဿေတွာ ပါဏိံ ပဟရန္တာနံ မဟာသဒ္ဓေန ဟသိတံ။ သေတုဃာတော ဂီတေတိ ဂီတေ ဝေါ ပစ္စယသာတော ဟောတု၊ သဟေတုကံ ဂီတံ ပဇဟထာတိ ဒီပေတိ။ နန္တေပိ ဧသေဝ နယော။ အလန္တိ ယုတ္တံ။ ဓမ္မပ္ပမောဒိတာနံ သတန္တိ ဧတ္ထ ဓမ္မော ဝုစ္စတိ ကာရဏံ၊ ကေနစိဒေဝ ကာရဏေန ပမုဒိတာနံ သန္တာနံ။ သိတံ သိတမတ္တာယာတိ တသ္မိံ သိတကာရဏေ သတိ ယံ သိတံ ကရေထ၊ တံ ဝေါ သိတမတ္တာယ အဂ္ဂဒန္တေ^၂ ဒဿေတွာ ပဟဋ္ဌာကာရမတ္တဒဿနာယယေဝ ယုတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၆-အတိတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၉။ ဆဋ္ဌေ သောပ္ပဿာတိ နိဒ္ဒါယ။ ပဋိသေဝနာယ နတ္ထိ တိတ္တိတိ ယထာ ယထာ ပဋိသေဝတိ၊ တထာ တထာ ရုစ္စတိယေဝါတိ တိတ္တိ နာမ နတ္ထိ။ သေသပဒဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ဟိ မဟာသမုဒ္ဓေ ဥဒကံ သုရာ ဘဝေယျ၊ သုရာသောဏ္ဍော စ မစ္ဆော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ တဿ တတ္ထ စရန္တဿပိ သယန္တဿပိ တိတ္တိနာမ န ဘဝေယျ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ။

၇-အရက္ခိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀။ သတ္တမေ အဝဿုတံ ဟောတိတိ တိန္တံ ဟောတိ။ န ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိတိ အပါယေ ပဋိသန္ဓိပစ္စယတာယ န လဒ္ဓကံ ဟောတိ။ ကာလကိရိယာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ သုက္ကပက္ခေ သဂ္ဂေ ပဋိသန္ဓိပစ္စယတာယ ဘဒ္ဒကံ

၁-ဒန္တဝိဒံသကံ ဟသိတန္တိ (သိ)

၂-အဂ္ဂဒန္တေ (သိ)

ဟောတိ လဒ္ဓကံ။ တံ ပန ဧကန္တေန သောတာပန္နာဒိနံ တိဏ္ဍံ အရိယ-
သာဝကာနံယေဝ ဝဋ္ဋတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝတိ။

၈-ဗျာပန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁။ အဋ္ဌမေ ဗျာပန္နန္တိ ပကတိဘာဝံ ဇဟိတွာ ဌိတံ။ သေသံ ပုရိမ-
သုတ္တေ ဝုတ္တနယမေဝ။

၉-ပဌမနိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၂။ နဝမေ နိဒါနာနီတိ ကာရဏာနိ။ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာတိ
ဝဋ္ဋဂါမိကမ္မာနံ ပိဏ္ဏကရဏတ္ထာယ။ လောဘပကတန္တိ လောဘေန ပကတံ။
သာဝဇ္ဇန္တိ သဒေသိသံ။ တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတီတိ တံ ကမ္မံ အညေ-
သမ္ပိ ဝဋ္ဋဂါမိကမ္မာနံ သမုဒယာယ ပိဏ္ဏကရဏတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ န တံ ကမ္မံ
ကမ္မနိရောဓာယာတိ တံ ပန ကမ္မံ ဝဋ္ဋဂါမိကမ္မာနံ နိရောဓတ္ထာယ န သံဝတ္တတိ။
သုက္ကပက္ခေ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာတိ ဝိဝဋ္ဋဂါမိကမ္မာနံ သမုဒယတ္ထာယ။
ဣမိနာ နယေန သမ္ပံ အတ္တတော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၀-ဒုတိယနိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၃။ ဒသမေ ကမ္မာနန္တိ ဝဋ္ဋဂါမိကမ္မာနမေဝ။ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေတိ
ဆန္ဒရာဂဿ ကာရဏဘူတေ။ အာရဗ္ဘာတိ အာဂမ္မ သန္ဓာယ ပဋိစ္စ။ ဆန္ဒောတိ
တဏှာဆန္ဒော။ ယော စေတသော သာရာဂေါတိ ယော စိတ္တဿ ရာဂေါ
ရဇ္ဇနာ ရဇ္ဇိတတ္ထံ။ တေမဟံ သံယောဇနံ ဝဒါမိ၊ ဗန္ဓနံ ဝဒါမီတိ အတ္ထော။
သုက္ကပက္ခေ ကမ္မာနန္တိ ဝိဝဋ္ဋဂါမိကမ္မာနံ။ တဒဘိနိဝတ္တေတီတိ တံ အဘိ-
နိဝတ္တေတိ။ ယဒါ ဝါ ဘေန ဝိပါကော ဉာတော ဟောတိ ဝိဒိတော၊ တဒါ
တေ စေဝ ဓမ္မေ တဉ္စ ဝိပါကံ အဘိနိဝတ္တေတိ။ ဣမိနာ စ^၁ ပဒေန ဝိပဿနာ
ကထိဘာ၊ တဒဘိနိဝတ္တေတွာတိ ဣမိနာ မဂ္ဂေါ၊ စေတသာ အဘိနိဝိဇ္ဈိတွာတိ^၂
ဣမိနာ စ မဂ္ဂေါ။ ပညာယ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတီတိ သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ
နိဗ္ဗိဇ္ဈိတွာ ပဿတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိ^၃ ပန သုတ္တေ
ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတန္တိ။

သမ္မောဝေဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၁၂) ၂-အာပါယိကဝဂ္ဂ

၁-အာပါယိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၄။ ဒုတိယဿ ပဌမေ အပါယံ ဂစ္ဆိဿန္တိတိ အာပါယိကာ။ နိရယံ ဂစ္ဆိဿန္တိတိ နေရယိကာ။ ဣဒမပ္ပဟာယာတိ ဣဒံ ဗြဟ္မစာရိပဋိညတာဒိံ ပါပဓမ္မတ္ထယံ အဝိဇဟိတွာ။ ဗြဟ္မစာရိပဋိညောတိ ဗြဟ္မစာရိပဋိရူပကော၊ တေသံ ဝါ အာကပ္ပံ အဝိဇဟဒေန “အဟမ္ဘိ ဗြဟ္မစာရိ”တိ ဧဝံပဋိညော။ အနုဒ္ဓံသေတိတိ အက္ခောသတိ ပရိဘာသတိ စောဒေတိ။ နတ္ထိ ကာမေသု ဒေါသောတိ ကိလေသကာမေန ဝတ္ထုကာမေ သေဝန္တဿ နတ္ထိ ဒေါသော။ ပါတဗျတန္တိ ပိဝိတဗ္ဗတံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတံ နိရာသဏေန စိတ္တေန ပိပါသိတဿ ပါနိယပိဝနသဒိသံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ။

၂-ဒုလ္လဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅။ ဒုတိယေ ကတညူ ကတဝေဒိတိ “ဣမိနာ မယံ ကတ”န္တိ တေန ကတကမ္မံ ဥတွာ ဝိဒိတံ ပါကဋံ ကတွာ ပဋိကရဏကပုဂ္ဂလော။

၃-အပ္ပမေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၆။ တတိယေ သုခေန မေတဗ္ဗောတိ သုပ္ပမေယျော။ ဒုက္ခေန မေတဗ္ဗောတိ ဒုပ္ပမေယျော။ ပမေတုံ န သက္ခောတိတိ အပ္ပမေယျော။ ဥန္တုဋ္ဌောတိ ဥဂ္ဂတနဋ္ဌော၊ တုစ္ဆမာနံ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတောတိ အတ္တော။ စပလောတိ ပတ္တမဏ္ဏနာဒိနာ စာပလ္လေန သမန္တာဂတော။ မုခရောတိ မုခခရော။ ဝိကိဏ္ဏဝါစောတိ အသညတဝစနော။ အသမာဟိတောတိ စိတ္တေကဂ္ဂတာရဟိတော။ ဝိန္ဒန္တိစိတ္တောတိ ဘန္တစိတ္တော ဘန္တဂါဝိဘန္တမိဂသပ္ပဋိဘာဂေါ။ ပါကတိန္ဒြိယောတိ ပိဝဋ္ဌိန္ဒြိယော။ သေသမေတ္တ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

၄-အာနေဉ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၇။ စတုတ္ထေ တဒဿာဒေတိတိ တံ ဈာနံ အဿာဒေတိ။ တံ နိကာမေတိတိ တဒေဝ ပတ္တေတိ။ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိတိ တေန ဈာနေန တုဋ္ဌိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတြ ဌိတောတိ တသ္မိံ ဈာနေ ဌိတော။ တဒမိမုတ္တောတိ တတ္ထေဝ အမိမုတ္တော။ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရီတိ တေန ဗဟုလံ ဝိဟရန္တော။ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိတိ သဟဘာဝံ ဥပပဇ္ဇတိ။ တသ္မိံ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တတိတိ

အတ္ထော။ နိရယဗ္ဗိ ဂစ္ဆတိတိအာဒိ နိရယာဒိဟိ အဝိပ္ပမုတ္တတ္တာ အပရပရိ-
ယာယဝသေန တတ္ထ ဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ န ဟိ တဿ ဥပစာရဇ္ဈာနတော
ဗလဝတရံ အကုသလံ အတ္ထိ၊ ယေန အနန္တရံ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တေယျ။ အဂတော
ပန သာဝကောတိ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိနံ အညတရော။ တသ္မိ-
ယေဝ အဝေတိ တတ္ထေဝ အရူပဘဝေ။ ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ အပ္ပဇ္ဈယပရိနိဗ္ဗာနေန
ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အဓိပ္ပယာသောတိ အဓိကပ္ပယောဂေါ။ သေသမေတ္တ ဝုတ္တနယေ-
နေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ ပုထုဇ္ဇနဿ ဥပပတ္တိဇ္ဈာနံ ကထိတံ၊
အရိယသာဝကဿ တဒေဝ ဥပပတ္တိဇ္ဈာနဉ္စ ဝိပဿနာပါဒကဇ္ဈာနဉ္စ ကထိတံ။

၅-ဝိပတ္တိသမ္ပဒါသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၁၈။ ပဉ္စမေ သီလဝိပတ္တိတိ သီလဿ ဝိပန္နာကာရော။ သေသဒ္ဓယေပိ
ဧသေဝ နယော။ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိ ဒိန္နဿ ဖလာဘာဝံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ယိဋ္ဌံ ဝုစ္စတိ
မဟာယာဂေါ။ ဟုတန္တိ ပဟေဏကသက္ကာရော အဓိပ္ပေတော။ တမ္ပိ ဥဘယံ
ဖလာဘာဝမေဝ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနန္တိ သုကတဒုက္ကတနံ၊
ကုသလာကုသလာနန္တိ အတ္ထော။ ဖလံ ဝိပါကောတိ ယံ ဖလန္တိ ဝါ ဝိပါကောတိ
ဝါ ဝုစ္စတိ၊ တံ နတ္ထိတိ ဝဒတိ။ နတ္ထိ အယံ လောကောတိ ပရလောကေ ဌိတဿ
အယံ လောကော နတ္ထိ။ နတ္ထိ ပရော လောကောတိ ဣဓ လောကေ ဌိတဿာပိ
ပရလောကော နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိတိ ဒေသေတိ။ နတ္ထိ
မာတာ နတ္ထိ ဝိတာတိ တေသု သမ္မာပဋိပတ္တိမိစ္ဆာပဋိပတ္တိနံ ဖလာဘာဝဝသေန
ဝဒတိ။ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာတိ စဝိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇနကသတ္တာ နာမ နတ္ထိတိ
ဝဒတိ။ သမ္ပဒါတိ ပါရိပူရိယော။ သီလသမ္ပဒါတိ သီလဿ ပရိပုဏ္ဏအဝေ-
ကလ္လဘာဂေါ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ အတ္ထိ ဒိန္နန္တိအာဒိ ဝုတ္တပဋိ-
ပက္ခနယေန ဂဟေတဗ္ဗံ။

၆-အပဏ္ဏကသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၁၉။ ဆဋ္ဌေ အပဏ္ဏကော မဏီတိ ဆဟိ တလေဟိ သမန္ဓာဂတော
ပါသကော။ သုဂတိံ သဂ္ဂန္တိ စာတုမဟာရာဇိကာဒိသု အညတရံ သဂ္ဂံ လောကံ။
ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သီလဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ စာတိ ဥဘယမ္ပိ မိဿကံ ကထိတံ။ သတ္တမံ
ဥတ္တာနမေဝ။

ပဏ္ဏာသက] (၁၂) ၂-အာပါယိကဝဂ္ဂ ၁၀-မောနေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၃၅

၈-ပဌမသောစေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၁။ အဋ္ဌမေ သောစေယျာနီတိ သုစိဘာဝါ။ ကာယသောစေယျန္တိ ကာယဒွါရေ သုစိဘာဝေါ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣမေသု ပန ပဋိပါဋိယာ စတုသု သုတ္တေသု အဂါရိကပဋိပဒါ ကထိတာ။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ။

၉-ဒုတိယသောစေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၂။ နဝမေ အဇ္ဈတ္တန္တိ နိယကဇ္ဈတ္တံ။ ကာမဇ္ဈန္တန္တိ ကာမဇ္ဈန္တနိဝရဏံ။ ဗျာပါဒါဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ သေသမေတ္တ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဂါထာယပန ကာယသုစိန္တိ ကာယဒွါရေ သုစိ၊ ကာယေန ဝါ သုစိ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ နိန္ဒာတပါပကန္တိ သဗ္ဗေ ပါပေ နိန္ဒာပေတွာ ဝေဝေတိတွာ ဌိတံ။ ဣမိနာ သုတ္တေနပိ ဂါထာယပိ ဒိဏာသဝေါဝ ကထိတောတိ။

၁၀-မောနေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၃။ ဒသမေ မောနေယျာနီတိ မုနိဘာဝါ။ ကာယမောနေယျန္တိ ကာယဒွါရေ မုနိဘာဝေါ သာဓုဘာဝေါ ပဏ္ဍိတဘာဝေါ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာယမောနေယျန္တိ ဣဒံ တိရိစ္ဆကာယဒုစ္စရိတပ္ပဟာနံ ကာယမောနေယျံ နာမ။ အပိစ တိရိစ္ဆံ ကာယသုစရိတမ္ပိ ကာယမောနေယျံ၊ တထာ ကာယာရမ္မဏံ ဉာဏံ ကာယမောနေယျံ၊ ကာယပရိညာ ကာယမောနေယျံ၊ ပရိညာသဟဂတော မဂ္ဂေါ ကာယမောနေယျံ၊ ကာယေ ဆန္ဒရာဂဿ ပဟာနံ ကာယမောနေယျံ၊ ကာယသင်္ခါရနိရောဓော စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပတ္တိ ကာယမောနေယျံ။ ဝစီမောနေယျေပိ ဧသေဝ နယော။

အယံ ပနေတ္ထ ဝိသေသော—ယထာ ဣဓ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပတ္တိ၊ ဧဝံ တတ္ထ ဝစီသင်္ခါရနိရောဓော ဒုတိယဇ္ဈာနသမာပတ္တိ ဝစီမောနေယျန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ မနောမောနေယျမ္ပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထံ ဥတွာ စိတ္တသင်္ခါရနိရောဓော သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ မနောမောနေယျန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကာယမုနိန္တိ ကာယဒွါရေ မုနိ ဥတ္တမံ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ကာယေန ဝါ မုနိ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ သဗ္ဗပ္ပဟာယိနန္တိ ဒိဏာသဝံ။ ဒိဏာသဝေါ ဟိ သဗ္ဗပ္ပဟာယိ နာမာတိ။

အာပါယိကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၁၃) ၃-ကုသိနာရဝဂ္ဂ

၁-ကုသိနာရသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၂၄။ တတိယဿ ပဌမေ ကုသိနာရာယန္တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။
 ဗလိဟရဏေ ဝနသဏ္ဍေတိ ဧဝံနာမကေ ဝနသဏ္ဍေ။ တတ္ထ ကိရ ဘူတဗလိ-
 ကရဏတ္ထံ ဗလိံ ဟရန္တိ၊ တသ္မာ ဗလိဟရဏန္တိ ဝုစ္ဆတိ။ အာကဗ္ဗမာနောတိ
 ဣစ္ဆမာနော။ သဟတ္တာတိ သဟတ္ထေန။ သမ္ပဝါရေတိတိ အလံ အလန္တိ ဝါစာယ
 စေဝ ဟတ္ထဝိကာရေန စ ပဋိက္ခိပါပေတိ။ သာရ ဝတ မာယန္တိ သာရ ဝတ မံ၊
 အယံ။ ဂထိတောတိ တဏှာဂေဓေန ဂထိတော။ မုစ္ဆိတောတိ တဏှာမုစ္ဆိ-
 နာယယေဝ မုစ္ဆိတော။ အဇ္ဈောပန္နောတိ တဏှာယ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ
 ပဝတ္ထော။ အနိဿရဏပညောတိ ဆန္ဒရာဂံ ပဟာယ သံကမ္ပိတွာ၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တော
 နိဿရဏပညော နာမ ဟောတိ၊ အယံ န တာဒိသော၊ သစ္ဆန္ဒရာဂေါ ပရိဘုဉ္ဇ-
 တိတိ အနိဿရဏပညော။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။
 နေက္ခဒ္ဓဝိတက္ကာဒယော ပနေတ္ထ မိဿကာ ကထိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂-ဘဏ္ဍနသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၂၅။ ဒုတိယေ ပဇာတိသုတိ ပဇာဟန္တိ။ ဗဟုလမကံသုတိ ပုနပ္ပုနံ
 ကရေန္တိ။ ဣဓာပိ တယော ဝိတက္ကာ မိဿကာဝ ကထိတာ။

၃-ဂေါတမကစေတိယသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၂၆။ တတိယေ ဂေါတမကေ စေတိယေတိ ဂေါတမကယက္ခဿ ဘဝနေ။
 တထာဂတော ဟိ ပဌမဗောဓိယံ ဝိသတိ ဝဿာနိ ကဒါစိ စာပါလေ စေတိယေ၊
 ကဒါစိ သာရန္တဒေ၊ ကဒါစိ ဗဟုပုတ္တေ၊ ကဒါစိ ဂေါတမကေတိ၊ ဧဝံ ယေဘု-
 ယျေန ဒေဝကုလေသုယေဝ ဝိဟာသိ။ ဣမသ္မိံ ပန ကာလေ ဝေသာလိံ
 ဥပနိဿာယ ဂေါတမကဿ ယက္ခဿ ဘဝနဋ္ဌာနေ ဝိဟာသိ။ တေန ဝုတ္တံ
 “ဂေါတမကေ စေတိယေ”တိ။ ဧတဒဂေါတတိ ဧတံ “အဘိညာယာဟ”န္တိ-
 အာဒိကံ သုတ္တံ အဝေါစ။

ဣဒဉ္စ ဘဂဝတာ သုတ္တံ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကတရအတ္ထုပ္ပတ္တိ-
 ယန္တိ? မူလပရိယာယအတ္ထုပ္ပတ္တိယံ?။ သမ္ပဟုလာ ကိရ ပြာဟ္မဏပဗ္ဗဇိတာ

၁-မျာယန္တိ (က)	၂-မေ (က)	၃-ဆန္ဒရာဂံ အပကမ္ပိတွာ (သိ)	၄-အာနန္ဒေ (က)
၅-သတ္တဗ္ဗေတိ (သိ၊ သျာ)		၆-ဝသနဋ္ဌာနေ (သိ)	၇-မ ၁-၁-ပိဋေ။

အတ္တနာ ဥဂ္ဂဟိတဗုဒ္ဓဝစနံ နိဿံယ ဇာနနမဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဓမ္မဿဝနဂ္ဂံ န ဂစ္ဆန္တိ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကထေန္တော အမှေဟိ ဉ္ဈတမေဝ ကထေဿတိ၊ နော အညာတ”န္တိ။ ဘိက္ခု တထာဂတဿ အာရောစေသုံ။ သတ္တာ တေ ဘိက္ခု ပက္ခော-
သာပေတွာ မုခပဋိညံ ဂဟေတွာ မူလပရိယာယံ ဒေသေသိ။ တေ ဘိက္ခု
ဒေသနာယ နေဝ အာဂတဌာနံ န ဂတဌာနံ အဒ္ဓသံသု။ အပဿန္တာ “သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓေါ ‘မယံ ကထာ နိယျာတိ’တိ မုခသမ္ပတ္တမေဝ ကထေတိ”တိ စိန္တယိံသု။
သတ္တာ တေသံ မနံ ဇာနိတွာ ဣမံ သုတ္တန္တံ အာရဘိ။

တတ္ထ အဘိညာယာတိ “ဣမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒွါဒသာယတနာနိ အဌာရသ
ဓာတုယော ဗာဝိသတိန္ဒြိယာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ နဝ ဟေတူ သတ္တ ဖဿာ သတ္တ
ဝေဒနာ သတ္တ စေတနာ သတ္တ သညာ သတ္တ စိတ္တာနိ”တိ ဇာနိတွာ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ
ပစ္စက္ခံ ကတွာ၊ တထာ “ဣမေ စတ္တာရော သတိပဌာနာ”တိ အာဒိနာ နယေန
တေ တေ ဓမ္မေ ဇာနိတွာ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ပစ္စက္ခမေဝ ကတွာတိ အတ္ထော။ သနိဒါ-
နန္တိ သပ္ပစ္စယမေဝ ကတွာ ကထေမိ၊ နော အပ္ပစ္စယံ။ သပ္ပါဒိဟာရိယန္တိ
ပစ္စနိကပဋိဟရဏေန သပ္ပါဒိဟာရိယမေဝ ကတွာ ကထေမိ၊ နော အပ္ပါဒိ-
ဟာရိယံ။ အလဉ္စ ပန ဝေါတိ ယုတ္တဉ္စ ပန တုမှာကံ။ တုဋ္ဌိယာတိ “သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ သုပ္ပုဋိပန္နော သံဃော”တိ တိဏိ
ရတနာနိ ဂုဏတော အနုဿရန္တာနံ တုမှာကံ ယုတ္တမေဝ တုဋ္ဌိံ ကာတုန္တိ
အတ္ထော။ သေသပဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။

အကမ္ပိတ္တာတိ ဆဟိ အာကာရေဟိ အကမ္ပိတ္တ။ ဧဝရူပေါ ဟိ ပထဝိကမ္မော
ဗောဓိမဏ္ဍေပိ အဟောသိ။ ဗောဓိသတ္တေ ကိရ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂေန
ဗောဓိမဏ္ဍံ အဘိရုဋ္ဌေ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂေါ ဟေဌာ အဝီစိံ ပါပုဏန္တော ဝိယ
အဟောသိ၊ ဥတ္တရဘာဂေါ ဥဂ္ဂန္တော ဘဝဂ္ဂံ အဘိဟနန္တော ဝိယ။ ပစ္ဆိမဒိသံ
ဂတေ ပစ္ဆိမဘာဂေါ ဟေဌာ အဝီစိံ ပါပုဏန္တော ဝိယ အဟောသိ၊ ပါစိန-
ဘာဂေါ ဥဂ္ဂန္တော ဘဝဂ္ဂံ အဘိဟနန္တော ဝိယ။ ဥတ္တရဒိသံ ဂတေ ဥတ္တရဒိသာ-
ဘာဂေါ ဟေဌာ အဝီစိံ ပါပုဏန္တော ဝိယ၊ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂေါ ဥဂ္ဂန္တော
ဘဝဂ္ဂံ အဘိဟနန္တော ဝိယ။ ပါစိနဒိသံ ဂတေ ပါစိနဒိသာဘာဂေါ ဟေဌာ
အဝီစိံ ပါပုဏန္တော ဝိယ၊ ပစ္ဆိမဘာဂေါ ဥဂ္ဂန္တော ဘဝဂ္ဂံ အဘိဟနန္တော ဝိယ။
ဗောဓိရုက္ခောပိ သင်္ကံ ဟေဌာ အဝီစိံ ပါပုဏန္တော ဝိယ၊ သင်္ကံ ဥဂ္ဂန္တော
ဘဝဂ္ဂံ အဘိဟနန္တော ဝိယ။ တသ္မိမ္ပိ ဒိဝသေ ဧဝံ ဆဟိ အာကာရေဟိ
စက္ကဝါဠသဟဿီ^၁ မဟာပထဝီ အကမ္ပိတ္တ။

၄-ဘရဏ္ဍုကာလာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၇။ စတုတ္ထေ ကေဝလကပ္ပန္တိ သကလကပ္ပံ။ အန္ဓာဟိဏ္ဍန္တောတိ
 ဝိစရန္တော။ နာဒ္ဒသတိ ကိံ ကာရဏာ န အဒ္ဓသ? အယံ ကိရ ဘရဏ္ဍု
 ကာလာမော သကျာနံ^၁ အဂ္ဂပိဏ္ဍံ ခါဒန္တော ဝိစရတိ၊ တဿ ဝသနဋ္ဌာနံ
 သမ္ပတ္တကာလေ ကော ဓမ္မဒေသနာ သမုဋ္ဌဟိဿတိတိ ဥတွာ ဘဂဝါ ဧဝံ
 အဓိဋ္ဌာသိ၊ ယထာ အညော အာဝသထော န ပညာယိတ္ထ။ တသ္မာ န အဒ္ဓသ။
 ပုရာဏသဗြဟ္မစာရီတိ ပေါရာဏကော သဗြဟ္မစာရီ။ သော ကိရ အာဠာရ-
 ကာလာမကာလေ^၂ တသ္မိံယေဝ အဿမေ အဟောသိ၊ တံ သန္ဓာယေဝ-
 မာဟ။ သန္တရံ ပညာပေတိတိ သန္တရိတဗ္ဗံ သန္တရာဟိတိ အတ္ထော။ သန္တရံ
 ပညာပေတွာတိ ကပ္ပိယမဇ္ဈကေ ပစ္စတ္တရဏံ ပညာပေတွာ။ ကာမာနံ ပရိညံ
 ပညာပေတိတိ ဧတ္ထ ပရိညာ နာမ သမတိက္ကမော၊ တသ္မာ ကာမာနံ သမတိက္ကမံ
 ပဌမဇ္ဈာနံ ပညာပေတိ။ န ရူပါနံ ပရိညန္တိ ရူပါနံ သမတိက္ကမဘူတံ အရူပါ-
 ဝစရသမာပတ္တိံ^၃ န ပညာပေတိ။ န ဝေဒနာနံ ပရိညန္တိ ဝေဒနာနံ သမတိက္ကမံ
 နိဗ္ဗာနံ န ပညာပေတိ။ နိဋ္ဌာတိ ဂတိ နိပ္ပတ္တိ။ ဥဒါဟု ပုဏ္ဏတိ ဥဒါဟု နာနာ။

၅-ဟတ္ထကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၈။ ပဉ္စမေ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာတိ ဧတ္ထ အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေါ ခယ-
 သုန္ဓရာဘိရူပအပ္ပနမောဒနာဒိသု ဒိဿတိ။ တတ္ထ “အဘိက္ကန္တာ ဘန္တေ
 ရတ္တိ၊ နိက္ခန္တော ပဌမော ယာမော၊ စိရနိသိန္တော ဘိက္ခုသံဃော၊ ဥဒ္ဓိသတု
 ဘန္တေ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနံ ပါတိမောက္ခ”န္တိ ဧဝမာဒိသု? ခယေ ဒိဿတိ။ “အယံ
 ဣမေသံ စတုန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ”တိ ဧဝမာဒိသု?
 သုန္ဓရေ။

“ကော မေ ဝန္တတိ ပါဒါနိ၊ ဣဒ္ဓိယာ ယသသာ ဇလံ။
 အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန၊ သဗ္ဗာ ဩဘာသယံ ဒိသာ”တိ။—

ဧဝမာဒိသု အဘိရူပေ။ “အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမာ”တိ ဧဝမာဒိသု^၆
 အပ္ပနမောဒနေ။ ဣဓ ပန သုန္ဓရေ။ တေန အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာတိ ဣဋ္ဌာယ
 ကန္တာယ မနာပါယ ရတ္တိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာတိ
 ဣဓ အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေါ အဘိရူပေ၊ ဝဏ္ဏသဒ္ဓေါ ပန ဆဝိထုတိကုလဝဂ္ဂ-
 ကာရဏသဏ္ဌာနပမာဏရူပါယတနာဒိသု ဒိဿတိ။ တတ္ထ “သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောသိ

၁-အဂ္ဂါသနံ(က) ၂-အာဠာရကာဠာမေ ကာလင်္ကတေ(က) ၃-ဝိ ၄-၄၁၈၊ ၃ ၁-၁၃၈၊ အံ ၃-၄၄-ပိဋ္ဌေသု။
 ၄-အံ ၁-၄၁၄-ပိဋ္ဌေ။ ၅-၃ ၂-၇၃-ပိဋ္ဌေ။ ၆-ဝိ ၁-၇-ပိဋ္ဌေ။

ဘဂဝါ”တိ ဝေမာဒီသု^၁ ဆဝိယံ။ “ကဒါသညူဠာ ပန တေ ဂဟပတိ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝဏ္ဏာ”တိ ဝေမာဒီသု^၂ ထုတိယံ။ “စတ္တာရေမေ ဘော ဂေါတမ ဝဏ္ဏာ”တိ ဝေမာဒီသု^၃ ကုလဝဂ္ဂေ။ “အထ ကေန န ဝဏ္ဏေန၊ ဂန္ဓတ္ထေနောတိ ဝုစ္စတိ”တိ ဝေမာဒီသု^၄ ကာရဏေ။ “မဟန္တံ ဟတ္ထိရာဇဝဏ္ဏံ အဘိနိဗ္ဗိ- နိတွာ”တိ ဝေမာဒီသု^၅ သဏ္ဌာနေ။ “တယော ပတ္တဿ ဝဏ္ဏာ”တိ ဝေမာဒီသု^၆ ပမာဏေ။ “ဝဏ္ဏော ဂန္ဓော ရသော ဩဇာ”တိ ဝေမာဒီသု^၇ ရူပါယတနေ။ သော ဣမ ဆဝိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေန အဘိက္ကန္တ ဝဏ္ဏာတိ အဘိရူပစ္ဆဝိ၊ ဣဋ္ဌဝဏ္ဏာ မနာပဝဏ္ဏာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ကေဝလကပ္ပန္တိ ဧတ္ထ ကေဝလသဒ္ဓေါ အနဝသေသယေဘုယျာဗျာမိဿာ- နတိရေကဒဋ္ဌတ္ထဝိသံယောဂါဒိအနေကတ္ထော။ တထာ ဟိဿ “ကေဝလ- ပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ပြဟ္မစရိယ”န္တိ ဝေမာဒီသု^၁ အနဝသေသတာ အတ္ထောဇီ။ “ကေဝလကပ္ပါ စ အင်္ဂမဂဓာ ပဟူတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ အာဒါယ ဥပသင်္ကမိဿန္တိ”တိ ဝေမာဒီသု^၂ ယေဘုယျတာ။ “ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ”တိ ဝေမာဒီသု^၃ အဗျာမိဿတာ။ “ကေဝလံ သဒ္ဓါ- မတ္တကံ နူန အယမာယသ္မာ”တိ ဝေမာဒီသု^၄ အနတိရေကတာ။ “အာယ- သ္မတော ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓဿ ဗာဟိယော နာမ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ကေဝလကပ္ပံ သံဃဘေဒါယ ဌိတော”တိ ဝေမာဒီသု^၅ ဒဋ္ဌတ္ထတာ။ “ကေဝလီ ဝုသိတဝါ ဥတ္တမပုရိသောတိ ဝုစ္စတိ”တိ ဝေမာဒီသု^၆ ဝိသံယောဂေါ။ ဣမ ပန အနဝ- သေသတာ အတ္ထောတိ အဓိပ္ပေတာ။

ကပ္ပသဒ္ဓေါ ပနာယံ အဘိသဒ္ဓဟနဝေါဟာရကာလပညတ္တိဆေဒနဝိကပ္ပ- လေသသမန္တဘာဝါဒိအနေကတ္ထော။ တထာ ဟိဿ “ဩကပ္ပနိယမေတံ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ ယထာ တံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿာ”တိ ဝေမာဒီသု^၁ အဘိသဒ္ဓဟနမတ္ထော။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ သမဏ- ကပ္ပေဟိ ဖလံ ပရိဘုဉ္ဇိတု”န္တိ ဝေမာဒီသု^၂ ဝေါဟာရော။ “ယေန သုဒ္ဓံ နိစ္စကပ္ပံ ဝိဟရာမိ”တိ ဝေမာဒီသု^၃ ကာလော။ “ဣစ္စာယသ္မာ ကပ္ပေါ”တိ ဝေမာဒီသု^၄?

၁-မ ၂-၃၅၁၊ ၃ ၁-၃၆၇-ပိဋေသု။	၂-မ ၂-၄၉-ပိဋေ။	၃-ဒီ ၃-၆၇-ပိဋေ။
၄-သံ ၁-၂၀၆-ပိဋေ။	၅-သံ ၁-၁၀၅-ပိဋေ။	၆-ဝိ ၁-၃၅၃-ပိဋေ။
၇-အဘိ ၁-၁၆၃-ပိဋေ။	၈-ဝိ ၁-၁-ပိဋေ။	၉-အနဝသေသော အတ္ထော(သျှာ၊က)
၁၀-ဝိ ၃-၃၆-ပိဋေ။	၁၁-အဘိ ၂-၁၄၂-ပိဋာဒီသု။	၁၂-ဝိ ၃-၂၇၀-ပိဋေ။
၁၃-အံ ၁-၅၆၂-ပိဋေ။	၁၄-သံ ၂-၅၀-ပိဋေ။	၁၅-မ ၁-၃၁၆-ပိဋေ။
၁၆-ဝိ ၄-၂၄၄-ပိဋေ။	၁၇-၃ ၁-၄၄၄၊ ၃ ၈-၁၅-၁၃၈-ပိဋေသု။	

ပညတ္တိ။ “အလင်္ကတော ကပ္ပိတကေသမဿ”တိ ဧဝမာဒိသု^၁ ဆေဒနံ။ “ကပ္ပတိ ခွင်္ဂလကပ္ပေါ”တိ ဧဝမာဒိသု^၂ ဝိကပ္ပေါ။ “အတ္ထိ ကပ္ပေါ နိပဇ္ဇိတု”န္တိ ဧဝမာဒိသု^၃ လေသော။ “ကေဝလကပ္ပံ ဝေဠုဝနံ ဩဘာသေတွာ”တိ ဧဝမာဒိသု^၄ သမန္တဘာဝေါ။ ဣမ ပနဿ သမန္တဘာဝေါ အတ္ထော^၅ အဓိပ္ပေတော။ တသ္မာ ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနန္တိ ဧတ္ထ အနဝသေသံ သမန္တတော ဇေတဝနန္တိ အတ္ထော။

ဩဘာသေတွာတိ အာဘာယ ဖနိတွာ။ ဝါလုကာယာတိ သဏ္ဌာယ ဝါလုကာယ။ န သဏ္ဌာတိတိ န ပတိဋ္ဌာတိ။ ဩဋ္ဌာရိကန္တိ မြဟ္မဒေဝတာယ ဟိ ပထဝီယံ ပတိဋ္ဌာနကာလေ အတ္တဘာဝေါ ဩဋ္ဌာရိကော မာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ ပထဝီ ဝါ။ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဓမ္မာတိ ဣမိနာ ပုဗ္ဗေ ဥဂ္ဂဟိတဗုဒ္ဓဝစနံ ဒဿေတိ။ နပ္ပဝတ္တိနော အဟေသုန္တိ သဗ္ဗာယမူဠကာ ဝါစာ ပရိဟိနာယေဝ အဟေသုံ။ အပ္ပဋ္ဌိဝါနောတိ အနိဝတ္ထော အနုက္ကဏ္ဍိတော။

ဒဿနဿာတိ စက္ခုဝိညာဏေန ဒဿနဿ။ ဥပဋ္ဌာနဿာတိ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌာနဿ။ အဓိသီလန္တိ ဒသဝိဓံ သီလံ။ တံ ဟိ ပဉ္စသီလံ ဥပါဒါယ အဓိသီလန္တိ ဝုစ္စတိ။ အဝိဟံ ဂတောတိ အဝိဟမြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တောသ္မိတိ ဒဿေတိ။

၆-ကဋုရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၉။ ဆဋ္ဌေ ဂေါယောဂဝိလက္ခသ္မိန္တိ ဂါဝိနံ ဝိက္ခယဋ္ဌာနေ ဥဋ္ဌိတဝိလက္ခဿ သန္တိကေ။ ရိတ္တဿာဒန္တိ^၆ ဈာနသုခါဘာဝေန ရိတ္တဿာဒံ။ ဗာဟိရဿာဒန္တိ^၇ ကာမဂုဏသုခဝသေန ဗာဟိရဿာဒံ။ ကဋုရိယန္တိ ဥစ္ဆိဋ္ဌံ။ အာမဂန္ဓေနာတိ ကောဓသင်္ခါတေန ဝိဿဂန္ဓေန^၈။ အဝဿုတန္တိ တိန္တံ။ မက္ခိကာတိ ကိလေသမက္ခိကာ။ နာနုပတိဿန္တိတိ ဥဋ္ဌာယ န အနုဗန္ဓိဿန္တိ။ နာနာဿဝိဿန္တိတိ အနုဗန္ဓိတွာ န ခါဒိဿန္တိ။ သံဝေဂမာပါဒီတိ သောတာပန္နော ဇာတော။

ကဋုရိယကတောတိ ဥစ္ဆိဋ္ဌကတော။ အာရကာ ဟောတိတိ ဒူရေ ဟောတိ။ ဝိဃာတဿေဝ ဘာဂဝါတိ ဒုက္ခဿေဝ ဘာဂိ။ စရေတိတိ စရတိ ဂစ္ဆတိ^၉။ ဒုဗ္ဗေဇောတိ ဒုပ္ပညော။ ဣမသ္မိ^{၁၀} သုတ္တေ ဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ၊ ဂါထာသု ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတန္တိ။ သတ္တမေ ဝဋ္ဋမေဝ ဘာသိတံ။

၁-ခု ၆-၂၇၈၊ ခု ၂-၁၀၀-ပိဋ္ဌေသု။

၃-အံ ၃-၁၄၈-ပိဋ္ဌေ။

၅-သမန္တဘာဝေါ အတ္ထောတိ (သိ၊ သျှာ)၊ သမန္တဘာဝတ္ထော (သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၄-ပိဋ္ဌေ)

၆-ရိတ္တာသန္တိ (သိ)

၈-အာမဂန္ဓတိ ကောဓသင်္ခါတေ ဝိဿဂန္ဓေ (သိ၊ သျှာ)

၂-ဝိ ၄-၄၉၁-ပိဋ္ဌေ။

၄-သံ ၁-၅၀-ပိဋ္ဌေ။

၇-ဗာဟိရာသန္တိ (သိ)

၉-ပရေတိတိ ဂစ္ဆတိ (သိ)

ပဏ္ဏာသက] (၁၄) ၄-ယောဓာဇိဝဂ္ဂ ၁-ယောဓာဇိဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၄၁

၈-ဒုတိယအနုရုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၁။ အဋ္ဌမေ ဣဒံ တေ မာနသ္မိန္တိ အယံ တေ နဝရိဓေန ဝဗ္ဗိတမာနောတိ အတ္ထော။ ဣဒံ တေ ဥဒ္ဓစ္စသ္မိန္တိ ဣဒံ တဝ ဥဒ္ဓစ္စံ စိတ္တဿ ဥဒ္ဓတဘာဝေါ။ ဣဒံ တေ ဣန္ဒြိယသ္မိန္တိ ဣဒံ တဝ ဣန္ဒြိယံ။

၉-ပဋိစ္စန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၂။ နဝမေ အာဝဟန္တိတိ^၁ နိယုန္တိ။ ပဋိစ္စန္ဓော အာဝဟတိတိ ပဋိစ္စန္ဓောဝ ဟုတွာ နိယုာတိ။ ဝိဝဋ္ဌော ဝိရောစတိတိ ဧတ္ထ ဧကတော ဥဘတော အတ္တတော သဗ္ဗတ္ထကတောတိ စတုဗ္ဗိဓာ ဝိဝဋ္ဌတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ဧကတော ဝိဝဋ္ဌံ နာမ အသာဓာရဏသိက္ခာပဒံ။ ဥဘတော ဝိဝဋ္ဌံ နာမ သာဓာရဏသိက္ခာပဒံ။ အတ္တတော ဝိဝဋ္ဌံ နာမ ပဋိလဒ္ဓဓမ္မရဏော။ သဗ္ဗတ္ထကုဝိဝဋ္ဌံ နာမ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ။

၁၀-လေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၃။ ဒသမေ အဘိဏ္ဍန္တိ အဘိက္ခဏံ နိရန္တရံ။ အာဂါဠေနာတိ ဂါဠေန ကက္ခဠေန။ ဖရုသေနာတိ ဖရုသဝစနေန။ ဂါဠိ ကတွာ ဖရသံ ကတွာ ဝုစ္စမာနောပီတိ အတ္ထော။ အမနာပေနာတိ မနံ အနုလ္လိယန္တေန အဝဗ္ဗန္တေန။ သန္တိယတိမေဝါတိ သဋ္ဌိယတိယေဝ။ သံသန္တတိမေဝါတိ နိရန္တရောဝ ဟောတိ။ သမ္ဗောဒတိမေဝါတိ ဧကိဘာဝမေဝ ဂစ္ဆတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ကုသိနာရဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၁၄) ၄-ယောဓာဇိဝဂ္ဂ

၁-ယောဓာဇိဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၄။ စတုတ္ထဿ ပဋ္ဌမေ ယုဒ္ဓံ ဥပဇိဝတိတိ ယောဓာဇိဝေါ။ ရုဇာ-
ရဟောတိ ရညော အနုစ္ဆရိကော။ ရုဇဘောဂ္ဂေါတိ ရညော ဥပဘောဂ-
ပရိဘောဂေါ။ အင်္ဂန္တေဝ သင်္ချံ^၂ ဂစ္ဆတိတိ ဟတ္ထော ဝိယ ပါဒေါ ဝိယ စ
အဝဿံ ဣတ္ထိတဗ္ဗတ္တာ အင်္ဂန္တိ သင်္ချံ^၂ ဂစ္ဆတိ။ ဒူရေ ပါတိ ဟောတိတိ ဥဒကေ

၁-ဟန္တိတိ (သိ၊ သျာ)

၂-သင်္ချံ (သိ)

ဥသဘမတ္တံ၊ ထလေ အဋ္ဌသဘမတ္တံ၊ တတောဝါ ဥတ္တရိန္တိ ဒူရေကဏ္ဍံ ပါတေတိ။
 ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယဿ ဟိ ယောဓာဇီဝေါ နဝဥသဘမတ္တံ ကဏ္ဍံ ပါတေသိ၊
 ပစ္ဆိမဘဝေ ဗောဓိသတ္တော ယောဇနပ္ပမာဏံ။ အက္ခဏဓေတိ အဝိရာမိတ-
 ဝေမိ၊ အက္ခဏံ ဝါ ဝိဇ္ဇ၊ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ ဝိဇ္ဇိတုံ သမတ္ထောတိ အတ္ထော။ မဟတော
 ကာယဿ ပဒါလေတတိ ကေတောဗဒ္ဓံ ဖလကသတမ္ပိ မဟိံသစမ္မသတမ္ပိ
 အင်္ဂုဋ္ဌပမာဏဗဟလံ လောဟပနုမ္ပိ စတုရင်္ဂလဗဟလံ အသနပဒရမ္ပိ ဝိဒတ္ထိ-
 ဗဟလံ ဥဒုမ္ပရပဒရမ္ပိ ဒိဿန္တေန ဝါလိကသကဋ္ဌမ္ပိ ဝိနိဝိဇ္ဇိတုံ သမတ္ထောတိ
 အတ္ထော။ ယံကိဉ္စိ ဣပန္နိအာဒိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ နေတံ မမာတိအာဒိ
 တဏှာမာနဒိဋ္ဌိပဋိက္ခေပဝသေန^၁ ဝုတ္တံ။ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိတိ သမ္ပာ
 ဟေတုနာ ကာရဏေန သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ ပဿတိ။ ပဒါလေတိတိ
 အရဟတ္တမဂ္ဂေန ပဒါလေတိ။

၂-ပရိသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၅။ ဒုတိယေ ဥက္ကာမိတဝိနိတတိ အပ္ပုပ္ပုတ္တိတွာ ဝိနိတာ ဒုဗ္ဗိနိတ-
 ပရိသာ။ ပဋိပုစ္ဆာမိနိတတိ ပုတ္တိတွာ ဝိနိတာ သုဝိနိတပရိသာ။ ယာဝတ-
 ဝိနိတတိ ပမာဏဝသေန ဝိနိတာ၊ ပမာဏံ ဥတွာ ဝိနိတပရိသာတိ အတ္ထော။
 “ယာဝတဇ္ဈာ”တိ ပါဠိယာ ပန ယာဝ အဇ္ဈာသယာတိ^၂ အတ္ထော၊ အဇ္ဈာသယံ
 ဥတွာ ဝိနိတပရိသာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတိယံ ဥက္ကာနမေဝ။

၄-ဥပ္ပါဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၇။ စတုတ္ထေ ဓမ္မဋ္ဌိတတတိ သဘာဝဋ္ဌိတတာ^၃။ ဓမ္မနိယာမတတိ
 သဘာဝနိယာမတာ^၄။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာတိ စတုဘူမကသင်္ခါရာ။ အနိစ္စာတိ ဟုတွာ
 အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စာ။ ဒုက္ခာတိ သမ္ပုပ္ပိဋ္ဌေနဋ္ဌေန ဒုက္ခာ။ အနတ္တာတိ အဝသ-
 ဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တာ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ တိဏိ လက္ခဏာနိ မိဿကာနိ
 ကထိတာနိ။

၅-ကေသကမ္ပလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၈။ ပဉ္စမေ တန္တာဝုတာနံ ဝတ္ထာနန္တိ ပစ္စတ္တေ သာမိဝစနံ၊ တန္တေဟိ
 ဝါယိတဝတ္ထာနိတိ အတ္ထော။ ကေသကမ္ပလောတိ မနုဿကေသေဟိ

၁-....ပဋိပက္ခဝသေန (က)

၂-ပါဠိယာ ပန ယာဝ အဇ္ဈာသယေတိ (သိ)၊ ပါဠိယာ ပန ပယောဂအဇ္ဈာသယေနာတိ (သျှာ)၊

ပါဠိယာ ပယောဂအဇ္ဈာသယောတိ (က)

၃-ဝိပဿနာဓမ္မေ ဋ္ဌိတတာ (က)

၄-သဘာဝေန နိယာမတာ (သျှာ၊က)

ပဏ္ဏာသက] (၁၄) ၄-ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂ ၁၂-ဒုတိယမောရနိဝါပသုတ္တ ၂၄၃

ဝါယိတကမ္မလော။ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏဝါဒါနန္တိ^၁ ဣဒမ္ပိ ပစ္စက္ကေ သာမိဝစနံ။
ပဋိကိဋ္ဌောတိ ပစ္စိမကော လာမကော။ မောသပုရိသောတိ တုစ္ဆပုရိသော^၂။
ပဋိမာဟတိတိ ပဋိသေဓေတိ။ ခိပ္ပံ ဥဒ္ဓေယျာတိ ကုမိနံ ဩဇ္ဈေယျ။ ဆဋ္ဌသတ္တမာနိ
ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

၈-အဿခဠုဏ်သုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၁။ အဋ္ဌမေ အဿခဠုဏ်တိ အဿပေါတော။ ဣဒမဿ ဇဝသ္မိံ^၃
ဝါဒိတိ အယမဿ ဉာဏဇဝေါတိ ဝါဒိမိ။ ဣဒမဿ ဝဏ္ဏသ္မိံ^၄ ဝါဒိတိ
အယမဿ ဂုဏဝဏ္ဏောတိ ဝါဒိမိ။ ဣဒမဿ အာရောဟပရိဏာဟသ္မိန္တိ^၅
အယမဿ ဥစ္စဘာဝေါ ပရိမဏ္ဍလဘာဝေါတိ ဝါဒိတိ။

၉-အဿပရဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၂။ နဝမေ အဿပရဿေတိ အဿေသု ပရဿေ^၆။ ပုရိသပရဿေတိ
ပုရိသေသု ပရဿေ၊ ပုရိသပုရိသေတိ^၇ အတ္ထော။ ဣဒမသ္မိံ သုတ္တေ တိ။ ဣ
မဂ္ဂဗလာနိ ကထိတာနိ။ တတ္ထ အယံ တိဟိ မဂ္ဂေဟိ ဉာဏဇဝသမ္ပန္နောတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀-အဿာဇာနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၃။ ဒသမေ အဗြေတိ ဘဒ္ဒကေ။ အဿာဇာနိယေတိ ကာရဏာ-
ကာရဏံ ဇာနနကေ အဿေ။ ပုရိသာဇာနိယေသုပိ ဇေသဝ နယော။ ဣဒမသ္မိံ^၈
သုတ္တေ အရဟတ္တဖလံ ကထိတံ။ တတြာယံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဉာဏဇဝသမ္ပန္နောတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၁-ပဌမမောရနိဝါပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၄။ ကောဒသမေ အစ္စန္တနိဋ္ဌောတိ အန္တံ အတိက္ကန္တနိဋ္ဌော၊ အကုပ္ပ-
နိဋ္ဌော ဓုဝနိဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ သေသံ သဒိသမေဝ။

၁၂-ဒုတိယမောရနိဝါပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၅။ ဒွါဒသမေ ဣဒ္ဓိပါဒ္ဓိဟာရိယေနာတိ ဣဇ္ဈနကပါဒ္ဓိဟာရိယေန။
အာဒေသနာပါဒ္ဓိဟာရိယေနာတိ အာဒိသိတွာ အပဒိသိတွာ ကထနအနု-
ကထနကထာပါဒ္ဓိဟာရိယေန။

၁-ပဝါဒါနန္တိ (သီ၊ သျာ)

၂-မုဠပုရိသော (သီ)၊ တုစ္ဆပုရိသော မုဠပုရိသော (သျာ)

၃-အဿသဒ္ဓေတိ အဿေသု သဒ္ဓေသေ (သီ) ပစ္စိမပဒေဝိ ဧဝမေဝ။

၄-သုပုရိသေတိ (သီ၊ သျာ)

၁၃-တတိယမောရနိဝါပသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၁၄၆။ တေရသမေ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာတိ ဖလသမာပတ္တတ္ထာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။
သမ္မာဉာဏေနာတိ ဖလဉာဏေန။ သမ္မာဝိမုတ္တိယာတိ သေသေဟိ ဖလ-
သမာပတ္တိဓမ္မေဟိ။ ဣမေသု တိသုပိ သုတ္တေသု ဒိဏာသဝေါဝ ကထိတောတိ။
ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၅) ၅-မင်္ဂလဝဂ္ဂ

၁-၉-အကုသလသုတ္တံဒိဝတ္ထုနာ

၁၄၇-၁၅၀။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ ယထာဘဏံ နိက္ခိတ္တောတိ ယထာ အာနေ-
တွာ ဌပိတော။ ဒုတိယေ သာဝဇ္ဇေနာတိ သဒေါသေန။ တတိယေ ဝိသမေနာတိ
သပက္ခလနေန။ သမေနာတိ အပက္ခလနေန။ စတုတ္ထေ အသုစိနာတိ ဂူထသဒိ-
သေန အပရိသုဒ္ဓေန အမေဇ္ဈေန။ သုစိနာတိ ပရိသုဒ္ဓေန မေဇ္ဈေန။ ပဉ္စမာဒိနိ
ဥတ္တာနာနေဝ။

၁၀-ပုပ္ဖက္ခသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၁၅၆။ ဒသမေ သုနက္ခတ္တန္တိအာဒိသု ယသ္မိံ ဒိဝသေ တယော သုစရိတဓမ္မာ
ပူရိတာ ဟောန္တိ၊ သော ဒိဝသော လဒ္ဓနက္ခတ္တယောဂေါ နာမ၊ တေနဿ
သဒါ သုနက္ခတ္တံ နာမ ဟောတိတိ ဝုစ္စတိ။ သွေဝ ဒိဝသော ကတမင်္ဂလော နာမ
ဟောတိ၊ တေနဿ သဒါ သုမင်္ဂလန္တိ ဝုစ္စတိ။ ပဘာတမ္ပိဿ သဒါ သုပ္ပဘာ-
တမေဝ၊ သယနတော ဥဋ္ဌာနမ္ပိ သုဟုဋ္ဌိတမေဝ၊ ခဏောပိ သုက္ခဏောဝ၊
မဟုတ္တောပိ သုမဟုတ္တောဝ။ ဧတ္ထ စ ဒသန္တရပမာဏော ကာလော
ခဏော နာမ၊ တေန ခဏေန ဒသက္ခဏော ကာလော လယော နာမ၊
တေန လယေန စ ဒသလယော ကာလော ခဏလယော နာမ၊ တေန
ဒသဂုဏော မဟုတ္တော နာမ၊ တေန ဒသဂုဏော ခဏမဟုတ္တော နာမာတိ
အယံ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သုယိဋ္ဌံ ဗြဟ္မစာရိယူတိ ယသ္မိံ ဒိဝသေ
တိဏိ သုစရိတာနိ ပူရိတာနိ၊ တဒါဿ သေဋ္ဌစာရိသု ဒိန္နဒါနံ သုယိဋ္ဌံ နာမ

ဟောတိ။ ပံဒန္တိဏံ ကာယကမ္ပန္တိ တံဒိဝသံ တေန ကတံ ကာယကမ္ပံ
ဝိနိကာယကမ္ပံ နာမ ဟောတိ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေ နယော။ ပဒန္တိဏာနိ
ကတွာနာတိ ဝိနိယုတ္တာနိ ကာယကမ္ပာဒိနိ ကတွာ။ လဘန္တတ္ထေ ပဒန္တိဏေတိ
ပဒန္တိဏေ ဝိနိအတ္ထေယေဝ လဘန္တိ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

မင်္ဂလဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

(၁၆) ၆-အစေလကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၅၇-၁၆၃။ ဣတော ပရေသု အာဂါဠာ ပဋိပဒါတိ ဂါဠာ ကက္ခဋ္ဌာ
လောဘဝသေန ထိရဂ္ဂဟဏာ။ နိဇ္ဈာမာတိ အတ္တကိလမထာနယောဂ-
ဝသေန သုဠု ဈာမာ သန္တတ္တာ ပရိတတ္တာ။ မဇ္ဈိမာတိ နေဝ ကက္ခဋ္ဌာ န
ဈာမာ မဇ္ဈေ ဘဝါ။ အစေလကောတိ နိစ္စေလော နဂ္ဂေါ။ မုတ္တာစာရေတိ
ဝိဿဋ္ဌာစာရော၊ ဥစ္စာရကမ္ပာဒိသု လောကိယကုလပုတ္တာစာရေန ဝိရဟိတော
ဋ္ဌိတကောဝ ဥစ္စာရံ ကရေတိ၊ ပဿာဝံ ကရေတိ၊ ခါဒတိ ဘုဉ္ဇတိ။
ဟတ္ထာပလေခနောတိ ဟတ္ထံ ပိဏ္ဍမိ နိဋ္ဌိတေ ဇိဝှိယ ဟတ္ထံ အပလေခတိ၊
ဥစ္စာရမ္ပိ ကတွာ ဟတ္ထသ္မိယေဝ ဒဏ္ဍကသညိ ဟုတွာ ဟတ္ထေန အပလေခတိ။
ဘိက္ခာယ ဂဟဏတ္ထံ “ဧဟိဘဒန္တေ”တိ ဝုတ္တော န ဧတိတိ န ဧဟိဘဒန္တိကော။
“တေန ဟိ တိဋ္ဌ ဘဒန္တေ”တိ ဝုတ္တောပိ န တိဋ္ဌတိတိ န တိဋ္ဌဘဒန္တိကော။ တဒု-
ဘယမ္ပိ ကိရသော “ဧတဿ ဝစနံ ကတံ ဘဝိဿတိ”တိ နကရေတိ။ အဘိဟဋ္ဌန္တိ
ပုရေတရံ ဂဟေတွာ အာဟဋ္ဌဘိက္ခံ။ ဥဒ္ဓိဿကတန္တိ ဣဒံ တုမှေ ဥဒ္ဓိဿ ကတန္တိ
ဧဝမာရေစိတဘိက္ခံ။ နိမန္တနန္တိ “အသုကံ နာမ ကုလံ ဝါ ဝိထိံ ဝါ ဂါမံ ဝါ
ပဝိသေယျာထာ”တိ ဧဝံ နိမန္တိတဘိက္ခမ္ပိ န သာဒိယတိ န ဂဏှာတိ။ န ကုမ္ပိ-
မုခါတိ ကုမ္ပိတော ဥဒ္ဓရိတွာ ဒိယမာနံ ဘိက္ခမ္ပိ န ဂဏှာတိ။ န ကဋ္ဌောပိ-
မုခါတိ ကဋ္ဌောပိတိ ဥက္ခလိ ဝါ ပစ္ဆိ ဝါ၊ တတောပိ န ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ?
“ကုမ္ပိကဋ္ဌောပိယော မံ နိဿာယ ကဋ္ဌန္တုနာ ပဟာရံလဘန္တိ”တိ။ န ဋ္ဌေက-
မန္တရန္တိ ဥဗ္ဗာရံ အန္တရံ ကတွာ ဒိယမာနံ န ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? “အယံ မံ
နိဿာယ အန္တရကရဏံ လဘတိ”တိ။ ဒဏ္ဍမုသလေသုပိ ဒေသေ နယော။

ဝိန္နန္တိ ခိသု ဘုဉ္ဇမာနေသု ဧကသ္မိံ ဥဋ္ဌာယ ဒေန္တေ န ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? ကဗဠန္တရာယော ဟောတိတိ။

န ဂတ္တိနိယာတိအာဒိသု ပန ဂတ္တိနိယာ ကုတ္တိယံ ဒါရကော ကိလမတိ၊ ပါယန္တိယာ ဒါရကဿ ဝိရန္တရာယော ဟောတိ၊ ပုရိသန္တရဂတာယ ရတိအန္တရာယော ဟောတိတိ န ဂဏှာတိ။ န သင်္ကတ္တိသုတိ သင်္ကိတ္တေတွာ ကတဘတ္တေသု။ ဒုပ္ပိက္ခသမယေ ကိရ အစေလကသာဝကာ အစေလကနံ အတ္ထာယ တတော တတော တဏှုလာဒီနိ သမာဒိပေတွာ ဘတ္တံ ပစန္တိ၊ ဥက္ကဋ္ဌာစေလကော တတော န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ န ယတ္ထ သာတိ ယတ္ထ သုနခေါ “ပိဏ္ဍံ လဘိဿာမီ”တိ ဥပဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ တတ္ထ တဿ အဒတွာ အာဟဋ္ဌံ န ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? ဧတဿ ပိဏ္ဍန္တရာယော ဟောတိတိ။ သဏှသဏှစာရိနိတိ သမူဟသမူဟစာရိနိ။ သစေ ဟိ အစေလကံ ခိသု “ဣမဿ ဘိက္ခံ ဒဿာမာ”တိ မနုဿာ ဘတ္တဂေဟံ ပဝိသန္တိ၊ တေသု စ ပဝိသန္တေသု ကဋ္ဌောပိမုခါဒိသု နိလိနာ မက္ခိကာ ဥပ္ပတိတွာ သဏှသဏှာ စရန္တိ၊ တတော အာဟဋ္ဌံ ဘိက္ခံ န ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? “မံ နိဿာယ မက္ခိကာနံ ဂေါစရန္တရာယော ဟောတော”တိ။

ထုသောဒကန္တိ သဗ္ဗသဿသမ္ဘာရေဟိ ကတသောဝီရကံ။ ဧတ္ထ စ သုရာပါန-မေဝ သာဝဇ္ဇံ၊ အယံ ပန သဗ္ဗေသု သာဝဇ္ဇသညိ။ ကောဂါရိကောတိ ယော ဧကသ္မိံယေဝ ဂေဟေ ဘိက္ခံ လဘိတွာ နိဝတ္တတိ။ ကောလောပိကောတိ ဧကေနဝ အာလောပေန ယာပေတိ။ ဥဂါဂါရိကာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧကိဿာပိ ဒတ္တိယာတိ ကောယ ဒတ္တိယာ။ ဒတ္တိ နာမ ကော ခုဒ္ဒကပါတိ ဟောတိ၊ ယတ္ထ အဂ္ဂဘိက္ခံ ပက္ခိပိတွာ ဌပေန္တိ။ ကောဟိကန္တိ ကေဒိဝသန္တရိကံ။ အဒ္ဓမာသိကန္တိ အဒ္ဓမာသန္တရိကံ။ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနန္တိ ဝါရ-ဘတ္တဘောဇနံ၊ ကောဟဝါရေန ဦဟဝါရေန သတ္တာဟဝါရေန အဒ္ဓမာသ-ဝါရေနာတိ ဧဝံ ဒိဝသဝါရေန အာဘတဘတ္တဘောဇနံ။ သာကဘက္ခောတိ-အာဒီနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။

ဥပ္ပဋ္ဌကောတိ ဥဋ္ဌံ ဌိတကော။ ဥက္ကုဒ္ဓိကပ္ပဓာနမနုယုတ္တောတိ ဥက္ကုဒ္ဓိက-ဝိရိယမနုယုတ္တော၊ ဂစ္ဆန္တောပိ ဥက္ကုဒ္ဓိကောဝ ဟုတွာ ဥပ္ပတိတွာ ဥပ္ပတိတွာ ဂစ္ဆတိ။ ကဏှကာပဿယိကောတိ အယကဏှကေ ဝါ ပကတိကဏှကေ ဝါ ဘူမိယံ ကောဋေတွာ တတ္ထ စမ္ပံ အတ္ထရိတွာ ဌာနစက်မာဒီနိ ကရေတိ။

၁-မာနုသကာနိ(သီ၊သျှ၊ဋီကာယံစ)ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၂၉၂၊မ-ဋ္ဌ ၁-၃၄၉၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၃-ဂ ၂-ပိဋ္ဌေသုပိ ပဿိတမ္ပံ။
၂-ဘောဇနန္တရာယော (က)

သေယျန္တိ သယန္တောပိ တတ္ထေဝ သေယျံ ကပ္ပေတိ။ သာယံ တတိယမဿာတိ သာယတတိယကံ။ ပါတော မဇ္ဈိကေ သာယန္တိ ဒိဝံသဿ တိက္ခတ္ထံ၊ “ပါပံ ပဝါဟေဿာမီ”တိ ဥဒကောရောဟနာနုယောဂံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။

ကာယေ ကာယာနုပဿီတိအာဒိနိ ဟေဋ္ဌာ ကေကနိပါတဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနုယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါတိ ဘိက္ခဝေ အယံ ကာမသုခလိကာနုယောဂဉ္စ အတ္တကိလမထာနုယောဂဉ္စာတိ ဒွေ အန္တေ အနုပဂတာ သဿတုစ္ဆေဒန္တေဟိ ဝါ ဝိမုတ္တာ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၇-၁၈-ပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၆၄-၁၈၄။ သမနုညောတိ သမာနုဇ္ဈာသယော။ ဣဂဿာတိ ပဉ္စကာမ-
ဂုဏိကရာဂဿ။ အဘိညာယာတိ အဘိဇာနနတ္ထံ။ သုညတော သမာဓိတိ-
အာဒိဟိ တိဟိပိ သမာဓိဟိ ဝိပဿနာဝ ကထိတာ။ ဝိပဿနာ ဟိ နိစ္စာဘိ-
နိဝေသနိစ္စနိမိတ္တနိစ္စပဏိမိအာဒိနံ အဘာဝါ ဣမာနိ နာမာနိ လဘတိ။
ပရိညာယာတိ ပရိဇာနနတ္ထံ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယောတိ။

မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဌကထာယ

တိကနိပါတဿ သံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထနိပါတ

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-အဏ္ဏဂါမဝဂ္ဂ

၁-အနုပုဗ္ဗသုတ္တဝတ္ထနာ

၁။ စတုတ္ထနိပါတဿ ပဌမေ အနနုဗောဓာတိ အပုဏ္ဏနေန အဇာနနေန။ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာတိ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈနေန အပစ္စက္ခကိရိယာယ။ ဒီဃမဒ္ဓါနန္တိ စိရကာလံ။ သန္တာဝိတန္တိ ဘဝတော ဘဝံ ဂမနဝသေန သန္တာဝိတံ။ သံသရိတန္တိ ပုနပ္ပုနံ ဂမနာဂမနဝသေန သံသရိတံ။ မမဉ္ဇေဝ တုမ္ဘာကဉ္စာတိ မယာ စ တုမ္ဘေဟိ စ။ အထ ဝါ သန္တာဝိတံ သံသရိတန္တိ သန္တာဝနံ သံသရဏံ မမဉ္ဇေဝ တုမ္ဘာကဉ္စ အဟောသီတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ အရိယဿာတိ နိဒ္ဒေါသဿ။ သီလံသမာဓိပညာတိ ဣမေ ပန တယော ဓမ္မာ မဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တာဝ ဝေဒိတဗျာ၊ ဝိမုတ္တိနာမေန ဖလမေဝ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ။ ဘဝတဏှာတိ ဘဝေသု တဏှာ။ ဘဝနေတ္တိတိ ဘဝရဇ္ဇု။ တဏှာယ ဧဝ ဧတံ နာမံ။ တာယ ဟိ သတ္တာ ဂေါဏာ ဝိယ ဂိဝါယ ဗဒ္ဓိတွာ တံ တံ ဘဝံ နိယန္တိ။ တသ္မာ ဘဝနေတ္တိတိ ဝုစ္စတိ။

အနုတ္တရာတိ လောကုတ္တရာ။ ဒုက္ခဿန္တကရောတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ အန္တကရော။ စက္ခုမာတိ ပဉ္စဟိ စက္ခုဟိ စက္ခုမာ။ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော။ ဣဒဿ ဗောဓိမဏ္ဍေ ပဌမပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပစ္ဆာ ပန ယမက- သာလာနမန္တရေ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ယထာနုသန္တိနာ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

၂-ပပတိတသုတ္တဝတ္ထနာ

၂။ ဒုတိယေ ပပတိတောတိ ပတိတော စုတော။ အပ္ပပတိတောတိ အပတိတော ပတိဋ္ဌိတော။ တတ္ထ လောကိယမဟာဇနော ပတိတောယေဝ နာမ၊ သောတာပန္နာဒယော ကိလေသုပ္ပတ္တိက္ခဏေ ပတိတာ နာမ၊ ဒိဏာသဝေါ ဧကန္တပတိဋ္ဌိတော နာမ။

စုတာ ပတန္တိတိ ယေ စုတာ၊ တေ ပတန္တိ နာမ။ ပတိတာတိ ယေ ပတိတာ၊ တေ စုတာ နာမ။ စုတတ္တာ ပတိတာ၊ ပတိတတ္တာ စုတာတိ အတ္ထော။ ဂိဇ္ဈိတိ ရာဂရတ္တာ။ ပုနရာဂတာတိ ပုန ဇာတိံ ပုန ဇရံ ပုန ဗျာဓိံ ပုန မရဏံ အာဂတာ နာမ ဟောန္တိ။ ကတံ ကိစ္စန္တိ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ကတံ။ ရတံ ရဗ္ဗန္တိ ရမိတဗ္ဗယုတ္တကေ ဂုဏဇာတေ ရမိတံ။ သုခေနာန္တာဂတံ သုခန္တိ သုခေန သုခံ အနုအာဂတံ သမ္ပတ္တံ။ မာနုသကသုခေန ဒိဗ္ဗသုခံ၊ ဈာနသုခေန ဝိပဿနာသုခံ၊ ဝိပဿနာသုခေန မဂ္ဂသုခံ၊ မဂ္ဂသုခေန ဖလသုခံ၊ ဖလသုခေန နိဗ္ဗာနသုခံ သမ္ပတ္တံ အဓိဂတန္တိ အတ္ထော။

၃-ပဌမခတသုတ္တဝတ္ထနာ

၃။ တတိယံ ဒုကနိပါတဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တမေဝ။ ဂါထာသု ပန နိန္ဒိယန္တိ နိန္ဒိတဗ္ဗယုတ္တကံ။ နိန္ဒတိတိ ဂရဟတိ။ ပသံသိယောတိ ပသံသိတဗ္ဗယုတ္တော။ ဝိစိနာတိ မုခေန သော ကလိန္တိ ယော ဧဝံ ပဝတ္ထော၊ တေန မုခေန ကလိံ ဝိစိနာတိ နာမ။ ကလိနာ တေန သုခံ န ဝိန္ဒတိတိ တေန စ ကလိနာ သုခံ န ပဋိလဘတိ။ သဗ္ဗဿာပိ သဟာပိ အတ္တနာတိ သဗ္ဗေနပိ သကေန ဓနေန စေဝ အတ္တနာ စ သဒ္ဓိံ ယော ပရာဇယော၊ သော အပ္ပမတ္တကောဝကလိတိ အတ္ထော။ ယော သုဂတေသူတိ ယော ပံန သမဂ္ဂတေသု ပုဂ္ဂလေသု စိတ္တံ ပဒုဿေယျ၊ အယံ စိတ္တပဒေါသောဝ တတော ကလိတော မဟန္တတရော ကလိ။ ဣဒါနိ တဿ မဟန္တတရဘာဝံ ဒဿေန္တော သတံ သဟဿာနန္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သတံ သဟဿာနန္တိ နိရဗ္ဗုဒဂဏနာယ သတသဟဿံ။ ဆတ္တိံသတိတိ အပရာနိ စ ဆတ္တိံသတိ နိရဗ္ဗုဒါနိ။ ပဉ္စ ဇာတိ အဗ္ဗုဒဂဏနာယ စ ပဉ္စ အဗ္ဗုဒါနိ။ ယမရိယဂရဟိတိ ယံ အရိယေ ဂရဟန္တော နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ ဧတ္တကံ အာယုပ္ပမာဏန္တိ။

၄-ဒုတိယခတသုတ္တဝတ္ထနာ

၄။ စတုတ္ထေ မာတရိ ပိတရိ ဇာတိအာဒိသု မိတ္တဝိန္ဒကော မာတရိ မိစ္ဆာ-ပဋိပန္နော နာမ၊ အဇာတသတ္တု ပိတရိ မိစ္ဆာပဋိပန္နော နာမ၊ ဒေဝဒတ္တော တထာဂတေ မိစ္ဆာပဋိပန္နော နာမ၊ ကောကာလိကော တထာဂတသာဝကေ မိစ္ဆာပဋိပန္နော နာမ။ ဗဟုဉ္ဇာတိ ဗဟုကမေဝ။ ပသဝတိတိ ပဋိလဘတိ။ တာယာတိ တာယ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိသင်္ခါတာယ အဓမ္မစရိယာယ။ ပေစ္စာတိ ဣတော ဂန္ဓာ။ အပါယံ ဂစ္ဆတိတိ နိရယာဒိသု အညတရသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ သုက္ကပက္ခေပိ ဧသေဝ နယော။

၅-အနုသောတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅။ ပဉ္စမေ အနုသောတံ ဂစ္ဆတိတိ အနုသောတဂါမီ။ ကိလေသ-
သောတဿ ပစ္စနိကပဋိပတ္တိယာ ပဋိသောတံ ဂစ္ဆတိတိ ပဋိသောတဂါမီ။
ဌိတက္ခောတိ ဌိတသဘာဝေါ။ တိက္ခောတိ ဩဃံ တရိတွာ ဌိတော။
ပါရုဏ်တောတိ ပရတိရံ ဂတော။ ထလေ တိဋ္ဌတိတိ နိဗ္ဗာနထလေ တိဋ္ဌတိ။
ဗြာဟ္မဏောတိ သေဋ္ဌော နိဋ္ဌေါသော။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ။ ကာမေ
• ပဋိသေဝတိတိ ကိလေသကာမေဟိ ဝတ္ထုကာမေ ပဋိသေဝတိ။ ပါပဉ္စ ကမ္မံ
ကရေတိတိ ပါပကဉ္စ ပါဏာတိပါတာဒိကမ္မံ ကရေတိ။ ပါပဉ္စ ကမ္မံ န
ကရေတိတိ ပဉ္စဝေရကမ္မံ န ကရေတိ။ အယံ ဝုစ္ဆတိ ဘိက္ခဝေ ဌိတက္ခောတိ
အယံ အနာဂါမီ ပုဂ္ဂလော တသ္မာ လောကာ ပုန ပဋိသန္ဓိဝသေန အနာ-
ဂမနတော^၁ ဌိတက္ခော နာမ။

တဏှာဓိပန္နာတိ တဏှာယ အဓိပန္နာ အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌာ၊ တဏှံ ဝါ အဓိပန္နာ
အဇ္ဈောဂါဋ္ဌာ။ ပရိပုဏ္ဏသေခေါတိ သိက္ခာပါရိပုရိယာ ဌိတော။ အပရိဟာန-
ဓမ္မောတိ အပရိဟိနသဘာဝေါ။ စေတောဝသိပ္ပက္ခောတိ စိတ္တဝသိဘာဝံ
ပတ္တော။ ဝေရူပေါ ခိဏာသဝေါ ဟောတိ။ ဣဓ ပန အနာဂါမီ ကထိတော။
သမာဟိတိန္ဒြိယောတိ သမာဟိတဆဋ္ဌိန္ဒြိယော^၂။ ပရောပရာတိ ပရောဝရာ
ဥတ္တမလာမကာ၊ ကုသလာကုသလာတိ အတ္တော။ သမေစ္စောတိ ဉာဏေန
သမာဂန္တာ။ ဝိရူပိတာတိ ဝိဒ္ဓိသိတာ ဗျာပိတာ ဝါ။ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယောတိ
မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ ဝသိတွာ ဌိတော။ လောကန္တဂူတိ တိဝိဓဿာပိ လောကဿ
အန္တံ ဂတော။ ပါရုဂတောတိ ဆဟာကာရေဟိ ပါရုဂတော။ ဣဓ ခိဏာသဝေါဝ
ကထိတော။ ဣတိ သုတ္တေပိ ဂါထာသုပိ ဝဋ္ဋိဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ။

၆-အပ္ပဿုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆။ ဆဋ္ဌေ အနုပပန္နောတိ အနုပါဂတော။ သုတ္တန္တိအာဒိသု ဥဘတော-
ဝိဘင်္ဂနိဒ္ဒေသခန္ဓကပရိဝါရသုတ္တနိပါတမင်္ဂလသုတ္တရတနသုတ္တနာဠကသုတ္တတုဝ-
ဠကသုတ္တာနိ၊ အညမ္ပိ စ သုတ္တနာမကံ တထာဂတဝစနံ သုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
သဗ္ဗမ္ပိ သဂါထကံ သုတ္တံ ဝေယျန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဝိသေသေန သံယုတ္တကေ
သကလောပိ သဂါထာဝဂ္ဂေါ။ သကလမ္ပိ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ နိဂ္ဂါထကသုတ္တံ၊ ယဉ္စ
အညမ္ပိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ အသင်္ဂဟိတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ တံ ဝေယျာကရဏန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဓမ္မပဒထေရဂါထာထေရိဂါထာ သုတ္တနိပါတေ နောသုတ္တနာမိကာ

သုဒ္ဓိကဂါထာ စ ဂါထာတိ ဝေဒိတဗျာ။ သောမနဿညဏမယိကဂါထာ-
ပဋိသံယုတ္တာ ဒွေအသီတိ သုတ္တန္တာ ဥပါနန္တိ ဝေဒိတဗျာ။ “ဝုတ္တဉ္ဇေတံ
ဘဂဝတာ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာ ဒသုတ္တရသတသုတ္တန္တာ ဣတိဝုတ္တကန္တိ ဝေဒိ-
တဗျာ။ အပဏ္ဏကဇာတကာဒီနိ ပညာသာမိကာနိ ပဉ္စ ဇာတကသတာနိ
ဇာတကန္တိ ဝေဒိတဗျာနိ။ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အစ္ဆရိယာ အပ္ပုတော ဓမ္မာ
အာနန္တေ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာ သဗ္ဗေပိ အစ္ဆရိယအပ္ပုတဓမ္မပဋိသံယုတ္တာ
သုတ္တန္တာ အပ္ပုတဓမ္မန္တိ ဝေဒိတဗျာ။ စူဠဝေဒလ္လ မဟာဝေဒလ္လ သမ္မာဒိဋ္ဌိသက္က-
ပဉ္စသင်္ခါရဘာဇနိယ မဟာပုဏ္ဏမသုတ္တာဒယော သဗ္ဗေပိ ဝေဒဉ္စ တုဋ္ဌိဉ္စ လဒ္ဓါ
လဒ္ဓါ ပုစ္ဆိတာ သုတ္တန္တာ ဝေဒလ္လန္တိ ဝေဒိတဗျာ။ န အတ္ထမညာယ န
ဓမ္မမညာယာတိ အဋ္ဌကထဉ္စ ပါဠိဉ္စ အဇာနိတွာ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နောတိ
နဝလောကုတ္တရဓမ္မဿ အနုရူပဓမ္မံ သဟသီလံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ န ပဋိပန္နော
ဟောတိ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗဝါရေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ ပဌမဝါရေ
ပနေတ္ထ အပ္ပဿုတဒုဿီလော ကထိတော၊ ဒုတိယေ အပ္ပဿုတဒီဏာသဝေါ၊
တတိယေ ဗဟုဿုတဒုဿီလော၊ စတုတ္ထေ ဗဟုဿုတဒီဏာသဝေါ။

သီလေသု အသမာဟိတောတိ သီလေသု အပရိပူရကာရီ။ သီလတော စ
သုတေန စာတိ သီလဘာဂေန စ သုတဘာဂေန စ “အယံ ဒုဿီလော
အပ္ပဿုတော”တိ ဧဝံ တံ ဂရဟန္တိတိ အတ္ထော။ တဿ သမ္ပဇ္ဇတေ သုတန္တိ
တဿ ပုဂ္ဂလဿ ယသ္မာ တေန သုတေန သုတကိစ္စံ ကတံ၊ တသ္မာ တဿ သုတံ
သမ္ပဇ္ဇတိ နာမ။ နာဿ သမ္ပဇ္ဇတေတိ သုတကိစ္စဿ အကတတ္တာ န သမ္ပဇ္ဇတိ။
ဓမ္မဓရန္တိ သုတဓမ္မာနံ အာဓာရဘူတံ။ သပ္ပညန္တိ သုပညံ။ နေက္ခံ ဇမ္ဗော-
နဒဿေဝါတိ ဇမ္ဗုနဒံ ဝုစ္စတိ ဇာတိသုဝဏ္ဏံ၊ တဿ ဇမ္ဗုနဒဿ နေက္ခံ ဝိယ၊
ပဉ္စသုဝဏ္ဏပရိမာဏံ သုဝဏ္ဏသဋ္ဌိကံ ဝိယာတိ အတ္ထော။

၇-သောဘနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇။ သတ္တမေ ဝိယတ္တာတိ ပညာဝေယျတ္တိယေန သမန္နာဂတာ။ ဝိနိတာတိ
ဝိနယံ ဥပေတာ သုဝိနိတာ။ ဝိသာရဒါတိ ဝေသာရဇ္ဇေန သောမနဿသဟ-
ဂတေန ဉ္ဇဏေန သမန္နာဂတာ။ ဓမ္မဓရာတိ သုတဓမ္မာနံ အာဓာရဘူတာ။
ဘိက္ခု စ သီလသမ္ပန္နောတိ ဂါထာယ ကိဉ္စာပိ ဧကေကဿေဝ ဧကေကော
ဂုဏော ကထိတော၊ သဗ္ဗေသံ ပန သဗ္ဗေပိ ဝဋ္ဋန္တိတိ။

ဂ-ဝေသာရဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဂ။ အဋ္ဌမေ ဝေသာရဇ္ဇာနီတိ ဧတ္ထ သာရဇ္ဇပဋိပက္ခော ဝေသာရဇ္ဇံ၊ စတုသု
 ဌာနေသု သာရဇ္ဇာဘာဝံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဥပ္ပန္နသောမနဿမယဉာဏဿေတံ
 နာမံ။ အာသဘံ ဌာနန္တိ သေဋ္ဌဌာနံ ဥတ္တမဌာနံ။ အာသဘာ ဝါ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါ၊
 တေသံ ဌာနန္တိ အတ္ထော။ အပိစ ဂဝသတဇေဋ္ဌကော ဥသဘော၊ ဂဝသဟဿ-
 ဇေဋ္ဌကော ဝသဘော။ ဝဇေသတဇေဋ္ဌကော ဝါ ဥသဘော၊ ဝဇေသဟဿ-
 ဇေဋ္ဌကော ဝသဘော၊ သဗ္ဗဂဝသေဋ္ဌော သဗ္ဗပရိဿယသဟော သေတော
 ပါသာဒိကော မဟာဘာရဝဟော အသနိသတသဒ္ဓေဟိဝိ အသမ္ပကမ္ပိယော
 နိသဘော၊ သောဇ္ဇမ ဥသဘောတိ အဓိပ္ပေတော။ ဣဒမ္ပိ ဟိ တဿ ပရိယာယ-
 ဝစနံ။ ဥသဘဿ ဣဒန္တိ အာသဘံ။ ဌာနန္တိ စတုဟိ ပါဒေဟိ ပထဝီ^၁ ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ
 ဝဝတ္ထာနံ။ ဣဒံ ပန အာသဘံ ဝိယာတိ အာသဘံ။ ယထေဝ ဟိ နိသဘ-
 သဿိတော ဥသဘော စတုဟိ ပါဒေဟိ ပထဝီ^၂ ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ အစလဋ္ဌာနေန
 တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ တထာဂတောပိ စတုဟိ ဝေသာရဇ္ဇပါဒေဟိ အဋ္ဌပရိသပထဝီ^၃
 ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ သဒေဝကေ လောကေ ကေနစိ ပစ္စတ္တိကေန ပစ္စာမိတ္တေန
 အကမ္ပိယော အစလဋ္ဌာနေန တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ တိဋ္ဌမာနောဝ^၄ တံ အာသဘံ ဌာနံ
 ပဋိဇာနာတိ ဥပဂစ္ဆတိ န ပစ္စက္ခာတိ၊ အတ္တနိ အာရောပေတိ။ တေန ဝုတ္တံ
 “အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ”တိ။

ပရိသာသုတိ အဋ္ဌသု ပရိသာသု။ သီဟနာဒံ နဒတိတိ သေဋ္ဌနာဒံ
 အဘိတနာဒံ နဒတိ၊ သီဟနာဒသဒိသံ ဝါ နာဒံ နဒတိ။ အယမတ္ထော
 သီဟနာဒသုတ္တေန ဒဿေတဗ္ဗော။ ယသာ ဝါ သီဟော သဟနတော စ
 ဟနနတော စ သီဟောတိ ဝုစ္ဆတိ၊ ဧဝံ တထာဂတော လောကဓမ္မာနံ
 သဟနတော ပရပ္ပဝါဒါနဉ္စ ဟနနတော သီဟောတိ ဝုစ္ဆတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တဿ
 သီဟဿ နာဒံ သီဟနာဒံ။ တတ္ထ ယထာ^၁ သီဟော သီဟဗလေန
 သမန္ဓာဂတော သဗ္ဗတ္ထ ဝိသာရဒေါ ဝိဂတလောမဟံသော သီဟနာဒံ နဒတိ၊
 ဧဝံ တထာဂတသီဟောပိ တထာဂတဗလေဟိ သမန္ဓာဂတော အဋ္ဌသု
 ပရိသာသု ဝိသာရဒေါ ဝိဂတလောမဟံသော “ဣတိ ရူပ”^၂န္တိအာဒိနာ နယေန
 နာနာဝိဓဒေသနာဝိလာသသမ္ပန္နံ သီဟနာဒံ နဒတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပရိသာသု
 သီဟနာဒံ နဒတိ”တိ။

၁-တိဋ္ဌမာနော စ (သီ၊က) ၂-ယထာ ဟိ (သီ၊သျှ၊က)

ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိတိ ဧတ္ထ ဗြဟ္မန္တိ သေဋ္ဌံ ဥတ္တမံ ဝိသုဒ္ဓိံ။ စက္ကသဒ္ဓေါ ပနာယံ—

သမ္ပတ္တိယံ လက္ခဏေ စ၊ ရထဂေါ ဣရိယာပထေ။
ဒါနေ ရတနဓမ္မုရ-စက္ကာဒိသု စ ဒိဿတိ။
ဓမ္မစက္ကေ ဣဓ မတော၊ တဉ္စ ဒွေဓာ ဝိဘာဝယေ။

“စက္ကာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ စက္ကာနိ၊ ယေဟိ သမန္နာဂတာနံ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ-
အာဒိသု^၁ ဟိ အယံ သမ္ပတ္တိယံ ဒိဿတိ။ “ပါဒတလေသု စက္ကာနိ ဇာတာနိ”တိ^၂
ဧတ္ထ လက္ခဏေ။ “စက္ကံ ဝဟတော ပဒ”န္တိ^၃ ဧတ္ထ ရထဂေါ။ “စတုစက္ကံ
နဝဒ္ဓါရ”န္တိ^၄ ဧတ္ထ ဣရိယာပထေ။ “ဒဒံ ဘုဉ္ဇ မာ စ ပမာဒေါ၊ စက္ကံ ဝတ္တယ
သဗ္ဗပါဏိန”န္တိ^၅ ဧတ္ထ ဒါနေ။ “ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ပါတုရဟောသိ”တိ^၆ ဧတ္ထ
ရတနစက္ကေ။ “မယာ ပဝတ္တိတံ စက္က”န္တိ^၇ ဧတ္ထ ဓမ္မစက္ကေ။ “ဣစ္ဆာဟတဿ
ပေါသဿ၊ စက္ကံ ဘမတိ မတ္တကေ”တိ^၈ ဧတ္ထ ဥရစက္ကေ။ “ခုရပရိယန္တေန စေပိ
စက္ကေနာ”တိ^၉ ဧတ္ထ ပဟရဏစက္ကေ။ “အသနိဝိစက္က”န္တိ^{၁၀} ဧတ္ထ အသနိ-
မဏ္ဍလေ။ ဣဓ ပနာယံ ဓမ္မစက္ကေ မတော။

တံ ပနေတံ ဓမ္မစက္ကံ ဒုဝိဓံ ဟောတိ ပဋိဝေဓဉ္ဇေဏဉ္စ ဒေသနာဉ္ဇာဏဉ္စ။ တတ္ထ
ပညာပဘာဝိတံ အတ္တနော အရိယဖလာဝဟံ ပဋိဝေဓဉ္ဇေဏံ၊ ကရုဏာပဘာဝိတံ
သာဝကာနံ အရိယဖလာဝဟံ ဒေသနာဉ္ဇာဏံ။ တတ္ထ ပဋိဝေဓဉ္ဇေဏံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ
ဥပ္ပန္နန္တိ ဒုဝိဓံ။ တဉ္စ အဘိနိက္ခမနတော ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊
ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ နာမ။ တုသိတဘဝနတော ဝါ ယာဝ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ဂေ
အရဟတ္တမဂ္ဂါ^{၁၁} ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ နာမ။ ဒီပင်္ဂရတော ပဋ္ဌာယ ဝါ
ယာဝ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ နာမ။
ဒေသနာဉ္ဇာဏမ္ပိ ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တန္တိ ဒုဝိဓံ။ တဉ္စ ယာဝ အညာသိကောဏ္ဍညဿ
သောတာပတ္တိမဂ္ဂါ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ပဝတ္တံ နာမ။ တေသု ပဋိဝေဓဉ္ဇေဏံ
လောကုတ္တရံ၊ ဒေသနာဉ္ဇာဏံ လောကီယံ။ ဥဘယမ္ပိ ပနေတံ အညေဟိ
အသာဓာရဏံ၊ ဗုဒ္ဓါနိယေဝ ဩရသဉ္ဇာဏံ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ ပဋိဇာနတောတိ “အဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သဗ္ဗေ
ဓမ္မာ မယာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ ဧဝံ ပဋိဇာနတော တဝ။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ ဣမေ

၁-အံ ၁-၃၄၁-ပိဋေ။	၂-ဒီ ၂-၁၄-ပိဋေ။	၃-ခု ၁-၁၃-ပိဋေ။
၄-သံ ၁-၁၅-ပိဋေ။	၅-ခု ၅-၁၇၃-ပိဋေ။	၆-ဒီ ၂-၁၄၁၊ မ ၃-၂၁၁-ပိဋေသု။
၇-ခု ၁-၃၆၈-ပိဋေ။	၈-ခု ၅-၂၄-၁၃၂-ပိဋေသု။	၉-ဒီ ၁-၄၉-ပိဋေ။
၁၀-ဒီ ၃-၃၆၊ သံ ၁-၄၂၇-ပိဋေသု။		၁၁-အရဟတ္တပုတ္တိ (က)

နာမ ဓမ္မောတယာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ။ တတြ ဝတတိ တေသု “အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ
 ဧဝံ ဒဿိတဓမ္မေသု။ သဟဓမ္မေနာတိ သဟေတုနာ သကာရဏေန ဝစနေန။
 နိမိတ္တမေတန္တိ ဣတ္ထ ပုဂ္ဂလောပိ ဓမ္မောပိ နိမိတ္တန္တိ အဓိပ္ပေတော။ တံ ပုဂ္ဂလံ န
 ပဿာမိ၊ ယော မံ ပဋိစောဒေဿတိ။ တံ ဓမ္မံ န ပဿာမိ၊ ယံ ဒဿေဘွာ
 “အယံ နာမ ဓမ္မော တယာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ မံ ပဋိစောဒေဿတိတိ
 အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ခေမပ္ပတ္တောတိ ခေမံ ပတ္တော။ သေသပဒဒ္ဒယံ ဣမဿေဝ
 ဝေဝစနံ။ သဗ္ဗမ္ပေတံ ဝေသာရဇ္ဇဉာဏမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဒသမလဿ ဟိ
 “အယံ နာမ ဓမ္မော တယာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ စောဒကံ ပုဂ္ဂလံ ဝါ
 စောဒနာကာရဏံ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓဓမ္မံ ဝါ အပဿတော “သဘာဝဗုဒ္ဓေါယေဝ
 ဝတ” သမာနော အဟံ ဗုဒ္ဓေါသ္မိတိ ဝဒါမိ”တိ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဗလဝတရံ
 သောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန သမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ ဝေသာရဇ္ဇံ နာမ။ တံ သန္ဓာယ
 “ခေမပ္ပတ္တော”တိ အာဒိမာဟ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

အန္တရာယိကာ ဓမ္မောတိ ဣတ္ထ ပန အန္တရာယံ ကရေန္တိတိ အန္တရာယိကာ။
 တေ အတ္တတော သဗ္ဗိစ္စ ဝိတိက္ကန္တာ သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္တာ။ သဗ္ဗိစ္စ ဝိတိက္ကန္တံ
 ဟိ အန္တမသော ဒုက္ကဋ္ဌဒုဗ္ဘာသိတမ္ပိ မဂ္ဂဖလာနံ အန္တရာယံ ကရေတိ။
 ဣဓ ပန မေထုနဓမ္မော အဓိပ္ပေတော။ မေထုနံ သေဝတော ဟိ ယဿ ကဿစိ
 နိဿံသယမေဝ မဂ္ဂဖလာနံ အန္တရာယော ဟောတိ။

ယဿ ခေါ ပန တေ အတ္တာယာတိ ရာဂက္ခယာဒီသု ယဿ အတ္တာယ။
 ဓမ္မော ဒေသိတောတိ အသုဘဘာဝနာဒိဓမ္မော ကထိတော။ တတြ ဝတ မန္တိ
 တသ္မိံ အနိယျာနိကဓမ္မေ မံ။ သေသံ ၂ ပုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝါဒပထာတိ ဝါဒါယေဝ။ ပုထူတိ ဗဟူ။ သိတာတိ ဥပနိဗဒ္ဓါ အဘိသင်္ခတာ။
 အထ ဝါ ပုထုသိတာတိ ပုထုဘာဝံ သိတာ ဥပဂတာ၊ ပုထုဟိ ဝါ သိတာတိပိ
 ပုထုသိတာ။ ယံ နိဿိတာတိ တေရဟိပိ ယံ ဝါဒပထံ နိဿိတာ။ န တေ အဝန္တိတိ
 တေ ဝါဒပထာ န ဘဝန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိ ဝိနဿန္တိ။ ဓမ္မစက္ကန္တိ ဒေသနာဉာဏဿပိ
 ပဋိဝေဓဉာဏဿပိ ဧတံ နာမံ။ တေသု ဒေသနာဉာဏံ လောကီယံ၊ ပဋိဝေဓဉာဏံ
 လောကုတ္တရံ။ ကေဝလီတိ သကလဂုဏသမန္တာဂတော၊ တာဒိသန္တိ တထာဝရံ။

၁-စ (က) ၂-သေသံ ဝိနယေ (သျှာ၊က)
 ၃-သကလလောကုတ္တရသမန္တာဂတော (သျှာ)၊ သကလော ကုသလသမန္တာဂတော (က)

၉-တဏှုပ္ပါဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၉။ နဝမေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတေသုတိ ဥပ္ပါဒါ။ ကာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ? တဏှာ။ တဏှာယ ဥပ္ပါဒါ တဏှုပ္ပါဒါ၊ တဏှာဝတ္ထုနိ တဏှာကာရဏာနိတိ အတ္ထော။ စိဝရဟေတူတိ “ကတ္ထ မနာပံ စိဝရံ လဘိဿာမိ”တိ စိဝရ- ကာရဏာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိဘဝါဘဝဟေတူတိ ဧတ္ထ ဣတိတိ နိဒဿနတ္ထေ နိပါတော။ ယထာ စိဝရဒိဟေတု၊ ဧဝံ ဘဝါဘဝဟေတုပီတိ အတ္ထော။ ဘဝါဘဝေါတိ စေတ္ထ ပဏီတတရနိ သပ္ပိနဝနိတာဒိနိ အဓိပ္ပေတာနိ။ သမ္ပတ္တိဘဝေသု ပဏီတတရပဏီတတမဘဝေါတိပိ ဝဒန္တိယေဝ။

တဏှာဒုတိယောတိ အယဉ္ဇိ သတ္ထော အနမတဂ္ဂေ သံသာရဝဋ္ဋေ သံသ- ရန္တော န ဧကကောဝ သံသရတိ၊ တဏှံ ပန ဒုတိယိကံ လဘန္တောဝ သံသရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “တဏှာဒုတိယော”တိ။ ဣတ္ထဘာဝညထာဘာဝန္တိ ဧတ္ထ ဣတ္ထ- ဘာဝေါနာမ အယံ အတ္ထဘာဝေါ၊ အညထာဘာဝေါ နာမ အနာဂတတ္ထ- ဘာဝေါ။ ဧဝရူပေါဝါ အညောပိ အတ္ထဘာဝေါ ဣတ္ထဘာဝေါ နာမ၊ န ဧဝရူပေါ အညထာဘာဝေါ နာမ။ တံ ဣတ္ထဘာဝညထာဘာဝံ။ သံသာရန္တိ ခန္ဓဓာတု- အာယတနာနံ ပဋိပါဋိ။ နာတိဝတ္တတိတိ နာတိက္ကမတိ။ ဧဝမာဒိနဝံ ဥတွာတိ ဧဝံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု ခန္ဓေသု အာဒိနဝံ ဇာနိတွာ။ တဏှံ ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝန္တိ တဏှံ ၈၂ “အယံ ဝဋ္ဋဒုက္ခသမ္ဘူတော သဘာဝေါ ကာရဏ”န္တိ ဧဝံ ဇာနိတွာ။ ဧတ္တာဝတာ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တဘာဝေါ ဒဿိတော။ ဣဒါနိ တံ ခိဏာသဝံ ထောမေန္တော ဝိတတဏှောတိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အနာဒါနောတိ နိဂ္ဂဟဏော။ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗ- ဇေတိ သတိသမ္ပဇာညှဝေပုလ္လပ္ပတ္ထော ခိဏာသဝေါဘိက္ခု သတော သမ္ပဇာနော စရေယျ ဝိဟရေယျာတိ အတ္ထော။ ဣတိ သုတ္တန္တေ ဝဋ္ဋံ ကထေတွာ ဂါထာသု ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတန္တိ။

၁၀-ယောဂသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၀။ ဒသမေ ဝဋ္ဋသ္မိ ယောဇေန္တိတိ ယောဂါ။ ကာမယောဂေါတိ- အာဒိသု ပဉ္စကာမဂုဏိကော ရာဂေါ ကာမယောဂေါ။ ရူပါရူပဘဝေသု ဆန္ဒ- ရာဂေါ အဝယောဂေါ၊ တထာ ဈာနနိကန္တိ။ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော စ ရာဂေါ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော စ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ။ စတုသု သစ္စေသု အညာဏံ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ။ ကာမေသု ဝါယောဇေတိတိ ကာမယောဂေါ။ ဘဝေသု

ယောဇေတိတိ ဘဝယောဂေါ။ ဒိဋ္ဌိသု^၁ ယောဇေတိတိ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ။
အဝိဇ္ဇာယ ယောဇေတိတိ အဝိဇ္ဇာယောဂေါတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဓမ္မာနံယေဝေတံ
အဓိဝစနံ။

ဣဒါနိ တေ ဝိတ္တာရေတွာ ဒဿန္တော ကတမော စ ဘိက္ခဝေတိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သမုဒယန္တိ ဥပ္ပတ္တိံ။ အတ္တင်္ဂမန္တိ ဘေဒံ။ အဿာဒန္တိ
မရုဘာဝံ။ အာဒိနဝန္တိ အမရုဘာဝံ ဒေါသံ။ နိဿရဏန္တိ နိဿဋ္ဌဘာဝံ။
ကာမေသုတိ ဝတ္ထုကာမေသု။ ကာမရာဂေါတိ ကာမေ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပန္နရာဂေါ။
သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အနုသေတိတိ နိဗ္ဗတ္တတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ
ဘိက္ခဝေ ကာမယောဂေါတိ ဘိက္ခဝေ ဣဒံ ကာမေသု ယောဇနကာရဏံ
ဗန္ဓနကာရဏံ ဝုစ္စတိတိ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

ဗဿာယတနာနန္တိ စက္ခာဒိနံ စက္ခသမ္ပဿာဒိကာရဏာနံ။ အဝိဇ္ဇာ
အညာဏန္တိ ဉာဏပဋိပက္ခဘာဝေန အညာဏသင်္ခါတာ အဝိဇ္ဇာ။ ဣတိ
ကာမယောဂေါတိ ဧတ္ထ ဣတိ သဒ္ဓေါ စတူဟိပိ ယောဂေဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇေ-
တဗျော “ဧဝံ ကာမယောဂေါ, ဧဝံ ဘဝယောဂေါ”တိ။ သံယုတ္တောတိ ပရိ-
ဝါရိတော^၂။ ပါပကေဟိတိ လာမကေဟိ။ အကုသလေဟိတိ အကောသလ္လ-
သမ္ဘူတေဟိ။ သံကိလေသိကေဟိတိ သံကိလေသနကေဟိ^၃။ ပသန္နဿ စိတ္တဿ
ပသန္နဘာဝဋ္ဌာသကေဟိတိ^၄ အတ္ထော။ ပေါနောဗ္ဗဝိကေဟိတိ ပုနတ္ထဝ-
နိဗ္ဗတ္တကေဟိ။ သဒရေဟိတိ သဒရထေဟိ။ ဒုက္ခဝိပါကေဟိတိ ဝိပါကကာလေ
ဒုက္ခုပ္ပါဒကေဟိ။ အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏိကေဟိတိ အနာဂတေ ပုနပ္ပုနံ
ဇာတိဇရာမရဏနိဗ္ဗတ္တကေဟိ။ တသ္မာ အယောဂက္ခေမိတိ ဝုစ္စတိတိ ယသ္မာ
အပ္ပဟိနယောဂေါ ပုဂ္ဂလော ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တော ဟောတိ။ တသ္မာ
စတူဟိ ယောဂေဟိ ခေမံ နိဗ္ဗာနံ အနဓိဂတတ္တာ န ယောဂက္ခေမိတိ ဝုစ္စတိ။

ဝိသံယောဂေါတိ ဝိသံယောဇနကာရဏာနိ။ ကာမယောဂဝိသံယော-
ဂေါတိ ကာမယောဂတော ဝိသံယောဇနကာရဏံ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ
နယော။ တတ္ထ အသုဘဇ္ဈာနံ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ။ တံ ပါဒကံ ကတွာ
အဓိဂတော အနာဂါမိမဂ္ဂေါ ဧကန္တေနေဝ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ နာမ။
အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဘဝယောဂဝိသံယောဂေါ နာမ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ

၁-ဒိဋ္ဌိယာ (က)	၂-သမ္ပယုတ္တောတိ သမ္ပရိဝါရိတော (သျှာ)
၃-သံကိလိဿကေဟိ (သီ၊ သျှာ)	၄-ပသန္နဘာဝဧဝာသကေဟိတိ (က)
အံ-ဌ ၂-၁၇	

ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂေါ နာမ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသံ-
ယောဂေါ နာမ။ ဣဒါနိ တေ ဝိတ္တာရဝသေန ဒဿန္တော ကတမော စ
ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘဝယောဂေန စူဘယန္တိ ဘဝယောဂေန စ သံယုတ္တာ၊ ကိဉ္စိ^၁ ဘိယျော
ဥဘယေနာပိ သဗ္ဗယုတ္တာ၊ ယေန ကေနစိ ယောဂေန သမန္နာဂတာတိ^၂
အတ္ထော။ ပုရုက္ခတာတိ ပုရတော ကတာ၊ ပရိဝါရိတာ ဝါ။ ကာမေ ပရိညာ-
ယာတိ ဒုဝိဓေပိ ကာမေ ပရိဇာနိတွာ။ ဘဝယောဂဉ္စ သဗ္ဗသောတိ ဘဝ-
ယောဂဉ္စ သဗ္ဗမေဝ ပရိဇာနိတွာ။ သမူဟစွာတိ သမူဟနိတွာ။ ဝိရာဇယန္တိ
ဝိရာဇေန္တော၊ ဝိရာဇေတွာ ဝါ။ “ဝိရာဇေန္တော”တိ ဟိ ဝုတ္တေ မဂ္ဂေါ ကထိတော
ဟောတိ၊ “ဝိရာဇေတွာ”တိ ဝုတ္တေ ဖလံ။ မုနီတိ ဒိဏာသဝမုနိ။ ဣတိ ဣမသ္မိ^၃
သုတ္တေပိ ဂါထာသုပိ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမေဝ^၄ ကထိတန္တိ။

ဘဏ္ဍဂါမဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-စရဝဂ္ဂ

၁-စရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ အဓိဝါသေတိတိ စိတ္တံ အဓိရောပေတွာ ဝါသေတိ။
နပ္ပဇဟတိတိ န ပရိစ္စဇတိ။ န ဝိနောဒေတိတိ န နိဟရတိ။ န ဗျန္တိကရောတိတိ
န ဝိဂတန္တိ ပရိစ္ဆန္တပရိဝဋ္ဋုမံ^၅ ကရေတိ။ န အနဘာဝံ ဂမေတိတိ န အနုအဘာဝံ
အဝဗ္ဗိ^၆ ဝိနာသံ ဂမေတိ။ စရဗ္ဗိတိ စရန္တောပိ။ အနာတာပီတိ နိဗ္ဗိရိယော။
အနောတ္တာပီတိ ဥပဝါဒဘယရဟိတော။ သတတန္တိ နိစ္စံ။ သမိတန္တိ နိရန္တရံ။
ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထံ ဥတွာ သုက္ကပက္ခေ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဂါထာသု ဂေဟနိဿိတန္တိ ကိလေသနိဿိတံ။ မောဟနေယျသုတိ
မောဟဇနကေသု အာရမ္မဏေသု။ အဘဗ္ဗောတိ အဘာဇနဘူတော။ ဖုဋ္ဌါ
သဗ္ဗောဓိမုတ္တမန္တိ အရဟတ္တမဂ္ဂသင်္ခါတံ ဥတ္တမဉာဏံ ဖုဿိတုံ။

၁-ကိဉ္စ (သျှာ)

၂-ကိဉ္စိ ဘိယျောတိ ဥဘယံ ဥဘယေနာပိ စ သံယုတ္တာ၊ ယေန ကေနစိ ယောဂဉ္စ ယေန သမန္နာဂတာတိ (သိ)
၃-ဝိဝဋ္ဋမေဝ (က) ၄-န နိဗ္ဗိန္တံ ပရိစ္စတ္တံ ဝိဂတန္တိ (က)

ယတံ စရေတိ ယထာ စရန္တော ယတော ဟောတိ သံယတော၊
 ဧဝံ စရေယျ။ ဒေသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အန္တေတိ နိသီဒေယျ။ ယတမေနံ
 ပဿာရယေတိ ယံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ ပဿာရေယျ။ တံ ယတံ သံယတမေဝံ? ကတွာ
 ပဿာရေယျ။ ဥဒ္ဓန္တိ ဥပရိ။ တိရိယန္တိ မဇ္ဈံ။ အပါနိန္တိ အဓော။ ဧတ္တာဝတာ
 အတိတာ ပစ္စုပ္ပန္နာ အနာဂတာ စ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ကထိတာ။ ယာဝတာတိ
 ပရိစ္ဆေဒဝစနံ။ ဇာတော ဂတိတိ လောကဿ နိပ္ပတ္တိ။ သမဝေက္ခိတာ စ ဓမ္မာနံ၊
 ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယန္တိ ဧတေသံ သဗ္ဗလောကေ အတိတာဒိဘေဒါနံ ပဉ္စက္ခန္ဓဓမ္မာနံ
 ဥဒယဉ္စ ဝသဉ္စ သမဝေက္ခိတာ။ “ပဉ္စက္ခန္ဓာနံ ဥဒယံ ပဿန္တော ပဉ္စဝိသတိ
 လက္ခဏာနိ ပဿတိ၊ ဝယံ ပဿန္တော ပဉ္စဝိသတိ လက္ခဏာနိ ပဿတိ”တိ
 ဝုတ္တေဟိ သမပညာသာယ လက္ခဏေဟိ သမ္မာ အဝေက္ခိတာ ဟောတိ။
 စေတောသမထသာမီစိန္တိ စိတ္တသမထဿ အနုစ္စဝိကံ ပဋိပဒံ။ သိက္ခမာနန္တိ
 ပဋိပဇ္ဇမာနံ၊ ပူရယမာနန္တိ အတ္ထော။ ပဟိတတ္ထောတိ ပေသိတတ္ထော။ အာဟူတိ
 ကထယန္တိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ သီလံ မိဿကံ၊
 ကထေတွာ ဂါထာသု ဒီဏာသဝေါ ကထိတော။

၄-သို့လမိဿကံ (သိ၊ သျှာ)

၃-ပဓာနသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၃။ တတိယေ သမ္ဗုဓာနာနီတိ သုန္ဓရပဓာနာနိ ဥတ္တမဝီရိယာနိ။ သမ္ဗုဓ-
 ဓာနာတိ ပရိပုဏ္ဏဝီရိယာ။ မာရဓေယျာဘိဘူတာတိ^၁ တေဘူမကဝဋ္ဌသင်္ခါတံ
 မာရဓေယျံ အဘိဘဝိတွာ^၂ သမတိက္ကမိတွာ ဌိတာ။ တေ အသိတာတိ တေ
 ဒိဏာသဝါအနိဿိတာ နာမ။ ဇာတိမရဏဘယဿာတိဇာတိဉ္စ မရဏဉ္စ ပဋိစ္စ
 ဥပ္ပဇ္ဇနကဘယဿ၊ ဇာတိမရဏသင်္ခါတဿေဝ ဝါ ဘယဿ။ ပါရဂူတိ
 ပါရဂံတာ။ တေ ဣသိတာတိ တေ ဒိဏာသဝါ တုဋ္ဌာ နာမ။ ဇေတွာ မာရံ
 သဝါဟိနိန္ဒိ^၃ သသေနကံ မာရံ ဇိနိတွာ^၄ ဌိတာ။ တေ အနေဇာတိ တေ
 ဒိဏာသဝါ တဏှာသင်္ခါတာယ ဇောယ အနေဇာ နိစ္စလာ နာမ။ နမုစိဗလန္တိ
 မာရဗလံ။ ဥပါတိဝတ္တဘိ အတိက္ကန္တာ။ တေ သုဒ္ဓိတာတိ တေ ဒိဏာသဝါ
 လောကုတ္တရသုခေန သုဒ္ဓိတာ နာမ။ တေနေဝါဟ—

“သုဒ္ဓိတာ ဝတ အရဟန္တာ^၅၊ တဏှာ နေသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
 အသ္မိမာနော သမုတ္တိန္ဒော၊ မောဟဇာလံ ပဒါလိတ”^၆န္တိ ဖ။

၄-သံဝရသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၄။ စတုတ္ထေ ပဓာနာနီတိ ဝီရိယာနိ။ သံဝရပ္ပဓာနန္တိ စက္ခာဒိနိ
 သံဝရန္တဿ ဥပ္ပန္နဝီရိယံ။ ပဟာနပ္ပဓာနန္တိ ကာမဝိတက္ကာဒယော ပဇဟန္တဿ
 ဥပ္ပန္နဝီရိယံ။ ဘာဝနာပ္ပဓာနန္တိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေန္တဿ ဥပ္ပန္နဝီရိယံ။
 အနုရက္ခဏာပ္ပဓာနန္တိ သမာဓိနိမိတ္တံ အနုရက္ခန္တဿ ဥပ္ပန္နဝီရိယံ။

ဝိဝေကနိဿိတန္တိအာဒိသု ဝိဝေကော ဝိရာဂေါ နိရောဓောတိ တိဏိပိ
 နိဗ္ဗာနဿ နာမာနိ။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ ဥပမိဝိဝေကတ္တာ ဝိဝေကော၊ တံ အာဂမ္မ
 ရာဂါဒယော ဝိရဇ္ဇန္တိတိ ဝိရာဂေါ၊ နိရုဇ္ဈန္တိတိ နိရောဓော။ တသ္မာ ဝိဝေက-
 နိဿိတန္တိအာဒိသု အာရမ္မဏဝသေန ဝါ အဓိဂန္တဗ္ဗဝသေန ဝါ နိဗ္ဗာနနိဿိတန္တိ
 အတ္ထော။ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိန္တိ ဧတ္ထ ဒွေ ဝေါဿဂ္ဂါ ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါ စ
 ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါ စ။ တတ္ထ ဝိပဿနာ တဒဂ်ဝသေန ကိလေသေ စ ခန္ဓေ
 စ ရာဂံ ပရိစ္စတေတိတိ^၇ ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါ။ မဂ္ဂေါ အာရမ္မဏဝသေန နိဗ္ဗာနံ
 ပက္ခန္ဓတိတိ ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါ။ တသ္မာ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိန္တိ ယထာ

၁-မာရဓေယျာဘိဘူနေတိ (သိ) ၂-အဓိဘဝိတွာ (သိ) ၃-သဝါဟနန္တိ (သိ၊ သျာ၊ က)
 ၄-နိဇ္ဇိတွာ (သိ) ၅-အသာဒေန္တော (က) ၆-သံ ၂-၆၈-ပိဋေ။
 ၇-ခန္ဓ စ ပရိစ္စတေတိတိ (သိ၊ ဒိ-၉ ၃-၂၀၂-ပိဋေ စ)

ဘာဝိယမာနော သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ ဝေါဿဂ္ဂတ္ထာယ ပရိဏမတိ၊ ဝိပဿနာ-
 ဘာဝဉ္စ မဂ္ဂဘာဝဉ္စ ပါပုဏာတိ၊ ဧဝံ တံ ဘာဝေတိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။
 သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဘဒ္ဒကန္တိ** လဒ္ဓကံ။ **သမာဓိနိမိတ္တံ** ဝုစ္စတိ
 အဋ္ဌိကသညာဒိဝသေန အဓိဂတော သမာဓိယေဝ။ **အနုရုက္ခတိတိ** သမာဓိ-
 ပါရိပန္နိကဓမ္မေ^၁ ရာဂဒေါသမောဟေ သောဓေန္တော ရက္ခတိ။ ဧတ္ထ စ
 အဋ္ဌိကသညာဒိကာ ပဉ္စေဝ သညာ ဝုတ္တာ၊ ဣမသ္မိ^၂ ပန ဌာနေ ဒသပိ
 အသုဘာနိ ဝိတ္တာရေတွာ ကထေတဗ္ဗာနိ။ တေသံ ဝိတ္တာရေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၃
 ဝုတ္တာယေဝ။ ဂါထာယ သံဝရာဒိနိပ္ပုဒကံ^၄ ဝိရိယမေဝ ဝုတ္တံ။ **ခယံ ဒုက္ခဿ**
ပါပုဏေတိ ဒုက္ခက္ခယသင်္ခါတံ အရဟတ္တံ ပါပုဏေယျာတိ။

၅-ပညတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ **အဂ္ဂပညတ္တိယောတိ** ဥတ္တမပညတ္တိယော။ **အတ္တဘာဝိနန္တိ**
 အတ္တဘာဝဝန္တာနံ။ **ယဒိဒံ ရာဟု အသုရိန္ဒောတိ** ယော ဧသ ရာဟု
 အသုရိန္ဒော အယံ အဂ္ဂေါတိ။ ဧတ္ထ ရာဟု ကိရ အသုရိန္ဒော စတ္တာရိ ယောဇန-
 သဟဿာနိ အဋ္ဌ စ ယောဇနသတာနိ ဥစ္စော၊ ဗာဟန္တရမဿ ဒွါဒသ-
 ယောဇနသတာနိ၊ ဟတ္ထတလပါဒတလာနံ ပုထုလတာ တိဏိ ယောဇနသတာနိ။
 အင်္ဂုလိပဗ္ဗာနိ ပဏ္ဏာသ ယောဇနာနိ၊ ဘမုကန္တရံ ပဏ္ဏာသယောဇနံ၊ နလာဠိ
 တိယောဇနသတံ၊ သီသံ နဝယောဇနသတံ။ **ကာမဘောဂိနံ ယဒိဒံ ရာဇာ**
မန္တာတာတိ ယောဧသ ရာဇာမန္တာတာနာမ၊ အယံ ဒိဗ္ဗေပိ မာနသကေပိ ကာမေ
 ပရိဘုဉ္ဇနကာနံ သတ္တာနံ အဂ္ဂေါ နာမ^၅။ ဧသ ဟိ အသင်္ခေယျာယုကေသု
 မနုဿေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဣန္ဒြိတိန္ဒြိတက္ခန္ဓေ ဟိရညဝဿံ ဝဿာပေန္တော
 မာနသကေ ကာမေ ဒီဃရတ္တံ ပရိဘုဉ္ဇ။ ဒေဝလောကေ ပန ယာဝ ဆတ္ထိံသာယ
 ဣန္ဒာနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တာဝ ပဏီတေ ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇိတိ ကာမဘောဂိနံ
 အဂ္ဂေါ နာမ ဇာတော။ **အာဓိပတေယျာနန္တိ** အဓိပတိဌာနံ ဇေဋ္ဌကဌာနံ
 ကရေန္တာနံ။ **တထာဂတော အဂ္ဂမက္ခာယတိတိ** လောကိယလောကုတ္တရေဟိ
 ဂုဏေဟိ တထာဂတော အဂ္ဂေါ သေဋ္ဌော ဥတ္တမော အက္ခာယတိ။

ဣဒ္ဓိယာ ယသသာ ဇလန္တိ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိသမိဒ္ဓိယာ စ ပရိဝါရသင်္ခါတေန
 ယသသာ စ ဇလန္တာနံ။ **ဥဒ္ဓံ တိရိယံ အပါစိနန္တိ** ဥပရိ စ မဇ္ဈေ စ ဟေဋ္ဌာ
 စ။ **ယာဝတာ ဇဂတော ဂတိတိ** ယတ္တကာ လောကနိပ္ပုတ္တိ။

၁-သမာဓိပစ္စတ္တိကဓမ္မေ (သျှာ)၊ သမာဓိပရိယုတ္တိကဓမ္မေ (က) ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၇၃-ပိဋ္ဌေ။
 ၃-သံဝရာဒိနာမေန ပဘေဒနိပ္ပုဒကံ (က) ၄-ဝေ (က)

၆-သောခုပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ သောခုပ္ပာနီတိ သုခုမလက္ခဏပဋိဝိဇ္ဈနကာနိ ဉာဏာနိ။ ရူပသောခုပ္ပေန သမန္တာဂတော ဟောတီတိ ရူပေ သဏှသုခုမလက္ခဏပရိဂ္ဂါ-
ဟကေန ဉာဏေန သမန္တာဂတော ဟောတိ။ ပရမေနာတိ ဥတ္တမေန။ တေန
စ ရူပသောခုပ္ပေနာတိ တေန ယာဝ အနုလောမဘာဝံ ပတ္တေန သုခုမလက္ခဏ-
ပရိဂ္ဂါဟကဉာဏေန^၁။ န သမနုပဿတီတိ နတ္ထိဘာဝေနော န ပဿတိ။ န
ပတ္တေတီတိ နတ္ထိဘာဝေနော န ပတ္တေတိ။ ဝေဒနာသောခုပ္ပာဒိသုပိ ဒေသေဝ
နယော။

ရူပသောခုပ္ပတံ ဥတွာတိ ရူပက္ခန္ဓဿ သဏှသုခုမလက္ခဏပရိဂ္ဂါဟကေန
ဉာဏေန သုခုမတံ ဇာနိတွာ။ ဝေဒနာနဉ္စ သမ္ဘဝန္တိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ စ ပဘဝံ
ဇာနိတွာ။ သညာ ယတော သမုဒေတီတိ ယသ္မာ ကာရဏာ သညာက္ခန္ဓော
သမုဒေတိ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တဉ္စ ဇာနိတွာ။ အတ္တံ ဂစ္ဆတိ ယတ္ထ ဇာတိ ယသ္မိ^၂
ဌာနေ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဉ္စ ဇာနိတွာ။ သင်္ခါရေ ပရတော ဥတွာတိ သင်္ခါရက္ခန္ဓံ
အနိစ္စတာယ လုဇ္ဇနဘာဝေန^၂ ပရတော ဇာနိတွာ။ ဣမိနာ ဟိ ပဒေန
အနိစ္စာနုပဿနာ ကထိတာ၊ ဒုက္ခတော နော စ အတ္တတောတိ ဣမိနာ
ဒုက္ခာနတ္တာနုပဿနာ။ သန္တောတိ ကိလေသသန္တတာယ သန္တော။ သန္တိပဒေ
ရတောတိ နိဗ္ဗာနေ ရတော။ ဣတိ သုတ္တန္တေ စတူသု ဌာနေသု ဝိပဿနာဝ
ကထိတာ၊ ဂါထာသု လောကုတ္တရဓမ္မောပီတိ။

၇-ပဌမအဂတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇-၁၉။ သတ္တမေ အဂတိဂမနာနီတိ နဂတိဂမနာနိ။ ဆန္ဒာဂတိ^၁
ဂစ္ဆတီတိ ဆန္နေန အဂတိ^၁ ဂစ္ဆတိ၊ အကတ္တဗ္ဗံ ကရေတိ။ သေသေသုပိ
ဒေသေဝ နယော။ ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာတိ ဆန္နေန ဒေါသေန
ဘယေန မောဟေန။ အတိဝတ္တတီတိ အတိက္ကမတိ။ အဋ္ဌမံ ဥတ္တာနမေဝ။
နဝမေ တထာဗုဇ္ဈနကာနံ ဝသေန ဒွိဟိပိ နယေဟိ ကထိတံ။

၁၀-ဘတ္တုဒ္ဓေသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒသမေ ဘတ္တုဒ္ဓေသကောတိ သလကဘတ္တာဒိနံ^၂ ဥဒ္ဓေသကော။
ကာမေသု အသံယတာတိ ဝတ္ထုကာမေသု ကိလေသကာမေဟိ အသံယတာ။

၁-....ပရိဂ္ဂါဟကရဏေန(က) ၂-ပလုဇ္ဇနသဘာဝေန(သိ၊ သျာ) ၃-သလကဘတ္တာဒိနိ(က)

ပရိသာကသဋ္ဌော^၁ စ ပနေသ ဝုစ္စတိတိ အယဉ္ဇ ပန သော ဧဝရူပေါ ပရိသာ-
ကဝေရော နာမ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော။ သမဏေနာတိ ဝုဒ္ဓသမဏေန။ ပရိသာယ
မဏ္ဍော စ ပနေသ ဝုစ္စတိတိ အယံ ဧဝရူပေါ ပရိသာ ဝိပ္ပသန္ဓေန ပရိသာ-
မဏ္ဍောတိ ဝုစ္စတိတိ။

စရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ဥရုဝေလဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဥရုဝေလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ တတိယဿ ပဌမေ ဥရုဝေလယန္တိ ဧတ္ထ ဥရုဝေလာတိ မဟာ-
ဝေလာ၊ မဟာဝါလိကရာသီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ဥရုတိ ဝါလုကာ ဝုစ္စတိ၊
ဝေလာတိ မရိယာဒါ။ ဝေလာတိက္ကမနဟေတု အာဟဋ္ဌာ ဥရု ဥရုဝေလာတိ
ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အတိတေ ကိရ အနုပ္ပန္န ဗုဒ္ဓေ ဒဿသဟဿာ
ကုလပုတ္တာ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ တသ္မိံ ပဒေသေ ဝိဟရန္တာ ဧကဒိဝသံ
သန္တိပတိတွာ ကတိကဝတ္တံ အကံသု “ကာယကမ္မဝစီကမ္မာနိ နာမ ပရေသမ္ပိ
ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ၊ မနောကမ္မံ ပန အပါကဋ္ဌံ။ တသ္မာ ယော ကာမဝိတက္ကံ
ဝါ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဝါ ဝိဟိံသဝိတက္ကံ ဝါ ဝိတက္ကေတိ၊ တဿ အညော
စောဒကော နာမ နတ္ထိ။ သော အတ္တနာဝ အတ္တာနံ စောဒေတွာ ပတ္တ-
ပုဋ္ဌေန ဝါလုကံ အာဟရိတွာ ဣမသ္မိံ ဌာနေ အာကိရတု၊ ဣဒမဿ ဒဏ္ဍ-
ကမ္မ”န္တိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ယော တာဒိသံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ၊ သော တတ္ထ
ပတ္တပုဋ္ဌေန ဝါလုကံ အာကိရတိ၊ ဧဝံ တတ္ထ အနုက္ကမေန မဟာဝါလုက-
ရာသိ ဇာတော။ တတော နံ ပစ္ဆိမာ ဇနတာ ပရိက္ခိပိတွာ စေတိယဋ္ဌာန-
မကာသိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဥရုဝေလာတိ မဟာဝေလာ၊ မဟာဝါလိက-
ရာသီတိ အတ္ထော”တိ။ တမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အထ ဝါ ဥရုတိ ဝါလုကာ
ဝုစ္စတိ၊ ဝေလာတိ မရိယာဒါ၊ ဝေလာတိက္ကမနဟေတု အာဟဋ္ဌာ ဥရု ဥရု-
ဝေလာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ။

နဇ္ဇာ နေရဉ္ဇရာယ တိရေတိ ဥရုဝေလဂါမံ နိဿာယ နေရဉ္ဇရာနဒီတိရေ
ဝိဟရာမိတိ ဒဿေတိ။ အဇပါလနိဂြောဓေတိ အဇပါလကာ တဿ

နိဂြောဓဿ ဆာယာယ နိသီဒန္တိ တိဋ္ဌန္တိ၊ တဿ သော အဇပါလ-
 နိဂြောဓောတွေဝ သင်္ခံ ဂတော၊ တဿ ဟေဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ ပဌမာဘိ-
 သမ္ဗုဒ္ဓေါဘိ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ပဌမမေဝ။ ဥဒပါဒီတိ အယံ ဝိတက္ကော ပဉ္စမေ
 သတ္တာဟေ ဥဒပါဒိ။ ကဿ ဥဒပါဒီတိ? သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ အာစိဏ္ဏတ္တာ စေဝ
 ပုဗ္ဗာသေဝနတာယ စ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗာသေဝနာယ ပကာသနတ္ထံ တိတ္ထိရဇာတကံ^၁
 အာဟရိတဗ္ဗံ။ ဟတ္ထိဝါနရတိတ္ထိရာ ကိရ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ ဝိဟရန္တာ “ယော
 အမှာကံ မဟလ္လကော၊ တသ္မိံ သဂါရဝါ ဝိဟရိဿာမာ”တိ နိဂြောဓံ
 ဒဿေတွာ “ကော န ခေါ အမှာကံ မဟလ္လကော”တိ ဝိမံသန္တာ တိတ္ထိရဿ
 မဟလ္လကဘာဝံ ဥတွာ တဿ ဇေဋ္ဌာပစာယနကမ္ပံ ကတွာ အညမညံ သမဂ္ဂါ
 သမ္ဗောဒမာနာ ဝိဟရိတွာ သဂ္ဂပရာယဏာ အဟေသုံ။ တံ ကာရဏံ ဥတွာ
 ရုက္ခေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ ဣမံ ဂါထမာဟ—

“ယေ ဝုဗ္ဗမပစာယန္တိ၊ နရာ ဓမ္မဿ ကောဝိဒါ။
 ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ^၂ ပါသံသာ၊ သမ္ဗရာယေ စ သုဂ္ဂတိ”တိ။

ဧဝံ အဟေဘုကဘိရန္တာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တောပိ တထာဂတော သဂါရဝ-
 ဝါသံ ရောစေသိ၊ ဣဒါနိ ကဿ န ရောစေဿတိတိ။ အဂါရဝေါတိ အညသ္မိံ^၃
 ဂါရဝရဟိတော၊ ကဉ္စိ ဂရုဋ္ဌာနေ အဋ္ဌပေတွာတိ အတ္ထော။ အပ္ပတိဿောတိ
 ပတိဿသရဟိတော၊ ကဉ္စိ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနေ အဋ္ဌပေတွာတိ အတ္ထော။ သမဏံ
 ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါတိ ဧတ္ထ သမိတပါပဗာဟိတပါပါယေဝ သမဏမြာဟ္မဏာ
 အဓိပ္ပေတာ။ သက္ကတွာ ဂရုံ ကတွာဘိ သက္ကာရဇ္ဇေဝ^၄ ကတွာ ဂရုကာရဇ္ဇေ^၅
 ဥပဋ္ဌပေတွာ။

သဒေဝကေတိအာဒိသု သဒ္ဓိံ ဒေဝေဟိ သဒေဝကေ။ ဒေဝဂ္ဂဟဏေန စေတ္တ
 မာရဗြဟ္မေသု ဂဘိတေသုပိ မာရော နာမ ဝသဝတ္ထိ သဗ္ဗေသံ ဥပရိဝသံ ဝတ္ထေတိ၊
 မြဟ္မာ^၆ နာမ မဟာနဘာဝေါ၊ ဧကင်္ဂလိယာ ဧကသ္မိံ စက္ကဝါဠသဟဿေ^၇၊
 အာလောကံ ဖရတိ၊ ဒွိဟိ ဒွိသု၊ ဒသဟိ အင်္ဂလိဟိ ဒသသု စက္ကဝါဠသဟဿေသု
 အာလောကံ ဖရတိ။ သော ဣမိနာ သီလသမ္ပန္နတရောတိ ဝတ္ထု မာ လဘန္တူတိ
 သမာရဏေ သဗြဟ္မကေတိ ဝိသုံ ဝုတ္တံ။ တထာ သမဏာ နာမ ဧက-
 နိကာယာဒိဝသေန ဗဟုဿုတာ သီလဝန္တော ပဏ္ဍိတာ၊ မြာဟ္မဏာပိ
 ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာဒိဝသေန ဗဟုဿုတာ ပဏ္ဍိတာ။ တေ ဣမိနာ သမ္ပန္နတရောတိ

၁-ခု ၅-၉-ပိဋ္ဌေ။	၂-ဝခု (သိ)	၃-ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ စ (သိ၊ သျာ)	၄-သုက္ကာရဇ္ဇေဝ (က)
၅-ဂရုဘာဝဉ္စ (က)		၆-မဟာမြဟ္မာ (သိ)	၇-စက္ကဝါဠေ (က)

ဝတ္ထု မာ လဘန္တတိ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယာတိ ဝုတ္တံ။ သဒေဝ-
မနုဿာယာတိ ဣဒံ ပန နိပ္ပဒေသတော ဒဿနတ္ထံ ဂဟိတမေဝ ဂဟေတွာ
ဝုတ္တံ။ အပိစေတ္ထ ပုရိမာနိ တိဏိ ပဒါနိ လောကဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ ပစ္စိမာနိ
ဒွေ ပဇာဝသေန။ သီလသမ္ပန္နတရန္တိ သီလေန သမ္ပန္နတရံ၊ အဓိကတရန္တိ
အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ သီလာဒယော စတ္တာရော ဓမ္မာ လောကီယလောကုတ္တရာ
ကထိတာ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ လောကီယမေဝ။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏမေဝ ဟေတံ။
ပါတုရဟောသီတိ “အယံ သတ္တာ အဝိစိတော ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ သီလာဒီဟိ
အတ္တနာ အဓိကတရံ အပဿန္တော ‘မယာ ပဋိဝိဒ္ဓနဝလောကုတ္တရဓမ္မမေဝ
သက္ကတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရိဿာမီ’တိ စိန္တေတိ၊ ကာရဏံ ဘဂဝါ စိန္တေတိ၊
အတ္ထံ ဝုရိံ ဝိသေသံ စိန္တေတိ၊ ဂစ္ဆာမိဿ ဥဿာဟံ ဇနေဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ
ပုရတော ပါကဋော အဟောသိ၊ အဘိမုခေ၊ အဋ္ဌာသီတိ အတ္ထော။

ဝိဟံသု ဝိဟရန္တိ စာတိ ဧတ္ထ ယော ဝဒေယျ “ဝိဟရန္တိတိ ဝစနတော
ပစ္စုပ္ပန္နေဝိ ဗဟူ ဗုဒ္ဓါ”တိ၊ သော “ဘဂဝါပိ ဘန္တေ တေရဟိ အရဟံ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဣမိနာ ဝစနေန ပဋိဗာဟိတဗျော။

“န မေ အာစရိယော အတ္ထိ၊ သဒိသော မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
သဒေဝကသ္မိံ လောကသ္မိံ၊ နတ္ထိ မေ ပဋိပုဂ္ဂလော”တိ?—

အာဒီဟိ စဿ သုတ္တေဟိ အညေသံ ဗုဒ္ဓါနံ အဘာဝေါ ဒီပေတဗျော။ တဿှာတိ
ယသ္မာ သဗ္ဗေဝိ ဗုဒ္ဓါ သဒ္ဓမ္မဂရုနော၊ တသ္မာ။ မဟတ္တမဘိကင်္ဂတာတိ မဟန္တ-
ဘာဝံ ပတ္တယမာနေန။ သရံ ဗုဒ္ဓါန သာသနန္တိ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ သရန္တေန။

ယတောတိ ယသ္မိံ ကာလေ။ မဟတ္တေန သမန္နာဂတောတိ ရတ္တညမဟတ္တံ
ဝေပုလ္လမဟတ္တံ ဗြဟ္မစရိယမဟတ္တံ လာဘဂ္ဂမဟတ္တန္တိ ဣမိနာ စတုဗ္ဗိနေ
မဟတ္တေန သမန္နာဂတော။ အထ မေ သံဃေဝိ ဂါရဝေါတိ အထ မယံ
သံဃေဝိ ဂါရဝေါ ဇာတော။ ကိသ္မိံ ပန ကာလေ ဘဂဝတာ သံဃေ ဂါရဝေါ
ကတောတိ? မဟာပဇာပတိယာ ဒုဿယုဂဒါနကာလေ။ တဒါ ဟိ
ဘဂဝါ အတ္တနော ဥပနိတံ ဒုဿယုဂံ “သံဃေ ဂေါတမိ ဒေဟိ၊ သံဃေ တေ
ဒိန္တေ အဟဇ္ဇေဝ ပူဇိတော ဘဝိဿာမိ သံဃော စာ”တိ ဝဒန္တော သံဃေ
ဂါရဝံ အကာသိ နာမ။

၂-ဒုတိယဥရုဝေလသုတ္တံ

၂၂။ ဒုတိယေ သမ္ပဟုလကံ ဗဟုကာ။ ဗြာဟ္မဏကံ ဟုဟုက္ကဇကံ နေတု ဗြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိံ အာဂတာ ဗြာဟ္မဏာ။ ဇိဏ္ဏကံ ဇရာဇိဏ္ဏာ။ ဝုဇ္ဇကံ ဝယောဝုဇ္ဈိ။ မဟလ္လကံ ဇာတိမဟလ္လကံ။ အဒ္ဓဂတကံ တယော ဝယေ အဒ္ဓေ အတိက္ကန္တာ။ သုတမေတန္တိ အမှေဟိ သုတံ ဧတံ။ တယိဒံ ဘော ဂေါတမ တထေဝါတိ ဘော ဂေါတမ ဧတံ အမှေဟိ သုတကာရဏံ တထာ ဧဝ။ တယိဒံ ဘော ဂေါတမ န သမ္ပန္နမေဝါတိ တံ ဧတံ အဘိဝါဒနာဒိ- အကရဏံ အနန္တဝိကမေဝ။

အကာလဝါဒီတိအာဒိသု အကာလေ ဝဒတိတိ အကာလဝါဒီ။ အသဘာဝံ ဝဒတိတိ အဘူတဝါဒီ။ အနတ္တံ ဝဒတိ၊ နော အတ္တန္တိ အနတ္တဝါဒီ။ အဓမ္မံ ဝဒတိ၊ နော ဓမ္မန္တိ အဓမ္မဝါဒီ။ အဝိနယံ ဝဒတိ၊ နော ဝိနယန္တိ အဝိနယဝါဒီ။ အနိဓာနဝတိ ဝါဝံ အာသိတကံ န ဟဒယေ နိဓေတဗ္ဗယုတ္တကံ ဝါဝံ ဘာသိတ။ အကာလေနာတိ ကထေတုံ အယုတ္တကာလေန။ အနပဒေသန္တိ အပဒေသရဟိတံ၊ သာပဒေသံ သကာရဏံ ကတွာ န ကထေတိ။ အပရိယန္တဝတိန္တိ ပရိယန္တရဟိတံ၊ န ပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတွာ ကထေတိ။ အနတ္တသံဟိတန္တိ န လောကီယလောကုတ္တရအတ္တနိဿိတံ ကတွာ ကထေတိ။ ဗာလောထေရေ-တွေဝ သန္တံ ဂစ္ဆတိတိ အန္တဗာလော ထေရေတိ သန္တံ ဂစ္ဆတိ။

ကာလဝါဒီတိအာဒိနိ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ပဏ္ဍိတော ထေရေတွေဝ သန္တံ ဂစ္ဆတိတိ ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္နာဂတတ္တာ ပဏ္ဍိတော၊ ထိရဘာဝပ္ပတ္တိယာ ထေရေတိ သန္တံ ဂစ္ဆတိ။

ဗဟုသုတော ဟောတိတိ ဗဟုံ အဿ သုတံ ဟောတိ၊ နဝဂံ သတ္ထုသာသနံ ပါဠိအနုသန္တိပုဗ္ဗာပရဝသေန ဥဂ္ဂဟိတံ ဟောတိတိ အတ္ထော။ သုတဓရေတိ သုတဿ အာဓာရဘူတော။ ယဿ ဟိ ဣတော ဂဟိတံ ဣတော ပလာယတိ၊ ဆိဒ္ဓဃဇ္ဇေ ဥဒကံ ဝိယ န တိဋ္ဌတိ၊ ပရိသမဇ္ဈေ ဧကသုတ္တံ ဝါ ဇာတကံ ဝါ ကထေတုံ ဝါ ဝါစေတုံ ဝါ န သက္ကောတိ၊ အယံ န သုတဓရော နာမ။ ယဿ ပန ဥဂ္ဂဟိတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဟိတကာလသဒိသမေဝ ဟောတိ၊ ဒသပိ ဝိသတိပိ ဝဿာနိ သဇ္ဈာယံ အကရေန္တဿ နေဝ နဿတိ၊ အယံ သုတဓရော နာမ။ သုတသန္တိစယောတိ သုတဿ သန္တိစယဘူတော။ ယဿ ဟိ သုတံ ဟဒယ-မဇ္ဈသာယ သန္တိတံ သိလာယ လေခါ ဝိယ သုဝဏ္ဏပတ္တေ ၂ ပက္ခိတ္တသီဟဝသာ

ဝိယ စ တိဋ္ဌတိ၊ အယံ သုတသန္နိစယော နာမ။ ဓာတာတိ ဓာတာ^၁ ပဂုဏာ။
 ဧကစ္စဿ ဟိ ဥဂ္ဂဟိတဗုဒ္ဓဝစနံ ဓာတံ ပဂုဏံ နိစ္စလိကံ န ဟောတိ၊ “အသုကံ
 သုတ္တံ ဝါ ဇာတကံ ဝါ ကထေဟိ”တိ ဝုတ္တေ “သဇ္ဈာယိတွာ သံသန္နိတွာ သမနုဂ္ဂါ-
 ဟိတွာ ဇာနိဿာမီ”တိ ဝဒတိ။ ဧကစ္စဿ ဓာတံ ပဂုဏံ ဘဝဂ်သောတသဒိသံ
 ဟောတိ၊ “အသုကံ သုတ္တံ ဝါ ဇာတကံ ဝါ ကထေဟိ”တိ ဝုတ္တေ ဥဒ္ဓရိတွာ
 တမေဝ ကထေတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဓာတာ”တိ။ ဝစသာ ပရိစိတာတိ
 သုတ္တဒသကဝဂ္ဂဒသကပဏ္ဏာသဒသကဝသေန ဝါစာယ သဇ္ဈာယိတာ။ မနသာ-
 နုပေက္ခိတာတိ စိတ္တေန အနုပေက္ခိတာ။ ယဿ ဝါစာယ^၂ သဇ္ဈာယိတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ
 မနသာ စိန္တေန္တဿ တတ္ထ တတ္ထ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ မဟာဒီပံ ဇာလေတွာ
 ဌိတဿ ရူပဂတံ ဝိယ ပညာယတိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိယာ
 သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓါတိ အတ္တတော စ ကာရဏတော စ ပညာယ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓါ။

အာဘိစေတသိကာနန္တိ အဘိစေတောတိ အဘိက္ကန္တံ ဝိသုဒ္ဓံ စိတ္တံ
 ဝုစ္စတိ၊ အဓိစိတ္တံ ဝါ၊ အဘိစေတသိ ဇာတာနိ အာဘိစေတသိကာနိ၊ အဘိ-
 စေတောသန္နိဿိတာနီတိ ဝါ အာဘိစေတသိကာနိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနန္တိ
 ဒိဋ္ဌဓမ္မေ သုခဝိဟာရာနံ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မောတိ ပစ္စက္ခော အတ္တဘာဝေါ ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ
 သုခဝိဟာရာတုတာနန္တိ အတ္ထော။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနမေတံ အဓိဝစနံ။ တာနိ ဟိ
 အပ္ပေတွာ နိသိန္ဓာ ဈာယိနော ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ အသံကိလိဋ္ဌနေက္ခမ္မ-
 သုခံ ဝိဒ္ဓန္တိ၊ တသ္မာ “ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနိ”တိ ဝုစ္စတိ။ နိကာမလာဘီတိ
 နိကာမေန လာဘီ၊ အတ္တနော ဣစ္ဆာဝသေန လာဘီ၊ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ သမာ-
 ပဇ္ဇိတုံ သမတ္ထောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနိစ္စလာဘီတိ သုခေနေဝ ပစ္စနိကဓမ္မေ
 ဝိက္ခမ္ဘေတွာ သမာပဇ္ဇိတုံ သမတ္ထောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အကသိရလာဘီတိ
 အကသိရာနံ လာဘီ ဝိပုလာနံ၊ ယထာပရိစ္ဆေဒေန ဝုဋ္ဌာတုံ သမတ္ထောတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧကစ္စော ဟိ လာဘီယေဝ ဟောတိ၊ န ပန ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ
 သက္ကောတိ သမာပဇ္ဇိတုံ။ ဧကစ္စော သက္ကောတိ တထာသမာပဇ္ဇိတုံ၊ ပါရိ-
 ပန္နိကေ စ ပန ကိစ္ဆေန ဝိက္ခမ္ဘေတိ။ ဧကစ္စော တထာ စ သမာပဇ္ဇေတိ၊
 ပါရိပန္နိကေ စ အနိစ္စေနေဝ ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ န သက္ကောတိ နာဠိကယန္တံ ဝိယ
 ယထာပရိစ္ဆေဒေယေဝ ဝုဋ္ဌာတုံ။ ယဿ ပန အယံ တိဝိဓာပိ သမ္ပဒါ အတ္ထိ၊
 သော “အနိစ္စလာဘီ အကသိရလာဘီ”တိ ဝုစ္စတိ။ အာသဝါနံ ခယာတိအာဒိနိ
 ဝုတ္တတ္တာနေဝ။ ဧဝမိမ သီလမ္ပိ ဗာဟုသစ္စမ္ပိ ဒီဏာသဝသေဝ သီလံ ဗာဟု-
 သစ္စန္တု၊ ဈာနာနိပိဒီဏာသဝသေဝဝဋ္ဌဉ္စနကဇ္ဈာနာနိ ကထိတာနိ။ “အာသဝါနံ

၁-ဓာတာ (သိ) ၂-ယဿ ဝါ တဿ ဝါ (က)

ခယာ''တိအာဒိဟိ ပန အရဟတ္တံ ကထိတံ။ ဖလေန စေတ္ထ မဂ္ဂကိစ္စံ ပကာသိ-
တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥဒ္ဓတေနာတိ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေန။ သမ္ဗန္တိ ပလာပကထံ။ အသမာဟိတ-
သင်္ကပ္ပေါတိ အဋ္ဌပိတသင်္ကပ္ပေါ။ မဂေါတိ မဂသဒိသော။ အာရာတိ ဒူရေ။
ထာဝရေယျမ္မာတိ ထာဝရဘာဝတော^၁။ ပါပဒိဋ္ဌိတိ လာမကဒိဋ္ဌိ။ အနာ-
ဒရောတိ အာဒရရဟိတော။ သုတဝါတိ သုတေန ဥပဂတော။ ပဋိဘာနဝါတိ
ဒုဝိဓေန ပဋိဘာနေန သမန္တာဂတော။ ပညာယတ္ထံ ဝိပဿတိတိ သဟ-
ဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ စတုန္တံ သစ္စာနံ အတ္ထံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ပဿတိ။ ပါရဂူ
သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ သဗ္ဗေသံ ခန္ဓာဒိဓမ္မာနံ ပါရံ ဂတော။ အဘိညာပါရဂူ ပရိညာပါရဂူ
ပဟာနပါရဂူ ဘာဝနာပါရဂူ သစ္စိကိရိယာပါရဂူ သမာပတ္တိပါရဂူတိ ဧဝံ
ဆဗ္ဗိဓေန ပါရဂမနေန သဗ္ဗဓမ္မာနံ ပါရံ ပရိယောသာနံ ဂတော။ အခိလောတိ
ရာဂခိလာဒိဝိရဟိတော။ ပဋိဘာနဝါတိ ဒုဝိဓနေဝ ပဋိဘာနေန သမန္တာ-
ဂတော။ ဗြဟ္မစရိယဿ ကေဝလီတိ သကလဗြဟ္မစရိယော။ သေသမေတ္ထ
ဥတ္တာနမေဝါတိ။

၃-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ တတိယေ လောကောတိ ဒုက္ခသစ္စံ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဉာတော^၂
ပစ္စက္ခော ကတော။ လောကဿာတိ ဒုက္ခသစ္စတော။ ပဟိနောတိ မဟာ-
ဗောဓိမဏ္ဍေ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏေန ပဟိနော။ တထာဂတဿ ဘာဝိတာတိ
တထာဂတေန ဘာဝိတာ။

ဧဝံ ဧတ္တကေန ဌာနေန^၃ စတူဟိ သစ္စေဟိ အတ္တနော ဗုဒ္ဓဘာဝံ^၄ ကထေတွာ
ဇ္ဇဒါနိ တထာဂတဘာဝံ ကထေတုံ ယံ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
ဒိဋ္ဌန္တိ ရူပါယတနံ။ သုတန္တိ သဒ္ဓါယတနံ။ မုတန္တိ ပတွာ ဂဟေတဗ္ဗတော
ဂန္ဓာသတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ^၅။ ဝိညာတန္တိ သုခဒုက္ခာဒိ ဓမ္မာ-
ရမ္မဏံ။ ပတ္တန္တိ ပရိယေသိတွာ ဝါ အပရိယေသိတွာ ဝါ ပတ္တံ။ ပရိယေသိတန္တိ
ပတ္တံ ဝါ အပ္ပတ္တံ ဝါ ပရိယေသိတံ။ အနုဝိစရိတံ မနသာတိ စိတ္တေန အနု-
သဉ္ဇရိတံ^၆။

၁-ထာဝရဘာဝတော ထိရဘာဝတော (သီ)	၂-ဉာဏေန (သျှာ၊ က)
၃-ကာရဏေန (က)	၄-အနုဗုဒ္ဓကိစ္စံ (က)
၅-ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ (သီ)	၆-အနုဝိစရိတံ (က)

တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓန္တိ ဣမိနာ ဧတံ ဒဿေတိ—ယံ အပရိမာ-
 ဏာသု လောကဓာတုသု ဣမဿ သဒေဝကဿ လောကဿ နီလံ ပီတကန္တိ-
 အာဒိ ရူပါရမ္မဏံ စက္ခုဒွါရေ အာပါယံ အာဂစ္ဆတိ၊ “အယံ သက္ကော ဣမသ္မိံ
 ခဏေ ဣမံ နာမ ရူပါရမ္မဏံ ဒိသ္မာ သုမနော ဝါ ဒုမ္မနော ဝါ မဇ္ဈတ္တော ဝါ
 ဇာတော”တိ သဗ္ဗံ တထာဂတဿ ဧဝံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ တထာ ယံ အပရိ-
 မာဏာသု လောကဓာတုသု ဣမဿ သဒေဝကဿ လောကဿ ဘေရိ-
 သဒ္ဓေါ မုဒိင်္ဂသဒ္ဓေါတိအာဒိ သဒ္ဓါရမ္မဏံ သောတဒ္ဓါရေ အာပါယံ အာဂစ္ဆတိ၊
 မူလဂန္ဓော တစဂန္ဓောတိအာဒိ ဂန္ဓာရမ္မဏံ ဃာနဒ္ဓါရေ အာပါယံ အာဂစ္ဆတိ၊
 မူလရသော ခန္ဓရသောတိအာဒိ ရသာရမ္မဏံ ဇိဝှါဒ္ဓါရေ အာပါယံ အာဂစ္ဆတိ၊
 ကက္ခဋံ မုဒုကန္တိအာဒိ ပထဝီဓာတုတေဇောဓာတုဝါယောဓာတုဘေဒံ
 ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ကာယဒ္ဓါရေ အာပါယံ အာဂစ္ဆတိ၊ “အယံ သက္ကော ဣမသ္မိံ
 ခဏေ ဣမံ နာမ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ဖုဿိတွာ သုမနော ဝါ ဒုမ္မနော ဝါ မဇ္ဈတ္တော
 ဝါ ဇာတော”တိ သဗ္ဗံ တထာဂတဿ ဧဝံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ တထာ ယံ အပရိ-
 မာဏာသု လောကဓာတုသု ဣမဿ သဒေဝကဿ လောကဿ သုခဒုက္ခာဒိ-
 ဘေဒံ ဓမ္မာရမ္မဏံ မနောဒ္ဓါရဿ အာပါယံ အာဂစ္ဆတိ၊ “အယံ သက္ကော ဣမသ္မိံ
 ခဏေ ဣမံ နာမ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝိဇာနိတွာ သုမနော ဝါ ဒုမ္မနော ဝါ မဇ္ဈတ္တော
 ဝါ ဇာတော”တိ သဗ္ဗံ တထာဂတဿ ဧဝံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ ယဉ္စိ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ
 သဗ္ဗသတ္တာနံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ၊ တတ္ထ တထာဂတေန အဒိဋ္ဌံ ဝါ အသုတံ ဝါ
 အမုတံ ဝါ အဝိညာတံ ဝါ နတ္ထိ၊ ဣမဿ ပန မဟာဇနဿ ပရိယေသိတွာ အပ္ပတ္တမ္ပိ
 အတ္ထိ၊ အပရိယေသိတွာ အပ္ပတ္တမ္ပိ အတ္ထိ၊ ပရိယေသိတွာ ပတ္တမ္ပိ အတ္ထိ၊ အပရိ-
 ယေသိတွာ ပတ္တမ္ပိ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗမ္ပိ တထာဂတဿ အပ္ပတ္တံ နာမ နတ္ထိ ဉာဏေန
 အသန္တိကတံ။

တဿှာ တထာဂတောတိ ဝုစ္ဆတိတိ ယံ ယထာ လောကေန ဂတံ၊ တဿ
 တထေဝ ဂတတ္တာ တထာဂတောတိ ဝုစ္ဆတိ။ ပါဠိယံ ပန “အဘိသမ္ဗုဒ္ဓ”န္တိ
 ဝုတ္တံ၊ တံ ဂတသဒ္ဓေန ဧကတ္ထံ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗဝါရေသု တထာဂတောတိ
 နိဂမဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တဿ ယုတ္တိ ဧကပုဂ္ဂလဝဏ္ဏနာယံ တထာ-
 ဂတသဒ္ဓဝိတ္တာရေ ဝုတ္တာယေဝ။ အပိစေတ္ထ အညဒတ္ထတိ ဧကံသတ္ထေ နိပါတော။
 ဒက္ခတိတိ ဒသော။ ဝသံ ဝတ္ထေတိတိ ဝသဝတ္ထိ။

သဗ္ဗံ လောကံ အဘိညာတိ တေဓာတုကံ လောကသန္တိဝါသံ ဇာနိတွာ။
 သဗ္ဗံ လောကေ ယထာတထန္တိ တသ္မိံ တေဓာတုကလောကသန္တိဝါသေ
 ယံကိဉ္စိ နေယျံ၊ သဗ္ဗံ တံ ယထာတထံ အဝိပရိတံ ဇာနိတွာ။ ဝိသယုတ္တောတိ

စတုန္တံ ယောဂါနံ ပဟာနေန ဝိသံယုတ္တော။ အနုပယောတိ တဏှာ-
 ဒိဋ္ဌိဥပယေဟိ ဝိရဟိတော။ သဗ္ဗဘိဉ္ဇတိ ရူပါဒိနိ သဗ္ဗာရမ္မဏာနိ
 အဘိဘဝိတွာ ဌိတော။ ဒီရောတိ မိတိသမ္ပန္နော။ သဗ္ဗဂန္ထပ္ပမောစနောတိ
 သဗ္ဗေ စတ္တာရောပိ ဂန္ထေ မောစေတွာ ဌိတော။ ဖုဋ္ဌ'ဿာတိ ဖုဋ္ဌာ အဿ။
 ဣဒဉ္စ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ။ ပရမာ သန္တိတိ နိဗ္ဗာနံ။ တဉ္စိ တေန ဉာဏ-
 ဖုသနေန ဖုဋ္ဌံ။ တေနောဝါဟ နိဗ္ဗာနံ အကုတောဘယန္တိ။ အထ ဝါပရမာသန္တိတိ
 ဥတ္တမာ သန္တိ။ ကတရာ သာတိ? နိဗ္ဗာနံ။ ယသ္မာ ပန နိဗ္ဗာနေ ကုတောမိ ဘယံ
 နတ္ထိ၊ တသ္မာ တံ အကုတောဘယန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တော ဥပမိသင်္ခယေတိ
 ဥပမိသင်္ခယသင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနေ တဒါရမ္မဏာယ ဖလဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တော။
 သီဟော အနုတ္တရောတိ ပရိဿယာနံ သဟနဋ္ဌေန ကိလေသာနဉ္စ ဟိံသနဋ္ဌေန
 တထာဂတော အနုတ္တရော သီဟော နာမ။ ဗြဟ္မန္တိ သေဋ္ဌံ။ ဣတိတိ ဧဝံ
 တထာဂတဿ ဂုဏေ ဇာနိတွာ။ သင်္ခမ္မာတိ သမာဂန္တာ။ တံ နမသန္တိတိ
 တံ တထာဂတံ တေ သရဏံ ဂတာ နမသန္တိ။ ဣဒါနိ ယံ ဝဒန္တာ တေ
 နမသန္တိ၊ တံ ဒဿေတုံ ဒန္တောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၄-ကာဠကရာမသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၄။ စတုတ္ထံ အတ္ထုပ္ပတ္တိယံ နိက္ခိတ္တံ။ ကတရာယ အတ္ထုပ္ပတ္တိယန္တိ? ဒသ-
 ဗလဂုဏကထာယ။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ကိရ မိတာ စူဠသုဘဒ္ဒါ “သာကေတ-
 နဂရေ ကာဠကသေဋ္ဌိပုတ္တဿ၊^၂ ဂေဟံ ဂစ္ဆိဿာမိ”တိ သတ္တာရံ ဥပသင်္က-
 မိတွာ “ဘန္တေ အဟံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကကုလံ ဂစ္ဆာမိ။ သစေ တတ္ထ သက္ကာရံ
 လဘိဿာမိ၊ ဧကသ္မိံ ပုရိသေ ပေသိယမာနေ ပပဉ္စော ဘဝိဿတိ၊ မံ
 အာဝဇ္ဇေယျာထ ဘဂဝါ”တိ ပဋိညံ ဂဟေတွာ အဂမာသိ။ သေဋ္ဌိ “သုဏိ-
 သာ မေ အာဂတာ”တိ မင်္ဂလံ ကရောန္တောဝ ဗဟုံ ခါဒနိယဘောဇနိယံ ပဋိ-
 ယာဒေတွာ ပဉ္စ အစေလကသတာနိ နိမန္တေသိ။ သော တေသု နိသိန္တေသု
 “မိတာ မေ အာဂန္တာ အရဟန္တေ ဝန္တတူ”တိ စူဠသုဘဒ္ဒါယ ပေသေသိ။
 အာဂတဖလာ အရိယသාරိကာ အရဟန္တေတိ ဝုတ္တမတ္တေယေဝ “လာဘာ ဝတ
 မေ”တိ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဂတာ တေ နိသိရိကဒဿနေ အစေလကေ ဒိသ္မာဝ “သမဏာ
 နာမ န ဝေရူပါ ဟောန္တိ တာတ၊ ယေသံ? နေဝ အဇ္ဈတ္တံ ဟိရိ၊ န ဗဟိဒ္ဓါ
 ဩတ္တပ္ပံ အတ္ထိ”တိ ဝတွာ “န ဣမေ သမဏာ၊ မိမိ”တိ ခေဋ္ဌံ ပါတေတွာ
 နိဝတ္တိတွာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနမေဝ ဂတာ။

၁-ပဟိနဋ္ဌေန (က)

၂-ကောဠကသေဋ္ဌိပုတ္တဿ (က)

၃-တေသံ (က)

တတော အစေလကာ “မဟာသေဋ္ဌိ ကုတော တေ ဧဝရူပါ ကာလကဏ္ဍိ
လဒ္ဓါ၊ ကိံ သကလဇမ္ဗဒီပေ အညာ ဒါရိကာ နတ္ထိ”တိ သေဋ္ဌိံ ပရိဘာသိံသု။
သော “အာစရိယာ ဇာနိတွာ ဝါ ကတံ ဟောတု အဇာနိတွာ ဝါ၊ အဟမေတ္ထ
ဇာနိဿာမီ”တိ အစေလကေ ဥယျောဇေတွာ သုဘဒ္ဓါယ သန္တိကံ ဂန္ဓာ “အဗ္ဗ
ကသ္မာ ဧဝရူပံ အကာသိ၊ ကသ္မာ အရဟန္တေ လဇ္ဇောပေသိ”တိ အာဟ။ တာတ
အရဟန္တာ နာမ ဧဝရူပါ န ဟောန္တိတိ။ အထ နံ သော အာဟ—

“ကိဒိသာ သမဏာ တုယံ၊ ဗာဠံ ခေါ နေ ပသံသသိ။
ကိံသီလာ ကိံသမာစာရာ၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတာ”တိ။

သာ အာဟ—

“သန္တိန္ဒြိယာ သန္တမနာ၊ သန္တတေဇာ ဂုဏမဂ္ဂသဏ္ဌိတာ”။
ဩက္ခိတ္တစက္ခ။ မိတဘာဏိ၊ တာဒိသာ သမဏာ မမ။
ဝသန္တိ ဝနမောဂယ၊ နာဂေါ ဆေတွာဝ ဗန္ဓနံ။
ဧကကိယာ၂ အဒုတိယာ၊ တာဒိသာ သမဏာ မမာ”တိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ သေဋ္ဌိဿ ပုရေ ဌတွာ တိဏ္ဍံ ရတနာနံ ဂုဏံ ကထေသိ။
သေဋ္ဌိ တဿာ ဝစနံ သုတွာ “ယဒိ ဧဝံ၊ တဝ သမဏေ အာနေတွာ မင်္ဂလံ
ကရောမာ”တိ။ သာ ပုစ္ဆိ “ကဒါ ကရိဿထ တာတာ”တိ။ သေဋ္ဌိ စိန္တေသိ
“ကတိပါဟစ္စယေနာတိ ဝုတ္တေ ပေသေတွာ ပက္ခောသာပေယျာ”တိ။ အထ
နံ “သွေ အဗ္ဗာ”တိ အာဟ။ သာ သာယနသမယေ ဥပရိပါသာဒံ
အာရုယ မဟန္တ ပုပ္ဖသမုဂ္ဂံ ဂဟေတွာ သတ္ထု ဂုဏေ အနုဿရိတွာ အဋ္ဌ
ပုပ္ဖမုဋ္ဌိယော ဒသဗလဿ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အဉ္စလိံ ပဂ္ဂယ နမဿမာနာ အဋ္ဌာသိ။
ဧဝဉ္စ အဝစ “ဘဂဝါ သွေ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ မယံ ဘိက္ခံ ဂဏှ-
ထာ”တိ။ တာနိ ပုပ္ဖါနိ ဂန္ဓာ ဒသဗလဿ မတ္ထကေ ဝိတာနံ ဟုတွာ အဋ္ဌံသု။
သတ္တာ အာဝဇ္ဇေန္တော တံ ကာရဏံ အဒ္ဓသ။ ဓမ္မဒေသနာပရိယောသာနေ
အနာထပိဏ္ဍိကမဟာသေဋ္ဌိ ဒသဗလံ ဝဋ္ဋိတွာ “သွေ ဘန္တေ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခု-
သတေဟိ သဒ္ဓိံ မမ ဂေဟေ ဘိက္ခံ ဂဏှထာ”တိ အာဟ။ စူဠသုဘဒ္ဓါယ
နိမန္တိတမှ သေဋ္ဌိတိ။ န ဘန္တေ ကဉ္စိ အာဂတံ ပဿာမာတိ။ အာမ သေဋ္ဌိ၊
သဒ္ဓါ ပန ဥပါသိကာ ဒူရေ ယောဇနသတမတ္ထကေပိ ယောဇနသဟဿမတ္ထ-
ကေပိ ဌိတာ ဟိမဝန္တော ဝိယ ပညာယတိတိ ဝတွာ—

၁-သန္တိ တေသံ ဂတံ ဌိတံ (ဋီကာယံ ပါဠိန္တရံ၊ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာယံ စ) သန္တတေဇာ ဂုဏေဌိတာ (က)

၂-ဧကကိယာ (သီ)၊ ဧကနိယာ (သျှာ)

“ဒူရေ သန္တော ပကာသေန္တိ၊ ဟိမဝန္တောဝ ပဗ္ဗတော။
အသန္တေတ္ထ န ဒိဿန္တိ၊ ရတ္တိံ ခိတ္တာ ယထာ သရာ”တိ—

ဣမံ ဂါထမာဟ။ အနာထပိဏ္ဍိကော “ဘန္တေ မမ ဓိတု သင်္ဂဟံ ကရေယာ”တိ
ဝနိတွာ ပက္ကာမိ။

သတ္တာ အာနန္ဒတ္ထေရံ အာမန္တေသိ “အဟံ အာနန္ဒ သာကေတံ ဂမိဿာမိ၊
ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ သလာကံ ဒေဟိ။ ဒေန္တော စ ဆဋ္ဌဘိညာနံယေဝ
ဒဒေယျာသိ”တိ။ ထေရော တထာ အကာသိ။ စူဠသုဘဒ္ဒါ ရတ္တိဘာဂသမ-
နန္တရေ စိန္တေသိ “ဗုဒ္ဓါ နာမ ဗဟုကိစ္စာ ဗဟုကရဏီယာ၊ မံ သလ္လက္ခေယျ ဝါ
န ဝါ၊ ကိံ န ခေါ ကရိဿာမိ”တိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ
စူဠသုဘဒ္ဒါယ ကထေသိ “ဘဒ္ဒေ မာ ခေါ တံ ဝိမနာ အဟောသိ၊ မာ ဒုမ္မနာ။
အဓိဝုတ္တံ တေ ဘဂဝတာ သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာ”တိ။ သာ
တုဋ္ဌပဟဋ္ဌာ ဒါနမေဝ သံဝိဒဟိ။ သက္ကောပိ ခေါ ဒေဝရာဇာ ဝိဿကမ္ပံ
အာမန္တေသိ “တာတ ဒသဗလော စူဠသုဘဒ္ဒါယ သန္တိကံ သာကေတနဂရံ
ဂစ္ဆိဿတိ၊ ပဉ္စ ကုဋ္ဌာဂါရသတာနိ မာပေဟိ”တိ။ သော တထာ အကာသိ။
သတ္တာ ပဉ္စဟိ ဆဋ္ဌဘိညသတေဟိ ပရိဝုတော ကုဋ္ဌာဂါရယာနေန မဏိဝဏ္ဏံ
အာကာသံ ဝိလိခန္တော ဝိယ သာကေတနဂရံ အဂမာသိ။

သုဘဒ္ဒါ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗသေ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါနံ ဒတွာ သတ္တာရံ ဝနိတွာ အာဟ
“ဘန္တေ မယံ သသုရပက္ခော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ သာဓု တေသံ အနုစ္စဝိကဓမ္မံ
ကထေယာ”တိ။ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ကာဠကသေဋ္ဌိ၂ သောတာပန္နော
ဟုတွာ အတ္တနော ဥယျာနံ ဒသဗလဿ အဒါသိ။ အစေလကာ “အမှာကံ ပဌမံ
ဒိန္န”န္တိ နိက္ခမိတုံ န ဣစ္ဆန္တိ။ “ဂစ္ဆထ နိဟရိတဗ္ဗနိယာမေန တေ နိဟရထာ”တိ
သဗ္ဗေ နိဟရာပေတွာ တတ္ထေဝ သတ္တု ဝိဟာရံ ကာရေတွာ မြဟ္မဒေယျံ ကတွာ
ဥဒကံ ပါတေသိ။ သော ကာဠကေန ကာရိတတာယ ကာဠကာရာမောနာမ
ဇာတော။ ဘဂဝါတသ္မိံ သမယေ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သာကေတေ
ဝိဟရတိ ကာဠကာရာမေ”တိ။

ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိတိ ပဉ္စသတေ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ။ တေ ကိရ
သာကေတနဂရဝါသိနော ကုလပုတ္တာ သတ္တု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ သတ္တု သန္တိကေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပဋ္ဌာနသလာယ နိသိန္နာ “အဟော ဗုဒ္ဓဂုဏာ နာမ မဟန္တာ၊ ဧဝရူပံ
နာမ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ ကာဠကသေဋ္ဌိံ ဒိဋ္ဌိတော မောစေတွာ သောတာပတ္တိဖလံ

ပါပေတွာ သကလနဂရံ သတ္တာရာ ဒေဝလောကသဒိသံ ကတ”န္တိ ဒသဗလဿ
ဂုဏံ ကထေန္တိ။ သတ္တာ တေသံ ဂုဏံ ကထေန္တာနံ စိတ္တံ ဥပပရိက္ခိတွာ “မယိ
ဂတေ မဟတိ ဒေသနာ သမုဋ္ဌဟိဿတိ၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ စ ဣမေ
ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု။ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟိဿန္တိ၊ မဟာပထဝီ ဥဒကပရိယန္တိ
ကတွာ ကမ္ပိဿတိ”တိ ဓမ္မသဘံ ဂန္ဓာ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္ဓော
တေ ဘိက္ခု။ အာဒိ” ကတွာ ယံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကဿ လောကဿာတိ ဣမံ
ဒေသနံ အာရတိ။ ဧဝမိဒံ သုတ္တံ ဂုဏကထာယ နိက္ခိတ္တန္တိ ဝေဒိတဗျံ။

တတ္ထ “တမဟံ ဇာနာမီ”တိ ပဒပရိယောသာနေ” မဟာပထဝီ ဥဒကပရိယန္တိ
ကတွာ အကမ္ပိတ္တ။ အဗ္ဘညာသိန္တိ အဘိအညာသိ”၊ ဇာနိန္တိ အတ္ထော။ ဝိဒိတန္တိ
ပါကဋ္ဌံ ကတွာ ဉှတံ။ ဣမိနာ ဧတံ ဒဿေတိ—အညေ ဇာနန္တိယေဝ၊ မယာ ပန
ပါကဋ္ဌံ ကတွာ ဝိဒိတန္တိ။ ဣမေဟိ တိဟိ ပဒေဟိ သဗ္ဗညုတဘူမိ နာမ ကထိတာ။
တံ တထာဂတော န ဥပဋ္ဌာသီတိ တံ ဆဒ္ဓါရိကံ အာရမ္မဏံ တထာဂတော
တဏှာယ ဝါ ဒိဋ္ဌိယာ ဝါ န ဥပဋ္ဌာသိ န ဥပဂဋ္ဌိ။ အယဉ္စိ ပဿတိ ဘဂဝါ
စက္ခုနာ ရူပံ၊ ဆန္ဒရာဂေါ ဘဂဝတော နတ္ထိ၊ သုဝိမုတ္တစိတ္တော သော ဘဂဝါ။
သုဏှာတိ ဘဂဝါ သောတေန သဒ္ဓိ။ ဃာယတိ ဘဂဝါ ဃာနေန ဂန္ဓံ။
သာယတိ ဘဂဝါ ဇိဝှိယ ရသံ။ ဖုသတိ ဘဂဝါ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိဇာနာတိ
ဘဂဝါ မနဿ ဓမ္မံ၊ ဆန္ဒရာဂေါ ဘဂဝတော နတ္ထိ၊ သုဝိမုတ္တစိတ္တော သော
ဘဂဝါ။ တေန ဝုတ္တံ “တံ တထာဂတော န ဥပဋ္ဌာသိ”တိ။ ဣမိနာ ပဒေန ဒီဏာ-
သဝဘူမိ ကထိတာတိ ဝေဒိတဗျာ။

တံ မမဿ မုသာတိ တံ မေ ဝစနံ မုသာဝါဒေါ နာမ ဘဝေယျ။ တံပဿ
တာဒိသမေဝါတိ တမ္ပိ မုသာဝါဒေါ ဘဝေယျ။ တံ မမဿ ကလီတိ တံဝစနံ မယံ
ဒေါသော ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ ဧတ္တာဝတာ သစ္စဘူမိ နာမ ကထိတာတိ
ဝေဒိတဗျာ။

ဒဋ္ဌာ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ဒိသွာ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒိဋ္ဌံ န မညတီတိ တံ ဒိဋ္ဌံ ရူပါယတနံ “အဟံ
မဟာဇနေန ဒိဋ္ဌမေဝ ပဿာမီ”တိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟိ န မညတိ။ အဒိဋ္ဌံ န
မညတီတိ “အဟံ မဟာဇနေန အဒိဋ္ဌမေဝ ဧတံ ပဿာမီ”တိ ဧဝမ္ပိ တဏှာဒိဟိ
မညနာဟိ န မညတိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ န မညတီတိ “မဟာဇနေန ဒိဋ္ဌံ ပဿာမီ”တိ ဧဝမ္ပိ
တာဟိ မညနာဟိ န မညတိ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗုဒ္ဓိ အဒိဋ္ဌဗ္ဗိ ဟောတိယေဝ။ ဧဝရူပါနိဟိ ဝစနာနိ
တိသုပိ ကာလေသု လဗ္ဘန္တိ၊ တေနဿ အတ္ထော ဝုတ္တော။ ဒဋ္ဌာရံ န မညတီတိ

၁-ဒေသနာပရိယောသာနေ (သျှာ)

ပဿိတာရံ ကေသတ္ထံ နာမ တာဟိ မညနာဟိ န မညတိတိ အတ္ထော။
သေသဋ္ဌာနေသုပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမိနာ ဧတ္ထကေန
ဌာနေန သုညတာဘူမိ နာမ ကထိတာ။

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေတိ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ တာဒိယေဝ တာဒိတိ
တာဒိတာ နာမ ကေသဒိသတာ။ တထာဂတော စ ယာဒိသော လာဘာဒိသု၊
တာဒိသောဝ အလာဘာဒိသု။ တေန ဝုတ္တံ “လာဘေပိ တာဒိ၊ အလာဘေပိ
တာဒိ။ ယသေပိ တာဒိ၊ အယသေပိ တာဒိ။ နိန္ဒာယပိ တာဒိ၊ ပသံသာယပိ
တာဒိ။ သုခေပိ တာဒိ၊ ဒုက္ခေပိ တာဒိ”တိ^၁။ ဣမာယ တာဒိတာယ တာဒိ။
တဗ္ဗာ စ ပန တာဒိဗ္ဗာတိ တတော တထာဂတတာဒိတော အညော ဥတ္တရိ-
တရော ဝါ ပဏီတတရော ဝါ တာဒိ နတ္ထိတိ ဧတ္တာဝတာ တာဒိဘူမိ နာမ
ကထိတာ။ ဣမာဟိ ပဉ္စဘူမိဟိ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေန္တဿ ပဉ္စသုပိ ဌာနေသု
မဟာပထဝီ သက္ခိဘာဝေန အကမ္ပိတ္တ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ တေ ပဉ္စသတေ
အရနာပဗ္ဗဇိတေ ကုလပုတ္တေ အာဒိ^၂ ကတွာ တံ ဌာနံ ပတ္တာနံ ဒေဝမနုဿာနံ
စတုရာသီတိ ပါဏသဟဿာနိ အမတပါနံ ပိဝိ^၃သု။

ဘဂဝါပိ သုတ္တံ နိဋ္ဌာပေတွာ ဂါထာဟိ ကုဋ် ဂဏှန္တော ယံကိဉ္စိတိအာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ အဇ္ဈောသိတံ သစ္စမုတံ ပရေသန္တိ ပရေသံ သဒ္ဓါယ ပရပတ္တိယာ-
ယနာယ သစ္စမုတန္တိ^၂ မညိတွာ အဇ္ဈောသိတံ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌာပေတွာ ဂဟိတံ။
သယသံဝုတေသူတိ^၃ သယမေဝ သံဝရိတွာ ပိယာယိတွာ^၄ ဂဟိတဂဟဏေသု၊
ဒိဋ္ဌိဂတိကေသူတိ အတ္ထော။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ ဟိ သယံသံဝုတာတိ ဝုစ္စန္တိ။ သစ္စ
မုသာ ဝါပိ ပရံ ဒဟေယျာတိ တေသု သယံသံဝုတသင်္ခါတေသု ဒိဋ္ဌိဂတိကေသု
တထာဂတော တာဒိ တေသံ ကေမ္ပိ ဝစနံ “ဣဒမေဝ သစ္စ မောဃမည”န္တိ ဧဝံ
သစ္စ မုသာ ဝါပိ ပရံ ဥတ္တမံ^၅ ကတွာ န ဩဒဟေယျ န သဒ္ဓဟေယျ န
ပတ္တိယာယေယျ။ တေဉ္စ သလ္လန္တိ ဧတံ ဒိဋ္ဌိသလ္လံ။ ပဋိကစ္စ ဒိသွာတိ ပုရေတရံ
ဗောဓိမူလေယေဝ ဒိသွာ။ ဝိသတ္တာတိ လဂ္ဂါ လဂိတာ ပလိမုဒ္ဓါ။ ဇာနာမိ
ပဿာမိ တထေဝ တေန္တိ ယထာယံ^၆ ပဇာ အဇ္ဈောသိတာ ဂိလိတွာ
ပရိနိဋ္ဌာပေတွာ ဝိသတ္တာ လဂ္ဂါ လဂိတာ၊ ဧဝံ အဟမ္ပိ ဇာနာမိ ပဿာမိ။
တထာ ဧဝံ^၇ ယထာ ဧတာယ ပဇာယ ဂဟိတန္တိ ဧဝံ အဇ္ဈောသိတံ နတ္ထိ
တထာဂတာနန္တိ အတ္ထော။

၁-ခု ၇-ဂဂ-၃၆၅-ပိဋေသု။	၂-သစ္စန္တိ (သီ)	၃-သယံသံဝုတေသူတိ (သီ၊က)
၄-သရိတွာ ပိယာယိတွာ (သီ)၊ တံ သရိတွာ ပရိယာယိတွာ (က)		၅-ဥပမံ (က)
၆-လတ္ထာယံ (သီ)၊ ဧတ္ထာယံ (သျာ)		၇-တထေဝ ဧတံ (သီ၊သျာ)

၅-မြဟ္မစရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅။ ပဉ္စမေ ဇနကုဟနတ္ထန္တိ တိဟိ ကုဟနဝတ္ထုဟိ ဇနဿ ကုဟနတ္ထာယ။ န ဇနလပနတ္ထန္တိ န ဇနဿ ဥပလာပနတ္ထံ။ န လာဘသက္ကာရသိလောကာ-
နိသံသတ္ထန္တိ န စိဝရာဒိထုတိဝစနတ္ထံ။ န ဣတိဝါဒပ္ပမောက္ခာနိသံသတ္ထန္တိ န
တေန တေန ကာရဏေန ကတဝါဒါနိသံသတ္ထံ။ န ဝါဒဿ ပမောက္ခာ-
နိသံသတ္ထံ။ န ဣတိ မံ ဇနော ဇာနာတူတိ န “ဧဝံ ကိရ ဇေ ဘိက္ခု၊ ဧဝံ
ကိရ ဇေ ဘိက္ခု”တိ ဇနဿ ဇာနနတ္ထာယ။ သံဝရတ္ထန္တိ ပဉ္စဟိ သံဝရေဟိ
သံဝရဏတ္ထာယ။ ပဟာနတ္ထန္တိ တိဟိ ပဟာနေဟိ ပဇဟနတ္ထာယ။ ဝိရာဂတ္ထန္တိ
ရာဂါဒိနံ ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ။ နိရောဓတ္ထန္တိ တေသံယေဝ နိရုဇ္ဈနတ္ထာယ။
အနိတိဟန္တိ ဣတိဟပရိဝဇ္ဇိတံ၊ အပရပတ္တိယန္တိ အတ္ထော။ နိဗ္ဗာနောဂဂေါမိနန္တိ
နိဗ္ဗာနဿ အန္တောဂါမိနံ။ မဂ္ဂမြဟ္မစရိယဉ္စိ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကရိတွာ
နိဗ္ဗာနဿ အန္တောယေဝ ဝတ္တတိ ပဝတ္တတိ။ ပဋိပဇ္ဇန္တိတိ ဒုဝိဓေဓိ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။
ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ ကထေတွာ ဂါထာသု ဝိဝဇ္ဇမေဝ ကထိတံ။

၆-ကုဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ ကုဟာတိ ကုဟကာ။ ထဒ္ဒါတိ ကောဓေန စ မာနေန စ ထဒ္ဒါ။
လပါတိ ဥပလာပကာ။ သိနီတိ “တတ္ထ ကတမံ သိင်္ဂံ၊ ယံ သိင်္ဂံ သိင်္ဂါရတာ
စာတုရတာ စာတုရိယံ ပရိက္ခတ္တတာ ပါရိက္ခတ္တိယ”န္တိ ၂ ဧဝံ ဝုတ္တေဟိ သိင်္ဂသဒိ-
သေဟိ ပါကဋကိလေသေဟိ သမန္နာဂတာ။ ဥန္တုဇ္ဇာတိ ဥဂ္ဂတနဇ္ဇာ တုစ္ဆမာနံ
ဥက္ခိပိတွာ ဌိတာ။ အသမာဟိတာတိ စိတ္တေကဂ္ဂမတ္တဿာပိ အလာဘိနော။
န မေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ မာမကာတိ တေ မယံ ဘိက္ခု။ မမ သန္တကာ န
ဟောန္တိ။ “တေ မယံ”န္တိ ဣဒံ ပန သတ္တာရံ ဥဒ္ဓိဿ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ ဝုတ္တံ။ တေ ခေါ
မေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ မာမကာတိ ဣဓာပိ မေတိ အတ္တာနံ ဥဒ္ဓိဿ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ
ဝဒတိ၊ သမ္မာပဋိပန္နတ္တာ ပန “မာမကာ”တိ အာဟ။ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဇ္ဇိံ ဝေပုလ္လံ
အာပဇ္ဇန္တိတိ သီလာဒိဟိ ဂုဏေဟိ ဝနုနတော ဝုဒ္ဓိံ၊ နိစ္စလဘာဝေန ဝိရုဇ္ဇိံ၊
သဗ္ဗတ္ထ ပတ္ထဋတာယ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏန္တိ။ တေ ပနေတေ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ
ဝိရဟန္တိ၊ အရဟတ္တဖလံ ပတ္တေ ဝိရုဇ္ဇာ နာမ ဟောန္တိ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေဝိ
ဂါထာသုပိ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇမေဝ ကထိတံ။

၇-သန္တုဒ္ဓါသုတ္တံ

၂၇။ သတ္တမေ အပ္ပါနီတိ ပရိတ္တာနိ။ သုလဘာနီတိ သုခေန လဒ္ဓဗ္ဗာနိ။ ယတ္ထ ကတ္ထမိ သက္ကာ ဟောန္တိ လဘိတုံ။ အနဝဇ္ဇာနီတိ နိဒ္ဒေါသာနိ။ ဝိဇ္ဇိယာလောပဘောဇနန္တိ ဇဿိပိဏ္ဍိယဗလေန စရိတွာ အာလောပမတ္တံ လဒ္ဓံ ဘောဇနံ။ ပူတိမုတ္တန္တိ ယံကိဉ္စ မုတ္တံ။ ယထာ ဟိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောပိ ကာယော ပူတိကာယောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ အဘိနဝမ္ပိ မုတ္တံ ပူတိမုတ္တမေဝ။

ဝိဿာတောတိ ဝိဂတဃာတော^၁၊ စိတ္တဿ ဒုက္ခံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဒိဿာ နပ္ပုဋ္ဌိဟညတီတိ ယဿ ဟိ “အသုကဋ္ဌာနံ နာမ ဂတော စိဝရာဒီနိ လဘိဿာမိ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဒိဿာ ပဋိဟညတိ နာမ။ ယဿ ဧဝံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ နပ္ပုဋ္ဌိဟညတိ နာမ။ ဓမ္မာတိ ပဋိပတ္တိဓမ္မာ။ သာမညဿာ- နုလောမိကာတိ သမဏဓမ္မဿ အနုလောမာ။ အဓိဂ္ဂဟိတာတိ သဗ္ဗေတေ တုဋ္ဌစိတ္တဿ ဘိက္ခုနော အဓိဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ အန္တောဂတာ န ပရိဗာဟိရာတိ။

၈-အရိယဝံသသုတ္တံ

၂၈။ အဋ္ဌမဿ အဇ္ဈာသယိကော^၂ နိက္ခေပေါ။ ဣမံ ကိရ မဟာအရိယ- ဝံသသုတ္တန္တံ ဘဂဝါ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ ဓမ္မသဘာယံ ပညတ္တဝရ- ဗုဒ္ဓါသနေ နိဿိန္နော အတ္တနောပိပရပုဂ္ဂလာနမ္ပိ အဇ္ဈာသယဝသေန ပရိဝါရေတွာ နိဿိန္နာနိ စတ္တာလီသ ဘိက္ခုသဟဿာနိ “ဘိက္ခဝေ”တိ အာမန္တေတွာ စတ္တာရေမေ ဘိက္ခဝေ အရိယဝံသတိ အာရဘိ။ တတ္ထ အရိယဝံသတိ အရိယာနံ ဝံသာ။ ယထာ ဟိ ခတ္တိယဝံသော မြာဟ္မဏဝံသော ဝေဿဝံသော သုဒ္ဓဝံသော သမဏဝံသော ကုလဝံသော ရာဇဝံသော၊ ဧဝံ အယမ္ပိ အဋ္ဌမော အရိယဝံသော အရိယတန္တိ အရိယပဝေဏီ နာမ ဟောတိ။ သော ခေါ ပနာယံ အရိယဝံသော^၃ ဣမေသံ ဝံသာနံ မူလဂန္ဓာဒီနံ ကာဋ္ဌာနုသာရိဂန္ဓာဒယော ဝိယ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။

ကေ ပန တေ အရိယာ၊ ယေသံ ဧတေ ဝံသတိ? အရိယာ ဝုစ္စန္တိ ဗုဒ္ဓါ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ တထာဂတသာဝကာ စ၊ ဧတေသံ အရိယာနံ ဝံသတိ အရိယဝံသ။ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဟိ သတသဟဿကပ္ပုမိကာနံ စတုန္တံ အသင်္ချေယျာနံ မတ္ထကေ တဏှင်္ဂရော မေဓင်္ဂရော သရဏင်္ဂရော ဒီပင်္ဂရောတိ

၁-ဝိဟတဘာဝေါ (သျှာ)၊ ဝိဟတဃာတော (က)

၂-အတ္တဇ္ဈာသယိကော (သီ၊ သျှာ)

၃-ဝံသော (သီ၊ သျှာ)

စတ္တာရော ဗုဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နာ၊ တေ အရိယာ၊ တေသံ အရိယာနံ ဝံသာတိ အရိယ-
ဝံသာ။ တေသံ ဗုဒ္ဓါနံ ပရိနိဗ္ဗာနတော အပရဘာဂေ အသင်္ချေယျံ အတိက္ကမိတ္တာ
ကောဏ္ဍညော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပန္နော။ပ။ ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ ကကုသန္ဓော
ကောဏာဂမနော ကဿပေါ အမှာကံ ဘဂဝါ ဂေါတမောတိ စတ္တာရော ဗုဒ္ဓါ
ဥပ္ပန္နာ၊ တေသံ အရိယာနံ ဝံသာတိ အရိယဝံသာ။ အပိစ အတိတာနာဂတ-
ပစ္စုပ္ပန္နာနံ သဗ္ဗဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကာနံ အရိယာနံ ဝံသာတိ အရိယဝံသာ။

တေ ခေါ ပနေတေ အဂ္ဂညာ^၁ အဂ္ဂါတိ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ ရတ္တညာ ဒီသရတ္တံ
ပဝတ္တာတိ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ ဝံသညာ ဝံသာတိ ဇာနိတဗ္ဗာ။ ပေါရာဏာ န
အဓနုပ္ပတ္တိကာ။ အသံကိဏ္ဍာ အဝိကိဏ္ဍာ အနပနိတာ။ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာ
အတိတဗုဒ္ဓေဟိပိ န သံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာ၊ “ကိ” ဣမေဟိ”တိ န အပနိတပုဗ္ဗာ။ န
သံကိယန္တိ”တိ ဣဒါနိပိ န အပနိယန္တိ။ န သံကိယိသန္တိ”တိ အနာဂတဗုဒ္ဓေဟိပိ
န အပနိယိသန္တိ။ ယေ လောကေ ဝိညူ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေဟိ
အပ္ပဋိကုန္ဒာ၊ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ အနိန္ဒိတာ အဂရဟိတာ။

သန္တုဋ္ဌော ဟောတိတိ ပစ္စယသန္တောသဝသေန သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။
ဣတရိတရေနာတိ န ထူလသုခုမလူခပဏိတထိရဇိဏ္ဍာနံ ယေန ကေနစိ၊ အထ
ခေါ ယထာလဒ္ဓါဒိနံ ဣတရိတရေန ယေန ကေနစိ သန္တုဋ္ဌော ဟောတိတိ
အတ္ထော။ စိဝရသ္မိဉ္စိ တယော သန္တောသော ယထာလာဘသန္တောသော
ယထာဗလသန္တောသော ယထာသာရုပ္ပသန္တောသောတိ။ ပိဏ္ဍပါတာဒိသုပိ
ဇေသေ နယော။ တေသံ ဝိတ္ထာရကထာ “သန္တုဋ္ဌဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ
ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
ဣတိ ဣမေ တယော သန္တောသေ သန္ဓာယ “သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရိတရေန
စိဝရေန၊ ယထာလဒ္ဓါဒိသု ယေန ကေနစိ စိဝရေန သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။

တ္ထေ စ စိဝရံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ စိဝရက္ခေတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ပံသုကူလံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊
စိဝရသန္တောသော ဇာနိတဗ္ဗာ၊ စိဝရပ္ပဋိသံယုတ္တာနိ ဓုတင်္ဂါနိ ဇာနိတဗ္ဗာနိ။
တတ္ထ စိဝရံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ ခေါမာဒိနိ ဆ စိဝရာနိ ဒုကူလာဒိနိ ဆ အနုလောမ-
စိဝရာနိ ဇာနိတဗ္ဗာနိ။ ဣမာနိ ဒွါဒေသ ကပ္ပိယစိဝရာနိ။ ကုသစိရံ ဝါကစိရံ
ဖလကစိရံ ကေသကမ္ပလံ ဝါဠကမ္ပလံ ပေါတ္ထကော စမ္ပံ ဥလူကပက္ခံ ရုက္ခဒုဿံ
လတာဒုဿံ ဧရကဒုဿံ ကဒလိဒုဿံ ဝေဠုဒုဿန္တိ ဧဝမာဒိနိ^၂ ပန အကပ္ပိယ-
စိဝရာနိ။

စီဝရက္ခေတ္တန္တိ “သံဃတော ဝါ ဂဏတော ဝါ ဉ္ဇတိတော ဝါ မိတ္တတော ဝါ အတ္တနော ဝါ ဓနေန၊ ပံသုကူလံ ဝါ”တိ ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဆ ခေတ္တာနိ၊ အဋ္ဌန္တု မာတိကာနံ ဝသေန အဋ္ဌ ခေတ္တာနိ ဇာနိတဗ္ဗာနိ။

ပံသုကူလန္တိ သောသာနိကံ ပါပဏိကံ ရထိယံ သင်္ကာရကုဋကံ သောတ္ထိယံ သိနာနံ တိတ္ထံ ဂတပစ္စာဂတံ အဂ္ဂိဒမ္ပံ ဂေါခါယိတံ ဥပစိကခါယိတံ ဥန္တုရခါယိတံ အန္တိန္တိ ဒသန္တိန္တိ ဇောဟဋ္ဌံ ထူပံ သမဏစီဝရံ သာမုဒ္ဓိယံ အာဘိသေကိယံ^၁ ပန္နိကံ ဝါတာဟဋ္ဌံ ဣဒ္ဓိမယံ ဒေဝဒတ္တိယန္တိ တေဝိသတိ ပံသုကူလာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧတ္ထ စ သောတ္ထိယန္တိ ဂဟ္တမလဟရဏံ။ ဂတပစ္စာဂတန္တိ မတကသရီရံ ပါရုပိတွာ သုသာနံ နေတွာ အာနိတစီဝရံ။ ဇောဟဋ္ဌန္တိ ဇေ ဥဿာပေတွာ တတော အာနိတံ။ ထူပန္တိ ဝဗ္ဗိကေ ပူဇိတစီဝရံ။ သာမုဒ္ဓိယန္တိ သမုဒ္ဓိဝိစိဟိ ထလံ ပါဂိတံ^၂။ ပန္နိကန္တိ ပန္နိ ဂစ္ဆန္တေဟိ စောရဘယေန ပါသာဏေဟိ ကောဋေတွာ ပါရုတစီဝရံ။ ဣဒ္ဓိမယန္တိ ဧဟိဘိက္ခုစီဝရံ။ သေသံ ပါကဋမေဝါတိ။

စီဝရသန္တောသောတိ ဝိသတိ စီဝရသန္တောသာ စီဝရေ ဝိတက္ကသန္တောသော ဂမနသန္တောသော ပရိယေသနသန္တောသော ပဋိလာဘသန္တောသော မတ္တပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇနသန္တောသော ယထာလာဘသန္တောသော ယထာဗလသန္တောသော ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော ဥဒကသန္တောသော ဓောဝနသန္တောသော ကရဏသန္တောသော ပရိမာဏသန္တောသော သုတ္တသန္တောသော သိဗ္ဗနသန္တောသော ရဇနသန္တောသော ကပ္ပသန္တောသော ပရိဘောဂသန္တောသော သန္တိမိပရိဝဇ္ဇနသန္တောသော ဝိဿဇ္ဇနသန္တောသောတိ။

တတ္ထ သာဒကဘိက္ခုနာ တေမာသံ နိဗ္ဗေဝါသံ ဝသိတွာ ဧကမာသမတ္တံ ဝိတက္ကေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ သော ဟိ ပဝါရေတွာ စီဝရမာသေ စီဝရံ ကရေတိ။ ပံသုကူလိကော အမုမာသေနေဝ ကရေတိ။ ဣဒံ မာသမုမာသမတ္တံ ဝိတက္ကနံ ဝိတက္ကသန္တောသော နာမ။ ဝိတက္ကသန္တောသေန ပန သန္တုဋ္ဌေန ဘိက္ခုနာ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိဝါသိကပံသုကူလိကတ္ထေရသဒိသေန ဘဝိတဗ္ဗံ။

ထေရော ကိရ “စေတိယပဗ္ဗတဝိဟာရေ စေတိယံ ဝဋ္ဋိဿာမီ”တိ အာဂတော စေတိယံ ဝဋ္ဋိတွာ စိန္တေသိ “မယံ စီဝရံ ဇိဏ္ဏံ၊ ဗဟူနံ ဝသနဋ္ဌာနေ လဘိဿာမီ”တိ။ သော မဟာဝိဟာရံ ဂန္တော သံဃတ္ထေရံ ဒိသ္မာ ဝသနဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆိတွာ တတ္ထ ဝုတ္တော ပုနဒိဝသေ စီဝရံ အာဒါယ အာဂန္တော ထေရံ ဝဋ္ဋိ။ ထေရော

“ကိံ အာဝုသော”တိ အာဟ။ ဂါမဒ္ဒါရံ ဘန္တေ ဂမိဿာမီတိ။ အဟမ္မာဝုသော ဂမိဿာမီတိ။ သာဓု ဘန္တေတိ ဂစ္ဆန္တော မဟာဗောဓိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ ဌတော “ပုညဝန္တာနံ ဝသနဋ္ဌာနေ မနာပံ လဘိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ “အပရိသုဒ္ဓေါ မေ ဝိတက္ကော”တိ တတောဝ ပဋိနိဝတ္တိ။ ပုနဒိဝသေ အဗ္ဗင်္ဂဏသမိပတော, ပုနဒိဝသေ မဟာစေတီယဿ ဥတ္တရဒ္ဓါရတော တထေဝ ပဋိနိဝတ္တိတွာ စတုတ္ထဒိဝသေ ထေရဿ သန္တိကံ အဂမာသိ။ ထေရော “ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဝိတက္ကော န ပရိသုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ”တိ စိဝရံ ဂဟေတွာ တေန သဒ္ဓိယေဝ ပဉ္စ ပုစ္ဆမာနော ဂါမံ ပါဝိသိ။ တဉ္စ ရတ္တိံ ဧကော မနုဿော ဥစ္စာရပလိဗုဒ္ဓေါ သာဠကေယေဝ ဝစ္စံ ကတွာ တံ သင်္ကာရဋ္ဌာနေ ဆဇ္ဇေသိ။ ပံသုကူလိကတ္ထေရော တံ နိလမက္ခိကာဟိ သမ္ပရိကိဏ္ဏံ ဒိသ္မာ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေသိ။ မဟာထေရော “ကိံ အာဝုသော သင်္ကာရဋ္ဌာနဿ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏာသိ”တိ။ နာဟံ ဘန္တေ သင်္ကာရဋ္ဌာနဿ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏာမိ၊ မယံ ဝိတု ဒသဗလဿ ပဂ္ဂဏာမိ၊ ပုဏ္ဏဒါသိယာ သရီရံ ပါရုပိတွာ ဆဒ္ဓိတံ ပံသုကူလံ တုဗ္ဗမတ္ထေ ပါဏကေ ဝိဓုနိတွာ သုသာနတော ဂဏှန္တေန ၂ ဒုက္ကရတရံ ကတံ ဘန္တေတိ။ မဟာထေရော “ပရိသုဒ္ဓေါ ဝိတက္ကော ပံသုကူလိကဿာ”တိ စိန္တေသိ။ ပံသုကူလိကတ္ထေရောပိ တသ္မိယေဝ ဌာနေ ဌိတော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ တိဏိ ဖလာနိ ပတ္တော တံ သာဠကံ ဂဟေတွာ စိဝရံ ကတွာ ပါရုပိတွာ ပါစိနခဏ္ဍရာဇိံ ဂန္တော အဂ္ဂဖလံ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

စိဝရတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တဿ ပန “ကတ္ထ လဘိဿာမီ”တိ အစိန္တေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနဝ ဂမနံ ဂမနသန္တောသော နာမ။ ပရိယေသန္တဿ ပန ယေန ဝါတေန ဝါသဒ္ဓိံ အပရိယေသိတွာ လဇ္ဇိံ ပေသလံ ဘိက္ခု ဂဟေတွာ ပရိယေသနံ ပရိယေသနသန္တောသော နာမ။ ဧဝံ ပရိယေသန္တဿ အာဟရိယမာနံ စိဝရံ ဒူရတော ဒိသ္မာ “ဧတံ မနာပံ ဘဝိဿတိ၊ ဧတံ အမနာပ”န္တိ ဧဝံ အဝိတက္ကေတွာ ထူလသုခုမာဒိသု ယထာလဒ္ဓေနဝ သန္တုဿနံ ပဋိလဘသန္တောသော နာမ။ ဧဝံ လဒ္ဓိံ ဂဏှန္တဿာပိ “တ္ထေကံ ဒုပဋ္ဌဿ ဘဝိဿတိ၊ တ္ထေကံ ဧကပဋ္ဌဿာ”တိ အတ္တနော ပဟောနကမတ္ထေနဝ သန္တုဿနံ မတ္တပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော နာမ။ စိဝရံ ပရိယေသန္တဿ ပန “အသုကဿ ဃရဒ္ဓါရေ မနာပံ လဘိဿာမီ”တိ အစိန္တေတွာ ဒ္ဓါရပဋိပါဋိယာ စရဏံ လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇနသန္တောသော နာမ။

လူခပဏီတေသု ယေန ကေနစိ ယာပေတုံ သက္ကောန္တဿ ယထာလဒ္ဓေနဝ ယာပနံ ယထာလဘသန္တောသော နာမ။ အတ္တနော ထာမံ ဇာနိတွာ ယေန ယာပေတုံ သက္ကောတိ၊ တေန ယာပနံ ယထာဗလသန္တောသော နာမ။ မနာပံ

အညဿ ဒတွာ အတ္တနာ ယေန ကေနစိ ယာပနံ ယထာသာရူပသန္တောသော နာမ။

“ကတ္ထ ဥဒကံ မနာပံ၊ ကတ္ထ အမနာပ”^၁န္တိ အဝိစာရေတွာ ယေန ကေနစိ ဓောဝနူပဂေန^၂ ဥဒကေန ဓောဝနံ ဥဒကသန္တောသော နာမ။ ပဏ္ဍု- မတ္တိကဂေရုကပူတိပဏ္ဍရသင်္ကလိဋ္ဌာနိ^၂ ပန ဥဒကာနိ ဝဇ္ဇေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဓောဝန္တဿ ပန မုဂ္ဂရာဒီဟိ အပဟရိတွာ ဟတ္ထေဟိ မဒ္ဒိတွာ ဓောဝနံ ဓောဝနသန္တောသော နာမ။ တထာ အသုဇ္ဈန္တံ ပဏ္ဍာနိ ပက္ခိပိတွာ တာပိတ- ဥဒကေနာပိ ဓောဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဓောဝိတွာ ကရေန္တဿ “ဣဒံ ထူလံ၊ ဣဒံ သုခုမ”^၃န္တိ အကောပေတွာ ပဟောနကနိဟာရေနဝ ကရဏံ ကရဏသန္တော- သော နာမ။ တိမဏ္ဍလပဋိစ္ဆာဒနမတ္တဿေဝ ကရဏံ ပရိမာဏသန္တောသော နာမ။ စိဝရကရဏတ္ထာယ ပန မနာပံ သုတ္တံ ပရိယေသိဿာမီတိ အဝိစာရေတွာ ရထိကာဒီသု ဝါဒေဝဋ္ဌာနေ ဝါအာဟရိတွာ ပါဒမူလေ ဝါ ဌပိတံ ယံကိဉ္စိဒေဝ သုတ္တံ ဂဟေတွာ ကရဏံ သုတ္တသန္တောသော နာမ။

ကုသိဗန္ဓနကာလေပန အင်္ဂုလမတ္တေ သတ္တ ဝါရေန ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကရေန္တဿ ဟိ ယော ဘိက္ခု သဟာယော န ဟောတိ၊ တဿ ဝတ္တဘေဒေါပိ နတ္ထိ။ တိဝင်္ဂုလ- မတ္တေ ပန သတ္တ ဝါရေန ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကရေန္တဿ မဂ္ဂပုဋိပန္နေနာပိ သဟာယေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ယော န ဟောတိ၊ တဿ ဝတ္တဘေဒေါ။ အယံ သိဗ္ဗနသန္တောသော နာမ။ ရဇန္တေန ပန ကာဠကစ္ဆကာဒီနိ^၄ ပရိယေသန္တေန န ရဇိတဗ္ဗံ၊ သောမ- ဝက္ကလာဒီသု ယံ လဘတိ၊ တေန ရဇိတဗ္ဗံ။ အလဘန္တေန ပန မနုဿေဟိ အရညေ ဝါကံ ဂဟေတွာ ဆဒ္ဓိတရဇနံ ဝါ ဘိက္ခုဟိ ပစိတွာ ဆဒ္ဓိတကသဋ္ဌံ^၅ ဝါ ဂဟေတွာ ရဇိတဗ္ဗံ။ အယံ ရဇနသန္တောသော နာမ။ နိလကဒ္ဒမကာဠ- သာမေသု ယံကိဉ္စိ ဂဟေတွာ ဟတ္ထိပိဋ္ဌေ နိသိန္ဓဿ ပညာယမာနကပ္ပကရဏံ ကပ္ပသန္တောသော နာမ။

ဟိရိကောပိနပုဋိစ္ဆာဒနမတ္တဝသေန ပရိဘုဉ္ဇနံ ပရိဘောဂသန္တောသော နာမ။ ဒုဿံ ပန လဘိတွာ သုတ္တံ ဝါ သူစိ^၆ ဝါ ကာရကံ ဝါ အလဘန္တေန ဌပေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ လဘန္တေန န ဝဇ္ဇတိ။ ကတမ္ပိ^၇ သစေ အန္တေဝါသိကာဒီနံ ဒါတုကာမော ဟောတိ၊ တေ စ အသန္နိဟိတာ၊ ယာဝ အာဂမနာ ဌပေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အာဂတမတ္တေသု ဒါတဗ္ဗံ။ ဒါတုံ အသက္ကောန္တေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အညသ္မိ^၈ စိဝရေ သတိ ပစ္စတ္တရဏမ္ပိ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အနဓိဋ္ဌိတမေဝ ဟိ

၁-ဓောဝနရူပဂေန(က) ၂-....ပူတိပဏ္ဍသံကိလိဋ္ဌာနိ(က) ၃-ကာဠကစ္ဆာဒီနိ(သိ)
၄-ဆဒ္ဓိတကသာဝံ(သိ)၊ ဆဒ္ဓိတရဇနံ(သျှာ) ၅-တမ္ပိ(သျှာ)

သန္တိမိ ဟောတိ၊ အဓိဋ္ဌိတံ န ဟောတိတိ မဟာသီဝတ္ထေရော အာဟ။ အယံ သန္တိမိပရိဝဇ္ဇနံသန္တောသော နာမ။ ဝိဿဇ္ဇေန္တေန ပန န မုခံ ဩလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗံ၊ သာရဏီယဓမ္မေ ဌတွာ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗန္တိ အယံ ဝိဿဇ္ဇနသန္တောသော နာမ။

စိဝရပ္ပဋိသံယုတ္တာနိ ဓုတင်္ဂါနိ နာမ ပံသုကူလိကင်္ဂဉ္စေတစိဝရိကင်္ဂဉ္စေတသံ ဝိတ္တာရကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣတိ စိဝရသန္တောသမဟာ- အရိယဝံသံ ပူရယမာနော ဘိက္ခု၊ ဣမာနိ ဒွေ ဓုတင်္ဂါနိ ဂေါပေတိ။ ဣမာနိ ဂေါပေန္တော စိဝရသန္တောသမဟာအရိယဝံသဝသေန သန္တုဋ္ဌော ဟောတိတိ။

ဝဏ္ဏဝါဒီတိ ဧကော သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ န ကထေတိ။ ဧကော န သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ။ ဧကော နေဝ သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ န သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ။ ဧကော သန္တုဋ္ဌော စေဝ ဟောတိ၊ သန္တောသဿ စ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ။ တံ ဒဿေတုံ “ဣတရိတရစိဝရသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ”တိ ဝုတ္တံ။

အနေသနန္တိ ဒူတေယျပဟိနဂမနာနုယောဂပဘောဒံ နာနပ္ပကာရံ အနေ- သနံ။ အပ္ပတိဂ္ဂပန္တိ အယုတ္တံ။ အလဒ္ဓါ စာတိ အလဘိတွာ။ ယထာ ဧကစ္စော “ကထံ န ခေါ စိဝရံ လဘိဿာမိ”တိ ပုညဝန္တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဧကတော ဟုတွာ ကောဟညံ ကရောန္တော ဥတ္တသတိ ပရိတဿတိ၊ သန္တုဋ္ဌော ဘိက္ခု ဧဝံ အလဒ္ဓါ စိဝရံ န ပရိတဿတိ။ လဒ္ဓါ စာတိ ဓမ္မေန သမေန လဘိတွာ။ အဂမိတောတိ ဝိဂတလောဘဂိဒ္ဓေါ။ အမုန္တိတောတိ အဓိမတ္တတဏှာယ မုန္တိ အနာပန္နော။ အနဇ္ဈောပန္နောတိ^၂ တဏှာယ အနောတ္တတော အပရိယောနဒ္ဓေါ။ အာဒိနဝဒဿာဒီတိ အနေသနာပတ္တိယဉ္စ ဂေမိတပရိဘောဂေ စ အာဒိနဝံ ပဿမာနော။ နိဿရဏပညောတိ “ယာဝဒေဝ သီတဿ ပဋိဃာတာယာ”တိ ဝုတ္တံ နိဿရဏမေဝ ပဇာနန္တော။

ဣတရိတရစိဝရသန္တုဋ္ဌိယာတိ ယေန ကေနစိ စိဝရေန သန္တုဋ္ဌိယာ။ နေဝတ္တာနုတ္တံသေတိတိ “အဟံ ပံသုကူလိကော၊ မယာ ဥပသမ္ပဒမာဠေယေဝ ပံသုကူလိကင်္ဂံ ဂဟိတံ၊ ကော မယာ သဒိသော အတ္ထိ”တိ အတ္ထုက္ကံသနံ န ကရေတိ။ နော ပရံ ဝဇ္ဇေတိတိ “ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခု န ပံသုကူလိကာ”တိ ဝါ၊ “ပံသုကူလိကင်္ဂမတ္တမ္ပိ ဧတေသံ နတ္ထိ”တိ ဝါ ဧဝံ ပရံ န ဝဇ္ဇေတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခောတိ ယော တသ္မိံ စိဝရသန္တောသေ ဝဏ္ဏဝါဒါဒိသု ဝါ ဒက္ခော

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၅၉-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အနဇ္ဈောပန္နောတိ (သီ၊ သျာ)

ဆေကော ဗျတ္တော။ အနုလသောတိ သာတစ္ဆကိရိယာယ အာလသိယ-
ဝိရဟိတော။ သမ္ပဇာနော ပဋိဿတောတိ သမ္ပဇာနပညာယ စေဝ သတိယာ
စ ယုတ္တော။ အရိယဝံသေ ဌိတောတိ အရိယဝံသေ ပတိဋ္ဌိတော။

ဣတရိတရေန ဝိဇ္ဇာပါတေနာတိ ယေန ကေနစိ ဝိဇ္ဇာပါတေန။ ဣောပိ
ဝိဇ္ဇာပါတော ဇာနိတဗ္ဗော၊ ဝိဇ္ဇာပါတက္ခေတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ဝိဇ္ဇာပါတသန္တောသော
ဇာနိတဗ္ဗော၊ ဝိဇ္ဇာပါတပ္ပဋိသံယုတ္တံ ရတင်္ဂံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဝိဇ္ဇာပါတောတိ
ဩဒနော ကုမ္မာသော သတ္တု၊ မစ္ဆော မံသံ ဒီရံ ဒမိ သပ္ပိ နဝနီတံ တေလံ မရ
ဇာဏိတံ ယာဂု ခါဒနီယံ သာယနီယံ လေဟနီယန္တိ သောဠသ ဝိဇ္ဇာပါတာ။

ဝိဇ္ဇာပါတက္ခေတ္တန္တိ သံဃာတတ္ထံ ဥဒ္ဓေသဘတ္ထံ နိမန္တနံ သလာကာတတ္ထံ
ပက္ခိကံ ဥပေါသထိကံ ပါဠိပဒိကာတတ္ထံ အာဂန္တုကာတတ္ထံ ဂမိကာတတ္ထံ
ဂိလာနာတတ္ထံ ဂိလာနပဋ္ဌာကာတတ္ထံ ရုရဘတ္ထံ ကုဋိဘတ္ထံ ဝါရဘတ္ထံ ဝိဟာရ-
ဘတ္ထန္တိ ပန္နရသ ဝိဇ္ဇာပါတက္ခေတ္တာနိ။

ဝိဇ္ဇာပါတသန္တောသောတိ ဝိဇ္ဇာပါတေ ဝိတက္ကသန္တောသော ဂမနသန္တော-
သော ပရိယေသနသန္တောသော ပဋိလာဘသန္တောသော ပဋိဂ္ဂဟဏ-
သန္တောသော မတ္တပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇနသန္တောသော
ယထာလာဘသန္တောသော ယထာဗလသန္တောသော ယထာသာရုပ္ပသန္တော-
သော ဥပကာရသန္တောသော ပရိမာဏသန္တောသော ပရိဘောဂသန္တော-
သော သန္တိမိပရိဝဇ္ဇနသန္တောသော ဝိဿဇ္ဇနသန္တောသောတိ ပန္နရသ
သန္တောသာ။

တတ္ထ သာဒကော ဘိက္ခု မုခံ ဓောဝိတွာ ဝိတက္ကေတိ။ ဝိဇ္ဇာပါတိကေန ပန
ဂဏေန သဒ္ဓိံ စရတာ သာယံ ထေရူပဋ္ဌာနကာလေ “သွေ ကတ္ထ ဝိဇ္ဇာယ
စရိဿာမာတိ။ အသုကဂါမေ ဘန္တေ”တိ ဣကံ စိန္တေတွာ တတော ပဋ္ဌာယ
န ဝိတက္ကေတဗ္ဗံ။ ဧကစာရိကေန ဝိတက္ကမာဠကေ ဌတွာ ဝိတက္ကေတဗ္ဗံ။ တတော
ပဋ္ဌာယ ဝိတက္ကေန္တော အရိယဝံသာ စုတော ဟောတိ ပရိဗာဟိရော။ အယံ
ဝိတက္ကသန္တောသော နာမ။

ဝိဇ္ဇာယ ပဝိသန္တေန “ကုဟိံ လဘိဿံမီ”တိ အစိန္တေတွာ ကမ္မဋ္ဌာန-
သီသေန ဂန္တဗ္ဗံ။ အယံ ဂမနသန္တောသော နာမ။ ပရိယေသန္တေန ယံ ဝါ တံ
ဝါ အဂ္ဂဟေတွာ လဇ္ဇိံ ပေသလမေဝ ဂဟေတွာ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ အယံ
ပရိယေသနသန္တောသော နာမ။ ဒူရတောဝ အာဟရိယမာနံ ဒိသွာ “တေံ

မနာပံ ဧတံ အမနာပ”န္တိ စိတ္တံ န ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ။ အယံ ပဋိလဘသန္တောသော နာမ။ “ဣမံ မနာပံ ဂဏှိဿာမိ၊ ဣမံ အမနာပံ န ဂဏှိဿာမိ”တိ အစိန္တေတွာ ယံကိဉ္စိ ယာပနမတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ။ အယံ ပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော နာမ။

ဧတ္ထ ပန ဒေယျဓမ္မော ဗဟု၊ ဒါယကော အပ္ပံ ဒါတုကာမော၊ အပ္ပံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဒေယျဓမ္မောပိ ဗဟု၊ ဒါယကောပိ ဗဟံ ဒါတုကာမော၊ ပမာဏေ-
နေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဒေယျဓမ္မော န ဗဟု၊ ဒါယကောပိ အပ္ပံ ဒါတုကာမော၊
အပ္ပံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဒေယျဓမ္မော န ဗဟု၊ ဒါယကော ပန ဗဟံ ဒါတုကာမော၊
ပမာဏေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပဋိဂ္ဂဟဏသ္မိပ္ပိ မတ္တံ အဇာနန္တော မနုဿာနံ ပဿာဒံ
မက္ခေတိ၊ သဒ္ဓါဒေယျံ ဝိနိပါတေတိ၊ သာသနံ န ကရေတိ၊ ဝိဇာတ-
မာတုယာပိ စိတ္တံ ဂဟေတံ န သက္ကောတိ။ ဣတိ မတ္တံ ဇာနိတွာဝ ပဋိဂ္ဂဟေ-
တဗ္ဗန္တိ အယံ မတ္တပဋိဂ္ဂဟဏသန္တောသော နာမ။ အဗျကုလာနိယေဝ အဂန္တော
ဒွါရပဋိပါဋိယာ ဂန္တဗ္ဗံ။ အယံ လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇနသန္တောသော နာမ။ ယထာ-
လာဘသန္တောသာဒယော စိဝရေ ဝုတ္တနယာ ဧဝ။

ဝိဏ္ဏပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ “သမဏဓမ္မံ အနုပါလေဿာမိ”တိ ဧဝံ ဥပကာရံ
ဥတွာ ပရိဘုဉ္ဇနံ ဥပကာရသန္တောသော နာမ။ ပတ္တံ ပူရေတွာ အာနိတံ န
ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ အနုပသမ္ပန္နေ သတိ တေန ဂါဟာပေတဗ္ဗံ၊ အသတိ ဟရာပေတွာ
ပဋိဂ္ဂဟဏမတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အယံ ပရိမာဏသန္တောသော နာမ။ “ဇိသစ္စာယ
ပဋိဝိနောဒနံ ဣဒမေတ္ထ နိဿရဏ”န္တိ ဧဝံ ပရိဘုဉ္ဇနံ ပရိဘောဂသန္တောသော
နာမ။ နိဒဟိတွာ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အယံ သန္တိမိပရိဝဇ္ဇနသန္တောသော နာမ။
မုခံ အနောလောကေတွာ သာရဏီယဓမ္မေ ဌိတေန ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗံ။ အယံ
ဝိဿဇ္ဇနသန္တောသော နာမ။

ဝိဏ္ဏပါတပ္ပဋိသံယုတ္တာနိ ပန ပဉ္စ ဓုတင်္ဂါနိ ဝိဏ္ဏပါတိကင်္ဂံ သပဒါန-
စာရိကင်္ဂံ ကောသနိကင်္ဂံ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂံ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂန္တိ။ တေသံ
ဝိတ္တာရကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာ။ ဣတိ ဝိဏ္ဏပါတသန္တောသမဟာအရိယဝံသံ
ပူရယမာနော ဘိက္ခု ဣမာနိ ပဉ္စ ဓုတင်္ဂါနိ ဂေါပေတိ၊ ဣမာနိ ဂေါပေန္တော
ဝိဏ္ဏပါတသန္တောသမဟာအရိယဝံသေန သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ။ ဝဏ္ဏဝါဒိတိ-
အာဒိနိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

သေနာသနေနာတိ ဣဓ သေနာသနံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သေနာသနက္ခေတ္တံ
ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သေနာသနသန္တောသော ဇာနိတဗ္ဗော၊ သေနာသနပ္ပဋိသံယုတ္တံ

ရုတင်္ဂံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ သေနာသနန္တိ မဇ္ဈော ဝိဋ္ဌံ ဘိသိ ဗိမ္ဗောဟနံ
ဝိဟာရော အနုယောဂေါ ပါသာဒေါ ဟမ္ဘိယံ ဂဟာ လေဏံ အဇ္ဈော
မာဠော ဝေဠုရဗ္ဗော ရုက္ခမူလံ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ။ ပဋိက္ခမန္တိတိ ဣမာနိ
ပန္နရသ သေနာသနာနိ။

သေနာသနက္ခေတ္တန္တိ သံဃတော ဝါ ဂဏတော ဝါ ဉှတိတော ဝါ
မိတ္တတော ဝါ အတ္တနော ဝါ ဓနေန ပံသုကူလံ ဝါတိ ဆ ခေတ္တာနိ။

သေနာသနသန္တောသောတိ သေနာသနေ ဝိတက္ကသန္တောသာဒယော
ပန္နရသ သန္တောသာ။ တေ ပိဏ္ဍုပါတေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေနာ-
သနပ္ပဋိသံယုတ္တာနိ ပန ပဉ္စ ရုတင်္ဂါနိ အာရညိကင်္ဂံ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ အပ္ပော-
ကာသိကင်္ဂံ သောသာနိကင်္ဂံ ယထာသန္တတိကင်္ဂန္တိ။ တေသံ ဝိတ္ထာရကထာ
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာ။ ဣတိ သေနာသနသန္တောသမဟာအရိယဝံသံ ပူရယမာနော
ဘိက္ခု ဣမာနိ ပဉ္စ ရုတင်္ဂါနိ ဂေါပတိ၊ ဣမာနိ ဂေါပေန္တော သေနာသန-
သန္တောသမဟာအရိယဝံသေန သန္တုဠော ဟောတိ။

ဂိလာနပစ္စယော ပန ပိဏ္ဍုပါတေယေဝ ပဝိဠော။ တတ္ထ ယထာလာဘ-
ယထာဗလယထာသာရုပ္ပသန္တောသေနော သန္တုဠသိတဗ္ဗံ။ နေသဇ္ဇိကင်္ဂံ
ဘာဝနာရာမအရိယဝံသံ ဘဇတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ပဉ္စ သေနာသနေ ဝုတ္တာ၊ ပဉ္စ အာဟာရနိဿိတာ။
ဧကော ဝီရိယသံယုတ္တော၊ ဒွေ စ စိဝရနိဿိတာ”တိ။

ဣတိ ဘဂဝါ ပထဝီ ပတ္ထရမာနော ဝိယ သာဂရကုစ္ဆိ ပူရယမာနော ဝိယ
အာကာသံ ဝိတ္ထာရယမာနော ဝိယ စ ပဌမံ စိဝရသန္တောသံ အရိယဝံသံ
ကထေတွာ စန္ဒံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ သူရိယံ ဥလ္လုဗ္ဗေန္တော ဝိယ စ ဒုတိယံ
ပိဏ္ဍုပါတသန္တောသံ ကထေတွာ သိနေရုံ ဥက္ခိပေန္တော ဝိယ တတိယံ
သေနာသနသန္တောသံ အရိယဝံသံ ကထေတွာ ဣဒါနိ သဟဿနယပဋိမဏ္ဍိတံ
စတုတ္ထံ ဘာဝနာရာမံ အရိယဝံသံ ကထေတွံ ပူန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊
ဘာဝနာရာမော ဟောတိတိ ဒေသနံ အာရဘိ။

တတ္ထ အာရမဏံ အာရာမော၊ အဘိရတိတိ အတ္ထော။ ဘာဝနာယ
အာရာမော အဿာတိ ဘာဝနာရာမော။ ဘာဝနာယ ရတောတိ ဘာဝနာ-
ရတော။ ပဉ္စဝိဓေ ပဟာနေ အာရာမော အဿာတိ ပဟာနာရာမော။ အပိစ

ဘာဝေန္တော ရမတိတိ ဘာဝနာရာမော။ ပဇဟန္တော ရမတိတိ ပဟာနာ-
ရာမောတိ ဝေမေတ္တ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အယဉ္ဇိ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ
ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ ရတိံ ဝိန္ဒတိတိ အတ္ထော။ တထာ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနေ။
စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒေ၊ ပဋိန္ဒြိယာနိ၊ ပဉ္စ ဗလာနိ၊ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သတ္တ အနု-
ပဿနာ၊ အဋ္ဌာရသ မဟာဝိပဿနာ၊ သတ္တတိံသ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေ၊ အဋ္ဌတိံသ
အာရမ္မဏဝိဘတ္တိယော ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ ရတိံ ဝိန္ဒတိ။ ကာမစ္ဆန္တာဒယော
ပန ကိလေသေ ပဇဟန္တော ရမတိ၊ ရတိံ ဝိန္ဒတိ။

ဣမေသု ပန စတုသု အရိယဝံသေသု ပုရိမေဟိ တိဟိ တေရသန္တံ ဓုတင်္ဂါနံ
စတုပစ္စယသန္တောသဿ စ ဝသေန သကလံ ဝိနယပိဋကံ ကထိတံ ဟောတိ၊
ဘာဝနာရာမေန အဝသေသံ ပိဋကဒ္ဓယံ။ ဣမံ ပန ဘာဝနာရာမံ အရိယဝံသံ
ကထေန္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ နေက္ခမ္မပါဠိယာ ကထေတဗ္ဗော၊
ဒီဃနိကာယေ ဒသုတ္တရသုတ္တန္တပရိယာယေန ကထေတဗ္ဗော၊ မဇ္ဈိမနိကာယေ
သတိပဋ္ဌာနသုတ္တန္တပရိယာယေန ကထေတဗ္ဗော၊ အဘိဓမ္မေ နိဒ္ဒေသပရိယာ-
ယေန ကထေတဗ္ဗော။

တတ္ထ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ နေက္ခမ္မပါဠိယာတိ—

“နေက္ခမ္မံ” ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ ကာမစ္ဆန္တံ ပဇဟန္တော ရမတိ။
အဗျာပါဒံ၊ ဗျာပါဒံ။ အာလောကသညံ၊ ထိနမိဒ္ဓံ။ အဝိက္ခေပံ၊
ဥဒ္ဓစ္စံ။ ဓမ္မဝဝတ္တာနံ၊ ဝိစိကိစ္ဆံ။ ဉာဏံ၊ အဝိဇ္ဇံ။ ပါမောဇ္ဇံ၊ အရတိံ။
ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပဉ္စ နိဝရဏေ။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ ဝိတက္ကဝိစာရေ။ တတိယ-
ဇ္ဈာနံ ဝီတိံ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ သုခဒုက္ခေ။ အာကာသာနဉ္စာယတန-
သမာပတ္တိံ ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ ရူပသညံ ပဋိဃသညံ နာနတ္တသညံ
ပဇဟန္တော ရမတိ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ။ ပ။ နေဝသညာ-
နာသညာယတနသမာပတ္တိံ ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ အာကိဉ္စညာယ-
တနသညံ ပဇဟန္တော ရမတိ။

အနိစ္စာနုပဿနံ ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ နိစ္စသညံ ပဇဟန္တော
ရမတိ။ ဒုက္ခာနုပဿနံ၊ သုခသညံ။ အနတ္တာနုပဿနံ၊ အတ္တသညံ။
နိဗ္ဗိဒါနုပဿနံ၊ နန္ဒိ။ ဝိရာဂါနုပဿနံ၊ ရာဂံ။ နိရောဓာနုပဿနံ၊
သမုဒယံ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနံ၊ အာဒါနံ။ ခယာနုပဿနံ၊ ဃနသညံ။
ဝယာနုပဿနံ၊ အာယူဟနံ။ ဝိပရိဏာမာနုပဿနံ၊ ရဝသညံ။

အနိမိတ္တာနုပဿနံ၊ နိမိတ္တံ။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနံ၊ ပဏိမိဝံ။
 သုညတာနုပဿနံ၊ အဘိနိဝေသံ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနံ၊ သာရာ-
 ဒါနာဘိနိဝေသံ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ၊ သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ။
 အာဒိနဝါနုပဿနံ၊ အာလယာဘိနိဝေသံ။ ပဋိသင်္ခါနုပဿနံ၊ အပ္ပဋိ-
 သင်္ခံ။ ဝိဝဇ္ဇာနုပဿနံ၊ သံယောဂါဘိနိဝေသံ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊
 ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ ကိလေသေ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ၊ ဩဋ္ဌာရိကေ ကိလေသေ။
 အနာဂါမိမဂ္ဂံ၊ အနုသဟဂတေ ကိလေသေ။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဘာဝေန္တော
 ရမတိ၊ သဗ္ဗကိလေသေ ပဇဟန္တော ရမတိ”တိ။

ဧဝံ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ နေက္ခမ္မပါဠိယာ ကထေတဗ္ဗော။

ဒီဃနိကာယေ ဒသုတ္တရသုတ္တန္တပရိယာယေနာတိ—

“ဧကံ ဓမ္မံ ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ ဧကံ ဓမ္မံ ပဇဟန္တော ရမတိ။ ပ။
 ဒသ ဓမ္မေ ဘာဝေန္တော ရမတိ၊ ဒသ ဓမ္မေ ပဇဟန္တော ရမတိ။
 ကတမံ ဧကံ ဓမ္မံ ဘာဝေန္တော ရမတိ? ကာယဂတာသတိံ
 သာတသဟဂတံ၊ ဣမံ ဧကံ ဓမ္မံ ဘာဝေန္တော ရမတိ။ ကတမံ
 ဧကံ ဓမ္မံ ပဇဟန္တော ရမတိ? အသ္မိမာနံ၊ ဣမံ ဧကံ ဓမ္မံ ပဇဟန္တော
 ရမတိ။ ကတမေ ဒွေ ဓမ္မေ။ ပ။ ကတမေ ဒသ ဓမ္မေ ဘာဝေန္တော
 ရမတိ? ဒသ ကသိဏာယတနာနိ၊ ဣမေ ဒသ ဓမ္မေ ဘာဝေန္တော
 ရမတိ။ ကတမေ ဒသ ဓမ္မေ ပဇဟန္တော ရမတိ? ဒသ မိစ္ဆတ္ထေ၊
 ဣမေ ဒသ ဓမ္မေ ပဇဟန္တော ရမတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
 ဘာဝနာရာမော ဟောတိ”တိ။

ဧဝံ ဒီဃနိကာယေ ဒသုတ္တရသုတ္တန္တပရိယာယေန ကထေတဗ္ဗော။

မဇ္ဈိမနိကာယေ သတိပဋ္ဌာနသုတ္တန္တပရိယာယေနာတိ—

“ဧကာယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ။ ပ။ ယာဝဒေဝဉာဏမတ္တာယ
 ပဋိဿတိမတ္တာယ။ အနိဿိတော စ ဝိဟရတိ၊ န စ ကိဉ္စိ လောကေ
 ဥပါဒိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘာဝနာရာမော ဟောတိ
 ဘာဝနာရတော။ ပဟာနာရာမော ဟောတိ ပဟာနရတော။ ပုန
 စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမီတိ ပဇာနာတိ။ ပ။
 ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပသေယျ သရီရံ
 သိဝထိကာယ ဆဉ္စိတံ။ ပ။ ပူတီနိ စုဏ္ဏကဇာတာနိ။ သော ဣမမေဝ

ကာယံ ဥပသံဟရတိ ‘အယမ္ဗိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတိတော’တိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာ-
နုပဿီ ဝိဟရတိ။ပ။ ဧဝမ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘာဝနာရာမော
ဟောတိ”တိ။

ဧဝံ မဇ္ဈိမနိကာယေ သတိပဋ္ဌာနသုတ္တန္တပရိယာယေန ကထေတဗျော။

အဘိဓမ္မေ နိဗ္ဗေသပရိယာယေနာတိ သဗ္ဗေပိ သင်္ခတေ “အနိစ္စတော
ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော။ပ။ သံကိလေသိကဓမ္မတော ပဿန္တော
ရမတိ၊ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု^၁ ဘာဝနာရာမော ဟောတိ”တိ^၂ ဧဝံ နိဗ္ဗေသ-
ပရိယာယေန ကထေတဗျော။

နောဓတ္တာနုက္ကံသေတိတိ “အဇ္ဇ မေ သဋ္ဌိ ဝါ သတ္တတိ ဝါ^၃ ဝဿာနိ အနိစ္စံ
ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တဿ ကော မယာ သဒိသော
အတ္တိ”တိ ဧဝံ အတ္တုက္ကံသနံ န ကရေတိ။ နော ပရံ ဝဓ္မေတိတိ “အနိစ္စံ ဒုက္ခန္တိ
ဝိပဿနာမတ္တကမ္မိ နတ္တိ၊ ကိံ ဣမေ ဝိဿဋ္ဌကမ္မဋ္ဌာနာ စရန္တိ”တိ ဧဝံ ပရ-
ဝဋ္ဌနံ န ကရေတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အရိယဝံသတိ ဘိက္ခဝေ ဣမေ
စတ္တာရော အရိယဝံသာ အရိယတန္တိယော အရိယပဝေဏိယော အရိယဉ္ဇသာ
အရိယဝဋ္ဋုမာနိတိ သုတ္တန္တံ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ ဣဒါနိ မဟာအရိယဝံသပရိပူရကဿ
ဘိက္ခုနော ဝသနဒိသာ^၄ ဒဿေန္တော ဣမေဟိ စ ပန ဘိက္ခဝေတိအာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ သွေဝ အရတိံ သဟတိတိ သောယေဝ အရတိံ အနဘိရတိံ^၅
ဥက္ကဏ္ဍိတံ သဟတိ အဘိဘဝတိ။ န တံ အရတိ သဟတိတိ တံ ပန ဘိက္ခု ယာ
သော ပန္တေသု သေနာသနေသု အဓိကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာယ အရတိ
နာမ ဟောတိ၊ သာ သဟိတုံ အဓိဘဝိတုံ န သက္ကောတိ။ အရတိရတိ-
သဟောတိ အရတိဉ္စ ပဉ္စကာမဂုဏရတိဉ္စ သဟတိ^၆၊ အဓိဘဝိတုံ သက္ကောတိ။

ဣဒါနိ ဂါထာဟိ ကုဋ် ဂဏန္တော နာရတိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဓီရန္တိ
ဝိရိယဝန္တံ။ နာရတိ ဓီရံ သဟတိတိ^၇ ဣဒံ ပုရိမဿေဝ ကာရဏဝစနံ။ ယသ္မာ
သာ ဓီရံ န သဟတိ နပ္ပဟောတိ^၈ ဓီရံ သဟိတုံ အဓိဘဝိတုံ နသက္ကောတိ၊ တသ္မာ

၁-ဧတံ အနတိတောတိ (သီ)	၂-မ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌေ။	၃-အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု (က)
၄-ခု ၇-၄၀၊ ခု ၈-၁၀၃-၁၂၁-ပိဋ္ဌေသု။		၅-သဋ္ဌိံ ဝါ သတ္တတိံ ဝါ (သီ)
၆-ဝသေန ဣဿရံ (သျှာ)၊ ဝသေန နိဿရံ (က)		၇-သဟိတုံ (က)
၈-ဓီရသံဟတိတိ (သီ၊ သျှာ)		၉-ဓီရသံဟတိ န ဟောတိ (သီ၊ သျှာ)

နာရတိ သဟတိ ဖိရံ။ ဓီရော ဟိ အရတိဿဟောတိ အရတိသဟတ္တာ ဟိ
 သော ဓီရော နာမ၊ တသ္မာ အရတိံ သဟတိတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗကမ္မဝိဟာယီနန္တိ
 သဗ္ဗတေဘူမကကမ္မံ စဇိတွာ ပရိစ္ဆိန္တံ ပရိဝုဋ္ဌမံ ကတွာ ဌိတံ။ ပနုဏ္ဏံ ကော
 နိဝါရယေတိ ကိလေသေ ပနဒိတွာ ဌိတံ ကော နာမ ရာဂေါ ဝါ ဒေါသော
 ဝါ နိဝါရေယျ။ နေက္ခံ ဇမ္ဗောနဒဿေဝ၊ ကော တံ နိန္ဒိတုမရဟတိတိ
 ဇမ္ဗောနဒသင်္ခါတဿ ဇာတိရတ္တသုဝဏ္ဏဿ^၁ နိက္ခသဒိသံ ဂရဟိတဗ္ဗဒေါသဝိမုတ္တံ
 ကော တံ ပုဂ္ဂလံ နိန္ဒိတု အရဟတိ။ ဗြဟ္မုနာပိ ပသံသိတောတိ မဟာဗြဟ္မုနာပိ
 သေ ပုဂ္ဂလော ပသံသိတောယေဝါတိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ စတ္တာလီသ
 ဘိက္ခုသဟဿာနိ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟိံသု။

၉-ဓမ္မပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ နဝမေဓမ္မပဒါနိတိဓမ္မကောဋ္ဌာသာ။ အနဘိဇ္ဈာတိအာဒိသု အဘိဇ္ဈာ-
 ပဋိက္ခေပေန အနဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒပဋိက္ခေပေန အဗျာပါဒေါ၊ မိစ္ဆာသတိ-
 ပဋိက္ခေပေန သမ္မာသတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိပဋိက္ခေပေန သမ္မာသမာဓိ ဝေဒိတဗျော။

အနဘိဇ္ဈာလူတိ နိတ္တဏှော ဟုတွာ။ အဗျာပန္နေန စေတသတိ သဗ္ဗကာလံ
 ပကတိဘာဝံ အဝိဇဟန္နေန စိတ္တေန။ သတော ဧကဂ္ဂစိတ္တဿာတိ သတိယာ
 သမန္တာဂတော အာရမ္မဏေ ဧကဂ္ဂစိတ္တော အဿ။ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတောတိ
 နိယကဇ္ဈတ္တေ သုဋ္ဌ၊ ဌပိတစိတ္တော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေပိ ဂါထာယပိ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ
 ကထိတံ။

၁၀-ပရိဗ္ဗာဇကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဒသမေ အဘိညာတတိ ဉာတာ ပါကဋ္ဌာ။ အန္တဘာရေတိအာဒိနိ
 တေသံ နာမာနိ။ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတောတိ ဖလသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတော။
 သာ ဟိ ဣဓ ပဋိသလ္လာနန္တိ အဓိပ္ပေတာ။ ပစ္စက္ခာယာတိ ပဋိက္ခိပိတွာ။
 အဘိဇ္ဈာလုန္တိ သတဏှံ။ ကာမေသု တိဗ္ဗသာရာဝန္တိ ဝတ္ထုကာမေသု ဗဟလရာဂံ။
 တမဟံ တတ္ထ ဧဝံ ဝဒေယျန္တိ တံ အဟံ တသ္မိံ ကာရဏေ^၂ ဧဝံ ဝဒေယျံ။
 ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ မညေယျာတိ ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗာနိ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗာနိ^၃ ဝါ
 မညေယျ။ သဟဓမ္မိကာတိ သကာရဏာ။ ဝါဒါနုပါတာတိဓမ္မိကဝါဒေသန္ဓယ-
 မာနာ အဓမ္မိကဝါဒါနုပါတာ၊ ဝါဒပ္ပဝတ္တိယောတိ အတ္ထော။ ဂါရယှာ ဌာနာတိ
 ဂရဟိတဗ္ဗယုတ္တကာ ပစ္စယာ။ အာဂစ္ဆန္တိတိ ဥပဂစ္ဆန္တိ။

၁-ရတ္တသုဝဏ္ဏဿ (သိ)

၂-တသ္မိံ ဝစနေ ဝုတ္တေ တသ္မိံ ကာရဏေ (သိ၊ သျာ)

၃-ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗန္တိ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗန္တိ (သိ၊ သျာ)

ဥက္ကလာတိ ဥက္ကလဇနပဒဝါသိနော။ ဝဿဘညာတိ ဝဿော စ ဘညော စာတိ ဒွေ ဇနာ။ အဟေတုကဝါဒါတိ “နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ”တိဝေမာဒိဝါဒိနော။ အင်္ဂါရိယဝါဒါတိ “ကရောတော န ကရိယတိ ပါပ”န္တိ ဧဝံ ကိရိယပဋိက္ခေပဝါဒိနော။ နတ္ထိကဝါဒါတိ “နတ္ထိ ဒိန္န”န္တိအာဒိ-
 ဝါဒိနော။ တေ ဣမေသု^၁ တီသုပိ ဒဿနေသု ဩက္ကန္တနိယာမာ အဟေသုံ။ ကထံ ပန တေသု နိယာမော ဟောတိတိ? ယော ဟိ ဧဝရူပံ လဒ္ဓိံ^၂ ဂဟေတွာ ရတ္ထိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနေသု နိသိန္ဓော သဇ္ဈာယတိ ဝိမံသတိ။ တဿ “နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယော ကရောတော န ကရိယတိ ပါပံ။ပ။ နတ္ထိ ဒိန္နံ။ပ။ ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္စိဇ္ဇတိ”တိ တသ္မိံ^၃ အာရမ္မဏေ မိစ္ဆာသတိ သန္တိဋ္ဌတိ။ စိတ္တံ ကေဂ္ဂံ ဟောတိ။ ဇဝနာနိ ဇဝန္တိ။ ပဌမဇဝနေ သတေကိစ္ဆော ဟောတိ။ တထာ ဒုတိယာဒိသု၊ သတ္တမေ ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ အတေကိစ္ဆော အနိဝတ္တိ အရိဋ္ဌကဏ္ဍကသဒိသော ဟောတိ။ တတ္ထကောစိ ဧကံ ဒဿနံ ဩက္ကမတိ။ ကောစိ ဒွေ၊ ကောစိ တိဏိပိ။ နိယတ-
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကောဝ ဟောတိ။ ပတ္တော သဂ္ဂမဂ္ဂါဝရဏဉ္စေ^၁ မောက္ခမဂ္ဂါဝရဏဉ္စ၊ အဘဗ္ဗော တဿ အတ္တဘာဝဿ အနန္တရံ သဂ္ဂမ္ပိ ဂန္တု၊ ပဂေဝ မောက္ခံ။ ဝဇ္ဇခါဏုကော နာမေသ သတ္တော ပထဝိဂေါပကော၊ ယေဘုယျေန ဧဝရူပဿ ဘဝတော ဝုဋ္ဌာနံ နတ္ထိ။ ဝဿဘညာပိ ဧဒိဿာ အဟေသုံ။ နိန္ဒာဗျာရောသန-
 ဥပါရမ္ဘဘယာတိ အတ္တနော နိန္ဒာဘယေန သန္ဓနဘယေန ဥပဝါဒဘယေန စာတိ အတ္တော။ အဘိဇ္ဈာဝိနယေ သိက္ခန္တိ အဘိဇ္ဈာဝိနယော ဝုစ္စတိ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တေ သိက္ခမာနော အပ္ပမတ္တော နာမ ဝုစ္စတိတိ သုတ္တန္တေ ဝဇ္ဇဝိဇ္ဇံ ကထေတွာ ဂါထာယ ဖလသမာပတ္တိ ကထိတာတိ။

ဥရုဝေလဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-စက္ကဝဂ္ဂ

၁-စက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ စက္ကာနီတိ သမ္ပတ္တိယော။ စတုစက္ကံ ဝတ္တတိတိ စက္ကာရိ သမ္ပတ္တိစက္ကာနိ ဝတ္တန္တိ သဋ္ဌိယန္တိယေဝါတိ အတ္တော။ ပတိဂ္ဂပ-
 ဒေသဝါသောတိ ယတ္ထ စတဿော ပရိသာ သန္တိဿန္တိ၊ ဧဝရူပေ အနုစ္ဆရိကေ ဒေသေ ဝါသော။ သပ္ပုရိသာဝဿယောတိ? ဗုဒ္ဓါဒိနံ သပ္ပုရိသာနံ အဝဿယနံ

၁-တေသု ဣမေသု (က)

၂-သတ္တော သဂ္ဂါဝရဏဉ္စေ (က)

၃-သပ္ပုရိသာပဿယောတိ (သီ၊ သျာ)

သေဝနံ ဘဇနံ၊ န ရာဇာနံ။ အတ္တသမ္ဘာပဏိဒီတိ အတ္တနော သမ္ဘာဌပနံ၊ သစေ ပုဗ္ဗေ အဿဒ္ဓါဒီဟိ သမန္တာဂတော ဟောတိ၊ တာနိ ပဟာယ သဒ္ဓါဒီသု ပတိဋ္ဌာပနံ။ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာတိ ပုဗ္ဗေ ဥပစိတကုသလတာ။ ဣဒမေဝ စေတ္တ ပမာဏံ။ ယေန ဟိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန ကုသလကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ တဒေဝ ကုသလံ တံ ပုရိသံ ပတိရူပဒေသေ ဥပနေတိ၊ သပ္ပုရိသေ ဘဇာပေတိ၊ သော ဧဝ စ ပုဂ္ဂလော အတ္တာနံ သမ္ဘာ ဌပေတိ။ ပုညကတောတိ ကတပုညော။ သုခဉ္စေတံဝိဝတ္တတိတိ သုခဉ္စေ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ အဝိဝတ္တတိ၊ အဝတ္တရတိတိ အတ္တော။

၂-သင်္ဂဟသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၂။ ဒုတိယေ သင်္ဂဟဝတ္ထုနီတိ သင်္ဂဟနကာရဏာနိ။ ဒါနဉ္စာတိ- အာဒီသု ဧကစ္စော ဟိ ဒါနေနေဝ သင်္ဂဟိတဗ္ဗော ဟောတိ၊ တဿ ဒါနမေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ ပေယျဝဇ္ဇန္တိ ပိယဝစနံ။ ဧကစ္စော ဟိ “အယံ ဒါတဗ္ဗံ နာမ ဒေတိ၊ ဧကေနေန ပန ဝစနေန သဗ္ဗံ မက္ခေတွာ နာသေတိ၊ ကိံ တဿ ဒါန”န္တိ ဝတ္တာ ဟောတိ။ ဧကစ္စော “အယံ ကိဉ္စာပိ ဒါနံ န ဒေတိ၊ ကထေန္တော ပန တေလေန ပိယ မက္ခေတိ။ ဧသ ဒေတု ဝါ မာ ဝါ၊ ဝစနမေဝဿ သဟဿံ အဂ္ဂတိ”တိ ဝတ္တာ ဟောတိ။ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဒါနံ န ပစ္စာသီသတိ၊ ပိယဝစနမေဝ ပစ္စာသီသတိ။ တဿ ပိယဝစနမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အတ္တစရိယာတိ အတ္တဝေဒနကထာ။ ဧကစ္စော ဟိ နေဝ ဒါနံ၊ န ပိယဝစနံ ပစ္စာသီသတိ၊ အတ္တနော ဟိတကထံ ဝေဒနကထမေဝ ပစ္စာသီသတိ။ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ “ဣဒံ တေ ကာတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ န ကာတဗ္ဗံ၊ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော၊ ဧဝရူပေါ န သေဝိတဗ္ဗော”တိ ဧဝံ အတ္တစရိယကထာဝ ကထေတဗ္ဗော။ သမာနတ္တတာတိ သမာနသုခဒုက္ခဘာဝေါ။ ဧကစ္စော ဟိ ဒါနာဒီသု ဧကမ္ပိ န ပစ္စာသီသတိ၊ ဧကာသနေ နိသဇ္ဇံ၊ ဧကပလ္လင်္ဂေ သယနံ၊ ဧကတော ဘောဇနန္တိ ဧဝံ သမာနသုခဒုက္ခတံ ပစ္စာသီသတိ။ သော သစေ ဂဟဋ္ဌဿ ဇာတိယာ ပဗ္ဗဇိတဿ သီလေန သဒိသော ဟောတိ၊ တဿာယံ သမာနတ္တတာ ကာတဗ္ဗော။ တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟန္တိ တေသု တေသု ဓမ္မေသု ယထာနုစ္ဆရိကံ သမာနတ္တတာတိ အတ္တော။ ရထဿာဏီဝ ယာယတောတိ ယထာ ရထဿ ဂစ္ဆတော အာဏိ သင်္ဂဟော နာမ ဟောတိ၊ သာ ရထံ၂ သင်္ဂဟာတိ၊ ဧဝမိမေ သင်္ဂဟာ လောကံ သင်္ဂဟန္တိ။ န မာတာ ပုတ္တကာရဏာတိ ယဒိ မာတာ ဧတေ သင်္ဂဟေ ပုတ္တဿ န ကရေယျ၊ ပုတ္တကာရဏာ မာနံ ဝါ ပူဇံ ဝါ န လဘေယျ။

သင်္ဂဟာ ဧတေတိ ဥပယောဂဝစနေ ပစ္စတ္တံ။ သင်္ဂဟေ ဧတေတိ ဝါ ပါဌော။ သမဝေက္ခန္တိတိ သမ္မာ ပေက္ခန္တိ။ ပါသံသာ စ ဘဝန္တိတိ ပသံသနိယာ စ ဘဝန္တိ။

၃-သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၃။ တတိယေ သီဟောတိ စတ္တာရော သီဟာ—တိဏသီဟော ကာဠု- သီဟော ပဏ္ဍုသီဟော ကေသရသီဟောတိ။ တေသု တိဏသီဟော ကပေါတ- ဝဏ္ဏဂါဝိသဒိသော တိဏဘက္ခော စ ဟောတိ။ ကာဠုသီဟော ကာဠုဂါဝိ- သဒိသော တိဏဘက္ခောယေဝ။ ပဏ္ဍုသီဟော ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏဂါဝိသဒိသော မံသဘက္ခော။ ကေသရသီဟော လာခါပရိကမ္မကတေနော^၁ မုခေန အဂ္ဂနဂံဌေန စတူဟိ စ ပါဒပရိယန္တေဟိ သမန္တာဂတော၊ မတ္တကတောဝိဿ ပဋ္ဌာယ လာခါတူလိကာယ^၂ ကတာ ဝိယ တိသော ရာဇိယော ပိဋ္ဌမဇ္ဈေန ဂန္တာ အန္တရသတ္တိမ္ပိ ဒက္ခိဏဘဝတ္တာ ဟုတွာဌိတာ၊ ခန္ဓေ ပနဿသတသဟဿဉ္စနိက- ကမ္မလပရိက္ခေပေါ ဝိယ ကေသရဘာရော ဟောတိ။ အဝသေသဋ္ဌာနံ ပရိသုဒ္ဓ- သာလိပိဏ္ဍသင်္ခုဏ္ဍပိဏ္ဍဝဏ္ဏံ^၃ ဟောတိ။ ဣမေသု စတူသု သီဟေသု အယံ ကေသရသီဟော ဣမ အဓိပ္ပေတော။

မိဂရာဇာတိ သဗ္ဗမိဂဂဏဿ ရာဇာ။ အာသယာတိ ဝသနဋ္ဌာနတော၊ သုဝဏ္ဏဂုဟတော ဝါ ရဇတမဏိဖလိကမနောသိလာဂုဟတော ဝါ နိက္ခမတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ နိက္ခမမာနော ပနေသ စတူဟိ ကာရဏေဟိ နိက္ခမတိ အန္ဓ- ကာရပိဋ္ဌိတော ဝါ အာလောကတ္တာယ၊ ဥစ္စာရပဿာဝပိဋ္ဌိတော ဝါ တေသံ ဝိဿန္တနတ္တာယ၊ ဇိဃန္တာပိဋ္ဌိတော ဝါ ဂေါစရတ္တာယ၊ သမ္ဘဝပိဋ္ဌိတော ဝါ အဿဒ္ဓမ္မပဋိသေဝနတ္တာယ။ ဣမ ပန ဂေါစရတ္တာယ နိက္ခမန္တော အဓိပ္ပေတော။

ဝိဇမ္ဘတိတိ သုဝဏ္ဏတလေ ဝါ ရဇတမဏိဖလိကမနောသိလာတလာနံ ဝါ အညတရသ္မိံ ဒွေ ပစ္ဆိမပါဒေ သမံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ပုရိမပါဒေ ပုရတော ပသာရေဘွာ သရီရဿ ပစ္ဆာဘာဂံ အာကမ္ပိတွာ ပုရိမဘာဂံ အဘိဟရိတွာ ပိဋ္ဌံ နာမေတွာ ဂိဝံ ဥက္ခိပိတွာ အသနိသဒ္ဓိံ ကရောန္တော ဝိယ နာသပုဋ္ဌာနိ ပေါဏေတွာ သရီရလဂ္ဂံ ရဇံ ဝိရုနန္တော ဝိဇမ္ဘတိ။ ဝိဇမ္ဘနဘူမိယဉ္စ ပန တရုဏဝစ္ဆကော ဝိယ အပရာပရံ ဇဝတိ၊ ဇဝတော ပနဿ သရီရံ အန္ဓကာရေ ပရိဗ္ဗမန္တံ အလာတံ ဝိယ ခါယတိ။

၁-လာခါရသ....(သံ-ဋ ၂-၂၆၁-ပိဋ္ဌေ) ၂-လာခါနဂ်လကာယ (က)
၃-ပရိသုဒ္ဓတာလပိဋ္ဌသင်္ခုဏ္ဍပိဏ္ဍဝဏ္ဏံ (က)

အနုရိလောကေတိတိ ကသ္မာ အနုရိလောကေတိ? ပရာနုဒ္ဓယတာယ။ တသ္မိံ ကိရ သီဟနာဒံ နဒန္တေ ပပါတာဝါဋ္ဌာဒီသု ဝိသမဋ္ဌာနေသု စရန္တာ ဟတ္ထိ-
ဂေါကဏ္ဏမဟိံသာဒယော ပါဏာ ပပါတေပိ အာဝါဋ္ဌေပိ ပတန္တိ၊ တေသံ
အနုဒ္ဓယာယ အနုရိလောကေတိ။ ကိံ ပနဿ လုဒ္ဓဿ ပရမံသခါဒိနော
အနုဒ္ဓယာ နာမ အတ္ထိတိ? အာမ အတ္ထိ။ တထာ ဟိ “ကိံ မေ ဗဟူဟိ
ဃာတိတေဟိ”တိ အတ္တနော ဂေါစရတ္တာယာပိ ခုဒ္ဓကေ ပါဏေ န ဂဏှာတိ။
ဧဝံ အနုဒ္ဓယံ ကရေတိ၊ ဂုတ္တမ္ပိ စေတံ “မာဟံ ခုဒ္ဓကေ ပါဏေ ဝိသမဂတေ
သဃံာတံ အာပါဒေသိ”န္တိ။

သီဟနာဒံ နဒတိတိ တိက္ခတ္ထု တာဝ အဘိတနာဒံ နဒတိ။ ဧဝဉ္စ ပနဿ
ဝိဇ္ဇနဘူမိယံ ဌတွာ နဒန္တဿ သဒ္ဓေါ သမန္တာ တိယောဇနပဒေသံ ဧကနိန္ဒာဒံ
ကရေတိ၊ တမဿ နိန္ဒာဒံ သုတွာ တိယောဇနဗ္ဗန္တရဂတာ ခွိပဒစတုပ္ပဒဂဏှာ
ယထာဌာနေ ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဂေါစရဿ ပက္ကမတိတိ အာဟာရတ္တာယ
ဂစ္ဆတိ။ ကထံ? သော ဟိ ဝိဇ္ဇနဘူမိယံ ဌတွာ ဒက္ခိဏတော ဝါ ဝါမတော
ဝါ ဥပ္ပတန္တော ဥသဘမတ္တံ ဌာနံ ဂဏှာတိ၊ ဥဒ္ဓံ ဥပ္ပတန္တော စတ္တာရိပိ အဠုပိ
ဥသဘဌာနာနိ ဥပ္ပတတိ၊ သမေ ဌာနေ ဥဇုကံ ပက္ခန္တန္တော သောဠသဥသဘ-
မတ္တမ္ပိ ဝိသတိဥသဘမတ္တမ္ပိ ဌာနံ ပက္ခန္တတိ၊ ထလာ ဝါ ပဗ္ဗတာ ဝါ ပက္ခန္တန္တော
သဠုဥသဘမတ္တမ္ပိ အသိတိဥသဘမတ္တမ္ပိ ဌာနံ ပက္ခန္တတိ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ ရက္ခံ ဝါ
ပဗ္ဗတံ ဝါ ဒိသ္မာ တံ ပရိဟရန္တော ဝါမတော ဝါ ဒက္ခိဏတော ဝါ ဥဒ္ဓံ ဝါ
ဥသဘမတ္တံ အပက္ကမတိ။ တတိယံ ပန သီဟနာဒံ နဒိတွာ တေနဝံ သဒ္ဓိံ
တိယောဇနေ ဌာနေ ပညာယတိ၊ တိယောဇနံ ဂန္တာ နိဝတ္တိတွာ ပြိတော
အတ္တနောဝ နာဒဿ အနုနာဒံ သုဏှာတိ။ ဧဝံ သီဃေန ဇဝေန ပက္ကမတိ။

ယေဘုယျေနာတိ ပါယေန။ ဘယံ သန္တာသံ သံဝေဂန္တိ သဗ္ဗံ စိတ္တုတြာသ-
ဿေဝ နာမံ။ သီဟဿံ ဟိ သဒ္ဓိံ သုတွာ ဗဟူ ဘာယန္တိ၊ အပ္ပကာ န
ဘာယန္တိ။ ဧက ပန တေတိ? သမသီဟော ဟတ္ထာဇာနိယော အဿာ-
ဇာနိယော ဥသဘာဇာနိယော ပုရိသာဇာနိယော ဒိဏှာသဝေါတိ။ ကသ္မာ
ပနေတေန ဘာယန္တိတိ? သမသီဟော တာဝ “ဇာတိဂေါတ္တကုလသုရဘာဝေဟိ
သမာနေသ္မိ”တိ န ဘာယတိ၊ ဟတ္ထာဇာနိယာဒယော အတ္တနော သက္ကာယ-
ဒိဋ္ဌိဗလဝတာယ န ဘာယန္တိ၊ ဒိဏှာသဝေါ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ပဟိနတ္တာ န
ဘာယတိ။

ဗိလသယာဘိ ဗိလေ သယန္တာံ ဗိလဝါသိနော အဟိနကုလဂေါဓာ-
ဒယော။ ဥဒကသယာဘိ ဥဒကဝါသိနော မစ္ဆကစ္ဆပါဒယော။ ဝနာသယာဘိ
ဝနဝါသိနော ဟတ္ထိအဿဂေါကဏ္ဍမိဂါဒယော။ ပဝိသန္တိတိ “ဣဒါနိ အာဂန္တာ
ဂဏှိဿတိ”တိ မဂ္ဂံ ဩလောကေတွာ ပဝိသန္တိ။ ဒဋ္ဌေဟိတိ ထိရေဟိ။
ဝရတ္တေဟိတိ စမ္ပရဇ္ဇူဟိ။ မဟိဒ္ဓိကောတိအာဒိသု ဝိဇ္ဇေနဘူမိယံ ဌတွာ
ဒက္ခိဏပဿာဒီဟိ ဥသဘမတ္တံ၊ ဥဇုံ ဝိသတိဥသဘမတ္တာဒိလဃံနဝသေန မဟိဒ္ဓိ-
ကတာ၊ သေသမိဂါနံ အမိပတိဘာဝေန မဟေသက္ခတာ၊ သမန္တာ တိယော-
ဇနဋ္ဌာနေ သဒ္ဓိ သုတွာ ပလသယန္တာနံ ဝသေန မဟာနုဘာဝတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝေမေဝ ခေါ်တိ ဘဂဝါ တေသု တေသု သုတ္တန္တေသု တထာ တထာ အတ္တာနံ ကထေသိ။ “သီဟောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿေတံ အဓိဝစနံ အရဟတော သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓဿာ”တိ? ဣမသ္မိံ တာဝ သုတ္တေ သီဟသဒိသံ အတ္တာနံ ကထေသိ။ “ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တောတိ ခေါ သုနက္ခတ္တ တထာဂတဿေတံ အဓိဝစန”န္တိ ၄ ဣမသ္မိံ ဝေဇ္ဇသဒိသံ၊ “ဗြာဟ္မဏောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿေတံ အဓိဝစန”န္တိ ၅ ဣမသ္မိံ ဗြာဟ္မဏသဒိသံ၊ “ပုရိသော မဂ္ဂကုသလောတိ ခေါ တိဿ တထာဂတဿေတံ အဓိဝစန”န္တိ ၆ ဣမသ္မိံ မဂ္ဂဒေသကပုရိသသဒိသံ၊ “ရာဇာဟမသ္မိ သေလာ”တိ? ဣမသ္မိံ ရာဇသဒိသံ။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ သီဟသဒိသမေဝ ကတွာ အတ္တာနံ ကထေန္တော ဝေမာဟ။

တကြာယံ သဒိသတာ—သီဟဿ ကဉ္စနဂဟာဒိသု ဝသနကာလော ဝိယ
ဟိ တထာဂတဿ ဒီပင်္ကရပါဒမူလေ ကတာဘိနိဟာရဿ အပရိမိတကာလံ
ပါရမိယော ပူရေတွာ ပစ္ဆိမဘဝေ ပဋိသန္ဓိဂဟဏေန စေဝ မာတုကုစ္ဆိတော
နိက္ခမနေန စ ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ ကမ္မေတွာ ဝုဒ္ဓိမန္တာယ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ-
သဒိသံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝမာနဿ တီသု ပါသာဒေသု နိဝါသကာလော^၁
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သီဟဿ ကဉ္စနဂဟာဒိတော နိက္ခန္တကာလော ဝိယ တထာဂတဿ
ဧကေနတိံသသံဝစ္ဆရေ ဝိဝဋ္ဌေန ဒွါရေန ကဏ္ဍကံ^၂ အာရယု ဆန္နသဟာယဿ
နိက္ခမိတွာ တိဏိ ရဇ္ဇာနိ အတိက္ကမိတွာ အနောမာနဒီတိရေ ပြဟ္မုနာ ဒိန္နာနိ
ကာသာယာနိ ပရိဒဟိတွာ ပဗ္ဗဇိတဿ သတ္တမေ ဒိဝသေ ရာဇဂဟံ ဂန္ဓာ

၁-မိလ္လာသယသတ္တံ (က)

၂-ဒကာသယာတိ (သိ)

၃-အံ ၂-သ၇၊ အံ ၃-၂၈၂-မိဇွေသု။

၄-မ ၃-၄၇-၆၆၆။

၅-အံ ၃-၁၅၃-ပိဋေ၊

၆-သံ ၂-ဂဇ-ပိဋေ။

၇-ခု ၁-၃၆၀၊ မ ၂-၃၅၂-ပိဋကသု။ ဂ-နိဝါသနကာလော (သျှာ)၊ နိသိန္နကာလော (က)

၉-ကန္တကံ (သီ၊ သျှာ)

တတ္ထ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ ပဏ္ဏဝရိပဗ္ဗာရေ ကဘဘတ္တကိစ္စဿ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ ပတွာ ပဌမမေဝ မဂဓရဋ္ဌံ အာဂမနတ္ထာယ ယာဝ ရညော ပဋိညာဒါနကာလော။

သီဟဿ ဝိဇ္ဇန္တနကာလော ဝိယ တထာဂတဿ ဒိန္နပဋိညဿ အာဠာရ-
ကာလာမဥပသင်္ကမနံ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ သုဇာတာယ ဒိန္နပါယာသဿ
ဧကေနပဏ္ဏာသာယ ပိဏ္ဏေဟိ ပရိဘုတ္တကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သီဟဿ
သရီရဝိရုနနံ ဝိယ သာယနသမယေ သောတ္တိယေန^၁ ဒိန္နာ အဋ္ဌ တိဏမုဋ္ဌိယော
ဂဟေတွာ ဒဿဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာဟိ ထောမိယမာနဿ ဂန္ဓာဒီဟိ
ပူဇိယမာနဿ တိက္ခတ္တု ဗောဓိံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဗောဓိမဏ္ဍံ အာရုယု
စုဒ္ဓသဟတ္ထုဗ္ဗေဓေ ဌာနေ တိဏသန္တရံ အတ္ထရိတွာ စတုရင်္ဂဝီရိယံ အဓိဋ္ဌာယ
နိသိန္ဓဿ^၂ တံခဏညေဝ မာရဗလံ ဝိဓမေတွာ တိသု ယာမေသု တိဿော
ဝိဇ္ဇာ ဝိသောဓေတွာ အနုလောမပုဋိလောမံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမဟာသမုဒ္ဒိ ယမက-
ဉာဏမန္တနေန မန္တေန္တဿ သဗ္ဗညုတညာဏေ ပဋိဝိဒ္ဓေ တဒနဘာဝေန
ဒဿဟဿလောကဓာတုကမ္ပနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သီဟဿ စတုဒိသာဝိလောကနံ ဝိယ ပဋိဝိဒ္ဓသဗ္ဗညုတညာဏဿ သတ္တ-
သတ္တာဟံ ဗောဓိမဏ္ဍေ ဝိဟရိတွာ ပရိဘုတ္တမရုပိဏ္ဍိကာဟာရဿ အဇပါလ-
နိဂြောဓမူလေ မဟာဗြဟ္မာနော ဓမ္မဒေသနာယာစနံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ တတ္ထ
ဝိဟရန္တဿ ကောဒသမေ ဒိဝသေ “သွေ အာသာဠိပုဏ္ဏမာ ဘဝိဿတိ”တိ
ပစ္စုသသမယေ “ကဿ န ခေါ အဟံ ပဌမံ ဓမ္မံ ဒေသေယျ”န္တိ အာဠာရဒကာနံ
ကာလကတဘာဝံ ဥတွာ ဓမ္မဒေသနတ္ထာယ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ဩလောကနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
သီဟဿ ဂေါစရတ္ထာယ တိယောဇနံ ဂမနကာလော ဝိယ အတ္တနော ပတ္တစိဝရံ
အာဒါယ “ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေဿာမီ”တိ ပစ္ဆာဘတ္တေ အဇပါလ-
နိဂြောဓတော ဝုဋ္ဌိတဿ အဠာရသယောဇနမဂ္ဂံ ဂမနကာလော။

သီဟဿ သီဟနာဒကာလော ဝိယ တထာဂတဿ အဠာရသယောဇနမဂ္ဂံ
ဂန္ဓာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ သညာပေတွာ အစလပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓဿ ဒသဟိ
စက္ကဝါဠသဟဿေဟိ သန္နိပတိတေန ဒေဝဂဏေန ပရိဝုတဿ “ဒွေမေ
ဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ”တိအာဒိနာ နယေန ဓမ္မစက္ကပု-
ဝတ္တနကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ စ ပန ပဒေ ဒေသိယမာနေ တထာ-
ဂတသီဟဿ ဓမ္မသောသော ဟေဠာ အဝီစိံ ဥပရိ ဘဝဂ္ဂံ ဂဟေတွာ
ဒဿဟဿလောကဓာတုံ ပဋိစ္ဆာဒေသိ။ သီဟဿ သဒ္ဓေန ခုဒ္ဒကပါဏာနံ

၁-သောတ္တိယေန (သဗ္ဗတ္ထ)

၂-နိသိန္ဓကာလတော ပဠာယ နိသိန္ဓဿ (သီ၊က)

သန္တာသပဇ္ဇနကာလော ဝိယ တထာဂတဿ တိဏိ လက္ခဏာနိ ဒီပေတွာ စတ္တာရိ သစ္စာနိ သောဠသဟာကာရေဟိ သဠိယာ စ နယသဟဿေဟိ ဝိဘဇိတွာ ဓမ္မံ ကထေန္တဿ ဒိဃာယုကာနံ ဒေဝါနံ ဉာဏသန္တာသဿ ဥပ္ပတ္တိကာလော ဝေဒိတဗျော။

အပရော နယော—သီဟော ဝိယ သဗ္ဗညုတံ ပတ္တော တထာဂတော၊ အာသယဘူတာယ ကနကရဟာယ နိက္ခမနံ ဝိယ ဂန္ဓကုဋ်တော နိက္ခမန-
ကာလော၊ ဝိဇ္ဇန္တနံ ဝိယ ဓမ္မသတံ ဥပသင်္ကမနကာလော၊ ဒိဿာဝိလောကနံ ဝိယ ပရိဿာဝိလောကနံ၊ သီဟနာဒနဒနံ ဝိယ ဓမ္မဒေသနာကာလော၊ ဂေါစရာယ ပက္ကမနံ ဝိယ ပရဝါဒနိဗ္ဗဒနတ္ထာယ^၁ ဂမနံ။

အပရော နယော—သီဟော ဝိယ တထာဂတော၊ ဟိမဝန္တနိဿိတာယ ကဉ္ဇနရဟာယ နိက္ခမနံ ဝိယ အာရမ္မဏဝသေန နိဗ္ဗာနနိဿိတာယ ဖလသမာ-
ပတ္တိယာ ဝုဠာနံ၊ ဝိဇ္ဇန္တနံ ဝိယ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ၊ ဒိဿာဝိလောကနံ ဝိယ ဝေနေယျသတ္တဝိလောကနံ၊ သီဟနာဒေါ ဝိယ သမ္ပတ္တပရိသာယ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဂေါစရာယ ပက္ကမနံ ဝိယ အသမ္ပတ္တာနံ ဝေနေယျသတ္တာနံ သန္တိကူပသင်္ကမနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယဒါတိ ယသ္မိံ ကာလေ။ တထာဂတောတိ ဟေဠာ ဝုတ္တေဟိ အဠဟိ ကာရဏေဟိ တထာဂတော။ လောကေတိ သတ္တလောကေ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အဘိနိဟာရတော ပဠာယ ယာဝ ဗောဓိပလ္လင်္ကာ ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏာ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမ၊ အရဟတ္တဖလေ ပန ပတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇော နာမ။ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိအာဒိနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ ဝိတ္တာရိတာနိ။

ဣတိ သက္ကာယောတိ အယံ သက္ကာယော၊ ဧတ္တကော သက္ကာယော၊ န ဣတော ဘိယျော သက္ကာယော အတ္ထိတိ။ ဧတ္တာဝတာ သဘာဝတော သရသတော ပရိယန္တတော ပရိစ္ဆေဒတော ပရိဝုဋ္ဌမတော သဗ္ဗေပိ ပဉ္စုပါဒါ-
နက္ခန္ဓာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ ဣတိ သက္ကာယသမုဒယောတိ အယံ သက္ကာယဿ သမုဒယော နာမ။ ဧတ္တာဝတာ “အာဟာရသမုဒယာ ရူပသမုဒယော”တိအာဒိ သဗ္ဗံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဣတိ သက္ကာယဿ အတ္တင်္ဂမောတိ^၃ အယံ သက္ကာယဿ အတ္တင်္ဂမော။ ဣမိနာပိ “အာဟာရနိရောဓာ ရူပနိရောဓော”တိအာဒိ သဗ္ဗံ ဒဿိတံ ဟောတိ။

၁-ပရဝါဒနိဗ္ဗထနတ္ထာယ (သီ၊ သျာ) ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉ ၂-ပိဋေ။ ၃-သက္ကာယနိရောဓောတိ (က)

ဝဏ္ဏဝန္တောတိ သရီရဝဏ္ဏေန ဝဏ္ဏဝန္တော။ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာတိ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ပဏ္ဏာသလက္ခဏပုဂ္ဂိုလ်တံ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ။ ယေဘုယျေနာတိ ဣမ ဧကေ ဌပေတိ? အရိယသာဝကေ ဒေဝေ။ တေသံ ဟိ ခီဏာသဝတ္တာ စိတ္တုတြာသဘယမ္ပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သံဝိဂ္ဂဿ ယောနိသော ပဓာနေန ပတ္တဗ္ဗံ ပတ္တတယ ဉာဏသံဝေဂေါပိ။ ဣတရာသံ ပန ဒေဝတာနံ “တာသော ဟေသော ဘိက္ခဝေ အနိစ္စ”န္တိ မနသိကရောန္တာနံ^၁ စိတ္တုတြာသဘယမ္ပိ၊ ဗလဝိပဿနာကာလေ ဉာဏဘယမ္ပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဘောတိ ဓမ္မာလပနမတ္တမေတံ။ သက္ကာယပရိယာပန္နာတိ ပဉ္စက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ။ ဣတိ တေသံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဝဋ္ဋဒေါသံ ဒေသေတွာ တိလက္ခဏာဟတံ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တေ ဉာဏဘယံ နာမ ဩက္ကမတိ။

အဘိညာယာတိ ဇာနိတွာ။ ဓမ္မစက္ကန္တိ ပဋိဝေဓဉာဏမ္ပိ ဒေသနာဉာဏမ္ပိ။ ပဋိဝေဓဉာဏံ နာမ ယေန ဉာဏေန ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓော စက္ကာရိ သစ္စာနိသောဌသဟာကာရေဟိ သဠိယာ စ နယသဟဿေဟိ ပဋိဝိဇ္ဇိ။ ဒေသနာဉာဏံ နာမ ယေန ဉာဏေန တိပရိဝဋ် ဌာဒသာကာရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေသိ။ ဥဘယဓမ္မေတံ ဒသဗလဿ ဥရေ ဇာတဉာဏမေဝ။ တေသု ဓမ္မဒေသနာဉာဏံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ တံ ပနေသ ယာဝ အဋ္ဌာရသဗြဟ္မကောဋီဟိ သဒ္ဓိံ အညာကောဏ္ဍညတ္ထေရဿ သောတာပတ္တိဖလံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဝ ပဝတ္တေတိ နာမ။ တသ္မိံ ဥပ္ပန္နံ ပဝတ္တိတံ နာမ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလောတိ သဒိသပုဂ္ဂလရဟိတော။ ယသသိနောတိ ပရိဝါရသမ္ပန္နာ။ တာဒိနောတိ လာဘာလာဘာဒိဟိ ဧကသဒိသဿ။

၄-ပသာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄။ စတုတ္ထေ အဂ္ဂေသု ပသာဒါ၊ အဂ္ဂါ ဝါ ပသာဒါတိ အဂ္ဂပ္ပသာဒါ။ ယာဝတာတိ ယတ္တကာ။ အပဒါတိ နိပ္ပဒါ အဟိမစ္ဆာဒယော။ ဒွိပဒါတိ မနုဿပက္ခိအာဒယော။ စတုပ္ပဒါတိ ဟတ္ထိအဿာဒယော။ ဗဟုပ္ပဒါတိ သတပဒိအာဒယော။ နေဝသညိနာသညိနောတိ ဘဝဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ။ အဂ္ဂမက္ခာယတီတိ ဂုဏေဟိ အဂ္ဂေါ ဥတ္တမော သေဋ္ဌောတိ အက္ခာယတိ။ အသင်္ခတာတိ နိဗ္ဗာနမေဝ ဂဟေတွာ ဂုတ္တံ။ ဝိရာဂေါတိအာဒိနိ နိဗ္ဗာနဿဝနာမာနိ။ တဉ္စိ အာဂမ္မ သဗ္ဗကိလေသာ ဝိရဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗေ ရာဂမဒါဒယော မဒါ နိဗ္ဗဒါ ဟောန္တိ၊ အဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ၊ သဗ္ဗာ ဝိပါသာ ဝိနယံ ဥပေန္တိ၊ သဗ္ဗေ

၁-ဘယန္တိ အနိစ္စတံ မနသိကရောန္တာနံ(သိ)၊ ဘိက္ခုတိ အနိစ္စတံ မနသိကရောန္တာနံ(သံ-ဋ ၂-၂၆၆-ပိဋေ)

အာလယာ သမုဿိတံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဝဇ္ဇာနိ ဥပစ္ဆိဇန္တိ၊ တဏှာ ဝိယန္တိ၊ ဝဇ္ဇဒုက္ခာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ သဗ္ဗေ ပရိဋ္ဌာဟာ နိဗ္ဗာယန္တိ။ တသ္မာ တောနိ နာမာနိ လဘတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၅-ဝဿကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅။ ပဉ္စမေ အနုဿရိတတိ အနုဂန္ဓာ သရိတာ၊ အပရာပရံ သရိတုံ သမတ္ထောတိ အတ္ထော။ ဒက္ခောတိ ဆေကော။ တတြုပါယာယာတိ “ဣမသ္မိ” ကာလေ ဣမံ နာမ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ ဥပါယဘူတာယ ပညာယ သမန္ဓာဂတော။ အနုမောဒိတဗ္ဗန္တိ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ။ ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗန္တိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ နေဝ ခေါ ဟျာဟန္တိ နေဝ ခေါ တေ အဟံ။ ကသ္မာ ပနေတံ ဘဂဝါ နာဘိနန္ဒတိ၊ နပုဋိက္ခိပတိတိ? လောကိယတ္တာ နာဘိနန္ဒတိ၊ လောကိယံ အတ္ထံ ဂဟေတွာ ဌိတတ္တာ နပုဋိက္ခောသတိ။ ဗဟု’ဿ ဇနတတိ ဗဟု အဿ ဇနတာ။ ဣဒဉ္စ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အရိယေ ဉာယေတိ သဟဝိပဿနကေ မဂ္ဂေ၊ ကလျာဏဓမ္မတာ ကုသလဓမ္မတာတိပိ တဿေဝ နာမာနိ။ ယံ ဝိတက္ကန္တိ နေက္ခမ္မဝိတက္ကာဒိသု အညတရံ။ န တံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိတိ ကာမဝိတက္ကာဒိသု ဧကမ္ပိ န ဝိတက္ကေတိ။ ဣတရံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဝိတက္ကပထေတိ ဧတ္ထ ဝိတက္ကာယေဝ ဝိတက္ကပထော။ အဟံ ဟိ ဗြာဟ္မဏာတိ- အာဒိသု ပဌမနယေန ဝိဏာသဝဿ သီလဉ္စေဝ ဗာဟုသစ္စဉ္စ ကထိတံ၊ ဒုတိယတတိယေဟိ ဝိဏာသဝဿ ကိရိယဝိတက္ကာနိ စေဝ ကိရိယဇ္ဈာနာနိ စ၊ စတုတ္ထေန ဝိဏာသဝဘာဝေါ ကထိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

မစ္စုပါသပ္ပမောစနန္တိ^၁ မစ္စုပါသာ ပမောစနကံ မဂ္ဂံ။ ဉာယံ ဓမ္မန္တိ သဟ-
ဝိပဿနကံ မဂ္ဂံ။ ဒိသ္မာ စ သုတွာ စာတိ ဉာဏေနေဝ ပဿိတွာ စ သုဏိတွာ
စ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

၆-ဒေါဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ ဆဋ္ဌေ အန္တရာ စ ဥက္ကန္တံ အန္တရာ စ သေတဗျန္တိ ဧတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌာတိ
ဥက္ကာဟိ ဓာရိယမာနာဟိ မာပိတတ္တာ ဧဝံလဒ္ဓဝေါဟာရံ နဂရံ။ သေတဗျန္တိ
အတိတေ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဇာတနဂရံ။ အန္တရာသဒ္ဓေါ ပန ကာရဏ-
ခဏစိတ္တဝေမဇ္ဈဝိဝရာဒိသု ဝတ္တတိ။ “တဒန္တရံ ကော ဇာနေယျ အညတြ

တထာဂတာ”တိ^၁ စ, “ဇနာ သင်္ဂမ္မ မန္တေန္တိ၊ မဉ္ဇ တဉ္စ ကိမန္တရ”န္တိ^၂
 စအာဒိသု^၂ ကာရဏေ။ “အဒ္ဓဿ မံ ဘန္တေ အညတရာ ဣတ္ထိ ဝိဇ္ဇန္တရိ-
 ကာယ ဘာဇနံ ဓောဝန္တိ”တိအာဒိသု^၃ ခဏေ။ “ယဿန္တရတော န သန္တိ
 ကောပါ”တိအာဒိသု^၄ စိတ္တေ။ “အန္တရာဝေါသာနမာပါဒိ”တိအာဒိသု^၅ ဝေ-
 မဇ္ဈေ။ “အပိစာယံ တပေါဒါဒ္ဓိန္တံ မဟာနိရယာနံ အန္တရိကာယ အာဂစ္ဆတိ”တိ-
 အာဒိသု^၆ ဝိဝရေ။ သွာယမိဝ ဝိဝရေ ဝတ္တတိ။ တသ္မာ ဥက္ကဋ္ဌာယ စ သေတ-
 ဗျဿ စ ဝိဝရေတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အန္တရာသဒ္ဓေန ပန ယုတ္တတ္တာ^၇
 ဥပယောဂဝစနံ ကတံ။ ဤဒိသေသု စ ဌာနေသု အက္ခရစိန္တကာ “အန္တရာ
 ဂါမဉ္ဇ နဒိဉ္ဇ ယာတိ”တိ ဧဝံ ဧကမေဝ အန္တရာသဒ္ဓံ ပယုဇ္ဇန္တိ^၈။ သော ဒုတိယ-
 ပဒေနပိ ယောဇေတဗ္ဗော ဟောတိ၊ အယောဇိယမာနေ ဥပယောဂဝစနံ န
 ပါပုဏာတိ။ ဣမ ပန ယောဇေတွာ ဧဝ ဝုတ္တော။

အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိတိ အဒ္ဓါနသင်္ခါတံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊
 ဒီဃမဂ္ဂန္တိ အတ္ထော။ ကသ္မာ ပဋိပန္နောတိ? တံဒိဝသံ ကိရ ဘဂဝါ ဣဒံ
 အဒ္ဓဿ “မယိ တံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော ဒေါဏော မြာဟ္မဏော မမ ပဒစေတိယာနိ
 ပဿိတွာ ပဒါနုပဒိကော ဟုတွာ မမ နိသိန္နဋ္ဌာနံ အာဂန္တာ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿတိ၊
 အထဿာဟံ ဧကံ သစ္စဓမ္မံ^၉ ဒေသေဿာမိ၊ မြာဟ္မဏော တိဏိ သာမည-
 ဖလာနိ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဒွါဒသပဒသဟဿပရိမာဏံ ဒေါဏဂဇ္ဇိတံ နာမ ဝဏ္ဏံ
 ဝတွာ^{၁၀} မယိ ပရိနိဗ္ဗုတေ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ဥပ္ပန္တံ မဟာကလဟံ ဝူပသမေတွာ
 ဓာတုယော ဘာဇေဿတိ”တိ။ ဣမိနာ ကာရဏေန ပဋိပန္နော။ ဒေါဏောပိ
 သုဒ္ဓံ မြာဟ္မဏောတိ ဒေါဏော မြာဟ္မဏောပိ တယော ဝေဒေ ပရုဏေ
 ကတွာ ပဉ္စသတေ မာဏဝကေ သိပ္ပံ ဝါစေန္တော တံဒိဝသံ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ
 သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတွာ သတဂ္ဂနကံ နိဝါသေတွာ ပဉ္စသတဂ္ဂနကံ ဧကံသဝရ-
 ဂတံ^{၁၁} ကတွာ အာမုတ္တယညသုတ္တော ရတ္တဝဋ္ဋိကာ^{၁၂} ဥပါဟနာ အာရောဟိတွာ
 ပဉ္စသတမာဏဝကပရိဝါရော တမေဝ မဂ္ဂံ ပဋိပဋိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

ပါဒေသုတိ ပါဒေဟိ အက္ကန္တဋ္ဌာနေသု။ စက္ကာနိတိ လက္ခဏစက္ကာနိ။
 ကိံ^{၁၃} ပန ဘဂဝတော ဂစ္ဆန္တဿ အက္ကန္တဋ္ဌာနေ ပဒံ ပညာယတိတိ? န

၁-အံ ၂-၃၀၈၊ အံ ၃-၃၆၇-ပိဋေသု။	၂-သံ ၁-၂၀၃-ပိဋေ။	၃-မ ၂-၁၁၂-ပိဋေ။
၄-ခု ၁-၁၀၀-ပိဋေ ဥဒါနေ။	၅-မ ၁-၂၅၁-ပိဋေ။	၆-ဝိ ၁-၁၄၉-ပိဋေ။
၇-ပယုတ္တတ္တာ (သျှာ)	၈-ပယုဇ္ဇန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၉-စတုသစ္စဓမ္မံ (သီ)
၁၀-ဂဇ္ဇိတွာ (သီ)၊ ဝဏ္ဏေတွာ (သျှာ)		၁၁-ဧကံသံ (က)
၁၂-အာမုတ္တယညသုတ္တော သန္တပိတိကာ (က)		

ပညာယတိ။ ကသ္မာ? သုခုမတ္တာ မဟာဗလတ္တာ မဟာဇနာနုဂ္ဂဟေန စ။ ဗုဒ္ဓါနဉ္စိ သုခုမတ္ထဝိတာယ အက္ကန္တဌာနံ တူလပိရုနော^၁ ပတိဋ္ဌိတဌာနံ ဝိယ ဟောတိ။ ပဒဝဋ္ဌဇ္ဇော န ပညာယတိ။ ယထာ စ ဗလဝတော ဝါတ-
 ဇဝသိန္ဓဝဿ ပဒုမိနိပတ္တေပိ အက္ကန္တမတ္တမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ မဟာဗလတာယ တထာဂတေန အက္ကန္တဌာနံ အက္ကန္တမတ္တမေဝ ဟောတိ။ န တတ္ထ ပဒဝဋ္ဌဇ္ဇော ပညာယတိ။ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ အနုပဒံ မဟာဇနကာယော ဂစ္ဆတိ။ တဿ^၂ သတ္ထု ပဒဝဋ္ဌဉ္စ ဝိသ္မာ မဒ္ဓိတုံ အဝိသဟန္တဿ ဂမနဝိစ္ဆေဒေါ ဘဝေယျ။ တသ္မာ အက္ကန္တအက္ကန္တဌာနေ ယောပိ ပဒဝဋ္ဌဇ္ဇော ဘဝေယျ။ သော အန္တရဓာယ-
 တေဝ။ ဒေါဏော ပန ဗြာဟ္မဏော တထာဂတဿ အဓိဌာနဝသေန ပဿိ။ ဘဂဝါ ဟိ ယဿ ပဒစေတိယံ ဒဿေတုကာမော ဟောတိ။ တံ အာရဗ္ဘ “အသုကော နာမ ပဿတူ”တိ အဓိဌာတိ။ တသ္မာ မာဂဏ္ဍိယဗြာဟ္မဏော ဝိယ အယမ္ပိ ဗြာဟ္မဏော တထာဂတဿ အဓိဌာနဝသေန အဒ္ဓဿ။

ပါသာဒိကန္တိ ပဿာဒဇနကံ။ ဣတရံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ **ဥတ္တမဒမထသမထ-
 မနုပ္ပတ္တိ**န္တိ ဧတ္ထ ဥတ္တမဒမထော နာမ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ။ ဥတ္တမသမထော နာမ အရဟတ္တမဂ္ဂသမာဓိ။ တဒုဘယံ ပတ္တန္တိ အတ္ထော။ **ဒန္တ**န္တိ နိဗ္ဗိသေဝနံ။ **၇တ္တ**န္တိ ဂေါပိတံ။ **သံယတိန္ဒြိယ**န္တိ ရက္ခိတိန္ဒြိယံ။ **နာဂ**န္တိ ဆန္ဒာဒိဟိ အဂစ္ဆနတော၊ ပဟိနကိလေသေ ပုန အနာဂစ္ဆနတော၊ အာဂုံ အကရဏတော၊ ဗလဝန္တ-
 ဌေနာတိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ နာဂံ။

ဒေဝေါ နော ဘဝံ ဘဝိဿတိတိ ဧတ္ထ “ဒေဝေါ နော ဘဝံ”န္တိ ဧတ္တာဝတာပိ ပုစ္ဆာ နိဋ္ဌိတာ ဘဝေယျ။ အယံ ပန ဗြာဟ္မဏော “အနာဂတေ မဟေသက္ခော ဧကော ဒေဝရာဇာ ဘဝိဿာတိ”တိ အနာဂတဝသေန ပုစ္ဆာသဘာဂေနေဝ ကထေန္တော ဝေမာဟ။ ဘဂဝါပိဿ ပုစ္ဆာသဘာဂေနေဝ ကထေန္တော န ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ **ဒေဝေါ ဘဝိဿာမိ**တိ အာဟ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ **အာသဝါန**န္တိ ကာမာသဝါဒိနံ စတုန္တံ။ ပဟိနာတိ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ သဗ္ဗညုတ-
 ညာဏာဓိဂမေနေဝ ပဟိနာ။ **အနုပလိတ္တော လောကေနာတိ** တဏှာဒိဋ္ဌိ-
 လေပါနံ ပဟိနတ္တာ သင်္ခါရလောကေန အနုပလိတ္တော။ **ဗုဒ္ဓေါ**တိ စတုန္တံ သစ္စာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ ဗုဒ္ဓေါ ဣတိ မံ ဓာရေဟိ။

ယေနာတိ ယေန အာသဝေန။ **ဒေဂူပပဗျဿာတိ** ဒေဂူပပတ္တိ အဿ မယံ ဘဝေယျ။ **ဝိဟင်္ဂမောတိ** အာကာသစရော ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကဒေဝေါ။

ဝိဒ္ဓန္တာတိ ဝိဓမ္မိတာ။ ဝိနဠိကတာတိ ဝိဂတနဋ္ဌာ ဝိဂတဗန္ဓနာ ကတာ။ ဝဂ္ဂုတိ သုန္ဒရံ။ တောယေန နုပလိပ္ပတိတိ ဥဒကတော ရတနမတ္တံ အစ္စုဂ္ဂမ္ပ ဌိတံ သရံ သောဘယမာနံ ဘမရဂဏံ ဟာသယမာနံ တောယေန န လိပ္ပတိ။ တဿှာ ဗုဒ္ဓေါသိ ပြာဟူဏာတိ ဒေသနာပရိယောသာနေ တိဏိ မဂ္ဂဖလာနိ ပါပုဏိတွာ ဒွါဒသဟိ ပဒသဟသေဟိ ဒေါဏဂဇ္ဇိတံ နာမ ဝဏ္ဏံ ကထေသိ၊ တထာဂတေ စ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဇမ္ဗုဒီပတလေ ဥပ္ပန္နံ မဟာကလဟံ ဂူပသမေတွာ ဓာတုယော ဘာဇေသိတိ။

၇-အပရိဟာနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇။ သတ္တမေ နိဗ္ဗာနဿေဝ သန္တိကေတိ နိဗ္ဗာနသန္တိကေယေဝ စရတိ။ သီလေ ပတိဋ္ဌိတောတိ ပါတိမောက္ခသီလေ ပတိဋ္ဌိတော။ ဧဝံ ဝိဟာရီတိ ဧဝံ ဝိဟရန္တော။ အာတာပီတိ အာတာပေန ဝီရိယေန သမန္တာဂတော။ ယောဂ-
က္ခေမဿာတိ စတူဟိ ယောဂေဟိ ခေမဿ နိဗ္ဗာနဿ။ ပမာဒေ ဘယ-
ဒဿိဝါတိ ပမာဒံ ဘယတော ပဿန္တော။

၈-ပတိလိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၈။ အဋ္ဌမေ ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စောတိ “ဣဒမေဝ ဒဿနံ သစ္စံ၊ ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ ဧဝံ ပါဠိဧက္ကံ ဂဟိတတ္တာ ပစ္စေကသင်္ခါတာနိ ဒိဋ္ဌိသစ္စာနိ ပနုဏ္ဏာနိ နိဟဋ္ဌာနိ ပဟိနာနိ အဿာတိ ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော။ သမဝယသဋ္ဌေသနောတိ ဧတ္ထ အဝယာတိ အနုနာ၊ သဋ္ဌာတိ ဝိဿဋ္ဌာ၊ သမ္မာ အဝယာ သဋ္ဌာ ဒေသနာ အဿာတိ သမဝယသဋ္ဌေသနော၊ သမ္မာ ဝိဿဋ္ဌသဗ္ဗဒေသနောတိ အတ္ထော။ ပတိလိနောတိ နိလိနော ဧကိဘာဝံ ဥပဂတော။ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနန္တိ ဗဟူနံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧတ္ထ စ သမဏာတိ ပဗ္ဗဇူပဂတာ၊ ဗြာဟ္မဏာတိ ဘောဝါဒိနော။ ပုထုပစ္စေကသစ္စာနီတိ ဗဟူနိ ပါဠေက္ကသစ္စာနိ။ နုဏ္ဏာနီတိ နိဟဋ္ဌာနိ။ ပနုဏ္ဏာနီတိ သုဋ္ဌ၊ နိဟဋ္ဌာနိ။ စတ္တာနီတိ ဝိဿဋ္ဌာနိ။ ဝန္တာနီတိ ဝဓိတာနိ။ ဗုတ္တာနီတိ ဆိန္ဒုဗန္ဓနာနိ ကတာနိ။ ပဟိနာနီတိ ပဇဟိတာနိ။ ပဋိနိဿဋ္ဌာနီတိ ယထာ န ပုန စိတ္တံ အာရောဟန္တိ၊ ဧဝံ ပဋိနိဿဇ္ဇိတာနိ။ သဗ္ဗာနေဝေတာနိ ဂဟိတဂဟဏဿ ဝိဿဋ္ဌဘာဝဝေဝစနာနိ။

ကာမေသနာ ပဟိနာ ဟောတိတိ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ပဟိနာ။ ဘဝေသနာ ပန အရဟတ္တမဂ္ဂေန ပဟိယတိ။ “ဗြဟ္မစရိယံ ဒေသိဿာမိ ဂဝေသိဿာမိ”တိ

၁-ဧဝံ ဝိဟာရမာတာပီတိ ဧဝံ ဝိဟရန္တော အာတာပနဝီရိယေန သမန္တာဂတော (သိ)

ဧဝံ ပဝတ္တဇ္ဈာသယသင်္ခါတာ ဗြဟ္မစရိယေသနာပိ အရဟတ္တမဂ္ဂေနော ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိံ
 ဝူပသမံ ဂစ္ဆတိ။ ဒိဋ္ဌိဗြဟ္မစရိယေသနာ ပန သောတာပတ္တိမဂ္ဂေနော ပဋိပ္ပဿန္တ-
 တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေတိ ဧဝံ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန ပဿဒ္ဓကာယ-
 သင်္ခါရော ဝူပသန္တအဿာသပဿာသော နာမ ဟောတိ။ အသ္မိမာနောတိ
 အသ္မိတိ ဥပ္ပဇနကော နဝရိမောနော။

ဂါထာသု ကာမေသနာ ဘဝေသနာတိ ဧတာ ဒွေ ဒေသနာ။ ဗြဟ္မစရိယေသနာ
 သဟာတိ တာဟိယေဝ သဟ ဗြဟ္မစရိယေသနာတိ တိဿောပိ ဧတာ။ ဣမ
 ဌတွာ ဒေသနာ ပဋိနိဿဋ္ဌာတိ ဣမိနာ ပဒေန သဒ္ဓိံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။
 ဣတိ သစ္စပရာမာသော၊ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ သမုဿယာတိ “ဣတိ သစ္စံ ဣတိ သစ္စ”န္တိ
 ဂဟဏပရာမာသော စ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတာယေဝ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ စ ယေ သမုဿိတတ္တာ
 ဥဂန္တာ ဌိတတ္တာ သမုဿယာတိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေပိ။ ဣမ ဌတွာ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ
 သမူဟတာတိ ဣမိနာ ပဒေန သဒ္ဓိံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ကဿ ပန ဧတာ
 ဒေသနာ ပဋိနိဿဋ္ဌာ၊ ဧတေ စ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ သမူဟတာတိ? သဗ္ဗရာဂဝိရတ္တဿ
 တဏှာက္ခယဝိမုတ္တိနော။ ယော ဟိ သဗ္ဗရာဂေဟိပိ ဝိရတ္တော၊ တဏှာက္ခယေ
 စ နိဗ္ဗာနေ ပဝတ္တာယ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ သမန္တာဂတော၊ ဧတဿ
 ဒေသနာ ပဋိနိဿဋ္ဌာ၊ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ စ သမူဟတာ။ သ ဝေ သန္တောတိ သော
 ဧဝရူပေါ ကိလေသသန္တတာယ သန္တော။ ပဿဒ္ဓေါတိ ဒွိဟိ ကာယ-
 စိတ္တပ္ပဿဒ္ဓိဟိ ပဿဒ္ဓေါ။ အပရာဇိတောတိ သဗ္ဗကိလေသေ ဇိနိတွာ ဌိတတ္တာ
 ကေနစိ အပရာဇိတော။ မာနာဘိသမယာတိ မာနဿ ပဟာနာဘိသမယေန။
 ပုဒ္ဓေါတိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဗုဇ္ဈိတွာ ဌိတော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေပိ ဂါထာ-
 သုပိ ဒီဏာသဝေါဝ ကထိတောတိ။

ဇ-ဥဇ္ဈယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉။ နဝမေ သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိတိ ဝဓံ မရဏံ အာပဇ္ဇန္တိ။ နိစ္စဒါနန္တိ
 သံလာကဘတ္တံ။ အနုကုလယညန္တိ အမှာကံ ပိတူဟိ ပိတာမဟေဟိ ဒိန္နတ္တာ
 ဧဝံ ကုလာနုကုလဝသေန ယဇိတဗ္ဗံ၊ ဒါတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ အဿမေဇန္တိ-
 အာဒိသု အဿမေတ္ထ မေဇန္တိတိ အဿမေဇော၊ ဒွိဟိ ပရိယညေဟိ ယဇိ-
 တဗ္ဗဿ ဧကဝိသတိယူပဿ ဌပေတွာ ဘူမိဉ္စ ပုရိသေ စ အဝသေသသဗ္ဗဝိဘဝ-
 ဒက္ခိဏဿ ယညဿေတံ အဓိဝစနံ။ ပုရိသမေတ္ထ မေဇန္တိတိ ပုရိသမေဇော၊

စတုဟိ ပရိယညေဟိ ယဇိတဗ္ဗဿ သဒ္ဓိံ ဘူမိယာ အဿမေဓေ ဝုတ္တဝိဘဝ-
ဒက္ခိဏဿ ယညဿေတံ အဓိဝစနံ။ သဗ္ဗမေတ္တ ပါသန္တိတိ သမ္မာပါသော၊
ဒိဝသေ ဒိဝသေ သမ္ဗံ ဒိဝိတွာ တဿ ပတိတောကာသေ ဝေဒိံ ကတွာ
သံဟာရိမေဟိ ယူပါဒိဟိ သရဿတိနဒိယာ နိမုဂ္ဂေါကာသတော ပဘုတိ
ပဋိလောမံ ဂစ္ဆန္တေန ယဇိတဗ္ဗဿ သဗ္ဗယာဂဿေတံ^၁ အဓိဝစနံ။ ဝါဇမေတ္တ
ပိဝန္တိတိ၊ ဝါဇပေယျံ၊ ကေန ပရိယညေန သတ္တရသဟိ ပသူဟိ ယဇိတဗ္ဗဿ
ဗေလုဝယူပဿ သတ္တရသကဒက္ခိဏဿ^၂ ယညဿေတံ အဓိဝစနံ။ နတ္ထိ ဧတ္ထ
အဂ္ဂဋ္ဌာတိ နိရုဂ္ဂဋ္ဌော၊ နဝဟိ ပရိယညေဟိ ယဇိတဗ္ဗဿ သဒ္ဓိံ ဘူမိယာ
ပုရိသေဟိ စ အဿမေဓေ ဝုတ္တဝိဘဝဒက္ခိဏဿ သဗ္ဗမေဓပရိယာယနာမဿ
အဿမေဓဝိကပ္ပဿေတံ အဓိဝစနံ။ မဟာရုက္ခာတိ မဟာကိစ္စာ မဟာ-
ကရဏီယာ။ အဝိစ ပါဏာတိပါတသမာရုက္ခဿ မဟန္တတာယပိ မဟာရုက္ခာ-
ယေဝ။ န တေ ဟောန္တိ မဟပ္ပလံ^၃ ဧတ္ထ နိရဝသေသတ္ထေ သာဝသေသ-
ရူပနံ^၄ ကတံ။ တသ္မာ ဣဋ္ဌဗလေန နိပ္ပလာဝ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ဣဒဉ္စ
ပါဏာတိပါတသမာရုက္ခမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန တတ္ထ အန္တရန္တရာ ဒါနံ
ဒိယျတိ၊ တံ ဣမိနာ သမာရုက္ခေန ဥပဟတတ္တာ မဟပ္ပလံ န ဟောတိ၊ မန္တဗလံ
ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဟညရေတိ ဟညန္တိ။ ယဇန္တိ အနုကုလံ သဒါတိ ယေ
အညေ အနုကုလံ ယဇန္တိ၊ ပုဗ္ဗပုရိသေဟိ ယိဋ္ဌတ္တာ 'ပစ္ဆိမပုရိသာပိ ယဇန္တိတိ
အတ္ထော။ သေယျော ဟောတိတိ ဝိသေသောဝ ဟောတိ။ န ပါဝိယောတိ ပါပံ
ကိဉ္စိ န ဟောတိ။

၁၀-ဥဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၀။ ဒသမေ အဘိသင်္ခတန္တိ ရာသိကတံ။ နိရာရုက္ခန္တိ ပါဏသမာရုက္ခ-
ရဟိတံ။ ယညန္တိ ဒေယျဓမ္မံ။ တဉ္စိ ယဇိတဗ္ဗတ္တာ ယညန္တိ ဝုစ္စတိ။ ကာလေနာတိ
ယုတ္တပ္ပတ္တကာလေန။ ဥပသံယန္တိတိ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ ကုလံ^၅ ဂတိန္တိ ဝဋ္ဋကုလဉ္စေဝ
ဝဋ္ဋဂတိဉ္စ အတိက္ကန္တာ။ ယညဿ ကောဝိဒါတိ စတုဘူမကယံညေ ကုသလာ။
ယညေတိ ပကတိဒါနေ။ သဒ္ဓေတိ မတကဒါနေ။ ဟဗျံ ကတွာတိ ဟုနိတဗ္ဗံ
ဒေယျဓမ္မံ ဥပကပ္ပေတွာ။ သုခေတ္တေ ဗြဟ္မစာရိသူတိ ဗြဟ္မစာရိသင်္ခါတေ
သုခေတ္တမှိတိ အတ္ထော။ သုပ္ပတ္တန္တိ သုဋ္ဌ၊ ပတ္တံ။ ဒက္ခိဏေယျေသု ယံ ကတန္တိ ယံ

၁-သဗြဟ္မာဂဿေတံ (သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၄၊ အံ-ဋ္ဌ ၃-အဋ္ဌကနိပါတေ မေတ္တသုတ္တဝဏ္ဏန-ယံ စ၊)

၂-ပိဗန္တိတိ (သိ)၊ ပိယန္တိတိ (က)

၃-သတ္တရသသတ္တရသဒက္ခိဏဿ (သိ၊ က) သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၄-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၄-သာဝသေသဝသေန သညာဏံ (က) ၅-ကုလံ (သိ) ၆-ဝဋ္ဋကာလေ စေဝ (သိ)

ဒက္ခိဏာယ အနုစ္စရိကေသု ဥပကပ္ပိတံ၊ တံ သုဟုတံ သုယိဋ္ဌံ သုပ္ပတ္တန္တိ
အတ္ထော။ သဒ္ဓေါတိ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏာနံ သဒ္ဓဟနတာယ သဒ္ဓေါ။ မုတ္တေန
စေတသတိ ဝိဿဋ္ဌေန စိတ္တေန။ ဣမိနာဿ မုတ္တစာဂံ^၁ ဒီပေတိတိ။

စက္ကဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-ရောဟိတသံဝဂ္ဂ

၁-သမာဓိဘာဝနာသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၄၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ ဉာဏဒဿနပ္ပဋိလာဘာယာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ-
ဒဿနဿ ပဋိလာဘာယ။ ဒိဝါသညံ အဓိဋ္ဌာတိတိ ဒိဝါတိ ဧဝံ သညံ အဓိဋ္ဌာတိ။
ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိန္တိ ယထာ ဒိဝါ အာလောကသညာ မနသိ ကတာ၊
တထေဝ တံ ရတ္တိမ္ပိ မနသိ ကရေတိ။ ဒုတိယပဒေဝိ ဧသေဝ နယော။ သပ္ပ-
ဘာသန္တိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏောဘာသေန သဟောဘာသံ။ ကိဉ္စာပိ အာလောက-
သဒိသံ ကတံ၊ အတ္ထော ပနေတ္ထ န ဧဝံ သလ္လက္ခေတဗျော။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏာ-
လောကော ဟိ ဣဓာမိပ္ပေတော။

ဝိဒိတာတိ ပါကဋာ ဟုတွာ။ ကထံ ပန ဝေဒနာ ဝိဒိတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ၂
အပ္ပတ္တံ ဂစ္ဆန္တိတိ? ဣဓ ဘိက္ခု ဝတ္ထုံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ အာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ။
တဿ ပရိဂ္ဂဟိတဝတ္ထာရမ္မဏတာယ တာ ဝေဒနာ “ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဧဝံ ဌတွာ
ဧဝံ နိရုဇ္ဈန္တိ”တိ ဝိဒိတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဝိဒိတာ အပ္ပတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ
နာမ။ သညာဝိတက္ကေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိတိ ဥဒယဉ္စ ဝယဉ္စ ပဿန္တော။ ဣတိ ဂူပန္တိ ဧဝံ ရူပံ
တ္ထေကံ ရူပံ န ဣတော ပရံ ရူပံ အတ္ထိတိ။ ဣတိ ဂူပဿ သမုဒယောတိ ဧဝံ
ရူပဿ ဥပ္ပါဒေါ။ အတ္တင်္ဂမောတိ ပန ဘေဒေါ အဓိပ္ပေတော။ ဝေဒနာဒီသုပိ
ဧသေဝ နယော။ ဣဒဉ္စ ပန မေတံ ဘိက္ခဝေ သန္ဓာယ ဘာသိတန္တိ ဘိက္ခဝေ ယံ
မယာ ဧတံ ပုဏ္ဏကပဉ္ဈေ “သင်္ခါယ လောကသ္မိ”န္တိအာဒိ ဘာသိတံ၊ တံ ဣဒံ
ဖလသမာပတ္တိံ သန္ဓာယ ဘာသိတန္တိ အတ္ထော။

တတ္ထ သင်္ခါယာတိ ဉာဏေန ဇာနိတွာ။ လောကသ္မိန္တိ သတ္တလောကေ။
ပရောပရာနီတိ ဥစ္စာဝစာနိ ဥတ္တမာမောနိ။ ဣဉ္စိတန္တိ စလိတံ။ နတ္ထိ ဣဟိဉ္စိ

လောကေတိ လောကသ္မိံ ကတ္ထမိ ဧကက္ခန္ဓေပိ ဧကာယတနေပိ ဧကဓာတုယာပိ
 ကောရမ္မဏေပိ နတ္ထိ။ သန္တောတိ ပစ္စနိကကိလေသဂူပသမေန သန္တော။
 ဝိရူမောတိ ကောဓရူမေန ဝိဂတရူမော။ ဧဝမေတ္ထ သုတ္တန္တေ မဂ္ဂေကဂ္ဂတမ္ပိ
 ကထေတွာ ဂါထာယ ဖလသမာပတ္တိယေဝ ကထိတာတိ။

၂-ပဉ္စဗျာကရဏသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၂။ ဒုတိယေ ယော စ တေသံ တတ္ထ တတ္ထ၊ ဇာနာတိ အနုဓမ္မတန္တိ
 ယော ဧတေသံ ပဉ္စာနံ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ ဗျာကရဏံ ဇာနာတိ။ စတုပဉ္စသ
 ကုသလော၊ အာဟု ဘိက္ခုံ တထာဝိဇန္တိ တထာဝိဇံ ဘိက္ခုံ တေသု စတုသု
 ပဉ္စေသု ကုသလောတိ ဧဝံ ဝဒန္တိ။ ဒုရာသဒေါ ဒုပ္ပသဟောတိ ပရေဟိ သန္ဓေတုံ
 ဝါ အဘိဘဝိတုံ ဝါ န သက္ကာ။ ဂန္တိရောတိ သတ္တသီဒန္တရမဟာသမုဒ္ဒေါ ဝိယ
 ဂန္တိရော။ ဒုပ္ပဓံသိယောတိ ဒုမ္မောစာပယော၊ ဂဟိတဂ္ဂဟဏံ ဝိဿဇ္ဇာပေတုံ
 န သက္ကာတိ အတ္ထော။ အတ္ထေ အနတ္ထေ စာတိ ဝနိယဉ္စ အဝနိယဉ္စ။ အတ္တာဘိ-
 သမယာတိ အတ္ထသမာဂမေန။ ဝိရော ပဏ္ဍိတောတိ ပရုစ္စတိတိ မိတိသမ္ပန္နော
 ပုဂ္ဂလော “ပဏ္ဍိတော အယ”န္တိ ဧဝံ ပရုစ္စတိ။

၃-၄-ကောဓဂရသုတ္တဒ္ဓယဝတ္ထနာ

၄၃-၄၄။ တတိယေ ကောဓဂရ န သဒ္ဓမ္မဂစ္ဆတိ ကောဓံ ဂါရဝေန ဂရံ
 ကတွာ ဂဏှာတိ၊ န သဒ္ဓမ္မံ၊ သဒ္ဓမ္မံ ပန အဂါရဝေန လာမကံ ကတွာ ဂဏှာတိ။
 သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဝိဂ္ဂဟန္တိတိ ဝနန္တိ၊ သဉ္ဇာတမူလာယ ဝါ သဒ္ဓါယ ပတိဋ္ဌဟန္တိ အစလာ
 ဘဝန္တိ။ စတုတ္ထေ ကောဓဂရတာတိ ကောဓမ္မိ သဂါရဝတာ။ ဧသ နယော
 သဗ္ဗတ္ထ။

၅-ရောဟိတသသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၅။ ပဉ္စမေ ယတ္ထာတိ စက္ကဝါဠလောကဿ ဧကောကာသေ ဘုဗ္ဗံ။ န
 စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိတိ ဣဒံ အပရာပရံ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဂဟိတံ။ ဂမနေနာတိ
 ပဒဂမနေန။ လောကဿ အန္တန္တိ သတ္တာ သင်္ခါရလောကဿ အန္တိ သန္ဓာယ
 ဝဒတိ။ ဉာတေယျန္တိ အာဒိသု ဉာတဗ္ဗံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ပတ္တဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ဣတိ ဒေဝပုတ္တေန
 စက္ကဝါဠလောကဿ အန္တော ပုစ္ဆိတော၊ သတ္တာရာ သင်္ခါရလောကဿ

ကထိတော။ သော ပန “အတ္တနော ပဉ္စေန သဒ္ဓိံ သတ္ထု ဗျာကရဏံ သမေတိ”တိ သညာယ သမ္ပဟံသန္တော အန္တရိယန္တိအာဒိမာဟ။

ဒဠ္ဗဓမ္မာတိ^၁ ဒဠ္ဗဓန ဥတ္တမပ္ပမာဏေန ဓနနာ သမန္တာဂတော။ ဓနဂ္ဂဟောတိ ဓနအာစရိယော။ သိက္ခိတောတိ ဒွါဒသ ဝဿာနိ ဓနသိပ္ပံ သိက္ခိတော။ ကတဟတ္ထောတိ ဥသဘပ္ပမာဏေပိ ဝါလဂ္ဂံ ဝိဇ္ဈိတုံ သမတ္တဘာဝေန ကတဟတ္ထော။ ကတူပါသနောတိ ကတသရက္ခေပေါ ဒဿိတသိပ္ပေ။ အသနေနာတိ ကဏ္ဍေန။ အတိပါတေယျာတိ အတိက္ကမေယျ။ ယာဝဘာ သော တာလန္တာဒိံ အတိက္ကမေယျ။ တာဝတာ ကာလေန ဧကံ စက္ကဝါဠံ အတိက္ကမာမိတိ အတ္တနော ဇေသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။

ပုရတ္ထိမာ သမုဒ္ဒါ ပန္နိမောတိ ယထာ ပုရတ္ထိမာ သမုဒ္ဒါ ပန္နိမသမုဒ္ဒေါ ဒူရေ၊ ဧဝံ ခေ ဒူရေ ပဒဝီတိဟာရော အဟောသိတိ ဝဒေတိ။ သော ကိရ ပါစိန-စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ ဌိတော ပါဒံ ပဿာရေတွာ ပန္နိမစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိံ အတိက္ကမတိ။ ပုန ဒုတိယပါဒံ ပဿာရေတွာ ပရစက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိံ အတိက္ကမတိ။ ဣန္ဒြာဂတန္တိ ဣန္ဒြာ ဧဝ။ အညတြေဝါတိ နိပ္ပပဉ္စတံ ဒဿေတိ။ ဘိက္ခာစာရကာလေ ကိရေသ နာဂလတာဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒိတွာ အနောတတ္ထေ မုခံ ဓောဝိတွာ ကာလေ သမ္ပတ္တေ ဥတ္တရကုရုမိ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယံ နိသိန္တော ဘတ္တကိစ္စံ ကရေတိ။ တတ္ထ မဟုတ္တံ ဝိဿမိတွာ ပုန ဇေတိ။ ဝဿသတယု-ကောတိ တဒါ ဒိဿာယုကကာလော ဟောတိ။ အယံ ပန ဝဿသတာဝသိဋ္ဌေ အာယုမိ ဂမနံ အာရဘိ။ ဝဿသတဇိဝီတိ တံ ဝဿသတံ အနန္တရာယေန ဇိဝန္တော။ အန္တရာယေဝ ကာလဏ်တောတိ စက္ကဝါဠလောကဿ အန္တံ အပ္ပတွာ အန္တရာဝ မတော။ သော ပန တတ္ထ ကာလံ ကတွာပိ အာဂန္တာ ဣမသ္မိံယေဝ စက္ကဝါဠေ နိဗ္ဗတ္တိ။

အပ္ပတွာတိ သင်္ခါရလောကဿ အန္တံ အပ္ပတွာ။ ဒုက္ခဿာတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ။ အန္တကိရိယန္တိ ပရိယန္တကရဏံ။ ကဋ္ဌေဝရေတိ အတ္တဘာဝေ။ သသညိမိ သမနကေတိ သသညေ သစိတ္တကေ။ လောကန္တိ ဒုက္ခသစ္စံ။ လောကသမုဒယန္တိ သမုဒယသစ္စံ။ လောကနိရောဓန္တိ နိရောဓသစ္စံ။ ပဋိပဒန္တိ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဣတိ “နာဟံ အာရုသော ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ တိဏကဋ္ဌာဒိသု ပညပေမိ။ ဣမသ္မိံ ပန စာတုမဟာဘူတိကေ ကာယသ္မိံယေဝ ပညပေမိ”တိ ဒဿေတိ။ သမိတာဝီတိ သမိတပါပေါ။ နာသီသတိတိ န ပတ္ထေတိ။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၇-သုဝိဒူရသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၇။ သတ္တမေ သုဝိဒူရသုတ္တနီတိ ကေနစိ ပရိယာယေန အနာသန္တာနိ^၁ ဟုတွာ သုဝိဒူရနေဝ ဝိဒူရနိ။ နဘဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပထဝီ စာတိ အာကာသဉ္စ မဟာပထဝီ စ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ပထဝီတော အာကာသံ နာမ န ဒူရေ၊ ဒွင်္ဂလ-
မတ္တေပိ ဟောတိ။ အညမညံ အလဂ္ဂနဋ္ဌေန ပန “သုဝိဒူရဝိဒူရေ”တိ ဝုတ္တံ။
ဝေရောစနောတိ သူရိယော။ သတဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မောတိ စတုသတိပဋ္ဌာနာဒိ-
ဘေဒေါ သတ္တတိသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မော။ အသတဉ္စ ဓမ္မောတိ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတ-
ဘေဒေါ အဿဒ္ဓမ္မော။

ပဘဏ်ရောတိ အာလောကကရော။ အဗျာယိကော၊^၂ ဟောတီတိ အဝိဂစ္ဆန-
သဘာဝေါ^၃ ဟောတိ။ သတံ သမာဂမောတိ ပဏ္ဍိတာနံ မိတ္တသန္တဝဝသေန
သမာဂမော။ ယာဝါဒိ^၄ တိဋ္ဌေယျာတိ ယတ္ထကံ အဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌေယျ။ တထေဝ
ဟောတီတိ တာဒိသောဝ ဟောတိ၊ ပကတိ^၅ န ဇဟတိ။ ခိပ္ပံ ဟိ ဝေတီတိ သီဃံ
ဝိဂစ္ဆတိ။

၈-ဝိသာခသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၈။ အဋ္ဌမေ ပဉ္စာလပုတ္တောတိ ပဉ္စာလဗြာဟ္မဏိယာ^၁ ပုတ္တော။ ပေါရိ-
ယာ ဝါစာယာတိ ပရိပုဏ္ဏဝါစာယ။ ဝိသဋ္ဌာယာတိ အပလိဗုဒ္ဓါယ။ အနေလ-
ဂလာယာတိ နိဒ္ဒေါသာယ စေဝ အဂဋ္ဌိတာယ စ အပတိတပဒဗျဉ္ဇနာယ^၆။
ပရိယာပန္နာယာတိ ဝိဝဋ္ဋပရိယာပန္နာယ။ အနိဿိတာယာတိ ဝဋ္ဋံ အနိဿိတာယ။
ဝိဝဋ္ဋနိဿိတမေဝ ကတွာ ကထေတိ၊ ဝဋ္ဋနိဿိတံ ကတွာ န ကထေတီတိ
အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယ်ယော။

နာဘာသမာနန္တိ န အကထေန္တိ။ အမတံ ပဒန္တိ နိဗ္ဗာနပဒံ။ ဘာသယေတိ
ဩဘာသေယျ။ ဇောတယေတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ပဂ္ဂဏှေ ဣသိနံ ဓဇန္တိ
အတ္တဂ္ဂတဋ္ဌေန နဝလောကုတ္တရဓမ္မော ဣသိနံ ဓဇော နာမ ဝုစ္စတိ၊ တမေဝ
ပဂ္ဂဏှေယျ ဥက္ခိပေယျ၊ ဥစ္စံ ကတွာ ကထေယျာတိ အတ္တော။ နဝလောကုတ္တရ-
ဓမ္မဒီပကံ သုဘာသိတံ ဓဇော ဇတေသန္တိ သုဘာသိတဇော။ ဣသယောတိ
ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ။ ဓမ္မော ဟိ ဣသိနံ ဓဇောတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ
လောကုတ္တရဓမ္မော ဣသိနံ ဓဇော နာမာတိ။

၁-န အာသန္တာနိ (သျှာ)	၂-အဗျာယိကော (သီ)	၃-အဓိမုစ္ဆနဘာဝေါ (က)
၄-ယာဝဓိ (သီ၊ သျှာ)	၅-ပဉ္စာလပုတ္တောတိ ပဉ္စာလဗြာဟ္မဏိယာ (သီ၊ သျှာ)	
	၆-အနပတိတပဒဗျဉ္ဇနာယ (သီ)၊ အဝိပရိတပဒဗျဉ္ဇနာယ (သျှာ)	

၉-ဝိပလ္လာသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၉။ နဝမေ သညာဝိပလ္လာသောတိ သညာယ ဝိပလ္လတ္တဘာဝါ၊ စတဿော ဝိပရိတသညာယောတိ အတ္ထော။ သေသပဒ္ဒယေပိ ဒေသေ နယော။ အနိစ္စ ဘိက္ခဝေ နိစ္စန္တိ သညာဝိပလ္လာသောတိ အနိစ္စေ ဝတ္ထုသ္မိံ “နိစ္စံ ဣဒ”န္တိ ဧဝံ ဂဟေတွာ ဥပ္ပဇ္ဇနကသညာ၊ သညာဝိပလ္လာသောတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အနတ္တနိ ဝ အတ္တာတိ အနတ္တနိ “အတ္တာ”တိ ဧဝံသညိနောတိ အတ္ထော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတာတိ န ကေဝလံ သညိနောဝ၊ သညာယ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာပိ ဟတာ။ ဒိတ္တမိတ္တာတိ သညာဒိဋ္ဌိယော ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ဒိတ္တေန^၁ စိတ္တေန သမန္နာဂတာ။ ဝိသညိနောတိ ဒေသနာမတ္တမေတံ၊ ဝိပရိတ- သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိနောတိ အတ္ထော။ တေ ယောဂယုတ္တာ မာရဿာတိ တေ မာရဿ ယောဂေ ယုတ္တာ နာမ ဟောန္တိ။ အယောဂက္ခေမိနောတိ စတုဟိ ယောဂေဟိ ခေမံ နိဗ္ဗာနံ အပ္ပတ္တာ။ သတ္တာတိ ပုဂ္ဂလာ။ ဗုဒ္ဓါတိ စတုသစ္စဗုဒ္ဓါ။ ဣမံ ဓမ္မန္တိ စတုသစ္စဓမ္မံ။ သမိတ္တံ ပစ္စလဒ္ဓါတိ သကံ စိတ္တံ ပဋိလဘိတွာ။ အနိစ္စတော ဒက္ခန္တိ^၂ အနိစ္စဘာဝေန အဒ္ဓသံသု။ အသုဘ- တဒ္ဓသုန္တိ အသုဘံ အသုဘတောယေဝ အဒ္ဓသံသု။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမာဒါနာတိ ဂဟိတသမ္မာဒဿနာ။ သမ္ဘံ ဒုက္ခံ ဥပစ္စရန္တိ သကလံ ဝဋ်ဒုက္ခံ သမတိက္ကန္တာ။

၁၀-ဥပတ္တိလေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ ဒသမေ ဥပတ္တိလေသောတိ ဝိရောစိတုံ အဒတွာ ဥပတ္တိလိဋ္ဌဘာဝ- ကရဏေန ဥပတ္တိလေသာ။ မဟိကာတိ ဟိမံ^၃။ ဓူမော ရဇောတိ ဓူမော စ ရဇော စ။ ရာဟူတိ ပုရိမာ တယော အသမ္ပတ္တဥပတ္တိလေသာ၊ ရာဟု ပန သမ္ပတ္တဥပတ္တိလေသဝသေန ကထိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပန္နိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိတိ ဂုဏပ္ပတာပေန န တပန္နိ၊ ဂုဏော- ဘာသေန န ဘာသန္တိ၊ ဂုဏဝိရောစနေန န ဝိရောစန္တိ။ သုရာမေရယပါနာ အပ္ပဋ္ဌိဝိရတာတိ ပဉ္စဝိဓာယ သုရာယ စတုဗ္ဗိဿေ မေရယဿ စ ပါနတော အဝိရတာ။

အဝိဇ္ဇာနိရုဏာဘိ အဝိဇ္ဇာယ နိဝါရိတာ ပိဟိတာ။ ပိယဂ္ဂုပါဘိနန္ဒိနောတိ
 ပိယရူပံ သာဘရူပံ အဘိနန္ဒမာနာ တုဿမာနာ။ သာဒိယန္တိတိ ဂဏှန္တိ။
 အဝိဒ္ဓုသုတိ အန္ဓဗာလာ။ သနေတ္တိကာဘိ တဏှာယောတ္တေနဝသယောတ္တာ။
 ကဋ္ဌသိန္တိ အတ္တဘာဝံ။ ဃောရန္တိ ကက္ခဋံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေပိ ဂါထာသုပိ
 ဝဇ္ဇမေဝ၂ ကထိတန္တိ။

ရောဟိတဿဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဌမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၂-ဒုတိယပဋ္ဌာသက

(၆) ၁-ပုညဘိသန္ဓဝဂ္ဂ

၁-ပဌမပုညဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ပုညဘိသန္ဓာတိ ပုညဿ အဘိသန္ဓာ၊ ပုညပ္ပဝတ္တိယောတိ^၁ အတ္ထော။ ကုသလာဘိသန္ဓာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ တေ ပနေတေ သုခံ အာဟရန္တိတိ သုခဿာဟာရာ။ သုဠ အဂ္ဂါနံ ရူပါဒီနံ ဒါယကာတိ သောဝဂ္ဂိကာ။ သုခေါ နေသံ ဝိပါကောတိ သုခဝိပါကာ။ သဂ္ဂေ ဥပပတ္တိ သဂ္ဂါ၊ သဂ္ဂါယ သံဝတ္တန္တိတိ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ။ စိဝရံ ပရိဘုဇ္ဇမာနောတိ စိဝရတ္ထာယ ဝတ္ထံ လဘိတွာ သုစိသုတ္တာဒီနံ အဘာဝေန တံ နိက္ခိပန္နောပိ ကရောန္တောပိ ပါရပန္နောပိ ဇိဏ္ဏကာလေ ပစ္စတ္တရဏံ ကရောန္တောပိ ပစ္စတ္တရိတုမ္ပိ အသက္ကဏေယျံ ဘူမတ္တရဏံ ကရောန္တောပိ ဘူမတ္တရဏဿ အနန္တဝိကံ ဖာလေဘွာ ပါဒပုညနံ ကရောန္တောပိ “ပရိဘုဇ္ဇမာနော” တွေဝ ဝုစ္စတိ။ ယဒါ ပန “ပါဒပုညနမ္ပိ န သက္ကာ ဣဒ” နိ သမ္ပဇိတွာ ဆဒ္ဓိတံ ဟောတိ၊ တဒါ ပရိဘုဇ္ဇမာနော နာမ န ဟောတိ။ အပ္ပမာဏံ စေတောသမာဓိန္တိ အရဟတ္တဖလသမာဓိံ။ အပ္ပမာဏော တဿ ပုညဘိသန္ဓောတိ ဣမိနာ ဒါယကဿ ပုညစေတနာယ အပ္ပမာဏတံ ကထေတိ။ တဿ ဟိ “ဒိဏာသဝေါ မေ စိဝရံ ပရိဘုဇ္ဇတိ” တိ ပုနပ္ပုနံ အနုဿရဏဝသေန ပဝတ္တာ ပုညစေတနာ အပ္ပမာဏာ ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ပိဏ္ဍပါတာဒီသု ပန ယော ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဇ္ဇိတွာ သတ္တာဟမ္ပိ တေနေဝ ယာပေတိ၊ အညံ န ပရိဘုဇ္ဇတိ၊ သော သတ္တာဟမ္ပိ တံယေဝ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဇ္ဇမာနော နာမ ဟောတိ။ ဧကသ္မိံ ပန သေနာသနေ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနာဒီသု စက်မန္တောပိ ယာဝ တံ သေနာသနံ ပဟာယ အညံ န ဂဏှာတိ၊ တာဝ ပရိဘုဇ္ဇမာနော နာမ ဟောတိ။ ဧကေန ပန ဘေသဇ္ဇေန ဗျာမိမိ ဝူပသန္တေ ယာဝ အညံ ဘေသဇ္ဇံ န ပရိဘုဇ္ဇတိ၊ တာဝဒေဝ ပရိဘုဇ္ဇမာနော နာမ ဟောတိ။

ဗဟုဘေရဝန္တိ ဗဟူဘိ ဘေရဝါရမ္မဏေဟိ သမန္ဓာဂတံ။ ရတနဝရာနန္တိ^၂ သတ္တန္တမ္ပိ ဝရရတနာနံ။ အာလယန္တိ နိဝါသဋ္ဌာနံ။ ပုဏ္ဏ သဝန္တိတိ ဗဟုကာ ဟုတွာ သန္ဓမာနာ။ သေသမေတ္တ ဥတ္တာနမေဝ။

၂-ဒုတိယပုညဘိသန္ဓသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၂။ ဒုတိယေ အရိယကန္တေဟိတိ မဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တေဟိ။ တာနိ ဟိ အရိယာနံ ကန္တာနိ ဟောန္တိ ဝိယာနိ မနာပါနိ။ သေသံ သုတ္တန္တေ တာဝ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝုတ္တမေဝ။

ဂါထာသု ပန သဒ္ဓါတိ သောတာပန္နဿ သဒ္ဓါ အဓိပ္ပေတာ။ သီလမ္ပိ သောတာပန္နဿ သီလမေဝ။ ဥဇုဘူတဉ္စ ဒဿနန္တိ ကာယဝင်္ကာဒီနံ အဘာဝေန ဒီဏာသဝဿ ဒဿနံ ဥဇုဘူတဒဿနံ နာမ။ အာဟူတိ ကထယန္တိ။ ပဿာဒန္တိ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃေသု ပဿာဒံ။ ဓမ္မဒဿနန္တိ စတုသစ္စဓမ္မဒဿနံ။

၃-ပဌမသံဝါသသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၃။ တတိယေ သမ္ပဟုလာပိ ခေါ ဂဟပတိ စ ဂဟပတာနိယော စာတိ ဗဟုကာ ဂဟပတယော စ ဂဟပတာနိယော စ အာဝါဟဝိဝါဟကရဏတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တာ တမေဝ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နာ ဟောန္တိ။ သံဝါသာတိ သဟဝါသာ ဧကတောဝါသာ။ ဆဝေါ ဆဝါယာတိ ဂုဏမရဏေန မတတ္တာ ဆဝေါ ဂုဏမရဏေနေဝ မတာယ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ။ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိန္တိ ဂုဏေဟိ ဒေဝိဘူတာယ သဒ္ဓိံ။ ဒုဿီလောတိ နိဿီလော။ ပါပဓမ္မောတိ လာမကဓမ္မော။ အက္ခောသကပရိဘာသကောတိ ဒဿဟိ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ အက္ခောသကော၊ ဘယံ ဒဿေတွာ သန္တဇ္ဇေနေန ပရိဘာသကော။ ဧဝံ သမ္ပတ္တ အက္ခော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကဒရိယာတိ ထဒ္ဓမစ္ဆရိနော။ ဇာနိပတယောတိ ဇယမ္ပတိကာ။ ဝဒညူတိ ယာစကာနံ ဝစနဿ အတ္ထံ ဇာနန္တိ။ သညတာတိ သီလသံယမေန သမန္နာဂတာ။ ဓမ္မဇိဝိနောတိ ဓမ္မေ ဌတွာ ဇိဝိကံ ကပ္ပေန္တိတိ ဓမ္မဇိဝိနော။ အတ္တာ'သံ ပဗုရာ၂ ဟောန္တိတိ ဝရိသင်္ခါကာ အတ္တာ ဧတေသံ ဗဟူ ဟောန္တိ။ ဖာသုကံ ဥပဇာယတိတိ အညမညံ ဖာသုဝိဟာရော ဇာယတိ။ ကာမကာမိနောတိ ကာမေ ကာမယမာနာ။

၄-ဒုတိယသံဝါသသုတ္တဝတ္ထနာ

၅၄။ စတုတ္ထေ ကမ္မပထဝသေန ဒေသနာ ပဝတ္တိတာ။ သေသံ တာဒိသမေဝ။ ဣမေသု ပန ဒွိသုပိ သုတ္တေသု အဂါရိကပဋိပဒါ ကထိတာ။ သောတာပန္နသကဒါဂါမီနမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ။

၅-၆-သမဇိဝိသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၅၅-၅၆။ ပဉ္စမေ တေနုပသင်္ကမိတိ ကိမတ္ထံ ဥပသင်္ကမိ? အနုဂ္ဂဏှနတ္ထံ။ တထာဂတော ဟိ တံ ရဋ္ဌံ ပါပုဏန္တော ဣမေသံယေဝ ခြိန္တံ သင်္ကဏှနတ္ထာယ ပါပုဏာတိ။ နကုလပိတာ ကိရ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ တထာဂတဿ ပိတာ အဟောသိ၊ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ မဟာပိတာ၊ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ စူဠပိတာ။ နကုလမာတာပိ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ တထာဂတဿ မာတာ အဟောသိ၊ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ မဟာမာတာ၊ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ စူဠမာတာ။ တေ သတ္ထု ခိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ ပုတ္တသိနေဟံ ပဋိလဘိတွာ “ဟန္တာတ ဟန္တာတာ”တိ ဝစ္ဆကံ ဒိသ္မာ ဝစ္ဆဂိဒ္ဓိနိ ဂါဝိ ဝိယ ဝိရဝမာနာ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဌမဒဿနေနေဝ သောတာပန္နာ ဇာတာ။ နိဝေသနေ ပဉ္စသတာနံ ဘိက္ခုနံ အာသနာနိ သဒါ ပညတ္တာနေဝ ဟောန္တိ။ ဣတိ ဘဂဝါ တေသံ အနုဂ္ဂဏှနတ္ထာယ ဥပသင်္ကမိ။ အတိစရိတာတိ အတိက္ကမိတာ။ အဘိသမ္ပရာယဉ္ဇာတိ ပရလောကေ စ။ သမသဒ္ဓါတိ သဒ္ဓါယ သမာ ဧကသဒိသာ။ သီလာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဆဋ္ဌံ ကေဝလံ ဘိက္ခုနံ ဒေသိတံ။ သေသမေတ္ထ တာဒိသမေဝ။

၇-သုပ္ပဝါသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၇။ သတ္တမေ ပဇ္ဇနိကန္တိ^၁ တဿ နိဂမဿ နာမံ။ ကောလိယာနန္တိ ကောလရာဇကုလာနံ။ အာယံ ခေါပန ဒတွာတိ အာယုဒါနံ ဒတွာ။ အာယုဿ ဘာဂိနိ ဟောတိတိ အာယုဘာဂပဋိလဘိနိ ဟောတိ၊ အာယံ ဝါ ဘဇနိကာ^၂ ဟောတိ၊ အာယုပဋိလဘိနိတိ အတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ရသသာ ဥပေတန္တိ ရသေန ဥပေတံ ရသသမ္ပန္နံ။ ဥဇ္ဇါဂတေသုတိ ကာယ-
ဝင်္ကာဒိရဟိတတ္တာ ဥဇ္ဇကမေဝ ဂတေသု ဒိဏာသဝေသု။ စရဏူပပန္နေသုတိ
ပဉ္စဒသဟိ စရဏဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတေသု။ မဟဂ္ဂတေသုတိ မဟတ္ထံ ဂတေသု။
ဒိဏာသဝါနညေဝေတံ နာမံ။ ပုညေန ပုညံ သံသန္ဓမာနာတိ ပုညေန သဒ္ဓိ^၃
ပုညံ သဋ္ဌယမာနာ^၄။ မဟပ္ပလာ လောကဝိဒူန ဝဏ္ဏိတာတိ ဝေရူပါ ဒါန-
သင်္ခါတာ ဒက္ခိဏာ တိဝိဓလောကံ ဝိဒိတံ ကတွာ ဌိတတ္တာ လောကဝိဒူနံ ဗုဒ္ဓါနံ
ဝဏ္ဏိတာ၊ ဗုဒ္ဓေဟိ ပသတ္တာတိ အတ္ထော။ ယညမနုဿရန္တာတိ ယညံ ဒါနံ
အနုဿရန္တာ။ ဝေဒဇာတာတိ တုဋ္ဌိဇာတာ။

၁-သဇ္ဇနေလန္တိ (သီ)၊ ပဇ္ဇနေလန္တိ (သျှာ)

၂-ဇနိကာ (က)

၃-သန္ဓယမာနာ (သီ)၊ သန္ဓိယမာနာ (သျှာ)

ဂ-သုဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၈။ အဋ္ဌမေ သညတနန္တိ ကာယဝါစာဟိ သံယတာနံ။ ပရဒတ္တ-
ဘောဇိနန္တိ ပရေဟိ ဒိန္နမေဝ ဘုဒ္ဓိတွာ ယာပေန္တာနံ။ ကာလေနာတိ
ယုတ္တပ္ပတ္တကာလေန။ သက္ကစ္စ ဒဒါတိတိ သဟတ္တာ သက္ကာရံ ကတွာ ဒဒါတိ။
စက္ကာရိ ဌာနာနိ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိတိ စက္ကာရိ ကာရဏာနိ အနုပ္ပဝေသေတိ
ဒဒါတိ။ ယသဝါ ဟောတိတိ မဟာပရိဝါရာ ဟောတိ။ နဝမံ ကေဝလံ
ဘိက္ခုနံ ကထိတံ။ သေသမေတ္တ တာဒိသမေဝ။

၁၀-ဂိဟိသာဓိစိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀။ ဒသမေ ဂိဟိသာဓိစိပဋိပဒန္တိ ဂိဟိနံ အနုစ္ဆရိကံ ပဋိပတ္တိံ။ ပစ္စု-
ပဋ္ဌိတော ဟောတိတိ အတိဟရိတွာ ဒါတုကာမတာယ ပတိဥပဋ္ဌိတော
ဟောတိ ဥပဂတော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ စိဝရံ ဒေတိတိ အတ္ထော။

ဥပဋ္ဌိတာတိ ဥပဋ္ဌာယကော။ တေသံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စာတိ ယေ ဧဝံ
စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တေသံ ဒိဝါ စ ရတ္တိဉ္စ ပရိစ္စာဂဝသေန စ
အနုဿရဏဝသေန စ သဒါ ပုညံ ပဝေုတိ။ သဂ္ဂဉ္စ ကမတိဌာနန္တိ တာဒိသော စ
ဘဒ္ဒကံ ကမ္မံ ကတွာ သဂ္ဂဌာနံ ဥပဂစ္ဆတိ။ ဣမေသု စတူသုပိ သုတ္တေသု
အဂါရိယပဋိပဒါ ကထိတာ။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ။

ပုညာဘိသန္ဓဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၇) ၂-ပတ္တကမ္မဝဂ္ဂ

၁-ပတ္တကမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ အနိဋ္ဌပဋိက္ခေပေန ဣဋ္ဌာ။ မနော ကမန္တိ
ပဝိသန္တိတိ ကန္တာ။ မနံ အပ္ပါယန္တိ ပဝေုန္တိတိ မနာပါ။ ဒုလ္လဘာတိ
ပရမဒုလ္လဘာ။ ဘောဂါတိ ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗာ ရူပါဒယော ဝိသယာ။ သဟဓမ္မေနာတိ
ဓမ္မေနေဝ သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မာ ဓမ္မုပဿာတံ^၂ ကတွာ အဓမ္မေနာတိ။ အထဝါ
သဟဓမ္မေနာတိ သကာရဏေန၊ တေန တေန သေနာပတိသေဋ္ဌိဌာနာဒိ-
ကာရဏေန သဒ္ဓိံယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အတ္ထော။ ယသောတိ ပရိဝါရသမ္ပတ္တိ။

သဟ ဉာတိဘိတိ ဉာတကေဟိ သဒ္ဓိံ။ သဟ ဥပဇ္ဈာယေဟိတိ သုခဒုက္ခေသု ဥပနိဇ္ဈာယိတဗ္ဗတ္တာ ဥပဇ္ဈာယသင်္ခါတေဟိ သဒ္ဓိဋ္ဌသမ္ဘတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ။

အင်္ဂိစ္စံ ကရေတိတိ အကာတဗ္ဗံ ကရေတိ။ ကိစ္စံ အပရာဓေတိတိ ကတ္တဗ္ဗ-ယုတ္တကံ ကိစ္စံ အကရေန္တော တံ အပရာဓေတိ နာမ။ ဓိသတိတိ ပတတိ ပရိဟာယတိ။ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘန္တိ အဘိဇ္ဈာသင်္ခါတံ ဝိသမလောဘံ။ ပဇာဟတိတိ နုဒတိ နိဟရတိ။ မဟာပံညောတိ မဟန္တပညော။ ပုထုပညောတိ ပုထုလပညော။ အာပါတဒသောတိ တံ တံ အတ္ထံ အာပါတေတိ တမေဝ ပဿတိ။ သုခမဗ္ဗိဿ အတ္ထဇာတံ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိယေဝါတိ အတ္ထော။

ဥဋ္ဌာနဝိရိယာဓိဂတေဟိတိ ဥဋ္ဌာနသင်္ခါတေန ဝိရိယေန အဓိဂတေဟိ။ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိတိ ဗာဟာဗလေန ပရိစိတေဟိ ဝဓိတေဟိ။ သေဒါ-ဝက္ခိတ္တေဟိတိ အဝက္ခိတ္တသေဒေဟိ။ သေဒံ မုဉ္ဇိတွာ ဝါယာမေန ပယောဂေန သမဓိဂတေဟိတိ^၁ အတ္ထော။ ဓမ္မိကေဟိတိ ဓမ္မယုတ္တေဟိ။ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိတိ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မေ အကောပေတွာ လဒ္ဓေဟိ။ ပတ္တကမ္မာနိတိ ယုတ္တ-ကမ္မာနိ အနုစ္စဝိကကမ္မာနိ။ သုခေတိတိ သုခိတံ ကရေတိ။ ဝိဏေတိတိ ဝိဏိတံ ဗလသမ္ပန္နံ ကရေတိ။ ဌာနဂတံ ဟောတိတိ ကာရဏဂတံ ဟောတိ။ ကိ^၂ ပန တန္တိ? စတုသု ပတ္တကမ္မေသု ဧကံ ဘောဂေဟိ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ ဘောဂဇာတ-မေဝ ဌာနဂတံ။ ပတ္တဂတန္တိ ယုတ္တပုတ္တဌာနဂတံ။ အာယတနသော ပရိဘုတ္တန္တိ ကာရဏေနဝ ပရိဘုတ္တံ ဘောဂဇာတံ ဟောတိ။

ပရိယောဓာယ သံဝတ္တတိတိ ပိဒဟိတွာ ဝတ္တတိ။ ယထာ အဂ္ဂိအာဒိဟိ ဥပ္ပန္နာသု အာပဒါသု၊ ဧဝံ အာဒိတ္တဂေဟနိဗ္ဗာပနာဒိနံ အတ္ထာယ နေပရိစ္စာဂံ ကတွာတာသံ အာပဒါနံ မဂ္ဂံ ပိဒဟတိ နိဝါရေတိ။ သောတ္ထိံ အတ္တာနံ ကရေတိတိ နိရူပဒ္ဓဝံ ခေမံ အတ္တာနံ ကရေတိ။ ဉာတိဗလိန္တိ ဉာတကာနံ ဗလိံ။ အတိယိဗလိန္တိ အာဂန္တုကာနံ ဗလိံ။ ပုဗ္ဗပေတဗလိန္တိ ပရလောကဂတာနံ ဉာတကာနံ ဗလိံ။ ရာဇဗလိန္တိ ရညော ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ ရာဇဗလိံ။ ဒေဝတာဗလိန္တိ ဒေဝတာနံ ကတ္တဗ္ဗဗလိံ။ သဗ္ဗမေတံ တေသံ တေသံ ယထာနုစ္စဝိကဝသေန ဒါတဗ္ဗ-ဒါနဿ အဓိဝစနံ။

ခန္တိသောရစ္စေ နိဝိဋ္ဌာတိ အဓိဝါသနက္ခန္တိယဉ္စ သုသီလတာယ စ နိဝိဋ္ဌာ။ ကေမတ္တာနံ ဒမေန္တိတိ ဧကံ အတ္တနောဝ အတ္တဘာဝံ ဣန္ဒြိယဒမေန ဒမေန္တိ။ သမေန္တိတိ အတ္တနော ဝိတ္တံ ကိလေသဝုပသမနေန သမေန္တိ။ ပရိနိဗ္ဗာပေန္တိတိ

၁-သံဟတေဟိတိ (သိ)၊ သမဂတေဟိတိ (သျှာ)

ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေနေဝ ပရိနိဗ္ဗာပေန္တိ။ ဥဒ္ဓဂ္ဂိကန္တိအာဒိသု ဥပရူပရိဘူမီသု
 ဖလဒါနဝသေန ဥဒ္ဓမဂ္ဂမဿာတိ ဥဒ္ဓဂ္ဂိကာ။ သဂ္ဂဿ ဟိတာတိ တတြုပပတ္တိ-
 ဇနနတော^၁ သောဝဂ္ဂိကာ။ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဌာနေ သုခေါဝ ဝိပါကော အဿာတိ
 သုခဝိပါကာ။ သုဠ အဂ္ဂါနံ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏာဒိနံ ဒသန္တံ ဝိသေသာနံ နိဗ္ဗတ္တနတော
 သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ၊ ဧဝရူပံ ဒက္ခိဏံ ပတိဋ္ဌာပေတိတိ အတ္ထော။

အရိယဓမ္မေ ဌိတောတိ ပဉ္စသီလဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတော။ ပေစ္စ သဂ္ဂေ
 ပမောဒတိတိ ပရလောကံ ဂန္ဓာ ယတ္ထ သဂ္ဂေ ပဋိသန္တိ^၂ ဂဏှာတိ၊ တတ္ထ
 မောဒတိ။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော ဝါ ဟောန္တု အနာဂါမီ ဝါ၊ သဗ္ဗေသံ
 အယံ ပဋိပဒါ လဗ္ဘတေဝါတိ။

၂-အာနဏျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၂။ ဒုတိယေ အဓိဂမနိယာနီတိ ပတ္တဗ္ဗာနိ။ ကာမဘောဂိနာတိ ဝတ္ထု-
 ကာမေ စ ကိလေသကာမေ စ ပရိဘုဉ္ဇန္တေန။ အတ္ထိသုခါဒိသု အတ္ထိတိ
 ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခံ အတ္ထိသုခံ နာမ။ ဘောဂေ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ^၃ ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခံ
 ဘောဂသုခံ နာမ။ အနဏောသ္မိတိ ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခံ အာနဏျသုခံ နာမ။
 နိဒ္ဒေါသော အနဝဇ္ဇောသ္မိတိ ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခံ အနဝဇ္ဇသုခံ နာမ။

ဘုဉ္ဇန္တိ ဘုဉ္ဇမာနော။ ပညာ ဝိပဿတိတိ ပညာယ ဝိပဿတိ။ ဥဘော
 ဘာဂေတိ ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ၊ ဟေဋ္ဌိမာနိ တိဏိ ဧကံ ကောဋ္ဌာသံ၊ အနဝဇ္ဇသုခံ
 ဧကံ ကောဋ္ဌာသန္တိ ဧဝံ ပညာယ ပဿမာနော ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ ဇာနာတိတိ
 အတ္ထော။ အနဝဇ္ဇသုခသေတန္တိ ဧတံ တိရိမ္မေ သုခံ အနဝဇ္ဇသုခဿ သောဋ္ဌသိ^၄
 ကလံ နာဂ္ဂတိတိ။

၃-ဗြဟ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ တတိယံ တိကနိပါတေ ဝဏ္ဏိတမေဝ။ သုပ္ပဒေဝတာနီတိ
 ပဒမတ္တမေဝ ဧတ္ထ ဝိသေသောတိ။ စတုတ္ထေ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနတ္တမေဝ။

၅-ရူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၅။ ပဉ္စမေ ရူပေ ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပသန္ဓော ရူပပ္ပမာဏော နာမ။
 ရူပပ္ပသန္ဓောတိ တဿေဝ အတ္ထဝစနံ။ သောသေ ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပသန္ဓော

၁-ဟိတာ တတြုပပတ္တိဇနကာ (က) ၂-အနာဂါမီတိ (သိ)၊ အနာဂါမိနော ဝါ(က)
 ၃-ပရိဘုဉ္ဇန္တေန (က)

သောသပ္ပမာဏော နာမ။ စီဝရလူခပတ္တလူခေသု ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပဿန္နော
 လူခပ္ပမာဏော နာမ။ ဓမ္မေ ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပဿန္နော ဓမ္မပ္ပမာဏော
 နာမ။ ဣတရာနိ တေသံယေဝ အတ္ထဝစနာနိ။ သဗ္ဗသတ္တေ စ တယော
 ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ ရူပပ္ပမာဏာ၊ ဧကော န ရူပပ္ပမာဏော။
 ပဉ္စကောဋ္ဌာသေ ကတွာ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသာ သောသပ္ပမာဏာ၊ ဧကော
 န သောသပ္ပမာဏော။ ဒသ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ နဝ ကောဋ္ဌာသာ
 လူခပ္ပမာဏာ၊ ဧကော န လူခပ္ပမာဏော။ သတသဟဿံ ကောဋ္ဌာသေ
 ကတွာ ပန ဧကော ကောဋ္ဌာသေဝ ဓမ္မပ္ပမာဏော၊ သေသာ န ဓမ္မပ္ပမာ-
 ဏာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ရူပေ ပမာဏိံ သူတိ ယေ ရူပံ ဒိသ္မာ ပဿန္နာ၊ တေ ရူပေ ပမာဏိံ သု နာမ၊
 ပဿိဒိံ သူတိ အတ္ထော။ သောသေန အန္တဂူတိ သောသေန အနုဂတာ၊
 သောသပ္ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပဿန္နာတိ အတ္ထော။ ဆန္ဒရာဂသုပေတာတိ
 ဆန္ဒဿ စ ရာဂဿ စ ဝသံ ဥပေတာ။ အဇ္ဈတ္တဉ္စ န ဇာနာတိတိ နိယကဇ္ဈတ္တေ
 တဿ ဂုဏံ န ဇာနာတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ စ န ပဿတိတိ ဗဟိဒ္ဓါပိဿ ပဋိပတ္တိံ
 န ပဿတိ။ သမန္တာဝရဏောတိ သမန္တတော အာဝါရိတော၊ သမန္တာ ဝါ
 အာဝရဏမဿာတိ သမန္တာဝရဏော။ သောသေန ဝုယုတိတိ သောသေန
 နိယတိ၊ န ဂုဏေန။ အဇ္ဈတ္တဉ္စ န ဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ ပိပဿတိတိ နိယကဇ္ဈတ္တေ
 ဂုဏံ န ဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ပနဿ ပဋိပတ္တိံ ပဿတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဖလဒဿာဝီတိ
 တဿ ပရေဟိ ကတံ ဗဟိဒ္ဓါ သက္ကာရဖလံ ပဿန္တော။ ဝိနိဝရဏဒဿာဝီတိ
 ပိဝဋ္ဌဒဿာဝီ။ န သော သောသေန ဝုယုတိတိ သော သောသေန န နိယတိ။

၆-သရာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ဆဋ္ဌေ မောဟဇံ စာပ'ဝိဒ္ဓသူတိ မောဟဇံ စာပိ အဝိဒ္ဓသူ အပဏ္ဍိတာ။
 သဝိဿာတန္တိ သဒုက္ခံ။ ဒုရုဒြိယန္တိ အာယတိဉ္စ ဒုက္ခဝဓိဒါယကံ။ အစက္ခုကာတိ
 ပညာစက္ခုရဟိတာ။ ယထာ ဓမ္မာ တထာ သန္တာတိ ယထာ ရာဂါဒယော
 ဓမ္မာ ဌိတာ၊ တထာ သဘာဝါဝ ဟုတွာ။ န တဿေဝန္တိ၊ မညရေတိ မယံ ဧဝံ-
 သန္တာ ဧဝံသဘာဝါတိ တဿ န မညရေ၊ န မညန္တိတိ အတ္ထော။ ဣမသ္မိ
 သုတ္တေပိ ဂါထာသုပိ ဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ။

၁-ရူပေန ပါမိံ သူတိ ယေ ရူပံ ဒိသ္မာ ပဿန္နာ၊ တေ ရူပေန ပါမိံ သု နာမ၊ ပမိဒိံ သူတိ အတ္ထော (သီ၊ သျာ)
 ၂-နဿေဝန္တိ (သီ)

၇-အဟိရာဇသုတ္တဝတ္ထနာ

၆၇။ သတ္တမေ ဣမာနိ စက္ကာရိ အဟိရာဇကုလာနီတိ ဣဒံ ဒဋ္ဌဝိသာနေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယေ ဟိ ကေဓိ ဒဋ္ဌဝိသာ၊ သဗ္ဗေတေ ဣမေသံ စတုန္တံ အဟိရာဇကုလာနံ အတ္တန္တရဂတာဝ ဟောန္တိ။ အတ္တဂုတ္တိယာတိ အတ္တနော ဂုတ္တတ္ထာယ။ အတ္တရက္ခာယာတိ အတ္တနော ရက္ခဏတ္ထာယ။ အတ္တပရိတ္တာယာတိ အတ္တနော ပရိတ္တာဏတ္ထာယ။ ပရိတ္တံ နာမ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ ယထာတံ ပရိတ္တံ ကာတဗ္ဗံ၊ တံ ဒဿေန္တော ဝိရူပက္ခေဟိ မေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိရူပက္ခေဟိတိ ဝိရူပက္ခနာဂ၊ ကုလေဟိ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အပါဒကေဟိတိ အပါဒကသတ္တေဟိ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ သဗ္ဗေ သတ္တာတိ ဣဘော ပုဗ္ဗေ ဧတ္တကေန ဌာနေန ဩဒိဿကမေတ္တံ ကထေတွာ ဣဒါနိ အနောဒိဿကမေတ္တံ ကထေတုံ ဣဒမာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ သတ္တာ ပါဏာ ဘူတာတိ သဗ္ဗာနေတာနိ ပုဂ္ဂလဝေဝစနာနေဝ။ ဘဒြာနိ ပဿန္တု။ တိ ဘဒြာနိ အာရမ္မဏာနိ ပဿန္တု။ မာ ကဗ္ဗိ ပါပမာဂမာတိ ကဗ္ဗိ သတ္တံ ပါပကံ လာမကံ မာ အာဂစ္ဆတု။ အပ္ပမာဏော ပုဗ္ဗေတိ ဧတ္ထ ပုဗ္ဗေတိ ပုဒ္ဂုဏာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ ဟိ အပ္ပမာဏာ နာမ။ သေသပဒ္ဓယေပိ ဒေသေဝ နယော။ ပမာဏဝန္တာနီတိ ဂုဏပ္ပမာဏေန ယုတ္တာနိ။ ဥဏ္ဏနာဘိတိ လောမသနာဘိကော မက္ကဋ္ဌကော။ သရဗူတိ သရဂေါလိကာ။ ကတာ မေ ရက္ခာ၊ ကတာ မေ ပရိတ္တာတိ မယာဧတ္တကဿ ဇနဿ ရက္ခာ စ ပရိတ္တာဏန္တ ကတံ။ ပဋိက္ခမန္တု၊ ဘူတာနီတိ သဗ္ဗေပိ မေ ကတပရိတ္တာဏာ သတ္တာ အပဂစ္ဆန္တု၊ မာ မံ ဝိဟေဌယိသုတိ အတ္ထော။

၈-ဒေဝဒတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၆၈။ အဋ္ဌမေ အဓိရပက္ကန္တေ ဒေဝဒတ္တေတိ သံသံ ဘိဒ္ဓိတွာ နစိရပက္ကန္တေ။ ပရာဘဝါယာတိ အဝနိယာ ဝိနာသာယ။ အဿတရီတိ ဝဋ္ဌဝါယ ကုစ္ဆိသ္မိံ ဂဗြာဘဿ ဇာတာ။ အတ္တဝေယ ဂဗ္ဘံ ဂဏှာတိတိ တံ အဿေန သဒ္ဓိံ သမ္ပယောဇေန္တိ။ သာ ဂဗ္ဘံ ဂဏှိတွာ ကာလေ သမ္ပတ္တေ ဝိဇာယိတုံ နသက္ကောန္တိ ပါဒေဟိ ဘူမိံ ပဟရန္တိ တိဋ္ဌတိ။ အထဿာ စက္ကာရေ ပါဒေ စတုသု ခါဏုသု ဗန္ဓိတွာ ကုစ္ဆိံ ဗာလေတွာ ပေါတကံ နိဟရန္တိ။ သာ တတ္ထေဝ မရတိ။ တေနေတံ ဝုတ္တံ။

၉-ပဓာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၉။ နဝမေ ကိလေသာနံ သံဝရတ္ထာယ ပဝေသနဒ္ဓါရံ ပိဒဟနတ္ထာယ ပဓာနံ သံဝရပ္ပဓာနံ၊ ပဇဟနတ္ထာယ ပဓာနံ ပဟာနပ္ပဓာနံ၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဗြူဟနတ္ထာယ ဝဗုနတ္ထာယ ပဓာနံ ဘာဝနာပ္ပဓာနံ၊ တေသံယေဝ အနုရက္ခဏတ္ထာယ ပဓာနံ အနုရက္ခဏာပ္ပဓာနံ။

၁၀-အဓမ္မိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ဒသမေ အဓမ္မိကာ ဟောန္တိတိ ပေါရာဏကရာဇူဟိ ဌပိတံ ဒသ-
ဘာဂဗလိဉ္ဇေဝ အပရာဓာနုရူပဉ္စ ဒဏ္ဍံ အဂ္ဂဟေဘွာ အတိရေကဗလိနော စေဝ
အတိရေကဒဏ္ဍဿ စ ဂဟဏေန အဓမ္မိကာ။ ရုဇာယုတ္တာတိ ရညော
ဇနပဒေသု ကိစ္စသံဝိဓာယကာ အာယုတ္တကပုရိသာ။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာတိ
အန္တောနဂရဝါသိနော ဗြာဟ္မဏဂဟပတယော။ နေဂမဇာနပဒါတိ နိဂမ-
ဝါသိနော စေဝ ဇနပဒဝါသိနော စ။ ဝိသမန္တိ ဝိသမာ ဟုတွာ၊ အသမယေန
ဝါယန္တိတိ အတ္ထော။ ဝိသမာတိ န သမာ၊ အတိထဒ္ဓါဝါ အတိမုဒုကာ ဝါတိ
အတ္ထော။ အပဉ္စသတိ မဂ္ဂတော အပဂတာ၊ ဥဗ္ဗဂ္ဂါမိနော ဟုတွာ ဝါယန္တိတိ
အတ္ထော။ ဒေဝတာ ပရိကုပိတာ ဘဝန္တိတိ ဝါတေသု ဟိ ဝိသမေသု
အပဉ္စသေသု ဝါယန္တေသု ရုက္ခာ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ဝိမာနာနိ ဘိဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာ ဒေဝတာ
ပရိကုပိတာ ဘဝန္တိ၊ တာ ဒေဝဿ သမ္မာ ဝဿိတုံ န ဒေန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ
ဒေဝေါ န သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိတိ။ ဝိသမပါကာနိ သဿာနိ ဘဝန္တိတိ
ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဂဗ္ဘိနိ ဟောန္တိ၊ ဧကသ္မိံ သဉ္ဇာတဒီရာနိ၊ ဧကံ ဌာနံ ပစ္စတိတိ
ဧဝံ ဝိသမံ ပါကာနိ သဿာနိ ဘဝန္တိ။

သမံ နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ ပရိဝတ္တန္တိတိ ယထာ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာ
ကတ္တိကနက္ခတ္တမေဝ လဘတိ၊ မိဂသိရပုဏ္ဏမာ မိဂသိရနက္ခတ္တမေဝါတိ ဧဝံ
တသ္မိံ တသ္မိံ မာသေ သာ သာ ပုဏ္ဏမာ တံ တံ နက္ခတ္တမေဝ လဘတိ၊ တထာ
သမ္မာ ပရိဝတ္တန္တိ။ သမံ ဝါတာ ဝါယန္တိတိ အဝိသမာ ဟုတွာ သမယသ္မိံယေဝ
ဝါယန္တိ၊ ဆ မာသေ ဥတ္တရာ ဝါတာ၊ ဆ မာသေဒက္ခိဏာတိ ဧဝံ တေသံ
တေသံ ဇနပဒါနံ အနုရူပေ သမယေ ဝါယန္တိ။ သမာတိ သမပ္ပဝတ္တိနော
နာတိထဒ္ဓါ နာတိမုဒု။ ပဉ္စသတိ မဂ္ဂပ္ပုဋ္ဌိပန္နာ၊ မဂ္ဂေနေဝ ဝါယန္တိ၊ နော
အမဂ္ဂေနာတိ အတ္ထော။

ဇိမှံ ဂစ္ဆတိတိ ကုဋိလံ ဂစ္ဆတိ၊ အတိတ္ထံ ဂဏှာတိ။ နေတ္ထေ^၁ ဇိမှံ ဂတေ သတိတိ နယတိတိ နေတ္တာ^၂။ တသ္မိံ^၃ နေတ္ထေ ဇိမှံ ဂတေ ကုဋိလံ ဂန္တော အတိတ္ထံ ဂဏှန္တေ ဣတရာပိ အတိတ္ထမေဝ ဂဏှန္တိတိ အတ္ထော။ နေတေတိပိ^၄ ပါဌော။ ဒုက္ခံ သေတိတိ ဒုက္ခံ သယတိ၊ ဒုက္ခိတံ ဟောတိတိ အတ္ထော။

ပတ္တကမ္မဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(ဂ) ၃-အပဏ္ဏကဝဂ္ဂ

၁-ပဓာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၁။ တတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အပဏ္ဏကပ္ပဋိပဒန္တိ အဝိရဒ္ဓပ္ပဋိပဒံ။ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓေါ ဟောတိတိ ကာရဏဉ္စဿ ပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ။ အာသဝါနံ ခယာယာတိ အရဟတ္တတ္ထာယ။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနမေဝ။

၃-သပ္ပုရိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၃။ တဘိယေ အဝဏ္ဏောတိ အရုဏော။ ပါတု ကရောတိတိ ကထေတိ၊ ပါကဋ္ဌံ ကရောတိ။ ပဉ္စာဘိနိတောတိ ပဉ္စဘွာယ အဘိနိတော။ အဟာပေတွာ အလမ္ဗိတွာတိ အပရိဟိနံ အလမ္ဗိတံ ကတွာ။ ဧတ္ထ စ အသပ္ပုရိသော ပါပိစ္ဆ-တာယ အတ္တနော အဝဏ္ဏံ ဆာဒေတိ၊ သပ္ပုရိသော လဇ္ဇိတာယ အတ္တနော ဝဏ္ဏံ။ ဣဒါနိ ယသ္မာ အသပ္ပုရိသော ဟိရောတ္တပ္ပရဟိတော သံဝါသေန အဝ-ဇာနာတိ၊ သပ္ပုရိသော ပန ဟိရောတ္တပ္ပသမန္နာဂတော သံဝါသေနာပိ နာဝဇာနာတိ။ တသ္မာ အသပ္ပုရိသဘာဝသာဓကံ^၄ အရနာဂတဝရကောပမ္ပံ ဒဿေတုံ သေယျဏာပိ ဘိက္ခဝေ ဝရကာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝရကာတိ သုဏိသာ။ တိဗ္ဗန္တိ ဗဟလံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၄-၅-အဂ္ဂသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၇၄-၇၅။ စတုတ္ထေ သီလဂ္ဂန္တိ အဂ္ဂပ္ပတ္တံ ဥတ္တမသီလံ။ ဒေသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ပဉ္စမေ ဣပဂ္ဂန္တိ ယံ ရူပံ သမ္ပသိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ ဣဒံ ရူပဂ္ဂံ နာမ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အဝဂ္ဂန္တိ ဧတ္ထ ပန ယသ္မိံ^၅ အတ္တဘာဝေ ဌိတော အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ ဧတံ ဘဝဂ္ဂံ နာမာတိ။

၁-နေတေ (သိ)

၃-နေတ္ထေတိပိ (သိ)၊ နိတေတိပိ (က)

၂-နေတာ (သိ)

၄-သပ္ပုရိသဘာဝသာဓကံ (သိ၊ သျာ)

၆-ကုသိနာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၆။ ဆဋ္ဌေ ဥပဝတ္တနေတိ ပါစိနဂတာယ သာလပန္နိယာ ဥတ္တရေန နိဝတ္တိတွာ ဌိတာယ ဝေမဇ္ဈဌာနေ။ အန္တရေန ယမကသာလာနန္တံ ဝိန္နိ သာလရုက္ခာနံ အန္တရေ။ ကင်္ခါတိ ဒွေဌကံ။ ဝိမတိတိ ဝိနိစ္ဆိတုံ အသမတ္တတာ။ “ဗုဒ္ဓေါ န ခေါ န ဗုဒ္ဓေါ န ခေါ၊ ဓမ္မော န ခေါ န ဓမ္မော န ခေါ၊ သံဃော န ခေါ န သံဃော န ခေါ၊ မဂ္ဂေါ န ခေါ န မဂ္ဂေါ န ခေါ၊ ပဋိပဒါ န ခေါ န ပဋိပဒါ န ခေါ”တိ ယဿ သံသယော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တံ ဝေါဝဒါမိ ပုစ္ဆထ ဘိက္ခဝေတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္တော။ သတ္ထုဂါရဝေနပိ န ပုစ္ဆေယျာထာတိ “မယံ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိမှ၊ စတ္တာရော ပစ္စယာပိ နော သတ္ထု သန္တကော။ တေ မယံ ဧတ္တကံ ကာလံ ကင်္ခံ အကတွာ န အရဟာမ အဇ္ဇ ပစ္ဆိမေ ကာလေ ကင်္ခံ ကာတု”န္တိ သစေ ဧဝံ သတ္ထရိဂါရဝေန န ပုစ္ဆထ။ သဟာယကောပိ ဘိက္ခဝေ သဟာယကဿ အာရောစေတူတိ တုမှာကံ ယော ယဿ ဘိက္ခုဿ သန္တိဌော သမ္ဘတ္တော၊ သော တဿ အာရောစေတု၊ အဟံ ဧကဿ ဘိက္ခုဿ ကထေဿာမိ၊ တဿ ကထံ သုတွာ သဗ္ဗေ နိက္ကင်္ခါ ဘဝထာတိ ဒဿေတိ။ ဧဝံ ပသန္နောတိ ဧဝံ သဒ္ဓဟာမိ အဟန္တိ အတ္တော။ ဉာဏမေဝါတိ နိက္ကင်္ခါဘာဝ- ပစ္စက္ခကရဏဉာဏံယေဝ ဧတ္ထ တထာဂတဿ၊ န သဒ္ဓါမတ္တန္တိ အတ္တော။ ဣမေသံ ဟိ အာနန္ဒာတိ ဣမေသံ အန္တောသာဏိယံ နိသိန္နာနံ ပဉ္စန္တံ ဘိက္ခု- သတာနံ။ ယော ပစ္ဆိမကောဘိ ယောဂုဏဝသေန ပစ္ဆိမကော၊ အာနန္ဒတ္ထေရံ- ယေဝ သန္ဓာယာဟ။

၇-အစိန္တေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၇။ သတ္တမေ အစိန္တေယျာနီတိ စိန္တေတုံ အယုတ္တာနိ။ န စိန္တေတဗ္ဗာနီတိ အစိန္တေယျတ္တာယေဝ န စိန္တေတဗ္ဗာနိ။ ယာနိ စိန္တေန္တောတိ ယာနိ ကာရဏာနိ စိန္တေန္တော။ ဥဗ္ဗာဒဿာတိ ဥဗ္ဗတ္တကဘာဝဿ။ ဝိသာတဿာတိ ဒုက္ခဿ။ ဗုဒ္ဓဝိသယောတိ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိသယော၊ သဗ္ဗညုတညာဏာဒီနံ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ပဝတ္တိ စ အာနုဘာဝေါ စ။ ဈာနဝိသယောတိ အဘိညာဈာနဝိသယော၊ ကမ္မဝိပါကောတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယာဒီနံ ကမ္မာနံ ဝိပါကော။ လောကစိန္တာတိ “ကေန န ခေါ စန္ဒိမသ္မုရိယာ ကတာ၊ ကေန မဟာပထဝီ၊ ကေန မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ ကေန သတ္တာ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ကေန ပဗ္ဗတာ၊ ကေန အဗ္ဗတာလနာဠိကေရာ- ဒယော”တိ ဧဝရူပါ လောကစိန္တာ။

၈. ဒက္ခိဏသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၇၀။ အဋ္ဌမေ ဒက္ခိဏာဓိသုဒ္ဓိယောတိ ဒါနသင်္ခါတာယ ဒက္ခိဏာယ
ဓိသုဇ္ဈနကာရဏာနိ။ ဒါယကတော ဓိသုဇ္ဈတိတိ မဟပ္ပလဘာဝေန ဓိသုဇ္ဈတိ၊
မဟပ္ပလာ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ကလျာဏဓမ္မောတိ သုစိဓမ္မော။ ပါပဓမ္မောတိ
လာမကဓမ္မော။ ဒါယကတော ဓိသုဇ္ဈတိတိ ဧတ္ထ ဝေဿန္တရမဟာရာဇာ
ကထေတဗ္ဗော။ သော ဟိ ဇူဇကဗြာဟ္မဏဿ ဒါရကေ ဒတွာ မဟာပထဝိ
ကမ္ပေသိ။ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဓိသုဇ္ဈတိတိ ဧတ္ထ ကလျာဏီနဒီမုခဒ္ဓါရဝါသီ
ကေဝဇ္ဇော ကထေတဗ္ဗော။ သော ကိရ ဒိဃသုမတ္ထေရဿ တိက္ခတ္ထု ပိဏ္ဍပါတံ
ဒတွာ မရဏမဉ္ဇေ နိပဇ္ဇော “အယျဿ မံ ဒိဃသုမတ္ထေရဿ ဒိန္နပိဏ္ဍပါတော
ဥဒ္ဓရတိ”တိ အာဟ။ နေဝ ဒါယကတောတိ ဧတ္ထ ဝဗ္ဗမာနဝါသီ လုဒ္ဓကော
ကထေတဗ္ဗော။ သော ကိရ ပေတဒက္ခိဏံ ဒေန္တော ဧကဿ ဒုဿီလဿေဝ
တဿော ဝါရေ အဒါသိ။ တတိယဝါရေ “အမနုဿော ဒုဿီလော မံ ဝိလုဗ္ဗ-
တိ”တိ ဝိရဝိ။ ဧကဿ သီလဝတော ဘိက္ခုနော ဒတွာ ပါပိတကာလေ-
ယေဝဿ ပါပုဏိ။ ဒါယကတော ဧဝံ ဓိသုဇ္ဈတိ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စာတိ
ဧတ္ထ အသဒိသဒါနံ ကထေတဗ္ဗန္တိ။

၉-၀ ကိစ္စ သုတ္တံ ဣဒံ

၇၉။ နဝမေ တာဒိသာ ဝါတိ တံသဒိသာဝ တံသရိက္ခကာဝ။ ဆေဒဂါမိနိ
 ဟောတီတိ ဆေဒံ ဂစ္ဆတိ။ ယံ ပတ္တိတံ၊ တံ သဗ္ဗံ နဿတီတိ အတ္ထော။
 န ယထာဓိပ္ပာယာ ဟောတီတိ ယထာဇ္ဈာသယာ န ဟောတိ။ ပရာဓိပ္ပာယာ
 ဟောတီတိ ပရဇ္ဈာသယာ အဇ္ဈာသယတော အဓိကတရဖလာ ဟောတိ။
 သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါတိ ဧတ္ထ သမိတပါပဗာဟိတပါပတာဟိ သမဏ-
 မြာဟ္မဏတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝဒတု ဘန္တေ ပစ္စယေနာတိ ဘန္တေ စတုပ္ပိဓေန
 စိဝရာဒိနာ ပစ္စယေန ဝဒေယျာသီတိ ဧဝံ ပဝါရေတိ နိမန္တေတိ။ ယေန
 ပဝါရေတီတိ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ယတ္တကေန ပဝါရေတိ။ တံ န ဒေတီတိ တံ သဗ္ဗ-
 သောဝ န ဒေတိ။ န ယထာဓိပ္ပာယံ ဒေတီတိ ယထာ ဟိ တဿ အဇ္ဈာသယော၊
 ဧဝံ ဒါတုံ န သက္ကောတိ၊ ဟာပေတွာ အပ္ပကံ ဒေတိ။ ယထာဓိပ္ပာယံ
 ဒေတီတိ ယတ္တကံ သော ဣစ္ဆတိ၊ တတ္တကမေဝ ဒေတိ။ ပရာဓိပ္ပာယံ ဒေတီတိ
 အပ္ပကံ ပဝါရေတွာ အဝတ္ထရိတွာ ဗဟုံ ဒေတိ။

၁၀-ကမ္မောဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၀။ ဒသမေ နေဝ သဘာယံ နိဿိဒတိ။ ဝိနိစ္ဆယကရဏတ္ထံ ဝိနိစ္ဆယ-
သဘာယံ နေဝ နိဿိဒတိ။ န ကမ္မန္တံ ပယောဇေတိ။ ကသိဝဏိဇ္ဇာဒိမဟာ-
ကမ္မန္တံ နပ္ပယောဇေတိ။ န ကမ္မောဇံ ဂစ္ဆတိ။ ဘောဂေ သမ္ဘရဏတ္ထာယ^၁
ကမ္မောဇရဋ္ဌံ န ဂစ္ဆတိ။ ဒေသနာမတ္ထမေဝ စေတံ၊ ယံ ကိဉ္စိ တိရောရဋ္ဌံ န
ဂစ္ဆတိ။ အတ္ထော။ ကောဓနောဘိအာဒိသု ကောဓနတာယ ကောပေရိယုဋ္ဌိ-
တော အတ္တာနတ္ထံ န ဇာနာတိ။ ဣဿုကိတာယ ပရသမ္ပတ္တိံ^၂ န သဟတိ။
မစ္ဆရိတာယ ဓနံ ဒတွာ ကိစ္စံ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ နိပ္ပညတာယ ကိစ္စံ
သံဝိဓာတုံ န သက္ကောတိ။ တသ္မာ တောနိ သဘာနိဿိဒနာဒိနိ န ကရောတိ။

အပဏ္ဏကဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၉) ၄-မစလဝဂ္ဂ

၁-၅-ပါဏာတိပါတာဒိသုတ္တပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

၈၁-၈၅။ စတုတ္ထဿ ပဌမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။ ပဉ္စမေ “နိစေ
ကုလေ ပစ္စာဇာတော”တိအာဒိကေန တမေန ယုတ္တောတိ တမော။ ကာယ-
ဒုစ္စရိတာဒိဟိ ပုန နိရယတမူပဂမနတော တမပရာယဏော။ ဣတိ ဥဘယေနပိ
ခန္ဓတမောဝကထိတော ဟောတိ။ “အဗျေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော”တိအာဒိကေန
ဇောတိနာ ယုတ္တတော ဇောတိ။ အာလောကဘူတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
ကာယသုစရိတာဒိဟိ ပုန သဂ္ဂုပ္ပတ္တိဇောတိဘာဝူပဂမနတော ဇောတိ-
ပရာယဏော။ ဣမိနာ နယေန ဣတရေပိ ဒွေ ဝေဒိတဗျာ။

ဝေနကုလေတိ ဝိလိဝကာရကုလေ။ နေသာဒကုလေတိ ဖိဂလုဒ္ဒကာဒိနံ
ကုလေ။ ရထကာရကုလေတိ စမ္မကာရကုလေ။ ပုတ္တုသကုလေတိ ပုပ္ဖန္တုက-
ကုလေ။ ကသိရုပ္ပတ္တိဇောတိ ဒုက္ခဝုတ္တိကေ။ ဒုပ္ပဏ္ဏောတိ ပံသုပိသာစကော ဝိယ
ဈာမခါဏုဝဏ္ဏော။ ဒုဒ္ဓသိကောတိ ဝိဇာတမာတုယာပိ အမနာပဒဿနော။
ဩကောဋိမကောတိ လကုဏ္ဍကော။ ကာဏောတိ ဧကန္တိကာဏော ဝါ ဥဘ-
ယန္တိကာဏောဝါ။ ကုဏီတိ ဧကဟတ္ထကုဏီဝါ ဥဘယဟတ္ထကုဏီဝါ။ ခဉ္စောတိ
ဧကပါဒခဉ္စော ဝါ ဥဘယပါဒခဉ္စော ဝါ။ ပက္ခဟဏောတိ ဟတပက္ခော

၁-ဘောဂသံဟရဏတ္ထာယ (သိ)၊ ဘောဂသမ္ဘရဏတ္ထာယ (သျှာ)

ပိဋသပ္ပိ။ ပဒီပေယျဿာတိ တေလကပလ္လာဒိနော ဒီပဥပကရဏဿ။ ဧဝံ ခေါ
 ဘိက္ခဝေတိတ္ထေ ဧကော ပုဂ္ဂလော ဗဟိဒ္ဓါ အာလောကံ အဒိသ္မာ မာတု ကုန္တိမိ-
 ယေဝ ကာလံ ကတွာ အပါယေသု နိဗ္ဗတ္တန္တော သကလမ္ပိ ကပ္ပံ သံသရတိ။
 သောပိ တမောတမပရာယဏောဝ။ သော ပန ကုဟကပုဂ္ဂလော ဘဝေယျ။
 ကုဟကဿ ဟိ ဧဝရူပါ နိပ္ပတ္တိ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ။

တ္ထေ စ “နိစေကုလေ”တိအာဒိဟိ အာဂမနဝိပတ္တိ စေဝ ပစ္စုပ္ပန္နပစ္စယဝိပတ္တိ
 စ ဒဿိတာ။ “ဒလိဒ္ဓေ”တိအာဒိဟိ ပဝတ္တပစ္စယဝိပတ္တိ၊ “ကသိရဝုတ္တိကေ”တိ-
 အာဒိဟိ အာဇီဝပါယဝိပတ္တိ၊ “ဒုဗ္ဗဏ္ဏော”တိအာဒိဟိ အတ္တဘာဝဝိပတ္တိ၊
 “ဗဟ္ဂာဗာဓော”တိအာဒိဟိ ဒုက္ခကာရဏသမာယောဂေါ၊ “န လာဘီ”တိ-
 အာဒိဟိ သုခကာရဏဝိပတ္တိ စေဝ ဥပဘောဂဝိပတ္တိ စ၊ “ကာယေန ဒုစ္စရိတ”န္တိ-
 အာဒိဟိ တမပရာယဏဘာဝဿ ကာရဏသမာယောဂေါ၊ “ကာယဿ
 ဘေဒါ”တိအာဒိဟိ သမ္ပရာယိကတမူပဂမော။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန
 ဝေဒိတဗ္ဗော။

၆-ဩဏတောဏတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၆။ ဆဋ္ဌေ ဩဏတောဏတောတိ ဣဒါနိ နိစကော အာယတိမ္ပိ
 နိစကော ဘဝိဿတိ။ ဩဏတုဏ္ဏတောတိ ဣဒါနိ နိစော အာယတိံ ဥစ္စော
 ဘဝိဿတိ။ ဥဏ္ဏတောဏတောတိ ဣဒါနိ ဥစ္စော အာယတိံ နိစော ဘဝိဿတိ။
 ဥဏ္ဏတုဏ္ဏတောတိ ဣဒါနိ ဥစ္စော အာယတိမ္ပိ ဥစ္စော ဘဝိဿတိ။ ဝိတ္တာရော
 ပန နေသံ ပုရိမသုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၇-ပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၇။ သတ္တမေ သမဏမစလောတိ သမဏအစလော၊ မကာရော ပဒသန္နိ-
 ကရော၊ နိစ္စလသမဏောတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ သတ္တဝိဓမ္မိ သေခံ ဒဿေတိ။
 သော ဟိ သာသနေ မူလဇာတာယ သဒ္ဓါယ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ အစလော နာမ။
 သမဏပုဏ္ဏရီကောတိ ပုဏ္ဏရိကသဒိသော သမဏော။ ပုဏ္ဏရိကံ နာမ
 ဦးသတပတ္တံ သရောရဟံ။ ဣမိနာ သုက္ခဝိပဿကဒိဏာသဝံ ဒဿေတိ။ သော
 ဟိ ဈာနာဘိညာနံ အဘာဝေန အပရိပုဏ္ဏဂုဏတ္တာ သမဏပုဏ္ဏရီကော နာမ
 ဟောတိ။ သမဏပဒုမောတိ ပဒုမသဒိသော သမဏော။ ပဒုမံ နာမ ပရိပုဏ္ဏ-
 သတပတ္တံ သရောရဟံ။ ဣမိနာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တံ ဒိဏာသဝံ ဒဿေတိ။
 သော ဟိ ဈာနာဘိညာနံ ဘာဝေန ပရိပုဏ္ဏဂုဏတ္တာ သမဏပဒုမော နာမ

ဟောတိ။ သမဏေသု သမဏသုခုမာလောတိ သဗ္ဗေသုပိ ဧတေသု သမဏေသု သုခုမာလသမဏော မုဒုစိတ္တသရီရော ကာယိကစေတသိကဒုက္ခ- ရဟိတော ဧကန္တသုဒ္ဓိ။ ဧတေန အတ္တာနဉ္စေဝ အတ္တသဒိသေ စ ဒဿေတိ။

ဧဝံ မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ ဣဒါနိ ပဋိပါဋိယာ ဝိဘဇန္တော ကထဉ္စ^၁ ဘိက္ခဝေတိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သေခေါတိ သတ္တဝိဓောပိ သေခေါ။ ပါဠိပဒေါတိ ပဋိပန္န- ကော။ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ ပတ္တယမာနော ဝိဟရတိတိ အရဟတ္တံ ပတ္တယန္တော ဝိဟရတိ။ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿာတိ မုဒ္ဒနိ အဝသိတ္တဿ၊ ကတာဘိ- သေကဿာတိ အတ္တော။ အာဘိသေကောတိ အဘိသေကံ ကာတုံ ယုတ္တော။ အနဘိသိတ္တောတိ န တာဝ အဘိသိတ္တော။ မစလပ္ပတ္တောတိ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ ပုတ္တဘာဝေန စေဝ ပုတ္တေသု ဇေဋ္ဌကဘာဝေန စ န တာဝ အဘိသိတ္တဘာဝေန စ အဘိသေကပ္ပတ္တိအတ္တာယ အစလပ္ပတ္တော နိစ္စလပ္ပတ္တော^၂။ မကာရော နိပါတမတ္တံ။ ကာယေန ဖုသိတွာတိ နာမကာယေန ဖုသိတွာ။

ယာစိတောဝ ဗဟုလံ စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ “ဣဒံ ဘန္တေ ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ ဧဝံ ဒါယကေဟိ ယာစမာနေဟေဝ ဥပနိတံ စီဝရံ ဗဟုံ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ကိဉ္စိဒေဝ အယာစိတံ၊ ဗာကုလတ္တေရော ဝိယ။ ပိဏ္ဍပါတံ ခဒိရဝနမဂ္ဂေ သီဝလိတ္တေရော ဝိယ။ သေနာသနံ အဋ္ဌကနာဂရသုတ္တေ^၃ အာနန္တတ္တေရော ဝိယ။ ဂိလာနပစ္စယံ ပိလိန္ဒဝစ္ဆထေရော ဝိယ။ ဘျဿာတိ တေ အဿ။ မနာပေနေဝါတိ မနံ အလ္လိ- ယနကေန။ သမုဒါစရန္တိတိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနိ ကရောန္တိ ပဝတ္တန္တိ ဝါ။ ဥပဟာရံ ဥပဟရန္တိတိ ကာယိကစေတသိကဥပဟာရံ ဥပဟရန္တိ ဥပနိယန္တိ။ သန္တိပါတိ- ကာနိတိ တိဏ္ဍမ္မိ သန္တိပါတေန နိဗ္ဗတ္တာနိ။ ဥတုပရိဏာမဇာနိတိ ဥတုပရိဏာ- မတော အတိသိတအတိဥဏှဥတုတော ဇာတာနိ။ ဝိသမပရိဟာရဇာနိတိ အစွာသနအတိဋ္ဌာနာဒိကာ ဝိသမပရိဟာရတော ဇာတာနိ။ ဩပက္ကမိကာနိတိ ဝဓဗန္ဓနာဒိဥပက္ကမေန နိဗ္ဗတ္တာနိ။ ကမ္မဝိပါကဇာနိတိ ဝိနာပိ ဣမေဟိ ကာရ- ဏေဟိ ကေဝလံပုဗ္ဗေကတကမ္မဝိပါကဝသေနေဝ ဇာတာနိ။ စတုန္တံ ဈာနာနန္တိ ဧတ္ထဒိဏာသဝါနမ္မိ ဗုဒ္ဓါနမ္မိ ကိရိယဇ္ဈာနာနေဝ အဓိပ္ပေတာနိ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထ- မေဝါတိ။

၈-သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၈။ အဋ္ဌမေ သာသနေ လဒ္ဓပ္ပတိဋ္ဌတ္တာ သောတာပန္နောဝ သမဏ- မစလောတိ ဝုတ္တော၊ နာတိဗဟုဂုဏတ္တာ န ဗဟုပတ္တံ ဝိယ သရောရူပံ

၁-ကတမော စ (သီ) ၂-နိစ္စလပ္ပတ္တော (သီ၊ သျှာ) ၃-မ ၂-၁၂၊ အံ ၃-၅၄၂-ပိဋေသု။

သကဒါဂါမီ သမဏပုဏ္ဏရှိကောတိ၊ တတော ဗဟုတရဂုဏတ္တာ သတပတ္တံ^၁
ဝိယ သရောရဟံ အနာဂါမီ သမဏပဒုမောတိ၊ ထဒ္ဓဘာဝကရာနံ ကိလေသာနံ
သဗ္ဗသော သမုန္တိန္ဒတ္တာ မုဒုဘာဝပ္ပတ္တော ခိဏာသဝေါ သမဏသုခုမာလောတိ။

၉-သမ္ဘာဒိဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၉။ နဝမေ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိကောဟိအာဒိဟိ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ္ဂဝသေန ပဌမသုတ္တေ
ဝိယ သတ္တ သေခါ ဂဟိတာ။ ဒုတိယဝါရေ ဒသင်္ဂိကမဂ္ဂဝသေန ဝါ အရဟတ္တ-
ဖလဉာဏအရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိဟိ သဒ္ဓိ^၂၊ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ္ဂဝသေန ဝါ သုက္ခဝိပဿက-
ခိဏာသဝေါ ကထိတော၊ တတိယဝါရေ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ စတုတ္ထ-
ဝါရေ တထာဂတော စ တထာဂတသဒိသခိဏာသဝေါ စာတိ။ ဣတိ ဣဒံ
သုတ္တံ ပဌမသုတ္တေ ကထိတပုဂ္ဂလာနံ ဝသေနော ကထိတံ၊ ဒေသနာမတ္ထမေဝ
ပနေတ္ထ နာနန္တိ။

၁၀-ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀။ ဒသမေ ပဌမဝါရေ^၂ အရဟတ္တတ္ထာယ ပယောဂံ အနာရဘိတွာ
ဌိတော ပမာဒဝိဟာရီ သေခပုဂ္ဂလော ကထိတော။ ဒုတိယဝါရေ^၃ အနုပ္ပါဒိ-
တဇ္ဈာနော အာရဒ္ဓဝိပဿကော အပ္ပမာဒဝိဟာရီ သေခပုဂ္ဂလော ကထိတော။
တတိယဝါရေ^၄ အာရဒ္ဓဝိပဿကော အပ္ပမာဒဝိဟာရီ အဋ္ဌဝိမောက္ခလာဘီ
သေခပုဂ္ဂလော ကထိတော၊ စတုတ္ထဝါရေ ပရမသုခုမာလခိဏာသဝေါတိ။

မစလဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၀) ၅-အသုရဝဂ္ဂ

၁-အသုရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ အသုရောတိ အသုရသဒိသော ဗိဘဇ္ဈော^၁။
ဒေဝေါတိ ဒေဝသဒိသော ဂုဏဝသေန အဘိရူပေါ ပါသာဒိကော။

၁-ပတ္တသတမတ္တံ (က)

၄-တတိယဝါရေန (သီ၊ သျှာ)

၂-ပဌမဝါရေန (သီ၊ သျှာ)

၃-ဒုတိယဝါရေန (သီ၊ သျှာ)

၅-ဝိဂစ္ဆော (က)

၂-ပဌမသမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၂။ ဒုတိယေ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿာတိ နိယကဇ္ဈတ္တေ အပ္ပနာစိတ္တသမာဓိဿ။ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယာတိ သင်္ခါရပရိဂ္ဂါဟကဝိပဿနာဉာဏဿ။ တဉ္စိ အဓိပညာသင်္ခါတဉ္စ၊ ပဉ္စကုန္ဒသင်္ခါတေသု စ ဓမ္မေသု ဝိပဿနာဘူတံ၊ တဿွာ “အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ”တိ ဝုစ္စတိတိ။

၃-ဒုတိယသမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၃။ တတိယေ ယောဂေါ ကရဏီယောတိ ယုတ္တပ္ပယုတ္တတာ ကတ္တဗ္ဗာ။ ဆန္ဒောတိ ကတ္တုကမ္ပတာဆန္ဒော။ ဝါယာမောတိ ပယောဂေါ။ ဥဿာဟောတိ တတော အဓိမတ္တတရံ ဝီရိယံ။ ဥဿောဋ္ဌိတိ ပင်္ကလဂ္ဂသကဉ္စဥဒ္ဓရဏသဒိသံ မဟာဝီရိယံ။ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိတိ အနိဝတ္တနတာ။

၄-တတိယသမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၄။ စတုတ္ထေ ဧဝံ ခေါ အာရုဿော သင်္ခါရာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိအာဒိသု အာရုဿော သင်္ခါရာ နာမ အနိစ္စတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အနိစ္စတော သမ္ပသိတဗ္ဗာ၊ အနိစ္စတော ပဿိတဗ္ဗာ။ တထာ ဒုက္ခတော၊ အနတ္တတောတိ ဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧဝံ ခေါ အာရုဿော စိတ္တံ သဏ္ဌပေတဗ္ဗန္တိအာဒိသုပိ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန အာရုဿော စိတ္တံ သဏ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန သန္တိသာဒေတဗ္ဗံ၊ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန ဧကောဒိကာတဗ္ဗံ၊ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန သမာဒဟိတဗ္ဗံ။ တထာ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိဝသေနာတိ ဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣမေသု တိသုပိ သုတ္တေသု သမထဝိပဿနာ လောကိယလောကုတ္တရာဝ ကထိတာ။

၅-ဆဝါလာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၅။ ပဉ္စမေ ဆဝါလာတန္တိ သုသာနေ အလာတံ။ မဇ္ဈေ ဂူထဂတန္တိ မဇ္ဈဋ္ဌာနေ ဂူထမက္ခိတံ။ နေဝ ဂါမေ ကဋ္ဌတ္ထံ ဖရတိတိ ကုဋ္ဌဂေါပါနသိထန္တသောပါနာဒိနံ အတ္တာယ အနုပနေယျတာယ ဂါမေ န ကဋ္ဌတ္ထံ သာဓေတိ၊ ခေတ္တကုဋ္ဌိပါဒံ ဝါမဉ္ဇပါဒံ ဝါ ကာတုံ အနုပနေယျတာယ န အရညေ ကဋ္ဌတ္ထံ သာဓေတိ။ ဒွိသု ကောဋ္ဌိသု ဂယမာနံ ဟတ္ထံ ဥဟတိ၊ မဇ္ဈေ ဂယမာနံ ဂူထေန မက္ခေတိ။ တထူပမန္တိ တံသရိက္ခကံ။ အဘိက္ကန္တတရောတိ သုန္ဒရတရော။ ပဏိတတရောတိ ဥတ္တမတရော။ ဂဝါ ဒီရန္တိ ဂါဝိတော ဒီရံ။ ဒီရဗျာ ဒေဝိတိ-အာဒိသု ပရံပရံ ပုရိမတော ပုရိမတော အဂ္ဂံ၊ သပ္ပိမဏ္ဍော ပန တေသု သဗ္ဗေသုပိ

အဂ္ဂမေဝ။ အဂ္ဂေါတိအာဒိသု ဂုဏေဟိ အဂ္ဂေါ စေဝ သေဋ္ဌော စ ပမုခေါ စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဆဝါလာတူပမာယ န ဒုဿီလော ပုဂ္ဂလော ကထိတော၊ အပ္ပဿုတော ပန ဝိဿဋ္ဌကမ္မန္တော ဂေါဏသဒိသော ပုဂ္ဂလော ကထိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဆဋ္ဌေ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၇-ဒိပ္ပနိသန္တိသုတ္တံ

၉၇။ သတ္တမေ ဒိပ္ပနိသန္တိတိ ဒိပ္ပနိသာမနော^၁ သီဃံ ဇာနိတုံ သမတ္ထော။ သုတာနဉ္စ ဓမ္မာနန္တိ သုတပ္ပဂုဏာနံ^၂ တန္တိဓမ္မာနံ။ အတ္ထုပပရိက္ခိတိ အတ္ထံ ဥပပရိက္ခကော။ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယာတိ အဋ္ဌကထဉ္စ ပါဠိဉ္စ ဇာနိတွာ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတီတိ နဝလောကုတ္တရဓမ္မာနံ အနုရူပဓမ္မဘူတံ သသီလကံ ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ နော စ ကလျာဏဝါစောတိ န သုန္ဒရဝစနော။ န ကလျာဏဝါတ္တရဏောတိ န သုန္ဒရဝစနသောသော ဟောတိ။ ပေါရိယာတိအာဒိဟိ သဒ္ဓိံ နော-ကာရော ယောဇေတဗ္ဗောယေဝ။ ဂုဏပရိပုဏ္ဏာယ အပလိဗုဒ္ဓါယ အဒေါသာယ အဂဋ္ဌိတပဒဗျူနာယ အတ္ထံ ဝိညာပေတုံ သမတ္ထာယ ဝါစာယ သမန္တာဂတော န ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၈-အတ္တဟိတသုတ္တံ

၉၈-၉၉။ အဋ္ဌမံ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဝသေနာပိ ဒသဗလဿ ဒေသနာဉ္စက-ဝိလာသေနာပိ ကထိတံ၊ နဝမံ ပဉ္စဝေရဝသေန။

၁၀-ပေါတလိယသုတ္တံ

၁၀၀။ ဒသမေ ကာလေနာတိ ယုတ္တပ္ပတ္တကာလေန။ ခမတီတိ ရုစ္စတိ။ ယဒိဒံ တတ္ထ တတ္ထ ကာလညတတိ ယာ သော တတ္ထ တတ္ထ ကာလံ ဇာနနာ။ တံ တံ ကာလံ ဥတွာ ဟိ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏကထနံ ဝဏ္ဏာ-ရဟဿ စ ဝဏ္ဏကထနံ ပဏ္ဍိတာနံ ပကတီတိ ဒဿေတိ။

အသုရဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ဒုတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-ဝလာဟကဝဂ္ဂ

၁-၂-ဝလာဟကသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၁၀၁-၂။ တတိယပဏ္ဏာသကဿ ပဌမေ ဝလာဟကတိ မေဃာ။ ဘာသိတာ ဟောတိ နော ကတ္တာတိ “ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ ကရိဿာမိ”တိ ကေဝလံ ဘာသတိယေဝ, န ကရေတိ။ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဘာသိတာတိ အကထေတွာဝ “ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ မယာ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ကတ္တာ ဟောတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိကဗျော။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃-ကုဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ တတိယေ ကုဗ္ဗာတိ သဋ္ဌာ။ တုန္တော ပိဟိတောတိ ရိတ္တကော ပိဟိတမုခေါ။ ပူရော ဝိဝဇ္ဇောတိ ဥဒကပုဏ္ဏော အပါရုတမုခေါ။ သေသ-
ဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။

၄-ဥဒကရဟဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၄။ စတုတ္ထေ ဥတ္တာနော ဂန္တိရောဘာသောတိအာဒိသု ပုရာဏပဏ္ဏ-
ရသသန္တိန္ဒဝဏ္ဏော ကာဠုဥဒကော ဂန္တိရောဘာသော နာမ၊ အစ္ဆဝိပ္ပသန္ဓမဏိ-
ဝဏ္ဏဥဒကော ဥတ္တာနောဘာသော နာမ။

၅-အဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၅။ ပဉ္စမေ အာမံ ပက္ကဝဏ္ဏီတိ အာမကံ ဟုတွာ ဩလောကေန္တာနံ ပက္ကသဒိသံ ခါယတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၇-မူသိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၇။ သတ္တမေ ယော အာဝါဠံ ခဏတိ၊ န စ တတ္ထ ဝသတိ၊ သော ဂါဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာတိ ဝုစ္စတိ။ ခန္တာတိပိ ပါဌော။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဂ-ဗလီဗဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၈။ အဋ္ဌမေ ယော အတ္တနော ဂေါဂဏံ မဒ္ဒတိ၊ န ပရဂေါဂဏံ၊ အယံ သဂဝစဏ္ဍော နော ပရဂဝစဏ္ဍောတိ ဧဝံ သဗ္ဗပဒါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဥဗ္ဗေ-
ဇေတာ ဟောတိတိ သန္ဓေတွာ ဝိဇ္ဈိတွာ ဥဗ္ဗေဂပတ္တံ^၁ ကရေတိ။

ဇ-ရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၉။ နဝမေ ဖေဂ္ဂ၊ ဖေဂ္ဂ၊ ပရိဝါရေတိ နိဿာရော ဖေဂ္ဂ၊ ရက္ခော
ဖေဂ္ဂ၊ ရက္ခေဟေဝ ပရိဝတော။ သာရပရိဝါရေတိ ခဒိရာဒီဟိ သာရရက္ခေဟေဝ
ပရိဝတော။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

၁၀-အာသီဝိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀။ ဒသမေ အာဂတဝိသော န ယောရဝိသောတိ ယဿ ဝိသံ
အာဂစ္ဆတိ၊ ယောရံ ပန န ဟောတိ၊ စိရကာလံ န ဝိဇ္ဇေတိ။ သေသပဒေသုပိ
ဧသေဝ နယောတိ။

ဝလာဟကဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၁၂) ၂-ကေသီဝဂ္ဂ

၁-ကေသီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ကေသီတိ တဿ နာမံ။ အဿဒမ္ဗေ သာရေ-
တိတိ အဿဒမ္ဗသာရထိ။ သဏ္ဍေနပိ ဝိနေမီတိ၊ အာဒိသု တဿ အနုစ္ဆရိကံ
သက္ကာရံ ကတွာ သုဘောဇနံ၊ ဘောဇေတွာ မရုပပါနံ ပါယေတွာ မုဒုဝစနေန
သမုဒါစရိတွာ ဒမေန္တော သဏ္ဍေန ဒမေတိ နာမ၊ ဇာဏုဗန္ဓနမုခဗန္ဓနာဒီဟိ
စေဝ ပတောဒဝိဇ္ဈနကသာဘိဿာတဖရသဝစနေဟိ စ ဒမေန္တော ဖရသေန
ဒမေတိ နာမ၊ ကာလေန ကာလံ တဒုဘယံ ကရောန္တော သဏ္ဍဖရသေန
ဒမေတိ နာမ။

၂-ဇေသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၂။ ဒုတိယေ အဇ္ဇဇေနာတိ ဥဇုကဘာဝေန။ ဇေနာတိ ပဒဝေဂေန။ ခန္တိယာတိ အဓိဝါသနက္ခန္တိယာ။ သောရဇ္ဈေနာတိ သုစိဘာဝသီလေန။ ပုဂ္ဂလဂုဏာဂေသု ဇေနာတိ ဉာဏဇေနာ။ သေသမေတ္တ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃-ပတောဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၃။ တတိယေ ပတောဒန္တိယန္တိ ဝိဇ္ဈနတ္ထံ ဥက္ခိတ္တဿ ပတောဒဿ ဆာယံ။ သံဝိဇ္ဇတီတိ “ဇဝေါ မေ ဂဟေတဗ္ဗော”တိ သလ္လက္ခဏာဝသေန သံဝိဇ္ဇတီ။ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတီတိ သံဝေဂံ^၁ ပဋိပဇ္ဇတိ လောမဝေဝေဓိဒ္ဓေါတိ လောမကူပေ ပတောဒဝေဓေန ဝိဒ္ဓမတ္တော။ စမ္ပဝေဝေဓိဒ္ဓေါတိ ဆဝိစမ္ပံ ဆိန္ဒန္တေန ပတောဒဝေဓေန ဝိဒ္ဓေါ။ အဋ္ဌိဝေဝေဓိဒ္ဓေါတိ အဋ္ဌိံ ဘိန္ဒန္တေန ဝေဓေန ဝိဒ္ဓေါ။ ကာယေနာတိ နာမကာယေန။ ပရမသစ္စန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ သန္တိကရေတီတိ ပဿတိ။ ပညာယာတိ သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ။

၄-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၄။ စတုတ္ထေ အဋ္ဌိံ ကတွာတိ အဋ္ဌိကော ဟုတွာ။ တိဏဝနိန္ဒာဒ- သဒ္ဓါနန္တိ ဧတ္ထ တိဏဝေါတိ ဝိဏ္ဏိမော၊ နိန္ဒာဒသဒ္ဓေါတိ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဧကတောမိဿိတော မဟာသဒ္ဓေါ။ ခုံသာဒိသု ခုံသာတိ ဝိဂ်လမက္ခိကာ၊ မကသာ မကသာဝ။ ခိပ္ပညေဝ ဂန္တာ ဟောတီတိ သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိ- ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနာနိ ပူရေတွာ သီလမေဝ ဂန္တာ ဟောတိ။

၅-ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅။ ပဉ္စမေ ဌာနာနီတိ ကာရဏာနိ။ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ အဟိတာယ အဝနိယာ သံဝတ္တတိ။ ဧတ္ထ စ ပဌမံ ဩပါတက္ခဏနမစ္ဆဗန္ဓန- သန္တိစ္ဆေဒနာဒိဘေဒံ သဒုက္ခံ သဝိဇ္ဇာတံ ပါပကမ္မံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဒုတိယံ သမဇီဝိကာနံ ဂိဟီနံ ပုပ္ဖစ္ဆန္ဒကာဒိကမ္မံ သုခာကောဋနဂေဟန္တာဒနအသုစိဋ္ဌာန- သမ္ပဇ္ဇနာဒိကမ္မဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တတိယံ သုရာပါနဂန္ဓဝိလေပနမာလာပိဋန္တနာဒိ- ကမ္မဉ္စေဝ အဿာဒဝသေန ပဝတ္တံ ပါဏာတိပါတာဒိကမ္မဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စတုတ္ထံ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ ဂမနကာလေ သုဒ္ဓဝတ္ထန္တာဒနမာလာဂန္ဓာဒိနံ အာဒါယ

ဂမနံ စေတိယဝန္တနံ ဗောဓိဝန္တနံ မရုရဓမ္မကထာသဝနံ ပဉ္စသီလသမာဒါနန္တိ
ဧဝမာဒီသု သောမနဿသမ္ပယုတ္တံ ကုသလကမ္မံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပုရိသဏာမေတိ
ပုရိသဿ ဉာဏထာမသ္မိံ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။

၆-အပ္ပမာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၆။ ဆဋ္ဌေ ယတော ခေါတိ ယဒါ ခေါ။ သမ္ပရာယိကဿာတိ ဒေသနာ-
မတ္တမေတံ။ ဒီဏာသဝေါ ပန နေဝ သမ္ပရာယိကဿ၊ န ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဿ မရဏဿ
ဘာယတိ။ သောဝ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ ကေစိ ပန “သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဘာဝိတာတိ
ဝစနတော သောတာပန္တံ အာဒိ” ကတွာ သဗ္ဗေပိ အရိယာ အဓိပ္ပေတာ”တိ
ဝဒန္တိ။

၇-အာရက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၇။ သတ္တမေ အတ္တရူပေနာတိ အတ္တနော အနုရူပေန အနုစ္ဆရိကေန၊
ဟိတကာမေနာတိ အတ္တော။ ရဇနီယေသ္မတိ ရာဂဿ ပစ္စယဘူတေသု။
ဓမ္မေသ္မတိ သဘာဝေသု၊ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေသ္မတိ အတ္တော။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ နယော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ န ရဇ္ဇတိတိံ^၁ ဒိဋ္ဌိဝသေန န ရဇ္ဇတိ^၂။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ
နယော။ န စ ပန သမဏာဝစနဟေတုပိ ဂစ္ဆတိတိ သမဏာနံ ပရဝါဒိနံ
ဝစနဟေတုပိ အတ္တနော ဒိဋ္ဌိံ ပဟာယ တေသံ ဒိဋ္ဌိဝသေန န ဂစ္ဆတိတိ
အတ္တော။ ဣဓာပိ ဒီဏာသဝေါဝ အဓိပ္ပေတော။

၈-၁၀-သံဝေဇနီယာဒိသုတ္တတ္ထယဝဏ္ဏနာ

၁၁၈-၁၂၀။ အဋ္ဌမေ ဒဿနီယာနီတိ ပဿိတဗ္ဗယုတ္တကာနိ။ သံဝေဇ-
နီယာနီတိ သံဝေဂဇနကာနိ။ နဝမေ ဇာတိဘယန္တိ ဇာတိံ အာရပ္ပ
ဥပ္ပဇနကဘယံ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဒသမေ အဂ္ဂိဘယန္တိ အဂ္ဂိံ
ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇနကဘယံ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ကေသိဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၁၃) ၃-ဘယဝဂ္ဂ

၁-အတ္တာနုဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၁။ တတိယဿ ပဌမေ အတ္တာနုဝါဒဘယန္တိ အတ္တာနံ အနုဝေန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇနကဘယံ။ ပရာနုဝါဒဘယန္တိ ပရဿ အနုဝါဒတော ဥပ္ပဇ္ဇနကဘယံ။ ခဏ္ဍဘယန္တိ ဒုတ္တိံသ ကမ္မကာရဏာ^၁ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနကဘယံ။ ဒုဂ္ဂတိဘယန္တိ စတ္တာရော အပါယေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနကဘယံ။ ဣဒံ ဝုစ္ဆတိ ဘိက္ခဝေ အတ္တာနုဝါဒဘယန္တိအာဒိသု အတ္တာနုဝါဒဘယံ တာဝ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ အဇ္ဈတ္တံ ဟိရိ သမုဋ္ဌာတိ၊ သာဿ^၂ တီသု ဒွါရေသု သံဝရံ ဇနေတိ၊ တီသု ဒွါရေသု သံဝရော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဟောတိ။ သော တသ္မိံ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အဂ္ဂဖလေ ပတိဋ္ဌာတိ။ ပရာနုဝါဒဘယံ ပန ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဗဟိဒ္ဓါ ဩတ္တပ္ပံ သမုဋ္ဌာတိ၊ တဒဿ တီသု ဒွါရေသု သံဝရံ ဇနေတိ၊ တီသု ဒွါရေသု သံဝရော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဟောတိ။ သော တသ္မိံ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အဂ္ဂဖလေ ပတိဋ္ဌာတိ။ ဒုဂ္ဂတိဘယံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ အဇ္ဈတ္တံ ဟိရိ သမုဋ္ဌာတိ၊ သာဿ တီသု ဒွါရေသု သံဝရံ ဇနေတိ၊ တီသု ဒွါရေသု သံဝရော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဟောတိ။ သော တသ္မိံ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အဂ္ဂဖလေ ပတိဋ္ဌာတိ။

၂-ဦးစိဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၂။ ဒုတိယေ ဥဒကောရောဟန္တဿာတိ ဥဒကံ ဩတရန္တဿ။ ပါဠိကဗီတဗ္ဗာနီတိ ဣတ္ထိတဗ္ဗာနိ။ သုသုကာဘယန္တိ စဏ္ဍမစ္ဆဘယံ။ မုခါဝရဏံ မညေ ကရေန္တိတိ မုခပိဒဟနံ ဝိယ ကရေန္တိ။ ဩဒရိကတ္တဿာတိ မဟောဒရတာယ မဟဉ္ဇသဘာဝဿ။ အရက္ခိတေနော ကာယေနာတိအာဒိသု ကာယဒွါရေ တိဝိဓဿ သံဝရဿ အဘာဝတော အရက္ခိတေန ကာယေန။ ဝစီဒွါရေ စတုဗ္ဗိဓဿ သံဝရဿ အဘာဝတော အရက္ခိတဿ ဝါစာယ။

၃-ပဌမနာနာကရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၃။ တတိယေ တဒဿာဒေတီတိ တံ ဈာနံ သုခဿာဒေန အဿာဒေတိ။ နိကာမေတီတိ ပတ္ထေတိ။ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတီတိ တုဋ္ဌိံ အာပဇ္ဇတိ။

တဒဓိမုတ္တောတိ တသ္မိံ အဓိမုတ္တော၊ တံ ဝါ အဓိမုတ္တော။ တဗ္ဗဟုလ-
ဝိဟာရီတိ တေန ဈာနေန ဗဟုလံ ဝိဟာရန္တော^၁။ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိတိ
သဟဘာဝံ ဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တတိတိ အတ္ထော။ ကပ္ပေါ အာယုပ္ပမာဏန္တိ
ဧတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနံ အတ္ထိ ဟိနံ၊ အတ္ထိ မဇ္ဈိမံ၊ အတ္ထိ ပဏီတံ။ တတ္ထ ဟိနေန
ဥပ္ပန္နာနံ ကပ္ပဿ တတိယော ကောဋ္ဌာသော အာယုပ္ပမာဏံ၊ မဇ္ဈိမေန ဥပဗု-
ကပ္ပေါ၊ ပဏီတေန ကပ္ပေါ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ နိရယမ္ပိ ဂစ္ဆတိတိ
နိရယဂမနိယဿ ကမ္မဿ အပ္ပဟိနတ္တာ အပရာပရံ ဂစ္ဆတိ၊ န အနန္တရမေဝ။
တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ တသ္မိံယေဝ ရူပဘဝေ ဌတွာ ပရိနိဗ္ဗာ-
ယတိ၊ န ဟေဋ္ဌာ ဩတရတိ။ ယဒိဗံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိတိ ယံ ဣဒံ
ဂတိယာ စ ဥပပတ္တိယာ စ သတိ သေခဿ အရိယသာဝကဿ ပဋိသန္ဓိဝသေန
ဟေဋ္ဌာ အနောတရိတွာ တသ္မိံယေဝ ရူပဘဝေ ဥပရိ ဒုတိယတတိယာဒိသု
အညတရသ္မိံ မြဟ္မလောကေ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပုထုဇ္ဇနဿ ပန နိရယာဒိဂမနံ၊ ဣဒံ
နာနာကရဏန္တိ အတ္ထော။

ဒွေ ကပ္ပေါတိ ဧတ္ထာပိ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဝုတ္တနယေနေဝ တိဝိဓံ^၂
ဟောတိ။ တတ္ထ ပဏီတဘာဝနေန^၃ နိဗ္ဗတ္တာနံ အဋ္ဌကပ္ပေါ အာယုပ္ပမာဏံ၊
မဇ္ဈိမေန စတ္တာရော၊ ဟိနေန ဒွေ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ စတ္တာရော ကပ္ပေါတိ
ဧတ္ထ ယံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တံ “ကပ္ပေါ ဒွေ ကပ္ပေါ”တိ၊ တမ္ပိ အာဟာရိတွာ အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကပ္ပေါတိ စ ဂုဏဿပိ နာမံ၊ တသ္မာ ကပ္ပေါ ဒွေ ကပ္ပေါ
စတ္တာရော ကပ္ပေါတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သော
ပဌမံ ဝုတ္တော ကပ္ပေါ၊ သော ဒွေ ဝါရေ ဂဏေတွာ ဧကေန ဂုဏေန ဒွေ
ကပ္ပေါ ဟောန္တိ၊ ဒုတိယေန စတ္တာရော၊ ပုန တေစတ္တာရော^၄ ကပ္ပေါတိ ဣမေဟိ
စတူဟိ ဂုဏေဟိ ဂုဏိတာ ဧကေန ဂုဏေန အဋ္ဌ ဟောန္တိ၊ ဒုတိယေန
သောဋ္ဌဿ၊ တတိယေန ဒုတ္တိံသ၊ စတုတ္ထေန စတုသဋ္ဌိတိ။ ဧဝမိမံ ပဏီတဇ္ဈာန-
ဝသေန စတုသဋ္ဌိ ကပ္ပေါ ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဉ္စ ကပ္ပသတာနီတိ ဣဒံ
ပဏီတဿေဝ ဥပပတ္တိဇ္ဈာနဿ ဝသေန ဝုတ္တံ။ ဝေဟပ္ပလေသု ဝါပဌမဇ္ဈာန-
ဘူမိအာဒိသု ဝိယ တိဏ္ဍံ မြဟ္မလောကာနံ အဘာဝတော ဧတ္တကမေဝ
အာယုပ္ပမာဏံ။ တသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။

၁-ဝိဟာရတိ (က)

၂-ပဏီတေန (?)

၂-တိဝိဘောဝနံ (သိ)

၄-ပုန စတ္တာရော စတ္တာရော (သိ)

၄-ဒုတိယနာနာကရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၄။ စတုတ္ထေ ရူပမေဝ ရူပဂတံ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။
အနိစ္စတောတိအာဒိသု ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စတော၊ အာဗာဓဋ္ဌေန
ရောဂတော၊ အန္တော ပဒုဿနဋ္ဌေန^၁ ဂဏ္ဏတော၊ အနုပဝိဋ္ဌဋ္ဌေန သလ္လတော၊
သဒုက္ခဋ္ဌေန အသတော၊ သမ္ပိဋ္ဌနဋ္ဌေန အာဗာဓတော၊ အဝိဓေယျဋ္ဌေန
ပရတော၊ ပလုဇနဋ္ဌေန ပလောကတော၊ နိဿတ္တဋ္ဌေန သုညတော၊ အဝသ-
ဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တတော။ ဧတ္ထ စ “အနိစ္စတော ပလောကတော”တိ
ဒွိဟိ ပဒေဟိ အနိစ္စလက္ခဏံ ကထိတံ၊ “သုညတော အနတ္တတော”တိ
ဒွိဟိ အနတ္တလက္ခဏံ၊ သေသေဟိ ဒုက္ခလက္ခဏံ ကထိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သမနု-
ပဿတိတိ ဉာဏေန ပဿတိ။ ဧဝံ ပဉ္စက္ခန္ဓေ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ
ပဿန္တော တယော မဂ္ဂေ တိဏိ ဖလာနိ သန္တိကရေတိ။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ
ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိတိ တတ္ထ ဌိတော စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ဘာဝေတွာ
ဥပပဇ္ဇတိ။

၅-၆-မေတ္တာသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၁၂၅-၁၂၆။ ပဉ္စမေ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန မေတ္တာ၊ ဒုတိယာဒိဝသေန
ကရုဏာဒယော ဒဿိတာ။ ဆဋ္ဌံ စတုတ္ထေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၇-ပဌမတထာဂတအတ္ထရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၇။ သတ္တမေ ပါတုဘာဝါတိ ပါတုဘာဝေန။ ကုန္တိံ ဩက္ခမတိတိ
တ္ထေ ကုန္တိံ ဩက္ခန္တော ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဩက္ခန္တေ ဟိ တသ္မိံ ဧဝံ
ဟောတိ၊ န ဩက္ခမမာနေ။ အပ္ပမာဏောတိ ဝုခိပ္ပမာဏော၊ ဝိပုလောတိ
အတ္ထော။ ဥဋ္ဌာရေတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝန္တိ
ဧတ္ထ ဒေဝါနံ အယမာနုဘာဝေါ—နိဝတ္ထဝတ္ထဿ ပဘာ ဒွါဒသ ယောဇနာနိ
ဖရတိ၊ တထာ သရီရဿ၊ တထာ ဝိမာနဿ၊ တံ အတိက္ကမိတွာတိ အတ္ထော။
လောကန္တရိကာတိ တိဏ္ဍံ တိဏ္ဍံ စက္ကဝါဋ္ဌာနံ အန္တရာ ဧကေကော
လောကန္တရိကော^၂ ဟောတိ တိဏ္ဍံ သကဋ္ဌစက္ကာနံ ပတ္တာနံ ဝါ အညမညံ
အာဟစ္စ ဌပိတာနံ မဇ္ဈေ ဩကာသော ဝိယ။ သော ပန လောကန္တရိက-
နိရယော ပရိမာဏတော အဋ္ဌယောဇနသဟဿပ္ပမာဏော ဟောတိ။

၁-အာသဝနဋ္ဌေန (က)၊ အန္တောဒေါသဋ္ဌေန (သံ-ဋ္ဌ ၂-၃၀၅-ပိဋ္ဌေ)

၂-ကော လောကန္တရိကာ (က) ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၂၆၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၄-ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ။

အဃာတိ နိစ္စဝိဝဿာ။ အသံဝုတာတိ ဟေဋ္ဌာပိ အပ္ပတိဋ္ဌာ။ အန္ဓကာရာတိ တမဘူတာ။ အန္ဓကာရတိမိဿာတိ စက္ခုဝိညာဏုပ္ပတ္တိနိဝါရဏတော အန္ဓဘာဝကရဏတိမိဿာယ သမန္ဓာဂတာ။ တတ္ထ ကိရ စက္ခုဝိညာဏံ န ဇာယတိ။ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာနန္တိ စန္ဒိမသုရိယာ ကိရ ဧကပ္ပဟာရေနောဝ တီသု ဒီပေသု ပညာယန္တိ၊ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာ။ ဧကေနာယ ဒိဿာယ နဝ နဝ ယောဇနသတသဟဿာနိ အန္ဓကာရံ ဝိဓမ္မိတွာ အာလောကံ ဒဿေန္တိ၊ ဧဝံမဟာနုဘာဝါ။ အာဘာ နာနုဘောန္တိတိ ပဘာ နပ္ပဟောန္တိ။ တေ ကိရ စက္ခုဝိညာဏုပ္ပတ္တိတဿ ဝေမဇ္ဈေန စရန္တိ၊ စက္ခုဝိညာဏုပ္ပတ္တိ အတိက္ကမိတွာ လောကန္တရနိရယာ။ တသ္မာ တေသံ တတ္ထ အာဘာ နပ္ပဟောန္တိ။

ယေပိ တတ္ထ သတ္တာတိ ယေပိ တသ္မိံ လောကန္တရမဟာနိရယေ သတ္တာ ဥပပန္နာ။ ကိံ ပန ကမ္မံ ကတွာ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ? ဘာရိယံ ဒါရဏံ မာတာပိတုနံ ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏာနဉ္စ ဥပရိ အပရာဓံ၊ အညဉ္စ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ပါဏဝဓာဒိဿာဟသိကကမ္မံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တမ္ပပဏ္ဍိတိပေ အဘယစောရနာဂစောရာဒယော ဝိယ။ တေသံ အတ္တဘာဝေါ တိဂါဝုတိကော ဟောတိ၊ ဝဂ္ဂုလီနံ ဝိယ ဒိဿနခါ ဟောန္တိ။ တေ ရက္ခေ ဝဂ္ဂုလိယော ဝိယ နခေဟိ စက္ခုဝိညာဏုပ္ပတ္တိတပါဒေ လဂ္ဂန္တိ။ ယဒါ သံသပ္ပန္နာ အညမညဿ ဟတ္ထပါသဂတာ ဟောန္တိ၊ အထ “ဘက္ခော နော လဒ္ဓေါ”တိ မညမာနာ တတ္ထ ဗျာဝဋ္ဌာ ဝိပရိဝတ္တိတွာ လောကသန္ဓာရကဥဒကေ ပတန္တိ၊ ဝါတေ ပဟရန္တေပိ မရကဗလာနိ ဝိယ ဆိဇ္ဇိတွာ ဥဒကေ ပတန္တိ၊ ပတိတမတ္တာဝ အစ္စန္တခါရေ ဥဒကေ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဝိယ ဝိလိယန္တိ။ အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ သတ္တာတိ ဘော ယထာ မယံ မဟာဒုက္ခံ အနုဘဝါမ၊ ဧဝံ အညေပိ ကိရ သတ္တာ ဣဒံ ဒုက္ခံ အနုဘဝနတ္ထာယ ဣရူပပန္နာတိ တံဒိဝသံ ပဿန္တိ။ အယံ ပန ဩဘာသော ဧကယာဂုပါနမတ္တမ္ပိ န တိဋ္ဌတိ။ ယာဝတာ နိဒ္ဒါယိတွာ ပဗုဒ္ဓေါ အာရမ္မဏံ ဝိဘာဝေတိ၊ တတ္ထကံ ကာလံ ဟောတိ။ ဒိဿဘာဏကာ ပန “အစ္စရာသံဃာတမတ္တမေဝ ဝိဇ္ဇုဩဘာသောဝိယ နိစ္စရိတွာ ကိံ ဣဒန္တိ ဘဏန္တာနံယေဝ အန္တရဓာယတိ”တိ ဝဒန္တိ။

ဂ-ဒုတိယတထာဂတအစ္ဆရိယသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၂၀။ အဋ္ဌမေ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ အလ္လိယိတဗ္ဗဋ္ဌေန အာလယောတိ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊ သကလမေဝ ဝါ ဝဋ္ဌံ၊ အာရမန္တိ ဧတ္တာတိ အာရာမော၊ အာလယော အာရာမော ဧတိဿာတိ အာလယာရာမာ။ အာလယေ ရတာတိ

အာလယရတ။ အာလယေ သမ္ပုဒိတာတိ အာလယသမ္ပုဒိတာ။ အနာလယေ ဓမ္မေတိ အာလယပဋိပက္ခေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿိတေ အရိယဓမ္မေ။ သုဿူသတိတိ သောတုကာမော ဟောတိ။ သောတံ ဩဒဟတိတိ သောတံ ဌပေတိ။ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတိတိ အာဇာနနတ္ထာယ စိတ္တံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ။ မာနောတိ မညနာ၊ မညိတဗ္ဗဋ္ဌေန ဝါ သကလံ ဝဇ္ဇမေဝ။ မာနဝိနယေ ဓမ္မေတိ မာနဝိနယဓမ္မေ။ ဥပသမပဋိပက္ခော အနုပသမော၊ အနုပသန္တဋ္ဌေန ဝါ ဝဇ္ဇမေဝ အနုပသမော နာမ။ ဩပသမိကေတိ ဥပသမကရေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿိတေ။ အဝိဇ္ဇာယ ဂတာ သမန္တာဂတာတိ အဝိဇ္ဇာဂတာ။ အဝိဇ္ဇဏှကောသေန ပရိယောနဋ္ဌတ္တာ အဏှံ ဝိယ ဘူတာတိ အဏှဘူတာ။ သမန္တတော ဩနဒ္ဓါတိ ပရိယောနဒ္ဓါ။ အဝိဇ္ဇာ-ဝိနယေတိ အဝိဇ္ဇာဝိနယော ဝုစ္စတိ အရဟတ္တံ၊ တံနိဿိတေ ဓမ္မေ ဒေသိယ-မာနောတိ အတ္ထော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ စတုသု ဌာနေသု ဝဇ္ဇံ၊ စတုသု ဝိဝဇ္ဇံ ကထိတံ။

၉-အာနန္ဒအတ္ထရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၉။ နဝမေ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယာတိ ယေ ဘဂဝန္တံ ပဿိတုကာမာ ထေရံ ဥပသင်္ကမန္တိ၊ ယေ ဝါ “အာယသ္မာ ကိရာနန္ဒော သမန္တပါသာဒိကော အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ဗဟုဿုတော သံဃသော-ဘနော”တိ ထေရဿ ဂုဏေ သုတွာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေ သန္ဓာယ “ဘိက္ခု-ပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အတ္တမနာတိ “သဝနေန နော ဒဿနံ သမေတိ”တိ သကမနာ တုဋ္ဌမိတ္တာ။ ဓမ္မန္တိ “ကစ္စိ အာဝုသော ခမနိယံ၊ ကစ္စိ ယာပနိယံ၊ ကစ္စိ ယောနိသောမနသိကာရကမ္မံ ကရေထ၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယဝတ္တံ ပူရေထာ”တိ ဧဝရူပံ ပဋိသန္ဓာရဓမ္မံ။ တတ္ထ ဘိက္ခုနီသု “ကစ္စိ ဘဂိနိယော အဋ္ဌ ဂရုဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တထာ”တိ ဣဒမ္ပိ နာနာကရဏံ ဟောတိ။ ဥပါသကေသု “သွာဂတံ ဥပါသက၊ န တေ ကိဉ္စိ သီသံ ဝါ အင်္ဂံ ဝါ ရုဇ္ဇတိ၊ အရောဂါ တေ ပုတ္တဘာတရော”တိ န ဧဝံ ပဋိသန္ဓာရံ ကရေတိ၊ ဧဝံ ပန ကရေတိ “ကထံ ဥပါသကာ တိဏိ သရဏာနိ ပဉ္စ သီလာနိ ရက္ခထ၊ မာသဿ အဋ္ဌ ဥပေါသထေ ကရေထ၊ မာတာပိတုနံ ဥပဋ္ဌာနဝတ္တံ ပူရေထ၊ ဓမ္မိကသမဏဗြာဟ္မဏေ ပဋိဇဂ္ဂထာ”တိ။ ဥပါသိကာသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁၀-စက္ကဝတ္တိအတ္ထရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၀။ ဒသမေ ခတ္တိယပရိသာတိ အဘိသိတ္တာ အနဘိသိတ္တာ စ ခတ္တိယာ။ တေ ဟိ ကိရ “ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ နာမ အဘိရူပေါ ပါသာဒိကော ဟောတိ၊

အာကာသေန ဝိစရန္တော ရဇ္ဇံ အနုသာသတိ၊ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ”တိ တဿ
 ဂုဏကထံ သုတွာ သဝနေန ဒဿနမှိ သမေန္တေ အတ္တမနာ ဟောန္တိ။
 ဘာသတိတိ “ကထံ တာတာ ရာဇဓမ္မံ ပူရေထ၊ ပဝေဏိ” ရက္ခထာ”တိ
 ပဋိသန္ဓာရံ ကရေတိ။ မြာဟ္မဏေသု ပန “ကထဉ္စ အာစရိယာ မန္တေ ဝါစေထ၊
 အန္တေဝါသိကာ မန္တေ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ဒက္ခိဏံ ဝါ ဝတ္ထာနိ ဝါ သီလံ ဝါ” လဘ-
 ထာ”တိ ဧဝံ ပဋိသန္ဓာရံ ကရေတိ။ ဂဟပတိသု “ကထံ တာတာ န ဝေါ
 ရာဇကုလတော ဒဏ္ဍေန ဝါ ဗန္ဓနေန ၂ ဝါ ပိဋ္ဌာ အတ္ထိ၊ သမ္မာ ဒေဝေါ ဓာရံ
 အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ သဿာနိ သမ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ ဧဝံ ပဋိသန္ဓာရံ ကရေတိ။ သမဏေသု
 “ကထံ ဘန္တေ ကစ္စိ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရာ သုလဘာ၊ သမဏဓမ္မေ နပ္ပမဇ္ဇေထာ”တိ
 ဧဝံ ပဋိသန္ဓာရံ ကရေတိတိ။

ဘယဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၁၄) ၄-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၁-သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနီတိ ယေဟိ အနန္တရာ
 ဥပပတ္တိံ ပဋိလာဘတိ။ အပဋိလာဘိယာနီတိ ဥပပတ္တိဘဝဿ ပဋိလာဘာယ
 ပစ္စယာနိ။ သကဒါဂါမိဿာတိ ဣဒံ အပ္ပဟိနသံယောဇနေသု အရိယေသု
 ဥတ္တမကောဋိယာ ဂဟိဘံ။ ယသ္မာ ပန အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိဿ အန္တရာ ဥပပတ္တိ
 နတ္ထိ၊ ယံ ပန သော တတ္ထ ဈာနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ တံ ကုသလတ္တာ “ဥပပတ္တိဘဝဿ
 ပစ္စယော”တေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ တသ္မာဿ “ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယော-
 ဇနာနိ ပဟိနာနိ၊ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟိနာနိ”တိ ဝုတ္တံ။
 ဩရုက္ခာဂိယေသု စ အပ္ပဟိနံ ဥပါဒါယ သကဒါဂါမိဿ အဝိသေသေန
 “ဩရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟိနာနိ”တိ ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ
 ဥတ္တာနမေဝ။

၂-ပဋိဘာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၂။ ဒုတိယေ ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော နော ဗုတ္တပ္ပဋိဘာနောတိ ပဉ္စ
 ကထေန္တော ယုတ္တမေဝ ကထေတိ၊ သီဃံ ပန န ကထေတိ၊ သဏိကမေဝ
 ကထေတိတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၃-ဥဒ္ဓိတညသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၃။ တတိယေ စတုန္တမ္ပိ ပုဂ္ဂလာနံ ဣမိနာ သုတ္တေန ဝိသေသော ဝေဒိတဗျော—

“ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဥဒ္ဓိတည။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သဟ ဥဒါဟဋ္ဌဝေလာယ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဥဒ္ဓိတည။ ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ဝိပဉ္စိတည။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထေ ဝိဘဇိယမာနေ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ဝိပဉ္စိတည။ ကတမော စ ပုဂ္ဂလော နေယျော၊ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဓေသတော ပရိပုစ္ဆတော ယောနိသောမနသိကရောတော ကလျာဏမိတ္တေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော အနုပုဗ္ဗေန ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော နေယျော။ ကတမော စ ပုဂ္ဂလော ပဒပရမော၊ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုမ္ပိ သုဏတော ဗဟုမ္ပိ ဘဏတော ဗဟုမ္ပိ ဓာရယတော ဗဟုမ္ပိ ဝါစယတော န တာယ ဇာတိယာ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော ပဒပရမော”တိ။

၄-ဥဋ္ဌာနဖလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၄။ စတုတ္ထေ ဥဋ္ဌာနဝိရိယေနဝ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေတွာ တဿ နိဿန္တဖလမတ္တံ ကိဉ္စိဒေဝ လဘိတွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ၊ တံ ပန ဥဋ္ဌာနံ အာဂမ္မ ကိဉ္စိ ပုညဖလံ နပ္ပုဋ္ဌိလဘတိ၊ အယံ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇိဝိ န ကမ္မဖလူပဇိဝိ နာမ။ စာတုမဟာရာဇိကေ ပန ဒေဝေ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗေပိ ဒေဝါ ဥဋ္ဌာနဝိရိယေန ဝိနာ ပုညဖလဿေဝ ဥပဇိဝနတော ကမ္မဖလူပဇိဝိနော န ဥဋ္ဌာနဖလူပဇိဝိနော နာမ။ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒယော ဥဋ္ဌာနဖလူပဇိဝိနော စ ကမ္မဖလူပဇိဝိနော စ။ နေရယိကသတ္တာ နေဝ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇိဝိနော န ကမ္မဖလူပဇိဝိနော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ပုညဖလမေဝ ကမ္မဖလန္တိ အဓိပ္ပေတံ၊ တဉ္စ တေသံ နတ္ထိ။

၅-သာဝဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၅။ ပဉ္စမေ ပဌမော အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနော၊ ဒုတိယော အန္တရန္တရာ ကုသလကာရကော လောကိယပုထုဇ္ဇနော၊ တတိယော သောတာပန္နော၊

၁-အဘိ ၃-၁၄၇-ပိဋက။

သကဒါဂါမိအနာဂါမိနောပိ ဧတေနောသင်္ဂဟိတာ။ စတုတ္ထော ဒိဏာသဝေါ။
သော ဟိ ဧကန္တေနော အနဝဇ္ဇော။

၆-၇-သီလသုတ္တံဒီပနီ

၁၃၆-၁၃၇။ ဆဋ္ဌေ ပဌမော လောကီယမဟာဇနော၊ ဒုတိယော သုက္ခဝိပ-
ဿကော သောတာပန္နော စ သကဒါဂါမိ စ၊ တတိယော အနာဂါမိ။ သော
ဟိ ယသ္မာ တင်္ဂဏိကမ္ပိ ဥပပတ္တိနိမိတ္တကံ ဈာနံ ပဋိလဘတိယေဝ၊ တသ္မာ
သုက္ခဝိပဿကောပိ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရိယေဝ။ စတုတ္ထော ဒိဏာသဝေါ-
ယေဝ။ သော ဟိ သဗ္ဗေသံ သီလဒီပစွနိကာနံ ပဟိနတ္တာ သဗ္ဗတ္ထ ပရိပူရကာရိ
နာမ။ သတ္တမေပိ ဆဋ္ဌေ ဝုတ္တနယေနော ပုဂ္ဂလပရိစ္ဆေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၈-နိကဋ္ဌသုတ္တံဒီပနီ

၁၃၈။ အဋ္ဌမေ နိကဋ္ဌကာယောတိ နိဂ္ဂတကာယော^၁။ အနိကဋ္ဌစိတ္တောတိ
အနုပဝိဋ္ဌစိတ္တော။ ကာယေနော ဂါမတော နိက္ခန္တော၊ စိတ္တေန အရညေ
ဝသန္တောပိ ဂါမမေဝ ပဝိဋ္ဌောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ
အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၉-ဓမ္မကထိကသုတ္တံဒီပနီ

၁၃၉။ နဝမေ အသဟိတန္တိ အတ္ထေန အသံယုတ္တံ။ န ကုသလာ ဟောတိတိ
န ဆေကာ^၂ ဟောတိ။ သဟိတာသဟိတဿာတိ အတ္ထနိဿိတဿ ဝါ
အနိဿိတဿ ဝါ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀-ဝါဒီသုတ္တံဒီပနီ

၁၄၀။ ဒသမေ အတ္တတော ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိတိ အဋ္ဌကထံ ပုစ္ဆိတော
ပရိယာဒါနံ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆတိ၊ ကထေတုံ န သက္ကောတိ။ နော ဗျဉ္ဇနတောတိ
ဗျဉ္ဇနံ ပနဿ ပဝတ္တတိ န ပရိယာဒိယတိ။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထာတိ။

ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

ပဏ္ဏာသက] (၁၅) ၅-အာဘာဝဂ္ဂ ၉-၁၀-သုစရိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ၃၃၉

(၁၅) ၅-အာဘာဝဂ္ဂ

၁-အာဘာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ အာဘာသနဝသေန စန္ဒောဝ စန္ဒာဘာ။ သေသ-
ပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၂-၅-ပဘာသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၄၂-၁၄၅။ ဒုတိယာဒိသုပိ ပဘာသနဝသေန စန္ဒောဝ စန္ဒပ္ပဘာ။
အာလောကနဝသေန စန္ဒောဝ စန္ဒာလောကော။ ဩဘာသနဝသေန စန္ဒောဝ
စန္ဒာဘာသော။ ပဇ္ဇောတနဝသေန စန္ဒောဝ စန္ဒပဇ္ဇောတောတိ။ ဧဝံ
သဗ္ဗပဒေသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၆-ပဌမကာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၆။ ဆဋ္ဌေ ကာလာတိ ယုတ္တပ္ပယုတ္တကာလာ^၁။ ကာလေန ဓမ္မဿဝနန္တိ
ယုတ္တပ္ပယုတ္တကာလေ ဓမ္မဿဝနံ။ ဓမ္မသာကန္တာတိ ပဥပုစ္ဆနဝိဿဇ္ဇနဝသေန
ပဝတ္တာ သံသန္တနကထာ။

၇-ဒုတိယကာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၇။ သတ္တမေ ကာလာတိ တသ္မိ^၂ တသ္မိ^၂ ကာလေ ဓမ္မဿဝနာဒိဝသေန
ပဝတ္တာနံ ကုသလဓမ္မာနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ တေ ဘာဝိယန္တိ စေဝ အနုပရိဝတ္တိ-
ယန္တိ စ။ အာသဝါနံ ဓယန္တိ အရဟတ္တံ။ အဋ္ဌမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၉-၁၀-သုစရိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၄၉-၁၅၀။ နဝမေ သဏှာ ဝါစာတိ^၂ မုဒုကဝါစာ။ မန္တဘာသာတိ မန္တ-
သင်္ခါတာယ ပညာယ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ကထိတကထာ။ ဒသမေ သီလသာဓောတိ
သာရသမ္ပာပကံ သီလံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

အာဘာဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တတိယပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၄-စတုတ္ထပဏ္ဏာသက

(၁၆) ၁-ဣန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၁-ဣန္ဒြိယသုတ္တံဒီပနီ

၁၅၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ သဒ္ဓါရုရေန ဣန္ဒြိယံ ကရေတီတိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။
သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဒုတိယေ အဿဒ္ဓိယေ အကမ္မနဋ္ဌေန
သဒ္ဓါဗလံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတိယေ အနဝဇ္ဇဗလန္တိ
နိဒ္ဒေါသဗလံ။ သင်္ဂဟဗလန္တိ သင်္ဂဟိတဗ္ဗယုတ္တကာနံ သင်္ဂဟနဗလံ။ စတုတ္ထ-
ပဉ္စမာနိ ဥတ္တာနာနေဝ။

၆-ကပ္ပသုတ္တံဒီပနီ

၁၅၆။ ဆဋ္ဌေ သံဝဇ္ဇတီတိ ဧတ္ထ တယော သံဝဇ္ဇာ အာပေါသံဝဇ္ဇော
တေဇောသံဝဇ္ဇော ဝါယောသံဝဇ္ဇောတိ။ တိဿော သံဝဇ္ဇသီမာ အာဘဿရာ
သုဘကိဏှာ ဝေဟပ္ပလတိ။ ယဒါ ကပ္ပေါ တေဇေန သံဝဇ္ဇတိ၊ အာဘဿ-
ရတော ဟေဋ္ဌာ အဂ္ဂိနာ ဥယုတိ။ ယဒါ အာပေန သံဝဇ္ဇတိ၊ သုဘကိဏှတော
ဟေဋ္ဌာ ဥဒကေန ဝိလိယတိ။ ယဒါ ဝါတေန သံဝဇ္ဇတိ၊ ဝေဟပ္ပလတော ဟေဋ္ဌာ
ဝါတေန ဝိဒ္ဓိသတိ။ ဝိတ္တာရတော ပန သဒါပိ ဧကံ ဗုဒ္ဓက္ခေတ္တံ ဝိနဿတိ။
အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရကထာ ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေနေဝ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၇-ရောဂသုတ္တံဒီပနီ

၁၅၇။ သတ္တမေ ဝိဃာတဝါတိ မဟိစ္ဆာပစ္စယေန ဝိဃာတေန ဒုက္ခေန
သမန္နာဂတော။ အသန္တုဋ္ဌောတိ စတုသု ပစ္စယေသု တိဟိ သန္တောသေဟိ
အသန္တုဋ္ဌော။ အနဝညပ္ပဋိလာဘာယာတိ ပရေဟိ အနဝဇာနနဿ ပဋိ-
လာဘတ္တာယ။ လာဘသက္ကာရသီလောကပ္ပဋိလာဘာယာတိ သုသင်္ခတစတု-
ပစ္စယသင်္ခါတဿ လာဘသက္ကာရဿ စေဝ ဝဏ္ဏဘဏနသင်္ခါတဿ သီလော-
ကဿ စ ပဋိလာဘတ္တာယ။ သင်္ခါယ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမတိတိ “ဣတိ မံ
ဧတေ ဇာနိဿန္တိ”တိ ဇာနနတ္တာယ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမတိ။ သေသပဒေသုပိ
ဧသေဝ နယော။

၈-ပရိဟာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၈။ အဋ္ဌမေ ဂန္တိရေသုတိ အတ္ထဂန္တိရေသု။ ဌာနာဌာနေသုတိ ကံရ-
ဏာကာရဏေသု။ န ကမတိတိ နာဝဂါဟတိ နပ္ပဝတ္တတိ။ ပညာစက္ခူတိ
ဧတ္ထ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာပညာပိ ဝဇ္ဇတိ၊ သမ္မသနပ္ပဋိဝေပေညာပိ ဝဇ္ဇတိယေဝ။

၉-ဘိက္ခုနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၉။ နဝမေ ဧဟိ တွန္တိ ထေရေ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ တံ ပဟိဏိတုံ ဧဝမာဟ။
သသီသံ ပါရုပိတွာတိ သဟ သီသေန ကာယံ ပါရုပိတွာ။ မဉ္ဇကေ နိပဇ္ဇိတိ
ဝေဂေန မဉ္ဇကံ ပညာပေတွာ တတ္ထ နိပဇ္ဇိ။ တေဒဝေါစာတိ တဿာကာရံ
သလ္လက္ခေတွာ လောဘပ္ပဟာနတ္ထာယ သဏ္ဍေနေဝ အသုဘကထံ ကထေတုံ
ဧတံ အဝေါစ။ အာဟာရသမ္ဘူတောတိ အာဟာရေန သမ္ဘူတော အာဟာရံ
နိဿာယ ဝစိတော။ အာဟာရံ နိဿာယ အာဟာရံ ပဇဟတိတိ ပစ္စုပ္ပန္တံ
ကဗဠိကာရာဟာရံ နိဿာယ တံ ဧဝံ ယောနိသော သေဝမာနော ပုဗ္ဗကမ္မ-
သင်္ခါတံ အာဟာရံ ပဇဟတိ။ ပစ္စုပ္ပန္တေပိ ပန ကဗဠိကာရာဟာရေ နိကန္တိ၂-
တဏှာ ပဇဟိတဗ္ဗာ။

တဏှံ ပဇဟတိတိ ဣဒါနိ ဧဝံ ပဝတ္တံ ပစ္စုပ္ပန္တတဏှံ နိဿာယ ဝဇ္ဇမူလိကံ
ပုဗ္ဗတဏှံ ပဇဟတိ။ အယံ ပန ပစ္စုပ္ပန္တတဏှာ ကုသလာ အကုသလာတိ?
အကုသလာ။ သေဝိတဗ္ဗာ န သေဝိတဗ္ဗာတိ? သေဝိတဗ္ဗာ။ ပဋိသန္ဓိံ အာကမုတိ
နာကမုတိတိ? နာကမုတိ။ ဧတိဿာပိ ပန ပစ္စုပ္ပန္တာယ သေဝိတဗ္ဗတဏှာယ
နိကန္တိ ပဇဟိတဗ္ဗာယေဝ။ သော ဟိ နာမ အာယသ္မာ အာသဝါနံ ခယာ
ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရိဿတိ၊ ကိမင်္ဂံ ပနာဟန္တိ ဧတ္ထ ကိမင်္ဂံ ပနာတိ ကာရဏ-
ပရိဝိတက္ကနမေတံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သော အာယသ္မာ အရဟတ္တဖလံ
သစ္စိကတွာ ဝိဟရိဿတိ၊ အဟံ ကေန ကာရဏေန န သစ္စိကတွာ
ဝိဟရိဿာမိ။ သောပိ ဟိ အာယသ္မာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿေဝ ပုတ္တော၊ အဟမ္မိ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿေဝ ပုတ္တော၊ မယုဓမ္မေတံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ။ မာနံ နိဿာယာတိ
ဣဒံ ဧဝံ ဥပ္ပန္နသေဝိတဗ္ဗမာနံ နိဿာယ။ မာနံ ပဇဟတိတိ ဝဇ္ဇမူလကံ ပုဗ္ဗမာနံ
ပဇဟတိ။ ယံ နိဿာယ ပနေသ တံ ပဇဟတိ၊ သောပိ တဏှာ ဝိယ
အကုသလော စေဝ သေဝိတဗ္ဗော စ၊ နော စ ပဋိသန္ဓိံ အာကမုတိ။ နိကန္တိ၂
ပန တသ္မိမ္မိ ပဇဟိတဗ္ဗာဝ။

၁-န ဝဟတိ န ဖဝတ္တတိ (သျှာ)၊ ဗဟိ န ပဝတ္တတိ (က) ၂-နိယန္တိ (သီ၊ သျှာ)

သေတုဃာတော ဝုတ္တော ဘဂဝတာတိ ပဒဿာတော ပစ္စယဿာတော ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ကထိတော။ ဣတိ ဣမေဟိ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ ထေရေ ဒေသနံ ဝိနိဝဇ္ဇန္တေ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ ထေရံ အာရဗ္ဗ ဥပ္ပန္နော ဆန္ဒရာဂေါ အပဂဉ္ဇိ။ သာပိ ထေရံ ခမာပေတုံ အစ္စယံ ဒေသေသိ၊ ထေရောပိဿာ ပဋိဂ္ဂဏှိ။ တံ ဒေသေတုံ အထ ခေါ သာ ဘိက္ခုနိတိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၁၀-သုဂတဝိနယသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၆၀။ ဒသမေ ဒုဂ္ဂဟိတန္တိ ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဋိယာ ဂဟိတံ။ ပရိယာပုဏန္တိတိ ဝဠုန္တိ ကထေန္တိ။ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိတိ ဧတ္ထ ပဒမေဝ အတ္ထဿ ဗျဉ္ဇနတော ဗျဉ္ဇနန္တိ ဝုတ္တံ။ ဒုန္တိက္ခိတ္တဿာတိ ဒုဠ နိက္ခိတ္တဿ ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဋိယာ ဌပိတဿ။ အတ္ထောပိ ဒုန္တယော ဟောတိတိ အဋ္ဌကထာ နိဟရိတွာ ကထေတုံ န သက္ကာ ဟောတိ။ ဆိန္တမူလကောတိ မူလဘူတာနံ ဘိက္ခုနံ ဥပစ္ဆိန္တတ္တာ ဆိန္တမူလကော။ အပ္ပုဋ္ဌိသရဏောတိ အပ္ပတိဋ္ဌော။ ဗာဟုလိကာတိ ပစ္စယဗာဟုလ္လာယ ပဋိပန္နာ။ သာထလိကာတိ တိဿော သိက္ခာ သိထိလဂ္ဂဟဏေန ဂဏှနကာ။ ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ ပဉ္စ နိဝရဏာနိ အဝဂမနတော ဩက္ကမနန္တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တတ္ထ ပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ အတ္ထော။ ပဝိဝေကောတိ တိဝိဝေ ဝိဝေကေ။ နိက္ခိတ္တရူရာတိ နိဗ္ဗိရိယာ။ ဣမိနာ နယေန ပန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣန္ဒြိယဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၁၇) ၂-ပဋိပဒါဝဂ္ဂ

၁-သံခိတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၆၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ သုခပဋိက္ခေပေန ဒုက္ခာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတော ပဋိပဒါ ဧတိဿာတိ ဒုက္ခာပဋိပဒါ။ အသိဃပ္ပဝတ္တိတာယ ဂရုဘာဝေန ဒန္တာ အဘိညာ ဧတိဿာတိ ဒန္တာဘိညာ။ ဣမိနာဝ နယေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂-ဝိတ္ထာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ ဒုတိယေ အဘိက္ခဏန္တိ အဘိဏ္ဍံ။ အာနန္တရိယန္တိ အနန္တရဝိပါက-
ဒါယကံ မဂ္ဂသမာဓိ။ အာသဝါနံ ခယာယာတိ အရဟတ္တဖလတ္ထာယ။ ပဋိန္ဒြိ-
ယာနီတိ ဝိပဿနာပဉ္စမကာနိ ပဋိန္ဒြိယာနိ။ ပညိန္ဒြိယန္တိ ဟိ ဧတ္ထ ဝိပဿနာ-
ပညာဝ ပညိန္ဒြိယန္တိ အဓိပ္ပေတံ။ သေသမေတ္ထ ပါဠိဝသေန ဥတ္တာနမေဝ။

ဣမာသံ ပန ပဋိပဒါနံ အယံ အာဝိဘာဝကထာ—ဣဓ ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ
အကတာဘိနိဝေသော ပုဗ္ဗဘာဂေ ရူပပရိဂ္ဂဟေ ကိလမတိ၊ အရူပပရိဂ္ဂဟေ
ကိလမတိ၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ကိလမတိ၊ တိသုအဒ္ဓါသု ကိလမတိ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ
ကိလမတိ။ ဧဝံ ပဉ္စသု ဌာနေသု ကိလမန္တော ဝိပဿနံ ပါပုဏာတိ။ ဝိပဿနံ
ပတွာပိ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဘင်္ဂါနုပဿနေ ဘယတုပဌာနေ အာဒိနဝါ-
နုပဿနေ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနေ မုစ္ဆိတုကမျတာဉ္စကေ သင်္ခါရပေက္ခာဉ္စကေ
အနုလောမဉ္စကေ ဂေါတြာတုဉ္စကေတိ ဣမေသု နဝသု ဝိပဿနာဉ္စကေသုပိ
ကိလမိတွာဝ လောကုတ္တရမဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ။ တဿ သော လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ
ဧဝံ ဒုက္ခေန ဂရုဘာဝေန သစ္စိကတတ္တာ ဒုက္ခပဋိပဒေါ ဒန္ဓာဘိညော နာမ
ဇာတော။ ယော ပန ပုဗ္ဗဘာဂေ ပဉ္စသု ဉ္စကေသု ကိလမန္တော အပရဘာဂေ
နဝသု ဝိပဿနာဉ္စကေသု အကိလမိတွာဝ မဂ္ဂံ သစ္စိကရေတိ၊ တဿ သော
မဂ္ဂေါ ဧဝံ ဒုက္ခေန အဂရုဘာဝေန သစ္စိကတတ္တာ ဒုက္ခပဋိပဒေါ ဒိပ္ပါဘိညော
နာမ ဇာတော။ ဣမိနာ ဥပါယေန ဣတရံပိ ဒွေ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဂေါဏပရိယေသကဥပမာဟိ စေတာ ဝိဘာဝေတဗ္ဗာ—ကေဿ ဟိ
ပုရိသဿ စတ္တာရောဂေါဏာ ပလာယိတွာ အဋ္ဌဝိံ ပဝိဋ္ဌာ။ သော သကဏ္ဍကေ
သဂဟနေ ဝနေ တေ ပရိယေသန္တော ဂဟနမဂ္ဂေန ဝ ကိစ္ဆေန ကသိရေန
ဂန္တာ ဂဟနဌာနေယေဝ နိလိနေ ဂေါဏေပိ ကိစ္ဆေန ကသိရေန အဒ္ဓဿ။ ဧကော
ကိစ္ဆေန ဂန္တာ အဟောကာသေ ဌိတေ ဒိပ္ပမေဝ အဒ္ဓဿ။ အပရော အဟော-
ကာသမဂ္ဂေန သုခေန ဂန္တာ ဂဟနဌာနေ နိလိနေ ကိစ္ဆေန ကသိရေန အဒ္ဓဿ။
အပရော အဟောကာသမဂ္ဂေန သုခေန ဂန္တာ အဟောကာသေ ဌိတေယေဝ
ဒိပ္ပံ အဒ္ဓဿ။ တတ္ထ စတ္တာရော ဂေါဏာ ဝိယ စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊
ဂေါဏပရိယေသကော ပုရိသော ဝိယ ယောဂါဝစရော၊ ဂဟနမဂ္ဂေန ကိစ္ဆေန
ကသိရေန ဂမနံ ဝိယ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပဉ္စသု ဉ္စကေသု ကိလမတော ဒုက္ခပဋိပဒါ။
ဂဟနဌာနေ နိလိနာနံ ကိစ္ဆေန ဝ ဒဿနံ ဝိယ အပရဘာဂေ နဝသု ဉ္စကေသု

ကိလမန္တဿ အရိယမဂ္ဂါနံ ဒဿနံ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သေသဥပမာပိ
ယောဇေတဗ္ဗာ။

၃-အသုဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၃။ တတိယေ အသုဘနုပဿီ ကာယေ ဝိဟရတီတိ အတ္တနော
ကရဇကောယေ “ယထာ ဧတံ၊ တထာ ဣဒံ” န္တိ ဣမိနာနယေန ဗဟိဒ္ဓါ ဒိဋ္ဌာနံ
ဒဿန္တံ အသုဘာနံ ဥပသံဟရဏဝသေန အသုဘာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ အတ္တနော
ကာယံ အသုဘတော ပဋိကူလတော ဉာဏေန ပဿတီတိ အတ္ထော။
အာဟာရေ ပဋိကူလသညီတိ နဝန္တံ ပါဋိကုလျာနံ ဝသေန ကဗဠိကာရာဟာရေ
ပဋိကူလသညီ။ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညီတိ^၁ သဗ္ဗသ္မိမ္မိ တေဓာတုကေ
လောကသန္တိဝါသေ အနဘိရတာယ ဥက္ကဏ္ဍိတသညာယ သမန္တာဂတော။
သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာနုပဿီတိ သဗ္ဗေပိ တေဘူမကသင်္ခါရေ အနိစ္စတော
အနုပဿန္တော။ မရဏသညာတိ မရဏံ အာရဗ္ဗ ဥပန္နသညာ။ အဇ္ဈတ္တံ
သုပဋ္ဌိတာ ဟောတီတိ နိယကဇ္ဈတ္တေ သုဠု ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ
ဗလဝရိပဿနာ ကထိတာ။ သေခဗလနီတိ သိက္ခနကာနံ ဗလနိ။ သေသ-
မေတ္ထ ပါဠိဝသေန ဥတ္တာနမေဝ။ “အသုဘာနုပဿီ”တိအာဒိနိ ပန ဒုက္ခာယ
ပဋိပဒါယ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာနိ၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိ သုခါယ။ အသုဘာဒိနိ ဟိ
ပဋိကူလာရမ္မဏာနိ၊ တေသု ပန ပကတိယာဝသမ္ဘိယာယမာနံ^၂ စိတ္တံ အလ္လိယတိ။
တသ္မာ တာနိ ဘာဝေန္တော ဒုက္ခပဋိပဒံ ပဋိပန္နော နာမ ဟောတိ။ ပဌမဇ္ဈာနာ-
ဒိနိ ပဏီတသုခါနိ၊ တသ္မာ တာနိ ပဋိပန္နော သုခပဋိပဒံ ပဋိပန္နော နာမ
ဟောတိ။

အယံ ပနေတ္ထ သဗ္ဗသာဓာရဏာ ဥပမာ—သင်္ဂါမာဝစရပုရိသော ဟိ
ဖလကကောဋ္ဌကံ ကတွာ ပဉ္စာဝုဓာနိ သန္တယိတွာ သင်္ဂါမံ ပဝိသတိ၊ သော
အန္တရာ ဝိဿမိတုကာမော ဖလကကောဋ္ဌကံ ပဝိသိတွာ ဝိဿမတိ စေဝ
ပါနဘောဇနာဒိနိ စ ပဋိသေဝတိ။ တတော ပုန သင်္ဂါမံ ပဝိသိတွာ ကမ္မံ
ကရေတိ။ တတ္ထ သင်္ဂါမော ဝိယ ကိလေသသင်္ဂါမော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဖလက-
ကောဋ္ဌကော ဝိယ ပဉ္စနိဿယဗလာနိ၊ သင်္ဂါမပဝိသနပုရိသော ဝိယ
ယောဂါဝစရော၊ ပဉ္စာဝုဓသန္တာဟော ဝိယ ဝိပဿနာပဉ္စမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ သင်္ဂါမံ
ပဝိသနကာလော ဝိယ ဝိပဿနာယ ကမ္မကရဏကာလော၊ ဝိဿမိတုကာမဿ
ဖလကကောဋ္ဌကံ ပဝိသိတွာ ဝိဿမနပါနဘောဇနာနိ ပဋိသေဝနကာလော

ဝိယ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တဿ စိတ္တုပ္ပါဒဿ နိရဿာဒက္ခဏေ ပဉ္စဗလာနိ နိဿာယ စိတ္တံ သမ္ပဟံသနကာလော၊ ဝိဿမိတွာ ခါဒိတွာ ပိပိတွာ စ ပုန သင်္ဂါမဿ ပဝိသနကာလော ဝိယ ပဉ္စဟိ ဗလေဟိ စိတ္တံ သမ္ပဟံသေတွာ ပုန ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တဿ ဝိဝဋ္ဋေတွာ အရဟတ္တဂ္ဂဟဏကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ ဗလာနိ စေဝ ဣန္ဒြိယာနိ စ မိဿကာနေဝ ကထိတာနိတိ။

၄-ပဌမခမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၄။ စတုတ္ထေ အက္ခမာတိ အနဓိဝါသိကပဋိပဒါ။ ခမာတိ အဓိဝါသိ-
ကပဋိပဒါ။ ဒမာတိ ဣန္ဒြိယဒမနပဋိပဒါ။ သမာတိ အကုသလဝိတက္ကာနံ
ဝုပသမနပဋိပဒါ။ ရောသန္တံ ပဋိရောသတိတိ ဃဇ္ဇေန္တံ ပဋိဃဇ္ဇေတိ။ ဘဏ္ဍန္တံ
ပဋိဘဏ္ဍတိတိ ပဟရန္တံ ပဋိပဟရတိ။ ပဉ္စမဆဋ္ဌာနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

၇-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၇။ သတ္တမေ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ ဟေဋ္ဌိမာ တယော မဂ္ဂါ
သုခပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ အဟေသုံ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဒုက္ခပဋိပဒေါ ခိပ္ပါဘိညော။
တသ္မာ ဧဝမာဟ “ယာယံ ပဋိပဒါ ဒုက္ခာ ခိပ္ပါဘိညာ၊ ဣမံ မေ ပဋိပဒံ အာဂမ္မ
အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တ”န္တိ။

၈-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၈။ အဋ္ဌမေ ဓမ္မသေနာပတိတ္ထေရဿ ဟေဋ္ဌိမာ တယော မဂ္ဂါ သုခပဋိပဒါ
ဒန္ဓာဘိညာ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ သုခပဋိပဒေါ ခိပ္ပါဘိညော။ တသ္မာ “ယာယံ
ပဋိပဒါ သုခါ ခိပ္ပါဘိညာ”တိ အာဟ။ ဣမေသု ပန ဒွီသုပိ သုတ္တေသု
မိဿိကာံ ပဋိပဒါ ကထိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၉-သသင်္ခါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၉။ နဝမေ ပဌမဒုတိယပုဂ္ဂလာ သုက္ခဝိပဿကာ သသင်္ခါရေန သပ္ပ-
ယောဂေန သင်္ခါရနိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ။ တေသု ဧကော ဝိပဿနိန္ဒြိယာနံ
ဗလဝတ္တာ ဣဓေဝ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ဧကော ဣန္ဒြိယာနံ

ဒုဗ္ဗလတာယ ဣမ အသက္ကောန္တော အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ တဒေဝ မူလ-
ကမ္မဋ္ဌာနံ ပဋိလဘိတွာ သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန သင်္ခါရနိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ
ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ တတိယစတုတ္ထာ သမထယာနိကာ။
တေသံ ဧကော အသင်္ခါရေန အပ္ပယောဂေန ဣန္ဒြိယာနံ ဗလဝတ္တာ ဣဓေဝ
ကိလေသေ ခေပေတိ၊ ဧကော ဣန္ဒြိယာနံ ဒုဗ္ဗလတ္တာ ဣမ အသက္ကောန္တော
အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ တဒေဝ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ ပဋိလဘိတွာ အသင်္ခါရေန
အပ္ပယောဂေန ကိလေသေ ခေပေတိတိ ဝေဒိတဗျော။

၁၀-ယုဂနန္ဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇၀။ ဒသမေ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမန္တိ သမထံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ပုရေစာရိကံ ကတွာ။
မဂ္ဂေါ သဇ္ဇာယတီတိ ပဌမော လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ နိဗ္ဗတ္တတိ။ သော တံ မဂ္ဂန္တိ
ဧကစိတ္တက္ခဏိကမဂ္ဂဿ အာသေဝနာဒီနိ နာမ နတ္ထိ၊ ဒုတိယမဂ္ဂါဒယော ပန
ဥပ္ပါဒေန္တော တမေဝ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလိကရေတိတိ ဝုစ္စတိ။
ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမန္တိ ဝိပဿနံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ပုရေစာရိကံ ကတွာ သမထံ ဘာဝေတိ၊
ပကတိယာ ဝိပဿနာလာဘိ ဝိပဿနာယ ဌတွာ သမာဓိံ ဥပ္ပါဒေတိတိ
အတ္ထော။

ယုဂနန္ဒံ ဘာဝေတိတိ ယုဂနန္ဒံ ကတွာ ဘာဝေတိ။ တတ္ထ တေနေဝ
စိတ္တေန သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ တေနေဝ သင်္ခါရေ သမ္ပသိတုံ န သက္ကာ။
အယံ ပန ယာဝတာ သမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇတိ၊ တာဝတာ သင်္ခါရေ
သမ္ပသတိ။ ယာဝတာ သင်္ခါရေ သမ္ပသတိ၊ တာဝတာ သမာပတ္တိယော သမာ-
ပဇ္ဇတိ။ ကထံ? ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ တတော ဝုဋ္ဌာယ သင်္ခါရေ သမ္ပသတိ၊
သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ ဒုတိယဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇတိ။ တတော ဝုဋ္ဌာယ ပန သင်္ခါရေ
သမ္ပသတိ။ သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ တတိယဇ္ဈာနံ။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတန-
သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ၊ တတော ဝုဋ္ဌာယ သင်္ခါရေ သမ္ပသတိ။ ဧဝမယံ^၁
သမထဝိပဿနံ ယုဂနန္ဒံ ဘာဝေတိ နာမ။

ဓမ္မုဒ္ဓန္တဝိဂ္ဂဟိတန္တိ သမထဝိပဿနာဓမ္မေသု ဒသဝိပဿနပတ္တိလေသ-
သင်္ခါတေန ဥဒ္ဓစ္စေန ဝိဂ္ဂဟိတံ၊ သုဂ္ဂဟိတန္တိ အတ္ထော။ သော အာရုသော
သမယောတိ ဣမိနာ သတ္တန္တံ သပ္ပါယာနံ ပဋိလာဘကာလော ကထိတော။
ယံ တံ စိတ္တန္တိ ယသ္မိံ သမယေ တံ ဝိပဿနာဝိထိံ ဩက္ကမိတွာ ပဝတ္တံ စိတ္တံ။

အဇ္ဈတ္တမေဝ သန္တိဋ္ဌတိတိ ဝိပဿနာဝိထိံ ပစ္စေတ္တရိတွာ တသ္မိယေဝ
ဂေါစရဇ္ဈတ္တသင်္ခါတေ အာရမ္မဏေသန္တိဋ္ဌတိ။ သန္တိသီဒတိတိ အာရမ္မဏဝသေန
သမ္မာ နိသီဒတိ။ ဧကောဒိ ဟောတိတိ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ။ သမာဓိယတိတိ
သမ္မာ အာဓိယတိ သုဋ္ဌပိတံ ဟောတိ။ သေသမေတ္တ ဥတ္တာနုတ္တမေဝ။

ပဋိပဒါဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၁၈) ၃-သဉ္ဇေတနိယဝဂ္ဂ

၁-စေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၁။ တတိယဿ ပဌမေ ကာယေတိ ကာယဒွါရေ၊ ကာယဝိညတ္တိယာ
သတိတိ အတ္ထော။ ကာယသဉ္ဇေတနာဟေတူတိအာဒိသု ကာယသဉ္ဇေတနာ
နာမ ကာယဒွါရေ စေတနာ ပကပ္ပနာ။ သာ အဋ္ဌ ကာမာဝစရကုသလ-
ဝသေန အဋ္ဌဝိဓာ၊ အကုသလဝသေန ဒွါဒသဝိဓာတိ ဝိသတိဝိဓာ။ တထာ
ဝစီသဉ္ဇေတနာ၊ တထာ မနောသဉ္ဇေတနာ။ အပိစေတ္တ နဝ မဟဂ္ဂတ-
စေတနာပိ လဗ္ဘန္တိ။ ကာယသဉ္ဇေတနာဟေတူတိ ကာယသဉ္ဇေတနာပစ္စယာ။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခန္တိ အဋ္ဌကုသလကမ္မပစ္စယာ နိယကဇ္ဈတ္တေ သုခံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒွါဒသအကုသလကမ္မပစ္စယာ ဒုက္ခံ။ သေသဒွါရေသုပိ ဧသေဝ နယော။
အဝိဇ္ဇာပစ္စယာဝါတိ အဝိဇ္ဇာကာရဏေနေဝ။ သစေ ဟိ အဝိဇ္ဇာ ဆာဒယ-
မာနာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဧဝံ သန္တေ တီသု ဒွါရေသု သုခဒုက္ခာနံ ပစ္စယဘူတာ
စေတနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ မူလဘူတာယ အဝိဇ္ဇာယ ဝသေနတံ ဝုတ္တံ။

သမံ ဝါတိအာဒိသု ပရေဟိ အနာဏတ္ထော သယမေဝ အဘိသင်္ခ-
ရောန္တော သမံ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ နာမ။ ယံ ပန ပရေ
သမာဒပေတွာ၊ အာဏာပေတွာ ကာရေန္တိ၊ တဿ တံ ကာယသင်္ခါရံ ပရေ
အဘိသင်္ခရေန္တိ နာမ။ ယောပန ကုသလံ ကုသလန္တိ အကုသလံ အကုသလန္တိ
ကုသလဝိပါကံ ကုသလဝိပါကောတိ အကုသလဝိပါကံ အကုသလဝိပါကောတိ
ဇာနန္တော ကာယဒွါရေ ဝိသတိဝိဓံ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အယံ
သမ္ပဇာနေဝ အဘိသင်္ခရေတိ နာမ။ ယော ဧဝံ အဇာနန္တော အဘိသင်္ခရေတိ၊
အယံ အသမ္ပဇာနေဝ အဘိသင်္ခရေတိ နာမ။ သေသဒွါရေသုပိ ဧသေဝ
နယော။

တတ္ထ အသမ္ပဇာနကမ္ပံ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—ဒဟရဒါရကာ “မာတာပိတူဟိ ကတံ ကရောမာ”တိ စေတိယံ ဝန္တန္တိ၊ ပုပ္ဖပူဇံ ကရောန္တိ၊ ဘိက္ခုသံဃံ ဝန္တန္တိ၊ တေသံ ကုသလန္တိ အဇာနန္တာနမ္ပိ တံ ကုသလမေဝ ဟောတိ။ တထာ မိဂပက္ခိ- အာဒယော တိရစ္ဆာနာ ဓမ္မံ သုဏန္တိ၊ သံဃံ ဝန္တန္တိ၊ စေတိယံ ဝန္တန္တိ၊ တေသံ ဇာနန္တာနမ္ပိ အဇာနန္တာနမ္ပိ တံ ကုသလမေဝ ဟောတိ။ ဒဟရဒါရကာ^၁ ပန မာတာပိတရော ဟတ္ထပါဒေဟိ ပဟရန္တိ၊ ဘိက္ခုနံ တလသတ္တိကံ ဥဂ္ဂိရန္တိ၊ ဒဏ္ဍံ^၂ ခိပန္တိ၊ အက္ခောသန္တိ။ ဂါဝိယော ဘိက္ခုသံဃံ အနုဗန္တန္တိ၊ သုနခါ အနုဗန္တန္တိ၊ ခံသန္တိ၊ သီဟဗျူဒယော အနုဗန္တန္တိ၊ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေန္တိ။ တေသံ ဇာနန္တာနမ္ပိ အဇာနန္တာနမ္ပိ အကုသလကမ္ပံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ တီသုပိ ဒွါရေသု အာယူဟနစေတနာ သမောဓာနေတဗ္ဗာ။ သေယျ- ထိဒံ? ကာယဒွါရေ သယံကတမူလိကာ ဝိသတိ စေတနာ၊ အာဏတ္တိမူလိကာ ဝိသတိ၊ သမ္ပဇာနမူလိကာ ဝိသတိ၊ အသမ္ပဇာနမူလိကာ ဝိသတိတိ အသိတိ စေတနာ ဟောန္တိ၊ တထာ ဝစီဒွါရေ။ မနောဒွါရေ ပန ဧကေကသ္မိမ္ပိ ဝိကပ္ပေ ဧကေနတိံသ ကဘွာ သတဉ္စ သောဠသ စ ဟောန္တိ။ ဣတိ သဗ္ဗာပိ တီသု ဒွါရေသု ဒွေ သတာနိ ဆသတ္တတိ စ စေတနာ။ တာ သဗ္ဗာပိ သင်္ခါရက္ခန္ဓောတေဝ သင်္ခိ^၃ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံသမ္ပယုတ္တော ဝေဒယိတာကာရော ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သဉ္ဇာနနာ- ကာရော သညာက္ခန္ဓော၊ စိတ္တံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ကာယော ဥပါဒါရူပံ၊ တဿ ပစ္စယာ စတဿော ဓာတုယော စတ္တာရိ ဘူတာနိတိ ဣမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စံ နာမ။

ဣမေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဝိဇ္ဇာ အနုပတိတာတိ ဣမေသု ဝုတ္တပ္ပဘေဒေသု စေတနာဓမ္မေသု အဝိဇ္ဇာ သဟဇာတဝသေန စ ဥပနိဿယ- ဝသေန စ အနုပတိတာ^၄။ ဧဝံ ဝဇ္ဇေဝ ဝဇ္ဇမူလိကာ စ အဝိဇ္ဇာ ဒဿိတာ ဟောတိ။

တ္တောဝတာ ဝိပဿနံ ဝဇ္ဇေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တဿ ဒိဏာသဝဿ ဣဒါနိ ထုတိ^၅ ကရောန္တော အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အသေသဝိရာဂနိရောဓာတိ အသေသဝိရာဂေန စေဝ အသေသနိရော- ဓေန စ။ သော ကာယော န ဟောတိတိ ဒိဏာသဝဿ ကာယေန ကရဏကမ္ပံ ပညာယတိ၊ စေတိယင်္ဂဏသမ္ပဇနံ ဗောဓိယင်္ဂဏသမ္ပဇနံ အဘိက္ကမနံ ပဋိက္က- မနံ ဝတ္တာနုဝတ္တကရဏန္တိ ဧဝမာဒိ။ ကာယဒွါရေ ပနဿ ဝိသတိ စေတနာ

အဝိပါကဓမ္မတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “သော ကာယော န ဟောတိ၊ ယံ ပစ္စယာဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခ”န္တိ။ ကာယဒွါရပ္ပဝတ္တာဟိ စေတနာ ဣဓ ကာယောတိ အဓိပ္ပေတာ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဒေသေ နယော။ ခေတ္တန္တိ- အာဒိနိပိ ကုသလာကုသလကမ္မဿေဝ နာမာနိ။ တဗ္ဗိ ဝိပါကဿ ဝိရုဟနဋ္ဌာန- ဌေန ခေတ္တံ၊ ပတိဋ္ဌာနဌေန ဝတ္ထု၊ ကာရဏဌေန အာယတနံ၊ အဓိကရဏ- ဌေန အဓိကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။

ဣတိ သတ္တာ ဧတ္တကေန ဌာနေန တိဟိ ဒွါရေဟိ အာယူဟိတကမ္ပံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တဿ ကမ္မဿ ဝိပစ္စနဋ္ဌာနံ ဒဿေတုံ စတ္တာရေမေ ဘိက္ခဝေဟိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အတ္တဘာဝပ္ပုဋိလာဘာတိ ပဋိလဒ္ဓအတ္တဘာဝါ။ အတ္တသဉ္ဇေ- တနာ ကမတိတိ အတ္တနာ ပကပ္ပိတစေတနာ ဝဟတိ ပဝတ္တတိ။

အတ္တသဉ္ဇေတနာဟေတု တေသံ သတ္တာနံ တဗ္ဗာ ကာယာ စူတိ ဟောတိတိ- အာဒိသု ခိန္နာပဒေါသိကာ ဒေဝါ အတ္တသဉ္ဇေတနာဟေတု စဝန္တိ။ တေသဗ္ဗိ နန္ဒနဝနစိတ္တလဘာဝနဗာရသကဝနာဒိသု ဒိဗ္ဗရတိသမပ္ပိတာနံ ကိဋ္ဌန္တာနံ ပါန- ဘောဇနေ သတိ သမ္ဗုဿတိ၊ တေ အာဟာရပစ္စေဒေန အာတပေ ခိတ္တမာလာ ဝိယမိလာယန္တိ။ မနောပဒေါသိကာ ဒေဝါ ပရသဉ္ဇေတနာဟေတု စဝန္တိ၊ ဧတေ စာတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ။ တေသု ကိရ ဧကော ဒေဝပုတ္တော “နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌိ- ယာမီ”တိ သပရိဝါရေ ရထေန ဝီရိယံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ အထညော နိက္ခမန္တော တံ ပုရတော ဂစ္ဆန္တိ ဒိသွာ “ကိ” ဘော အယံ ကပဏော အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံဝိယ ဧတံ ဒိသွာ ဝီတိယာ ဥဒ္ဓုမာတော ဝိယ ဂစ္ဆမာနော ဝိယ စ ဂစ္ဆတိ”တိ ကုဇ္ဈတိ။ ပုရတော ဂစ္ဆန္တောပိ နိဝတ္တိတွာ တံ ကုဒ္ဓံ ဒိသွာ ကုဒ္ဓါ နာမ သုဝိဇာနာ ဟောန္တိတိ ကုဒ္ဓဘာဝဓဿ ဥတွာ “တွံ ကုဒ္ဓေါ မယံ ကိ” ကရိဿသိ၊ အယံ သမ္ပတ္တိ မယာ ဒါနသီလာဒီနံ ဝသေန လဒ္ဓါ၊ န တုယံ ဝသေနာ”တိ ပဋိကုဇ္ဈတိ။ ဧကသိပ္ပိ ကုဒ္ဓေဇုတရော အကုဒ္ဓေါ ရက္ခတိ၊ ဥဘောသု ပန ကုဒ္ဓေသု ဧကဿ ကောဓော ဇုတရဿ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဿပိ ကောဓော ဇုတရဿ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဥဘော ကန္တန္တာနံယေဝ ဩရောဓာနံ စဝန္တိ။ မနဿာ အတ္တသဉ္ဇေ- တနာ စ ပရသဉ္ဇေတနာ စ ဟေတု စဝန္တိ၊ အတ္တသဉ္ဇေတနာယ စ ပရသဉ္ဇေ- တနာယ စ ဟေတုဘူတာယ စဝန္တိတိ အတ္ထော။ မနဿာ ဟိ ကုဇ္ဈိတွာ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဟတ္ထေဟိပိ ဒဏ္ဍေဟိပိ ပဟရန္တိ၊ ရဇ္ဇဗန္ဓနာဒိဟိပိ ဗန္ဓန္တိ၊ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္တန္တိ၊ ဝိသမ္ပိ ခါဒန္တိ၊ ပပါတေပိ ပတန္တိ၊ ဥဒကမ္ပိ ပဝိသန္တိ၊ အဂ္ဂိမ္ပိ ပဝိသန္တိ၊ ပရေပိ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္တနေ ဝါ ပဟရိတွာ မာရေန္တိ။ ဧဝံ တေသု အတ္တသဉ္ဇေတနာပိ ပရသဉ္ဇေတနာပိ ကမတိ။

ကတမေ တေန ဒေဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ ကတမေ နာမ တေ ဒေဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ တေန ဝါ အတ္တဘာဝေန ကတမေ ဒေဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိပိ အတ္ထော။ ကဿာ ပန ထေရော ဣမံ ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ၊ ကိံ အတ္တနာ ကထေတုံ နပ္ပဟောတိတိ? ပဟောတိ၊ ဣဒံ ပန ပဒံ အတ္တနော သဘာဝေန ဗုဒ္ဓဝိသယံ ပဉ္စန္တိ ထေရော န ကထေသိ ၂။ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ တေန အတ္တဘာဝေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ အယံ ပန ပဉ္စော ဟေဋ္ဌာ ကာမာဝစရေပိ ရူပါဝစရေပိ လဗ္ဘတိ၊ ဘဝဂ္ဂေန ပန ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ကထိတော နိပ္ပဒေသေန ကထိတော ဟောတိတိ ဘဂဝတာ ဧဝံ ကထိတော။

အာဂန္တာရော ဣတ္တန္တိ ဣတ္တဘာဝံ ကာမာဝစရပဉ္စက္ခန္ဓဘာဝမေဝ အာဂန္တာရော၊ နေဝ တတြူပပတ္တိကာ န ဥပရူပပတ္တိကာ ဟောန္တိ။ အနာဂန္တာရော ဣတ္တန္တိ ဣမံ ခန္ဓပဉ္စကံ အနာဂန္တာရော၊ ဟေဋ္ဌူပပတ္တိကာ န ဟောန္တိ၊ တတြူပပတ္တိကာ ဝါ ဥပရူပပတ္တိကာ ဝါ တတ္ထေဝ ဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိနော ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ဣတ္ထ စ ဟေဋ္ဌိမဘဝေ နိဗ္ဗတ္တာနံ ဝသေန ဥပရူပပတ္တိကာ ဝေဒိဘဗ္ဗာ။ ဘဝဂ္ဂေ ပနေတံ နတ္ထိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

၂-ဝိဘတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၂။ ဒုတိယေ အတ္ထပဋိသန္တိဒါတိ ပဉ္စသု အတ္ထေသု ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ။ ဩဓိသောတိ ကာရဏသော။ ဗျဉ္ဇနသောတိ အက္ခရသော။ အနေကပရိယာယေနာတိ အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ။ အာဓိက္ခာမီတိ ကထေမိ။ ဒေသေမီတိ ပါကဋ္ဌံ ကတွာ ကထေမိ။ ပညာပေမီတိ ဇာနာပေမိ။ ပဋ္ဌပေမီတိ ပဋ္ဌပေတွာ ပဝတ္ထေတွာ ကထေမိ။ ဝိဝေရာမီတိ ဝိဝေဋ္ဌံ ကတွာ ကထေမိ။ ဝိဘဇာမီတိ ဝိဘဇိတွာ ကထေမိ။ ဥတ္တာနိကရောမီတိ ဂန္တိရံ? ဥတ္တာနကံ ကတွာ ကထေမိ။ သော မံ ပဉ္စေနာတိ သော မံ ပဉ္စေန ဥပဂစ္ဆတု။ အဟံ ဝေယျာကရဏေနာတိ အဟမဿ ပဉ္စကထနေန စိတ္တံ အာရာဓေသာမိ။ ယော နော ဓမ္မာနံ သုကုသလောတိ ယော အမှာကံ အဓိဂတဓမ္မာနံ သုကုသလော သတ္တာ၊ သော ဧသ သမ္ပုဒိဘူတော။ ယဒိ မယာ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ န သန္တိကတာ၊ “သန္တိကရောဟိ တာဝ သာရိပုတ္တာ”တိ ဝတွာ မံ ပဋိဗာဟိဿတိတိ သတ္တု ပုရတော နိသိန္နကောဝ သီဟနာဒံ နဒတိ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမာသု စ ပန ပဋိသန္တိဒါသု တိဿော ပဋိသန္တိဒါ လောကိယာ၊ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ လောကိယလောကုတ္တရာတိ။

၁-ဣဓ ပန (သျှာ)၊ ဣဒံ ပန ပရံ (က) ၂-ပဉ္စ ကထေသိ (က) ၃-အဂန္တိရံ (သိ)

၃-မဟာကောဠိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၃။ တတိယေ ဖဿာယတနာနန္တိ ဖဿာကရာနံ၊ ဖဿဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနာ-
နန္တိ အတ္ထော။ အတ္ထညံ ကိဉ္စိတိ ဧတေသု အသေသတော နိရုဒ္ဓေသု တတော
ပရံ ကောစိ အပ္ပမတ္တကောပိ ကိလေသော အတ္တိတိ ပုစ္ဆတိ။ နတ္ထညံ ကိဉ္စိတိ
ဣဓာပိ “အပ္ပမတ္တကောပိ ကိလေသော နတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆတိ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ
နယော။ ဣမေ ပန စတ္တာရောပိ ပဉ္စေ သဿတုစ္ဆေဒကေစ္စသဿတအမရာ-
ဝိက္ခေပဝသေန ပုစ္ဆတိ။ တေနဿ ထေရော ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတံ ပဋိဗာဟန္တော မာ
ဟေဝန္တိ အာဟ။ ဧတ္ထ ဟိဣတိ နိပါတမတ္တံ၊ ဧဝံ မာ ဘဏိတိ အတ္ထော။
အတ္ထုပလဒ္ဓိဝသေနော၊ “အတ္ထညံ ကိဉ္စိ အညော ကောစိ အတ္တာ နာမ အတ္တိ”တိ
သဿတာဒိအာကာရေန ပုစ္ဆတိ။ ကိံ ပနေသ အတ္ထုပလဒ္ဓိကောတိ? န
အတ္ထုပလဒ္ဓိကော။ ဧဝံလဒ္ဓိကော ပန တတ္ထေကော ဘိက္ခု နိသိန္ဓော၊ သော ပုစ္ဆိတုံ
န သက္ကောတိ။ တဿ လဒ္ဓိံ ဝိဿန္တောပနတ္ထံ ဧဝံ ပုစ္ဆတိ။ ယေပိ စ အနာဂတေ
ဧဝံလဒ္ဓိကာ ဘဝိဿန္တိ၊ တေသံ “ဗုဒ္ဓကာလေပေသော ပဉ္စော မဟာသာဝကေဟိ
ဝိဿန္တိတော”တိ ဝစနောကာသုပစ္ဆေဒနတ္ထံ ပုစ္ဆတိယေဝ။

အပ္ပပဉ္စံ ပပဉ္စေတိတိ န ပပဉ္စေတဗ္ဗဋ္ဌာနေ ပပဉ္စံ ကရေတိ၊ အနာစရိတဗ္ဗံ
မဂ္ဂံ စရတိ။ တာဝတာ ပပဉ္စဿ ဂတိတိ ယတ္တကာ ဆန္တံ ဖဿာယတနာနံ ဂတိ၊
တတ္တကာဝ တဏှာဒိဋ္ဌိမာနပ္ပဘေဒဿ ပပဉ္စဿ ဂတိ။ ဆန္တံ အာရုသော
ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓော ပပဉ္စနိရောဓော ပပဉ္စဝူပသမောတိ
ဧတေသု ဆသု အာယတနေသု သဗ္ဗသော နိရုဒ္ဓေသု ပပဉ္စာပိ နိရုဒ္ဓါဝ ဟောန္တိ၊
ဝူပသန္တာဝ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ အာရုပ္ပေ ပန ပုထုဇ္ဇနဒေဝတာနံ ကိဉ္စာပိ ပဉ္စ
ဖဿာယတနာနိ နိရုဒ္ဓါနိ၊ ဆဋ္ဌဿ ပန အနိရုဒ္ဓတ္တာ တယောပိ ပပဉ္စာ အပ္ပ-
ဟိနာဝ။ အပိစ ပဉ္စဝေါကာရဘဝဝသေနော ပဉ္စော ကထိတောတိ။ စတုတ္ထေ
ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

၅-ဥပဝါဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၅-၁၇၆။ ပဉ္စမေ ဝိဇ္ဇာယန္တကရော ဟောတိတိ ဝိဇ္ဇာယ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ
အန္တကရော ဟောတိ၊ သကလံ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ ပရိစ္ဆိန္တံ ပရိဝုဋ္ဌမံ ကတွာ တိဋ္ဌတိတိ။
သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သဥပါဒါနောတိ သဂဟဏောဝ ဟုတွာ။
အန္တကရော အဘဝိဿာတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ အန္တံ ကတွာ ပြိတော အဘဝိဿံ။
စရဏသမ္ပန္နောတိ ပန္နရသဓမ္မဘေဒေန စရဏေန သမန္တာဂတော။ ယထာဘူတံ

ဇာနံ ပဿံ အန္တကရော ဟောတီတိ ယထာသဘာဝံ မဂ္ဂပညာယ ဇာနိတွာ ပဿိတွာ ဝဋ်ဒုက္ခဿ အန္တံ ကတွာ ဌိတော နာမ ဟောတီတိ အရဟတ္တ-
နိက္ခဋေန ပဉ္စ နိဋ္ဌပေသိ။ ဆဋ္ဌံ ဟေဋ္ဌာ ကေကနိပါတဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေ-
နေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၇-ရာဟုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၇။ သတ္တမေ အဇ္ဈတ္တိကာတိ ကေသာဒိသု ဝိသတိယာ ကောဋ္ဌာသေသု
ထဒ္ဓါကာရလက္ခဏာ ပထဝီဓာတု။ ဗာဟိရာတိ ဗဟိဒ္ဓါ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓေသု
ပါသာဏပဗ္ဗတာဒိသု ထဒ္ဓါကာရလက္ခဏာ ပထဝီဓာတု။ ဣမိနာဝ နယေန
သေသာပိ ဓာတုယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေ-
သော အတ္တာတိ ဣဒံ တယံ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟပဋိက္ခေပဝသေန ဝုတ္တံ။
သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ဟေတုနာ ကာရဏေန မဂ္ဂပညာယ ပဿိတဗ္ဗံ။ ဒိသ္မာတိ
သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ ပဿိတွာ။ အန္တေန္တိ တဏှန္တိ မဂ္ဂဝဇ္ဈတဏှံ
သမူလကံ ဆိန္တိ။ ဝိဝတ္တယိ^၁ သံယောဇနန္တိ ဒသဝိဓမ္မိ သံယောဇနံ ဝိဝတ္တယိ^၂
ဥဗ္ဗတ္တေတွာ ပဇဟိ။ သမ္မာ မာနာဘိသမယာတိ ဟေတုနာ ကာရဏေန
နဝရိဓဿ မာနဿ ပဟာနာဘိသမယာ။ အန္တမကာသိ ဗုက္ခဿာတိ ဝဋ်ဒုက္ခံ
ပရိစ္ဆိန္တံ ပရိဝုဋ္ဌမံ အကာသိ၊ ကတွာ ဌိတောတိ အတ္ထော။ ဣတိ သတ္တာရာ
သံယုတ္တမဟာနိကာယေ ရာဟုလောဝါဒေ^၂ ဝိပဿနာ ကထိတာ၊ စူဠ-
ရာဟုလောဝါဒေဝိ^၃ ဝိပဿနာ ကထိတာ၊ အဗ္ဗလဋ္ဌိကရာဟုလောဝါဒေ^၄ ဒဟ-
ရဿေဝ သတော မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ ကထိတာ၊ မဟာရာဟုလောဝါဒေ^၅
ဝိပဿနာ ကထိတာ။ ဣမသ္မိ^၆ အင်္ဂုတ္တရမဟာနိကာယေ အယံ စတုကောဋိက-
သုညတာ နာမ ကထိတာတိ။

၈-ဇမ္ဗာလီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၈။ အဋ္ဌမေ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိန္တိ အဋ္ဌန္တံ သမာပတ္တိနံ အညတရံ
သမာပတ္တိံ။ သက္ကာယနိရောဓန္တိ တေဘူမကဝဋ်သင်္ခါတဿ သက္ကာယဿ
နိရောဓံ၊ နိဗ္ဗာနန္တိ အတ္ထော။ န ပက္ခန္တတိတိ အာရမ္မဏဝသေန န ပက္ခန္တတိ။
သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ န ပါဠိကဇနီတိ န ပါဠိကမ္ပိတဗ္ဗော။
လေပဂတေနာတိ လေပမက္ခိတေန^၆။

၁-ဝါဝတ္တယိ(သိ) ၂-သံ ၂-ဘာ-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၃-၃၂၄-ပိဋ္ဌေ။
၄-မ ၂-၇၇-ပိဋ္ဌေ။ ၅-မ ၂-၈၃-ပိဋ္ဌေ။ ၆-လသဂတေနာတိ လသမက္ခိတေန (သိ၊ သျာ)

ဣမသ္မိံ စ ပနတ္ထေ နဒီပါရံ ဂန္တုကာမပုရိသောပမ္ပံ အာဟရိတဗ္ဗံ—ဧကော ကိရပုရိသော စဏ္ဍသောတာယ ဝါဠမစ္ဆာကုလာယ နဒီယာ ပါရံ ဂန္တုကာမော “ဩရိမံ တီရံ သာသကံ” သပ္ပုဋိဘယံ၊ ပါရိမံ တီရံ ခေမံ အပ္ပုဋိဘယံ၊ ကိံ န ခေါ ကတွာ ပါရံ ဂမိဿာမီ”တိ ပဋိပါဋိယာ ဌိတေ အဋ္ဌ ကကုဓရက္ခေ ဒိသွာ “သက္ကာ ဣမာယ ရုက္ခပဋိပါဋိယာ ဂန္တု”န္တိ မနသိကတွာ “ကကုဓရက္ခေ နာမ မဋ္ဌသာခါ ဟောန္တိ၊ သာခါယ ဟတ္ထာ န သဏ္ဌဟေယျ”န္တိ နိဂြောဓပိလက္ခ- ရက္ခေဒီနံ အညတရဿ လာခါယ” ဟတ္ထပါဒေ မက္ခေတွာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန ဧကံ သာခံ ဂဏီ။ ဟဇ္ဈာ တတ္ထေဝ လဂိ။ ပုန ဝါမဟတ္ထေန ဒက္ခိဏပါဒေန ဝါမပါဒေနာတိ စတ္တာရောပိဟတ္ထပါဒါတတ္ထေဝ လဂိံ သု။ သော အဓောသိရော လမ္ဗမာနော ဥပရိနဒိယံ ဒေဝေ ဝုဠေ ပုဏ္ဏာယ နဒီယာ သောတေ နိမုဂ္ဂေါ ကုမ္ဘိလာဒီနံ ဘက္ခော အဟောသိ။

တတ္ထ နဒီသောတံ ဝိယ သံသာရသောတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သောတဿ ပါရံ ဂန္တုကာမပုရိသော ဝိယ ယောဂါဝစရော၊ ဩရိမတီရံ ဝိယ သက္ကာယော၊ ပါရိမတီရံ ဝိယ နိဗ္ဗာနံ၊ ပဋိပါဋိယာ ဌိတာ အဋ္ဌ ကကုဓရက္ခေ ဝိယ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော၊ လေပမက္ခိတေန ဟတ္ထေန သာခါဂဟဏံ ဝိယ ဈာနဝိပဿနာနံ ပါရိပန္နိကေ အသောဓေတွာ သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ စတူဟိ ဟတ္ထပါဒေဟိ သာခါယ ဗဒ္ဓဿ ဩလမ္ဗနံ ဝိယ ပဌမဇ္ဈာနေ နိကန္တိယာ လဂ္ဂကာလော၊ ဥပရိသောတေ ဝုဠိ ဝိယ ဆသု ဒွါရေသု ကိလေသာနံ ဥပ္ပန္နကာလော၊ နဒီယာ ပုဏ္ဏာယ သောတေ နိမုဂ္ဂဿ ကုမ္ဘိလာဒီနံ ဘက္ခဘူတကာလော ဝိယ သံသာရသောတေ နိမုဂ္ဂဿ စတူသု အပါယေသု ဒုက္ခာနုဘဝနကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သုဒ္ဓေန ဟတ္ထေနာတိ သုဓောတေန ပရိသုဒ္ဓဟတ္ထေန။ ဣမသ္မိမ္ပိ အတ္ထေ တာဒိသမေဝ ဩပမ္ပံ ကာတဗ္ဗံ—တထေဝ ဟိ ပါရံ ဂန္တုကာမော ပုရိသော “ကကုဓရက္ခေ နာမ မဋ္ဌသာခါ၊ ကိလိဋ္ဌဟတ္ထေန ဂဏှန္တဿ ဟတ္ထော ပရိဂလေယျာ”တိ ဟတ္ထပါဒေ သုဓောတေ ကတွာ ဧကံ သာခံ ဂဏီတွာ ပဌမံ ရုက္ခံ အာရုဠော။ တတော ဩတရိတွာ ဒုတိယံ။ ပ။ တတော ဩတရိတွာ အဋ္ဌမံ၊ အဋ္ဌမရက္ခေတော၊ ဩတရိတွာ ပါရိမတီရေ ခေမန္တဘူမိံ ဂတော။

တတ္ထ “ဣမေဟိ ရက္ခေဟိ ပါရိမတီရံ ဂမိဿာမီ”တိ တဿ ပုရိသဿ စိန္တိတကာလော ဝိယ ယောဂိနော “အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇိတွာ

သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ အရဟတ္တံ ဂမိဿာမီ”တိ စိန္တိတကာလော၊ သုဒ္ဓေန ဟတ္ထေန သာခါဂဟဏံ ဝိယ ဈာနဝိပဿနာနံ ပါရိပန္နိကဓမ္မေ သောစေတွာ သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ၊ တတ္ထ ပဌမရက္ခာရောဟဏကာလော ဝိယ ပဌမဇ္ဈာန- သမာပတ္တိကာလော၊ ပဌမရက္ခတော ဩရုယု ဒုတိယံ အာရဋ္ဌကာလော ဝိယ ပဌမဇ္ဈာနေ နိကန္တိယာ အဗဒ္ဓဿ တတော ဝုဋ္ဌာယ ဒုတိယဇ္ဈာနသမာပန္န- ကာလော။ပ။ သတ္တမရက္ခတော ဩရုယု အဋ္ဌမံ အာရဋ္ဌကာလော ဝိယ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ္တိယံ နိကန္တိယာ အဗဒ္ဓဿ တတော ဝုဋ္ဌာယ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပန္နကာလော။ အဋ္ဌမရက္ခတော ဩရုယု ပါရိမတီရံ ခေမန္တဘူမိံ ဂတကာလော ဝိယ နေဝသညာနာသညာယတနေ နိကန္တိယာ” အဗဒ္ဓဿ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ အရဟတ္တပ္ပတ္တကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အဝိဇ္ဇာပွဘေခံ မနသိ ကရေတိတိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု အညာဏဘူတာယ ဂဏဗဟလမဟာအဝိဇ္ဇာယ ပဘေဒသင်္ခါတံ အရဟတ္တံ မနသိ ကရေတိ။ န ပက္ခန္တတိတိ အာရမ္မဏဝသေနေဝ န ပက္ခန္တတိ။ ဇမ္ဗာလီတိ ဂါမတော နိက္ခန္တဿ မဟာဥဒကဿ ပတိဋ္ဌာနဘူတော မဟာအာဝါဇော။ အနေက- ဝဿဂဏိကာတိ ဂါမဿ ဝါ နဂရဿ ဝါ ဥပ္ပန္နကာလေယေဝ ဥပ္ပန္နတ္တာ အနေကာနိ ဝဿဂဏာနိ၂ ဥပ္ပန္နာယ ဧတိဿာတိ အနေကဝဿဂဏိကာ။ အာယမုခါနီတိ စတဿော ပဝိသနကန္တရာ။ အပါယမုခါနီတိ အပဝါဟန- န္တိဒ္ဓါနိ။ န အာဠိပ္ပဘေဒေါ ပါဠိကဇံတိ န ပါဠိပ္ပဘေဒေါ ပါဠိကဒီတဗ္ဗော။ န ဟိ တတော ဥဒကံ ဥဋ္ဌာယ ပါဠိံ ဘိဒ္ဓိတွာ ကစဝရံ ဂဟေတွာ မဟာသမုဒ္ဒံ ပါပုဏာတိ။

ဣမဿ ပနတ္ထဿံ ဝိဘာဝနတ္ထံ ဥယျာနဂဝေသကဩပမ္ပံ အာဟရိတမ္ပံ။ ဧကော ကိရ နဂရဝါသိကော ကုလပုတ္တော ဥယျာနံ ဂဝေသန္တော နဂရတော နာဘိဒ္ဓုရေ နစ္စာသန္တေ မဟန္တံ ဇမ္ဗာလိံ” အဒ္ဓဿ၊ သော “ဣမသ္မိံ ဌာနေ ရမဏီယံ ဥယျာနံ ဘဝိဿတိ”တိ သဗ္ဗက္ခေဘွာ ကုဒ္ဓါလံ အာဒါယ စတ္တာရိပိ ကန္တရာနိ ပိဓာယ အပဝါဟနန္တိဒ္ဓါနိ ဝိဝရိတွာ အဋ္ဌာသိ။ ဒေဝေါ န သမ္မာ ဝဿိ၊ အဝသေသဥဒကံ အပဝါဟနန္တိဒ္ဓေန ပရိဿဝိတွာ ဂတံ။ စမ္မခဏ္ဍပိလောတိ- ကာဒီနိ တတ္ထေဝ ပူတိကာနိ ဇာတာနိ၊ ပါဏကာ သဏ္ဌိတာ၊ သမန္တာ အနုပဂမနီယာ ဇာတာ။ ဥပဂတာနမ္ပိ နာသာပုဋ္ဌေ ပိဓာယ ပက္ကမိတမ္ပံ

ဟောတိ။ သောကတိပါဟေန အာဂန္တာ ပဋိက္ခမ္မ ဌိတော ဩလောကေတွာ “န သက္ကာ ဥပဂန္တ၊” နိ ပက္ကာမိ။

တတ္ထ နဂရဝါသီ ကုလပုတ္တော ဝိယ ယောဂါဝစရော ဒဠဗ္ဗော၊ ဥယျာနံ ဂဝေသန္တေန ဂါမဒ္ဓါရေ ဇမ္ဗောလီယာ ဒိဋ္ဌကာလော ဝိယ စာတုမဟာဘူတိက-
ကာယော၊ အာယမုခါနံ ဝိဟိတကာလော ဝိယ ဓမ္မဿဝနောဒကဿ အလဒ္ဓကာလော၊ အပါယမုခါနံ ဝိဝဋ္ဋကာလော ဝိယ ဆဒ္ဓါရိကသံဝရဿ ဝိဿဋ္ဌကာလော၊ ဒေဝဿ သမ္မာ အဝုဋ္ဌကာလော ဝိယ သပ္ပာယ်ကမ္မဋ္ဌာနဿ အလဒ္ဓကာလော၊ အဝသေသဥဒကဿ အပါယမုခေဟိ ပရိဿဝိတွာ ဂတ-
ကာလော ဝိယ အပ္ပန္နရေ ဂုဏာနံ ပရိဟိနကာလော၊ ဥဒကဿ ဥဋ္ဌာယ ပါဠိ^၁ ဘိန္ဒိတွာ ကစဝရံ အာဒါယ မဟာသမုဒ္ဓံ ပါပုဏိတုံ အသမတ္တကာလော ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂေန အဝိဇ္ဇာပါဠိ^၂ ဘိန္ဒိတွာ ကိလေသရာသိ^၃ ဝိဓမ္မိတွာ နိဗ္ဗာနံ သစ္စိကာတုံ အသမတ္တကာလော၊ စမ္မခဏ္ဍပိလောတိကာဒီနံ ဟတ္ထေဝ ပူတိဘာဝေါ ဝိယ အပ္ပန္နရေ ရာဂါဒိကိလေသေဟိ ပရိပူရိတကာလော၊ တဿ အာဂန္တာ ဒိဿာ ဝိပ္ပဋိသာရိနော ဂတကာလော ဝိယ ဝဇ္ဇသမင်္ဂိ-
ပုဂ္ဂလဿ ဝဇ္ဇေ အဘိရတကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အာဠိပ္ပဘေဒေါ ပါဠိကင်္ခေါတိ ပါဠိပ္ပဘေဒေါ ပါဠိကဒိတဗ္ဗော။ တတော ဟိ ဥဒကံ ဥဋ္ဌာယ ပါဠိ^၁ ဘိန္ဒိတွာ ကစဝရံ အာဒါယ မဟာသမုဒ္ဓံ ပါပုဏိတုံ သက္ခိဿတိတိ အတ္ထော။

ဣဓာပိ တဒေဝ ဩပမ္ပံ အာဟရိတဗ္ဗံ^၁။ တတ္ထ အာယမုခါနံ ဝိဝဋ္ဋ-
ကာလော ဝိယ သပ္ပာယ်ဓမ္မဿဝနဿ လဒ္ဓကာလော၊ အပါယမုခါနံ ဝိဟိ-
တကာလော ဝိယ ဆသု ဒ္ဓါရေသု သံဝရဿ ပစ္စုပဋ္ဌိတကာလော^၂၊ ဒေဝဿ သမ္မာ ဝုဋ္ဌကာလော ဝိယ သပ္ပာယ်ကမ္မဋ္ဌာနဿ လဒ္ဓကာလော၊ ဥဒကဿ^၃ ဥဋ္ဌာယ ပါဠိ^၁ ဘိန္ဒိတွာ ကစဝရံ အာဒါယ မဟာသမုဒ္ဓံ ပတ္တကာလော ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂေန အဝိဇ္ဇာ^၂ ဘိန္ဒိတွာ အကုသလရာသိ^၃ ဝိဓမ္မိတွာ အရဟတ္တံ သစ္စိကတကာလော၊ အာယမုခေဟိ ပဝိဇ္ဇေန ဥဒကေန သရဿ ပရိပုဏ္ဏ-
ကာလော ဝိယ အပ္ပန္နရေ လောကုတ္တရဓမ္မေဟိ ပရိပုဏ္ဏကာလော၊ သမန္တတော ဝတိ^၄ ကတွာ ရက္ခေ ရောပေတွာ ဥယျာနမဇ္ဈေ ပါသာဒံ မာပေတွာ နာဠကာနိ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ သုဘောဇနံ ဘုဉ္ဇန္တဿ နိသိန္နကာလော ဝိယ ဓမ္မပါသာဒံ

၁-အာဟရိတွာ ကတာ (က) ၂-ပဋိသန္တိတကာလော (က) ၃-ဥဒကဝါဟကဿ (သီ၊ သျှာ)

အာရယု နိဗ္ဗာနာရမ္ပဏံ ဖလသမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ နိဿိန္ဒကာလော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ သေသမေတ္တ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဒေသနာ ပန လောကီယလောကုတ္တရ-
မိဿိကာ ကထိတာတိ။

၉-နိဗ္ဗာနသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇၉။ နဝမေ ဟာနဘာဂိယာ သညာတိအာဒိသု “ပဌမဿ ဈာနဿ
လာဘိ” ကာမသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ သမုဒါစရန္တိ၊ ဟာနဘာဂိနိ
ပညာ”တိ အဘိဓမ္မေ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာဘူတံ
နပ္ပဇာနန္တိတိ ယထာသဘာဝတော မဂ္ဂဉ္ဇဏေန န ဇာနန္တိ။

၁၀-မဟာပဒေသသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၈၀။ ဒသမေ ဘောဂနဂရေ ဝိဟရတိတိ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ စာရိကံ
စရန္တော တံ နဂရံ ပတွာ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ အာနန္ဒစေတီယေတိ အာနန္ဒ-
ယက္ခဿ ဘဝနဋ္ဌာနေ ပတိဋ္ဌိတဝိဟာရေ။ မဟာပဒေသေတိ မဟာဩကာသေ
မဟာအပဒေသေ ဝါ၊ ဗုဒ္ဓါဒယော မဟန္တေ မဟန္တေ အပဒိသိတွာ ဝုတ္တာနိ
မဟာကာရဏာနီတိ အတ္ထော။ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗန္တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေဟိ သာဓုကာရံ
ဒတွာ ပုဗ္ဗေဝ န သောတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကတေ ဟိ ပစ္ဆာ “ဣဒံ န သမေတိ”တိ
ဝုစ္စမာနောပိ “ကိ” ပုဗ္ဗေဝ အယံ ဓမ္မော၊ ဣဒါနိ န ဓမ္မော”တိ ဝတွာ လဒ္ဓိံ
န ဝိဿဇ္ဇေတိ။ နပ္ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗန္တိ “ကိ” သေ ဗာလော ဝဒတိ”တိ ဧဝံ
ပုဗ္ဗေဝ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဟိ ဝတ္တု ယုတ္တမ္ပိ န ဝက္ခတိ။ တေနာဟ အန-
ဘိနန္ဒိတွာ အပ္ပဋိက္ခောသိတွာတိ။ ပဒဗျဉ္ဇနာနီတိ ပဒသင်္ခါတာနိ ဗျဉ္ဇနာနိ။
သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာတိ “ဣမသ္မိံ ဌာနေ ပါဠိ ဝုတ္တာ၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ အတ္ထော
ဝုတ္တော၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ အနုသန္တိ ကထိတာ၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ပုဗ္ဗာပရံ
ကထိတ”န္တိ သုဋ္ဌ၊ ဂဟေတွာ။ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနီတိ သုတ္တေ ဩတရိ-
တဗ္ဗာနိ။ ဝိနယေ သန္တုသေတဗ္ဗာနီတိ ဝိနယေ သံသန္တေတဗ္ဗာနိ။

တ္ထေ စ သုတ္တန္တိ ဝိနယော ဝုတ္တော။ ယထာဟ “ကတ္ထ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ သာဝတ္ထိယံ
သုတ္တဝိဘဇ်”တိ၊ ဝိနယောတိ ခန္ဓကော။ ယထာဟ “ဝိနယာတိ-
သာရေ”တိ၊ ဧဝံ ဝိနယပိဋကမ္ပိ န ပရိယာဒိယတိ။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂါ ပန သုတ္တံ၊

၁-အဘိ ၂-၃၄၃-ပိဋေ။ ၂-န ဂဟေတဗ္ဗံ (က) ၃-ဝိ ၄-၅၀၅-ပိဋေ။
၄-ကောသမ္ပိယာ ဝိနယာတိသာရေတိ (သိ၊ သု၊ က) ဝိ ၄-၅၀၆၊ ဒီ-၆ ၂-၁၅၆-ပိဋေသု ပန
ပုဿိတဗ္ဗံ။

ခန္ဓကပရိဝါရာ ဝိနယောတိ ဧဝံ ဝိနယပိဋကံ ပရိယာဒိယတိ။ အထ ဝါ သုတ္တန္တ-
ပိဋကံ သုတ္တံ၊ ဝိနယပိဋကံ ဝိနယောတိ ဧဝံ ဒွေယေဝ ပိဋကာနိ ပရိယာဒိယန္တိ။
သုတ္တန္တာဘိဓမ္မပိဋကာနိ ဝါ သုတ္တံ၊ ဝိနယပိဋကံ ဝိနယောတိ ဧဝံ တိဏိ
ပိဋကာနိ န တာဝ ပရိယာဒိယန္တိ။ အသုတ္တနာမကဉ္စ ဗုဒ္ဓဝစနံ နာမ အတ္ထိ။
သေယျထိဒံ? ဇာတကံ ပဋိသန္တိဒါ နိဒ္ဒေသော သုတ္တနိပါတော ဓမ္မပဒံ
ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဝိမာနဝတ္ထု ပေတဝတ္ထု ထေရဂါထာ ထေရိဂါထာ
အပဒါနန္တိ။

သုဒိန္နတ္ထေရော ပန “အသုတ္တနာမကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ နတ္ထိ”တိ တံ သဗ္ဗံ ပဋိက္ခိပိတွာ
“တိဏိပိဋကာနိ သုတ္တံ၊ ဝိနယော ပန ကာရဏ”န္တိ အာဟ။ တတော တံ
ကာရဏံ ဒသေန္တော ဣဒံ သုတ္တမာဟရိ—

“ယေ ခေါတွံ ဂေါတမိ ဓမ္မေ ဇာနေယျာသိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ
သရာဂါယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝိရာဂါယ၊ သံယောဂါယ သံဝတ္တန္တိ
နောဝိသံယောဂါယ၊ သဥပါဒါနာယ သံဝတ္တန္တိ နော အနုပါဒါနာယ၊
မဟိစ္ဆတာယ သံဝတ္တန္တိ နော အပ္ပိစ္ဆတာယ၊ အသန္တုဋ္ဌိယာ သံဝတ္တန္တိ
နော သန္တုဋ္ဌိယာ၊ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝိရိယာရမ္ဘာယ၊
သင်္ဂဏိကာယ သံဝတ္တန္တိ နော ပဝိဝေကာယ၊ အာစယာယ သံဝတ္တန္တိ
နော အပစယာယ။ ဧကံသေန ဂေါတမိ ဇာနေယျာသိ ‘နေသော
ဓမ္မော နေသော ဝိနယော နေတံ သတ္ထု သာသန’န္တိ။

ယေ စ ခေါတွံ ဂေါတမိ ဓမ္မေ ဇာနေယျာသိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိရာဂါယ
သံဝတ္တန္တိ နော သရာဂါယ၊ ဝိသံယောဂါယ သံဝတ္တန္တိ နော
သံယောဂါယ။ အနုပါဒါနာယ သံဝတ္တန္တိ နော သဥပါဒါနာယ၊
အပ္ပိစ္ဆတာယ သံဝတ္တန္တိ နော မဟိစ္ဆတာယ၊ သန္တုဋ္ဌိယာ သံဝတ္တန္တိ
နော အသန္တုဋ္ဌိယာ၊ ဝိရိယာရမ္ဘာယ သံဝတ္တန္တိ နော ကောသဇ္ဇာယ၊
ပဝိဝေကာယ သံဝတ္တန္တိ နော သင်္ဂဏိကာယ၊ အပစယာယ သံဝတ္တန္တိ
နော အာစယာယ။ ဧကံသေန ဂေါတမိ ဇာနေယျာသိ ‘ဧသော
ဓမ္မော ဧသော ဝိနယော ဧတံ သတ္ထု သာသန’န္တိ”။

တသ္မာ သုတ္တေတိ တေပိဋကဗုဒ္ဓဝစနေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ။ ဝိနယေတိ
ဧတသ္မိံ ရာဂါဒိဝိနယကာရဏေ သံသန္တေတဗ္ဗာနိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ န
စေ သုတ္တေ ဩတရန္တိတိ သုတ္တပဋိပါဋိယာ ကတ္ထဝိ အနာဂန္တာ ဆလ္လိ”

ဥဋ္ဌပေတွာ ဂုဠဝေဿန္တရဂုဠဥမ္မဂ္ဂဂုဠဝိနယဝေဒလ္လပိဋကနံ အညတရတော အာဂတာနိ ပညာယန္တိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ အာဂတာနိ ဟိ ရာဂါဒိဝိနယေ စ အပညာယမာနာနိ ဆဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ ဟောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဣတိ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ ဆဇ္ဇေယျာထာ”တိ။ ဧတေနပါယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထာတိ ဣမံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထံ ဓမ္မဿ ပတိဋ္ဌာနောကာသံ ဓာရေယျာထာတိ။

သဇ္ဇေတနိယဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၁၉) ၄-မြာဟုဏဝဂ္ဂ

၁-ယောဓာဇိဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၁။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ ဌာနကုသလောတိ ယေန ဌာနေန ပြိတော အဝိရာဓေတွာ ဝိဇ္ဈိတုံ သက္ကောတိ၊ တသ္မိံ ဌာနေ ကုသလော။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂-ပါဠိဘောဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၂။ ဒုတိယေ နတ္ထိ ကောဓိ ပါဠိဘောဂေါတိ အဟံ တေ^၁ ပါဠိ-ဘောဂေါတိ ဧဝံ ပါဠိဘောဂေါ ဘဝိတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ။ ဇရာဓမ္မန္တိ ဇရာသဘာဝံ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

၃-သုတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၃။ တတိယေ နတ္ထိ တတော ဒေါသောတိ တသ္မိံ ဒေါသော နာမ နတ္ထိတိ အတ္ထော။

၄-အဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၄။ စတုတ္ထေ ကိစ္ဆာဇီဝိတကာရဏဋ္ဌေန ရောဂေါ ဓရောဂါတဏှော နာမ။ ဖုဋ္ဌဿာတိ တေန ရောဂါတဏှေန သမန္တာဂတဿ။ ဥရုတ္တာဠိ^၂ ကန္တတိတိ ဥရံ တာဋ္ဌေတွာ^၂ ရောဒတိ။ အကတကလျာဏောတိအာဒိသု ကလျာဏံ ဝုစ္စတိ

ပုညကမ္ပံ၊ တံ အကတံ ဧတေနာတိ အကတကလျာဏော။ သေသပဒေသုပိ
ဧသေဝ နယော။ ပုညကမ္ပမေဝ ဟိ ကောသလ္လသမ္ဘူတတ္တာ ကုသလံ၊ ဘိတဿ
ပရိတ္တာယကတ္တာ^၁ ဘိရုတ္တာဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ ကတပါပေါတိအာဒိသု ပါပံ ဝုစ္စတိ
လာမကံ အကုသလကမ္ပံ။ လုဒ္ဓန္တိ ကက္ခဋကမ္ပံ။ ကိဗ္ဗိသန္တိ သမလံ အပရိသုဒ္ဓကမ္ပံ။
ကဗီ ဟောတိတိ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏေသု စေဝ သိက္ခာယ စ ပုဗ္ဗန္တေ စ
အပရန္တေ စ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ စာတိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ကင်္ခါယ
သမန္တာဂတော ဟောတိ။ ဝိဝိကိန္တိတိ ဝိဝိကိန္တိယာ သမန္တာဂတော သာသန-
သဒ္ဓမ္မေ န နိဋ္ဌံ ဂတော၊ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဝသေန နိဋ္ဌံဂန္တုံ န သက္ကောတိ။ ဣမိနာ
နယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅-မြာဟုဏသစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၅။ ပဉ္စမေ မြာဟုဏသစ္စာနီတိ မြာဟုဏာနံ သစ္စာနိ တထာနိ။ သော
တေန န သမဏောတိ မညတိတိ သော ဒီဏာသဝေါ တေန သစ္စေန “အဟံ
သမဏော”တိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟိ န မညတိ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။
ယဒေဝ တတ္ထ သစ္စံ၊ တဒဘိညာယာတိ^၂ ယံ တတ္ထ “သဗ္ဗေ ပါဏာ အဝဇ္ဈာ”တိ
ပဋိပတ္တိယာ သစ္စံ တထံ အဝိပရိဘံ။ ဣမိနာ ဝစီသစ္စံ အပ္ပန္နရံ ကတွာ ပရမတ္ထ-
သစ္စံ နိဗ္ဗာနံ ဒဿေတိ။ တဒဘိညာယာတိ တံ ဥဘယမ္ပိ အဘိဝိသိဋ္ဌာယ
ပညာယ ဇာနိတွာ။ အနုဒ္ဓယာယ အနုကမ္ပာယ ပဋိပန္နော ဟောတိတိ
အနုဒ္ဓယတ္ထာယ စ အနုကမ္ပတ္ထာယ စ ယာ ပဋိပဒါ၊ တံ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊
ပူရေတွာ ဌိတောတိ အတ္ထော။ သေသပဋိပဒါသုပိ^၃ ဧသေဝ နယော။

သဗ္ဗေ ကာမာတိ သဗ္ဗေ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမာ။ ဣတိ ဝဒံ မြာဟုဏော
သစ္စမာဟာတိ ဧဝမ္ပိ ဝဒန္တော ဒီဏာသဝိမြာဟုဏော သစ္စမေဝ အာဟ။
သဗ္ဗေ ဘဝါတိ ကာမဘဝါဒယော တယောပိ။ နာဟံ ကုစနီတိ ဧတ္ထ ပန
စတုက္ကောဋိကသုညတာ ကထိတာ။ အယံ ဟိ “နာဟံ ကုစနီ”တိ ကုစိ အတ္တာနံ
န ပဿတိ၊ ကဿစိ ကိဉ္ဇနတသ္မိန္တိ အတ္တနော အတ္တာနံ ကဿစိ ပရဿ
ကိဉ္ဇနဘာဝေ ဥပနေတဗ္ဗံ န ပဿတိ၊ ဘာတိဋ္ဌာနေ ဘာတရံ၊ သဟာယဋ္ဌာနေ
သဟာယံ၊ ပရိက္ခာရဋ္ဌာနေ ဝါ ပရိက္ခာရံ မညိတွာ ဥပနေတဗ္ဗံ န ပဿတိတိ
အတ္ထော။ န စ မမ ကုစနီတိ ဧတ္ထ မမသဒ္ဓံ တာဝ ဌပေတွာ “န စ ကုစနီ
ပရဿ စ အတ္တာနံ ကုစိ န ပဿတိ”တိ အယမတ္ထော။ ဣဒါနိ “မမသဒ္ဓံ

၁-ဘယပရိတ္တာဏတ္တာ (က)

၃-သေသပဒေသုပိ (က)

၂-ယဒေဝ တတ္ထ သစ္စန္တိ (?)

၄-နာမ (က)

အာဟရိတွာ မမ ကိသ္ဗိဉ္ဇိ ကိဉ္ဇနံ နတ္ထိ”တိ သော^၁ ပရဿ အတ္တာ မမ ကိသ္ဗိဉ္ဇိ ကိဉ္ဇနဘာဝေ အတ္တိတိ န ပဿတိ။ အတ္တနော ဘာတိဋ္ဌာနေ ဘာတရံ၊ သဟာယဋ္ဌာနေ သဟာယံ၊ ပရိက္ခာရဋ္ဌာနေ ဝါ ပရိက္ခာရန္တိ ကိသ္ဗိဉ္ဇိ ဌာနေ ပရဿ အတ္တာနံ ဣမိနာ ကိဉ္ဇနဘာဝေန ဥပနေတဗ္ဗံ န ပဿတိတိ အတ္ထော။ ဧဝမယံ ယသ္မာ နေဝ ကတ္ထမိ အတ္တာနံ ပဿတိ။ န တံ ပရဿ ကိဉ္ဇနဘာဝေ ဥပနေတဗ္ဗံ ပဿတိ။ န ပရဿ အတ္တာနံ ပဿတိ။ န ပရဿ အတ္တာနံ အတ္တနော ကိဉ္ဇနဘာဝေ ဥပနေတဗ္ဗံ ပဿတိတိ။

ဣတိ ဝဒံ ဗြာဟ္မဏောတိ
 ဧဝံ စတုက္ကောဋ္ဌိကံ သုညတံ ဝဒန္တောပိ ဒိဏာသဝဗြာဟ္မဏော တဿာ ပဋိပဒါယ သမ္မာ ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ သစ္စမေဝ အာဟ၊ န မုဿာတိ သဗ္ဗေသုပိ ဝါရေသု မညနာနံ ပဟိနတ္တာယေဝ န မညတိတိ စ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အာကိဉ္ဇညံယေဝ ပဋိပဒန္တိ ကိဉ္ဇနဘာဝဝိရဟိတံ နိပ္ပလိဗောဓံ နိဂ္ဂဟဏမေဝ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ^၂ ပူရေတွာ ဌိတော။

ဣမာနိ ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကာ စတ္တာရိ ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ပဝေဒိတာနိတိ ယာနိ တုမှေ ဘောဝါဒိဗြာဟ္မဏာနံ သစ္စာနိ ဝဒေထ၊ တေဟိ အညာနိ မယာ ဣမာနိ ဗာဟိတပါပဗြာဟ္မဏဿ စတ္တာရိ သစ္စာနိ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ သောဋ္ဌသဝိနေ ကိစ္စေန ဇာနိတွာ ပစ္စက္ခံ ကတွာ ပဝေဒိတာနိ ဒေသိတာနိ ဇောတိတာနိတိ အတ္ထော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ စတူသုပိ ဌာနေသု ဒိဏာသဝဿ ဝစီသစ္စမေဝ ကထိတန္တိ။

၆-ဥမ္မဂ္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၆။ ဆဋ္ဌေ ပရိကဿတိတိ အာကမိယတိ။ ဥမ္မဂ္ဂေါတိ ဥမ္မုဇ္ဇနံ၊ ပညာ-
 ဂမနန္တိ အတ္ထော။ ပညာ ဧဝ ဝါ ဥမ္မုဇ္ဇနဋ္ဌေန ဥမ္မဂ္ဂေါတိ ဂုစ္စတိ။ သာဝါ^၁
 ပဋိဘာနဋ္ဌေန ပဋိဘာနံ။ စိတ္တဿ ဥပ္ပန္နဿ ဝသံ ဂစ္ဆတိတိ ယေ စိတ္တဿ
 ဝသံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံယေဝေတ္ထ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္ထမညာယ ဓမ္မ-
 မညာယာတိ အတ္ထု ပါဠိဉ္ဇ ဇာနိတွာ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိတိ
 လောကုတ္တရဓမ္မဿ အနုစ္ဆရိကဓမ္မံ သဟ သီလေန ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော
 ဟောတိ။ နိဗ္ဗေဒိကပညောတိ နိဗ္ဗိဇ္ဈနကပညော။ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဌပေတွာ တဏှံ
 သေသံ တေဘူမကက္ခန္ဓပဉ္စကံ ဒုက္ခန္တိ သုတံ ဟောတိ။ ပညာယာတိ မဂ္ဂပညာယ။
 အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိ ဝဇ္ဇမူလကတဏှာ တဿ ဒုက္ခဿ သမုဒယောတိ

၁-ယော (သီ၊ သျာ) ၂-ဟောတိတိ (သီ၊ သျာ) ၃-သော စ (သျာ၊ က)

သုတံ ဟောတိ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သေသဒ္ဓယေပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
စတုတ္ထပဉ္စဝိသုဇ္ဇနေန အရဟတ္တဖလံ ကထိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၇-ဝဿကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၇။ သတ္တမေ တောဒေယျဿာတိ တုဒိဂါမဝါသိကဿ။ ပရိသတိတိ
သန္တိပတိတာယ ပရိသာယ။ ပရူပါရန္တံ ဝတ္ထေန္တိတိ ပရဂရဟံ ပဝတ္ထေန္တိ
ကထေန္တိ။ ဗာလော အယံ ရုဇာတိအာဒိ ယံ တေ ဥပါရန္တံ ဝတ္ထေန္တိ။
တဿ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သမဏေ ရာမပုတ္တေတိ ဥဒကေ ရာမပုတ္တေ။
အဘိပ္ပသန္ဓောတိ အတိက္ကမ္မ ပသန္ဓော။ ပရမနိပစ္စကာရန္တိ ဥတ္တမနိပါတ-
ကိရိယံ နိစဝုတ္တိံ။ ပရိဟာရကာတိ ပရိစာရကာ။ ယမကောတိအာဒိနိ တေသံ
နာမာနိ။ တေသု ဟိ ဧကော ယမကော နာမ၊ ဧကော မောဂ္ဂလ္လော နာမ၊
ဧကော ဥဂ္ဂေါ နာမ၊ ဧကော နာဝိန္ဒကီ နာမ၊ ဧကော ဂန္ဓဗ္ဗော နာမ၊ ဧကော
အဂ္ဂိဝေဿော နာမ။ ဘျာဿုဒန္တိ ဧတ္ထ အဿုဒန္တိ နိပါတမတ္တံ၊ တေ အတ္တနော
ပရိသတိ နိသိန္ဓေတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ နယေန နေတိတိ ဣမိနာ ကာရဏေန
အနုနေတိ ဇာနာပေတိ။ ကရဏီယာဓိကရဏီယေသုတိ ပဏ္ဍိတေဟိ ကတ္တဗ္ဗ-
ကိစ္စေသု စ အဘိရေကကတ္တဗ္ဗကိစ္စေသု စ။ ဝစနီယာဓိဝစနီယေသုတိ ဝတ္တဗ္ဗေသု
စ အတိရေကဝတ္တဗ္ဗေသု စ။ အလမတ္ထဒသတရေဟိတိ ဧတ္ထ အတ္ထေ ပဿိတုံ
သမတ္တာ အလမတ္ထဒသာ၊ တေ အတိသိတွာ^၁ ဌိတာ အလမတ္ထဒသတရာ၊
တေဟိ အလမတ္ထဒသတရေဟိ။ အလမတ္ထဒသတရေတိ အလမတ္ထဒသတာယ
ဥတ္တရိတရော၊ ဆေကေဟိ ဆေကတရော ပဏ္ဍိတေဟိ ပဏ္ဍိတတရေတိ ပုစ္ဆန္တော
ဧဝမာဟ။ အထဿ တေ ပဋိပုစ္ဆန္တာ ဧဝံ ဘောတိအာဒိမာဟံသု။ ဣတိ
ဗြာဟ္မဏော အတ္တနော သပ္ပုရိသတာယ တံ ဧဋ္ဌေယျရာဇာနမ္ပိ တဿ ပရိဝါရိ-
ကေပိ^၂ ဥဒကမ္ပိ ရာမပုတ္တံ ပသံသိ။ အန္ဓော ဝိယ ဟိ အသပ္ပုရိသော၊ စက္ခုမာ
ဝိယ သပ္ပုရိသော။ ယထာ အန္ဓော နေဝ အနန္တံ န အန္တံ ပဿတိ၊ ဧဝံ အသပ္ပုရိ-
သော နေဝ သပ္ပုရိသံ န အသပ္ပုရိသံ ဇာနာတိ။ ယထာ စက္ခုမာ အန္တမ္ပိ အနန္တမ္ပိ
ပဿတိ၊ ဧဝံ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသမ္ပိ အသပ္ပုရိသမ္ပိ ဇာနာတိ။ တောဒေယျောပိ
သပ္ပုရိသတာယ အသပ္ပုရိသေ အညာသီတိ ဣမမတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တုဋ္ဌမာနသော
ဗြာဟ္မဏော အစ္ဆရိယံ ဘော ဂေါတမာတိအာဒိနိ ဝတွာ တထာဂတဿ
ဘာသိတံ အနုမောဒိတွာ ပက္ကာမိ။

၁-အတိက္ကမိတွာ (က)

၂-ပရိစာရကေပိ (သီ)၊ ပရိဝါရကေပိ (သျှာ)

ဂ-ဥပကသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၈၈။ အဋ္ဌမေ ဥပကောဘိ တဿ နာမံ။ မဏ္ဍိကာပုတ္တောတိ မဏ္ဍိကာယ ပုတ္တော။ ဥပသင်္ကဓိတိ သော ကိရ ဒေဝဒတ္တဿ ဥပဋ္ဌာကော၊ “ကိ” န ခေါ သတ္တာ မယိ အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတေ^၁ ဝဏ္ဏံ ကထေဿတိ၊ ဥဒါဟု အဝဏ္ဏ”န္တိ ပရိဂ္ဂဏှနတ္ထံ ဥပသင်္ကမိ။ “နေရယိကော ဒေဝဒတ္တော ကပ္ပဋ္ဌော^၂ အတေကိစ္ဆော”တိ^၃ ဝစနံ သုတွာ သတ္တာရံ သဇ္ဇေတုကာမော ဥပသင်္ကဓိတိဝိ ဝဒန္တိ။ ပရူပါရန္တံ ဝတ္တေတိတိ ပရဂရဟံ ကထေတိ။ သဗ္ဗော သော န ဥပပါဒေတိတိ သဗ္ဗောပိ သော ကုသလဓမ္မံ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ အတ္တနော ဝါ ဝစနံ ဥပပါဒေတုံ အနုစ္စရိကံ ကာတုံ န သက္ကောတိ။ အနုပပါဒေန္တော ဂါရယော ဟောတိတိ ကုသလံ ဓမ္မံ ဥပ္ပါဒေတုံ အသက္ကောန္တော အတ္တနော စ ဝစနံ ဥပပါဒေ အနုစ္စရိကံ ကာတုံ အသက္ကောန္တော ဂါရယော ဟောတိ။ ဥပဝဇ္ဇောတိ ဥပဝဒိတဗ္ဗော စ ဟောတိ၊ ဝဇ္ဇေန ဝါ ဥပေတော ဟောတိ၊ သဒေါသော ဟောတိတိ အတ္တော။

အထ ဘဂဝါ တဿ ဝါဒံ ဂဟေတွာ တဿေဝ ဂီဝါယ ပဋိမုဉ္ဇန္တော ပရူပါရန္တံ အာဒိမာဟ။ ဥဗ္ဗုဒ္ဓမာနကံယေဝါတိ ဥဒကတော သီသံ ဥက္ခိပန္တိယေဝ။ တတ္ထ အပရိမာဏာ ပဒါတိအာဒိသု^၄ တသ္မိံ အကုသလန္တိ ပညာပနေ ပဒါနိပိ အက္ခရာနိပိ ဓမ္မဒေသနာပိ အပရိမာဏာယေဝ။ ဣတိပိဒံ အကုသလန္တိ ဣဒမ္ပိ အကုသလံ ဣဒမ္ပိ အကုသလံ ဣမိနာပိ ကာရဏေန ဣမိနာပိ ကာရဏေန အကုသလန္တိ ဧဝံ အကုသလပညတ္တိယံ အာဂတာနိပိ^၅ အပရိမာဏာနိ။ အထာပိ^၆ အညေနာကာရေန တထာဂတော တံ ဓမ္မံ ဒေသေယျ၊ ဧဝမိဿ ဒေသနာ အပရိမာဏာ ဘဝေယျ။ ယထာဟ “အပရိယာဒိန္နာဝဿ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနာ၊ အပရိယာဒိန္နံ ဓမ္မပဒဗျဉ္ဇန”န္တိ^၇။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗဝါရေသု အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယာဝ ခံသီ ဝတာယန္တိ ယာဝ ဂုဏခံသီ ဝတ အယံ။ လောဏကာရဒါရကောတိ လောဏကာရဂါမဒါရကော။ ယတြ ဟိ နာမာတိ ယော ဟိ နာမ။ အာသာဒေတဗ္ဗံ မညိဿတိတိ သဇ္ဇေတဗ္ဗံ မညိဿတိ။ အပေဟိတိ အပဂစ္ဆ၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသိ။ ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ဂီဝါယ ဂဏှာပေတွာ နိက္ခမ္မာပေသိယေဝါတိ။

၁-ဥပဋ္ဌာကဿ (က)	၂-ကပ္ပဋ္ဌာယိ (က)
၃-ဝိ ၄-၃၆၅-ပိဋ္ဌေ။	၄-အပရိမာဏပဒါတိအာဒိသု (သိ)
၅-အာဂတာနိ ဣဒါနိပိ (သိ)၊ အာဂတာနိ ပဒါနိပိ (သျှာ)	၆-တထာပိ (က)
၇-မ ၁-၁၁၇-ပိဋ္ဌေ။	

၉-သန္တိကရဏီယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၉။ နဝမေ ကာယေနာတိ နာမကာယေန။ သန္တိကရဏီယာတိ ပစ္စက္ခံ ကာတဗ္ဗာ။ သတိယာတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိယာ။ စက္ခုနာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ။ ပညာယာတိ ဈာနပညာယ ဝိပဿနာပညာ သန္တိကာတဗ္ဗာ၊ ဝိပဿနာပညာယ မဂ္ဂပညာ၊ မဂ္ဂပညာယ ဖလပညာ၊ ဖလပညာယ ပစ္စဝေက္ခဏပညာ သန္တိကာတဗ္ဗာ၊ ပတ္တဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ အာသဝါနံ ခယသင်္ခါတံ ပန အရဟတ္တံ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ပစ္စဝေက္ခဏပညာယ သန္တိကရဏီယံ နာမာတိ။

၁၀-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၀။ ဒသမေ ဟုဏှိဘူတံ ဟုဏှိဘူတန္တိ ယတော ယတော အနုရိလောကေတိ၊ တတော တတော ဟုဏှိဘူတမေဝ။ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသီတိ ပဋိပတ္တိသမ္ပန္နေ ဘိက္ခု။ ပသန္တေဟိ စက္ခုဟိ အနုရိလောကေတွာ ဥပ္ပန္နဓမ္မပါမောဇ္ဇော ထောမေတုကာမတာယ အာမန္တေသိ။ အပလာပါတိ ပလာပရဟိတာ။ ဣတရံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ သုဒ္ဓါတိ နိဗ္ဗလာ။ သာရေ ပတိဋ္ဌိတာတိ သီလာဒိသာရေ ပတိဋ္ဌိတာ။ အလန္တိ ယုတ္တံ။ ယောဇနဂဏနာနီတိ^၁ ဧကံ ယောဇနံ ယောဇနမေဝ၊ ဒသပိ ယောဇနာနိ ယောဇနာနေဝ။ တတော ဥဒ္ဓံ “ယောဇနဂဏနာနီ”တိ^၂ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ပန ယောဇနသတမ္ပိ ယောဇနသဟဿမ္ပိ အဓိပ္ပေတံ။ ပုဋ္ဌောသေနာပီတိ ပုဋ္ဌောသံ ဝုစ္စတိ ပါထေယျံ၊ ပါထေယျံ ဂဟေတွာပိ ဥပသင်္ကမိတုံ ယုတ္တမေဝါတိ အတ္ထော။ ပုဋ္ဌံသေနာတိပိ ပါဌော။ တဿတ္ထော—ပုဋ္ဌော အံသေ အဿာတိ ပုဋ္ဌံသော၊ တေန ပုဋ္ဌံသေန၊ အံသေန ပါထေယျပုဋ္ဌံ ဝဟန္တေနာပီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ ဧဝရူပေဟိ ဧဝရူပေဟိ စ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတာ ဧတ္ထ ဘိက္ခု။ အတ္ထိတိ ဒဿေတုံ သန္တိ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒေဝပ္ပတ္တာတိ ဥပပတ္တိဒေဝနိဗ္ဗတ္တကံ ဒိဗ္ဗဝိဟာရံ ဒိဗ္ဗဝိဟာရေန စ အရဟတ္တံ ပတ္တာ။ မြဟ္မပ္ပတ္တာတိ နိဒ္ဒေါသဋ္ဌေနမြဟ္မဘာဝသာဓကံမြဟ္မဝိဟာရံမြဟ္မဝိဟာရေန စ အရဟတ္တံ ပတ္တာ။ အာနေဉ္စပ္ပတ္တာတိ အနိဉ္စနဘာဝသာဓကံ အာနေဉ္စ အာနေဉ္စေန စ အရဟတ္တံ ပတ္တာ။ အရိယပ္ပတ္တာတိ ပုထုဇ္ဇနဘာဝံ အတိက္ကမ္မ အရိယဘာဝံ ပတ္တာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဒေဝပ္ပတ္တော ဟောတိတိအာဒိသု ဧဝံ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနေ ဌတွာ စိတ္တံ ဝိဝေနေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော ဒေဝပ္ပတ္တော နာမ

ဟောတိ၊ စတုသု မြဟ္မဝိဟာရေသု ဌာတာ စိတ္တံ ဝိဝဇ္ဇေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော မြဟ္မပုတ္တော နာမ၊ စတုသု အရူပဇ္ဈာနေသု ဌာတာ စိတ္တံ ဝိဝဇ္ဇေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော အာနေဉ္ဇပုတ္တော နာမ။ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိအာဒိဟိ စတုဟိ သစ္စေဟိ စတ္တာရော မဂ္ဂါ တိဏိ စ ဖလာနိ ကထိတာနိ။ တသ္မာ ဣမံ အရိယဓမ္မံ ပတ္တော ဘိက္ခု အရိယပုတ္တော နာမ ဟောတိတိ။

မြာဟ္မဏဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၂၀) ၅-မဟာဝဂ္ဂ

၁-သောတာနုဂတသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၉၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ သောတာနုဂတာနန္တိ ပဿာဒသောတံ ဩဒ-
ဟိတွာ ဉာဏသောတေန ဝဝတ္ထပိတာနံ။ စတ္တာရော အာနိသံသာ ပါဠိ-
ကင်္ခါတိ စတ္တာရော ဂုဏာနိသံသာ ပါဠိကင်္ခိတဗ္ဗာ။ ဣဒံ ပန ဘဂဝတာ
အတ္ထုပ္ပတ္တိဝသေန အာရဒ္ဓံ။ ကဘရအတ္ထုပ္ပတ္တိဝသေနာတိ? ဘိက္ခုနံ ဓမ္မ-
ဿဝနာယ အနုပသင်္ကမနအတ္ထုပ္ပတ္တိဝသေန။ ပဉ္စသတာ ကိရ မြာဟ္မဏ-
ပဗ္ဗဇိတာ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လိင်္ဂဝစနဝိဘတ္တိပဒဗျဉ္ဇနာဒိဟိ ကထေန္တော အမေဟိ
ဉာတမေဝ ကထေဿတိ၊ အညာတံ ကိံ ကထေဿတိ”တိ ဓမ္မဿဝနတ္ထံ န
ဂစ္ဆန္တိ။ သတ္တာ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ တေ ပက္ခောသာပေတွာ “ကသ္မာ ဧဝံ
ကရေထ၊ သက္ကစ္စံ ဓမ္မံ သုဏာထ၊ သက္ကစ္စံ ဓမ္မံ သုဏန္တာနဉ္စ သဇ္ဈာယန္တာနဉ္စ ဣမေ
တ္ထေကာ အာနိသံသာ”တိ ဒဿေန္တော ဣမံ ဒေသနံ အာရတိ။

တတ္ထ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိတိ သုတ္တံ ဂေယျန္တိအာဒိကံ နဝင်္ဂံ သတ္ထု-
သာသနဘူတံ တန္တိဓမ္မံ ဝဋ္ဋဉ္ဇေတိ။ သောတာနုဂတာ၂ ဟောန္တိတိ သောတံ
အနုပတ္တာ၊ အနုပဝိဋ္ဌာဟောန္တိ။ မနသာနုပေက္ခိတာတိ စိတ္တေန ဩလောကိတာ။
ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓါတိ အတ္ထတော စ ကာရဏတော စ ပညာယ သုဋ္ဌ၊ ပုပ္ဖိဝိဒ္ဓါ
ပစ္စက္ခံ ကတာ။ မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနောတိ နယိဒံ ပုဒ္ဓဝစနံ အနုဿရဏ-
သတိယာ အဘာဝေန ဝုတ္တံ၊ ပုထုဇ္ဇနကာလကိရိယံ ပန သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပုထုဇ္ဇနော
ဟိ မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကရေတိ နာမ။ ဥပပဇ္ဇတိတိ သုဒ္ဓသီလေ ပတိဋ္ဌိတော
ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗုတ္တတိ။ ဓမ္မပဒေါ ပ္ဍဝန္တိတိ အန္တရာဘဝေ နိဗ္ဗုတ္တမုဋ္ဌဿတိ-
နော၊ ယေပိ ပုဗ္ဗေ သဇ္ဈာယမူလိကာ ဝါစာပရိစိတပုဒ္ဓဝစနဓမ္မာ၊ တေ သဗ္ဗေ

ပသန္ဓေ အာဒါသေ ဆာယာ ဝိယ ယ္ဓဝန္တိ၊ ပါကဋ္ဌာ ဟုတွာ ပညာယန္တိ။ **ဒန္ဓော**
ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါတိ ဗုဒ္ဓဝစနာနုဿရဏသတိယာ ဥပ္ပါဒေါ ဒန္ဓော ဂရ၊
အထ သော သတ္တော ခိပ္ပံယေဝ ဝိသေသဂါမိ ဟောတိ၊ နိဗ္ဗာနဂါမိ ဟောတိတိ
အတ္ထော။

ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တောတိ ဣဒ္ဓိသမ္ပန္နော စိတ္တဿ ဝသိဘာဝ-
ပတ္တောဒိဏာသဝေါ။ အယံ ဝါ သော ဓမ္မဝိနယောတိ ဧတ္ထ ဝိဘာဝနတ္ထော
ဝါသဒ္ဓေါ။ ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ။ **ဗြဟ္မစရိယံ အစရိန္တိ** ဗြဟ္မစရိယ-
ဝါသံ ဝသိံ။ ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓဝစနံ မယာ ပုဗ္ဗေ ဝဋ္ဋဉ္စိတန္တိ ဗုဒ္ဓဝစနာနုဿရဏ-
ဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ **ဒေဝပုတ္တော**တိ ပဉ္စာလစက္ကော ဝိယ ဟတ္ထကမဟာဗြဟ္မာ
ဝိယ သနင်္ကမာရဗြဟ္မာ ဝိယ စ ဧကော ဓမ္မကထိကဒေဝပုတ္တော။ **ဩပပါတိ-**
ကော ဩပပါတိကံ သာရေတိတိ ပဌမံ ဥပ္ပန္နော ဒေဝပုတ္တော ပစ္ဆာ ဥပ္ပန္နံ
သာရေတိ။ **သဟပံသုကိဋ္ဌိကာ**တိ ဧတေန နေသံ ဒီသရတ္တံ ကတပရိစယဘာဝံ
ဒသေတိ။ **သမာဂစ္ဆေယျန္တိ** သာလာယ ဝါ ရုက္ခမူလေ ဝါ သမ္ပုဒိဘာဝံ
ဂစ္ဆေယျံ။ **ဧဝံ ဝဒေယျာ**တိ သာလာယ ဝါ ရုက္ခမူလေ ဝါ ပဌမတရံ နိသိန္နော
ပစ္ဆာ အာဂတံ ဧဝံ ဝဒေယျ။ သေသမေတ္ထ ပါဠိနယေနေဝ ဝေဒိဟဗ္ဗံ။

၂-ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၂။ ဒုတိယေ ဌာနာနီတိ ကာရဏာနိ။ **ဌာနေဟိ**တိ ကာရဏေဟိ။
သောစေယျန္တိ သုစိဘာဝေါ။ **သံဝသမာနော**တိ ဧကော ဝသမာနော။
န သန္တတကာရီတိ န သတတကာရီ။ **န သန္တတဝုတ္တိ** သီလေသူတိ သတတံ
သဗ္ဗကာလံ သီလဇီဝိတံ န ဇီဝိတိတိ အတ္ထော။ **သံဝေါဟာရမာနော**တိ
ကထေန္တော။ **ဧကေန ဧကော ဝေါဟရတိ**တိ ဧကေန သဒ္ဓိံ ဧကော ဟုတွာ
ကထေတိ။ **ဝေါတ္တမတိ**တိ ဩတ္တမတိ။ **ပုရိမဝေါဟာရာ ပစ္ဆိမဝေါဟာရန္တိ**
ပုရိမကထာယ ပစ္ဆိမကထံ၊ ပုရိမကထာယ စ ပစ္ဆိမကထာ၊ ပစ္ဆိမကထာယ
စ ပုရိမကထာ န သမေတိတိ အတ္ထော။

ဉာတိဗျသနေနာတိအာဒိသု ဉာတိနံ ဗျသနံ ဉာတိဗျသနံ၊ ဉာတိ-
ဝိနာသောတိ အတ္ထော။ ဒုတိယပဒေပိ ဧသေဝ နယော။ **ရောဂဗျသနေ** ပန
ရောဂေါယေဝ အာရောဂျဝိနာသနတော ဗျသနံ ရောဂဗျသနံ။ **အနုပရိ-**
ဝတ္တန္တိတိ အနုဗန္ဓန္တိ။ **လာဘော စာတိအာဒိသု** ဧကံ အတ္တဘာဝံ လာဘော
အနုပရိဝတ္တတိ၊ ဧကံ အလာဘောတိ ဧဝံ နယော နေတဗ္ဗော။ **သာကန္တာယ-**
မာနောတိ ပဉ္စပုစ္ဆနဝိဿဇ္ဇနဝသေန သာကန္တံ ကရေန္တော။ **ယထာ**တိ

ယေနာကာရေန။ ဥဗ္ဗဇ္ဈေါတိ ပဥုဗ္ဗဇ္ဈေါ။ အဘိနိဟာရောတိ ပဥာဘိသင်္ခရဏ-
 ဝသေန စိတ္တဿ အဘိနိဟာရော။ သမုဒါဟာရောတိ ပဥုပုစ္ဆနံ။ သန္တန္တိ
 ပစ္စနိကသန္တတာယ သန္တိ ကဘွာ န ကထေတိတိ အတ္ထော။ ပဏီတန္တိ အတပုဂံ။
 အတက္ကာဝစရန္တိ ယထာ တက္ကေန နယဂ္ဂါဟေန ဂဟေတုံ သက္ကာ ဟောတိ။
 ဧဝံ န ကထေတိတိ အတ္ထော။ နိပုဏန္တိ သဏှံ။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယန္တိ ပဏ္ဍိတေဟိ
 ဇာနိတဗ္ဗကံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တာနုသာရေနောဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃-ဘဒ္ဒိယသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၉၃။ တတိယေ ဥပသင်္ခတိ ဘုတ္တပါတရာသော ဟုတွာ မာလာဂန္ဓ-
 ဝိလေပနံ ဂဟေတွာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဌိဿာမီတိ ဥပသင်္ခမိ။ မာ အနုဿဝေနာတိ-
 အာဒိသု အနုဿဝဝစနေန မမ ကထံ မာ ဂဏှထာတိ ဣမိနာ နယေန
 အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သာရဗ္ဗောတိ ကရဏုတ္တရိယလက္ခဏော သာရဗ္ဗော။
 အလောဘာဒယော လောဘာဒိပဋိပက္ခဝသေန ၂ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကုသလဓမ္မပ-
 သမ္ပဒါယာတိ ကုသလဓမ္မာနံ သမ္ပာဒနတ္ထာယ၊ ပဋိလာဘတ္ထာယာတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ။ ဣမေ စေဝိ ဘဒ္ဒိယ မဟာသာလာတိ ပုရတော ဌိတေ သာလရက္ခေ
 ဒဿန္တော ဧဝမာဟ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထတ္တာ စ
 သုဝိညေယျမေဝ။ သတ္တရိ ပန ဒေသနံ ဝိနိဝဇ္ဇန္တေ ဘဒ္ဒိယော သောတာပန္တော
 ဇာတောတိ။

၄-သာမုဂိယာသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၉၄။ စတုတ္ထေ သာမုဂိယာတိ? သာမုဂိဂမဝါသိနော။ ဗျုပ္ပဇ္ဇာတိ
 တေ အာလပန္တော ဧဝမာဟ။ ကောလနဂရဿ ဟိ ကောလရက္ခေ ဟာရေတွာ
 ကတတ္တာ ကောလနဂရန္တိ စ ဗျုပ္ပပထေ မာပိတတ္တာ ဗျုပ္ပဇ္ဇန္တိ စ ဒွေ
 နာမာနိ။ ဧတေသဉ္စ ပုဗ္ဗပုရိသာ တတ္ထ ဝသိသုတိ ဗျုပ္ပဇ္ဇဝါသိတာယ
 ဗျုပ္ပဇ္ဇဝါသိနော ဗျုပ္ပဇ္ဇာတိ ဝုစ္စန္တိ။ တေ အာလပန္တော ဧဝမာဟ။
 ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိဘိ ပါရိသုဒ္ဓိအတ္ထာယ ပဓာနိယင်္ဂါနိ ပဒဟိတဗ္ဗဝိရိယဿ
 အင်္ဂါနိ၊ ကောဋ္ဌာသာတိ အတ္ထော။ သီလပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂန္တိ သီလပရိ-
 သောဓနဝိရိယဿေတံ နာမံ။ တဉ္စ သီလပါရိသုဒ္ဓိပရိပူရဏတ္ထာယ ပဓာနိ-
 ယင်္ဂန္တိ သီလပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ တတ္ထ
 ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ ဝိပဿနာပညာယ

၁-အနုဿဝဝသေန (သီ၊ သျှာ) ၂-လောဘာဒိပဋိပက္ခနယေန (သျှာ)၊ လောဘာဒိပဋိပက္ခာတိ (က)
 ၃-သာမုဂိယာတိ (သီ)၊ သာမုဂိယာတိ (သျှာ)

အနုဂ္ဂဟေဿာမိ။ ယော တတ္ထ ဆန္ဒောတိအာဒိသု ယော တသ္မိံ အနုဂ္ဂဏှနေ
 ကတ္တုကာမတာဆန္ဒောတိ ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သတိသမ္ပ-
 ဇညံ ပနေတ္ထ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဝီရိယပဂ္ဂဟနတ္ထံ ဝုတ္တံ။
 ရဇနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ဝိရာဇေတိတိ ရာဂပစ္စယေသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏေသု
 ယထာ စိတ္တံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ကရေတိ။ ဝိမောဓနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ
 ဝိမောဓေတိတိ ယေဟိ အာရမ္မဏေဟိ စိတ္တံ ဝိမောဓေတဗ္ဗံ၊ တေသု ယထာ
 ဝိမုစ္စတိ၊ ဧဝံ ကရေတိ။ ဝိရာဇေတွာတိ ဧတ္ထ မဂ္ဂက္ခဏေ ဝိရာဇေတိ နာမ၊
 ဖလက္ခဏေ ဝိရတ္တံ နာမ ဟောတိ။ ဒုဘိယာဒေဝိ ဒေသေဝ နယော။ သမ္မာ-
 ဝိမုတ္တိံ ဖုသတိတိ ဟေတုနာ နယေန အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိံ ဉာဏဖဿေန
 ဖုသတိတိ။

၅-ဝပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၅။ ပဉ္စမေ ဝပ္ပေါတိ ဒသဗလဿ စူဠပိတာ သကျရာဇော။ နိဂဏ္ဌ-
 သာဝကောတိ ဝေသာလိယံ သီဟသေနာပတိ ဝိယ နာဠန္ဒာယ ဥပါလိဂဟပတိ
 ဝိယ စ နိဂဏ္ဌဿ နာဠုပုတ္တဿ ဥပဋ္ဌာကော။ ကာယေန သံဝုတောတိ ကာယ-
 ဒ္ဓါရဿ သံဝုတတ္တာ ပိဟိတတ္တာ ကာယေန သံဝုတော နာမ။ သေသဒ္ဓယေဝိ
 ဒေသေဝ နယော။ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါတိ အဝိဇ္ဇာယ ခယဝိရာဂေန။
 ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါတိ မဂ္ဂဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပါဒေန။ တံ ဌာနန္တိ တံ ကာရဏံ။ အဝိပတ္တ-
 ဝိပါကန္တိ အလဒ္ဓဝိပါကာရံ။ တတောနိဒါနန္တိ တံဟေတု တပ္ပစ္စယာ။
 ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျုန္တိ ဒုက္ခဝေဒနာယ ပစ္စယဘူတာ
 ကိလေသာ အဿဝေယျု၊ တဿ ပုရိသဿ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုန္တိ အတ္ထော။ အဘိ-
 သမ္ပရာယန္တိ ဒုတိယေ အတ္တဘာဝေ။ ကာယသမာရမ္ဘပစ္စယာတိ ကာယကမ္မ-
 ပစ္စယေန။ အာသဝါတိ ကိလေသာ။ ဝိသုတပရိဋ္ဌာဟာတိတ္ထေ ဝိသုတောတိ
 ဒုက္ခံ။ ပရိဋ္ဌာဟောတိ ကာယိကစေတသိကော ပရိဋ္ဌာဟော။ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိ-
 ကရေတိတိ ဉာဏဝဇ္ဈံ ကမ္မံ ဉာဏဖဿေန ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ ခယံ ဂမေတိ၊
 ဝိပါကဝဇ္ဈံ ကမ္မံ ဝိပါကဖဿေန ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ ခယံ ဂမေတိ။
 နိဇ္ဇရာတိ ကိလေသဇီရဏကပဋိပဒါ။ သေသဝါရေသုပိ ဒေသေဝ နယော။
 ဣဓ ဌာတွာ အယံ ဘိက္ခု ဝိဇ္ဇာသဝေါ ကာတဗ္ဗော၊ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ
 နိဟရိတွာ စတုသစ္စဝဝတ္တာနံ ဒေသေတွာ ယာဝ အရဟတ္တဖလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 ကထေတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ ပန တဿ ဝိဇ္ဇာသဝဿံ သတတဝိဟာရေ ဒေသေတုံ ဧဝံ သမ္မာ
 ဝိမုတ္တိမိတ္တဿာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သမ္မာ ဝိမုတ္တိမိတ္တဿာတိ ဟေတုနာ

ကာရဏေန သမ္မာ ဝိမုတ္တဿ။ သတတဝိဟာရာဘိ နိစ္စဝိဟာရာ နိဗ္ဗာနဝိဟာရာ။
 နေဝ သုမနော ဟောတိတိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ ရာဂဝသေန န သောမနဿဇာတော
 ဟောတိ။ န ဒုမ္မနောဘိ အနိဋ္ဌာရမ္မဏေ ပဋိသဝသေန န ဒေါမနဿဇာတော
 ဟောတိ။ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနောဘိ သတိသမ္ပဇည-
 ပရိဂ္ဂဟိတာယ မဇ္ဈတ္တာကာရလက္ခဏာယ ဥပေက္ခာယ တေသု အာရမ္မဏေသု
 ဥပေက္ခကော မဇ္ဈတ္တော ဟုတွာ ဝိဟရတိ။

ကာယပရိယန္တိကန္တိ ကာယန္တိကံ ကာယပရိစ္ဆိန္တံ၊ ယာဝ ပဉ္စဒါရကာယော
 ပဝတ္တတိ၊ တာဝ ပဝတ္တံ ပဉ္စဒါရိကဝေဒနန္တိ အတ္တော။ ဇီဝိတပရိယန္တိကန္တိ
 ဇီဝိတန္တိကံ ဇီဝိတပရိစ္ဆိန္တံ၊ ယာဝ ဇီဝိတံ ပဝတ္တတိ၊ တာဝ ပဝတ္တံ မနောဒ္ဓါရိက-
 ဝေဒနန္တိ အတ္တော။ တတ္ထ ပဉ္စဒါရိကဝေဒနာ ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇိတွာ ပဌမံ နိရုဇ္ဈတိ၊
 မနောဒ္ဓါရိကဝေဒနာ ပဌမံ ဥပ္ပဇိတွာ ပစ္ဆာ နိရုဇ္ဈတိ။ သာ ဟိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ
 ဝတ္ထုရူပသ္မိယေဝ ပတိဋ္ဌာတိ။ ပဉ္စဒါရိကာ ပဝတ္တေ ပဉ္စဒါရဝသေန ပဝတ္တမာနာ
 ပဌမဝယေ ဝိသတိဝဿကာလေ ရဇ္ဇနဒုဿနမုယုနဝသေန အဓိမတ္တာ ဗလဝတိ
 ဟောတိ၊ ပဏ္ဏာသဝဿကာလေ ဌိတာ ဟောတိ၊ သဠိဝဿကာလတော
 ပဋ္ဌာယ ပရိဟာယမာနာ၊ အသိတိနဝတိဝဿကာလေ မန္တာ ဟောတိ။ တဒါ
 ဟိသတ္တာ “စိရရတ္တံ ဧကတော နိသီဒိမှာ နိပဇ္ဇိမှာ” တိ ဝဒန္တေပိ န ဇာနာမာတိ
 ဝဒန္တိ။ အဓိမတ္တာနိပိ ရူပါဒိအာရမ္မဏာနိ န ပဿာမ၊ သုဂန္ဓဒုဂန္ဓံ ဝါ သာဒု-
 အသာဒုံ ဝါ ထဒ္ဓမုဒုကံ ဝါတိ န ဇာနာမာတိပိ ဝဒန္တိ။ ဣတိ နေသံ ပဉ္စဒါရိက-
 ဝေဒနာ ဘဂ္ဂါ ဟောတိ၊ မနောဒ္ဓါရိကာ ပဝတ္တတိ။ သာပိ အနုပုဗ္ဗေန ပရိ-
 ဟာယမာနာ မရဏသမယေ ဟဒယကောဋိယေဝ နိဿာယ ပဝတ္တတိ။ ယာဝ
 ပနေသာ ပဝတ္တတိ၊ တာဝ သတ္တော ဇီဝတိတိ ဝုစ္စတိ။ ယဒါ နပ္ပဝတ္တတိ၊ တဒါ
 “မတော နိရုဇ္ဈေ” တိ ဝုစ္စတိ။

သွာယမတ္တော ဝါပိယာ ဒီပေတဗ္ဗော—ယထာ ဟိ ပုရိသော ပဉ္စဥဒက-
 မဂ္ဂသမ္ပန္နံ ဝါပိ ကရေယျ။ ပဌမံ ဒေဝေ ဝုဋ္ဌေ ပဉ္စဟိ ဥဒကမဂ္ဂေဟိ ဥဒကံ
 ပဝိသိတွာ အန္တောဝါပိယံ အာဝါဠေ ပူရေယျ။ ပုနပ္ပုနံ ဒေဝေ ဝဿန္တေ
 ဥဒကမဂ္ဂေ ပူရေဘွာ ဂါဝုတဒုယောဇနမတ္တံ ဩတ္တရိတွာ ဥဒကံ တိဋ္ဌေယျ
 တတော တတော ဝိဿန္တမာနံ။ အထ နိဗ္ဗမနတုဗ္ဗေ ဝိဝရိတွာ ခေတ္တေသု ကမ္မေ
 ကယိရမာနေ ဥဒကံ နိက္ခမန္တိ၊ သဿပါကကာလေ ဥဒကံ နိက္ခန္တိ ဥဒကံ
 ပရိဟိနံ၊ “မစ္ဆေ ဂဏှာမာ” တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇေယျ။ တတော ကတိပါဟေန

အာဝါဠေသုယေဝ ဥဒကံ သဏ္ဌဟေယျ။ ယာဝ ပန တံ အာဝါဠေသု ဟောတိ၊ တာဝ မဟာဝါပိယံ ဥဒကံ အတ္ထိတိ သန္ဓံ ဂစ္ဆတိ။ ယဒါ ပန တတ္ထ ဆိဇ္ဇတိ၊ တဒါ “ဝါပိယံ ဥဒကံ နတ္ထိ”တိ ဝုစ္ဆတိ။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဌမံ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ပဉ္စဟိ မဂ္ဂေဟိ ဥဒကေ ပဝိသန္တေ အာဝါဠာနံ ပူရဏကာလော ဝိယ ဟိ ပဌမမေဝ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ မနောဒွါရိကဝေဒနာယ ဝတ္ထုရူပေ ပတိဋ္ဌိတကာလော၊ ပုနပ္ပုနံ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ပဉ္စမဂ္ဂါနံ ပူရဏကာလော ဝိယ ပဝတ္ထေ ပဉ္စဒွါရိကဝေဒနာယ ပဝတ္ထိ၊ ဂါဝုတဗုဒ္ဓယောဇနမတ္တံ အဇ္ဈောတ္တရဏံ ဝိယ ပဌမဝယေ ဝိသတိဝဿကာလေ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန တဿ အဓိမတ္တဗလဝဘာဝေါ၊ ယာဝ ဝါပိတော ဥဒကံ န နိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တာဝ ပူရာယ ဝါပိယာ ဌိတကာလော ဝိယ ပညာသဝဿကာလေ တဿ ဌိတကာလော၊ နိဒ္ဒမနတုဗ္ဗေသု ဝိဝဋ္ဌေသု ကမ္မေ ကယိရမာနေ ဥဒကဿ နိက္ခမနကာလော ဝိယ သဋ္ဌိဝဿကာလတော ပဌာယ တဿ ပရိဟာနိ၊ ဥဒကေ ဘဠေ ဥဒကမဂ္ဂေသု ပရိတ္တဥဒကဿ ဌိတကာလော ဝိယ အသီတိနဝုတိကာလေ ပဉ္စဒွါရိကဝေဒနာယ မန္တကာလော၊ အာဝါဠေသုယေဝ ဥဒကဿ ပတိဋ္ဌိတကာလော ဝိယ ဟဒယဝတ္ထုကောဋီ နိဿာယ မနောဒွါရေ ဝေဒနာယ ပဝတ္ထိကာလော၊ အာဝါဠေသု ပရိတ္တေဝိ ဥဒကေ သတိ “ဝါပိယံ ဥဒကံ အတ္ထိ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗကာလော ဝိယ ယာဝ သာ ပဝတ္ထတိ၊ တာဝ “သတ္တော ဇီဝတိ”တိ ဝုစ္ဆတိ။ ယထာ ပန အာဝါဠေသု ဥဒကေ ဆိန္တေ “နတ္ထိ ဝါပိယံ ဥဒက”န္တိ ဝုစ္ဆတိ၊ ဧဝံ မနောဒွါရိကဝေဒနာယ အပ္ပဝတ္တမာနာယ သတ္တော မတောတိ ဝုစ္ဆတိ။ ဣမံ ဝေဒနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဇိဝိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော”တိ။

ကာယဿ ဘေဒါတိ ကာယဿ ဘေဒေန။ ဥဒ္ဓံ ဇီဝိတပရိယာဒါနာတိ ဇိဝိတက္ခယတော ဥဒ္ဓံ။ ဣဇေဝါတိ ပဋိသန္ဓိဝသေန ပရတော အဂန္တာ ဣဇေဝ။ သီတိ ဘဝိဿန္တိတိ ပဝတ္ထိဝိပ္ပန္နနဒရထရဟိတာနိ သီတာနိ^၁ အပ္ပဝတ္တနဓမ္မာနိ ဘဝိဿန္တိ။

ဣဏံ ပဋိစ္စာတိ ရုက္ခံ ပဋိစ္စ။ ကုဒ္ဒါလပိဋကံ အာဒါယာတိ ကုဒ္ဒါလဉ္စ ခဏိတ္တိဉ္စ ပစ္ဆိဉ္စ ဂဟေတွာတိ အတ္တော။ ဒေသနာ ပန ကုဒ္ဒါလဝသေနေဝ ကတာ။ မူလေ ဆိန္တေယျာတိ မူလမိ ကုဒ္ဒါလေန ဆိန္တေယျ။ ပလိခဏေယျာတိ ခဏိတ္တိယာ သမန္တာ ခဏေယျ။

၁-ပဝတ္ထိဝိပ္ပန္နရဟိတာနိပိ တာနိ (က) သံ-၄ ၂-၇၄-ပိဋ္ဌေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။

မေမေ ခေါ်တိတ္ထေ ဣဒံ ဩပဗ္ဗသံသန္တနံ—ရက္ခော ဝိယ ဟိ အတ္တဘာဝေါ ခဋ္ဌဗ္ဗော၊ ရုက္ခံ ပဋိစ္စ ဆာယာ ဝိယ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ၊ ဆာယံ အပ္ပဝတ္တံ ကာတုကာမော ပုရိသော ဝိယ ယောဂါဝစရော၊ ကုဒ္ဒါလော ဝိယ ပညာ၊ ပိဋကံ ဝိယ သမာဓိ၊ ခဏိတ္တိ ဝိယ ဝိပဿနာ၊ ခဏိတ္တိယာ မူလာနံ ပလိခဏန- ကာလော ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂေန အဝိဇ္ဇာယ ဆေဒနကာလော၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ ကရဏကာလော ဝိယ ခန္ဓဝသေန ဒိဋ္ဌကာလော၊ ဖာလနကာလော ဝိယ အာယတနဝသေန ဒိဋ္ဌကာလော၊ သကလိကရဏကာလော ဝိယ ဓာတုဝသေန ဒိဋ္ဌကာလော၊ ဝါတာတပေန ဝိသောသနကာလော ဝိယ ကာယိကစေတသိ- ကဿ ဝိရိယဿ ကရဏကာလော၊ အဂ္ဂိနာ ဥဟနကာလော ဝိယ ဉာဏေန ကိလေသာနံ ဥဟနကာလော၊ မသိကရဏကာလော ဝိယ ဝတ္တမာနကံ ပဉ္စက္ခန္ဓ- ကာလော၊ မဟာဝါတေ ဩပုနနကာလော ၂ ဝိယ နဒိသောတေ ပဝါဟန- ကာလော ဝိယ စ ဆိန္ဒမူလကာနံ ပဉ္စန္ဒံ ခန္ဓာနံ အပ္ပုဋ္ဌသန္ဓိကနိရောဓော၊ ဩပုနနပ္ပဝါဟနေဟိ အပညတ္တိကဘာဝုပဂမော ဝိယ ပုနဗ္ဗဝေ ဝိပါကက္ခန္ဓာနံ အနုပ္ပါဒေန အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစာတိ သတ္တရိ ဒေသနံ ဝိနိဝဇ္ဇန္တေ သောတာပတ္တိဖလံ ပဘွာ တေ “သေယျထာပိ ဘန္တေ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ တတ္ထ ဥဒယတ္ထိ- ကောတိ ဝဓိအတ္ထိကော။ အဿပဏိယံ ပေါသေယျာတိ ပဉ္စ အဿပေါတ- သတာနိ ကိဏိတွာ ပစ္ဆာ ဝိတ္တိဏိဿာမီတိ ပေါသေယျ။ သဟဿဂ္ဂနကဿ အဿဿ ပဉ္စသတမတ္တံ ဥပကရဏံ ဂန္ဓမာလာဒိဝသေန ပေါသာဝနိကံယေဝိ အဂမာသိ။ အထဿ တေ အဿာ ဧကဒိဝသေနေဝ ရောဂံ ဖုသိတွာ သဗ္ဗေ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပုဏေယျန္တိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ဧဝမာဟ။ ဥဒယဉ္ဇေဝ နာဓိ- ဂန္တေယျာတိ ဝဓိဉ္စ ဂေဟတော နိဟရိတွာ ဒိန္နမူလဉ္စ ကိဉ္စ န လဘေယျ။ ပယိရူပါသိန္တိ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိ။ သွာဟံ ဥဒယဉ္ဇေဝ နာဓိဂန္တိန္တိ သော အဟံ နေဝ ဥဒယံ န ဂေဟတော ဒိန္နဓနံ အဓိဂန္တိ။ ပဏိယ- အဿဇဂ္ဂနကော နာမ ဇာတောသ္မိတိ ဒဿေတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာန- မေဝါတိ။

၆-သာဠသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၆။ ဆဋ္ဌေ ဒွယေနာတိ ဒွိဟိ ကောဠာသေဟိ။ ဩဃဿ နိတ္တရဏန္တိ စတုရောသနိတ္တရဏံ။ တပေါဇိရုန္တာဟေတူတိ ဒုက္ခရကာရိကသင်္ခါတေန တပေန

၁-ဓရမာနက (သီ၊ သျာ) ၂-ဩပုနနကာလော (သီ၊ သျာ) ၃-ပေါသာဝနိယံယေဝ (သီ၊ သျာ)

ပါပဇိဂုစ္ဆနဟေတု။ အညတရံ သာမညင်္ဂန္တိ ဧကံ သမဏဓမ္မကောဠာသံ။ အပရိသုဒ္ဓကာယသမာဓာရာတိအာဒိသု ပရိမေဟိ တိဟိ ပဒေဟိ ကာယိက-
ဝါစသိကစေတသိကသီလာနံ အပရိသုဒ္ဓတံ ဒဿေတွာ ပစ္ဆိမေန ပဒေန
အပရိသုဒ္ဓါဇီဝတံ ဒဿေတိ။ ဉာဏဒဿနာယာတိ မဂ္ဂဉာဏသင်္ခါတာယ
ဒဿနာယ။ အနုတ္တရာယ သမ္မောဓာယာတိ အရဟတ္တာယ၊ အရဟတ္တဉာဏ-
ဇဿေန^၁ ဖုသိတုံ အဘဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သာလလဋ္ဌိန္တိ သာလရက္ခံ။ နဝန္တိ
တရုဏံ။ အကုက္ကုစ္စကဇာတန္တိ “ဘဝေယျ န ခေါ၊ န ဘဝေယျာ”တိ အဇနေ-
တဗ္ဗကုက္ကုစ္စံ။ လေခဏိယာ လိခေယျာတိ အဝလေခနမတ္တကေန^၂ အဝလိခေယျ။
ဓောဝေယျာတိ ခံသေယျ။ အန္တော အဝိသုဒ္ဓါတိ အပ္ပန္နရေ အသုဒ္ဓါ
အပနီတသာရာ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ဣဒံ ဩပမ္မသံသန္ဓနံ—သာလလဋ္ဌိ ဝိယ ဟိ အတ္တ-
ဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နဒိသောတံ ဝိယ သံသာရသောတံ၊ ပါရံ ဂန္တုကာမ-
ပုရိသော ဝိယ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော ဂဟေတွာ ဌိတပုရိသော၊ သာလလဋ္ဌိယာ
ဗဟိဒ္ဓါ သုပရိကမ္မကတကာလော ဝိယ ဗဟိဒ္ဓါ တပစရဏံ ဂါဠိ^၃ ကတွာ
ဂဟိတကာလော၊ အန္တော အသုဒ္ဓကာလော ဝိယ အပ္ပန္နရေ သီလာနံ
အပရိသုဒ္ဓကာလော၊ သာလလဋ္ဌိယာ သံသိဒိတွာ အဓောဂမနံ ဝိယ ဒိဋ္ဌိ-
ဂတိကဿ သံသာရသောတေ သံသိဒနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဖိယာရိတ္တံ ဗန္ဓေယျာတိ ဖိယဉ္စ အရိတ္တဉ္စ ယောဇေယျ။ ဝေမေဝါတိ
ဧတ္တာပိ ဣဒံ ဩပမ္မသံသန္ဓနံ—သာလလဋ္ဌိ ဝိယ အတ္တဘာဝေါ၊ နဒိသောတံ
ဝိယ သံသာရသောတံ၊ ပါရံ ဂန္တုကာမပုရိသော ဝိယ ယောဂါဝစရော၊
ဗဟိဒ္ဓါ သုပရိကမ္မကတကာလော ဝိယ ဆသု ဒွါရေသု သံဝရဿ ပစ္စုပ္ပိတ-
ကာလော၊ အန္တော သုဝိသောဓိတဘာဝေါ ဝိယ အပ္ပန္နရေ ပရိသုဒ္ဓ-
သီလဘာဝေါ၊ ဖိယာရိတ္တဗန္ဓနံ ဝိယ ကာယိကစေတသိကဝီရိယကရဏံ၊
သောတ္ထိနာ ပါရိမတီရဂမနံ ဝိယ အနုပုဗ္ဗေန သီလံ ပူရေတွာ သမာဓိ^၄
ပူရေတွာ ပညံ ပူရေတွာ နိဗ္ဗာနဂမနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကဏ္ဍဝိတြိကာနီတိ သရလဋ္ဌိသရရဇ္ဇသရပါသာဒသရသာဏိသရပေါက္ခရ-
ဏိသရပဒုမာဒိနိ^၅ အနေကာနိ ကဏ္ဍေဟိ ကတ္တဗ္ဗဝိတြိကာနိ။ အထ ခေါ သော
တိဟိ ဌာနေဟိတိ သော ဧဝံ ဗဟူနိ ကဏ္ဍဝိတြိကာနိ ဇာနန္တောပိ န
ရာဇာရဟော ဟောတိ၊ တိဟိယေဝ ပန ဌာနေဟိ ဟောတိတိ အတ္ထော။

၁-အရဟတ္တဇလဇဿေန (က)

၃-ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏေ ဂါဠိ (သျှာ)

၂-အဝလေခနသတ္တကေန (သိ)

၄-....သရပဒုမာဒိတိ (က)

သမ္မာသမာဓိ ဟောတိတိ မဂ္ဂသမာဓိနာ စ ဖလသမာဓိနာ စ သမာဟိတော
 ဟောတိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမန္တာဂတော။
 ဣဒံ ခုက္ခန္တိအာဒိဟိ စတူဟိ သစ္စေဟိ စတ္တာရော မဂ္ဂါ တိဏိ စ ဖလာနိ
 ကထိတာနိ။ အယံ ပန မဂ္ဂေနဝ အဝိရာဓိတံ ဝိဇ္ဈတိ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
 သမ္မာဝိမုတ္တိတိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ သမန္တာဂတော။ အဝိဇ္ဇာက္ခန္ဓံ ပဒါ-
 လေတိတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ပဒါလေတိ နာမာတိ ဝုစ္စတိ။ ဣမိနာ ဟိ ဟေဋ္ဌာ
 အရဟတ္တမဂ္ဂေန အဝိဇ္ဇာက္ခန္ဓော ပဒါလိတော၊ ဣမ ပန ပဒါလိတံ ဥပါဒါယ
 ပဒါလေတိတိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိတိ။

၇-မဇ္ဈိကာဒေဝီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၇။ သတ္တမေ မဇ္ဈိကာ ဒေဝီတိ ပသေနဒိရညော ဒေဝီ။ ယေန
 မိဓေကစ္စော မာတုဂါမောတိ ယေန ဣဓေကစ္စာ ဣတ္ထိ။ ခုဗ္ဗဏ္ဏာတိ ဗိဘန္ဓ-
 ဝဏ္ဏာ။ ခုရူပါတိ ဒုဿန္တိတာ။ သုပါဝိကာတိ သုဠု ပါဝိကာ သုဠု လာမိကာ။
 ဒဿနာယာတိ ပဿိတုံ။ ဒလိဒ္ဓါတိ နေဒလိဒ္ဓါ။ အပ္ပဿကာတိ သကေန
 ဓနေန ၂ ရဟိတာ။ အပ္ပဘောဂါတိ ဥပဘောဂပရိဘောဂဘဏ္ဍကရဟိတာ။
 အပ္ပေသက္ခာတိ အပ္ပပရိဝါရာ။ အဇာတိ ဣဿရာ။ မဟဒ္ဓနာတိ ဝဠုနက-
 ဓနေန မဟဒ္ဓနာ။ မဟာဘောဂါတိ ဥပဘောဂပရိဘောဂဘဏ္ဍဘောဂေန
 မဟာဘောဂါ။ မဟေသက္ခာတိ မဟာပရိဝါရာ။ အဘိရူပါတိ ဥတ္တမရူပါ။
 ဒဿနိယာတိ ဒဿနယုတ္တာ။ ပါသာဒိကာတိ ဒဿနေန ပါသာဒိကာ။
 ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယာတိ ဝဏ္ဏေန စေဝ သရီရသဏ္ဌာနေန စ။

အဘိသဇ္ဇတိတိ လဂ္ဂတိ။ ဗျာပဇ္ဇတိတိ ပကတိ° ပဇဟတိ။ ပတိတ္ထိယတိတိ
 ကောဓဝသေန ထိနဘာဝံ ထဒ္ဓဘာဝံ° အာပဇ္ဇတိ။ န ဒါတာ ဟောတိတိ န
 ဒါယိကာ ဟောတိ။ သေယျာဝသထပဒီပေယျန္တိ ဧတ္ထ သေယျာတိ မဇ္ဇ-
 ပလ္လင်္ကာဒိသယနံ။ အာဝသထောတိ အာဝသထာဂါရံ။ ပဒီပေယျံ ဝုစ္စတိ
 ဝဋ်တေလာဒိပဒီပူပကရဏံ။ ဣဿာမနိကာတိ ဣဿာယ သမ္ပယုတ္တစိတ္တာ။
 ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကောဓနာ အဟောသိန္တိ
 ကောဓမနာ အဟောသိ°။ အနိဿာမနိကာ အဟောသိန္တိ ဣဿာဝိရဟိတ-
 စိတ္တာ အဟောသိ°။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

၁-ဝိဂစ္ဆဝဏ္ဏာ (က) ၂-ဓနဓညေန (သိ၊ သျာ) ၃-ဒိလဘာဝံ ဗဒ္ဓဘာဝံ (က)

၈-အတ္တန္တပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၈။ အဋ္ဌမေ အတ္တန္တပါဒီသု အတ္တာနံ တပတိ ဒုက္ခာပေတိတိ အတ္တန္တပေါ။
အတ္တနော ပရိတာပနာနုယောဂံ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂံ။ ပရံ တပတိတိ
ပရန္တပေါ။ ပရေသံ ပရိတာပနာနုယောဂံ ပရပရိတာပနာနုယောဂံ။
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ ဣမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ။ နိစ္ဆာတောတိ ဆာတံ ဝုစ္စတိ
တဏှာ၊ သာ အဿ နတ္ထိတိ နိစ္ဆာတော။ သဗ္ဗကိလေသာနံ နိဗ္ဗုတတ္တာ
နိဗ္ဗုတော။ အန္တော တာပနကိလေသာနံ အဘာဝါ သီတလော ဇာတောတိ
သီတိဘူတော။ ဈာနမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနသုခါနိ ပဋိသံဝေဒေတိတိ သုခပ္ပုဋိသံဝေဒီ။
ဗြဟ္မဘူတေန အတ္တနာတိ သေဋ္ဌဘူတေန အတ္တနာ။

အစေလကောတိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။ ဩရန္တိကာဒီသု ဥရဟ္တာ ဝုစ္စန္တိ
ဇဋ္ဌကာ၊ ဥရဟ္တေ ဟနတိတိ ဩရန္တိကော။ သူကရိကာဒီသုပိ ဧသေဝ
နယော။ လုဒ္ဒေါတိ ဒါရုဏော ကက္ခဋ္ဌော။ မစ္ဆယာတကောတိ မစ္ဆပန္နော
ကေဝဇ္ဇော။ ဗန္ဓနာဂါရိကောတိ ဗန္ဓနာဂါရဂေါပကော။ ဣရုကမ္မန္တာတိ
ဒါရုဏကမ္မန္တာ။

ဗုဒ္ဓါဝသိတ္တောတိ ခတ္တိယာဘိသေကေန မုဒ္ဒနိ အဘိသိတ္တော။ ပုရတ္ထိ-
မေန နဂရဿာတိ နဂရတော ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ။ သန္တာဂါရန္တ
ယညသလံ။ ခရာဇိနံ နိဝါသေတွာတိ သခုရံ အဇိနစမ္ပံ နိဝါသေတွာ။
သပ္ပိတေလေနာတိ သပ္ပိနာ စေဝ တေလေန စ။ ဌပေတွာ ဟိ သပ္ပိ
အဝသေသော ယော ကောစိ သွေဟော တေလန္တိ ဝုစ္စတိ။ ကဏ္ဍဝ-
မာနောတိ နခါနံ ဆိန္ဒတ္တာ ကဏ္ဍဝိတဗ္ဗကာလေ တေန ကဏ္ဍဝမာနော။
အနန္တရဟိတာယာတိ^၂ အသန္တတာယ။ သရူပဝစ္ဆာယာတိ သဒိသဝစ္ဆာယ။
သစေ ဂါဝိ သေတာ ဟောတိ၊ ဝစ္ဆောပိ သေတကောဝ။ သစေ ကပိလာ ဝါ
ရတ္တာ ဝါ၊ ဝစ္ဆကောပိ တာဒိသောဝါတိ ဧဝံ သရူပဝစ္ဆာယ။ သော
ဓေမာဟာတိ သော ရာဇာ ဧဝံ ဝဒေတိ။ ဝစ္ဆတရာတိ တရုဏဝစ္ဆကဘာဝံ
အတိက္ကန္တာ ဗလဝဝစ္ဆာ။ ဝစ္ဆတရီသုပိ^၃ ဧသေဝ နယော။ ဗရိဟိ-
သတ္တာယာတိ ပရိက္ခေပကရဏတ္တာယ စေဝ ယညဘူမိယံ အတ္တရဏတ္တာယ ။

စတုတ္ထပုဂ္ဂလံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော ပဋ္ဌာယ ဒဿေတုံ ဣဓ ဘိက္ခဝေ
တထာဂတောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တထာဂတောတိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။
တံ ဓမ္မန္တိ တံ ဝုတ္တပ္ပကာရသမ္ပဒံ ဓမ္မံ။ သုဏာတိ ဂဟပတိ ဝါတိ ကသွာ ပဌမံ

၁-မစ္ဆဝဇ္ဇော (က) ၂-အနတ္တရဟိတာယာတိ (သီ) ၃-ဝစ္ဆတရိအာဒိသုပိ (က)

ဂဟပတိ^၁ နိဒ္ဒိသတိ? နိဟတမာနတ္တာ ဥဿန္တတ္တာ စ။ ယေဘုယျေန ဟိ ခတ္တိယကုလတော ပဗ္ဗဇိတာ ဇာတိ^၂ နိဿာယ မာနံ ကရေန္တိ၊ မြာဟ္မဏကုလာ ပဗ္ဗဇိတာ မန္တေ နိဿာယ မာနံ ကရေန္တိ၊ ဟိနဇစ္စကုလာ ပဗ္ဗဇိတာ အတ္တနော ဝိဇာတိတာယ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဂဟပတိဒါရကာ ပန ကစ္ဆေဟိ သေဒံ မုဉ္ဇန္တေဟိ ဝိဋ္ဌိယာ လောကံ ပုပ္ဖမာနာယ ဘူမိ^၃ ကသိတွာ တာဒိဿဿ မာနဿ အဘာဝတော နိဟတမာနဒပ္ပါ^၄ ဟောန္တိ၊ တေ ပဗ္ဗဇိတွာ မာနံ ဝါ ဒပ္ပံ ဝါ အကတွာ ယထာဗလံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေန္တာ သက္ကောန္တိ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာတုံ။ ဣတရေဟိ စ ကုလေဟိ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိတာ န ဗဟုကာ၊ ဂဟပတိကာဝ ဗဟုကာ။ ဣတိ နိဟတမာနတ္တာ ဥဿန္တတ္တာ စ ပဌမံ ဂဟပတိ^၅ နိဒ္ဒိသတိတိ။

အညတရသ္မိ^၁ ဝါတိ ဣတရေသံ ဝါ ကုလာနံ အညတရသ္မိ^၂။ ပစ္စာဇာတောတိ ပတိဇာတော^၁။ တထာဂတေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိတိ ပရိသုဒ္ဓိံ ဓမ္မံ သုတွာ ဓမ္မသာမိဗ္ဗိ တထာဂတေ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ ဘဂဝါ”တိ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ။ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိတိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ သမ္မာဓော ဃရာဝါသောတိ သစေပိ သဋ္ဌိဟတ္ထေ ဃရေ ယောဇနသတန္တရေပိ ဝါ ဒွေ ဇာယမ္ပတိကာ ဝသန္တိ၊ တထာပိ နေသံ သင်္ကဉ္စနသပလိဗောဓဋ္ဌေန ဃရာဝါသော သမ္မာဓောဝ။ ရဇာပထောတိ ရာဂရဇာဒီနံ ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာနန္တိ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ အာဂမနပထောတိပိ ဝဇ္ဇတိ။ အလဂ္ဂနဋ္ဌေန အပ္ပောကာသော ဝိယာတိ အပ္ပောကာသော။ ပဗ္ဗဇိတော ဟိ ကုဋ္ဌာဂါရရတနပါသာဒဒေဝဝိမာနာဒိသု ပိဟိတဒ္ဓါရဝါတပါနေသု ပဋိစ္ဆန္နေသု ဝသန္တောပိ နေဝ လဂ္ဂတိ န သဇ္ဇတိ န ဗဇ္ဈတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အပ္ပောကာသော ပဗ္ဗဇာ”တိ။ အပိစ သမ္မာဓော ဃရာဝါသော ကုသလကိရိယာယ ယထာသုခံ ဩကာသာဘာဝတော၊ ရဇာပထော အသံဝုတသင်္ကာရဋ္ဌာနံ ဝိယ ရဇာနံ၊ ကိလေသရဇာနံ၊ သန္ဓိ- ပါတဋ္ဌာနတော။ အပ္ပောကာသော ပဗ္ဗဇာ ကုသလကိရိယာယ ယထာသုခံ ဩကာသသမ္ဘာဝတော။

နယိဒံ သုကရံ။ ပ။ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ ဧတ္ထ အယံ သင်္ခေပကထာ—ယဒေတံ သိက္ခတ္တယဗြဟ္မစရိယံ ဧကမ္ပိ ဒိဝသံ အခဏံ ကတွာ စရိမင်္ဂစိတ္တံ ပါပေတဗ္ဗတာယ ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ^၄၊ ဧကဒိဝသမ္ပိ စ ကိလေသမလေန အမလိနံ ကတွာ

၁-နိဟတမာနဂဗ္ဗာ (က)	၂-ဇာတော (သိ)
၃-ကိလေသာနံ (က)	၄-ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ စရိတမ္ပံ (က)

စရိမကစိတ္တံ ပါပေတဗ္ဗတာယ ကေန္တပရိသုဒ္ဓံ၊ သင်္ခလိဒိတံ^၁ လိဒိတသင်္ခသဒိသံ
ဓောတသင်္ခသပ္ပုဋ္ဌိဘာဝံ စရိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ န သုကရံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ အဂါရ-
မဇ္ဈေ ဝသန္တေန ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ။ပ။ စရိတံ၊ ယံနုနာဟံ ကေသေ စ မဿုဇ္ဇ
ဩဟာရေတွာ ကသာယရသပီတတာယ ကာသာယာနိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တာနံ
အနုစ္ဆရိကာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတွာ ပရိဒဟိတွာ အဂါရသ္မာ နိက္ခမိတွာ
အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ။ ဧတ္ထ စ ယသ္မာ အဂါရဿ ဟိတံ ကသိဝဏိဇ္ဇာဒိကမ္ဘီ
အဂါရိယန္တိ ဝုစ္ဆတိ၊ တဉ္စ ပဗ္ဗဇာယ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗဇာ အနဂါရိယာတိ
ဉာတဗ္ဗာ၊ တံ အနဂါရိယံ။ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ ပဋိပဇ္ဇေယျံ။

အပ္ပံ ဝါတိ သဟဿတော ဟေဋ္ဌာ ဘောဂက္ခန္ဓော အပ္ပေါ နာမ ဟောတိ၊
သဟဿတော ပဋ္ဌာယ မဟာ။ အာဗန္ဓနဋ္ဌေန ဉာတိယေဝ ဉာတိပရိဝဇ္ဇော။
သော ဝိသတိယာ ဟေဋ္ဌာ အပ္ပေါ နာမ ဟောတိ၊ ဝိသတိယာ ပဋ္ဌာယ မဟာ။
ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသင်္ခမာပန္နောတိ ယာ ဘိက္ခုနံ အဓိသီလသင်္ခါတာ
သိက္ခာ၊ တဉ္စ၊ ယတ္ထ စေတေ သဟ ဇီဝန္တိ၊ ကေဇီဝိကာ သဘာဂဝုတ္တိနော
ဟောန္တိ၊ တံ ဘဂဝတာ ပညတ္တသိက္ခာပဒသင်္ခါတံ သင်္ခါဝဉ္စ တတ္ထ သိက္ခန-
ဘာဝေန သမာပန္နောတိ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသင်္ခမာပန္နော။ သမာပန္နောတိ
သိက္ခံ ပရိပူရေန္တော သင်္ခါဝဉ္စ အဝီတိက္ကမန္တော ဟုတွာ တဒုဘယံ ဥပဂတောတိ
အတ္ထော။

ပါဏာတိပါတံ ပဟာယာတိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ။ ဣမေသံ ဘေဒါယာတိ
ယေသံ ဣတောတိ ဝုတ္တာနံ သန္တိကေ သုတံ၊ တေသံ ဘေဒါယ။ ဘိန္နာနံ ဝါ
သန္ဓာတာတိ ဦးနံ မိတ္တာနံ ဝါ သမာနုပဇ္ဈာယကာဒိနံ ဝါ ကေနစိဒေဝ
ကာရဏေန ဘိန္နာနံ ကေမေကံ ဥပသင်္ကမိတွာ “တုမှာကံ ဤဒိသေ ကုလေ
ဇာတာနံ ဧဝံ ဗဟုဿုတာနံ ဣဒံ န ယုတ္တ”န္တိအာဒိနိ ဝတွာ သန္ဓာနံ ကတ္တာ။
အနုပ္ပဒါတာတိ သန္ဓာနာနုပ္ပဒါတာ၊ ဒွေ ဇနေ သမဂ္ဂေ ဒိသ္မာ “တုမှာကံ
ဧဝရူပေ ကုလေ ဇာတာနံ ဧဝရူပေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္ဓာဂတာနံ အနုစ္ဆရိ-
ကမေတ”န္တိအာဒိနိ ဝတွာ ဒဠိကမ္ဘံ ကတ္တာတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂေ၊^၂ အာရာမော
အဿာတိ သမဂ္ဂါရာမော။ ယတ္ထ သမဂ္ဂါ နတ္ထိ၊ တတ္ထ ဝသိတုမ္ပိ န ဣစ္ဆတိတိ
အတ္ထော။ သမဂ္ဂရာမောတိပိ ပါဠိ၊ အယမေဝ အတ္ထော။ သမဂ္ဂရတောတိ
သမဂ္ဂေသု ရတော၊ တေ ပဟာယ အညတ္တ ဝန္တံ န ဣစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂေ
ဒိသ္မာပိ သုတွာပိ နန္ဒတိတိ သမဂ္ဂနန္တိ။ သမဂ္ဂကရဏီ^၃ ဝါစံ ဘာသိတာတိ

၁-သင်္ခလိဒိတန္တိ (သီ၊ သျာ၊ က) ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၆၉၊ မ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၉-ပိဋ္ဌာဒိသု ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-သမဂ္ဂေ (သီ)

ယာ ဝါစာ သတ္တေ သမဂ္ဂေယေဝ ကရောတိ၊ တံ သာမဂ္ဂိဂုဏပရိဒီပိကမေဝ ဝါစံ ဘာသတိ၊ န ဣတရန္တိ။

နေလာတိ ဧလံ ဝုစ္စတိ ဒေါသော၊ နာဿာ ဧလန္တိ နေလာ၊ နိဒ္ဒေါသာတိ အတ္ထော “နေလင်္ဂါ သေတပစ္ဆာဒေါ”တိ^၁ ဧတ္ထ ဝုတ္တနေလံ ဝိယ။ ကဏ္ဍ- သုခါတိ ဗျဉ္ဇနမရတဘယ ကဏ္ဍာနံ သုခါ၊ သူစိဝိဇ္ဈနံ ဝိယ ကဏ္ဍသုလံ န ဇနေတိ။ အတ္ထမရတဘယ သကလသရီရေ ကောပံ အဇနေတွာ ပေမံ ဇနေတိတိ ပေမနိယာ။ ဟဒယံ ဂစ္ဆတိ အပ္ပဋ္ဌိဟညမာနာ သုခေန စိတ္တံ ပဝိသတိတိ ဟဒယင်္ဂမာ။ ဂုဏပရိပုဏ္ဏတဘယ ပုရေ ဘဝါတိ ပေါရီ။ ပုရေ သံဝရနာရီ ဝိယ သုကုမာရာတိပိ ပေါရီ။ ပုရဿ သောတိပိ ပေါရီ၊ နဂရ- ဝါသိနံ ကထာတိ အတ္ထော။ နဂရဝါသိနော ဟိ ယုတ္တကထာ ဟောန္တိ၊ ပိတိမတ္တံ ပိတာတိ၊ ဘာတိမတ္တံ ဘာတာတိ ဝဒန္တိ။ ဧဝရူပိ ကထာ ဗဟုနော ဇနဿ ကန္တာ ဟောတိတိ ဗဟုဇနကန္တာ။ ကန္တာဘာဝေနော ဗဟုဇနဿ မနာပါ စိတ္တဝုရိကရာတိ ဗဟုဇနမနာပါ။

ကာလေ^၂ ဝဒတိတိ ကာလဝါဒီ၊ ဝတ္တဗ္ဗယုတ္တကာလံ သလ္လက္ခေတွာ ဝဒတိတိ အတ္ထော။ ဘူတံ တစ္ဆံ သဘာဝမေဝ ဝဒတိတိ ဘူတဝါဒီ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက- သမ္ပရာယိကအတ္ထသန္နိဿိတမေဝ ကတွာ ဝဒတိတိ အတ္ထဝါဒီ။ နဝ- လောကုတ္တရဓမ္မသန္နိဿိတံ ကတွာ ဝဒတိတိ ဓမ္မဝါဒီ။ သံဝရဝိနယပဟာန- ဝိနယသန္နိဿိတံ ကတွာ ဝဒတိတိ ဝိနယဝါဒီ။ နိဓာနံ ဝုစ္စတိ ဌပနော- ကာသော၊ နိဓာနမဿာ အတ္ထိတိ နိဓာနဝတိ။ ဟဒယေ နိဓေတဗ္ဗယုတ္တကံ ဝါစံ ဘာသိတာတိ အတ္ထော။ ကာလေနာတိ ဧဝရူပိ^၃ ဘာသမာနောပိ စ “အဟံ နိဓာနဝတိ” ဝါစံ ဘာသိဿာမိ”တိ န အကာလေန ဘာသတိ၊ ယုတ္တကာလံ ပန အဝေက္ခိတွာဝ ဘာသတိတိ အတ္ထော။ သာပဒေသန္တိ သဥပမံ၊ သကာရဏန္တိ အတ္ထော။ ပရိယန္တဝတိန္တိ ပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတွာ၊ ယထာဿာ ပရိစ္ဆေဒေါ ပညာယတိ၊ ဧဝံ ဘာသတိတိ အတ္ထော။ အတ္ထ- သံဟိတန္တိ အနေကေဟိပိ နယေဟိ ဝိဘဇန္တေန ပရိယာဒါတုံ အသက္ကု- ဏေယျတဘယ^၄ အတ္ထသမ္ပန္နံ ဘာသတိ။ ယံ ဝါ သော အတ္ထဝါဒီ အတ္ထံ ဝဒတိ၊ တေန အတ္ထေန သံဟိတတ္တာ အတ္ထသံဟိတံ ဝါစံ ဘာသတိ၊ န အညံ နိက္ခိပိတွာ အညံ ဘာသတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁-ခု ၁-၁၇၃-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။ ၂-ကာလေန (မ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၂၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၃-၈၈-ပိဋ္ဌေသု)

၃-အသက္ကုဏေယျံ (သီ၊ သျှာ)

ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရန္တာတိ မူလဗီဇံ ခန္ဓဗီဇံ ဖဠဗီဇံ အဂ္ဂဗီဇံ ဗီဇ-
ဗီဇန္တိ ပဉ္စဝိသေယ ဗီဇဂါမသေ စေဝ ယသေ ကသမိ နိလတိဏရက္ခာဒိကသေ
ဘူတဂါမသေံ စ သမာရန္တာ၊ ဆေဒနဘေဒနပစနာဒိဘာဝေနံ^၁ ဝိကောပနာ
ပဋိဝိရတောတိ အတ္ထော။

ကေဘတ္တိကောတိ ပါတရာသဘတ္တံ သာယမာသဘတ္တန္တိ ဒွေ ဘတ္တာနိ။
 တေသု ပါတရာသဘတ္တံ အန္တောမဇ္ဈနိကေန ပရိစ္ဆိန္တံ၊ ဣတရံ မဇ္ဈနိကတော
 ဥဒ္ဓံ အန္တောအရဏေန။ တသ္မာ အန္တောမဇ္ဈနိကေ ဒသက္ခတ္တံ ဘုဉ္ဇမာနောပိ
 ကေဘတ္တိကောဝ ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ကေဘတ္တိကော”တိ။
 ရတ္တိယာ ဘောဇနံ^၂ ရတ္တိ၊ တတော ဥပရတောတိ ရတ္တံ။ ပရတော။
 အတိက္ကန္တေ မဇ္ဈနိကေ ယာဝ သူရိယတ္ထင်္ဂမနာ ဘောဇနံ ဝိကာလဘောဇနံ
 နာမ၊ တတော ဝိရတတ္တာ ဝိရတော ဝိကာလဘောဇနာ။

ဇာတိပုဒ် သုဝဏ္ဏံ။ ရဇတိ ကဟာပဏော လောဟမာသကော
ဇတုမာသကော ဒါရမာသကောတိ ယေ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ။ တဿ ဥာယ-
ဿာပိ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော၊ နေဝ တံ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ န ဥဂ္ဂဏှာပေတိ၊ န
ဥပနိက္ခိတ္တံ သာဒိယတီတိ အတ္ထော။

အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာတိ သာလိဝိဟိယဝဂေါဓူမကင်္ဂဝရကကုဒြိ။ သက-
သင်္ခါတဿ သတ္တဝိဓဿပိ အာမကဓညဿ ပဋိဂ္ဂဟဏာ။ န ကေဝလဉ္စ
ဧတေသံ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ၊ အာမသနဗ္ဗိ ဘိက္ခူနံ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ အာမကမံသ-
ပဋိဂ္ဂဟဏာတိ ဧတ္ထ အညတြ ဩဒိဿ အနုညာတာ အာမကမံသမစ္ဆာနံ
ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဘိက္ခူနံ န ဝဋ္ဋတိ၊ နော အာမသနန္တိ။

ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာတိ ဧတ္ထ ဣတ္ထိတိ ပုရိသန္တရဂတာ၊ ဣတရာ
 ကုမာရိကာ နာမ၊ တာသံ ပဋိဂ္ဂဟဏမ္ပိ အာမသနမ္ပိ အကပ္ပိယမေဝ။
 ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာတိ ဧတ္ထ ဒါသိဒါသဝသေနေဝ တေသံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ န
 ဝဇ္ဇတိ၊ “ကပ္ပိယကာရကံ ဒမ္ပိ၊ အာရာမိကံ ဒမ္ပိ”တိ ဧဝံ ပုတ္တေ ပန ဝဇ္ဇတိ။
 အဇေဋ္ဌကာဒီသုပိ ခေတ္တဝတ္ထုပရိယောသာနေသု ကပ္ပိယာကပ္ပိယနယော
 ဝိနယဝသေန ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ခေတ္တံ နာမ ယသ္မိံ ပုဗ္ဗဏ္ဍံ ရဟတိ။
 ဝတ္ထု နာမ ယသ္မိံ အပရဏ္ဍံ ရဟတိ။ ယတ္ထ ဝါ ဥဘယမ္ပိ ရဟတိ၊ တံ ခေတ္တံ။
 တဒတ္ထာယ အကတဘူမိဘာဂေါ ဝတ္ထု။ ခေတ္တဝတ္ထုသီသေန စေတ္ထ ဝါပိတဠာ-
 ကာဒီနိပိ သင်္ဂဟိတာနေဝ။

၁-ဆေးဒုနပစနာဒိဘာဝေန (သိ၊ သျှာ)

၂-ရတ္တိဘောဇနံ (သီ၊ သျှာ)

ခူတေယျံ ဝုစ္စတိ ခူတကမ္မံ ဂိဟိနံ^၁ ပဏ္ဏံ ဝါ သာသနံ ဝါ ဂဟေတွာ
 တတ္ထ တတ္ထ ဂမနံ။ ပဟိဏဂမနံ ဝုစ္စတိ သရာ သရံ ပေသိတဿ ခုဒ္ဒကဂမနံ။
 အနုယောဂေါ နာမ တဒုဘယကရဏံ။ တသ္မာ ခူတေယျပဟိဏဂမနာနံ
 အနုယောဂေါတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကယဝိက္ကယာတိ ကယာ စ
 ဝိက္ကယာ စ။ တုလာကူဋ္ဌာဒိသု ကူဋ္ဌန္တိ ဝဉ္ဇနံ။ တတ္ထ တုလာကူဋ္ဌံ တာဝ ရူပကူဋ္ဌံ
 အင်္ဂကူဋ္ဌံ ဂဟဏကူဋ္ဌံ ပဋိစ္ဆန္ဒကူဋ္ဌန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ ရူပကူဋ္ဌံ နာမ
 ဒွေ တုလာ သမရူပ^၂။ ကတွာ ဂဏှန္တော မဟတိယာ ဂဏှာတိ၊ ဒဒန္တော
 ခုဒ္ဒိကာယ ဒေတိ။ အင်္ဂကူဋ္ဌံ နာမ ဂဏှန္တော ပစ္ဆာဘာဂေ ဟတ္ထေန တုလံ
 အက္ကမတိ၊ ဒဒန္တော ပုဗ္ဗဘာဂေ။ ဂဟဏကူဋ္ဌံ နာမ ဂဏှန္တော မူလေ ရဇ္ဇံ
 ဂဏှာတိ၊ ဒဒန္တော အဂ္ဂေ။ ပဋိစ္ဆန္ဒကူဋ္ဌံ နာမ တုလံ သုသိရံ ကတွာ
 အန္တော အယစုဏ္ဏံ ပက္ခိပိတွာ ဂဏှန္တော တံ ပစ္ဆာဘာဂေ ကရေတိ၊ ဒဒန္တော
 အဂ္ဂဘာဂေ။

ကံသော ဂုဏ်တိ သုဝဏ္ဏပါတိ၊ တာယ ဝဉ္စနံ ကံသကူဠံ။ ကထံ? ဧကံ သုဝဏ္ဏပါတိ° ကတွာ အညာ ဒွေ တိသော လောဟပါတိယော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ကရောတိ၊ တတော ဇနပဒံ ဂန္ဓာ ကိဉ္စိဒေဝ အခုကုလံ ပဝိသိတွာ “သုဝဏ္ဏ- ဘာဇနာနိ ကိဏထာ”တိ ဝတွာ အဋ္ဌေ ပုစ္ဆိတေ သမဋ္ဌတရံ ဒါတုကာမာ ဟောန္တိ။ တတော တေဟိ “ကထံ ဣမေသံ သုဝဏ္ဏဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော”တိ ဂုတ္တေ “ဝိမံသိတွာ ဂဏှထာ”တိ သုဝဏ္ဏပါတိ° ပါသာဏေ ခံသိတွာ သဗ္ဗ- ပါတိယော ဒတွာ ဂစ္ဆတိ။

မာနကျင့် နာမ ဟဒယဘေဒသိခါဘေဒရဇ္ဇဘေဒဝသေန တိဝိဓံ ဟောတိ။
တတ္ထ ဟဒယဘေဒေါ သပ္ပိတေလာဒိမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ တာနိ ဟိ ဂဏှန္တော
ဟေဋ္ဌာဆိဋ္ဌေန မာနေန “သဏိကံ အာသိဇ္ဇာ”တိ ဝတွာ အတ္တနော ဘာဇနေ
ဗဟံ ပဋ္ဌရာပေတွာ ဂဏှာတိ။ ဒဒန္တော ဆိဒ္ဓိ ပိဓာယ သီသံ ပူရေတွာ ဒေတိ။
‘သိခါဘေဒေါ တိလတဏှုလာဒိမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ တာနိ ဟိ ဂဏှန္တော
သဏိကံ သိခံ ဥဿာပေတွာ ဂဏှာတိ။ ဒဒန္တော ဝေဂေန ပူရေတွာ သိခံ
ဆိန္ဒန္တော’ ဒေတိ။ ရဇ္ဇဘေဒေါ ခေတ္တဝတ္ထုမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ လဉ္စ
အလဘန္တာ ဟိ ခေတ္တံ အမဟန္တမ္ပိ မဟန္တံ ကတွာ မိနန္တိ။

ဥက္ကဋ္ဌာနာဒိသု ဥက္ကဋ္ဌာနန္တိ သာမိကေ အဿာမိကေ ကာတုံ
လဉ္စဂ္ဂဟဏံ။ ဝဉ္စနန္တိ တေဟိ တေဟိ ဥပါယေဟိ ပရေသံ ဝဉ္စနံ။ တတြိဒမေကံ

ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ လုဒ္ဓကော မိဂဉ္စ မိဂပေါတကဉ္စ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆတိ၊ တမေကော ဓုတ္တော “ကိံ ဘော မိဂေါ အပ္ပတိ၊ ကိံ မိဂပေါတကော”တိ အာဟ။ “မိဂေါ ဒွေ ကဟာပဏေ၊ မိဂပေါတကော ဧက”န္တိ စ ဓုတ္တေ ဧကံ ကဟာပဏံ ဒတွာ မိဂပေါတကံ ဂဟေတွာ ထောက် ဂန္တော နိဝတ္တော “န မေ ဘော မိဂပေါတကေနတ္ထော၊ မိဂံ မေ ဒေဟိ”တိ အာဟ။ တေန ဟိ ဒွေ ကဟာပဏေ ဒေဟိတိ။ သော အာဟ “နနု တေ ဘော မယာ ပဌမံ ဧကော ကဟာပဏော ဒိန္နော”တိ။ အာမ ဒိန္နောတိ။ ဣမဗ္ဗိ မိဂပေါတကံ ဂဏှ၊ ဧဝံ သော စ ကဟာပဏော အယဉ္စ ကဟာပဏဉ္စနကော မိဂပေါတကော”တိ ဒွေ ကဟာပဏာ ဘဝိဿန္တိတိ။ သော “ကာရဏံ ဝဒတိ”တိ သလ္လက္ခေတွာ မိဂပေါတကံ ဂဟေတွာ မိဂံ အဒါသိတိ။ နိကတိတိ ယောဂဝသေန ဝါ မာယာ-ဝသေန ဝါ အပါမင်္ဂံ ပါမင်္ဂန္တိ၊ အမဏိံ မဏိန္တိ၊ အသုဝဏ္ဏံ သုဝဏ္ဏန္တိ ကတွာ ပတိရူပကေန ဝဉ္စနံ။ သာစိယောဂေါတိ ကုဋိလယောဂေါ။ ဧတေသံယေဝ ဥက္ကောဋ္ဌနာဒိနမေတံ နာမံ။ တဿ ဥက္ကောဋ္ဌနသာစိယောဂေါ ဝဉ္စနသာစိ-ယောဂေါ နိကတိသာစိယောဂေါတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကေစိ အညံ ဒဿောက္ခာ အညဿ ပရိဝတ္တနံ သာစိယောဂေါတိ ဝဒန္တိ၊ တံ ပန ဝဉ္စနေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။

ဆေဒနာဒိသု ဆေဒနန္တိ ဟတ္ထစ္ဆေဒနာဒိ။ ဝဇောတိ မာရဏံ။ ဗန္ဓောတိ ရဇ္ဇ၊ ဗန္ဓနာဒိဟိ ဗန္ဓနံ။ ဝိပရာမောသောတိ ဟိမဝိပရာမောသော ဂုမ္ဘဝိပရာမော-သောတိ ဒုဝိဓော။ ယံ ဟိမပါတသမယေ ဟိမေန ပဋိစ္ဆန္တာ ဟုတွာ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံ ဇနံ မုသန္တိ၊ အယံ ဟိမဝိပရာမောသော။ ယံ ဂုမ္ဘာဒိဟိ ပဋိစ္ဆန္တာ မုသန္တိ၊ အယံ ဂုမ္ဘဝိပရာမောသော။ အာလောပေါ ဝုစ္ဆတိ ဂါမနိဂမာဒိနံ ဝိလောပကရဏံ။ သဟသာကာရေတိ သာဟသိကကိရိယာ၊ ဂေဟံ ပဝိသိတွာ မနုဿာနံ ဥရေ သတ္တံ ဌပေတွာ ဣစ္ဆိတဘဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ။ ဧဝမေတဿ ဆေဒန။ ပ။ သဟ-သာကာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။

သော သန္တုန္ဓော ဟောတိတိ သွာယံ ဘိက္ခု ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေန စတုသု ပစ္စယေသု ဒွါဒသဝိဓေန ဣတရိတရပစ္စယသန္တောသေန သမန္တာဂတော ဟောတိ။ ဣမိနာ ပန ဒွါဒသဝိဓေန ဣတရိတရပစ္စယသန္တောသေန သမန္တာ-ဂတဿ ဘိက္ခုနော အဋ္ဌ ပရိက္ခာရာ ဝဋ္ဋန္တိ တိဏိ စိဝရာနိ ပတ္တော ဒန္တ-ကဋ္ဌစ္ဆေဒနဝါသိ ဧကော သူစိ ကာယဗန္ဓနံ ပရိဿာဝနန္တိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“တိစိဝရဉ္စ ပတ္တော စ၊ ဝါသိ သူစိ စ ဗန္ဓနံ။
ပရိဿာဝနေန^၁ အဋ္ဌေတေ၊ ယုတ္တယောဂဿ ဘိက္ခုနော”^၂တိ။

တေ သဗ္ဗေ ကာယပရိဟာရိကာပိ ဟောန္တိ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကာပိ။ ကထံ? တိစိဝရံ တာဝ နိဝါသေတွာ ပါရုပိတွာ စ ဝိစရဏကာလေ ကာယံ ပရိဟရတိ ပေါသေတိတိ ကာယပရိဟာရိကံ^၂ ဟောတိ။ စိဝရကဏ္ဍေန ဥဒကံ ပရိဿာဝေတွာ ပိဝနကာလေ ခါဒိတဗ္ဗဖလသလံ ဂဟဏကာလေ စ ကုစ္ဆိ^၃ ပရိဟရတိ ပေါသေတိတိ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကံ ဟောတိ။ ပတ္တောပိ တေန ဥဒကံ ဥဒ္ဓရိတွာ နှာနကာလေ ကုဋ္ဌိပရိဘဏ္ဍကရဏကာလေ စ ကာယပရိဟာရိကော ဟောတိ။ အာဟာရံ ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇနကာလေ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကော။ ဝါသိပိ တာယ ဒန္တကဋ္ဌန္တေဒနကာလေ မဇ္ဇဝိဌာနံ အင်္ဂပါဒစိဝရကုဋ္ဌိဒဏ္ဍကသဇ္ဇနကာလေ စ ကာယပရိဟာရိကာ ဟောတိ။ ဥစ္ဆုန္တေဒနနာဋ္ဌိကေရာဒိတစ္ဆနကာလေ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကာ။ သူစိပိ စိဝရသိဗ္ဗနကာလေ ကာယပရိဟာရိကာ ဟောတိ။ ပူဝံ ဝါ ဖလံ ဝါ ဝိဇ္ဈိတွာ ခါဒနကာလေ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကာ။ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ဝိစရဏကာလေ ကာယပရိဟာရိကံ။ ဥစ္ဆုန္တအာဒိနိ ဗန္ဓိတွာ ဂဟဏကာလေ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကံ။ ပရိဿာဝနံ တေန ဥဒကံ ပရိဿာဝေတွာ နှာနကာလေ သေနာသနပရိဘဏ္ဍကရဏကာလေ စ ကာယပရိဟာရိကံ။ ပါနိယပါနကပရိဿာဝနကာလေ တေနေဝ တိလတဏှုလပုထုကာဒိနိ ဂဟေတွာ ခါဒနကာလေ စ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကံ။ အယံ တာဝ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကဿ ပရိက္ခာရမတ္တာ။

နဝပရိက္ခာရိကဿ ပန သေယျံ ပဝိသန္တဿ^၃ တတြိဋ္ဌကပစ္စတ္တရဏံ ဝါ ကုဋ္ဌိကာ ဝါ ဝဋ္ဋတိ။ ဒသပရိက္ခာရိကဿ နိသီဒနံ ဝါ စမ္ပဒဏ္ဍံ ဝါ ဝဋ္ဋတိ။ ဧကာဒသပရိက္ခာရိကဿ ကတ္တရယဋ္ဌိ ဝါ တေလနာဋ္ဌိကာ ဝါ ဝဋ္ဋတိ။ ဒွါဒသပရိက္ခာရိကဿ ဆတ္တံ ဝါ ဥပါဟနံ ဝါ ဝဋ္ဋတိ။ ဧတေသု စ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကောဝ သန္တုဋ္ဌော၊ ဣတရေ အသန္တုဋ္ဌော မဟိန္တာ မဟာဘာရာတိ^၄ န ဝတ္တဗ္ဗာ။ ဧတေပိ အပ္ပိန္နာဝ သန္တုဋ္ဌာဝ သုဘရာဝ သလ္လဟုကဝုတ္တိနောဝ။ ဘဂဝါ ပန န ဣမံ သုတ္တံ တေသံ ဝသေန ကထေသိ၊ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကဿ ဝသေန ကထေသိ။ သောဟိ ခုဒ္ဒကဝါသိဉ္စ သူစိဉ္စ ပရိဿာဝနေ ပက္ခိပိတွာ ပတ္တဿ အန္တော ဌပေတွာ ပတ္တံ အံသကူဠေ လဂ္ဂေတွာ တိစိဝရံ ကာယပ္ပုဋိဗဒ္ဓံ ကတွာ ယေနိစ္ဆကံ^၅ သုခံ ပက္ကမတိ၊ ပဋိနိဝတ္တိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ နာမဿ န ဟောတိ။ ဣတိ ဣမဿ

၁-ပရိဿာဝနဉ္စ (က)
၄-မဟာဇောတိ (သီ)

၂-ကာယပရိဟာရိယံ (သီ)

၃-ဝသန္တဿ (က)
၅-ယထိန္ဒိတံ (က)

ဘိက္ခုနော သလ္လဟုကဝုတ္တိတံ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ သန္တုန္တော ဟောတိ
ကာယပရိဟာရိဏေန စိဝရေနာတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ကာယပရိဟာရိဏေနာတိ ကာယပရိဟာရဏမတ္တဏေန။ ကုန္တိ-
ပရိဟာရိဏေနာတိ ကုန္တိပရိဟာရဏမတ္တဏေန။ သမာဒါယေဝ ပက္ကမတိတိ
တံ အဋ္ဌပရိက္ခာရမတ္တကံ သဗ္ဗံ ဂဟေတွာဝ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ ကတွာဝ ဂစ္ဆတိ၊
“မမ ဝိဟာရော ပရိဝေဏံ ဥပဋ္ဌာကော”တိဿ သင်္ဂေါ ဝါ ဗန္ဓော ဝါ န
ဟောတိ။ သော ဇိယာ မုတ္တော သရော ဝိယ၊ ယူထာ အပက္ကန္တော မတ္တဟတ္ထိ
ဝိယ ဣတ္ထိတိတ္ထိတံ သေနာသနံ ဝနသဏ္ဍံ ရုက္ခမူလံ နဝံ ပဗ္ဗာရံ^၁ ပရိဘုဉ္ဇန္တော
ဧကော တိဋ္ဌတိ၊ ဧကော နိဿိဒတိ၊ သဗ္ဗိရိယာပထေသု ဧကော အဒုတိယော။

“စာတုဒ္ဓိသော အပ္ပဋိသော စ ဟောတိ၊
သန္တုဿမာနော ဣတရိတရေန။
ပရိဿယာနံ သဟိတာ အဆန္တိ၊
ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ”တိ၊—

ဧဝံ ဝဏ္ဏိတံ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပတံ အာပဇ္ဇတိ။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေန္တော သေယျဏာဒီတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
ပက္ခိ သကုဏောတိ ပက္ခယုတ္တော သကုဏော။ ခေတိတိ ဥပ္ပတတိ။ အယံ
ပနေတ္ထ သင်္ခေပတ္တော—သကုဏာ နာမ “အသုကသ္မိံ ပဒေသေ ရုက္ခော
ပရိပက္ကဗလော”တိ ဥတွာ နာနာဒိသာဟိ အာဂန္တော နပက္ခတုဏ္ဏာဒီဟိတဿ
ဗလာနိ ဝိဇ္ဈန္တာ ဝိဓုနန္တာ ခါဒန္တိ၊ “ဣဒံ အဇ္ဇတနာယ၊ ဣဒံ သွာတနာယ
ဘဝိဿတိ”တိ နေသံ န ဟောတိ။ ဗလေ ပန ခိဏေ နေဝ ရုက္ခဿ အာရက္ခံ
ဌပေန္တိ၊ န တတ္ထ ပက္ခံ ဝါ ပတ္တံ ဝါ နခံ ဝါ တုဏ္ဍံ ဝါ ဌပေန္တိ၊ အထ ခေါ
တသ္မိံ ရုက္ခေ အနပေက္ခာ ဟုတွာ ယော ယံ ဒိသာဘာဂံ ဣစ္ဆတိ၊ သော
တေန သပတ္တဘာရောဝ ဥပ္ပတိတွာ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝ အယံ ဘိက္ခု
နိဿင်္ဂေါ နိရပေက္ခောယေဝ ပက္ကမတိ၊ သမာဒါယေဝ ပက္ကမတိ။ အရိယေနာတိ
နိဒ္ဒေါသေန။ အဇ္ဈတ္တန္တိ သကေ အတ္တဘာဝေ။ အနဝဇ္ဇသုခန္တိ နိဒ္ဒေါသသုခံ။

သော စက္ခုနာ ဂူပံ ဒိသွာတိ သော ဣမိနာ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန
သမန္တာဂတော ဘိက္ခု စက္ခုဝိညာဏေန ဂူပံ ပဿိတွာတိ အတ္တော။

၁-နဝံ နဝံ ပဗ္ဗာရံ (သီ)၊ ဝနံ ပဗ္ဗာရံ (သျှာ) ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၁၈၆၊ မ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၇၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၃-၉၂-ပိဋေသုပိ
ပဿိတဗ္ဗံ။

သေသပဒေသုပိ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝုတ္တံ။ အဗျာသေက-
သုခန္တိ ကိလေသေဟိ အနာသိတ္တသုခံ၊ အဝိကိဏ္ဏသုခန္တိပိ ဝုတ္တံ။ ဣန္ဒြိယသံဝရသုခံ
ဟိ ဒိဋ္ဌာဒီသု ဒိဋ္ဌမတ္တာဒိဝသေန ပဝတ္တတာယ အဝိကိဏ္ဏံ ဟောတိ။

သော အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေတိ သော မနစ္ဆဋ္ဌာနံ ဣန္ဒြိယာနံ သံဝရေန
သမန္နာဂတော ဘိက္ခု၊ ဣမေသု အဘိက္ကန္တပဋိက္ကန္တာဒီသု သတ္တသု ဌာနေသု
သတိသမ္ပဇညဝသေန သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ တတ္ထ အဘိက္ကန္တန္တိ
ပုရတော ဂမနံ^၂။ ပဋိက္ကန္တန္တိ ပစ္စာဂမနံ^၃။

သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိတိ သာတ္ထကသမ္ပဇညံ သပ္ပာယ်သမ္ပဇညံ ဂေါစရ-
သမ္ပဇညံ အသမ္မောဟသမ္ပဇညန္တိ ဣမေသံ စတုန္တံ သတိသမ္ပယုတ္တာနံ သမ္ပ-
ဇညာနံ ဝသေန သတိ^၄ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္နိတွာယေဝ တာနိ
အဘိက္ကန္တပဋိက္ကန္တာနိ ကရေတိ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အယမေတ္ထ
သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဣစ္ဆန္တေန ဒီဃနိကာယေ သာမညဗလဝဏ္ဏနာတော၊
ဝါ မဇ္ဈိမနိကာယေ သတိပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာတော ဝါ ဂဟေတဗ္ဗော။

သော ဣမိနာ စာတိအာဒိနာ ကိံ ဒဿေတိ? အရညဝါသဿ ပစ္စယသမ္ပတ္တိ^၅
ဒဿေတိ။ ယဿ ဟိ ဣမေ စတ္တာရော ပစ္စယာ နတ္ထိ၊ တဿ အရညဝါသော
န ဣဇ္ဈတိ၊ တိရစ္ဆာနဂတေဟိ ဝါ ဝနစရကေဟိ ဝါ သဒ္ဓိ^၆ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။
အရညေ အဓိဝတ္တာ ဒေဝတာ “ကိံ ဧဝရူပဿ ပါပဘိက္ခုနော အရည-
ဝါသေနာ”တိ ဘေရဝသဒ္ဓံ သာဝေန္တိ၊ ဟတ္ထေဟိ သီသံ ပဟရိတွာ ပလာယနာ-
ကာရံ ကရေန္တိ။ “အသုကော ဘိက္ခု၊ အရညံ ပဝိသိတွာ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ ပါပကမ္မ-
မကာသိ”တိ အယသော ပတ္တရတိ။ ယဿ ပနေတေ စတ္တာရော ပစ္စယာ အတ္ထိ၊
တဿ အရညဝါသော ဣဇ္ဈတိ။ သော ဟိ အတ္တနော သီလံ ပစ္စဝေက္ခန္တော
ကိဉ္စိ ကာဠကံ ဝါ တိလကံ ဝါ အပဿန္တော ပီတိ^၇ ဥပ္ပါဒေတွာ တံ ခယတော
ဝယတော သမ္ပဿန္တော အရိယဘူမိ^၈ ဩက္ကမတိ။ အရညေ အဓိဝတ္တာ ဒေဝတာ
အတ္တမနာ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိ။ ဣတိဿ ဥဒကေ ပက္ခိတ္တတေလဗိန္ဒု၊ ဝိယ ယသော
ဝိတ္တာရိကော ဟောတိ။

တတ္ထ ဝိဝိတ္တန္တိ သုညံ၊ အပ္ပသဒ္ဓံ အပ္ပနိဋ္ဌေါသန္တိ အတ္ထော။ ဧတဒေဝ ဟိ
သန္ဓာယ ဝိဘဏ် “ဝိဝိတ္တန္တိ သန္တိကေ စေပိ သေနာသနံ ဟောတိ၊ တဉ္စ
အနာကိဏ္ဏံ ဂဟဋ္ဌေဟိ ပဗ္ဗဇိတေဟိ၊ တေန တံ ဝိဝိတ္တ”န္တိ^၉ ဝုတ္တံ။ သေတိ စေဝ
အာသတိ စ ဧတ္ထာတိ သေနာသနံ။ မဇ္ဈိဋ္ဌာနမေတံ အဓိဝစနံ။ တေနာဟ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-နိဂ္ဂမနံ(က) ၃-ပစ္စာ ဂမနံ(က) ၄-အဘိ ၂-၂၆၀-ပိဋ္ဌေ ဈာနဝိဘဏ်။

“သေနာသနန္တိ မဇ္ဈောပိ သေနာသနံ၊ ဝိဋ္ဌမ္ပိ၊ ဘိသိပိ၊ ဗိမ္ဗောဟနမ္ပိ၊ ဝိဟာရောပိ၊ အဗုယောဂေါပိ၊ ပါသာဒေါပိ၊ ဟမ္ပိယမ္ပိ၊ ဂုဟာပိ၊ အဇ္ဇောပိ၊ မာဠောပိ၊ လေဏမ္ပိ၊ ဝေဠုဂုမ္မောပိ၊ ရုက္ခမူလမ္ပိ၊ မဏ္ဍပေါပိ သေနာသနံ၊ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ ပဋိက္ကမန္တိ၊ သဗ္ဗမေတံ သေနာသန”န္တိ^၁။ အပိစ ဝိဟာရော အဗုယောဂေါပါသာဒေါ ဟမ္ပိယံ ဂုဟာတိ ဣဒံ ဝိဟာရသေနာသနံ နာမ။ မဇ္ဈော ဝိဋ္ဌံ ဘိသိ ဗိမ္ဗောဟနန္တိ ဣဒံ မဇ္ဈဝိဋ္ဌသေနာသနံ နာမ။ ဗိမိလိကာ စမ္မခဏ္ဍော တိဏသန္တာရော ပဏ္ဏသန္တာရေတိ ဣဒံ သန္တာတသေနာသနံ နာမ။ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ ပဋိက္ကမန္တိတိ ဧတံ ဩကာသသေနာသနံ နာမာတိ ဧဝံ စတုဗ္ဗိဓံ သေနာသနံ ဟောတိ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ သေနာသနဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတမေဝ။

ဣမဿ ပန သကုဏသဒိဿဿ စာတုဒ္ဓိဿဿ ဘိက္ခုနော အနုစ္ဆရိကံ ဒဿေန္တော အရညံ ရုက္ခမူလန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အရညန္တိ “နိက္ခမိတွာ ဗဟိ ဣန္ဒဒီလာ သဗ္ဗမေတံ အရည”န္တိ^၁ “ဣဒံ ဘိက္ခုနီနံ ဝသေန အာဂတံ အရညံ။ “အာရညကံ နာမ သေနာသနံ ပဉ္စဓနသတိကံ ပစ္ဆိမ”န္တိ^၂ ဣဒံ ပန ဣမဿ ဘိက္ခုနော အနုရူပံ။ တဿ လက္ခဏံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဓုတင်္ဂနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တံ။ ရုက္ခမူလန္တိ ယံကိဉ္စ သီတစ္ဆာယံ^၃ ပိဝိတ္တံ ရုက္ခမူလံ။ ပဗ္ဗတန္တိ သေလံ။ တတ္ထ ဟိ ဥဒကသောဏ္ဍိသု ဥဒကကိစ္စံ ကတွာ သီတာယ ရုက္ခစ္ဆာယာယ နိသိန္ဓဿ နာနာဒိဿာသု ခါယမာနာသု သီတေန ဝါတေန ဗီဇိယမာနဿ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ။ ကန္တရန္တိ ကံ ဝုစ္စတိ ဥဒကံ၊ တေန ဒါရိတံ^၄ ဥဒကဘိန္တံ ပဗ္ဗတပဒေသံ၊ ယံ နိတမ္ပန္တိပိ နဒိကုဉ္ဇန္တိပိ^၅ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ဟိ ရဇတပဋ္ဌသဒိဿာ ဝါလိကာ ဟောတိ၊ မတ္ထကေ မဏိဝိတာနံ ဝိယ ဝနဂဟနံ မဏိက္ခန္ဓသဒိသံ ဥဒကံ သန္တတိ^၆။ ဧဝရူပံ ကန္တရံ ဩရုယု ပါနီယံ ပိဝိတွာ ဂတ္တာနိ သီတာနိ ကတွာ^၇ ဝါလိကံ ဥဿာပေတွာ ပံသုကူလစီဝရံ ပညာပေတွာ နိသိန္ဓဿ သမဏဓမ္မံ ကရောတော စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ။ ဂိရိဂုဟန္တိ ဒွိန္တံ ပဗ္ဗတာနံ အန္တရံ၊ ဧကသ္မိ^၈ယေဝ ဝါ ဥမင်္ဂသဒိသံ မဟာဝိဝရံ။ သုဿာနလက္ခဏံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၉ ဝုတ္တံ။ ဝနပတ္တိန္တိ ဂါမန္တံ အတိက္ကမိတွာ မနုဿာနံ အနုပစာရဋ္ဌာနံ၊ ယတ္ထ န ကသန္တိ န ဝပန္တိ။ တေနောဟ “ဝနပတ္တိန္တိ ဒူရာနမေတံ သေနာသနာနံ အဓိဝစန”န္တိအာဒိ။ အဗ္ဘောကာသန္တိ အတ္တန္တံ။ အာကင်္ခမာနော ပနေတ္ထ စီဝရကုဋ်^{၁၀} ကတွာ ဝသတိ။ ပလာလပုဉ္ဇန္တိ

၁-အဘိ ၂-၂၆၀-ပိဋေ ဖာနဝိဘဏ်။	၂-ဝိ ၁-၃၇၇-ပိဋေ။	၃-သန္တစ္ဆာယံ (သီ၊ သျာ)
၄-ဒရိတံ (အဘိ-၄ ၂-၃၅၀-ပိဋေ)	၅-နဒိနိကုဉ္ဇန္တိပိ (သီ)	၆-သဏ္ဌာတိ (က)
၇-သီတိ ^၁ ကတွာ (သီ)၊ သီတိကတွာ (သျာ)		၈-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၇၄-ပိဋေ။

ပလာလရာသီ။ မဟာပလာလပုဉ္ဇတော ဟိ ပလာလံ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗာရလေဏ-
သဒိသေ အာလယေ ကရေန္တိ၊ ဂစ္ဆဂုမ္ဘာဒိနမ္ပိ ဥပရိ ပလာလံ ပက္ခိပိတွာ
ဟေဋ္ဌာ နိဿိန္နာ သမဏဓမ္မံ ကရေန္တိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

ပဗ္ဗာဘတ္တန္တိ ဘတ္တဿံ ပစ္ဆတော။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ခန္ဓောတိ ပိဏ္ဍပါတ-
ပရိယေသနတော ပဋိက္ခန္ဓော။ ပလ္လင်္ကန္တိ သမန္တတော ဦရုဗဒ္ဓါသနံ။
အာဘုဇိတွာတိ ဗန္ဓိတွာ။ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယာတိ ဥပရိမသရိရံ ဥဇုကံ
ဌပေတွာ အဋ္ဌာရသ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကေ ကောဋိယာ ကောဋိံ ပဋိပါဒေတွာ။ ဧဝံဥ
နိဿိန္နဿ စမ္ပမံသန္တာရုနိ န ပဏမန္တိ။ အထဿ ယာ တေသံ ပဏမနပစ္စယာ
ခဏေ ခဏေ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တာ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တာသု န ဥပ္ပဇ္ဇမာနာသု
စိတ္တံ ကေဂ္ဂံ ဟောတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ န ပရိပတတိ၊ ဝုဒ္ဓိံ ဖာတိံ ဥပဂစ္ဆတိ။ ပရိမုခံ
သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ သတိံ ဌပယိတွာ၊ မုခသမီပေ ဝါ
ကတွာတိ အတ္ထော။ တေနေဝ ဝိဘဏံ ဝုတ္တံ “အယံ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ
သုပဋ္ဌိတာ နာသိကဂ္ဂေ ဝါ မုခနိမိတ္တေ ဝါ။ တေန ဝုစ္ဆတိ ပရိမုခံ သတိံ
ဥပဋ္ဌပေတွာ”တိ။ အထ ဝါ “ပရိတိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော။ မုခန္တိ နိယျာနဋ္ဌော။ သတိတိ
ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော။ တေန ဝုစ္ဆတိ ‘ပရိမုခံ သတိ’န္တိ” ဧဝံ ပဋိသန္တိဒါယံ၊ ဝုတ္တနယေန
ပနေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တကြာယံ သင်္ခေပေါ “ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ သတိံ
ကတွာ”တိ။

အဘိဇ္ဈံ လောကေတိတ္ထေလုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ လောကော။
တသ္မာ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ရာဂံ ပဟာယ ကာမစ္ဆန္တံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာတိ
အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ဝိဂတဘိဇ္ဈေနာတိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပဟိနတ္တာ
ဝိဂတဘိဇ္ဈေန၊ န စက္ခုဝိညာဏသဒိသေနာတိ အတ္ထော။ အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ
ပရိသောဓေတိတိ အဘိဇ္ဈာတော စိတ္တံ ပရိမောစေတိ၊ ယထာ နံ သာ
မုဇ္ဇတိ စေဝ မုဇ္ဇိတွာ စ န ပုန ဂဏှာတိ၊ ဧဝံ ကရေတိတိ အတ္ထော။
ဗျာပါဒပဒေါသံ ပဟာယာတိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဗျာပဇ္ဇတိ ဣမိနာ
စိတ္တံ ပူတိကုမ္ဘာသာဒယော ဝိယ ပုရိမပကတိံ ပဇဟတိတိ ဗျာပါဒေါ။
ဝိကာရပ္ပတ္တိယာ ပဒုဿတိ၊ ပရံ ဝါ ပဒူသေတိ ဝိနာသေတိတိ ပဒေါသော။
ဥဘယဓမ္မေတံ ကောဓသေဝံ အဓိဝစနံ။ ထိနံ စိတ္တဂေလညံ၊ မိဒ္ဓံ စေတသိက-
ဂေလညံ။ ထိနဉ္စ မိဒ္ဓဉ္စ ထိနမိဒ္ဓံ။ အာလောကသညီတိ ရတ္တိမ္ပိ ဒိဝါပိ ဒိဋ္ဌ-
အာလောကသညာနနသမတ္တာယ ဝိဂတနိဝရဏာယ ပရိသုဒ္ဓါယ သညာယ

၁-အဘိ ၂-၂၆၁-ပိဋ္ဌေ ဖျာနဝိဘဏံ။ ၂-၃ ၉-၁၇၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ပရိသောဓေတိ (က)

သမန္တာဂတော။ သတော သမ္ပဇာနောတိ သတိယံ စ ဉာဏေန စ သမန္တာ-
 ဂတော။ ဣဒံ ဥဘယံ အာလောကသညာယ ဥပကာရကတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဥဒ္ဓစ္စ
 ကုက္ကုစ္စ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ။ တိဏ္ဍဝိစိကိန္နောတိ ဝိစိကိန္တံ တရိတွာ အတိက္ကမိတွာ
 ဌိတော။ “ကထမိဒံ ကထမိဒံ”န္တံ ဧဝံ နပ္ပဝတ္တတိတိ အကထံကထိ။ ကုသလေသု
 ဓမ္မေသုတိ အနဝဇ္ဇေသု ဓမ္မေသု။ “ဣမေ န ခေါ ကုသလာ၊ ကထမိမေ
 ကုသလာ”တိ ဧဝံ န ဝိစိကိန္တတိ န ကင်္ခတိတိ အတ္ထော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။
 ဣမေသု ပန နိဝရဏေသု ဝစနတ္ထလက္ခဏာဒိဘောဒတော ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊
 တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝုတ္တံ။ ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏောတိ ယသ္မာ ဣမေ ပဉ္စ နိဝရဏာ
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ အနုပ္ပန္နာယ လောကိယလောကုတ္တရာယ ပညာယ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ န
 ဒေန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာပိ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ပဉ္စ ဝါ အဘိညာ ဥစ္စိန္တိတွာ ပါတေန္တိ။
 တသ္မာ ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏောတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိအာဒိနိ
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္တာရိတာနိ။

ဣမေ အာသဝါတိအာဒိ အပရေနာပိ ပရိယာယေန စတုသစ္စပ္ပကာ-
 သနတ္တံ ဝုတ္တံ။ နာပရံ ဣတ္တတ္တာယာတိ ပဇာနာတိတိ ဧတ္တာဝတာ ဟေဋ္ဌာ
 တိဟိ အင်္ဂေဟိ ဗာဟိရသမယဿ နိပ္ပလဘာဝံ ဒဿေတွာ စတုတ္ထေန အင်္ဂေန
 အတ္တနော သာသနဿ ဂမ္ဘီရဘာဝံ ပကာသေတွာ ဒေသနာယ အရဟတ္တေန
 ကုဋံ ဂဏှိ။ ဣဒါနိ ဒေသနံ အပ္ပေန္တော ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။

၉-တဏှာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၉။ နဝမေ ဇာလိနိန္တိ ဇာလသဒိသံ။ ယထာ ဟိ ဇာလံ သမန္တတော
 သံသိဗ္ဗိတံ အာကုလဗျာကုလံ၊ ဧဝံ တဏှာပီတိ ဇာလသဒိသတ္တာ ဇာလိနိတိ
 ဝုတ္တာ။ တယော ဝါ ဘဝေ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ ဌိတာယ ဧတိဿာ တတ္ထ တတ္ထ
 အတ္တနော ကောဋ္ဌာသဘူတံ ဇာလံ အတ္ထိတိပိ ဇာလိနိ။ သရိတန္တိ တတ္ထ တတ္ထ
 သရိတွာ သံသရိတွာ ဌိတံ။ ဝိသဋ္ဌန္တိ ပတ္ထဋ္ဌံ ဝိက္ခိတ္တံ။ ဝိသတ္တိကန္တိ တတ္ထ တတ္ထ
 ဝိသတ္တံ လဂ္ဂံ လဂိတံ။ အပိစ “ဝိသမူလောတိ ဝိသတ္တိကာ။ ဝိသမူလောတိ ဝိသတ္တိ-
 ကာ”တိအာဒိနာပိ^၂ နယေနတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဥဒ္ဓန္တောတိ ဥပရိ ဓံသိတော။
 ပရိယောနဒ္ဓေါတိ သမန္တာ ဝေဌိတော။ တန္တာကုလကဇာတောတိ တန္တံ
 ဝိယ အာကုလဇာတော။ ယထာ နာမ ဒုန္တိက္ခိတ္တံ မူသိကန္တိန္တံ ပေသကာရာနံ
 တန္တံ တဟိံ တဟိံ အာကုလံ ဟောတိ။ “ဣဒံ အဂ္ဂံ ဣဒံ မူလ”န္တိ အဂ္ဂေန ဝါ
 အဂ္ဂံ၊ မူလေန ဝါ မူလံ သမာနေတုံ ဒုက္ကရံ ဟောတိ။ ဧဝံ သတ္တာ ဣမာယ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၃၅-ပိဋ္ဌေ။
 ၂-ဒ ၇-၇၊ ဒ ၈-၇၆-၂၄၂-ပိဋ္ဌေသု။
 အံ-၄ ၂-၂၅

တဏှာယ ပရိယောနဒ္ဓါ အာကုလဗျာကုလာ န သက္ကောန္တိ အတ္တနော နိဿရဏမဂ္ဂံ ဥဇုံ ကာတုံ။ ၎လ္လာဂုဏ္ဍိကဇာတောတိ ၎လ္လာဂုဏ္ဍိကံ^၁ ဝုစ္စတိ ပေသကာရကဋ္ဌိယသုတ္တံ။ ၎လ္လာ နာမ သကုဏိကာ၊ တဿာ ကုလာဝကောတိပိ ဧကေ။ ယထာ တဒုဘယမ္ပိ အာကုလံ အဂ္ဂေန ဝါ အဂ္ဂံ၊ မူလေန ဝါ မူလံ သမာနေတုံ ဒုက္ကရန္တိ ပုရိမနယေနော ယောဇေတဗ္ဗံ။ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇာတောတိ မုဉ္ဇတိဏံ ဝိယ ပဗ္ဗဇတိဏံ ဝိယ စ ဘူတော၊ တာဒိသော ဇာတော။ ယထာ တာနိ တိဏာနိ ကောဇေတွာ ကတရဇ္ဇံ ဇိဏ္ဏကာလေ ကတ္တမိ ပတိတံ ဂဟေတွာ တေသံ တိဏာနံ “ဣဒံ အဂ္ဂံ ဣဒံ မူလ”န္တိ အဂ္ဂေန ဝါ အဂ္ဂံ၊ မူလေန ဝါ မူလံ သမာနေတုံ ဒုက္ကရံ။ တမ္ပိ စ ပစ္စတ္တပုရိသကာရေ ဌတွာ သက္ကာ ဘဝေယျ ဥဇုံ ကာတုံ၊ ဌပေတွာ ပန ဗောဓိသတ္တေ အညော သတ္တော အတ္တနော ဓမ္မတာယ တဏှာဇာလံ ပဒါလေတွာ အတ္တနော နိဿရဏမဂ္ဂံ ဥဇုံ ကာတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ။ ဧဝမယံ လောကော တဏှာဇာလေန ပရိယောနဒ္ဓေါ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ^၂ ဝိနိပါတံ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ။ တတ္ထ အပါယောတိ နိရယ-တိရစ္ဆာနယောနိပေတ္တိဝိသယအသုရကာယာ။ သဗ္ဗေပိ ဟိ တေ ဝဓိသင်္ခါတဿ အာယဿ အဘာဝတော အပါယာတိ ဝုစ္စန္တိ။ တထာ ဒုက္ခဿ ဂတိဘာဝတော ဒုဂ္ဂတိ။ သုခသမုဿယတော ဝိနိပါတိတတ္တာ ဝိနိပါတော။ ဣတရော ပန—

ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ၊ ဓာတုအာယတနာန စ။

အဗ္ဗောဓိန္တံ ဝတ္တမာနာ၊ သံသာရောတိ ပဝုစ္စတိ။

တံ သဗ္ဗံ နာတိဝတ္တတိ နာတိက္ကမတိ၊ အထ ခေါ စုတိတော ပဋိသန္ဓိ^၃ ပဋိသန္ဓိတော စုတိန္တိ ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ စုတိပဋိသန္ဓိယော ဂဏှမာနော တိသု ဘဝေသု စတုသု ယောနိသု ပဉ္စသု ဂတိသု သတ္တသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု နဝသု သတ္တာဝါသေသု မဟာသမုဒ္ဒေ ဝါတက္ခိတ္တနာဝါ ဝိယ ယန္တေ ယုတ္တဂေါဏော ဝိယ စ ပရိတ္တမတိယေဝ။

အဇ္ဈတ္တိကဿ ဥပါဒါယာတိ အဇ္ဈတ္တိကံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဥပါဒါယ။ ဣဒဉ္စိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။ ဗာဟိရဿ ဥပါဒါယာတိ ဗာဟိရံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဥပါဒါယ၊ ဣဒဉ္စိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။ အသ္မိတိ ဘိက္ခဝေ သတိတိ ဘိက္ခဝေ ယဒေတံ အဇ္ဈတ္တံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဥပါဒါယ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန သမူဟဂ္ဂါဟတော အသ္မိတိ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သတိတိ အတ္ထော။ ဣတ္ထသ္မိတိ ဟောတိတိအာဒိသု ပန ဧဝံ သမူဟတော အဟန္တိ ဂဟဏေ သတိ တတော

၁-ဂုလာဂုဏ္ဍိကဇာတောတိ ဂုလာဂုဏ္ဍိကံ (သီ၊ သျှာ၊ က)ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၈၆၊ သံ-ဋ္ဌ ၂-၈၉-ဝိဇ္ဇေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

အနုပနိဓာယ စ ဥပနိဓာယ စာတိ ခြိဓာ ဂဟဏံ ဟောတိ။ တတ္ထ အနုပနိဓာ-
ယာတိ အညံ အာကာရံ အနုပဂမ္မ သကဘာဝမေဝ အာရမ္မဏံ ကတွာ
ဣတ္ထသ္မိတိ ဟောတိ။ ခတ္တိယာဒိသု ဣဒံပကာရော အဟန္တိ ဧဝံ တဏှာမာန-
ဒိဋ္ဌိဝသေန ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဣဒံ တာဝ အနုပနိဓာယ ဂဟဏံ။ ဥပနိဓာယ
ဂဟဏံ ပန ဒုဝိဓံ ဟောတိ သမတော စ အသမတော စ။ တံ ဒဿေတုံ
ဧဝံသ္မိတိ အညထာသ္မိတိ စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဧဝံသ္မိတိ ဣဒံ သမတော ဥပနိဓာယ
ဂဟဏံ၊ ယထာယံ ခတ္တိယော ယထာယံ ပြာဟ္မဏော၊ ဧဝမဟဗ္ဗိတိ အတ္ထော။
အညထာသ္မိတိ ဣဒံ ပန အသမတော ဂဟဏံ၊ ယထာယံ ခတ္တိယော ယထာယံ
ပြာဟ္မဏော၊ တတော အညထာ အဟံ၊ ဟိနော ဝါ အဓိကော ဝါတိ အတ္ထော။
ဣမာနိ တာဝ ပစ္စုပ္ပန္နဝသေန စတ္တာရိ တဏှာဝိစရိတာနိ။

အသသ္မိတိ သတသ္မိတိ ဣမာနိ ပန ဒွေ ယသ္မာ အတ္တိတိ အသံ၊ နိစ္စဿေတံ
အဓိဝစနံ။ သီဒတိတိ သတံ၊ အနိစ္စဿေတံ အဓိဝစနံ။ တသ္မာ သဿတုစ္ဆေဒ-
ဝသေန ဝုတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဣတော ပရာနိ သန္တိ ဧဝမာဒိနိ စတ္တာရိ
သံသယပရိဝိတက္ကဝသေန ဝုတ္တာနိ။ သန္တိ ဟောတိတိ ဧဝမာဒိသု အဟံ သိယန္တိ
ဟောတိတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဓိပ္ပါယော ပနေတ္ထ ပုရိမစတုက္ကေ
ဝုတ္တနယေနော ဂဟေတဗ္ဗော။ အပိဟံ သန္တိအာဒိနိ ပန စတ္တာရိ အပိ နာမ
အဟံ ဘဝေယျန္တိ ဧဝံ ပတ္တနာကပ္ပနဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တာနိပိ ပုရိမစတုက္ကေ
ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အဝိဿန္တိအာဒိနိ ပန စတ္တာရိ အနာဂတဝသေန
ဝုတ္တာနိ။ တေသမ္ပိ ပုရိမစတုက္ကေ ဝုတ္တနယေနော အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ဧဝမေတေ—

ဒွေ ဒိဋ္ဌိသီသာ သီသညေ^၁၊ စတ္တာရော သီသမူလကာ။
တယော တယောတိ ဧတာနိ၊ အဋ္ဌာရသ ဝိဘာဝယေ။

ဧတေသု ဟိ အသသ္မိ၊ သတသ္မိတိ^၂ ဧတေ ဒွေ ဒိဋ္ဌိသီသာ နာမ။ အသ္မိ၊
သန္တိ၊ အပိဟံ သန္တိ၊ အဝိဿန္တိ^၃ ဧတေ စတ္တာရော သုဒ္ဓသီသာ ဧဝံ။ ဣတ္ထသ္မိတိ-
အာဒယော တယော တယောတိ ဒွါဒသ သီသမူလကာ နာမာတိ ဧဝမေတေ
ဒွေ ဒိဋ္ဌိသီသာ စတ္တာရော သုဒ္ဓသီသာ ဒွါဒသ သီသမူလကာတိ အဋ္ဌာရသ
တဏှာဝိစရိတဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမာနိ တာဝ အဇ္ဈတ္တိကဿ ဥပါဒါယ
အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ။ ဗာဟိရဿ ဥပါဒါယ တဏှာဝိစရိတေသုပိ

၁-ဒိဋ္ဌိသီသာပိ အညေ (က)

၂-အသ္မိတိ စ ဣတ္ထသ္မိတိ စ (သျှာ)

၃-ဧဝံသ္မိတိ အညထာသ္မိတိ အသသ္မိတိ သတသ္မိတိ (သျှာ)

ဧသေဝ နယော။ ဣမိနာဟိ ဣမိနာ ရူပေန ဝါ။ပ။ ဝိညာဏေန ဝါဟိ ဧသ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသံ တာဒိသမေဝ။

ဣတိ ဝေရူပါနိ အတိတာနိ ဆတ္တိံသာဟိ ဧကမေကဿ ပုဂ္ဂလဿ အတိတေ အဒ္ဓနိ ဆတ္တိံသ။ အနာဂတာနိ ဆတ္တိံသာဟိ ဧကမေကဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ စ အနာဂတေ အဒ္ဓနိ ဆတ္တိံသ။ ပစ္စုပ္ပန္နာနိ ဆတ္တိံသာဟိ ဧကဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ယထာသမ္ဘဝတော ဗဟူနံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နေ အဒ္ဓနိ ဆတ္တိံသာဝ။ သဗ္ဗသတ္တာနံ ပန နိယမေနေဝ အတိတေ အဒ္ဓနိ ဆတ္တိံသ။ အနာဂတေ ဆတ္တိံသ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆတ္တိံသ။ အနန္တာ^၁ ဟိ အသဒိသတဏှာမာနဒိဋ္ဌိဘေဒါ သတ္တာ^၂။ အဋ္ဌသတံ တဏှာဝိစရိတံ ဟောန္တိတိ ဧတ္ထ ပန အဋ္ဌသတသင်္ခါတံ တဏှာဝိစရိတံ ဟောတိတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁၀-ပေမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၀။ ဒသမေ န ဥဿေနတိတိ ဒိဋ္ဌိဝသေန န ဥက္ခိပတိ။ န ပဋိသေနတိတိ ပဋိဝိရုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ကလဟဘဏှနဝသေန န ဥက္ခိပတိ။ န ရူပါယတိတိ အဇ္ဈတ္တိကဿ ဥပါဒါယ တဏှာဝိစရိတဝသေန န ရူပါယတိ။ န ပဇ္ဇလတိတိ ဗာဟိရဿ ဥပါဒါယ တဏှာဝိစရိတဝသေန န ပဇ္ဇလတိ။ န သမ္ဗုဒ္ဓာယတိတိ^၃ အသ္မိမာနဝသေန န သမ္ဗုဒ္ဓာယတိ။ သေသံ ပါဠိနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတန္တိ။

မဟာဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

စတုတ္ထပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

၅-ပဉ္စမပဏ္ဍာသက

(၂၁) ၁-သပ္ပုရိသဝဂ္ဂ

၁-သိက္ခာပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၁။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ အသပ္ပုရိသန္တိ လာမကပုရိသံ တုစ္ဆပုရိသံ မူဠပုရိသံ အဝိဇ္ဇာယ အန္တိကတံ ဗာလံ။ အသပ္ပုရိသတရန္တိ အတိရေကေန အသပ္ပုရိသံ။ ဣတရေ ဒွေ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ ဣတော ပရေသု ပဉ္စသု။ ဧတေသု ဟိ ပဌမံ ပဉ္စဝေရဝသေန ဒေသိတံ၊ ဒုတိယံ အဿဒ္ဓမ္မဝသေန၊ တတိယံ ကာယဝစိ-
ဒ္ဓါရဝသေန၊ စတုတ္ထံ မနောဒ္ဓါရဝသေန၊ ပဉ္စမံ အဋ္ဌမိစ္ဆတ္တဝသေန၊ ဆဋ္ဌံ ဒသမိစ္ဆတ္တဝသေန။

၇-၁၀-ပါပဓမ္မသုတ္တဝတုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၇-၂၁၀။ သတ္တမေ ပါပန္တိ လာမကံ သံကိလိဋ္ဌပုဂ္ဂလံ။ ကလျာဏန္တိ ဘဒ္ဒကံ အနဝဇ္ဇပုဂ္ဂလံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ အဋ္ဌမေပိ ဧသေဝ နယော။ နဝမေ ပါပဓမ္မန္တိ လာမကဓမ္မံ။ ကလျာဏဓမ္မန္တိ အနဝဇ္ဇဓမ္မံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဒသမေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣမသ္မိံ ဝဂ္ဂေ ဒသသုပိ သုတ္တေသု အဂါရိယပုဋိပဒါ ကထိတာ။ သစေပိ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော ဟောန္တိ၊ ဝနုတိယေဝါတိ။

သပ္ပုရိသဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၂၂) ၂-ပရိသသောဘနဝဂ္ဂ

၁-ပရိသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၁။ ဒုတိယဿ ပဌမေ ပရိသံ ဒူသေန္တိတိ ပရိသဒူသနာ။ ပရိသံ သောဘေန္တိတိ ပရိသသောဘနာ။

၂-ဒိဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၂။ ဒုတိယေ မနောဒုစ္စရိတေ ပရိယာပန္နာပိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မဟာသာဝဇ္ဇ-
တာယ ဝိသုံ ဝုတ္တာ၊ တဿာ စ ပဋိပက္ခဝသေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

၃-အကတညုတာသုတ္တံဝိညာနာ

၂၁၃။ တတိယေ အကတညုတာ အကတဝေဒိတာတိ အကတညုတာယ အကတဝေဒိတာယ။ ဥဘယဓမ္မတံ အတ္တတော ဧကမေဝ။ သုက္ကပက္ခေပိ ဧသေဝ နယော။

၄-၇-ပါဏာတိပါတိသုတ္တံဝိညာနာ

၂၁၄-၂၁၇။ စတုတ္ထံ စတုန္တံ ကမ္မကိလေသာနံ တပ္ပုပ္ပါပက္ခဿ စ ဝသေန ဝုတ္တံ၊ ပဉ္စမံ သုက္ကပက္ခာနံ အာဒိတော စတုန္တံ ဖိစ္ဆတ္တာနံ ဝသေန၊ ဆဋ္ဌံ အဝသေသာနံ စတုန္တံ၊ သတ္တမံ အနရိယဝေါဟာရအရိယဝေါဟာရာနံ။ တထာ အဋ္ဌမနဝမဒသမာနိ သပ္ပုပ္ပါပက္ခာနံ အဿဒ္ဓမ္မာနံ ဝသေန ဝုတ္တာနိ။ သဗ္ဗသုတ္တေသု ပန သုက္ကပက္ခဓမ္မာ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကာဝ ကထိတာ။ နဝသု သုတ္တေသု ကိဉ္စာပိ “သဂ္ဂေ”တိ ဝုတ္တံ၊ တယော ပန မဂ္ဂါ တီဏိ စ ဖလာနိ လဗ္ဘန္တိယေဝါတိ။

ပရိသသောဘနဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၂၃) ၃-ဒုစ္စရိတဝဂ္ဂဝိညာနာ

၂၂၁-၂၃၁။ တတိယဿ ပဌမာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။ ဒသမေ ယော စိန္တေတွာ ကဗျံ ကရေတိ၊ အယံ စိန္တာကမိ နာမ။ ယော သုတွာ ကရေတိ၊ အယံ သုတကမိ နာမ။ ယော ဧကံ အတ္ထံ နိဿာယ ကရေတိ၊ အယံ အတ္ထကမိ နာမ။ ယော တင်္ဂဏညေဝ ဝိသုတ္တေရော ဝိယ အတ္တနော ပဋိဘာနေန ကရေတိ၊ အယံ ပဋိဘာနကမိ နာမာတိ။

ဒုစ္စရိတဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၂၄) ၄-ကမ္မဝဂ္ဂ

၁-သံခိတ္တသုတ္တံဝိညာနာ

၂၃၂။ စတုတ္ထဿ ပဌမေ ကဏ္ဍန္တိ ကာဠကံ ဒသအကုသလကမ္မပထကမ္ပံ၊ ကဏ္ဍိပိကန္တိ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တနတော ကာဠကဝိပါကံ။ သုက္ကန္တိ ပဏ္ဍရကံ

ကုသလကမ္မပထကမ္ပံ။ သုက္ကဝိပါကန္တိ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တနတော ပဏ္ဏရကဝိပါကံ။
ကဏ္ဍသုက္ကန္တိ မိဿကကမ္ပံ။ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကန္တိ သုခဒုက္ခဝိပါကံ။ မိဿက-
ကမ္ပဉ္စိ ကတွာ အကုသလေန တိရစ္ဆာနယောနိယံ မင်္ဂလဟတ္ထိဋ္ဌာနာဒိသု
ဥပ္ပန္နော ကုသလေန ပဝတ္ထေ သုခံ ဝေဒိယတိ။ ကုသလေန ရာဇကုလေပိ
နိဗ္ဗတ္တော အကုသလေန ပဝတ္ထေ ဒုက္ခံ ဝေဒိယတိ။ အကဏ္ဍံ အသုက္ကန္တိ
ကမ္မက္ခယကရံ စတုမဂ္ဂဉာဏံ အဓိပ္ပေတံ။ တဉ္စိ ယဒိ ကဏ္ဍံ ဘဝေယျ၊ ကဏ္ဍ-
ဝိပါကံ ဒဒေယျ။ ယဒိ သုက္ကံ ဘဝေယျ၊ သုက္ကဝိပါကံ ဒဒေယျ။ ဥဘယဝိပါကဿ
ပန အပ္ပဒါနတော^၁ အကဏ္ဍံ အသုက္ကန္တိ အယမေတ္ထ အတ္တော။

၂-ဝိတ္ထာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၃။ ဒုတိယေ သဗျာဗန္ဓု^၂န္တိ သဒေါသံ။ ကာယသင်္ခါရန္တိ ကာယဒွါရ-
စေတနံ။ အဘိသင်္ခရေတိတိ အာယူဟတိ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ
နယော။ သဗျာဗန္ဓု^၂ လောကန္တိ သဒုက္ခံ လောကံ။ သဗျာဗန္ဓုာ ဖဿာတိ
သဒုက္ခာဝိပါကဖဿာ။ သဗျာဗန္ဓု ဝေဒနံ ဝေဒိယတိတိ သာဗာဓံ ဝိပါကဝေဒနံ
ဝေဒိယတိ။ ဧကန္တဒုက္ခန္တိ ဧကန္တေနေဝ ဒုက္ခံ၊ န သုခသမ္ပိဿံ။ သေယျဏာပိ
သတ္တာ နေရယိကာတိ ဧတ္ထ သေယျဏာပိတိ နိဒဿနတ္ထေ နိပါတော။ တေန
ကေဝလံ နေရယိကသတ္ထေ ဒဿေတိ၊ အညေ ပန တံသရိက္ခကာ နာမ နတ္ထိ။
ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္တော ဝေဒိတဗျော။ သေယျဏာပိ မနုဿာတိ-
အာဒိသု ပန မနုဿာနံ တာဝ ကာလေန သုခါ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇေတိ၊ ကာလေန
ဒုက္ခာ ဝေဒနာ။ ဧကစ္စေ စ ဒေဝါတိ ဧတ္ထ ပန ကာမာဝစရဒေဝါ ဒဠဗျာ။
တေသဉ္စိ မဟေသက္ခတရာ ဒေဝတာ ဒိဿာ နိဿိန္ဒာသနတော ဝုဠာနံ၊ ပါရုတိ-
ဥတ္တရာသင်္ဂဿ ဩတာရဏံ၊ အဇ္ဈလိပဂ္ဂဏှနန္တိအာဒိနံ ဝသေန ကာလေန ဒုက္ခံ
ဥပ္ပဇ္ဇေတိ၊ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ^၃ အနုဘဝန္တာနံ^၄ ကာလေန သုခံ။ ဧကစ္စေ စ ဝိနိပါတိ-
ကာတိ ဧတ္ထ ဝေမာနိကပေတာ ဒဠဗျာ။ တေ နိရန္တရမေဝ ဧကသ္မိ^၅ ကာလေ
သုခံ၊ ဧကသ္မိ^၅ ကာလေ ဒုက္ခံ ဝေဒိယန္တိ။ နာဂသုပဏ္ဏဟတ္ထိအဿဒုဒယော
ပန မနုဿာ ဝိယ ဝေါကိဏ္ဏသုခဒုက္ခာဝ ဟောန္တိ။ ပဟာနာယ ယာ
စေတနာတိ ဧတ္ထ ဝိဝဇ္ဇဂါမိနိ မဂ္ဂစေတနာ ဝေဒိတဗျာ။ သာ ဟိ ကမ္မက္ခယာယ
သံဝတ္တတိတိ။

၁-သမုဋ္ဌါဋ္ဌနတော (က) ဒီ-ဋ္ဌ ၃-၂၀၆-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတမ္ပံ။
၂-သဗျာဗန္ဓု (သဗ္ဗတ္ထ) အံ ၃-၇၆၊ အဘိသန္ဓသုတ္တဿ ဋီကာပိ ပဿိတဗျာ။
၃-ပါရုပန (သျှာ) ၄-အနုဘဝနတော (က) ၅-ဝေဒေန္တိ (သိ၊ သျှာ)

၃-သောဏကာယနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၄။ တတိယေ သီခါမောဂ္ဂလ္လာနောတိ သီသမဇ္ဈေ ဌိတာယ မဟတိယာ သီခါယ သမန္တာဂတော မောဂ္ဂလ္လာနဂေါတ္တော မြာဟ္မဏော။ ပုရိမာနီတိ အတိဘာနန္တရဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ပုရိမာနိ၊ ဒုတိယာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပုရိမတရာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ သောဏကာယနောတိ တဿေဝ အန္တေဝါသိကော။ ကမ္မသစ္စာ'ယံ ဘော လောကောတိ ဘော အယံ လောကော ကမ္မသဘာဝေါ။ ကမ္မသမာရဗ္ဗဋ္ဌာယီတိ ကမ္မသမာရဗ္ဗေန တိဋ္ဌတိ။ ကမ္မံ အာယူဟန္တောဝ တိဋ္ဌတိ၊ အနာယူဟန္တော ဥစ္ဆိဇ္ဇတိတိ ဝီပေတိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

၄-၉-သိက္ခာပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၅။ စတုတ္ထာဒီနိပိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။ မဂ္ဂင်္ဂေသု ပန ယသ္မာ သတိယာ ဥပဋ္ဌပေတွာ ပညာယ ပရိစ္ဆိန္တတိ၊ တသ္မာ ဥဘယမေဝ ကမ္မံ။ သေသာ အင်္ဂါနေဝ ဟောန္တိ၊ နော ကမ္မန္တိ ဝုတ္တံ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အဘိဓမ္မေ ပန သဗ္ဗမ္မေတံ အဝိသေသေန စေတနာသမ္ပယုတ္တကမ္မန္တေဝ ဝဏ္ဏိတံ။

၁၀-သမဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၁။ ဒသမေ ဣဇေဝါတိ ဣမသ္မိံယေဝ သာသနေ။ အယံ ပန နိယမော သေသပဒေသုပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒုတိယာဒယောပိ ဟိ သမဏာ ဣဇေဝါ န အညတ္တ။ သုညာတိ ရိတ္တာ တုစ္ဆာ။ ပရပ္ပဝါဒါတိ စတ္တာရော သဿတဝါဒါ၊ စတ္တာရော ဧကစ္စသဿတိကာ၊ စတ္တာရော အန္တာနန္တိကာ၊ စတ္တာရော အမရာဝိက္ခေပိကာ၊ ဒွေ အဓိစ္စသမုပ္ပန္တိကာ၊ သောဋ္ဌသ သညိဝါဒါ၊ အဋ္ဌ အသညိဝါဒါ၊ အဋ္ဌ နေဝသညိနာသညိဝါဒါ၊ သတ္တ ဥစ္ဆေဒဝါဒါ၊ ပဉ္စ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါတိ ဣမေ သဗ္ဗေပိ မြဟ္မဇာလေ အာဂတဒ္ဓါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယော ဣတော ဗာဟိရံနံ ပရေသံ ပဝါဒါ ပရပ္ပဝါဒါ နာမ။ တေ သဗ္ဗေပိ ဣမေဟိ စတူဟိ ဖလဋ္ဌကသမဏေဟိ သုညာ။ န ဟိ တေ ဧတ္ထ သန္တိ။ န ကေဝလဉ္စ ဧတေဟေဝ သုညာ၊ စတူဟိ ပန မဂ္ဂဋ္ဌကသမဏေဟိပိ၊ စတုန္တံ မဂ္ဂါနံ အတ္ထာယ အာရဒ္ဓဝိပဿကေဟိပိတိ ဒွါဒသဟိပိ သမဏေဟိ သုညာ ဧဝ။ ဣမမေဝ အတ္ထံ သန္ဓာယ ဘဂဝတာ မဟာပရိနိဗ္ဗာနေ ဝုတ္တံ—

“ဧကေနတိံသော ဝယဿ သုဘဒ္ဓ၊
ယံ ပဗ္ဗဇိံ ကိံကုသလာနုဇေယျံ။
ဝဿာနိ ပညာသ သမာဓိကာနိ၊
ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတော သုဘဒ္ဓ။
ဤဿ ဓမ္မဿ ပဒေသဝတ္တိ၊
ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ သမဏောပိ နတ္ထိ။

ဒုတိယောပိ သမဏော နတ္ထိ၊ တတိယောပိ သမဏော နတ္ထိ၊ စတုတ္ထောပိ သမဏော နတ္ထိ၊ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏောဘိ အညေဟိ”တိ။ ဧတ္ထ ဟိ ပဒေသဝတ္တိတိ အာရဒ္ဓဝိပဿကော အဓိပ္ပေတော။ တသ္မာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ အာရဒ္ဓဝိပဿကံ မဂ္ဂဋ္ဌံ ဖလဋ္ဌန္တိ တယောပိ ဧကတော ကတွာ “သမဏောပိ နတ္ထိ”တိ အာဟ၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဿ အာရဒ္ဓဝိပဿကံ မဂ္ဂဋ္ဌံ ဖလဋ္ဌန္တိ တယောပိ ဧကတော ကတွာ “ဒုတိယောပိ သမဏော နတ္ထိ”တိ အာဟ။ ဣတရေသုပိ ဒွီသု ဧသေဝ နယော။ ဧကာဒသမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

မဂ္ဂဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၂၅) ၅-အာပတ္တိဘယဝဂ္ဂ

၁-သံဃဘေဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၃။ ပဉ္စမဿ ပဌမေ အပိ န နံ အာနန္တ အဓိကရဏန္တိ ဝိဝါဒါ-
ဓိကရဏာဒိသု အညတရံ အဓိကရဏံ ဘိက္ခုသံဃဿ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ သတ္တာ တဿ
ဝူပသန္တဘာဝံ ပုစ္ဆန္တော ဧဝမာဟ။ ကုတော တံ ဘန္တေတိ ဘန္တေ ကုတော
ကိန္တိ ကေန ကာရဏေန တံ အဓိကရဏံ ဝူပသမိဿတိတိ ဝဒတိ။ ကေဝလ-
ကပ္ပန္တိ သကလံ သမန္တတော။ သံဃဘေဒါယ ဌိတောတိ သံဃေန သဒ္ဓိံ
ဝါဒတ္ထာယ^၁ ကထိတံ ပဋိကထေန္တောဝ^၂ ဌိတော။ တတြာယသ္မာတိ^၃ တသ္မိံ
ဧဝံ ဌိတေ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ။ န ကေဝါဓိကမ္ပိ ဘဏိတဗ္ဗံ မညတိတိ “မာ
အာဝုသော သံဃေန သဒ္ဓိံ ဧဝံ အဝစာ”တိ ဧကဝစနမ္ပိ ဝတ္တဗ္ဗံ န မညတိ။
ဝေါယုဉ္ဇတိတိ အနုယုဉ္ဇတိ အနုယောဂံ အာပဇ္ဇတိ။ အတ္ထဝသေတိ ကာရဏဝသေ။
နာသေဿန္တိတိ ဥပေါသထပ္ပဝါရဏံ ဥပဂန္တံ အဒတွာ နိက္ကမိဿန္တိ။ သေသံ
ပါဠိဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂-အာပတ္တိဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၄။ ဒုတိယေ ခုရမုဏ္ဍံ ကရိတွာတိ ပဉ္စ သိခဏ္ဍကေ ဌပေတွာ ခုရေန မုဏ္ဍံ ကရိတွာ။ ခရဿရေနာတိ ကက္ခဋ္ဌသဒ္ဓေန။ ပဏဝေနာတိ ဝဇ္ဈဘေရိယာ။ ထလဋ္ဌဿာတိ ဧကမန္တေ ဌိတဿ။ သီသန္တေဇ္ဇန္တိ သီသန္တေဒါရဟံ^၁။ ယတြ ဟိ နာမာတိ ယံ နာမ။ သော ဝတဿာဟန္တိ သော ဝတ အဟံ အဿံ၊ ယံ ဧဝရူပံ ပါပံ န ကရေယျန္တိ အတ္ထော။ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရိဿတိတိ ဓမ္မာနုရူပံ ပဋိကရိဿတိ၊ သာမဏေရဘူမိယံ ဌဿတိတိ အတ္ထော။ ကာဠဝတ္ထံ ပရိဇာယာတိ ကာဠပိလောတိကံ နိဝါသေတွာ။ မောသလ္လန္တိ မုသလာဘိပါတာရဟံ။ ယထာဓမ္မန္တိ ဣဓ အာပတ္တိတော ဝုဠာယ သုဒ္ဓန္တေ ပတိဋ္ဌဟန္တော ယထာဓမ္မံ ကရောတိ နာမ။ အသ္မုပုဋ္ဌန္တိ ဆာရိကာဘဏ္ဍိကံ။ ဂါရယံ အသ္မုပုဋ္ဌန္တိ ဂရဟိတဗ္ဗဆာရိကာပုဋ္ဌေန မတ္ထကေ အဘိဿတာရဟံ။ ယထာဓမ္မန္တိ ဣဓ အာပတ္တိံ ဒေသေန္တော ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိ နာမ။ ဥပဝဇ္ဇန္တိ ဥပဝါဒါရဟံ။ ပါဠိဒေသနီယေသူတိ ပဋိဒေသေတဗ္ဗေသု။ ဣမိနာ သဗ္ဗာပိ သေသာပတ္တိယော သင်္ဂဟိတာ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အာပတ္တိဘယာနိတိ ဘိက္ခဝေ ဣမာနိ စတ္တာရိ အာပတ္တိံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကဘယာနိ နာမာတိ။

၃-သိက္ခာနိသံသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၅။ တတိယေ သိက္ခာ အာနိသံသာ ဧတ္တာတိ သိက္ခာနိသံသံ။ ပညာ ဥတ္တရာ ဧတ္တာတိ ပညုတ္တရံ။ ဝိမုတ္တိ သာရော ဧတ္တာတိ ဝိမုတ္တိသာရံ။ သတိ အာဓိပတေယျာ ဧတ္တာတိ သတာဓိပတေယျံ။ ဧတေသံ ဟိ သိက္ခာဒိသင်္ခါတာနံ အာနိသံသာဒီနံ အတ္ထာယ ဝုဿတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဘိသမာစာရိကာတိ ဥတ္တမသမာစာရိကာ။ ဝတ္တဝသေန ပညတ္တသီလဿေတံ အဓိဝစနံ။ တထာ တထာ သော တဿာ သိက္ခာယာတိ တထာ တထာ သော သိက္ခာကာမော ဘိက္ခု တသ္မိံ သိက္ခာပဒေ။

အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာတိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အာဒိဘူတာနံ စတုန္တံ မဟာသီလာနမေတံ အဓိဝစနံ။ သဗ္ဗသောတိ သဗ္ဗာကာရေန။ ဓမ္မာတိ စတုသစ္စဓမ္မာ။ ပညာယ သမဝေက္ခိတာ ဟောန္တိတိ သဟဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ဝိမုတ္တိယာ ဖုသိတာ ဟောန္တိတိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ ဉာဏဖဿေန ဖုဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ အဇ္ဈတ္တိယေဝ သတိ သူပဋိတာ ဟောတိတိ နိယကဇ္ဈတ္တေယေဝ သတိ သုဋ္ဌု ဥပဋိတာ ဟောတိ။ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိတိ

၁-သီသန္တေဒါရဟံ (က)

ဝိပဿနာပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ။ ပညာယ သမဝေက္ခိဿာမိတိ ဣဓာပိ
ဝိပဿနာပညာ အဓိပ္ပေတာ။ ဖုသိတံ ဝါ ဓမ္မံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂ-
ဟေဿာမိတိ ဧတ္ထ ပန မဂ္ဂပညာဝ အဓိပ္ပေတာ။

၄-သေယျာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၆။ စတုတ္ထေ ပေတတိ ကာလကတာ ဝုစ္စန္တိ။ ဥတ္တာနာ သေန္တိတိ တေ
ယေဘုယျေန ဥတ္တာနကာဝ သယန္တိ။ အထ ဝါ ပေတ္တိဝံသယေ နိဗ္ဗတ္တာ ပေတာ
နာမ၊ တေ အပ္ပမံသလောဟိတတ္တာ အဋ္ဌိသင်္ခာတဇဋ္ဌိတာ ဧကေန ပဿေန
သယိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ ဥတ္တာနာဝ သေန္တိ။ အနတ္တမနော ဟောတိတိ
တေဇဿဒတ္တာ သီဟော မိဂရာဇာ ဒွေ ပုရိမပါဒေ ကေသ္မိံ၊ ပစ္စိမပါဒေ
ကေသ္မိံ ဌာနေ ဌပေတွာ နဂုံဋ္ဌံ အန္တရသတ္တိမိ ပက္ခိပိတွာ ပုရိမပါဒပစ္စိမပါဒ-
နဂုံဋ္ဌာနံ ဌိတောကာသံ သလ္လက္ခေတွာ ခွိန္တံ ပုရိမပါဒါနံ မတ္တကေ သီသံ ဌပေတွာ
သယတိ။ ဒိဝသမ္ပိ သယိတွာ ပဗုဇ္ဈမာနော န ဥတ္တသန္တော ပဗုဇ္ဈတိ၊ သီသံ ပန
ဥက္ခိပိတွာ ပုရိမပါဒါဒိနံ ဌိတောကာသံ သလ္လက္ခေတွာ သစေ ကိဉ္စိ ဌာနံ
ဝိဇဟိတွာ ဌိတံ^၁ ဟောတိ။ “နယိဒံ တုယံ ဇာတိယာ၊ န သူရဘာဝဿ
အနုရူပ”န္တိ အနတ္တမနော ဟုတွာ တတ္ထေဝ သယတိ၊ န ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ။
ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အနတ္တမနော ဟောတိ”တိ။ အဝိဇဟိတွာ ဌိတေ ပန
“တုယံ ဇာတိယာ စ သူရဘာဝဿ စ အနုရူပမိဒ”န္တိ ဟဋ္ဌတုဌော ဥဌာယ
သီဟဝိဇန္တနံ ဝိဇန္တိတွာ ကေသရဘာရံ ဝိဓုနိတွာ တိက္ခတ္တု သီဟနာဒံ နဒိတွာ
ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္တမနော ဟောတိ”တိ။

၅-ထူပါရဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၇။ ပဉ္စမေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိတိ ဧတ္ထ ကသ္မာ ဘဂဝါ အဂါရမဇ္ဈေ
ဝသိတွာ ကာလကတဿ ရညော ထူပကရဏံ အနုဇာနာတိ၊ န သီလဝတော
ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုဿာတိ? အနစ္စရိယတ္တာ^၂။ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုနဉ္စိ ထူပေ အနညာ-
ယမာနေ တမ္ပပဏ္ဍိဒိပေ တာဝ ထူပါနံ? ဩကာသော န ဘဝေယျ၊ တထာ
အညေသု ဌာနေသု။ တသ္မာ “အနစ္စရိယာ တေ ဘဝိဿန္တိ”တိ နာနုဇာနာတိ။
စက္ကဝတ္တိ ရာဇာ ဧကောဝ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တေနဿ ထူပေါ အစ္စရိယော ဟောတိ။
ပုထုဇ္ဇနသီလဝတော ပန ပရိနိဗ္ဗုတဘိက္ခုနော ဝိယ မဟန္တမ္ပိ သက္ကာရံ
ကာတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဆဋ္ဌသတ္တမာနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

၁-ဝိဇဟိတံ (သီ၊ သျာ)

၂-အစ္စရိယတ္တာ (သီ၊ သျာ) ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၅-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-တမ္ပပဏ္ဍိဒိပေ ဂါမပဋနာနံ (သီ၊ သျာ)

ဂ-ပဌမဝေါဟာရသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၂၅၀။ အဋ္ဌမေ အနရိယဝေါဟာရာတိ အနရိယာနံ ကထာ။ သေသေသုပိ
ဧသေဝ နယော။

အာပတ္တိဘယဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ပဉ္စမပဏ္ဏာသကော နိဋ္ဌိတော။

(၂၆) ၆-အဘိညာဝဂ္ဂ

၁-၃-အဘိညာသုတ္တံဒီဝတ္ထုနာ

၂၅၄-၂၅၆။ ဆဋ္ဌဿ ပဌမေ အဘိညာယာတိ ဇာနိတွာ။ သမထော စ
ဝိပဿနာ စာတိ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟဝိပဿနာဉာဏဉ္စ။ ဝိဇ္ဇာ စ
ဝိမုတ္တိ စာတိ မဂ္ဂဉာဏဝိဇ္ဇာ စ သေသာ သမ္ပယုတ္တကဓမ္မာ စ။ ဒုတိယေ
အနရိယပရိယေသနာတိ အနရိယာနံ ဧသနာ ဂဝေသနာ။ ဇရာဓမ္မန္တိ
ဇရာသဘာဝံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတိယံ ဥတ္တာနမေဝ။

၄-မာလုကျုပုတ္တသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၂၅၇။ စတုတ္ထေ မာလုကျုပုတ္တောတိ မာလုကျုဗြာဟ္မဏိယာ ပုတ္တော။
ဧတ္တာတိ တေသ္မိံ တဝ ဩဝါဒယာစနေ။ ဣမိနာ ထေရံ အပသာဒေတိပိ
ဥဿာဒေတိပိ။ ကထံ? အယံ ကိရ ဒဟရကာလေ ပစ္စယေသု လဂ္ဂေါ ဟုတွာ
ပစ္ဆာ မဟလ္လကကာလေ အရညဝါသံ ပတ္တေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစတိ။ အထ
ဘဂဝါ “ဧတ္ထ ဒဟရေ ကိံ ဝက္ခာမ၊ မာလုကျုပုတ္တော ဝိယ တုမှေပိ တရုဏ-
ကာလေ ပစ္စယေသု လဂ္ဂိတွာ မဟလ္လကကာလေ အရညံ ပရိသိတွာ သမဏဓမ္မံ
ကရေယျာထာ”တိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယ်န ဘဏန္တော ထေရံ အပသာဒေတိ
နာမ။ ယသ္မာ ပန ထေရော မဟလ္လကကာလေဝ အရညံ ပရိသိတွာ သမဏဓမ္မံ
ကာတုကာမော၊ တသ္မာ ဘဂဝါ “ဧတ္ထ ဒဟရေ ကိံ ဝက္ခာမ၊ အယံ အမှာကံ
မာလုကျုပုတ္တော မဟလ္လကကာလေပိ အရညံ ပရိသိတွာ သမဏဓမ္မံ ကာတု-

ကာမော ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစတိ။ တုမှေ တာဝ တရုဏကာလေပိ ဝီရိယံ န
ကရောဏာ”တိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ဘဏန္တော ထေရံ ဥဿာဒေတိ နာမာတိ
ယောဇနာ။

၅-၁၀-ကုလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၅၀-၂၆၃။ ပဉ္စမေ အာဓိပစ္စေ ဌပေန္တိတိ ဘဏ္ဍာဂါရိကဋ္ဌာနေ ဌပေန္တိ။
ဆဋ္ဌေ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နောတိ သရီရဝဏ္ဏေန သမန္တာဂတော။ ဗလသမ္ပန္နောတိ
ကာယဗလေန သမန္တာဂတော။ ဘိက္ခုဝါရေ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နောတိ ဂုဏဝဏ္ဏေန
သမန္တာဂတော။ ဗလသမ္ပန္နောတိ ဝီရိယဗလေန သမန္တာဂတော။ ဇဝသမ္ပန္နောတိ
ဗြဏဇဝေန သမန္တာဂတော။ သတ္တမေပိ ဧသေဝ နယော။ သေသမေတ္ထ
ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အဘိညာဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

(၂၇) ၇-ကမ္မပထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၆၄-၂၇၃။ ကမ္မပထဝဂ္ဂေပိ ဒသပိ ကမ္မပထာ လောကီယလောကုတ္တရ-
မိဿကာဝ ကထိတာ။

(၂၈) ဂ-ရာဂပေယျာလဝဏ္ဏနာ

၂၇၄-၂၈၃။ ရာဂပေယျာလံ အရဟတ္တံ ပါပေတွာ ကထိတံ။ သေသံ
သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

မနောရထပူရဏိယာ အင်္ဂုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ
စတုတ္ထနိပါတဿ သံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယ ဒုတိယဘာဂ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ခမဏိကာ

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကစ္ဆော	၁၈၄	အက္ခောသကော	၃၁၀
အကတကလျာဏော	၃၅၈	အက္ခဏဝေဓိ	၂၄၂
အကတညူတာ	၂၇	အက္ခမာ	၃၄၅
အကတညူ	၂၇	အက္ခရပ္ပဘေဒေါ	၁၄၆
အကတဘိရုတ္တာဏာ	၁၄၀	အက္ခာဟတံ မညေ	၈၀
အကတဝေဒိတာ	၂၇	အက္ခိတ္တော	၁၄၅
အကတ္တာ စ	၂၃	အခဏ္ဍာနိ	၁၀၄
အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညီ	၅၆	အခိလော	၂၆၈
အကမ္ပိတ္တ	၂၃၇	အဂတိဂမနာနိ	၂၆၂
အကရဏာ	၂၀၂	အဂမိတော	၂၈၁
အကသိရလာဘိ	၁၇၂၊ ၂၆၇	အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတံ	၄
အကာလဝါဒီ	၂၆၆	အဂါရဝေါ	၂၆၄
အကာလိကံ	၁၄၁	အဂါရသ္မာ	၄
အကာလိကာ	၂၀၃	အဂ္ဂ	၂၂
အကာလိကော	၁၄၁	အဂ္ဂညာ	၂၇၇
အကာလေန	၂၆၆	အဂ္ဂပညတ္တိယော	၂၆၁
အကာသိကံ	၁၂၅	အဂ္ဂပ္ပတ္တာနိ	၂၂၂
အကိစ္စံ	၃၁၃	အဂ္ဂပ္ပတ္တော	၂၂၂
အကိစ္စလာဘိ	၁၇၂၊ ၂၆၇	အဂ္ဂပ္ပသာဒေါ	၂၆၆
အကိရိယဝါဒေါ	၂၈၉	အဂ္ဂမက္ခာယတိ	၂၆၁
အကိရိယာယ	၁၅၅	အဂ္ဂဝတီ	၄၆
အကုက္ကုစ္စကဇာတံ	၃၇၁	အဂ္ဂိဘယံ	၃၃၀
အကုသလံ အာပန္နော	၁၂	အဂ္ဂေ	၂၂
အကုသလမူလာနိ	၁၉၁	အဂ္ဂေါ	၃၂၆
အကုသလာနံ	၆၅	အဋ္ဌတိ	၁၄၉
အကုသလေဟိ	၂၅၇		

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အဿတော	၃၃၃	အဇိနပ္ပဝေဏီ	၁၇၂
အဿာ	၃၃၄	အဇိနာနိ	၂၂၁
အင်္ဂကူဠ	၃၇၈	အဇေဋ္ဌကာ	၃၇၇
အင်္ဂန္တေဝ သင်္ချိ	၂၄၁	အဇ္ဇတံ	၂၂
အင်္ဂါနံ	၁၉၉	အဇ္ဇတဂ္ဂေ	၂၂
အင်္ဂေန	၁၉၇	အဇ္ဇဝံ	၆၂
အင်္ဂေဟိ	၂၂၄	အဇ္ဇဝေန	၃၂၉
အစက္ခကရဏော	၂၀၁	အဇ္ဈတ္တံ	၃၅၊ ၂၃၅၊ ၃၄၄၊ ၃၈၁
အစက္ခကာ	၃၁၅	အဇ္ဈတ္တံ အဝုပသန္တံ	၅၂
အစရိ	၃၆၅	အဇ္ဈတ္တိယေဝ	၂၂၈
အစလပ္ပတ္တော	၇၇	အဇ္ဈတ္တမေဝ	၃၄၇
အစိန္တေယျာနိ	၃၁၉	အဇ္ဈတ္တသံယောဇနံ	၃၅
အစိရပက္ကန္တေ	၃၁၆	အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော	၃၅
အစိရပက္ကန္တော	၁၇၃	အဇ္ဈတ္တိကာ	၃၅၂
အစေလကော	၂၄၅	အဇ္ဈာဂါရေ	၉၈
အစ္စဂမာ	၁၂၊ ၂၂၀	အဇ္ဈာပန္နော	၂၃၆
အစ္စန္ဒနိဋ္ဌော	၂၄၃	အဇ္ဈာယကော	၁၄၅
အစ္စန္ဒသုခုမာလော	၁၂၄	အဇ္ဈာဝသတံ	၄
အစ္စယံ အစ္စယတော	၂၄၊ ၇၁	အဇ္ဈာဝသတိ	၇၅
အစ္စယံ ဒေသေန္တဿ	၂၅၊ ၇၁	အဇ္ဈပေက္ခတိ	၂၂၉
အစ္စယတော ဒိသ္မာ	၇၁	အဇ္ဈောပန္နာ	၄၉
အစ္စယော	၁၂၊ ၂၂၀	အဇ္ဈောသိတံ	၂၇၄
အစ္စာဓာယ	၈၃	အဇ္ဈလိ	၁၇၀
အစ္စာယိကာနိ	၂၂၁	အဇ္ဈလိကရဏီယော	၂၂၄
အစ္ဆရိယမနုဿာ	၅၁	အညတရံ ဒေဝနိကာယံ	၃၈၉
အစ္ဆေ	၂၅၉	အညတရော	၁၂
အစ္ဆေန္တိ	၃၅၂	အညတြေဝ	၃၀၅
အစ္ဆေန္တိ တဏှံ	၁၀၂	အညထတ္တံ	၂၀၃
အဇပါလနိဂြောဓေ	၂၆၃	အညထာသ္မိ	၃၈၇
အဇိနက္ခိပံ	၂၂၁	အညဒတ္ထ	၂၆၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၄၀၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အညမညံ ပဋိပုစ္ဆန္တိ	၄၈	အတိမာနဿ	၆၇
အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ	၄၈	အတိယာတုံ	၄၄
အညာဏကရဏော	၂၀၁	အတိဝတ္တတိ	၂၅၆၊ ၂၆၂
အညာတဝါဒေ	၁၈၅	အတိဝိဇ္ဇာ	၂၃၂
အညာတတ္ထံ	၁၈၈	အတိသိတွာ	၁၂၉
အညာတော	၁၇၆	အတိတံ အာရဗ္ဗ	၁၈၄
အညာတာရော စ	၁၀၂	အတိတံ ဝါ အဒ္ဓါနံ	၁၈၄
အညာယ	၁၇၆	အတိတာနိ ဆတ္တိံသ	၃၈၈
အညာဝိမုတ္တဿ	၂၁၆	အတ္တကာမာ	၂၁၆
အညာဝိမောက္ခံ	၁၀၃	အတ္တဂုတ္တိယာ	၃၁၆
အညေနညံ ပဋိစရတိ	၁၈၆	အတ္တတ္ထံ	၂၀၁
အညေသမ္ပိ	၈၉	အတ္တတ္ထမ္ပိ	၁၄၁
အဋ္ဌဝိသင်္ကောပေါ	၁၆၄	အတ္တတော ဝိဝဋ်	၂၄၁
အဋ္ဌိယတိ	၁၂၉	အတ္တနာ	၁၉၇
အဋ္ဌိယေယျာထ	၈၅	အတ္တန္တပေါ	၃၇၃
အဋ္ဌင်္ဂသုဿမာဂတံ	၁၂၃	အတ္တပရိတာပနာနုယောဂံ	၃၇၃
အဋ္ဌင်္ဂိကော	၁၆၄	အတ္တပရိတ္တာယ	၃၁၆
အဋ္ဌသတံ တဏှာဝိစရိတံ	၃၈၈	အတ္တဗျာဗာဓာယ	၈၄
အဋ္ဌိံ ကတွာ	၃၂၉	အတ္တဘာဝီနံ	၂၆၁
အဗ္ဗာ	၈၇၊ ၃၇၂	အတ္တမနာ	၃၃၅
အဏုပိ ခါယတိ	၂၂၆	အတ္တရက္ခာယ	၃၁၆
အဏုမတ္တေသု	၃၈၊ ၂၅၉	အတ္တရူပေန	၃၃၀
အဏ္ဍဘူတာ	၃၃၅	အတ္တဝဓာယ	၃၁၆
အတမ္ဗယော မုနိ	၁၃၁	အတ္တသမ္မာပဏိမိ	၂၉၀
အတက္ကာဝစရံ	၃၆၆	အတ္တာ	၃၁၀
အတာရိ	၁၀၁	အတ္တာမိပတေယျံ	၁၃၀
အတိစရိတာ	၃၁၁	အတ္တာနံ ပရိဟရတိ	၁၃၀
အတိထိဗလိံ	၃၁၃	အတ္တာနံယေဝ	၁၂၉
အတိပါတေယျ	၃၀၅	အတ္တာနုက္ခိယေတိ	၂၈၁၊ ၂၈၇
အတိမညသိ	၁၃၁	အတ္တာနုဝါဒဘယံ	၃၃၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အတ္ထံ ဘဏိဿန္တိ	၁၃၉	အဒိန္နာဒါယိနော	၁၅၇
အတ္ထကဝိ	၃၉၀	အဒ္ဓဂတာ	၁၄၀၊ ၂၆၆
အတ္ထင်္ဂမံ	၂၅၇	အဒ္ဓဂတေ	၄၃
အတ္ထင်္ဂမာယ	၂၀၃	အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိ	၁
အတ္ထင်္ဂမော	၃၀၃	အဒ္ဓမာသိကံ	၂၄၆
အတ္ထစရိယာ	၂၉၀	အဒ္ဓါ ခေါ	၁၅၄
အတ္ထဇ္ဇ ဓမ္မဇ္ဇ ပဋိဗာဟန္တိ	၄၅	အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပ္ပန္နော	၂၉၈
အတ္ထညံ	၃၅၁	အဓမ္မကမ္မာနိ	၄၉
အတ္ထတော	၃၃၈	အဓမ္မစရိယာဝိသမစရိယာ-	
အတ္ထပဋိသတ္တိဒါ	၃၅၀	ဟေတု	၁၄
အတ္ထပုဋိသံဝေဒီ	၁၃၆	အဓမ္မရာဂရတ္တာ	၁၄၂
အတ္ထမညာယ	၃၂၆	အဓမ္မဝါဒီ	၁၉၂
အတ္ထဝသေ	၂၆၊ ၃၉၃	အဓမ္မိကာ	၅၀၊ ၃၁၇
အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ	၆၅	အဓိကရဏံ	၅၀
အတ္ထဝါဒီ	၃၇၆	အဓိဂမနိယာနိ	၃၁၄
အတ္ထသံဟိတံ	၃၇၆	အဓိစိတ္တံ	၂၂၇၊ ၂၂၈
အတ္တာဘိသမယာ	၃၀၄	အဓိဋ္ဌာတိ	၈၅၊ ၈၆
အတ္ထိ ဣဒံ	၁၈၃	အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ	၃၂၅
အတ္ထိ ဒိန္နံ	၂၃၄	အဓိပတိံ ကရိတွာ	၁၃၀
အတ္ထိ လောဘော	၁၈၃	အဓိပ္ပယာသော	၂၃၄
အတ္ထိ သုခံ	၃၁၄	အဓိမတ္တံ	၈၈
အတ္ထုပပရိက္ခိ	၃၂၆	အဓိဝါသနာယ	၁၃၈
အတ္ထေ	၃၀၄	အဓိဝါသေတိ	၂၅၈
အတ္ထေသံ	၈၀	အဓိသလ္လိခတေ	၂၂၀
အတ္ထော စ ဒုန္နိတော	၂၄	အဓိသီလံ	၂၄၀
အတ္ထောပိ ဒုန္နယော	၃၄၂	အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနံ	၂၁၃
အထ	၁၁၅	အဓောမုခေါ	၁၇၉
အထေနေန	၁၉၇	အနဂါရိယံ	၄
အဒိဋ္ဌံ	၂၇၃	အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော	၇၅
အဒိန္နာဒါနံ	၁၉၇		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ ၄၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနဂ္ဂဝတီ	၄၆	အနဝဇ္ဇသုခံ	၃၁၄၊ ၃၈၁
အနဇ္ဈောပဇ္ဇော	၂၈၁	အနဝဇ္ဇာ	၆၄
အနတ္တတော	၃၃၃	အနဝဇ္ဇာနိ	၂၇၆
အနတ္တမနဝါစံ	၁၂	အနဝညတ္တိပဋိသံယုတ္တော	၂၂၇
အနတ္တမနော	၁၂၊ ၃၉၅	အနဝညပ္ပဋိလာဘာယ	၃၄၀
အနတ္တာ	၂၄၂	အနဝယော	၁၄၆
အနတ္တဝါဒီ	၁၉၂၊ ၂၆၆	အနဿုံ	၄၂
အနတ္တသံဟိတံ	၂၆၆	အနာဂတံ	၅၅
အနတ္တာယ	၃၂၉	အနာဂတံ အာရဗ္ဗ	၁၈၄
အနတ္ထေ	၃၀၄	အနာဂတာနိ ဆတ္တိံသ	၃၈၈
အနနုဗောဓာ	၂၄၉	အနာဂန္တာရော	၃၅၀
အနနုလောမိကော	၇၃	အနာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ	၃၈၊ ၃၉
အနနုဝိစ္စ	၅၉	အနာတာပီ	၂၅၈
အနန္တရဟိတာယ	၃၇၃	အနာဒရော	၂၆၈
အနပဒေသံ	၂၆၆	အနာဒါနော	၂၅၆
အနဘာဝံ	၂၅၈	အနာဒီနဝဒဿာဝိနော	၄၉
အနဘိဇ္ဈာ	၂၈၈	အနာရက္ခာနံ	၁၅၈
အနဘိဇ္ဈာလု	၂၈၈	အနာလယေ ဓမ္မေ	၃၃၅
အနဘိရတိသညီ	၃၄၄	အနာဝတ္တိဓမ္မော	၂၁၇
အနဘိရဒ္ဓိ	၅၁	အနာသဝသုခံ	၅၃
အနဘိသမ္ပုဒ္ဓဿ	၂၃၀	အနိကဋ္ဌစိတ္တော	၃၃၈
အနဘိသမ္ပုဒ္ဓါ	၁၇၉	အနိက္ခိတ္တရုရော	၈၇၊ ၂၂၄
အနဘိသိတ္တော	၇၆	အနိဂ္ဂဟိတော	၁၅၉၊ ၁၆၄
အနယံ အာပဇ္ဇတိ	၁၉၂	အနိစ္စတော	၃၀၇၊ ၃၃၃
အနရိယဂုဏမာသဇ္ဇ	၁၈၇	အနိစ္စာ	၂၄၂
အနရိယပရိယေသနာ	၃၉၆	အနိစ္စာနုပဿီ	၃၄၄
အနရိယဝေါဟာရာ	၃၉၆	အနိဒ္ဓန္တကသာဝံ	၂၂၇
အနရိယသုခံ	၅၃	အနိဓာနဝတိံ	၂၆၆
အနလသော	၂၈၂	အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကော	၂၀၁
အနဝဇ္ဇဗလံ	၃၄၀	အနိဝတ္တိ ဘဝိဿာမိ	၁၃၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနိဿရဏပညာ	၄၉	အနုပသမော	၃၃၅
အနိဿရဏပညော	၂၃၆	အနုပါဒါ	၁၂၁၊ ၁၀၇
အနိဿာမနိကာ	၃၇၂	အနုပါဒါယ	၁၄၃
အနိဃံ	၁၀၂	အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော	၁၂၄
အနိဃော	၁၀၁	အနုပ္ပဒါတာ	၃၇၅
အနိတိကံ	၂၇၅	အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ	၃၁၇
အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ	၄၀	အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ	၁၀၄
အနုကမ္မာယ	၆၅	အနုဘဝန္တိ	၂၀၀
အနုကုလယညံ	၃၀၁	အနုဘောန္တိ	၃၃၄
အနုစ္စာဝစသိလဿ	၁၄၈	အနုမောဒိတဗ္ဗံ	၂၉၇
အနုတ္တရံ	၂၂၄	အနုယုတ္တဿ	၂၂၇
အနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယောဂဓံ	၁၅၀	အနုယောဂေါ	၃၇၈
အနုတ္တရာ	၂၄၉	အနုရက္ခဏာပဗ္ဗာနံ	၂၆၀၊ ၃၁၇
အနုတ္တရော ယောဂက္ခေမော	၆	အနုရက္ခတိ	၂၆၁
အနုတ္တာနိကတံ	၄၈	အနုဝိစရန္တိ	၁၂၂
အနုဒ္ဓယာယ	၃၅၉	အနုဝိစရိတံ	၂၆၈
အနုဒ္ဓိသေတိ	၂၃၃	အနုဝိစ္စ	၂၄
အနုဓမ္မော	၁၄၂	အနုဝိလောကေတိ	၂၉၂
အနုနယမာနော	၁၂၃	အနုသူယာယမာနော	၁၈၈
အနုန္တတေန	၁၈၈	အနုသေတိ	၂၅၇
အနုပက္ကုဋ္ဌော	၁၄၅	အနုသောတဂါမီ	၂၅၁
အနုပဇ္ဇတိ	၁၈၇	အနုဿရိတာ	၂၉၇
အနုပတိဿန္တိ	၂၄၀	အနုဿဝေန	၃၆၆
အနုပနိဓာယ	၃၈၇	အနုပယော	၂၇၀
အနုပပန္နော	၂၅၁	အနေကဂ္ဂတာကာရော	၆၉
အနုပရိယန္တိ	၂၀၀	အနေကပရိယာယေန	၃၅၀
အနုပရိဝတ္တန္တိ	၃၆၅	အနေကဝဿဂဏိကာ	၃၅၄
အနုပလိတ္တော	၂၉၉	အနေကသာရီရိကံ	၁၅၀
အနုပဝဇ္ဇော	၁၅၉	အနေဇော	၂၆၀
အနုပဝေစ္ဆတိ	၃၁၂	အနေလဂလာယ	၃၀၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[အ]		[အ]	
အနေသနံ	၂၈၁	အပစာယမာနော	၇၈
အနောတ္တပုံ	၇၂၆၄	အပဉ္ဇသာ	၃၁၇
အနောတ္တာပီ	၂၅၈	အပညတ္တေ ပညတ္တံ	၆၆
အန္တကရော	၉၈၂၃၅၁	အပဒါ	၂၉၆
အန္တကိရိယံ	၃၀၅	အပဒါနသောဘနီ ပညာ	၇၀
အန္တကိရိယာ ပညာယေထ	၁၃၀	အပဏ္ဏကပဋိပဒံ	၈၀
အန္တကိရိယာယ	၁၃၉၂၂၅	အပဏ္ဏကော မဏိ	၂၃၄
အန္တဂ္ဂါဟိကာယ	၁၃၉	အပရံ	၁၄၈
အန္တမကာသိ	၃၅၂	အပရာဇိတော	၃၀၁
အန္တရဋ္ဌကော	၁၁၆	အပရိတ္တော	၂၂၆
အန္တရာ	၂၉၇	အပရိမာဏာ	၃၆၂
အန္တရာကထာ	၁၅၁	အပရိယန္တဝတိ°	၂၆၆
အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ	၂၁၈	အပရိယောဂါဟေတွာ	၅၉
အန္တရာယကရော	၁၄၃	အပလာပါ	၃၆၃
အန္တရာယိကာ	၂၅၅	အပရိသေသံ	၂၀၂
အန္တရေန	၃၁၉	အပရိဟာနာယ	၆၄
အန္တလိက္ခဂါ	၂၀၀	အပဋ္ဌာသော	၁၈၈
အန္တိမဒေဟိနံ	၁၄၉	အပါဇီနံ	၂၅၉၂၆၁
အန္တော	၃၇၁	အပါဒကေဟိ	၃၁၆
အန္တောဇနသ္မိ°	၇၈	အပ္ပါတုမော	၂၂၆
အန္တောပူတိ	၇၇	အပ္ပါနိ	၂၇၆
အန္တကရဏော	၂၀၁	အပ္ပတိနိ	၁၀၄
အန္တကာရာ	၃၃၄	အပေဟိ	၃၆၂
အန္တကာရေ	၁၅	အပ္ပကာ ဟောန္တိ	၁၂၂
အန္တဘာရော	၂၈၈	အပ္ပဋ္ဌတာယ	၂၂၅
အန္တေန	၁၀၀	အပ္ပတိသော	၂၆၄
အန္တဂူ	၃၁၅	အပ္ပတ္တဿ	၂၂၃
အန္တဿဝိဿန္တိ	၂၄၀	အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ	၄၆
အန္တာဟိဏ္ဏန္တော	၂၃၈	အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီ	၂၂၆
အပက္ကန္တော	၁၇၆	အပ္ပမာဒါမိဂတာ	၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အပ္ပစ္စယံ	၉၂၊ ၁၇၉	အပ္ပညာသိ	၂၃၀
အပ္ပစ္စယော	၅၁	အပ္ပနမောဒိတာ	၇၂
အပ္ပဋိကုဋ္ဌော	၁၅၉၊ ၂၇၇	အပ္ပာစိက္ခန္တိ	၂၅
အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂမန္တိနော	၅၀	အပ္ပာနံ	၆၆
အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော	၂၉၆	အပ္ပါဂ္ဂတော	၁၆၆
အပ္ပဋိဝါနိတာ	၅	အပ္ပါတဓမ္မံ	၂၅၂
အပ္ပဋိဝါနိ	၃၂၅	အပ္ပောကာသံ	၃၀၃
အပ္ပဋိဝါနော	၅၂	အပ္ပောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇော	၃၇၄
အပ္ပဋိဝေဓာ	၂၄၉	အပ္ပမ္ပမာနသော	၉၇
အပ္ပဋိသရဏော	၃၄၂	အပ္ပာပန္နေန	၂၀၀
အပ္ပဋ္ဌတရာ	၁၅၀	အပ္ပာပါဒေါ	၂၀၀
အပ္ပတိရူပံ	၂၀၁	အပ္ပာပဇ္ဈစိတ္တော	၁၀၂
အပ္ပံ ဝါ	၃၇၅	အပ္ပာပဇ္ဈာ	၆၄
အပ္ပန္နပါနဘောဇနေ	၇၆	အပ္ပာယိကော	၃၀၆
အပ္ပပဉ္စံ	၃၅၁	အပ္ပိဟ္မညော	၁၁၀
အပ္ပပတိတော	၂၄၉	အပ္ပိဟ္မစရိယံ	၁၉၇
အပ္ပဘောဂါ	၃၇၂	အပ္ပိဟ္မစာရိ	၇၇
အပ္ပမတ္တကံ	၂၂၆	အဘဗ္ဗော	၀၅၊ ၂၅၀
အပ္ပမာဏဝိဟာရီ	၂၂၆	အဘာဝိတကာယော	၂၂၆
အပ္ပမာဏသမာဓိနာ	၂၁၉	အဘာသမာနံ	၃၀၆
အပ္ပမာဏော	၃၃၃	အဘိက္ကန္တံ	၁၅
အပ္ပသန္တာနံ	၆၅	အဘိက္ကန္တံ	၁၄၊ ၂၃၀
အပ္ပသမာရမ္ဘတရာ	၁၅၀	အဘိက္ကန္တတရော	၀၀၊ ၃၂၅
အပ္ပသာဒံ	၅၉	အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ	၂၃၀
အပ္ပသာဒနီယေ	၅၉	အဘိက္ကန္တာယ	၂၃၀
အပ္ပသာဝဇ္ဇော	၁၀၉	အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ	၃၀၂
အပ္ပဿကာ	၃၇၂	အဘိက္ခဏံ	၃၄၃
အပါယော	၃၀၆	အဘိဇာနာတိ ဧကံ ဓမ္မံ	၁၀၇
အပိဟံ သံ	၃၀၇	အဘိဇ္ဈံ လောကေ	၃၀၄
အပ္ပေသက္ခာ	၃၇၂		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အဘိဇ္ဈာယ	၃၈၄	အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ	၂၆၈
အဘိဇ္ဈာဝိနယေ	၂၈၉	အဘိဟရတိ	၁၈၆
အဘိဇ္ဈာသဟဂတေန	၁၉၄	အဘိဟရေ	၁၈၈
အဘိညာ ၆၊ ၁၆၇၊ ၂၂၈၊ ၂၆၉		အဘူတဝါဒီ	၁၉၂၊ ၂၆၆
အဘိညာတာ	၂၈၈	အမစ္စာ	၂၀၃
အဘိညာယ ၆၇၊ ၂၃၇၊ ၂၉၆၊ ၃၉၆		အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ	၁၂၂
အဘိညာဝေါသိတော	၁၄၉	အမတံ	၃၀၆
အဘိညာ သစ္စိကတွာ	၇၅	အမတ္တေယျော	၁၁၈
အဘိဏှံ	၂၄၁	အမနာပါနံ	၁၃၈
အဘိနန္ဒန္တိ	၁၈၈	အမနာပေန	၂၄၁
အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ	၃၅၆	အမနုဿာနံ	၁၅၂
အဘိနိန္ဒာမေတိ	၁၄၇	အမာတာပုတ္တိကာနိ	၁၆၄
အဘိနိဝိဇ္ဈိတွာ	၂၃၂	အမုစ္ဆိတော	၂၈၁
အဘိနိဝိဿ	၅၀	အမုဠဝိနယော	၆၆
အဘိနိတော	၉၅	အမ္ဘော	၁၁၈
အဘိနိဟာရော	၃၆၆	အယံ ခုဇ္ဇ	၁၅၁
အဘိပ္ပသန္ဓော	၃၆၁	အယံ ဒုက္ခသမုဒယော	၇၅
အဘိဘုယျ	၂၁၉	အယံ ပဋိပဒါ	၁၅၀
အဘိဘုယျ အန္တကံ	၁၃၁	အယံ လောကော	၂၃၄
အဘိမဒ္ဓေ	၁၈၈	အယသာ	၁၂၁
အဘိရူပါ	၃၇၂	အယောခိလံ	၁၂၁
အဘိဝိဇိနိတွာ	၇၅	အယောဂက္ခေမိတိ	၂၅၇
အဘိဝိဟစ္စ	၂၂၂	အယောနိသော	၇၁
အဘိစေတော	၂၆၇	အရညံ	၃၈၃
အဘိသင်္ခတံ	၃၀၂	အရညဝနပတ္တာနိ	၂၆
အဘိသင်္ခရေတိ	၉၀၊ ၃၉၁	အရညသ္မိ	၁၃၈
အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ	၈၀	အရတိရတိသဟော	၂၈၇
အဘိသဇ္ဇတိ	၉၂၊ ၃၇၂	အရတိဿဟော	၂၈၈
အဘိသမ္ဗရာယဉ္စ	၃၁၁	အရဟတံ	၁၆၉၊ ၁၉၇
		အရိယကန္တေဟိ	၃၁၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အရိယဓမ္မေ	၃၁၄	အဝိဇ္ဇာနန္တော	၁၄၄
အရိယပ္ပတ္တာ	၃၆၃	အဝိဇ္ဇာ	၁၄၆၊ ၁၄၈
အရိယဝံသာ	၂၇၆၊ ၂၈၇	အဝိဇ္ဇာ အညာဏံ	၂၅၇
အရိယသစ္စာနိ	၁၆၁	အဝိဇ္ဇာက္ခန္ဓံ	၃၇၂
အရိယသုခံ	၅၃	အဝိဇ္ဇာဂတာ	၃၃၅
အရိယဿ	၂၂၀၊ ၂၄၉	အဝိဇ္ဇာနိဝုတာ	၃၀၈
အရိယာ	၄၆	အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ	၂၀၄
အရိယုပေါသထော	၁၉၃	အဝိဇ္ဇာပစ္စယာဝ	၃၄၇
အရိယေ	၂၉၇	အဝိဇ္ဇာပွဘေဒံ	၃၅၄
အရိယေန	၃၈၁	အဝိဇ္ဇာယ ပဘေဒနံ	၁၀၃
အရုက္ခပမစိတ္တော	၉၁	အဝိဇ္ဇာယောဂေ	၂၅၆
အလံ	၁၈၁၊ ၂၃၁၊ ၃၆၃	အဝိဇ္ဇာဝိနယေ	၃၃၅
အလဉ္စ ပန ဝေါ	၂၃၇	အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ	၃၆၇
အလဒ္ဓါ	၂၈၁	အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ	၂၇
အလမတ္ထဒသတရော	၃၆၁	အဝိဇ္ဇာပတ္တိလိဋ္ဌာ ဝါ	၂၇
အလမေဝ	၁၃၆	အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ	၁၅၄
အလမ္ဘိတွာ	၃၁၈	အဝိဒ္ဓသူ	၃၀၈
အလောဘာ	၃၆၆	အဝိနယကမ္မာနိ	၄၉
အဝကုဇ္ဇပညော	၉၇	အဝိနယဝါဒီ	၂၆၆
အဝက္ကန္တိ	၁၆၂	အဝိနိပါတဓမ္မော	၂၁၇
အဝဉ္ဇာနိ	၂၁၇	အဝိသံဝါဒကာ	၁၉၈
အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ	၅၉	အဝိဟံ ဂတော	၂၄၀
အဝဏ္ဏာရဟဿ	၅၉	အဝိဟိံသာ	၆၂
အဝဏ္ဏော	၃၁၈	အဝိစိ မညေ ဖုရော	၁၄၁
အဝယာ	၃၀၀	အဝေစ္စပ္ပဿာဒေ	၂၀၃
အဝဿုတံ	၂၃၁၊ ၂၄၀	အဝေရစိတ္တော	၁၈၂
အဝဿုတော	၇၇	အသံကိဏ္ဏာ	၂၇၇
အဝါတာတပဟတာနိ	၁၀၄	အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော	၁၈၂
အဝိက္ခေပေါ	၅၅	အသံကိလိဋ္ဌာ	၁၅၉
အဝိစက္ခဏော	၉၈	အသံဝုတာ	၃၃၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ	၂၁၈	အသုဘာနုပဿီ	၃၄၄
အသညတ္တိဗလာ	၅၀	အသုရကာယာ	၁၂၃
အသတဉ္စ	၃၀၆	အသုရိန္ဒော	၂၆၁
အသတာ ဒုက္ခံ	၁၉၁	အသုရော	၃၂၄
အသနေန	၃၀၅	အသေသဝိရာဂနိရောဓာ	၁၆၃၊ ၃၄၈
အသန္တသန္တိဝါသံ	၅၁	အသ္မိမာနော	၃၀၁
အသန္တုပ္ပိတာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၅		အဿခဋ္ဌုကော်	၂၄၃
အသန္တုပ္ပိတာ ၈	၆၃	အဿတရီ	၃၁၆
အသန္တုဋ္ဌော	၃၄၀	အဿဒမ္မသာရထိ	၃၂၈
အသပ္ပုရိသံ	၃၈၉	အဿပဏိယံ	၃၇၀
အသပ္ပုရိသတရံ	၃၈၉	အဿပရဿေ	၂၄၃
အသပ္ပုရိသဘူမိ	၂၇	အဿမေဓံ	၃၀၁
အသမာဟိတသင်္ကပ္ပေါ	၂၆၈	အဿာဒံ	၂၅၇
အသမာဟိတာ	၄၅၊ ၂၇၅	အဿာဒပရိယေသနံ	၂၃၀
အသမာဟိတော	၂၅၂	အဿာဒါနုပဿိတာ	၇
အသမ္ပဇညံ	၆၃	အဿာဒေါ	၂၃၀
အသမ္ပဇာနာ	၄၅	အဿာသာ	၁၈၂
အသသ္မိတိ သတသ္မိ	၃၈၇	အဿု	၁၀၁၊ ၁၁၄
အသမ္ပုဋ္ဌာ	၁၃၀	အဿုတာဝိနော	၁၄၄
အသလ္လိနံ	၁၃၀	အဿောသု	၁၇၆
အသဟိတံ	၃၃၈	အဟင်္ကာရမမင်္ကာရ-	
အသာတာနံ	၁၃၈	မာနာနုသယာ	၁၀၀
အသာရဒ္ဓေါ	၁၃၀	အဟမ္ပဇ္ဇ	၁၉၇
အသာဟဿော	၁၈၈	အဟမ္ပိ ဒမ္မော	၂၁၄
အသိတာ	၂၆၀	အဟိံသာ	၁၃၆
အသုက္ကံ	၃၉၁	အဟိတာနုကမ္ပိ	၅၁
အသုစိ	၇၇	အဟိရာဇကုလာနိ	၃၁၆
အသုစိနာ	၂၄၄	အဟိရိကံ	၇၊ ၆၄
အသုဘတဒ္ဓသု	၃၀၇	အဟု အပ္ပစ္စယော	၂၂၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အာ]	
အဟုဒေဝ	၂၂၀	အာတုရံ	၁၁၈
အဟု ပုဗ္ဗေ လောဘော	၁၈၃	အာဒိ	၉၇
အဟေတုအပစ္စယာ	၁၅၇	အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ	၂၁၆
အဟေတုကဝါဒါ	၂၈၉	အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာ	၃၉၄
[အာ]		အာဒိယန္တိ	၅၀
အာကင်္ခမာနော	၂၃၆	အာဒိနဝံ	၂၅၇
အာကင်္ခေယျ	၂၁၀	အာဒိနဝဒဿာဝီ	၂၈၁
အာကာသဓာတု	၁၅၉	အာဒိနဝေါ	၂၃၀
အာကိဉ္ဇညံယေဝ	၃၆၀	အာဒေသနာပါဠိဟာရိယေန	၂၄၃
အာကိဏ္ဏာနိ	၉၈	အာဓိပစ္စေ	၃၉၇
အာဂတံ	၅၆	အာဓိပတေယျာနိ	၁၃၀
အာဂတာဂမာ	၈၇	အာဓိပတေယျာနံ	၂၆၁
အာဂန္တာ ဣတ္ထတ္ထိ	၃၈	အာနဏျသုခံ	၃၁၄
အာဂန္တာရော	၃၅၀	အာနန္တရိယံ	၃၄၃
အာဂမ္မ	၉	အာနန္တစေတိယေ	၃၅၆
အာဂါမီ ဟောတိ	၃၈	အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တာ	၃၆၃
အာဂါဠာ	၂၄၅	အာပတ္တိကုသလတာ	၅၅
အာဂါဠေန	၂၄၁	အာပတ္တိယာ အနာပတ္တိသညီ	၅၆
အာဂုစာရိ	၁	အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ	၅၅
အာစရိယပါစရိယာနံ	၁၄၁	အာပန္နော	၁၁
အာစာမော	၂၂၂	အာပါတဒသော	၃၁၃
အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော	၃၈	အာပါဒကာ	၂၈၉၉
အာစိက္ခာမိ	၃၅၀	အာပါယိကာ	၂၃၃
အာစိက္ခေယျ	၁၅	အာပေါဓာတု	၁၅၉
အာတပ္ပံ ကရဏီယံ	၁၃၈	အာဗာဓတော	၃၃၃
အာတပ္ပံ ကရောတိ	၁၉၂	အာဗာဓိကံ	၁၁၉
အာတာပိနော	၁၄၇	အာဘာ	၃၃၄
အာတာပီ	၁၃၉၊ ၂၀၀	အာဘိသမာစာရိကာ	၃၉၄
အာတိထေယျာနိ	၆၁	အာဘိသေကော	၇၆၊ ၃၂၃
		အာဘုဇိတွာ	၃၈၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ ၄၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အာ]		[အာ]	
အာမံ ပက္ကဝဏ္ဏီ	၃၂၇	အာယာစေယျ	၅၈
အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာ	၃၇၇	အာယံ	၃၁၁
အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ	၃၇၇	အာယုဿ ဘာဂိနီ	၃၁၁
အာမဂန္ဓေန	၂၄၀	အာရကာ	၂၄၀
အာမိသံ	၉၅	အာရဂ္ဂကောဋိနိတုဒနမတ္ထေ	၄၁
အာမိသဂရု	၄၈	အာရဒ္ဓိ	၁၃၀
အာမိသစာဂေါ	၆၀	အာရဒ္ဓါ	၈၁၊ ၃၁၈
အာမိသဒါနံ	၆၀	အာရဗ္ဘ	၂၃၂
အာမိသပရိယေဋ္ဌိ	၆၁	အာရဘန္တိ	၂၂၃
အာမိသပူဇာ	၆၁	အာရာ	၂၆၈
အာမိသဘောဂေါ	၆၀	အာရာစာရီ	၁၉၇
အာမိသရတနံ	၆၁	အာရောဂျမဒေါ	၁၂၉
အာမိသဝုဒ္ဓိ	၆၁	အာရောပေန္တိ	၁၂၁
အာမိသဝေပုလ္လံ	၆၂	အာရောဟပရိဏာဟသ္မိံ	၂၄၃
အာမိသသံဝိဘာဂေါ	၆၀	အာလယံ	၃၀၉
အာမိသသင်္ဂဟော	၆၀	အာလယရတာ	၃၃၅
အာမိသသန္တာရော	၆၁	အာလယသမ္ပုဒိတာ	၃၃၅
အာမိသသန္တိစယော	၆၂	အာလယာရာမာ	၃၃၄
အာမိသာနုကမ္မာ	၆၁	အာလိဗ္ဗေယျ	၂၂၉
အာမိသာနုဂ္ဂဟော	၆၁	အာလောကသညီ	၃၈၄
အာမိသိဒ္ဓိ	၆၁	အာလောကော	၁၄၆
အာမိသေသနာ	၆၁	အာလောပေါ	၃၇၉
အာယတနံ	၁၅၅	အာဝရဏံ	၇၈
အာယတနသော	၃၁၃	အာဝရဏီယေဟိ	၈၃
အာယတနေဝ	၂၀၁	အာဝသထော	၃၇၂
အာယတိံ	၂၅၇	အာဝဟတိ	၂၄၁
အာယတိံ သံဝရာယ	၂၂၀	အာဝဟန္တိ	၂၄၁
အာယမုခါနီ	၃၅၄	အာဝါသိကော	၂၂၀
အာယသ္မာ	၂၄	အာသံသော	၇၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]	
အာသတ္တိယော	၁၁၇
အာသန္တိ	၁၇၁
အာသဘံ	၂၅၃
အာသယာ	၂၉၁
အာသဝံ ဒေတိ	၉၂
အာသဝါ ၅၆၊ ၈၁၊ ၂၂၂၊ ၃၆၇	
အာသဝါနံ ၆၅၊ ၂၀၃၊ ၂၂၈၊ ၃၃၉	
အာသဝါနံ ခယဉာဏာယ	၁၄၇
အာသဝါနံ ခယာ	၇၅၊ ၂၁၉
အာသဝါနံ ခယာယ	၃၁၈
အာသာ	၅၇
အာသာဒေတဗ္ဗံ	၃၆၂
အာသီတိကော	၄၃
အာသီသတိ	၃၀၅
အာဟာရသမ္ဘူတော	၃၄၁
အာဟာရေ ပဋိကူလသညီ	၃၄၄
အာဟု	၂၅၉၊ ၃၁၀
အာဟုနေယျာ ယဇမာနာနံ	၂၉
အာဟုနေယျော	၂၂၄
အာဠဝိယံ	၁၁၅
အာဠိပ္ပဘေဒေါ	၃၅၄

[ဣ]	
ဣစ္ဆာဂတံ	၃၀၅
ဣဇ္ဇိတံ	၁၀၁၊ ၃၀၃
ဣဋ္ဌာ	၃၁၂
ဣတရိတရ	၂၈၁
ဣတိ ၁၂၊ ၈၅၊ ၅၆၊ ၂၅၇၊ ၂၇၀	
ဣတိကိရာယ	၁၈၂
ဣတိ ခေါ	၂၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဣ]	
ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ	၃၇၄
ဣတိပိ	၁၄၄
ဣတိပေတံ	၁၉၂
ဣတိ ဘဝါဘဝဟေတု	၁၃၀
ဣတိ ရူပံ	၃၀၃
ဣတိဝုတ္တကံ	၂၅၂
ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ	၁၄၆
ဣတ္တတ္ထံ	၃၅၀
ဣတ္တသ္မိ	၃၈၆
ဣတ္တတ္ထာယ	၁၄၈
ဣတ္တဘာဝညထာဘာဝံ	၂၅၆
ဣတ္ထိ	၃၇၇
ဣဒံ ဒုက္ခံ	၇၅
ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ	၄၆
ဣဒံ ဝါ အကရဏီယံ	၁၅၈
ဣဒဉ္စ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ	၁၅၄
ဣဒမပ္ပဟာယ	၂၃၃
ဣဒမေဝ သစ္စံ	၅၀
ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ	၁၅၂
ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယေန	၂၄၃
ဣဒ္ဓိမယံ	၂၇၈
ဣဒ္ဓိယာ	၁၂၈၊ ၂၆၁
ဣဓ	၁၂၊ ၃၇
ဣဓဿ	၁၁၆
ဣဓေဝ ခေါ	၄၁
ဣဇ္ဇိယေသု	၈၃
ဣမံ လောကံ	၁၂၂
ဣမဿ ကော အတ္ထော	၄၈
ဣမဿ လောကဿ	၉၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၁၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဣ]		[ဥ]	
ဣမဿ လောကဿ		ဥစ္ဆာဒနေန	၁၀၀
ဒဿေတာရော	၂၈	ဥဇုံ ကာယံ	၁၇၂
ဣမသ္မိံ စ	၁၀၀	ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ	၃၈၄
ဣသယော	၃၀၆	ဥဇုဘူတဉ္စ	၃၁၀
ဣသိနံ ဓဇံ	၃၀၆	ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော	၂၁၅
ဣသိပတနေ	၇၉	ဥဠာနဖလူပဇိဝီ	၃၃၇
ဣဿရနိဗ္ဗာနဟေတု	၁၅၆	ဥဠာနသညံ	၈၄
ဣဿရာဓိပစ္စေ ရဇ္ဇေ	၂၈	ဥဠာနာဓိဂတံ	၉၆
ဣဿရိယာဓိပစ္စံ	၁၉၉	ဥဏ္ဍတုဏ္ဍတော	၃၂၂
ဣဿာ	၆၄	ဥဏ္ဍတောဏတော	၃၂၂
ဣဿာမနိကာ	၃၇၂	ဥဏ္ဍနာဘီ	၃၁၆
[ဥ]		ဥတုပရိဏာမိနိ	၂၂၁
ဥက္ကံ	၁၉၆	ဥတ္တမဒမထသမထမနုပ္ပတ္တိ	၂၉၉
ဥက္ကံ ဗန္ဓေယျ	၂၂၉	ဥတ္တရိ နိဿရဏံ	၁၈၃
ဥက္ကဋ္ဌာ	၂၉၇	ဥတ္တရသွေ	၂၂၁
ဥက္ကလာ	၂၈၉	ဥတ္တာနာ	၄၅
ဥက္ကာစိတဝိနိတာ	၂၄၂	ဥတ္တာနာ သေန္တိ	၃၉၅
ဥက္ကာမုခေ	၂၂၉	ဥတ္တာနိံ ကရောန္တိ	၄၈
ဥက္ကာဇ္ဇော	၉၈	ဥတ္တာနိကရောမိ	၃၅၀
ဥက္ကာဋိကပ္ပဓာနံ	၂၄၆	ဥတ္တာနော	၃၂၇
ဥက္ကာဋနံ	၃၇၈	ဥတ္တာနောဘာသော	၃၂၇
ဥက္ခလိပရိမဇ္ဇနံ	၂၂၄	ဥတ္တာသေန္တေ	၃
ဥက္ခေပနိယကမ္ပံ	၆၆	ဥဒကမလ္လကေ	၂၂၆
ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ	၄၈	ဥဒကဝါဟကော	၁၆၅
ဥဋ္ဌိတညူ	၃၃၇	ဥဒကသန္တောသော	၂၈၀
ဥစ္စာသယနံ	၁၇၁၊ ၁၉၉	ဥဒကောရောဟန္တဿ	၃၃၁
ဥစ္စင်္ဂပညော	၉၇	ဥဒကာသယာ	၂၉၃
ဥစ္ဆာဒနပရိမဒ္ဒနနာပန-		ဥဒပါဒိ	၂၆၄
သမ္မာဟနေန	၂၈	ဥဒယဇ္ဇေဝ	၃၇၀
		ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ	၃၀၃

ပဒါနုတ္တမော

[၉]

ပိဋကော်

ဥဒါနံ

၂၅၂

ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ

၄၂

ဥဒေတိ

၉၄

ဥဒ္ဓလောမိ

၁၇၁

ဥဒ္ဓိဿကတံ

၂၄၅

ဥဒ္ဓံ

၂၅၉၊ ၂၆၁

ဥဒ္ဓိသောတော

၂၁၇

ဥဒ္ဓဂိုကံ

၃၁၄

ဥဒ္ဓဇ္ဈကုက္ကုစ္စံ

၃၈၅

ဥဒ္ဓဇ္ဈသ္မိ

၂၄၁

ဥဒ္ဓတာ

၄၄

ဥဒ္ဓတေန

၂၆၈

ဥဒ္ဓဿော

၁၉၂၊ ၃၈၅

ဥဒ္ဓါမာတကံ

၁၁၉

ဥဒ္ဓဇ္ဇာ

၄၄၊ ၂၇၅

ဥပကော

၃၆၂

ဥပက္ကမေန

၁၉၅

ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ

၁၉၄

ဥပက္ကိလေသာ

၃၀၇

ဥပဂစ္ဆန္တိ

၅၀

ဥပဂတေဟိ

၇၂

ဥပစ္စဂုံ

၃၀၇

ဥပဇ္ဈာယေဟိ

၃၁၃

ဥပညာတံ

၂၇

ဥပညာသိ

၅

ဥပဋ္ဌပေတွာ

၁၇၂

ဥပဋ္ဌာနသာရံ

၂၀၅

ဥပဋ္ဌာနဿ

၂၄၀

ဥပဋ္ဌိတာ

၁၃၀၊ ၃၁၂

ဥပဒ္ဓဝေါ

၆၉

ပဒါနုတ္တမော

[၉]

ပိဋကော်

ဥပမိဝိပတ္တိ

၁၁၂

ဥပမိဝိပတ္တိပဋိဗာဠ

၁၁၂

ဥပမိသင်္ခယေ

၂၇၀

ဥပမိသမ္ပတ္တိ ပဋိဗာဠ

၁၁၁

ဥပမိသုခံ

၅၃

ဥပနာဟော

၆၄

ဥပနိယတိ

၁၄၀

ဥပပတ္တိပဋိလဘိယာနိ

၃၃၆

ဥပလိပ္ပတိ

၃၀၀

ဥပဝဇ္ဇံ

၃၉၄

ဥပဝတ္တနေ

၃၁၉

ဥပဝသန္တိ

၁၂၂

ဥပဝဿုပေါသထံ

၂၀၀

ဥပဝိစရတိ

၁၆၁

ဥပသဂ္ဂေါ

၆၉

ဥပသင်္ကမိ

၁၃၊ ၄၃၊ ၁၄၉၊ ၁၉၃၊

၂၀၃၊ ၃၆၂၊ ၃၆၆

ဥပသင်္ကမိတွာ

၁၃

ဥပသဋ္ဌာကာရော

၆၉

ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ

၇၅

ဥပသမ္ပဒါ

၆၆

ဥပသမ္ပဒါယ

၈၇

ဥပသံယန္တိ

၃၀၂

ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိ

၂၁၈

ဥပဟတံ

၅၉

ဥပဟတော

၁၄၃

ဥပါတိဝတ္တာ

၂၆၀

ဥပါဒါယ

၁၆၂

ဥပါဒိယတိ

၆၀

ဥပါယာသေဟိ

၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဥ]		[ဥ]	
ဥပါရမ္ဘိ	၁၈၈	ဥရုဝေလာ	၂၆၃
ဥပါရမ္ဘဘယာ	၂၈၉	ဥရုဝေလာယံ	၂၆၃
ဥပေက္ခာ	၂၂၈	ဥလူကပက္ခိကံ	၂၂၁
ဥပေက္ခာဋ္ဌာနိယံ	၁၆၁	ဥလိတ္တာဝလိတ္တာနိ	၆၉
ဥပေက္ခာသတိသံသုဒ္ဓိ	၁၀၃	ဥသဘော	၁၈၁
ဥပေက္ခာသုခံ	၅၄	ဥသ္မဇ္ဇ ပဋိစ္စ	၁၉၅
ဥပေါသထံ	၁၂၂	ဥဿာဟော	၁၃၀၊ ၃၂၅
ဥပ္ပလံ ဝပ္ပတိ	၁၂၄	ဥဿေနတိ	၃၈၈
ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ	၅၈	ဥဿောဋ္ဌိ	၃၂၅
ဥပ္ပါဒယတိ	၁၉၁	ဥဋ္ဌာရော	၃၃၃
ဥပ္ပါဒါ	၂၅၆		
ဥပ္ပါဒေါ	၁၃၇၊ ၁၃၈	[•]	
ဥဗ္ဗဟာပေယျ	၂၂၂	ဧကံသဗျာကရဏီယံ	၁၈၄
ဥဗ္ဗေဇေတာ	၃၂၈	ဧကံသေန	၂၄၊ ၈၈
ဥဗ္ဗဋ္ဌကော	၂၄၆	ဧကဂ္ဂံ	၁၃၀
ဥဘတော	၁၄၅	ဧကစ္စေ စ ဒေဝါ	၉၀
ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော	၄၈၊ ၄၉	ဧကစ္စော	၆၄
ဥဘတောလောဟိတ-		ဧကတော ပိဝဋ္ဌံ	၂၄၁
ကူပဓာနော	၁၁၆	ဧကတ္တာ	၁၂၄
ဥဘတော ဝစီသံသာရော	၅၂	ဧကန္တဒုက္ခံ	၃၉၁
ဥဘော ဘာဂေ	၃၁၄	ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ	၃၇၄
ဥဗ္ဗဂ္ဂေါ	၃၆၀၊ ၃၆၆	ဧကန္တပရိသုဒ္ဓိ	၃၇၅
ဥဗ္ဗတ္တကံ	၂၃၁	ဧကန္တလောမီ	၁၇၁
ဥဗ္ဗာဒဿ	၃၁၉	ဧကမီဇိ	၂၁၇
ဥဗ္ဗုဇ္ဇမာနကံ	၃၆၂	ဧကဘတ္တိကာ	၁၉၈
ဥရတ္တာဋ္ဌိ	၃၅၈	ဧကဘတ္တိကော	၃၇၇
ဥရမ္ဘဃာတကော	၂၂၆	ဧကမတ္တာနံ	၃၁၃
ဥရမ္ဘဓနံ	၂၂၆	ဧကမတ္တာနံ ဒမေတိ	၁၅၀
ဥရု	၂၆၃	ဧကမန္တံ	၁၃
		ဧကဝါစိကံ	၃၉၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဇ]		[ဇ]	
ဧကေန အံသေန မာတရံ		ဧသာဟံ	၁၆
ပရိဟရေယျ	၂၇	ဧဟမ္ဘော	၉၅
ဧကေန ပိတရံ	၂၇	ဧဟိပဿိကော	၁၄၁
ဧဏေယျကံ	၂	ဧဟိဘဒန္တိကော	၂၄၅
ဧကာဂါရိကံ	၁၃၉	ဧဝံသိ	၃၈၇
ဧကာဂါရိကော	၂၄၆		
ဧကာလောပိကော	၂၄၆	[ဩ]	
ဧကာဟမတံ	၁၁၉	ဩကောဋိမကော	၇၆၊ ၃၂၁
ဧကာဟိကံ	၂၄၆	ဩက္ကန္တိယာ	၁၆၂
ဧကိဿာပိ	၂၄၆	ဩက္ကမတိ	၈၉၊ ၃၃၃
ဧကောဒိ	၃၄၇	ဩက္ကမနေ	၂၂၂၊ ၃၄၂
ဧကောဒိ ဟောတိ	၂၂၈	ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ	၄၆
ဧကောဒိဘာဝါမိဂတော	၂၂၈	ဩက္ကာစိတဝိနိတာ	၄၇
ဧတဒတ္ထံ သောတာဝဓာနံ	၁၈၇	ဩဃဿ နိတ္ထရဏံ	၃၇၀
ဧတဒတ္တာ ဥပနိဿ	၁၈၇	ဩဏတုဏ္ဏတော	၃၂၂
ဧတဒတ္တာ ကထာ	၁၈၇	ဩဏတောဏတော	၃၂၂
ဧတဒတ္တာ မန္တနာ	၁၈၇	ဩတရန္တိ	၃၅၇
ဧတဒဝေါစ	၃၃	ဩတာရေတဗ္ဗာနိ	၃၅၆
ဧတာဟိ	၁၄၉	ဩတ္တပ္ပံ	၇
ဧရကဝတ္ထိကံ	၂	ဩဒရိကတ္တဿ	၃၃၁
ဧဝံဘူတော	၁၇၂	ဩဒဟတိ	၃၃၅
ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော	၂၁၂	ဩမိသော	၃၅၀
ဧဝံ ပိတက္ကေထ	၁၅၄	ဩပက္ကမိကာနိ	၃၂၃
ဧဝမဿာယံ	၁၅၀	ဩပနေယျိကံ	၁၄၁
ဧဝမေဝ ခေါ	၉၄၊ ၉၈၊ ၁၉၃	ဩပနေယျိကာ	၂၀၃
ဧဝရူပါယ	၁၂၈	ဩပနေယျိကော	၁၄၁
ဧဝရူပေန စ	၁၂၈	ဩပပါတိကံ	၃၆၅
ဧဝဿု	၁၁၄	ဩပပါတိကာ	၂၃၄
ဧသံ	၈၀	ဩပပါတိကော	၂၁၇
ဧသနာ ပဋိနိဿဋ္ဌာ	၃၀၁	ဩပသမိကော	၃၃၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၁၇

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော

[ဩ]

ဩဘာသေန	၂၁၁
ဩဘာသယံ	၂၀၀
ဩဘာသေတွာ	၂၄၀
ဩမက္ခိံ ကရောန္တိ	၁၈၁
ဩရတ္တိကာ	၃၇၃
ဩရတ္တိကော	၂၂၆
ဩရတ္တိဂိယာနံ	၂၁၇
ဩရောဟာမိ	၁၂၈
ဩလိဂလ္လေ	၁၄၃
ဩသာရဏီယံ	၆၆
ဩဿန္တိ	၁၄၂
ဩဟာယ	၁၃၀
ဩဟိတဘာရော	၁၂၄
ဩဋ္ဌာရိကံ	၂၄၀

[ဇ]

ကံသကူဋံ	၃၇၈
ကံသော	၃၇၈
ကက္ကံ	၁၉၅
ကန္ခါ	၃၁၉
ကန္ခိဌာနိယေသု	၄၈
ကန္ခိ ဟောတိ	၃၅၉
ကန္ခိ ဗဟူ	၁၂၂
ကန္ဆော	၁၈၄
ကန္ဓနံ	၂၀၀
ကန္ဓိဒေဝ ဒေသံ	၁၂
ကန္ဓိ ပါပံ	၃၁၆
ကဋ္ဌတ္တာ ဝါ ပန ကမ္မံ	၁၀၉
ကဋ္ဌသိံ	၃၀၈
ကဋ္ဌကာနံ	၁၃၈

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော

[က]

ကဋ္ဌုရိယံ	၂၄၀
ကဋ္ဌိသံ	၁၇၁
ကဋ္ဌတ္ထံ	၃၂၅
ကဋ္ဌေန	၉၂
ကဋ္ဌလေန	၉၂
ကဏံ	၂၂၂
ကဏာဇကံ	၁၂၈
ကဏ္ဍကာပဿယိကော	၂၄၆
ကဏ္ဍစိတြကာနိ	၃၇၁
ကဏ္ဍဝမာနော	၃၇၃
ကဏ္ဍသုခါ	၉၅၊ ၃၇၆
ကဏ္ဍံ	၃၉၀
ကဏ္ဍဝိပါကံ	၃၉၀
ကဏ္ဍသုက္ကံ	၃၉၁
ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ	၃၉၁
ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ	၉၆
ကဏ္ဍာ	၇
ကတံ ကရဏီယံ	၁၄၈
ကတကရဏီယော	၁၂၄
ကတကိစ္စော	၁၄၃
ကတညူကတဝေဒီ	၅၇
ကတညူ ကတဝေဒီ	၂၃၃
ကတပါပေါ	၃၅၉
ကတပုညတာ	၂၉၀
ကတဟတ္ထော	၃၀၅
ကတုပါသနော	၃၀၅
ကတ္ထစိ ကိဉ္ဇနတတ္ထိ	၁၉၄
ကထံ ပန	၁၄၄
ကထာဝတ္ထုနိ	၁၈၄
ကထာသမ္ပယောဂေန	၁၈၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]		[က]	
ကဒရိယာ	၃၁၀	ကလံ နာဂ္ဂတိ	၁၉၉
ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏော	၁၁၆	ကလဟဇာတာ	၄၆၊ ၂၂၃
ကဒါဓိ	၁၆၅	ကလိဂ္ဂါဟော	၉၆
ကန္တာ	၃၁၂	ကလီ	၂၇၃
ကန္တတိ	၃၅၈	ကလျာဏံ	၁၃၁၊ ၃၈၉
ကန္တရံ	၃၈၃	ကလျာဏဓမ္မံ	၃၈၉
ကန္တရော	၂၂၃	ကလျာဏဓမ္မတာ	၂၉၇
ကပ္ပ	၂၃၉	ကလျာဏဓမ္မော	၄၈၊ ၃၂၀
ကပ္ပသန္တောသော	၂၈၀	ကလျာဏမိတ္တော	၉၅
ကပ္ပေါ	၃၃၂	ကလျာဏဝါက္ခရဏော	၃၂၆
ကမတိ	၃၄၁	ကလျာဏသမ္ပဝကော	၉၅
ကမတိဌာနံ	၃၁၂	ကလျာဏသဟာယော	၉၅
ကမတ္ထမနုဘောတိ	၂၆	ကလျာဏော	၁၆၆
ကမ္မောဇံ	၃၂၁	ကလ္လံ ဝစနာယ	၁၂၄
ကမ္မံ ခေတ္တံ	၂၀၄	ကသိရုတ္တိကေ	၇၆၊ ၃၂၁
ကမ္မက္ခယာ	၂၀၂	ကသမ္မုဇာတော	၇၇
ကမ္မနိရောဓာယ	၂၃၂	ကသ္မာ ဥပါသကော	၂၁
ကမ္မဗလူပဇီဝိ	၃၃၇	ကဟာပဏိကံ	၂
ကမ္မလက္ခဏော	၇၀	ကဋ္ဌောပိမုခါ	၂၄၅
ကမ္မဝိပါကဇာနိ	၃၂၃	ကဋ္ဌေဝရေ	၃၀၅
ကမ္မဝိပါကော	၃၁၉	ကာဏော	၇၆၊ ၃၂၁
ကမ္မသစ္စာ'ယံ	၃၉၂	ကာ န္ဓဇ္ဇေ	၁၅၁
ကမ္မသမာဒါနာနိ	၁၁၁	ကာမကာမိနော	၃၁၀
ကမ္မသမုဒယာယ	၂၃၂	ကာမစ္ဆန္တံ	၂၃၅
ကမ္မာနံ	၁၀၃၊ ၂၃၂	ကာမပရိယေသနာယ	
ကရဏသန္တောသော	၂၈၀	ဥဿုကော	၄၃
ကရဏီယာကရဏီယေ	၁၅၈	ကာမဘောဂိနာ	၃၁၄
ကရဏီယာနိ	၂၂၁	ကာမမဇ္ဈာဝသတိ	၄၃
ကရဏီယော	၃၂၅	ကာမဘဝေါ	၂၀၄
ကလံ	၁၄၉	ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ	၂၅၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၁၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]	
ကာမယောဂေါ	၂၅၆၊ ၂၅၇
ကာမရာဂါဘိနိဝေသ-	
ဝိနိဗန္ဓပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာ-	
နဇ္ဈောသာနဟေတု	၄၂
ကာမရာဂေါ	၂၅၇
ကာမဝိတက္ကာ	၂၂၇
ကာမသညာနံ	၁၀၂
ကာမသုခံ	၅၃
ကာမာနံယေဝ နိဗ္ဗိဒါယ	၃၈
ကာမာသဝါ	၁၄၇
ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇတိ	၄၃
ကာမေသနာ	၃၀၀
ကာမေသု	၂၅၇
ကာယကမ္မဝစီကမ္မာနိ	၇၄
ကာယကမ္မေ	၇၃
ကာယဒုစ္စရိတံ	၃
ကာယပရိယန္တိကံ	၃၆၈
ကာယပရိဟာရိကေန	၃၈၁
ကာယမုနိ	၂၃၅
ကာယမောနေယျံ	၂၃၅
ကိမဿ	၂၅၉
ကိမဿ သီလံ	၂၁
ကိရ	၈၅
ကိဝတကံ ပဟောတိ	၂၀၈
ကိဝမဟပ္ပလော	၁၉၉
ကုဏီ	၇၆
ကုက္ကုစ္စသ္မိ	၂၄၁
ကုက္ကုစ္စာနံ နိဝါရဏံ	၁၀၃
ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ	၅၆
ကုက္ကုဋ္ဌသံပတိကာ	၁၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]	
ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန	၃၈၁
ကုဋ္ဌာရိဟိ	၁၂၁
ကုတော	၃၉၃
ကုတ္တကံ	၁၇၁
ကုဒ္ဒါလပိဋကံ	၃၆၉
ကုန္ဒဒိယော	၂၂၃
ကုပ္ပတိ	၉၂
ကုမ္ဘာ	၃၂၇
ကုမ္ဘိမုခါ	၂၄၅
ကုမ္ဘော	၉၇
ကုရုရကမ္မန္တာ	၃၇၃
ကုလံ	၂၁၇
ကုလပတိ	၁၃၈
ကုသစီရံ	၂၂၁
ကုသလံ	၃၅၉
ကုသလာဘိသန္ဓာ	၃၀၉
ကုသလေသု ဓမ္မေသု	၃၈၅
ကုသိနာရာယံ	၂၃၆
ကုသောမ္ဘာ	၂၂၃
ကုဟိဋ္ဌိ	၁၀၁
ကုဟာ	၂၇၅
ကုဋံ	၃၇၈
ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ	၂၀၂
ကုဋ္ဌာဂါရာနိ	၆၉
ကေဋုဘိ	၁၄၅
ကေတုဉ္ဇ	၈၆
ကေဝလံ	၁၆၉
ကေဝလ	၂၃၉
ကေဝလကပ္ပံ	၂၃၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]		[ခ]	
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ	၉၇	ခတံ ဥပဟတံ	၁၃၉
ကေဝလဿ	၁၆၄၊ ၁၃၀	ခတ္ထိယပရိသာ	၃၃၅
ကေဝလီ	၁၄၃၊ ၅၅၊ ၂၆၈	ခတ္ထိယဿ	၇၄
ကေသံ နော	၂၀၁	ခတော	၁၄၃
ကေသကမ္မလံ	၂၂၁	ခန္တိ	၆၂
ကေသကမ္မလော	၂၄၂	ခန္တိယာ	၃၂၉
ကေသရသိဟော	၂၉၁	ခန္တိသောရစ္စေ	၃၁၃
ကေသီ	၃၂၈	ခမတိ	၈၈၊ ၃၂၆
ကော အာဇီဝေါ	၂၁	ခမေယျ	၁၁၆၊ ၁၅၀
ကော ဥပါသကော	၂၁	ခယသ္မိံ ပဌမံ ဉာဏံ	၂၁၅
ကောဇ္ဇာပေယျ	၂၂၂	ခယာယ	၆၇၊ ၈၂
ကောဓဂရု	၃၀၄	ခရတ္တာယ	၁၁
ကောဓဂရုတာ	၃၀၄	ခရဿရေန	၃၉၄
ကောဓနာ	၃၇၂	ခရာ	၁၁၆
ကောဓော	၆၄	ခရာဇိနံ	၃၇၃
ကော နု ခေါ	၂၃၀	ခရာနံ	၁၃၈
ကော နု ခေါ ဘော ဂေါတမ	၂၃	ခလိတံ ဂဏှာတိ	၁၈၇
ကောပံ	၉၂	ခလိတဉ္စ န ဂါဟယေ	၁၈၈
ကောမာရကံ	၂၃၁	ခလ္လိတသိရံ	၁၁၉
ကောလံကောလော	၂၁၇	ခလု	၁၆၆
ကောလိယာနံ	၃၁၁	ခါယတိ	၁၅၄
ကောသလေသု	၁၆၅	ခါရံ	၁၉၆
ကောသေယျံ	၁၇၁	ခါရာပတစ္ဆိကံ	၂
ကုစနိ	၃၅၉	ခိတ္တစိတ္တာ	၃၀၇
ကုစနိ ကဿစိ	၁၉၄	ခိပ္ပံ	၃၀၆
		ခိပ္ပံ ဥဇ္ဇေယျ	၂၄၃
[ခ]		ခိပ္ပနိသန္တိ	၃၂၆
ခဇ္ဇော	၇၆၊ ၃၂၁	ခိဏာ ဇာတိ	၁၄၈
ခဏ္ဍဒန္တံ	၁၁၈	ခိရမ္ဘ ဒမိ	၃၂၅
ခတံ	၅၉	ခိရောဒကိဘူတာ	၂၂၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၂၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]		[ဝ]	
ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ	၂၁၆	ဂမ္ဘီရေသု	၃၄၁
ခုရမုဏ္ဍိ	၃၉၄	ဂရဟန္တိ	၂၄
ခုသေန္တိ	၁၈၁	ဂရုံ ကရောဇ္ဇော	၇၈
ခေတ္တံ	၂၉၊ ၃၇၇၊ ၃၄၉	ဂဝါဒီရံ	၃၂၅
ခေမပ္ပတ္တော	၂၅၅	ဂဟဏကုဋ်	၃၇၈
ခေမာ စ ဘိက္ခုနီ	၅၈	ဂဟေတွာ	၂၀၂
ခေါ	၁၆၆	ဂါထာ	၂၅၂
[ဝ]		ဂါဓံ	၃၂၇
ဂစ္ဆာမိ	၁၆	ဂါမဓမ္မာ	၁၉၇
ဂဏ္ဍတော	၃၃၃	ဂါရယံ	၃၉၄
ဂဏှာတိ	၃၁၆	ဂါရယံ ဌာနံ	၁၄၂
ဂတပစ္စာဂတံ	၂၇၈	ဂါရယာ	၂၈၈
ဂတိဝိပတ္တိံ	၁၁၂	ဂိဇ္ဈကုဋေသု	၁၇၃
ဂတိဝိပတ္တိပဋိဗ္ဗာဋ်	၁၁၂	ဂိမ္ဗိကော	၁၂၆
ဂတိသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဋ်နိ	၁၁၁	ဂိရိဂုဟံ	၃၈၃
ဂထိတာ	၄၉	ဂိလာနပစ္စယာ	၂၈၄
ဂထိတော	၂၃၆	ဂိလာနဝုဋ္ဌိတော	၂၀၂
ဂန္တာ	၉၈	ဂိဟိသုခံ	၅၃
ဂန္ဓံ	၁၉၉	ဂိဟိနံ	၆၅
ဂန္ဓဇာတာနိ	၂၀၅	ဂိဝေယျကေ	၂၂၇
ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ	၂၀၅	ဂုတ္တဒ္ဓါရော	၈၃
ဂပ္ပနိယာ	၂၄၆	ဂုန္ဓာဝနေ	၄၃
ဂပ္ပနိဝိ	၂၂၁	ဂုလာဂုဏ္ဏိကဇာတော	၃၈၆
ဂမနသန္ဓောသော	၂၇၉၊ ၂၈၂	ဂုထကူပေါ	၉၄
ဂမ္ဘီရံ နဒိတဗ္ဗံ	၁၈၁	ဂုထဂတံ	၃၂၅
ဂမ္ဘီရတ္ထာ	၄၇	ဂုထဘာဏီ	၉၅
ဂမ္ဘီရော	၄၅	ဂုတ္တိ	၇၈
ဂမ္ဘီရော	၃၀၄	ဂေယျံ	၂၅၁
ဂမ္ဘီရောဘာသော	၃၂၇	ဂေရုကံ	၁၉၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဂ]		[စ]	
ဂေဟနိဿိတံ	၂၅၈	စတုပ္ပဒါ	၂၉၆
ဂေါကဏ္ဍကဟတာ	၁၁၆	စတ္တာနိ	၃၀၀
ဂေါစရာယ	၂၉၂	စန္ဒနိကာယ	၁၄၃
ဂေါတမကေ စေတိယေ	၂၃၆	စန္ဒပဇ္ဇောတော	၃၃၉
ဂေါတမော	၁၆၆	စန္ဒပ္ပဘာ	၂၀၀၊ ၃၃၉
ဂေါနကတ္ထတော	၁၁၆	စန္ဒဘာ	၃၃၉
ဂေါနကော	၁၇၁	စန္ဒာလောကော	၃၃၉
ဂေါပါနသိဝက်°	၁၁၈	စန္ဒိမသုရိယာ	၂၀၉
ဂေါပါလကုပေါသထော	၁၉၃	စန္ဒောဘာသော	၃၃၉
ဂေါမယံ	၁၉၆	စပလာ	၄၅
ဂေါမဂ္ဂေ	၁၁၅	စပလော	၂၃၃
ဂေါယောဂပိလက္ခသ္မိ°	၂၄၀	စမ္ပဝေဝေဒ္ဓေါ	၃၂၉
[ဃ]		စရတိ	၃
ဃာသန္တာဒေါ	၇၆	စရဏသမ္ပန္နော	၃၅၁
ဃောရံ	၃၀၈	စရဏူပပန္နေသု	၃၁၁
ဃောသပ္ပမာဏော	၃၁၅	စရမ္ပိ	၂၅၈
ဃောသော	၅၈	စရေတိ	၂၄၀
[ဇ]		စဝတိ	၃၀၄
စက္ကံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ	၇၉	စာဂါယ	၆၇
စက္က	၂၅၄	စာတုမဟာရာဇိကာနံ	၂၁၀
စက္ကဝတ္တိ	၇၇	စာရိကံ စရမာနော	၁၆၅
စက္ကသမာရုဠာ	၁၆၄	စိဂ်လာယိတွာ	၈၀
စက္ကာနိ	၂၀၉၊ ၂၉၈	စိစ္ဆိဋ္ဌာယတိ	၉၄
စက္ခါနာ	၁၆၁	စိတ္တံ ဘာဝိယတိ	၂၆
စက္ခါ ဖဿာယတနံ	၁၆၀	စိတ္တကော	၁၇၁
စက္ခါမာ	၈၆၊ ၂၄၉	စိတ္တက္ခရာ	၄၈
စတဿော	၁၁၇	စိတ္တဿ ဥပတ္တိလေသာ	၁၉၅
စတုစက္ကံ	၂၈၉	စိတ္တဿ ပိမောက္ခော	၁၈၇
		စိတ္တုတြာသော	၆၉
		စိန္တာကဝိ	၃၉၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၂၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဆ]	
စိရကဝါသိကံ	၂	ဆန္ဒံ ဓာတူနံ	၁၆၁
စိဝရံ ပရိဘုဉ္ဇမာနော	၃၀၉	ဆဝဒုဿာနိ	၂၂၁
စိဝရပပိဝေကံ	၂၂၁	ဆဝါလာတံ	၃၂၅
စိဝရက္ခေတ္တံ	၂၇၈	ဆဝေါ ဆဝါယ	၃၁၀
စိဝရသန္တောသော	၂၇၈	ဆာရတ္ထုနေဟိ	၈၀
စိဝရဟေတု	၂၅၆	ဆိန္ဒမူလကော	၃၄၂
စုဏ္ဏံ	၁၉၅	ဆေတွာ	၁၁၇
စုတာ ပတန္တိ	၂၅၀	ဆေဒဂါမိနိ	၃၂၀
စုဋ္ဌနိကာ	၂၁၀	ဆေဒနံ	၃၇၉
စေတနာ	၂၀၄		
စေတသော အာဃာတော	၅၂	[ဇ]	
စေတသိကံ	၅၃	ဇဂတော ဂတိ	၂၅၉၊ ၂၆၁
စေတသော	၂၃၂	ဇနကံ	၁၀၉
စေတေတိ	၁၄၁	ဇနကုဟနတ္ထံ	၂၇၅
စေတောဝသိပ္ပတ္တော	၂၅၁၊ ၃၆၅	ဇနပဒဝိတက္ကော	၂၂၇
စေတောဝိမုတ္တိံ	၇၅	ဇနလပနတ္ထံ	၂၇၅
စေတောဝိမုတ္တိ	၅၅	ဇမ္ဗာလီ	၃၅၄
စေတောသမထဿ	၃၂၅	ဇမ္ဗောနဒံ	၁၇၁
စေတောသမထဿာမိဇိ	၂၅၉	ဇမ္ဗောနဒသေဝ	၂၈၈
စောရာ ဗလဝန္တော	၄၄	ဇရံ အနုတိတော	၁၂၉
		ဇရာဓမ္မံ	၃၅၈၊ ၃၉၆
[ဆ]		ဇရာဓမ္မော	၁၁၉၊ ၁၂၉
ဆတ္တိံသတိ	၂၅၀	ဇရာဘယံ	၁၆၅
ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ	၂၃၂	ဇရာယ	၇
ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ	၂၃၀	ဇလံ	၂၆၁
ဆန္ဒရာဂဝသူပေတာ	၃၁၅	ဇဝသမ္ပန္တော	၂၂၄၊ ၃၉၆
ဆန္ဒရာဂဝိနယော	၂၃၀	ဇဝနသ္မိံ	၂၄၃
ဆန္ဒာဂတိံ	၂၆၂	ဇဝေန	၃၂၉
ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ	၄၇	ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တော	၈၃
ဆန္တော	၁၅၈၊ ၂၁၄၊ ၃၂၅	ဇာဏုဿောဏိ	၂၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဇ]	
ဇာတကံ	၂၅၂
ဇာတရူပံ	၂၀၀၊ ၃၇၇
ဇာတိက္ခယံ	၁၄၉
ဇာတိဇရံ	၁၀၁
ဇာတိဇရာမရဏိကေဟိ	၂၅၇
ဇာတိဘယံ	၃၃၀
ဇာတိမရဏဘယဿ	၂၆၀
ဇာတိမရဏသင်္ခယေ	၁၂၁
ဇာတိမရဏသမ္ဘဝေ	၁၂၁
ဇာတိယာ	၇
ဇာတိယေ	၁၄၃
ဇာတိဝါဒေန	၁၄၅
ဇာတော	၇၄
ဇာနတာ	၄၃၊ ၂၀၃
ဇာနပဒါ	၇၉
ဇာနိပတယော	၃၁၀
ဇာယန္တိပိ	၂၂၁
ဇာလိနိ	၃၀၅
ဇိဂုစ္ဆတိ	၁၂၉
ဇိဂုစ္ဆန္တိ	၁၂၉
ဇိဂုစ္ဆတဗ္ဗော	၉၄
ဇိဂုစ္ဆေယျာထ	၈၅
ဇိက္ခံ	၁၁၈၊ ၁၂၉
ဇိက္ခာ	၁၄၀၊ ၂၆၆
ဇိက္ခော	၄၃
ဇိက္ခော	၂၂၄
ဇိမ္မံ	၃၁၈
ဇိဝိတံ	၂၀၄
ဇိဝိတပရိယန္တိကံ	၃၆၈
ဇိဝိတပရိယာဒါနာ	၃၆၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဇ]	
ဇိဝိတမဒေါ	၁၂၉
ဇေဋ္ဌော	၇၆
ဇေတွာ	၂၆၀
ဇောတယေ	၃၀၆
ဇောတိ	၃၂၁
ဇောတိပရာယဏော	၃၂၁
ဇောတိမာလိကံ	၂
ဇောတေန္တိ	၁၈၁
[ဈ]	
ဈာနဝိသယော	၃၁၉
ဈာယိ	၁၃၁
[ဍ]	
ဍတ္တိကမ္ပံ	၆၆
ဍတ္တိဒုတိယကမ္ပံ	၆၆
ဍတ္တိစတုတ္ထကမ္ပံ	၆၆
ဉာဏဒဿနာယ	၃၇၁
ဉာဏမေဝ	၃၁၉
ဉာတိပရိဝဇ္ဇော	၃၇၅
ဉာတိဗလိ	၃၁၃
ဉာတိဗျသနေန	၃၆၅
ဉာတိမဇ္ဈဂတော	၉၅
ဉာတိဝိတက္ခော	၂၂၇
ဉာတိ	၂၀၃
ဉာတေယျံ	၃၀၄
ဉာတော	၇၃
ဉာယံ ဓမ္မံ	၂၉၇
ဉာယံ ဓမ္မံ ကုသလံ	၄၅
ဉာယဿ	၂၀၃
ဉာယေ	၂၉၇

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၄၂၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[န]	
ဌပနိယော	၁၈၄
ဌာနံ	၁၉၉
ဌာနကုသလော	၃၅၈
ဌာနဂတံ	၃၁၃
ဌာနာဌာနေ န သဏ္ဌာတိ	၁၈၄
ဌာနာနိ	၃၁၂၊ ၃၂၉
ဌိတဿ အညထတ္တံ	၁၃၇
ဌိတသီလော	၂၁၆
[ခ]	
ခံသာ	၃၂၉
[ဓ]	
တံ	၁၄၇
တံ တဿ ပေတဿ	၁၄၀
တံ နိကာမေတိ	၂၃၃
တံ ခေါ ပန	၁၆၆
တက္ကရဿ	၁၈၀
တဠိ	၁၄၀၊ ၂၂၀
တဇ္ဇံ ဝါယာမံ	၁၉၅၊ ၁၉၆
တဇ္ဇနိယကမ္မံ	၆၆
တဏှာက္ခယဝိမုတ္တိနော	၂၁၉
တဏှာက္ခယာယ ပဋိပန္နော	၃၈
တဏှာဒုတိယော	၂၅၆
တဏှာဓိပန္နာ	၂၅၁
တဏှာ သွေဟော	၂၀၄
တဏှုပ္ပါဒါ	၂၅၆
တတောနိဒါနံ	၃၆၇
တတ္ထံ	၁၂၁
တတ္ထ	၁၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဓ]	
တတ္ထ နူန	၄၁
တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ	၂၁၇
တတြ	၉
တတြ ဝတ	၂၅၅
တတြာယသ္မာ	၃၉၃
တတြုပါယာယ	၂၉၇
တထာဂတံ အနုဿရတိ	၁၉၅
တထာဂတသာဝကေ စ	၅၉
တထာဂတေ စ	၅၉
တထာဂတော	၂၆၉၊ ၂၉၅
တထာ စိတ္တံ ဘာဝိတံ	၄၁
တထာ ဟာယံ	၁၉၂
တထာရူပါနံ	၁၆၉
တထာရူပေါ	၁၀၀
တထူပမံ	၃၂၅
တထေဝ	၃၀၆
တဒဓိမုတ္တော	၂၃၃၊ ၃၃၂
တဒနုတ္တရံ	၆
တဒဘိနိဝတ္တေတိ	၂၃၂
တဒဝသရိ	၁၆၅
တဒဿာဒေတိ	၂၃၃
တဒဟု အကုသလံ	၁၈၃
တဒဟုပေါသထေ	၁၉၃
တနုတ္တာ	၂၁၇
တန္တာကုလကဇာတော	၃၈၅
တန္တာဝုတာနံ	၂၄၂
တပတေ	၁၇၁
တပနိယာ	၅
တပသာ ဗျန္တိဘာဝံ	၂၀၂
တပေါ ဇိဂုစ္ဆာဟေတု	၃၇၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]	
တပ္ပတိ	၅
တပ္ပရာယဏတာ	၁၇
တပ္ပေတာ စ	၅၇
တဗ္ဗဟုလဝိဟာရီ	၂၃၃
တမပရာယဏော	၃၂၁
တမော	၁၄၆၊ ၃၂၁
တယိဒံ ဘော ကစ္စာန	၄၃
တယော အတ္တဝေသေ	၁၃၆
တယော ပါသာဒါ	၁၂၆
တဿပါဝိယသိကာ	၆၆
တဿာ	၃၊ ၄၊ ၆၊ ၄၂
တဿာတိဟ	၁၀၂
တဿေတံ	၁၁၊ ၅၃
တာဏံ	၁၄၀
တာဒိတာ	၂၇၄
တာဒိနော	၂၉၆
တာဒိမ္မာ	၂၇၄
တာဒိသံ	၂၅၅
တာဒိသံယေဝ	၂၂၆
တာဒိသာ	၃၂၀
တာယံ ဝေလာယံ	၁၂၃
တာရကရူပါနိ	၃၁၇
တာလာဝတ္ထုကတံ	၁၁၄
တာဝတိံသာနံ	၁၂၃
တာဝ သဟဿဓာ	၂၁၀
တိကဏ္ဍော	၁၄၄
တိဏဂဟနံ	၁၃၉
တိဏဝတ္ထာရကော	၆၆
တိဏဝေါ	၃၂၉
တိဏာဂါရေ	၆၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]	
တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ	၁၄၅
တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော	၃၈၅
တိဏ္ဍော	၂၅၁
တိဏိ နိမိတ္တာနိ	၂၂၈
တိတ္ထိ	၂၃၁
တိတ္ထော စ	၅၇
တိတ္ထာယတနာနိ	၁၅၅
တိန္ဒြကာလာတံ	၉၄
တိဗ္ဗံ	၃၁၈
တိဗ္ဗာနံ	၁၃၈
တိဗ္ဗော	၂၁၄
တိရိယံ	၂၅၉၊ ၂၆၁
တိလကာဟတဂတ္ထံ	၁၁၉
တိသဟဿီ	၂၁၀
တုဠိယာ	၂၃၇
တုဏှိဘူတံ	၃၆၃
တုဏှိဘူတာ တုဏှိဘူတာဝ	
သံဃမဇ္ဈေ သင်္ကသာယန္တိ	၄၅
တုဏှိဘူတော	၁၇၉
တုလာ ဧတံ ပမာဏံ	၅၈
တုလျသေဝီ	၉၃
တုသိတာ	၂၆၀
တုလိကာ	၁၇၁
တေဇောဓာတု	၁၅၉
တေ တေန လာဘံ လာဘန္တိ	၄၉
တေန ဟိ	၂၄၊ ၂၀၁
တေနပသင်္ကမိသု	၁၄၀
တေနပသင်္ကမိ	၂၃၊ ၂၈၊ ၁၇၈
တေဝိဇ္ဇာ ဗြာဟ္မဏာ	၁၄၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၂၇

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[၈]

တေဝိဇ္ဇေသု	၁၄၉
တောဒေယျဿ	၃၆၁
တောယေန	၃၀၀
တျာဿ	၁၃၉

[၈]

ထဒ္ဓါ	၂၇၅
ထမ္ဘဿ	၆၇
ထလဋ္ဌဿ	၃၉၄
ထလေ	၂၅၁
ထာမဝါ	၈၇၂၂၄
ထာမဿ	၅၀
ထာလိပါကော	၁၄၉
ထာဝရေယျမှာ	၂၆၈
ထိနမိဒ္ဓံ	၃၈၄
ထိနဿ စ ပနုဒနံ	၁၀၃
ထုလ္လဖုသိတကေ	၂၂၃
ထုသောဒကံ	၂၄၆
ထူဏံ	၃၆၉
ထူပံ	၂၇၈
ထူပါရဟာ	၅၁
ထေတတော	၁၅၈
ထေတာ	၁၉၈

[၉]

ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တသုပရိကမ္မ-	
ကတံ	၁၇၁
ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိယော	၃၂၀
ဒက္ခိဏေယျာ	၂၉
ဒက္ခိဏေယျော	၂၂၄
ဒက္ခိ	၃၀၇

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[၉]

ဒက္ခော	၂၉၇
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ	၂၇၃
ဒဋ္ဌာ	၂၇၃
ဒဋ္ဌာရံ	၂၇၃
ဒဋ္ဌ၊ ခေမတံ	၁၂၉
ဒဏ္ဍပရာယဏံ	၁၁၈
ဒဏ္ဍဘယံ	၃၃၁
ဒဗ္ဗလံ	၂၂၂
ဒန္တံ	၂၉၉
ဒန္တဝိဒဿကဟသိတံ	၂၃၁
ဒန္တော	၁၄၃
ဒန္တဝိရာဂီ	၁၈၉၊ ၁၉၁
ဒန္တာဘိညာ	၃၄၂
ဒဗ္ဗဇာတိကော	၂၂၇
ဒမာ	၃၄၅
ဒမော	၁၃၆
ဒယာပန္နာ	၁၉၇
ဒလိဒ္ဓါ	၃၇၂
ဒလိဒ္ဓေ	၇၆
ဒဿနံ	၁၆၉
ဒဿနကာမော သီလဝတံ	၁၃၂
ဒဿနဿ	၂၄၀
ဒဿနာယ	၃၇၂
ဒဿနိယာ	၃၃၀၊ ၃၇၂
ဒဿေတာရော	၉၉
ဒဿော	၂၆၉
ဒဟရဘူမိ	၄၃
ဒဟရော	၄၄
ဒဟေယျ	၂၇၄
ဒဗ္ဗဓမ္မာ	၃၀၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ခ]	
ဒဠ္ဍပရက္ကမော	၈၇၊ ၂၂၄
ဒဠ္ဍေဟိ	၂၉၃
ဒါနဉ္စ	၂၉၀
ဒါနသံဝိဘာဂရတော	၁၃၂
ဒါနာနိ	၆၀
ဒါယကတော	၃၂၀
ဒါသကမ္မကရပေါရိသဿ	၁၂၈
ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ	၃၇၇
ဒွါဒသ သကဒါဂါမိနော	၂၁၈
ဒိဋ္ဌိ	၂၆၈
ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ	၂၂၆
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ	၂၆
ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗုတာ	၁၂၁
ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ	၁
ဒိဋ္ဌာနဂတိ အာပဇ္ဇတိ	၄၆၊ ၂၂၃
ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနာ သမုဿယာ	၃၀၁
ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနာ သမူဟတာ	၃၀၁
ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌာသော	၅၂
ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော	၄၈၊ ၈၈
ဒိဋ္ဌိယောဂေါ	၂၅၆
ဒိဋ္ဌရာဂေါ	၄၂
ဒိဋ္ဌဝိပတ္တိ	၆၃
ဒိဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိ	၆၃
ဒိဋ္ဌသမ္ပဒါ	၆၃
ဒိဋ္ဌဿ စ	၆၃
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ	၂၁၃၊ ၃၇၃
ဒိန္နပါဠိကမ္ဘိ	၁၉၇
ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ	၁၂၃
ဒိဗ္ဗော မေ	၁၇၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ခ]	
ဒိယဗုဒ္ဓိက္ခာပဒသတံ	၂၁၅
ဒိဝါ ဒိဝဿ	၁၉၃
ဒိဝါသညံ	၃၀၃
ဒိသာ ဘန္တိ	၂၀၉
ဒိန္နံ	၂၄၆
ဒိန္နာဟံ	၅
ဒိဿဟသီ	၂၁၀
ဒိဿမဒ္ဓါနံ	၂၄၉
ဒီပေါ	၁၄၀
ဒုက္ကဋ္ဌကမ္မကာရီ	၇၁
ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ	၁၃၀၊ ၁၆၄
ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ	၄၆
ဒုက္ခနိရောဓော	၄၆
ဒုက္ခဝိပါကေဟိ	၂၅၇
ဒုက္ခသ္မာ	၇
ဒုက္ခဿ	၉၈၊ ၃၀၅
ဒုက္ခဿန္တကရော	၂၄၉
ဒုက္ခာ	၂၄၂
ဒုက္ခာနံ	၁၃၈
ဒုက္ခာပဋိပဒါ	၃၄၂
ဒုက္ခိတံ	၁၁၉
ဒုက္ခုဒ္ဓိယာ	၆၄
ဒုက္ခေဟိ	၇
ဒုက္ခော	၃
ဒုဂ္ဂတိ	၃၈၆
ဒုဂ္ဂတိ ပါဠိကမ္ဘိ	၁၉၂
ဒုဂ္ဂတိဘယံ	၃၃၁
ဒုဂ္ဂဟိတံ	၃၄၂
ဒုဂ္ဂဟိတေဟိ	၄၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၂၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]		[ခ]	
ဒုစိန္တိတစိန္တိ	၇၁	ဒေယျဓမ္မံ	၁၄၉
ဒုဋ္ဌာရကော	၉၂	ဒေဝတာဗလိ°	၃၁၃
ဒုတိယံ	၇၅	ဒေဝတုပေါသထံ	၁၉၆
ဒုတ္တပ္ပယာ	၅၇	ဒေဝဒူတာ	၁၁၇
ဒုဒ္ဓသိကော	၇၆၊ ၃၂၁	ဒေဝဒူတာနိ	၁၁၇
ဒုန္နိက္ခိတ္တဉ္စ ပဒေယျဉ္စနံ	၂၄	ဒေဝပုတ္တော	၃၆၅
ဒုန္နိက္ခိတ္တဿ	၃၄၂	ဒေဝပ္ပတ္တာ	၃၆၃
ဒုပ္ပဇဟာ	၅၇	ဒေဝုပပတျဿ	၂၉၉
ဒုပ္ပဓံသိယော	၃၀၄	ဒေဝိယာ	၃၁၀
ဒုပ္ပမေယျော	၂၃၃	ဒေဝေ	၂၂၂
ဒုပ္ပသဟော	၃၀၄	ဒေဝေါ န သမ္မာ ဓာရံ	၁၄၂
ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာယ	၂၂၄	ဒေသနာဉ္ဇာဏံ	၂၉၆
ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ	၃၇၂	ဒေသေတဗ္ဗော	၈၉
ဒုဗ္ဗဏ္ဏော	၇၆၊ ၃၂၁	ဒေသေမိ	၃၅၀
ဒုဗ္ဘာသိတဘာသီ	၇၁	ဒေါဏောပိ	၂၉၈
ဒုဗ္ဘာသိတံ	၁၈၈	ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ	၁၆၁
ဒုတ္တိက္ခံ	၁၄၂	ဒေါမနဿာန စူဘယံ	၁၀၂
ဒုဗ္ဗနော	၃၆၈	ဒေါမနဿေဟိ	၇
ဒုဗ္ဗေဓာ	၁၄၄	ဒေါဝစဿတာ	၅၅
ဒုဗ္ဗေဓော	၉၈၊ ၂၄၀	ဒေါသံ	၉၂
ဒုရဘိသမ္ဘဝါနိ	၄	ဒေါသန္တရော	၂၅
ဒုရာသဒေါ	၃၀၄	ဒေါသာဂတိ° ဂစ္ဆတိ	၄၇
ဒုရူပါ	၃၇၂	ဒေါသော	၁၀၃
ဒုလ္လဘာ	၃၁၂	ဒွယေန	၃၇၀
ဒုဿီလော	၇၇၊ ၂၂၄၊ ၃၁၀	ဒွိပဒါ	၂၉၆
ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော	၄၈	ဒွိသဟဿီ	၂၁၀
ဒုဿီလျဉ္စဿ	၂၂၂	ဒွေ ကပ္ပါ	၃၃၂
ဒူတေယျံ	၃၇၈	ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ	၆၅
ဒူရေ ပါတီ	၂၄၁	ဓံသတိ	၃၁၃

ပဒါနုတ္တမော

[•]

ပိဋကော်

ဓံသီ

၃၆၂

ဇောဟဋ္ဌံ

၂၇၀

ဓနုဂ္ဂဟော

၃၀၅

ဓမ္မံ

၉၁

ဓမ္မံယေဝ

၇၉

ဓမ္မကေတု

၇၀၊ ၇၉

ဓမ္မစက္ကံ

၂၅၅၊ ၂၉၆

ဓမ္မစက္ခါ

၂၂၂

ဓမ္မစာဂေါ

၆၀

ဓမ္မဇိဝိနော

၃၁၀

ဓမ္မဉ္စ

၁၆

ဓမ္မဋ္ဌပဋိသံယုတ္တာ

၁၁၈

ဓမ္မဋ္ဌိတတာ

၂၄၂

ဓမ္မတက္ကပုရေဇဝံ

၁၀၃

ဓမ္မဒါနံ

၆၀

ဓမ္မဒေသနာ

၈၉

ဓမ္မဒ္ဓဇော

၇၀-၇၉

ဓမ္မဓရံ

၂၅၂

ဓမ္မဓရာ

၈၇၊ ၂၅၂

ဓမ္မနိယာမတာ

၂၄၂

ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ

၁၃၆

ဓမ္မပဒါနိ

၂၈၈

ဓမ္မပ္ပမာဏော

၃၁၅

ဓမ္မပ္ပမောဒိတာနံ

၂၃၁

ဓမ္မပရိယေဋ္ဌိ

၆၁

ဓမ္မပူဇာ

၆၁

ဓမ္မဘောဂေါ

၆၀

ဓမ္မမညာယ

၃၂၆

ဓမ္မရတနံ

၆၁

ပဒါနုတ္တမော

[•]

ပိဋကော်

ဓမ္မရာဇာ

၇၈

ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ

၃၁၃

ဓမ္မဝါဒီ

၃၇၆

ဓမ္မဝုဒ္ဓိ

၆၁

ဓမ္မဝေပုလ္လံ

၆၂

ဓမ္မသံဝိဘာဂေါ

၆၀

ဓမ္မသင်္ဂဟော

၆၀

ဓမ္မသန္တာရော

၆၁

ဓမ္မသန္တိစယော

၆၂

ဓမ္မသာကန္တာ

၃၃၉

ဓမ္မာဓိပတေယျံ

၁၃၀

ဓမ္မာဓိပတေယျော

၇၀၊ ၇၉

ဓမ္မာဓိပေါ

၁၃၁

ဓမ္မာနံ

၃၂၆

ဓမ္မာနုကမ္မာ

၆၁

ဓမ္မာနုဂ္ဂဟော

၆၁

ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ၉၈၊ ၂၅၂၊ ၃၂၆

ဓမ္မာနုသာရီ

၄၈

ဓမ္မိကံ

၇၈

ဓမ္မိကေဟိ

၃၁၃

ဓမ္မိကော

၇၀၊ ၇၉

ဓမ္မိဒ္ဓိ

၆၁

ဓမ္မုဒ္ဓစ္စဝိဂ္ဂဟိတံ

၃၄၆

ဓမ္မုပေါသထံ

၁၉၅

ဓမ္မေနဝ စက္ကံ ပဝတ္ထေတိ

၇၉

ဓမ္မေသနာ

၆၁

ဓမ္မော

၇၈၊ ၁၄၂

ဓမ္မောပိ

၆၀

ဓာတာ

၂၆၇

ဓာတုကုသလတာ

၅၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]		[န]	
ဓာတုယော	၁၅၉	နာဂံ	၂၉၉
ဓာရိယတိ	၁၂၅	နာဒ္ဒသံ	၁၁၈
ဓာရေတိ	၁၉၉	နာနာကရဏံ	၈၀
ဓာရေတု	၂၁	နာမံ	၅၅
ဓိရံ	၁၄၉၊ ၂၈၇	နာမဂေါတ္ထံ	၁၇၀
ဓိရံ ပဋိပဒန္တဂံ	၂၁၉	နာမရူပပစ္စယာ	၁၆၂
ဓိရသမ္ပတေ	၁၄၄	နာဂုတိကော	၄၃
ဓိရော	၂၇၀၊ ၃၀၄	နာဠိကသဏ္ဍာသံ	၁၉၆
ဓုဝသီလာ	၂၁၆	နိကဋ္ဌကာယော	၃၃၈
ဓောရယော	၁၄၃	နိကတိ	၃၇၉
ဓောဝတိ	၂၂၇	နိကာမလာဘိ	၁၇၂၊ ၂၆၇
ဓောဝနသန္တောသော	၂၈၀	နိကာမေတိ	၂၃၃၊ ၃၃၁
[န]		နိကုဇ္ဇော	၉၇
န ခွေတ္တ	၈၈	နိက္ခုဇ္ဇိတံ	၁၅
န စ သညတ္တိံ ဥပဂစ္ဆန္တိ	၅၀	နိက္ခိတ္တံ	၁၇၁
နစ္စဂိတဝါဒိတဝိသုကဒဿနံ	၁၉၈	နိက္ခိတ္တရုရာ	၄၆၊ ၂၂၃
နစ္စေ	၂၃၁	နိက္ခိတ္တာနိ	၁၀၄
နတ္ထိကဝါဒါ	၂၈၉	နိက္ခိတ္တော	၆၄၊ ၂၄၄
နတ္ထိ ကုဟိဋ္ဌိ	၁၀၁	နိက္ခိပတိ	၅၇
နတ္ထိ မာတာ နတ္ထိ ပိတာ	၂၃၄	နိဂဏ္ဌသာဝကော	၃၆၇
နတ္ထိ ဒိန္နံ	၂၃၄	နိဂဏ္ဌုပေါသထော	၁၉၃
န တွေဝ	၂၀၄	နိသဏ္ဍု	၁၄၅
နဒီဝိဒုဂ္ဂံ	၁၃၉	နိစ္စဒါနံ	၃၀၁
နဘဉ္စ	၃၀၆	နိစ္ဆာတော	၁၈၃၊ ၃၇၃
နမသေယျ	၁၀၀	နိဇ္ဇရာ	၃၆၇
န ယိဓ	၇	နိဇ္ဇရာယ	၂၀၂
နဝါနံ ကမ္မာနံ	၂၀၂	နိဇ္ဇဏ္ဍိ	၂၀၂
နဝေါ	၂၂၄	နိဇ္ဈတ္တိံ ဥပဂစ္ဆန္တိ	၅၀
နဋ္ဌာဂါရာ	၆၉	နိဇ္ဈာပေန္တိ	၅၀
		နိဇ္ဈာမာ	၂၄၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[န]	
နိဒါနာနိ	၁၀၃၊ ၂၃၂
နိဒ္ဒေါဝတိ	၂၂၇
နိဓာနဝတိ	၃၇၆
နိဇ္ဈတိ	၂၅၀
နိန္ဒာဒသဒ္ဓေါ	၃၂၉
နိန္ဒာတပပါပကံ	၂၃၅
နိဇ္ဈယံ	၂၅၀
နိပကော	၁၃၁၊ ၁၃၉
နိပတန္တိ	၈၇
နိပုဏံ	၃၆၆
နိပ္ပိတိကံ	၅၃
နိပ္ပုရိသေဟိ	၁၀၁၊ ၁၂၈
နိဗ္ဗာနံ	၁၄၄
နိဗ္ဗာနဿ	၂၀၃
နိဗ္ဗာနောဂဓဂါမိနံ	၂၇၅
နိဗ္ဗဒါနုပဿိတာ	၇
နိဗ္ဗုတော	၁၄၃၊ ၁၈၃၊ ၃၇၃
နိဗ္ဗေဋ္ဌနာယ	၁၉၂
နိဗ္ဗေဓိကပညော	၃၆၀
နိမန္တနံ	၂၄၅
နိမိတ္တမေတံ	၂၅၅
နိမိတ္တေန အာဒိသတိ	၁၅၂
နိယတော	၂၁၇
နိယဿကမ္ပံ	၆၆
နိယာမံ	၈၉
နိယျာတိ	၁၈၀
နိယျာတေတွာ	၁၉၄
နိယျာတုံ	၄၄
နိရဂ္ဂဋ္ဌော	၃၀၂
နိရယပါလာ	၁၁၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[န]	
နိရယဗ္ဗိ	၂၃၄၊ ၃၃၂
နိရယော	၂၆
နိရာမိသံ	၅၃
နိရာရမ္ဘံ	၃၀၂
နိရာသော	၇၅၊ ၁၀၁
နိရုပဓိသုခံ	၅၃
နိရူပဓိ	၁၁၇
နိရူပဓိ°	၄၆၊ ၁၂၉
နိရောဓတ္ထံ	၂၇၅
နိရောဓာယ	၃၈၊ ၆၇
နိရောဓော	၁၀၊ ၄၆၊ ၁၆၄၊ ၂၆၀
နိလ္လောပံ	၁၃၉
နိဝါတာနိ	၆၉
နိသီဒိ	၁၃
နိဿယသမ္ပန္နော	၈၆
နိဿရဏံ	၂၅၇
နိဿာယ	၇၈
နိဿာရဏီယံ	၆၆
နိဟိတဒဏ္ဍာ	၁၉၇
နိဟိတသတ္တာ	၁၉၇
နိဟိယတိ	၉၃
နိတတ္ထံ	၂၅
နိတတ္ထော သုတ္တန္တော	၂၅
နိဝါရာ	၂၂၂
နေက္ခံ	၁၇၁၊ ၂၈၈
နေက္ခမ္ပသုခံ	၅၃
နေက္ခမ္ပေ ဒဋ္ဌါ	၁၂၉
နေတ္ထေ	၃၁၈
နေယျတ္ထံ သုတ္တန္တံ	၂၅
နေယျော	၃၃၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[န]	
နေရယိကာ	၂၃၃
နေလာ	၉၅၊ ၃၇၆
နေဝသညိနာသညိနော	၂၉၆
နေသံ	၈၀
နေသာဒကုလေ	၇၆၊ ၃၂၁
နေဂမဇာနပဒါ	၃၁၇
နော	၄၇၊ ၅၂၊ ၅၄
နှာပနေန	၁၀၀

[ဝ]	
ပံသုကူလံ	၂၇၈
ပံသုကူလာနိ	၂၂၁
ပကာသေတိ	၁၆၉
ပကုဗ္ဗတော	၁၃၁
ပက္ခဟတော	၇၆၊ ၃၂၁
ပက္ခိသကုဏော	၃၈၁
ပက္ခပစ္ဆေဒါယ	၆၅
ပဂေဝ ခေါ ပန	၈၅
ပဂ္ဂဏှေ	၃၀၆
ပဂ္ဂါဟော	၅၅
ပစ္စက္ခာယ	၁၂၉၊ ၂၈၈
ပစ္စတ္တံ	၁၅၈
ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ	၂၀၃
ပစ္စတ္တိကေန	၇၉
ပစ္စန္နိပိ	၂၂၁
ပစ္စန္နိမေ ဝါ ဇနပဒေ	
အနုညာတံ	၄၄
ပစ္စယော	၁၄
ပစ္စယံ ဝါ ကာတုံ	၂၂၆
ပစ္စယိကာ	၁၉၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပစ္စာဂစ္ဆတံ	၁၅၈
ပစ္ဆာဇာတော	၃၇၄
ပစ္စုပဋ္ဌိတာ	၁၁၇
ပစ္စုပဋ္ဌိတော	၃၁၂
ပစ္စုပ္ပန္နံ အာရဟ္မ	၁၈၄
ပစ္စုပ္ပန္နာနိ	၃၈၈
ပစ္စေကသစ္စာနိ	၃၀၀
ပစ္ဆာဘတ္တံ	၃၈၄
ပစ္စိမဉ္ဇ ဇနတံ အနုကမ္မမာနော	၂၆
ပစ္စိမာ ဇနတာ	၄၆၊ ၂၂၃
ပစ္စိမိကာ	၈
ပဇာတိ	၇၊ ၉၊ ၁၈၇၊ ၂၅၈၊ ၃၁၃
ပဇာဟိံသု	၂၃၆
ပဇာ	၁၆၇
ပဇာပတိယော	၁၁၆
ပဇာယ အနုကမ္မကာ	၁၀၀
ပဇ္ဇနိကံ	၃၁၁
ပဇ္ဇလတိ	၃၈၈
ပဇ္ဇောတဿေဝ	၂၁၉
ပဉ္စာလပုတ္တော	၃၀၆
ပဉ္စိန္ဒိယာနိ	၃၄၃
ပညတ္တံ	၆၅
ပညတ္တေ အနုပညတ္တံ	၆၆
ပညပေမိ	၁၆၃
ပညာစက္ခု	၃၄၁
ပညာနိရောဓိကော	၂၀၁
ပညာပေမိ	၃၅၀
ပညာ ဘာဝိယတိ	၂၆
ပညာယ	၂၃၀၊ ၃၆၀၊ ၃၆၃
ပညာယတ္တံ	၂၆၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပညာယံ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ	၃၈၅	ပဋိနိဿဋ္ဌာနိ	၃၀၀
ပညာဝိမုတ္တိ	၇၅	ပဋိပဒံ	၂၁၉၊ ၃၀၅
ပညာဝိမုတ္တော	၄၈	ပဋိပဒါ	၂၄၅
ပညိန္ဒြိယံ	၃၄၃	ပဋိပဒါယ	၁၈၅
ပညတ္တရံ	၃၉၄	ပဋိပန္နော	၃၈
ပဉ္စ ကတ္တာ	၇၁၊ ၇၂	ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏီယော	၁၈၄
ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေတာ	၇၁	ပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ	၄၇၊ ၂၄၂
ပဋုလိကတ္ထတော	၁၁၆	ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေါ	၂၂၇
ပဋုလိကာ	၁၇၁	ပဋိဗလော	၈၇
ပဋိကစ္စ	၂၇၄	ပဋိဗာဟတိ	၂၄၃
ပဋိကစ္စေဝ	၂၁၄	ပဋိဘာတု	၁၈၉
ပဋိကတ္ထတော	၁၁၆	ပဋိဘာနံ	၃၆၀
ပဋိကာ	၁၇၁	ပဋိဘာနကဝိ	၃၉၀
ပဋိကိဋ္ဌော	၂၄၃	ပဋိဘာနဝါ	၂၆၈
ပဋိက္ခမန္တု	၃၁၆	ပဋိဘဏ္ဍတိ	၃၄၅
ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ	၂၈၈၊ ၂၉၇၊ ၃၅၆	ပဋိရောသတိ	၃၄၅
ပဋိဂုဏ္ဍာတု	၂၂၀	ပဋိလာဘသန္တောသော	၂၇၉၊ ၂၈၃
ပဋိဂ္ဂါဟကတော	၃၂၀	ပဋိဝိစရန္တိ	၄၈
ပဋိဂ္ဂါဟာ	၂၆	ပဋိဝိရတာ	၁၉၇
ပဋိဃနိမိတ္တံ	၅၈	ပဋိသံဝေဒိယတိ	၂၂၅
ပဋိဃာတာယ	၆၅	ပဋိသံဝေဒေတိ	၁၅၆
ပဋိစရိဿတိ	၁၇၉	ပဋိသင်္ခါနဗလံ	၉၊ ၆၂
ပဋိစ္စန္ဓံ	၁၅	ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ	၁၂၊ ၁၉၄
ပဋိစ္စန္ဓကမ္မန္တော	၇၇	ပဋိသဉ္ဇိက္ခတော	၁၂၉
ပဋိစ္စန္ဓကမ္မန္တဿ	၂၆	ပဋိသန္တာရော	၆၂
ပဋိစ္စန္ဓကုဋ်	၃၇၈	ပဋိသရန္တိ	၁၈၉
ပဋိဇာဂရောန္တိ	၁၂၂	ပဋိသလ္လာနာ	၁၇၈၊ ၂၈၈
ပဋိညာတကရဏံ	၆၆	ပဋိသာရဏီယကမ္ပံ	၆၆
ပဋိနိဿဂ္ဂါယ	၆၇	ပဋိသေနတိ	၃၈၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၃၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပဋိသေဝနာယ	၂၃၁	ပတိတာ	၂၅၀
ပဋိဿတော	၂၈၂	ပတိတ္ထိယတိ	၉၂၊ ၃၇၂
ပဋိကာယ	၂၂၇	ပတိရူပံ	၈၈
ပဋ္ဌပေမိ	၃၅၀	ပတိရူပဒေသဝါသော	၂၈၉
ပဋ္ဌမာဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ	၂၆၄	ပတိလိနော	၃၀၀
ပဋ္ဌမာ ဝိဇ္ဇာ	၁၄၆	ပတောဒန္တာယံ	၃၂၉
ပဋ္ဌမေန ဝယသာ	၄၄	ပထဝီဓာတု	၁၅၉
ပဏဝေန	၃၉၄	ပဒက္ခိဏံ	၂၄၅
ပဏာမေတွာ	၁၇၀	ပဒပရမော	၃၃၇
ပဏိဓာယ	၁၇၂	ပဒဗျဉ္ဇနာနိ	၃၅၆
ပဏိပါတော	၁၈	ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ	၇၁၊ ၃၄၂
ပဏိယံ	၈၆	ပဒရံ	၂၂၃
ပဏိဟိတာ	၁၅၃	ပဒဟာမိ	၆
ပဏိတံ	၁၀၁၊ ၁၈၃၊ ၃၆၆	ပဒါလေတာ	၂၄၂
ပဏိတတရံ	၁၅၄	ပဒါလေတိ	၂၄၂
ပဏိတတရော	၈၈၊ ၃၂၅	ပဒီပေယျံ	၃၇၂
ပဏိတာယ ဓာတုယာ	၂၀၄	ပဒီပေယျဿ	၇၆၊ ၃၂၂
ပဏိတော	၂၂၇၊ ၂၂၈	ပဒုမံ	၁၂၄
ပဏ္ဍိတပညတ္တာနိ	၁၃၆	ပဒေသံ ပဒေသကာရီ	၂၁၇
ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ	၇၁	ပဓာနံ	၄၊ ၆၃
ပဏ္ဍိတဝေဒနီယံ	၃၆၆	ပဓာနာနိ	၄၊ ၂၆၀
ပဏ္ဍိတော	၂၆၆	ပန္နာနိ	၂၆
ပဏ္ဍိတော ထေရောတွေဝ သင်္ချံ	၄၄	ပန္နိကံ	၂၇၈
ပဏ္ဍုကမ္ပလေ	၁၇၁	ပန္နဘာရော	၁၄၃
ပဏ္ဍသန္တရေ	၁၁၅	ပနုဏ္ဏံ	၂၈၈
ပတ္တံ	၂၆၈	ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော	၃၀၀
ပတ္တကမ္မာနိ	၃၁၃	ပနုဏ္ဏာနိ	၃၀၀
ပတ္တက္ခန္ဓော	၁၇၉	ပပဉ္စဿ	၃၅၁
ပတ္တဗ္ဗံ	၆	ပပဉ္စေတိ	၃၅၁
ပတိဋ္ဌိတာ	၈၀		

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပပတိတာ	၈၀	ပရမသုခုမာလော	၁၂၄
ပပတိတော	၂၄၉	ပရမာ သန္တိ	၂၇၀
ပဗ္ဗဇိတသုခံ	၅၃	ပရမေန	၂၆၂
ပဗ္ဗဇိတာနံ	၄	ပရမ္မိ ဂန္ဓာ	၁၅၅
ပဗ္ဗဇေယျံ	၃၇၅	ပရာမိပ္ပါယာ	၃၂၀
ပဗ္ဗတံ	၃၈၃	ပရာနဝါဒဘယံ	၃၃၁
ပဗ္ဗတဝိသမံ	၁၃၉	ပရာဘဝါယ	၃၁၆
ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မံ	၆၆	ပရာမာသာ	၅၀
ပဘက်ရော	၃၀၆	ပရိ	၃၈၄
ပဘင်္ဂ	၂၂၇	ပရိကပ္ပေ	၁၈၅
ပဘာသန္တိ	၂၀၀	ပရိကဿတိ	၃၆၀
ပမာဏဝန္တာနိ	၃၁၆	ပရိကုပိတာ	၃၁၇
ပမာဒဿ	၆၇	ပရိက္ခယာ	၂၁၇
ပမာဒေ ဘယဒဿိ ဝါ	၃၀၀	ပရိက္ခယာယ	၆၇
ပမောဒတိ	၃၁၄	ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနော	၁၂၄
ပယိရူပါသိတဗ္ဗော	၉၃	ပရိစာရယမာနော	၁၂၈
ပယိရူပါသိ°	၃၇၀	ပရိစိတာ	၂၆၇
ပယုတံ ဘဏေ	၁၈၈	ပရိစိတေဟိ	၃၁၃
ပယောဂဝိပတ္တိ	၁၁၂	ပရိဇာနာတိ	၁၈၇
ပယောဂဝိပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠိ	၁၁၂	ပရိညံ	၂၃၈
ပယောဂသမ္ပတ္တိပဋိဗ္ဗာဠိ	၁၁၂	ပရိညာယ	၆၇၊ ၂၄၇၊ ၂၅၈
ပရံ	၁၂၉	ပရိတ္တေ	၂၂၆
ပရံ ယောဇနသတံ	၁၉၄	ပရိတ္တော	၂၂၆
ပရတော စ	၅၈	ပရိနိဗ္ဗာပေတိ	၁၅၀
ပရဒတ္တဘောဇိနံ	၃၁၂	ပရိနိဗ္ဗာပေန္တိ	၃၁၃
ပရဓမ္မာပသာဒနာ	၂၀၁	ပရိနိဗ္ဗာယတိ	၂၃၄
ပရပ္ပဝါဒါ	၃၉၂	ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ	၂၁၃
ပရဗျာဗာဓာယ	၈၄	ပရိနိဗ္ဗုတော	၂၄၉
ပရမနိပစ္စကာရံ	၃၆၁	ပရိပဉ္စတိ	၈၇
ပရမသစ္စံ	၃၂၉	ပရိပန္နေပိ	၁၃၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၃၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပရိပုစ္ဆတိ	၈၇	ပရိသဒ္ဓသနာ	၃၈၉
ပရိပုဏ္ဏံ	၁၆၉	ပရိသသောဘနာ	၃၈၉
ပရိပုဏ္ဏသေခေါ	၂၅၁	ပရိသာကသဇ္ဇော	၄၇၂၆၃
ပရိပူရကာရိ	၂၁၆	ပရိသာမဏ္ဍော	၄၇
ပရိဘဝန္တိ	၁၈၁	ပရိသုဒ္ဓံ	၉၇၂၁၆၉
ပရိဘာသကော	၃၁၀	ပရိသုဒ္ဓေါ	၁၇၁
ပရိဘုဉ္ဇန္တိ	၄၉	ပရိဟရတိ	၃၂၅၉
ပရိဘုတ္တံ	၃၁၃	ပရိဟရန္တိ	၂၀၉
ပရိဘောဂသန္တောသော	၂၈၀၂၈၃	ပရိဟာယိဿန္တိ	၁၂၃
ပရိမဏ္ဍလေဟိ	၇၁	ပရိဟာရကာ	၃၆၁
ပရိမုခံ	၁၇၂	ပရိဋ္ဌာဟော	၃၆၇
ပရိယန္တဝတိ°	၃၇၆	ပရူပါရန္တံ	၃၆၁၃၆၂
ပရိယန္တော	၁၂၁	ပရောပရာ	၂၅၁
ပရိယာဒိန္နစိတ္တော	၁၄၁	ပရောပရာနိ	၁၀၁၃၀၃
ပရိယာပန္နာယ	၃၀၆	ပရောလောကော	၂၃၄
ပရိယာပုဏန္တိ	၃၄၂	ပ္ပဝန္တိ	၃၆၄
ပရိယာပုဏာတိ	၃၆၄	ပလာလပိဋကံ	၂
ပရိယာယန္တိ	၁၆၅	ပလာလပုဉ္ဇံ	၃၈၃
ပရိယာယဘတ္တဘောဇနံ	၂၄၆	ပလာသော	၆၄
ပရိယေသနသန္တောသော	၂၇၉၂၈၂	ပလိခဏေယျ	၃၆၉
ပရိယေသိတံ	၂၆၈	ပလိဃပရိဝတ္တိကံ	၂
ပရိယောဒပနာ	၁၉၅၂၁၉၆	ပလိတကေသံ	၁၁၈
ပရိယောဒါတော	၁၇၁	ပလောကတော	၃၃၃
ပရိယောဓာယ	၁၃၉၂၃၁၃	ပလ္လင်္ဂ°	၃၈၄
ပရိယောနဒ္ဓါ	၃၃၅	ပလ္လင်္ဂ° အာဘုဇိတွာ	၁၇၂
ပရိယောနဒ္ဓေါ	၁၉၂၂၃၈၅	ပလ္လင်္ကော	၁၇၁
ပရိယောသာနံ	၉၇	ပဝတ္ထဖလဘောဇိ	၂၂၂
ပရိဝါသဒါနံ	၆၆	ပဝတ္တေတိ	၂၅၄
ပရိသဂ္ဂတော	၉၅	ပဝါရဏဋ္ဌပနံ ပညတ္တံ	၆၅
ပရိသတိ	၃၆၁	ပဝါရဏာ ပညတ္တာ	၆၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပဝိဝေကေ	၄၆၂၂၃၂၄၂	ပဟိနာနိ	၃၀၀
ပဝိသန္တိ	၂၉၃	ပဟိနော	၂၆၈
ပဝေဓမာနံ	၁၁၈	ပဟူတရတ္တရတနာနံ	၁၉၉
ပသံသိယော	၂၅၀	ပါကတိန္ဒြိယာ	၄၅
ပသဝတိ	၅၉၁၁၃၁၂၅၀	ပါကတိန္ဒြိယော	၂၃၃
ပသဝန္တိ	၁၃၇	ပါဂ္ဂိကန္တံ	၃
ပသန္ဓာနံ	၆၅	ပါဂ္ဂိကမ္ပိတဗ္ဗာနိ	၃၃၁
ပသန္ဓော	၃၁၉	ပါဂ္ဂိကင်္ခါ	၃၅၄
ပသယုမာရံ	၁၃၁	ပါဂ္ဂိဒေသနီယေသု	၃၉၄
ပသဝတိ	၇၂	ပါဂ္ဂိပဒေါ	၃၂၃
ပသာဒံ	၃၁၀	ပါဂ္ဂိဘောဂေါ	၃၅၈
ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ	၅၉	ပါဂ္ဂိဟာရိယပက္ခန္ဓ	၁၂၃
ပသာဒတ္ထံ	၁၈၈	ပါဂ္ဂိဟာရိယာနိ	၁၅၂
ပသာဒနီယေ ဌာနေ	၅၉	ပါဏာ ဘူတာ	၃၁၆
ပသာဒါယ	၆၅	ပါဏာဟရာနံ	၁၃၈
ပဿတာ	၄၃၂၀၃	ပါဏာတိပါတံ	၁၉၇
ပဿတော	၁၄၇	ပါဏာတိပါတိနော	၁၅၇
ပဿဒ္ဓကာယော	၂၂၃	ပါဏုပေတံ	၂၂
ပဿဒ္ဓေါ	၃၀၁	ပါတဗျတံ	၂၃၃
ပဿဒ္ဓေါ ကာယော	၁၃၀	ပါတိမောက္ခံ	၆၅
ပဿမ္ဗိဿ နပ္ပုဋ္ဌိကရေယျံ	၅၂	ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနံ	၆၅
ပဟာနံ	၁၀၂	ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော	၃၈
ပဟာနတ္ထံ	၂၇၅	ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော	၆၅
ပဟာနပ္ပဓာနံ	၂၆၀၂၃၁၇	ပါတုကရိဿတိ	၁၇၉
ပဟာနာယ	၆၇	ပါတု ကရေတိ	၃၁၈
ပဟာနာရာမော	၂၈၄-၅	ပါတုဘာဝါ	၃၃၃
ပဟာယ	၇၁၉၇	ပါတုရဟောသိ	၂၆၅
ပဟိဏဂမနံ	၃၇၈	ပါဒါနံ ဓောဝနေန	၁၀၀
ပဟိတတ္ထော	၂၅၉	ပါဒေ ပါဒံ	၈၃
ပဟိတတ္ထဿ	၁၄၇	ပါဒေသု	၂၉၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၃၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀]		[၀]	
ပါနေန	၁၀၀	ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော	၃၈၄
ပါပိ	၉	ပိဏ္ဍပါတော	၂၈၂
ပါပကာနိ	၁၁၁	ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ	၂၇၆
ပါပကေဟိ	၂၅၇	ပိတာမဟယုဂါ	၁၄၅
ပါပကော	၃	ပိယစက္ခုဟိ	၄၆၊ ၂၂၃
ပါပဉ္စ	၂၅၁	ပိယရူပါဘိနန္ဒိနော	၃၀၇
ပါပဏိကော	၈၅	ပိဟိတဝါတပါနာနိ	၇၀
ပါပဒိဋ္ဌိ	၂၆၈	ပိဏေတိ	၃၁၃
ပါပဓမ္မံ	၃၈၉	ပိတိ ဇာယတိ	၂၂၃
ပါပဓမ္မော	၇၇၊ ၃၁၀	ပုတ္တုသကုလေ	၇၆၊ ၃၂၁
ပါပဘိက္ခု ဗလဝန္တော	၄၄	ပုဂံဝေါ	၁၄၃
ပါပမိတ္တတာ	၅၅	ပုဇ္ဇာ	၁၅၁
ပါပိစ္ဆာနံ	၆၅	ပုညကတော	၂၉၀
ပါပိဋ္ဌတရေ	၁၃၀	ပုညက္ခေတ္တံ	၂၂၄
ပါပိယော	၃၀၂	ပုညာနိ	၁၂၂
ပါပုဏေ	၂၆၁	ပုညာဘိသန္ဓာ	၃၀၉
ပါဘတံ	၃	ပုဋ္ဌောသေနာပိ	၃၆၃
ပါရဂတော	၂၅၁	ပုဏ္ဍရိကံ	၁၂၄
ပါရဂံတော	၂၅၁	ပုတ္တကာရဏာ	၂၉၀
ပါရဂူ	၁၄၅၊ ၂၆၀၊ ၂၆၈	ပုတ္တာနံ	၁၀၀
ပါရဂူ သဗ္ဗဓမ္မာနံ	၁၄၃	ပုထု	၂၃၈၊ ၃၀၀
ပါရိပန္နိကော	၁၄၃	ပုထု ပညော	၉၇၊ ၃၁၃
ပါရိသဇ္ဇာ	၁၂၂	ပုထုသ္မိတာ	၂၅၅
ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ	၃၆၆	ပုထု	၂၅၅
ပါရေဝတာသု	၁၄၃	ပုထု သဝန္တိ	၃၀၉
ပါလေန္တိ	၇	ပုနရာဂတာ	၂၅၀
ပါသာဒိကံ	၂၉၉	ပုပ္ဖဂန္တော	၂၀၆
ပါသာဒိကာ	၃၇၂	ပုပ္ဖဘာဏီ	၉၅
ပါဟုနေယျော	၂၂၄	ပုဗ္ဗကာရီ	၅၇
ပိဋ္ဌတော ပိဋ္ဌတော	၂၁၄	ပုဗ္ဗက္ခသမယံ	၈၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
ပုဗ္ဗပေတဗလိ°	၃၁၃
ပုဗ္ဗာစရိယာ	၉၉
ပုဗ္ဗာရာမေ	၂၉
ပုဗ္ဗေကတဟေတု	၁၅၆၊ ၁၅၇
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ	၁၄၉
ပုရတ္ထိမေသု ဇနပဒေသု	၄၂
ပုရာဏဉ္စ ကမ္ပံ	၂၀၃
ပုရာဏသဗြဟ္မစာရိ	၂၃၈
ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ	၂၀၂
ပုရိမတရာနိ	၃၉၂
ပုရိမာနိ	၃၉၂
ပုရိမိကာ	၈
ပုရိသကရဝိကံ	၁၈၁
ပုရိသထာမေ	၃၃၀
ပုရိသထာမေန	၆
ပုရိသပရဿေ	၂၄၃
ပုရိသပုဂ္ဂလော	၁၅၆
ပုရိသမေဓော	၃၀၁
ပုဂမဇ္ဈဂတော	၉၅
ပုဇိတာ	၉၈
ပုတိမုတ္တံ	၂၇၆
ပေစ္စ	၁၀၀၊ ၂၅၀
ပေစ္စ သဂ္ဂေ	၃၁၄
ပေတာ	၃၉၅
ပေမနီယာ	၉၅၊ ၃၇၆
ပေယျဝဇ္ဇံ	၂၉၀
ပေသလာ ဘိက္ခု တသ္မိ° သမယေ	
ဒုဗ္ဗလာ	၄၄
ပေါတ္ထကော	၂၂၄
ပေါနောဗ္ဗဝိကေဟိ	၂၅၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
ပေါရာဏာ	၂၇၇
ပေါရိယာ	၃၂၆
ပေါရိယာ ဝါစာယ	၃၀၆
ပေါရိ	၉၅၊ ၃၇၆
ပေါသကာ	၂၈၊ ၉၉
[ဗ]	
ဖရတိ	၃၂၅
ဖရသေန	၂၄၁
ဖလံ ဝိပါကော	၂၃၄
ဖလန္တိယာ	၅၁
ဖဿာ	၉၀
ဖဿာယတနံ	၁၆၁
ဖဿာယတနာနံ	၂၅၇၊ ၃၅၁
ဖဿာယတနာနိ	၁၅၉
ဖာတိ°	၉၆
ဖိယာရိတ္တံ	၃၇၁
ဖုဋ္ဌ'ဿ	၂၇၀၊ ၃၅၈
ဖုဋ္ဌါ	၂၅၈
ဖုသိတဂ္ဂဋ္ဌာနိ	၆၉
ဖုသိတာ	၃၉၄
ဖုဿ ဖုဿ	၂၀၃
ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိကရေတိ	၃၆၇
ဖေဂ္ဂါ	၃၂၈
ဖေဂ္ဂါပရိဝါရော	၃၂၈
[ဗ]	
ဗဒရပဏ္ဍိ	၁၇၁
ဗန္ဓနာဂါရိကော	၃၇၃
ဗန္ဓေယျ	၃၇၁
ဗန္ဓော	၃၇၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဗ]	
မရိဟိသတ္ထာယ	၃၇၃	ဗာဟိရကာ	၄၈
မလတ္ထော	၁၉၂	ဗာဟိရဿ ဥပါဒါယ	၃၈၆
မလဝမ္ပိ	၁၉၂	ဗာဟိရဿာဒံ	၂၄၀
မလဝါ ပုရိသော	၄၀	ဗာဟိရာ	၃၅၂
မလသမ္ပန္နော	၂၂၄၊ ၃၉၇	ဗာဟိရာနိ ဝါ ကမ္မန္တာနိ	၄၄
မလာနိ	၉	ဗာဟုလိကာ	၄၆၊ ၂၂၂၊ ၃၄၂
မလိဟရဏေ ဝနသဏ္ဍေ	၂၃၆	ဗာဠုဂိလာနံ	၁၁၉
မဟိဒ္ဓါ	၃၅	ဗိလင်္ဂထာလိကံ	၁
မဟိဒ္ဓါ စ	၁၀၁	ဗိလင်္ဂဒုတိယံ	၁၂၈
မဟိဒ္ဓါ သံယောဇနံ	၃၅	ဗိလာသယာ	၂၉၃
မဟုကာရာ	၉၉	ဗိဇဂါမဘူတဂါမသမာရန္တာ	၃၇၇
မဟုဇနကန္တာ	၉၆၊ ၃၇၆	ဗုဒ္ဓံ	၉၁
မဟုဇနမနာပါ	၉၆၊ ၃၇၆	ဗုဒ္ဓဝိသယော	၃၁၉
မဟုဇနဟိတာယ	၇၄	ဗုဒ္ဓါ	၅၁၊ ၃၀၇
မဟုဉ္စ	၂၅၀	ဗောဓိသတ္တဿေဝ	၂၃၀
မဟုဉ္စ ပုညံ	၇၂	ဗျဿနံ	၁၉၂
မဟုဒေဝ	၂၂၆	ဗျာကာတုံ	၈၈
မဟုနော ဇနဿ အနုတပ္ပါ	၅၁	ဗျပ္ပပဇ္ဇော	၃၆၆
မဟုပ္ပဒါ	၂၉၆	ဗျဉ္ဇနတော	၃၃၈
မဟုဘေရဝံ	၃၀၉	ဗျဉ္ဇနပ္ပတိရူပကေဟိ	၄၅
မဟုလမကံသု	၂၃၆	ဗျဉ္ဇနသော	၃၅၀
မဟုဿုတာ	၈၇	ဗျန္တိကရောတိ	၂၀၃
မဟုဿုတော	၂၆၆	ဗျာပဇ္ဇတိ	၉၂၊ ၃၇၂
မဋ္ဌိသမံသိကံ	၂	ဗျာပန္နံ	၂၃၂
ဗာလတော	၇၀	ဗျာပါဒေါ	၃၈၄
ဗာလနိမိတ္တာနိ	၇၁	ဗျာဗာဓေန္တိ	၄၁
ဗာလလက္ခဏာနိ	၇၁	ဗြဟ္မာ	၁၃၈
ဗာလာပဒါနာနိ	၇၁	ဗြဟ္မံ	၂၇၀
ဗာလော န ထေရောတွေဝ သင်္ချံ	၄၃	ဗြဟ္မစက္ကံ	၂၅၄
		ဗြဟ္မစရိယံ	၉၇၊ ၁၄၈၊ ၁၆၉၊ ၃၆၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
ဗြဟ္မစရိယပရာယဏော	၁၃၀
ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ	၆
ဗြဟ္မစရိယဝါသော	၂၂၅
ဗြဟ္မစရိယသာရပ္ပါနိ	၂၁၆
ဗြဟ္မစာရိပဋိညော	၇၇
ဗြဟ္မစာရိ	၁၉၇
ဗြဟ္မဘူတေန	၁၈၃၊ ၃၇၃
ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရော	၉၉
ဗြဟ္မုနာ	၂၈၈
ဗြဟ္မုပေါသထံ	၁၉၅
ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ	၃၁၇
ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ	၄၄
ဗြာဟ္မဏဂါမော	၁၆၅
ဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကော	၁၄၁
ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ	၃၅၉
ဗြာဟ္မဏာ	၁၄၀
ဗြာဟ္မဏော	၁၁၇၊ ၂၅၁

[ဘ]	
ဘဂဝံမူလကာ	၁၈၈
ဘဂဝံပဋိသရဏာ	၁၈၉
ဘဂဝံနေတ္ထိကာ	၁၈၈
ဘဇိတဗ္ဗော	၉၃
ဘဏ္ဍနဇာတာ	၄၅၊ ၂၂၃
ဘဏ္ဍန္တံ	၃၄၅
ဘတ္တုဒ္ဓေသကော	၂၆၂
ဘဒ္ဒကံ	၂၀၀၊ ၂၃၁၊ ၂၆၁
ဘဒ္ဒကံ ဌာနံ	၉၇
ဘဒြာနိ	၃၁၆
ဘဒြေ	၂၄၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဘ]	
ဘဒြေန ယောဗ္ဗနေန သမန္တာ-	
ဂတော	၄၄
ဘဝဂ္ဂံ	၃၁၈
ဘဝတဏှာ	၂၄၉
ဘဝဒိဋ္ဌိ	၅၅
ဘဝနေတ္ထိ	၂၄၉
ဘဝပဋိလာဘိယာနိ	၃၃၆
ဘယံ	၆၉
ဘယံ ဟောတိ	၁၆၄
ဘယဒဿာဝိနော	၂၅၉
ဘယဒဿာဝိ	၃၈
ဘယာဂတိ	၄၇
ဘယာနံ	၆၅
ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ	၁၆
ဘဝယောဂေါ	၂၅၆
ဘဝါနံယေဝ	၃၈
ဘဝါဘဝေါ	၂၅၆
ဘဝိဿံ	၃၈၇
ဘသ္မပုဋ်	၃၉၄
ဘာဂဝါ	၂၄၀
ဘာဂဿော မိတော	၁၂၁
ဘာဇနံ	၁၄၁
ဘာရံ	၅၆
ဘာရံ ဝဟတိ	၅၅
ဘာဝနာပ္ပဓာနံ	၂၆၀၊ ၃၁၇
ဘာဝနာဗလံ	၉
ဘာဝနာရတော	၂၈၄
ဘာဝနာရာမော	၂၈၄-၅
ဘာဝိတကာယော	၂၂၆
ဘာဝိတသီလော	၂၂၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၄၄၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဘ]		[မ]	
ဘာဝိတာ	၂၆	မင်္ဂလာတော	၁၇၉
ဘာသတိ	၃၃၆	မစလပ္ပတ္တော	၃၂၃
ဘာသတေ	၁၇၁	မစ္စုပါသပ္ပမောစနံ	၂၉၇
ဘာသန္တိ	၅၁	မစ္စုဟာယိနံ	၁၄၉
ဘာသယေ	၃၀၆	မစ္ဆဃာတကော	၃၇၃
ဘိက္ခုသံဃော	၁၇	မစ္ဆရိယံ	၆၄
ဘိန္ဒာနံ ဝါ သန္ဓာတာ	၃၇၅	မဇ္ဈိ	၉၇
ဘိယျောဘာဝါယ	၆၅	မဇ္ဈိနိကသမယံ	၈၅၊ ၈၆
ဘိယျောသော မတ္တာယ	၉၄	မဇ္ဈိမာ	၂၄၅
ဘိရုတ္တာဏံ	၃၅၉	မဇ္ဈိမာယ ဓာတုယာ	၂၀၄
ဘုဉ္ဇံ	၃၁၄	မဇ္ဈိမိကာ	၂၁၀
ဘုသာဂါရံ	၂၂၂	မဇ္ဈိမော	၂၂၄
ဘုသိကံ	၂၂၂	မဏ္ဍိကာပုတ္တော	၃၆၂
ဘူတပုဗ္ဗံ	၁၂၃	မဏ္ဍေတိ	၁၉၉
ဘူတဝါဒီ	၃၇၆	မတ္တပဋိဂ္ဂဟဏသန္ဓောသော	၂၇၉
ဘေဒါ	၃၆၉	မတ္တသော ကာရီ	၂၁၆
ဘေရဏ္ဍကံ	၁၈၁	မဒဿ	၆၇
ဘော	၁၆၆၊ ၂၉၆	မဒေ အဘိဘောသ္မိ	၁၂၉
ဘောဂနဂရေ	၃၅၆	မဒ္ဒဝံ	၆၂
ဘောဂသုခံ	၃၁၄	မဓဘာဏီ	၉၅
ဘောဂါ	၃၁၂	မနဿ	၁၁၈
ဘောဂ္ဂံ	၁၁၈	မနဿနုပေက္ခိတာ	၃၆၄
ဘောဇနေ မတ္တညူ	၈၃	မနသိကာရကုသလတာ	၅၅
[မ]		မနာပါ	၃၁၂
မကဿ	၃၂၉	မနာပေနေဝ	၃၂၃
မက္ခိကာ	၂၄၀	မနုဿဘူတေန	၇၉
မက္ခော	၆၄	မနုဿာ	၉၀
မဂေါ	၂၆၈	မနောကမ္မေ	၇၃
မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ	၁၅	မနောဒုစ္စရိတံ	၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[မ]		[မ]	
မနောပဝိစာရာ	၁၅၉	မဟာပုရိသလက္ခဏံ	၁၄၆
မနောသင်္ခါရာ	၁၅၃	မဟာဘောဂါ	၈၇၊ ၃၇၂
မနောသုစရိတံ	၃	မဟာရဇ္ဇံ	၂၁၃
မန္တဓရော	၁၄၅	မဟာရတ္တ	၃၀၂
မန္တဘာသာ	၃၃၉	မဟာဝိပ္ပာရော	၁၉၄
မန္တယေ	၁၈၈	မဟာသယနံ	၁၉၉
မမေဝ	၁၂	မဟာသဟဿီ	၂၁၀
မယမဿု	၁၄၉	မဟာသာလာ	၁၃၈
မရဏေန	၇	မဟာသာဝဇ္ဇော	၁၉၁
မလံ	၇၂	မဟာသောဗ္ဗာ	၂၂၃
မလ္လိကာ ဒေဝီ	၃၇၂	မဟိကာ	၃၀၇
မသာဏာနိ	၂၂၁	မဟိဒ္ဓိကော	၂၉၃
မဟဂ္ဂတေသု	၃၁၁	မဟေသက္ခာ	၃၇၂
မဟတော ကာယဿ	၂၄၂	မာ အနုဿဝေန	၁၈၂
မဟတ္ထမဘိကင်္ခတာ	၂၆၅	မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန	၁၈၂
မဟတ္ထော	၂၂၆	မာ တက္ကဟေတု	၁၈၂
မဟဒ္ဓနာ	၈၇၊ ၃၇၂	မာတရိ စ ပိတရိ စ	၅၉
မဟန္တံ	၁၂၁	မာတာ	၇
မဟပ္ပလံ	၁၄၂၊ ၂၂၄	မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ	၁၃၆
မဟပ္ပလော	၁၉၄	မာတိကာဓရာ	၈၇
မဟလ္လကာ	၁၄၀၊ ၂၆၆	မာတိတော စ ပိတိတော စ	၁၄၅
မဟလ္လကေ	၄၃	မာတုဂါမော	၃၇၂
မဟာစောရော	၁၃၉	မာတု စ ပိတု စ	၂၇
မဟာဇုတိကော	၁၉၄	မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္ဓိယာ	၁၈၂
မဟာနဒိယော	၂၂၃	မာနတ္ထဒါနံ	၆၆
မဟာနိသံသံ	၂၂၄	မာနက္ခန္ဓံ	၃၇၈
မဟာနိသံသော	၁၉၄	မာ နယဟေတု	၁၈၂
မဟာပဒေသံ	၃၅၈	မာနသ္မိ	၂၄၁
မဟာပဒေသေ	၃၅၆	မာနဿ	၆၇
မဟာပညော	၃၁၃		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၄၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]		[မ]	
မာနာဘိသမယာ	၁၀၂၊ ၃၀၁၊ ၃၅၂	မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတော	၃၈၆
မာနုသိ° ဝါစံ န ဘာသန္တိ	၅၁	မုဋ္ဌဿစုံ	၆၃
မာနော	၃၃၅	မုဋ္ဌဿတိ	၄၅၊ ၃၆၄
မာ ပရမ္ပရာယ	၁၈၂	မုဋ္ဌဿတိနံ	၁၅၈
မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန	၁၈၂	မုတံ	၂၆၈
မာ ဖုသိ	၁၂၅	မုတ္တစာဂေါ	၁၃၂
မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ	၁၈၂	မုတ္တပ္ပဋိဘာနော	၃၃၆
မာမကာ	၂၇၅	မုတ္တာစာရော	၂၄၅
မာယာ	၆၄	မုတ္တာနိ	၃၀၀
မာယာသဟဓမ္မရူပံ	၁၅၄	မုတ္တေန	၃၀၃
မာရဓေယျာဘိဘူတာ	၂၆၀	မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ	၇၄၊ ၃၂၃
မာလာ	၁၉၉	မုဒ္ဒါဝသိတ္တော	၃၇၃
မာလုကျပုတ္တော	၃၉၆	မုနိ	၁၄၉၊ ၂၅၈
မာ သမဏော နော ဂရု	၁၈၂	မုသာ	၁၃၁
မိဂဒါယေ	၈၀	မုသာဝါဒါ	၁၉၇
မိဂရာဇာ	၂၉၁	မုလဂန္ဓော	၂၀၅
မိဂါရနတ္တာ	၁၈၃	မုလာယ ပဋိကဿနံ	၆၆
မိဂါရမာတုပါသာဒေ	၂၉	မုလေ	၃၆၉
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	၂၂၂	မုဋ္ဌဿ	၁၅
မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာ	၁၄၂	မေထုနာ	၁၉၇
မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနော	၅၉	မောဃပုရိသော	၂၄၃
မိစ္ဆာပဋိပတ္တာမိကရဏဟေတု	၄၅	မောဃမညံ	၅၀
မုခံ	၃၈၄	မောနေယျာနိ	၂၃၅
မုခရော	၂၃၃	မောသလ္လံ	၃၉၄
မုခရာ	၄၅	မောဟဇံ စာပ'ဝိဒ္ဓသူ	၃၁၅
မုခသတ္တိဟိ	၄၆၊ ၂၂၃	မောဟဇဇ္ဇာပိ ဝိဒ္ဓသူ	၁၁၅
မုခါဝရဏံ	၃၃၁	မောဟနေယျေသု	၂၅၈
မုစ္ဆိတာ	၄၉	မောဟာဂတိ°	၄၇
မုစ္ဆိတော	၂၃၆	မောဟော	၁၀၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[ယ]		[ယ]	
ယံ	၃	ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော	၂၈၀
ယညံ	၃၀၂	ယဒါ	၂၉၅
ယညံ ယဇာမ	၁၅၀	ယဒိဒံ	၂၇၁၅၀
ယညာမိကရဏံ	၁၅၀	ယမကသာလာနံ	၃၁၉
ယညေ	၃၀၂	ယမကော	၃၆၁
ယညော	၁၄၉	ယမရိယဂရဟိ	၂၅၀
ယတံ စရေ	၂၅၉	ယမဿ ရညော	၁၁၈
ယတော	၁၃၉၊ ၂၂၂၊ ၂၆၂	ယမိဒံ	၉၆
ယတ္ထ	၃၀၄	ယဿတ္ထာယ	၆
ယတ္ထ ကသိရေန	၇၆	ယသဝါ	၃၁၂
ယတ္ထေတံ	၂၁၆	ယသသာ	၂၆၁
ယတြ ဟိ	၃၆၂	ယသဿိနော	၂၉၆
ယတြ ဟိ နာမ	၃၉၄	ယသော	၃၁၂
ယထာ	၁၂၈၊ ၁၄၄၊ ၁၄၇	ယဿဿု	၁၄၉
ယထာ အဓော တထာဥဒ္ဓံ	၂၁၉	ယာ အဝိဇ္ဇာ၊ သာ ပဟိယတိ	၂၆
ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိံ	၂၁၉	ယာဂေါ	၆၀
ယထာဓမ္မံ	၃၉၄	ယာစယောဂေါ	၁၃၂
ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိကရောတိ	၇၁	ယာစိတောဝ	၃၂၃
ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိဂုဏာတိ	၂၅၇၁	ယာစေယျာသိ	၁၇၉
ယထာဓမ္မာ	၁၂၉	ယာဝကီဝံ	၂၃၀
ယထာဓိပ္ပာယာ	၃၂၀	ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ	၇၄
ယထာ ပဋိပန္နော	၁၅၀	ယာဝဗြိဒံ	၁၇၀
ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆာ	၂၁၉	ယာဝတာ	၂၀၀၊ ၂၀၉၊ ၂၅၉၊ ၂၉၆
ယထာဗလသန္တောသော	၂၇၉	ယာဝတာဝိနိတာ	၂၄၂
ယထာဘတံ	၆၄၊ ၂၄၄	ယာဝဒေဝ	၁၂၅
ယထာဘူတံ	၃၅၆	ယာဝ သတ္တမာ	၁၄၅
ယထာယံ	၂၂၅	ယာဝါဝိ	၃၀၆
ယထာလာဘသန္တောသော	၂၇၉၊ ၂၈၃	ယာဟံ	၃
		ယိဋ္ဌံ	၂၃၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[ယ]	
ယုဂံ	၁၄၅
ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော	၃၃၆
ယုဝါ	၄၄
ယေန	၁၂
ယေဘုယျသိကာ	၆၆
ယေဘုယျေန	၂၉၂
ယောဂက္ခေမံ	၃၂၃
ယောဂက္ခေမဿ	၃၀၀
ယောဂယုတ္တာ	၃၀၇
ယောဂါ	၂၅၆
ယောဂေါ	၃၂၅
ယောဇနဂဏနာနိ	၃၆၃
ယောဇနသတံ	၁၂၁
ယောဓာဇီဝေါ	၂၄၁
ယောနိ	၈၁
ယောနိ	၈၁
ယောနိ စဿ	၃၁၈
ယောနိသော	၇၂
ယော ပစ္ဆိမကော	၃၁၉
ယောပိဿ မာဒိသော နရော	၁၂၃
ယောဗ္ဗနမဒေါ	၁၂၉
ယော ရာဂေါ၊ သော ပဟိယတိ	၂၆
ယောဝေတိ	၁၄၉

[၅]

ရက္ခာ	၇၈
ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ	၇၈
ရဇတံ	၃၇၇
ရဇနသန္တောသော	၂၈၀
ရဇနိယေသု	၃၃၀၊ ၃၆၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[၅]	
ရဇာပထော	၃၇၄
ရဇ္ဇဘေဒေါ	၃၇၈
ရညော အင်္ဂ	၂၂၄
ရတံ ရမ္မံ	၂၅၀
ရတနဝရာနံ	၃၀၉
ရတ္တညာ	၂၇၇
ရတ္တန္တကာရတိမိသာယံ	၉၂
ရတ္တပရတာ	၁၉၈
ရတ္တပရတော	၃၇၇
ရထကာရကုလေ	၇၆၊ ၃၂၁
ရထဿာဏီဝ	၂၉၀
ရထေ ယောဇေတွာ	၁၂၁
ရဝိဿာမိ	၁၈၁
ရသဿာ	၃၁၁
ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ	၂၇
ရာဂဿ	၆၇၊ ၂၄၇
ရာဂပတ္တိလိဋ္ဌံ ဝါ	၂၇
ရာဂေါ ခေါ	၁၈၉
ရာဂေါ မေ ပဟိနော	၁၇၃
ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော	၉၅
ရာဇဗလိ	၃၁၃
ရာဇဘောဂ္ဂေါ	၂၂၄၊ ၂၄၁
ရာဇာယုတ္တာ	၃၁၇
ရာဇာ	၇၇
ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ	၃၉၅
ရာဇာနော တသ္မိ သမယေ	
ဒုဗ္ဗလာ	၄၄
ရာဇာနော ကာရေန္တေ	၁
ရာဇာရဟော	၂၂၄၊ ၂၄၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[၅]	
ရာဟု	၃၀၇
ရာဟုမုခံ	၂
ရိတ္တဿာဒံ	၂၄၀
ရုက္ခမူလံ	၃၈၃
ရုဏ္ဏံ	၂၃၁
ရူပံ	၅၅
ရူပဂတံ	၃၃၃
ရူပဂ္ဂံ	၃၁၈
ရူပပ္ပမာဏော	၃၁၄
ရူပပ္ပသန္ဓော	၃၁၄
ရူပသောဒုဗ္ဗေန	၂၆၂
ရူပေ ပမာဏီသု	၃၁၅
ရောဂတော	၃၃၃
ရောဂဗျသနေ	၃၆၅
ရောဂါတကော	၃၅၈
ရောဓံ	၁၃၉
ရောသန္တံ	၃၄၅
ရောဟိဏီသု	၁၄၃

[၈]	
လဂ္ဂနာကာရော	၆၉
လဇ္ဇိ	၁၉၇
လပါ	၂၇၅
လပိတလာပနံ	၁၄၉
လိခေယျ	၃၇၁
လိမ္ပတိ ကာမေသု	၁၁၇
လုဒ္ဒံ	၃၅၉
လုဒ္ဒေါ	၃၇၃
လူခပ္ပမာဏော	၃၁၅
လေခဏိယာ	၃၇၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[၈]	
လေဏံ	၁၄၀
လေပဂတေန	၃၅၂
လောကံ	၂၆၉၊ ၃၀၅
လောကစိန္တာ	၃၁၉
လောကနိရောဓံ	၃၀၅
လောကနိဿရဏံ	၂၃၀
လောကန္တဂ္ဂ	၂၅၁
လောကန္တရိကာ	၃၃၃
လောကဝိဒူ	၁၃၁
လောကဝိဒူန	၃၁၁
လောကသမုဒယံ	၃၀၅
လောကသ္မာ	၂၆၈
လောကသ္မိ	၇၅
လောကာဓိပတေယျံ	၁၃၀
လောကာယတံ	၁၄၆
လောကုတ္တရာ	၄၇
လောကေ	၂၉၅
လောကော	၂၃၀၊ ၂၆၈
လောဏံ	၁၉၆
လောဏကာရဒါရကော	၃၆၂
လောဘဇံ	၁၀၃
လောဘနိဒါနံ	၁၀၃
လောဘပကတံ	၁၀၃၊ ၂၃၂
လောဘသမုဒယံ	၁၀၃
လောဘေ ဝိဂတေ	၁၁၄
လောဘော နိဒါနံ	၁၀၃
လောမဝေဓဝိဒ္ဓေါ	၃၂၉
လောလုပ္ပဝိဝဇ္ဇန-	
သန္ဓောသော	၂၇၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၄၄၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ဝံသညာ	၂၇၇	ဝဓေန ဝါ	၁၉၁
ဝဂ္ဂ	၃၀၀	ဝဓော	၃၇၉
ဝစီကဓမ္မ	၇၃	ဝနန္တညေဝ	၁၇၂
ဝစီဒုစ္စရိတံ	၃	ဝနပတ္တံ	၂၆၂၃၀၃
ဝစီမောနေယျ	၂၃၅	ဝနပ္ပတိ	၁၃၀
ဝစီသုစရိတံ	၃	ဝန္တာနိ	၃၀၀
ဝစ္ဆကသာလောပမံ	၃၅	ဝနေ	၁၃၀
ဝစ္ဆတရာ	၃၇၃	ဝမ္ဘန္တိ	၁၀၁
ဝဇ္ဇဘယဒဿဝိနော	၃	ဝယာယ	၆၇
ဝဇ္ဇဘိရုနော	၃	ဝယော	၁၃၇
ဝဇ္ဇာနံ	၆၅	ဝယောအနုပ္ပတ္တာ	၁၄၀
ဝဇ္ဇာနိ	၁	ဝယောအနုပ္ပတ္တေ	၄၃
ဝဇိရူပမစိတ္တတာယ	၉၃	ဝရဏာယံ ဝိဟရတိ	၄၂
ဝဇိရူပမစိတ္တော	၉၁	ဝရတ္တေဟိ	၂၉၃
ဝဇ္ဇိပုတ္တကော	၂၁၅	ဝလာဟကာ	၃၂၇
ဝဇ္ဇေသု	၃၀၂၅၉	ဝလိတံ	၁၁၉
ဝဏ္ဏံ ပရိက္ခရေ	၁၄၃	ဝသဝတ္ထိ	၂၆၉
ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ	၅၉	ဝဿဘညာ	၂၀၉
ဝဏ္ဏ	၂၃၀	ဝဿသတဇိဝိ	၃၀၅
ဝဏ္ဏဝါဒိ	၂၂၀၂၀၁	ဝဿသတာယုကော	၃၀၅
ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော	၂၂၄၂၃၉၇	ဝဿသတာယုကော ဝဿ-	
ဝဏ္ဏသ္မိ	၂၄၃	သတဇိဝိ	၂၇
ဝဏ္ဏာရဟဿ	၅၉	ဝဿိကော	၁၂၇
ဝတ္တေတိ	၃၆၂	ဝသီဘူတံ	၁၄၉
ဝတ္ထာနံ	၂၄၂	ဝဿူပနာယိကာ	၀
ဝတ္ထ	၃၇၇	ဝဟတိ	၅၆
ဝတ္ထေန	၁၀၀	ဝါစာယ	၁၁၀
ဝဒတု	၃၂၀	ဝါစာယ သဒ္ဓိတောဒကေန	၁၀၀
ဝဒည	၃၁၀	ဝါဇပေယျံ	၃၀၂
ဝဓကာ	၃၁၀	ဝါဒံ ဒီပေန္တိ	၁၀၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ဝါဒပထာ	၂၅၅	ဝိဇ္ဇာယန္တကရော	၃၅၁
ဝါဒါနုပါတာ	၂၈၈	ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ	၃၆၇
ဝါဒါနုပါတော	၁၄၂	ဝိဇ္ဇုပမစိတ္တော	၉၁
ဝါယာမော	၃၂၅	ဝိညာဏံ	၂၀၄
ဝါယောဓာတု	၁၅၉	ဝိညာဏံ မိဇံ	၂၀၄
ဝါလကမ္ပလံ	၂၂၁	ဝိညာဏဓာတု	၁၅၉
ဝါလဏ္ဍုပကံ	၁၉၆	ဝိညာတံ	၂၆၈
ဝါလုကာယ	၂၄၀	ဝိညဟိ	၁၄၁၊ ၁၅၉
ဝါသီဟိ	၁၂၁	ဝိတက္ကံ	၂၉၇
ဝါဠတ္တာယ	၁၁	ဝိတက္ကပထေ	၂၉၇
ဝါဠေ အမနုဿေ	၁၄၂	ဝိတက္ကဝိပ္ပာရသဒ္ဓိ	၁၅၂
ဝိကတိကာ	၁၇၁	ဝိတက္ကသန္ဓောသော	၂၇၈၊ ၂၈၂
ဝိကိဏ္ဍဝါစော	၂၃၃	ဝိတက္ကေသတိ	၁၅၃
ဝိက္ခေတုဉ္စ	၈၆	ဝိတ္တိံ	၂၃၃၊ ၃၃၁
ဝိက္ခလိတံ	၁၈၈	ဝိတ္တာရေန	၁၀၂
ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန	၁၃၂၊ ၂၀၅	ဝိတုဒန္တာ	၂၂၃
ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန	၃၈၄	ဝိဒိတံ	၂၇၃
ဝိဂတာဘိဇ္ဈော	၁၈၂	ဝိဒိတာ	၃၀၃
ဝိဃာတပက္ခိကော	၂၀၁	ဝိဒ္ဓတ္တာ	၃၀၀
ဝိဃာတဝါ	၃၄၀	ဝိဒ္ဓေ	၂၂၂
ဝိဃာတဿ	၃၁၉	ဝိဓုရော	၈၆
ဝိဃာတဿေဝ	၂၄၀	ဝိဓုပိတာ	၂၅၁
ဝိဃာတော	၂၇၆၊ ၃၆၇	ဝိဓုမော	၁၀၁၊ ၃၀၄
ဝိစိကိစ္ဆိ	၃၅၉	ဝိနယဓရာ	၈၇
ဝိဇေဟိတိ	၂၉၁	ဝိနယဝါဒီ	၃၇၆
ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ	၉၂	ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယ	၆၅
ဝိဇ္ဇံ	၁၁၅	ဝိနယေ	၃၅၇
ဝိဇ္ဇာ	၅၅၊ ၁၄၈	ဝိနယော	၃၅၆
ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စ	၃၉၆	ဝိနဠိကတာ	၃၀၀
ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ	၂၆	ဝိနိပါတိကာ	၉၀၊ ၃၉၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ဝိနိပါတော	၃၈၆	ဝိရာဂတ္ထံ	၂၇၅
ဝိနိဝိဋ္ဌာ	၁၈၇	ဝိရာဂါယ	၃၈၆၇
ဝိနိတာ	၂၅၂	ဝိရာဂေါ	၁၀၂၆၀၂၆၆
ဝိနိလကံ	၁၁၉	ဝိရာဇယံ	၂၅၈
ဝိနိဝရဏဒဿာဝိ	၃၁၅	ဝိရာဇေတွာ	၃၆၇
ဝိနေယျ	၁၁၇	ဝိရုဒ္ဓါ	၁၈၇
ဝိနောဒေတိ	၂၅၈	ဝိရုဠိ	၁၀၄၂၇၅
ဝိန္ဒတိ	၂၅၀	ဝိရူပက္ခေဟိ	၃၁၆
ဝိပဋ္ဌိတညူ	၃၃၇	ဝိရူဟန္တိ	၃၀၄
ဝိပရာမောသော	၃၇၉	ဝိရောစတိ	၁၇၁၂၄၁
ဝိပဿနာ	၂၆၆၂၂၃၉၆	ဝိရောစနာ	၂၀၀၂၀၉
ဝိပုဗ္ဗကံ	၁၁၉	ဝိလှနံ	၁၁၈
ဝိပ္ပန္နစိတ္တော	၂၃၃	ဝိလေပနံ	၁၉၉
ဝိဘဇာမိ	၃၅၀	ဝိဝဋ်	၂၄၁
ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏိယော	၁၈၄	ဝိဝဋော	၂၄၁၂၇၇
ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ	၅၅	ဝိဝတ္တယိ	၃၅၂
ဝိဘူသေတိ	၁၉၉	ဝိဝတ္တယိ သံယောဇနံ	၁၀၂
ဝိမတိ	၃၁၉	ဝိဝရန္တိ	၄၈
ဝိမုတ္တစိတ္တဿ	၃၆၇	ဝိဝရာမိ	၃၅၀
ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ	၁၈၃	ဝိဝရေယျ	၁၅
ဝိမုတ္တိ	၅၅	ဝိဝရေသိနော	၁၈၈
ဝိမုတ္တိယာ	၃၉၄	ဝိဝါဒါပန္နာ	၄၆၂၂၃
ဝိမုတ္တိသာရံ	၃၉၄	ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ	၂၀၃
ဝိမောက္ခော	၂၁၉	ဝိဝိတ္တံ	၃၈၂
ဝိမောစနိယေသု	၃၆၇	ဝိဝေကနိဿိတံ	၉၂၆၀
ဝိယတ္တာ	၂၅၂	ဝိဝေကော	၉၂၁၀၂၆၀
ဝိရဇံ	၂၂၂	ဝိသံယုတ္တော	၂၆၉
ဝိရဇေ	၁၄၃	ဝိသံယောဂါ	၂၅၇
ဝိရတာ ဝိကာလဘောဇနာ	၁၉၈	ဝိသညိနော	၃၀၇
ဝိရတော ဝိကာလဘောဇနာ	၃၇၇	ဝိသဋ်	၃၈၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ဝိသတ္တာ	၂၇၄	ဝုသိတံ	၁၄၈
ဝိသတ္တိကံ	၃၈၅	ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော	၂၅၁
ဝိသဖလာ	၃၈၅	ဝုသိတဝါ	၁၂၄
ဝိသမစရိယာ	၁၄	ဝေဒဇာတာ	၃၁၁
ဝိသမပရိဟာရဇာနိ	၃၂၃	ဝေဒနီယံ	၂၂၅
ဝိသမလောဘာဘိဘူတာ	၁၄၂	ဝေဒနံ	၉၀
ဝိသမာ	၄၉၊ ၃၁၇	ဝေဒလ္လံ	၂၅၂
ဝိသမူလာ	၃၈၅	ဝေဒိယမာနဿ	၁၆၃
ဝိသမေန ကာယကမ္မေန	၁၃၉	ဝေနကုလေ	၇၆၊ ၃၂၁
ဝိသာရဒါ	၂၅၂	ဝေနာဂပုရိကော	၁၇၀
ဝိသုဒ္ဓိစိတ္တော	၁၈၂	ဝေပုလ္လံ	၁၀၄၊ ၂၇၅
ဝိသုဒ္ဓိယာ	၂၀၃	ဝေယျာကရဏံ	၂၅၁
ဝိဿဇ္ဇနသန္တောသော	၂၈၁၊ ၂၈၃	ဝေရာနံ	၆၅
ဝိဿဇ္ဇေတိ	၅၇	ဝေရန္တော ဝါတော	၁၁၆
ဝိဿံဋ္ဌာယ	၃၀၆	ဝေရောစနော	၃၀၆
ဝိဟင်္ဂမော	၂၉၉	ဝေလာ	၂၆၃
ဝိဟရန္တိ	၂၂၃	ဝေသာရဇ္ဇာနိ	၂၅၃
ဝိဟာရိနော	၁၂၉	ဝေဟာသံ	၁၈၀
ဝိဟာရိ	၃၀၀	ဝေဠုရိယံ	၂၀၀
ဝိဟေဋ္ဌေယျံ	၅၂	ဝေါကိဏ္ဏသုခဒုက္ခံ	၉၀
ဝိတမလံ	၂၂၂	ဝေါက္ကမတိ	၃၆၅
ဝိတိသာရေတွာ	၁၄၁	ဝေါယုဇ္ဇတိ	၃၉၃
ဝိရိယံ အာရဘန္တိ	၄၆	ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိ°	၁၀၊ ၂၆၀
ဝုစ္စရေ	၁၀၀	ဝေါဿဂ္ဂရတော	၁၃၂
ဝုဇာ	၂၆၆	ဝေါဟရတိ	၃၆၅
ဝုဒ္ဓဘူမိ	၄၃		
ဝုဒ္ဓါ	၁၄၀	[•]	
ဝုဒ္ဓိ°	၁၀၄၊ ၂၇၅	သံကိလေသိကေဟိ	၂၅၇
ဝုဒ္ဓေ	၄၃	သံကီယန္တိ	၂၇၇
ဝုယုတိ	၃၁၅	သံဃဘေဒါယ	၃၉၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၅၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သံခိတ္တဝိတ္တာရေန	၁၀၂	သံသန္ဓမာနာ	၃၁၁
သံခိတ္တေန	၁၀၂	သံသရိတံ	၂၄၉
သံခိတ္တေန စ ဝိတ္တာရေန စ	၁၁	သံသာဒေတိ	၁၅၁
သံဃံ	၉၁	သံသာရံ	၂၅၆
သံဃဉ္စ	၁၆	သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော	၁၄၅
သံဃဗာသုတာယ	၆၅	သံသုဒ္ဓစာရိယံ	၂၁၉
သံဃသုဋ္ဌကာယ	၆၅	သဥတ္တရစ္ဆဒေါ	၁၁၆
သံဃာတံ	၃၀၁	သဥပနိသော	၁၈၇
သံဃုပေါသထံ	၁၉၆	သဥပါဒါနော	၃၅၁
သံယတိဋ္ဌိယံ	၂၉၉	သကဒါဂါမိဿ	၃၃၆
သံယမော	၁၃၆	သကသာဝါ	၈၀
သံယုတ္တော	၂၅၇	သကိမ္ပိ ဥဒ္ဓံ	၁၂၁
သံယောဇနာနံ	၂၁၇၊ ၂၀၄	သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ	၈၅
သံယောဇနိယေသု ဓမ္မေသု	၇	သက္ကစ္စ	၃၁၂
သံဝဋ္ဋတိ	၃၄၀	သက္ကတွာ	၂၆၄
သံဝဋ္ဋသီမာ	၃၄၀	သက္ကတွာ ဂရုံကတွာ	၉၃
သံဝရတ္ထံ	၂၇၅	သက္ကရေယျ	၁၀၀
သံဝရပ္ပဓာနံ	၂၆၀၊ ၃၁၇	သက္ကရောန္တော	၇၈
သံဝရသံဝုတာ	၂၅၉	သက္ကာယနိရောဓံ	၃၅၂
သံဝရာယ	၆၅	သက္ကာယပရိယာပန္နာ	၂၉၆
သံဝသမာနော	၃၆၅	သက္ကာယော	၂၉၅
သံဝါသာ	၃၁၀	သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော	၁၂၃
သံဝိဇ္ဇတိ	၃၂၉	သက္ကောမဟံ	၂၁၅
သံဝိဇ္ဇမာနာ	၇၅	သက္ခိပုဋ္ဌော	၉၅
သံဝိဒဟတိ	၇၈	သကျကုလာ	၁၆၆
သံဝေဂမာပါဒိ	၂၄၀	သကျပုတ္တော	၁၆၆
သံဝေဇနိယာနိ	၃၃၀	သဂဝစဏ္ဍော	၃၂၈
သံဝေသေတွာ	၁၂၁	သဂ္ဂမုပေန္တိ	၂၀၀
သံသန္ဓတိမေဝ	၂၄၁	သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ	၃၀၉၊ ၃၁၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သဂ္ဂါပါယဉ္စ	၁၄၉	သစ္စိကတွာ	၆၂၅၊ ၁၆၇
သဂ္ဂေ ပမောဒတိ	၁၀၀	သစ္စိကရဏီယဿ	၂၂၀
သင်္ကဝါ	၂၂၀	သစ္စိကရဏီယာ	၃၆၃
သင်္ကဿရသမာစာရော	၇၇	သစ္စိကရောတိ	၁၈၇၊ ၃၂၉
သင်္ကတ္တိသု	၂၄၆	သဉ္စာနေယျံ	၂၁၂
သင်္ခတံ	၁၃၇	သညတာ	၃၁၀
သင်္ခတလက္ခဏာနိ	၁၃၇	သညတနံ	၃၁၂
သင်္ခတဿ	၁၃၇	သညာဂတဿ	၁၈၃
သင်္ခတာရမ္မဏာ	၅၄	သညာပေန္တိ	၅၀
သင်္ခမုဏ္ဍိကံ	၂	သညာဝိပလ္လာသော	၃၀၇
သင်္ခလိခိတံ	၃၇၅	သဋ္ဌာ	၃၀၀
သင်္ခါယ	၁၀၁၊ ၃၀၃	သဋ္ဌော	၉၆
သင်္ခါရနိရောဓော	၁၆၃	သဏ္ဌဟန္တိ	၁၅၅
သင်္ဂမ္မ	၂၇၀	သဏ္ဌာတိ	၉၈၊ ၂၄၀
သင်္ဂဟဗလံ	၃၄၀	သဏ္ဌာနံ	၆
သင်္ဂဟဝတ္ထုနိ	၂၉၀	သဏ္ဌသဏ္ဌစာရိနိ	၂၄၆
သင်္ဂါမံ	၇၅	သဏ္ဌာ ဝါစာ	၃၃၉
သင်္ဂါမသီသံ	၇၅	သတံ	၉၃
သင်္ဂါရဝေါ	၁၄၉	သတံ ဧတာနိ ဌာနာနိ	၁၃၇
သိင်္ဂီသုဝဏ္ဏံ	၂၀၀	သတဉ္စ	၃၀၆
သဃ်ရာပေယျ	၂၂၂	သတဉ္စ ဂန္ဓော	၂၀၆
သဃ်ာတုံ	၉၆	သတတံ	၂၅၈
သစိတ္တဝေါဒါနံ	၆၀	သတတံ သမိတံ	၂၀၂
သစေတသော	၂၂၇	သတတဝိဟာရာ	၃၆၈
သစ္စံ ဝါ ယဒိ ဝါ	၁၃၁	သတာမိပတေယျံ	၃၉၄
သစ္စတော	၁၅၈	သတိ	၆၃၊ ၃၈၄
သစ္စပရက္ခမော	၁၃၁	သတိအာယတနေ	၂၂၈
သစ္စမုတံ	၂၇၄	သတိ° ဥပဋ္ဌပေတွာ	၃၈၄
သစ္စဝါဒီ	၁၉၇	သတိဗလံ	၆၂
သစ္စသန္ဓာ	၁၉၇	သတိယာ	၃၆၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၅၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သတိဝိနယော	၆၆	သန္တယေဝ ဥပဟာရံ	
သတိသမ္ပောဿာယ	၉၈	ဥပဟရိဿာမ	၄၂
သတုပ္ပါဒေါ	၃၆၅	သန္တတဂုတ္တိ	၃၆၅
သတော	၁၃၉	သန္တမာနဿာ	၄၂
သတော သမ္ပဇာနော	၈၄၊ ၃၈၅	သန္တသန္တိ	၅၁
သတ္တာ	၃၀၇	သန္တာနံ	၁၃၆
သတ္တာ ဩပပါတိကာ	၂၃၄	သန္တိန္ဒြိယာ	၄၂
သတ္ထုဂါရဝေနပိ	၃၁၉	သန္တိပဒေ	၂၆၂
သဒရေဟိ	၂၅၇	သန္တိ ဟောတိ	၃၈၇
သဒေဝကံ	၁၆၇	သန္တေ ဥပါသရေ	၁၄၄
သဒေဝမနုဿာယ	၂၆၅	သန္တော	၇၅၊ ၁၀၁၊ ၂၂၈
သဒေါဿာ	၈၀	သန္တရံ ပညာပေဟိ	၂၃၈
သဒ္ဓမနုဿာဝေယျ	၂၁၂	သန္တာဂါရံ	၃၇၃
သဒ္ဓမ္မံ သောတုမိစ္ဆတိ	၁၃၄	သန္တဿေတဗ္ဗာနိ	၃၅၆
သဒ္ဓမ္မဂရု	၄၈	သန္တဿေတိ	၂၂၀
သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ	၆၅	သန္တိဋ္ဌိကာ	၂၀၃
သဒ္ဓါ	၃၁၀	သန္တာဝိတံ	၂၄၉
သဒ္ဓါနုဿာရိ	၄၈	သန္တာဝိ	၁၃၉
သဒ္ဓါဗလံ	၃၄၀	သန္တာယတိမေဝ	၂၄၁
သဒ္ဓါဝိမုတ္တော	၄၈၊ ၈၈	သန္တာဝတိ	၂၂၇
သဒ္ဓိန္ဒြိယံ	၈၈၊ ၃၄၀	သန္တိပရိဝဇ္ဇန-	
သဒ္ဓေ	၃၀၂	သန္တာသော	၂၈၁၊ ၂၈၃
သဒ္ဓေါ ဝါ ဒုဂ္ဂဟိတေန	၂၅	သန္တိပါတိကာနိ	၃၂၃
သဓမ္မုက္ကံသနာ	၂၀၁	သန္တိသီဒတိ	၂၂၈
သနိဒါနံ	၂၃၇	သပ္ပညံ	၂၅၂
သနိမိတ္တာ	၅၄	သပ္ပဘာသံ	၃၀၃
သနေတ္တိကာ	၃၀၈	သပ္ပါဂ္ဂိဟာရိယံ	၂၃၇
သန္တံ	၂၂၅၊ ၃၆၆	သပ္ပါယာနိ	၈၈
သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိ	၃၈	သပ္ပိတေလေန	၃၇၃
		သပ္ပိတိကံ	၅၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သပ္ပုရိသပညတ္တာနိ	၁၃၆	သမဓိတ္တာ ဒေဝတာ	၃၉
သပ္ပုရိသာဝဿယော	၂၀၉	သမဏံ ဝါ	၃၂၀
သဖလံ	၂၀၅	သမဏကရဏီယာနိ	၂၁၃
သဗ္ဗကမ္မဝိဟာယီနံ	၂၀၈	သမဏဇာတိကာ	၁၉၄
သဗ္ဗတ္ထကဝိဝဋ်	၂၄၁	သမဏပဋိညော	၇၇
သဗ္ဗဒုက္ခံ ဥပစ္စရံ	၁၂၁	သမဏပဒုမော	၃၂၂၊ ၃၂၄
သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိ	၁၉၇	သမဏပုဏ္ဏရိကော	၃၂၂၊ ၃၂၄
သဗ္ဗပ္ပဟာယီနံ	၁၄၉၊ ၂၃၅	သမဏမစလော	၃၂၂၊ ၃၂၃
သဗ္ဗလောကေ	၃၄၄	သမဏသုခုမာလော	၃၂၃၊ ၃၂၄
သဗ္ဗသင်္ခါရေသု	၃၄၄	သမဏီယာနိ	၂၁၃
သဗ္ဗသော	၃၉၄	သမဏေန	၂၆၃
သဗ္ဗသော ပဟိယိ	၁၂၉	သမဏေ ရာမပုတ္တေ	၃၆၁
သဗ္ဗဘိဘူ	၂၇၀	သမဏော	၁၆၆
သဗ္ဗပမိပဋိနိဿဂ္ဂတ္ထာယ	၄	သမတိက္ကမော	၂၀၃
သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ	၂၄၂	သမတ္တာ	၁၈၂
သဗ္ဗေ သတ္တာ	၃၁၆	သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ	၃၄၆
သဗျဉ္ဇနံ	၉၇၊ ၁၆၈	သမထမနုပ္ပတ္တံ	၂၉၉
သဗျာဗန္ဓု	၉၀၊ ၃၉၁	သမထော	၆၂
သဗျာဗန္ဓု ဝေဒနံ	၃၉၁	သမထော စ	၃၉၆
သဗျာဗန္ဓု	၆၄၊ ၃၉၁	သမနကေ	၃၀၅
သဗြဟ္မကံ	၁၆၇	သမနဂါဟိယမာနာနိ	၁၅၅
သဗြဟ္မစာရိသု	၄၂	သမနဂ္ဂါဟတိ	၁၁၈
သဘဂ္ဂတော	၉၅	သမနုညော	၂၄၇
သမံ နက္ခတ္တာနိ	၃၁၇	သမနုပဿတိ	၂၆၂
သမံ ဝါတာ	၃၁၇	သမနဘာသတိ	၁၁၈
သမဂ္ဂကရဏီ° ဝါစံ	၃၇၅	သမနဘာသိယမာနာနိ	၁၅၅
သမဂ္ဂနန္ဒီ	၃၇၅	သမနယုဉ္ဇတိ	၁၁၈
သမဂ္ဂရတော	၃၇၅	သမနယုဉ္ဇိတွာ	၁၁၉
သမဂ္ဂါ	၄၆၊ ၂၂၃	သမနယုဉ္ဇိယမာနာနိ	၁၅၅
သမဂ္ဂါရာမော	၃၇၅	သမန္တာဝရဏော	၃၁၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမယော	၂၂၈	သမုဒေတိ	၂၆၂
သမဝေက္ခန္တိ	၂၉၁	သမုဿိတာ	၁၈၇
သမဝေက္ခိတာ	၃၉၄	သမုဿယျ မန္တယေ	၁၈၈
သမသဒ္ဓါ	၃၁၁	သမူဟစ္စ	၂၅၈
သမာ	၄၉၊ ၃၄၅	သမေစ္စ	၂၅၁
သမာဒပေတိ	၂၈၊ ၂၂၀	သမေတိ	၁၅၀
သမာဒါယ	၃၈၊ ၂၅၉	သမေန	၂၄၄
သမာဒါယေဝ ပက္ကမတိ	၃၈၁	သမေန္တိ	၃၁၃
သမာဒိန္နာ	၁၈၂	သမ္ပဇညံ	၆၃
သမာဓိနိမိတ္တံ	၈၆၊ ၂၆၁	သမ္ပဇာနကာရိ	၃၈၂
သမာဓိပဋိလာဘော	၁၀၀	သမ္ပဇ္ဈာယတိ	၃၈၈
သမာဓိဗလံ	၆၂	သမ္ပတိ	၁၇၁
သမာဓိယတိ	၂၂၃၊ ၂၂၈၊ ၂၂၉	သမ္ပဒါ	၂၃၄
သမာဓိသုခံ	၅၄	သမ္ပန္နံ	၂၂၂
သမာနတ္ထတာ	၂၉၀	သမ္ပန္နပါတိမောက္ခာ	၂၅၉
သမာပတ္တိကုသလတာ	၆၂	သမ္ပန္နမေဝ	၄၃၊ ၂၆၆
သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ	၆၂	သမ္ပန္နသီလာ	၂၅၉
သမာရကံ	၁၆၇	သမ္ပန္နာ	၂၅၉
သမာရကေ	၂၆၄	သမ္ပမောဟံ	၁၈၈
သမာဟိတံ	၁၃၀	သမ္ပရာယိကံ	၁
သမာဟိတိန္ဒြိယော	၂၅၁	သမ္ပဝါရေတိ	၂၃၆
သမိတံ	၂၅၈	သမ္ပဟံသေတိ	၂၂၀
သမိတာဝိ	၃၀၅	သမ္ပံ	၂၆၈
သမုတ္တေဇေတိ	၂၂၀	သမ္ပဟုလာ	၂၆၆၊ ၃၁၀
သမုဒယံ	၂၅၇	သမ္ပာဓော ဃရာဝါသော	၃၇၄
သမုဒယာယ	၂၃၂	သမ္ပုဒ္ဓံ	၂၁၉
သမုဒယော	၄၆	သမ္ပောဓာ	၂၃၀
သမုဒါစရန္တိ	၃၂၃	သမ္ပောဓိ	၆
သမုဒါဟာရော	၃၆၆	သမ္ပောဓိပရာယဏော	၂၁၇
		သမ္ပောဓိမုတ္တမံ	၂၅၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမ္ဘဝံ	၂၆၂	သယသံဝုတေသု	၂၇၄
သမ္ဘေဒံ	၈	သရဏံ	၁၆၊ ၁၇၊ ၁၄၀
သမ္ဘဒညာ ဝိမုတ္တာ	၁၂၄	သရဏံ ဂတော	၉၁
သမ္ဘပ္ပညာယ	၂၄၂	သရဗူ	၃၁၆
သမ္ဘပ္ပဓာနာ	၂၆၀	သရဘော နာမ	၁၇၃
သမ္ဘပ္ပဓာနာနိ	၂၆၀	သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော	၁၈၀
သမ္ဘာဉာဏေန	၂၄၄	သရိတံ	၃၈၅
သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ	၃၇၂	သရူပဝိသယ	၃၇၃
သမ္ဘာဒိဋ္ဌိကော	၂၂၂	သရူပါသု	၁၄၃
သမ္ဘာဒိဋ္ဌိယာ	၂၄၄	သရေန ဝိညာပေတုံ	၂၀၈
သမ္ဘာ ဒုက္ခက္ခယာယ	၁၈၀	သလာကာဝုတ္တံ	၁၄၂
သမ္ဘာ ဓာရံ	၃၁၇	သ လောကံ ဘဇတေ သိဝံ	၁၃၇
သမ္ဘာပါသော	၃၀၂	သလ္လံ	၂၇၄
သမ္ဘာဝိမုတ္တိ	၃၇၂	သလ္လတော	၃၃၃
သမ္ဘာဝိမုတ္တိ ဖုသတိ	၁၈၇၊ ၃၆၇	သလ္လပန္နိ	၁၈၇
သမ္ဘာဝိမုတ္တိယာ	၂၄၄	သဝါဟိနိ	၂၆၀
သမ္ဘာသတိ	၂၈၈	သဝိဇာတံ	၃၁၅
သမ္ဘာသမာဓိ	၂၈၈၊ ၃၇၂	သဝိညာဏကေ	၁၀၀
သမ္ဘာသမ္ပုဒ္ဓဿ	၁၇၉	သဝေဒနာ	၅၄
သမ္မုခါ	၂၀၈	သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ	၂၁၈
သမ္မုခါဝိနယော	၆၆	သသညိမ္ပိ	၃၀၅
သမ္မုဒါဘာဝါ	၁၃၁	သဿမဏဗြာဟ္မဏိ	၁၆၇
သမ္မုခေ ပါတုရဟောသိ	၄၀	သဟတိ	၂၈၇
သမ္မောဒတိမေဝ	၂၄၁	သဟတ္တာ	၂၃၆
သမ္မောဒနီယံ	၁၃၊ ၁၄၁	သဟဓမ္မိကံ	၁၅၁
သမ္မောဒမာနာ	၂၂၃	သဟဓမ္မိကော	၁၄၂၊ ၁၅၈
သမ္မောဒိ	၁၃	သဟဓမ္မေန	၂၅၅၊ ၃၁၂
သယံ	၁၆၇	သဟပုံသုကီဋ္ဌိကာ	၃၆၅
သယံ အဘိညာ	၇၅	သဟဗျတံ	၂၃၃၊ ၃၃၂
သယနေန	၁၀၀	သဟသာကာရော	၃၇၉

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၅၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သဟဿဓာ	၂၀၉	သာယတတိယကံ	၂၄၇
သဟာပိ	၂၅၀	သာယနုသမယံ	၈၅၊ ၈၆
သဟိတာသဟိတဿ	၃၃၈	သာရဏီယံ	၁၃၊ ၇၅၊ ၁၄၀
သဋ္ဌာယတနံ	၁၆၂	သာရဏီယာနိ	၇၄
သာကစ္ဆာယမာနော	၃၆၅	သာရတော	၁၅၈
သာကဘက္ခာ	၂၂၂	သာရဒံ	၁၇၁
သာကဘက္ခော	၂၄၆	သာရပတ္တော	၂၂၂
သာခလျံ	၆၂	သာရမ္ဘဿ	၆၇
သာခါ	၂၂၃	သာရန္တော	၃၆၆
သာစိယောဂေါ	၃၇၉	သာရာဂေါ	၂၃၂
သာဌေယျံ	၆၄	သာရာဒါနိ	၁၀၄
သာဏာနိ	၂၂၁	သာရိရိကာနံ	၁၃၈
သာတသုခံ	၅၄	သာရေ	၂၂၂
သာတ္ထံ	၉၇၊ ၁၆၈	သာရေ ပတိဋ္ဌိတာ	၃၆၃
သာထလိကာ	၄၆၊ ၂၂၂	သာလလဋ္ဌိ	၃၇၁
သာဒိယန္တိ	၃၀၈	သာလောဟိတာ	၂၀၃
သာဓု	၄၀	သာဝကဘာသိတာ	၄၈
သာဓု ခေါ ပန	၁၆၉	သာဝဇ္ဇံ	၂၃၂
သာဓု ဝတ မာယံ	၂၃၆	သာဝဇ္ဇာ	၆၄
သာဓုတိ နံ ဝဒေယျံ	၅၂	သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ	၉၆
သာနဝဇ္ဇော	၅၉	သာဝဇ္ဇေန	၂၄၄
သာပဒေသံ	၃၇၆	သာဝဇ္ဇော	၅၉
သာမညဂံ	၃၇၁	သာသနဿ	၁၆၈
သာမညတ္ထံ	၂၃၀	သာသဝသုခံ	၅၃
သာမာကဘက္ခာ	၂၂၂	သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု	၃၈
သာမိသံ	၅၃	သိက္ခာကာမော	၂၂၀
သာမီဇိ	၂၅၉	သိက္ခာနိသံသံ	၃၉၄
သာမုဂိယာ	၃၆၆	သိက္ခာပဒံ	၆၅
သာမုဒ္ဒိယံ	၂၇၈	သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာယ	၂၂၀
		သိက္ခာယ	၃၉၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သိက္ခာသမာဒါနဿ	၂၂၀	သီသစ္ဆေဇ္ဇံ	၃၉၄
သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော	၃၇၅	သီဟနာဒံ	၁၈၀၊ ၂၅၃၊ ၂၉၂
သိက္ခိတော	၃၀၅	သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ	၈၃
သီခါဘေဒေါ	၃၇၈	သီဟော	၂၇၀၊ ၂၉၁
သီခါမောဂ္ဂလ္လာနော	၃၉၂	သုကဋ္ဌံ ကရောတိ	၂၁၄
သိမ္မိ	၂၇၅	သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ	၂၃၄
သိတမတ္တာယ	၂၃၁	သုက္ကံ	၃၉၀
သိတာ	၂၅၅	သုက္ကဝိပါကံ	၃၉၁
သိပ္ပနိကာ	၁၇၆	သုက္ခဏောဝ	၂၄၄
သိဗ္ဗနသန္တောသော	၂၈၀	သုက္ကာ	၇
သိယာ	၁၀၁	သုခံ ဝေဒိယတိ	၂၂၃
သိလိဋ္ဌေဟိ	၇၂	သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ	၁၈၃၊ ၃၇၃
သိဿဘာဂူပဂမနံ	၁၇	သုခမသယိတ္ထ	၁၁၆
သိဃံ သိဃံ	၂၂၁	သုခဝိပါကာ	၃၀၉၊ ၃၁၄
သိတိဘူတော	၁၁၇၊ ၁၈၃	သုခသယိတာနိ	၁၀၄
သိတိ	၃၆၉	သုခဿာဟာရာ	၃၀၉
သီလက္ခန္ဓံ	၉၃	သုခိ	၁၈၂
သီလက္ခန္ဓေန	၁၄၃	သုခိတာ	၂၆၀
သီလဂ္ဂံ	၃၁၈	သုခုဒြိယာ	၆၄
သီလဝါ	၂၀၅၊ ၂၂၂	သုခုမာလေန	၁၂၈
သီလဝါ ဟောတိ	၃၇	သုခုမာလော	၁၂၄
သီလဝိပတ္တိ	၆၃၊ ၂၃၄	သုခေတိ	၃၁၃
သီလဝိသုဒ္ဓိ	၆၃	သုခေတ္တေ	၁၀၄၊ ၃၀၂
သီလသမ္ပဒါ	၆၃၊ ၂၃၄	သုဂတိ သဂ္ဂံ	၂၃၄
သီလသမ္ပန္နတရံ	၂၆၅	သုဂံဒါယကံဝ ဘဏ္ဍသ္မိ	၁၂
သီလသာမညဂတာနံ	၉၃	သုစိနာ	၂၄၄
သီလသာရော	၃၃၉	သုစိန္တိတစိန္တိ	၇၁
သီလာနိ	၁၉၆	သုစိဘူတေန	၁၉၇
သီလုပေါသထံ	၁၉၆	သုညတာပဋိသံယုတ္တာ	၄၈
သီလေန သဒ္ဓိ	၁၉၆	သုညတော	၃၃၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၆၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သုညာ	၃၉၂	သုမုဟုက္ခောဝ	၂၄၄
သုညာယ	၁၈၁	သုမေဓော	၁၃၁
သုတံ	၂၆၈	သုယိဋ္ဌံ	၂၄၄
သုတကဝိ	၃၉၀	သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဌာနံ	၁၉၈
သုတဓရော	၂၆၆	သုလဘာနိ	၂၇၆
သုတဝါ	၂၆၈	သုသမာဟိတံ	၁၄၉
သုတသန္ဓိဝယော	၂၆၆	သုသမာဟိတော	၂၈၈
သုတ္တံ	၃၅၆	သုသုကာဘယံ	၃၃၁
သုတ္တသန္ဓောသော	၂၈၀	သုသုကာဌကေသော	၄၄
သုဒ္ဓံ	၆၊ ၁၅၁	သုဿူသတိ	၃၃၅
သုဒဿနာ	၂၀၀	သုဿူသန္တိ	၄၈
သုဒိဋ္ဌော	၂၃၀	သုဟုဋ္ဌိတံ	၂၄၄
သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ	၃၃၀	သုကရိကာ	၃၇၃
သုဒ္ဓါ	၃၆၃	သုပဋ္ဌိတာ	၃၄၄-၃၉၄
သုဒ္ဓေန ဟတ္ထေန	၃၅၃	သေက္ခဿ	၆၄
သုဒ္ဓေါ	၂၂၂	သေခံ	၂၁၉
သုနက္ခတ္တံ	၂၄၄	သေခံ ဗလံ	၉
သုနခေဟိပိ	၃	သေခဗလာနိ	၃၄၄
သုပရိကမ္မကတာယ ဘူမိယာ	၁၀၄	သေခါနမေတံ ဗလံ	၉
သုပါပိကာ	၃၇၂	သေခုနိယနတ္တာ	၁၈၃
သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ	၃၆၄	သေခေါ	၂၉၊ ၃၂၃
သုပ္ပတိကာရံ	၉၁	သေဋ္ဌမုပနမံ	၉၃
သုပ္ပတ္တံ	၃၀၂	သေတစ္ဆတ္တံ	၁၂၅
သုပ္ပဘာတံ	၂၄၄	သေတဋ္ဌိကံ	၁၄၂
သုပ္ပမေယျော	၂၃၃	သေတဗျံ	၂၉၇
သုဘကိဏှာ	၉၀	သေတိ	၃၁၈
သုဘနိမိတ္တံ	၅၇	သေတုဃာတံ	၂၀၂
သုဘာသိတဇော	၃၀၆	သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ	၃၁၃
သုမတိကတံ	၂၁၄	သေနာသနံ	၂၈၄
သုမင်္ဂလံ	၂၄၄	သေနာသနက္ခတ္တံ	၂၈၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[ဟ]	
သေနာသနပ္ပဋိသံယုတ္တာနိ	၂၈၄	ဟညရေ	၃၀၂
သေယျံ	၂၄၇	ဟဋ္ဌံ	၂၂၂
သေယျထာပိ	၁၉၃၊ ၁၉၁	ဟဋ္ဌကံ	၂၀၀
သေယျထာပိ ဂုဏ်	၂၁၄	ဟဋ္ဌာ	၄၀
သေယျာ	၃၇၂	ဟတ္ထကော အာဠဝကော	၁၁၅
သေယျော	၉၈၊ ၃၀၂	ဟတ္ထတ္ထရာ	၁၇၁
သေလော	၁၃၈	ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကံ	၂
သေဝတော	၂၀၅	ဟတ္ထာပလေခနော	၂၄၅
သေဝိတဗ္ဗော	၉၃	ဟဒယင်္ဂမာ	၉၅၊ ၃၇၆
သောခုဗ္ဗာနိ	၂၆၂	ဟဒယဘေဒေါ	၃၇၈
သောစတိ	၉၇	ဟဒယေ ဒရံ	၁၁၇
သောစေယျံ	၆၂၊ ၃၆၅	ဟဗ္ဗံ	၃၀၂
သောစေယျာနိ	၂၄၅	ဟရာယတိ	၁၂၉
သောဏကာယနော	၃၉၂	ဟရာယေယျာထ	၈၅
သော တာဒိသော	၁၃၁	ဟာနဘာဂိယာ	၃၅၆
သောတာနုဂတာနံ	၃၆၄	ဟိတာနုကမ္ပိ	၅၂
သောတာပဇ္ဇော	၂၁၆	ဟိမပါတသမယော	၁၁၆
သောတ္ထိ°	၁၉၅၊ ၃၁၃	ဟိရိ	၇
သောတ္ထိယံ	၂၇၈	ဟိနံ	၁၈၃
သောပ္ပဿ	၂၃၁	ဟိနကာယူပဂါ	၁၂၁
သောမနဿဋ္ဌာနိယံ	၁၆၁	ဟိနပ္ပဏီတေ	၉၆
သောရစ္ဆံ	၆၂	ဟိနာယ ဓာတုယာ	၂၀၄
သောရစ္ဆေန	၃၂၉	ဟိနာယာဝတ္ထတိ	၁၂၉
သော ရောဂေါ	၁၁၇	ဟိနော ဟောတိ	၉၃
သော လောဘက္ခယာယ	၃၉	ဟုတံ	၂၃၄
သောဝဂ္ဂိကာ	၃၀၉၊ ၃၁၄	ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ	၁၂၈
သောဠသိ°	၁၉၉	ဟေတု	၁၄
		ဟေမန္တိကော	၁၂၆

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယ ဒုတိယဘာဏ

လက္ခိတဗ္ဗာနိ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော်
[အ]

အဂတိဂမနံ စတုပ္ပိဓံ	၄၇
အဂါရိကပုစ္ဆာ	၁၄
အင်္ဂကုဋ်	၃၇၀
အတုရိတစာရိကာ	၁၆၅
အတ္တဘာဝပရမ္ပရံ ဂစ္ဆန္တိ နာမ	၁၅၆
အတ္တသန္ဓိယျာတနံ	၁၇၁၀
• အဓိကရဏာနိ စတ္တာရိ	၁၁
အဓိစိတ္တံ	၂၁၄
အဓိပညာ	၂၁၄
အဓိသီလံ	၂၁၄
အနဂါရိကပုစ္ဆာ	၁၄
အနာဂါမိနော	
အဋ္ဌစတ္တာလီသ	၂၁၀-၉
အနုပနိဓာယ ဂဟဏံ	၃၀၇
အနေကဂ္ဂတာကာရော	၆၉
အပရပရိယာယဝေဒနီယကမ္မံ	၁၀၅
အရညံ	၂၆
အရဟန္တာ ခွါဒသ	၂၁၉
အရိယပုဂ္ဂလာနံ ပကာသနာ	၄၉
အရိယဝံသကထေတဗ္ဗာ-	
ကာရာ	၂၀၅-၇
အသမ္ပဇာနကမ္မံ	၃၄၀
အသမ္ပဇာနော	
အဘိသင်္ခရေတိ	၃၄၇

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော်
[အာ]

အာဂမော	၀၇
အာစရိယပရမ္ပရံ ဂစ္ဆန္တိ နာမ	၁၅၆
အာထဗ္ဗဏဝေဒံ	၁၄၆
အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနိ၊	
ဒေသနာယ သာသနဿ စ	၉၇
အာယူဟနစေတနာ တီသု	
ခွါရေသု	၃၄၀
အာဝရဏံ	၇၀
(ယံ)အာသန္တံ ကမ္မံ	၁၀၇-၉
အာသဝက္ခယော	၀၂-၃
အာသဝါ	၀၁-၂
ဒွေ,တယော,စတ္တာရော,	
ပဉ္စ,ဆ,သတ္တ	၀၂

[ခ]

ဥဒ္ဓန္တာဂိယာနိ	၃၅
ဥပသာတကံ	၁၁၀
ဥပတ္တန္တကံ	၁၀၉
ဥပဓိ	၄
ဥပနိဓာယ ဂဟဏံ ဒုပိဓံ	၃၀၇
ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကမ္မံ	၁၀၄
ဥပပိဋကံ	၁၀၉
ဥပသဋ္ဌာကာရော	၆၉
ဥပသမ္ပဒါ အဋ္ဌဝိဓာ	၆၆

ပဒါနုတ္တမော

ပိဋကော်

[၉]

ဥပါသကော

ကော?

၂၁

ကသ္မာ?

၂၁

ကိမဿ သီလံ?

၂၁

ကော အာဇီဝေါ?

၂၁

ကာ ဝိပတ္တိ?

၂၁

ကာ သမ္ပတ္တိ

၂၂

[၁၀]

ဩရန္တာဂိယာနိ

၃၅

[၁၁]

ကဋ္ဌတ္တာကမ္မံ

၁၀၉

ကမ္မရာသယော တယော

၁၅၆

ကမ္မဝိဘတ္တိ

ကောဒသကမ္မာနိ

၁၀၄၊ ၁၁၀

ဒွါဒသကမ္မာနိ

၁၁၃-၄

သောဠသကမ္မာနိ

၁၁၁

ကာဠသီဟော

၂၉၁

ကိစ္စကရဏီယာနံ ဝိသေသော

၂၂၁

ကိန္နရာ

၅၁-၂

ကေသရသီဟော

၂၉၁

ကောပဒေါသာနံ နာနာကရဏံ

၉၂

[၁၂]

ခဏမုဟုတ္တော

၂၄၄

ခဏလယာဒိဝိဘာဂေါ

၂၄၄

ခဏလယော

၂၄၄

ခဏော

၂၄၄

ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကဝိဘာဂေါ

၂၁၆

ခေတ္တံ

၃၇၇

ပဒါနုတ္တမော

ပိဋကော်

[၈]

ဂန္ဓာ တယော

၂၀၅

ဂဗ္ဘော နာနပ္ပကာရော

၁၆၂

(ယံ) ဂရုဏံ ကမ္မံ

၁၀၅

ဂဟဏံ ဒွိဓာ

၃၈၇

ဂဟဏကုဋ်

၃၇၈

ဂဟပတိဿေဝ ပဌမံ နိဒ္ဒိသနေ

ကာရဏံ

၃၇၄

ဂုတ္တိ

၇၈

ဂုမ္မဝိပရာမောသော

၃၇၉

[၉]

စက္ကဝတ္တိရညော ထူပါရဟဘာဂေ

ကာရဏံ

၃၉၅

စာရိကာ ဒုဝိဓာ

၁၆၅

စိတ္တံ

၂၁၄

စိတ္တုတြာသော

၆၉

စိန္တာမဏိကဝိဇ္ဇာ

၁၅၄

စိဝရံ

၂၇၇

စိဝရက္ခေတ္တာနိ (ဆ၊ အဋ္ဌ)

၂၇၈

စိဝရသန္ဓေသာ ဝိသတိ

၂၇၈

စိဝရာနိ ကပ္ပိယာနိ

၂၇၇

အကပ္ပိယာနိ

၂၇၇

စေတနာရာသယော စက္ကာရော

၁၅၆

[၁၀]

ဆ ဓာတုဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဏှနာ

သင်္ခေပတော

၁၅၉

ဝိတ္တာရတော

၁၆၀

[၁၁]

ဇနကံ

၁၀၉

ဇဝနာနံ သတ္တာနံ ဝိပါကဝါရော

၂၂၅

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[၅]

ဈာနဘာဝနာယံ ကာရဏာနိ ပဉ္စ ၁၀

[တ-ထ]

တပ္ပရာယဏတာ ၁၇၁၀

တမသော အင်္ဂါနိ စတ္တာရိ ၁၅

တိဏသီဟော ၂၉၁

တိတ္ထံ ၁၅၅

တိတ္ထကရာ ၁၅၅

တိတ္ထိယသာဝကာ ၁၅၅

တိတ္ထိယာ ၁၅၅

တုရိတစာရိကာ ၁၆၅

တုလာကူဋ် စတုဗ္ဗိဓံ ၃၇၀

ထေရဘာရော ဒသဝိဓော ၅၅

[ဒ-ဓ-န]

ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကမ္ပံ ၁၀၄

ဒိဋ္ဌိယော ဒွါသဋ္ဌိ ၃၉၂

ဒိဋ္ဌိသီသာ ဒွေ ၃၀၇

ဓမ္မကထိကသဏ္ဍိတိ ၁၆၀

ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေတိ ၂၉၆

ပဝတ္ထိတံ ၂၉၆

ဓမ္မဒေသနာ ဒွေ ၁၁

ဓုတင်္ဂါနိ

စိဝရပ္ပဋိသံယုတ္တာနိ ဒွေ ၂၀၁

ဝိဇ္ဇာပါတပ္ပဋိသံယုတ္တာနိ

ပဉ္စ ၂၀၃

သေနာသနပဋိသံယုတ္တာနိ

ပဉ္စ ၂၀၄

ဓုရာနိ ဒွေ သာသနေ ၂၁၀

ဓုဝပရိဘောဂါနိ သေနာသနာနိ

ဒွေ ၃၀

အံ-၄ ၂-၃၀

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော

[၈]

နိပ္ပရိယာယတော သုဒ္ဓိ ၃

နိရယပါလာ နတ္ထိတိ ဝါဒေါ ၁၁၀

နိရယေ ဥပေက္ခာဝေဒနာ

အဗ္ဗောဟာရိကာ ၉၀

နိသဇ္ဇဒေါသာ ဆ ၁၃

[၉]

ပံသုကူလာနိ တေဝိသတိ ၂၇၀

ပက္ခန္ဓနဝေါဿဂ္ဂေါ ၁၀၂၆၀

ပညာ ၂၁၄

ပညာ တိဿော ၂၀၁

ပဋိစ္ဆန္ဒကူဋ် ၃၇၀

ပဋိဇာဂရဥပေါသထကမ္ပံ ၁၂၂

ပဋိဘာဂဥပမာ ၉၀

ပဏိပါတော ၁၀

ပဏ္ဍုသီဟော ၂၉၁

ပထဝီကမ္ပနာကာရာ ဆ ၂၃၇

ပဒေသကာရိပုဂ္ဂလော ၂၁၇

ပရိက္ခာရာ အဋ္ဌ ဘိက္ခုနော ၃၇၉

ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါ ၁၀၂၆၀

ပရိယာယတော သုဒ္ဓိ ၃

ပါရံ ဆဗ္ဗိဓံ ၁၄၃

ဝိဇ္ဇာပါတက္ခေတ္တာနိ ပန္နရသ ၂၀၂

ဝိဇ္ဇာပါတသန္တောသာ ပန္နရသ ၂၀၂

ဝိဇ္ဇာပါတာ သောဠသ ၂၀၂

ပုစ္ဆာ ဒုဝိဓာ ၁၄

ပုညကာရကာနံ နာမဂေါတ္တာနိ

ဒေဝါ ဥဂ္ဂဏန္တိ ၁၂၂

ပုထုဇ္ဇနဿ သဒ္ဓါ ၁၃၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ-ဘ-မ]	
ဗဟုကာရာ အာစရိယာ	၉၁
(ယံ)ဗဟုလံ ကမ္မံ	၁၀၅-၇
ဗိဇဂါမော ပဉ္စဝိဓော	၃၇၇
ဗုဒ္ဓမန္တာ	၁၄၆
ဗုဒ္ဓါလာပေါ	၃၃
ဗောဓိသတ္တဿ ပါသာဒါ	
တယော	၁၂၆-ဂ
သိပ္ပဒဿနံ	၁၂၇
ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိ ဒသဝိဓာ	၁၆၉
ဘဂဝတော အက္ကန္တဋ္ဌာနေ	
ပဒဝဋ္ဌဉ္ဇဿ အပညာယနေ	
ကာရဏာနိ	၂၉၉
ဘာဏကာနံ ဝိသဒိသ-	
အာရောပနံ	၁၀၂
ဘာရာ	၁၂၄၊ ၁၄၃
မဟတ္တံ စတုဗ္ဗိဓံ	၂၆၅
မာနကူဠံ တိဝိဓံ	၃၇၈
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသု တီသု နိယာမော	၂၈၉
မိဿကကမ္မံ	၃၉၁
မုဟုတ္တော	၂၄၄
[ယ]	
ယဂ္ဂရုကံ ကမ္မံ	၁၀၅
ယညော နာနာဝိဓော	၁၅၀
ယဒါသန္တံ ကမ္မံ	၁၀၇-၉
ယဗ္ဗဟုလံ ကမ္မံ	၁၀၅-၇
ယမရာဇာ	၁၁၈
ယော စ သရဏံ ဂစ္ဆတိ	၁၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ခ]	
ရက္ခာ	၇၈
ရဇ္ဇဘေဒေါ	၃၇၈
ရာဟုနော ပမာဏံ	၂၆၁
ရာဟုလောဝါဒသုတ္တာနိ	၃၅၂
ရူပကူဠံ	၃၇၈
ရောဂါ အဋ္ဌ	၁၅၆
[ဇ]	
လဒ္ဓိပရမ္ပရံ ဂစ္ဆန္တိ နာမ	၁၅၆
လယော	၂၄၄
လောကန္တရိကနိရယော	၃၃၃
လောကီယံ သရဏဂမနံ	၁၇
လောကုတ္တရံ သရဏဂမနံ	၁၇
[ဝ]	
ဝံသာ အဋ္ဌ	၂၇၆
ဝစ္ဆကသာလောပမာ	၃၅
ဝတ္ထု	၃၇၇
ဝဿာနုတ္တမော တထာဂတဿ	၃၀
ဝဿူပနာယိကာ ပဌမဗောဓိယံ	
အပညတ္တာ	ဂ
ဝိတ္တာရဓမ္မဒေသနာ	၁၁
ဝိပရာမောသော ဒုဝိဓော	၃၇၉
ဝိပါကရာသယော တယော	၁၅၆
ဝိဝဋ္ဌတာ စတုဗ္ဗိဓာ	၂၄၁
ဝိဝေကော တိဝိဓော	၂၂၃
ပဉ္စဝိဓော	၉
ဝိသမလောဘော	၁၄၂
ဝိရိယဿ အင်္ဂါနိ စတ္တာရိ	၆
ဝေဒါ တယော	၁၄၅
ဝေမာနိကပေတာ	၃၉၁

လက်ကိုင်တမ္ဗာနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၆၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[သ]	
ဝေရုပ္ပဝါတော	၁၁၆	သီခါဘေဒေါ	၃၇၈
ဝေါဿဂ္ဂါ ဒွေ	၂၆၀	သိင်္ဂ°	၂၇၅
ဝေါဿဂ္ဂေါ ဒုဝိဓော	၁၀	သိဿဘာဝုပဂမနံ	၁၇၁၀၈
[သ]		သီလံ	၂၁၄
သံခိတ္တဓမ္မဒေသနာ	၁၁	သီလအဓိသီလာဒိဘေဒေါ	၂၁၄
သံဝဇ္ဇသီမာ တိဿော	၂၄၀	သီသမူလကာ ဒွါဒသ	၃၈၇
သံဝဇ္ဇာ တယော	၃၄၀	သီဟသဒ္ဓိ သုတွာ	
သကဒါဂါမိနော ဒွါဒသ	၂၁၈	အဘာယန္တာ ဆ	၂၉၂
သမစိတ္တာ ဒေဝတာ	၃၉	သီဟဿ သယနာကာရော	၃၉၅
သမလောဘော	၁၄၂	သီဟာ စတ္တာရော	၂၉၁
သမ္ပဇညာနိ စတ္တာရိ	၃၈၂	သုတ္တဝိနယဝိဘာဂ	၃၅၆-၇
သမ္ပဇာနော အဘိသင်္ခရေတိ	၃၄၇	သုဒ္ဓသီသာ စတ္တာရော	၃၈၇
သရဏံ	၁၇	သုဒ္ဓိ ဒုဝိဓာ	၃
သရဏဂမနံ	၁၇	သေနာသနက္ခေတ္တာနိ ဆ	၂၈၄
သရဏဂမနပ္ပဘေဒေါ	၁၇-၈	သေနာသနသန္တောဿာ	
သရဏဂမနဖလံ	၁၉	ပန္နရသ	၂၈၄
သရဏဂမနဝိနိစ္ဆယော	၁၇	သေနာသနာနိ ပန္နရသ	၂၈၄
သရဏဂမနဿ		သောတာပန္နာ စတုဝိသတိ	၂၁၈
သံကိလေသော	၂၀	[ဟ]	
ဘေဒေါ	၂၀	ဟဒယဘေဒေါ	၃၇၈
သာဝကာလာပေါ	၃၃	ဟိမဝိပရာမောသော	၃၇၉

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယ ဒုတိယဘာဂေ

နာမာနိ အနုတ္တမဏိကာ

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်	နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အာ]	
အကနိဋ္ဌာ	၃၄	အာဠဝက	၁၈၁၃၆
အဂ္ဂိဝေဿ	၃၆၁	အာဠဝက(ရဋ္ဌ)	၃၀
အင်္ဂုလိမာလ	၁၁၁	အာဠဝက(ရာဇပုတ္တ)	၁၁၅
အဇာတသတ္တု	၅၉၁၁၀၁၂၅၀	အာဠဝီ	၃၀၁၁၁၅
အတပ္ပါ	၃၄	အာဠာရ ကာလာမ	၂၃၈၂၉၄
အနာဂါမီ	၂၃၄၂၅၁၃၃၈	[ဇ]	
အနာထပိဏ္ဍိက	၃၀၁၃၂၂၇၀-၂	ဥက္ကလ(ဇနပဒ)	၂၈၉
အနုရုဒ္ဓ	၂၃၉၂၉၃	ဥဂ္ဂ	၃၆၁
အပ္ပမာဏသုဘာ	၃၄	ဥဂ္ဂိတည	၃၃၇
အပ္ပမာဏာဘာ	၃၄	ဥဏ္ဍဝလာဟကာ	၃၃
အဘယစောရ	၃၃၄	ဥဒကရာမပုတ္တ	၃၆၁
အဗ္ဘဝလာဟကာ	၃၃	ဥဒါယီ	၂၁၃
အဘိဘူ	၂၀၆-၇	ဥပါလိဂဟပတိ	၃၆၇
အရုဏဝတိ(နဂရ)	၂၀၆၂၀၈	ဥရုဝေလာ	၂၆၃၂၈၉
အဝိဟာ	၃၄	[က]	
အသညာ	၃၄	ကကုသန္ဓ(ဗုဒ္ဓ)	၂၇၇
အသုရိန္ဒ	၂၆၁	ကပိလဝတ္ထု	၃၀
အာ		ကလျာဏီ(နဒီ)	၃၂၀
အာနန္ဒ	၂၄၂၃၁-၂၆၀၂၇၂၁၀၀၁	ကဿပ(ဗုဒ္ဓ)	၁၅၁၀၄၂၇၇၂၉၇
	၁၅၁၁၇၆၂၀၁၂၀၅-၆၂	ကာကဝဋ္ဌိယ	၁၀၄
	၂၀၈-၉၂၁၁၂၁၃၂၅၂၂	ကာလာမ(သကျ)	၂၃၈
	၂၇၂၂၃၁၉၂၃၂၃၃၅၂၉၃	ကာသိ(ရဋ္ဌ)	၁၈၄၂၂၅
အာနန္ဒစေတိယ	၃၅၆	ကာဠက	၁၇၇
အာနန္ဒယက္ခ	၃၅၆	ကာဠက(သေဋ္ဌိ)	၂၇၀၂၇၂
အာဘဿရာ	၃၄၂၃၄၀	ကာဠကရာမ	၂၇၂

နာမာနုတ္တမော

ပိဋကော

[က]

ကာဠဝလ္လိမဏ္ဍပ	၁၃၂
ကိကီ(ရာဇာ)	၁၈၄
ကုသိနာရ	၂၄၁
ကောကာလိက ၂၊၅၊၅၉၊၁၀၄၊၂၅၀	
ကောဏ္ဍည(ဗုဒ္ဓ)	၂၇၇
ကောဏာဂမန(ဗုဒ္ဓ)	၂၇၇
ကောလနဂရ	၃၆၆
ကောသမ္ဘိ	၃၀၊၇၀
ကောသလ(မဟာရာဇ)	၃၂၊၃၁၁
ကောဠိတဝိဟာရ	၇၄

[ဂ]

ဂန္ဓဗ္ဗ	၃၆၁
ဂိဇ္ဈကုဋပဗ္ဗတ	၁၇၃
ဂိဇ္ဈကုဋမဟာဝိဟာရ	၁၇၄-၅
ဂိရိဝိဟာရ	၁၀၈
ဂုန္ဒာဝန	၄၃
ဂေါတမ(ဗုဒ္ဓ) ၁၃-၆၊၁၈၊၂၁-၃၊	
၂၈-၉၊၁၄၀၊၁၄၂၊၁၄၄-၅၊	
၁၄၉-၅၁၊၁၅၄၊၁၅၇၊၁၆၆၊	
၁၆၉-၇၀၊ ၁၇၃-၉၊၂၃၈၊	
၂၃၉၊၂၆၆၊၂၇၇၊၃၆၁	
ဂေါတမက(ယက္ခ)	၂၃၆
ဂေါတမကစေတီယ	၂၃၆
ဂေါတမီ မဟာပဇာပတိ ၂၆၅၊၃၅၇	

[ဃ]

စာတုမဟာရာဇိကာ	၃၃၊၁၀၈၊
၁၅၂၊၂၁၀၊၂၃၄၊၃၃၇	
စာပါလစေတီယ	၂၃၆
စာလိယ(ပဗ္ဗတ)	၃၀

နာမာနုတ္တမော

ပိဋကော

[င]

စိဉ္ဇမာဏဝိကာ	၅၊၁၀၄
စုန္ဒ	၈၁
စူဠနဂရ(ဂါမ)	၁၃၂
စူဠနာဂတ္ထေရ၊ တိပိဋက	၃၇
စူဠသုဘဒ္ဒါ	၂၇၀-၂
စေတီယပဗ္ဗတဝိဟာရ	၂၇၈

[ခ]

ဆန္ဒ ပရိဗ္ဗာဇက	၂၀၀
ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ	၂၃၁

[ခ]

ဇမ္ဗုဒ္ဓိပ	၁၃၃၊၁၇၉၊၂၇၁
ဇာဏုဿောဏိ	၂၃
ဇူဇက(ဗြာဟ္မဏ)	၃၂၀
ဇေတဝန ၃၀-၁၊၂၀၈၊၂၄၀	
ဇေတဝန မဟာဝိဟာရ	၂၇၆

[ခ]

တဏှင်္ဂရ	၂၇၆
တမ္ဗပဏ္ဍိဒိပ	၃၃၄၊၃၉၅
တာဝတိံသ	၃၀၊၃၃၊၁၁၀
တိဿ	၁၀၆
တိဿတ္ထေရ၊စတုနိကာယိက-	၇၄
စူဠပိဏ္ဍပါတိက-	၁၀၈
တေပိဋက-	၁၈၆
မင်္ဂလဝါသီကုဋ-၁၃၃-၄	
တိဿမဟာဂါမ	၁၃၄
တိဿမဟာဝိဟာရ	၁၃၄-၅
တုသိတာ	၃၄
တောဒေယျ	၃၆၁

နာမာနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၇၁

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]		[၉]	
ထူပါရာမ	၁၃၃	ပဉ္စာလပုတ္တ	၃၀၆
[၉]		ပဏ္ဍဝဂ်ရိ	၂၉၄
ဒိဝါကထိကတ္ထေရ	၁၃၅	ပဘာဝတီ	၂၀၆
ဒီဃသုမတ္ထေရ	၃၂၀	ပရိတ္တသုဘာ	၃၄
ဒီပင်္ကရ(ဗုဒ္ဓ)	၂၃၀၊ ၂၅၄၊ ၂၇၆၊	ပရိတ္တာဘာ	၃၄
	၂၉၃	ပသေနဒိ(ရာဇာ)	၃၇၂
ဒုဋ္ဌဂါမဏိ	၁၀၆၊ ၂၄၂	ပါဠိလိပုတ္တ	၁၃၂၊ ၁၃၃
ဒေဝဒတ္တ	၅၊ ၅၉၊ ၁၀၄၊ ၂၅၀၊ ၃၁၆၊	ပါလိလေယျက	၃၀
	၃၆၂	ပိဏ္ဍပါတိကတ္ထေရ	၁၃၄
ဒေါဏ(ဗြာဟ္မဏ)	၂၉၈၊ ၂၉၉	ပိလိန္ဒဝစ္ဆထေရ	၃၂၃
[၁၀]		ပုဏ္ဏ	၁၀၆
နကုလပိတု	၃၁၁	ပုဏ္ဏ(သေဋ္ဌိ)	၁၀၄
နန္ဒ(ဂေါဃာတက)	၅၊ ၁၀၄	ပုဗ္ဗာရာမ	၂၉၊ ၃၂၊ ၃၄
နန္ဒ(မာဏဝ)	၅၊ ၁၀၄	ပေါတလိယဝိဟာရ	၇၄
နန္ဒ(ယက္ခ)	၅၊ ၁၀၄		
နန္ဒဂေါပါလက(သေဋ္ဌိပုတ္တ)	၆၀	[၁၁]	
နန္ဒဘာယတ္ထေရ	၇၄	ဖုဋ္ဌသုမန	၂၀၆
နာဂစောရ	၃၃၄		
နာဂဒီပ	၁၀၆	[၁၂]	
နာလ(ဗြာဟ္မဏဂါမ)	၃၀	ဗဟုပုတ္တစေတိယ	၂၃၆
နာလကတ္ထေရ	၈၉	ဗာရာဏသီ	၃၀
နာဝိန္ဒကီ	၃၆၁	ဗာဟိရ(ထေရ)	၂၃၉
နာဠန္ဒ	၃၆၇	ဗောဓိမာတုမဟာ-	
နိဂဏ္ဌ နာဠပုတ္တ	၃၆၇	တိဿတ္ထေရ	၁၀၆-၇
နိမ္မာနရတီ	၃၄	ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ	၃၄၊ ၂၀၇
နေရဇ္ဇရာ(နဒီ)	၂၆၃	ဗြဟ္မပုရောဟိတာ	၃၄
[၁၁]		ဗြဟ္မလောက	၄၁၊ ၉၀၊ ၁၀၄
ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ	၂၉၄	ဗြဟ္မာယု	၁၈
ပဉ္စာလစန္ဒာ	၃၆၅		

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဘ]	
ဘဒ္ဒိယ	၃၆၆
ဘရဏ္ဍု ကာလာမ	၂၃၈
ဘေသကဋ္ဌာဝန	၃၀
ဘောဂနဂရ	၃၅၆
[မ]	
မကုလပဗ္ဗတ	၃၀
မဂဓ(ရဋ္ဌ)	၂၉၄
မဏ္ဍိကာပုတ္တ	၃၆၂
မန္ဒာတု(ရာဇ)	၂၆၁
မဏ္ဍိကာ ဒေဝီ	၃၇၂
မဟာအဘယတ္ထေရ၊	
ဒီသဘာဏက	၁၃၅
မဟာကစ္စာနတ္ထေရ	၄၃
မဟာကဿပ	၁၈
မဟာကောဠိကတ္ထေရ	၈၈
မဟာဂင်္ဂါ	၁၀၈
မဟာစေတိယ	၁၀၇၊ ၁၀၆၊ ၂၇၉
မဟာဇာတကဘာဏကတ္ထေရ	၁၃၄
မဟာတိဿတ္ထေရ၊ ဗောဓိမာတု	၁၀၆
မဟာနာဂတ္ထေရ၊	
ကာဋ္ဌဝလ္လိမဏ္ဍပဝါသီ	၁၃၂
မဟာနာမ(ဥပါသက)	၂၁
မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီ	၂၆၅
မဟာဗျဿတ္ထေရ	၁၃၃
မဟာဗြဟ္မာ	၃၄
မဟာမောဂ္ဂလ္လာန	၂၀၊ ၅၈၊ ၁၃၂
မဟာဝန	၃၀
မဟာဝါစကာလ ဥပါသက	၁၀၈
မဟာဝိဟာရ	၂၇၀

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]	
မဟာဝေဿန္တရ	၁၃၄
မဟာသီဝတ္ထေရ	၂၈၁
မာရ	၂၆၀၊ ၂၉၄
မာလုကျပုတ္တ	၃၉၆
မိဂါရ(သေဋ္ဌိ)	၂၉
မိဂါရမာတုပါသာဒ	၂၉
မိတ္တဝိန္ဒက	၅၉၊ ၂၅၀
မေတ္တေယျ(ဗုဒ္ဓ)	၁၈၄
မေဓင်္ဂရ	၂၇၆
မောဂ္ဂလ္လ	၃၆၁
မောဂ္ဂလ္လာန(ဂေါတ္တ)	၃၉၂
မောဋ္ဌိယဂါမ	၁၅၃
[ယ]	
ယမက	၃၆၁
ယာမာ	၃၃
[ရ]	
ရာဇဂဟ	၃၀၊ ၁၀၉၊ ၁၃၃၊ ၁၄၉၊
	၁၇၃၊ ၁၇၆၊ ၂၉၃
ရာဟု	၂၊ ၂၆၊ ၂၆၁၊ ၃၀၇၊ ၃၅၂
ရောဟန(ဇနပဒ)	၁၃၂
[လ]	
လာဠုဒါယိ(ထေရ)	၇၁-၂၊ ၂၁၃
လောကန္တရ(မဟာနိရယ)	၃၃၄
လောဟပါသာဒ	၁၃၃
[ဝ]	
ဝဇ္ဇိပုတ္တက	၂၁၅
ဝပ္ပ	၃၆၇
ဝသဝတ္ထိ	၃၄

နာမာနုတ္တမော ပိဋကော်

[ဝ]

ဝဿဝလာဟကာ	၃၃
ဝိသာခ(ဥပါသက)	၁၆၀၊၁၉၃-၄
ဝိသာခါ(ဥပါသိကာ)	၂၉-၃၀၊၃၂
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ	၇၊၁၀၊၃၀၊၁၃၀၊၁၄၆
	၁၅၀၊၁၅၂၊၁၆၁၊၁၆၆
	၁၈၂၊၁၉၆၊၂၀၅၊၂၂၀
	၂၆၁၊၂၈၁၊၂၈၄၊၃၁၀
	၃၄၀၊၃၈၂၊၃၈၃
ဝေရဉ္စာ	၃၀
ဝေဿန္တရ	၃၂၀၊၃၅၈
ဝေသာလီ	၃၀၊၂၃၆၊၃၆၇
ဝေဟပ္ပလာ	၃၄၊၃၄၀
ဝေဠုဝန	၃၀

[သ]

သက္က(ဒေဝရာဇ)	၅၂၀၊၃၃၁၊၂၂၂
	၁၂၃၊၂၇၂
သကဒါဂါမီ	၂၃၄-၅၊၃၁၀၊၃၁၂
	၃၂၄၊၃၃၈
သင်္ခ(ရာဇ)	၁၈၄
သတတဝိဟာရ	၃၆၇
သန္တုသိတ	၃၄
သနင်္ကမာရဗြဟ္မာ	၃၆၅
သမိဒ္ဓတ္ထေရ	၈၈
သရဏင်္ကရ	၂၇၆
သရဗု	၁၅၂
သရဘ(ပရိဗ္ဗာဇက)	၁၇၃-၄၊၁၈၀
သာကေတ(နဂရ)	၂၇၀၊၂၇၂

နာမာနုတ္တမော ပိဋကော်

[သ]

သာမုဂနိဂမ	၃၆၆
သာရန္တဒစေတီယ	၂၃၆
သာရိပုတ္တ	၃၀-၄၊၄၁-၂၊၅၈၊၈၁
	၈၈၊၁၀၂၊၁၁၀
သာဝတ္ထိ	၂၉၊၃၁-၂၊၄၂၊၂၀၈၊၃၅၆
သိဒ္ဓိ(ဘဂဝါ)	၂၀၆-၇
သီလာစေတီယ	၁၃၃
သီတဝလာဟကာ	၃၃
သီဟသေနာပတိ	၃၆၇
သုဇာတာ	၂၉၄
သုဒဿာ	၃၄
သုဒဿီ	၃၄
သုဒိန္နတ္ထေရ	၃၅၇
သုဒ္ဓေါဒန	၁၂၆
သုနိမ္မိတ	၃၄
သုပ္ပဗုဒ္ဓ	၅၊၁၈၄
သုဘင်္ဂိက္ခာ	၃၄၊၉၀၊၃၄၀
သုမေဓ	၂၃၀
သုမန ဂိရိမဟာဝိဟာရ	၁၂၀
သုယာမာ	၃၃
သောတာပန္န	၂၃၄-၅၊၂၄၉၊၂၇၂
	၃၁၀၊၃၁၂၊၃၂၃၊၃၃၇-၈
သောတ္တိယ	၂၉၄

[ဟ]

ဟတ္ထကမဟာဗြဟ္မာ	၃၆၅
ဟိမဝန္တ	၂၉၅

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယ ဒုတိယဘာဂေ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ...သီဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ...ဣရ်လိသပေါတ္တကံ၊ က...ကေသုစိ မရမ္မ-ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ...ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော။

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယ ဒုတိယဘာဂေ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အကမ္ပိယဋ္ဌေန = အကမ္ပနီယဋ္ဌေန (သီ)	၉
အကာသိကံ စန္ဒနန္တိ အသဏှံ စန္ဒနံ = ကာသိကံ စန္ဒနန္တိ သုသဏှံ စန္ဒနံ (သျှာ၊က)	၁၂၅
အက္ခမဋ္ဌေန = အက္ခေမဋ္ဌေန (သီ၊သျှာ)	၆၅
အက္ခရစိတြိတယ = အက္ခရစိန္တကယ (သီ)၊ အက္ခရစိတ္တတယ (သျှာ)	၄၅
အက္ခရပါရိပူရိ = သာက္ခရံ ဝါ ပါရိပူရိ (သီ)	၉၇
အဂတိဂမနံ = အဂတိ (သီ)	၄၇
အဂ္ဂညာ = အဂ္ဂညာတိ (သျှာ၊က)	၂၇၇
အဂ္ဂဒန္တေ = အဂ္ဂဂ္ဂဒန္တေ (သီ)	၂၃၁
အဂ္ဂဟိတကာလော = အဂဟဏကာလော (သီ)	၁၁၅
အဂါရိကပုစ္ဆံ = အဂါရိယံ (က)	၁၄
အဃဿ တာတာ = သုဃဿ ဒါတာ (က)	၁၆
အစလပ္ပတ္တောတိ = မစလပ္ပတ္တောတိ အစလပ္ပတ္တော (သီ)	၇၇
အစ္ဆေစ္ဆိ = အစ္ဆေဇ္ဇိ (သျှာ၊က)	၁၀၂
အစ္ဆေဇ္ဇာနံ = အဝဇ္ဈာနံ (က)	၉၃
အဇ္ဇဘာဝံ = အဇ္ဇဘဝံ (သီ)	၂၂
အဇ္ဈာသယိကော = အတ္တဇ္ဈာသယိကော	၂၇၆
အညာတဝါဒေ = အညဝါဒေ (သီ၊သျှာ)	၁၈၅
အဋ္ဌကထာ နာမ ဒုန္နယာ = အဋ္ဌကထာ ဒုန္နိတာ (ဣ)	၂၄
အဏ္ဍပုဂံ = လဏ္ဍပုဂံ (သီ)	၁၉၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အတိကာမလာဘီ = ကာမလာဘီ (သိ)	၁၇၂
အတိထေယျာနိတိပိ = အာတိထေယျာတိ ဝါ (သိ)	၆၁
အတိသိဘွာ = အတိက္ကမိတွာ (က)	၃၆၁
အတိသိတွာတိ = အတိယိတွာတိ (သိ)	၁၂၉
အတ္တာမိပတေယျကောတိ အတ္တဇေဋ္ဌကော = အတ္တာမိပကောတိ အတ္တာမိပတိအတ္တဇေဋ္ဌကော (သိ၊ သျှာ)	၁၃၁
အန္တရေ ပတိတဒေါသော = အပ္ပန္တရေ ပတိဋ္ဌိတဒေါသော (သိ၊ သျှာ)	၂၅
အန္တောအရုဏေန = အန္တောအရုဏဂ္ဂေန (သိ)	၁၉၈
အန္တိမဒေဟိနန္တိ = အန္တိမသာရိရန္တိ (သိ)	၁၄၉
အထာပိ = တထာပိ (က)	၃၆၂
အထာဟံ = ဌာနမဟံ (သိ)	၁၈၂
အတ္တာ'သံ ပစုရာ = အတ္တာ သမ္ပစုရာ (သိ၊ သျှာ)	၃၁၀
အဓိပ္ပါယော = အတ္ထော (သိ၊ သျှာ)	၁၇၉
အနစ္ဆရိယတ္တာ = အစ္ဆရိယတ္တာ (သိ၊ သျှာ)	၃၉၅
အနဇ္ဈောပန္နောတိ = အနဇ္ဈောပန္နောတိ (သိ၊ သျှာ)	၂၈၁
အနန္တရဟိတာယာတိ = အနတ္တရဟိတာယာတိ (သိ)	၃၇၃
အနဓိဝါသိကပဋိပဒါ = အနဓိဝါသကပဋိပဒါ (က)	၃၄၅
အနဘိရတိသညီတိ = အနဘိရတသညီတိ (သိ၊ သျှာ)	၃၄၄
အနဝသေသတာ အတ္ထော = အနဝသေသော အတ္ထော (သျှာ၊ က)	၂၃၉
အနာသန္ဓာနိ = န အာသန္ဓာနိ (သျှာ)	၃၀၆
အနိစ္စတော ဒက္ခန္တိ = အနိစ္စတဒ္ဒက္ခန္တိ (သိ၊ သျှာ)	၃၀၇
အနိဗဒ္ဓဝါသာ = အနိဗဒ္ဓဝဿာ (သျှာ၊ က)	၈
အနုနယမာနောတိ = အနုသညာယမာနောတိ (သိ)	၁၂၃
အနုန္တတေန = အနုပါဒိန္တေန (သိ)၊ အနုတ္တိဏ္ဏေန (သျှာ)	၁၈၈
အနုပတ္တာ = အနုပတ္တာ (သိ)	၃၆၄
အနုပ္ပဒဇ္ဇမာနော = အနုပ္ပဒဒမာနော (သိ၊ သျှာ)	၉၁
အနုပ္ပါဒတ္တာယ၊ အနုပ္ပါဒံ သာဓေသာမီတိ = အနုပ္ပါဒနတ္တာယ၊ အနုပ္ပါဒါနံ အနုပ္ပါဒေသာမီတိ (က)	၁၃၈
အနုဘဝန္တာနံ = အနုဘဝနတော (က)	၃၉၁
အနုယန္တာ ခတ္တိယာ = အနုယုတ္တခတ္တိယာ (သိ)	၇၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အနုသန္ဓရိတံ = အနုဝိစရိတံ (က)	၂၆၈
အနုသာသနိ° = အနုသာသနံ (က)	၁၉
အနုသာသနိ = အနုသတ္တိ (သီ၊ သျှာ)	၄၁
အနောတ္တုဘိဘာဝေါ = အနောတ္တုပ္ပိဘာဝေါ (သျှာ)	၇
အပတိတပဒဗျဉ္ဇနာယ = အနပတိတပဒဗျဉ္ဇနာယ (သီ)၊ အဝိပရိတပဒဗျဉ္ဇနာယ (သျှာ)	၃၀၆
အပဘဿရာနီတိ = အပရာယနာနီတိ (က)	၇၃
အပရပရိယာယဝေဒနီယံ = အပရာပရိယာယဝေဒနီယံ (က)	၁၀၅
အပဝတ္တိ° = အပဝတ္တိ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၇
အပ္ပဋ္ဌတရာတိ = အပ္ပတ္တတရာတိ (သျှာ၊ က)	၁၅၀
အပ္ပမတ္တိကာ = အပ္ပမတ္တာ (သီ)၊ အပ္ပမတ္တကာ (သျှာ)	၃၂
အပါယဒုက္ခသင်္ခါတာနံ = အာပါယိကဒုက္ခသင်္ခါတာနံ (သီ၊ သျှာ)	၆၅
အပါယဘူမိ° = အပါယံ (သီ၊ ဂြိကာယံ စ)	၂၀
အမ္မုကသန္ဓရိတိ = အမ္မကမဒ္ဒရိတိ (သီ)၊ အမ္မကပစ္စရိတိ (သျှာ)	၁၈၁
အဗျာယိကော = အဗျယိကော (သီ)	၃၀၆
အဘာဇနဘူတော = အဘဗ္ဗဇနဘူတော (သျှာ)	၈၅
အဘိကန္တံ = အတိကန္တံ (သီ)	၁၅
အဘိဓမ္မနယေန = အဘိဓမ္မိကနယေန (သီ)	၈၂
အဘိနိဝိဇ္ဈိတွာတိ = အဘိဝိရာဇေတွာတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၂
အဘိဘဝိတွာ = အဓိဘဝိတွာ (သီ)	၂၆၀
အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ နိရောဓေန = အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ- နိရောဓေန (ဂြိကာယံ)	၂၂၆
အမတပတ္တိပဋိပဒံ = အမတုပ္ပတ္တိပဋိပဒံ (သီ)	၆၀
အယဝလယာနိ = အယဝဋ္ဌာကာနိ (သီ၊ သျှာ)	၂
အဝလေခနမတ္တကေန = အဝလေခနသတ္တကေန (သီ)	၃၇၁
အဝဿယနံ သေဝနံ ဘဇနံ = အပဿယနံ ဘဇနံ (သီ၊ သျှာ)	၂၉၀
အဝိဂစ္ဆနသဘာဝေါ = အဓိမုစ္ဆနဘာဝေါ (က)	၃၀၆
အဝိရဒ္ဓပဋိပဒံ = အဝိရဒ္ဓပဋိပဒံ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၈၀
အဝိဟိ° သာတိ = အဟိ° သာတိ (က)	၆၂
အသန္တုပ္ပိဘာဝေါ = အသန္တုဋ္ဌဘာဝေါ (သီ)	၆၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အသမ္ပုဿနိယာနိ = အပမ္ပုဿနကာနိ (သီ၊ သျှာ)

၇၄

အဿမေဓော = အဿမေဓံ (သီ၊ သျှာ)

၃၀၁

[အာ]

အာဂတေန = ဥပဂတေန (သီ)

၂၄

အာစရိယာနဉ္စေ = အာဒိအာစရိယာနဉ္စေ (က)

၁၄၁

အာစိဏ္ဏမနုဿာ = န အာစိဏ္ဏမနုဿာ (သျှာ)၊ အစိဏ္ဏမနုဿာ (?) ၅၁

အာထဗ္ဗဏဝေဒံ = အထဗ္ဗဏဝေဒံ (သီ)

၁၄၆

အာနေတွာ = အာဟရိတွာ (သီ၊ သျှာ)

၆၄

အာဘိသေကိယံ = အာဘိသေကိကံ (က)

၂၇၈

အာဘိသေကော = အဘိသေကေ (သျှာ)၊ အဘိသေကေန (က)

၇၇

အာမဂန္ဓေနာတိ... = အာမဂန္ဓတိ... (သီ၊ သျှာ)

၂၄၀

အာမေဋိတံ = အာမေဏ္ဍိတံ (သီ၊ သျှာ)

၁၅

အာယတနေဝ = အာယတနေ စ (သီ)

၂၀၁

အာယာစန္တံ = အာယာစနံ (သီ)

၁၄၆

အာရဂ္ဂနိတုဒနမတ္ထေ = အာရဂ္ဂနိတ္တုဒနမတ္ထေ (သီ)

၃၄

အာရညကင်္ဂနိပ္ပုဒကံ သေနာသနံ = အာရညိကင်္ဂနိပ္ပုဒန-
သေနာသနံ (သျှာ)

၂၆

အာရောစနေနပိ = အာရောစိတေနပိ (သျှာ)

၁၂

အာလပနံ = အာလာပံ (သီ၊ သျှာ)

၃၃

အာဝဇ္ဇိတွာ = အာပဇ္ဇိတွာ (သီ)

၂၁၁

အာဝိဇ္ဇန္တိ = အာဝိဇ္ဈန္တိ (သီ)၊ အာဝိဇ္ဇန္တိ (သျှာ)

၂

အာသိသမာနော = အာသိသမာနော (သျှာ)၊ အာသိသမာနော (က) ၇၆

[ခ]

ဥက္ခိတ္တကံ = ဥပက္ခိတ္တကံ (သီ၊ သျှာ)

၁၈၁

ဥက္ခိပိတွာ = ဥစ္စလိတွာ (သီ)

၈၄

ဥဋ္ဌာပေတွာ = ဥပဋ္ဌပေတွာ (သျှာ)၊ ဥဒ္ဓိသေတွာ (က)

၂၁၁

ဥဒကမလ္လကေတိ = ဥဒကကပလ္လကေတိ (က)

၂၂၆

ဥဒကာသယာတိ = ဒကာသယာတိ (သီ)

၂၉၃

ဥဒ္ဓိသိတွာ = နိဒ္ဓိသိတွာ (သျှာ)

၃၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဥ]

ဥပကာရဿ = ဥပကာရကဿ (သိ)	၅၇
ဥပဂစ္ဆတိ = ဥပဂဋ္ဌိ (သိ)	၁၀၈
ဥပဂဏိတဗ္ဗာ = ဥဂ္ဂဏိတဗ္ဗာ (က)	၇၉
ဥပနန္ဒနလက္ခဏော = ဥပနာဟလက္ခဏော (က)	၆၄
ဥပပဇ္ဇ ဝါတိ = ဥပပဇ္ဇေ ဝါတိ (သျှာ)	၁၁၄
ဥပပတ္တိနိပ္ပုဒနတော = ဥပပတ္တိနိပ္ပုဒနတော (သိ၊ သျှာ)	၃၅
ဥပရိဓာရိတမေဝ = ဥပဓာရိတမေဝ (သိ)	၁၂၅
ဥပရူပရိပသာဒဘာဝါယ = ဥပရူပရိဘာဝါယ (သိ)	၆၅
ဥပ္ပလံ ဝပ္ပတိတိ ဥပ္ပလံ ရောပေတိ = ဥပ္ပလံ ပုပ္ဖတိတိ နီလုပ္ပလံ ဗျာပီယတိ (သိ)	၁၂၄
ဥဗ္ဗေဂပတ္တံ = ဥဗ္ဗေဂတံ (က)	၃၂၈
ဥဗ္ဗိဝိတုံ = ဥပ္ပိလဝိတုံ (သိ၊ သျှာ)	၁၀၅
ဥလ္လကောလိကဏ္ဍိဝါသိကာ = ဥလ္လဘကောလကဏ္ဍိကာဝါသိကာ (သိ)၊ ဥလ္လင်္ဂကောလိကဏ္ဍိဝါသိကာ (သျှာ)	၁၃၅
ဥသဉ္ဇာတိပိ = ဥိသဉ္ဇာတိပိ (သိ)	၁၉၅

[ဧ]

ဧကံသေနဝ = ဧကရသေနဝ (သိ)	၃၅
ဧကကိယာ = ဧကာကိယာ (သိ)၊ ဧကာနိယာ (သျှာ)	၂၇၁
ဧကက္ခိကာဏော ဝါ ဥဘယက္ခိကာဏော ဝါ = ဧကန္တိကာဏော ဝါ ဥဘယန္တိကာဏော (သိ)	၇၆
ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ = ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ စရိတဗ္ဗံ	၃၇၄
ဧကမန္တံ = ဧကမန္တေ (သိ၊ သျှာ)	၁၃
ဧကေကော လောကန္တရိကော = ဧကာ လောကန္တရိကာ (က)	၃၃၃
ဧတမ္ပမာဏော = ဧဝံပမာဏော (က)	၅၈
ဧဝရူပီ = ဧဝရူပါ ဟိ (က)	၉၆
ဧသေသေ ဧကဋ္ဌေ = ဧသေ ဧကေ ဧကဋ္ဌေ (သိ)	၁၅၅

[ဩ]

ဩဏမန္တော = ဩဏမန္တော ပဏမန္တော (သိ)၊ ဥပနမန္တော (သျှာ)	၉၄
ဩပနေယျိကောတိ = ဩပနယိကောတိ (သိ၊ သျှာ)	၁၄၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဩ]

ဩဖုနနကာလော = ဩပုနနကာလော (သီ၊ သျှာ)

၃၇၀

ဩမက္ခိံ = ဩပပက္ခိံ (သီ၊ သျှာ)

၁၈၁

ဩရောပိတဘာရော = ဩဟိတဘာရော (က)

၁၄၃

ဩဟိနော = ဩဟိယတိ (သျှာ၊ က)

၃၂

[က]

ကဋ္ဌလေနာတိ = ကဋ္ဌလာယ (ပါဠိယံ)

၉၂

ကဏ္ဍကံ = ကန္တကံ (သီ၊ သျှာ)

၂၉၃

ကတ္တာ = ကတတ္တာ (က)

၁၀၄

ကပ္ပဋ္ဌော = ကပ္ပဋ္ဌာယိ (က)

၃၆၂

ကဗဠိကာရာဟာရဘက္ခာနံ = ကဗဠိကာရာဘက္ခာနံ (သီ)

၇၂

ကမိဋ္ဌဗလဉ္စ = ကပိဋ္ဌဗလဉ္စ (သျှာ)

၅၂

ကမ္မောဇော အဿာနံ = အဿာနံ ကမ္မောဇော (သီ၊ သျှာ)

၁၅၅

ကမ္မကာရဏာ = ကမ္မကာရဏေ (သီ)၊ ကမ္မကာရဏံ (သျှာ)

၃၃၁

ကဋ္ဌမ္မရဝါသိကာ = ကာဋ္ဌမ္မရဝါသိကာ (သီ)၊ ကာဋ္ဌမ္မရဝါသိကာ (သျှာ)

၁၃၅

ကာယပရိဟာရိကံ = ကာယပရိဟာရိယံ (သီ)

၃၈၀

ကာရညတံ = ကာရညံ (သျှာ၊ က)

၁၆၇

ကာဠကစ္ဆကာဒိနိ = ကာဠကစ္ဆာဒိနိ (သီ)

၂၈၀

ကာဠကသေဋ္ဌိ = ကောဠကသေဋ္ဌိ (က)

၂၇၂

ကာဠကသေဋ္ဌိပုတ္တဿ = ကောဠကသေဋ္ဌိပုတ္တဿ (က)

၂၇၀

ကိဉ္စိ = ကိဉ္စ (သျှာ)

၂၅၈

ကိရိယာတိ = ကိရိယာယာတိ (သီ)

၁၇၄

ကိလာသိနော = သေတကိလာသိနော (သီ)

၅၂

ကိလေသေ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော = ကိလေသပဋိဿဇ္ဇန္တော (သီ)

၁၀၂

ကုသောဟ္မာတိ = ကုသုဟ္မာတိ (သီ)၊ ကုသုဟ္မာတိ (သျှာ၊ က)

၂၂၃

ကေတုမိဝ = ကုန္တမိဝ (သီ၊ သျှာ)

၇၈

ကောဠိတော = ကဠိတော (သျှာ)

၂

ကောဓနပုဂ္ဂလော = ကောဓနဗဟုလော ပုဂ္ဂလော (သီ)

၉၂

ကွစနိ = ကွစိနိ (သီ၊ သျှာ)

၁၉၄

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[ခ]

ခဉ္ဇော = ခုဇ္ဇော (က)	၁၁၂
ခရဝစနာ = ခရဝါစာ (သျှ၊ က)	၄၅
ခလ္လိတသိရန္တိ = ခလိတံ သိရောတိ (သိ)	၁၁၉
ခါရာပတစ္ဆိကန္တိ = ခါရာပဋိစ္ဆကန္တိ (သျှ၊ က)	၂
ခိပ္ပနိသာမနော = ခိပ္ပံ နိသာမနာ (က)	၃၂၆
ခုဒ္ဓံ = ခုဒ္ဓိံ (သျှ၊ က)	၄၀

[ဂ]

ဂင်္ဂါဝနဝါလိအင်္ဂဏမ္ပိ = ဂဝရဝါဠအင်္ဂဏမ္ပိ (သိ၊ သျှ)	၁၃၄
ဂစ္ဆသီတိ = အာဂစ္ဆသီတိ (က)	၁၅၃
ဂမနံ = နိဂ္ဂမနံ (က)	၃၈၂
ဂရုကာရဉ္စ = ဂရုဘာဝဉ္စ (က)	၂၆၄
ဂရုမိတ္တိကာရဝသေန = ဂရုမိတ္တကာရဝသေန (သိ၊ သျှ)	၈
ဂါဝံ = ဂါဝိံ (သိ၊ သျှ)	၅
ဂိလာနဝုဠိတောတိ = ဂိလာနာ ဝုဠိတောတိ (သိ၊ သျှ၊ က)	၂၀၂
ဂုဏဝိဇ္ဈနဌေန = ဂုဏဝိဇ္ဈန္တနတ္ထေန (က)	၂၂၃
ဂုလာဂုဏ္ဍိကဇာတောတိ ဂုလာဂုဏ္ဍိကံ = ဂုလာဂုဏ္ဍိကဇာတောတိ ဂုလာဂုဏ္ဍိကံ (သိ၊ သျှ၊ က)	၃၈၆
ဂေါတမကေတိ = သတ္တဗ္ဗေတိ (သိ၊ သျှ)	၂၃၆

[ဃ]

ဃဋ္ဌယမာနာ = ဃဋ္ဌယမာနာ (သိ)၊ ဃဋ္ဌိယမာနာ (သျှ)	၃၁၁
--	-----

[ဇ]

စက္ကဝါဠသဟသီ = စက္ကဝါဠသဟဿေ (သိ၊ သျှ)	၂၃၇
စရေတိတိ စရတိ ဂစ္ဆတိ = ပရေတိတိ ဂစ္ဆတိ (သိ)	၂၄၀

[ဆ]

ဆဒ္ဓိတကသဋ္ဌံ = ဆဒ္ဓိတကသာဝံ (သိ)၊ ဆဒ္ဓိတရဇနံ (သျှ)	၂၈၀
ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော = ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော (သိ၊ သျှ)	၂၀၀
ဆလ္လိံ = ဇလ္လိံ (သိ၊ သျှ)	၃၅၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဇ]

ဇရာ = ဇရာဇိဏ္ဍံ (က)

၁၁၉

ဇလံ = ဩဃံ (သီ)

၄၂

ဇာဏုဿောဏိဌာနန္တရံ ကိရ နာမေကံ = ဇာဏုဿောဏိတိ ဌာနန္တရံ
ကိရ နာမေတံ ဧကံ (က)

၂၃

ဇာတတ္တာ = ဇာတတာယ (သီ၊ သျှာ)

၇၆

ဇိနိတွာ = နိဇ္ဇိတွာ (သီ)

၂၆၀

[ဠ]

ဠတွာတိ = သစ္စိကတွာတိ (သီ)

၁၆၇

ဣတိနံ = ဒါယာဒါနံ (သီ၊ သျှာ)

၉၅

ဣယတိ = ပညာယတိ (သျှာ၊ က)

၁၄၆

[ဣ]

ဣပိတကုမ္ဘဏ္ဍမိဝ = ဣပိတကုမ္ဘဏ္ဍော ဝိယ (သျှာ၊ က)

၁၉၈

ဣပေန္တိ = ပါတေန္တိ (သီ)

၂

ဣာနေန = ကာရဏေန (က)

၂၆၈

[ဣ]

တံ မယံ = တံ မာယံ (သီ၊ သျှာ)

၁၇၄

တဏှာဒိဋ္ဌိလေပေဟိ = တဏှာဒိဋ္ဌိကိလေသေဟိ (က)

၁၁၇

တထာ တထာဿ = တထာ တထာ တဿ (က)

၂၂၅

တဒဘိညာယာတိ = ယဒေဝ တတ္ထ သစ္စန္တိ (?)

၃၅၉

တမ္ဗယတာယ = တမ္ဗတာယ (သီ)

၁၃၁

တသ္မိံ ကာရုဏေ = တသ္မိံ ဝစနေ ဝုတ္တေ တသ္မိံ ကာရဏေ (သီ၊ သျှာ)

၂၈၈

တျာယန္တိ = တျာဟန္တိ (သျှာ၊ က)

၁၅၄

တယော အဒ္ဓေ = တယော ဝယေ (သီ)

၁၄၀

တဿံ ဥပနိဿာယ သောတာဝဇာနံ = တဿ သဥပနိဿယံ

သောတဋ္ဌပနံ (သီ၊ သျှာ)

၁၈၇

တိဏှာယ = တိက္ခာယ (က)

၃၅

တိရိဋ္ဌာနိတိ = တိရိဋ္ဌကာနိတိ (သီ၊ သျှာ)

၂၂၁

တုစ္ဆပုရိသော = မုဠပုရိသော (သီ)၊ တုစ္ဆပုရိသော မုဠပုရိသော (သျှာ)

၂၄၃

တေမေတွာ = မက္ခေတွာ (သျှာ၊ က)

၁၉၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

ထလံ ပါပိတံ = ထလေ ပါတိတံ (သိ)	၂၇၈
ထာဝရဘာဝတော = ထာဝရဘာဝတော ထိရဘာဝတော (သိ)	၂၆၈
ထိနဘာဝံ ထဒ္ဓဘာဝံ = ခိလဘာဝံ ဗဒ္ဓဘာဝံ (က)	၃၇၂

[၉]

ဒဏှံ = လေဇ္ဇံ (သိ၊ သျှာ)	၃၄၈
ဒဏှကသညီ = ဥဒကသညီ (သိ၊ သျှာ)	၂၄၅
ဒန္တဝိဒံသကဟသိတန္တိ = ဒန္တဝိဒံသကံ ဟသိတန္တိ (သိ)	၂၃၁
ဒဒ္ဓဘာယိတသဒ္ဓံ = ဒဒ္ဓရသဒ္ဓံ (က)	၁၅၈
ဒုဇ္ဈဘာဝံ = ဇေဇ္ဇဘာဝံ (သိ၊ သျှာ)	၁၈၉
ဒဠမ္မောတိ = ဒဠမ္မောတိ (သျှာ၊ က)	၃၀၅
ဒိဠပ္ပတ္တောတိ = ဒိဠပ္ပတ္တောတိ (သိ)	၄၈
ဒိဠသိသာ သိသညေ = ဒိဠသိသာပိ အညေ (က)	၃၈၇
ဒိယခု = ဒိယနံ (သိ)	၂၁၅
ဒိဃဇယန္တဒမိဠော = ဒိဃဇန္တုဒမိဠော (သိ)	၁၂၀
ဒုတ္တပ္ပယာ = အတပ္ပယာ (သိ)	၅၇
ဒုန္တိဟရာ = ဒုန္တိဟာရာ (သိ)	၅၇
ဒုပ္ပဇဟဘာဝေန = ဒုပ္ပဇဟနဘာဝေန (သိ)	၅၇
ဒုပ္ပရိယာနိ = ဒုပ္ပရိယာနိ (သျှာ)	၄
ဒေဝလောကေပိ = ဒေဝလောကေပိ ဟိ (သျှာ)	၅၀၆

[၁၀]

ဓမ္မဿဝနတ္ထံ = ဓမ္မဿဝနဂ္ဂံ (သိ)	၃၆၄
ဓမ္မပဃာတံ = ဓမ္မဿ ဃာတံ (က)	၃၁၂
ဓာတာ = ဓတာ (သိ)	၂၆၇
ဓာရေတွာ = စာရေတွာ (သိ၊ သျှာ)	၁၇၆
ဓဝသီလောတိ = ဓဝသီလိတိ (သိ)	၂၁၆
ဓိရံ န သဟတိ နပ္ပဟောတိ = ဓိရသံဟတိ န ဟောတိ (သိ၊ သျှာ)	၂၈၇
ဓိရံ သဟတိတိ = ဓိရသံဟတိတိ (သိ၊ သျှာ)	၂၈၇
ဓောဝနူပဂေန = ဓောဝနရူပဂေန (က)	၂၈၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

န ဥပ္ပိလာဝိတဘာဝတ္ထံ = န ဥပ္ပိလ္လာဝိတဘာဝတ္ထံ (သီ)	၁၂၉
နန္ဒဂေါပါလကသေဠိပုတ္တော ဝိယ = ဘူတဝါလိကသေဠိပုတ္တော ဝိယ (သီ)	၆၀
နန္ဒာဘယတ္ထေရော = ဒတ္တာဘယတ္ထေရော (သီ၊ သျှာ)	၇၄
နဒိကုဉ္ဇောတိပိ = နဒိနိကုဉ္ဇောတိပိ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၂၂၃
နဒိကုဉ္ဇန္တိပိ = နဒိနိကုဉ္ဇန္တိပိ (သီ)	၃၈၃
န လိမ္ပတိ = န လိပ္ပတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၁၇
နဝုဋ္ဌေ = နဝဋ္ဌေ (သီ)	၁၁၆
န ဝိဂတန္တံ ပရိစ္ဆိန္နပရိဝုဋ္ဌမံ = န နိဗ္ဗိန္နံ ပရိစ္စတ္တံ ဝိဂတန္တံ (က)	၂၅၈
န သမ္ပဇ္ဈာယတိတိ = န အပဇ္ဈာယတိတိ (သီ)၊ န ပဇ္ဈာယတိတိ (သျှာ)	၃၈၈
န သမ္ပုဿတိ = န ပမ္ပုဿတိ (သီ)	၇၄
နာဂရိယော = နာဂရော (က)	၁၁၀
နာပသာဒယေတိ = နာဝသာဒယေတိ (သီ)	၁၈၈
နိကန္တိ = နိယန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၃၄၁
နိကန္တိယာ = နိယန္တိယာ (သီ)	၃၅၄
နိကုဉ္ဇောတိ = နိက္ကုဉ္ဇောတိ (သီ၊ သျှာ)	၉၇
နိဂ္ဂတကာယော = ဝိဂတကာယော (က)	၃၃၈
နိဋ္ဌပတ္တဂိလာနော = နိဋ္ဌာပတ္တဂိလာနော (သီ)	၈၈
နိပက္ခလနဋ္ဌေန = ဝိနိပက္ခလနဋ္ဌေန (သီ)	၄၉
နိပါတေန္တိတိပိ = နိဝတ္တန္တိတိပိ (သီ)၊ နိပဒန္တိတိပိ (သျှာ)	၈၇
နိယဿကမ္ပံ = နိယဿကမ္ပံ (က)	၆၆
နိလိယနဋ္ဌေန = လိယနဋ္ဌေန (သီ)	၁၄၀
နိဝတ္တေန္တဿေဝ = နိဗ္ဗုန္တေန္တဿေဝ နိဗ္ဗုန္တေန္တဿေဝ (သီ)၊ နိဝေန္တေန္တဿေဝ (သျှာ)	၁၈၀
နိဝါသကာလော = နိဝါသနကာလော (သျှာ)၊ နိသိန္နကာလော (က)	၂၉၃
နိဟတမာနဒပ္ပါ = နိဟတမာနဂဗ္ဗာ (က)	၃၇၄
နိဟာရေန = နိယာမေန (သီ)	၁၇၇
နုပနိတောတိပိ = နုပနိတောတိပိ (သီ)၊ နုပရိတောတိပိ (က)	၂၀၂
နေတ္တာ = နေတာ (သီ)	၃၁၈
နေတေတိပိ = နေတ္တေတိပိ (သီ)၊ နိတေတိပိ (က)	၃၁၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပကပ္ပနာ = သံကပ္ပနာ (က)	၃၄၇
ပက္ကုထိတွာ = ပက္ကဋ္ဌိတွာ (သိ)	၂
ပက္ခန္ဓာ = ပက္ခန္ဓာ (က)	၁၅၂
ပက္ခပစ္ဆေဒနတ္ထာယ = ပက္ခဆေဒနတ္ထာယ (သိ)	၆၅
ပဂ္ဂဏှနာနုဗြူဟနဝသေန = သဂ္ဂဏှနာနုဗြူဟနဝသေန (သိ၊ သျှာ)	၂၀၄
ပစ္စာဂမနံ = ပစ္စာ ဂမနံ (က)	၃၈၂
ပဉ္စမစ္ဆေရဘာဝေါ = မစ္ဆေရဘာဝေါ (သိ၊ သျှာ)၊ ပဉ္စ မစ္ဆေရဿ ဘာဝေါ (က)	၆၄
ပဉ္စာလပုတ္တောတိ ပဉ္စာလဗြာဟ္မဏိယာ = ပဉ္စာလိပုတ္တောတိ ပဉ္စာလိဗြာဟ္မဏိယာ (သိ၊ သျှာ)	၃၀၆
ပဇ္ဇနိကန္တိ = သဇ္ဇနေလန္တိ (သိ)၊ ပဇ္ဇနေလန္တိ (သျှာ)	၃၁၁
ပဋိကထေန္တောဝ = ပဋိကရောန္တောဝ (က)	၃၉၃
ပဋိက္ကမန္တေပိ = ပဋိက္ခောသန္တေပိ (သိ၊ သျှာ)	၉၄
ပဋိကာယာတိ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌကာယ = ပဋ္ဌကာယာတိ သုဝဏ္ဏ- ပဋ္ဌတ္ထာယ (သိ၊ သျှာ)၊ ပဋိကာယာတိ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌကာယ (က)	၂၂၇
ပဋိက္ခေပဝသေန = ပဋိပက္ခဝသေန (က)	၂၄၂
ပဋိဂ္ဂါဟကာ = ပဋိဂ္ဂဟိတာ (သျှာ)	၂၆
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ = ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေါ (က)	၂၂၈
ပဋိသေဓေတုံ = အပဋိသံဝေဒေတုံ (သိ၊ သျှာ)	၂၂၅
ပဏီတဘာဝနေန = ပဏီတေန (?)	၃၃၂
ပတိဇာတော = ဇာတော (သိ)	၃၇၄
ပထဝိဋ္ဌကနာဂါ စ = ပထဝိဟေဋ္ဌာ နာဂါ စ (က)	၃၃
ပဒဝါရေန = ပဒဝါရေ (သိ)၊ ပဒဝါရေန ပဒဝါရေန (သျှာ)	၁၃၂
ပဒုဿနဋ္ဌေန = အာသဝနဋ္ဌေန (က)	၃၃၃
ပဉ္စဒူဟနစောရော = ပဉ္စဒူသနစောရော (က)	၁၄၃
ပပတိ = ပစလတိ (က)	၁၀၈
ပဗ္ဗဇ္ဇတော စ = ပဗ္ဗဇိတတော စ (က)	၁၃၀
ပဗ္ဗဇိတသုခန္တိ = ပဗ္ဗဇာ သုခန္တိ (သိ၊ သျှာ)	၅၃
ပယုဇ္ဇန္တိ = ပယုဇန္တိ (သိ၊ သျှာ)	၂၉၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပရတော = ပုရတော (က)	၁၀၇
ပရမုခံ = ပရမ္ပုခံ (သျှာ)၊ ပရိမုခံ (က)	၁၇၁
ပရမ္ပုခံ = ပဋိမုခံ (သီ)၊ ပမုခံ (သျှာ)	၃
ပရဝါဒနိဗ္ဗဒ္ဓနတ္ထာယ = ပရဝါဒနိဗ္ဗထနတ္ထာယ (သီ၊ သျှာ)	၂၉၅
ပရိညာပါရံ = တိရုဏပါရံ (က)	၁၄၃
ပရိမောဓေတိ = ပရိသောဓေတိ (က)	၃၈၄
ပရိဝဋ္ဋုမကရော = ပရိယန္တကရော (က)	၉၈
ပရိဝါရိကေပိ = ပရိစာရကေပိ (သီ)၊ ပရိဝါရကေပိ (သျှာ)	၃၆၁
ပရိသာကသဋ္ဌော = ပရိသက္ကသာဝေါ (သီ၊ သျှာ)	၂၆၃
ပရိသာကသဋ္ဌောတိ = ပရိသကသဋ္ဌောတိ (သီ၊ သျှာ)	၄၇
ပရူပရောဓပဋိသံယုတ္တာ = ပရောပရောဓပဋိသံယုတ္တာ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၀
ပရောပရာနီတိ ပရာနိ စ ဩပရာနိ စ = ပရောဝရာနီတိ ပရာနိ စ ဩဝရာနိ စ (သီ)	၁၀၁
ပလာပပရိသာတိ = ပလာသပရိသာတိ (က)	၄၇
ပလာသော = ပဋ္ဌာသော (သီ၊ သျှာ)	၆၄
ပလုဇ္ဇိတွာ = ပလုဇ္ဇိတွာ ပတတိ (သီ)၊ ပလုဇ္ဇိတွာ ပတိတွာ (သျှာ)	၁၉၂
ပဝါယတီတိ = ပဝါတီတိ (သီ)	၂၀၆
ပသန္ဓဘာဝဒ္ဓသကေဟီတိ = ပသန္ဓဘာဝရောသကေဟီတိ (က)	၂၅၇
ပသာဓနဘဏ္ဍေန = ပသာမိတဘဏ္ဍေန (သီ)	၁၉၆
ပဿိတဗ္ဗာယ = ပေက္ခိတဗ္ဗာယ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၂
ပဟူတရတ္တရတနာနန္တိ = ပဟူတသတ္တရတနာနန္တိ (သျှာ၊ ဋီကာယံ စ ပါဌန္တရံ)	၁၉၉
ပါဏိ = ပါသာဏ (သျှာ၊ က)	၁၁
ပါရုတ = ပါရုပန (သျှာ)	၃၉၁
ပါလိလေယျကေ = ပါရိလေယျကေ (သီ)	၃၀
ပိဝန္တိတိ = ပိဗန္တိတိ (သီ)၊ ပိယန္တိတိ (က)	၃၀၂
ပုညပ္ပဝတ္တိယောတိ = ပုညောပပတ္တိယောတိ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၉
ပုညပ္ပတ္တိပဋိပဒံ = ပုညသမ္ပတ္တိပဋိပဒံ (က)	၁၅၀
ပုရိသကရိတံ = ဖုဿကရိတံ (သီ)၊ ပုဿကရိကံ (သျှာ)	၁၈၁
ပေါသာဝနိကံယေဝ = ပေါသာဝနိယံယေဝ (သီ၊ သျှာ)	၃၇၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဖ]

ဖရိ = ပတ္တရိ (သိ)

၂၀၇

ဖာသုံ = ဖာသုကံ (သိ)

၁၁

[ဗ]

ဗာလာပဒါနာနီတိ ဗာလဿ အပဒါနာနိ = ဗာလဿ စရိတာ-
ပဒါနာနီတိ ဗာလာပဒါနာနိ (သိ)

၇၁

ဗာဟိရဿာဒန္တိ = ဗာဟိရာသန္တိ (သိ)

၂၄၀

ဗိလေ သယန္တာ = ဗိလာသယသတ္တာ (က)

၂၉၃

ဗိဘစ္ဆဝဏ္ဏာ = ဝိဂစ္ဆဝဏ္ဏာ (က)

၃၇၂

ဗိဘစ္ဆော = ဝိဂစ္ဆော (က)

၃၂၄

ဗောဇ္ဈင်္ဂေ = သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ (က)

၉

[ဘ]

ဘဇနိကာ = ဇနိကာ (က)

၃၁၁

ဘဝနဌာနေ = ဝသနဌာနေ (သိ)

၂၃၆

ဘဝလောဘက္ခယတ္တာယ = ဘဝလောဘက္ခယာယ (သိ)

၃၉

ဘိတဿ ပရိတ္တာယကတ္တာ = ဘယပရိတ္တာဏတ္တာ (က)

၃၅၉

ဘုမ္မန္တရံ = ဘူမန္တရံ (ဣ)

၅၃

ဘုမ္မတ္ထေ = ဘူမတ္ထေ (ဣ)

၁၂

ဘေဒက္ခဏေ = ဘင်္ဂက္ခဏေ (က)

၁၃၇

ဘောဂေ သမ္ဘရဏတ္တာယ = ဘောဂသံဟရဏတ္တာယ (သိ)၊

ဘောဂသမ္ဘရဏတ္တာယ (သျှာ)

၃၂၁

[မ]

မကုလပဗ္ဗတေ = မင်္ဂလပဗ္ဗတေ (သိ)

၃၀

မင်္ဂလဝါသီ ကုဇ္ဇတိဿတ္ထေရေတိ = မင်္ဂဏဝါသီ ကုဇ္ဇတိဿတ္ထေ-
ရေတိ (သိ)

၁၃၃

မစ္စုပါသပ္ပမောစနန္တိ = မစ္စုပါသာ ပမောစနန္တိ (သိ၊ သျှာ)

၂၉၇

မစ္ဆဗန္ဓော = မစ္ဆဝဓော (က)

၃၇၃

မဟတ္ထော = မဟတ္တာ (သိ၊ သျှာ)

၂၂၆

မဟာဇောတကဘာဏကတ္ထေရေ = မဟာခုဒ္ဒကဘာဏကတ္ထေရေ(က)

၁၃၄

မဟာဘာရာတိ = မဟာဇောတိ (သိ)

၃၈၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဗ]

မာယန္တိ = မျာယန္တိ (က)

၂၃၆

မာရဓေယျာဘိဘူတာတိ = မာရဓေယျာဓိဘုနောတိ (သီ)

၂၆၀

မိဿိကာဝ = မိဿကာဝ (သီ၊ သျှာ)

၂၁၄

မုတ္တစာဂံ = မုတ္တစာဂတံ (သီ)

၃၀၃

မုဒ္ဒပ္ပသန္ဓော = မုဒုပ္ပသန္ဓော (သျှာ)

၂၅

မုယုနပမုယုနသဘာဝေါ = မုယုနသမ္ပုယုနသဘာဝေါ (က)

၁၀၃

[ဃ]

ယံ'သ = ယံ တဿ (သျှာ၊ က)

၁၈၂

ယထာ = ယံ ယထာ (က)

၃၂၀

ယာမဘေရိနိက္ခမနာ = ယာဝ သာမိနော နိက္ခမနာ (က)

၈၅

ယာဝါပိ = ယာဝမ္ပိ (သီ၊ သျှာ)

၃၀၆

ယုဇ္ဇန္တိ = ယောဇန္တိ (သျှာ)

၁၇၇

ယုတ္တပ္ပယုတ္တကာလာ = ယုတ္တပ္ပတ္တကာလာ (က)

၃၃၉

ယေန ယေနာကာရေန = ယေန ယေန ကာရဏေန (သီ)

၂၂၅

ယေနိစ္ဆကံ = ယထိစ္ဆိတံ (က)

၃၈၀

ယော အာဝါဠံ = ယော စ ဂါဓံ (က)

၃၂၇

ယောဇနဂဏနာနိတိ = ယောဇနဂဏာနိတိ (သီ)

၃၆၃

[ဇ]

ရဇ္ဇနကဝသေန = ရဇ္ဇနကဝသေန (သျှာ)

၂၆

ရတနဝရာနန္တိ = ရတနဂဏာနန္တိ (သီ)

၃၀၉

ရတ္တိယာ ဘောဇနံ = ရတ္တိဘောဇနံ (သီ၊ သျှာ)

၃၇၇

ရာဇန္တေပုရေ = အန္တေပုရေ (က)

၁၅၁

ရိတ္တသာဒန္တိ = ရိတ္တာသန္တိ (သီ)

၂၄၀

ရောဓန္တိ ဃနံ အညမညံ သံသဋ္ဌသာဓံ = ဂေဓန္တိ ဃနံ အရညံ
သံသတ္တသာဓံ (သီ)

၁၃၉

[လ]

လကုဏ္ဍကော = လကုဏ္ဍကော (သီ)

၇၆

……လက္ခဏဝရေဟိ = ……လက္ခဏဝဠိဟိ (က)

၁၆၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[လ]

လဂတိ = လဂ္ဂတိ (သီ)	၉၂
လဉ္စ = လဉ္စ (သီ၊ သျှ၊ က)	၁၁၁
လာခါတူလိကာယ = လာခါနဂုံလကာယ (က)	၂၉၁
လာခါယ = လေပဿ (က)	၃၅၃
လာမကတော = ဩမကတော (သီ)	၄၈
လုဇ္ဇနဘာဝေန = ပလုဇ္ဇနသဘာဝေန (သီ၊ သျှ၊ က)	၂၆၂
လေပဂတေနာတိ လေပမက္ခိတေန = လသဂတေနာတိ လသမက္ခိတေန (သီ၊ သျှ၊ က)	၃၅၂
လောမသနာဘိကော မက္ကဋ္ဌကော = လောမနာဘိလောမ- မက္ကဋ္ဌကော (က)	၃၁၆
လောဟပါသာဒဝိဟာရေ = ဘေရပါသာဏဝိဟာရေ (သီ)	၂၁၅

[ဝ]

ဝဉ္ဇနမုသာဝါဒေါ = ဝဉ္ဇနမုသာဝါဒေါ (သီ)	၇၃
ဝဋ္ဋဂါမိကကမ္မာနံ = ဝဋ္ဋဂါမိကမ္မာနံ (သီ)	၁၀၃
ဝတ္တမာနက = ဓရမာနက (သီ၊ သျှ၊ က)	၃၇၀
ဝပိတံ ဝပိတံ = ဝါပိတံ ဝါပိတံ (သီ)	၁၄၂
ဝသနဋ္ဌာနေ = ဝသိတဋ္ဌာနေ (ဣ)	၃၂
ဝသနဒိသာ = ဝသေန ဣဿရံ (သျှ၊ က)၊ ဝသေန နိသာရံ (က)	၂၈၇
ဝဿဂဏာနိ = ဝဿဂဏနာနိ (က)	၃၅၄
ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ = ဝေါဿဂ္ဂတ္ထေ (က)	၁၉၃
ဝါတာပမာရာဒိနာ = ဝါတာပသ္မာရာဒိနာ (သီ၊ သျှ၊ က)	၈၈
ဝါဒတ္ထာယ = တဒတ္ထာယ (က)	၃၉၃
ဝါဒါနန္တိ = ပဝါဒါနန္တိ (သီ၊ သျှ၊ က)	၂၄၃
ဝါလကမ္မလန္တိ အဿဝါလာဒီဟိ ကတကမ္မလံ = ဝါဠကမ္မလန္တိ အဿဝါဠာဒီဟိ ကတကမ္မလံ (သီ၊ က)	၂၂၁
ဝါလဏ္ဍုပကန္တိ = ဝါလဏ္ဍုကန္တိ (သီ၊ သျှ၊ က)	၁၉၆
ဝိဇ္ဇုပ္ပတ္တိက္ခဏေ = ဝိဇ္ဇုပ္ပတ္တိက္ခဏေ (သီ၊ သျှ၊ က)	၉၂
ဝိတက္ကဝိစာရပါဒေဟိ = ဝိတက္ကဝိစာရပဒေဟိ (သီ)	၁၅၉
ဝိပစ္စနကံ = ဝိပစ္စနံ (က)	၂၀၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝိပဿနာပါဒက = ဝိပဿနာဈာန (သိ)	၉
ဝိဘတ္တာနိ စ သောဠသ = ပုရိမာနိ စ သောဠသ (သိ)	၁၁၄
ဝိယတ္တော = ဝိသဒေါ (သိ)	၆၂
ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ = ဝိရာဇနတ္ထာယ (သိ)၊ ဝိဿဇ္ဇနတ္ထာယ (က)	၂၇၅
ဝိဝတ္တယိ = ဝါဝတ္တယိ (သိ)	၁၀၂၊ ၃၅၂
ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ = ဝိဝိဓာနိ ကမ္မကာရဏာနိ (က)	၁
ဝိဟေဋ္ဌေယျန္တိ = ဝိဟေသေယျန္တိ (သိ၊ သျှာ)	၅၂
ဝိသတိ = ဝိသတိ° (သိ)	၁၇၀
ဝုဗ္ဗ = ဝဗ္ဗ (သိ)	၂၆၄
ဝေဋ္ဌေတွာ = စာလေတွာ (သိ)၊ ဝဋ္ဌေတွာ (သျှာ)	၂
ဝေဒိယန္တိ = ဝေဒေန္တိ (သိ၊ သျှာ)	၃၉၁

[သ]

သံကသာယိဿန္တိ = သင်္ကာသာယိဿန္တိ (သိ၊ သျှာ)	၈
သံကိလေသနကေဟိ = သံကိလိဿကေဟိ (သိ၊ သျှာ)	၂၅၇
သံယုတ္တောတိ ပရိဝါရိတော = သမ္ပယုတ္တောတိ သမ္ပရိဝါရိတော (သျှာ)	၂၅၇
သံဝေဂံ = ဝေဂံ (သိ)	၃၂၉
သံဝေသေတွာတိ = သံကမ္ပိတွာတိ (က)	၁၂၁
သံသုဒ္ဓစာရိယန္တိ = သံသုဒ္ဓစာရဏန္တိ (သိ)၊ သံသုဒ္ဓစာရိန္တိ (သျှာ)	၂၁၉
သကလဒိဝသံ = သကလဒိဝသေန (သိ)၊ သကလဒိဝသေ (သျှာ)	၂၉
သက္ကပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာယ = မဟာဂေါပိန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယ (သိ)	၁၂၃
သင်္ကဝါ = ပင်္ကဓာ (သိ၊ သျှာ)	၂၂၀
သင်္ကသာယန္တိတိ = သဉ္ဇာယန္တိတိ (သိ)၊ သံဈာယန္တိတိ (ဣ)	၄၅
သင်္ကာရဋ္ဌာနဿ = သင်္ကာရဓာနဿ (သိ၊ သျှာ)	၂၇၉
သင်္ချိ° = သင်္ခိ° (သိ)	၂၄၁
သင်္ခမုဏ္ဍိကန္တိ = သင်္ခမုဏ္ဍကန္တိ (သိ)	၂
သင်္ခလိခိတံ = သင်္ခလိခိတန္တိ (သိ၊ သျှာ၊ က)	၃၇၅
သဋ္ဌိ ဝါ သတ္တတိ ဝါ = သဋ္ဌိ° ဝါ သတ္တတိ° ဝါ (သိ)	၂၈၇
သဏှာ ဝါစာတိ = သဏှဝါစာတိ (သိ၊ သျှာ)	၃၃၉
သတ္တသုညံ ဓမ္မမတ္တမေဝ = သတ္တသုညတဓမ္မမတ္တမေဝ (သျှာ)	၄၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သန္တိကေ = သန္တိကာ (သျှာ၊ က)	၂၃
သန္တရဏံ အာမိသသန္တာရော = သန္တရဏံ အာမိသသန္တာရော (က)	၆၁
သန္တတိ = သဏ္ဌာတိ (က)	၃၀၃
သန္တာရေတုံ = သန္တာနေတုံ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၆
သပက္ခလနဋ္ဌေန = ပက္ခလနဋ္ဌေန (သျှာ)	၄၉
သပ္ပုရိသာဝဿယောတိ = သပ္ပုရိသာပဿယောတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၉
သမ္ပက္ခလနဋ္ဌေန = သပက္ခလနဋ္ဌေန (သီ)	၁၃၉
သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယ = ပဋ္ဌပေသိ (သျှာ၊ က)	၁၇၅
သမ္ပတ္တေ မရဏကာလေပိ = သမ္ပတ္တမရဏကာလေပိ (သီ)	၅၇
သမ္ပိယာယမာနံ = ပကတိယာ သမာနံ (က)	၃၄၄
သဗ္ဗေယေဝ = သဗ္ဗသောဝ (သီ)	၃၂
သံဓမ္မာဓိတိ = ဗောဓိတိ (သီ၊ သျှာ)	၆
သဘာဝဋ္ဌိတတာ = ဝိပဿနာဓမ္မေ ဋ္ဌိတတာ (က)	၂၄၂
သဘာဝနိယာမတာ = သဘာဝေန နိယာတော (သျှာ၊ က)	၂၄၂
သမဏဇာတိကာတိ = သမဏဇာတိတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၉၄
သမဏိယာနီတိ = သမဏဿာတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၁၃
သမဓိဂတေဟိတိ = သံဟတေဟိတိ (သီ)၊ သမဂတေဟိတိ (သျှာ)	၃၁၃
သမပ္ပဝတ္တမောဒေါ = သမပ္ပဝတ္တပ္ပမောဒေါ (သျှာ)	၁၃
သမရူပါ = သရူပါ (သီ)	၃၇၀
သမာဒပေတွာ = သမာနေတွာ (က)	၃၄၇
သမာဓာရဗ္ဗဏမ္ပိ = သမာဓာရဗ္ဗဏောပိ ဓမ္မော (က)	၈၆
သမာဓိပါရိပန္နိကဓမ္မေ = သမာဓိပစ္စတ္ထိကဓမ္မေ (သျှာ)၊ သမာဓိပရိယုဋ္ဌိတဓမ္မေ (က)၊	၂၆၁
သမာဓိဝိပဿနာ = ဝိပဿနာ သမာဓိ (သီ)	၂၇
သမာဟိတဆဋ္ဌိန္ဒြိယော = သမ္မာဌာပိတဆဋ္ဌိန္ဒြိယော (သီ)	၂၅၁
သမိဒ္ဓတ္ထေရဿ = သဝိဋ္ဌတ္ထေရဿ (သီ၊ သျှာ)	၈၈
သမိကတံ = သမံ ကတံ (သျှာ၊ က)	၂၁၄
သမ္မုခေ = ပမုခေ (သီ)	၄၀
သမုစ္စယက္ခန္ဓကဉ္စ = အာပတ္တိက္ခန္ဓကဉ္စ (သျှာ၊ က)	၄၇
သမ္မုတိဒေဝေဟိ = သမ္မုတိဒေဝေဟိ (သျှာ)	၁၆၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သယသံဝုတေသုတိ = သယံ သံဝုတေသုတိ (သီ၊ က)	၂၇၄
သယောတ္တာ = သနေတ္တာ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၈
သရဏဂမနဖလံ = သရဏဂမနာနိသံသော (သျှာ၊ က)	၁၇
သရသမ္ပတ္တိယာ = ပဒသမ္ပတ္တိယာ (က)	၄၈
သလ္လသုတ္တသဒိသာ = စူဠဝေဒလ္လသုတ္တသဒိသာ (သျှာ)	၄၇
သလ္လာပံ = အလ္လာပသလ္လာပံ (သီ)	၁၈၇
သဝါဟိနိန္ဒိ = သဝါဟနန္ဒိ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၂၆၀
သဝိဝရာနိ = သုဝိဝရာနိ (က)	၁၂၇
သဟတိ = သဟိတုံ (က)	၂၈၇
သဟိတာ = သမာဟိတာ (က)	၄၆
သာမုဂိယာတိ = သာပူဂိယာတိ (သီ)၊ သာပုဂိယာတိ (သျှာ)	၃၆၆
သာရဏီယာနိ ဘဝန္တိတိ = သာရာဏီယာနိ ဟောန္တိတိ (သီ)	၇၄
သာရန္တဒေ = အာနန္တေ (က)	၂၃၆
သာသပပ္ပမာဏာပိ = မာသပ္ပမာဏာပိ (သီ)	၁၀၅
သာဟသိကကိရိယာ = သာဟသကိရိယာ (သီ)	၃၇၉
သိပ္ပိနိကာတိ = သပ္ပိနိကာတိ (သီ)	၁၇၆
သီတစ္ဆာယံ = သန္တစ္ဆာယံ (သီ၊ သျှာ)	၃၈၃
သီတာနိ ကတွာ = သီတိံ ကတွာ (သီ)၊ သီတိကတွာ (သျှာ)	၃၈၃
သီသကဋ္ဌာဟံ = သီသကလာပံ (သီ၊ သျှာ)	၁
သီလံ မိဿကံ = သီလမိဿကံ (သီ၊ သျှာ)	၂၅၉
သီလဝါ ဝစ္ဆကော = သီလကဝစ္ဆကော (သီ)၊ သယိတဝစ္ဆကော (သျှာ)	၃၆
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနန္တိ = သုကဋ္ဌဒုက္ကဋ္ဌာနန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၄
သုခုမာလော = ရောဟဏေ (သီ)	၂၁၅
သုတကာလေ = ဝုတ္တကာလေ (သီ၊ သျှာ)	၉၄
သုတ္တန္တေပိ = သုတ္တေပိ (သီ)	၁၀၁
သုတ္တပ္ပမတ္တေန = မတ္တပ္ပမတ္တေန (က)	၆
သုတာနဉ္စ ဓမ္မာနန္တိ သုတပ္ပဂုဏာနံ = ဓတာနဉ္စ ဓမ္မာနန္တိ ဓတပဂုဏာနံ (သီ၊ သျှာ)	၃၂၆
သုတ္တေပိ = သုတ္တန္တေပိ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၅
သုနက္ခတ္တဿ = ဒုက္ခဝတ္တဿ (က)	၁၀၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သုဖုသိတာနိ = သုဖသိတာနိ	၁၂၇
သုဝဏ္ဏပတ္တေ = သုဝဏ္ဏသဇ္ဇေ (သီ၊ သျှာ)	၂၆၆
သုဟုဋ္ဌိတမေဝ = သုဝုဋ္ဌိတမေဝ (သီ)	၂၄၄
သေခုနိယသေဋ္ဌိနော = သေခုဏိယသေဋ္ဌိနော (သီ)	၁၈၃
သေဏီနံ = သေနီနံ (သျှာ၊ က)	၉၅
သော = ယော (သီ၊ သျှာ)	၃၆၀
သောတာနုဂတာ = သောတာနုဓတာ (သီ)	၃၆၄
သောတ္ထိယေန = သောတ္ထိယေန (သဗ္ဗတ္ထ)	၂၉၄
သော န ထေရော = သော ထေရော (သီ)	၄၃

[ဟ]

ဟံသဝဋ္ဋကစ္ဆန္ဓေန = ဟံသဝဋ္ဋကစ္ဆဒနေန (သီ၊ သျှာ)	၂၀၂
ဟလာဟလံ = ကောလာဟလံ (သျှာ၊ က)၊ ကလဟလံ(?)	၃၄
ဟိံသနဋ္ဌေန = ပဟိနဋ္ဌေန (က)	၂၇၀
ဟေမန္တေ ဝါသော ဟေမန္တံ = ဟေမန္တဝါသော ဟေမန္တော(သီ၊ သျှာ)	၁၂၆

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ခုတိယဘာဂ

ဂါထာသုမ္ပိ

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
အပဏ္ဏကံ ဌာနမေကေ (ခု ၅၁၁)	၈၁	န တေန ထေရော သော ဟောတိ (ခု ၁၁၅၁) ၄၄	
အာဒိမ္ပိ သီလံ ဒဿယျ	၁၆၈	န မေ အာစရိယော အတ္ထိ (ဝိ ၃၁၁၂။ မ ၂၁၂၉၅) ၂၆၅	
ဧကေနတိသော ဝယသာ သုဘဒ္ဒ (ဒိ ၂၁၁၂၅) ၃၉၃		ပဉ္စ သေနာသနေ ဝုတ္တာ ၂၈၄	
ဧကေန ဘောဂေ ဘုဇ္ဇေယျ (ဒိ ၃၁၁၅၃) ၁၉		ပရဝဇ္ဇာနုပဿိဿ (ခု ၁၁၅၀) ၈၃	
ဧတံ ခေါ သရဏံ ခေမံ (ခု ၁၁၄၂) ၁၉		ဘယေ ကောဓေ ပသံသာယံ ၁၅	
ကိဒိသာ သမဏာ တုယံ ၂၇၁		မနောရမေ အာယတနေ (အံ ၂၁၃၆) ၁၅၅	
ကော မေ ဝန္တတိ ပါဒါနိ (ခု ၂၁၇၃) ၁၄၁၂၃၈		ယတော ယတော ဂရု ဓရံ (ခု ၅၁၇) ၁၇၇	
ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ ၃၈၆		ယတ္ထ စ ဒိန္န မဟပ္ပလမာဟု (ခု ၂၁၇၆) ၁၆	
စာတုဒ္ဓိသော အပ္ပဋိဇော စ ဟောတိ (ခု ၁၁၂၈၆။ ခု ၈၁၂၄၈) ၃၈၁		ယမ္ပိ သစ္စဉ္စ ဓမ္မော စ (ခု ၁၁၅၁) ၄၄	
တိစိဝရဉ္စ ပတ္တော စ ၃၈၀		ယေ ကေစိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာသေ (သံ ၁၁၂၅) ၂၀	
ဒါနဉ္စ ယုဒ္ဓဉ္စ သမာနမာဟု (ခု ၅၁၁၈၃၊ သံ ၁၂၀) ၄		ယေန ဒေဝုပပတျဿ (အံ ၁၁၃၄၈) ၈၂	
ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ (ခု ၁၁၄၂) ၁၉		ယေ ဝုဗ္ဗမပစာယန္တိ (ခု ၅၁၉) ၂၆၄	
ဒူရေ သန္တော ပကာသေန္တိ (ခု ၁၁၅၆) ၂၇၂		ယော စ ဗုဒ္ဓဉ္စ ဓမ္မဉ္စ (ခု ၁၁၄၂) ၁၉	
ဒွေ ဒိဋ္ဌိသိသာ သိသညေ ၃၈၇		ရာဂဝိရာဂမနေဇမသောကံ (ခု ၂၁၇၆) ၁၆	

၄၉၆

အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယ ဒုတိယဘာဂေ

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
ဝသန္တိ ဝနမောဂယု	၂၇၁	သုဘာသိတံ သုဏိတွာန	၁၁၀
သန္တိန္ဒြိယာ သန္တမနာ	၂၇၁	သေခဿ သိက္ခမာနဿ	
သဗ္ဗတ္တိယံ လက္ခဏေ စ	၂၅၄	(ခု ၁၊၂၃၁)	၈၃
သိယိလံ ဓနိတဉ္စ ဒီဃရဿံ	၁၆၉	သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ	
သုခိတာ ဝဘ အရဟန္တော		(ခု ၁၊၃၀၇။ သံ ၁၊၂၁၇)	
(သံ ၂၊၆၈)	၂၆၀		၁၈

